

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Ջ Ա Յ Ն Ք Ա Ղ Շ Ա Ր Ա Կ Ա Ն

ՅՈՐՈՒՄ ԲՈՎԱՆԴԱԿԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ՀՈԳԵՆՈՒԱԳ ՊԱՇՏՈՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆՔ ԅՈՐԻՆԵԱԼՔ Ի ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՁԱՅՆ ՄԵՐՈՑ
ԵՒ Ի ՍՐԲՈՑ ՇՆՈՐՀԱԼԻՈՑՆ ԵՒ ՅԱՅԼՈՑ ՍՐԲՈՑ ՀԱՐՑ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՅ
Ի ՓԱՌԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑ ԵՒ Ի ՄԵԾԱՐԱՆՍ ՍՐԲՈՑ ՆՈՐԱ

ԲԱՐԵԿԱՐԳԵԱԼ ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ ԻՒՐԱՔԱՆՁԻՒՐ ԱԻՈՒՐ
ՀԱՆԳԵՐՁ ԽՈՐՀՐԳԱԽՈՐ ՔԱՂՈՒԱԾՈՎՔ Ի ԳԻՒԳՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԳԵՑՈՂԱՅ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Յ. Տ. ԳԵՌԲԳԱՅ Ե. ՍՐԲԱՋՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԲՈՒԹԵԱՆ Ս. ԵՐՈՍԱՂԷՄԻ
ՏԵԱՌՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ՍՐԲԱՋԱՆ ԱՐՔ-ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԲՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍՈՑ ՏԵԱՌՆ ԶԱԻԷՆԻ
ՍՐԲԱՋԱՆ ԱՐՔ-ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Գ. ՅԱԳՈՒԹԵՐԻՆ

ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԵԱՄԲ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ՕՐԻՆԱԿԱՅ

Ի ՏԳԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՑՍ

ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՎՔԵԱՆՑ

ՅԵՐՈՒՍԱԼԷՄ

1914

ՌՅԿԳ = 1363

ՀՐԱՄԱՆԱԻ
ՏՆՕՐԷՆ ԺՈՂՈՎՈՑ ՍՐԲՈՑ ԱԹՈՌՈՑՍ

ՅՕՐԻՆՈՂՔ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ

X

BX

121

AS

1914

ՈՐՔ զծորանս Հոգւոյն արբին, եւ ընդ ժամանակս ժամանակս երգեցին զեղանակաւոր երգս Շարականաց.

1. Մեծն Մեսրոպ առաց զկարգն Ապաշխարութեան.
2. Սուրբն Խաչակ՝ զԱւագ շաբաթեանն.
3. Մովսէս Քերթովն՝ զՄննդեանն, եւ զՄեծացուցեքն, եւ զՏեառնընդառաջին, զՓոխման առաջին պատկերն, այլեւ զկարգն Յարութեան սորա՝ է ասացեալ (Մեծն Վարդան՝ ի Տեսութեան Անթառամ ծաղկին.) իսկ այլք ասեն, թէ Անահիա Շիրակունին է ասացեալ.
4. Եւ զՊենտէկոստէին, եւ զՎարդավառին, եւ զՍուրբ Գրիգորին, եւ զՅովհաննուռն, եւ զՄարգարէիցն, եւ զՎարդապետացն, եւ զԱռաքելոցն, եւ զԹագաւորացն, եւ զԱնտոնին, զայս ամենայն ոմանք Անանիայի տան, եւ ոմանք Խորենացւոյն.
5. ԶՄեղաք յամենայնին եւ զկարգ մեծ տօնիցն՝ Յովհան Օձնեցին.
6. ԶՀռիփսիմեանց Անձինքն եւ զհարցն՝ Տէր Կոմիտասն. զԱնակիզքն՝ Յովհան Մանդակունին, եւ այլք ասեն՝ թէ Օձնեցին.
7. ԶՀանգստեանն եւ զՄարտիրոսացն՝ Պետրոս Գետադարձն, եւ եւս զբազումս ՚ի Մանկտեացն.
8. ԶԽաչին եւ զԵկեղեցւոյն՝ Խաչակ Զորափորեցին, որ գնաց ընդդէմ տաճկաց.
9. Զորս ըստ պատկերին՝ Գրիգորի Մազիստրոսն.
10. ԶԱւագ օրհնութիւնս զեօթն ձայնիցն՝ Ստեփաննոս Սիւնեցին.
11. ԶՎառ ձայնն Աւագ օրհնութեանց՝ Ներսէս Կլայեցին. այլեւ զնինուէացւոյն, եւ ըզՄաղկադարդի հարցն, եւ զՀոգեգալութեան չորս պատկերսն, եւ զՎարդավառի զերկու պատկերսն, եւ զՓոխման երկու պատկերսն, զՀրեշտակապետացն, զԵօթանանիցն, զՂեւոնդեանցն, եւ զՄարգարէից չորրորդ ձայն հարցն, եւ զՅովհաննու չորրորդ ձայն հարցն, զՆորահրաչն, զՆայեաց սիրողն, զի քէն հայցեմքն, զԱրեւադալի շարականսն, զՕրհնեմք գքեզն, զԱյսօր անճառն, զԱրարչականն, զԱստուած անեղն եւ ըստ ոմանց՝ զՍուրբ Յակովբայն եւս սորա է ասացեալ, նաեւ զաղուհացից կիրակիիցն. եւ ոմանք զկարգ մեծ Տօնիցն եւս սմա տան.
12. Իսկ զԱյսօր յարեաւն, զՆորոգեալ կղզիքն, զՀամբարձմանն, եւ զԹուանցն՝ Ներսէս Լամբրոնացին.
13. ԶԽորհուրդ անճառն, եւ զՄեծհարաչն՝ Գրիգոր Պահլաւունի՝ եղբայր Շնորհաւոյն.
14. ԶԱրեգականն՝ Գրիգոր Սիւււռացին.
15. ԶԵրգեցեքն՝ Յակովբ Կլայեցին.
16. Եւ զՈր նախիմացն, եւ զի յանսահման ծովէն, եւ զԹարգմանչաց օրհնութիւնն, եւ ըզՍուրբ Սարգսի օրհնութիւնն՝ Վարդան Վարդապետին է ասացեալ.
17. Որ զայս անճառն եւ զԽոտաճարակացն, եւ զԼուսաւորչի զԱյսօր զուարճացեալն եւ զԼերինքն՝ Յովհաննէս Պրուզ Վարդապետին է ասացեալ.
18. ԶԱրեւելք գերարփին ոմանք Կիրակոսի Եզնկացւոյն տան եւ ոմանք՝ Կիրակոսի Թարգմանչին՝ աշակերտի Գրիգորի վկայասիրի.

ՅՕՐԻՆՈՂՔ ԾԱՐԱԿԱՆԱՑ ԵՒ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՆՈՑԱ

	ՅԱՄԻ ՏԵԱՌՆ
Սուրբ Սահակ Պարթեւ Հայրապետ.	426
Սուրբ Մեսրոպ Վարդապետ.	426
Սուրբ Մովսէս Խորենացի՝ Արքեպիսկոպոս Արշարունեաց.	441
Սուրբ Յովհանն Հայրապետ Մանգակունի.	480
Երանելի Տէր Կոմիտաս Հայրապետ.	618
Երանելի Անանիա Վարդապետ Շիրակունի.	661
Երանելի Սահակ Հայրապետ Ջորափորեցի.	677
Սուրբ Յովհանն Իմաստասէր Օձնեցի.	718
Երանելի Սանփաննոս Արքեպիսկոպոս Սիւնեաց.	728
Երանելի Պետրոս Գետապարձ Հայրապետ.	1019
Մեծն Գրիգոր Մագիստրոս.	1044
Սուրբ Գրիգոր Պաշտօնունի՝ Եղբայր Շնորհալույսն.	1113
Սուրբ Ներսէս Կլայեցի Շնորհալի Հայրապետ.	1166
Սուրբ Ներսէս Լամբրոնացի Արքեպիսկոպոս Տարսնի.	1181
Երանելի Գրիգոր Վարդապետ Սկեւռացի.	1204
Երանելի Մեծն Վարդան Վարդապետ.	1251
Երանելի Յակովբ Հայրապետ Կլայեցի.	1268
Երանելի Յովհաննէս Վարդապետ Պլուզ.	1288
Կիրակոս Վարդապետ Եղնկացի.	1478

ԱՆՈՒԱՆՔ ԽԱԶԻՑ ԾԱՐԱԿԱՆԱՑ

Շեշտ	՝	Խուռն	ˆ	Բենկորն	ˆ	Խէկորն	ˆ
Փուշ	✓	Վերնախաղ մեծ	ˆ	Ձակորն	ˆ	Կէտերկար	ˆ
Բուծ	˘	Վերնախաղ փոքր	ˆ	Էկորն	ˆ	Կրկնորակ	ˆ
Պարոյկ	˘	Ներքնախաղ մեծ	ˆ	Խուժ	ˆ		ˆ
Երկար	/	Ներքնախաղ փոքր	ˆ	Հուհայ	ˆ		ˆ
Սուղ	˘	Գարբաշ	ˆ	Փաթուլթ	ˆ		ˆ
Սուր	/	Խոսրովային	ˆ	Ձարկ	ˆ		ˆ
Թուր	/	Ծուռնկ	ˆ	Կուռ	ˆ		ˆ
Թաշտ	˘	Ծնկներ	ˆ	Մենկորն	ˆ		ˆ
Ուրակ	˘	Բենկորն մեծ	ˆ	Կրկներկար	ˆ		ˆ

ՍԿՍՈՒԱԾՔ ԾԱՐԱԿԱՆԱՑ ԸՍՏ ՈՒԹՆ ԶԱՅՆԻՑ

աձ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
ակ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
բձ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
բկ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
գձ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
գկ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
դձ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
դկ	Օրհնեսցուք ըզտէր զի փառօք է փառաւորեալ.
աող	Օրհնեսցէք մանկունք ըզտէր եւ օրհնեցէք զանոնքն տեառն.

Լուսապայծա՛ր մմմմ.

ՅՈՒՑԱԿ

ԿԱՐԳԻ ՇԱՐԱԿԱՆԻՍ

ԳԼ	Երգեցէք որդիք սիրովսի .	9
ԱԼ	Որ նախիմաց իմաստութեամբ	13
ԱԼ	Խորհուրդն անճառ .	16
ԲՃ	Ուրախացիր Սրբունի .	20
ԳԼ	Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի .	24
ԳԼ	Այսօր բանն 'ի Հօրէ .	26
ԳԼ	Էակից Հօր եւ Հոգւոյն .	29
ԳՃ	Այսօր Գարբիէլ ցընծութեամբ .	32
ԳՃ	Այսօր որ յաթոռ փառաց .	35
ԳՃ	Անսկզբնական տեսիլ .	38
ԲՃ	Անեղանելի բնութիւն .	41
ԳՃ	Լոյս 'ի լուսոյ 'ի Հօրէ .	43
ԱՃ	Մարմնացեալդ 'ի կուսէն .	47
ԳԼ	Այսօր 'ի տաճարն եկիր .	49
ԱՃ	Որ գերազանցեալ գլխար .	52
ԱԼ	Որ գերկնաւոր թագաւորութեանդ .	54
ԳՃ	Յաղթող զըտաւ յօրհնաբանսն .	58
ԳԼ	Նահատակ բարի Քրիստոսի .	61
ԳՃ	Յընծայ այսօր եկեղեցի .	65
ԳԼ	Որ էն յէութեան Որդի միշտ յէէն .	68
ԳՃ	Երանելի սուրբ առաքեալք .	72
ԱԼ	Ի յանսահման ծովէն .	75
ԳԼ	Իմաստութիւն երկնային իջեալ .	76
ԳԼ	Որ զանճառելի ծածկապէս խորհուրդ .	79
ԱԼ	Ամենասուրբ Երրորդութեան .	81
ԳԼ	Բանն որ ընդ Հօր յէութեան .	84
ԱՃ	Հայր բազումողորմ խոստովանիմ .	87
ԱԼ	Ծով կենցաղոյս հանապաղ .	88
ԲՃ	Դարձոց ցատումն քո 'ի մէնջ .	89
ԲԼ	Յամենայն ժամ աղաչանք իմ .	90
ԳՃ	Զերծո զիս յորդայթէ որսողին .	91
ԳԼ	Քրիստոս Աստուած աստուծոց .	92
ԳՃ	Համբառնամ առ քեզ Տէր .	93
ԳԼ	Քրիստոս Աստուած յոյս ապաշ .	95
ԱՃ	Որ հայիս քաղցրութեամբ .	96
ԳԼ	Այսօր հրեշտակաց դասքն .	100
ԳՃ	Որ զօրէնքս սրբութեան պահոց .	103
ԱԼ	Զանուն քո Քրիստոս օրհնեմք .	106
ԳՃ	Զարեական մահ սրբոց քոց .	110
ԳԼ	Օրհնեմք ըզքեզ անբակիւրդն .	113
ԲՃ	Օրհնեալ Տէր Աստուած հար .	115
ԲԼ	Հարցն մերոց օրհնեալ ես .	119

Կանոն Մենդեան օրբոյ Աստուածածնին .	
» Յովակիմայ եւ Աննայի .	
» Աւետեաց Ս. Աստուածածնին .	
» Աստուածայայտնութեան ճրագաւորներն .	
» Աստուածայայտնութեան Ա. աւուրն .	
» » » Բ. »	
» » » Գ. »	
» » » Դ. »	
» » » Ե. »	
» » » Զ. »	
» » » Է. »	
» » » Ը. »	

Կանոն Տեառնընդառաջին .

Այլ օրհնութիւն Տեառնընդառաջին .

Կանոն Անտոնի անապատականին .

» Թէոդոսի թագաւորին .	
» Դաւթի մար. և Յակովբայ առաքելոյն .	
» Ստեփաննոսի նախավայրին .	
» Պետրոսի եւ Պողոսի առաքելոցն .	
» Որդւոցն Որոտման .	
» Համօրէն առաքելոցն .	
» Երկոտասան առաքելոց .	
» Եօթանասուն երկու աշակերտացն .	

Հարց Յովնանու մարգարէին .

Կանոն Սրբոյն Սարգսի զօրավարին .

Կանոն Բուն բարեկենդանին .

Օրհնութիւն ապաշխարութեան .

» »	
» »	
» »	
» »	
» »	
» »	
» »	

Հարց ապաշխարութեան .

Թէոդոսի զօրավարին .

Կանոն երկրորդ կիւրակէի աղուհացից .

Հարց ապաշխարութեան .

Կիւրղի երուսաղէմայ հայրապետին .

Կանոն երրորդ կիւրակէի աղուհացից .

Հարց ապաշխարութեան .

Հարց ապաշխարութեան .

դձ	Փառաւորեմք ըզբեղ Տէր .	244
դկ	Անճառելի բնութիւն եւ Բան .	249
դձ	Որ եկիր կամաւ Հօր 'ի խաչ .	251
դձ	Համբարձաւ Տէրըն մեր .	255
դկ	Մեծահրաշ այս խորհուրդ .	261
դկ	Որ զամենազօր զօրութիւն .	264
դձ	Առաքելոյ աղանոյ իջանելով .	269
բձ	Նոյն եւ նրման Հօր եւ Որդւոյ .	273
բկ	Այսօր երկնայինքն ուրախացան .	276
դձ	Արեգակն արդարութեան .	278
դկ	Զանժակըղնաբար բըղխումն .	281
դձ	Անմահարար բաժակ հեղեալ .	284
դկ	Ի հարաշարժ աղբերէն .	287
ակ	Արեգականն արդարութեան .	290
դձ	Զմարգարէ բարձրելոյն .	295
բձ	Ով երջանիկ Տէր սուրբ Գրիգոր .	298
ակ	Որ ըզլոյս աստուածային քո .	301
բկ	Որ ըզլոյս անճառ շնորհաց .	302
դկ	Անձինք նուիրեալք սիրոյն Գրիստոսի .	306
ակ	Ըզբեղ քաղաք Աստուծոյ .	312
աձ	Որ 'ի լերինն ալլակերպեալ .	316
բկ	Ճառագայթ փառաց Հօր .	319
դձ	Այսօր որ էն 'ի յերկինս .	322
դձ	Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի .	325
դձ	Այսօր ժողովեալ սրբոց .	329
դկ	Այսօր զանճառելի ծննդեան .	333
դձ	Այսօր հրաշափառ կոչմամբ .	337
բկ	Ի վերայ վիմի հաւատոյ .	341
աձ	Որ զանաբառ բազուկըս քո .	344
դձ	Զօրութիւն սուրբ խաչի քո .	347
բկ	Խաչն կենարար՝ որ եղեւ .	349
դձ	Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի .	353
բկ	Անպատումն կառք անքննելի .	356
բձ	Անապական սուրբ ըզխաչն .	359
դձ	Որ ծագեցեր մեղ լոյս մեծ .	362
ակ	Նըչանաւ ամենայայտ խաչիւրդ .	366
աձ	Հրաշակերտ եւ զօրեղ .	369
ակ	Որ զաստուածային զօրութիւնդ .	372
աձ	Որ յերկնային զինուորութեանցդ .	375
դկ	Առ քեզ Աստուած հարցն .	377
ակ	Որք զարդարեցին տնօրինաբար .	378
դկ	Յաղթող եւ սուրբ հայրապետ .	382
դձ	Այսօր անմեղ սուրբ մանկունքն .	385
բկ	Որ յանէլց ստեղծեր ըզպաշտօնեայս .	386
դձ	Այսօր սրբոց հայրապետացն .	390
դկ	Լերինք ամենայն այսօր ցընծացեք .	395
դձ	Որ համանման մեծին Նիխայի .	399

Հարցք Յարութեան .	
»	»
»	»
Կանոն Համբարձմանն Գրիստոսի .	
»	» Երկրորդ Մաղկազարդին .
Հարցք Յարութեան .	
Կանոն Պէտեկոստէին Ա. աւուրն .	
»	» Բ. »
»	» Գ. »
»	» Դ. »
»	» Ե. »
»	» Զ. »
»	» Է. »
»	» Մննդեան Յովհաննու Մկրտչին .
»	» Յովհաննու Մկրտչին .
»	» Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին .
Հարց Որդւոց եւ Թոռանց Լուսաւորչին .	
Կանոն Մեծի Ներսիսի հայրապետին .	
»	» Սրբոց Հռիփսիմեանց .
»	» Սրբոյ Տապանակին .
»	» Վարդապետի Ա. աւուրն .
»	» Բ. »
»	» Գ. »
»	» Շողակաթին .
»	» Վերափոխման Ա. աւուրն .
»	» Բ. »
»	» Գ. »
»	» Նաւակատեաց սրբոյ Խաչին .
»	» Վերացման Ս. Խաչի Կիւրակէ աւուրն .
»	» » Երկուշաբաթի »
»	» » Երեքշաբաթի »
»	» » Զորեքշաբաթի »
»	» » Հինգշաբաթի »
»	» » Ուրբաթի »
»	» » Շաբաթու »
»	» Վարդապ. Խաչին .
»	» Գիւտ Խաչին .
»	» Սրբոց Մարգարէից .
Այլ հարց Սրբոց Մարգարէից .	
Հարց Սրբոց Նախահարցն .	
Կանոն Սրբոց Թարգմանչաց .	
»	» Յակովբայ Մժընայ հայրապետին .
Հարց Մանկանցն Բեթղէհէմի .	
Կանոն Սրբոց Հրեշտակապետացն .	
»	» Հայրապետացն .
»	» Գիւտի Նշխարաց Լուսաւորչին .
»	» Սրբոցն Բարսիլի, Եփրեմի . . . .

դկ	Առ քեզ Աստուած հարցըն .	403
դկ	Նորահրաշ պսակաւոր	405
դձ	Որ յառաջագոյն սահմանեցեր .	409
դկ	Նորաստեղծեալ Բանն յանէից .	422
դկ	Յարեւելից մինչ 'ի մուտս .	426
դկ	Օրհնեմք զքեզ Հայր անըսկիցրն .	427
բձ	Նայեաց սիրով Հայրդ գըթած .	428

աձ	Ժողովեալքս 'ի յիշատակ .	430
ակ	Յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ .	432
բձ	Օրհնեն ըզքեզ Աստուած .	435
բկ	Շնորհեա մեզ Քրիստոս թա .	437
դձ	Չարեական մահ սըյրոց քոց .	439
դկ	Այսօր հրեշտակաց դասքն .	441
դձ	Այսօր յիշատակ սըրբոցն .	444
դկ	Ի յիշատակըս վրկայից քոց .	446

աձ	Ըզքեզ արդար եւ ուղիւ .	448
ակ	Սուրբ Աստուած արարիչ .	451
բձ	Անդակալ եւ բարեգութ .	453
բկ	Օրհնեմք ըզքեզ Տէր .	455
դձ	Որք ըզտանջանս յանօրինաց .	457
դկ	Չինուորութիւնը հրեշտակաց .	460
դձ	Յուսացեալքն յանուն քո սուրբ .	461
դկ	Առ քեզ Աստուած հարցըն .	464

աձ	Քեզ վայելէ աստուած օրհն .	467
ակ	Ձեռքք քո արարին եւ ստեղծին .	469
բձ	Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք .	471
բկ	Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն .	473
դձ	Ի ձայն մեծի զուարթնոյն .	475
դկ	Լոյս 'ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա .	477
դձ	Քանզի զքեզ օրհնեն .	480
դկ	Հայր անըսկիցրն բարեխնամ .	482

աձ	Օրհնեալ ես դու Քրիստոս .	434
ակ	Գոհարանեմք զքեզ յաղթական .	485
բձ	Որ թագաւորդ ես թագաւորաց .	486
բկ	Արարիչ եւ մարդասէր Տէր .	488
դձ	Օրհնեմք զքեզ Հայր անըսկիցրն .	491
դկ	Բանդ Աստուած որ 'ի ծոց Հօր .	493
դձ	Որ փառօք Հօր հանդերձեալ .	495
դկ	Յաւիտենից Աստուած .	498
դկ	Աստուած անեղ անժամանակ .	501

Կանոն Ամենայն Սրբոց Հնոց եւ Նորոց .	
Կանոն Սրբոց Վարդանանց .	
Կանոն Սրբոց Ղեւոնդեանց .	
Երգ Տեառն Ներսիսի .	
Երգ Արեւազալին .	
Երգ Ճաշու ժամուն .	
Երգ Խաղաղականին .	

Օրհնութիւն Մարտիրոսաց .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Հարց Մարտիրոսաց .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Կանոն Հանդստեան .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Հարց Հանդստեան .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Երգ Տեառն Ներսիսի վանն Ննջեցելոց .	
------------------------------------	--

Յ Ա Ն Կ

Մ Ե Ծ Ա Յ Ո Ի Ս Ց Է Ի Ց Ն

աձ	Յանճառ փառաց խոնարհեցար .	46
	Որ ընտրեցար 'ի սկզբանէ .	86
	Ուրախ լեր յոյժ դուստր .	165
	Որ զԲանն Աստուած բաւական .	207
	Որ զաւետիս Հոգւոյն .	227
	Որ զհրեշտակին ըզձայնն .	229
	Այսօր նոր ժողովուրդ .	271
	Մեծացուցանեմք զքեզ որ .	343
	Երանելի աստուածասէր սուրբ .	371
	Ըզքեզ երեւեալ դուռն .	376
	Յարուցելոյն 'ի մեռելոց .	484
ակ	Որ զկեանքն անմահարար .	105
	Նոր խորանիդ արեգական .	210
	Ուրախ լեր Աստուածածին .	231
	Ով զերահրաշ ծաղիկ .	301
	Զանճառելի ըզլոյս աստուածու .	318
	Անարատ տաճար բնակարան .	486
բձ	Ըզքեզ Կոյս եւ Մայր .	35
	Զքեզ Հայր յառաջ քան .	41
	Ըզկուսութիւնդ քո Աստուածա .	43
	Սուրբ եւ Աստուածածին .	235
	Ըզքեզ ամէնօրհնեալ Աստուածա .	487
բկ	Որ ողորմեցար 'ի մեղս ծըն .	12
	Սիւն լուսոյ եւ ամս հովանի .	43
	Ուրախ լեր մայր լուսոյ .	115
	Ըզքեզ Աստուածածին որ վեր .	240
	Մայր լուսոյն Մարիամ անհարան .	488
գձ	Զանճառելի լուսոյ Մայր .	23
	Ուրախ լեր Աստուածածին յոյս .	26
	Սուրբ զԱստուածածինն օրհնու .	26
	Լոյս լուսոյ Մայր եւ կենարար .	28
	Անսկզբական Բանին Հօր .	32
	Աստուածածին երկնային դուռն .	64

գկ	Ամենագովելի եւ քան զերկինս .	29
	Աստուածատունկ խնկաբեր ծառ .	128
	Զաստուածածին եւ զմիշտ Կոյսն .	249
	Մայր եւ Կոյս աղախին Գրիստոսի .	346
	Լեռուն վիմածին .	493
դձ	Առաւօտ խաղաղութեան .	15
	Թագաւոր փառաց Աստուած .	16
	Որ 'ի բարձրութիւնս երկնից .	16
	Ուրախ լեր Մարիամ սուրբ .	19
	Ուրախացիր Աստուածածին վեր .	23
	Ծագումն հրաշալի որ .	23
	Աթոռ քրովբեական երեւեալ .	51
	Աստուածածին զերազոյն քերով .	140
	Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծացու .	252
	Աստուածածին մայր լուսոյ սուրբ .	253
	Ուրախացիր Աստուածածին որ .	254
	Խորանայարկ կամարանման .	332
	Աստուածածին զերազոյն երկնից .	340
	Մայր լուսոյ Մարիամ սուրբ Կոյս .	368
	Անարատ Կոյս Աստուածածին .	374
	Բազմերամբ եւ Ահագին է օրն .	495
դկ	Նահապետացն Աբրահամու .	11
	Աստուածածին սուրբ Կոյս անհարս .	31
	Ըզքեզ աստուածածին աղբիւր .	34
	Աստուածածին եւ որբունհի .	37
	Որ զանճառելին ծնար .	40
	Մարգարէն 'ի փորոյ կիտին .	80
	Աստուածածին պայծառ քան .	154
	Աստուածածին տաճար լուսոյ .	195
	Աստուածածին մայր լուսոյ արեւ .	263
	Իքեզ եմք ապաւինեալ .	268
	Աստուածածին ամպ լուսաւոր .	336
	Աստուածածին մայր եւ Կոյս ծա .	499

Անունք Ամսոցն երկոտասանից	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Ձայնագիւտ. Արարեալ յԱնդրիսէ իմաստասիրէ՝ Յատենադպրէ Թագաւորին Հեթմոյ :							
	Թ	Ժ	Ի	Լ	Խ	Ս	Կ	Հ								
	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո								
	Չ	Պ	Ջ	Ռ												
Փետրուար	է	զ	ե	զ	զ	բ	ա	*	Ս	Վ	Տ	Ր	Յ	Ի	Փ	
Մարտ	զ	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	է	զ	ե	զ	զ	բ	ա	
Ապրիլ	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	զ	զ	ե	զ	զ	բ	ա	*	
Մայիս	*	է	զ	ե	զ	զ	բ	ա	զ	զ	բ	ա	*	է	զ	
Յունիս	է	զ	ե	զ	զ	բ	ա	*	զ	բ	ա	*	է	զ	ե	
Յուլիս	ե	զ	զ	բ	ա	*	է	զ	ա	*	է	զ	ե	զ	զ	
Օգոստոս	զ	զ	բ	ա	*	է	զ	ե	*	է	զ	ե	զ	զ	բ	
Սեպտեմբեր	զ	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	է	զ	ե	զ	զ	բ	ա	
Հոկտեմբեր	ա	*	է	զ	ե	զ	զ	բ	ե	զ	զ	բ	ա	*	է	
Նոյեմբեր	*	է	զ	ե	զ	զ	բ	ա	զ	զ	բ	ա	*	է	զ	
Դեկտեմբեր	զ	ե	զ	զ	բ	ա	*	է	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	
Յունուար	ե	զ	զ	բ	ա	*	է	զ	*	*	է	զ	ե	զ	զ	
Փետրուար	զ	զ	բ	ա	*	է	զ	ե	*	է	զ	ե	զ	զ	բ	

ԽՐԱՏ ԿԻՐԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՂԻԻՍԱԿԻՍ

Եթէ մուացեալ լինի պատահամբ ձայն աւուրն՝ եւ դու գտանել կամիցիս, նախ պարտիս գիտել թէ ո՞րն իցէ Գիր տարւոյն, այլ եւ զամիսն եւ զքանիս նոյն ամսոյն յորում որոնես :

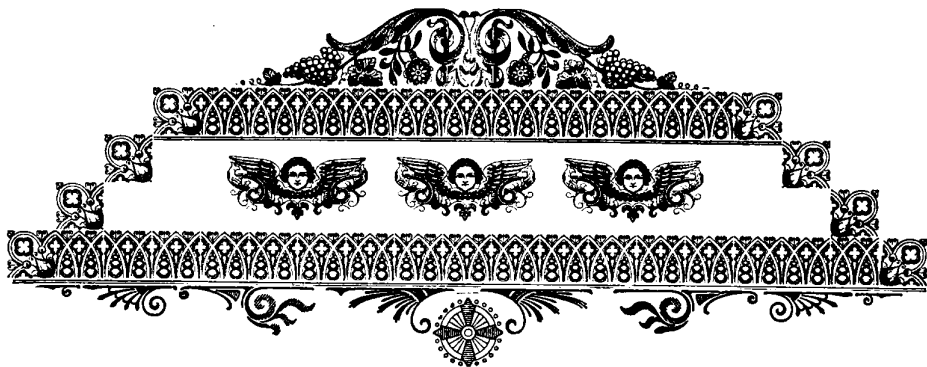
Ուստի կա՛լ զԳիր տարւոյն 'ի վերուստ՝ որ է Տնագլուխ եղեալ՝ է՛ջ 'ի վայր հանդէպ ամսոյն, ուր է Եօթներեակ նորին : Եւ առեալ զԵօթներեակն՝ միաւորեա՛ ընդ թուոյ աւուր ամսոյն. եւ ուր ռւթն 'ի բաց գնա՛. եւ որ ինչ մնայ՝ այն է ձայն աւուրն անսխալ :

Բայց իմա՛՝ զի Գիր տարւոյ սորին ոչ փոփոխի 'ի մուտն Յունուարի, այլ յաւուր Կիւրակէի Բուն բարեկենդանին. յորում աւուր եւ ձայնն զինչ եւ իցէ՝ փոփոխի 'ի վերջ ձայն. զի շէնք Աղիւսակիս արարեալ է 'ի վերայ Բուն բարեկենդանին, եւ անտի սկսեալ : Զոր օրինակ թուական տարւոյս է՝ ՌՅԿԻ, Գիր տարւոյն է Հ, եւ յայսմ ամի Բուն բարեկենդանն 'ի Փետրուարի ժՁ լինի. եւ հանդէպ ուրն ամսոյ, եւ 'ի ներքոյ Հ Տարեգրին եղեալ տուփն՝ է *, վասն որոյ չեք ինչ յաւելուլ 'ի վերայ ժՁին, յորմէ երկիցս ուրթն 'ի բաց գնալով 'ի վերջ ձայնն դայ : Այլ եթէ ամս յորում կասդ, նահանջ իցէ, 'ի Մարտ ամսոյ սկսեալ՝ պարտիս զերկրորդ գիր Տա՛րեգրոյն 'ի կիր առնուլ. զի Փետրուար ամիսն մի օր յաւելանայ : Սոյնպէս իմա՛ եւ վասն այլոց Տարեգրաց եւ ամսոյն աւուրց թուոց եւ Եօթներեկաց :

Ար զխաւարն անգիտութեան Հայաստանեայցս լուծեր,
 զխնատութեան ծաղեալ զրոյս տաքօք որդւոց Թորգոմայ:
 (Շաւղիտն)

Կ Ա Ն Ո Ն

Ծ Ն Ն Դ Ե Ա Ն Ս Ր Բ Ո Յ Ա Ս Տ Ո Ւ Ա Ծ Ա Ծ Ն Ի Ն Ի Ծ Ն Ո Ղ Ա Ց Ի Ի Ր Ո Ց Ի Յ Ո Վ Ա Կ Ի Մ Ա Յ Ե Ի Յ Ա Ն Ն Ա Յ Ի

Օ Ր Հ Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

44

Երգե՛ծէ՛ք, որդիք սիրովն երգե՛ն, որ ծնը՛նդեան մօր տեանն. քանզի որ ծընաւ զանժամանակն ՚ի հօրէ ծընեալն այսօր ծընաւ յամուսնորդանդէ. տուք ծրհնութիւն տունդ զի՛ն մեզ ըզմայրն լուսոյ:

Յընձացէ՛ք, որդիք մարդկան այսօր ծնը՛նդեամբ սըրբուհւոյ կուսին. քանզի որ տարաւ զանտանելին յարգանդի անսերմնապէս այսօր բըղխեաց յարմատոյն յեսեայ. տուք ծրհնութիւն տունդ:

Ուրախութիւն աշխարհի ծընաւ զմարիամ ամուսնն աննա՛ն աւետօք զունրթնոյն. որ ըզտընդն ծրինաց հընոյն ծընաւ մարմնով պարգեւիչ նորոյս կըտակի. տուք ծրհն:

Խընդա՛ մայր բանին ՚ի հօրէ ծը-

նեալ նախ քան զարուսեանկ. որ ըզլոյսն երկնային ծագեցեր մարդկան ըզլուծիչ մեղաց մըթութեան. մաղթեա՛ բանին փըրկել ըզմեզ ՚ի մեղաց մերոց:

Այսօր լըցաւ խոտորումն անտուծոյ առ նա՛հապետն, ՚ի զաւանկէ՛ նոցին ծրհնիլ ամե՛նայն ազանց. զի յարմատոյն նոցին բըղխեաց կոյսըն ուր որ ծընաւ ըզբանըն բարձող մեղաց նախահօրն. փառքս տաքուք տունդին մեզ զծրհնեալն ՚ի կանայս:

Այսօր բուսաւ յաննայե մորենին մարիամ յոր վառեցաւ հուրն անտուածային. զոր ետես մոպէս՝ զօրինակ կուսին ՚ի սինա լըցեալ լուսովն անմատոյց. փառքս տա:

ծնն

Է՛անկից հօր եւ հոգւոյն, անըն-
կիցէն որդի. անմայր յառաջնորմն
անդրանիկ. եւ ընդ հօր յաւիտեան:
Ի՛ ծոցոյ հօր առաքեալ, եղեալ ՚ի
մըսուր անբանից. բանդ աստը-
ւած յայտնեալ:

Քրիստոս ծննեալ ՚ի քաղաքի՛ դաւ-
թի. քարոզէ՛ն հովիւքն ընդ հրէշ-
տակս. եւ մոգք հանդերձ աս-
տեղէն:

ծնն

Հրաշափառ ծը՛նունդ քո ՚ի
սուրբ կուսէն. այսօր ցուցաւ անգի
մարդկան. անըսկըզնակից բանդ
Էանկից հօր:

Յայտնութեամբ քո՛ տէր ցը՛նծաւ-
ցաւ երկիր. եւ նորոգեալ եղեւ
ազամ յառաջին յանցանաց ՚ի
մեղաց իւրոց:

Դասք հովուացն յերկրի՛ փառաւ-
ւորէին ըզքո՛ ամենակեցոյց գա-
լուստդ. որ երեւեցար քո արարաւ-
ծոցս:

ծնն

Ո՛ր ըղմարմնացեալն տիրաբար
ի՛ յորովայնի՛ քում կրեցեր. ու-
րա՛նց իւ լէր անհարմանցեալ մայր:

Ո՛ր զանտանեղին յեկց՛ի յարգան-
դի անապականաբար կրեցեր. ու:

Ո՛ր զարարչակից բանըն գոյացեալ.
ըստոնգապէս աշխարհի ծը՛նար. ու-
րա՛նց իւ լէր:

ծնն

Այսօր յայտնեցաւ մեզ բարւ-
ձրեալն բազմեալ բանըն յանբաւ-
նից մըսուր. գա՛նն եւ երկնաւոր
հաց:

Այսօր ցը՛նծան զըւարթունք երկ-
նից. տեսանեցի՛մ զանհաւոր զահա-
զին եւ ըզհրաշալի ծընունդ. որ լո՛յս
աշխարհի ցուցաւ:

Ը՛նդ իջանե՛լ զըւարթնոցն ՚ի փաւ-
ռաբանութիւն. տեսանէ՛ի՛ն ամպ

լուսոյ օրէն գործեալ ՚ի հրալից վի-
մին. դա՛սք երջանիկ հովուացն:

Ա՛ստուածածին խորան լուսոյ
անկայրանիակ արիւնջն կենաց. որ եւ
ղե՛ւր արեւելք արեգականն արդաւ-
րութեան. եւ նըստեղցս ՚ի խաւա-
րի լոյս ծագեցեր. վասն որոյ ամենեւ-
քեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Ա՛նապական տաճար եւ մորենի՛
անկիզելի. որ զանշէ՛ւ հո՛ւր աս-
տուածութեանն ՚ի քեզ տարեալ
կրեցեր. որով բնութեանս կիզեալ
չիջաւ կրից բոց. վասն որոյ:

Անդանի՛ տապանակ կտակարաւ-
նաց նորոյ ուխտիս. որով ե՛ւք յեր-
կիր աւետեաց հորդեալ հոգւով ՚ի
քեզ տըպանորեալ բանին. վասն որոյ:

Ա՛ստուածածին օրէն լուսոյ
ամպ հովանաւոր. եւ բնակարան
բանին որ բանիւ հովուէր զխաղէլ.
բարեխօսեալ նըմա՛ վասն անձանց
մերոց:

Զանապական կոյրն մարիամ՝ աս-
տուածածին խոստովանի՛ սուրբ եւ-
կեղեցի. ուստի տըւաւ հացն ան-
մահութեան եւ բաժակ մեզ ու-
րախարար. տուք օրհնութիւն նը-
մա՛ հոգեւոր երգով:

Զտաճար անապական բանին հօր.
բարեբանէ՛ն գասք հոգեղինա՛մցն.
գովեմք եւ մէք ձայնակցելով երկ-
նայնոցն:

Այսօր ցը՛նծան գասք առաքե-
լոցն գալըստեամբ հոգւոյն աստու-
ծոյ. զոր մըխիթարեաց փոխանակ
բանին մարմնացելոյ՝ եղեալ ընդ
նոսա. փառքս տացուք նըմա՛ սըր-
բասաց ձայնիւ:

Այսօր բըղխեաց ջուր կենդանի
յերուսաղէմ յորմէ լըցան գետք

ած

հոգ

անտուածայինք . եւ ընթացեալ ար-
բուցին տիեզերաց զքառանկլտա՛կ
անդլիւրն եդեմայ . փառքս տա :

Այսօր ցօղով իմանալեաւ յամպոց
հոգւոյն զուարթացան բոյսք եկե-
ղեցւոյ . պարարտացան դաշտք ար-
գարութեամբ եւ վեղէցկացան ա-
նապատք մաքո՛ւր կուսութեամբ .
փառքս տա :

Լեաւորն վիմաճին անդլիւր յոր-
դառանտ . բարունակ ծաղկեալ այգի
վայելւոչ սրովբէ՛ հողեղէն . յաբուն-
ւոյ բանին տուն տնօրէնութեան
տաղանար հոգւոյն . առ ծընեալն ՚ի
քէն միշտ բարեխօսեա՛ն անդադար
հայցմամբ . շնորհէ՛ զթողութիւն
մեր նընջեցելոյն :

Փափկութեան գրախտին բացող
բանալի . քրիստոսի բարձող նըմա՛ն
նող երկնից . սափոր ոսկեղէ՛ն լի մա-
նանայլ . գաւանդան ծաղկեալ յար-
մատոյն յեսսեայ տաճար լուսոյ
մայր . առ ծըն :

Յօղ քաղցրածաւալ ցանկալի զը-
ւարթնոցն . նիւթեղէն սրովբէ՛ գեղ
մարգարտափայլ հիմն եկեղեցւոյ .
մաքուր անանխի՛ անպ հովանաւոր
սո՛ւրբ կոյս մարիամ . առ ծըն :

Փառք քոք եւ քրդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Այսօր գառնեքն օրինականքն յո՛ւ-
վակիմ եւ աննա ետուն մեզ ըզ-
գեղմն ընդոճնիչ ըզցօղն երկնային .
յորմէ հոսեաց անձրեւըն կե՛նաց եւ
բըղխեաց անշարհի՛ անդլիւրն իմաս-
տից . փառքս տա :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեմից :

Այսօր ծը՛նաւ մայրն ամուլ զքեզ
յարմատոյն յեսսեայ ծառ կե՛նաց
ծաղկեալ տիրուհի . որ ետուր մարգ-
կան ՚ի ժամու պըտուղ զհացըն կե՛-

նաց զնեալն ՚ի յերկնից . բարեխօ-
սեա սըրբո՛ւհի վասն անձանց մերոց :

Ո՛ր ըզնախագրեալն յառաջա-
գոյն գո՛ւշակութեամբ մարգարէիցն .
կատարեցեր հայր երկնաւոր տալով
ըզկոյնն ՚ի յաննայլ . ըզքեզ բարե-
բանեմք անտը՛ւած հայրցն մերոց :

Ո՛ր ՚ի լըճմն անձա՛ռ ծնը՛նդեանն
ըստ եսայեայ քո՛ ՚ի կուսէն . այսօր
հրաշիւք հօր միաճին յամուլ մօրէ՛
զմայրըն քո՛ պարգեւեցեր . ըզքեզ բա՛

Ո՛ր զօրինակ մարիամու հոգիդ
ցո՛ւցեր մարգարէին . այսօր զանակ
յովակիմայ ետուր ըզլեաւորն վիմա-
ճին . ըզքեզ բա՛ :

Օ՛րհնեցէ՛ք ամենայն գործըք
տեառն ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա-
րարէք ըզնա՛ յաւիտեանն :

Զո՛ւարճացիր սիրովըդ հին հանդի-
սարան տեսանողացն . որ բազմագոյն
օրինակօք գո՛ւշակեցեր ըզծնող բա-
նին տեառն աստուծոյ . բարձր արա՛ն :

Ո՛ւրախացիր եկեղէցի գուստըր
վերինըն սիրովն . քանզի ծընա՛ն ՚ի
յաննայլ մաքո՛ւր ծընող քոյն փե-
սայի . բարձր արա՛ն :

Քա՛հանայք եւ ժողովուրդք սօնա-
խըմբողք ծնը՛նդեան կուսին . ընդ
յովակիմայ եւ աննայի ծնողաց սրբ-
բոյ ծնողի բանին . բարձր արարէք
ըզնա՛ յաւիտեանն :

Նա՛հապետացն սրբա՛համու ի-
սահակայ եւ յակոբայ . պարգեւե-
ցար ՚ի յաստուծոյ կոյս մարիամ
դուստրոյ նոցին . երանեն ազգ եւ
անդինք այսօր ըզծնեալդ ՚ի յաննայլ :

Աղախին եւ մայր կե՛նաց անոյն
ծընող հօր միաճնին . որ առ ՚ի քէն
մարմնով ընկեց զամբարտաւանըն
յաթուղ . երա՛ն :

հրդ
ԴԿ

Դ

մեծ

հան

Ո՞ր բարձրացոյց զանկեալ բնու-
թիւնս 'ի քէն ծնընդեամբ որդին
յերկինս . ըզկարօտեալսն ելից հա-
ցիւ եւ զմեծատունն ելոյժ ունայն .

Երանէն ազգ եւ :

Ո՞ր ողորմեցար 'ի մեղքս ծընեալ
մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մար-
գարեին . եւ ետուր բնութեանս այ-
սօր պարգեւ ըզլոյսն սուրբ ըզծնող
որդւոյդ միածնի . մաղթանօք սորա՞
տէր մեզ ողորմեա :

Ո՞ր ցօղեցեր 'ի մեզ յամպոյ օրի-
նաց որդիդ այսօր զկոյսըն մարիամ .
յորմէ ծընար մարմնով եւ բարձեր
նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին ադա-
մայ . մաղթա :

Ո՞ր մաքրեցեր հոգիդ սուրբ ըզ-
սիրտ և զարգանդ մօր քո՝ փառակ-
ցին . այսօր ամուսն ծնողաց նորին
ետուր ըզմայր բանին զօրհնիչն
եւայի . մաղթա :

Այսօր ցընծան երկնայինքն եւ
պար առեալ 'ի բարձունս . երգէն
զերգըս հոգեւորս յաւուր ծնըն-
դեան սրբութեան :

Այսօր վերինքն սիրովն գոչէն զեր-
զըս սրովեւիցն . զերեքսրբեանն ա-
սելով յաւուր ծնըն :

Այսօր աստեղք եւ լուսին ընդ
արեւու հըրձուելով . գովէն ըզլոյսն
'ի հօրե յաւուր ծնընդեան լուսոյ
մօրն :

Այսօր ծերքն օրինականք ման-
կամբ նորոյ սիրովն . երկտասարգք
եւ կուսանք խընդան ծնընդեամբ
տիրութեան :

Այսօր գունդք անաքելոյն եւ
պարքը նախատեսանք . յաւուր ծնըն-
դեան մօր բանին երգէն ըզփառս
'ի բարձունս :

Ծառ կենաց տըլեալ յադին
սուրբ կոյս . որ ըզհայրանինքն բըղ-
խեցեր ըզճաղիկ . եւ ետուր 'ի
Ժամու զորդին պրտոնդ մարդկան .
զորոյ զմարմինն ճաշակեալ անմա-
հացաք յուսով . վասն որոյ օրհնաբա-
նեմք ըզքեզ յաւուր քո ծնընդեան :

Բանաւոր երկիր տիրուհի եւ ան-
գաստան մաքուր 'ի փշոյ մեղաց .
որ ըզբո՞յսն երկնային անանց սեր-
ման ծընար . որով զկենացն ետուր
ըզհաց սովեալ բնութեանս . վասն
որոյ օրհն :

Ամպ թեթեւ յերկրային ցան-
կութեանց սուրբ կոյս , եւ վառա-
ւան աստուածային բոցոյն . որ ըզ-
ցօ՞ղն հայրաբուրի անձրեւեցեր 'ի
բանական երկիր . որով բնութեանս
բուսան արգարտութեան սուրբ բոյսք .
վասն որոյ օրհն :

Նոր սիրովն ծընեալ մանկո՞ւնք
սուրբ անաղանաւն . շնորհազար-
դեա՞լք հոգւովն աստուծոյ . օր-
հնեցէք զհայրն երկնաւոր յաւուր
ծնընդեան՝ն սրբութեան կուսին .
յոր օրհնեցանք յանիծից նախ-
նայն :

Արեամբ գանձինն անարատի՞ս
փրկեալ ժողովուրդք . յաւուր
ծնընդեան՝ն մօր անասնեւոյն . գո-
վեցէք ըզմիածինն որ հաճեցաւ առ-
նուլ մարմնին անսերմն 'ի նմանէ .
յոր օրհն :

Յառատաբո՞ւրի շնորհաց հոգւոյն
լուսազարդեա՞լ աղգք հեթանո-
սաց . յաւուր ծնընդեան՝ն մօր բա-
նին ծնողի . զփառակից որդւոյ զհո-
գին բարեբանեցէ՞ք հոգեւոր եր-
գով . որ մաքրազարդեա՞ց զմարմնա-
րան որդւոյն :

ճշւ
գկ

հմբ
գձ

Կ Ա Ն Ո Ն

ՅՈՎԱԿԻՄԱՅ ԵՒ ԱՆՆԱՅԻ

ԾՆՈՂԱՅ ՍՐԲՈՒՀԻՈՅ ԱՍՏՈՒԹԱԾՆԻՆ

օրհ
ակ

Ո՛ր նախամայն խմստուծեամբ տնօրինեցեր զխորհուրդ սուրբ եկեղեցւոյ. խորանդն սրկեալ հիմունա հաստատութեան ըզգասա արդարոյ. անշանօք սոցա խընայեալ ի մեզ:

Ո՛ր զօրհնութիւն նախատեղծիցն անտուածաղոյդ արուաց եւ ի գաց. պայծասացեալ վայելչապէս ծաղկեցուցեր. այսօր ի յովակիմ եւ ի յաննա, անշան:

Ո՛ր ըզխնստողմն արբանաճող նա հապետին մեր ըստ հոգւոյ. բաճանայական եւ թագաւորական գաւազանայրն միացեալ ցուցեր այսօր ի յաննայ. անշան:

Անըսկիզբն աստուած անձառեւ ի անբաւ զօրութիւն ո՛ր իսկըզբանց յաւիտենից ինամարկեցեր զորդիս անամայ. գերանդն այսօր շնորհիւ փայլեալ ցուցեր ծընընդեամբ զմայր միանձնիդ քո ընտրելոյ. անշան:

Թագաւորն բոլորից պարածածկեալ յարգանդի կուսին. զոր ծառայող հաւատարիմ տեսեալ հոգւովն սրբով. եւ բերանով մօր քո օրհնաբանելի. ան քրիստոս բարեխօսեալ վասն անձանց մեկոյ:

Թաւանդաւոր հին օրինացն արդարութեան ընդ մարգարէիցն. եւ նախաշաւիղ հետեւողաց անձուկ

ճանապարհին նոր օրինացս ընդ առաքելոյն. ան քրիստոս բա:

Ի յանապատի հրեշտակական վաւրուք բնակեցար ըստ եղևյայի. կերակրելով մարախ եւ մեղքի վայրենի. հին եւ նոր պատուիրանաց օրինակաւ. ան քրիստոս բա:

Ո՛ր զաստուածային զօրութիւն նրդ քո ծանուցեր հոգիդ ճշմանրիտ. բաշխելով իշխանաբար ըզպարգեւէրս քո տեսանողաց մարգարէիցն ի սկզբանէ. բարեխօսութեամբ սոցա խընայեալ ի մեզ:

Ո՛ր մաքրեցեր բնախարան անտուածութեանը քո սուրբ ըզմարգանքս. եւ անդերաբար հեղէր յանձինըս նոցա. զանապական եւ զերկնային շնորհաց քոց բըղխումն. բաւրեխօս:

Ո՛ր յայտնեցեր ըզծածկեալ խորհուրդ քոյոց սիրողաց. եւ անձառելեանց անպագայից պատմողս արարեր. տնօրէնութեան քով եակցի բանիդ անտուածոյ. բարեխօս:

Ի յանսահման ծովէն հօր զընթացութեանց բըղխմունք եւ սուրբ առաքեալք. անդրանիկ խորհուրդք եւ լոյս գերանդանց. երկոտասան անգագաց պրսակ սուրբ եկեղեցւոյ. բաւրեխօս լերուք ան տէր վասն անձանց մեկոյ:

Աշխարհակիր բանին բազկաց եւ դեալ հիմունք սրբոյն սինդի. լերինք անշարժք հովիտք ծաղկածինք. հարանգատ վէմք հաւատոյ պետրոս եւ անդրեան. բարե:

Ի բարեբուն հոգւոյն վըտակք եւ որոտմունք տիեզերաց. ցովմունք հրեղէնք աստեղք լուսափայլք. յիսուսի թագաւորին վակաս

մար

առ

յով

լանջաց սողրբ յովհաննէս եւ յաւ
կորնոս . բարե :

հայ

Ո՛ր թագաւորաց ազգաց եւ աւ
զանց գերագոյն ցուցին . արփիաւ
փայլ զերգըս հոգեւորս ընտրեալ
դասուց վերին սինովն . անմատոյց
լուսոյն երկրպագեացունք :

Ո՛ր խորհրդեամբ ճըշմարիտ լուս
տոյ փառաց անեղին . նրկարագրեւ
ցաւ մեզ գիր կենդանի յարգանդ
մաքնուր մեծին մեսրոպայ . անմա :

Ո՛ր զծածկեալ խորհուրդ ան
տուածգիտութեան . տնօրինմբար
յայտնեալ ծանոցին հանգոյն սրբ
բոյ մեծին մովսէսի . անմա :

Ո՛ր յօրինակ ճըշմարիտ սիրոյ սողրբ
առաքելոցն . աղբերմբար 'ի ձեզ
էնցաւ հոգի շնորհաց բրդխումն
անըսպառ . անմա :

Ո՛ր երկոքումբ սողրբ լուսաւոր
չօք տանիս թորգոմայ . հաստատեւ
ցեր զեկեղեցիս հայաստանեայց .
զլոյս խնաստից 'ի մեզ ծագելով .
մաղթանօք սոցա քրիստոս խընաւ
յեա 'ի մեզ :

հոգ

Ո՛ր յերկնային զօրս անմարմնո
ցնն նախ հեղեր անատապէս հո
գիդ ճըշմարիտ . զաստուածային և
զգերանգոյն քո խմաստութիւնդ . յի
նել փառմբանիչ սողրբ երրորդու
թեանդ . ընդ նոսին փառանորեմբ
զերբեակ միութիւնդ :

Ո՛ր զկերպարանն աստուածային
ստեղծեալ երրորդութեանդ խոր
հրդակցութեամբ . զարդարեցեր
փրչմամբ շնորհաց քոյց կենդանա
ւար . եւ ընդ ծնեալսն առ 'ի նմա
նէ խօսեցար օրինօք եւ մարգարէ
իւք , ընդ նո :

Ո՛ր յերկրորդի լինելութեանս յետ

յարութեան քում էակցին մըտեալ
'ի վերնատունն դրօքնն փակելովք .
շնորհելով ըստ առաջին փրչմանն
ըզքեզ մետասանից . առաքելոցն
ասաց անէք հոգի սողրբ . ընդ նո :

Յորժամ յերկնից գոչէ՞ փողն
ազդեցութիւն աննելով տիեզե
րաց 'ի դատաստանն անհաւոր . յայ
նրմ անո՛ւր ասեղին յիշեալ տէ՞ճէ՞ր
եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն . եւ հան
գո ընդ սողրբս քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա
ծութեանդ փայլին 'ի յարեւելից .
եւ գրպրութիւնք հրաշիցն բաւ
նին . յայնմ ան :

Ձարհուրեալ դողան արարածք 'ի
ձայնէ սրովբեագոչ փողոյն . յորժամ
հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ
'ի դատաստան զանգս որդւոց մարդ
կան . յայնմ ան :

Ո՛վ գերաշրջ ծաղիկ բուրեալ
յեղեմայ . հոտ անմահութեան
ծնընդոցս եւայի . յորմէ սիւսեցաւ
մահ ընդ տիեզերս , օրհնութեամբ
ըզքեզ մեծացուցանեմք :

Դու լուծիչ երկանց բարձող անիւ
ծից . ծագումն արեւո՛ւ լուսոյն ճըշ
մարտի . որով հեքքեաւ խաւարն ա
ռաջին . օրհ :

Ըզքեզ ունիմք բարեխօս կոյս
անհարսնացեալ . մայր անարատ էմ
մանուէլի . տաճար բանին հօրն եր
կնաւորի . օրհ :

Ի՞ վերայ վիսի հաւատոյ հիման
առաքելոց եւ մարգարէից . շինեցեր
ըզքո՞ւ սողրբ զեկեղեցի . եւ 'ի ամ
միանայեալ եղեն մարդիկ ընդ հը
րեշտակս . փառաւորելով սողրբ զեր
րորդութիւնդ :

Տեղի՛ ապաւինի եւ ժողովարան

հան

տա

խաչ

բանաւոր հօտի . բնակարան հրեշ-
տակաց . նաւահանգիստ արդարոց
եւ մեղաւորաց քաւարան . զարդարե-
աւ առաքելոյն եւ մարգարէիւք :

Բանն աստուած եւ ծածկեալ խոր-
հուրդն յաւիտենից . իջեալ 'ի
յերկից մարմնացեալ 'ի կուսէն
խաչեալ յերկրի եւ թաղեալ 'ի նոր
'ի գերեզմանի . եւ յարուցեալ յեր-
րորդ աւուր . զի զմարգարեացն ըզ-
տառսն կատարեցեց :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Այս ասեցիք բանիւ գոյացողեք զան-
խարհս ամենայն . այսօր մարգարե-
րեալ տնորինսնսր 'ի յաննայե սր-
կեր հիմունս նորոյ աշխարհի . աղա :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտառն յախտեցի :

Ի յամուլ երկրէ այսօր բոլորեալ
մեզ բարեբեր բոցն բարի շուշան
հոյտոյն ծաղկելն դաշտաց . միսմայ-
լուն մարմամ արմատ տընկելն անմա-
հոլութեան . աղա :

Այ 'ի վերայ քերտեցից նրա-
տեալ հանգչիս բանդ աստուած .
այսօր հրաշափառ պարգեւօք . ցու-
ցեր ծննդեամբ 'ի յաննայե անթո-
փառաց յերկրի զորբերն մարմամ .
օրհնեալ տէր աստուած հալլոցն
ը մերոց :

Այ 'ի լերինքն քորեբոյ փայլատա-
կեալ հուրդ աստուածային հոգւով
եւ շարժմամբ յայտնեալ 'ի պակու-
ցումն տուր մարգարէին այսօր
գլխութեամբ եւ ողորմութեամբ
յարմարեցեր տեղի իջման անձա-
ռելի խոնարհութեամբ 'ի յօգ հան-
գարտ զօրինակեալն մարմամ . օրհ :

Այ 'ի կանուխ ժամանակաց ստու-
րագրեցեր զանօրէնութեան քո ըզ-
տեղի . տաճար եւ քաղաք շինեալ

բարձող անուանող քում բարձ-
րելոյ . այսօր ստուգապէս յայտ-
նեալ ցուցան բնակարան աս-
տուածութեան քո սուրբ կոյսըն
մարմամ . օրհ :

Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք
տեառն ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա-
րարե՛ք ըզընեալն այսօր ըզմայր
մարմու բանին ըզմիշտ կոյսն :

Այ 'ի զօրաց հոգեղնաց երգաբա-
նի սրբբուհին . ըզընեալն այսօր
օրինօք բնութեան զմայրն անտու-
ծոյ բանին 'ի վեր քան ըզընու-
թիւնս . բարձր արա :

Այ 'ի դասող մարգարեաց եւ յեր-
ջանիկ անաքելոցն օրհնեալեալ
տիրութիւն . ըզընեալն երկանցն եւա-
յի զմայրն կենաց ծնեալն այսօր
'ի յաննայե . բարձր արա :

Առանձն խաղաղութեան եւ
անուսեակ զբարթարար . այսօր
մարմամ սրբբուհին . 'ի փառքս
քո քրիստոս ծագեաց մեզ լոյս
յորդանցն օրինաց . անդադար եր-
գով սոբօք ըզբեզ ը միշտ մեծա-
ցուցանեմք :

Դրախտ աստուածային եւ արե-
ւելք իմանալի . այսօր մարմամ
հրաշագեղ . ծնեալ 'ի յաննայե 'ի
մայրութիւն քո հրաւիրեալ քրիս-
տոս որդի աստուծոյ . անդա :

Տապանակ ապրեցողիչ եւ տա-
ղաւար արքա համեն աստուածըն-
կալ . այսօր մարմամ լուսնայայտ .
միածին ծնունդ յայտնեալ ծնու-
ղաց . 'ի ծնողութիւն քո կոչեցեալ
միածին որդի աստուծոյ . անդա :

Անձառելիք աստուած անզըն-
նական 'ի հրեղինաց . այսօր հաճե-
ցար 'ի հողեղինաց յայտնել թարգ-

հրց
դձ

— 7 —

մեծ

ողբ

ման աստուածութեան քո՞ զմիշտ
կոյսըն մարիամ. անթիւք սորա ու
դորմեա մեզ աստըւած :

Անժամանակ ծոցոյ ծընունդ հօր
էակսն. այսօր սրբեցեր յորովայնէ
ժամանակս մայր 'ի մօրէ՞ անճառ
մարդերութեամբ. անձ :

Յանաջ քան զարուսեակ անմայր
ծընունդ հօր 'ի յերկինս. այսօր
ընտրեցեր իմաստութեամբ զմայր
անարատ անհայր ծնընդեան քո՞ 'ի
յերկրի. անձ :

Թագաւոր փառաց աստուած
հոգիդ կենդանարար. 'ի շնորհաւ
բաշխ անուր մեծի ծնընդեան մաւ
րիամու, դըստեր դաւթի թագաւ
որի՞. նորոգեա՞ զկենդանութիւն
մերոյ թագաւորի՞ն, զի օրհնես
ցո՞ւք ըզքեզ տէր այժմ եւ յաւի
տեան :

Աղբիւր կենաց եւ փրկութեան
մերոյ հոգի հօր եւ որդոյ. 'ի յար
մատոյն յեսեայ բըղիման գաւա
զանի հասեալ ժամո՞ւ, շնորհազարդ
պայծառացո՞ զգաւաղան իշխանու
թեան մերոյ հայրապետի՞ն. զի
օրհնես :

Լորուսն աշխարհի եւ ճառագայթ
իմանալի հոգիդ սո՞ւրբ աստուծոյ.
'ի ցընծութեան անուր լըման ու
րախութեան յովանիմայ եւ աննա
յի՞. անթիւք սոցա լըցո՞ զպետըս
կարեաց հայաստանեայց եկեղե
ցո՞ւք. զի օրհնես :

Որ 'ի բարձրութիւնս երկնից
բարձր բանիւք բարեբանիս սրբ
բուհի. 'ի լիբանանէ՞ գիմեալ հար
սըն զգեցեալ այսօր. զարեգակն ար
կեալ ըզքեւ. եւ ընդ ոտիւք զըն
սինն ըստուերատեսակ օրհնու

թեամբ երգով եկեղեցիք տիեզե
րաց այսօր տօնէն ըզյիշատակ ծնըն
դեան քո՞ 'ի մօրէ՞ :

Վեհագոյն սերովբեից եւ բազմա
շեայ քերովբեից տիրամայր աստուա
ծածին. տապանակ կըտակի սափոր
ոսկի խորհրդանոր խորան բանին
հօր բարձրելոյ. օրհնութեամբ եր :

Մարգարէից հանդիսարան եւ
գրաւական կենաց մարդկան մաւ
րիամ աստուածամայր. ընդունարան
եօթնարիւսն շնորհաց. խաբիսիս
յուսոյ հաստատութեան. զընդաւ
թիւ աւուրց դարուցս անցաւո
րաց. օրհն :

Կ Ա Ն Ո Ն

ԱԻԵՏԵԱՅ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Խորհորհուրդն անճառ ծածկեալն
յազգաց եւ յաւիտեանց .
յայտնեցաւ իջմամբ հրեշտակապե
տին այսօր ան կոյսըն մարիամ. զոր
առ տէր ունիմըք բարեխօս վասն
անճանց մերոց :

Անժամանակն առ 'ի հօրէ եւ
անմարմին ծոցածին ծընունդ, այ
սօր անէտեօքըն զարբիւնի մարմին
զգենու 'ի սրբոյ կուսէն. զոր առ :

տէր

էջ

օրհ
ակ

Անտանեւին 'ի համայնից բովան-
դակիչ բնութեանց բոլորից, պա-
րագրի այսօր մարդասիրանպէս յո-
րովայնի անարատ կոտորն. զոր:

Աներեւոյթ փառանքն հօր նրկա-
րագիր անյեղանպէս, 'ի ծառայական
խոնարհի պանակեր 'ի յարգանդի
հոգւով մաքրելոյ. զոր:

Անսահմանն յեութեան սահմա-
նեւեացս էանցուցիչ, 'ի վեր քան ըզ-
բան սահմանի այսօր յորովայնի
սրբութեան կոտորն. զոր առ:

Ուրախութիւն տրտմեցելոյ բը-
նութեանս բերկրեալ կոյս մարիամ,
զոր ողջունաբեր աւետեօք կրեցեր
զտըւոյն 'ի քեզ զօրէնս ողջունի.
առ նա միշտ բարեխօսեալ վասն ան-
ձանց մե՞րոց:

Ո՛ր առաքեցեր զմիածինդ 'ի
փրկութիւն տրեղերաց. անեղ է-
ութեամբ եղանիլ մարմին 'ի սուրբ
կուսէն հայր երկնաւոր. զոր առ քեզ
ունիմբ բարեխօս վասն անձանց
մե՞րոց:

Ո՛ր զնախնորեալսն առ 'ի քէն մար-
գարէիւք եկիր կանաւրէլ. անմայր
'ի հօրէ անուրբանաբար լինել ան-
հայր 'ի սրբոյ կուսէն. զոր առ քեզ
ունիմբ բարեխօս:

Անըսկիզբն աստուած անձա-
ռելի անբաւ գօրութիւն. որ իս-
կըզանց յաւիտեանից խնամարկեցեր
զորդիս աղամայ. գերագոյն այսօր
շնորհիւ փայլեալ ցուցեր ծընն-
դեամբ զմայր միածնիդ քո՛ ընտ-
րելոյ. աղաչանօք սոցա խընայեալ
'ի՞մեզ:

Ո՛ր յանէից բանիւ գոյացուցեր
զաշխարհս ամենայն. այսօր մարդա-
սիրեալ տնօրինաբար 'ի յաննայե

արկեր հիմունս նորոյ աշխարհի.
աղա:

Ի՛ յամուլ երկրէ այսօր բոսա-
մեզ բարեբեր բոյսն բարի. շուշան
հովտաց ծաղիկըն գաղտաց. միամայ-
րն մարիամ արմատ տընկոյն ան-
մահութեան. աղաչանօք սոցա խը-
նայեալ 'ի՞մեզ:

Ձանձառելի ըզլոյս աստուա-
ծութեանն. տընօրինաբար կրեցեր
'ի քում յորովայնի մարիամ մայր
ե՞ւ կոյս. օրհնութեամբ ըզքեզ
մեծացուցա՞նումք:

Ի՛ մասնաւոր լուսոյն զարհուրե-
ցան դասք առաքելոցն. այլ 'ի քեզ
բովանդակ կրեցեր ըզհոլ-ս աստ-
ուածութեանն մարիամ մայր ե՞ւ
կոյս. օրհնու:

Առաքելոցն հովանացեալ ամպ
լուսեղէն. գերագոյն քեզ հոգւոյն
սրբոյ. եւ զօրութիւն բարձրելոյն
հովանաւորեալ սուրբ աստուածա-
ծին. օրհնու:

Ո՛ր ըզկեանքն անմահարար մահ-
կանացու բնութեամբս 'ի քեզ կրե-
ցեր սուրբ կոյս մարիամ. որով
մեռեալքս որ յաղամայ կենդանա-
ցաք յուսով յարութեան. առ նա
միշտ բարեխօսեալ վասն անձանց
մե՞րոց:

Ո՛ր ըզբանն անեղական զէական է-
ից գոյացութեանց, անձառաբար
ծընար մարմին եղեալ 'ի փրկու-
թիւն եղականացս. առ նա:

Ո՛ր ըզպըտողն 'ի քէն կենաց ըն-
ծայեցեր մեռեալն աղամայ. զորոյ
պահօք քառասնօրեայ քաւեաց ըզ-
պըտոյն ճաշակունմն, եւ յանվախ-
ձան ըզնոյն վերածեաց 'ի կեանս.
առ նա:

վար

ծնն

✱

ծնն

ՅՆՆ

Ըզբեզ անշեմբ հանապազ սո՛ւրբ աստուածածին. բարեխօսեալ քրիստոսի աստուծոյ մերոյ փրկել ըզմեզ 'ի փորձութենէ եւ յամեւնայն վըտանդից մե՛րոց:

Ո՛ւրախ լեր մայր անձա՛ռ լուսոյ մարիամ սո՛ւրբ աստուածածին. քանզի 'ի քեզ կրեցեր ըզհո՛ւր աստուածութեանըն լուսեղէն տաճար աստուծոյ բանին. առ նա միշտ բարեխօսեալ վասն անձանց մե՛րոց:

Ծանուցար տիեղերաց աստուած եւ մարդ գոյ՛ւլ. մարմնացար 'ի սո՛ւրբ կուսէն 'ի փրկութիւն անգի մարդկան. միշտ փառանորեալ յանմարմնոց զեւուո՛րութեանց:

ՀԵԳ

Ո՛ր առաքեցար 'ի հօրէ հոգիդ անեզ եւ համագոյ. աղաչանօք տնօրինարար քո՛ւմ էակցին. լինել մը խիթարիչ սո՛ւրբ առաքելոցն. աղաչեմք ըզբեզ ո՞ղբմեա:

Ո՛ր իջեր տիրաբար յերկնից սաստիկ հոգմոյ նրման աստուած յայտնապէս. եւ 'ի հրեղէն լեզուս բա՛ւ ժանեալ հանգեսար 'ի դասս առաքելոցն. աղա:

Ո՛ր արբուցեր երկնաւոր գինեաւն իմաստութեան զհոգիս սրբոց քոց առաքելոցն. 'որք արբուցին տրտմեցելոց ո՞րդոց անգամայ ըլբաժակն ուրախարար յայգւոյն եգեմայ. աղաչեմք ըզբեզ ո՞ղբմեա:

ՀԱՆ

Յորժամ յերկնից գոչե՛ր փողն ազգեցողութիւն անենլոյ տիեղերաց 'ի դատաստանն անշա՛ռ. յայնմ անո՛ւր տհեղին յիշեալ տե՛օր եւ ըզմեր ըզնրնջեցեալսն. եւ հանգո՛ւ ընդ սո՛ւրբն քո:

Յորժամ ճառագայթք աստուածութեանը փայլին 'ի յարեւե՛լ

լեց. եւ գրպորութիւնը հրաշնցն բանին. յայնմ անո՛ւր:

Ջարհո՛ւրեալ դողան արարածք 'ի ձայնե՛ սրովեագոչ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ 'ի դատաստան զանգս որդոց մարդկան. յայնմ ան:

ԽԱԶ

Ո՛ր 'ի սկզբանէ իմաստութեամբ հաստատեցեր զեկեղեցի հօր իմաստութիւն. զոր նախանրկար տեսնութեամբ նըշանակեալ մովսէս խորանաւն երկնահանգոյն 'ի սինա լեբնն, լուսաւորելոյ փառօքն աստուծոյ:

Ո՛ր ըզխորհո՛ւրդ անապական տնօրէնութեանը քո 'ի սրբոյ կուսէն. տըպաւորելոյ տապանակն աստուածային ուխտի կտակարանաց բանիդ աստուծոյ. փառաց անեղնիդ տեղի հանգրատեան:

Ո՛ր 'ի կեանս վերանորոգի բնութեանս դարձմունքն յորդանանո՛ւ օրինակեցեր. եւ ըզբուճութիւն մահու եւ գրժոխոց կործանմունքն երիբոյլի տապանակաւ խաչին հրաշագործեալ նոր խաղցելի. օրհնութիւն քեզ տէր երգեսցեն մահու կո՛ւնք:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Ո՛ր 'ի լուսնի անձա՛ռից 'ի քէն յայտնեալ ծածկեալ խորհրդոյ. 'ի քէն մոքբելոյ երջանիկ կուսին հօր զօրութիւնն հովանաւորեալ. զոր սու քեզ ո՛ւնիմք բարե:

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեմա յախտեմից:

Ո՛ր զնախամօրն անիծից երկանց լուծեր ըզգանտակնիք. որ ըզտըրտմանն սանձանեաց ծրնունդ անախտաբար ծնանելոյ 'ի քէն. առ նա միշտ բարեխօսեալ վասն անձանց մե՛րոց:

հրց

դձ

Ար անխմանայնիդ ես յեռութեան
հայր անբակիցն եւ անպատճառ . 'ի
փրկողութեան մերոյ սկըգբան, անա-
քեցեր ըզմիածինըդ մարմնանալ 'ի
սրբոյ կուսէն . օրհնեալ տէր ան-
տըւած հաւրցն մերոյ :

Ար 'ի հօրէ անմեկնելի անեղակից
բանդ աստուծոյ . ըզգաստապետ զօ-
րութեանց վերնոցն նախընթաց
քում գալըստեանդ սուաքեցեր յա-
ռաջնագոյն . օրհն :

Բըղխումն անձառ եւ անքննին
հոգիդ անեղ եւ համագոյ . զանօ-
րէնութեան քում էանկն, մարբա-
զարդեալ զանմարան եկաւորու-
թեանն . օրհնեալ տէր :

Օրհնեցէ՛ք սալեայն գործըք
տեսուն ըզտէր օրհնեցէք բարձր ան-
բարէք ըզնա յաւիտեան :

Եկաց փրկիտեալք կենարար իջ-
մամբ բանին հօր 'ի յարգանդ կու-
սին . ընդ երկնայնոց գասուցն եր-
գով ըզտէր օրհն :

Ար զանէծս երկանց ծննդեան
նախամօրն ելնոց . անսերմնապէս
ծնանելով յանապական կուսէն . եր-
գով ըզտէր օրհն :

Արք վերըստին նորոգեալք եղէք
'ի հնութեանէ մեղաց . զնորոգող
բնութեանս երգով ըզտէր օրհնե-
ցէք բարձր արա :

Աւրախ լեր մարիամ սուրբ ան-
տուածածին . զի 'ի տաճարիդ մաքրե-
ցելոյ յանկարծակի եկն տէր . ըզքեզ
օրհնութեամբ մեծացուցանեմք :

Աւրախ լեր դուռն փակեալ ընդ
որ ոչ ոք մըտեալ, բաց տէր աս-
տուած խորայելի . ըզքեզ :

Աւրախ լեր անբարկ կընքեալ ջրոյն
կենդանութեան . զոր ծարաւելոյ

բնութեանս Եսուր 'ի յարբումն .
ըզքեզ :

Ար յանէից անմարմնական զօ-
րաց էակ հայր անբակիցն . ըզգօրաւ
պէտ խըմբից նոյս սուտաբէր այ-
սօր առաքեցեր ան բանի . քո խորան
սրբութեան . անպաշտօն սորա ու
զորմեա մեղ աստուծոյ :

Ար 'ի կառս քերթիւնից բազմալ
ընս քան զարեւ յառաջ . 'ի հողաւ
նիւթեայ հաճեցար այսօր տաճարի
բազմիլ փառաց մաքրազարդեալ
որովայնի . անա :

Ար 'ի ստուեր ճըմարտութեան
խօսեալ յօրէնս տեսանողօք . այսօր
'ի գլուխ գրեւոյ նոյնի հովանաւ
ցեալ սրբոյ կուսին 'ի բնակութեան
քում էանկն . անա :

Աւրախ լեր մարիամ կոյս անա-
պական . զի 'ի հայրանան ծոցոյ ան-
մեկնելի որդին 'ի քո յանձն սու-
նու ընկալիլ յորովայնի :

Աւրախ լեր երկին վեհագոյն
քրովէ՛ հոգեղէն . որ զանտանելին
երկնից եւ հրեղինաց գասուցն 'ի
քո ընկալար մաքրական որովայնի :

Աւրախ լեր սիւն հրեղէն լուսոյն
անտանակ . որ զարարչականն եղաւ
կանաց լուսոյ 'ի քեզ տանելով
ծագեցեր խաւարելոցս :

Աւրախ լեր տաճար ոսկի երկնային
հացին . որ զառ 'ի վերուստ իջեալ
ըզմանանայն կենաց , նորոյս պար-
գեւեալ կերակուր խորայելի :

Աւրախ լեր ամպ թեթեւ գեղմի
նմանալի . որ 'ի բանական երկիր
հեղեր զանձրեւ կենաց . արդիւնս
ընդ գործոյ հաւատոյ պըտղաբե-
րեալ :

Աւրախ լեր դուռտըր լուսոյ մայր

դ

մեծ

հի
դ

անհարմարացեալ. քանզի յղացելոյն
'ի քէն համախմբեալ վերնոցն որ
դիք սիովնի երգէն ըզփառս 'ի բար
ձունս :

Աստուածածին խորան լուսոյ
անվայրամիակ արփւոյն կենաց. որ
եղե՞ր արեւելք արեգականն ար
գարութեան, եւ նըստելոցս 'ի խա
ւարի լոյս ծագեցեր. վասն որոյ ա
մենքեան ըզքեզ միշտ մեծացու
ցանեմք :

Անապական տաճար եւ մարենի
անկիղելի. որ զանշէ՞ չ հո՛ւր աս
տուածութեանն 'ի քեզ տարեալ
կրեցեր. որով բնութեանս կիզեալ
չիջաւ կրից բոց. վասն :

Կենդանի տապանակ կտակարանաց
նորոյ ուխտիս. որով ե՞ւր յերկիր
աւետեաց հորդեալ հոգւով 'ի քեզ
տըպաւորեալ բանին. վասն որոյ :

Աստուածածին տէր կոյս
անապական տաճար. անպարագիծ
է՛ի՛ն բոլորից բնութեանց լայնաւ
ծաւալ տեղի. այսօր ընդ բերկրաւ
կան զուարթնոյն կրեցեր աւետեաց
զտէրն տերանց 'ի քեզ. ա՛ն որ
մաղթեմք բարեխօսել վասն մեր
անլըռելի ձայնիւ :

Յիմանալի վտակաց տանն աստու
ծոյ հոամանց. վիճակեալդ տեսանո՛ւ
ղանցն ձայնի արբամբ ըզմայլեցար.
այսօր զանթառամբն ծաղկեցար ըզ
ծաղիկ 'ի ժամու տալով զպտուղն.
ա՛ն որ մաղ :

Այսօր 'ի քեզ լըցեալ ամովսած
նին բարբառ. որ 'ի փրկութիւն
հասարակաց տուեալ նըշան բնու
թեան անգի մարդկան. անա՛ կոյս
յղացի եւ ծընցի սրբի զընդ մեզ
յայտնեալն աստուած. ա՛ն որ :

հմ
դ

ԿԱՆՈՆ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱԳԱՆՈՒՑԻՆ

ՈՒՐԱԽԱՑԻՐ սրբուհի գա՛ր
րիէ՛լի աւետեօքն. որ քարո՛ւ
զեացն ըզգայլո՞ւստ արքայի՛ն
տեսաւ 'ի յերկնից :

Ողջոյն ընդ քեզ մարիամ, 'ի քեզ
սուրբ հոգին եկեացէ. եւ զօրո՛ւ
թիւն բարձրելո՞ւցն 'ի վերայ քո
հովանացի :

Որ ծնանելոցն է 'ի քէն խորացել
առաջնորդ. եւ ընդ հանձնք քա
րողե՞մ անսրբաւ հրգօր անմահ
բանն :

Ուրախ լեր բերկրեալ անե՛նաւ
սուրբ կոյս. որ ծընար աշխարհի
զարգարութեան արեգակն. որ լու
սաւորեաց զանգս որդւոց մարդ
կան :

Խոնարհեցար 'ի բարձանց եւ
մարմնացար 'ի կուսէն. որ նըստե
րից 'ի քրովե՞մս անարիւշ սրաւ
լաճոց :

Երկնք չէ՛ին բաւական փառաց
անմահ անեղից. արգանդ կուսի՛ն
ժուժկալեա՞մս ընդ ունիւ ըզ
գանձդ երկնային :

Յորմէ՛ սարսալ սերովքէքն ո՛չ իշ
խէ՛ին մերձենալ. 'ի խանձարու
պատեցա՞մս եւ եղար 'ի մըտք
յաներանից :

Զքեզ հայր յառաջ քան զյաւ
ւրտեանա բարբառնէն գառք ան
մարմնոյ հրեշտակաց. ձայնիւ եր
գով գոչեն եւ անլազակեն. աստ

որ
բ

✱

հն

հն

ուսման անտուճոց եւ տէր տէրանց
փրկիչ գոյնով:

Աւաքեցեր զքո միածինը մարմն
նանայ 'ի սուրբ կուսէն. եւ անա-
րատ ծընանիլ յորովայնէ անապա-
կան, բաժնալով ըզմէր նեղու-
թիւնս. անտուճ:

Եւորհք բարի յերուսաղէմ երե-
ւեցան հեթանոսաց. զի արարիչն
յաւիտենից տըղայ եղեալ յոր-
դէգրութիւն կենաց կոչէ. անտ:

Ըզքեզ կոյս եւ մայր եւ բնա-
կարսն աստուածային ներմարդու
թեանն, գոհաբանեմք եւ վերօրհ-
նեմք զեղեակ վերկոյ կենդանու
թեան անգի մարդկան. վասն որոյ
ըզքեզ աստուածածին եւ կոյս բա-
րեբանեմք ըզմայր եւ զանիւրին
փրկչին մերոյ:

Ծնունդըն հօր եւ հին անուրց
անժամանակն յաւիտենից: Ժամա-
նակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ
եւ 'ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վասն որոյ:

Ծնեալն 'ի քէն 'ի խաչ ելեալ եւ
'ի յաթոռ փառաց ընդ հօր. անար-
գեալ 'ի մարդկանէ փառատրու
թեամբ Էութեամբ երկրպագեալ.
վասն որոյ:

Ըզքեզ ոչ միայն որդիք մարդկան
այլ եւ վերին զօրութիւնք. դասք
անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց
զըւարթնոց եւ հրեշտակաց, գոհ-
աբանեն եւ վերօրհնեն եւ փա-
ռաւորեն ըզմայր եւ զանիւրին
փրկչին մերոյ:

Բանն առաքեալ 'ի հօրէ, որ
վասն մեր մարմնացա՞ն եւ ցըն-
ծութիւն անխարհի յայտնեցաւ.
ըզքեզ բարեբանեմք աստուածա-
ծին կոյս:

Զի որում ոչքն հանդուժէ՞ն
բոցանընդ սերովքէ՞քն. նա բնա-
կեցաւ 'ի քում յորովայնի. ըզ:

Յորմէ սարսեալ դողայ՞ն փայ-
լակնացոյս 'ի լուսո՞յն. 'ի գիրկըս
քո ըզնն ընկալար. ըզքեզ:

Ըզկուսութիւնը քո անտուա-
ծածին անարատ. զոր ոչ բոցակի-
զեաց հօր աստուածութեանն,
մեծացունցանեմք:

Որ յարգանդի քում անապականաւ
բար բնակեցաւ քրիստոս աստուած
եւ փրկիչ անձանց մերոց, մեծա:

Անհասանելի տէրուականն յայտ-
նութիւնն անխարհի ծագեցաւ. ան-
մատոյց լուսոյն երկրպագեսցուք:

Ի՞քեզ եմք ապաւինեալ, որ մայ-
րը եւ եւ անիւրին քրիստոսի. լէր
բարեխօս վասն մեր. զի զանուն
տեսն կարգանցուք եւ զքեզ մե-
ծաբեալ պատուեսցուք:

Որ զթագաւորն ամենեցուն յո-
րովայնի քում կրեցեր սըրբօրհի
մայր եւ կոյս եւ անիւրին քրիստո-
սի. բարեխօսեա՞ն առ տէր վասն
մերոյ փրկութեան:

Յոյս մեր եւ ապանէն մայր տեսն
եւ կոյս սուրբ. որ հօր աստուա-
ծութեանն. ոչ բոցակիզեաց զքո
սուրբ զորովայն. բարեխօսեա՞ն առ
տէր վասն մերոյ փրկութեան:

Ըստ անէտեաց մարգարէին որ
առ փրկեալքս արեամբ գառնիդ,
ցընծամք եւ մէք ծառք անտառի
ընդ գալճատ տեսունը կրկնակի.
Յորհեա մեզ տեր ընդ արդարոցն
ընդ առ 'ի քէն տընկեալ ծառոցն.
անժամ յուսով զւսարձանալ եւ
յերկրորդին ընդ քեզ ցընծալ:

Սըմին նըման տայ սուրբաւ զաբա-

ճնն

ճնն

ճնն

ճնն

ապ

րիաս նոր սիովնի. եթէ ուրախ լեր
աճան գայ առ քեզ խոնարհ եւ հեզ
արքայ. նըստեալ 'ի յէջ եւ յաւան
նակ կրկին անանց գոյ օրինակ.
նըստեալ յաթո՞ւ քերովեւից
նիստ գըթութեամբ 'ի մեր հոգիս:

Ձահեղ փառաց քոց երեւո՞ւմն որ
լինելոյ է յերկրորդումն, ետես
գաւթ յառանջայն ծանոյց կան
խաւ ազգամբ հոգւոյն. թէ՛ յայտ
նապես անտուած գայցէ հուր ա
ռաջի իւր բորբոքէ. յա՛յնժամ յի
տուս 'ի մեզ խնայեալ գըթա՞մ քրիս
տոս եւ ողորմեալ:

Անտուածածին անհարմարեալ
յերկրէ յերկինս հարան ընծայեալ.
յորժամ բազմիս լուսոյ նըման քո
միածնիդ յաջակողմեան. յայնժամ
մաղթեա ընդ մեր ընդնն փրկել
ըզմեզ յահեղ բոցոյն, հա՛մազաւ
սիւլ ընդ անդարոցն երգել ըզփառս
ընդ երկնայնոցն:

Նոյն եւ նըման հօր եւ որդւոյ
հոգիդ անեղ եւ համագոյ. բոլ
խումբն հօր անբընաբար անող
յորդւոյ անճառաբար. 'ի վերնա
տունն այսօր իջեր զհոգիդ շնորհաց
քոց արբուցեր. ա՛րբո՞ւ եւ մեզ ու
ղորմոթեամբ 'ի բաժակէդ իմաս
տութեան:

Ե՛ից ստեղծող արարածոց որ շըր
ջէիր 'ի վերայ ջրոց. նոյն եւ 'ի ջուրն
աւանդանին 'ի շնորհել մեզ քո՞ւմ
էակցին, գըգուէս սիրով աղանաւ
կերպ զմարդիկ ծնանին անտուա
ծակերպ. ա՛րբո՞ւ:

Բաբուն վերնոցն իմանալեաց եւ
ըստորին այսր ըզգալեաց. որ մար
գաթէս տաս 'ի հովուաց եւ առա
քեալս 'ի ձրկնորաց. անետաւոր

ըզմաքսանորս քարոզ բանի քո՞ւմ
զհալածողս. ա՛րբո՞ւ:

Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեա
ցո՛ւք զամենասուրբ զերրորդու
թիւնըն, փառաւորելով ըզհայր.
որ վերակոչեաց զամենեւեան 'ի մա
հուանէ՞ յանմահութիւն:

Նրգեցէք տեառն երգ նոր եկե
ղեցիք սրբեցելոց, քրիստոսի եր
կըրպագելով. որ վերա:

Սրբաաւաց ձայնիւն օրհնեացո՛ւք,
հոգեւորականն հընչամբ գովես
ցո՛ւք, սուրբ զհոգի՛ն փառաւորե
լով. որ վերահանգոյց զա:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայր քոց:

Ուրախ լեր բերկրեալ գո՞ւրբն
կնքեալ. որ ծընար աշխարհի լոյթաւ
գաւորըն քրիստոս. որ նըստի 'ի վե
րայ անարուեստ անթուղ:

Այժմ եւ միշտ եւ յախառն յախառնից:

Գեղմի իմանալի՛ զոր ետես գե
ղէ՞օն յառաջ քան զայս հաւա
տացեալ. իմանալի՛ զանճառելի՛ ըզ
ծընունդ. եւ երկրորդապէս որ 'ի
կուսէդ մարմնացաւ անտըւած:

Որ գանուց երկնաւորաց անիւ
մանալի, այսօր հողեղինաց յայտնե
ցեր ըզճանկեալ խորհուրդ. օրհ
նեալ տէր անտըւած հարցն մե
րոց:

Որ բազմաշէն քրովեւից անտե
սանելի, կերպացեալ ըզմերս 'ի սըր
բոյ կուսէն տընծօրինաբար. օրհնեալ:

Որ առաւել բարձրացեալդ ես յա
ւիտենից, մըշտընջենաւոր լըցո՛ւ
ցի՛չ եւ անբեր կենդանաբար. օրհ:

Ը՛գտեր օրհնեցէք բարձր արաւ
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Որ ըզկերպարանըս ծառայի էաւ,
եւ ըզմեզս 'ի մարմնի՛ իւրում գա՛

տապարտեաց. անդադար գովելով
բարձր արա:

Ար այսօր մարմնացաւ 'ի սրբոյ
կուսէն յանդգս անիծիցն. եւ եւ
բարձ ըզպատուհաս նախատեղծին.
Ժողովուրդք անաւել բարձր արա:

Ար ելն 'ի բարձունքս գերեալ ըզ-
ղօրո՛ւթիւն մահո՛ւ, այսօր բաշ-
խի՛ անապականո՛ւթեան պարգեւք
մարդկան. քահանայք հոգեւոր
երգով անաւել^{բարձր} բարձր արա:

Աւրախայի՛ր աստուածա՛ծին
վերօրհնեալդ 'ի սրովէից. ծագե-
լով 'ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր վե-
րաձգողին. ազգ եւ ազինք ըզքեզ
մեծացո՛ւցանեմք:

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եւ
ղեր հոգւոյն սրբոյ. 'ի հրեշտակաց
սպասանորեալ գաբրիէլ քեզ անե-
տեաց. ազգ:

Տեանեմք ըզսոսկալի՛ զհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ. 'ի հոգւոյն
սրբոյ յընցեալ զբանն աստուած
մարմնով ծննար. ազգ:

Անկանեմք առնջի՛ քո աստուա-
ծածին. եւ անդէս^{բարձր} մք զանարստ
ըզկոյսդ:

Բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց,
եւ անդէս^{բարձր} ըզմիսածին որդին.
Փըրկել ըզմեզ 'ի փորձո՛ւթենե
եւ յամենա^{բարձր} յի վրտանգից մերոց:

Օրհնեմք ըզքեզ աստըւած ընդ
անմարմնոցն գասուց. որ 'ի բար-
ձունսդ ես բնակեալ. ինայեա՛ 'ի
քո արարածս:

Գովեմք ըզքեզ միածին որդի եւ
բանդ տատըւած. որ 'ի կուսէն
մարմնացար. ինայեա՛ 'ի քո արա-
րածս:

Բարեբանեմք սուրբ զհոգիդ որ նո՛ւ

րոգողդ ես եւ կեանք. եւ միաբան
ասանցո՛ւք, փառք 'ի բարձունս աս-
տուծոյ:

Ծագո՛ւմն հրաշալի՛ որ անյայտ
էր 'ի մէնջ. եւ բանն հայրական
անըմբը՛նեղի. հո՛ւր փայլանա-
ցեալ եւ 'ի մարմնի բնակեցաւ ան-
վրնա՛ պահեւելով զարարածս ամե-
նայն:

Ծագո՛ւմն հրաշալիորձ որ 'ի կու-
սէն ծագեցաւ, ճառագայթելով
զարարածս ամենայն. երկինք ցըն-
ծային եւ երկիրս ուրախանայր. եւ
քրիստոն աստըւած ընդ մարդկան
չըրջեցաւ:

Առ քեզ ապաւինիմք ամենասրբ-
բո՛ւհի. գերագոյն եւ հրաշալի եւ
բաշխող բարո՛ւթեանց. աղբւր ես
ծարաւեսոց եւ հանգիստ աշխատե-
լոց. եւ եղեր վերբնակ աստուա-
ծային բանին:

Ձանձառելի լուսոյ մայր, եւ
ըզբնակարան անըսկըբնակից որդ-
ւոյն. օրհնո՛ւթեա՛մք մեծացո՛ւցա՛
նեմք:

Ձանհաս տնօրէնո՛ւթեան մայր, եւ
զանձնաւոր տաճար աստուծոյ բա-
նին. օրհնո՛ւ:

Ձթո՛րից փրկո՛ւթեան մայր, որ
զանտանելին յե՛րց 'ի յարգանդի
եբարձ. ըզնա՛ ամենեքեան օրհնո՛ւ:

ԿԱՆՈՆ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԱՒՈՒՐՆ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ՝ մեծ եւ սքանչելի
որ յայտ աւուր յայտնե-
ցաւ. հովիւքն երգէն ընդ հրեշ-
տա՞հու, տան անետին աշխարհի:
Մնաւ նոր արքայ 'ի բեթղէհէմ
քաղաքի. որդիք մարդկան օրհնե-
ցե՞հք, զի վասն մեր մարմնացաւ:
Ա՛նբաւելին երկրի եւ երկրի 'ի
խանձարո՛ւս պատեցաւ. ոչ մեկ-
նելով 'ի հօրե՞հ 'ի սուրբ այրին
բազմեցաւ:

Ա՛յսօր ցրեման երկինք 'ի վե-
րո՛ւտ մե՛ծապայծա՛ռ ա՛ւետեօք.
եւ արարածք ամենայն զգեցան
հանդերձ փրկութեան:

Ա՛յսօր յայրին ընծայեցաւ քրիս-
տոս որդին աստուծոյ. եւ հրեղի-
նաց բանձնութիւնքն յերկնից յեր-
կիր վայր իջեալ:

Ա՛յսօր հովուացն տեսեալ զար-
դարութեան արեգակն. եւ ընդ
հրեշտակս երգէի՞ն փառք 'ի բար-
ձո՛ւն աստուծոյ:

Ի՛ հօրե՛ ծագեցար լուսանորել
զարարածս. ա՛րդա՞հրո՛ւթեան ա-
րեգակն տէր փառք քեզ:

Մընար 'ի՞ յայրին ընծայեցաւ
բեթղէհէմ. ա՛հ:

Ա՛յսօր բանն 'ի հօրե՛ անմեկ-
նելի եւ անճառելի խորհրդով, 'ի
ձե՛հ՝ ուրն կուսական ո՛րովանի
տնօրինաբար յերկրի երեւեալ:

Մանուկ անժամանակ 'ի հօրե՛ ան-
տէրմի 'ի կուսէ. 'ի գի՛հ՝ լիս մօր
գլխուցաւ այսօր արարիչն երկնի
եւ երկրի:

Ո՛ր մաքրեացն ըզյորդանա՛ն եւ
լըւաց ըզմեղս աշխարհի. զոր օրհ-
նե՞հ՝ անդադար արարածք ամե՛-
նայն, զեակիցն հօր եւ հոգւոյն:

Ա՛ստուածա՛ծին սուրբ կոյս
աննպական տաճար. անպարագիծ
էին բոլորից բնութեանց լայնածա-
ւալ տեղի. այսօր ընդ բերկրական
զո՛ւարթնոյն կրեցի՛ր ա՛ւետեաց
զտէրն տերանց 'ի քեզ. ա՛հ որ
մաղթեմք բարեխօսել վասնքն մեր
անլըւելի ձայնի:

Յիմանալի վստակաց տանն աստու-
ծոյ հոսմանց. վիճակեալդ տեսանո՛ւ
ղացն ձայնի արբամբ ըզմայրեցար.
այսօր զանթանամբն ծաղկեցար ըզ-
ծաղիկ 'ի ժամո՛ւ տալով զպրտողն.
ա՛հ որ մաղ:

Ա՛յսօր 'ի՛ քեզ լըցեալ ամովստանին
բարբառ. որ 'ի փրկութիւն հասա՛ւ
րական տուեալ նըշան բնութեան
անգի մարդկան. ահա՛ կոյս յղացի
եւ ծընցի որդի զընդ մեզ յայտ-
նեալն աստուած. ա՛հ որ:

Ը՛զքեզ աստուածա՛ծին, ա՛ղ-
բիւր անընպառ լուսոյն, որ լուսա՛նո՛ւ
րէ զհա՛ւանտացեալս. միաբանական
ձայնիւ երգով մե՛ծացուցանեմք:

Դո՛ւ պարծանըք կուսութեան
մարդկան. դո՛ւ ուրախութիւն

հրեշտակաց. դու բարձող անիծ
ծիցն. վասն որոյ ըզբեզ աստուած
ծածին մեծա:

Դու ճըշմարիտ արեւելք արեւ
գալանն արդարութեան. յորմէ
ծագեաց փրկութիւն տիեզերաց.
միաբանական ձայնիւ երգող:

Աստուածածին եւ սըրբուհի.
որ ըզբանն աստըւած անսերմն յը
ղութեամբ յարգանդի կրեցեր. ան
գաղա՛ր երգող մեծացողցանեմք:

Ջրեզ մայր կուսութեան եւ յը
ղութեամբ լուսոյ, եւ անագանստ
անձառելոյ բընա՛կողին ՚ի քեզ
փեսայացեալ բանին. անդա՛:

Քեւ լուծան կնիք դատապարտ
տութեան. եւ քեւ կանգնեցաւ
մեղոցեալ մայրն գլորեալ. վասն
որոյ ըզբեզ՝ աստուածածին եւ
կոյս. անդա՛:

Միայնոյ քեզ ՚ի կանայս կոյս
յետ ծընդդեմն երգեմք զօրհնու
թիւն. զի լոյս ՚ի լուսոյ քեւ յայտ
նեցաւ աշխարհի, եւ զնախամօրն
եբարձ զանե՛ծո. անձա՛ռ ծընըն
դեամբն ՚ի քէն:

Քեզ միայնոյ մարմնացելոյդ ՚ի
սուրբ կուսէն օրհնութիւն ՚ի
բարձունըս վերերգեմք ասելով.
փառք քեզ քրիստոս, որ եկիր կա
մաւ հօր կեցողցանել ըզմեզ:

Խընդա՛ մարիամ որ եղեր մայր
քրիստոսի. եւ աղանչեա՛ զսո ՚ի քէն
ըզմարմնացեալ բանն աստըւած,
զի փրկեացէ՛ ըզմե՛զ ՚ի փոր
ձութեակ:

Հոգիք հրեղինացն այսօր տօ
նեն ընդ մեզ ըզգայլուստ հոգւոյն
աստուծոյ:

Տեսանողն յառաջ նըշանակէր զա-

ռատաբեղիւ վըտակ խմաստից ՚ի
մեզ հեղեալ ՚ի հոգւոյն:

Վեմըն հաւատոյ զմայլեալ անմա
հական բաժանկանն այսօր բաշխէր
ծափաւեաց:

Գետոցս այս գնացիւք ցընծայ քա
ղաքն աստուծոյ սիրով մայր եկե
ղեցի:

Վասն որոյ եւ մեք երրեակ եւ
մի՛ աստուածութեանն երգեմք ըզ
փառս ՚ի բարձունս:

Որ ՚ի հօրէ՛ առաքեցա՛ր մար
դասէր կարող փրկիչ. եւ ըզմե
ղոցեալ ըզմարդն բժշկեցեր.
ողորմեա՛ տէր հրաժարելոյս զոր
հրա՛խրեալ սո քեզ կոչեցեր:

Որ ՚ի խաչն բեւեռեցա՛ր մար
դասէր կարող փրկիչ. եւ ըզցօղ
անապական արեանըզ ցօղեցեր
տիեզերաց. ողոր:

Որ ըզդժո՛խս աւերեցեր եւ ըզ
գերեալն փրկեցեր, եւ զարգե
լեալսն վերածեր ՚ի յոյս կենացն
յաւիտեանից. ողոր:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն որդոյ:

Հոգւոյց յայտնեցա՛ր երկրպա
գեալդ ՚ի մոգոց. ա՛ր:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանից:

Եւ մեք երգեսցուք որ ՚ի կուսէն
մարմնացա՛ր. ա՛րդա՛րո՛ւթեան
արեգակն տէր փառք քեզ:

Անըսկիցն էակի՛ց բանըզ հօր.
որ երբ յառաջ քան ըզյաւիտեանս.
եւ եկիր ՚ի փրկութիւն ըստեղ
ծուածոց քոց. ըզքեզ օրհնեմք աս
տըւած հայրըն մերոց:

Ծընար ՚ի կուսէ՛ անձա՛ռ միու
թիւն. անբաժանելի եւ միշտ գո
լով ոչ մեկնեցա՛ր ՚ի հայրական ծո
ցոյ. ըզքեզ:

ծնն

ծնն

հոգ

հա

հրգ
գձ

ծընծութեամբ տօնեացուք ըզձե՛ն
նունդ քո սուրբ. որ յայտնեցար
մեզ լոյս ՚ի լուսոյ, եւ լուսով քո
լըցեր ըզտիեզերս. ըզքե՛զ օրհնէ՛ք։

Գործըք տեա՛ռն ը՞զտէ՛ր
օրհնեցէք ե՞րբ քան արարէ՛ք
բզնա յաւիտեան։

Ըզնեալն ՚ի սըրբո՞ւյ կո՞ւսէ՛ն
օրհնեցէք. ե՞րբ քան։

Զանճառել ըզձե՛ն լե՛զ քո
չին գովեցէք. եւ անաւե՞ր
բարձր արա՛ւ։

Ուրախ լեր անտուածածին յոյս
եւ փրկութեան մայր. ըզքե՛զ
ընդունող լուսոյ մեծացուցանեմք։

Ըզքե՛զ լուսոյ մայր և կոյս, ըզ-
քե՛զ զանձըդ կենաց ատուածա՛մ
յին ձայնիւ ցընծութեամբ մեծա՛ւ։

Մայր սուրբ անարատ լուսոյն.
հրեշտակային օրհնութեամբ պա-
տուեալ ըզքե՛զ մեծացուցանեմք։

Ա՛մէնիմաստ ամենից հայր բազ-
մազե՛զ խնամող ստեղծող եւ տէր
բոլորից, անե՛ղ եւ էիցս էակ. զո՞ր
միշտ օրհնեն դասք անմարմակա-
նայրն յաւէժաբար հընչմամբ։

Որ կերպարան եւ կնիք հօր ան-
ռեալ վասըն մեր ծառայի կերպ
՚ի կուսէն. որ էն ՚ի յաժտու փա-
ռայ անտես վերնոցն, ՚ի յայրին ի-
ջեվա՞նի եւ ՚ի մրտուր անբանից
բազմեալ։

Ըզ ՚ի կուսէն մարմնացեալ բանն
եկայք ժողովուրդք ընդ հովիւսըն
բարեբանեացուք, եւ ընդ մոգուցն
երկրպագեացուք. ընդ երկնային
զօրան երգեհոնք փառք ՚ի բար-
ձո՞ւնս անտուծոյ։

Ճառագայթ եւ կերպարան եւ
նութեան հօր բանդ անտըւած։

Ըզքե՛զ բարեբանեմք անելով
փառք ՚ի բարձունս անտուծոյ։

Որ միացար ՚ի մարմնի անճանապէս
ճըմարիտդ անտըւած. ըզքե՛զ։

Որ զանիծիցըն բարձեր ըզդատա-
պարտութիւն քրիստոս անտըւած.
ըզքե՛զ։

Սուրբ զատուածածինն օրհ-
նութեամբ մեծացուցանեմք։

Ա՛ւե տանոր հրեշտակն անե՛տա՛ւ
րաներ ըզձե՛ն ան՛լ փրկիչն ՚ի սըր-
բոյ կուսէն։

Ա՛ւե՛ ուրախ լեր բերկրեալդ.
քանզի տե՛ր տերանց է՛ ընդ քեզ։

Կ Ա Ն Ո Ն

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

Ա՛ՅՍՕՐ բանն ՚ի հօրէ անմեկնե-
լի՞ եւ անճառելի խորհրդով,
՚ի ձե՞ռն կուսականն սրովայնի
տնօրինարար յերկրի երեւեալ։

Մանուկ անժամանակ ՚ի հօրէ ան-
սերմն ՚ի կուսէ. ՚ի գի՞շտ լիս մօր
զըզուեցաւ այսօր արարիչն երկնի
եւ երկրի։

Որ մաքրեացն ըզյորդանան եւ
լուսոյ ըզմեղս աշխարհի. զոր օրհ-
նե՞ն անդադար արարածք ամե-
նայն ղեակիցըն հօր և հոգւոյն։

Լոյս ՚ի լուսոյ ծագեալ ՚ի հօրէ
եւ լուսաւորեաց ըզտիեզերս. ծը-
նող աննպակն յանձնատուր
լուսոյն. զոր միշտ փառաւորեն
դա՞սք անմարմնոցն։

Յայտնի է ՚ի հրատատմի՛ ատը-
ւած, եւ ՚ի բեթղէհէմ ծընեալ

հը
մեծ
դձ

օրհ
դ

ՅՅՆ

յայրին մանուկ անժամանակ 'ի
հօրէ, եւ ժամանակաւ գոյացեալ
ծնեալ լինի ա՛ստըւած եւ մարդ :

Քրիստոս ծնեալ այսօր 'ի բեթ-
ղէհէմ 'ի յայրին, եւ դասըք վե-
րին զնւարթնոցն սոսկացեալ զար-
մացեալ կա՛յրն. զի տեսին մարմ-
նով ծնեալ ըզբանն աստըւած :

Նոր ըսքանչելիք եղեն այսօր 'ի
բեթղէհէմ 'ի յայրին, կո՛ւսի՛ ծը-
նանիլ աստըւած եւ մարդ. անա-
պական մընալով կուսականն որո-
վա՛յրն. զի՛ տեսին մարմնով
ծնեալ ըզբանն աստըւած :

Աստղըն գո՛ւշակէ՛ր մոգո՛ցն առ
'ի բերել զընծայս աստուածո՛ւ-
թեանն. եւ հոկէ՛քն ընդ հրեշ-
տակս երգէին անելով, փառք 'ի
բարձունս աստուծոյ որ առաքեաց
'ի փրկութիւն մեզ ըզբանն առ-
տըւած :

Որ 'ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր
էս բընակեալ, եւ 'ի հրեշտակաց
սպասաւորեալ. այսօր կամաւ հօր
'ի յերկրի երեւեցար մարմնով կո՛ւ-
սական ծընը՛նդեալ մե. զքե՛զ ընդ
զօրս անմարմնոցն անդադար օրհ-
նաբանեմք :

Յորմէ զարհուրեալ գողանն սրով
բէագունդ ջոկք անթողն. թե՛ւաս-
քօղելով ծածկէն զերեսս իւրեանց.
այսօր սղայաքար 'ի կուսական 'ի
ստեանցն կերակրեցար մարդասի-
րա՛յէս. զքե՛զ :

Որ յանպատում փառաց խոնար-
հեցար յերկիր. անխտակիր եղեր
հոգեղէն բընութեանս. այսօր ըզ-
մեղուցեալ ըզնախանայրն կենալ
գործեցեր 'ի կեանսդ յաւիտենից
մարդասիրա՛յէս. զքե՛զ :

ՅՅՆ

Որ անտես եւ անբընին քա՛ւ
ռակերպիցն վեհագոյն, 'ի փրկել
ըզմեզ եկեալ անմահից թագա-
ւորն, օրհնութիւն անաբողին :

Առաքի հրեշտակապետն առ սե-
րովքէն հոգեղէն. ասէ տէ՛րն եւ
արարողն առաքեալն 'ի հօրէ՛ մար-
մնանայ 'ի քէն փրկողն :

Մըկըրտի 'ի յորդանան վրկայելով
հօր եւ հոգւոյն. ո՛վսանա՛ 'ի բար-
ձունս երգէին մանկունքն օրհնու-
թիւնն որդւոյ դաւթի :

Որ կերպարան հօր եւ արարչա՛ւ
կից բանդ. վասն փրկութեան անգի
մարդկան այսօր 'ի կո՛ւսէ՛ ըզկերպա-
րանքս ծանայի ըզգեցար մարդասի-
րա՛յէս. քո՛ անե՛նակեցոյց գաւ-
լըստեամբդ ո՞ղորմեա՛ մեզ աստըւած :

Որ յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ
ընդ հօր եւ սո՛ւրբ հոգւոյն, 'ի
բրովքեանկանն հանգչէիր յաթո՛ռ.
այսօր խանձարրովք պատեցար եւ
յանբանից մըսուր եղար մար :

Որ եկիր 'ի փրկութիւն անգի
մարդկան, թագաւոր փառաց քո
անձառ խոնարհութեամբդ. այսօր
ըզմեղօք դատասպարտեալ անձն իմ
'ի մահ, նորոգեա՛ 'ի կեանսդ յաւի-
տենից մար :

Որ էրն 'ի սկըզբանէ՛ առ աստը-
ւած եւ աստըւա՛ծ բանն. կերպա-
րան անեղին եւ համագոյ սո՛ւրբ
հոգւոյն. 'ի վերջին աւո՛րբս ծա՛ւ
նուցեալ մարմնանայ յանձն անոն
'ի կուսական արգանդէ՛, վա՛սըն
փրկութեան անգի մարդկան :

Յանաջ քան զյաւիտեանս որդի
նախայաւիտեան. այսօր յերկրի
երեւեալ աստուած եւ մարդ կա՛ւ
տարեալ, խանձարրովք պատի, ե՛ւ

ՅՅՆ

ՅՅՆ

ՅՅՆ

ղանի՛ եւ դընի՛ յանբանից մըսուր,
վասըն՝ փըրկութեան անգգի՛ մարդ։

Ի՞ բեթղեհէ՛մ հրէաստանի՛ երեւի
արդարութեան արեգակն. այսօր եր-
կը՛րպա՞ գի անե՛ղն յարեւելից ե՛-
կեալ մոգո՛ւցն. եւ փա՛ռաբանի՛
յերջանիկ՝ ի բա՛ցօթեայ՝ հոփուաց,
վասըն՝ փըրկութեան անգգի՛ մարդ։

Բարեխօսութեամբ ծընողի քո
եւ միշտ կուսի հայցեմք ի քէն
քրիստո՛ս փըրկիչ ա՛շխարհի. վա՛-
սըն զի բաց ի՛ քէն զայլ ո՞ք ոչ գի-
տեմք մարդա՛մս սէր։

Ամէ՛նօրհնեալ՝ անտուածամայր
մարիամ. քերովէական աթոռ ա՛-
րարչին մերոյ տընօրէնութեան. զոր
երանե՛ն սմեհայն ազնիւք հանա՛-
պազ։

Բարեխօսութեամբ սուրբ ան-
տուա՛մ ծածկի՛ եւ միշտ կո՛ւսի ա՛-
ղա՛մ չեմ. տէ՛մսմս՛մք փըրկեա՛մ
զե՛ս ի՛ յորդայթէ՛ անե՛րեւոյթ
թընամուց՛ն։

Աղբւր կենաց բաշխող շնոր-
հաց հոգիդ իջեալ ի բարձանց. զա՛-
նապակսն պարգեւըս քո՛ բաժա՛-
նեցեր յառաքեալսն։

Ո՞ր ի վերայ ջուրցն գողով ստեղ-
ծանէ՛իր զարարածս. իջեալ ի
ջուրս աւազանի՞ն ծնանին ո՞րդիս
անտու՛ծոյ։

Ո՞ր զարդարեալ նորոգես միշտ
ըզնոր քո զեկեղեցի. պէս պէս չը-
նորհաց քոց պարգեւօք փայլին
մանկո՛ւնք սորա։

Ո՞ր արարիչդ ես արարածո՞ց
հանգուցեալդ ի հրեղէն կառս. յի՛-
շեա՛մ զհոգին նընջեցելոց մերոց,
եւ հանգո՛ ընդ սուրբն քո։

Ո՞ր երկայնամիտդ ես առ ամենե՛-

տեա՛ն եւ ներող յանցանաց մե՛-
րոց. յիշեա՛մ զհո՛ւ։

Ո՞ր միւսանգամ գալոցդ ես հայրե-
նի փառօ՞ք, նորոգել զնախաստեղ-
ծին ծընունդ. յիշեա՛մ զհո՛ւ։

Փառք քո եւ արդոյ եւ հոգոյս սրբոյ։

Եւ հոփուացն տեսեալ ըզհրանա՛-
լի ծագումն աստեղն, փութապէս
եկեալ տեսին մա՛նո՛ւկ եղեալ
յանբանից մըսուր. զոր միշտ փա՛-

Այծմ եւ միշտ եւ յախանձոյ յախանձից։

Խընդա՛ եւ ուրախ լեր անհարսնա՛-
ցեալ մարիամ. քանզի՛ ո՞ր ի քէն
ծընաւ փըրկիչ, տէ՛ր է՛ ծծեալ ի
քաղաքի՛ գաւթի. զոր միշտ փառա՛-
ւորեն դա՛մք երջանիկ հոփուացն։

Ի՛ կուսական որովայնէ՛ ծնեալ
մարմնով, ո՞ր յառաջ քան զյա՛ւի
տեսնես բանդ ի հօրէ երգեսցո՛ւք.
տէ՛ր անտու՛ծ փառաւորեալ է
անուն քո։

Ի՛ քերովէս բազմեալ ընդ հօր ա՛-
նըսկիցն որդի. անձառաքա՛ր տղա՛-
յացեալ ի խանձարո՛ւրս պատե՛-
ցար. երգեսցո՛ւք, տէ՛ր։

Ամենայն բարութեանց տընող
անգգի՛ մարդկան. եւ ի մոգուցն այ-
սօր ընծայեցար. երգես։

Ըզտէ՛ր օրհնե՛մս քե՛ք բարձր ա՛-
րարէք ըզնո՛ յախտեան։

Ո՞ր յանձառելի՛ն աթոռ ընդ հօր
փառակի՛ց բաժմէ՛ն ի յերկրի՛ եւ
րեւեցա՛ւ. օրհն։

Ո՞ր ի կուսէ՛ անապական թագաւ-
որ ծընա՛ւ քրիստոն. եւ ի հրեշ-
տակաց անդադար փառաբանի՛ն ան-
տըւա՛մ. բա՛հանայք օրհն։

Լոյս լուսոյ մայր, եւ կենարար
բանին բնակա՛մս րան. քեզ երա-
նիցեն անգգ եւ ազնիւք ամենայն։

ծնն

հոր

հան

հոր
գծ

դ

մեծ

Ստեղծողին մայր, եւ հընոթեան
կերպի նորոգումս՝ զին. քեզ:

Եւ ծագեցաւ ի քէն նըստեւոցս
ի խաւանմանս ի. քեզ:

Զանաւոր բարբառաւ վերնոցն
հոգեւոր հընչմամբ երգով ընկաւ
լեալ հովուացն, օրհնէին ըզծը-
նո՞ւնդ եւ՛ւ ըզծագումն յանմեկ-
նեւ լուսոյն:

Հրեշտակապետին աւետեօքն ըն-
թացեալք ի յայն, տեսին զի նը-
ւաստացեալ էր անտեսն սերով
բէ՛րց. մանուկ եղեալ յանբանից
մըսուր:

Դիտելով մոգուցն ըզփայլումն աւ-
տեղն, սա զանտուած գոռակեալ
լինի. զի ի տեսիլ մարմնացելոյն
ժամանեալ է նըման մատուցանե-
լով զերկրպագութիւն:

Դասք անմարմնականք երկնաւ
ւոր զօրացն, ի մէջ հովուացն օրհ-
նէին ըզծագումն լուսոյ մեծին ի
հօրե՛ւ մեզ ի փրկութիւն:

Եւ մո՛գքն անտեղք նըշանաւ եւ
կի՛ւն ի բե՛թդեհե՛ւմ երկրպագին
տեսան, եւ ի յայրին մատուցին
զընծայս իորհրդոյ:

Եւ հովի՛ւքն երգէն ընդ հրեշտաւ
կիւս, փա՛րք ի բարձո՛ւնս մե-
ծիդ աստուծոյ. որ եկիր եւ փրկ-
կեցեր ըզտիեղէրս քյով յայտնու-
թեամբդ:

Ա՛մենագո՞վելի եւ քան զերկիւ-
նըս բարձրագոյն, որ զանհա՛սմանե-
լի ըզտէրն յորովայնի քում կրեցեր,
եւ ցընծութիւն անխաբի՛ն ծընար.
Վասն որոյ ամենեքեան ըզբեզ միշտ
մեծացուցանեմք:

Ա՛մենապայծառ բերկրեալ միշտ
կոյս, որ զանբա՛ւելի ըզբանն ան-

ճառարար յըզացար, եւ ըզմարմնաւ
ցեալն անտուած ծընանելով ի քէն:

Վասն որոյ:

Ի՛ լեռնէ վէ՛րն անանց ձեռին հաւ
տեալ դանիէ՛ւ գոռակեաց զան-
տե՛րն ըզծընուեդ քո հարսն երկնա-
ւոր, մայր եւ յետ ծննդեան մեա-
լով կոյս. Վասն որոյ:

ԿԱՆՈՆ

ԵՐՐՈՐ ԱՌՈՒՐՆ

Եւ ի՛նչ հօր եւ հոգւոյն, աւ
նըսկի՛զն որդի. անմայր յաւ
ւաջնումն անդրանիկ. եւ ընդ հօր
յաւիտեան:

Ի՛ ծոցոյ հօր անաքեալ, եղեալ ի
մըսուր յանբանից. բանդ անտը-
ւած յայտնեալ:

Քրիստոս ծընեալ ի քաղաքի դաւ-
թի. քարոզէն հովիւքն ընդ հրեշ-
տակս. եւ մոգք հանդերձ ան-
տեղէն:

Ո՛ր ըզմարմնացեալն տիրաբար
ի յորովայնի քում կրեցեր. ու-
րա՛ւիս լեր անհարմնացեալ մայր:

Հրաշափառ ծընունդ քո ի սուրբ
կուսէն. այսօր ցուցաւ անգգի մարդ-
կան. անըսկըզնակից բանդ Էանից
հօր:

Յայտնութեամբ քո տէր ցընծաւ
ցաւ երկիր. եւ նորոգեալ եղեւ
աղամ յաւաջին յանցանաց ի մե-
ղաց իւրոց:

Դասք հովուացն յերկրի՛ փառաւ
ւորէին ըզքո՛ ամենակեցոյց գա-
լուստդ. որ երեւեցար քո արարաւ
ծոցս:

ողր

տէր

ծչ.

մեծ

զի

օրհ

դի

✠

ծնն

ՅՆՆ

Մա՛ռ կենաց տընկեալ յադին սուրբ կոյս. որ ըզհայրածինըն բըղ-խեցեր ըզծաղիկ. ե՛ւ ետո՞ւր 'ի ժամու զորդին պըտուղ մարդկան. զորոյ զմարմինըն ճաշակեալ անմա-հացան յուսող. վասն որոյ օրհնաբա-նեմք ըզքեզ յաւուր քո ծնընդեան:

Բանաւոր երկիր տիրուհի եւ ան-գաստան մաքուր 'ի փշոց մեղաց. որ ըզբո՞յսն երկնային անանց սեր-ման ծընար. որով զկենացն ետուր ըզհաց սովեալ բնութեանս. վասն որոյ օրհն:

Ա՛յս թեթեւ յերկրային ցան-կութեանց սուրբ կոյս եւ վառա-րան աստուածային բոցոյն. որ ըզ-ցո՞ղն հայրաբուղի անձրեւեցեր 'ի բանական երկիր. որով բնութեանս բուսան արգարտութեան սուրբ բոցք. վասն որոյ:

Ա՛ստուածածին խորան լուսոյ անվայրաժակ արփւոյն կենաց. որ եւ զե՞ւր արեւելք արեգականն արգա-րութեան, եւ նըստելոցս 'ի խաւա-րի լոյս ծագեցեր. վասն որոյ ամենե-քեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Ա՛նապական տաճար եւ մորենի անկիզբի. որ զա՛նչէ՞ւ հո՛ւր աւ-տուածութեանն 'ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութեանս կիզեալ չիջաւ կրից բոց. վասն որոյ:

Կենդանի տապանակ կտակարաւ-նաց նորոյ ուխտիս. որով ե՞ւր յեր-կիր անէտեաց հորդեալ հոգւով 'ի քեզ տըպաւորեալ բանին. վասն որոյ:

Զաստուածածինն եւ զմիշտ կոյսն անգաղար օրհնեսցուք. քան-զի՞ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց, եւ փրկիչ անձանց մերոց:

Խընդա եւ ո՛ւրախ լեր անհարսնա՛

ցեալ մայր. քանզի որ 'ի քե՛ն ծընաւ մե՞ծա՞լ աստուած 'ի փրկութիւն անձանց մերոց:

Գանձ անապական գըտար սուրբ աստուածածին. բարեխօսեալ քրիս-տոսի աստուծոյ մերո՞յ, կեցուցա-նել զանձինքս մեր:

Մայր եւ կոյս անապին քրիս-տոսի, որ բարեխօսող ես միշտ աշ-խարհի. քեզ երանեն ամենայն ան-զինք:

Մաքուր անապին եւ հայրն երկ-նից մարիամ, տաճար եւ անթոռ աստուծոյ բանին. քեզ երա՛ն:

Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հոգեղէնքս, եւ քեւ մերձեցա՞ք 'ի փայտըն կենաց. քեզ երա՛ն:

Ա՛յլբար կենաց բըղխեալ յեւ-դեմայ սուրբ աստուածածին, որով արեւցաւ երկիր ծարանուտ հոգ-ւոյն իմաստիւք. տալ մեզ մաղթեա՛ն անդրեւս արտասուաց մաքրել ըզ-մեզ 'ի մեղաց մերոց:

Ա՛ստուածածին սիւն լուսոյ սմազ հովանաւոր, եւ բնակարան բանին որ բանիւ հովուէր զխրայել. բա՛ր թեխօսեալ նրմա՛ն վասն անձանց մե:

Ձանապական կոյսըն մարիամ աս-տուածածին խոստովանի՛ սուրբ եւ կեղեցի. ուստի տըւաւ հացն ան-մահութեան եւ բաժակ մեզ ու՛ր րախարար. տուք օրհնութիւն նրմա՛ն հոգեւոր երգով:

Զանըկըզենաբար բըղխումն 'ի հօրե՛զ հոգին ճըշմարիտ. որ հընչ-մամբ ձայնի է՛ջ 'ի վերնատունն այ-սօր նրմա՛ն սաստիկ հողմոյ. զոր փառանորեմք հոգեւոր երգով:

Զհամագոյակիցըն հօր եւ որդւոյ՝ զբաշխողըն շնորհաց. որ 'ի հրեղէն

ՅՆՆ

ԱՊ

ՀԱԳ

լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրու-
թեան լեզուաց շնորհաց սուրբ ա-
ռաքելոցն. զոր փառաւ:

Զանդելլին իմաստութեան ըզկա-
տարեալն անձնաւորութեամբ. որ
խօսեցաւ յօրէնս եւ ՚ի մարգարէս
եւ յաւետարանս. զոր փառաւ:

Լեաւրն վիմաժին անդէլ-ը յոր-
դառանտ. բարունակ ծանկեալ այգի
վայելուչ սրովէ՛ հողեղէն. բարձու-
ւոյ բանին տունն տնօրէնութեան
տաղանար հոգւոյն. առ ծրնեանն ՚ի
քէն միշտ բարեխօսեա՛ անդանդար
հայցմամբ, շնորհել զթողութիւն
մեր նշնջեցելոցն:

Փանկո՛ւթեան դրախտին բացող
բանալի. բրիստոսի բարձող նըմա՛
նող երկնից. սանփոր ոսկեղէն լի մա-
նանայիւ. գաւազան ծանկեալ յար-
մա՛տոյն յեսեալ տա՛ճար լուսոյ
մայր. առ ծրն:

Յօղ քանդորաճաւ՛ ցանկալի զը-
ւարթնոցն. նիւթեղէն սրովէ՛ գեղ
մարգարտափայլ հիմն եկեղեցւոյ.
մաքուր անվանի անպ հովանաւոր
սուրբ կոյս մարիամ. առ:

Փառք օր եւ որդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Ո՛ր զանտանելին յէնց ՚ի յարգան-
դի անապականաբար կրեցեր. ու:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանս:

Ո՛ր զարարչակից բանին գոյացեալ.
ըստուգանպէս աշխարհի ծը՛նար.
ո՛ւրա՛ն լե՛ր անհա՛րսնացեալ
մայր:

Աբանշելադո՛ր ձ սատրւամ ըզ-
քեղ բարեբանեմբ, որ ՚ի քերովէ-
ակա՛ն աթո՛ւրդ նըստի՛ս. սա-
տրւա՛ծ հայրցո՛ն մերոյ:

Ո՛րում ոչ բաւեն երկինք ընդո՛ւ-
նիլ զանբաւելի զընտրութիւնդ. յար-

գանդի կուսի՛ն բնակեցար, ծընար
անճառանպէ՛ս. սատրւա՛ծ հար:

Յոր վեց թեւեա՛ն սրովէ՛քն ոչ
իշխէին հայել ՚ի քո՛ անտուճո՛ւ-
թիւնըդ, տեսանելիլ ՚ի գիրկըս
կուսի՛ն, զարմացեալք օրհնէին
ըզքե՛զ. սատրւա՛ծ հար:

Ըզտեր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ո՛ր ՚ի կուսէ անապանկա՛ն թագա-
ւոր ծրնա՛ւ բրիստոճե՛ս անտրւա՛ծ.
յորըմէ՛ս գո՛ւղան իմանալի
զօրութիւնքն. օրհնեցէք ժողո՛ւ-
վուրդք եւ բարձր արա՛:

Ո՛ր մըկըրտեցան ՚ի յորդանա՛ն
եւ լըւաց ըզտիեղե՛ճա՛ր ՚ի մե՛-
ղաց. վըկայեա՛ն ճա՛նչի՛ս հօր,
եւ երեւմամբ սուրբ հոգւոյն. օրհ-
նեցէք քահանայք, առանել բարձ-
րացո՛ւցէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ա՛ստուածանձին սուրբ կոյս ան-
հարսնացեալ մարիամ, որ օրհնեալդ
ես ՚ի կանայս. զքե՛զ օրհնեմք
միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցան
նեմք:

Ա՛նապանկան տա՛ճար եւ առաջանտ
լուսոյ. որ ՚ի քե՛զ փեսայացեալ բա-
նին կենաց բնակեցաւ. զքե՛զ օրհ-
նեմք միշտ:

Հո՛ւրըն կենդանի՛ս որ ՚ի մօրենին
վառեցաւ, զոր անլընանս յարգանդի
քում կրեցեր եւ ծընար անտրւա՛ծ
եւ մարդ. զքե՛զ օրհ:

Ո՛ր կերպարան հօր եւ արարչա՛ւ
կից բանդ. վա՛րն փրկութեան
անգդի մարդկան այսօր ՚ի կուսէ՛ ըզ-
կերպարանըս ծանայի՛ ըզգեցար մար-
դասիրա՛նպէս. քո՛ անե՛նակեցոյց
գալըստեամբդ ողորմեա՛ մե՛զ սա-
տրւա՛ծ:

հան

դ

մեծ

հրց

դ

ողբ

Ո՛ր յանձնառոյց լուսոյ ծածկեալ
ընդ հօր եւ սո՛ւրբ հոգւոյն, ի՛նչ
քրովբեականներն հանգչէիր յաթո՛ռ.
այսօր խանձարո՞վք պատեցար եւ
յանբանից մըսուր եդար մարդա՛ն
սիրա՞յէ՞ պէս. քո՞ւ ամե՛ն:

Ո՛ր եկիր ի՛նչ փըրկութիւնն անգի՛
մարդկան, թափա՛նդ փառանց քո
անձա՛ն խոնարհութեամբք. այսօր
ըզմեղօք գատապարտեալ անձն ի՛մ
ի՛ մահ, նորոգեա՛ն ի՛ կեանսըդ յա՛ն
ւիտենից մարդա՛ն:

Քրիստոս ծնեալ այսօր ի՛նչ բեթ-
ղէհէմ ի՛նչ յայրին. եւ գաա՞րք վերին
գո՛ւարթնոցն սոսկացեալ զարմա՛ն
ցեալ կա՞յ յի՛շն. զի տեսի՛ն մարմնով
ծընեալ ըզբա՛նն աստը՛ւան:

Նոր ըսբանչելիք եղեն այսօր ի՛նչ
բեթղէհէմ ի՛նչ յայրին. կո՛ւսի՛ք ծը-
նանիլ աստը՛ւած եւ մարդ. անա՛ն
պական մընալով կուսանկան որս-
վա՞յ յի՛շն. զի տե՛ն:

Աստղըն գո՛ւշակէր մոգո՛ւցն առ
ի՛նչ բերել զընծայս աստուածո՞ւ
թեանն. եւ հո՞վի՛քն ընդ հրէշտակս
երգէի՛ն ասելով. փառք ի՛նչ բարձո՛ւնս
աստուծոյ որ առաքեալն ի՛նչ փրկո՛ւ
թիւն մեզ ըզբա՛նն աստը՛ւան:

Ա՛նըսկըզբնական բանին հօ՞ր
բը՛նակարան, տա՛ճար եւ սուազաստ,
տեղի՛ն անտանե՛լ լուսոյն. զքե՞զ
մեծացո՛ւցանեմք արժանապէս եր-
գով աստուածամայր եւ կոյս:

Յորմէ կեղանատեղծեալք յա՛ն
նեղէ՛ն հաստեցան ամենայն եղա՛ն
կանքս, անսերմնապէս տըղայացա՛ն
յորո՞վայնի՛ն քո՛ւմ, եւ ծը՛նա՛ն առ ի՛նչ
բէ՛ն մարմնացեալ աստը՛ւան ըն՛ն բո՛ւ
լորից. զքեզ:

Յորմէ զարհուրեալ գո՞ւղային գաա՞րք

վերին զընարթնոցն, տըղայապէս
առ ընկալեալ բարձեր ի՛նչ դիրկս,
եւ արբո՛ւցեր որպէս մայր ըստացո՛ւ
ղին ըզբեզ ըզկո՛ւսանկան քո՞ սո՛ւրբ
ըզկաթն. զքե՞զ մե՛ն:

Կ Ա Ն Ո Ն

ԶՈՐՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

Ա՛յսօր գաբրիէլ ցընծո՛ւ
թեամբ երգեանց սըրբոյ կո՛ւ
սին անեսին բերկրեալ ասելով. որ
ծընա՛ն ըզփրկի՛ն անձանց մերոց:

Անբա՛ւելին երկնի եւ երկրի, ի՛նչ
կո՛ւսանկան արգանդէ՛ մեզ կեանք
յայտնեցա՛ն. աստը՛ւան՛ք այցելո՛ւ
մարդկան:

Յառաջընթաց փայլումն լուսա՛ն
տեսիլ աստեղն, մոգո՛ւցըն հետե՛ւ
ւելով նըշանի՛ն ի՛նչ ծընո՛ւնդ աս-
տուածորդոցն:

Այսօր գաբրիէլ հրէշտակըն
ցընծո՛ւթեամբ երգեանց առ կոյսըն
սո՛ւրբ. ասե՛՛ն ուրախ լէր բերկրեալդ
տէր ընդ բեզ:

Այսօր որ յաթո՛ռ փառանց ընդ
հօր ծընանի՛ն ի՛նչ սըրբոյ կուսե՛՛ն
մարմնացեալ բանն. ծընանելով
ըզափեզերս յորդեգրութեան չը-
նորհս:

Այսօր անպարագրելի բանըն հօր
բազմի՛ն ի՛նչ մըսուր անբանի՛ն
բողո՞րից տերն. եւ ի՛նչ վերա՞յ քե-
րովբեցըն հանգչի՛ն:

Ո՛ր նոյն ինքն է ճառագայթ փա՛ն
ռացըն հօր, ի՛նչ յովհաննէ՛ հայցէր
մըկը՛ն Երաթի ի՛նչ յորդանանո՞ւ
յորձանան. ասա՞ք լախան կոչմամբ
ըզտիեզերս հրա՛ւիրելով:

տէր

որհ
դձ

✠

ծնն

հշ
մեծ
դձ

հան

մահ էլ յապակահոնութիւն, վերջն տին ծնանի հոգին յորդին լուսոյ հօրն երկնաւորի. վասն որոյ:

Ար խոնարհեցար յերկնից բա՛նդ աստուած, եւ աներ մարմին 'ի սրբոյ կուսէն. յիշեալ զնրն ջեցեալսն մեր յորժամ գայցես անհաւո փառօք. զի դո՛ւ ես տէ՛ր ամենայն երկրի:

Ար ո՛ւնիս իշխանութիւն մահո՛ւն էլ կենաց, եւ խաչիւրդ քո լուծեր զերկունքս մահո՛ւն. յիշ:

Ի՛նչստիլ քո յատենի դատաւոր անհեղ. սղաջանօք սուրբ աստուած ծանծին յիշեալ զնրն ջեցեալսն մեր, յորժամ գայցես անհաւո փառօք. քանզի քո են փա՛ռ քո յաւիտեանս ամէն:

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ:

Այսօր անէտիք հրեշտակապետին ցընծո՛ւթեամբ լըցին ըզկոյսը՛ն սուրբ. քանզի ե՛՛ջ միածինըն յարգանդ կուսին:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանս:

Այսօր տիեզեցք պայծառացան անհետօք սրբոյ կուսին. քանզի բա՛նքն մարմին եղէլ եւ բնակեաց 'ի մեզ:

Ար 'ի ծոցոյ հօր բանդ աստուած անըսկիցեն, յարգանդի՛ կուսին բը՛նակիլ յանձն ատեր. ըզքեզ բարեբանեմք աստուած հայրցն մերոց:

Ար յանարուեստ աթոռ նըստիս եւ ընդ հօր ես յէութեան, յան բանից մըսուր եզար թագաւոր փառաց. ըզքեզ բա՛ն:

Ար 'ի քանակերպիցն երեքսրբեան ձայնի՛ անդադար օրհնմբանիս, 'ի մոգո՛ւց պատարագօք պատուէ՛ցար յայրին. ըզքեզ բա՛ն:

հր
դ

Ըզտեր օրհնեցէք ե՛՛ւ բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Զթագաւորն անմահ քրիստոս զէ՛նակից հօր եւ հոգւոյն, որ տղայաջան այսօր յանարատ 'ի սուրբ կուսէն, փըրկելով ըզմեզ. ժողո՛վսրդք օրհնե:

Արարիչն արարածոց քրիստոս փառակից հօր եւ հոգւոյն, այսօր մը՛կըրտիլ 'ի յանձն էա՛ն 'ի ձեռաց հոգեղնի, սըբելով ըզմեզ. քահա՛նայք օրհնե:

Ըզքեզ աստուածածին, աղբւր անընպա՛ լուսոյն, որ լուսաւո՛րէ զհա՛ւատացեալս. միաբանական ձայնիլ երգով մեծացուցանեմք:

Դո՛ւ պարծանք կուսութեան մարդկան. դո՛ւ ո՛ւրախութիւն հրեշտակաց. դո՛ւ բարձող անի՛ծիցն. վասն որոյ ըզքեզ աստուածածին մե՛ծա:

Դո՛ւ ճշմարիտ արե՛ւելք արեգա՛կանն արդարութեան. յըրմէ՛ ծաղեաց փըրկութիւն տիեզերաց. միաբանա:

Ըզքեզ ալանձեմք անըսկից բնակից հօր որդի. որ ա՛յսօր նա՛խաստեղծին բընութեամբ 'ի կուսէն ծը՛նար աստուած եւ մա՛րդ. ողս՛ յամէս մեզ:

Ան քեզ պաղտո՛ տիմբ էակից հօր որդի. որ ա՛յսօր 'ի մըսուր եզար եւ 'ի հրեշտակաց պատուէ՛ցար աստուած եւ:

Ի՛քէն հաճցեմք ճշմարիտ սուրբ հոգի. որ ա՛յսօր աղաւանկերպ երեւմամբ յայտնեցար աշխարհի աստուած. ողո՛ւս յամէս մեզ:

Ար 'ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես բնակեալ, եւ 'ի հրեշտակաց

հ

մեծ

որդ

տեղ

սպասաւորեալ . այսօր կամաւ հօր
'ի յերկրի երեւեցար մարմնով կու-
սական ծընընդեալմբ . զքե՛զ ընդ
զօրս անմարմնոցն անդադար օրհ-
նաբանեմք :

Յորմէ զարհուրեալ դողան որով-
բէագունդ ջոկք անթուոցն . թե՛ւա-
ւթօղելով ծածկին զերեսս իւրեանց .
այսօր տղայաբար 'ի կուսակա՛ն 'ի
ստեանցըն կերակրեցար մարդասի-
րա՛յս պէս . զքե՛զ :

Ար յանպատում փառաց խոնար-
հեցար յերկիր . ախտակիր ե՛ղեր
հոգեղէն բընութեանս . այսօր ըզ-
մեղունցեալ ըզնախահայրն կե՛նաւ
գործեցեր 'ի կեանա՛րդ յաւիտե՛նից
մարդասիրա՛յս պէս . զքե՛զ :

Ը՛զքեզ, կոյս եւ մայր եւ բնա-
կարան աստուածայի՛ն ներմարդու-
թեանն, գոհարանեմք եւ վերօրհ-
նեմք զեղեալ փրկող կենդանու-
թեան անգի մարդկան . վասն որոյ
ըզքեզ աստուածածին եւ կոյս բա-
րեբանեմք ըզմայր եւ զանգի՛ն
փրկչէ՛ն մերոյ :

Ծընունդըն հօր եւ հին անուրց ան-
ժամանակն յաւիտենից . ժամանակաւ
յորո՞վայնի քում բնակեցաւ եւ 'ի
հօրէ ո՛չ մեկնեցաւ . վասն որոյ ըզքեզ :

Ծնեալն 'ի քէն 'ի խաչ ելեալ եւ
'ի յանթո՛ւ փառաց ընդ հօր . անար-
գեալ 'ի մարդկանէ՛ փառատրո՛ւ
թեամբ ետութեամբ երկրորդագեալ .

վասն որոյ ըզքեզ :

Ը՛զքեզ ոչ միայն որդիք մարդկան
այլ եւ վերին գօրութիւնք . դասք ան-
մարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զը-
ւարթնոց եւ հրեշտակաց, գոհաբա-
նէն եւ վերօրհնէն եւ փառաւորեն
ըզմայր եւ զանգի՛ն փրկչէ՛ն մե՛ :

ԿԱՆՈՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԱՌՈՒՐԵ

ԱՅՍՕՐ ո՛ր յանձն փառաց ընդ
հօր ծընանի՛ր 'ի սրբոյ կու-
սե՛ն մարմնացեալ բանն, ծնա-
նելով ըզտիեղերս յորդեգրու-
թեան շընորհս :

Այսօր անպարագերի բանն հօր
բանգլի՛ր 'ի մըսուր անբանի՛րաց
բոլորից տէրն, եւ 'ի վերա՛յ քե-
րովեփցըն հանգչի՛ :

Ար նոյն ինքն է ճառագայթ փա-
ռացըն հօր, 'ի յովհաննէ՛ հայցէր
մեղը՛րտիլ 'ի յորդանանո՛ւ
յորձանն . առաքելական կոչմամբ
ըզտիեղերս հրաւիրելով :

Ը՛զձեռնն 'ի սրբոյ կուսե՛ն
ընկալցուք 'ի սիրտըս մե՛ր հա-
ւատով, որպէ՛ս երբե՛մս 'ի գիրկըն
սիմեոն :

Ար յե՛նութեանդ ես ընդ հօր եւ
սուրբ հոգւոյն անըսկի՛զն որդի,
խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ,
մարդ եղեալ մարմնացար 'ի՛ կու-
սէն, բանալով զյանդութեան մա-
հո՛ւ յանցանաց նախահօրն . քե՛զ
ե՛րգեմք ընդ զօրս հրեշտակացն
'ի մէջ հովուացն, օրհնեալ ես
քրիստո՛ս նախայանխտեան բանդ :

Այսօր ծընար որ 'ի հօրէ յանա՛ջ
քան զյաւիտեանս որդի, ճառա-
գայթ փառաց եւ ծագումըն յան-
մեկնելի լուսոյն . աստղագո՛ւշակ
տեսեամբըն յայրին իջե՛լանի եւ
'ի մըսուր անբանից բազմեալ . քե՛զ :

Թագաւոր փառաց քրիստո՛ս եւ ա-
րարի՛չ բոլորից, աստուած հըզօր

333

իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն,
մանուկ երեւեալ այսօր անսփոփո՜
խելից 'ի յէութեան. քեզ ե՞ր:

Ա՛մէ՛նիմաստ ամենից հայր բա՛զ
մազե՛ղ խնամող ստեղծող եւ տէ՛ր
բո՛լորից, անե՛ղ եւ է՛լցս էա՛նկ. զո՛ր
միշտ օրհնեն դա՛սք անմարմնակա
նայցն յաւէ՛ժաբար հընչմամբ:

Ո՛ր կերպարան եւ կնիք հօր ա՛
ռեալ վասն մեր ծառայի կերպ
'ի կուսէն. ո՛ր է՛ն 'ի յաթոռ փա
ռայց անտես վերնոցն, 'ի յայրին ի
ջեւա՛նի եւ 'ի միսու՛ր անբանից
բազմեալ:

Ըզ՛ 'ի կուսէն մարմնացեալ բանն
եկայք ժողովուրդք ընդ հովիւսն
բարեբանեացո՛ւք, եւ ընդ մոգո՛ւցն
երկրկրպագեացո՛ւք. ընդ երկնային
զօրան երգե՛սցո՛ւք փառք 'ի բար
ձու՛նս աստուծոյ:

Զա՛հաւոր բարբառս վերնոցն
հոգեւոր հընչմամբ երգով ընկա
լեալ հովուացն, օրհնէին ըզժը
նո՞ւնդ եւ՛լ ըլծագո՛ւմն յանմեկ
նելի՛ լուսոյն:

Հրեշտակապետին աւետիճքն ըն
թացեալք 'ի յայրն, տեսին զի նը
ւաստացեալ էր անտեսն սերով
բէ՛րց. մանա՛ւկ եղեալ յանբանից
միսու՛ր:

Դիտելով մոգուցն ըզփայլումն աւ
տեղն, սա զաստուած գուշակեալ
լինի. զի 'ի տեսիլ մարմնացելոյն
ժամանեա՞լ, նըմա՞յ մատուցանե
լով զերկրկրպագութիւն:

Ո՛ւրախ լէր աստուածածին յոյս
եւ փրկութեան մայր. ըզքե՛ղ
ընդո՛ւնող լուսոյ մեծացուցանեմք:

Ըզքե՛ղ լուսոյ մայր եւ կոյս, ըզ
քե՛ղ գանձրդ կենաց աստուածա՛

յին ձայնիւ ցընծութեամբ մեծա՛:

Ծայր սուրբ անարատ լուսոյն.
հրեշտակային օրհնութեամբ պա՛
տուեալ ըզքե՛ղ մեծացուցանեմք:

Ա՛սրբ զաստուածածինն օրհ
նութեա՛մբ մեծացուցանեմք:

Ա՛ւետաւոր հրեշտակն աւետա՛
րանէր ըզժընեա՛լ փրկիչն 'ի սըր
բոյ կուսէն:

Ա՛սէ՛՛ ուրախ լեր բերկրեալդ.
քանզի՛ տէ՛ր տերանց է՛ ընդ
քեզ:

Բարեխօսեա անդա՛սր առ որ
զի՛դ քո եւ աստուած մե՛ր, ծընող
եւ աղախին տեսուն:

Ի՛ բարեխօսութիւն փութացիր
մեզ սուրբ աստուածածին. առ 'ի
փրկել ըզժողովուրդս 'ի մեղա՛յց
եւ յապականութենէ:

Ա՛պաւնիմք 'ի քո բարեխօսու
թիւնդ աստուածածին մարիամ,
մայր տեսուն եւ կոյս սուրբ, հարսն
երկնից եւ դուռն կնքեալ, զոր մար
գարէն ետես:

Ո՛ր համագոյդ ես հօր եւ որդ
ւոյ, անձառաբար բըղխումն 'ի միշտ
էէն. ա՛յսօր բըղխեցեր ջուր կեն
դանի՛ յերուսաղէմ. հոգի՛ս աստու
ծոյ ողո՞ւրմեա:

Ո՛ր արարչակից ես հօր եւ որդւոյ,
որով կենդանածնեալք 'ի ջո՛ւրս
արարածք. ա՛յսօր որդիս աստուծոյ
ծնանիս 'ի ջուրց. հոգի՛:

Ո՛ր փառակից ես հօր եւ որդւոյ,
եւ քննեն ըզխո՞րս աստուծոյ. ա՛յ
սօր խորագէտս իմաստից զբամբս
աշխարհի արարեր. հոգի՛:

Ա՛րարչագո՞րծ աստուած, զա՛
րարածքս քո մի անտես աններ. ա՛յլ
գըլթա 'ի նընջեցեալսն մեր, եւ

333

333

հոգ

հան

հանգո՞ ընդ սուրբն քո՞ ի՞ խորան
քում սի՞րոնաց։

Արարչակի՞ց հօր որդի, ի՞ մի՛ւս
անգամ քո՞ գալըստեանն անդատաւ
պարտ պահեա ըզնընջեցեալսն
մեր, եւ հան։

Անդանարա՞ր սուրբ հօգի, յոր
ժամ նորոգես զերեւս երկրի, նո՞ւ
րափետուր զարդարես ըզնընջե՞
ցեալսն մեր, եւ հան։

Փառք քո եւ որդայ եւ հոգայն սրբայ։

Օրհնեցուք զառաքեալն ի հօրէ,
որ ի խանձարուրս պատեցա՞ւ
վասն մեր, եւ փրկեաց ըզմե՞զ
յանիծիցն աղամայ։

Այտմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեանց։

Ուրախ լեր անապատ ծաղաւի,
եւ ծաղկես հաւատով երանու
թեա՞մք յայսրմ հետէ. քանզի՞
բրիտոս յո՞յս յայնեցաւ հեթա՞ն
նոսայ։

Ո՞ր յանձառելն ծոցոյ հօր յեւ
ռութե՞նէ՞ ծագեցա՞ր արեգակն ար
դարութեան անըսկիզբն աստուած.
զքեզ ընդ հրեշտակս բարեբանեմք
աստուած հարցն մերոց։

Որ խոնարհեցար յերկնից փրկել
զարսրածս անյեղապէ՞ս, մարմնաւ
ցար ի կուսէն եակից բանրդ հօր.
զքեզ։

Ո՞ր ի խանձարուրս պատեցար աւ
նեղանելիդ, ոչ մեկնել՞ով յանբն
նին փառաց հօր իսկանից սուրբ
հոգւոյն. զքեզ։

Ը՛շտէր միաբանութեանմ օրհ
նե՞ցէ՞ք եւ առա՞ւելե՞ալք լա՞ւր
արարէք ըզնա յաւիտեան։

Ձառաքեալն ի հօրէ զբանն եւ
ըզմարմնացեալն ի կուսէն զանբն
նելն. միա։

Ը՞զնեալն ի սրբոյ կուսէն եւ
յանբանից միսուր եգեալ ըզհաց
կե՞նաց. միա։

Ձերկրպագեալն ի մոգոց եւ զմը
կրտեալն ի յորդանան ի յով
հանէ. միա։

Աստուածածին եւ սրբուհի.
որ ըզբանն աստուած անսերմն յը
ղութեամբ յարգանդի կրեցեր. ան
գագար երգով մեծացուցանեմք։

Ձքեզ մայր կուսութեան եւ յը
ղութեան լուսոյ, եւ առաքանստ
անձառելոյ բնա՞կովն ի քեզ
փեսայացեալ բանին. անգա։

Քեւ լուծան կնիք դատապար
տութեան. եւ քեւ կանգնեցաւ
մեղուցեալ մայրն գլորեալ. վասն
որոյ ըզքեզ աստուածածին եւ
կոյս. անգա։

Որ էրն ի սկզբանէ՞ սու աստու
ած եւ աստուած բանն. կերպա
րան անեղն եւ համագոյ սուրբ
հոգւոյն. ի վերջին անուրս ծաւ
նուցեալ մարմնանալ յանձն անոռ
ի կուսական արգանդէ՞, վասն
փրկութեան անգլի մարդկան։

Յառաջ քան զյաւիտեանս որդի
նախայաւի տեան. այսօր յերկրի
երեւեալ աստուած եւ մարդ կաւ
տարեալ, խանձարո՞վք պատի, եւ
զանի՞ եւ գընի յանբանից մըսուր,
վասն փրկութեան անգլի մարդ։

Ի՞ բեթղէհէմ հրեաստանի երեւի
արդարութեան արեգակն. այսօր եր
կրպագի անեղն յարեւելից եկեալ
մոգուցն. եւ փառաբանի յերջանիկ
ի բացութեայ հովուաց, վասն փր
կութեան անգլի մարդ։

Որ անտէս եւ անբնին քաւ
ռակերպիցըն վեհագոյն, ի փրկել

հր
44

4

մեծ

որդ

տէր

ըզմեզ եկեալ անմահից թագաւորն, օրհնութիւն անաբողիւն:

Առաքի հրեշտակապետն առ սեւրովէն հողեղէն. աւէ տէրն եւ անարողն անաբեանն 'ի հօրէ մարմնանայ 'ի քէն փրկողն:

Մըկըրտի 'ի յորդանան վրայելով հօր եւ հոգւոյն. ովսաննա 'ի բարձունս երգէին մանկունքն օրհնութիւն որդւոյ դաւթի:

Անթառամ ծաղիկ անդառաւ պարտ շառաւիղ վերաբուսեալ յարմատոյն յէսսեայ. զքեզ եռաշիւս կանխաւ վերադէպաց 'ի օթնարփեան շնորհաց հոգւոյն ընդունարան գող. աստուածածին եւ կոյս զքեզ քմեցնացանեմք:

Համեղաճաշակ պըտղոյն բանսնոր ք բարո՛ւնակ, յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյն անըպառ յուրանութիւն տըրտմեցելոյն 'ի ճաշակմանէ ծառոյն գիտութեան. սըրբոհիւս անարատ ամենեքեան զքեզ:

Քաղաքավարեալ 'ի մարմնի անարատ ք վա՛րձը. այսօր յառաքելոցն ամփոփեալ վերին ակնարկուլ թեամբքն վերափոխեցար յաբա՛յ յութիւն որդւոյ քո եւ աստուծոյ ք մե՛րոյ. բարեխօսս իոստոնկանո՞ղացս զքեզ:

Կ Ա Ն Ո Ն

ՎԵՑԵՐՈՐԿ ԱՌՈՒՐՆ

ԱՆՍԻՋԻՆԱՎԱՆ տեսիլ փառաց քոց տըւող որ 'ի մեզ հրաշագործեցաւ երեւելով անճառաբար ծնունդ, այսօր ցընծութիւն յայտնեցաւ տիեզերաց:

Անմարմնական հոգեղինացն երգակցելով բոցեղէն փայլմամբ, թափանցիկ հրածին ամպոյն սիւն գործեալ յայրին. այսօր դասակից եղեն հովիւքն հանդիսի վերնոցն:

Բնահանուր ծաւալեցաւ ծաղու՛մքն լուսոյ, մոգո՛ւցրն հեռեւելով աստեղքն գուշակեալ ըզճընունդ յայրին, անդ մատուցանէին զընծայս աստուածային ծննդեանն:

Որ յէնթեանդ ես ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն անըսկիցն որդի, խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ, մարդ եղեալ մարմնացար 'ի կուսէն, բառնալով զյայթո՛ւմքն մահու յանցանաց նախահօրն. քեզ երգեմք ընդ զօրս հրեշտակաց 'ի մէջ հովուացն. օրհնեալ ես քրիստո՛ս նախայաւիտեան բանդ:

Ըզնեանն 'ի սրբոյ կուսէն ընկայցուք 'ի սիրտս մե՛զիս հաւատով, որպէ՛ս երբե՛մն 'ի գիրկսն սիմեօն:

Օրհնեցուք զառաքեալն 'ի հօրէ, որ 'ի խանձարուրս պատեցա՛ւ վասն մեր, եւ փրկեաց ըզմե՛զ յանիծիցն անամայ:

Ուրախ լեր անապատ ծարաւի, եւ ծաղկեալ հաւատով երանուլ թեա՛մք յայսրմհետէ. քանզի՛

ԳԶԶ

✱

ՅԵԵ

քրիստոս յո՞յս յայտնեցաւ հեթանոսաց:

Յնն

Աստուածածին երկնային դուռն աստուածային ձայնին աւետարանէր հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ:

Ի՞քերովքէս բազմեալ ընդ հօր անապականաբար լինակիլ հաճեցաւ ի քում յորովայնի. ու:

Որ բոցեղէն սրովէիւք շրջափակեալ պահիւր, այսօր ի՞ մէջ մարդկան ի գիրկս հոգեղինի յայտնեալ. ու:

Յնն

Լոյս լուսոյ մայր, եւ կենարար բանին բնակա՛մբէ՛րան. քեզ երաւիցեն անգ Էւ ազի՛նք ամենայն:

Ստեղծողին մայր, եւ հընձութեան կերպի նորոգո՛ւմբէ՛ղին. քեզ:

Լոյս ծագեցաւ ի քէն նրստելոյցս ի խաւա՛մբէ՛րի. քեզ:

Յնն

Անրակրղբնական բանին հօ՞ր բընափարան, տաճար եւ առագաստ, տեղի անտանեկ լուսոյն. զքե՛զ մեծացուցանեմք արժանապէս երգով աստուածամայր եւ կոյս:

Յորմէ կենդանատեղծեալք յա՛ննեղէն հաստեցան ամենայն եղանկանքս, անսերմնապէս տրղայացաւ յորովայնի՛ք քում, եւ ծընաւ առ ի քէն մարմնացեալ աստուածըն բոլորից. զքեզ:

Յորմէ զարհուրեալ գողային գասր վե՛րին զլեարթնոցն, տրղայապէս առ ընկալեալ բարձեր ի գիրկս, եւ արբուցեր որպէս մայր ըստացուղին ըզքեզ ըզկնոսական քո սուրբ ըզկաթն. զքեզ:

Յնն

Որ տարար ըլլեանն աստուած յարգանդի քում, եւ ծընար ըզնա՛մարմնով ապրեցուցի՛չ աստուածա՛

ծին. բարեխօսեա՛լ կեցուցանե՛լ ըզմեզ:

Հոգւոյն սրբոյ հովանացեալ ըզքեւ աստուածածին, մարմնացեալ հօր հաճութեամբ զնորին միա՛ծին մեզ ի փրկութիւն:

Ձանարա՛տն ծրհնեցուք զաստուածածինն, որ կոյս մընաց յետ ծընըդեանն, եւ տարաւ յորովայնի զանտանեկն ամենեցուն, ըզհամաբնակեցըն հօր եւ ամենասուրբ հոգւոյն:

Բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին պահեցէ՛ զեկեղեցի՛ իւր սո՞ւրբ. եւ ի Նիւսանգամ գալըստեան իւրո՞յ նորոգեցէ՛ ի փառս:

Այլ մեք ձայնիւ վերնոց փառատրեցուք ըզքեզ քրիստոս, որ համագոյգ ես հօր եւ սուրբ հոգւո՞յն. զի յիսկանեցէս զեկեղեցի՛ քո սո՞ւրբ պահելով ի խալա՛լ զութեան:

Ձի ի քէն ցընձութիւն ծընաւ տիեզերաց նախայաւիտեան բանն, փառակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն. ըզնա՛ննդապար աղաչեա՛ վանն անձանց մերոց:

Հոգիդ ճըշմարիտ որ զաստուածային ըզհրամանսն քո զառաճըն դաւթեան լըցեր, արբուցանելով աշակերտացն ըզպարարտութիւն քո ի սուրբ վերնատանն. ողո՞ւրմեա՛ն:

Որ առաքեցար ի՞ հօրէ կենդաւնարար վրտակ եւ լոյս ճըշմարիտ. արբուցանելով նոքօք որդւոց սխուրի զնուրա փափկութեան. ող: Որ կատարեցեր ըզփափագ ցանկութեան սրբոյն նոցա. որք ըսպանեալ մընային մեծի՛ գալըս:

Յնն

Հոգ

տեան քո 'ի սուրբ վերնատունն.
ողո՞րմեա:

հան

Արարչապետ՝ րժ աստուած, որ
յուշնէ՛ գոյացուցեր զերկինս եւ
զերկիր, օրհնե՛մք ը՛ք զքեզ, որ հան-
գուցիչդ ես նընջեցելոց հա՛խ յա-
մէ՛նակալ:

Բանդ աստուած եւ համապոյ փա-
ռաց հօր պանկեր. գովե՛մք ը՛ք զ-
քեզ, որ յարութիւնդ ես նընջե-
ցելոց որդի՛հդ միանձին:

Աղբիւր անըսպառ յորմէ՛ բաշխի
տիեզերակա՛ն շընորհք. բարեբա-
նե՛մք ը՛ք զքեզ, որ նորոգողդ ես
նընջեցելոց հոգի՛հդ ճըմարիտ:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն քրոջ:

Այսօր ծընար որ 'ի հօրէ յառաջ
բան զյաւիտեանս որդի, ճառաւ
գայթ փառաց եւ ծագումն յան-
մեկնելի՛ լուսոյն. աստղագո՛ւշակ
տեսլեամբն յայրին իջե՛վանի եւ 'ի
մըսուր անբանից բազմեալ. քեզ
երկեմք ընդ զօրս հրեշտակացն 'ի
մէջ հովուացն, օրհնեալ՛ ես քրիս-
տո՛ս նախայաւիտեան բանդ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց:

Թագաւոր փառաց քրիստոս եւ ա-
րարիչ բոլորից, աստուած հըզօր
իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն,
մանող երեւեալ այսօր անփոփո-
խելի 'ի յէութեան. քեզ:

Որ խոնարհեցար 'ի հայրական
ծոցոյ բընակիլ յարգանդի կուսին.
աստը՛ւա՞ծ հայրցն մերոց:

Որ գըթացար յերկիր եւ ծնար
անախտ անգատելով զախտի ծընուն-
դըս. աստը՛ւա՞ծ:

Բարեբանեմք զէակիցրդ հօր եւ
հոգւոյն անգա՛ր հոգեւոր երգով.
աստը՛ւա՞ծ:

հրց
դի

Ըզտեր. Զառաքեալն 'ի հօրէ
լոյս իմաստութիւն եւ բան, զէա-
կի՞հացն հօր եւ հոգւո՞յն. օրհ-
նեցէք եւ բարձր արարէք:

Ըզնեալն 'ի սրբոյ կուսէն ըզ-
խոստովանեալ թագաւորն, զերկր-
պագեա՞ծն 'ի մոգո՞ւց. օրհնե-
ցէք եւ բար:

Որ իջանելով 'ի ջուրն սրբեաց
զյորդանան, եւ զմըկրտեա՞ծն
'ի յովհաննէ՞հ. օրհնեցէք եւ բար:

Որ զանճառելին ծընար սուրբ
աստուածա՛նձին կոյս. օրհնեալ ես
յաւիտեան:

Որ զարարչակիցն հօր զի՛ սկզբ-
բանէ՛ բանն աստը՛ւած յորովայնի
քու՛մ կրեցեր. օրհ:

Զքեզ եզեկիել՛ ետես երկնային
գո՛ւռն եւ հայրն անփոփո՛ծ. օրհ:

Հրաշափառ ծընողդ քո 'ի
սուրբ կուսէն. այսօր ցուցաւ ան-
գի՛ մարդկան. անըսկընակից բանդ
էակից հօր:

Յայտնութեամբ քո տէր ցընճա-
ցաւ երկիր. եւ նորոգեալ եղբւ-
ադամ յառաջին յանցանաց 'ի մե-
ղաց իւրոց:

Դասք հովուացն յերկրի՛ փառա-
ւորեին ըզքո՛ ամենակեցոյց գա-
լուստդ. որ երեւեցար քո արարա-
ծոցս:

Այսօր յայտնեցաւ մեզ բարձ-
րեալն բազմեալ բանն յանբա-
նից մըսուր. գա՛նն եւ երկնաւոր
հաց:

Այսօր ցընճան զըւարթունք երկ-
նից, տեսանելի՛ զահաւոր զահա-
գին եւ ըզհրաշալի ծընունդ. որ
լո՛յս աշխարհի ցուցաւ:

Ընդ իջանել զըւարթնոցն 'ի փա-

դ

մեծ

հր
դի

տէր

հշ
մեծ
բձ

ռաբանութիւն, տեսանէ՛լի՞ն ամպ
լուսոյ սիւն գործեալ ՚ի հրալեց
վիսիւն, դա՛սք երջանիկ հովուացն:

Ձքե՛ղ հայր յառաջ քան զյաւ
ւիտեանս բարեբանե՛ն գաւթ ան
մարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ երւ
գով գոչեն եւ անդադակեն. աս
տուած անտուճոց եւ տէր տե՛րանց
փրկի՛չ գո՛րով:

Ա՛ռաքեցեր զքո միածինըդ մարւ
մնանալ ՚ի սուրբ կուսէն. ե՛ւ անա
րատ ծընանիլ յորովայնէ անապա
կան, բաճալով ըզմեր նեղութիւնս.
անտուած:

Շնորհք բարի՛ յերուսաղէմ երեւ
ւեցաւ հեթանոսաց. զի արարի՛չն
յաւիտեանից տըղայ եղեալ յորւ
գէգրութիւն կե՛նաց կոչէ. աս
տուած:

ԿԱՆՈՆ

ԵՅԹՆԵՐՈՐԻ ԱԻՈՒՐՆ

օրհ
բձ

Ա՛նե՛ղԱՆԻԼԻՒ բընութիւն
որ յեութեանդ ես ընդ հօ՞հր,
ծընար ՚ի սըրբոյ կուսէն. ըզքե՛ղ
բարեբանեմք անորչակից հօր:

Ա՛նեղանելի անարա՞հ որ վասըն
մեր մարմնացա՞հ, ե՛ւ ցընծութիւն
անխարհի յայտնեցար. ըզքե՛ղ
բարե՛:

Մըկըրտեցար ՚ի յորգանան ՚ի յով
հանե՞հ, անգանակե՛րպ սո՛ւրբ
հոգւո՞հն վըկայեալ երկնայի՛ն ձայ
նիւն. ըզքե՛ղ բարե՛:

Բանն անաքեալ ՚ի հօրէ՞հ, որ
վասըն մեր մարմնացա՞հ ե՛ւ ցըն
ծութիւն անխարհի յայտնեցաւ.

ըզքե՛ղ բարեբանեմք անտուածա՛ւ
ծին կոյս:

Ձի՛ որում ոչքն հանդուժե՛լի՞ն
բոցանըշոյլ սերովբէ՞հ. նա բնա՛ւ
կեցաւ ՚ի քում յորովայնի. ըզքե՛ղ:

Յորմէ՛ սարսեալ գողայի՞ն փայ
լանացայտ ՚ի լուսո՞հն. ՚ի գիրկըս
քո՛ ըզնա՛ ընկալար. ըզքե՛ղ:

Լոյսդ որ ՚ի հօրէ՛ առաքեցար
յորժամ իջեր ՚ի յերկնից եւ մարւ
մնացար ՚ի սըրբոյ կուսէն. գո՛ւ ես
գառն աստուծոյ եւ որդի՛ հօր:

Ձքե՛ղ հայր յառաջ քան զյաւ
ւիտեանս բարեբանե՛ն գաւթ ան
մարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ երւ
գով գոչեն եւ անդադակեն. աս
տուած անտուճոց եւ տէր տե՛րանց
փրկի՛չ գո՛րով:

Ա՛ռաքեցեր զքո միածինըդ մարւ
մնանալ ՚ի սուրբ կուսէն. ե՛ւ անա
րատ ծընանիլ յորովայնէ անապա
կան, բաճալով ըզմեր նեղութիւնս.
անտուած:

Շնորհք բարի՛ յերուսաղէմ երեւ
ւեցաւ հեթանոսաց. զի արարի՛չն
յաւիտեանից տըղայ եղեալ յորւ
գէգրութիւն կե՛նաց կոչէ. աստ:

Ուրախացի՛ր սրբուհի գա՛լ
րիէ՛լի աւետեճքն. որ քարոզեա՛ցն
ըզգանձա՞հստ անբայի՛ն տեսուն
՚ի յերկնից:

Ո՛ղջոյն ընդ քե՛ղ մարիամ, ՚ի քե՛ղ
սուրբ հոգին եկեացէ. ե՛ւ զօրո՛ւ
թիւն բարձրելո՞հն ՚ի վերայ քո
հովանացի:

Ո՛ր ծնանելոցն է ՚ի քե՛ն իսրայէլի՛
առաջնորդ. ե՛ւ ընդ հանուր քա՛ւ
րողի՞հ անսրբա՛ծ հըլօր անմահ
բանն:

Ա՛նկանիմք առանձի՛ քո անտուա՛ւ

✠

ճն

ճն

ճն

ծածին. Եւ անշնչեալ մը զանաւրաւ
ըզկոյսդ :

Բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց,
Եւ անշնչեալ ըզմիածին որդին :

Փըրկե՛լ ըզմեզ 'ի փորձութենէ
Եւ յամենա՛հմէն վրտանգից մերոց :

Սուրբ Եւ աստուածածին մաւ
րիամ ցանկալի՛ կուտից՝ Եւ պար
ծանք անգի մարդկան, մայր Եւ աւ
ղախին մեծացուցանեմք :

Անկէ՛զ մորենի Եւ տաճար ընդ
Հանուր լուսոյն, անարատ Եւ ան
խախտելի՛ կուտութիւն. մայր :

Խորհուրդ կենաց Եւ մայր կենդաւ
նութեան, Եւ անագանս հրաւիրյալ
ծագմամբ. մայր :

Բարեխօսեալ վասն մեր աս
տուածածին մարիամ, որ ծընար
զտէր աստուած, որ հովուէր զիս
րայել. ա՛հ մենազօր Եւ սքանչելի փաւ
ռօքն իւրոյդ :

Ի՛քեզ եմք ապաւինեալ, որ մայրդ
էս Եւ խղախին բրիտանոսի. լեր բաւ
րեխօս վասն մեր. զի զանուն
տեառն կարգանցուք Եւ զքեզ մեւ
ծարեալ պատուեսցուք :

Ո՛ր ըզհորն աստուած յորովանի
քու՛մ ընկալար, Եւ ծընար անձաւ
ուսպէս զկենագործողն ամենեցուն.
բարեխօս ըզքեզ ունիմք որ երաւ
նեալդ Ես 'ի կանայս :

Սարսափելի հողմոյ նրման աւ
հեղափոխ սաստիկ հրեմամբ, երեւ
ւեցար 'ի վերնասանն հոգիդ դաւ
տուն երկրատաան. որք աւ 'ի քէն
մըկըրտեցան որպէս զոսկի՛ հրով
մաքրեցան. մա՛քրեա՛ 'ի մէնջ ըզ
մէզ մեղաց Եւ ըզգեցո՛ ըզլոյս
փառաց :

Էկիր յերկիր աստուածաբար դաւ

տել զանխարհս ի՛շխանաբար, ընդ
արդարութեան Եւ ընդ մեղաց Եւ
ընդ չարին դատաստանաց. բացեր
ըզգանձդ անհիւ՛թական պարգեւս
ետուր որդւոց մարդկան. մա՛քրեա՛ :

Սէրն 'ի սիրոյ զտէրդ անաբեաց
յինքն զանդամս իւր քեւ յողեաց.
զէկեղեցի՛ իւր զոր շինեաց եօթն
սեամբ քո՛ հաստատեաց. տընտես
'ի նմա եդ զանաբեալսն եօթնեակ
շնորհօք քո զարդարեաց. մա՛քրեա՛ :

Ի՛ ձայն փողոյ գալուստեան քո՛
տէր, ամենայն հոգի՛ք զարթոյցն
կալ 'ի դատաստանի քու՛մ քրիստոս
աստուած մեր :

Յորժամ հրեզ՛ բարբառն անագին,
Եւ հարկանի փող յարութեան մե
րոյ. Եւ մեք գոնելով ասեմք փառք
գալուստեան քո տէր :

Յորժամ առնես հատուցումըն
տէր, Եւ սուրբք քո պարծենցին
'ի քեզ. Եւ մեզ շնորհեսցես փրկ
կիչ կալ 'ի յաճմէ՛ քու՛մ :

Փառք քո Եւ որդւոյ Եւ եղբայր քո :

Այսօր յայրին ընծայեցար փրկ
կիչ, Եւ 'ի մոգոցն երկրպագեւ
ցար. Եւ հովուացն տեսեալ սաւե
ին, գու՛ Ես գառն աս :

Այժմ Եւ միշտ Եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ի՛ նմանութիւն անաւնոյ տեւ
սեալ զհոգի՛ն սուրբ յովհաննէս, աւ
զանակէր ասելով. սա է՛ գառն սաւ
տուոյ Եւ որդի՛ հօր :

Փառաւորեալ աստուած սքան
չելի մեծագործութեամբ, Եկիր 'ի
փրկել զարարածս քո. աստուած
հարցն մերոց :

Ծընար 'ի կուսէ անձաւելի բանդ,
'ի հօրէ՛ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք ըզ
քեզ անհասանելի ընս. աստու :

Երեւեցար յաշխարհի որ իջէր 'ի յորդանան մըկըրտիլ 'ի յովհաննէ . որ ըզջուրսն սրբեցեր սրբեալ զմեզ 'ի մեղաց մերոց . անոր :

Ըզտէր . Ամենայն գործք տեաւուն օրհնեն ըզնա անդադար . զանշակիղեն աստուած զանյաղթելի զթագաւորն օրհնեցէ՞ք զովեցէք եւաւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :

Ար էն փառօք 'ի յերկինս անշուկըզնակից որդին , եւ իջեալ 'ի յերկնից մարմնացաւ 'ի կուսէն . օրհնէ :

Ըզծնեալն 'ի սուրբ 'ի կուսէն , զեղեալն յանբանից մըսուր , եւ զմեկըրտեալն 'ի սուրբ յորդանան օրհնէ :

Զեակիցն հօր եւ որդւոյ ըզսուրբ հոգին , զնորոգող եւ զանըսպառ անբարբն ըւսոյ որ ըւսաւորեացն ըզմեզ , օրհնէ :

Ըզկուսութիւնըք քո անտուածածին անարատ . զոր ոչ բոցակիւզեաց հո՛ւր աստուածութեանն , մեծացուցանեմք :

Ար յորդանգի քում անապականաւ բար բնակեցաւ քիստոս անորում եւ փրկիլն անձանց մերոց , մեծա :

Անհասանելի տէրունական յայտնութիւնն աշխարհի ծագեցաւ . ան մատոյց ըւսոյն երկըրպագեսցուք :

Խոնարհեցա՛ր 'ի բարձանց եւ մարմնացար 'ի կուսէն . որ նըստելի՛րդ 'ի քրիստէ՛ս արարիչդ արաւ ըւսոյ :

Երկինք չէին բաւական փառաց անմահ անեղիդ . արգանդ կուսին ժոռթկալեա՛սք ընդունել ըզգանձդ երկնային :

Յորմէ սարսեալ սերովքեն ոչ իշխե՛ին մերձենալ . 'ի խանձարուս պատեցա՛սք եւ եղար 'ի մըսուր յանբանից :

Հրաշալի բարբառք երկնաւոր զօրացն հընչմամբ օրհնէին զանմահ թագաւորութիւնն :

Անձառ ծընունդն փառօք երեւեալ , եւ անտողն ըւսապայծառ հովանի էր յայրին :

Բանն բազմեալ յանբանից մըսուր . եւ մոգքն հետեւէին ծագմամբ ըւսապայլ անտեղն :

Արն ըւսոյ եւ անդ հովանի սուրբ կոյս , որ ցօղեցեր 'ի մեզ ըզցօղն երկնային . զքեզ բարբառնեմք աստուածածին կոյս :

Անկէզ մորենի եւ սրովէ՛ հողէզէն սուրբ կոյս . քանզի պըտողն կենաց 'ի քէն տըւաւ մեզ . զքեզ :

Անի՛ծից ըւծի՛չ եւ քաւիչ մեղանց սուրբ կոյս . որ զանտանելին յէկոյ 'ի գիւրկըք քո բարձեր . զքեզ :

ԿԱՆՈՆ

ՈՒՓԵՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

ԼՈՅՍ 'ի ըւսոյ 'ի հօրէ՛ առաւ քեցար եւ մարմնացար 'ի սուրբ կուսէն , զի վերըստին նորոգեսցես զանպականեալն անգամ :

Դու անտըւած 'ի յերկրի՛ երեւեալ , եւ ընդ մարդկան չըրջեցար , եւ փրկեցեր ըզտիւզերս յանիւծիցն անգամայ :

Քեզ 'ի յերկնից վեկայեալ հօր քո ձայն . ասէ դա՛ ե իմ որդի . եւ սուրբ

Գ

ԱԵՐ

ՃԵ
ՄԵԾ
ԲԿ

ՄԵԾ

ՊԵՐ

ՕՐԻ
ԴԷ

Հոգի՛ն ըզքեզ յայտնեաց աղան-
նակերպ երեւմամբ :

Ըզքեզ որ հոգւո՞վ եւ հրո՞վ
մաքրեցեր ըզմարդկան աղտեղու-
թիւն, որպէս զանտուած եւ ըզ-
փրկիչ ամենեքեան օրհնեսցո՛ւք :

Փրկիչն երեւեցաւ եւ զաշխարհս
անպրեցոյց ՚ի պատրանաց թշնամ-
ւոյն . որդեգրութիւն շնորհելով
՚ի ձեռն մեկրոտութեան :

Ջրով կիզո՞ւ ըզմեղըս մեր այսօր
երեւեալ ապրեցո՞ւցիչն, եւ զովա-
ցուցանէ՞ զաշխարհս անտուածային
ջրո՞վն :

Ըզգլու՞ի վիշապին փրկիչն
ջախջախեաց ՚ի յորդանան ՚ի գետն .
եւ ինքեան իշխանութեամբ զա-
մենեսեան անպրեցոյց :

Ծագո՞ւմն հրաշալի՞ որ անյայտ
էր ՚ի մէնջ . եւ բանն հայրական
անբմբճունէ՞լ . հո՛ւր փայլանա-
ցեալ եւ ՚ի մարմնի բնակեցաւ ան-
վընաս պահելով զսրարածս ամե-
նայն :

Ծագո՞ւմն հրաշագործ որ ՚ի կու-
ռէն ծագեցաւ , ճառագայթելով
զսրարածս ամենայն . երկինք ցրեւ
ծայրն եւ երկիրս ուրախանայր . եւ
քրիստոս անտուած ընդ մարդկան
շրջեցաւ :

Ա՛ւ քեզ ապաւինիմք ամենասրբ-
բունհի . գերանոյն եւ հրաշալի եւ
բաշխող բարութեանց . աղբւր ես
ծարաւեսց եւ հանգիստ աշխատե-
լոց . եւ եղեր վերնկալ անտուա-
ծային բանին :

Ա՛ւ անօտ խաղաղութեան եւ
անուտեակ զո՞ւարթարար . այսօր
մարիամ սրբօւհին . ՚ի փառքս քո
քրիստոս ծագեաց մեզ ընդ յորդ-

ւոցն օրինաց . անդադար երգով
սոբօք ըզքեզ ը մի՛շտ մեծացո՛ւ-
ցանեմք :

Դրախտ աստուածային եւ անբ-
ւելք իմանալի . այսօր մարիամ
հրաշագեղ , ծնեալ ՚ի յաննայէ ՚ի
մայրութիւն քո հրաւիրեալ քրիս-
տոս որդի անտուածոյ . անդա՛ն :

Տապանակ ապրեցո՞ւցիչ եւ տաղա-
ւար արահատեան անտուածըն-
կալ . այսօր մարիամ լուսնայածառ .
միածին ծնունդ յայտնեալ ծնու-
ղաց . ՚ի ծնողութիւն քո կոչեցեալ
միածին որդի անտուածոյ . անդա՛ն :

Ո՛ւրախ լեր մարիամ սուրբ աս-
տուածածին . զի ՚ի տաճարիդ մաքրե-
ցելոյ յանկարծակի եկրն տէր . ըզքեզ
օրհնութեամբ մեծացո՞ւցանեմք :

Ո՛ւրախ լեր գո՞ւռն փակեալ ընդ
որ ոչ ոք մըտեալ . բայց տէր ան-
տուած խորայէլի . ըզքեզ :

Ո՛ւրախ լեր սղբիւր կրեքեալ ջրոյն
կենդանութեան . զոր ծարաւելոյ
բնութեանս ետուր ՚ի յարեմու .
ըզքեզ :

Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծա-
ցո՞ւցանեմք :

Ո՛ր ըզբանն անտուած յարդանդի
կրեցեր սրբօւհի՛ անարատ , եւ ան-
ճառանկէս ծընար ըզվերածգոյն
երկնից . ըզքեզ :

Ո՛ր էի՛ց լուսոյն արժանի՛ եղեր
բառնալոյ ՚ի քո գիրկս . եւ արեւ
գանկանն արդարութեան եղեր ա-
րեւելք . ըզքեզ :

Ո՛ր տաճար յորովայնի զանտու-
նելին ամենեցուն , եւ ծընար ան-
ճառապէս զքրիստոս յոյս ազգի՛
մարդկան . առ նա միշտ բարեխո-
սեալ կեցուցանել ըզմեզ :

Տէսին դասք խմանալի՜ զօրութեանց
զանսորւած մարմնով առ 'ի քէն
ծընեալ. իսկ եկեղեցի որդւոյ քո
անտուածածին ըզքեզ խոստովանի.
որ միա՞յն կոտորութեամբ ես մայր:

Ատուածածինն անպաւեն մեր եւ
յոյս, բարեխօսեալ առ որդի՜դ քո միւ
ածին, զի՜ ժըրկեցեղ ըզմեզ 'ի հրոյն
տանջանաց, եւ պարգեւեցեղ՝ մեզ
զերկնից արքայութիւնն:

Աւաթելոյ անլաւնոյ իջանելով
մեծածայն հընչմամբ 'ի բարձա՞նց,
'ի նմանութիւն լուսոյ՝ փայլման
հրազինեաց անկիզե՛լի՜ զաշա՛
կե՞րտսն, մինչդեռ նքատէին 'ի
սուրբ վերնատանն:

Աննիւթական անլաւնի, անբըն-
նելի որ քրնե ըզխորս անտուծո՞յ.
զոր առեալ 'ի հօրէ պատմե զաշա՛
ւոր եւ ըզմիւսանգամ գալո՞ւս
տըն. զոր քարոզեցին համագոյս
կան:

Օրհնութիւն 'ի բարձունա, ելու
զին 'ի հօրէ հոգւոյն սըրբո՞յ. որով
առաքեալքն արեցան անմահական
բաժակա՞ւն, եւ հրաւիրեցին
զերկիրա 'ի յերկինս:

Անըսկիզբն աստուած սկիզբն
արարչութեան, 'ի հոգւոյ տուեղծեր
ըզմարդն առաջին. գործել եւ պաւ
հել յանպատում 'ի կեանս. իսկ 'ի
ստոնգանեղ հրամանի՜ քո տէր, ըզ-
վըճիւ մահու 'ի վերայ եդեալ, հոգ
էիւ անդրէն եւ 'ի հոյ զարձցիս.
եւ այժմ անաչեմք զստեղծողդ անե-
նից, ընկալ եւ հանգս՜ զհրաժարեալ
հոգիս յեօթն աստեղեան լուսեղէն
խորանս. ուր ժողովքն եւ սըրբոցն
'ի խաղաղութեան, հոգւով հեզու-
թեամբ յերկնից բարոնութիւնն:

Ռսկի՜ եղեալս անպիտանացայ.
գեղեցկայամար շնուածոյս քակ-
տումն. իմաստունըս յիմարեցայ,
'ի յալեաց մեղաց յոր ընկըղմեցայ.
եւ այժմ անգա:

Անչոյն եհա՞ս վերին կոչողն. կոչ-
նանքն անհեղ կոչողն ահաւոր.
դատաւորն անաչառ դատաստանն
արդար. հրեշտակք անողորմ դա-
տին զմեղաւորս. եւ այժմ անգա:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայրս սրբոյ:

Զհին մարդըն նորոգելով ժըրկի՛ն
'ի մրկըրտութիւն գայ այսօր, զի՜
զապականեալ ըզընտութիւնըս ջրով
նորըս գործեցեղ, անապական ըզ-
դեատ փոխարէն տալով մեզ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Մըկըրտի՜ քրիստոս եւ սըրբին ան-
մեռայն արարածք. եւ տայ մեզ
թողութիւն մեղաց, ջրով եւ հոգ-
ւով վերասըրբելով ըզմեզ:

Տընորինեցաւ յարգանդի կու-
սին իսկանից հօր եւ սուրբ հոգ-
ւոյն, բանն անաքեալ 'ի հօրէ
յաղաղըս նախատե՛ղ զմահողոյն,
բանալով ըզյա՞նցանա. ժողով
վաւրդք օրհնեցե՞ք զառաքեալն
'ի հօրէ զատելան հա՛րցըն մերոց:
Նախայտեալսեան որդի՜ն փառաւ
կից հօր եւ սուրբ հոգւոյն 'ի յոր
դանան եկըն այսօ՞ր մըկըրտի՜ 'ի
յովհաննէ. կերպացեալ իմո՞վս
յաղաղս ի՞մ, զնախահօրն եբարձ
ըզմեզս. ժողով:

Մաքրական պարգեւեցան չը-
նորհք անլաւնակերպ իջմամբ սուրբ
հոգւոյն ջուրցըն սըրբութեան.
եւ հայր 'ի վերո՛ւստ վըկայեա՞լ,
կըրկնակի՜ ծնընդեամբ դա՛ է որդի
իմ սիրելի. միաբան եւ մեք օրհ-

հոգ

հան

հոգ
ամ

նեսցո՞ւք զառաքեալն 'ի հօրէ՝
զաստը՝:

Ը՛գտէր օրհնեցէք բարձր արա՛ն
րէք ըզնա՞նչ յաւիտեան:

Արարիչն երկնի եւ երկրի ան-
տըւած եւ մարդ գոյով, երեւեալ
'ի հոռանսն յորդանա՞նու, ան-
տուածախառնն մա՞րմնով լը-
ւաց ըզտիեզե՞ս 'ի մեղաց. բարձր
սրարէք ըզ՝:

Միաբանութեամբ օրհնեցէ՞ք քա՛ն
հանայք եւ ժողովուրդք զամենա-
սուրբ զերրորդութիւնն, ըզհամա՛ն
գո՞հա՞յ եւ ըզվի՛ մատուածո՞ւ
թիւնն, բարձր արա՛ն:

Յանձառ փառաց խոնարհեցա՛ր
'ի մեր բընութիւնս, բա՛նդ ան-
տըւած եւ մարմնացա՛ր 'ի սրբոյ
կուսէն:

Եւ ծնար 'ի սուրբ կուսէ անապա-
կան մարմնով. ըզբե՛լ անդամո՛ր
բարեբանեալ մեծացսւցանեմք:

Այսօր զեկեալդ 'ի փրկութիւն
անգլի մարդկան, միաբանութեամբ
ամենեւեալն մեծա՛ն:

Պատկերակից եղեր հոգեղէ՛ն
բընութեանըս, սընծորինեցա՛ր յար-
զանդի՛ կուսին բանդ անտըւած,
ըզմե՞ս 'ի վերանորոգել պատկեր:

Մերկացեա՞լ 'ի ճանկմանէ նա՛ն
խստեղծին ըզփառս, միւսանգամ
վերբստին շնորհելով, ըզմե՞ս 'ի
վերանորոգել 'ի փառս:

Մըկրտեա՞լ 'ի յորդանան 'ի յով-
հանէ, անտուածային բնութեամբ
մարմնովն զոր 'ի մենջն էստ. ըզ-
մե՞ս լուսաւորելով անտուածա՛ն
յին ծագմամբն:

Չանբաժանելի՛ ըզբանքն հօր
եւ զանըսկիզբն նորա զորդին, որ

'ի յորդանան այսօր ըզմե՞ս զս մե՛-
ռոյց եւ զանխարհս լուսաւորեաց,
բարեբանելով մի՞շտ յաւիտեան:

Ո՛ր 'ի հօրէ վըկայեալ որդին,
յայտնեալ հոգին իջեալ ձեռնադրէր
կարապետն. զի եւ մեք օրհնեա-
ցուք զերրորդութիւն միանման.
բարե՛:

Ո՛ր 'ի հրեշտակաց օրհնաբանեալ
անտըւած, 'ի հոռանսն յորդանա՛ն
նո՞ւ տեսեալ յովհաննէս ասէր.
անհա գառն անտուծոյ ո՛ր վըկայի
'ի սուրբ հոգւոյն. զոր օրհնեսցուք
մի՞շտ յաւիտեան:

Անըսկիզբն անտուած բանդ որ
'ի հօրէ առաքեցա՛ր, ընդ ժամանա՛ն
կան լինի՛լ հաճեցա՛ր եւ մարմնա-
ցա՛ր 'ի սուրբ կուսէն վասն մե՛-
րո՞յ փրկութեա՞ն. այսօր մըկըր-
տիլ 'ի յորդանան 'ի յովհաննէ՛,
բանեալով ըզյանցա՞նս անաճի՛ն
նախաստեղծ մա՞րդոյն:

Անեղանելիդ անտուած բանդ ան-
մեկնելիդ 'ի հօրէ, ընդ ժամանա՛ն
կան լինի՛լ հաճեցա՛ր եւ մարմնա-
ցա՛ր 'ի սուրբ կուսէն, անտուած
եւ մա՞րդ յա՛ննէս. այսօր մը-
կըրտիլ 'ի յորդան:

Չորեքկերպեալն կենդանեացն ըզ-
խորհո՞ւրդ քարոզեա՞ց ամբողջին,
տեսանելով սուրբ զհոգին անա-
նակերպ իջմա՞մք 'ի վերա՞յ ջուրցն,
անդանկէ՛ր անելով. անհա գառն
անտուծոյ որ 'ի հօրէ վըկայեցա՛ն,
զա՛ն որդի իմ սիրելի, ընդ որում
ե՞ս հաճեցայ:

ԿԱՆՈՆ

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻՆ

ՄԱՐՄՆԱՑԵԱՆԻ 'ի կուսէն նախայաւարտեան բանդ, այսօր 'ի տաճարն եկիր կատարել զօրէնս վսարն փրկութեան հեթանոսաց:

Ար յանարուեստ աթոռ նըստիս բարեբանեալդ 'ի հրեշտակաց. այսօր 'ի սիմէօնի բառնալով 'ի գիրկս. որ ընծայեսցես ըզմեզ 'ի կեանսըդ յաւիտենից:

Ար անշնորհ ես կապելոց պարգեւատու ամենեցուն. այսօր հայցումամբ ծերունւոյն արձակեալ եւ զիս ըզբազմամեղս 'ի կապանաց մահու 'ի կեանսըդ յաւիտենից:

Այսօր անըսկրդնական ծընունդ հայրական ծոցոյ բանն եկաւ որեալ 'ի տաճարն, ընծայէ՛ զարաւրածս հօր 'ի յերկրնս:

Այսօր բարձեալ եղեւ 'ի գիրկըս ծերունւոյն, որ բանիւ զարանձըս բարձեալ ո՛ւնի, օրհնաբանեսցո՛ւք:

Այսօր եւ մեք հաւատացեալքս ընդ ծերունւոյն սիմէօնի, ըզբան համազոյ հօր եւ սուրբ հոգւոյն օրհնա:

Այսօր 'ի տաճարն եկեալ կենարն, եւ 'ի գիրկսն սիմէօնի գրուեցաւ. զոր իւրեղութեամբ ընկալաւ երուսաղէմ:

Լոյս 'ի լուսոյ 'ի հօրէ՛ առաքելցար եւ մարմնացար 'ի սուրբ կուսէն, զի վերրատի՛ն նորոգեսցես զաւպականեալն անամ:

Դու անտըւած 'ի յերկրի՛ երեւեցար եւ ընդ մարդկան չըջեցար, եւ փրկեցեր ըզտիեզերքս յանիծիցն աղամայ:

Քեզ 'ի յերկնից վըկայեալ հօր քո ձայն. ասէ՛ դա՛ ե իմ որդի. եւ սուրբ հոգի՛ն ըզքեզ յայտնեաց աղանաւ կերպ երեւումբ:

Ար ո՛ւնիս իշխանութիւն մահու եւ կենաց քրիստոս թագաւոր փառաց. ողորմես՛ մեզ անտըւած:

Տօնելով ըզյիշատակ կուսի՛ աստուածորդւոյ մօր հըրճութիւն հրեշտակի 'ի յերկրնս, եւ ցընծան դասք առաքելոց եւ մարգարեից ընդ կուսակա՛ն տօնս. ողորմ:

Քեզ միայնոյ մօր եւ կուսի՛, մաղթեմք հայցելով 'ի քէն. բարեխօսեալ անդադար առ որդիդ քո եւ անտըւած մեր, փրկել ըզմեզ 'ի փորձութենէ՛ եւ յամենայն վըտանգից մերոց:

Զգալուստ քո քրիստոս այսօր յերուսաղէմ նոր եկեղեցի՛ սուրբ, յաղթական երգով բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն:

Ար վասըն մերոյ փրկութեան յաւանակի՛ նըստիլ յանձն առեր, ընդ մանկունսն բարեբանեմք. օրհն:

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի՛ քո անշարժ պահեալ, եւ զերկր-

պագո՞ւս անուանորդ քո՞ւմ պահեա՞մ
'ի խաղաղութեան :

Հոգ

Լոսաւորեա՞մ երուսաղէ՞մ զար-
դարեա՞ն զամուրս քո՞ . քանզի մեր-
ձեցա՞ն առ բեզ փեսայն երկնաւոր .
փրկութիւն բեզ շնորհելով պըսա-
կեա՞նց սքանչելի փառօքն իւրովք :

Այսօր ծագեաց քեզ գըշխոյ գո՞ւս
տըր սիովնի արդարութեան արեւ
գանլն քրիստոս . եւ սրիւնցան
ըզքեւ շընորհք սուրբ հագնո՞յն
մեծապէս պարգեւօք :

Այսօր ցընծա՞ սուրբ սիովն մայր
եկեղեցի . փայլեցո՞ զմանկունքս քո
որպէս զարեգակլն . զի՞ անձա՞ն
խընդո՞ւթեամբ լըցոյ ըզքեզ քրիս-
տոս թագաւորն :

Հոգ

Անարատ կոյս աստուածածին
մարիամ, սըբո՞ւհի եւ մայր քրիս-
տոսի, յարգանդի տարար զանտա՞ն
նելին ամենեցուն . օրհնութեամբ
ըզքեզ աստուածա՞մ ծին մեծացու-
ցանեմք :

Ըզքեզ երկնային գո՞ւս զոր եւ
տեսն եզեկի՞նէլ, եւ անորն զոր ծա՞ն
նեա՞ն գեղե՞օն . տերովէ՞ հոյեղէն
վե՛հագոյն քերովքե՛րց . օրհն :

Երիս խորհուրդս սոսկալիս 'ի
քեզ տեսանի աստուածա՞մ ծին .
յըղո՞ւթիւն անսերմնական, ծը-
նունդ անարատ, կուսութիւն յետ
ծննդեան մնալով անապական . օրհն :

Հոգ

Կենդանարար աստուածա՞մ մար-
դասէր հոգի, ըզժողովեալսն միա՞ն
բանական սիրով լոսաւորեցե՞ր
հրեղինօք լեզուօ՞ք . վասն որոյ եւ
մեք այսօր տօնե՞մք ըզգալուստ քո
սուրբ :

Զուարճացան քո գալիստեա՞մքն
սուրբ առաքեալքն . կոչելով 'ի մի-

ասին ըզցրուեալսն 'ի միմեա՞նց
բազմաձայն լեզուօ՞ք . վասն որոյ
եւ մեք :

Հոգեւորական սուրբ մրկրտուն-
թեամբ զարդարեցեր նոքօք ըզտի-
եղերս 'ի ըզգեստրս լոսափա՞յրս
եւ նորափետո՞ւրս . վասն որոյ եւ :

Բա՛ղմե՛րամբ վեհա՛գոսնի՛ցն
հոյքըն յոգնախո՞ւմբս ե՛զանա՞ն
կեի՛ն . երգս առեալ մատո՞ւցանեն
զե՛րա՛ծըշտականաց զերա՛նա՛ւէ՛ս
հո՛գեղէ՛ն հընչմունն , քե՛զ
է՛մմանուէլ որ ծընար տըղայսբար
եւ վերածե՛ր զազգըս մարդկա՞ն
հօ՛ր յորդէ՛ գրութիւն . անլաշանօք
հայցեմք 'ի քեն ըզնընջեցեալսն
մե՛ք ընդ սո՛ւրբն քո՛ հանդ :

Գեղեղեալ գովէն ըզքեզ գերա՞ն
պայծա՞ն գո՞ւնդք հոգե՛ղինացն ,
հեղաբար թեւապարեալ պարո՞ւ-
նակեալ ծածկեն ըզգե՞մս յա՛հե
փա՛ռաց քոց . քե՛ :

Ձնոյն եւ մեք երգեմքք քեզ յա՞ն
բունական ձայնի՞նէլ զե՛րգս հո՛-
գեւորս . առ բերելով քեզ պատա՞ն
րագ ոսկի՛ կընդրո՞ւկ զը՛մուռս
ե՛ւ զհալուէս . քե՛ :

Փառք քոք եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Այսօր երկիրս երկինք անուանե՞ն
ցաւ , զի տէրն տերանց իջեալ
յերկնից 'ի յերկիր , եւ ընծայիլ
յանձն առնու 'ի գործոց ձեռաց
իւրոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Այսօր հեթանոսաց լոյս ծագե-
ցաւ քրիստոս աստուած . և փառք
իւրո՞ւմ ժողովրդեանն իսրայէլի :

Չորրորդ ձայն հաղուածուն կատարեցաւ :

Անա զվերջ ձայնն եւս եղաք քաղուածովն հան-
դերս . զորն եւ կամիս՝ զայն ասա :

ԳԻՆ
ԴԷ

Այսօր 'ի տաճարն եկիր փըր-
կիչ . եւ ծերունւոյն 'ի գիրկս ըն-
կանալ անէր . անդ անձանկէս ըզ-
ծանայս քո տէր :

Այսօր անխարհի ցուցա՛ր լոյս ,
եւ փրկութիւն տիեզերաց քրիս-
տոս աստըւած . որ մարգանէրդ ես
կեցո՞ ըզմեզ :

Այսօր իմանալի արեգակն , որ
ծագեցար տիեզերաց քրիստոս աս-
տըւած . որ մար :

✱

Իսկըզբանէ բանն աստուած
մարմնացաւ 'ի կուսէն . այսօր գը-
գուեցաւ 'ի տաճարին :

ԾԵՆ

Այսօր ցընծան երկինք 'ի վե-
րուստ մեծապայծառ անտեօք .
եւ արանածք ամենա՛յն զգեցան
հանդերձ փրկութեան :

Այսօր յայրին ընծայեցաւ քրիս-
տոս որդին աստուծոյ . եւ հրեղի-
նաց բազմութիւնքն յերկնից յեր-
կիր վայր իջեալ :

Այսօր հովուացըն տեսեալ զար-
դարութեան արեգակն . եւ ընդ
հրեշտակս երգէին՝ փառք 'ի բար-
ձունս աստուծոյ :

ԾԵՆ

Քրիստոս՝ ծննեալ այսօր 'ի բեթ-
ղեհէմ 'ի յայրին . եւ դասըք վերին
զոնարթնոցըն սոսկացեալ զարմա-
ցեալ կա՛յրն . զի տեսին մարմնով
ծննեալ ըզբանն աստըւած :

Նոր ըսքանչելք եղեն այսօր 'ի
բեթղեհէմ 'ի յայրին . կուսի՛ ծը-
նանիլ աստըւած եւ մարդ . անա-
պական մընալով կուսական որո-
վա՛յրն . զի տե :

Աստղըն գոհակէր մոգոնցն ան

'ի բերե՛լ զընծայս աստուածու-
թեանն . եւ հովիւքն ընդ հրեշտակս
երգէին՝ անելով . փառք 'ի բարձունս
աստուծոյ որ առաքեաց 'ի փրկու-
թիւն մեզ ըզբանն աստըւած :

Ի՛ հօրէ՛ ծագեցար լուսանորե՛լ
զարարածս . ան՞րդանութեան ան-
բեղական տէր փառքք քեզ :

Ծընա՛ր 'ի յայրին ընծայեցաւ
բեթղեհէմ . ան՞ր :

Հովուաց յայտնեցար երկրպա-
գեայդ 'ի մոգոնց . ան՞ր :

Եւ մեք երգեսցուք որ 'ի կուսէն
մարմնացար . ան՞ր :

Որ էրն 'ի սկըզբանէ առ աստը-
ւած եւ աստըւած բանն . կերպա-
րան անեղին եւ համազոյ տուրք
հոգւոյն . 'ի վերջին անուրբս ծա-
նուցեալ մարմնանալ յանձն անոն-
'ի կուսական արգանդէ՛, վասըն
փրկութեան անգի՛ մարդկան :

Յանաջ քան զյանտեսանա որդի
նախայաւի՛ տեան . այսօր յերկրի
երեւեալ աստուած եւ մարդ կա-
տարեալ , իսնծարրովք պատի , եւ
զանի՛ եւ զընի յանբանից մըսուր ,
վասըն փրկութեան անգի՛ մարդ :

Ի՛ բեթղեհէմ հրեատանի երեւի
արդարութեան արեգակն . այսօր եր-
կրպագի անեղն յարեւելից եկեալ
մոգոնցն . եւ փառաբանի յերջանիկ
'ի բացթեայ հովուաց , վասըն փր-
կութեան անգի՛ մարդ :

Որ 'ի հրեղէն աթոռ ընդ հօր
ես բընակեալ , եւ 'ի հրեշտակաց
սպասաւորեալ . այսօր կամաւ հօր
'ի յերկրի երեւեցար մարմնով կու-
սական ծընէ՛ նդեսմբ . զքե՛զ ընդ
զօրս անմարմնոցն անդադար օրհնա-
բանեմք :

ԾԵՆ

ԾԵՆ

ԾԵՆ

Յորմէ զանհոգեալ գողան սրով
բէագունդ ջոկք անթողոցն. թեւա-
սքօղելով ծածկեն զերեսս իւրեանց.
այսօր տղայաբար 'ի կուսական 'ի
ստեանցըն կերակրեցար մարդասի-
րա՞յկէս. զքե՞զ :

Ար յանպատում փառաց խոնար-
հեցար յերկիր. անտակիր եղեր
հողեղէն բլնութեանս. այսօր ըզ-
մեղունցեալ ըզնախանայրն կենա-
գործեցեր 'ի կեանալդ յաւիտեանից
մարդասիրա՞յկէս. զքե՞զ :

Ի՞քեզ եմք անպաւինեալ քրիս-
տոսի մայր աստուծոյ մերոյ :

Ար քան զերկիւնրս բարձրագոյն
մարիամ, պարծանք եկեղեցւոյ.
քրիստոսի մայր ան :

Ար քան զարեգակըն պայծառագոյն
մարիամ, մի գաղարկր բարեխօսել
վասն մեր, քրիստոսի մայր :

Միայնոյ քեզ 'ի կանայս կոյս
յետ ծընընդեան երգեմք զօրհնո՞ւ
թիւն. զի լոյս 'ի լուսոյ քեւ յայտ-
նեցաւ աշխարհի, եւ զնախածօրն
եբարձ զանէ՞ծս. անճառ ծընըն-
դեամբն 'ի քէն :

Քեզ միայնոյ մարմնացելոյդ 'ի
սուրբ կուսէն օրհնութիւն 'ի
բարձունքս վերերգեմք ասելով.
փառք քեզ քրիստոս, որ եկիր կա-
մաւ հօր կեցունցանել ըզմեզ :

Յանդի վիթիւց հաստուցման ան-
բարբառաց վերածիցես ըզմեզ ընդ
հոգեղինաց դասն 'ի տեղի անկերց
հրեշտակաց, բարեխօսութեամբ սրբ-
բուհւոյ աստուծածանին :

Հոգիք հրեղինացն այսօր տօ-
նեն ընդ մեզ ըզգալուստ հոգւոյն
աստուծոյ :

Տեսանողն յառաջ նըշանակէր զա-

ռատաբոլի վնասկ խմաստից 'ի
մեզ հեղեալ 'ի հոգւոյն :

Վեմքն հաւատոյ զմայլեալ անմա-
հական բնականն այսօր բաշխէր
ծանաւեաց :

Գետոցս այս գնացիւք ցընծայ քա-
ղաքն աստուծոյ սինի մայր եկե-
ղեցի :

Վասն որոյ եւ մեք երրեակ եւ
մի աստուածութեանն երգեմք ըզ-
փառս 'ի բարձունս :

Թանգանոր փառաց քրիստոս ան-
մահութեանց բաշխող. 'ի փառա-
ւորեալ գալիստեանն քո արժա-
նաւորեալ ըզնընջեցեալսն մեր դա-
սանկից լինել սրբո՞ւց քոց մարդա-
սիրա՞յկէս. որ ես միշտ 'ի յա-
թոռ փառաց :

Զորս հաւասարեցէր ընդ սուրբս
քո, հաղորդիլ մարմնոյ եւ արեան
քո տէր. այսօր ընկալեալ հանգո
զհոգիս նոցա, կենալործելով 'ի
կեանալդ յաւիտեանից մար :

Յորժամ անենս զհաստուցումըն
տէր, եւ սուրբք քո պարծեացին
'ի քեզ. յայնժամ խնայեա 'ի դա-
ւանողըս քո, դասաւորելով յաջա-
կողմեան դասուն մար :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հաղայն սրբոյ :

Խայտալոյ սղեօքն ծերունին ան-
տուածորդւոյն 'ի գիրկս իւր, եւ
օրհնէր զաստուծոյ անելով :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանից :

Այդ արձակե՞ս ըզծառայս քո
տէր ըստ բանի՞ քում 'ի խաղաղու-
թիւն. զի տեսին աչք իմ ըզփրո-
կողդ աստուծա՞ծ :

Օրհնեմք ըզքեզ որ առաքեցար
'ի հօրէ, անճառելի բանդ ան-
տուած. յանձն առէր մարմնանալ

Յնն

Յնն

Հոգ

Հան

Հոգ
դձ

ի սրբոց կոսէն. անտըւած հար-
ցն մերոց :

Այսօր եկիր ՚ի տաճարն անհասան-
նելի փրկիչ, եւ ՚ի գիրկսն սիմէ-
օնի գրգուեցար. անտըւած :

Ուստի եւ սիմէօն հոգեւոր հընչ
մամբն աղաղակէր. արդ արձակէս
ըզձառայս քո տէր ըստ բանի՝ քում
ի խաղաղութիւն. անտըւած :

Ըզտէր օրհնէ՛ցէք, եւ բարձր
արարէ՛ք զպնա՛ յաւիտեան :

Օրհնէ՛ցէք. Զծընեալն յամենա-
սո՛ւրբ յորովայնէ յանարան ՚ի
կոսէն օրհն :

Օրհնէ՛ցէք. Զեկեալն ա՛յսօր ՚ի
տաճարն, զընկալեալն ՚ի գիրկսն
սիմէօնի օրհն :

Այժմ քրովեանկան երեւեալ
այսօր սիմէօն. զանտուածորդին
ի գիրկս իւր բարձեալ մարմնով,
զոր զօրք երկնից ՚ի բարձունքս հա-
նապսղ մեծացուցանեն :

Հոգւովն գոչէր, ցընծայր անօ-
քն ծերունին ասելով, սա է թա-
գաւորն անմահ, զոր :

Արտասուելով անկրտէր, արձա-
կեալ զիս ՚ի խաղաղութիւն անա-
րան ծընողի՝ քո բարեխօսութեամբ,
զոր :

Որոյ անեալ հրաման ՚ի սո՛ւրբ
հոգւոյն ոչ տեսանել ըզմահ մին-
չեւ տեսցէ՛ զծեալդ, տէր աղօ-
թիւք ծերոյն ողորմեա՛ :

Որոյ ընկալեալ ՚ի գիրկս իւր զօ-
ծեալդ, եւ հայցէր ՚ի կենանց ըզ-
մահ, եւ արձակիլ ՚ի խաղաղու-
թիւն. տէր աղօ :

Յորոյ այսօր ՚ի գիրկսն գրգուեցար,
եւ կատարեցեր ըզփափսգումն ըն-
ծայելոյ քո ՚ի տաճարին. տէր աղօ :

Զոր փառաբանեն ՚ի բարձունս
իմանալի՛ զօրութիւնքն, այսօր ՚ի
տաճարն եկիր յընծայումն քրիս-
տոս, որ ընծայես զարարածս բար-
ձրելոյ քում հօր :

Ի՛ գիրկըս մարմնով բարձեալ եւ
զէր ՚ի ծերունւոյն, որ բանիւ զա-
րարածըս բարձեալ ո՛ւնիս քրիստոս,
որ վստին մեր մարմնացա՛ր ՚ի սր-
բոյ կոսէն :

Վասն որոյ եւ մէք ընդ սիմէօնի
գոչեցուք, որ ՚ի հօրէ՛ք ընծայոյ
ընս ծագեցար մեզ եւ կեա՛նք.
փա՛ռք գալըստեան քո՛ւ տէր :

Անրակի՛ղքն բանն յանրա-
կըզնական ՚ի հօրէ. եւ սկը՛զնա-
ւորեալ ՚ի կոսէն մարմնոյ զգեց-
մամբ, բովանդակելո՛ւ յորովայնի
եւ ընդ հոր գոյով, եւ սահմանեալ
ժամանակաւ ծնեալ լինի ա՛ն-
տըւած եւ մարդ :

Մըտեալ ընդ օրինօք անհիւ-
կանն հողանիւթ գոյով. զի գհո-
ղանեալքս հօրն ընծայեցէ՛ ան-
տուածորդի՛ն որ ՚ի ծոց հօր. տղայ
բառանորեայ բանի ՚ի գիրկն ծե-
րունւոյն. եւ յայտնապէս ծանու-
ցանի ա՛ն :

Վասն որոյ եւ սիմէօն ցընծայր
հոգւովն, աղաղակէր ՚ի տաճարին,
արդ արձակէ՛ս ըզձառայս քո տէր
ըստ բանի՝ քում ՚ի խաղաղութիւն.
զի ընդհանուր տեսի ըզփրկողդ
ա՛ն ստը :

ԿԱՆՈՆ

ԱՆՏՅՈՒՆԻ ԱՆԱՊԱՏԱԿԱՆԻՆ

օրհ
մէ

Ո՛ր գերազանցեալ գլխաւոր առաւ-
ելել քան ըզբնութիւն մարդ-
կան երանելիք 'ի հարբս սուրբ ան-
տոն. առ քրիստոս բարեխօսեա՛
վասն անձանց մերոց:

Ո՛ր անձաշակ լինելով ըզբազմաժա-
մանակեայ աւուրբք, յօժարու-
թեամբ բարձեր ըզկարիս մարմնոյ.
առ քրիստոս:

Անմոռաց յիշմամբ առաջի քրիս-
տոսի, օգնական լեր տօնողացս ըզ-
յիշատակլն քո. զի եւ ըզմերս ըն-
կալցի զօրհնաբանութիւն:

Ո՛ր 'ի հանդէս քո ճըգնութեան
երկնային զըւարթունքն նայեցեալ
զարմանային. 'ի մարմնի տեսանելով
զանմարմին իւրեանց ըզվարս. ով
սուրբ հայր անտոն, բարեխօսեա՛ առ
քրիստոս վասն անձանց մերոց:

Վարսպետ արքայութեանն երկ-
նից սուրբ յովհաննէս մըկըտօհ,
որ եղեւ աշխարհի քարոզ փրկու-
թեան յաւիտենից. աղօթիւք սորա
տէր լուր մեզ եւ ողորմեա՛:

Ո՛ր առաւել քան ըզմարդարէս
մեծ 'ի ծնունդս կանանց. որ ըզ-
բեզ մեղ յայտնեաց անտուած
եւ մարդ յերկրի երեւեալ. աղօ՛:

Ձայն բարբառոյ յանապատի եւ
կատարիչ խորհրդոյ, գըլխատեալ
այսօր 'ի հերովդիայ վերափոխե-
ցաւ 'ի դասս անմարմնոց. աղօ՛:

Ո՛րք 'ի սկզբանէ՛ պատուեալ եւ
ղեն 'ի սէր բոլորից հօր, առաքելաւ

կան կոչմամբ ըզտիեզերս հրաւի-
րեցին յուսով հասանել մասին.
վարդապետութեամբ սոցա անենե-
քեան օրհնեցո՛ւք ըզտէր:

Ո՛րք ականաւորեալ եւ սպանաւորք
եղեն մարմնացելոյ բանին, գեր 'ի
վերոյ անմարմնոց դասուցն հանդի-
պելով շնորհի. վարդա:

Ո՛րոց դատողական ամթոռ անհղ-
ատեան հանդերձեալ մընայ, կատա-
րել 'ի մեզ գատնատան ըստ գրեալ
սրն. առ սոսա անկցո՛ւք զըջացեալ
անձամբ պաղատելով, հաշտեցո՛ւցա-
նել սոքօք ընդ մեզ զահաւո՛ր ձգ-
զգատաւորն:

Երգս առեալ մարգարէիցն
հրաշալի ձայնիւ անդադար օրհնաւ
բանեն ըզմարմնացեալն 'ի սուրբ
կուսէն, որ երեւեցաւ մեզ 'ի փր-
կութիւն:

Ձնեղութիւն եւ զչարչախանրս
յանձն առին կամաւորապէս, ժուժ-
կալեալ համբերեցին վասն անուա-
նըն տեսուն, որ:

Աներկիւղ քարոզեցին յաշխարհի
ըզճըմարիտ մարդեղութիւն մար-
մնացելոյն 'ի սուրբ կուսէն, որ:

Առաքինաւոր վարուք հաճո՛ւ
յացան սուրբ վըկայքն, եւ ընտրե-
ցան կամաւոր մահուամբն իւրեանց,
եւ հրաւիրեցան 'ի կոչումն արքաւ
յութեանն երկնից:

Ո՛րք մատենցին զանձինս իւրեանց
'ի փորձ սրոյ եւ հրոյ. եւ հեղմամբ
արեանն իւրեանց եղեն վըկայք
քրիստոսի. եւ հրա:

Աղօթիւք սոցա եւ բարեխօսու-
թեամբ, պարգեւեալ մեզ քրիստոս
մասն եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն
'ի կոչումն ար:

մար

մար

հոգ

Ո՛ր յամենայնի՛ ես անտուճո՞ւ
թիւն, եւ ՚ի ձայն հընչման իջէ՛ր
յերկնից սուրբ հոգի. ողորմեա՛ մեզ:
Ո՛ր զամենայն լընուս զօրո՛ւթեամբ
քո, եւ ՚ի դասս առաքելոցն իջէ՛ր
բընակիլ սուրբ հոգի. ողորմ:

Ո՛ր անբաժանելի՛ ես յանտուճո՞ւ
թեան, եւ ՚ի հրեղէն լեզու բա՛
ժանեալ հանգեալ յառաքելսն
սուրբ հոգի. ողորմ:

հան

Ձայն արկեալ կե՛նարարին ան
տուածային բարբառոյն, ասէ եկայք
օրհնեալք հօր իմոյ ժառանգեցէք
պատրաստեալ ձեզ ըզկեանսն ՚ի
հանդերձեալ երկրին:

Ընդ առաջ ելանէ՛լքեզ հաւատով
՚ի յօգըս վերինս, անտուածազգեաց
լուսով պայծառացեալ ՚ի դասս ան
մարմնոցն. ՚ի լուե՛լ ըզձայն երանա՛
ւէս կոչմանն:

Ընդ աջմէ քո՛ւմմէ՛ կացո ընդ ի՛
մաստուն սուրբ կո՛ւսմանն, ՚ի լուսեւ
ղէն առաքատին պայծառացեալ ՚ի
դասս անմարմնոցն, ՚ի ժողովս անդ
րանկաց գրեցոյ ՚ի յերկնս:

ած

Ո՛ր զաւետիս հոգւոյն ՚ի հրեւ
ղէն ՚ի հրեշտակէն ընկալսր, ո՛ւ
րախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քե՛զ
մարմնո՛ւ անհարսնացեալ:

Անըսկիցքն բանն հաճեցա՛ւ սու
նու լ մարդեղո՛ւթեամբն ըսկիցքն ՚ի
կուսեդ, քրիստոս անտը՛ւած թա՛
գաւորն յաւիտենից:

Ազաչեմք ըզքեզ սուրբ անտուա
ծածին, առ քրիստոս բարեխօսեա
փրկել ըզժողովուրդս ի՛ւր, զո՛ր
զընեաց արեամբն իւրով:

խաշ

Ի՛խորանի՛ քում սրբութեան
զո՛ր ընտրեցեր գալըստեամբեդ քո
քրիստոս, ՚ի սմա՛ միաձայնեալ ան

ղաչեմք ըզքեզ. լուր ձայնի՛ աղաչա
նաց մերոց ընկալ եւ կեցո՛ ըզմեզ:

Ա՛ստուածային լուսով քո՛ պայ
ծառ քան զարեգակն լուսաւորե
ցեր զքո՛ սուրբ զեկեղեցի. ՚ի սմա՛:

Ա՛յսօր եւ հրեշտակք՝ ո՛ւրախա
նան ընդ պայծառութիւն քո սուրբ
եկեղեցւոյ. ՚ի սմա՛:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն արքայ:

Ո՛ր գերագոյն քան ըզբնութիւն
հողիցինաց ժուժկալեալ զանազան
տանջանաց համբերելով յաներեւ
ւոյթ թընամւոյն. ո՛վ սուրբ հայր
անտոն, բարեխօսեա՛ ան քրիստոս
վասն անձանց մերոց:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Ո՛ւստի եւ մեք տօնելով ըզճրգ
նութեան քո սուրբ զյիշատակս,
որ եղեր նախընթաց բարեաց կեանց
ճանապարհին, փոխեցար յերկրայ
նոցս յանմահից դասակցութիւնսն.
ո՛վ սուրբ հայր:

Այնպեւ կիցքն միանձանց երա
նելի՛ սուրբ հայր անտոնիոս, վեր
նական յուսոյն ակն ո՛ւնելով գեր
կրանորս անհամար հեաց. եւ զինուո՛ւ
րեցա՛ւ քեզ քրիստոս անտը՛ւած
հարցն մերոց:

Մենամարտեալ ընդդէմ չարին
բաղմահնար վիշապին, ժուժկալեալ
համբերեաց ազգի՛ ազգի վըշտաց
բարավէժ կոշկոճման. եւ զին:

Յանապատի բնակելով աղծթանը
ւէր թեւօքն հալածեաց ըզբազ
մութիւն լեզե՛ծն զօրացն. եւ քա
ջալերեալ յորդորեաց զմիանձուս
ամենայն. եւ զին:

Ըզտէր օրհնեցէք. Փառաբա
նիչք անտուծոյ յիշատակի՛ սորա
բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

հոգ
ած

դ

Ի՛ փապա՛րըս լե՛րանց բնակելով
խարաճնազգեանց ճըզնո՛ւթեամբ, ՚ի
յայրս եւ ՚ի ծերպըս քարանձաւանց.
փառսբա:

Համանրմանեալ մե՛ծին եղիայի եւ
յովհաննո՛ւ մրկըրտչի, վերաթեւ
եալ ընդ առաջ քրիստոսի. փառա:

Որ ըզբանն անտուած բաւա՛ւ
կան եղեր ընդունիլ յորովայնի՛
միշտ կոյս. զբե՛զ մեծացունցանեմք
որ օրհնեալդ ես ՚ի կանայս:

Որ եից լուսոյն արժանի՛ եղեր
բառնանլոյ ՚ի գիրկըս քո՛ մանրմնով.
զբե՛զ մե:

Ահարատ տա՛ճար տընօրէնո՛ւթեան
կոչեցար հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս.
զբե՛զ մե:

Որ անմարմնական վարուք պոյ՛ւ
ծառացեալ ՚ի մարմնի՛ զօրացեալ
տերամբ ով սուրբ հայր անտո՛նիրոս.
եղեր օրինակ բազմաց. եղեր դու
ռըն մըտից կենաց ճանապարհին.
յիշեալի՛ր ըզմեզ առաջի՛ քրիս-
տոսի, քո սուրբ եւ արժանընդունակ
աղծթիւք:

Որ առեր ըզլուծ խոնարհութեան
համբերող իընսամբերութեամբ.
եւ պարակցեալ օրհնութեամբ ընդ
հրեշտակս, եւ խաչակրօն անդա-
դար սաղմոսերգութեամբ. յիշես:

Վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք
ըզհանգըստեան օր յիշատակի՛ քո.
անմոռաց յիշմամբ հայցեացես ՚ի
քրիստոսէ ըզմեծ զողորմութիւն.
քո սուրբ եւ:

Որ շնորհօք սուրբ հոգւոյն բար-
ձեր ըզխաճըն փրկչական յորդ-
գրութեան շընորհս, ով սուրբ հայր
անտո՛նիրոս. արժանաւոր երկնային
կոչմանն ՚ի հրեշտակական դասակ-

ցո՛ւթիւնն. օրհնեմք միշտ սուրբ
ղերրորդութիւնն:

Այսօր եւ մանկունըս սուրբ եկե-
ղեցւոյ տօնէն ըզխաչակրօն քո
սուրբ զյիշատակս, ով սուրբ հայր
ճըզնանորսաց. զի ընկանցին զանա-
պական պարգեւս ՚ի քրիստոսէ յաւ-
տուծոյ մերոյ. օրհ:

Ձանատապարգեւս վերնկալեալ
ըզփառս յաջակողմեանըն քրիստոսի
ընդ իմաստուն կուսանն, հայցես
ցես ՚ի քրիստոսէ ըզթողութիւն մե-
ղոցերոցս, ՚ի լրսել ըզձայնն եթե-
եկայք օրհնեալք հօր խոյ ժառան-
դեցէք ըզկենսալն յաւիտենից:

Պարծանք եկեղեցւոյ եւ ուրա-
խութիւն հրեշտակաց, ով սուրբ
հայր անտո՛ն, զայլաշնորհ մեր հա-
նապաղ մատո՛ սուրբ երրորդու-
թեանն:

Որ ՚ի մարմնի՛ կանոնցեալ եւ զան-
մանրմնոցըն բերելով ՚ի քեզ ըզ-
վարս. ով:

Բաժակ հոգեւորական լըցեալ ան-
տուածային ուրախութեամբ. ով:

ԿԱՆՈՆ

ԹԷՈՐՈՍԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻ

Որ զերկնաւոր թագաւորու-
թեանըդ քո զօրինակ ցոլցեր
՚ի յերկրի, հաստատելով զաթոռ
թագաւորութեան թէոգոսի թա-
գաւորի յարգարութիւն եւ յիրա-
ւունս. բարեպաշտութեամբ սորա՛
քրիստոն խնայեա՛ ՚ի մեզ:

Որ զօրութեամբ նըշանի խաչի քո
տէր պատերազմելով խորտակեաց

մեծ

որ

տէր

մեկ
բէ

օր
ալ

զընդդիմամարտ բըռնութիւնն հե-
թանոսաց եւ հաստատեաց խաղա-
ղութեամբ սո՛ւրբ զեկեղեցի. բա՛:

Ո՛ր ետո՛ւր զըրաւունս արդարու-
թեանն քո՛ արքայի, դատելով՝ ըզժո-
ղովորդը՛ս քո՛ արդարութեամբ ըստ
հրամանի սրբոց քոց պատուիրաւ
նաց. բարե՛:

Ո՛ր զարդարեալ գեղապանձ վա՛ն
յեւթութեամբ սո՛ւրբ զեկեղեցի, պը-
սակեցեր անսքեկովք եւ մարգա-
րեիւք, եւ հաստատեալ ամրացու-
ցեր սո՛ւրբ թագաւորօք. բարե՛:

Թագաւորն բոլորից պարածաճ-
կեալ յարգանդի՛ կո՛ւսին. զո՛ր ծա-
ռայդ հաւատարիմ տեսեալ հոգ-
ւովըն սըրբով. եւ բերանով մօր քո՛
ծրհնաբանեիր. առ քրիստոս բարե-
խօսեա՛ վասն անձանց մե՛րոց:

Ժառանգաւոր հին օրինացն ար-
դարութեանն ընդ մարգարէիցն. եւ
նախաշաւիղ հետեւողաց անձո՛ւկ
ճանապարհին նոր օրինացս ընդ ա-
ռաքելոցն. առ քրիստոս:

Ի՛ յանապատի՛ հրէշտակական վա՛ն
րո՛ւք բնակեցար ըստ եղևյայի. կե-
րակելով մարմիս եւ մեղքը՛ վայրե-
նի. հի՛ն եւ նոր պատուիրանաց
օրինակաւ. առ քրիստոս:

Ի՛ մաքրագործ հոգւոյն անօթ
ընտրեալ եւ ձիւնախայլ. թագաւ-
որք երկրի՛ իշխանք աշխարհի. ան-
պակաս գանձուց բաշխող յակօր
ալփեան յո՛ւգա՛ յակոբեան. բարե-
խօս լէրո՛ւք առ տէր վասն անձանց
մե՛րոց:

Ի՛րեքսըրբեան՝ մի տէրութեան
խորհուրդ կամաց եւ հազարաւ
պետք. փողոց հընձովք բար-
բառք աւերտեաց ընդ ամենայն եր-

կիր սո՛ւրբըդ շմաւո՛ն եւ մատա-
թիւ. բարե՛:

Բանին կենաց կանուխ քարոզ եւ
աւետարանիչ. երգ փրկութեան
հընդումն ահաւոր. ազգի մարդկան
պարծանք սո՛ւրբըդ մատթէ՛ոս. բա՛-
րեխօս լէր առ քրիստոս վա՛ն:

Թագաւորն երկնաւորի սո՛ւրբ
զօրապետ եւ մեհամարտիկ. սիրով
անմահին խաչեալ յաշխարհի, եւ
րազահաս սո՛ւրբըդ սարգիս խա-
չիւ պըսակեալ. բարեխօս լէր առ
քրիստոս վասն անձանց մե՛րոց:

Արեգականն արդարութեան մե՛ծ
կարնապետ պայծառ արո՛ւսեակ, ցո՛-
լացեալ յարեւմտից՝ ի՛ յեւս արեւ-
ուն, երազահաս սո՛ւրբըդ սարգիս
անէջ՝ ճառագայթ. բարե՛:

Աւետաւոր հայոց մեծաց գիմեալ
ի՛ մէջ երկրի՛ ի՛ հիւսիսոյ. հողմըն
հարսնոյ՝ ի՛ դաշտ ծաղկանին, եւ
րազահաս սո՛ւրբըդ սարգիս տո՛ւնիկ
անմահութեան. բարեխօս լէր առ
քրիստոս վասն:

Ի՛ տաճարի հանգըտեան սրբոց
վըկայից զաղաշանըս մեր մի՛ անտես
առներ որ կարգամբ առ քե՛ղ տէր.
սոցա՛ բարեխօսութեամբ կեցո՛ ըզ-
մեզ:

Ո՛րք վասն անուանըդ քո հեղին
ըզպատուական սո՛ւրբ զարիւնս իւ-
րեանց. արիաբար մարտեան ընդ-
դէմ թընամուրն եւ զօրացան ի՛
պատերազմի. սոցա՛ բա՛:

Պարծեսցին սո՛ւրբք քո տէր ի՛
հանգիստ իւրեանց, որք տանջա-
նաց անօրինացըն համբերեցին, եւ
անապական պըսակացն սրժանի՛ եւ
ղեն. սոցա՛ բարեխօսութեամբ կեցո՛
ըզմեզ:

հոգ

Ար յերկնային զօրս անմարմնօ-
ցրն նախ հեղեր անատապէս հոգիդ
ճըշմարիտ . զանտուածային եւ զգե-
լանդոյն քո խմանտութիւնըդ . լի-
նե՛լ փառաբանիչ սո՛ւրբ երրորդու-
թեանդ . ընդ նոսին փառանորեմք
զերբեակ մի՞նութիւնդ :

Ար զկերպարանն աստուածային
ստեղծեալ երրորդութեանդ խոր-
հրդանկցութեամբ . զարդարեցեր
փրշմամբ շնորհաց քոց կենդանարար .
եւ ընդ ծնեալսն առ 'ի նմանէ խօսե-
ցա՛ր օրինօք եւ մարգարէ՛րէք . ընդ :

Ար յերկրորդի լինելութեանս յետ
յարութեան քոմ էակցին . մըտեալ
'ի վերնատունն դրօքըն փակելովք .
շնորհելով ըստ առաջին փրշմանն
ըզքե՛զ մեռածանից . անաքելոցն
ասաց անէք հոգի՛ սո՛ւրբ . ընդ նո-
սին փառա՛ն :

հան

Յորժամ յերկնից գոչե՛ք փողն
ազգեցութիւն աննելով տիեզե-
լանց 'ի դատաստանն անհա՛նօր . յայնմ
անձուր անհեղին յիշեա՛ տե՛ք՝ ի՞նչ
ըզմեր ըզննեցեալսն . եւ հանգո՛
ընդ սո՛ւրբն քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանդ փայլին 'ի յարեւե՛-
լից . եւ դրարութիւնք հրաշխցըն
բանին . յայնմ անձուր անհե՛ :

Զարհո՛ւրեալ դողան արարածք 'ի
ձայնէ սրովեապո՛չ փողոյն . յորժամ
հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչե՛
'ի դատաստան զանգս որդւոց մարդ-
կան . յայնմ :

ած

Ար նախմաց խմանտութեամբ
տնօրինեցեր զխորհուրդ սո՛ւրբ եկե՛-
ղեցւոյ . խորանդոյն արկեալ հիմունս
հաստատութեան ըզգասս արդարոց .
անշանօք սոցա խընայեա՛ 'ի՞ մեզ :

Ար զօրհնութիւն նախատեղծիցն
անտուածազոյգ արուաց եւ իգանց .
պայծառացեալ վայելչապէս ծաղկե՛-
ցուցեր . այսօր 'ի յովակիմ եւ 'ի
յաննա՛ն . անշա՛ն :

Ար ըզխոնտունմն արարհա՛մու նա՛-
հապետին մեր ըստ հոգւոյ . քահա՛-
նայական եւ թագաւորական զա՛-
ւանանացըն միացեալ ցո՛ւցեր այ-
սօր 'ի յաննայե՛ . անշա՛ն :

Ի՛ վերայ վիժի հա՛ւատոյ հիման
անաքելոց եւ մարգարէից . շինե-
ցեր ըզքո՛ սո՛ւրբ զեկեղեցի՛ . եւ
'ի սմա՛ միաձայնեալ եղեն մարդիկ
ընդ հրեշտակս . փառաւորելով
սո՛ւրբ զերրորդութիւնդ :

Տեղի՛ ապաւինի եւ ժողովարան
բանաւոր հօտի . բնակարան հրեշ-
տակաց . նաւահանգիստ արդարոց
եւ մեղաւորաց քա՛ւարան . զարդա՛-
րեալ առաքելովք եւ մարգարէ՛րէք :

Բանն անտուած եւ ծածկեալ խոր-
հուրդըն յաւիտեանից . իջեալ 'ի
յերկնից մարմնացեալ 'ի կուսէն
խաչեալ յերկրի՛ եւ թաղեալ 'ի նոր
'ի գերեզմանի . եւ յարուցեալ
յերրորդ աւձուր . զի զմարգարէիցն
ըզտա՛ւսըն կատարե՛սցէ :

Փառք քոք եւ որդւոյ եւ հազարն սրբոյ :

Արք զինու՛ զօրութեամբ հոգւոյն
փառեալք 'ի պատերազմի՛ , վանեցին
ըզմովութիւն հերձուածողաց , եւ
'ի հա՛ւատըս ճըշմարիտս հաստատե-
ցին ըզտիեկերս . բարեպաշտու-
թեամբ սոցա քրիստոն խընայեա՛ 'ի՞
մեզ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանից :

Ար շնորհեցեր յաշխարհի թագա՛-
ւորել մեծին թե՛ոգոսի . եւ կատա՛-
րեալ ըզկեանըս հա՛ւատով ուղղա՛

խաչ

հրդ
աձ

փառնութեան, վերափոխեցեր այսօր յերկնից թագաւորութիւնդ. բարեպաշտութեամբ սորա քրիստոն խնայեալի՞ մեզ:

Օրհնեմք ըզքեզ քրիստոն թագաւոր, որ յաղթող խաչիւ քո պըսակես ըզսուրբքս քո սքանչելի փառօր քո. անսուած հարցն մերոց:

Այսօր ցընձան զըւարթունք երկնից ընդ ճըպնոթիւն թագաւորին. քանզի երգէ՜ բարեպաշտութեամբ թէոգոս մեծ թագաւորն ընդ վեցթիւեան զօրս երկնից անտուծոյ հարցն մերոց:

Եւ նորածնեալ եկեղեցիք հեթաւնոսաց, ընդ սրբոյն թէոգոսի բարեպաշտ թագաւորի երգեսցուք քեզ երգ նոր. անսուած հար:

Ըզտէր օրհնեցէք. Ընդ սրբոյն բարձր արարէ՜ք զանսուած բանն հօր յաւիտեան:

Որ ՚ի յերկրի Է՜ պըսակեալ ՚ի հրեշտակաց, եւ ՚ի յերկինքս բարձրացեալ բարեպաշտութեամբ իւրով. ընդ:

Որ հաւատով պարտեաց ըզթըշնամին, եւ աղօթիւք հիմնեցոյց սուրբ վեկեղեցի. ընդ:

Երանելի անսուածասէր սուրբ դէ՞ շնոյն եկեալի՞ ՚ի քաղաքն եւ լուսողէմ խնդրէր ըզիրականն ծագումն մեծի փայլմանն. եւ քարոզէ՜ր նոցա զմորենին վառեալ որ ոչ այրէր. մեծացունելով ըզծընեալն ՚ի կո՛ւսէն:

Եւ խոշտանկեալ ըզգանս հըրէ՞ իցն, իսասողանէ՞ր յուգան. եկեալ ՚ի տեղին գողգոթայ հաւատով. եւ քարոզէ՜ր նոցա զդճուն ընդ որ եմուտ բանն անսուած. մե:

7

սեծ

Եւ համարձեալ ըզձայնն յուգան ի խնդրելով ՚ի տառնէ՜ ըզտեկալին ամենեցուն սուրբ ը՞զխաչն. եւ հաւատով գոչէր եկայք երկրպագեսցուք անսուածային սուրբ նըշմինս. մեծա:

Թիւնա իմ. Աստը՛ւած փըրկիչ մեր, լուր մեզ որ կարգամբ առ քեզ, բարեխօսութեամբ սուրբ թագաւորին:

Որ բարեպաշտութեամբ հիմնեցոյց զեկեղեցի՞ սուրբ, եւ կարգաւորեաց սղղափառութեամբ ըզքո՞ ժողովուրդս:

Արդ անկեալ աղաչեմք ըզքեզ մարդասէր տէր, յիշատակի՜ սորա պարգեւեալ մեզ զերկնային քո ըզխաղաղութիւնդ:

Ո՞վ երանելի եւ բարեպաշտ թէոգոս մեծ թագաւոր, բարեխօս լեր վասըն մեր առ թագաւորն երկնաւոր, թողու՛մ մեզ ըզմեղս մեր:

Որ երկրպագողդ ես քրիստոսի եւ հիմնողի՜ր սուրբ հաւատոյ. բարե:

Որ թագաւորաց ես ՚ի յերկրի պարծանք եւ ՚ի յերկնիս պըսակեալ. բարե:

Ո՞վ երանելիդ ամենեցուն տիեզերական իշխանութեամբ ընկալար ՚ի քրիստոսէ՜ ըզթագ պարծանաց. ո՞վ թէոգոս մեծ թագաւոր, վասըն մեր բարեխօսեա առ թագաւորն երկնաւոր:

Որ քոյին սուրբ աղօթիւքդ վանեցեր ըզթըշնամին, կոխելով ըզսատանայ ընդ երկնայինսն դասեցար. ո՞վ թէո:

Ուստի եւ մեք հաւատացեալքս տօնեմք զքո յիշատակս, օրհնութիւն առաքելով ըզքեզ պըսակա:

որ
բձ

տէր

Յեկ
Բկ

Ար կոչեցեր մարգարէիւք յառաջագոյն ըզհեթանոսս քեզ նոր ժողովուրդ . եւ ըզդուստրը սխիզելի զեւ կեղեցի հեթանոսաց հայրսն սիւրելի անմահ փեսային . բա :

Ար ըզփառա տաճարին զոր շինեցեր շինողդ էից 'ի վերայ վիմին , բարձրագոյն քան զառնջինն , եւ գերանվարդ վայելչութեամբ տեսանողքն ծանողցին իմաստիւք հոգւոյն . բարեխօսող :

հայ

Ար սասցեր ողորմութեամբ շինեւ զաշխարհս 'ի սկզբանէ . ողորմելով որդւոց անամայ , ետող յազգէն արշակունեաց հովիւ ընտրեալ զսուրբն ներսէս . անօթիւք տրան ողորմեա մեզ անտրւած :

Ար 'ի ստուեգանեւ թագաւորացն աստուածային քո օրինաց , ըզպաւտուհաս բարկութեան մերոյ յառաջագոյն ժամանակօք յայտնեալցուցեր սրբոյն ներսեսի . անօ :

Ար պատուական արեամբըք քո անպատեցեր զաշխարհս յանիծիցն . փրկեա ըզմեզ 'ի նեղաց մերոյ . եւ ազատեա յանօրինաց բարեխօսութեամբ սրբոյն ներսեսի . անօթութիւք սո :

հոգ

Ար 'ի վերայ բրդիտեալ գաւառ զանին յետեայ հանգեար եօթնարփեան շնորհօք , հոգի աստուծոյ եւ խորհրդոյ , հոգի հեղձութեան եւ զօրութեան , հոգի իմաստութեան եւ գիտութեան , հոգի երկիւղի անտուածապաշտութեան . անպատեցեր շնորհեա եւ մեզ ողորմութեամբ 'ի քոց պարգեւացդ :

Ար զգուշակեալքն քո եսայեաւելից օծեալն 'ի քէն մարմնով . ասէ հոգի տեառն 'ի վերայ իմ . զոր

'ի տնօրէնութեանն խոնարհութեամբ ընթերցեալ որ վանն իւր զբան մարգարէի . անօ :

Ար զառնքումն առ 'ի հօրէ եւ 'ի հոգւոյք բանին յաշխարհ մարգարէիւքն ծանողցեր . զոր 'ի դիմաց մարդացելոյն բարբառէր առ մարդկութիւնս . տէր տէր առնբեաց զիս եւ հոգի նորա . անօ :

Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից , թագաւոր փառաց ամենակալ ամենակարող . թող ըզմեզ մեր նընջեցելոցն , եւ հանգ 'ի խորանի քում 'ի յարքայական 'ի հանգըստեան :

Ար 'ի նախնումն ըզմարգարէն մովսէս լուսաւորեցեր աստուածային փառօք տեպեամբ աստուածութեան երգ քո . լուսաւորեա եւ ըզմեր ըզնընջեցեալն , եւ հանգ :

Բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնի ծընողի եւ մօր քո յիշեա զգինս արեան քո տէր , եւ գաւառորեա յերանաւէտ յանթառամ եւ յանտրտոմ 'ի կեանսդ 'ի յարքայական 'ի հան :

Թագաւոր փառաց աստուած հոգիդ կենդանարար . 'ի շնորհաբաշխ աւուր մեծի ծնընդեան մարիամո , զըստեր գաւթի թագաւորի . նորոգեա զկենդանութիւն մերոյ թաւգաւորի . զի օրհնեսցուք ըզքեզ տէր անթամ եւ յաւիտեան :

Աղբիւր կենաց եւ փրկութեան մերոյ հոգի հօր եւ որդւոյ . 'ի յարմատոյն յետեայ բրդիտեան գաւառանի հասեալ ժամով , շնորհազարդ պայծառացոյ զգաւազան իշխանութեան մերոյ հայրապետի . զի օրհնես :

հայ

հոգ

Լրոճմն աշխարհի եւ ճառագայթ
խմանալի հոգիդ սուրբ աստուծոյ,
ի՛նչ ցընծո՞ւթեան աւո՛ւր լըման ու
բախտութեան յովակիմայ եւ աննա-
յի՞ն. աղօթիւք սոցա լըցո՛ւ զպէտըս
կարեաց հայաստանեայց եկեղե-
ցւո՞ւմ. յ. զի օրհնես:

Գանաղան զօրութեան ըզխաչ
քո՛ ետուր մեզ քրիստոս. եւ սովաւ
յաղթեցո՞ւք անօրէն թընամունչն:
Սա է՛ զէն յաղթութեան սրեալ
արեամբ որդւոյն աստուծոյ. եւ սո՛ւ
վաւ յաղ:

Սա է՛ անթող տէրունեան, եւ ի
սմա է բազմեալ քրիստոս որդին
աստուծոյ. եւ սովաւ յաղ:

Սա է՛ սեղան սրբութեան, եւ
ի սմա է պատարագեալ քրիստոս
գանուն աստուծոյ. եւ սովաւ:

Սա է՛ կարապետ յաւո՛ւր գանձա-
տեան փրկչին. եւ պըսակ պար-
ծանայ հաւատացելոց. եւ սովաւ:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյ սրբոյ:

Ո՛ր հողանիւթ բնութեամբն զու-
գակցեալ ընդ սուրբ հոգւոյն, եւ
ազատէր ըլծագանձին ի դիւանան
ախտէն. ըզնա՛ւ արաւ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Ո՛ր հրաշագործեալ գըտաւ ի կտի-
զըս թագաւորաց, եւ մասնակից
եղեւ սուրբ առաքելոցն. ըզնա՛ւ:

Մեղաք յառնային եւ ըզպա-
տուիրանքս քո՛ ոչ պահեցաք, այլ
խոստովանիմք առ քեզ, մի՛ն անտես
առնէր այլ զըծա՛ն ի մեզ. աստուծ
հա՛մ լըցն մերոյ:

Վասն զաւթի՛ սիրելւոյ քո՛ եւ
յակոբայ արգարոյ աղանձեմք ըզքեզ.
մի՛ն ան:

Ո՛ր նըստին ի քրովէն եւ հայիս

յանդունդս. յիշեա՛ւ ողորմութեամբ
քո՛ զդաւթի, եւ աղօթի՛ւք սըր-
բոյն յանկուբայ խընայեա՛ն ի մեզ.
աստուծ:

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ո՛ր ընտրեաց զերանելին ըզդա-
ւթի, յառաջնորդութի՛ւն խորա-
յելին. օրհն:

Ո՛ր կացոյց զըսանելին ըզյակոբ
պարի՛սպ շրջապատ եկեղեցւոյ
իւրոյ. օրհն:

Ա՛ռնձօտ խաղաղութեան եւ
անձեանի զընարթարայ. այսօր
մարիամ սըրբուհին. ի փառքս քո՛
քրիստոս ծագեաց մեզ լոյս յորդ-
ւոցն օրինաց. անդադար երգով
սոքօք ըզքեզ ը մի՛ն շտ մեծացո՛ւ
ցանեմք:

Ղրախտ աստուածային եւ անբե-
ւեւք իմանալի. այսօր մարիամ
հրաշագեղ, ծնեալ ի յաննայէ՛ ի
մայրութիւն քո՛ հրաւիրես՛ք քրիս-
տոս որդի աստուծոյ. անդա՛ւ:

Տնայանիկ ապրեցողիչ եւ տանա-
ւար անբահամեան աստուածին
կալ. այսօր մարիամ լուսնայածառ.
միանին ծընունդ յայտնեալ ծնու-
լաց. ի ծնողութիւն քո՛ կոչեցեալ
միանին որդի աստուծոյ. անդա՛ւ:

Ա՛նըսկիզբն աստուծ լոյս ի
լուսոյ, որ ծագեցար մեզ եղջիւր
փըրկութեան ի տանէ դաւթի. աղօ-
թիւք սորս աստուծ մեզ:

Ա՛նմարմնոց վերնոց թագաւոր յա-
ւիտեանից, որ մարմնով երեւեցար
յերկրի՛ն զանակե դաւթի. աղօ-
թիւք սո:

Յառաջնո՞ւմ աստուածաշայր աւ-
նունեցաւ մարգարէն դաւթի, եւ

Խաչ

Դ

ԱԵԺ

հր
դ

հր

տէր

ի վերջինս եղբայր տեսներն կոչեցան ըսքանչելին յակոբ . աղօթիւք սո :

Երգումաւ տէր դաւթի՛ ճըմարտութեամբ եւ ոչ ստեանց նրմա՛ ,
ի պըտղոյ որովայնէ՛ նորա նըստոն-
ցանեւ ի յաթոռ նորա . օրհնեցէք
ըզտերութիւն նորա՛ անեկայն եր-
կիր :

Ծագեանց մեզ տէր զեղջիւր ի դա-
ւիթ , պատրաստեանց ըզճրանգ օծե-
լոյ իւրոյ . գովեցէք ըզտերութիւն
նորա՛ անե :

Զյակորբ ընտրեանց իւր տէր , ժա-
ռանգել նովաւ ըզնոր ժողովուրդ
ըզհոգեւորն իւրայել . բարեբանե-
ցէք զանտուածութիւն նորա՛ ան :

Օրհնեցէք ըզտէ՛ր յօրհնու-
թիւն ի նոր . քանզի ծագեա՛նց
մեզ եղջիւր փրկութեան ի տա-
նէ՛ դաւթի՛ կեցողցանել ըզմե՛զ
կամեցաւ . օրհնեցէք ըզտէ՛ր յօրհ-
նութիւն ի նոր :

Գաւսզանն ծաղկեա՛նց յարմատոյն
յեստեայ դաւիթ մարգարէն . եւ
ի նորին շառաւիղէ՛ առաքեալն
յակորբս անկահատես եւ սպասա-
ւո՛ր բանին ստտուծոյ . օրհ :

Յեկեղեցի՛ս օրհնեցէք ըզտէր ,
որ երկորո՛ւմբ ընտրելովք , առա-
քելանքն յակորբաւ եւ մարգարէ-
իւրն դաւթիւ հաստատեանց զհի-
մո՛ւնս սուրբ եկեղեցւոյ . օրհ :

ԿԱՆՈՆ

ՄՅԵՓԱՆՆՈՅԻ ՆԱԽԱՎԿԱՅԻՆ

ՆԱՎԱՍՏԿ բարի քրիստոսի
եղեր այսօր ի միջի՛ մերոնմ .
եւ մըտեր ի վե՛րնատունն խոր-
հըրդոյ յաւիտենականի՛ :

Որ ընտրեցար ի դասս երկնաւոր
զօրացն . պըսակեցար ի՛ թանաւա-
րէն զանթառամ ըզպը՛սանին . եւ
մըկըրտեցար՝ արեամբըք քո՛ սըրբոյ
անաջին վըկայ քրիստոսի՛ սուրբ
ստեփաննոս նախասարկաւա՛գ զըդ
մե՛ծ :

Մարտեար ընդդէմ թը՛նամունն ,
այսօր եւ գնեցեր արեամբըք քո՛
զարքայո՛ւթիւն ի պարծանս ազ-
գի՛ մարդկան , ճըգնաւոր քրիստո-
սի . գոհութիւն երեքսըրբէնին , որ
ընկանաւ ըզվայդ իւր զտուրբ ստե-
փաննոս , ի վե՛րին ե՛րրոնսա՛-
ղէմ :

Որ ընտրեցար ի կոչումն , անա-
քելական քարոզութեանցն արժա-
նաւոր ընելով սուրբ ստեփաննոս .
բարեխօսեա՛ ան քրիստոս վասն ան-
ձանց մերոց :

Որ խընդրեցեր զթողութիւն ի
վերայ քո քարածիգ ժողովոյն սուրբ
ստեփաննոս . եւ այժմ վասն քո
նախաւորացս աղաչեա՛ զընդամէ՛
հօր նըստեա՛ն :

Որ արժանի եղեր զմարտիրոսա-
կանն առնուլ պըսակ նախդ ի վը-
կայս , առ պըսակիջըն սրբոց եւ վա-
սըն մեր բարեխօսեա՛ :

օրհ
74

ձեկ

74

Առաքեալ եւ նախալինկայ քրիստոսի սուրբ տեղիաննոս, որ ըզքարկոծողն յանձն առեր, եւ յանմահի՞ց բնակարանսն վերանփոխեցար. աղաչեա՛մ զստորւած շնորհե՛լ մեզ ըզկեանս անխաճան:

Տունկ անմահ իմանալն ցրախոփն շնորհեցար ՚ի հօրէ, եւ լուսանորբեցար անձառապէս. այսօր ցընծա՞ն դառք հրէշտակացն ընդ քո՛ մեծապայծառ ճըգնութիւնդ. աղաչեա՛մ զստորւած շնոր:

Աստուածաստեղծ մարդոյն պըտուղ ընծայեցար մե՛րձ յանմերձեանք լոյսն. եւ հայրենի՞ս անանգութեանն եղեր ժամանգորդ. աղաչեա՛մ զսոս:

Ո՛ր էն յեութեան որդի՛ միշտ յէէն, անեղանելի ճընունդ հայրաւկան. զո՛ր ՚ի վերո՞ւստ չընչեցին որդիքն որոտման, եւ յայտնեցին որդւոց մարդկան զծա՞ծկապէս խորհուրդ:

Բանն անըսկիւլն ՚ի կուտէն սկըզեաւորեալ, ՚ի յերկրի մարմնով եւ ընէեցաւ. զո՛ր տեսի՞ն քարոզք բանին ճըմարտութեան, եւ ծանոցին տիեզերաց ա՞ստըւած եւ մարդ:

Իսկապէս բանն աստուած միանցաւ ՚ի մարմնի, անխոփոխ գոյով յե՞ութեան, որով եղե՞ն անաւատէս որդիքն որոտման, եւ ընդհանուր քարոզեցին զբա՞նըն մարմին եղեալ:

Իմաստութիւն երկնային իւջեալ ՚ի վերո՞ւստ, ժողովել զընտրեալն ՚ի սկըզբանէ զյիմարս աշխարհի. եւ լըցե՞ր լուսով քո՛ իմաստութեան հալածե՛լ սոքօք ըզխանարն անգիտութեան ՚ի մէնջ:

աղաչանօք սոցա՛ խնայեա՛ ՚ի մեզ մա՞րդասէր փրկիչ:

Ի՛՛ ծովու ճանապարհորդեալ անհետ ընթացիւք, ՚ի՛ ծովակէ՛ կոչեցեր զորսորդս անբանից կենդանեաց ՚ի մահ. զե՛ ՚ի ծովէ՞ աշխարհի որաշցէն ըլլանա՛կանքս ՚ի կեանս. աղա՛մ:

Բանաւոր երկրի մըշակ երկնաւ յին. որ ետուր ըզընթին կենաց ՚ի ըզընթ բանին մըշակաց, եւ առաքեցե՞ր սերմանել յոգիս բանաւորաց. աղաչանօք սոցա՛ խնայեա՛ ՚ի մեզ մա՞րդասէր փրկիչ:

Ե՛րրորդութեանկն սիրող անձինք յսլոթով վրկայցին, արժանաւորք ընդունելո՞յ, ՚ի յանապատարն լուսոյ:

Զի՞ զառաջին մեղացն ըզնոց արեամբն իւրեանց յիջուցին. եւ ըզտիեզերս հրաւիրեցին յօրհնաւ բանութիւն:

Հե՞ղմամբ արեանն իւրեանց մեզ ճանապարհ հորդեցին. եւ առ քրիստոս մեզ գուռըն կենաց բանցին ՚ի յերկրնա:

Ա՞ղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց հոգիւր իջեալ ՚ի բարձանց, զանապանն պարգեւըն քո՛ բաժանեցեր յանսքեալսն:

Ո՞ր ՚ի վերայ ջուրցըն գոյով ստեղծանէիր զարարածս. իջեալ ՚ի ջուրս աւանդանի՞ն ծնանին որդիս անտուճոյ:

Ո՞ր զարդարեալ նորոգես միշտ ըզնոր քո՛ զեկեղեցի. պէս պէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլին մանկունք սորա:

Ե՛ս անացի՛ տեր ողորմեա՛ հոգւոյ խոյ բազմամեղն, որ բնակեալդ

մար

հոգ

հան

ես 'ի' յերկինս եւ յանմարմնոց
փառաբանին . յիս մարգարեան
բազմագութ փրկիչ , եւ փարաւ
տեցո՛ղ զցաւս անձին իմոյ :

Պակասեցայ յազգատոհմէ լըքեալ
թողի զկեանս ոչխարհի . եւ մար-
մին ունայնութեան դարձաւ 'ի հոյ
ուստի ստեղծաւ . յիս :

Յաւո՛ւր յայնմիկ մասնեցայ 'ի'
ձեռս ասեղ հրապարակին . եւ ան-
քեզ ապաւինիմ ստեղծող բնաւից
տէր բոլորից . յիս :

Ո՛ր անտէն եւ անբընին բաւ
ուակերպիցն վեհագոյն , 'ի' փրկել
ըզմեզ եկեալ անմահից թագաւ-
որն , ծրհնութիւն անաբողին :

Առաքի հրեշտակապետն ան սեւ
րովէն հոգեղէն . ասէ տէրն եւ
արարողն անաբեան 'ի' հօրէ մար-
մնանայ 'ի' քէն փրկողն :

Մըկըրտի 'ի' յորդանան վերայելով
հօր եւ հոգեղն . ո՞վաննա՛ 'ի' բար-
ձրեւն երգէին մանկունքն ծրհնու-
թիւն ո՞րդեւ զաւթի :

Խաչի քո՛ քրիստոս երկրորպաւ
գէն արարածք ամենայն , ո՞ր 'ի' փրկ-
կութիւն մեզ կանգնեցաւ . սա՛
եղիցի մեզ պահապան յանթող ,
անպրեցուցանել ըզմեզ 'ի' պատրա-
նայ բանասրկութիւն :

Ի՛ սմա բարձրացար բարձողդ անիւ-
ծից , ո՞ր փառաւորեալդ ես ընդ
հօր . ժողովե՛լ ըզհեռացեալսն
կենսաբեր փայտիւն . անպրեցուցա-
նել ըզմեզ 'ի' պատրանայ բան-
ասրկութիւն :

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք
ամենայն . ամա՛ սպասէին արգե-
լեալքն 'ի' մեղսանէր բանտին . ո՞ր
ազատեան ըզմեզ 'ի' պատրան :

Փառք քոր եւ որդայ եւ հոգայն սրբայ :

Ճանապարհ վըկայից յետ քրիս-
տոսի՛ գլխար , եւ անտուածային
փառացն արժանաւոր եղեր . բան-
սարկո՞ւն զինու քո վերաւորեցաւ ,
եւ նախաստեղծն պայծառացեալ
բերկրեցաւ . աղաչեա՛ զանտուած
շնորհել մեզ զկեանս անվախճան :

Այժմ եւ՛ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Դանակարգեալք եւ մեք ընդ ան-
մարմնական բազմութիւնն վերա-
հայցեմք ընդ հրեղէն լեզուացն
աղօթանուէր մաղթանօք , հայ-
ցե՛մք 'ի' քէն մարգասէր փրկիչ ,
խնայեա՛ 'ի' մեզ ստեղծող մեր եւ
կեանք աշխարհի :

Ընդ երկնային հոգեղնայն
դասն , այսօր տօնեմք ըզյիշատակ
սրբոյն ստեփաննոսի . բարեբանելով
ըզքեզ տէ՛ր անտըւած հարցն
մերոց :

Ո՛ր հրեշտակներպ տեսեամք ան-
րիաբար պատերազմեալ զբարկու-
ծո՛ւմն յանձն էստ . խոստովանե-
լով ըզքեզ քրիստո՞ս անտըւած :

Ո՛ր անպարագրելի աստուածու-
թեանըդ տեսող եւ բարեխօս իւր
ուխտանորացս , այսօր յիշատակաւ
սրբոյն ստեփաննոսի գո՞լեմք ըզ-
քեզ քրիստո՞ս :

Ըզտէր ծրհնէ՛լ քեզք եւ
բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ո՛ր յերկնային զօրացն միշտ օրհ-
նի՛ քրիստոս աստըւած , այսօր յի-
շատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի . ըզ
տէր :

Հրաշալի աստուածաբանութեամբ
սրբոյն ստեփաննոսի , բահանայք
ընդ վերին զօրացն երկնից զքրիս-
տոս գո՞լե՛լ քեզք եւ :

իւր
դձ

դ

մեծ

Աստուածածին երկնային
զոհուն աստուածային ձայնին ա-
ւետարանէր հրեշտակն. ուրախ լեր
բերկրեալդ տէր ընդ քեզ:

Ի՞քերովքէս բազմեալ ընդ հօր
աննպականաբար բնակիլ հաճեցաւ
ի քում յորովայնի. ու:

Որ բոցեղէն սրովէիւք չըջնափա-
կեալ պահիւր, այսօր ի՞ մեջ մարդ-
կան ի գիրկըս հողեղինի յայտ-
նեալ. ու:

Առաքեալ ի՞ մեզ տէր ըզբա-
զում գլխովեան քո զնորմոհ-
ութիւն, բարեխօսութեամբ սրբոյ
նախնիքային քո եւ ողորմեա:

Որում զերկնայինն բացեր ըզ-
զոհուն, ցուցանելով զանձառելի
խորհուրդ. սորին ալաննօք խը-
նայեա ի՞ մեզ տէր եւ ողորմեա:

Որ ալօթանուէր հայցմամբ ըզ-
թողութիւն խընդրելով ի քէն ա-
նօրէն ըսպանողաց իւրոց. սորին ա-
ղաննօք խընա:

Ով երջանիկ ճառագայթ, առա-
քելական քարոզութեանցն արժա-
նաւոր լինելով սուրբ ստեփաննոս.
հաստատութիւն ի բրիստոսէ հայ-
ցեա՞ն սուրբ եկեղեցւոյ:

Որ քոյին յօժարական համբե-
րութեամբ ըզքարկոծումն յանձն
աւեր, շնորհեալ քեզ յաստուծոյ
լինել չարչարակից բրիստոսի, զի
եւ մեզ ուսողցես փառանորել
սուրբ զերրորդութիւնն:

Աղօթէիր որ քարածիգըն լինէին
ի՞ քեզ նախդ ի՞ վեկայս, զի առ-
ցես ըզհասողցումն բարի յարար-
չէն ամենեցուն. եւ այժմ աղա-
չեմք ըզքեզ եւ վասն մեր բարե-
խօսեալ:

ողորմ
բն

տէր

ձեկ
բն

Նախասարկաւագ եւ սուղին
մարտիրոս, որ ի՞ բրիստոսէ պրա-
կեցար, եւ յերկնաճե՞մ առա-
գաստին պայծառացեալ բերկրե-
ցար. աղաչեա՛ զաստուծոյ շնորհել
մեզ ըզկեանս անվախձան:

Որ քոյին համբերութեամբ ըզ-
զրոհն երկնից բացեալ տեսեր, եւ
զորդի ընդ աջիւ հօր. ալօթէիր
ի՞ վերայ քո քարածիգացն. աղա-
չեա՛ զաստուծոյ:

Եկեղեցիք սրդարոց եւ ժողովք
ուղղափառաց, այսօր ըզյիշատակիւ
քո տօնեմք, եւ արտասուծ՞ք հայ-
ցեմք ի քէն ճըմարիտ վեկայ բրիս-
տոսի. աղաչեա՛ զաստուծոյ:

Յընծայ այսօր եկեղեցի՛ս աստու-
ծոյ, զքո վայելչապէս տօնէ՛ զյիշա-
տակս, ո՞վ սուրբ ստեփաննոս. մեծ
եւ պատուական անուանիդ ի՞ վե-
կայս. աղաչեա՛:

Նախաշաւիղ բարեաց ամենայն
աշխարհի, եւ լուսնաւոր ճանա-
պարհացն եղեր ժառանգորդ, ո՞վ
սուրբ ստեփաննոս. մեծ եւ պա-
տուական անուանիդ ի՞ վեկայս.
աղաչեա՛:

Աստուածային զինու Վառեցար
սուրբ հոգւոյն, տեսանելով յեր-
կնըս հայրենի փառօք զորդին առ-
տուծոյ, ո՞վ սուրբ ստեփաննոս.
մեծ եւ պատուական անուանիդ ի՞
վեկայս. աղաչեա՛:

ԿԱՆՈՆ

ԳԼԽԱԻՈՐ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ

ՊԵՏՐՈՍԻ ԵՒ ՊՈԼՈՍԻ

օրհ

դձ

ՅԸՆԾԱՅ այսօր եկեղեցի անտուծոյ յիշատակաւ սուրբ առաքելոցն, հաստատեալ ի վերայ վիմի հաւատո՞ւն, զարդարեալ ի փառքս մարմնացելոյ բանին :

Ո՛ր զեղութիւն անձառելոյ միանձնին յայտնութեամբ հօր ի վերոստ դաւանեալ, եւ երանականն արժանացեալ շնորհի՞ն. վէ՛մ անվանել ի դրանց դժոխոց :

Ո՛ր անմարմնոց դասուց հրեղինաց հողեղէն բնութեամբ գերազանցեալ, եւ բարձրացեալ ի յերկնաւ յին խորա՞նսն, անձառ բանին արժանաւորեալ :

✠

Ո՛ր գերազոյն ընտրելոց անաբելոյցն դասուց անուանեցեր լինել գերանելին ըզպետո՞ւն, գլուխ սուրբ համատոյ հիմն եկեղեցւոյ :

հը

Անմահ արքայի՞ն անաղուեստ ամթոռք, բազմաշէմ՞ի քերովեք, սրբաւանց ձայնիւ սրովեք, անաշին յերկրի՞նս քահանայապետք, բարեխօս լերուք ան տէ՞ր վանն եկեղեցւոյ :

Բարձրելոյն փառա՞նք բարձող տէրութիւնք, անյսղութիւն՞ի զօրութիւնք, վեհագոյն իշխանութիւնք, երկրորդին դասո՞ւն քահանայապետք. բարե՛ :

Գերագոյն էի՞ն պետութիւնք վերին, հրեշտակապետք երկնաւ

ւորք, հրեշտակաց զինուորութիւնք, երրորդին յերկրի՞նս քահանայապետք. ձեզ համաձայնեալ երգե՞մք ըզփառս ի բարձունս :

Օրհնեցէք ըզտէ՞ր յօրհնութիւն ի նոր. քանզի ծագեա՞ց մեզ եղջիւր փրկութեան ի տանէ՛ դաւթի կեցողացն ըզմե՞զ կամեցաւ. օրհնեցէք ըզտէ՞ր յօրհնութիւն ի նոր :

Գաւազան ծագեա՞լ յարմատոյն յեասեայ դաւթի՞թ մարգարէն. եւ ի նորին շառաւիղէ՛ առաքելոյն յակօրոս անանատես եւ սպասաւոր բանին աստուծոյ. օրհնե՛ :

Յեկեղեցի՞ն օրհնեցէք ըզտէր, որ երկրորդ՞ւմք ընտրելովք, առաքելութեան յակօրեալ եւ մարգարէիւն դաւթիւ հաստատեաց զհիմնէ՛նս սուրբ եկեղեցւոյ, օրհնե՛ :

Այսօր ցընծան հրեշտակք ի յերկրինս, յիշատակաւ հողանիւթ հրեշտակի՞ն. որք համադասեալք ձայնին բարբառո՞ւն, երգեն զօրհնութիւնքս հօր ի բարձունս :

Այսօր ցընծան հոգիք արդարոց, նահապետաց եւ մարգարէից. ձայնակից լինել մեծին ի ծնունդոս կանա՞նց, երգեն զօրհնութիւնս որդւոյն միանձնի :

Այսօր ցընծան դասք անաբելոցն, տօնախմբելով զիշատակ մեծի՛ միլլորոյն. որ առաքելոցն է ըսկիզբն եւ մարգարէից լըրո՞ւմն. ընդ նոսին եւ մեք բղխեցելոյն ի հօրէ՛ երգեմք ըզփառս ի բարձունս :

Հրաշափառ անտրան՞ք եւ միշտ բարեխնամող. որ յառաջ գիտութեամբ ըզփրկութիւն հայաստա-

դա

յով

հա

նեայց ըսկզբնաւորեալ , 'ի պար-
թեւական մեղանպարտ ազգէն լու-
սանորիչ մեզ շնորհեցեր . վասն
որոյ բարեխօսութեամբ սորա փր-
կիչ կեցո ըզմեզ այժմ եւ 'ի քո
յահաւոր գալըստեանն .

Հրաշալի զարմացմամբ երանելին
սուրբ գրիգոր զանտանելի ըզար-
չարանս 'ի յոնձն էառ , եւ երկւք
հընգօք ամօք 'ի մէջ թուանորա-
ցրն բընակէր անդընդային տան-
ջանօքն 'ի վիրապին . վասն որոյ :

Հրաշագործ քո բանիւդ եւ մեծ
ողորմութեամբ , ելեալ բըժշկէր
ըզհարուածեալսն 'ի զիւնբաղիս
սաստիցն . երկըրպագուս առնելով
զամենեսեան սուրբ երրորդու-
թեանդ . վասն որոյ :

Եւեղանարար անտրւած մար-
դասէր հոգի , ըզժողովեալսն միա-
բանական սիրով լուսանորեցեի
հրեղինօք լեզուօք . վասն որոյ եւ
մէք այսօր տօնեի՞մք ըզգալուստ քո
սուրբ :

Զուարճացան քո գալըստեա՞մբն
սուրբ անաբեալքն . կոչելով 'ի մի-
ասին ըզքուեանն 'ի միմեա՞նց
բազմաձայն . լեզուօք . վասն որոյ
եւ մէք :

Հոգեւորական սուրբ մըկըրտու-
թեամբ զարգարեցեր նոքօք ըզտի-
եղերս 'ի ըզգետորս լուսափայլս
եւ նորալեւոտէրս . վասն որոյ եւ :

Որ հայրական իշխանութեամբ
եւ փառօք գալոց ես տէր , նըստե-
լոց ես գատանոր հանդէ՞րձ քո
առաքելովք . եւ առնես ըզհատու-
ցումն քոց արարածոց :

Որ լուսափայլ ճառագայթիւք նը-
շանաւ սըրբոյ խաչին յահաւոր բե-

մի՞ն բազմիս , եւ ընտրե՞ս զօգիս
յայծեսոց , եւ առ :

Արդ աղանձեմբ ըզբեզ քրիստոս
որդի անտուծոյ , հանգո՞ զմեր նըն-
ջեցեալսն 'ի վերի՞նդ երուսանցեմ .
զի մի գարձցի տընանկ անաշեցեալ
'ի յաճո՞ւր անհեղ անտե՞նին :

Այսօր ժողովեալ սըրբոցն 'ի
միասին , երանելի անաբեալքն եւ
սուրբ կուսանքն ջահաղգեստութե-
պայծառացեալք լուցանէ՞ին ըզ-
լապտերս իւրեանց . եւ միաձայ-
նեալ տե՞նին , օ՞րհնեալ ես ամէն
օրհնեալդ 'ի կանայս :

Այսօր գնելով ըզսուրբ կոյրն ան-
գրանըն գերեզմանին , սպասէ՞ին
եւ ակն ունեին տեսնել իսկ ինք-
նին գոյով , գեր 'ի վերոյ տեսեալ
զարարիչն եկեալ բազում հրեշտա-
կօք . եւ նոցա միաձայ :

Այսօր տեսեալ ըզսուրբ կոյրն
թուղեալ յօղս , եւ ամպեղէ՞ն
կառօքն 'ի վեր համբարձեալ յեր-
կինս . մըտանելով յերկնային խո-
րանն ընդ իմաստուն կուսանան .
եւ նոցա :

Այսօր ընդ բազմաշեայ քրովեսն
եւ ընդ վեցթեւեան սրովեսն մը-
տանելով յեօ՞թնաստեղեան խո-
րանն . տեսանելով զանողան ա-
թուսն զոր պատրաստեալ է՞ քեզ
տէրունեոյդ . երդեմք եւ մէք ա-
սելով . օ՞րհն :

Քրիստոս անտրւած մեր շնոր-
հեա՞ մեզ ընդ պետորոսի եւ ընդ
որդւոցրն զեբեթեայ սրժանանու-
րի՞ճ քում աստուածային տես-
լեանդ :

Համբարձցես ըզմեզ տէր անա-
ւել քան ըզգալի զթարօրական ըզ-

հոդ

հան

ած

խաչ

լեան , յերկնաբեճ՝րձ եւ յիմանալ
լի խորանսդ :

Վասն որոյ եւ մեք ըզբանկտելիս
մեր յարմարեացուք քեզ հոգեւո-
րական տաղանսր , որպէս միայնոյ
մարդասիրի եւ փրկչի :

Փառք և որդոյ և հոգւոյն սրբոյ :

Ո՛ր յառանջագոյն կոչմամբ անաբե-
ցեր զանձն ընտրութեան , յայտ-
նելով ոչխարն զանձն տնօրե-
նութեան քո խորհուրդ , յորհ-
նաբանութիւն կոչել զհեթանոս :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ո՛ր երկրորդեք ընտրելովք լու-
սաւորչօքն աշխարհի , հաստատե-
ցեր զեկեղեցի՝ քո քրիստոս .
մարմանօք սոցա խնայեալ 'ի մեզ :

Ո՛ր խոստացար տալ ըզփականս
արքայութեանն երկնից երանելոյն
պետրոսի , որ հրաւիրեաց ըզմեզ 'ի
յոյս կենացն յաւիտեանից . աղա-
չանօք սորա կեցոյ զմեզ տէր ան-
տըւած հա՛րցն մերոց :

Ո՛ր ընտրեցեր 'ի մարդկանէ հա-
ւատարիմ սուրբ զանաքեալն պօ-
ղոս , որոչելով յաւատարմանն լի-
նել քեզ խոստովանող . աղաչանօք
սորա կեցոյ զմեզ :

Փակողն արքայութեանն երկնից
սուրբ անաբեալն պետրոս , ա-
րութեամբ ժողովակալ քեզ խա-
չակեցաւ . աղա՛ :

Ըզտէր ծրհնեցէք բարձր արա-
րէ՛ք յաղթողական ձայնիւ ըզբնա-
կեան 'ի մէջ սրբոց :

Ո՛ր ընտրեաց զերանելի անա-
բեայն ամոլք հաւատոյ սիւնք ե-
կեղեցւոյ , 'ի տիեզերական 'ի հրա-
պարակին զգատողական աթոռսն
շնորհելով . բարձր արա՛ :

Նրմանեալ աղաւնոյ արծաթա-
պատ թեւօքն 'ի գոյն ոսկւոյ ճըշ-
մարիտ սուրբ հոգին , եւ լուսա-
ղա՛րդ փա՛յլմամբ փարէր ըզնո-
քօք . բարձր արա՛ :

Աստուածածին գերագոյն եր-
կնից յուցար խորան եւ անագաստ .
քանզի ծագեալ ըսն 'ի հօրէ ,
բնութեանց էից անտանելիս պա-
րագրեցաւ 'ի քո՛ւմ յորովանի . հո-
գեւոր երգով ըզքեզ ը միշտ մե-
ծացուցանեմք :

Դուռն փակեալ զքեզ եզեկել
յառանջագոյն ծանոյց կոյս անարատ ,
ընդ որ եմուտ անտեսն յէից , բանն
անմարմին որ 'ի հօրէ եւ եւ մար-
մնով անխախտելի մնալով կու-
սութեանդ . հոգեւոր եր :

Վերափոխեալ զքեզ 'ի յերկնա-
յին խորանն այսօր որդին քո մի-
անձին . ուստի եւ զասք անաբե-
լոցն եւ իմաստուն սուրբ կուսա-
նացն միաձայնելով գովելն ըզքեզ
մայր անհարսնացեալ . հոգեւոր եր :

Ամօլք հաւատոյ այսօր փայլին
հայր սուրբ 'ի քո՛ սուրբ եկեղե-
ցւոյ . մարդասէր փրկիչ տօնողացս
ոգորմեա՛ :

Բարեխօսութեամբ պետրոսի եւ
պօղոսի քո՛ սուրբ անաբեւոցն , մար-
դասէր փրկիչ :

Նուսաւորեալք 'ի սոցա գըպրու-
թենէս փառաւորեմք սուրբ զեր-
րորդութիւնդ . երկաքանչիւրոցն ա-
ղօթիւք տօնո՛ :

Երանելի սուրբ անաբեալքն
որպէս զարեգակն ծագեցան 'ի
յերկրի՝ , արձակելով ըզճառա-
գայթս ընդ տիեզե՛րս , լուսաւո-
րեցին զաշխարհս ամենայն :

հրց
դձ

7

մեծ

ողբ

սէր

Ի՞ մերմէ 'ի հողեղէն բնութենէս
չարչարեցան վասըն քրիստոսի՞ . եւ
ղեն լուսատուք տիեզերահօր՞ , եւ
հրաւիրեցին զերկիրս 'ի յերկինս :

Չարչարեցան վասըն քրիստոսի ,
զնա՛ն արարին իւրեանց յոյս . հեղին
զարկնա իւրեանց 'ի յերկրի՞ , եւ
պըսակեցան յանմահ արքայէն :

Ո՞ր արիւնձարա՞յ լուսոյ ծաղ-
մամբ պայծառացոյց ըզտիեղէնս
անձառապէս , լո՞ւսն յոյսն որ 'ի հօրէ՞
անաքեցաւ առաքելական քարո՛ւ
զութեամբ սրբո՞ւսն պետրոսի ,
հրաւիրելո՞ւն լո՞ւսն անըս-
տուէր :

Ո՞ր 'ի հեղձակն մեղաց ծովէս
վերաբերեաց ըզհողեղէն բնու-
թիւնս 'ի կեանս , բա՞նջն որ 'ի
յերկրի՞ երեւեցաւ ուսկանաւ աւ-
ւետարանի՞ սրբո՞ւսն պետրոսի .

հրաւի :

Ո՞ր յառաջ գո՛ւշակելով մահուն
իւրոյ լինել կըցորդ արեամբ խա-
չին , գա՞նջն որ եբարձ ըզմեղըս
մեր , ըմպել զբաժակ չարչարանաց
սրբո՞ւսն պետրոսի . ժառանգե՛-
լո՞ւսն ը՞զկեանս անկախձան :

Ո՞ր անպարագիրն է՞ յե՞տեւ
թեան , պարանձակեալ արիւնիսցլ
ճառագայթիւք , լո՞ւսն որ պայ-
ծառ քան զարեգակն արտափայ-
լեալ շուրջանակի՞ սրբո՞ւսն պե-
տրոսի . հրաւի :

Ո՞ր գերագոյն քերթիւքից վեր-
ամբարձեալ 'ի յերրակի՞ խորանս
երկինց , ե՞տեւ հրահրան վը-
տակացն արբամբ զմայլեալ , եր-
րորդութեանն արժանաւորելով
տեսեալն սո՞ւրբէն պօղոս .

հրաւի :

Ո՞ր անօթ հողեղէն ընտրեալ , քա՛ն
րողելով զանունըն տեանն 'ի հե-
թանոս . ե՞տեւ կանարեալ
զընթացէն հաւատոյ պըսակեցաւ
հեղմամբ արեանն իւրո՞ւսն 'ի
քրիստոսէ . ժառանգե՛ :

ԿԱՆՈՆ

ՈՐԴԻՈՑՆ ՈՐՈՏԾԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ
ՅԱԿՈՎԱՅ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Ո՞ր էն յեութեան ուղի՞ միշտ
յեէն , անեղանելի ծընունդ հայ-
րական . զոր 'ի վերո՞ւստ հընչեցին
որդիքն որոտման , եւ յայտնեցին
որդւոյ մարդկան զծա՞ծկապէս
խորհուրդ :

Բանն անըսկիզբն 'ի կուսէն սկըլը-
նաւորեալ , 'ի յերկրի՞ մարմնով եւ
րեւեցաւ . զոր տեսի՞ն քարոզք բա-
նին ճշմարտութեան , եւ ծանուցին
տիեզերաց ա՞ստընձ եւ մարդ :

Իսկապէս բանն աստուած միաւ
ցաւ 'ի մարմնի , անվովիս գոյով
յէթութեան , որում եղե՞ն անկա-
նատէս որդիքն որոտման , եւ ընդ-
հանուր քարոզեցին զբա՞նջն մար-
մին եղեալ :

Ո՞ր անմարմին 'ի հօրէ՞ մարմնաւ
ցար 'ի կուսէն , թանձրացեալ
բանդ անըմբռնելի . զոր 'ի մար-
մնի՞ շօշափեցին որդիքն որոտման .
եւ հընչեցին ընդ տիեզերս զա՞ն-
ւետիս կենաց :

Ա՛ռաքեալ եւ նախապըկոյ քրիս-
տոսի սուրբ տեփաննոս , որ ըզ-
քարկոծումըն յանձն տուեր , եւ

մեկ
ստ
դի

որհ
դի

հմբ

✠

ստե

յանմահի՞ց բնակարանսն վերաւ
փոխեցար . անշահա՞ զանտրւած
շնորհել մեզ բզկեանս անխիճան :

Տունկ անմահ իմանալի՞ գրախտին
շնորհեցար 'ի հօրե՛, եւ լուսաւորե-
ցար անձառապէս . սյսօր ցընծա՞ն
դասք հրէշտակացն ընդ քո՞ մեծան-
պայծառ ճըղնութիւնս . անշահա՞
զանտրւած շնոր :

Աստուածաստեղծ մարդոն պը-
տուղ ընծայեցար մերձ յանմերձե-
նալի լոյսն . եւ հայրենի՞ անան-
դութեանն եղեր ժառանգորդ . ան-
շահա՞ զան :

Ճանապարհ վըլայից յետ քրիս-
տոսի՞ գրասար , եւ անտուածային
փառացն արժանաւոր եղեր . բան-
սարկո՞ւն զինու քո վերաւորեցաւ ,
եւ նախաստեղծն պայծառացեալ
բերկրեցաւ . անշահա՞ զանտր :

Դասակարգեալք եւ մեք ընդ ան-
մարմնական բազմութիւնն վերա-
հայցեմք ընդ հրեղէն լեզուացն
աղօթանուէր մաղթանօք , հայ-
ցե՞մք 'ի քէն մարդասէր փրկ-
կիչ , խնայեա՞ 'ի մեզ ստեղծող մեր
եւ կեանք աշխարհի :

Ո՛ր զօրինակ երկոտանսն առա-
քելոյ քոց քրիստոս , եւ ղեօթաւ
նասովն ընտրելոյ անշահեօրացն
յառաջագո՞յն ծանուցեր 'ի թիւ
արմաւենեաց եւ անդերացն յա-
ղիմայ . անշահանօք սոցա՞ խնայեա՞ 'ի
մեզ մա՞րդասէր փրկիչ :

Ո՛ր շինեցեր բզտուն քո ղեկեղե-
ցի իմաստութիւն հօր յիսուս . եւ
կանգնեցեր 'ի սմա՞ սիւնս գեօթն-
անդեան հոգւոյն զօրութիւն . եւ
անաքեցե՞ր ընծաւայս քո սո՞րբ
զառաքեալն կոչել զհեթանոսս

յարբումն ուրախութեան խառնե-
ցելոյ բաժակին . անշահ :

Ո՛ր սիրականդ իշխանութեան հա-
ղօրդս արարեր ըզսո՞րբ զառա-
քեալն , կանգել եւ արձակել զօր-
դին մարդկան յերկրն եւ յեր-
կրի , եւ անթուակի՞ց լինել քեզ
խոստացար յորժամ նըստիս յա-
թո՞ւ դատողական . անշահ :

Այսօր ուրախացեալ սո՞րբ ե-
կեղեցի՞ քրիստոս , սո՞նէ խընդո՞ւ
թեամբ զսօն վերինն երկնայե-
մի , սըրբասաց ձայնիւ փառաւորե-
լով ըզքրիստոս :

Այսօր համաձայնեալ որդիք սի-
ոֆի՞ երկրայնոյ , սո՞նիս զուարճա-
նան որդւոց անդրանկաց վերի՞ն
սիոֆի՞ . սըր :

Այսօր դասք անմարմնոցն երգս
անեալ պարե՞ն ընդ մարդկան ,
զերդս հոգեւորս յանմահ փեսա-
յի՞ն յառազանս . սըր :

Այսօր ցընծայ եկեղեցի՞ 'ի հո-
գեւոր հարսանիս , զոր պատրանս
տեսց ձայն բարբառոյ՞ հայսըն
մաքո՞ւր փեսային :

Այսօր փեսաւերն եւ բարեկամն
ընդ երկնաւոր փեսային , միառն-
րեաց ղեկեղեցի՞ փոխանդերով 'ի
յերկրնա :

Այսօր շնորհեցաւ մեզ դեղ կե-
նաց նըշխարք սորի՞ն ոսկերաց , 'ի
ձեռն սո՞րբ լուսաւորչի՞ն հայանս
տանեայց աշխարհի :

Հոգիք հրեղնացն այսօր սօ-
նէն ընդ մեզ ըզգալուստ հոգւոյն
անտուծոյ :

Տեսանողն յառաջ նըշանակէր զա-
ռատաբո՞ղիս վըտակ իմաստից 'ի
մեզ հեղեալ 'ի հոգւոյն :

հը

յոդ

հոգ

Վէմբն հաւատոյ զմայրեալ անմահ
հական բաժականն այսօր բաշխէր
ծանրաւեաց :

Գետոցս այս գնացիւք ցընծայ քաւ
ղաքն սատուծոյ սինն մայր եկեւ
ղեցի :

Վանն որոյ եւ մեք երբեակ եւ
մի սատուածութեանն երգեմք ըզ-
փառս 'ի բարձունս :

Հայեցայ 'ի բարձունս սու քեզ
կարող յամենայնի . ընկալ զին յարկս
անդարոց անրաձաճոճեկ աջովդ քո .
յիս մարդասիրեալ բազմագութ փրկ-
կիչ եւ փարատեցո՞ղ զցաւս անձին
իմոյ :

Ահա 'ի խողարութիւն գործայ
'ի հոգ յորմէ տեղծայ . նորոգող
ճարտարանպետ սրբոյնեւտոն սղոր-
մութեան . յիս :

Այլ կենդանիքս օրհնեմք ըզքեզ
բրինտոս թաղսւոր յաւիտենից , որ
փառօք փառաւորիս 'ի յերկնայնոց
եւ յերկայնոց . յիս :

Իկուսեալ բամբջ գանոց սըր-
բոց , զըզճումն եղբորն վրձարեւոյ .
բացեալ զտապանն ամէնօրհնեալ
եւ զբազմալին իւր ոչ զըտեալ .
բանդի եղեւ վերանիսեալ 'ի փառս
անձառ նախ պատրաստեալ :

Փառք հօրն եականի պատիւ որ-
դոյն իւր եակցի , ընդ հոգւոյն
համազօրգի որ զարդարեաց զկոյն
'ի յերկրի . ժառանգել զանձառ
բարին զոր պատրաստեաց իւր մի-
ածինն :

Քանզի անձառ է խորհուրդ փա-
ռաց կուսին անմարմնոց . զոր 'ի
զարուցն վերջնոց եհեղ մարդկան
ստորայնոց . զոր այժմ յո՛ւսոն բերկ-
րելոց յայնժամ շնորհէ յո՛ւսացելոց :

խաչ

Որ յանձնիրդն էէն անյեղա-
պէս ծընեալ , եւ սրովբեականն
ծածկէիր թեւօք . այսօր ըզպարաւ
գրեալն մարմնով ցոյցեր զաստուա-
ծութեան քո զփառս անակերտաց
քոց տէր . քո՞ ամենապայծառ ծագ-
մամբդ ողորմեա՞ մեզ աստըւած :

Որ զըստուերական օրէնս մոլոր-
սական տառիցն 'ի սինեականն խո-
սէիր լերին . այսօր ըզմոլորէս եւ
զհեղինաս ածեալ 'ի մեռելոց եւ
կենդանեաց 'ի տեսիլ փառաւորաց
քոց . քո՞ :

Որ զօրինակ մեծի գայլատեան քո
տէր 'ի թաքօրանիւնն ծանուցեր
լերին . քանզի տեսին դասք առաւ
քելոցն ըզնախնարան եկեալ փա-
ռօք , խօսէին զելլոցն յերուսաղէմ
զխորհուրդ . քո՞ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբորդ սրբոյ :

Որ զանտեսդ յեկոց զընդ անտա-
նելի պարագրեալ մարմնով ծածկե-
ցեր . զոր 'ի լերի՞նն արտափայ-
լեալ տեսին որդիքն որոտման , եւ
մայրեցան անձառ տեսլեամբ գե-
րապանն լուսոյն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից :

Որ կենարար բանիւ քո անմահա-
ցեալք , եւ մահո՛ւ եղէն գերաւ
զանց . յանձն առի՞նն ըմպել զբաւ
ժակ չարչարանաց ընդ քեզ , զի
ընկալցին 'ի քէն ըզփառս ա՞նկալիս
ճան կենացն :

Որ զամենայնն յօջնչէ արաւ
րեր եւ ըստեղծեր ըզմարդն 'ի յան-
մահութիւն 'ի պատկեր աստուա-
ծութեանը քո . ըզքեզ օրհնեմք
աստըւած հայրցն մերոց :

Որ զանկեալն 'ի մահ պատրանօք
բանասարկութիւն կանգնեցեր 'ի փառս

հրդ
դի

անաջին, գալըստեանքդ քո յաշխարհս. ըզ։

Ո՞ր կոչեցեր ըզտիեղէրս 'ի հանաւ տըս ճըմարատս ընտրելովք քո առաքելովք. եւ ցոյցեր աւետարան նիշ զօրդինն որոտման. ըզ։

Ըզտեր օրհնեցէք եւ՛ր բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան։

Ո՞ր ըստ կամաւոր յօժարութեան իւրեանց զօրանցոյց սուրբ զառաքեալն, եւ հրահրեաց յերկնից արքայութիւնն. օրհ։

Ո՞ր ընկալաւ 'ի կեանս անապակաւ նըս զերջանիկ սուրբ զառաքեալն, եւ դանեցոյց 'ի խորանն լուսեղէնս. օրհ։

Աստուածածին ամպ լուսաւոր որ ըզցօղէն կենաց հեղեր յերկիր բանաւոր. եւ զնախածօրն շեջուցեր պարտեացն ըզհոր. անդադար ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, եւ հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք։

Տե՛ղի՛ անտանելի՛ բանին, եւ երկիր վայրափանկ յորում ըյտն անգանիցի. եւ արեւելք արեղականն արդարութեան. անդա։

Զքե՛զ կատարումն մարգարէից կո՛ւսական քո ծնընդեամբ որով բնութեանն քակտեցան օրէնք, հրաբուռն աւեփցըն փոխադրեալ 'ի լուսածնեմ խորանն. անդա։

Որդիքն որոտման որք 'ի վերջում հընչեցին ըզբանըդ կենաց ծագեալ 'ի հօրէ եւ ըզտիեղէրս հրաւիրեցին յօրհնաբանութիւն սուրբ երրորդութեանդ. բարեխօսութեամբ սոցա ո՞ղորմեա մեզ որդի՛ անտուծոյ։

Բանըդ մարմնացար 'ի կուսէն քան

րողքըն տեսին, աւետարանեցին յաշխարհի՛ զգալուստ միածնիդ. բարեխօ։

Զչարչարանս եւ ըզմահ ընդ քեզ յանձն առին հաղորդիլ փառաց քոյ տէր 'ի քում գալըստեանն. բարեխօ։

Հոգի՛ իմ կանխէ՛ ան քեզ առաւած, որ ծագեցեր ըզցոյ հրամանի՛ քո յաշխարհս ընտրելովք քո առաքելովք. վասն սոցա կեցո՛ ըզմեզ։

Լըցեալ շնորհօք հոգւոյդ սրբոյ, եւ բարձրացեալ 'ի վերայ խորանաց երկնից, տեղեկացեալ եղէն անձառէութեան միածնի՛ քո, աւետարանեցին յաշխարհի՛. վասն սո։

Ապրողք եղեն ամենայն զօրութեամբ ընդունիլ ըզբաժանկ չարչարանաց միածնի՛ քո որդիքն ուրոտման, եւ ընդ անձե՛ գա՛նիլ. վասն սո։

Ո՞ր յանրատուեր 'ի լուսոյն ընկալար ըզծագումն շնորհաց, ով երանելի տէ՛ր յովհաննէս, եւ հրաշալա՛րդ գլխար յերջանիկ դատ առաքելոցն. հայցեա՛ 'ի տեսունէ՛ զթողութիւն յանցանաց։

Ո՞ր փարեցար ըզսարսափելի պարանոցան զանմատոյց լուսոյն, եւ մաքրեցար որպէս զսկի՛ 'ի հո՛ւր. լուսազարդեալ երեւեցար 'ի մէջ սրբոցն որպէս յաստեղս արեգակն. հայցեա՛։

Ո՞ր 'ի կենդանի ողբերէն արբեր ըզբլղխումն շնորհաց, եւ 'ի թէւս հոգւոյն հասէ՛ր յանիմանալին. աւետարանեցէ՛ր մըշտընջեաւորաւ կից հօր զեանից որդին. հայցեա՛։

7

մեծ

որդ

տէր

մեկ

սա

74

հոգ
74

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՄՈՐԷՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ

օրհ
գծ

ԵՐԱՆԵԼԻ սուրբ անաբեալք հրաւիրեալք 'ի սկըղբանէ՛ եւ ընտրեալք յորսկայնէ՛, սպասաւորք եւ բարեկամք եւ վրկայք անտուածորդոյն . բարեխօսեցէք անտէր վասն անձանց մերոց :

Որք անիք իշխանութիւն 'ի վերայ ազգի՛ մարդկան, կանգել եւ արձակել 'ի յերկինս եւ 'ի յերկրի . արձակեցէք ըզմեզ 'ի կապանաց մեզաց մերոց :

Խաչակցեալք ընդ քրիստոսի եւ ընդ նրմին թագաւորեալք . 'ի միւսանգամ գալ զանըստեսն նորա՛ նըստելոց էք դատաւորք . թողու-թիւն շնորհեցէք եւ մեզ մեղաւորացս :

✠

Չորս անուալ 'ի ծովակէ՛ն անաւրեր որսորդս մարդկան, որսալ զանմենեսեան յարքայական սեղանն . բարեխօսութեամբ սոցա՛ քրիստոս խնայեալ 'ի մեզ :

Որոց հրամայեցէր հոտ անոյշ լինել ընդ տիեզերս, իմանց հոտ 'ի մահուանէ 'ի մահ եւ ոմանց 'ի կենաց 'ի կեանս . բարե :

Որոց խոստացար նըստիլ յաթոն դատողական, դատել զազգն իսրայելի յայնմ աւուր յահեղին . բաւ իխօսութեամբ :

✠

Չանաջնորդս եւ զվարդապետս եկեղեցւոյ քո՛ւմ սրբոյ, յիշատակաւ պատուեմք այսօր . բարե :

Անաբեալքն յաստուծոյ կանրապետ մեծն 'ի մարգարէս մըկըր-

տիչն յովհաննէս, պատրաստէր ճանապարհս թագաւորին յանիտենից :

Վրկայեսց եւ ասէ չե՛մ ես քրիստոսն, այլ առաքեալ եմ առաջինորա . եւ հարսին եկեղեցւոյ լիեսայ քրիստոս է՛ անբայն երկնից :

Տեսանէր ըզխառս զի գայր անանա, սղաղակեաց եւ ասէ, անա՛ գառն անտուծոյ ո՛ր եկին 'ի բառեալ ըզմեզս անխարհի :

Այսօր տօնէ՛ եկեղեցի՛ ուրախութեամբ ըզյիշատակ սրբբոյն գրիգորի . որով լուսաւորեալ պայծառացաւ վայնչանպէս, 'ի հանդերձքս յոսկեհուռս զարդարեալ եւ պրսակեալ . օրհնեցէք մանկո՛ւնք զքրիստոս թագաւորն :

Այսօր ցընծա՛ն նորածնեալ որդիք լուսոյ յիշատակաւ սուրբ լուսաւորչին . որով հրաւիրեցան 'ի հարսանիսն անապական, մըտանել ընդ լիեսոյին երկնաւորի 'ի յառանգաստէն լուսեղէն . օրհ :

Այսօր քահանայք հոգեւոր պատարագին ըսպասաւորք վերապատուեն ըզքահանայապետն սուրբ . որով երկնայնոց քահանայութեանց ըն հաղորդեալք . յոր վերափոխեալ այսօր մըտանէ՛ 'ի սրբութիւն սրբոց միշտ բարեխօսել անտէր վասն մեր . օրհ :

Ժողովեալ սուրբ հայրապետքն հրաւիրմամբ հոգւոյն սրբոյ, վերընտին հաստատեցին զառաքելական քարոզութիւնն, 'ի վերայ վիմահաւանոց հիման սուրբ եկեղեցւոյ :

Որք զինու հոգւոյն սրբոյ անրաբար պատերազմեալք, վանեցի՛ն զընդդիմամարտ մոլութիւն հեր-

գրի

հայ

յով

ձուլածողանցն . որպէս հովիւնք քաջք
հերքեցին զգայլսն 'ի հօտէ՛ դա-
ւանց :

Եւ ըզհաւատըս ճըշմարիտըս սուրբ
երրորդութեանն , ընդհանուր քա-
րոյեցին յեկեղեցիս ուղղափառաց .
հաւատալ 'ի հայր եւ յորդի եւ

յամենասուրբ հօգի :

Որք արժանաւորեցայք կոչել
յաշակերտութիւն առաքելոյն թա՛-
ղէնսի . եւ աստուածայն հրով
մաքրութեան , ոսկի՛ փորձեալ գը-
տայք 'ի բնականն հրէշտականց .
ով երանելի սուրբ ոսկեա՛մէնք , բա-
րեխօսեցէք առ տէր մաքրել ըզմե՛զ
'ի մեղաց մերոց :

Որք անհրաժեշտ դաւանութեամբ
քարոզեցիք ըզբրիաօսս 'ի գրուննս
թաղութեան , մէկըրտե՛լ ըզքանջ
նահատակն 'ի յակունս եփրատայ
'ի ծաղկազարդ վայելչութիւնսն . ով
երանելի սուրբ :

Որք անպարտել մնացիք 'ի հրա-
պուրանաց որդւոյ թաղաւորին , չար-
չարեայք վա՛ղն քրիստոսի , արա-
գանգէս խղիւղեցայք պատարագ
ընդունելի . ով երա :

Որ համադոյդ ես հօր և որդւոյ ,
անձառաքար բղխումն 'ի միշտ եէն .
ա՛յսօր բղխեցեր ջուր կենդանի
յերուսաղէմ . հոգի՛ս աստուծոյ ո՛ւ
զո՛րմեան :

Որ արարչակից ես հօր և որդւոյ ,
որով կենդանաճնեալք 'ի ջուրս
ա՛րարածք . ա՛յսօր որդիս աստուծոյ
ծնանիս 'ի ջնւրց . հոգի :

Որ փառակից ես հօր և որդւոյ ,
եւ քրննէս ըզխո՛րս աստուծոյ .
ա՛յսօր խորագէտս իմաստից զյի-
մարս աշխարհի արարեր . հոգի :

Յա՛հաւոր քո գայլատեանն յոր-
ժամ գա՛ս տէր 'ի յերկնից ան-
տուածային քո զօրութեամբդ . եւ
նըշան սուրբ խաչին պայծառանոյ
'ի մէջ երկրի :

Նորոգին տարերք երկրի 'ի ձայնէ՛
հընչման փողայն , որ գոչէ զկենդա-
նութիւն . ասէ արիք եկըն տէր
կենդանեաց եւ մեռելոց :

Շնորհեա՛ մեզ տէր ողորմութիւն
'ի ծագել արքայ խաչին որով եղեւ
մեզ փրկութիւն . զի նովաւ ել-
ցաւք ընդ առաջ աստուածորդւոյդ
որ 'ի յերկնից :

Բ՛զնեալն 'ի սրբոյ կա՛սէն ըն-
կաջուր 'ի սիրտըս մե՛զ հաւա-
տով , որպէ՛ս երբե՛մս 'ի գիրկսն
սիմեօն :

Օրհնեցուք զառաքեալն 'ի հօրէ ,
որ 'ի խանձարորս պատեցա՛մս
վա՛ղն մեր , եւ փրկեա՛ց ըզմե՛զ
յանիծիցն ագամայ :

Ուրախ լեր անապատ ծաղաւի ,
եւ ծաղկեա՛ հաւատով երանու-
թեա՛մք յայտըհետէ . քանզի
քրիստոս յո՛յս յայտնեցաւ հե-
թանոսաց :

Այսօր որ է՛ն 'ի յերկնս բան
եւ ծնունդ հօր միաճին , ըզճա՛ծ
կեայն 'ի յէկեղ խորհուրդ յայտնեաց
անակերտացն , ծառայի՛ ըզկերպա-
րանն ծածկելով աստուածու-
թեամբն :

Այսօր հընչեաց յառաքալսն
հայրական բարբառ յերկնից , ասէ
դա՛ է որդի իմ սիրելի ընդ որ հա՛ճե-
ցայ . որ ըզնութիւնն աստուածային
կերպիւ ծածկեալ ծառայական :

Այսօր վի՛մին հաւատոյ յայտնեալ
զխորհուրդ երրորդութեանն , եր-

ոսկ

հոգ

հան

ած

խաչ

բակի՝ յօրինամաբ տանձարացն
խորհրդոյ. որում ըզմեղ մաքրեսցես
լինել տաճար երրորդութեանն :

Փառք հօր եւ քրդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Ժիր մըշակք անպարտելի կաթն
ղիկէ եկեղեցւոյ, եւ պրտակ պար
ծանայ հաւատացելոյ. բարեխօ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Հանձնարարեալք անտուածային խոր
հրդոյն, եւ բացողք դրան արբան
յութեան երկնից. բարեխօսեցէք
ան տէր փան անձանց մերոց :

Իսկից բանեղ հօր եւ հոգւոյն,
որ իջեր ՚ի յերկնից ՚ի փրկութիւն
ազգի մարդկան. անտըւած հար
ցն մերոց :

Որ պահեցեր յաղթող ըզճրդն
թիւն սրբոյն անաբելոյն. այսօր
եւ մէք ընդ նոսին ցընծութեամբ
օրհնեմք ըզբեղ, անտըւած :

Որ առանել բարձրացեալք եւ յա
ւիտեանից, այսօր ընդ դասս վըկա
լից քոյ բարեբանեմք ըզբեղ, ան
տըւած :

Ըզտէր օրհնեցէք բա՜րձր արա
րէք ըզնա յաւիտեան :

Որ ընտրեսց զերանելի անաբեալն
եւ նորօք որոսց ՚ի հաւատս ըզ
տիեզերքս քրիստոս. բա՜րձր արա :

Որք ըզխաւար կռապաշտութեան
ցըն փանեցին եւ ըզլոյս զիտու
թեան ընդհանուր յերկիր ծանա
լեցին. ընդ նոսին բա՜րձր :

Այսօր ընձր ժողովուրդք ցըն
ծայեալք ընդ դաժնոտ հոգւոյն
սրբոյ. մեծացուցանելով զե՛լովն
՚ի հօ՞րէ :

Այսօր ցընծա՜ն անաբեալքն,
զարդաբեալք ՚ի շնորհոյ հօ
գւոյն սրբոյ. մեծա՜ն :

Այսօր զուարճացա՜ն արա՛րածք :
Ճընձարի՞ տ գանձատեամբ հոգւոյն
սրբոյ. մեծացուցանելով զե՛լովն
՚ի հօ՞րէ :

Տէր որ զընծութիւնըք քո զա
ւատ հեղեր յերկնից ՚ի մէջ սրբ
քոյ անաբելոյ քոյ. անպաշտօք սոցա
ողորմեա՜ն :

Որ ՚ի ձեռնն սոցա սրբուցան չը
նորհք հոգւոյդ սրբոյ ընդ անկայն
երկիր. անա :

Որ տնօր ընտանորեցեր մըկր
տութեամբ աւանդանին զեկեղեցի
քո սնորք. անա :

Որք ՚ի սկզբանի՞ պատուեալ եւ
ղեն ՚ի սէր բողոքից հօր, անաբե
լանն կոչմամբ ըզտիեզերս հրաւի
րեցին յաւտով հասանել մամին.
փարդապետութեամբ սոցա ամենե
քեան ծրհնեցուք ըզտէր :

Որք ականատեալք եւ սպանաւորք
եղեն մարմնացելոյ բանին. դէր ՚ի
վերոյ անամարմնոց դատուցն հան
դիպելով շնորհի. փարդա :

Որոց դատողական անթու անհեղ
անտեանն հանդերձեալ մընայ, կա
տարել ՚ի մեղ դատաստան ըստ
զրեալն. ան տոս անկցուք զըզ
ջանեալ անձամբ պաղատելով, հաշ
տեցուցանել տնօր ընդ մե՞ղ զա
հաւ՞ոյն զգանտաւորն :

Անաբեալք անտուծոյ սիւնըք
հաւատոյ կաթնղիկէ եկեղեցւոյ,
քրիստոսի՞ անտուծոյ երկնաւոր
փարդապետին անաբելոք. բարե
խօսեցէք շնորհել զխաղաղութիւն
ամենայն անխարհի :

Բարեկամք քրիստոսի եւ հազարա
պետք անտուածային խորհրդոյն.
ընդունա՛լք ըզբանն կենայ եւ

հրդ
ած

Գ

մեծ

ողբ

տէր

տէր

լուսաւորիչք տիեզերաց . բարե-
խօսեցէք շնորհել ըզխաղա :

Դատաւորք անհէ՛ղ ատենին եւ
դատապարտողք ըզբրիտոս ոչ խու-
տովանողաց , անաշե՛մք ըղձեզ . բա-
րեխօսեցէք շնորհել ըզխաղաղու-
թիւնն ամե :

Ի՛քէն հոյցեմք բազմո՛ղորմ
ի՛ ձե՛հն սրբոց քոց անաքե-
լո՛ցն . խը՛նայեա՛մ տե՛ր ի՛ յան-
ձի՛նը՛ս մե՛ր :

Զորս ընտրեցեր յառա՛ջ գիտու-
թեամբ զարժանացելոց անձի՛նս ,
տըպաւորեալ ՚ի նոսա՛ զհոգի շնոր-
հա՛ց քո՛ց . որով վա՛նեալ հերքե-
ցին զանգըստամբ զթըշնամի՛ն . բա-
րեխօսութեա՛մք սո՛ցա՛ խը՛նս :

Որք ըզխաւարն անգիտութեան
մերկա՛ցի՛ն յամենայն անգոնց , ըզ-
գեստաւորեալ զհեթանո՛սս , ա-
ռաքելական կոչմամբ ՚ի յոյս կե-
նացին յաւիտեանից . բարեխօսու-
թեա՛մք սո՛ցա՛ խը՛նայ :

Վասն որոյ և մէք հաւատա-
ցեալքս կատարեսցուք ըզյոշատակ
սրբոց անաքե՛լոցն . անաշե՛մք ը՛զ-
քե՛ղ որ միայն գրթա՛ծդ ե՛ս . ա-
ռատաձեռնեա՛մ ՚ի մեզ ըզմե՛ծ քո՛զու
զորմութիւնդ . տե՛ր որ կեցնեցա՛ն
նե՛ս զամենայն արարածս :

Ա՛շակերտք բրիտոսի , եւ առ
ամենայն տիեզերս անաքեալք , բա-
րեխօսեցէք սառ տէ՛ր վասն մե՛ր :

Որք առիք ըզպատուէր քարոզել
աներկիւղ ըզբանին կենաց յաշ-
խարհի . բարե :

Որք արժանի եղէք տեսանել մար-
մնով զնորին աստուծոյ յայտնապէս .
բարե :

Որ սիրողդ էք արարչին սրա-

րածոց , բրիտոսի սուրբ անաքեալք .
բարե :

Որ քարոզդ էք ընդհանուր տիե-
զերաց , բրիտոսի սուրբ անա-
քեալք . բարե :

Որ պրսակդ էք անե՛նայն եկեղե-
ցեաց , բրիտոսի սուրբ անաքեալք .
բարե :

ՀԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ

Ի՛ յանսահման ծովէն հօր գը-
թովթեանց բրդամունք եւ սուրբ
անաքեալք . անդրանիկ խորհուրդք
եւ լոյս գերազանց . երկոտասան
անգագ պրսակ սուրբ եկեղեցւոյ .
բարեխօս լերուք ան տէ՛ր վասն ան-
ձանց մե՛րոց :

Ա՛շխարհակիր բանին բազկաց եւ
դեալ հիմունք սրբոյն սրովն . լե-
րինք անշարժ հովիտք ծաղկածինք .
հարազատ վեմք հաւատոյ պետրոս
եւ անգրեմս . բարեխօս լերուք ան :

Ի՛ բարեբուն հոգւոյն վրտակք եւ
որոտմունք տիեզերաց . ցոլմունք
հրեղէ՛նք աստեղք լուսափայլք . յի-
սուսի թագաւորին վական լանջաց
սուրբ յովհաննէս եւ յակոբոս .
բարեխօս լե՛ :

Հայրատունի պղծոյն հրեղէն պա-
րիսպք եւ բարձր աշտարակք . ոս-
կեղէն բաժակք եւ ժիր մատրու-
ռակք . հայաստանեայց հայր հո-
գեւոր բարդողղիմէոս եւ թագէոս .
բարեխօս լե՛ :

Քրիստոսական հօտին անմահ ա-
րօտք եւ ջուրք հանգրստեան . հըս-
կող հովիւք խաւարահալածք , բա-
նաւոր փարսիս սուրբրդ թովմաս
եւ վիլիպպոս . բարե :

որհ
ակ
նշ

հմբ

մնկ
դկ

նշ

Ի մաքրագործ հոգւոյն անօթ ընտրեալ եւ ձիւնախոյլ թագաւորք երկրի իշխանք աշխարհի. անպակաս գանձուց բաշխող յակորբ արիեան յուզմ յակորեան. բարեխօս լէրոնք առ տէր վասն անձանց մերոց:

Երեքսրբեան մի տէրութեան խորհուրդ կամաց եւ հաղարաւ պետք. փողոց հընչմունք բարբառք անետեանց ընդ ամենայն երկիր սուրբբոց շմաւոն եւ մատակ թիւ. բարե:

Բանին կենաց կանուխ քարոզ եւ աւետարանիչ. երգ փրկութեան հընչումն անհուն. անդի մարդկան պարծանք սուրբբոց մատթէոս. բարեխօս լէր առ քրիստոս վա:

Անճառելի գրախտին անտէն տէր սող և երրորդ երկնից. նըկատող բարձանց, խորոց բանալի. երեքտասան սուրբ անպէտալ պօղոս հայր համատարած. բարեխօս լէր առ տէր:

ԿԱՆՈՆ

ԵՅԹԱՆԱՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏԱՅՆ
ԳՐԻՍՏՈՍԻ

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ երկնային իշխան ի վերստ, Ժողովել զընտրեալսն ի սկըզանէ զյիմարս աշխարհի. եւ լըցէ՞ր լուսով քն իմաստութեան հալածել սորօք ըզխաւարն անգիտութեան ի մէջ. անդաճանօք սոցմ խնայեալ ի մեղ մա՞րգանէր փրկիչ:

Ի ծովու ճանապարհորդեալ ան-

հետ ընթացիւք, ի ծովակէ՛ կոչեցեր զորսորդս անբանից կենդանեաց ի մահ. զի՞ ի ծովէ՞ աշխարհի որսացեն ըզբանականքս ի կեսնս. անդա՛:

Բանաւոր երկրի մըշակդ երկնային. որ ետուր ըզսերմըն կենաց ի լեզու բանին մըշակաց, եւ առաքեցէ՞ր սերմանել յոգին բանաւորաց. անդաճանօք սոցմ խնայեալ ի մեղ մա՞րգանէր փրկիչ:

Ո՛ր զօրինակ երկոտասան առաքելոց քոց քրիստոս, եւ զեթնաւ նասուն ընտրելոց աշակերտացն յանձագո՞յն ծանուցեր ի թիւ արմաւենեանց եւ անբերացըն յաղիւմաց. անդաճանօք սոցմ խնայեալ ի մեղ մա՞րգանէր փրկիչ:

Ո՛ր էն յէութեան որդի միշտ յէէն, անեղանելի ծընունդ հայրապետ. զոր ի վերստ հընչեցին որդիքն որոտման, եւ յայտնեցին որդւոց մարդկան զճա՞ծկաւ պէս խորհուրդ:

Բանն անրսկիզն ի կուսէն սկըզբնաւորեալ, ի յերկրի մարմնով եւրեւցաւ. զոր տեսի՞ն քարոզք բանին ճըշմարտութեան, եւ ծանուցին տիեղէրաց ա՞ստըւած եւ մարդ:

Իսկանպէս բանն աստուած միանցաւ ի մարմնի, անփոփոխ գոլով յէութեան, որոտ եղէ՞ն ակաւ նատէս որդիքն որոտման, եւ ընդհանուր քարոզեցին զբա՞նջման մարմին եղեալ:

Առաքեալ և նախալըկայ քրիստոս սուրբ անփառանոս, որ ըզքարկոծումըն յանձն առեր, եւ յանմահի՞ց բնակարանսըն վերաւ-

փոխեցանք . անգաչեա՛մ զանտըւած
շնորհէ՛լ մեզ ըզկեանս անվանան :

Տո՛ւնկ անմահ իմանալի՛ գրախախն
շնորհեցա՛ր 'ի հօրէ՛ , եւ լուսանո՛ւ
րեցա՛ր անճառապէս . այսօր ցըն
ծա՛ն գանք հրեշտակացն ընդ քո՛
մեծապայծառ ճրջնութիւնդ . ան
ղաչեա՛մ զանս :

Աստուածատեղծ մարդոյն պը
տո՛ւղ ընծայեցա՛ր մերձ յանմերձե
նալի ընցն . եւ հայրենի՛ աւանդո՛ւ
թեանն եղեր ժառանգորդ . անղաչեա՛մ
զանստը :

Ճանապարհ վըկայից յետ քրիստո
սի գըտա՛ր , եւ անստուածային փա
ռանցն արժանաւոր եղեր . բանասր
կո՛ւն զինո՛ւ քո վկայութեանս , եւ
նախաստեղծն պայծառացեալ բեր
կրեցա՛ւ . անղաչեա՛մ զանստը :

Դասակարգեալք եւ մեք ընդ ան
մարմնական բաղմութիւնն վերա
հայցեմք ընդ հրեղէն լեզուացն
աղօթանուէր մաղթանօք , հայ
ցե՛մք 'ի քէն մարդասէր փրկիչ ,
խնայեա՛մ 'ի մեզ ստեղծող մեր եւ
կեանք անխորհի :

Անարգարէից գերագոյն եւ մեծ
'ի ծնունդըս կանանց . որ լղտնօրէ
նութիւն անստուածորդոյն 'ի յար
գանդի ծանեար հոգւոյն . անղաչեա՛մ
զանստըւած վասն մանկանց եկեղէն :

Յորովայնէ՛ յորովայն երկրպագող
քրիստոսի , որ ըշհուն անստըւած
մերով բնութեամբ մըկըրտեցեր 'ի
յորդանան . անղա :

Աստանդուն օրինանց եւ նախա
սկիզբն շնորհաց . որ հոգւոյն 'ի դը
ժոխս քարոզեցեր ըզվըրկութիւն
զանքատեամբն քրիստոսի . անղաչեա՛մ
զանստըւած :

Այսօր զիմանալի՛ լուսոյն ծա
գողն 'ի խաւարի նրատեղաց . զգրի
գործն սուրբ հայրապետն եկայք
վերանայնուենցո՛ւք :

Այսօր զանապական հոգւոյն պար
գեւս բաշխող որդւոյ թորգումն ,
յորդիս լուսոյ նովա՛ւ ծընեալք ,
եկայք վե :

Այսօր զաստուածայի՛ն բանին
պատմող 'ի հայաստան անխարհի ,
անակերտեալ նրմա մանկո՛ւնք , ե :

Այսօր երգե՛ կեկեցի՛ որդւոյք
բարովք ընդ հրեշտակս , յիշատակի
լուսանորչի՛ն փառք 'ի բարձունս
անստեղծոյ :

Կ հարանորժ անբերէն անհա
տահորդ վըտակ , կենդանարար
սուրբ հոգի , օրհնեալ ես ըյս
ճըմնարիտ :

Այսօր 'ի սուրբ վերնատունն եւ
կեալ աստուած ճըմարիտ , հրաշա
ղարդեանց զանաբեանն 'ի ըյս փա
ռանց քոց հոգի :

Հըրճունդանն խընդութեամբ
անակերտացն լըցեալ , փանտ
րելով երգեին օրհնեալ ես ըյս
գերանդանց :

Թանգանոր փառանց քրիստոս ան
մահութեանց բաշխող . 'ի փառա
ւորեալ դայլատեանն քո արժա
նաւորեալ ըզընծեցեալսն մեր գա
սակից լինել սրբո՛ւց քոց մարդա
սիրամե՛ս պէս . որ ես միշտ 'ի յա
թոռ փառանց :

Զորս հաւասարեցեր ընդ սուրբս
քո , հաղորդիլ մարմնոյ եւ արեան
քո տէր . այսօր ընկալեալ հանգո
ղհոգիս նոցա , կենդանութիւն 'ի
կեանսդ յաւիտենից մար :

Յորժամ անենս զհատուցումըն

գրե

հոգ

հան

տէր, եւ սո՛ւրբ ըք քո պարծե՛սցին
'ի քեզ. յայնժամ ինայեա՛ 'ի դա՛
ւանողս քո, դասաւորե՛լով յաջա՛
կողմեան դասուն մար:

Այսօր զանճառելի՛ ծնընդեան
քո տէր ըստասանոր խորհրդոյ, 'ի
հողանիւթ գոյացութեա՛նց փո՛
խողորեցեր 'ի յերկինս:

Այսօր զանտանելի՛ բանիդ բարձ
ռոյն ըզքերովբէ՛ն հողեղէ՛ն, բարձ
րացո՛ւցեր 'ի ստորնայնո՛ցս գերա՛ն
կոյիցէ՛ն կայանս:

Այսօր զանաղախն՛ կոյսն որ ըզք
եղ մաքսուր կանթամբ կերակրեաց,
'ի զգայական փոխեալ բնութեա՛նց
յիմանալեացն խորանս:

Եւ միածինն 'ի հօրէ՛ եւ լոյս
փառաց ընդ նրմս, ձա՛յնք հընէ
ցի՞ն սանդարմէտք անդինդոց:

Տեսեալ ըզլոյս մեծ հայրապետին
գրիգորի, պատմե՛ր ցնծութեա՛մք
հաւատացեալ սրբային:

Եկայք շինեսցուք սո՛ւրբ ըզխորա՛
նըն լուսոյ. քանզի 'ի սմա՛ ծագեաց
մեզ լոյս 'ի հայաստան անխարհի:

Փառք քոր եւ որդոյ եւ հոգոյս սրբոյ:

Որ շինեցեր ըզտուն քո զեկեղեցի
իմաստութիւն հօր յիսնու. եւ
կանգնեցեր 'ի սմա՛ սիւնս զեօթն
արիեան հոգւոյն զօրութիւն. եւ
առաքեցե՛ր ըզծառայս քո սո՛ւրբ
զառաքեալն կոչել՝ զհեթանոս
յարբուռն ուրախութեան խառնե՛
ցելոյ բաժակին. անդա՛:

Այժմ եւ՛ցիւս եւ յախառնս յախառնից:

Որ տիրականդ իշխանութեան հա՛
ղորդս արարեր ըզսո՛ւրբ զառա՛
քեալն, կապել եւ արձակել զոր՝
զիս մարդկան յերկինս եւ յեր՝
կրի, եւ անթուակի՞ց լինել քեզ

խոստացոր յորժամ նըստին յա՛
թոռ դատողական. անդա՛:

Որ 'ի հօրէ՛ առաքեցար 'ի փրո՛
կութիւն աղգի՛ մարդկան, միածին
որդի՛ եւ բանդ աստըւած. ըզքեզ
բարեբանե՛մք աստըւած հայրն
մերոց:

Որ զընտրեալն 'ի քէ՛ն յառաջ քան
ըզլինել աշխարհի, առաքեցեր ընդ
տիեզերս անէտաւոր սրբայու՛
թեանդ. ըզ:

Որ ըստ մարմնոյ՝ չարչարանացն
քոց եղէն կամաւ չարչարակցք, ո՛ւ
րոյ 'ի փառսն հայրենի լինել նը՛
ման քեզ խոստացոր. ըզ:

Ըզտէր օրհնեցէք ե՛ւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Եկեղեցիք հեթանոսաց հաստա՛
տեալք առաքելովքն. զբա՛նն որով
երկինք հաստատեցան, օրհն:

Քահանայք եւ ժողովուրդք միա՛ն
բան ձայնիւ երգով. զը՛յսն ճը՛շ
մարիտ որ ծագեցաւ առաքելովքն,
օրհնե:

Աստուածածին ամպ լուսա՛ւ
ւոր որ ըզցօղն կենաց հեղեր յեր՝
կիր բանաւոր. եւ զնախամօրն
շնուցեր պարտեացն ըզհօւր. ան՝
դադար ձայնիւ զքեզ բարեբա՛
նեմք, եւ հոգեւոր երգով մեծա՛
ցոյցանեմք:

Տե՛ղի անտանելի՛ բանին, եւ եր՝
կիր վայրափակ յորում ըյսն անա՛
նիցի. եւ արեւելք արեգականն
արդարութեան. անդա՛:

Զքեզ կատարումն մարգարէից
կո՛ւսական քո ծնընդեամբ որով
բնութեանքս քանկեցան օրէ՛նք,
հրաբուն սեռիցն փոխադրեալ 'ի
լուսա՛ծեմ խորանն. անդա՛:

հր
դ

դ

մեծ

ողր

Հայր առաքող միանձնիդ որում
էտուր յաշխարհի. զընտրեալս քո
'ի սկըզբանէ. անգամ չանօք սո-
ցա՞ն ողորմեա մեզ :

Փառացրն հօր ճառագայթ որ
շնորհեցեր աշխարհի լուսաւորիչ
զառաքեալն. անգամ :

տէր

Կենդանաբար սուրբ հօգի որ 'ի
լեզուս բաժանեալ հանգեար 'ի
սուրբ առաքեալն. անգամ :

Այսօ՞ր երկնայնորն վայր ի-
ջեալ տօնեն ընդ հօգեզէնքս
զյիշատակ սուրբ առաքելոցն քրիս-
տոսի, որք գանեցին ըզմարդիկ
ընդ հըրէշտակս, փառաւորելով
սուրբ զերրորդութիւնն համագոյ :

Այսօ՞ր պարսկից եղեալ վեր-
նոցն ո՞րգիք նոր սիոնի 'ի յիշա-
տակի՞ լեզուացն հրեզնեաց, որովք
եղէն ըզգեցեալք ըզքրիստոս. փա-
ռաւորելով :

Այսօ՞ր քահանայք եւ պաշտօ-
նեայք սուրբ եկեղեցւոյ տօնախմբ-
բէն զյիշատակ լուսոյն ծագողացն,
որովք մաքրեալք օծութեամբ սուրբ
հոգւոյն. փառաւորելով :

մեկ

ստ

Առաքեալք անտուճոյ ըն-
տրեալք 'ի սկըզբանէ՞ նախ քան
զաշխարհս. ո՞րք արժանի եղէք
տեսանել զանտե՞սըն հրեզնեաց.
բարեխօսեցէք առ տէր վասըն՝ ման-
կանց եկեղեցւոյ :

Բարեկամք քրիստոսի, հազա-
րանք տառապանքի նըն խոր-
հըրդոցն. ո՞րք 'ի հոսանուտ
մեղաց ծնվես վերածիք զմարդիկ
'ի կեանս անմահ. բարեխօսեցէք
առ տէր :

Գերազն յն քան ըզընաւս ան-
ճառելոյն հասիք երանութեան :

որք 'ի գարնտեան տեսալն
ներսոյիք յերկոտասան աթոռսն
քրիստոսի. բարեխօսեցէք առ տէր :

ԿԱՆՈՆ

ՅՈՎՆԱՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԻՒՆ

Իսկ զՈՐԻՆՈՒՄԸ յԱՊՈՍՏՈՐՈՒՅԱՆ ԺԱՅԻՆԸ ԱՍԱ :

Ո՞ր զանճառելի ծածկապէս խոր-
հօւրդ տնօրէնութեանդ քո մար-
գարեալք տըպանդեալ ցուցեր .
անտըւած հարցն մերոց :

Ո՞ր զանապատիւն թաղումքն քո
յեկկրի նըշանակեաց յովան, 'ի
փոր կիտին պահելով կենդանի .
անտըւած :

Ո՞ր ըզվըրկանէն քո անետարանի
գողակելով զխորհուրդ, նինուէի
քարոզէր անաշխարութիւն. ան-
տըւած :

Գործքք տեսուն ըզտէ՞ր օրհնե-
ցէք. Քաղցրաձայն երգով բարձր
սրարէք յաւիտեան :

Գիշերք ըզտէ՞ր օրհնեցէք :
Ո՞ր առաքեաց ողորմութեամբ ըզ-
մարգարէն յովան, քարոզել նի-
նուէնցւոցն անաշխարութիւն .
օրհնեցէք ընդ զընտրութեան ամե-
նայն ժողովուրդք, եւ բարձր արա-
րէք ըզհայրն երկնաւոր :

Աղբերք ըզտէ՞ր օրհնեցէք :
Ո՞ր ըմբռնեաց 'ի փոր կիտին ըզ-
փախուցեալ մարգարէն, եւ ծա-
նոյց ըզգլթութիւնն անարատ պա-
հելով. գովեցէք ընդ սէրովեան
պաշտօնեայք քրիստոսի, եւ բարձր
արարէք զեակից բանն հօր :

հր
դ
ստ

դ

Իսրայէլ ըզտէր օրհնեցէ .

Որ լուաւ մարդարէնն 'ի խորաց
անդրնդոց , եւ ժրրկեաց 'ի գըծոն
խոց անգանկանութենէ . բարեբանե-
ցէք ընդ քերտնէսն քանչանայք սու-
տուծոյ , եւ բարձր արարէք զփաւ
ուակից սուրբ զհոգին :

Բարդարէնն 'ի փոքոյ կիտին
անդաղակէր եւ անմամբ . տէմմամբ
նայեալ յիս եւ մի տար զիս հը-
ղօրիս անյ :

Ձայն բարձի 'ի խորաց անդրնդոց
ան տատալամ ողորմում . եմմամբ
ձայն անդաղակ խոյ հանցէ 'ի լը-
սելիս քո տէր :

Բարեխօսութեամբ սուրբ ան-
տուածանի եւ միշտ կուտի ան-
ղամբ . տէմմամբ փրկեալ զիս
'ի յորդանցմէ աներեւոյթ թըշ-
նամուն :

Ողորմութեանց բախտը քրիս-
տոյն , որ գըթացար 'ի քո յարա-
րածս . գըթա՞ յիս 'ի մեղաւորս ,
որ ողորմածդ ես յամենայն :

Որ 'ի բարկութեան զողորմու-
թիւն յիշեցէր ան քո ստեղ-
ծուածս . յիշեա՞ զիս ըզմեղաւորս ,
որ ողոր :

Որ 'ի ժամանակեան մերձեալ մա-
հոյն փրկեցեր ըզնինուէացիսն .
փրկեա՞ զմեզ 'ի հրոյն յաւիտե-
նից , որ ողոր :

Աննխեալ յովնանու անաքե-
լով յանմահութեանց պարգեւու-
ղէ՞ն , նինուէի՞ մահաբեր քա-
րոյ :

Յանհըլ բարբառոյ մարգարէին
զարհուրելով թագաւորի՞ն , խո-
նարհեալ զինանէր 'ի սուգ :

Պահօ՞ք պատուիրէր ժողովրդ-

դեանն պաղատիլ առ տէ՞ն ,
խընդրելով զթողութիւն մեղաց :

Մագեալ առաօտ խաղաղու-
թեան յանմահար տեսուէ՞ն ,
եւ զմահոն փառատեաց զերկիւղ :

Ուստի՞ օրհնութիւն նոր երգե-
ին քեզ թագաւոր անմահոյ , փր-
կողի՞ք 'ի ձեռաց մահոն :

Ընդ ո՞րս եւ զփրկեալքն պա-
տուական արեամբք քո սրբո՞յ ,
փրկեա՞ քրիստոս 'ի հրոյն յաւի-
տենից :

Յովնա՞ն մարգարէն անդաղ-
ակէր նինուէ՞ն անցն . ահա՞ ե-
րէք անուրբ , եւ այլ ոչ եւս ի՞ն-
չե՞ն նինուէ՞ն :

Ձայնի՞ն հառաչմամբ պաղատե-
ին ան քե՞զ զգըթած . փրկեա՞
ըզմեզ 'ի մահաւորութ հրաւիրմա՞ն
նէս ե՞ն կեցո՞ն :

Բացա՞ ընդ լուսոյ անաւօտուն
ողորմութեան՞ քո գուռն . եւ
լըսար ձայնի՞ տրդայոց անմեղաց
բիւրաւորաց փրկելով 'ի մա-
հունէն :

Եւ մե՞ք ընդ նոսին հայցեմք 'ի
քէն փրկի՞ն ողորմած . փրկեա՞
ըզմեզ 'ի սպանալեաց դէհենոյն ,
եւ քեզ իսոր յաւիտեան ամէն :

Որ առաքելք զյովնան քարո-
ղել մեծի՞ քաղաքին նինուէին ,
յայտնելով զանատ քո զմարդասի-
րութի՞ւնդ . ընկա՞ եւ զիմա ա-
պաշխարութիւնս :

Ելեա՞լ 'ի կիտէն երեքօրեաց թաղ-
մամբ պահելով կենդանի , յօրինակ
թագման քո եւ յարութեան՞ .
կեցո՞ եւ զիս զմեղօք ըզմեղեալս :

Որ լըսար ձայնի՞ աղօթից երկու-
տասան բիւրոց եւ մանկանց տը-

տէր

տէր

Յնկ
դ. ձ

մեծ

ողոր

ողոր

ղայոց, ներող գըթած եւ երկայնամիջիւն. լուր այժմ եւ ինչ որ կարգամս առ քեզ:

Այսպիսարութեամբ անպրեցան քաղաքն նինուէացւոց, ի լըսել ձայնի մարգարէին եղեւ թողու թիւն մեղաց:

Եհան քանն առ թագաւորն. պաւտուէր տայր ժողովրդեանն լըսել ձայ:

Ի բերանոց մանկանց տղայոց զարբայն երկնից յօգնութիւն կու չէին լըսել ձայնի:

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՅՆ ՍԱՐԳՍԻ ԶՕՐԱՎԱՐԻՆ

ԱՄԵՆԱՍՏՈՒՐԲ Երրորդու թեանն ընտրեալ ծառայ եւ հաւատարմ. յաղթող սպանողէն եւ քաջ նահատակ. Երազահան սո՛ւրբը սարգիս շնորհաց օթե՛ վան. բարեխօս լըր առ քրիստոս վանն անձանց մերոց:

Թագաւորին երկնաւորի սո՛ւրբ զօրապետ եւ մենամարտիկ. սիրով անմահին խաչեալ յաշխարհի. Երազահան սո՛ւրբը սարգիս խաչիւ պըսակեալ. բարե:

Արեգակնն անդարութեան մեծ կարապետ պայծառ արուսեակ, ցոլընցեալ յարեւմտից ի յեւր արեւուն, Երազահան սո՛ւրբը սարգիս անշէջ ճառագայթ. բարե:

Աւետանոր հայոց մեծաց զիմեալ ի մեջ երկրի ի հիւսիսոյ. հողմն հարսնոյ ի գաշտ ծաղկածին, Երա-

զահան սո՛ւրբը սարգիս տո՛ւնկ անմահութեան. բա՛:

Առաքելական զինող վառեալ մըտեր ի մեծ հանդէս քաջութեան, մարտիրոս որդւոյդ ի պարս վրկան յեալ, Երազահան սո՛ւրբը սարգիս եւ մարտիրոս մեծ պըսակաւորք. բարեխօս լըրուք առ տըր վանն անձանց մերոց:

Գերագոյն պատիւ առեր ի բարձրելոյն բանին բարեխօս, կատարիչ խընդըրուածաց, լըսող անօթից. Երազահան սո՛ւրբը սարգիս դիւաց հալածիչ. բարեխօս լըր առ քրիստոս վան:

Ցաւալից կենաց մարդկան զօրեղ բրժիշկ, սըրբիչ արտասուաց, նեղելոց դիւրիչ, վըշտաց մըխիթար. Երազահան սո՛ւրբը սարգիս գեւրեաց գերեհան. բարե:

Գեղեցիկ անուն բարի քաղցր եւ անուն պըտող շըրթանց հաւատացելոց. ի գիշերի եւ ի տուըն ջեան յուսով կոչեցեալ, ընդ աննայն տեղիս յիշեալ եւ փառանքրեալ. Երազահան սո՛ւրբը սարգիս գերեաց անդատիչ. բարե:

Էանից բանն ի հօրե իջեալ յերկնից ըզկնի ձայնիգ. ուստի գաբրիէլ վերառաքել գիշարն մաւրիամ առ ամլութեամբ յղայեալն ըզբեզ յորովայնի. սո քրիստոս բարեխօսեա վանն անձանց:

Ընդ ժամանել ձայնի ողջունին մաւրիամ առ եղևսաբեթ, խայտանցեր ձայնդ ընդ անաջ բանին անտունոյ, յորովայնէ ամլոյն երկրը պագեւով. սո քրիստոս:

Թագաւորն բոլորից պարածա՛կեալ յարգանդի կուսին, զոր ծա՛

աւյգ հաւատարիմ տեսեալ հոգ-
ւովն սրբով, եւ բերանով մօր
քո օրհնաբանէիր. սա քրիստոս :

Ի մաքրագործ հոգւոյն անօթ
ընտրեալ եւ ձիննափայլ. թագաւ
ւորք երկրի իշխանք աշխարհի. ան-
պակաս գանձուց բաշտող յակոբ
ալփեան յուգա յակոբեան. բարե-
խօս լերուք առ տէր վանն անձանց
մեկոյ :

Երեքսրբեան մի տէրութեան
խորհուրդ կամաց եւ հազարաւ
պետք. փողոց հընչմուկք բար-
բառք անւտեանց ընդ ամենայն եր-
կիր սուրբբդ շմաւոն եւ մատաւ
թիւ. բարե :

Բանին կենաց կանուխ քարոզ եւ
աւետարանիչ. երգ փրկութեան
հընչումն անհոն. անգի մարդկան
պարծանք սուրբբդ մատթէնս. բաւ
րեխօս լեր առ քրիստոս վա :

Աղաչեմք ըզբեզ տէր բարեխօ-
սութեամբ սրբոց ատփմանց, որք
նահատակեցան ի ճակատամարտ
պատերազմի, յանգիստ գրտան
ընդգեմ թընամուցն, բարեխօսու-
թեամբ սոցա քրիստոս խընայեա
ի մեզ :

Արք անին զազառաղէնութեան
զընչն հաւատոյ սրբոց իւ-
րեանց, եւ ընկալան ի զընի սաւ
զաւարտ փրկութեան ըզընչան
խաչին, անտէր ընդ մէջ անեալ
ըզընչմարիտ սուրբ հոգին. բա :

Արք մարբեցին շանձինս իւրեանց
տաճար անուանըդ քում սրբոց,
եւ բուրեցին հոտ անուշութեան
զանգիս իւրեանց, ի տեղւն հեղ-
ման սուրբ արեան իւրեանց. բաւ
րեխօսութեամբ սոցա քրիս :

Որ անաքեցար ի հօրէ հոգի
անեղ եւ համագոյ. անաչանօք
տնօրինաբար քում էանկցին. լինել
միմիմարիչ սուրբ առաքելոցն.
անաչեմք ըզբեզ ողորմեա :

Որ իջեր տիրաբար յերկնից սաւ-
տիկ հոգւոյ նրման անտուած յայտ-
նապէս, եւ ի հրեղէն լեզուս բաւ
ժանեալ հանգեսար ի գասա առա-
քելոցն. անա :

Որ անբուցեր երկնաւոր գինեաւն
իմաստութեան զհոգիս սրբոց քոյ
առաքելոցն. որք սրբոցին տրտ-
մեցելոց որդւոց անգամայ ըզբաւ
ժանն ուրախարար յայդոցն եղե-
մայ. անա :

Յորժամ յերկնից գոչէ փողն
ազգեցութիւն անեղելի տիեզե-
րայ ի գասատաւն անհոն. յայնմ
անուր անհեղին յիշեա տէ՛ճի եւ
ըզմեր ըզնընջեցեալսն. եւ հանգս
ընդ սուրբնս քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանըդ փայլին ի յարեւե-
լեց. եւ զբարութիւնըք հրաշքըն
բանին. յայնմ անուր անհ :

Ջարհոնրեալ գողան արարածք ի
ձայնէ սրովեապոչ փողոցն. յորժամ
հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ
ի գասատաւն զանգոս որդւոց մարդ-
կան. յայնմ :

Անընկիւզն անտուած անձաւ
ուելն անբաւ զգրութիւն. որ իւ-
կըզմանց յաւիտենից խնամարկե-
ցեր զնրդիս անգամայ. գերանցն
սոցօք շնորհիւ փայլեալ ցոյցեր
ծընընդեամբ զմայր միածնիդ քո
ընտրելոյ. անաչանօք սոցա խընա-
յեա ի մեզ :

Որ յանէից բանիւ զյայնցութեան

հոգ

հան

ած

զաշխարհս անկենայն . այսօր մայր-
դասիրեալ տնօրինաբար 'ի յան-
նայն արկեր հիմունս նորոյ աշխար-
հի . անշահանօք :

Ի յանուն էրկրէ այսօր բոլաւ
մեզ բարեբեր բոյսն բարի . շու-
շան հովտաց ծաղիկն դաշտաց .
միանայրն մարիամ արմատ տըն-
կոյն անմահութեան . անշահանօք :

Ար 'ի սկզբանէ իմաստութեամբ
հաստատեցեր զեկեղեցի հօր իմա-
սութիւն . զոր նախանշակար տե-
սութեամբ նշանակեալ մովբէս
խորանաւ երկնահանգոյն 'ի սինա
լէրին , լուսաւորելով փառօքն
աստուծոյ :

Ար ըլխորհուրդ անապական տնօ-
րէնութեանը քո 'ի սրբոյ կու-
սէն . տրպաւորելով տապանակն
աստուածային ուխտի կոակարա-
նաց բանիդ աստուծոյ . փառաց ան-
նեղիդ տեղի հանգրտեան :

Ար 'ի կեանս վերագարծի բնու-
թեանս դարձանմեն յորդանանու
օրինակեցեր . եւ ըզբունութիւն
մահու եւ գլխորդ կործանանմեն
երբօրի տապանակաւ խաչին հրա-
շագործեալ նոր խորացել . օրհնու-
թիւն քեզ տէր երգեսցեն մահ-
կունք :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Սողաւարտ յուսոյ անմահ բանին
եղեալ 'ի գլուխ մերոյ իշխանին .
տուներ աջոյ վահան հաւատոյ քրիս-
տոսանէր զօրաց եւ զօրանպետաց ,
ատենահաս սուրբդ սարգիս ա-
մուր պարիսպ ընտիր հեծերոյ . բա-
րեխօս լէր առ քրիստոս վասն ան-
ձանց մերոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանս :

Խաչաշարժար սուրբ գիտապետ նը-
շանագործ անուամբ 'ի խաչ եւ
յեկեղեցի . անաւել պայծառ 'ի
գլուխս գագայ 'ի գագաթան տեղ-
ւոյն օրհնեալ սրբոյն մեարմպայ .
երանահաս սուրբդ սարգիս բա-
գնեաց կործանիչ . բարե :

Ձինուորութիւնք հրեշտա-
կաց օրհնեն ըզքեզ . իմանալ ձայ-
նին . ըզքեզ փառաւորեն . աստը-
ւած հարցն մերոց :

Իշխանութիւնք եւ պետութիւնք ,
սերովք եւ քերովք փառաւորեն
սուրբ զանուրդ քո . աստուած ,

Ազգ մարդկան հողեղենաց դա-
սուց մարտիրոսաց երկրպագեն
տէրութեանդ քո . աստուած :

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա-
րարէք ըզնա յաւիտեան :

Ձոր փառաբանեն 'ի բարձունս ի-
մանալ զօրութիւնքն . ժողո-
վուրդք օրհնեցէ՛ք :

Արում երկրպագեն գովելով
դասը սրբոյ մարտիրոսացն . բա-
հանայք օրհն :

Ամենագովելի եւ քան զերկի-
նրս բարձրագոյն , որ զանհա՛սա-
նելի ըզտէրն յորովայնի քում
կրեցեր , եւ ցընծութիւն աշխար-
հի ծընար . վասն որոյ ամենեքեան
ըզքեզ միշտ մեծացունցանմբ :

Ամենապայծառ բերկրեալ միշտ
կոյս , որ զանբա՛ւելի ըզբանն ան-
ձառաբար յըղացար , եւ ըզմարմ-
նացեալն աստուած ծընանելով 'ի
քէն . վասն որոյ :

Ի լեռնէ վէմն անանց ձեռին
հատեալ գանիւ՛ւլ գուշակեաց
զանսերմն ըզծրուեղ քո հարսն

հրց
դ

դ

մեծ

երկնաւոր, մայր եւ յէտ ծննդեան
մնալով կոյս. վասն որոյ:

Նայեա՛ ի՛ մեզ եւ՛ ողորմեա
մեզ քրիստոն, որ ունիս բազում
գլխութիւն:

Ո՛ր հայրդ ես որքո՞ց եւ՛ դատաւոր
այրեանց քրիստոն, որ ու:

Ո՛ր պնասկիչդ ես սրբո՞ց, լուր եւ
մեզ աղօթիւք սոցա քրիստոն, որ:

Այսօր հրեշտակաց դասքն ի
յերկինս ուրախանան ի՛ վերա՞յ
ճըգնութեան սրբոցն:

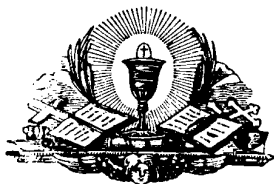
Այսօր ճըգնազգեսոց սրբոց դասքն
ի՛ յերկրի՛ պնասկեցան, երկնային
աստուածեղէն փառօքն:

Այսօր անմարմնոց զինուորով
թիւնքն մեծապէս տօնեն. քանզի
երկրաւոր զինաւորաց բազմու
թիւնքն ընծայեցան ի՛ խորա՞յ
սրբութեան երկնից:

Զինաւորէն քրիստոսի՛ ի հօրէ՛
առեալ պարգեւս, յաստուածաւ
տունկ ի՛ դրախտէն ծագեցաւ մեզ
շառաւիղ. որ է զէն յուսոյ վաւ
հան հաւատոյ:

Իսկ երանելի վրկայն քրիստոսի
զօրանայր ի՛ սուրբ հոգւոյն. զի՛ գեւ
րանութեանցն առնոյր ըզշնորհս ու
ղորմութեան, որ է զէն:

Աստ արանջիք ըզյշատան սրբոցն
սարգսի զօրաւարին. որ է դուռն
երկնից եւ ճանապարհ արքայու
թեան. եւ մեզ զէն:

ԿԱՆՈՆ

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻՆ

ԲԱՆՆ որ ընդ հօր յէութեան
եւ համագոյ՛ սուրբ հոգւոյն.
ըզպատկերն իւրական խառնեալ
ընդ հոգանիւթ բընութեանս. զոր
զարդարեալ փառօք ե՛դ ի՛ դրախ
տին փափկութեան:

Յորում ցը՛նծայր զուարճացեալան
տըխրական խընդութեամբ. քանզի
զաստուած տեսանէր միշտ խոնար
հեալ ի՛ դրախտին. յորմէ՛ զուսոյն
ճառադայթ տըպաւորէր ի՛ յին
քեան:

Վասն որոյ աղաչեա՛ մայր աստու
ծոյ մարիամ. զմիաճին քո՛ զորդին
զի՛ շնորհեսցէ ըստ աւագակին ժաւ
ռանդել վերըստին մեզ ըզդրախտին
վայելչութիւն:

Այսօր յօրինակ նախաստեղծին
ադամայ, որ ի՛ դրախտին փափ
կութեան ուրախանայր ընդ հրեշ
տակս. ցը՛նծացո՛ւք եւ՛ մեք ի՛
յօրհնութիւնս հոգեւորս:

Այսօր ի՛ խորհուրդ աստուածաս
տեղծ նախահօրն, որ ի՛ պըտղոյն
անինայ ճաշակելով զուարճանայր.
ճաշակեսցո՛ւք եւ՛ մեք ըզպատուի
րանս աստուծոյ:

Ո՛ր ողորմութեամբ՛ մբ զգեա՛ւ
ցար մարմին, եւ նորոգեցէր ըզհնաւ
ցեալքս. նորոգեա՛ եւ զմե՛զ հոգ
ւով քրիստոս. եւ՛ ողո՞րմեա՛:

Ո՛ր ի՛ խաչն՛ մեա՞ւար մարմ
նով, եւ զմեռեալքս զարձուցէր
ի՛ կեանս. կեցո՛ եւ զմե՛զ հոգ:

օրհ
դ

✱

Ար յարեալ՝ ի՞նչ մեռելոց, եւ յարուցեր ըզ բնութիւնըս մեր յուսով. յարո՞ւ և զմեզ հոգ:

Ար ըզսիրելիս՝ քո՞ւ զզանդարոս կոչեցեր ի գերեզմանէն. կոչեա՞ն եւ զմեզ հոգւով ի՞նչ կեանս. ե՞ւ ո՞ր:

Նորահրաշ տեսեամբ յարու թեան քո տէր, ահեղակերպ փայլմամբ զարհուրեցան զք՝ մա՞թոխք, եւ մեռեալք ընդ կենդանւոյդ յարեալսն ի՞նչ հաւանտս համօրէն յարութեանն:

Յորժամ փառօք հայրենի քրիստոս ծագին ի՞նչ յերկնաց, եւ յարուցանեն ըզմե՞ս ուսուցան. յայնժամ դասեա՞ն ընդ աջմէ՛ քումմէ՞ս, եւ

կոչեա՞ն ըզմեզ ի՞նչ փառքս քո:

Յորժամ հեծանոցաւ դատողը թեան քո տէր, սրբեւ ըզկալ աշխատե՞ս ինչ. յըշտեմարանս արքա՞ն յութեա՞նդ. ժողովեա՞ն զմեզ ընդ արդարոցն:

Յորժամ եկեղեցի՝ հարսնացեալ միանայ ընդ փեսայիդ, ընդ իմաստուն սուրբ կո՞ւսա՞մնանցն արժանացո՞ւ առագաստին ըզմե՞ս, ընդ նոսին երգել ըզփառս ի՞նչ բարձունս:

Յիշեա՞ն զմեզ տէ՛ր յորժամ գաս թագաւորութեամբդ քո:

Ենորհեա՞ն մեզ տէ՛ր զթողութիւն բաժում յանցանաց մերոց:

Ասո՞ն մեզ տէ՛ր փառքս տալ մեծի տերութեանդ քո:

Օրհնեմք ըզքեզ անթակիւբըն հայր. որ յամենայն ժամ օրհնին ի՞նչ դասուց քերովեմից:

Գովեմք ըզքեզ միաձին որդի. որ անդադար փառաբանին ի՞նչ դասուց սերովեմից:

Անդադար բերանով անհանգիստ բարբառով բարեբանեմք սուրբ զհոգիդ. որ փառակիցդ ես հօր եւ որդւոյ:

Մի աստուածութիւն երրորդութիւն անբաժանելի, որ ի՞նչ եւ տա՞ն կաց անդադար օրհնաբանիս Անմարմնոց զնո՞ւորութիւնք փառաբանեն ըզքեզ, իշխան հայր անտրւած:

Չորեքկերպեան կենդանիքն վաճ յերկէ՛ աղաղակեն առ քեզ, իշխան նա՞ն կից որդի եւ բա՛նդ աստըւած:

Իշխանութիւնք աթոռոց գովեն ըզքեզ, ամենասուրբ հոգի՛ և բոլոր ի՞նչ աստըւած:

Օրհնեմք ըզքեզ անեղ անըս կիւբըն հայր. անհասանելի եւ փառաւորեալ յանմարմնոց զնո՞ւորութեանց:

Գովեմք ըզքեզ որդի՛ հօր արարչակից բանդ. նորոգող և կեանք աղգի՛ մարդկան թանգսուոր յա՛ն տենից:

Ձքեզ բարեբանեն ամենայն աղինք. մըշտընջեաբո՞ղիս անըսպառ աղբիւր սուրբ հոգիդ ճըմարտու թեան:

Աստուածածին և սրբոհ. որ ըզբանն աստըւած անսերմն յըղութեամբ յարգանդի կրեցեր. անդադար երգով մեծացուցանեմք:

Ձքեզ մայր կուսութեան և յըղութեան լուսոյ, և առագաստ անձառելոյ բընակողին ի՞նչ քեզ փեսայացեալ բանին. ան:

Քեւ լուծան կնիք դատապարտութեան. եւ քեւ կանգնեցաւ մեղընցեալ մայրն գլորեալ. վանն

որոյ ըզբեզ աստուածածին եւ կոյս . անգագա՛ր երգով մեծա-
ցուցանեմք :

Ասչի՛ քո քրիստոս երկրպագէն արարածք ամենայն , որ ՚ի փրկու-
թիւն մեզ կանգնեցաւ . սա՛հիւ
ցի մեզ պահապան յողթող , ան-
բեցուցանել ըզմեզ ՚ի պատրանաց
բանասրկութիւն :

Ի՛ սմա բարձրացար բարձող անի-
ծից , որ փառաւորեալդ էս ընդ
հօր . ժողովե՛լ ըզհռոցեալսն
կենսաբեր փայտիւն . անպրէ :

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք
ամենայն . սմա՛ սպասէին արգե-
լեալքն ՚ի մեղսսէր բանտին . որ
ազատեաց ըզմեզ ՚ի պատրանաց
բանասրկութիւն :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Այսօր ՚ի տիպ պատմութեանին ա-
ռաջնոյ , որով պրծնեալ զարդա-
րիւր ՚ի փառք մարդն առաջին ,
զարգարեացո՛ւք էւ մեք աստուա-
ծային օրինօք :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեամ յախտեմք :

Յընծա մարիամ արեգականն ան-
գարութեան արեւելք , եւ սղա-
չեա՛ զան ՚ի քէն զժննայն աստուած
վասըն մեր . զի գարձողացէ վերս-
տին զմեզ ՚ի դրամիտին ժառան-
գութիւն :

Ուրախացիր եկեղեցի՛ քրիստո՛ս
սի , փրկական տնօրէնութեամբ
մարմնացելոյն ՚ի կուսէն վասըն քո ,
աստուծոյ հարցըն մերոյ :

Այսօր ցընծան որդիք ազանայ .
քանզի որ ՚ի սկզբանն օրինադիր
պահոցն ՚ի դրամիտին վասըն մեր
պահել մարմնով յանձն առնու ,
աստուած հայր :

Այսօր երկրորդ ազամ վանն ա-
ռաջնոյն անճաշակ լինելով , ըզ-
ճաշակաց պրտոյն քաւել ըզպար-
տիս , աստուած հայր :

Ր՛գտեր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր ան-
րարէք ընն յաւիտեան :

Ո՛ր ըստ պահոց քանանսրեայ
փրկողին պահելով հարսնացեալ
եկեղեցի . զի մըսցէ ՚ի յառանգաստ
ընդ փեսային յարուցելոյ . բա՛րձր
անրա :

Նկայք հաւատացեալք քրիստո՛ս
սի , ցընծո՛ւթեա՛մք պահեցուք ,
ընդ անմահին մահու մեռանելով
մեղաց . զի յարութեամբ նորա
կենդանացո՛ւք արդարութեամբ .
բա՛րձր անրա :

Ո՛ր ընտրեցար ՚ի սկզբանէ ան-
նապական կոյս մարիամ լինել տա-
ճա՛ր սրբութեամբ , անճառ լու-
սոյն որ ՚ի հօրէ . առ նա՛ միշտ բա-
րեխօսեա կեցուցանել ըզմեզ :

Ո՛ր առ ՚ի քէն երկրորդ ազամ
վանն առաջնոյն յանցանաց , բնու-
թեամբ մերս՛ի պահելով , զմա-
հաբեր պրտոյն լուծեալ զպատ-
րանս . առ նա՛ միշտ :

Արդ անչեա՛ մայր աստուծոյ
զժնեալն ՚ի քէն վասըն մեր , զի
ընդ նրմին պահելով սուրբ յա-
րութեամբ նորա նորոգեացուք .
առ նա՛ միշտ բարեխօսեա կեցու-
ցանել ըզմեզ :

Թիւնա իմ . Ո՛ր՛հրմա ի՛նձ
աստուած :

Ո՛ր զառաջինն ոչ պահելով ըզպա-
տուիրանըն մեռաք , շնորհեցէ՛ր
քեւ օրինակ մեզ պատուիրան կե-
նաց , զի պահելով կենդանաս-
ցուք . սղ :

Խաչ

4

մեծ

հրց
ած

որ

Ար' ՚ի խորհուրդ քո կամանոր մա-
հուանն եկեղեցի քո քրիստոս, մե-
ռանելով օրինաց մեղաց, զի յա-
րոցեալ ընդ քեզ նորոգեսցի ՚ի
փառս. ող:

տէր

Ի՛ բարձանց. Փա՛ռք յարու-
թեան քո տէր:

Ար տըրտմտկան չարաբանաց խա-
չի քո քրիստոս, եկեղեցի՛ հեթան-
ոսաց չարաբանից գողով քեզ
սրբութեամբ պահօք. փա՛ռք յա-

Տուր մեզ տէր մահո՛ւ քո նրմա-
նիլ մեռելութեամբ մեղաց, զի
և կենա՛ց քոց հանդիման արժա-
նացո՛ւք կենդանալար սրբայնու-
թեանդ. փա՛ռք յա:

Ահա եղաք Օրհնութիւն պահոց զուրն ձայնի
ապաշխարութեան Ողորմեայսն կարգաւ:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՀՈՅ

ամ

Հայր բազումազնոր խոստովա-
նիմ առ քեզ որպէս զանաւակ որ-
դին. թող բնձ ըզմեզս իմ, եւ ու-
ղորմեան:

Տէր որ գրթացսր ՚ի կրկն քանա-
նացի, զըթա եւ յիս ՚ի մեղանորս,
եւ ող:

Տէր որ զարձնեցեր ըզմաքսաւորն
՚ի զխտութիւն ճըշմարտութեան,
զարձո եւ զիս ըզմոյրեայս, եւ
ողորմեան:

Աստուած բազումազնոր,
խնայեալ յարարածքս քո հայր ա-
մենակալ, եւ ող:

Արեգակն արդարութեան, ծաւ-
ղեալ ՚ի հոգիս մեր ըզնցս ճըշմար-
տութեան, եւ ող:

Տուր մեզ տէր զխաղաղութիւն,
եւ փրկեալ ՚ի նեղչաց մերոց հո-
գիդ ճըշմարտութեան, եւ ող:

Ի նեղութեան իմում օգնեալ
ինձ տէր, որպէս երբեմն յովնա-
նու, եւ ող:

Ի յանցանաց խնց մաքրեալ զիս
տէր, որպէս երբեմն ըզմաքսաւորն,
եւ ող:

Ի նեղաւոր շըրթանց փրկեալ
զիս տէր, եւ յարեմէ՛ անպրեցո՛ւ,
եւ ող:

Զըզման իմոյ զարտասուս ար-
կանեմ առաջի քո քրիստոս, թո՛ղ
բնձ ըզմեզս իմ որպէս երբեմն ըզ-
պոռնիկին, որ միայնդ ես բազմա-
զնութ:

Անկանիմ անաջի քո քրիստոս,
որ հովիւդ ես բանաւոր հօտի,
խընդրեալ եւ զիս ըզմոյրեայս,
որ մի:

Ըզմեզս իմ ցոնցից քեզ քրիստոս,
որ բրթի՛ չիդ ես հոգւոց եւ տէր
կենաց, բրթի՛ չիեալ եւ զիմ զհի-
ւանդութիւնս, որ մի:

Արտանդիմ ՚ի բազմութեան
մեղաց խնց. ստորեւ խնայելու
թեան օգնեալ բնձ:

Արեւիծիմ հովնով անօրէնու-
թեան իմոյ. թանգաւոր խնայ:

Ի խորս մեղաց ծովու տարաբե-
րեալ ծրփիմ. նաւապետ բարի
փրկեալ զիս:

Թիւնս իմ. Ողորմեալ բնձ
ստորեւ:

Ի լըսել ըզնայն փողնի յահագին
անունն, յորժամ հարկանե՛ հրեշ-
տանակեան եւ կոչե՛ ՚ի դատա-
տան, ող:

Ի նըստիլ քո յատեմի՛ դատաւոր

անհղ, յորժամ առնէ՛ս հրափոր-
ձողթեամբ ըզքը՛ննութիւն որդ-
ւոց մարդկան, ողո՛ւ :

Ո՛ր առ ՚ի՛ քէն երկրորդ անամ
վասն առաջնո՛յն յանցանաց, բնու-
թեամբ մերո՛վ պահելո՞վ, զմա-
հաբեր պըտողն լուծեալ զպան-
րանս . առ նա՛ միշտ բարեխօսեա՛մ
կեցուցանել ըզմեզ :

Փառք Խոր եւ որդւոյ եւ հագւոյն սրբոյ :

Արդ անգնեա՛ւ մայր աստուծոյ
զծնեալն ՚ի քէն՝ վասն մեր, զի
ընդ նրմի՛ն պահելո՞վ սուրբ յա-
րութեամբ նորա՛ նորոգեցուք . առ
նա՛ միշտ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Ի՛ միւսանդամ գալլատեան աս-
տուածորդւոյն, սուրբ խաչն երեւի
եւ լուսանորէ . զի նա՛ է յոյս հա-
ւատացելոյ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՀՈՑ

ակ

Օ՛րվ կէնցադոյս հանապաղ զհս
ալէկոծէ :

Մըրթկեալ ալիք թընամին ինձ
յարուցանէ :

Նաւապետ բարի լեր անձին իմոյ
ապաւէն :

Մերձ եմ յընկըմիլ օգնեա՛լ ինձ
նաւապետ բարի . քանզի ծանրա-
ցան ՚ի վերայ իմ բեռի՛նք մե-
ղաց :

Աստուած յօգնել ինձ փութա՛ւ
քանզի խորք չարեաց ընկըմէն
զհս յանդռնդս . այլ դու նաւա՛ւ
պետ լեր եւ ի՛նձ ձեռննտու :

Փըրկես ՚ի վըտանդէ ըզնաւաբեկս

ի յայեաց ծովէ . քանզի կորնչիմ
ի՛ մեղաց անօրէնութեան իմոյ :

Ա՛ղաչեմ ըզքեզ տէր պարգե՛ւ
ւեա՛ ինձ ապաշխարութեամբ լուա-
նալ ըզմեզս իմ, եւ ողորմեա՛ :

Զարտասուս իմ եւ զհաւաքանըս
սըրտի իմոյ մարդասիրութեամբըդ
քո ընկալ տէր, եւ ող :

Մերձեցի՛ն խնդրուածք իմ ա-
ռաջի քո՛ տէր . բարեարութեամ
բըդ քո խնայեա՛լ յիս, եւ ող :

Ա՛ղաչեմ ըզքեզ հայր երկնա-
ւոր, մի գարձուցաներ զերեւորս
քո յի՛նէն, զի նեղեալ եմ ես վաղ-
վաղակի՛ լուր ինձ տէր :

Մղորեալ անձն իմ անօրէնու-
թեամբ, մի կորուսաներ զիս տէ՛ր
ըստ անօրէնութեան իմոյ, որ խընդ-
րողդ ես մղորեալ ոչխարիս :

Ծանրացեալ մեղօք ընկըմի անձն
իմ, ընկալ զիս որպէս երբե՛մն ըզ-
պետրոս , ո՛ր ծրիմս անէկոծեալ
յանցանօք :

Մեղայ տէր բազումողորմ աս-
տուած . մեղայ ողորմեա՛ :

Մեղայ տէր եւ անկանիմ առաջի
քո՛ . մեղայ ող :

Մեղայ տէր խոստովանիմ ըզյան-
ցանս իմ . մեղայ ող :

Թիւնս իմ . Մեղա՛յ քեզ տէր,
քաւեա՛ւ զիս :

Մեղա՛ք անօրինեցա՛ք ամի՛նեքեան .
ոչ պահեցա՛ք ըզպանտուիրանըս քո՛ .
մեղա՛յ :

Դարձի՛ր տէր ՚ի բարկութենէ՛
քո՛մմէ . անցո՛ ՚ի մէնջ ըզցաստմըն
քո՛ . մեղա՛յ :

Ո՛ր ըզլանն անեղական զէական
էից զոյացութեանց անճառաբար
ծընար մարմին եղեալ ՚ի՛ փրկու-

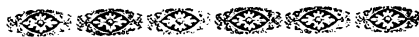
Թիւն եղականացս . առ նա միշտ
բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց :

Փառք Եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Ար ըզպըտողն 'ի քէն կենաց ըն-
ծայեցեր մեռեալն արդամայ . զորոյ
պահօք քառասնօրեայ քանեաց
զպըտողն ճաշակումն , եւ յան-
վախձան ըզնոյն վերածեաց 'ի
կեանս . առ նա միշտ բարեխօսեալ
վասն անձանց մերոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ի միւսանգամ քո գալլատեանքն
յերեւել տուրք նըշանիս , արժան-
նի արտ ըլծառայս քո վերջատին
նորդման . զի գու միայն ես թա-
գաւոր փառաց օրհնեալ յաւի-
տեան :

ՈՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՆՈՅ

բձ

Դարձո զցանառմըն քո 'ի մէնջ ,
յաղարկակել հողեղինացս .
բազմագոյն տէր խնայեալ եւ մի
կորուսաներ :

Անդեմեա զանկեալս 'ի գլորմանէ ,
զվերաւորեալս 'ի թըշնամոյն . որ
բըժիշկդ ես հիւանդաց , բըժըշկեալ
զիմ զհիւանդութիւնս :

Ի յանցանոց իմոց թախծեալ
անձն իմ գոչեմ որպէս ըզմաքսա-
ւորն . անտըւած քաւեալ զիս ըզ-
մեղաւորս :

Անեղեւութից քրննող գալտ-
նեաց , բըժըշկեալ զհոգւոյ իմոյ
զհիւանդութիւն եւ կեցո միայն
մարդասէր :

Ար երկայնամիտդ ես առ ամենե-
ւեան , որոյմեալ անձին իմոյ բազ-
մամեղի եւ կէ :

Ամենաբաւական ողորմութեան
չընորհ , պարգեւեալ ինձ յահագին
անձրն ըզթողութիւն եւ կեցո
միայն մարդասէր :

Բազում ես քո զըթութիւնքըդ
բազմամեղ անձին իմոյ . որոյմեալ
անտըւած քաւեալ իմ :

Զի քեզ անյիշատար տէր մեղայ
չարին խաբամմա . որոյմեալ :

Ի քո 'ի միւսանգամ գալլատեանքն
յորժամ գաւ գաւտել զերկիր . ու-
ղոր :

Անդալ միջեւ յերկինս եւ
զարդար ըզցանառմըն քո շարժեցաք
'ի մեզ . տէր ըստ մեծի քում ողոր-
մութեանդ որոյմեալ մեզ :

Խջաք մինչ 'ի դըժոխս ընկըլմեայք
յանօրէնութեան մերում . տէր
յիշեալ ըզդինս արեան որդւոյ քո
եւ ողորմեալ :

Հալածեա 'ի մէնջ տէր նըշանաւ
խաչի քո զընդդիմամարտ եւ զա-
ներեւոյթ գաղանն . եւ մի տար
յապականութիւն զքո ժառան-
գութիւնս :

Տաճար լուսոյ անըստուերին եւ
առագանստ անձառ բանին . որ ըզ-
նախնոյ մօրն եւայի բարձեր զա-
նէճսքն տըրտմալ . հայցեալ յորդ-
ւոյ քո միանձնի հօր հաշտութեան
նըն միջնորդի . բաժնեալ 'ի մէնջ
ըզխուովութիւն եւ տալ զորդոյ
յաղարկութիւն :

Փառք Եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Աստուածածին անհարանացեալ
յերկրէ յերկինս հարսն ընծայեալ .
յորժամ բազմիս լուսոյ նըման քո
միանձնիդ յաջակողմեան . յայնժամ
մաղթեա ընդ մեր ըզնոյն փրկիլ
ըզմեզ յահագ թոցոյն . համադա-

սիւ ընդ անդա՛րոյն երգե՛լ ըզիանու
ընդ երկնայնոցն ։

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց ։

Ե՛րեւեա՛լ անվառանձման անըն
պատուական ՚ի ձեւ խաչին . հէր-
ձաներն ըզծո՛ղին կարմիր , անաջ-
նորդե՛րով ժողովրդեանքն սեամբ
անպոյ ըշան անմեկնե՛րէ՛ս . ո՛ր
ձեւացոյց մեզ ամբողջ մըտանել
ընդ դուռն անեղա՛հէ՛ս գրախտին
տեսուն ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՀՈՑ

ԲԿ

Յամենայն ժամ անպաշտիք իմ
այս ե՛ն . ՚ի մեզաց խնոց սո՛ւրբ
անա զիս տէր ։

Յանցանայ խնոց զանհո՛ւրի՛ սիրտ
իմ . անպաշտ ըզբե՛զ թո՛ղ ինձ
տէր ։

Արտանուանց խնոց մի լըուեր տէր .
զի պանդո՛ւխտ եմ ես յանցանո՛ր
երկրի ։

Թի՛ւնս իմ . Ողորմեա՛ ինձ ան-
տըւած իմ ողորմեա՛ ինձ . զի ան-
պատասխանիք եմ յամենայնի՛ թո՛ղ
ինձ տէր ։

Տանապեհ . Ճանապարհքք քո ո՛ւ
զի՛ղ ե՛ն , ես միայն մոլորեցոյց .
զանձն զիս եւ ողորմեա՛ ինձ ան-
տըւած ։

Թեա՛ն քո . Դատանտանքք քո ան-
գա՛ր ե՛ն , ես միայն եմ մեղու-
ցեալ . քա՛եա՛ զիս եւ ողորմեա՛
ինձ ան ։

Յի՛ս իմ ես դո՛ւ տէր քա՛ւիչ
յանցանայ իմոց . մի՛ անտէ՛ս աւ-
ներ զըզխու՛մն արտանուանց խնոց .
ողորմեա՛ ինձ անտըւած ։

Ա՛ռ քե՛զ անպաշտեցոյ՛ ո՛րպէս զա-
նառակ ո՛րդին . հա՛յր մե՛ զայ յէր-
կինս եւ անա՛յի քո . ո՛ղ ։

Փըրկեա՛ զիս անտըւած ՚ի բաղու՛մ
մեզաց խնոց . անա՛ անթա՛նիք քոյին
սո՛ւրբ արքայութեանդ . ո՛ղ ։

Մե՛զք իմ բաղու՛մ ե՛ն յոյժ ծանր
ե՛ն քան զանա՛ղ ծո՛վն . քանդի
բե՛՛զ միայնոյ մեզաց ողորմեա՛ ինձ
անտըւած ։

Բայ տէր ըզգո՛ւռն ողորմութեան
ո՛ր ողբալով կարդա՛մ աւ քե՛զ .
քանդի բե՛՛զ ։

Հե՛ղ յիս ըզգը՛ծութիւնըդ քո
բաղումնողորմ եւ մարդասէր . քան-
զի բե՛՛զ ։

Թի՛ւնս իմ . Մե՛զաց քե՛զ տէր .
մեզոց ողորմեա՛ ։

Մեզաց անթրինեցոյ՛ եւ մատնեցոյ՛
ի ձեռս անթրէն թընամուշն . արդ
անկեա՛ղ անպաշտ թո՛ղ ինձ տէր ։

Քան զանմեկնեանս առանձե՛լ մե-
զայ տէր իմ զըթո՛ւմ , քան զասե-
նեանն անթրինեցոյ՛ եւ մատնե-
ցոյ՛ ի ձեռս անթրէն թընամուշն .
արդ ան ։

Ե՛կեացե՛ տէր ՚ի վերայ մեր ո՛ւ
ղորմութիւն քո , եւ բան փրկի՛ւ
թեան քո պահեցե՛ զանձինքս
մէր ՚ի մեզաց ։

Ողորմութիւն քո եւ ճըմարտու-
թիւն քո եւ լոյս երեսնայ քոց ան-
ռաջնորդեցե՛ մեզ ՚ի յարգարու-
թիւն ։

Ո՛ր ողորմածդ ես զըթո՛ւմ եւ եր-
կայնամիտ տէր , ընկալ զանա՛շտնքս
մեր բարեխօսութեանք սո՛ւրբ ան-
տուածանի՛ն ։

Տէր ըզլուր միւսանդամ քո՛ դա-
լատեանդ լըւայ եւ երկեայ . զի՛

ուսայ՝ ի սրբոց պատուիրանացն
Եթէ՛ գանձս ի՞նչ գտնել զերկիր։

Տէր յիշեցի՛ ըզսոր ըզգործս իմ եւ
զարհուրեցայ. զի ծանեայ ճշմար-
տողութեամբ զանշաւոր եւ զանա-
շաւ ըզքո՛ գատատանն։

Տէր յիշեցի եւ ըզգողթ արարչաւ
կան սիրոյ քո՝ սու քո՛ արարածս .
եւ ի քո՛ գլխով թիւնդ ազանիւ
նեալ աղաւթս, ողորմեա՛ ինձ յա-
ւուր յայնիկ քրիստոս սրբայր գա-
տաւոր։

Այսպիսիօք սնտուածանքնն աւ
նապահան քում ծընողն, զիմաւ
նալի՛ անշո սրբոց մերոց բացցեն
ողորմութեամբ հայիլ ի ըսյս քո՛
քրիստոս։

Փառք օր եւ որդայ եւ եղայն սրբայ։

Մարիամ կոյն անորաւ զանապա-
հան փեսայդ աղաւթս, զի հաշտեա-
ցի ընդ սրբի եղեալ հոգիսն, եւ
միաւորեացի գործեալ սիրով ընդ
հեռացեալս ի նմանէ։

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան։

Յորժամ յարեւելից փայլիս անձառ
լուսով լուսաւորես զհաւանա-
ցեանքն. եւ գատապարտես զաղ-
զըն հրէից անհաւատից ով սո՛ւրբ
քաւով թեւ. եւ՝ զիս լուսանո՛ւ-
րեա ըղիաւսորեալս մեղօք. եւ
գատապարտես ի գանս մատենա՛ւ
գրի յանձան երկնից անբայո՛ւ-
թեա՛նք. զի անպաղար օրհ-
նաբանիս եւ քո՛ են փառք յա-
ւիտեանս անէն։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՆՈՑ

Օ եւրժո՛ զիս յորոգացի՛ն ո՛րտո՛ւ-
ն զիս եւ յամենայն վրտան-
գից անպրե՛շտ եւ ողո՛ւրմեա։
Յաներեւոյթ թընամուշն եւ ի
գանգունի նեղից բանասրկուին պա՛շ-
հեա՛ եւ ող։

Փըրկեա՛ զիս ի յանցանաց մեղաց
իմոց, եւ նորոգեա՛ զիս հոգեով
գիտո՛ւթեան եւ ող։

Մոլ մեղաց խոց զիս անկոծէ .
որ ես նաւանդեա բարի, շնորհեա՛
ինձ նաւանգիստ հայր ամենա՛ւ
կալ։

Խորք պատրանայ զիս կորուսա՛-
նեւ. այլ գաւ նաւանդեա բարի,
շնոր։

Որ միայն իշխանդ ես թողուլ ըզ-
մեղս. եւ ես աղաւթս ըզքեզ. տէր
թող ինձ ըզմեղս իմ հայր ամենա՛ւ
կալ։

Մերձեալ է օր գալոյ քո տէր .
ընդ ձայնի աղօթից խոց որ կար-
գամս առ քեզ, եւ ողո՛ւրմեա։

Բանից խոց ունիլնդիր տէր, եւ
ի միտ առ զանգաւնս իմ զանա՛ւ-
ւտողս որ կար։

Որ ընկղմեալս եմ ի խորըս չար-
եաց, սուրբ զհոգիդ քո առաքեա՛ւ
առ ինձ որ կար։

Ողորմեա ինձ աստուած, զի՛
քեզ միայնայ մեղաց։

Անանել լուս զիս ի տըլոյ յան-
ցանաց, անբար բըժըշկութեան,
եւ ողո՛ւրմեա։

Յարեւե՛ փրկեա՛ զիս, որ հոգեոց
եւ մարմնոց ունիս իշխանութիւն .
եւ ողո՛ւրմեա։

ԳԶ

Վերաւորեալ յանցանք անձն իմ, ան բեղ տէր Համբարձի զաչս իմ. թո՛ղ ինձ ըզմե՛ղս ի՛մ միւսն բարեղո՛ւթ, եւ ողորմեա՛ն ինձ անտըւած ըստ մեծի՛ ողորմեալթեան քո՛ւմ:

Նործանեաց զիս չարագործ թշնամին, եւ կամի՛ խաղառ զիս որսալ. հա՛յր բարեգո՛ւթ բըժըշկեա՛ն զվրաւորեալս, եւ ողորմեա՛ն ինձ անտըւած ըստ մե՛:

Անդո՛ւնդբ մեղաց պաշարեցին զիս, զի բազմա՛մ են քան զսաղ ծովն. ան բե՛ղ տէր պաղաւտի՛մ, փըրկեա՛ն ՚ի վրտանդէս, եւ ողորմեա՛ն ինձ անտըւած ըստ մե՛:

Զանապական ըզհոգեւոր ըզգանձըն յապականացու կեցածըն ծախեցի. այլ առ բեղ միայն պաղաւտիմ բարեբար փրկիչ, ինայեա՛ն ՚ի մեղուցեալ ծանայս:

Զցանկ հոգւոյ խնց քակտեցի եւ եղէ՛ անբարո՛ւնա՛ն ուրթ. այլ առ բեղ միայն պաղաւտ:

Ռատաբանց եղէ՛ ես որպէս զարմաւենի, պրտաղակործոյ որպէս ձիթե՛նի. այլ անխաչաք եւ անտանկալ փրկիչ, ինայեա՛ն ՚ի մեղուցեալ ծանայս:

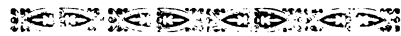
Անտանեւոյն տաղաւար բարձոյ եիցրս բարձողին. որ ծընար զաստուած մարմնով զանամարմնաւ բար ծընունդըն հօր. բարեխօսեա՛ն վասն մեր աստուածածին մարիամ:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայր սրբոյ:

Ո՛ր վառեցար ՚ի յարկոյն եւ ոչ կիզար ըստ մորենոյն. այլ ետո՛ւր զհացըն կենաց կերակուր բանաւորաց. բարեխօսեա՛ն ան քրիստոս ընձէ՛լ ըզգիր մեղաց մերոց:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Զկենդանայիւր անարատ ծընողի՛ք քո արկանեմք առաջի՛ անտանկալ տէրութեանդ քո. յորժամ՛ զսափաճօք հօր գատե՛լ ըզթըշնամին խաչի՛ք քո. ներեա՛ն յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո՛ եւ կո՛ւսի. անգնեմք ըզբե՛ղ տէր պաշտանեա՛ն ըզմեղ ընդ հովանեաւ խաչի՛ք քո սուրբ:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՆՈՅ

Քրիստոս անտըւած անտուծոց. ողորմեա՛ն:

Անորեւութեամբ ՚ի մեղս երկնեաց զիս մայր իմ. անգնեմ փրկիչ. ող:

Վերաւորեալ մեղօք անկանիմ անբեղ փրկիչ. մի անտես առներ. ողորմեա՛ն:

Մաքաւորն հաւաչանօք ՚ի տաւաքին եսա ըզքանութիւն. նովին ձայնիւն եւ ես գոչեմ. ողորմեա՛ն ինձ անտըւած:

Աւազակն աղաղակէր ՚ի խաչին, յիշեա՛ն զիս տէր. նովին ձայն:

Անառակ որդին աղէքսանօք անգնէր ըզբեղ, հայր մեղաց յերկինս եւ անաջի՛ քո. նովին ձայն:

Ենորհեա՛ն մեղ տէր ընդ աղքատաց օրինակին զանգրո՛ւ թո՛ւթկալ լուծիւն. զի կամաւոր անգնաւորութեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ նովին լիցո՛ւք արժանի. լուր մեղ եւ ողորմեա՛ն քրիստոս անտըւած:

Ո՛ր փոխանակ հացին կարօտութեան զհացն անմահութեան նը:

մա՛ շնորհեցեր . ե՛ւ ընդ մեծատանն
անգըթուլթեան 'ի գոգն աբրահա՛
մա՛ ըզնա՛ ընկալա՛ր . լու՛ր :

Լուսաւորեա՛ն զա՛յս սըրտից ստա՛
նա՛լ մեզ ողորմութեամբ 'ի քէ՛ն
տէր զողորմութիւն . զի՛ մի՛ ընդ
մեծատաննն հայցեսցո՛ւք 'ի բո՛ց
հնոցի՛ն ծագիւ մատին ջու՛ր 'ի զո՛
վայնու՛ն . լու՛ր :

Զանըսկիզն սատուած զհայն
ա՛մեհնակա՛լ բարեբանեցէ՛ք ընդ
զըւարթուհա՛ երկնից :

Զա՛ռ 'ի հօրէ՛ ծընեա՛լ զնորի՛ն մի՛
ածին բարեբանեցէ՛ք հրեշտակային
ձայնիւ :

Ե՛ւ զնորնգո՛ղ սուրբ զհօգի՛ն ձայն
նի՛ւ յընծութեամբ բարեբանեցէ՛ք
անըլուելի ձայնիւ :

Անըսկիզն սատուած եւ թա՛
գաւոր երկնաւոր . բարեբանեա՛լ
'ի զօրաց անմահից երկնաւորոց .
ըզքեզ ծօհնեմք հայր անըսկիզն :

Խնարհեցա՛ր 'ի բարձանց վասն
մերո՛յ փրկութեան . արձակի՛չ
կապելոց ե՛ւ բեթիշ հոգւոց մե՛
րոց . ըզքեզ գովելմք որդիդ միա՛
ծին :

Ո՛ր էակիցդ ե՛ս ընդ հօր եւ փա՛
ռակից միածնիդ . բաշխող պարգե՛
ւաց ե՛ւ տըւող ողորմութեան . ըզք
քեզ բարեբանեմք սուրբ հօգիդ
ճշմարիտ :

Ո՛ր ըզոյս սատուածայի՛ն քո՛
բանի ծագեցեր յաշխարհամա՛ծ խա՛
ւարն անգիտութեա՛ն . լուսաւո՛
րեա՛ ե՛ւ զմեզ հօր խմաստութիւն :

Ո՛ր զհամօրէն գատնատանի՛ն ու
րինակ նըշանակեցեր առ մեծա՛
տունն եւ զազարո՛ս , ներհակա՛
բար տալով զոր անտ ընկալան :

Վա՛սն ո՛րոյ անշեցողք ըզքե՛զ
տէր , փրկել ըզմեզ 'ի հրոյ մեղաց
եւ տանջանա՛ց , հանգչել 'ի գո՛գ
նահասկեմին արդարոյ :

Ո՛րով եւ մեք ընդ հրեշտակացն
դասուց , անբաժանելի՛ սուրբ երւ
րորդութեա՛նդ համաձայնեա՛լ երւ
գեմք ըզփառս 'ի բարձուհա :

Ուրախացիր բարձրելոյն հովա՛
նացեալ զթութեամբ , եւ բնակա՛
լան սուրբ հոգւոյն որով՛ ծընար
զըսնն սատուած . բարե՛խօսեա
վասն մեր սատուածածին մարիա՛մ :

Փառք քոք եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Աղբւր կենաց բըղխեալ յեզե՛
մայ՛ սուրբ անտուածածին , որով
արբեցա՛ւ երկիր ծարսուա՛տ հոգւ
ւոյն խմաստիւք . տա՛լ մեզ մաղ՛
թեա՛ անգրւարս արտատուաց մաք՛
րել ըզմեզ 'ի մեղաց մերոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտաճա յախտեցի :

Քե՛ւ յընծան ըստորայինքս ա՛մեհ
նայն 'ի միւսանդամ քո գալլա՛
տեանն . եւ յաւէթ զուարճանա՛ն
դա՛նք անմարմնոցն առ էկցս :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՀՈՑ

Ամբաստանա՛մ առ քեզ տէր՛ զա՛յս
խմ, նայեա՛ յիս զթութեան՛
բըդ քո՛, եւ ողորմեա՛ :

Դո՛ւ ես յոյս եւ անպաւէ՛ն իմ, զերւ
ծո՛ զիս յորոգայթէ՛ մեղաց , եւ ող :

Ապրեցո՛ւցի իմ ե՛ւ փրկի՛չ իմ,
ապրեցո՛ զիս յորոգայթէ՛ մեղաց ,
եւ ող :

Բազմութեամբ յանցանօք ծա՛ն
րաբեռնեալ է անձն իմ . միայնոյ՛

քեզ մարդասիրի անդհամ. ողոր-
մեա՛ ինձ աստըւած:

Բըղխմամբ անտանուաց ե՛ւ հա-
ռանանօք սըրտի խնոյ անդանդար
հայցեմ բաղմամբ զութեամբ. քան-
ւեա՛ զին աստը՛:

Բանդանգո՛ւթ մարդասէր շնորհեա՛
զթողութիւն խնոյ յանցանաց. զի
ան քեզ միայն պաղատիմ. քանեա՛
զին աստըւած:

Աստուած մարդասէր որ զմաբ-
սանորն անդարացուցեր. քանեա՛
զին ըլմեղաւորս:

Որ քղանցիկ հանգերձի՛ քո ըզմեր-
ձեցեալն ՚ի քեզ բըժըշկեցեր. քան:

Որ բանիւ հրամանի՛ քո զանդա-
մանցն անողջացուցեր. քանեա՛:

Որ զսղալն կընա՛ն այլազգեց
ան ընկանար փրկիչ մարդասիրա-
պէս. ե՛ւ զին անպաշխարութեան
արան արժանի՛ ըզձայն մեղքեցելոյս
ընդունող:

Որ հառաչմամբ ձայնի՛ անլսինցն
ոչ լուեցեր փրկիչ ընդունակ մե՛-
ղաւորաց. ե՛ւ զին:

Որ զառաջնապարգէի՛ քո նշանօր
ոչ խնայեցեր ընծեւել շանքն հո՛ւ-
ռասիրի. ե՛ւ զին:

Անկանիմ առաջի՛ քո ե խընդ-
րեմ զթողութիւն յանցանաց ի-
մոց. մի՛ անտես առներ հա՛յր զան-
զանա՛ն իմ:

Աղաղակեմ որպէս մաքսանորն,
եւ հեղում զարտասուս իմ առաջի՛
քո որպէս պոռնիկն. մի՛ ան:

Յաներեւոյթ թըշնամեցն պար-
տեցայ, ե՛ւ ՚ի գանդտի՛ նետից բան-
սարկուին վերանորեցայ. մի՛ անտես
առներ հա՛յր զանգա՛:

Անկանիմ առաջի՛ քո՞ճա՛ր

տե՛հա՛ր բանդամեղնս ողորմեա՛:

Աղաղակեմ ան քեզ փրկի՛ ա՛ռ
քանանանգեցն ըզձա՛ն. բան:

Մաքսանորին հառաչմամբ կար-
գամ ան քե՛հա՛յր փրկիչ ե՛ւ
բարերա՛հ. բան:

Ողորմեա՛ ինձ քրիստոս ողոր-
մութեամբ ըզ քո մեծա՛ւ, զի կան-
րօտ եմ ես շնորհի՛ քո ե ողորմու-
թեան. ողորմեա՛ ե՛ւ լո՛ւր ինձ
բանդամեղնս:

Լո՛ւր տեր ձայնի ողբալոյս ե՛ւ
ցանագին պաղատանանցս, որ ա-
մօթով կամ առաջի՛ քո իմ չարա՛-
շար վարու՛քս. ող:

Բնիկ տեր զաղանա՛ն իմ ե՛ւ
զհառաչանքս սըրտի խնոյ, որ աղա-
ղակեմ որպէս կինըն քանանացի՛.
ողորմեա՛:

Որ եկի՛ ՚ի փրկութիւն մարդ-
կան ծննդեամբ կուսին մարիա՛ւ
մու. ե՛ւ կենդանարար քո յարու-
թեամբ հրա՛ւիրեցեր ըզմահա-
ցեայքս ՚ի յարութիւն անմահու-
թեան. միան օրո՛յ անդանօք մօր
քո՛ կեցո՛ զմեզ փրկիչ:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայր սրբոյ:

Որ անապական ծննդեամբ քո
ընծեր զերկունքս նախամօրն, մա-
րիամ մոյր անտու՛ծոյ. բարեխօսեա՛ն
առ միածին որդին ընծանել
ըզկանանքս մեղաց մերոց. ե՛ւ անգա-
նեա՛ փրկել զանծինքս մե՛ր ՚ի
փորձութեանէ՛:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Բանն անեղ համագոյ որ ընդ հօր ե՛ւ
սուրբ հոգեցն, երեւեալ ՚ի յերկրի
պայծառացան սրարածք. հըզօրին
կարողութեամբ եւ ըզմեզ վերա՛-
գրեաց յորդեգրութեան շը՛նորհս:

74

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՀՈՑ

Քրիստոսն անտըւած յոյս անպաշ-
խանողաց. շնորհեա՛ն զթողու-
թիւնն բազում յանցանաց իմոց:
Ա՛ռ քեզ բազմազո՛ւթ անպաւի-
նեալ կարգանք. մի մէրժեր ըզմեզ
յոյրսմո՛ւթ ե՛նէ՛ քո՛ւմմէ՛:

Ո՛րպէս զանգամիտ անպաւնեմ առ
քեզ. յիշեա՛ն և զնա տէր 'ի քո՛ւմ
յայրայնութեանդ:

Ը՛զմեզ ի՛մ խոտանովն լինիմ
առ քեզ քրիստոս, որ միանց ես
բազմազո՛ւթ թողութեամբ. ո՛ւ
զո՞րքս բնձ անտըւած:

Դո՛ւ տէր սր ճըշմարտութեանց
ես սիրող, եւ քըննես ըզսո՛ւն-
կըս գործեսաց սրտի՛ իմոյ. ո՞ղոր:

Տո՛ւր ի՛նձ ցլնծութիւնն փրկու-
թեան, եւ հոգւո՛ւ տէրութեանդ
քո՛ հաստատեա՛ն զնա. եւ ո՞ղոր:

Ա՛լիք յանցանաց զնա անկու-
ծեն, եւ մեղք իմ բազում զնա
յանգիմանեն:

Արդ զնիչ անարից մեղո՛ւցեալ
անձամբ, որ չեմ անպրե՛նց յա-
հանի՛ն հըրոյն:

Մեղայ՛ քեզ քրիստոս ո՞րդի՛ ան-
տուծոյ, շնորհեա՛ն զթողութիւն
բազում յանցանաց իմոց:

Տէ՛ր ո՞ր 'ի մեջ լեւինն անդերա-
ցո՛ւցեր ըզնո՛ւրն 'ի վիմէն:

Տէ՛ր 'ի սրտե խմէ՛ հան բնձ ան-
տառն անպաշխարութեան:

Զի՛ կեցից և անպաշխարութեամբ
անպրե՛նց 'ի հանդերձեալ քոց
դատանտանաց:

Մեղուցեալ անձամբ կարդամ
առ քեզ հայր երկնաւոր, ո՞գնեա՛

ինձ 'ի նեղութեանս. որ մեղօքս
եմ մեռեալ ծոցնեա՛ն բնձ:

Վերաւորեցայ՛ ես յաներեւոյթ
թընամուծոյն. բըժի՛շի հիւանդաց,
բըժըլեա՛ն զնա զհիւանդութիւնս.
որ մեղ:

Մոլորեցայ՛ ես որպէս զնա՛ն կու-
րուսեալ. խընդրող գերեւոյ խըն-
դրեա՛ն զնա ըզմոլորեալս. որ մեղ:

Մեղայ՛ քեզ տէր քանեա՛ն զնա
եւ ո՞ղորմեա՛ն ինձ անտըւած:

Ո՛չխար եմ բանաւոր հօտի քո՛ եւ
առ քեզ անպաւնիմ հոյ՛լն բարի,
խընդրեա՛ն զնա ըզմոլորեալս եւ
ո՞ղոր:

Ի՞՞ ծովու մեղայ՛ անկոծեալ եմ
եւ առ քեզ անպաւնեմ հա՛ւանդեա
բարի, փըրկեա՛ն զնա 'ի վըտանգէս
եւ ո՞ղոր:

Վ՛ անն ո՞րոյ անգա՛ն մայր առ-
տուծոյ մարիամ զմիանմին քո՛ զոր-
դին զնա շնորհեացե՛ ըստ անաղակին
Ժանանդե՛լ վերջտոին մեղ ըզ-
դրախտին վայե՛լնութիւն:

Փառք քո և որդոյ և եղբայն սրբոյ:

Յրնծա՛ն մարիամ արեգականն ան-
դարութեան արեւելք, եւ ան-
ղաչեա՛ն զան 'ի քեհ զքնեալն առ-
տուած վասն մեր. զնա դարձու-
ցէ՛ վերջտոին զմեզ 'ի դրախտին
Ժանանդութիւն:

Այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտեան:

Յանգի՛ զօրութեամբ խաչի՛ քո
պահեա՛ն ըզմեզ քրիստոս անտը-
ւած. որ տարածեցեր ըզճեռըս քո
'ի նմա. եւ լուծէ՛ր ըզկնիք դա-
տապարտութեան յանցանաց մե-
րոց. անպրե՛նցանել ըզմեզ 'ի
պատրանաց թընամուծոյն:

Հարց ապախարութեան՝ առաջին բարբոս
աղուհացիցն :

Առաջին ձայն :

հրց

ած

Ո՛ր հայրս քաղցրութեամբ յա-
րարածըս քո հայր ամենակալ,
օրհնեալ ես անորում հայրքն մե-
րոց :

Ար իջէր ՚ի վերկեղ զարարածըս քո
որդիդ միածին. օրհ :

Ար խնամեա տեսչութեամբ զարա-
րածըս քո հոգիդ ճշմարտ. օրհ :

դ

Ը՛ղտեր. Ամենայն գործքք քո
ըզքեզ օրհնեն :

Ար յայնչէ գործողքեր զերկինս
եւ զերկիր. յի՛ չեա՛ զմեզ տէր
մարդասիրութեամբք քո. անե :

Ար անդադար փառաբանիս ՚ի քո
յարարածոց. ը՛նկալ զազանչա-
նըս սուրբ եկեղեցւոյ քո. անե :

մեծ

Յանձառ փառաց խոնարհեցար
՚ի մեր բնութիւնըս, բա՛նդ ան-
տըւած եւ մարմնացար ՚ի սրբոյ
կուսէն :

Եւ ծնոր ՚ի սուրբ կուսէ՛ անապա-
կան մարմնով. ըզքե՛զ անդադար
բարեբանեալ մեծացոյցանեմք :

Այսօր զեկեալդ ՚ի վրդիութիւն
անգի մարդկան, միաբանութեամբ
ամենեքեան մեծա :

որդ

Հայր բազումպիսի խոտովա-
նիս առ քեզ որպէս զանառակ որ-
դին. թող լինձ ըզմեզս ի՛մ, եւ ո՛ւ
զքմեա :

Տէր որ գլթացար ՚ի կինըն քանա-
նացի, գլթա եւ յիս ՚ի մեղանորս,
եւ ո՛ղ :

Տէր որ դարձնեցեր ըզմաքսաւորն

՚ի գիտութիւն ճշմարտութեան,
դարձո եւ զիս ըզմոյրեալս, եւ
սղորմեա :

տէր

Տէր որ ՚ի վերայ քերովեից փա՛ւ
ուսմանիս, քաղցրութեամբ խո՛ւ
նարհեալ ընկալ զազանչանըս մեր :

Տէր որ շնորհեցեր ողորմութիւն
անգի մարդկան, քաղց :

Տէր որ ուսնեցեր մեզ յամենայն
Ժամ փառըս տա՛յ անուանըդ քոմ
սրբոյ, քաղց :

հրց

Ո՛ր համազայնից ես հաստիչ հոր-
ցըն մերոց անտըւած, ո՛ւսո՛ մեզ
անդանդար օրհնե՛լ զանառօր ան-
նուն քո սուրբ :

Ար երգեցողայն աղթիւք հրաշա-
ցունցեր ՚ի մեջ հնոցին ըզքո՛ զան-
չան գորութիւնդ, ո՛ւսո՛ :

Ար ապրեցողքեր զերիս մանկուն-
սըն ՚ի մեջ հրոյն բորբոքեալ բու-
ցոյն, ո՛ւսո՛ :

դ

Ը՛ղտեր օրհնեցէք. Միաբանու-
թեամբ բարձր արարէք յաւիտեան
զանտըւածն սրբա՛նմո՛ւ :

Ձանխմանալին ՚ի յէութեան երկ-
րանօրքս ընդ երկնայինսն միաբա-
նութեամբ բարձր արարէք յաւի-
տեան զանտըւածն իսանձակայ :

Ձանհան ՚ի բարձրութեան քա՛ւ
հանայք եւ ժողովուրդք, միաբա-
նութեամբ բարձր արարէք յաւի-
տեան զանտըւածն իսրայէլի :

Ար զաւետիս հոգւոյն ՚ի հրե-
ղէն ՚ի հրեշտակէն ընկալար, ո՛ւ
բա՛խ ընդ բերկրեալդ տէր ընդ
քեզ մարիամ անհարսնացեալ :

մեծ

Անընկիզբն բանըն հաճեցա՛ւ առ-
նու՛ մարդեղնութեամբն ըսկիզբն
՚ի կուսէդ, քրիստո՛ս անտըւած
Թագաւորն յաւիտեանից :

Աղաչեմք ըզքեզ սուրբ անտուա-
ծածին ան քրիստոս բարեխօսեա՛ն
փրկել ըզժողովուրդս իւր, զոր
գընեաց անբեամբն իւրով:

Աստուած բազումով զորմ, խը-
նայեա՛ն յարանածըս քո՛ հայր ամե-
նակալ, եւ ողորմեա՛ն:

Արեգանն արդարութեան ծա-
գեա՛ն ի հոգիս մեր ըզլոյս ճըշմար-
տութեան, եւ ող:

Տուր մեզ տէր զխաղաղութիւն,
եւ փրկեա՛ն ի նեղանց մերոց հո-
գիդ ճըշմարտութեան, եւ ող:

Քեզ վայելէ աստուած օրհնու-
թիւն զօրհանապազ:

Զհայր եւ զորդի՛ եւ ըզսուրբ զհո-
գիդ գոհութեամբ բարեբանեա՛ն
ցուք:

Զերրորդութիւն միասնական գո-
վեմք, եւ ըզմի անտուածութիւն:

Ո՛ր յամենայնի՛ ես կարող օրհ-
նեմք ըզքեզ տէր. աստուած հաւ-
ցըն մերոց:

Ո՛ր անապական քոյրով զօրո՛ւ-
թեամբ պահեցեր զյո՛ւսացեա՛ն լըն
ի՛ք քեզ սուրբ ըզմանկունան. փրկ-
կեա՛ն եւ ըզմեզ մարդասէր տէր.
աստուած հաւ:

Բարձրացուցանեմք գովելով զա-
նուն քո՛ սուրբ. թագաւորի՛ն ո՛ր
յաթու փառաց նըստիս. օգնեա՛ն
մեզ ի նեղութեան մերոնմ. ան:

Գործըք տեառն ըզտէր օրհնե՛լ
ցեք եւ բարձր արարէք ըզնա՛ն յա-
ւիտեան:

Տիւք եւ գիշերք ըզտէր օրհնեցէք.
եւ բա՛նք արա՛ն:

Իսրայէլ ըզտէր օրհնեցէ. եւ ա-
ռանե՛ալ բարձր արարէք ըզնա՛ն
յաւիտեան:

Մեծացուցանեմք ըզքեզ ո՛ր ի
հօրէ բանդ եւ անճառելի՛ ծը-
նունդ, ո՛ր ի՛ կուսէ՛ն մարմնացար
ցուցար մեզ:

Մեծացուցանեմք ըզքեզ ո՛ր կու-
խեցեր ըզմա՛ն անտուածապէ՛ս, եւ
լուծէր ըզկնիք մահո՛ւ. ո՛ր ի խա-
չէն բարձրացար կանա՛ւ հօր:

Մեծացուցանեմք ըզքեզ ո՛ր թա-
ղեցար ի՛ նոր ի՛ գերեզմանի՛, եւ
յերրորդ աւուր յարեար. ո՛ր ի՛
յերկինքս համբարձար փառօք հօր:

Ի նեղութեան խո՛ւմ օգնեա՛ն
ինձ տէր, որպէս երբեմին յո՛վնա՛-
նու, եւ ողորմեա՛ն:

Ի յանցանա՛ց խոց մաքրեա՛ն զիս
տէր, որպէս երբեմն ըզմաքսանո՛յն,
եւ ող:

Ի նե՛նգաւոր շըրթանց փրկեա
զիս տէր, եւ յարե՛նէ՛ անպեցո՛ն,
եւ ող:

Ա՛մենայն զի՛նտո՛րութիւնըք
հրեշտակաց անդադար ձայնիւ օրհ-
նե՛ն ըզքեզ հայր ամենակալ ան-
տուած եւ միայն մարգասէր:

Նոր օրհնութիւն քեզ երկրանձինքս
երգեսցուք, անաքեալ ի՛ հօրէ
որդիդ միածին, ամենակալ:

Ո՛ւրախութեամբ ըզքեզ գովէ՛ն
անարածք, բա՛նսող պարգեւոց
սուրբ հոգիդ ճըշմարիտ, ամե՛ն:

Երգէին մանկունքն ի հնոցին
եւ ասեին. տէր աստուած հաւ-
ցըն մերոց, օրհնեալ ես յաւի-
տեան:

Մի մատներ ըզմեզ իսպառ ըստ
անօրէնութեան մերոնմ, վասն աբ-
րահամով սիրելոյ քո՛. օրհն:

Էջ հրեշտակն յերկնից եւ ըզբոց
հրոյն շինաց, եւ փրկեա՛ն զօրհ-

նաբանն 'ի ձեռանց մահո՛ւ . օրհնեալ էս յաւիտեան :

Ը՛ղտէր . Ալէլուիա . եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :

Զորեքկերպեան կենդանիք փառաբանեն 'ի բարձունս . փառքքե՛հ զ հա՛յր անլուիա . եւ բա՛ն : Վեցթեւեան սերո՞վքէն աղաղակեն անսլո՞վ . սուրբ սուրբ սո՛հրբ տէ՛ր անլուիա . եւ բա՛ն :

Ո՛ր ըզհրեշտակի՛ն ըզձայնն լուեալ հիացեալ բերկրե՛ցար , բաւրեխօսեալ՝ վասն՝ մե՛ր . մէք օրհնաբանեմք զօրհնեալդ 'ի կանայս :

Որ ըզհո՛ւրն անտուած յորովայնի բում կրեցեր անկիղելն մարե՛նի . բարե :

Որ զանջօնափելն յեփց 'ի գիրկըս բո բարձեալ գիեցողցեր կաթնա՛տուն . բարե :

Զըզման իմո՞յ զարտասուս արկանեմ առաջի բո բրիտոն , թո՛ղ քինձ ըզմեղս իմ որպէս երբեմն ըզպոռնրկին , որ միայնդ էս բազմազո՛ւթ :

Անկանիմ առաջի բո բրիտոն , որ հովլե՛ղ էս բանաւոր հօտի , խընդրեալ եւ զնա ըզմոլորեալս , որ մի :

Ըզմեղս իմ ցո՛ւցից բեզ բրիտոն , որ բրթի՛շկդ էս հոգւոց եւ տէր կենաց , բթթեալ եւ զնա զհիւսանդութիւնս , որ մի :

Զատուրածն իսրայելն անենեքեան օրհնեցո՛ւք եւ փառքս տանցո՛ւք նրմա :

Միածնի եւ անմահի երկիւղել երկիրպագցո՛ւք եւ փա՛ն :

Սուրբ զհոգին ճըմարտութեան

զոհութեամբ մեծացո՛ւցո՛ւք եւ փառքս :

Բարբառեալ էս թագաւոր անմահ . անտըւած հարցն մերոց . Հաստատեցեր ուխտս ընդ ծառային քում անբա՛նամու . անտը : Բարձրացողցեր ըզմանկունս եկեղեցւոյ սրբոյ բո . անտըւած : Ը՛ղտէր օրհնեցե՛ք եւ բա՛ն բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :

Տիւք եւ գիշերք ըղտէր օրհնեցե՛ք եւ բա՛ն բարձր արարէք : Իսրայել ը՛ղտէ՛ր օրհնեցէ . եւ անաւե՛ք լ բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեան :

Ը՛ղբեղ երեւեալ զո՛ւնս անեղեկիւն մարգարեիւ , ընդ որ ոչ որ էանց եթէ ոչ անտուած միայն . անտուածանձին կոյս , օրհնութեամբ մեծացո՛ւցանեմք :

Ը՛ղբեղ որ 'ի մորենւոյնս սու մովսէսիւ մարգարեիւ ըզնոր խորհուրդ կոնսի յայտնեցեր մարդկան անգլի , օրհնու :

Ը՛ղբեղ որ 'ի հօրէ անժամանակ կապէս եւ 'ի մօրէ անթարգմանաբար , 'ի ժամանակի՛ն ծննդեան 'ի բոլորից փրկութեան յայտնեցար որդի բարձրելոյն . օրհնութեամբ մեծացո՛ւցանեմք :

Վրտանդիմ 'ի բազմութենէ մեղաց խոց . անտըւած խաղաղութեան օգնեալ քինձ :

Ալէկոծիմ հոգմով անօրենութեան իմոյ . թագաւոր խաղա :

Ի խորս մեղաց ծովիւ տարաբերեալ ծրփիմ . նաւապետ բարի փրկեալ զնա :

Որ բնակեալդ էս 'ի յերկինս օրհնե՛ք մեք ըզբեղ :

Զօրհանապաղ օրհնեցողք զանուն
սո՛րհրբ քո՛ :

Բարձր անարեք ըզտէր աստը-
ւա՛հի՛ծ մեր :

հրց

Բարեբանեալ ես՝ի յաւիտեանն.
տէ՛հրբ աստըւած հարցըն մերոց :

Մի բացէ՛ աններ ՚ի մէ՞նջ զօղոր-
մութիւն քո՛ . տէ՛ր :

դ

Ը՛ստ ողորմութեան քո՛ւմ փըրկեա՛
զմե՛զ ՚ի նեղանց մերոց . տէ՛ր :

Ը՛զտէր օրհնեցէք եւ բարձր ա՛-
րարէք ըզնա՛ յաւիտեանն :

Ը՛զնըստեանն ՚ի քերովբեական ա-
թո՛ւ օրհնէ՛ :

Զթագաւորն քրիստոս եւ զան-
տուած խաղաղութեան օրհնեցէք
Ժողովուրդք եւ բարձր արա՛ :

Զոր փառաբանեն զօրք անմար-
մնոց հրեշտակաց , քահանայք աս-
տուածաբանելով , Ժողովուրդք ա՛-
ռաւել բարձրացո՛ւցէք ըզնա՛
յաւիտեանն :

մեծ

Որ ըզմանն աստուած բաւա՛-
կան եղեր ընդունիլ յորովայնի՛
միշտ կոյս . զքե՛զ մեծացնեցանեմք
որ օրհնեալք ես ՚ի կանայս :

Որ էից ըլսոյն արժանի եղեր
բառնալց ՚ի գիրկըս քո՛ մարմնով .
զքե՛զ մե :

Անարատ տաճար տընօրէնութեան
կոչեցար հոգւոյն սըրբոց միշտ կոյս .
զքե՛զ մե :

ողր

Թիւնս իմ . Ողո՛հրմեա՛րն աւ-
տըւած :

Ի՛ լըսել ըզձայն փողոյն յահագին
անունն , յորժամ հարկանէ՛ հրեշ-
տանապետն եւ կոչէ՛ ՚ի դատան-
տանն , ողո՛ :

Ի՛ նըստիլ քո յատենի՛ դատաւոր
ահե՛ղ , յորժամ առնէ՛ս հրափոր-

ձո՛ւթեամբ ըզքը՛ննութիւն որդ-
ւոց մարդկան , ողո՛ :

Ի՛ բարձանց . Փա՛հըք քե՛զ
աստըւած :

տեր

Երկնային զինուորութիւնքն հրա՛-
շալի ձայնիւ փառաբանեն ասելով .
որ նըստիս ՚ի քերովբէս , փա՛հը :

Երկրածին որդիք մարդկան սան-
մոսիւք եւ օրհնութեամբ անգա-
կեն ասելով . երրորդութիւն ան-
բաժանելի , փա՛հը :

մեկ

Զառաւօտն զօրհնեցողութիւ-
նըս մարդասիրութեամբըք քո՛ ըն-
կալ թագաւոր փառաց . եւ զման-
կունս եկեղեցւոյ քո՛ պահեա՛ ՚ի
խաղաղութեանն :

Որ տեսողք ես խոնարհաց յեր-
կնից ՚ի յէրկիր , եւ տընող ողորմու-
թեան անգի մարդկան . ըզման :

Ընդ սերովբէսն սրբաւոց հա՛-
մաձայնեալ քե՛զ երգեմք , երեքսր-
բեան տէրութիւն խնայեա՛ քա՛ղ-
ցրութեամբ յարարածըս քո՛ , եւ
զմանկունս եկե՛ :

Ինձ օգնութիւն ՚ի տեսունէ՛
աստուծոյ խրայելին . եկեացէ՛ :

հմբ

Եւ որ պահէն զխրայել աջնիկ
իւրով . ինձ օգ :

Զի նա է՛ տէր տերանց եւ աստը-
ւած յաւիտենից . ինձ օգ :

Համարձիք զանս իմ առ քե՛զ
որ թագաւորք ես թագաւո՛րաց ,
փըրկե՛լ ըզմե՛զ եւ պահե՛լ յանե՛-
րեւոյթ թըշնամոյն :

Արեգակն անդարձութեան յէից
ընտոյգ ծագեալց մեզ փը՛րկող ,
փըրկե՛լ ըզմե՛զ եւ պա՛ :

Անձըն իմ առ քե՛զ պաղատի , կար-
դամ առ քե՛զ հարբ բազմա՛ գնութ .
փըրկեա՛ ըզ :

ՅԱՌԱՋԻՆ ՇԱՐԱԹՈՒ
ՏՕՆ Է ՍՐԲՈՑՆ ԹԷՈՒՈՐՈՍԻ ԶՕՐԱՎԱՐԻՆ

օրհ
դէ

Այսօր հրեշտակաց դասքն 'ի յերկինս ուրախանան 'ի վերահարկոյն ճըգնութեան սրբոցն :

Այսօր ճըգնազգեաց սրբոց դասքն 'ի յերկրի պրսակեցան , երկնային անտուածեղէն փանօքն :

Այսօր անմարմնոց զինուորով թիւերն մեծապէս տօնեն . քան զի երկրաւոր զինաւորաց բազմութիւնքն ընծայեցան 'ի խորահարկոյն սրբութեան երկնից :

Սուրբ անտրւած հայր անըսկիցն , որ փառաւորեալդ ես 'ի մեջ սրբոց քոց . օրհնեմք ըզքեզ ընդ զըւարթունս երկնից :

Սուրբ անտրւած որդիդ միածին , որ պահեցեր յաղթող ըզճըգնութիւն սրբոց քոց . գովեմք ըզքեզ :

Սուրբ անտրւած հոգիդ ճըշմարիտ , որ նորոգեցեր ըզտիեգերս ճըշմարիտ երկրպագութեամբ սուրբ երրորդութեանդ . բարեբանեմք ըզքեզ անլըռելի ձայնիւ :

Ճըգնաւորական աշխատութեանց համբերեցին սուրբ մարտիրոսքն , եւ ըզպատեւրազմըն չարին վանեցին ժողկալութեամբ . բարեխօսութեամբ սոցա՛ քրիստոս խընայեա 'ի մեզ :

Որք հեղին զարիւնս իւրեանց փոխանակ անբան քո տէր . եւ ըզբըռնութիւն հրապոյրողին վանեցին ժողկալութեամբ . բարե :

Եւ ըզպըսակս անապական ընկալան 'ի քէն քրիստոս . եւ դասա

ւորեցան 'ի դասս վերին զըւարթնոցն . բարե :

Նահատակք յաղթողք քաջք 'ի մարտի երանելի սուրբ մարտիրոսք . որք վանեալ ըզթըշնամին խորտակեցիք :

Հրեշտակացն դասքն տօնակից են մեզ . եւ ջոկք անթողցն զուարճացեալ բերկրին ընդ վարդազոյն ձեր հեղումն արեան . որք :

Անթառամ պրսակըն ձեզ աւանդեալ մընայ քան զանկնրս պատուականրս գերագոյն հրաշիւք . որք վանեալ՝ ըզթըշնամին խորտակեցիք :

Այսօր մարտիրոսաց դասքն ցընծացեալ բերկրին ընդ անաջ տեսն քրիստոսի որդւոյն աստուծոյ :

Ձայն 'ի յերկնից վըկայեալ ասէ . եկայք օրհնեալք հօր իմոյ , ժառանգորդք երկնից խորանացն :

Որ ընտրեցար 'ի կոչումն , առաքելական քարոզութեանցն անժանաւոր լինելով սուրբ ստեփաննոս . բարեխօսեա՛ ան քրիստոս վանան ձանց մերոց :

Որ խընդրեցեր զթողութիւն 'ի վերայ քո քարաձիգ ժողովոյն սուրբ ստեփաննոս . եւ այժմ վասըն քո ուխտաւորացս աղաչեա՛ զընդամէ՛ հօր նըստեալն :

Որ արժանի եղեր զմարտիրոսական առնուլ պրսակ նախդ 'ի վըկայս , առ պըսակիջն սրբոց եւ վասըն մեր բարեխօսեա՛ :

Նահատակ բարի քրիստոս ընտրեալ , արքային զինուոր տէր գրիգորիոս . ստորագլուխ կախմամբ դառնահոյ շընչմանն արիաբար

ստե

դրե

տարած, զի ուղղեսցես ըզգնացս
ոտից մեր յերկինս :

Շառաւիղ լուսազարդ ճանապարհ
հին կենաց, երկրին աւետեաց հե-
տեւող տէր գրիգորիոս, մոխրաւ
շողնչ եղեր քացախ ընկալեալ հո-
գիւշնչ ուրեմբ, պարգեւեւ
լով ուրախութեան մեզ օծումն :

Ոսկիածնող գերազնիս պատուական
գլխոյն, համանմանեալ հոգեով
հայր գրիգորիոս. կրօնեալ հա-
րուածովք եղեալ 'ի մամուլս աս-
տուածազարդ գլուխ քո, որով
բարձրացան զըլուխք կորացեալ
մեղօք :

Ուրախացան զօրք երկնից ընդ
քո մեծի ճշգնութեան. որ 'ի մար-
մնի կառուցար նրման վերին զը-
ւարթնոցն. ըզքե՞ղ ո՛ւնիմբ բարեւ-
խօս առ հայր յերկինս վասն մեր :

Բիշխմամբ քո սուրբ արտասուաց
կենսագործելի ըզմեռեալս, նրման
փրկչին յիսուսի կենսագործողին
զանգարու. ըզքե՞ղ :

Այլ մեք ձայնիւ ցընծողութեամբ
տօնեմք զքո սուրբ զիշատակս,
պատուեալ վրկայ քրիստոսի՝ սուրբ
հայրապետիդ յակոբ. ըզքե՞ղ :

Յանձն առեր զչարչարանս վասն
նոյեան տապանին. 'ի հրէշտակէն
ընկալար զփայտ փրկութեան աշ-
խարհի. ըզքե՞ղ :

Այսօր զանյաղթելի մարտիրոս
սացն, եկեղեցի տօնէ ըզյիշատակ
ճշգնութեան, որք 'ի սեբաստիա
պատերազմեալք ընդ թընամուռն
յսողթեցին քաջութեամբ. սոցին
անշահանօք քրիստոս խընայեա 'ի մեզ :

Այսօր անտանելի չարչարանօք նա-
հատակեալք 'ի լըծին սառնացելոյ

երանելի քառասունքն. որք 'ի բար-
ձանց անձառելի ճառապայթիցն
նըշողիւք տապացեալք լինէին. որ
իջեր 'ի մէջ սրբոց քոց քրիստոս
խընայեա 'ի մեզ :

Այսօր 'ի լրումն աստուածային եր-
գոյն անցանէին ընդ ջուր, մաք-
րեալք որպէս զոսկի փորձելով 'ի
հուր. եւ համարձեալք 'ի յեր-
կնային զինուորութիւնաւն դասե-
լով ընդ անմարմին զըւարթնան.
որ եւ փառանորեալ 'ի մէջ սրբոց
քոց քրիստոս խընայեա 'ի մեզ :

Ամենագնիւն եւ քան զերկիւ-
նըս բարձրագոյն, որ զանհա՞սաւ
նելի ըզտէրն յորովայնի քում կրե-
ցեր, եւ ցընծութիւն աշխարհի
ծընար. վասն որոյ ամենեքեան ըզ-
քեզ միշտ մեծացուցանեմք :

Ամենապայծառ բերկրեալ միշտ
կոյս, որ զանհա՞ւելի ըզբանն ան-
ճառարար յըզացար, եւ ըզմար-
մնացեալն աստուած ծընանելով 'ի
քէն. վասն որոյ :

Ի լեռնէ վէմն առանց ձեռին
հատեալ դանիե՞ւլ գո՛ւշակեաց
զանսերմն ըզծընունդ քո հարսն
երկնաւոր, մայր եւ յիշ ծննդեան
մնայով կոյս. վասն որոյ :

Ո՛վ քառաթեւ լուսածին գե-
րապանձ նիշ կառնցող կենացն
ամենի՞ց. միշտ բազկատարած առ
քեզ էն :

Քառակուսի ազանց հովանի եւ
պահպա՞ն 'ի յելս եւ 'ի մուտս.
փրկութիւն 'ի յայտո՞ց եւ պա-
րիսպ ամրութեան :

Φωτὸς ἡὸρ δι' ὁρατοῦ δι' ἡρατοῦν ὁρατοῦ :

Դրոշմ ըզգայութեան եւ կնիք 'ի
դէմն ամենից. դու եւ յաստուա-

հայ

ած

քո

խաչ

ծայրինարն կատարին խորհո՞ւրդ .
յորմէ արեգակնային փայլին ճա-
ռագայժք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Լըցէք ըզտեղի անկելոցն անպը-
տամբողական թըշնամու՞յն, որ ՚ի
յերկնից փայլ անկեալ :

Զինուորութիւնք հրեշտակաց
ծրհնէն ըզքեզ . իմանալի՞ ձայ-
նին ըզքեզ փառաւորեն . աստը-
ւած հարցն մերոց :

Իշխանութիւնք եւ պետութիւնք,
սերովքէք եւ քերովքէք փառա-
ւորեն սուրբ զանուերդ քո . աս-
տըւած :

Ազգ մարդկան հաղեղինաց դասուց
մարտիրոսաց երկըսպագէն տերու-
թեանրդ քո . աստըւած :

Ըզտեր օրհնեցէ՞ք բարձր ա-
րարէք ըլնա՞յ յաւիտեան :

Զոր փառաբանեն ՚ի բարձունա ի-
մանալի զօրութիւնքն . ժողմ-
փառք օրհնեցէ՞ք :

Արու՛մ երկրպագէն գովելով դա-
ւըք սրբոց մարտիրոսացն . քա-
ն հանայք օրհն :

Մայր եւ կոյն աղախին քրիստոն-
սի որ բարեխօսդ ես միշտ աշխար-
հի . քեզ երանեն ամենայն անգինք :

Մաքու՛ր աղաւնի եւ հարսն
երկնից մարիամ , տաճար եւ անժոռ
աստուծոյ բանին . քեզ երանեն ամ :

Քե՛ւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հո՞
ղեղէնքս , ե՛ւ քե՛ւ մերձեցա՞ք ՚ի
փայտըն կենաց . քեզ երան :

Նայեա՛ն ՚ի մեզ ե՛ւ ողորմեա
մեզ քրիստոս , որ ունիս բաղու՛մ
զըթութիւն :

Ո՛ր հայրդ ե՛ս որբոց ե՛ւ դաժա՛ւ
ւոր անբեանց քրիստոս , որ ու՛ն .

Ո՛ր պըսակիչդ ե՛ս սրբոց , լու՛ր ե
մեզ աղօթիւք սոցա քրիստոս , որ
ունիս բաղու՛մ զըթութիւն :

Այսօր հրեշտակաց դասքն ՚ի
յերկնիս ուրախանան ՚ի վերա՞յ
ճըգնութեան սրբոցն :

Այսօր ճըգնազգեաց սրբոց դասքն
ի՛յ յերկրի՛ պըսակեցան , երկնայի՛ն
աստուածեղէն փառօքն :

Այսօր անմարմնոց զինուորու-
թիւնքն մեծապէս տօնեն . քանզի
երկրաւոր զինաւորաց բաղմու-
թիւնքն ընծայեցան ՚ի խորա՞յն
սրբութեան երկնից :

Ո՛ր ընտրեցեր ՚ի սկզբանէ զհա՛ւ
ճոյ եղեակն ՚ի մարդկանէ . որ եւ
զինուորեալ քեզ թէ՛ողորնս , զօր
խառնեցեր ՚ի դասս երգեաւոր զօ-
րացդ . անչննօք տարս կեցո՞ւ ըզմե՞զ
քրիստոս թագաւոր :

Ո՛ր յօրինակ աներեւոյթ վիշտոյ
օձին զոր եւ կոխել հրամայեցեր ,
անխաբար թէ՛ողորնս զերեւելի
զլուի վիշտային խորսակեաց քոյով
զօրութեամբդ . անլա՛ն :

Ո՛ր ըզհո՛ւրն արկեալ յերկր բոր-
բոքեցեր յոգիս սրբոցն թէ՛ողորն
սի . որ եւ ըզտաճարն ընցեալ ըզ-
կռոցն , եւ մատոյց զանձն ողջակեզ
քեզ պատարագ ընդունելի . անլա՛ն :

Ճըգնաւորք ճըմարկաք եւ վը-
կայք քրիստոսի , ո՞րք զարշարանս
եւ ըզմահ յանձն առիք վաւր՛ն
տեանն . ըզձեզ ունիմք բարեխօս
ան քրիստոս վստն անձանց մերոց :

Քանզի հեղմամբ արեան ձերոյ
պայծառացան սուրբ եկեղեցիք .
եւ զըստուերամած խաւար կռա-
պաշտութեանն բա՛րձիրք . ըզ :

Երկնային զօրքն իջեալ ՚ի պատիւ

տէր

անկ
դէ

ճշւ
դէ

հրց
դէ

դ

մեծ

ողբ

պատանդգի մահուան ձեռնը. եւ
ըզպըսակս անապական առ բերելով
ի հօրէ լո՛ւսոյ. ըզձեզ:

ԿԱՆՈՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷԻ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

Ո՛ր զօրէ՛նքս սրբութեան պա-
հոց նախ ՚ի գրախոյն աւան-
դեցեր. զոր ոչ պահելով նախա-
տեղծիցն ճաշակմամբ պըտղոյն ճա-
շակեցին ըզգառնո՛ւթիւն մեղաց
եւ մահո՛ւ. վասն որո՞յ շնորհեա
մեզ տէր ճաշակել ըզքանդութե-
ութիւն քոց պատուիրանաց:

Ո՛ր զանազան վերօք մեղաց հարաք
յողիս ՚ի թընամուշն. եւ ՚ի բազ
մապատիկ հիւանդութիւնս կարօ-
տացաք մարդատիրոջ բառնալոյ ըզ
ցաւքս մեր. վասն որո՞յ բըժըշկեա՛
լըզմեզ քրիստո՛ս սրպէս մարդանէր:

Ո՛ր եկիր ՚ի փըրկութիւն մարդկան
ծնընդեամբ կուսին մարիամն. եւ
կենդանարար քո յարութեամբդ
հրաւիրեցեր ըզմահացեալքս ՚ի յա-
րութիւն անմահութեան. վասն
որո՞յ անլաշանօք մօր քո՛ կեցս զմեզ
փրկիր:

Ո՛ր գերագոյն փառօք բարձրա-
ցուցեր զմանկունս եկեղեցւոյ քո՛
քրիստոս, խոնարհութեան քո՛ ճա-
նապարհան առաջնորդելով ՚ի յեր
կնային վարքս հրեշտակոց անջեմ
աւանջնորդեալ մեզ տէ՛ր ՚ի յար-
գարութիւն:

Ի թաքօր ՚ի լերինն ձեւացու-
ցեր ըզքո՛ բնութիւնդ անտանելի
գոյացութեամբ. ընդ որս եւ մեք
ցնծութեամբ երգեմք քեզ, ողոր-
մեա՛ մեզ մարդասէր:

Աշակերտք հիացեալ բարբա-
ռէին ըզխորհուրդս ՚ի տագնապի
սրտից իւրեանց. ընդ:

Սքանչելի մեծ խորհուրդ զերրոր-
դութեանիդ քոց սըրբոց առաքե-
լոցն ծանուցեր բարերար. ընդ:

Սոսկալի հիացմամբ զայլակեր-
պութիւն քո՛ տէր առաքելոցն
տեսեալ յօրինելին քեզ տա-
լաւար. ընդ:

Հովանացեալ ամպ լուսեղէն եւ
ըզհոյրանկանն լեւեալ ըզձայն, եթե
դա՛ է ո՛րդի խո՛ տիրելի. ընդ:

Քրիստոս անսղա՛մ մեր շնոր-
հեա՛ մեզ ընդ պետրոսի եւ ընդ
որդւոցն զերեթեոյն արժանաւո-
րի՛ւլ քո՛ւմ աստուածային տես-
լեանդ:

Համբարձցես ըզմեղ տէր անա-
ւել քան ըզգալի զթաքօրական
ըզլեառն, յերկնաբե՛րձ եւ յիմա-
նայի խորանդ:

Վասն որոյ եւ մեք ըզքանկտելիս
մեր յարմարեացուք քեզ հոգեւո-
րական տաղաւար, որպէս միայնոյ
մարդասիրի եւ փրկիչ:

Այսօր ըզխորհուրդ քո կրթկաւի
գալըստեանդ աշակերտաց քոց յայտ-
նեցեր քրիստոս ՚ի թաքօր լերինն:

Այսօր ըզփրկանիս քո վասն աշ-
խարհի ըզմահ վերայեալ քեզ երե-
ւեցա՛ն մոլեխ եւ եղիս:

Սըրբեա՛ տէ՛ր զմեղացեալ քո
ծառայիցս ըզգայապանս, եւ շնոր-
հեա՛ տեսանել ըզքեզ եւ ըսել

վար

օրհ
դձ

ըզհայրական ըզձայնն. եթէ դա է
նորդի խմ սիրելի:

Դատանոր արդար որ հաստաւ
տեցեր 'ի մեզ գատող բնութեան
ըզմիտըս մեծ, շնորհեա՛ս յըմա դաւ
տե՛լ զանձինս իրաւամբք եւ ար-
դարութեա՛ս մե. խընայեա՛ս 'ի մեզ
տէր ողորմութեամբ:

Փե՛սոյ երկնաւոր հարսին քո եկե՛
ղեցւոյ. զայրի՛ եղեալ 'ի քէն զհո՛-
գիս մեղօք, մաքրեա՛ս զթութեամբ
եւ յօդեա՛ս 'ի քեզ միութեա՛ս մե.

խընայեա՛ս:

Ա՛ր մահուամբ մարմնոյ քո մեռու-
ցեր ըզմեղս. ե՛ւ յարութեամբ քո
յարուցեր 'ի մեզ զարդարութիւնն.
տե՛ր զօրութիւնն հոգւոյս կամայ
հնազանդե՛լ ըզկամըս մարմնո՛ս:

խընայեա՛ս:

Ա՛ր փառաբանիս 'ի հրեշտաւ
կա՛ց ընդ հօր եւ հոգւոյն քրիս-
տո՛ս որդի անսունջոյ. խոնարհե-
ցա՛ր 'ի հաղեղէն բնութիւնս համ-
բերելե՛լ խաչի վասն մեռ. վասն
որոյ զըթա՛ս 'ի մեհզ մարդասէր
փրկիչ:

Ա՛ր ըզհին մարդըն մեր մեղա՛ց
'ի խաչին սպաներ, նորոգելով ըզ-
նո՛ր մարդն արդարութեան յու-
սով կենացն անխաճանից 'ի նորո-
գո՛ւմըն նոր աղանայ. վասն:

Կենդանարար քո յարութեա՛մբ
անմահ թագաւոր. կենդանակա՛ն
ըզմեռեալս մեղօք, կենդանակա՛ն
զործողք բարեաց ըստ լուսաւո՛ր
քոյ պատուիրանայ. վասն որոյ զը-
թա՛ս 'ի մեհզ մարդասէր փրկիչ:

Շնորհեա մեզ տէ՛ր ըզգատու-
թիւնն անթո՛ւն լինե՛լ ըստ գըռ-
նապանին. զի՛ 'ի բաղխե՛լ սուրբ

փեսայիդ բացցուք ըզսիրտըս քոյ
մըտից ընդ քեզ եւ հօր քո եւ
հոգւո՛յդ լինե՛լ օթե՛լան. եւ եր-
գեսցուք երրորդութեա՛նդ ըզ-
փառս 'ի բարձունս:

Ի՛ բարձանց. Քե՛զ վայելե՛՛ օրհ-
նութիւնն աստուած:

Ա՛ր անմարմնոցն դասուց հաստիչ
ես բա՛նիւ. քե՛զ վայելե՛՛:

Ա՛ր մարմնաւորացս աղգի արարող
ես ձե՛ռօք. քե՛զ վայելե՛՛:

Ա՛ր մեռելոցն յուսով յարութիւն
ես ձա՛յնիւ. քե՛զ վայելե՛՛:

Ա՛նարատ կոյր աստուածածին
մարիամ. սըրբութիւն եւ մայր քրիս-
տոսի, յարգանդի՛ տարար զանտա՛-
նելին ամենեցուն. օրհնութեամբ
ըզքեզ աստուածա՛ւ ծի՛ն մեծացու-
ցանմբ:

Ըզքեզ երկնայի՛ն գուռն զոր եւ
տեսն եղեկիլե՛լ, եւ անորն զոր ծաւ-
նեաւ զեղե՛օն. սերմիլե՛՛ հոգեղէն
վե՛հագոյն քերովելից. օրհ:

Ն՛րիս խորհուրդըս սոսկալիս 'ի
քե՛զ տեսանի աստուածա՛ւ ծի՛ն.
յըզութիւնն անեթրմակա՛ն, ծը-
նունդ անարատ, կուսութիւնն յետ
ծննդեան մնալով անապա՛կան.
օրհ:

Ի՛ յերկնից երեւեալ նըշանըն
յալթութեանն ա՛յսօր հեթա՛-
նոսաց ծաղեա՛ց ընդն ողորմու-
թեանն:

Ե՛ւ բազմութեանն ժողովոյն տե-
սանելին ա՛յսօր սուրբ ըզխա՛ջն
լուսո՛յ ճառագայթիւք զարդա-
րեալ:

Ընդ երեւո՛ւմըն սրբոյ խաչի՛ քո
քրիստոս ա՛յսօր երուսաղէ՛մ մե-
ծապէ՛ս պանծացաւ յոյժ:

ապշ

ած

խաչ

Եւ ընծադուժին լուսոյ աստուած
ծային նըշանի՝ քո՞ ճառագայթիւք
տեսանի՞՞՛ր բազմութեան ժողո-
վոյն :

Ա՛մենայնդ թ զօրութիւն խաչի՛ քո
քրիստոն , որ ցուցաւ 'ի յօգնու-
թիւն ընդդէմ թընամունջն պատե-
րազմեան՝ զօրութեամբ քո՛ւ :

Փառք քոք եւ որդւոյ եւ եղբայր քոք :

Ո՛ր զդառնութեան պրազմն ճա-
շակն որով մեռաք արդարութեան ,
պահէ՛լով քո՞ քառասնօրեայ փո-
խեցեր 'ի քաղցրազն օրինաց քոյ
ճաշակունմի . աղաչե՛մք արքո՛ մեզ
տէր զուրախարար սիրոյ քո՛ զբա-
ժակն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Ո՛ր անապական ծնընդեամբք քո՞
լըծեր դերկունքս նախամօրն , մա-
րիամ մայր անտունոյ . բարեխօսեա՛
առ միածին որդին լուծանել զկա-
պանքս մեզաց մերոյ . եւ աղաչեա՛մ
փրկել զանձինդս մե՛ր 'ի փոր-
ձութեանէ՛ :

Ո՛ր յանաճ քան զյաւիտեանս
անժամանակ ծընեալ 'ի հօրե ան-
ճառելի բանդ անտըւած , որով եւ
ղէն երկինք եւ երկիր . օրհնեմք
ըղբեղ անտըւած հարցն մերոյ :

Ո՛ր 'ի պատկեր աստուածութեա-
նիդ քո՞ զարդարեցեր ըզմարդն ա-
ռաջին . եւ ըզպատուիրանն ոչ պա-
հէլով դարձաւ 'ի հող , ընդ մահո՛ւ
անկեալ թագաւորութեան . օրհն :

Ո՛ր զգրթութիւն արարչական սի-
րոյ քո՞ ոչ դարձուցեր յորդուց ա-
դամայ , այլ շնորհեցեր ըզոյս անդ-
րէն դառնալոյ 'ի կեանս , որով զե-
նովք յանմահութիւն վերափոխե-
ցեր . օրհն :

Ը՛ղտեր օրհնեցէք բա՛րձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ը՛նդ նախահօրն տրտմութեան
որ վասն երկն 'ի դրախտէն կենաց ,
ընկալցուք եւ մեք ըզտրտմու-
թիւն ապաշխարութեան . զի յա-
րութեամբքն քրիստոսի արժանա-
ցուք մըտից դրախտին եկեղեցւոյ .
բա՛րձր արա՛ :

Ը՛նդ ենծվայ նահապետին որ յու-
սացաւ կոչել զանուն տեառն ան-
տունոյ , յուսացուք եւ մեք յա-
րութեամբքն քրիստոսի . յունենլ
նովա՛ 'ի կեանսն յաւիտեանց .
բա՛րձր արա՛ :

Ո՛ր ըզկեանքն անմահարար մահ-
կանացու բնութեամբս 'ի քեզ
կրեցեր տուրք կոյս մարիամ . որով
մեռեալքս որ յաղամայ կենդանա-
ցաք յուսով յարութեան . առ նա՛
միշտ բարեխօսեա՛ վասն անձանց
մե՛րոյ :

Ո՛ր ըզբանն անեղական զէակն եից
զոյացութեանց անճառաբար ծը-
նար մարմին եղեալ 'ի փրկութիւն
եղականացս . առ նա՛ :

Ո՛ր ըզպըտողն 'ի քէն կենաց ըն-
ծայեցեր մեռեալն ադամայ . զորոյ
պահօք քառասնօրեայ քաւեաց
զպըտոյն ճաշակունմի , եւ յան-
վախճան ըզնոյն վերածեալ 'ի
կեանս . առ նա՛ :

Ո՛ր առաքեցար 'ի հայրական ծո-
ցոյ ծածկեալ խորհուրդ ընդ հօր
յաւիտեան , եւ առեր մարմին
զմեղունցելոյ նախաստեղծին յա-
նապական կուսէն անճառ միտ-
ութեամբ վասն մե՛րոյ փրկու-
թեան . ողորմեա՛ :

Ո՛ր փոխանակ ճաշակացն դառ-

7

10

11

հրդ
ակ

նութեան մահաբեր պըտղոյն ան-
ճաշակ լինելով քո քառանոցներս ,
քաղցրանցուցեր յուսով ըզլուծ նոր
քո օրինաց . վասն :

Ար աջակոյժ աւաղակին բացեր
ըզդուռն զրախտին կենաց . բաց
եւ մեզ մեղանորանցս սղորմու-
թեամբ , որք ընդ նոյնի զբեզ զա-
ւանիմք տէր եւ թագաւոր . անու-
շեմք ըզբեզ սղոր :

Ար անմարմնոյ հոգեզինաց զա-
սանցեցեր քրիստոս սուրբ զեկե-
ղեցի . որք ընդ նոյնի համաձայ-
նեալ փառանորեմք սուրբ զերբու-
դութիւնդ , սրովեախան սրբա-
սացութեամբ երգելով ըզփառս
ի բարձունս :

Ար յաղթեցեր մերով բնութեամբս
ի փորձութեան կամակոր ճճին .
որով ետուր իշխանութիւն որդւոց
անգամայ կոխել ըզդուռի չար վե-
շապին , եւ ընդ երկնայնոցն եր-
զել ըզ :

Ար գալըստեամբ քո վերածեր ըզ-
մեզ յաշխարհական մեղաց ծովէս ,
տըպաւորեալ լըրմամբ ուռկանի վե-
մին հաւատոյ , զոր ի ծովուն հրա-
շաղործեցեր . երգեմք քեզ ըզ :

Հարց ապաշխարութեան՝ երկրորդ շաբաթու
աղուհացիցն :

Առաջին կողմ :

Օ անուն քո քրիստոս օրհնեմք ,
փառանորեմք ըզբեզ անտը-
ւած հարցն մերոց :

Իջեր ի հնոցն ի բաբերն , փա :
Եւ փրկեցեր զերիս մանկունան
ի հրոյն բըռնութենէ . փա :

Ը դուր օրհնեցէք եւ բարձր
անարեք ընն յաւիտեան :

Էակիցն հօր իջեալ ի հնոցն , եւ
թօթսիւն ըզհուրն ի նոցանէ .
եւ անկէզ պահեալ ըզմանկունան
ի հրոյն . օրհ :

Եւ մանկունքն ի հնոցին գոհա-
բանեին , որ պահեցեր ըզմեզ ի
հրոյս եւ արժանի անարեր օրհ-
նել ըզբեզ անտըւած , եւ գովել
զանուն քո յաւիտեան :

Ուրախ լեր անտուածածին , տա-
ճար անխախտելի . ըզբեզ մեծա-
ցուցանեմք :

Յըզնցար անարատաբար , եւ զաս-
տուած վայելապէս ծընար . ուրախ :

Երգէ մարդարեն , սուրբ ե տաճար
քո սրանչելի արդարութեամբ , եւ
զուն երկնային . ուրախ :

Մով կենցարցոյ հանապազ զիս
ալեկոծէ :

Մըրրկեալ այլ թըշնամին ինձ
յարուցանէ :

Նաւնալեա բարի լեր անին իմոյ
ապաւէն :

Եւ համբառնալ խնամ ան քեզ
զաւս իմ օգնեալ ինձ տէր :

Ի յօրհնութիւն նոր օրհնեցուք
ըզբեզ քրիստոս փրկիչ մեր :

Այցելու մեր եւ փրկիչ . կեցո
զանձինն մեր :

Որ խոնարհեցար ի տկարու-
թիւնս մեր մարդասէր տէր . օրհ-
նեմք ըզբեզ անտըւած հար-
ցն մերոց :

Եւ բարձեր ըզմեզմ մեր չարա-
բանօք քո . շնորհեալ բանաւոր
հօտի օրհնել զանուն քո անդա-
զար . անտըւած հար :

Ար անարեր ըսքանչելիս ի հնոցին .

տէր

դ

մեծ

ողբ

տէր

հրց

հրց
ակ

արա՞նք ի՞նչ մեզ զոգորմունքիւն քո
մարդանէր. աստըւած հայր:

Ը՛ղտեր օրհնեցէք բարձր արաւ
ընթերցում յաւիտեան:

Ե՛ցէք. Ո՛ր ըզհո՛ւր հընոցին շիւ
ջոց, եւ զմանկունսն սպրեցոյց ի
բո՛ւրեք յոյն. բարձր:

Ե՛սցէ՛ք. Զօրունթեամբ սուրբ հոգւ
ոյն փրկեցան անախանքն. եւ
երգէին միաբանութեամբ, բար:

Ա՛նարատ տաճար բնակարան
անբաւ բանին աստուծոյ, մարիամ
սուրբ կոյս, զբեղ եւ ըզընեանը
ի՛նչ քէն մեծացունցանէք:

Յարգանդի՛ կրեցեր ո՛ր յառաջ քան
զյաւութեանս ի՛նչ հօրէ ըզբանն, եւ
ծընսոր մայրման՝ զբեղ եւ ըզըն
եանըն ի՛նչ քէն:

Արդ խընդրեմք ի՛նչ քէն անգաղար
բարեխօսեա՞ զանն անձանց մերոց,
սու ո՞րդին քո միանձին, փրկել
ըզմեզ ի՛նչ փորձութենէ՛ եւ յամե՛
նայն վնտանդից մերոց:

Մեք ձմ յընկրովի՛ն օգնեա՞ն ի՛նչ
նսւնապետ բարի. քանզի ծանորաւ
ցան ի՛նչ վերայ իմ բեռնիւնք մե՛
զանց:

Աստուած յօգնել ի՛նչ փութա՛
քանզի խորք չարեաց ընկրովն
զիս յանդունդս. այլ դո՛ւ նսւնա՛
պետ լեր եւ ի՛նչ ձեռնտուն:

Փրկեա՞ն ի՛նչ վնտանդէ ըղնաւաքեկս
ի՛նչ յալեաց ծովէ. քանզի կորնչիմ
ի՛նչ մեղաց անօրէնութեան իմոյ:

Բարձրեալ անհա՛նոր տէ՛ր փա՛
ռըք քեզ:

Բարձրեալ զանն վերին անթողն.
անհա՛նոր զանն ահեղ ատենին.
բարձրեալ:

Բարձրեալ ես դու յերկինս աս:

տըւած. յամենայն երկրի ե՛ն փա՛
ռըք քո. բարձրեալ:

Զի՛ դո՛ւ բարձրացա՛ր ըզմեզ փրկեցեր,
նըստա՛ր ընդ անթէ հօր մեզ
կեանքս շնորհեցեր. բարձրեալ ան
հա՛նոր տէ՛ր փառըք քեզ:

Ա՛ստըւած հարցըն մերոց. բա՛
րեբանեալ է՛ անուն քո՛ յաւի
տեան:

Վանն ուխտի՛ հարցըն մերոց, տէ՛ր
մի՛ մատեներ խաղաւ զանն անուան
նըդ քում սրբոյ:

Աստուէ՛լ փառաւորեալ է՛ անուն
փառաց քոց ամենայն յաւիտեան:

Ը՛ղտեր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Տիւր եւ զիշերք ըզտէր օրհնե՛
ցէք եւ սուսնէ՛լ բար:

Իսրայէ՛լ ըզտէր օրհնե՛ցէք սցէ.
եւ սուսնէ՛լ բարձր արարէք
ըզնա՛ յաւիտեան:

Ո՛վ գերաշրջա՛ ծաղիկ բուրեալ
յեղեմայ. հո՛տ անմահութեան
ծնընդոցս եւայի. յորմէ՛ սփռեցաւ
մահ ընդ տիեզերս. օրհնութեամբ
ըզքեզ մեծացունցանէք:

Դո՛ւ լուծիչ երկանց բարձող ա՛
նիծից. ծագումն արեւու ընտոյն
ճըմարտի. որով հերքեաւ խաւարն
անաջնիւն. օրհն:

Ը՛ղքեզ ունիմըք բարեխօս կոյս
անհարսնացեալ. մայր անարատ էմ
մանուէլի. տաճար բանին հօրն
երկնաւորի. օրհն:

Ա՛ղաչեմ ըզքեզ տէ՛ր պարգե՛ւ
ւեա՞ն ինչ սպաշխարութեամբ լը
ւանալ ըզմեզս իմ, եւ ո՞ղորմեա՛ն:
Զարտանո՞ւս իմ եւ զհաւաչանըս
սրբոյ իմոյ մարդասիրութեամբըդ
քո ընկալ տէ՛ր, եւ ո՞ղ:

Մերձեցային խնդրուածք իմ առաւ
ջի քո տէր . բարերարութեամբըդ
քո խնայեալ յիս, եւ ող :

Տո՛ւք փառս աստուծոյ բնակե-
լոյն 'ի յերկիրս միաբանութեամբ :
Բնակելոյն 'ի սրբութեան մա-
տուցողք զաղօթս մեր . եւ խնդ-
րեսցուք զողորմութիւն 'ի բարե-
րար տեսնէ՞ մերմէ :

Յանձառ փառաց խոնարհեցաւ
վասն փրկութեան մերոյ . զի՛
դարձուցէ՛ ըզմոլորեալս 'ի գիտու-
թիւն ճշմարտութեան :

Զաստըւած օրհնեսցուք 'ի սրբո՛ւ-
թեան անձանց մերոց գոհաբանե-
լով . եւ խնդրեսցո՛ւք զողորմու-
թիւն 'ի բարերար փրկէ՛ն մերմէ :

Օրհնեալ եւ փառաւորեալ . աս-
տըւած հարցըն մերոց :

Արգա՛ր ես յամենայնի՛ . տէ՛ր կե-
ցո՛ զանձիննս մեր :

Եւ այնքն ոչ դադարէին զորս
արկեալ էր եւ գնային 'ի մէջ
հընցի հըրոյն . զաստըւած փառաւ-
որէին :

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արաւ
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Իջմամբ որդւոյն աստուծոյ բոց
հնոցին ցօղանայր . անդադար գո-
վելով բարձր ա՛ :

Յաղթող զօրութեամբ զօրհնաւ
բանսն ապրեցոյց . ընդ նսմին գո-
վելով բարձր ա՛ :

Զանձառելի՛ ըզլոյս աստուաւ
ծութեանն տնօրինաբար կրեցեր
'ի քով յորովայնի մարիամ մայր
եւ կոյս . օրհնութեամբ ըզքեզ
մեծացուցանեմք :

Ի՛ մասնաւոր լուսոյն զարհուրե-
ցան դասք սաւաքելոյն . այլ 'ի քեզ

բովանդակ կրեցեր ըզհո՛ւր աս-
տուածութեանն մարիամ :

Առաքելոցն հովանացեալ անդ
լուսեղէն , գերագոյն քեզ հոգ-
ւոյն սրբոյ , եւ զօրութիւն բար-
ձրելոյն հովանաւորեալ սո՛ւրբ աս-
տուածածին . օրհն :

Ազա՛նեմ ըզքեզ հայր երկնա-
ւոր , մի գարձուցաներ զերեւոյս
քո յինէն , զի՛ նեղեալ եմ ես վաղ-
վաղակի՛ լուր ինձ տէր :

Մոլորեալ անձն իմ անօրէնու-
թեամբ , մի կորուսաներ զիս տէ՛ր
ըստ անօրէնութեան խնյ , որ խըն-
դրողդ ես մոլորեալ ոչխարս :

Ծանրացեալ մեղօք ընկըմի անձն
իմ , ընկալ զիս որպէս երբեմն ըզ-
պետոս , որ ծրիմս անէկոծեալ
յանցանօք :

Փառք պատիւ եւ գոհութիւն
տէր անուանելդ քովս սրբոյ :

Քովս սրբոյ տէրութեանըդ վաւ
յեղէ՛ փառէք պատիւ եւ երկըր-
պանդութիւն :

Օրհնեալ տէր բարերար . որ ու-
սուցեր մեզ յամենայն ժամ փաւ
ռըս տալ անուանելդ քովս սրբոյ :

Փառաւորեալ յաւիտեան . աս-
տըւած հարցըն մերոց կեցո՛ ըզմեզ :

Որ արարեր ողորմութիւն 'ի մէջ
հնոցին . եւ կենարար ցօղով քո՛
փրկեցեր զերիս մանկունսն :

Զհո՛ւրըն բորբոքեալ մանկունքն
հաւատոճըն շիջուցին եւ պատկե-
րի՛ ոսկւոյ ոչ մատուցին խունկս .
այլ քեզ աստըւած հայր :

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արաւ
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Յօղէ՛ր ըզցօղ ողորմութեան երից
մանկանց 'ի հնոցին . բարձր :

Բանն աստուած լոյս ծագեալ 'ի
Հնոցն , ըզգալո՛ւստ միածնին եր-
գէին մանկուիքն . բարձր :

Իջեալ առ նոսա՛ կենսաբեր հրեշ-
տակն , ըզհայր 'ի յերկինքս տայր
փառաւորե՛լ . բարձր :

Նոր խորանիդ արեգականն ար-
դարութեան նոր օրհնութիւնս
տայցուք , եւ անդադար բարեբա-
նե՛սցուք :

Նոր տաճարիդ անձա՛ւ լուսոյն որ
'ի հօրէ՛ նոր երգս երգեսցուք , եւ
անդադար բա՛ն :

Ջնոր խառնարանիդ հրաշալի նոր
խառնումն բանին եւ մարմնոյն հո-
գեւոր երգով բա՛ն :

Մեղայ տէր բնորո՛մողորմ աս-
տուած . մեղայ ողորմեա՛ն :

Մեղայ տէր եւ անկանիմ առաջի
քո՛ . մեղայ ող :

Մեղայ տէր խոստովանիմ ըզյան-
ցանա իմ . մեղայ ող :

Ընդ երկնային զօրութիւնսն
օրհնեցէք ըզտէր ամենայն երկիր
եւ բնակիչք երկրի :

Ջանոն սուրբ փառաց նորա՛ զո-
վեցէք յերկրէ՛ ողբիք մարդկան
իշխանք եւ դատաւորք երկրի :

Ջայիւ երգով ցընծութեամբ բա-
րեբանեցէք զաստուած 'ի սրբո՛ւ-
թեան նորա՛ մանկունք եկեղեցւոյ
սրբոյ :

Ջանձա՛ւ Էութիւն եւ ըզմի՛ աս-
տուածո՛ւթիւն բարեբանե՛մք .
տէր աստուած հայրցն մերոյ :

Որ վասն հայրցն մերոյ իջեր 'ի
փրկել զարարածքս քո՛ . տէր
աստուած :

Որ նըստիս 'ի քրովէս եւ հաւ-
յիս քաղցրութեամբ յարարածքս

քո՛ . տէր աստուած հայրցն մե-
րոյ :

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Տիւք եւ գիշերք ըզտէր օրհնե-
ցէք . եւ առաւել բարձր :

Իսրայէլ ըզտէր օրհնե՛ցէ .
եւ առաւել բարձր արարէք
ըզնա՛ յաւիտեան :

Որ ըզկեանքն անմահարար մահ-
կանացու բնութեամբս 'ի քեզ կրե-
ցէր սուրբ կոյս մարիամ . որով մե-
ռեալքս որ յաղանայ կենդանա-
ցաք յո՛ւսով յարո՛ւթեան . առ նա՛
միշտ բարեխօսեա՛ն վասն անձանց
մե՛րոյ :

Որ ըզբանն անեղական զէակն եից
զոյացութեանց , անձառաքար ծը-
նար մարմին եղեալ 'ի փրկութիւն
եղականացս . առ նա՛ :

Որ ըզպըտողն 'ի քէն կենաց ըն-
ծայեցէր մեռեալն աղանայ . զորոյ
պահօք քառանորեայ քաւեաց
զպըտոյն ճաշակումն , եւ յան-
վախձան ըզնոյն վերածեաց 'ի
կեանս . առ նա՛ :

Թիւնս իմ . Մեղայ քեզ տէր ,
քաւեա՛լ զիս :

Մեղաք անօրինեցաք ամե՛նեքեան .
ոչ պահեցաք ըզպատուիրանքս քո՛ .
մեղայ :

Դարձիր տէր 'ի բարկութենէ՛
քո՛մմե՛ . անցո՛ 'ի մէնջ ըզցասու-
մըն քո՛ . մեղայ :

Որ տէրդ ես երկնի՛ եւ երկրի
ըզքեզ օրհնե՛ն զըւարթունք
երկնից հոգեւոր երգով :

Յրհնեմք ըզքեզ քրիստո՛ս փառաց
թագաւոր . որ շնորհեցէր մե՛զ
ձայնակից լինել զուարթնոց երկնից :

ՏԻԿ

ՀԺԲ

Սուրբ երրորդութիւնն անմահ ան-
ղօթիւք սրբոց քահանայ կարգամբ
առ քեզ. լուր ձայնից մերոց:

Լոյս փառաց բանդ անտըւած որ
ծագեցեր 'ի մեզ ըզլոյս գիտութեան,
կարգամբ առ քեզ տէր. անաւօտով
աղօթք մէր հաճոյանցին քեզ:

Յանաբանոց վերօրհնեալ 'ի մարգ-
կանէ՛ երկրորդագեալ, բնականդ 'ի
լոյս անմտոյց. կարգամբ:

Երեքսրբեան տէրութիւն, միաւ-
նական աստուածութիւն, բնաւ
կեանդ 'ի լոյս անմտոյց. կարգամբ:

Օգնական մեր լեր տէր և ան-
պակէն յամենայն ժամ. ամրացո՛
աներկիւզ զհաւանտացեալքս 'ի քեզ:

Հայր բաղձմողնորմ որ խնամողդ
ես յամենայն. շնորհեա՛ մեզ խա-
ղաղութեամբ հասանիլ 'ի նաւա-
հանդիստ:

Որդիդ միածին որ 'ի կառսդ ես
քերթեցից. շնորհեա՛ մեզ յաջա-
կողմեանն դասիլ ընդ սուրբն քո:

Հոգիդ ճըշմարիտ որ միշտ յան-
ճառ փառսդ բարեբանիս. ընկալ
ըզմեր օրհներգութիւնս 'ի ժամ
երկնային:

ՇԱՐԱՔ ՕՐ՝ ՏՕՆ Է ՍՐՈՑՆ ԿԻՒՂԻ
ԵՐՈՒՍԱԿԷՄԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Օ անբական մահ սրբոց քոց
քրիստոս ընդ երկնային զօր-
սին այսօր երգանկեալ սօ՞նեմք. որք
հանդիսացան ընդդէմ բըռնու-
թեան թըշնամուն:

Անմարմինք 'ի մարմնի՛ ցուցան
գերիվերոյ սրոյ և հրոյ տանջանաց.
զպատուական մահս իւրեանց ըն-

ծայեցին քեզ քրիստոս բանաւոր
գեղմունք:

Նահատակեալք ճըգնութեամբ 'ի
փորձ զանազան տանջանոց, համ-
բերութեամբ փանեալ ըզթշնա-
մունցն պատե՛րազմ, փոխեցան 'ի
զօրս վերին զըւարթնոցն:

Երանելի սուրբ հայրապետք
չորչարեալք վանքն տեսաւն համ-
բերեցիք. յաղթելով բուռնաւորին
դասակից եղէք վերնոցն:

Ճըգնեալ նահատակեացք յերկրի
յաղթողք 'ի պատե՛րազմի. կոխե-
լով ըզսատանոց դասակից:

Լուսաւորեալք երկնային լուսո՛ղն.
պայծառացեալք 'ի հոգւոյն սըրբոց.
բարեխօսեցէք առ տէր վասն ան-
ձանց մերոց:

Երանելի սուրբ հայրապետք,
որք կամաւ չարչարեցայք յանձն
առիք զհամբերութիւն. յարժա-
նաւոր աղօթքս ձեր յիշեալք զան-
ձինքս մեր:

Փոխանակ արեւնքն տեսուն ձեր
արիւնքդ հեղաւ յերկրի, եւ հոտ
անոյշ բուրենոց յաշխարհ. յարժա:

Փոխանակ անցանորիս ձեզ ան-
անցն է պատրաստեալ պըսակ փա-
ռաց 'ի քրիստոսէ. յարժա:

Ընդ վերին զըւարթունքն բա-
րեբանեմք ըզքե՛զ տէր. սուրբ
սուրբ սուրբ ես տէր զօրութեանց
կեցո՛ ըզմեզ:

Յիշատակաւ սրբոց մարտիրոսաց
գոհաբանեմք ըզքե՛զ տէր. սուրբ:

Երեքսրբեան ձայնիւն անգղա-
կեմք առ քեզ տէր. սուրբ:

Չանցաղթելի ճըգնաւորացն ըզ-
յիշատակս եկայք հաւատացեալք
ամենեքեան պատուեսցուք:

ՕՐԶ
մրտ
գձ

Քանզի մարմին ունեւոր զտան-
ջանան արհամարհեցին, նրմանողը
լինելով չարչարանայ փրկիչն. եւ
կայր հաւան:

Քանզի տեսարան եղեն հրեշտա-
կայ եւ մարդկան. զյաղթութեան
պրտակն ի բրիտտոսէ ընկալան. եւ
բարեխօսեն առ տէր վասն անձանց
մերոց:

Ըզպնանկիչն սրբոց եւ զհան-
գոնցեալն ի քերտվեհս անգագա՞ր
ձայնիւ երգե՞լով, օրհնեցէք զլտէր
յօրհնութիւնն ի նոր:

Այսօր տօնէ՛ եկեղեցի ըզլիշատակ
սրբոց մարտիրոսանց. ընդ ոյս եւ
մե՞ք ձայնիւ երգե՞լով, օրհնեա-
ցուք զլտէր յօրհ:

Զրադ ճրմարտութեան սուրբ
յովհաննէս մկրտաւր, որ ծագե՛-
ցաւ ի յերկրի. աղօթիւք սորա՛
տէր լուր մեզ եւ ողորմեա՛:

Մարգարե եւ առաքեալ անտուաժ-
որդւոյդ, եւ ձայն բարբառոյ անդ-
արարող տիեղերաց. աղօ՛:

Ռրպէս զարուսեալին ծանկեալ ի
յերկրի եղեւ կարապետ անգա-
կանդ արդարութեան. աղօ՛:

Այսօր տօնէ՛ եկեղեցի ուրա-
խութեամբ ըզլիշատակ սրբոցն զրե-
գորի. որով լուսաւորեալ պայծա-
ռոցաւ վայելչապէս, ի հանդերձս
յոսկեհուռս զարդարեալ եւ պը-
տակեալ. օրհնեցէք մանկո՞ւնք
զբրիտտոս թագաւորն:

Այսօր ցընծա՛ն նորածնեալ որ-
դիք լուսոյ յիշատակաւ սուրբ լու-
սաւորչին. որով հրաւիրեցան ի
հարսանիսն անսպանկան, մրտանել
ընդ փեսային երկնաւորի ի յառա-
գասողն լուսեղեն. օրհ:

Այսօր քահանայք հոգեւոր պա-
տարագին ըսպասաւորք վերապա-
տուեն ըզքահանայանպետն սուրբ.
որով երկնայնոց քահանայութեան
ցըն հաղորդեալք. յոր վերափո-
խեալ այսօր մրտանէ՛ ի սրբու-
թիւն սրբոց միշտ բարեխօսել ամ
տէ՛ր վասն մեր. օրհ:

Ուրախ լեր անտուածանին յոյս
եւ փրկութեան մայր. ըզքե՞զ
ընդունող լուսոյ մեծացոնցանմբ:

Ըզքեզ լուսոյ մայր եւ կոյս, ըզ-
քե՞զ զանձրդ կենաց աստուա-
ծային ձայնիւ ցընծութեամբ մե-
ծացոնցանմբ:

Մայր սուրբ անարատ լուսոյն.
հրեշտակային օրհնութեամբ պա-
տուեալ ըզքեզ մեծա՛:

Այսօր ուրախացեալ ցընծան
երկնից բաղմութիւնքն ի նաւա-
կաւրս սուրբ եկեղեցւոյ. քանզի
չնորհեցաւ մեզ քահանայանպետ
յաւիտենից ի լուսաւորել զկա-
թոլիկէ՛ սուրբ զեկեղեցի. փա՛մ
ուրբ դալստեան քո տէր:

Այսօր սիւն լուսոյ հալմով եղեւ
մե՞զ ի բարձանց. քանզի թնգա-
ւորն երկնաւոր եկաւորն ի սուրբ
եկեղեցի. եւ զ՞որք հրեշտակայ
ծաւալեալ տօնե՞ն ընդ մարդկան.
փա՛մ ուրբ:

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ:

Այսօր քահանայանպետ ճրմարիտ
անտուածային օրինո՞քն պա-
տուեալ. կանգնէ՛ զքահանկիւն
սեղան խաչին, սրժանապէս պա-
տարագեալ բաշխէ՛ զմարմին եւ
զարկնին տեանն. մաքրապէս մեր-
ձեցարուք փրկեալք նո՞ր ժողո-
վուրդք. եւ հայցեցէք ի բրիտո-

յով

դի

ած

խաչ

սէ զի շնորհեցե՛ք ըզսա՛ մե՛զ ընդ
երկայն անուրս :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Ո՛ր անթաւամ փառօք պըսակե՛
ըզսո՛ւրբս իւր, եւ ՚ի դա՞հուրս ընդ
սեղէ՛ննս վերա՞ցոյց, օրհնեցէք ըզ-
տէ՛ր յօրհնութիւնն ՚ի նոր :

Ո՛րք հաղորդեցան չարչարանաց
քոց քրիստոս սուրբ հայրանպետքն,
եւ վերաբերեալ պայծառացան ընդ
անմարմին բաղմոն-թիւնն. սոցին
աղանջանօք խընայեա՛ ՚ի մեզ անսու-
լած հա՞հա՛ ըցըն մերոց :

Ո՛րք ՚ի սկզբանէ՛ պատուեալ եղեն
՚ի սէր բոլորից հօրն, եւ ըզտին-
զէրս հրաւիրեցին յորդհգործութեան
շնորհս. սոցին :

Ո՛րք զընթացս իւրեանց կատարեցին
հաճոյնք քո քրիստոս, եւ ըզպըսակս
անսպական ՚ի քէն ընկալան. սոցին :

Ը՛ղտեր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ընձա՛ յաւիտեանն :

Զէակիցըն հօր եւ հոգւոյն, ո՛ր
բնակեալ է ՚ի լոյս յանմատոյց եւ
բարեբանի՛ սրբանսաց ձայնիւ. բար-
ձրը արա :

Զերկրապաղեանն ՚ի սրբոց հայրա-
պետաց, որք հեղմամբ արեանն
իւրեանց նըմանողք եղեն փրկո՛ւ
ղին զինքեաննս. բարձր :

Ա՛նարատ կոյս աստուածածին
մարիամ, սրբոնհի՛ եւ մայր քրիս-
տոսի, յարգանդի՛ տարար զանտա՛
նելին ամենեցուն. օրհնութեամբ
ըզքեզ աստուածա՞ծ ծի՛ն մեծացուն-
ցանեմք :

Ը՛զքեզ երկնայի՛ն գոռըն զո՛ր եւ
տեսն եղեկիլէ՛լ, եւ անարն զո՛ր ծա-
նեալ գեղէ՛օն. սերովքէ՛ հոգեղէն
վեհագոյն քերովքէ՛նց. օրհ :

Ե՛րբն խորհուրդես սոսկալիս ՚ի
քեզ տեսանի աստուածա՞ծ ծի՛ն.
յըղոն-թիւնն անսերմական, ծը-
նունդ անարատ, կուտութիւն յեւ
ծննդեանն մալոյ՛լ անապական .
օրհ :

Ո՛ղորմեաց մեզ տէր անսուլած
մեր, ՚ի յիշատակի՛ սուրբ հայրա՛ն
պետացն :

Ո՛րք յանուն քո սուրբ դարձուցին
զանխարհս կռոյցն ՚ի պաշտելութե-
նէ. անթութիւք սոցա՛ ողորմեա՛ մեզ :

Եւ արժանի՛ եղեն ընդունիլ ՚ի
քէն զանթաւամ փառաց պըսակն.
անթութիւք սոցա՛ ող :

Ո՛ր զառ ՚ի քրիստոս զչարչարանս
յանձն առեալ համբերեցիք ո՛վ
աստուածատէ՛ր հայրանպետք, եւ
արժանի՛ եղէք զերկնայինն անու-
ղաակ :

Ո՛րք փորձեցոյք շիջանա՛ հրով.
ժառանգեցիք պատրաստեալ ձեզ
զարքայութիւնն. համարձակու-
թիւնն ունիք բարեխօսել ան տէ՛ր
վասն անձանց մերոց :

Ո՛րք զամբարշտութեանցըն վա՛-
նեցիք զկուտաշտութիւնն ո՛վ աս-
տուածատէր հայրանպետք. հաստա-
տութիւնն ՚ի քրիստոսէ հայցեցէք
անդա՞հա՛ր սուրբ եկեղեցւոյ :

Յընծոն-թիւնն է սյոօր հրեշտա-
կաց եւ մարդկան. զի՛ զկրօնատա՛
ցեալ ըզթըշնամին վանեալ խոր-
տակեցին սուրբ վրկայքն. եւ եւ
զե՞ն յաղթողք ՚ի պատերազմի :

Մարմնով եւ արեամբ մարտեան
ընդդէմ զինուն. վերանորեալք ՚ի
մարմնի՛ վերաւորեցին ՚ի մահ ըզ-
բելիար, եւ ոտանցա՞ն պարծանըս
յաւիտեանական :

հր
մրտ
դհ

դ

մեծ

ողր

տէր

տէր

Նրանաւետեալք 'ի հոգեղէն
լուաթնոց . եւ բարեբանեալք
'ի դասուց մարմնաւորաց սուրբ
վելայքն . անեղի՞ն աշովն պըսաւ
կեալ եղէն :

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՅՆ ԿԻՒՐԳԻ
ՆՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

ՏՆԷ
ՁԻԿ
ԿՃ

Մանկունքը նո՞ր սրտովն , ժաւ
ուաբանիչք սուրբ երրորդութեանն ,
ընթիշատակ սրբոյն կիւրղի՞ հայրաւ
պետին տօնելով այսօր ընդ զօ՞րս
անմարմնոցն , օրհնեցէք ըզտէ՞ր
յօրհնութիւն 'ի նոր :

Ի յարկի՞ սրբութեան եւ 'ի տեղ-
ւոյ ժաւաբանութեան , ընթիշաւ
տակ սրբոյն կիւրղի՞ :

Քանհանայք եւ պաշտօնեոյք միւ
աբան հաւատացեալք , ընթիշատակ
սրբոյն կիւրղի՞ :

ԿԱՆՈՆ

ՆՐՐՈՐԻ ԿԻՒՐԱԿԷԻ ԱՂՈՒՀԱՅԻՑ

ՕՐՀՆԵՄՔ ըզբեզ անըսկիցբն
հայր սրբուցդ միաննի , զո՞ր ա-
ռաբեցեր 'ի դարձումն մոլորեալ
ոչխարին . դարձա՞ն եւ զմեզ 'ի մե-
ղաց որդւոյ քո չարչարանօք :

Գովեմք ըզբեզ բան եւ լոյս ո՞ր
զտրեալան քո պատկեր լուսով
ճրագի քո գլխեալ վերականգնե-
ցեր . կանգնեա՞ն զանկեալքն մե-
ղօք քոյին սուրբ չարչարանօք :

Բարեբանեմք զխառակիցդ հօր
զհոգիդ ճըշմարիտ . ո՞ր նորոգեցեր

ըզհնացեալքս մեղօք հընոյն աղա-
մայ . նորոգեա՞ն եւ զմեզ 'ի մե-
ղաց նորոգութեամբ քո շնորհաց :

Ուրանայիր բարձրելոյն հովանաւ
ցեալ զօրութեամբ , եւ բնակարան
սուրբ հոգւոյն ո՞րով ծընար զբանն
աստուած . բարե՞խօսեա վասի՞ն
մեր աստուածածին մարիա՞մ :

Լոյս 'ի լուսոյ ծընունդ եւ ծա-
գումն . ո՞ր եկիր 'ի խնդիր մոլո-
րեալ ոչխարի բնութեան , զո՞ր
ընդ խաչին բարձեր 'ի մերայ ու-
սոյդ . մաքրեա ըզմեզ 'ի մեղաց
մերոյ :

Սուրբըդ սրբոց էից մաքրու-
թիւն . ո՞ր աներ տան քո աւել 'ի
մեղաց զաշխարհս մաքրելով . 'ի
նմա՞ գլխեալ զպատկեր քո նորու-
գեցեր . նորոգեա զմեզ 'ի հնու-
թեանէ մեղաց :

Շնորհեա՞ մեզ տէր ընդ աղբաւ-
տաց օրինակին զազարու ժուժկա
լուծիւն . զի կամաւոր անքատու-
թեամբ արքայութեանդ երկնից
ընդ նրմին լեցուք արժանի . լուր
մեզ եւ ո՞րդմեա՞ն քրիստոս աս-
տուած :

Ո՞ր փոխանակ հացին կարօտու-
թեան զհացն անանհութեան նը-
մա՞ շնորհեցեր . եւ ընդ մեծատանն
անգրթութեան 'ի գոգն աբրահա-
մա՞ն ըզնա՞ ընկալար . լուր :

Լուսաւորեա՞ զանո՞ սրտից ստաւ-
նալ մեզ ողորմութեամբ 'ի քէն
տէր զողորմութիւն . զի մի՞ ընդ
մեծատանն հայցեցուք 'ի բոց
հնոցին ծագիւ մատին ջուր 'ի զու-
վացումն . լուր :

Ո՞ր ըզլոյս աստուածային քո
բանի՞ ծագեցեր յաշխարհամա՞ծ

✠

ապ

ՕՐՀ
ԿԿ

խաւանքն անդիտողութեան. լուսան-
ւորեան եւ զմեզ հօր իմաստու-
թիւնն :

Ար զհամօրէն գառնատանիսն օ-
րինակ նըշանակեցէր առ մեծա-
տունն եւ զազարոս, ներհակա-
բար տալով զոր անտ ընկալան :

Վասն որոյ անշեցողք ըզբեզ
տէր, փրկել ըզմեզ ի հոյ մեղաց
եւ տանջանա՞ց, հանգչել ի գոգ
նահապետին արդարոյ :

Արով եւ մեք ընդ հրէշտակացն
գատուց, անբաժանելի սուրբ եր-
րորդութեանդ համաձայնեալ եր-
գեմք ըզփառս ի բարձունս :

Զանըսկիզն աստուած զհայրն
ամենակալ բարեբանեցէք ընդ զը-
ւանթուռն երկնից :

Զառ ի հօրէ՛ ծնեալ զորդին միա-
ծին բարեբանեցէք հրէշտակայն
ձայնիւ :

Եւ զնորդող սուրբ զհօգին ձայ-
նիւ ցընծութեամբ բարեբանեցէք
անընթել ձայնիւ :

Անըսկիզն աստուած եւ թա-
գաւոր երկնաւոր. բարեբանեալ
ի զօրաց անմահից երկնաւորաց .
ըզբեզ օրհնեմք հայր անըսկիզն :

Խոնարհեցա՛ր ի բարձանց վասն
մերոյ փրկութեան. անձակի՛չ կա-
պելոյ եւ բրթիկ հոգւոյ մերոյ .
ըզբեզ գովեմք որդիդ միածին :

Ար եակիցդ ես ընդ հօր եւ փա-
ռակից միածնիդ. բախտդ պարգե-
ւաց եւ տրուող ողորմութեան. ըզ-
բեզ բարեբանեմք սուրբ հօգիդ
Ճշմարիտ :

Աստուածատունկ խնկաբեր
ծառ յանուշահոտ բուրաստանէն,
որ ի գնա՞ցս հոգւոյն վըտակաց

տընկեցար, եւ զանախնութեան
պըտուղն ի ժամն ետուր մեզ .
վասն որոյ ամենեքեան ըզբեզ միշտ
մեծանշոյններ :

Զանապական բողբոջն յաստուա-
ծայի՛ն գրախտէն յորովայն քո՛
տընկեալ բըղխեցե՞ր յարմատոյն
յետեայ ծաղիկ վայելիւ՛չ կուռա-
կան ծընընդեամբ. վասն որոյ :

Յարվոյն լուսոյ ծագումն ի քեզ
վառեայ ըզճրագ մարմնոյն լոյս աշ-
խարհի. որով գտեա՞լ զպատկերն
իւրական, զոր վերբառին նորո-
գեայ յառաջին կերպարանն. վասն
որոյ բարեխօսեա՛ն նորդել զմեզ
ի հնութեանէ մեղաց :

Ո՛վ քառաթեւ լուսածին գե-
րապանձ նիշ կանուցող կենացն
ամենի՞ց. միշտ բազկատարած առ
քեզ եմ :

Քառաթեւս անպնայ հոլանի եւ
պահապան ի յեւ եւ ի մուտս .
փրկութիւնն ի յայտոյ եւ պա-
րիսպ ամրութեան :

Դրո՛ւմ ըզգայութեան եւ կնիք ի
գէմն ամենից. դու եւ յաստուա-
ծայի՛նք կատարիս խորհուրդ .
յորմէ անգականային փայլէն ճա-
ռագոյթք :

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Ընդ անառակին որդւոյ գովեմք
առ հայրդ զըթած, մեղսք յեր-
կնս եւ առաջի քո՛ քանի՛չ յանցա-
նաց. եւ ընդ առաջ սիրով գըրկեա՛
համբուրիւ, մաքրեա ըզմեզ ի մե-
ղաց մերոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յախոսեա յախոսեց :

Աղբիւր կենաց բըղխեալ յեղեմայ
սուրբ աստուածածին, որով արբե-
ցա՛ւ երկիր ծանաւեալ հոգւոյն

խաչ

ած

հրդ
բկ

խմաստիւք . տակ մեզ մանկութեան անդ-
բիւրս արտասուածց մանքրեւ ըզմեզ
'ի մեզանց մերոց :

Ար զտիրանկանըզ կերպարան ըզ-
գեցողցեր ծառային . եւ զարդա-
րեալ վառօք եղեր 'ի դրախտին .
օրհնեալ ես տէր անտըւած հար-
ցըն մերոց :

Ար ճաշանկամաք պըտոյնն մահու-
յանմահաց կենաց մեռաք . իսկ գա-
լըստեամբ քո վերբախն վանեալ
դրախտին դուռն բացաւ . օրհ

Ար փոխանակ մահաբերին սրով
անէ՛ծքն տըրտմագին , մեզ փայտ
կենաց ետուր զխաչ քո լուծեր նա-
վաւ ըզկողմ մահուն . օրհ :

դ

Ըղտէր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ընդն յանխտեան :

Ար ապրեցոյց զեղ տապանաւն
պահելով հայր աշխարհի , եւ զհե-
ղեղ մեզանց մարդկան հեղեղաւ
ջուրց զանգարեցոյց . եւ բարձր :

Ար 'ի ծով այս աշխարհի շինեաց
տապան զեկեղեցի , եւ 'ի սմա՛ զծ-
ժանդակեալ հոգիս փըրկեաց 'ի
ջուրց մեզանց . եւ բարձր :

մեծ

Ուրախ լէր մայր լուսոյ մարի-
ամ , երկիր բանաւոր արեգակնն
օթաւորան . լէր բարեխօս վասն ան-
ձանց մերոց :

Խընդա՛ տաճար բանին անտու՛ծոյ .
բարձու տըրտմութեան նախամօրն
եւայի . լէր բա՛ :

Յընձա՛ իմանալի արեւելք , քան
զի քեւ ծագեաց մեզ լոյս երեսնայ
բրիտոս . լէր բարեխօս վասն ան-
ձանց մերոց :

ողոր

Թիւնա իմ . Ար խոնարհեցար 'ի
բարձանց հա՛լիւնը քա՛ջ թողեալ
յերկի՛նս զճօտ քո անմոլար ,

վասը՛ն մոլորեալ ո՛չխարի՛նս .
նղորմեա՛ մեզ անտըւա՛ծ :

Ար լուսով աստուածութեան քո՛
լուցեր ըզճարագ մարմնոյդ , անէր
անե՛սէ՛ տան քո՛ աշխարհի ,
վասըն պատկերի քո զոր նորոգե-
ցե՛սէ՛ր . ողոր :

Ար դարձմամբ անառակի՛ մարդ-
կութեանս ե՛ղնըդ պարանկ , հօր
հաճութեա՛նս մե՛զ զենար պատա-
րագ , վասըն հաշտութեան երկա-
ւորաց եւ երկրաւորս՛նս . ողոր :

Ընդ լուսանայլ զըւարթնոյն
ըզյա՛րուցեալն օրհնեացուք . եւ
մա՛ղթելով խընդրեացուք , մա՛-
քրե՛լ ըզմեզ 'ի մեզանց :

Ընդ խընկաբեր սուրբ կանանցն
անմա՛հ բուրմանն անուշից ,
խո՛ւնկա ա՛ղջթից մանտուցուք ,
մա՛ք :

Ընդ իւղաբերիցն արտասուս ըզ-
մարդկա՛ն բարձոյն արտասուածց
պանդա՛տեցուք անտանուօք մա՛ք :

Ընդ քրիստոսի՛ պահելով յով-
թո՛ղ լնցուք փորձողին . եւ ընդ
հրէշտակս երգեսցուք , փառք 'ի՛
բարձունս անտու՛ծոյ :

Հարց ապաւխտութեան՝ երրորդ շաբաթու
աղուհացիցն :

Երկրորդ ձայն :

Օրհնեալ տէր անտըւած հար-
ցըն մերոց :

Ար իջեր 'ի մէջ հնոցին եւ փըրկե-
ցեր զերին մանկունսն , ըզքեղ
օրհնեմք անդանդար . անտըւած
հարցըն մերոց :

տէր

հրդ
բձ

Միանձնական սուրբ երրորդութիւնն
որ յամենայնիւ ես բարեբանեալ,
ընկալ ըզմէր օրհնեղութիւնս .
աստուած հար :

Ըզտեր օրհնեցէք եւ բարձր աւ
րարէք ըզնա յանխտեան :

Ամենայն ժողովուրդք միաբան եր
գով բարեբանեցէք . եւ բար :

Ըզնըստեանիւ ի վերայ քերովեֆց ,
քահանայք անաւել բարեբանե
ցէք . եւ բարձր :

Սուրբ եւ աստուածածին մա
րիամ ջանկալի կուսից եւ սար
ծանք անդի մարդկան , մայր եւ ա
ղայիսն մեծացուցանեմք :

Անկէզ մորենի եւ տաճար ընդ
հանդէս լուսոյն , անարատ եւ ան
խախտելի կուսութիւն . մայր եւ :

Խորհուրդ կենաց եւ մայր կենդա
նութեան , եւ անսպասու հրաշայլ
ծագմամբ , մայր եւ :

Դարձն զգաստման քո՛ւ մէջ ,
յաղազակել հողեղինացս . բազմա
գութ տէր խնայեա՛ւ եւ մի կորու
սաներ :

Անդնեա զանկեայ ի գըրմանէ ,
զվերաւորեալս ի թընամուցն . որ
բըծիչիդ ես հիւանդաց , բըծըչեա՛ն
զնա զհիւանդութիւնս :

Ի՛յ յանցանաց իմոց թախծեալ
անձն իմ գոչեմ որպէս ըզմաքսա
ւորն . աստուած քաւեա՛ն զնա ըզ
մեղաւորս :

Որ ի վերդ ես քան զամենայն
ըզմիտս եւ զխորհուրդս . ժառանգ
թագաւոր խընայեա՛ւ ի մեզ :

Որ միայն ո՛ւնիս զանմահութիւն
եւ զանեղութիւն . իմ :

Որ նրստիս ի քրովեֆս երրորդութ
իւն անբաժանելի . իմ :

Որ երկրպագեալդ ես ի հրեշ
տանց եւ ի մարդկանէ . իմ :

Որ անարեցուցեր զերիս ման
կունըն ի հնոցի՛ն , ե՛ւ զվն
անարեցո՛ յահագին հրոյն . տէր աս
տուած հարցը՛ն մերոյ :

Որք երգով օրհնութեամբ ըզհո
րն իցով փոխեցի՛ն , ե՛ւ զթագա
ւորն յամօթ արարին . ընդ նոս
օրհնեմք ըզքեզ . տէր աստուած :

Աստուած հարցը՛ն մերոյ գովեմք
ըզքեզ , եւ անաւել բարձրա
յուցանեմք . որ զմիածինդ անսրե
ցեր փրկել ըզմեզ . տէր աստուած
հարցը՛ն մերոյ :

Ըզտեր օրհնեցէք . Միաբանու
թեամբ տուր փառս եւ բարձր աւ
րարէք ըզնա յանխտեան :

Որ ի բարձունքս բնակեալ ե՛ք ըզ
խոնարհս տեսանդիսն . միա :

Քահանայք եւ սրնածնեայք երի
տասարդք եւ կուսանք , անդադոր
զաստըւա՛ծն աստուծոց գովե
ցէք . եւ բարձր :

Ըզքեզ կոյս եւ մայր եւ բնակա
րան աստուածային ներմարդու
թեանն , գահաբանեմք եւ վերօր
հնեմք զեղեալ փրկող կենդանու
թեան անդի մարդկան . ժառն ոյց
ըզքեզ աստուածածին եւ կոյս
բարեբանեմք ըզմայր եւ զանկիսն
փրկչին մերոյ :

Ծնունդըն հօր եւ հին անուր
անժամանակի յաւխտեցից . ժամա
նակալ յորովայնի քում բնակեցաւ
եւ ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ ժառն
որոյ :

Ծնեալն ի քէն ի խաչ ելեալ եւ
ի յանժող փառաց ընդ հօր . անսր
գեալ ի մարդկանէ փառանորոյ :

հր
այ
մի

դ

մեծ

դ

մեծ

որ

տէր

Թեամբ Էութեամբ Էրկրորտագեալ.
վասն ուրոյ :

Ըզբեզ ոչ միայն որդիք մարդկան
այլ եւ վերին զօրութիւնք , դասք
անամրմնոց հոգեղինաց հրեղինաց
զըւարթնոց եւ հրեշտակաց , գո՛ւ
հաբանե՛ն եւ վերօրհնե՛ն եւ փա՛ւ
ուաւորեն ըզմայր եւ :

Ա՛նեթեւութից բըննող դա՛լու
նեանց , բըժըշկեա՛մ զհոգւոյ խնց
զհիւանդութիւն եւ կեցո՛ւ միայն
մայրդանէր :

Ո՛ր Էրկայնամիտդ ես առ ամենե՛ւ
սեան , ողորմեա՛մ անձի՛ն խնց բա՛զ
մամեղի՛ եւ կե՛ :

Ա՛մեաբաւական ողորմութեան
չընորհ , պարգեւեա՛մ ինձ յահագի՛ն
անունն ըզթաղութիւն եւ կեցո՛ւ
միայն մայրդանէր :

Օ՛րհնեմք ըզբեզ անըսկիւզբն
հայր . յամե՛նայն ժամ օրհնութիւն
ի՛ բարձունս :

Գո՛վեմք ըզբեզ միանձին որդի . յա՛ւ
մե՛նայն ժամ զո՛հութիւն ի՛ բարւ
ձունս :

Բարեբանեմք ըզբեզ սուրբ հոգի .
յամե՛նայն ժամ փաւըք բե՛զ ան
տըւա՛ծ :

Ո՛ր անհաւոր քոյո՛վ զօրութեամբ
յօգըս ցօղաւորըս փոխեցեր ըզբոց
հեղին . ըզբեզ օրհնե՛մք անդա՛ւ
դար անտըւա՛ծ հարցըն մերոց :

Ո՛ր ըզճաւայս քո զլտանգեալս ի՛
հեղին պահեցեր անապական , ըզ
բեզ ծանուցեր արարիչ եւ տեր
գործի . ըզբեզ :

Ը՛նդ Էրանեղի մանկանցն երգես
ցուք ի՛ նեղանց մերոց փրկեա ըզ
մեղ , եւ մի՛ իսպառ մատներ , զի՛
գի՛նք արեան քո եմք . ըզբեզ :

Ը՛ղտէր օրհնեցե՛ք եւ առաւե՛լ
բարձր արարե՛ք ընտ՛ յաւիտեան :

Ձանբաժանեղի՛ սուրբ զերրորդո՛ւ
թիւնն արժանաւոր ձա՛շիկն գո՛վե
լով օրհն :

Ձերկըրգանգեալը՛ յամենայն արա՛ւ
րանոց համարնակա՛մ ձա՛շիկն բա՛ւ
րեբանեղի՛ օրհն :

Ձբեզ հայր յառաջ քան զյա՛ւ
ւիտեանս բարեբանե՛ն դասք ան
մայրմնոց հրեշտակաց . ձայնիւ եր
գով գոհե՛ն եւ անդադկե՛ն . ան
տուա՛ծ անտու՛ծոց եւ տեր տերանց
փրկի՛չ գո՛վ :

Ա՛ռաբեցեր զքո միանձինըդ մար
մնանալ ի՛ սուրբ կուսէ՛ն . եւ անա
րատ ծընանիլ յորովայնե՛ անա
պական , բա՛ւնալով ըզմեր նեղու
թիւնս . անտուա՛ծ :

Շնորհք բարի՛ յերուսաղէմ երե
ւեցա՛ւ հեթանոսաց . զի՛ արարիչն
յաւիտեանից տըլայ եղեալ յոր
դեգրութիւն կե՛նաց կոչե՛ . ան
տուա՛ծ անտու՛ :

Բա՛ղւամ ե՛ն քո զըթութիւնքըդ
բաղմամեղ անձի՛ն խնց . ողո՛բըսեա
անտըւա՛ծ քաւիչ իմ :

Ձի բեզ անխառնար տեր մեղայ
չարին խաբամամք . ողո՛բ :

Ի՛քո ի՛ միւսանդամ դալըստեանըն
յորժամ գա՛ս դա՛տեղ զերկիր . ո՛ւ
ղո՛բ :

Օ՛րհնեսցուք եւ գո՛վեսցուք ա
ռաւել բարձր արասցուք եւ բա
րեբանեսցուք զանձնն քո փրկի՛չ .
բեզ վայելէ՛ փաւք :

Հրեշտակք եւ մարդիկք եւ ամե՛
նայն արարանոց լեղուք ըզբեզ մի
այն օրհնե՛ն փրկի՛չ . բեզ :

Երկնային զօրութիւնքն անդա՛ւ

ողբ

տեր

հրց

ողբ

մե

դ

մեծ

ողբ

տեր

հրց

գար օրհնութիւն մատուցանեն
քեզ փրկիչ. քեզ:

Ուղիղ են ճանապարհքք քո
յամենայնի արդար. տէր անտըւած
հարցն մերոց:

Ըզբանաւոր պատարագս յանձանց
խոնարհաց ընկալ. տէր

Ի տաճարի սրբութեան փառատ-
րութիւն մատուցանեմք քեզ. տէր
անտըւած հար:

7

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան:

Տիւր եւ գիշերք ըզտէր օրհնե-
ցէք. եւ առաւելեալ բարձր ա-
րարէք ըզնա յաւիտեան:

Ի սրայել ըզտէր օրհնեցէք
ցէ. Քանանայք անդադար բա-
րեբանեցէք զանքըններէ եւ ըզ-
յայտնի աստուածութիւնն. եւ
առաւելեալ բարձր:

մեծ

Ըզկրտութիւնըդ քո աստուա-
ծածին անարատ. զոր ոչ բոցակի-
ղեաց հոշոր աստուածութեանն,
մեծացորցանեմք:

Որ յարդանդի քոմ անսպակա-
նարար բնակեցաւ. բրիտոս անտը-
ւած եւ փրկիչ անձանց մերոց,
մեծա:

Անհասանելի տէրունական յայտ-
նութիւնն աշխարհի ծագեցաւ. ան-
մատոյց լուսոյն երկրպագեացոք:

ողբ

Մեղոք մինչեւ յերկինս եւ
զարդար ըզցատումն քո շարժեցաք
ի մեզ. տէր ըստ մեծի քոմ ողոր-
մութեանդ ողորմեա մեզ:

Իջաք մինչ ի դրժոյս ընկըզմեալք
յանորէնութեան մերում. տէր
յիշեալ ըզդինս արեան որդւոյ քո
եւ ողորմեա:

Հալածեա ի մէջ տէր նըշանաւ

խաչի քո զընդդիմամարտ եւ զա-
ներեւոյթ գաղանն. եւ մի տար
յապականութիւն զքո ժառան-
դութիւնս:

տէր

Հընչմամբ փոխյ սաղմոսարա-
նաւ եւ քնարիւ օրհնեցէք ըզ-
տէրն ի յերկինս:

Որդիք սիմիւն, ջընծութեամբ եւ
ուրախութեամբ զնովեցէք զորդին
միածին:

Եւ սուրբ զհոգին ամենայն շունչք
բարեբանեցէք, երգով եւ ձայնիւ
ցընծութեամբ:

ձեկ

Մանկունք եկեղեցւոյ փառա-
բանչք սուրբ երրորդութեանն,
օրհնեցէք ըզհայցն երկնաւոր ան-
դադար երգով:

Պաշտօնայք բրիտոսով լուսաւ-
րեալք սուրբ անդրնաւն, զն-
ովեցէք զորդին միածին անդա:

Քանանայք հոգեւոր երգով ընդ
սերսիքսն եւ ընդ քերտիքսն բա-
րեբանեցէք զհոգին ճըմարիտ
անդա:

հմբ

Համբանալով զսչո մեր կար-
գամք սու քեզ մարդասէր, որ յա-
հեղանկերոյ ածնուրդ նրատիս:

Ընդ մեզ հովանեաւ անց քո պահեա
ըզմեզ բազմագնութ, որ յանամալ-
մանկան զօրացիդ գովիս:

Փառք քեզ անտըւած փառաւո-
րեալ յաւիտեան. փառք ամե-
նազօր տէրութեանըդ քո:

Հարցն ապախարութեան

Աւագ կողմ:

Հրց
Բկ
աղց
մի

Նորացն մերոց օրհնեալ ես տէր
է՛լ փառաւորեալ յաւիտեան:
Մի՛ ջրեր զնձ խաղա քո, մի՛ մերժեր
ըզմէ՛ղ յորդման թէ՛նէ քումմէ:
Բարձր արասցունէր զանուն քո
սուրբ, թանգանոր հըլճօր է՛լ սքան
չե՛լադսրծ:

Դ

Ըզտէր. Գործք քո օրհնեն ըզ-
քեղ է՛լ սուսաւել բարձրացունեն:
Որ ըզհո՛ւրն շիջուցեր է՛լ զման
կունան անբեցուցեր. գործք:
Զարհուրեալ անբային ընդ անսիլ
հրեշտակին ձայնէ՛լ. եկայք ար-
տաքս ծառայքս անսուծոյ. զի է՛լ
ես ընդ ձեզ օրհնեմ զթանգանորն
անմահ:

մեծ

Ըզքեղ անսուածամբին որ վեր-
օրհնին 'ի զօրաց հրեշտակաց, անդ
մարդկան կենդանեաց մեծացու-
ցանեմք:

Ըզքեղ բնակ հրեղէն անսուա-
ծութեանն յիմանալի՛ զօրացն է՛-
րանեալ, անդ մարդ:

Ըզքեղ մայր եմմանուէլի, մարդա-
րէն յառաջ գնչանկեալ, անդ
մարդկան կեն:

ողր

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ
այս է՛ն, 'ի մեղաց խնց սուրբ արա
զիս տէր:

Յանցանայ խնց զարհուրի սիրտ
իմ. աղաչեմ ըզքեղ թող ինձ տէր:
Արտասուայ խնց մի լըւեր տէր.
զի պանդուխտ եմ ես յանցանոր
երկրի:

տէր

Միտքանո՛ւթեամբ տուր փառս
'ի բարձունա թանգանորին յաւի-
տենից:

Զի՛ նա փառօք է՛ փառաւորեալ 'ի
յերկի՛նս և 'ի յերկրի:

Նստանորեա տէր զանձինն մեր,
ընտատու տիեզերաց:

Որ հա՛րցն մերոց անսուած
փառաւորեալ յաւիտեան:

Արարչանից հօր սրդիդ միածին,
կենդանարար տէր է՛լ յոյս աչ-
խարհի:

Ըստ սղմանութեան քում կեցո
զմէ՛ղ վերկիչ, է՛լ սուրբ զանուն քո
փառաւորեսցուք:

Ըզտէր օրհնեցէր է՛լ բա՛ւրձր
անարէք ըզնա յաւիտեան:

Տիւր է՛լ զիչէրք ըզտէր օրհնեցէր
է՛լ անուաւէ՛լ բա՛ւրձր:

Իսրայել ըզտէր օրհնեցէր.

Զթանգանորն ամենեցուն ամենայն
ժողովուրդք, օրհնեցէր է՛լ անու-
աւէ՛լ բա՛ւրձր:

Դ

Մի՛ն լուսոյ և անոյ հովանի
սուրբ կոյս, որ ցօղեցեր 'ի մէջ ըզ-
ցօղն երկնային. զքեզ բարեբա-
նեմք աստուածամբին կոյս:

Անկէ՛ղ մորենի է՛լ սրտիւն հողե-
ղէն սուրբ կոյս. քանդի սղատուղն
կենաց 'ի քէն տըւաւ մեզ. զքեզ
բարեբանեմք աստ:

Անի՛ծից լուծիչ և քանիչ մեղաց
սուրբ կոյս, որ զանտանեղն յեկց
'ի գիրկը քո բարձեր. զքեզ բա-
րեբանեմք աստ:

Թի՛ւնս իմ. Ողորմեա ինձ ան-
տըւած իմ ողորմեա ինձ. զի ան-
պատասխան եմ յամենայնի թող
ինձ տէր:

Տառնալեալ. ճանապարհըք քո ու-

հրց

մեծ

ողր

զիւղ եւն , ես միայն մալթրեցոյ .
դարձո՞ղ զիս եւ սղորմեա ինձ ան
տըւանձ :

Թեան քո . Գատաստանըր քո ար-
դար եւն , ես միայն եմ մեղու-
ցեալ . քաւեա՞ զիս եւ սղորմեա
ինձ անտըւանձ :

տէր

Յորժամ՞ դայցես բազմամ հրեշ-
տանօք տէր 'ի գանտել զերկիր :
Յայնժամ՞ շարժին զօրում թիւնք
երկից տէր 'ի յահէ քումմէ :

Եւ յայնմ անուր լեր իմ օգնաւ
կան տէր իմ եւ անտըւանձ իմ :

հրց

Մանկունքն գերեակք 'ի մէջ
հրնոցն ըզբե՞ղ օրհնեմն . անտը-
ւանձ հա՞րցըն մերոց :

Խոստումն աբրահամու զօր խոս-
տանքս անտըւանձ , առաքեա՞ եւ
փրկեա՞ զապաւինեալքս 'ի քեզ .
անտըւանձ :

Ուղիւղ եւն ճանապարհըր քո՞ ան-
տըւանձ , մեղուցեալ յանցանորացս
ողորմութիւն շնորհեա . անտըւանձ
հա՞րցըն մերոց :

Գ

Ըզտէր օրհնեցէ՞ք եւ բարձր
արարէք ըզնա՞ յաւիտեանն :

Տիւրք եւ գիւղերք ըզտէ՞ր օրհ-
նե՞ցէ՞ք , եւ բարձր արա :

Իսրայէլ ըզտէր օրհնե՞ցէ՞ք ,
եւ՞ բարձր արա :

մեծ

Որ ողորմեցար 'ի մեղքս ծնեալ
մարդկան հայր երկնաւոր ըստ
մարդարեին , եւ ետուր բնու-
թեանս այսօր պարգեւ ըզկոյսն
սուրբ ըզծնող նրդեցդ միաճնի .
մաղթանօք սորա՞ տէր մեղ սղոր-
մեա :

Որ ցօղեցեր 'ի մեղ յամարց օրի-
նաց նրդիդ այսօր զկոյսն մարիամ .
յորմէ ծընար մարմնով եւ բար-

ձեր նովան ըզմեղս նախասեղ-
ծին անամայ . մաղթա :

Որ մաքրեցեր հոգիդ սուրբ ըզ-
սիրտ եւ զարդանդ մօր քո՞ փա-
ռակցին . այսօր անուլ ծնողաց նո-
րին ետուր իզմայր բանին զօրհ-
նիչն եւայի . մաղթա :

ողբ

Յնոյ իմ ես դու տէր քաւիչ
յանցանաց իմոց . մի՞ անտէս առ-
նէր զըզխումն անտանուանց իմոց .
ողորմեա՞ ինձ անտըւանձ :

Աւքեղ անպանեցոյ՞ որպէս զա-
նաւակ նրդին . հայր մե՞ղայ յեր-
կինս եւ անսնջի՞ քո . ող :

Փրկեա՞ զիս անտըւանձ 'ի բազում
մեղաց իմոց . արա՞ արժանի՞ քոյին
սուրբ արքայութեանդ . ող :

տէր

Ընդ առանձօտս կանխեցինց
յանդիման լինել քեզ , թանգաւոր
իմ եւ անտըւանձ իմ :

Ընդ առանձօտս լուիցեն ձայնի՞
իմում տէր , թանգա՞ :

Ես ըզբեղ անպաւն տէր նայեա՞
յաղօթս իմ , թանգա՞ :

Տէր անտըւանձ հարցըն մերոց
յամէնայնի՞ նրդար ես , եւ սուրբ
է քո՞ տէրութիւնդ :

հրց

ողբ

մի

Երեք մանկունքն 'ի հրնոցն հրեշ-
տանային ձայնին ըզբեղ փառաւ
ւորէին :

Եւ երգելով զայս ասէին . օրհնեալ
է՞ քո՞ տէրութիւնդ . օրհնեմք եւ
փառաւորեմք :

Ըզտէր օրհնեցէ՞ք եւ բարձր ան-
րարէք ըզնա՞ յաւիտեանն :

Գ

Որ զայրեցող բնութիւն բոցոյն
'ի ցօղ փոխարկելով , 'ի տոնորմանէ
հրոյն զերիս մանկունսն անկէղ
պահեալ . եւ բարձր արա :

Հրաշալի՞ տատուանայնոյն տեա

լեամբքն չորրորդին բըռնաւորն
պակուցեալ զօրհնաբանսն զուար-
ճացոյց . եւ բարձր արա :

Ուրախ լէր մայր լուսոյ մարի-
ամ , երկիր բանաւոր արեգականն
ծխարան . լէր բարեխօս վասն ան-
ձանց մերոց :

Խընդաւ տաճար բանին անտուծոյ .
բարձու տըրտմութեան նախամօրն
եւայի . լէր բա :

Յընծա իմանալի արեւելք , քան-
զի քեւ ծագեաց մեզ լոյս երեսոց
քրիստոս . լէր բա :

Մեղք իմ բազում են յոյժ ծան-
են քան զանազ ծովն . քանզի
քեզ միայնոյ մեղաց ողորմեա ինձ
անտըւած :

Բաց տէր ըզդո՞ւն ողորմութեան
որ ողբալով կարգամ առ քեզ .
քանզի քեզ :

Հեղ յիմ ըզլթութիւնը քո բա-
ղումսընթ եւ մարդասէր . քանզի
քեզ :

Ամենայն երկիր տուք փառս
ա՛հ յիմ , որ եկն եւ փրկեաց ըզ-
մեզ :

Ամենայն հոգիք ձայնիւ ջընծո՞ւ-
թեա՛հմբ բարեբանեցէք ըզտէր :
Ձի եցոյց մեզ տէր զփրկո՞ւ-
թիւն եւ ըզկեա՛հնա , յազգէ՛
տանն իսրայել :

Մանկանցն ըզձայնքն քեզ վե-
րադո՞չմբ , արդա՛ր ես յամենայնի
տէր զոր ածեր ի վերայ մեր . առ-
տըւած հա՛րցըն մերոց :

Քանզի ոչ պահեցաք ըզպատուի-
րանըս քո , նըւաղեցաք մեք յամե-
նայնի . անդ թող մեզ տէր ըզլան-
ցանքս մեր . անտըւած :

Օրհնեալ տէր եւ փառաւորեալ

առ քեզ պաղատմբ , այլ մի՛ խ-
պառ մատներ ըզմեզ , եւ մի՛ ցրեր
զո՞ւխտըս քո . անտըւած :

Ըզտէր օրհնեցէք բա՛րձր ա-
րարէք յա՛խտեան :

Ջանքակիցքն բանն հօր զէակն
էից , որ ի բաբելոն ի հնոցին ըզ-
հօրն ի ցօղ փոխարկեաց , պա-
րագրելով զերիս մանկո՛ւնսն .
բա՛րձր արա :

Որ ըզլոյս փառաց ծագեալ ի մեջ
հնոցին օրհնաբանիցն . ընդ նոսին
համաձայնեալ երգեսցո՞ւք խոնարհ
սրբուք , զի շիջուցէ զանտանե-
լի հըրոյն բորբոքումն . բա՛րձր
արա :

Մայր լո՛ւսոյն մարիամ ան-
հարմանցեալ , օրհնեալք ի կանայս :
Ձընսն անընտուէր յարգանդի
կրեցէ՛ր , օրհնեալք ի :

Մի՛ դադարիր փառն մեր բարե-
խօսե՛լ , օրհնեալք ի :

Թի՛ւնս իմ . Մեղաց քեզ տէր .
մեղաց ողորմեա :

Մեղաց անօրինեցայ եւ մասնեցայ
ի ձեռս անօրէն թընամուցն . արդ
անկեալ աղաչեմ թող ինձ տէր :

Քան զամենեսեան առաւել մե-
ղաց տէր իմ գըթած , քան զամե-
նեսեան անօրինեցայ եւ մասնե-
ցայ ի ձեռս անօրէն թընամուցն .
արդ ան :

Ամենայն արարածք համբառ-
նալով ըզձեռքս ձե՛ՅԻ՛ր օրհնե-
ցէ՛ք ըզտե՛ր , զընակեալն ի
յերկինս :

Ամենայն ժողովուրդք յօրհնու-
թիւն ի նո՞ՅԻ՛ր գովեցէ՛ք ըզ-
տե՛ր , զընակեալն ի :

Ձայնիւ երգով ջընծո՞ւթեամբ

մեծ

ողբ

տէր

հրոյ

աղց

մե

7

մեծ

ողբ

տէր

բարեբանեցէք զանտըւանքս ընդ
սո՛ւրբս նորան, զբնակեալն 'ի
յերկինս :

ՅԵԿ

Այլ թողնք եւ պատրաստք եղեւ
լուք տեառն աստուծոյ մերոյ :

Երգել եւ սաղմոս անել տեառն
աստուծոյ մերոյ :

Զի նա է տէր անտըւանք մեր .
փրկէ ըզմեզ եւ կեցուցանէ :

ՅԺԲ

Յօգնութիւն մեզ ժամանեսս
կարող տէր . առաքեա՛ն 'ի բարձանց
քո զխաղաղութիւնդ , եւ պահեա՛
ղքո՛յ յուսացեալս անէլ՝ լուխա՛ :

Ապաւէ՛ն մեր եւ փրկի՛նչ հըզօր
թագաւոր . ըղիշան յաղթութեան
խաչի՛ քո առաքեա՛ն առ մեզ , եւ
պահեա՛ զքո՛յ յուսա :

Վեր երգեմք քեզ 'ի բարձունս
ընդ անմարմնոց բազմութիւնսն .
զանչանքս մեր զերեկոյիս ընկալ
քո բարերարութեամբդ , եւ պա-
հեա՛ զքո՛յ յուսա :

ՅԲԳ

ստե

Անուն քո յաւիտեան . Աստու-
ւան հըզօր թագաւոր ա՛նհանչ ,
անարիչ յաւիտեանից . աստուած
հալոցն մերոց :

Ո՞ր զերիս մանկունալն փրկեցեր
'ի հնոցին , փրկեա ըզմեզ 'ի հրոյն
յաւիտեանից . աստուած :

Ապաւինելոցս 'ի քեզ ծոցանկան
լեր տէր . զի գնւ միայն ես մարգա-
տէր . աստուած :

Է

Գործըք տեառն ըզտէր օր-
հնեցէ՛ք . եւ բարձր արարէք ըզնա
յաւիտեան :

Գիշերք ըզտէ՛ր օրհնե՛ց
ցէ՛ք . եւ բարձր արա :

Խորայել ըզտէր օրհնեսցէ . եւ
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան .
անէլ՝ լուխա՛ անէլ՝ լուխա՛ :

Ըզքեզ աստուածանձին օր վեր-
օրհնիս 'ի զօրաց հրեշտակաց , անզ
մարդկան կենդանեաց մեծացու-
ցանեմք :

ՄԵԺ

Ըզքեզ բնակ հրեղէն աստուա-
ծութեանն յիմանալի՛ զօրացն եւ
րանեալ , անզ մարդ :

Ըզքեզ մայր եմմանուէլի , մար-
գարէին յառաջ գուշակեալ , անզ
մարդկան կեն :

ՊԵՐ

Եկեսցէ տէր 'ի վերայ մեր ու-
ղորմութիւն քո , եւ բան փրկող
թեան քո պահեսցէ՛ զանձինքս
մեր 'ի մեղաց :

Ո՞ղորմութիւն քո եւ ճշմարտու-
թիւն քո եւ լոյս երեսաց քոց ա-
ռաջնորդեսցէ՛ մեզ 'ի յարգարու-
թիւն :

Ո՞ր ողորմածդ ես զլիծած եւ եր-
կայնամիտ տէր , ընկալ զանչանքս
մեր բարեխօսութեամբ սո՛ւրբ աս-
տուածանին :

ՊԵՐ

Տէր ըզլուր միւսանդամքո՛յ դա-
լատեանդ լուսն եւ երկեայ . զի
ուսան 'ի սրբոց պատուիրանացն
եթէ՛ գան գու՛ 'ի գանեկ զերկիր :

Տէր յիշեցի՛ ըզնա ըզգործս իմ եւ
զարհուրեցայ . զի ծանեայ ճշմար-
տութեամբ զանչաւոր եւ զանա-
չառ ըզքո՛յ գնտատանն :

Տէր յիշեցի՛ եւ ըզգուծ արարչա-
կան սիրոյ քո առ քո արարածս .
եւ 'ի քո զլիծութիւնդ տպաւի-
նեալ անչաւմ , սղծմեա՛ն ինձ յա-
ւուր յայնմիկ քրիստոս սրգար գա-
տաւոր :

Ո՞ր օրհնիս 'ի հրեշտակաց ան-
գագար հայր երկնաւոր , ընկալ
զանչանքս մեր :

Առաջի քո անկանխմէ՛ր փրկի՛նչ .

ՍԵՐ

խընդրեմք զթողութիւն բանջուր
յանցանայ մերոց :

Ար գիտակո ես գանդանեաց մարդ-
կան հոգի սուրբ , տեր եւ կեն-
դանարար , ընկալ զա :

տեր

Օրհնեցէք ըզտեր ընդ երկնա-
յիւսրն նրմանեալ դասուց , նոր
Ժողովուրդք անելով , քեզ հօր տը-
ւողնդ մեզ ըզկեանքս փառք :

Երգեցէք տեսուն երգ նոր եկե-
ղեցիք ընտրելոց որդիք սիովիւն ա-
սելով , քեզ որդւոյ շնորհողնդ մեզ
ըզկեանքս փառք :

Բարեբանեցէք զաստուած 'ի սբան-
չելիս սրբութեան նորա ձայնիւ
ցընծութեամբ անելով , քեզ հոգ-
ւոյդ պարգեւողնդ մեզ ըզկեան :

մեկ

բձ

Ձանճուն տեանն ալէ լուս-
ալէ լուս :

Եւ սրբոյ հոգւոյն ալէ լուս
իւն ալէ լուս :

ՇԱՐԱՔ ՕՐ՝ ՏՕՆ Է ՍՐՈՑՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

օրհ

ալ

Այբ զսրդարեցին տնօրինաբար
զմաստս անեղին , հաստատե-
լով յերկրի ըզգիր կենդանի հոյ-
ուել ըզհօտ նոր խոսեցին . երգով
քաղցրութեան հընչմամբ զան-
տուած օրհնեցուք :

Այբ զերկրաւոր մեծութիւն փա-
ռաց խաւար կոնեցին , ապաւինե-
լով 'ի յոյս անմահ փեսային ան-
ճառ բանին արժանի եղեն . եր :

Այբ զօրութեամբ հօր իմաստու-
թեան էին անեղն հաստատեցին
զսթոն սրբոյն գրիգորի թարգմա-
նութեամբ նըշանագրութեան . եր :

Այբ նորափետուր բանիւ զարդա-
րեալ պայծառազգեցան եկեղեցիք
հայաստանեայց 'ի ձեռն սրբոյն
տահակայ . եր :

Ճ

Այբ թագաւորաց ազգաց եւ
ազանց գերագոյն ցուցին արփա-
փայլ զերգըս հոգեւորս ընտրեալ
դասուց վերին սիմֆի . անմատոյց
լուսոյն երկրորդագէսցուք :

Այ խորհրդեամբ ճշմարիտ լու-
սոյ փառաց անեղին նըկարագրե-
ցաւ մեզ գիր կենդանի յարգանդ
մաքուր մեծին մեարմելոյ . անմա :

Այբ ըզձածկեալ խորհուրդ ան-
տուածգիտութեան տնօրինաբար
յայտեալ ծանուցին հանգոյն
սրբոյ մեծին մովսէսի . անմատոյց
լուսոյն երկրորդագէսցուք :

առ

Ի մաքրագործ հոգւոյն անօթ
ընտրեալ եւ ձիւնասիւղ , թագաւ-
որք երկրի իշխանք աշխարհի . ան-
պակաս զանձուց բաշխող յսիր
ալիեան յուգա յակորեան , բա-
րեխօս լերուք սառ տէր վանն տե-
ձանց մերոց :

Երեքսրբեան մի տէրութեան
խորհուրդ կամաց եւ հազարա-
պետք , փոյոց հընչմանք բար-
բառք աւետեաց . ընդ ամենայն
երկիր սուրբք շմաւոն եւ մա-
տաթիւն . բարե :

Բանին կենաց կանուխ քարոզ եւ
աւետարանիչ , երգ փըրկութեան
հընչումն ահաւոր , ազգի մարդ-
կան պարծանք սուրբք մատթեոս ,
բարեխօս լեր առ քրիստոս վանն
անձանց մերոց :

Այսօր ընդ երկնային զըւար-
թունալն Ժողովուրդք հայաստա-
նեայց , տօնելով ըզյաւատակ սուրբ

հայ

հայրապետաց շնորհակց սրբոյն
գրիգորի, օրհնեցէք ըզհայրն եր-
կնաւոր:

Այսօր որդիք թորգոմայ ծընեալք
աւազանաւն յորդիս սիրին. ի յի-
շատակի հարցն սրբոց որդւոց
մեծի լուսաւորչին, գովեցէք զսր-
դին միաճին:

Այսօր երկնաւոր քահանայու-
թեանն հաղորդ քահանայք սուրբ
եկեղեցւոյ. ընդ քահանայապետս
աստուածային օրինօք պատուեաւ
ըս՝ բարեբանեցէք զհոգին ճիշ-
մարիտ, երգելով ըզփառս ի բար-
ձուս:

Որ զարդարեալ գեղապանծ վա-
յելութեամբ սուրբ զեկեղեցի, թ
պրտակեցեր առաքելովք եւ մար-
գարէիւք, եւ հաստատեալ ամ-
րացուցեր սուրբ թագաւորօք. բա-
րեպաշտութեամբ սոցա քրիստոս
խընայեա՛ ի՞մ մեզ:

Որք զինս զօրութեամբ հոգւոյն
վառեալք ի պատերաճմի, վանե-
ցին ըզմովութիւն հերձուածոն
ղաց, եւ ի հաւանորս ճըմարիտս
հաստատեցին ըզտրեղերս. բարե:

Որ շնորհեցեր յաշխարհի թագաւ-
որել մեծին թեոդոսի. եւ կա-
տարեալ ըզկեանրս հաւանով ուղ-
ղափառութեան, վերափոխեցեր
այսօր յերկնից թագաւորութիւնդ.
բարեպաշտութեամբ սորա:

Աղաչեմք ըզքեզ տէր բարե-
խօսութեամբ սրբոց ատոյմանց,
որք նահատակեցան ի ճակատաւ
մարտ պատերաճմի, յաղթող
գտան ընդդէմ թըշնամւոյն. բա-
րեխօսութեամբ սոցա քրիստոս
խընայեա՛ ի՞մ մեզ:

Որք առին զապառաղնութեան
զրահըս հաւատոյ որտից իւր-
եանց, եւ ընկալան ի գլուխ սա-
ղաւարտ փըրկութեան ըզնըշան
խաչին, սուսեր ընդ մէջ ածեալ
ըզճըմարիտ սուրբ հոգին. բարե:

Որք մարբեցին զանձինս իւրեանց
տանձար անուանիդ քում սրբոյ.
եւ բոլրեցին հոտ անունութեան
զաղօթս իւրեանց ի տեղոյ հեղ-
ման սուրբ արեան իւրեանց. բա:

Ով գերահաշ ծաղիկ բուրեալ
յեղեմայ. հոտ անմահութեան
ծնընդոցս եւայի. յորմէ սիւսեցաւ
մահ ընդ տրեղերս. օրհնութեամբ
ըզքեզ մեծացուցանեմք:

Դու լուծիչ երկանց բարձող ա-
նիծից. ծագումն արեւու լուսոյն
ճըմարտի. որով հերբեաւ խաւարն
առաջին. օրհ:

Ըզքեզ ունիմք բարեխօս կոյս
անհարմարեալ. մայր անարատ էմ-
մանունի. տանձար բանին հօրն
երկնաւորի. օրհնութեամբ ըզքեզ
մեծացուցանեմք:

Որ ի սկզբանէ խնայողութեամբ
հաստատեցեր զեկեղեցի
հօր խնայողութիւն. զոր նախանը-
կար տեսութեամբ նըշանակեալ
մոյսէս խորանաւն երկնահայոց
ի սինա լերին, լուսաւորելով փա-
ռօքն աստուծոյ:

Որ ըզխորհուրդ անապական անօ-
րէնութեանըդ քո՛ ի սրբոյ կու-
սէն. տրպաւորելով տապանակն
աստուածային ուխտի կտակարա-
նաց բանիդ աստուծոյ. փառաց
անեղիդ տեղի հանդիստեան:

Որ ի կեանս վերագարձի բնու-
թեանս գարձամբն յորդանանու

ած

խաչ

թ

վր

օրինակեցեր . եւ ըզբընտնութիւն մահու եւ զըթոխոյ կործանմամբն երկբովի տնայանակաւ խաչին հրաշագործեալ նոր խորացել . օրհնութիւն քեզ տէր երգեսցեն մանկունք :

Փառք քոր եւ որդայ եւ հոգայն սրբոյ :

Ո՛ր յօրինակ ճըշմարիտ սիրոյ սուրբ առաքելոյն սուրբերաբար ՚ի ձեզ Էանցաւ հոգի շնորհաց բըղխումն անխառն . անմատոյց լուսոյն երկրպագեսցուք :

Այսմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւովեմից :

Ո՛ր երկորումբ սուրբ լուսաւորչօք տանըս թորգոմայ հաստատեցեր գեկեղեցին հայաստանեայց , զըյս իմաստից ՚ի մեզ ծագելով . մաղթանօք սոցա քրիստոս իրնայեալ ՚ի մեզ :

Աքանջելագործ աստուած որ ցունցեր զուրանչելին քո անգի մարդկան . օրհնեմք ըզքեզ տէր աստուած հարցն մերոց :

Ո՛ր ՚ի ձեռն երանելի վարդապետին արարեր ողորմութիւն անգի մարդկան . օրհնեմք :

Ո՛ր սնվալ լուսաւորեցեր ըզտիւզերս , սորին բարեխօսութեամբ պահեալ ըզմեզ . օրհն :

Ըզտեր . Ամենայն գործք աստուծոյ եւ ամենայն արարածք օրհնեցէք . սուրբք եւ իռնարհ սրբաբէր գովեցէք . եւ անաւակ բարձր արարէք ընծա յաւիտեան :

Հրեշտակ երեւեցար ՚ի յերկրի եւ վարս ունելի աստուծոյ հաճոյական . յիշեալք ըզմեզ անդանոր երանելի սուրբ վարդապետ . որ ընդ հըրեշտակ օրհնէս զաստուած յաւիտեան :

Ստացող եղեր պատուիրանաց սուրբ հոգւոյն , եւ ապրեցար ՚ի հաղբից հրապարակին . կատարեցեր զառաքինութիւն , եւ փոխեցար ՚ի հանգիստըն յաւիտեանից :

Արդ եկայք աննեքեան մարբան , անցուք յօրինակ ճըշմութեան գերանելին . զի նմանեցուք վարուց նորա , եւ փոխեցուք ՚ի կեանսն յաւիտեանից :

Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծաշնուցանեմք :

Ո՛ր ըզբանն աստուած յարգանդի կրեցեր սրբութիւն անարատ , եւ անճառապէս ծընար ըզվերածպոյն երկնից . ըզքեզ :

Ո՛ր երբ լուսոյն արժանի եղեր բանալոյ ՚ի քո գիրկս . եւ արեւ դականն արգարութեան եղեր արեւելք . ըզքեզ :

Ո՛ր ըզշնորհս աստուածային սուրբ ՚ի վերստ իջեալ յերկնից պարգեւեցեր հիւսիսականացս ՚ի ձեռքն սուրբ վարդապետին . անգաւ չանօք սորա ողորմեալ մեզ աստուած :

Ո՛ր զանմարմին պարունակող բանի զգրաւորական զիմաստ հոգւոյն շնորհեցեր որդւոյ թորգոմայ , յայտնեալ տեսեամբ ՚ի ձեռքն սուրբ վարդապետին . անգա :

Ո՛ր զգիտութիւն քո գերկնային եւ զհոգեւոր զիմաստութիւն առատապէս ծաւալեցեր յեկեղեցին հայաստանեայց ՚ի ձեռքն սրբոց թարգմանչացն . անգա :

Անճառելի շնորհօք լըցեալ ՚ի յիշատակի սուրբ վարդապետին . իրնդրեմք ՚ի քեզ տէր կեցն զան ձինրս մեր :

հրց
դձ

դ

մեծ

ողբ

տեր

Եւ ըզճրպնոթիւն սրբայ վարդապետին ընկալցո՛ւք ՚ի սիրտըս մեր հաւանոթով. բարեխօսո՛ւթեանք սորան տէր կէցո՛ւ զանն :

Դատաւորեալ ընդ անմարմնական բազմո՛ւթիւնսն, եւ ՚ի սրբայ հոգւոյն է պըսակեալ. ՚ի ձեռնն սորին բարեխօսո՛ւթեանն տէր կէ՛ :

Նըմանեալ մոլխեսի տէր վարդապետ, բերելով ըզգիր օրինաց ՚ի հայաստան աշխարհս. որովով լըսաւորեցան ազգ որդւո՛ց թորգոմայ :

Փանղի նա արժանաւորեցաւ կալ ՚ի սինեակն փառաբանո՛ւթեանն. և ընկալեալ պատգամըս կէն գանիս տայր խրայեղեա՛ն բանալ կին. որովով լըսաւորեցան ազգ որդւո՛ց յանկոմայ :

Արդ աղաչեմք ըզքոյն հեղու թիւնդ տէր վարդապետ. բարեխօսեա՛ն ան հայր ՚ի յերկինըս վասն քո՛ տօնողացս. քան լի քեմով լըսաւորեցան մանկո՛ւնք սուրբ եկեղեցւոյ :

ԿԱՆՈՆ

ՁՈՐԲՈՐԿ ԿԻՒՐԱԿԵԻ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

Ո՛ր անարեւր զօրութեամբ զինմանալեացն աշխարհ վերին, եւ ՚ի նմա հաստատեցեր տընտես ըզպետըս հրեղինաց. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ :

Ո՛ր տիրապէս մեծատունդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զգալի. եւ ՚ի դրախտն որ յադէնի տընտես եղեալ ըզմարդն անաղին. օրհնեմք :

Ո՛ր շինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի քո խորհրդեանք. եւ ՚ի սմա կարգեալ տընտես զբարոյս բանին ճըմարտութեան. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ :

Անտանելոյն տալաւոր բարձող եիցըս բարձողին. որ ծընար զաստուած մարմնով զանմարմնաբար ծընունդըն հօր. բարեխօսեա՛ն վասն մեր անտուածածին մարիամ :

Ո՛ր տիրակա՛նս ան ՚ի քէն կարգեալ տընտես բնութեան մերոյ, իմաստութեամբ ըզպարտիս եթող քոյց պարտապանաց. թող և ըլմեր ըզյանցանս ողորմութեամբ ըդ քո քրիստոս :

Ո՛ր զպստմունճանն անաղին զոր զգեցուցեր օճմամբ հոգւոյն, մերկացաք մեզօք ըստ նախահօրըն պատրանաց, զգեցո՛ւ ըզնոյն վերբա տին ողորմու :

Այսօր որ էն ՚ի յերկինս բան եւ ծընունդ հօր միածին, ըզծած կեալն ՚ի յէից խորհուրդ յայտնեաց աշակերտացն, ծանայի ըզկերպարանըն ծածկելով անտուածութեամբն :

Այսօր հընչեաց յանաբեալըն հայրական բարբառ յերկնից, անէ դա՛ է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ. որ ըլնութիւնն աստուածային կերպիւ ծածկեալ ծառայական :

Այսօր վիմին հաւատոյ յայտնեալ զխորհուրդ երրորդութեանն, եւ բաղի յօրինամբ տաղաւարացըն խորհրդոյ. որում ըզմեզ մաքրեցես լինել տաճար երրորդութեանն :

Ո՛ր յանարուեստ ՚ի յաթող բաղմեալ ընդ հօր եւ ընդ հոգւոյն.

✠

վար

ՅԱԿ
ԴՃ

ՕՐՀ
ԴՃ

անըսկի՛ղքն անստըւած բանդ 'ի հօ-
րէ առաքեցա՛ր. ծառայի՛ զգեցար
ըզկերպարան ծածկելով զանստուա-
ծութիւնդ :

Այսօր ցո՛ւցեր 'ի թաքօր զանտա՛-
նելի լուսոյդ փայլո՛ւմն. ծագեցա՛ր
անխարհի արդարութեան արեգակն.
յայտնելով աշակերտացն ըզպարա-
գրեալ անստուածութիւնդ :

Յորմէ անձիւ զարհուրեալ ընտ-
րեալ զասուց սառքելոցն, երբակի՛
խորհրդով յօրինելն քեզ տանա-
ւար. որով ըզմեզ սրբեցես լի-
նել տաճար քեզ հոգեւոր :

Ըզհա՛յրն երկնաւոր օրհնեցէ՛ք
ընդ հըրէշտան՝ կա, որ միայն է՝ թա-
գանոր փառաց :

Զորդի՛ն միածին գոհնութեամբ
բարեբանեցէ՛ք, որ եկն և փրկեանց
ըզմեզ :

Զմըխիթարի՛չ սո՛ւրբ զհոգին ա-
մենայն շունչ բարեբանեցէ՛ք, որ
լուսաւորեացն ըզմեզ :

Օրհնե՛մք ըզքեզ անըսկի՛ղքն
աստըւած ընդ հրէշտակա քո 'ի
յերկինս :

Զօրհանապա՛ղ օրհնեցունք զմիայն
օրհնեալ թագաւորդ. զի դու մի-
այն ես փառաւորեալ տէր յարա-
ւանդոց քոց :

Ըստ արժանի՛ սրբութեան քո՛ւմ
հանապա՛ղ քեզ վայելէ՛ օրհնու-
թիւն, զի դու միայն ես փառաւո-
րեալ. փառք քեզ անստըւած :

Օրհնե՛մք ըզքեզ աստըւած ընդ
սո՛ւրբ քո 'ի յերկինս :

Տուր մեզ իմաստութիւն փառա-
ւորել ըզքեզ 'ի սուէ՛ և 'ի գիշերի
ընդ հրէշտակա քո 'ի յերկինս :

Լուր ձայնի՛ աղօթից ժողովրդեան

քո, ե՛ւ լեր մեր ապաւէն պահե-
լով 'ի խանդավութեան :

Առաւօտ խանդավութեան ծա՛-
գեան 'ի մեզ մարդանէր, ե՛ւ կե՛ցո՛ :

Իմանալի՛ լուսովը քո՛ փրկիչ,
լուսաւորեա՛ ըզմեր ըզհոգիս, ե՛ւ
կե՛ցո՛ :

Ե՛ւ յանձնայն 'ի վրտանգէ՛ անբաց
ըզմեզ ընդ հոլանեալ անջովը քո
սրբոյ, ե՛ւ կե՛ցո՛ :

Ամենիմաստ ամենի՛ց հայր բանգ-
մագեղ խնամող ստեղծող եւ տէր
բոլորից, անեղ եւ էկցս էակ. զոր
միշտ օրհնէն դատք անմարմնա-
նայն յաւեժաբար հընչմամբ :

Որ կերպարան եւ կնիք հօր ան-
ռեալ վանքն մեր ծառայի կերպ
'ի կուսէն. որ է՛ն 'ի յաթու փա-
ռաց անտէս վերնոցն, 'ի յայրին
իջեւա՛նի եւ 'ի մրտէր անբանից
բանգմեալ :

Ըզ'ի կուսէն մարմնացեալ բանն
եկոյք ժողովուրդ քո ընդ հովիւսն
բարեբանեցունք, ե՛ւ ընդ մոգոցն
երկրպագեցունք. ընդ երկնային
զօրան երգե՛սցունք փառք 'ի բար-
ձո՛ւնս անստուծոյ :

Քեզ քրիստոսի՛ կաթնղինկե եւ
կեղեցւոյ շնորհողի՛ զյաղթանկան
ըզպատուական զանստուածընկա՛լ
սո՛ւրբ նըշանս, մատուցանեմք զօր-
հներգութիւն միշտ 'ի բարձունս :

Սա կամա՛ւ քո՛ քրիստոս եւ թե՛-
ւօք ամենազօր սո՛ւրբ հոգւոյն, եւ
դասուք հրէշտակաց թռուցեալ ե՛ւ
կաւորի 'ի լեւոքն վարագայ՝ բընա-
կիլ 'ի նմա :

Եկոյք ժողովուրդք երկրպագեա-
ցուք անստուածային սո՛ւրբ նըշա-
նիս. համբարձէք միաբան ըզձեռքս

ասլ

ած

խաչ

ձեր 'ի սրբութիւն , եւ ըզնաւ
կեանքն 'ի սմա միշտ փառաւորես-
ցուք :

Փառք քոք եւ արդւոյ եւ հոգւոյն արքայ :

Յաստուածային կայծակնեան 'ի
սրովբեիցն անհրապելին , անմաքաւ
պէս մերձեցաք գոլ պարտապան
քում խորհրդոյ . շնորհեա ըլնոյն
մաքութեամբ 'ի թողութիւն մե-
զաց մերոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Որ վառեցար 'ի յարիւնցն եւ ոչ
կիւար ըստ մորենւոյն . այլ ետող
զհացն կենաց կերակուր բանաւ
ւորաց . բարեխօսեա՛ս առ քրիստոս
ջընջել ըզգիր մեզաց մերոց :

Արարչակնցրդ հօր համագոյ
հոգւոյդ որդի եւ բան . որ ըզխոր-
հորդ անօրէնութեանը քո ծաւ-
նուցէր տեսանողացն . ըզքեզ ծի-
հեա՞մք աստըւած հարցն մերոց :

Որ զգիրկաւան քո օր զանաւան
պատարանդիդ զենոնմի ցանկացաւ
տեսանել արբահամ . ետես սահա-
կաւ եւ ցընծացաւ . ըզքեզ ծիհ :

Որ զկենարար խաչ քո գոռակէր
սանդուղքն յանկոյտ . որով հրեշ-
տովք 'ի՞՞ յերկիր իջեալ եւ մար-
գիկ յերկինս ելին . ըզքեզ ծի-
հեա՞մք աստըւած հարցն մերոց :

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա-
րա՞րէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :

Կախանձաւորք ճըգնութեան մեծ
նահատակին յոբանջ արդարոյ . հոյք
ճըգնաւորաց բարձր արա՞րէ՛ք
ըզհայրն երկնաւոր :

Ընդ ողջախոհին յովսեփայ , որ
յաղթեաց մեզաց ցանկութեան .
մանկունք սրովն բարձր արա՞րէ՛ք
ըզքեզ զքրիստոս թագաւորն :

Ընդ օրինակին քրիստոսի , մե-
քիտեղեկի քահանայապետին . դասք
քահանայից բարձր արա՞րէ՛ք
ըզնոյն ճըմարիտ :

Աստուածատունկ խնկաբեր
ծաւ յանուշահոտ բուրաստանէն ,
որ 'ի գնա՞ցս հոգւոյն վնասկաց
տընկեցար , եւ զանաւանութեան
պրտոնդն 'ի ժամու ետող մեզ .
վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ
մեծացողցանեմք :

Ջանապական բողբոջն յաստուա-
ծային դրախտէն յորովայն քո
տընկեալ բըղխեցէ՞՞ր յարմատոյն
յեսեայ ծաղիկ վայելչ կոտա-
կան ծընընդեամբ . վասն որոյ :

Յարիւնցն լուռոյ ծագունմի 'ի քեզ
վառեաց ըզքա՞յ մարմնոյն լոյս աշ-
խարհի . որով գտեա՞լ զպատկերն
իւրական , զոր վերքատին նորու
գետոյ յառաջին կերպարանն . վասն
որոյ բարեխօսեա՛ս նորոգել զմեզ
'ի հնութեանէ մեզաց :

Դնորհեա՛ մեզ տէր ընդ աղքաւ-
տաց օրինակին զազարոն ժողկաւ
լութիւն . զի կամաւոր անբաստու-
թեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ
նըմին լիցուք արժանի . լուր մեզ եւ
ողորմեա՛ն քրիստոս աստըւած :

Որ փոխանակ հացին կարօտու-
թեան զհացն անամահութեան նը-
մա՛ շնորհեցիր . եւ ընդ մեծատանն
անգըլութեան 'ի գոգն արբահա՛ւ
մա՛ ըզնա՛ ընկալար . լուր :

Լուսաւորեա՛ զաչքս սրբոյց աստա-
նալ մեզ ողորմութեամբ 'ի քե՛ն
տէր զողորմութիւն . զի մի՛ ընդ
մեծատանըն հայցեսցո՛ւք 'ի բո՛ց
հնոցին ծագիւ մատին ջուր 'ի
զովացունմի . լուր :

հրդ
դի

դ

մեծ

որդ

տէր

Ո՛ր ըզլոյս աստուածայի՛ն քո բանի ծագեցեր յաշխարհամանձ խաւարն անգիտութեա՛ն . լուսաւորեա՛ն եւ զմեզ հօր իմանստութիւն :

Ո՛ր զհամօրէ՛ն դատանստանի՛ն օրինակ նըշանակեցեր առ մեծաւ տունն եւ զանգրո՛ս , ներհակաբար տանլով զոր անտ ընկալան :

Վասն ո՛րոյ անգնեսցա՛նք ըզքեզ տէր , փըրկել ըզմեզ ՚ի հրոյ մեղաց եւ տանջանա՛ց , հանգչիլ ՚ի գոգ նահապետին արդարոյ :

Ո՛րով եւ մեք ընդ հրեշտակացն դասուց , անբաժանելի՛ սուրբ եւրօրորութեա՛նդ համաձայնեալ երգեմք ըզփառս ՚ի բարձունս :

Հարցն ապախարութեան՝ չորրորդ շաբաթուադունացիցն :

Սորորդ ձայն :

հրց

գծ

Փա՛ռաւորեալ անունն քո յաւիտեանն . տէ՛հա՛նք անտըւած հարցն մերոց :

Վասն անուանն քո՛ մեծի մի մատնէր ըզմեզ իսպառ . տէ՛հա՛նք ան : Բարձրացուցանեմք գովելով զանունն քո սուրբ . տէ՛հա՛նք ան :

Ըզտէր օրհնե՛ցե՛ք ե՛ւ բարձր արարեք ըզնա՛ յաւիտեանն :

Ո՛ր ՚ի յերկրէ՛ ՚ի յերկինքս համբարձա՛ն ՚ի վերայ թեւոց հողմոց . ժողովուրդք օրհն :

Ո՛ր նըստի՛ ՚ի բարձունքս յաթո՛ռ ընդ անմէ՛ բարձրելոյն . քահանայք օրհնե՛ն :

Ա՛ստուածանձին երկնային գո՛ւռն աստուածային ձայնիւն անետարա՛ն

նէր հրեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ :

Ի՛քերովքս բազմեալ ընդ հօր աննպականաբար բնակիլ հաճեցա՛ն ՚ի քում յորովայնի . ուրախ :

Ո՛ր բոցեղէն սրովելիւք շըրջափակեալ պահել , այսօր ՚ի մէջ մարդկան ՚ի գիրկըս հողեղճնի՛ յայտնեալ . ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ :

Զե՛րծո՛ զնս յորոգայթէ ուրսո՛ղլին եւ յամենայն վրտանդից անարե՛ցն եւ ողո՛ւրմեա՛ն :

Յաներեւոյթ թըշնամուցն եւ ՚ի գանդտի նետից բանասրկութիւն պահեա՛ն եւ ող :

Փը՛րկեա՛ն զնս ՚ի յանցանաց մեղաց ի՛մոց , եւ նորոգեա՛ն զիս հոգւով գիտո՛ւթեան եւ ող :

Ըզհայրն երկնաւոր օրհնեցէք ընդ հրեշտակս , ո՛ր միայն է՛ թաւաւոր փառաց :

Զորդի՛ն միածին գոհնութեամբ բարեբանեցէ՛ք , ո՛ր ե՛ղն եւ փըրկեաց ըզմեզ :

Զմըխիթարի՛չ սուրբ զհոգին անմենայն շունչք բարեբանեցէ՛ք , ո՛ր լուսաւորեացն ըզմեզ :

Փա՛ռաւորեալ է անունն քո՛ յաւիտեանն . անտըւա՛ծ հարցն մերոց :

Վասն արբահամու սիրելեոյ քո մի՛մա՛ մերժեր ըզմեզ ՚ի սպան . անտըւա՛ծ հարցն մերոց :

Ի՛ տաճարի՛ քում իընդորմք ՚ի քէն . մի՛մա՛ անտէս առներ ը՛ զմեզ . անտըւա՛ծ հարցն մերոց :

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարեք ըզնա՛ յաւիտեանն :

Ո՛ր փառաբանի՛ յանմարմնոց հը

հրց

տէր

հրց

հ

րեշտակաց . անկենայն անլինք գո-
վելով բարձր :

Ար երկրորդանգի 'ի գատուց քերով-
բէից . քանանայք օրհնելով ժողու-
վուրդք անուաւել բարձր :

Չանձնաւելի լուսոյ մայր , եւ
ըզբնականան անըսկըզբնակից որ-
դւոյն . օրհնող թեա՛մբ մեծացող-
ցանեմք :

Չանհաս տնօրէնող թեան մայր ,
եւ զանձնաւոր տաճար անտուծոյ
բանին . օրհն :

Ձրորդից փրկող թեան մայր , որ
զանտանելին յէից 'ի յորդանդի
եքարձ . ըզնա՛ն անկեմքեան օրհնող
թեա՛մբ մեծա՛ն :

Ծով մեղաց խոնց զիս անէկոծէ .
որ ես նաւապետ բարի , շնորհեա՛ն
ինձ նաւահանգիստ հոյր ամենա՛ն
կալ :

Խորքք պատրանայ զիս կորուսա՛ն
նեն . այլ դու նաւապետ բարի ,
շնորհեա՛ն ինձ :

Ար միայն իշխանդ ես թողուլ ըզ-
մեզս . եւ ես անընդամ ըզբեզ . տէր
թող ինձ ըզմեզս իմ հոյր ամէ :

Օրհնեմք ըզբեզ անընկիզբն
աստուած ընդ հրեշտակաւ քո 'ի
յերկինս :

Զօրհանապաղ օրհնեսցուք զմիայն
օրհնեալ թագաւորդ . զի դու մի-
այն ես փառաւորեալ տէր յարա՛ն
բաժոց քոց :

Ըստ անթանկի սրբութեան քո՛ւմ
հանապաղ քեզ վայելէ՛ օրհնու-
թիւն , զի դու միայն ես փառաւո-
րեալ . փառքք քեզ աստուած :

Օրհնեալ ես տէր եւ փառա-
ւորեալ է անուն քո յաւիտեան .
աստուա՛ծ հայրցն մերոց :

Զօրհնեցող թիւն երկից մանկանցն
ընդ սերովբէսն բարեբանեմք .

օրհնեալ ես տէր եւ փա :

Չանյաղ թեի հըզօր թագաւորդ
ընդ քերովբէսն բարեբանեմք .

օրհնեալ ես տէր եւ փա :

Ըզտէր օրհնեցէք եւ անուաւել
բարձր արարէք ըզնա՛ն յաւիտեան :

Եցէք . Ձերկրորդանգեալն 'ի հրեշ-
տակաց զփառաւորեալն անգանդար .
բարեպաշտող թեա՛մբ օրհն :

Եսցէ . Չանհոյր զփառաւորեալ
զանկանստութե զերրորդութիւն ,
զանհրաւելի զընտու թիւնն , քանա՛ն
նայք օրհնեմք :

Աւրախ լեր անտուածանին յոյս
եւ փրկող թեան մայր . ըզբե՛զ ըզ-
ընդ ունող լուսոյ մեծացող ցանեմք :

Ըզբեզ լուսոյ մայր եւ կոյս , ըզ-
բե՛զ զանձնդ կենաց աստուա-
ծային ձոյնիւ յընտու թեա՛մբ մե-
ծացող ցանեմք :

Մայր սուրբ աննարատ լուսոյն .
հրեշտակային օրհնող թեա՛մբ պա-
տուեալ ըզբեզ մեծա՛ն :

Մեքեալ է օր գալոյ քո տէր .
լուր ձայնի սոց թիւց խոնց որ կար-
դանա առ քեզ , եւ ողո՛ւ լսեա՛ն :

Բանից խոնց անկիզբի տէր , եւ
'ի միտ ան զանգա՛նս իմ զանա՛ն
Լօտուս որ կար :

Ար ընկըղմեալ եմ 'ի խորը չար-
եաց , սուրբ զհոյիդ քո առաքեա՛ն
ան իս որ կար :

Օրհնեմք ըզբեզ աստուած ընդ
սուրբ քո 'ի յերկինս :

Տուր մեզ իմաստութիւն փա-
ռաւորել ըզբեզ 'ի տուէ՛ և 'ի գի-
շերի ընդ հրեշտակաւ քո 'ի յեր-
կինս :

Լուր ձայնի աղօթից ժողովրդեան
քն, եւ լեր մեր ապաւէն պահե-
լով 'ի խաղաղութեան:

հրց

Հարցն մերոց ատուած ըզ-
քեզ բարեբանեմք, ո՞ր օրհնեալ
ես 'ի յաւիտեան:

Վանն ուխտի հարցն մերոց մի
մերթեր ըզմեզ 'ի քո բազում զը-
թուածանց, ո՞ր օրհն:

Յահաւոր ատենին յահեղ յայ-
նըմ աւուր նշնակեալ անձանց մե-
րոց, ո՞ր օրհն:

դ

Ըզտեր օրհնեցէ՞ք եւ լաւ ընդ
արարէք ըզնա յաւիտեան:

Եցէ՞ք. Երեք մանկունքն 'ի հը-
նոցի՞ն միաբանութեամբ երգե-
ին ասելով. անհաւան զործք
տեսն ըզտեր օրհն:

Եսցէ՞ք. Եւ զայն տեսեալ ան-
րէն արքայի՞ն զի ոչ պրեւին ման-
կունքն 'ի հնոցին. զանի հարեալ
ասելով. եւ ես բարեբանեմ զան-
մա՜ թագաւորն:

մեծ

Սուրբ զատուած անձինն օր-
հնութեամբ մեծացուցանեմք:

Աւետաւոր հրեշտակն անհատ-
րաներ ըզընեալ՝ փրկիչն 'ի սր-
բայ կուսէն:

Ասէ՞ ուրախ լեր բերկրեալ. քան
զի տէ՞ր տերանց է ընդ քեզ:

ողբ

Ողորմեալ ինձ աստուած, զի
քեզ միայնոյ մեղայ:

Առանել լըւալ զիս 'ի տըզմայ
յանցանաց, անգլիւր բըժշկու-
թեան, եւ ողորմեալ:

Յարե՛նէ փրկեալ զիս, ո՞ր հոգւոյ
եւ մարմնոց ունիս իշխանութիւն.
Եւ ողորմեալ:

տէր

Առաւօտ խաղաղութեան ծա-
ղեալ 'ի մեզ մարգանէր, եւ կեցո:

Իմանալի լուսովդ քո փրկիչ,
լուսաւորեալ ըզմեր ըզհոգիս, եւ
կեցո:

Եւ յամենայն 'ի վրտանգէ անբաց
ըզմեզ ընդ հովանեալ անովդ քո
սրբոյ, եւ կեցո:

Օրհնեալ ես տէր, անսլաւ^հ
հարցն մերոց:

Որ հրաշալի ձայնի վերնոցն
դաւք զքեզ փառաւորեն. օրհն:

Ազարիանց ձայնիւն երգեմք
քեզ թագաւոր փառաց. օրհն:

Ըզտեր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնոստեան 'ի քերթէս:

Եցէք. Զայն անքննի 'ի հայ-
րակա՛ն ծոցո՞յ անաքեալ, օրհն:

Եսցէ. Որ զանգս ողբոց մարդ-
կան 'ի յիսրայէլ անո՞ւն նորո-
գեալ, օրհնէ:

Լոյս լուսոյ մայր, եւ կենարար
բանին բնակա՛մբ^հ րան. քեզ երա-
նիցեն աղգ եւ աղինք ամենայն:

Ստեղծողին մայր, եւ հընութեան
կերպի նորոգման^հ զին. քեզ:

Լոյս ծանկեցալ 'ի քէն նրստեղցս
'ի խաւանման^հ ըր. քեզ:

Վիրաւորեալ յանցանօք անձն
իմ, ան քեզ տէր համբարձի զաչս
իմ. թո՞ղ ինձ ըզմե՛ղս իմ մի-
այն բարեգութ, եւ ողորմեալ ինձ
աստուած ըստ մեծի՛ ողորմու-
թեան քում:

Աործանեաց զիս չարադորձ թը-
նամին, եւ կամի՛ խաղաղ զիս որ-
սալ. հա՞յր բարեգո՞ւլ^հ բըժշ-
կեալ զվիրաւորեալս, եւ ողոր:

Անդո՛ւնդք մեղաց պաշարեցին
զիս, զի բանում են քան զաւաղ
ծովուն. ան քե՞ղ տէր պաղա-
տի՞մ, փրկեալ 'ի վրտանգէս,

հրց

ողբ

մի

դ

մեծ

ողբ

Եւ ողորմեա՛ն ի՛նձ անտըւած ըստ :
Փա՛ռք թա՛գաւորին յաւիտե-
նից :

Ո՛ր յանձնտո՛ց լուսոյ ծածկեալ
բանրդ փա՛ռակից գո՛լով հօր , քե՛զ
հրեշտակք երգե՛ն ասեղով . փա՛ռ :

Քա՛հանայք եւ պա՛շտօնեայք սո՛ւրբ
եկեղեցւոյ , անդադար քե՛զ ընդ
հրեշտակս երգե՛ն ասեղով . փա՛ռ :

(Օրհնեալ էս տէր անտըւա՛ծ
հայրքն մերոց :

Վասն ո՛ւխտի քո առ հայրսն փրփ-
կեա՛ զմեզ ՚ի հրոյն . եւ ՚ի բորբո՛ւ
քեալ բոցոյն անպրեցո՞ զմեզ . ան :

Ո՛ր նըստիս ՚ի քրօնէս եւ բարե՛ւ
բանիս ՚ի սե՛րօվեից . յա՛նձանց
խոնարհաց ընկալ ըզբանաւոր պա-
տարագս ՚ի՛ մէնջ . անտը :

Գործըք տեառն ըզտէ՛ր օրհնե՛
ցէք , եւ բա՛րձր արարէ՛ք ըզնա՛
յաւիտեանն :

Գիշերք ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք .

Զթա՛գաւորն յաւիտենից զան-
տըւած արարիչ . օրհնեցէ՛ք , եւ :

Ա՛ղբերք ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք .

Զէանկիցն հօր եւ հոգւոյ զմիա՛ւ
ծի՛ւն սրդին գովեցէ՛ք , եւ :

Իսրայէլ ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք .

Զփառակիցն հօր եւ որդւոյ ըզ-
նորոգող սո՛ւրբ զհոգին բարեբանե-
ցէք , եւ բա՛րձր :

Ա՛նրսկըզբնական բանին հօ՞ր
բընակարան , տա՛ճար եւ առա՛ւ
գաստ , տեղի՛ն անտանեղն լուսոյն .
զքե՛զ մե՛ծացուցանեմք արթանա՛ւ
պէս երգով անտուանձանայր եւ
կոյս :

Յորմէ կենդանատեղծեալք յա՛ւ
նեղէ՛ն հաստեցա՛ն ամենայն եղա՛ւ
կանքս , անսերմնապէս տըղայացա՛ւ

յորո՛կայնի՛ւ քո՛ւմ , եւ ծը՛նաւ ան-
ի քէ՛ն մարմնացեալ անտըւածը՛ն
բո՛լորից . զքե՛զ :

Յորմէ զանհո՛ւրեալ գո՛ղային զանք
վե՛րին զըւարթնոցն , տըղայապէս
առ ընկալեալ բարձե՛ր ՚ի գիրկս ,
եւ անբո՛ւցեր ուրպէս մայր լատա-
ցողին ըզքե՛զ ըզկոնսական քո՞
սո՛ւրբ ըզկամթն . զքե՛զ :

Զանապակոն ըզհոգեւոր ըզ-
գանձըն յանպակնանցու կենցաղըս
ծախեցի . այլ առ քե՛զ միայն պա-
ղատիմ բարերար փրկիչ . խնայեա՛
ի՛ մեղուցեալ ծառայս :

Զցանկ հոգւոյ խնոց քակտեցի եւ
եղէ՛ անբարո՛ւնա՛կ ոըթ . այլ առ
քե՛զ միայն :

Ոստա՛բանց եղէ՛ ես որպէս զար-
մաւենի , պըտղակորոյս որպէս ձի-
թենի . այլ անյիշատի եւ անտա՛ւ
կալ փրկիչ , խնայեա՛ ՚ի՛ մեղու-
ցեալ ծառայս :

Ա՛ջովրդ քո անտըւած ընկալ
զիս եւ կեցո՛ւ :

Յօրհնութիւնն ՚ի նոր օրհնեսցա՛ւք
ըզքե՛զ բրիտոնս փրկիչ մեր :

Ի՛ սրբութեան քո՛ւմ բարեբա-
նեմք ըզքե՛զ բրիտոնս անտըւած
մեր :

Ը՛զքե՛զ բարեբանե՛ն մա՛նե-
կունք եկեղեցւոյ :

Ա՛րեգակն սրգարութեան լոյս
ճըմարտութեան բրիտոնս անտը-
ւած . ըզքե՛զ :

Յարեւելից եւ յարեւմտաց ՚ի
հիւսիսոյ եւ ՚ի ծովէ՛ . քեզ երկըր-
պագեն ամենայն քո արարածք . եւ
զքե՛զ :

Զօրհնեղութիւնս բանաւոր
պատարագ . քեզ ՚ի մըտանե՛լ արե՛ւ

գականքս վեր անաբեմք, թագա-
ւոր յաւիտենից:

Յամենայն փորձողութենէ՝ թընա-
մւոյն, ամենակարող աջովդ քո՝
պահպանեալ ըլլե՛ղ, թագա:

Ի՛ մըշտնջենաւոր քո՛ լեւանց ծրի-
նադրեցա՛ք փառաւորե՛լ սո՛ւրբ զեր-
րորդութիւնդ, թագա:

Հմբ

Պահապան իրնդրեմք՝ ի՛ քէն
քրիստոս, մի՛ անտես առներ. այլ
շնորհեա՛ իրնդրողացս ի՛ քէն զամե-
նայնութ զօրութիւն սո՛ւրբ խաչի՛
քո՛, յօդնութիւն անձանց մերոց:

Ե՛ւ մի՛ տար սասանութեան զոտըս
մեր փրկիչ. այլ ամրացո՛ հաստա-
տուն հաւատով յանձինքս մեր,
զոյս զե՛ր ե՛ւ զհաւատս մինչեւ
յաւիտեան:

Ա՛ղբերանցողացես ի՛ մե՛զ ըզնորհս
քո՛ զոգորմութեան. տէ՛ր աստը-
ւած խոստովանեցողք հաւատով
սո՛ւրբ զերրորդութիւնդ, զհայր ե՛ւ
զորդի եւ ըզսուրբ զհոգիդ յաւի-
տեանս ամէն:

Հարց ապախառութեան

Վառ. ձայն:

Հրց

ԳԿ

Աղց

ԴԻ

Սո՛ւրբ աստըւած հայր անըսկիզբն.
անխարհի՛ ողորմեա՛ մարդասէր.
աստըւած հարցը՛ն մերոց:

Սո՛ւրբ աստըւած որդիդ միանձին.
մեղաւորացըս թողութիւն շնոր-
հեա՛ մարդասէր. աստըւած հայր:

Սո՛ւրբ աստըւած հոգիդ ճրջմա-
րիտ. ի՛ հասեալ բարկութենէ՛ ամ-
րացո՛ մարդասէր. աստըւած հայր:

Ը՛զտէ՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Դ

Հընոցըն ցօղանայր ընդ իջանե՛լ
հրէշտակին. եւ մանկանցն օրհնա՛-
բանեալ անէին. բարձր:

Յարուցեալ ազարիանք բարբառե՛-
ցան ըզքրոկե՛ական օրհնութիւնսն
երգելով. բարձր:

Չաստուածածին եւ զմի՛շտ
կոյսն անդադար օրհնեցողք. քան-
զի՛ ծագեաց մեզ լոյս երեսոյց, ե՛ւ
փրկիչ անձանց մերոց:

Խընդա եւ ո՛ւրախ լէ՛ր անհարս-
նացեալ մայր. քանզի՛ որ ի՛ քէն
ծընաւ մե՛զ ա՛ստըւած ի՛ փր-
կութիւն անձանց մերոց:

Գանձ անապական գըտար սո՛ւրբ
աստուածածին. բարեխօսեա՛ քրիս-
տոսի աստուծոյ մեր՝ յ, կեցուցա-
նել զանձինքս մեր:

Քրիստոս աստըւած աստուծոց.
ողո՛ւր լուեա՛:

Ա՛նօրհնութեամբ ի՛ մե՛զս եր-
կնեաց զիս մայր իմ. աղանչեմ փր-
կիչ. ող:

Վիրաւորեալ մե՛զօք անկանիմ առ-
բեզ փրկիչ. մի՛ անտես առներ.
ողո՛ւր:

Չանըսկիզբն աստըւած զհայրն
ամենահա՛լ բարեբանեցէ՛ք ընդ զը-
ւարթունս երկնից:

Չառ ի՛ հօրէ՛ ծընեալ զորդին մի՛-
ածին բարեբանեցէ՛ք հրէշտակային
ձայնիւ:

Ե՛ւ զնորոգող սուրբ զհոգին ձայ-
նիւ ցընծութեամբ բարեբանեցէ՛ք
անընդունի ձայնիւ:

Ա՛ստըւած բարձրեալ ահաւոր
ե՛ւ սքանչելագործ, սրարիչ ան-
ձանց մերոց. օրհնեմք ըզքեզ աս-
տըւած հարցը՛ն մերոց:

Ո՛ր իջեր ի՛ մեջ հնոցին, եւ փըր-

մեծ

ողբ

տէր

հրց

կեցեր մեծ ըսքանչելօք զերիս
մանկունսն . անտըւած :

Քեզ հրէշտակք երկիրպագանեն ,
եւ սերովքէք սրբաւսաց ձայնիւ
օրհնեն ըզքեզ . անտըւած :

Գործք տեսան ըզտէր օրհնէ
ցէ՞ք . եւ բարձր արարէք ըզնա
յաւխտեան :

Տիւք եւ զիշէ՞ք ըզտէր օրհնէ .
Խորայէլ ըզտէ՞ք օրհնես .

Ամենայն ժողովն ճշմարէտք եւ
գով օրհնութեա՞մք . եւ բարձր
արարէք ըզնա յաւխտեան :

Մայր եւ կոյս անպախիւն քրիստոն
սի , որ բարեխօսք եւ միշտ աշխար
հի . քեզ երանեն ամենայն անդինք :

Մաքուր անպախիւն եւ հարսն եւ
կնից մարիամ , տաճար եւ անթաւ
աստուծոյ բանին . քեզ երան :

Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ
հոգեղէնքս , եւ քեւ մերձեցաք ի
փայտին կենաց . քեզ երան :

Մարտունին հոռաշատք ի տաւ
ճարին էստ ըզբաւութիւն . նովին
ձայնիւն եւ էս զոչեմ . ողորմեա
ինձ անտըւած :

Աւանդանի տղադակէր ի խաչն ,
յիշեա՞լ զիս տէր . նովին :

Անառակ ուղիւն տղարսանօք անաւ
չէր ըզքեզ , հոր մեղաց յերկինս եւ
անաջիւ քո . նովին :

Անընկիւղն աստուած եւ թաւ
դաւոր երկնաւոր . բարեբանեալ
ի գորաց անմահից երկնաւորաց .
ըզքեզ օրհնեմք հոյս անըսկիզբն .
Խնարհեցա՞ր ի բարձանց վարն
մերոյ փրկութեան . արձակի՞չ կաւ
պերց եւ բըծիչ հոգւոյ մերոց .
ըզքեզ գովեմք որդիդ միածին :

Որ էակիցդ էս ընդ հօր եւ փառակից

միածնիդ . բաժնող պարկեւանց եւ
տըւող ողորմութեան . ըզքեզ բաւ
բեբանեմք սուրբ հոգիդ ճըշմարիտ :

Օրհնեցէք ըզտէր , եւ օրհնէ
ցէք զանան նորա :

Գովեցէք ըզտէր , եւ բարեբանե՞լ
ցէք զանան նորա :

Աւետարանեցէք օր ըստ օրէ՞ ըզ
փրկութիւն նորա :

Տա՛ր մեղ տէր զօգնութիւն ի
նեղութեան , զի օրհնեցա՞ւք հաւ
նապաղ զանաւոր անան քո սուրբ :

Պա՛շտ զմեղ տէր յամենայն փոր
ձութեան , յանբընդ թըշնաւ
մեղն եւ ի զապանի նեղից նորա :

Դա՛ւ յոյս մեր եւ անաւէն յամե
նայն ժամանակի , որ օրհնիս հաւ
նապաղ ի բոց ողորմաց :

Հոխանի անոյ ձեռին քո տէր
պա՛շտեցէ ըզմեղ , եւ ոչ նիւշեաւ
ցէ որ հովաւքն զերայէլ :

Զօրութիւն որդւոյ խաչն քո քրիս
տոս պա՛շտեցէ ըզմեղ , եւ եղեցի՞
մեղ պա՛շտարն ի տուէ՞ եւ ի
զիշէրի :

Ետուր երկնաւորաց քոյ նըշան ,
եւ զէն յողթութեան ընդդէմ
աներեւոյթ թըշնամեղն :

ՇԱԲԱԹ ՕՐ՝ ՏՕՆ Է ՍՐԲՈՑ ԲԱՌԱՍՆԻՑ

Այսօր ընդ անմարմնոցն զանա
պարն , որք ի սեբաստիան ճըզ
նութեամբ պատերազմեալք յաղ
թեցին թըշնամեղն . բարեխօսու
թեամբ սոցա քրիստոս խընայեա
ի մեղ :

Եւ ըզմեղութիւն անօրէն բըւ

7

մեծ

որդ

տէր

ձեկ

հմբ

հմբ

օրհ

զի

նաւորին անտուճայլն անո՛ւ
թեամբ վանեալ, տարեալ ժուժ-
կալութեամբ համբերեցին տան-
ջանացն . բարեխօսութեամբ սոցա
քրիստոս խնայեալ ՚ի մեզ :

Ի՛նչու չէ՞լ պատուական մարմնոցն
՚ի զքնդակ օգոյն, տանգնապէին
՚ի լըծին սոսուցելոյ յանտանելի
տանջանացն . զայս ՚ի յերկինքս
համբարձեալ և զօղնութիւն ՚ի քէն
խնդրէին, որ յոյս և անպաւնդ ես
քոց սրբոց խնայեալ ՚ի մեզ :

Այսօր զանազութիւն մարտիրո՛ս
սացն, եկեղեցի տօնէ ըզյնատակ
ճըզնութեան, որք ՚ի սերմատիւ
պատերազմաբ ընդ թիշտունցն
յաղթեցին քաջութեամբ . սոյն
անպաւնդ քրիստոս խնայեալ ՚ի մեզ :

Ո՛վ երջանիկ ճոս սոցայլ, ա՛ն
ուսքեղանի քարոզութեանցն ան-
թանաւոր լինելով սուրբ սանձա-
նոս . հաստատութիւն ՚ի քրիստոս
հայցեալ սուրբ եկեղեցւոյ :

Ո՛ր քոյն յօժարական համբերու-
թեամբ ըզքարկոծումն յանձն ա-
ռեր, շնորհեալ քեզ յաստուծոյ
լինել չարչարակից քրիստոսի, զի
եւ մեզ ուսուցես փառանքել
սուրբ զերսրդութիւնն :

Ա՛ղօթեիր որ քարածիգըն լինէին
՚ի քեզ նախ ՚ի վերայս, զի առցես
ըզհասունցումն բարի յարարչն
ամենեցուն . եւ այժմ անպնէմք
ըզքեզ եւ վասն մեր բարեխօսեալ :

Խոստովանող քրիստոսի ճըճա-
րկա վերայ, բազմաշարժար նահա-
տակ տէր գրիգորիոս . զպակասու-
թիւն չարչարանաց տեսուն ՚ի մար-
մնի քում կրեցեր, որով ցընծայ
եկեղեցի ՚ի փառս որդւոց սիովնի :

Յնող հոգեւոր անտուճանման
սիրով, գորովագո՛ւթ հայր պարծա-
նաց տէր գրիգորիոս . չարչարա-
նօք մարմնոյդ մաքրեցեր ըզմեզ ՚ի
յաղտոյ մեղաց, եւ ծընար որդիս
լուսափայլ բանիւղ :

Անբարան փառաց միաճնի որ-
դւոյն, մարտիրոս յաղթող տէր
գրիգորիոս . բեւեռս երկաթիս ըն-
կալան երկնացնաց թաթք ոտից
քոց սուրբ, զի բեւեռեացն ըզ-
մեզ յերկիւղն աստուծոյ :

Այսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ
անամարմնոցն դասակցեալ, տօնե-
լով զյնատակըս քո տէր սուրբ
ներսէս . որ ՚ի հոգւոյն սրբոյ ա՛ն
զաւանկերոյ իմամբ վերայեցար .
բարեխօսեալ ա՛ն քրիստոս վասն
անձանց մերոց :

Քահանայանպետ ընտրեալ արժա-
նապէս շնորհօք հոգւոյն բախե-
ցեալ զերկրական մարմին եւ զա՛ն
րիւնքն տեսուն . յորում հրեղէն
սիւն ՚ի յերկնից իջեալ . բարե :

Արդ անպնէմք ըզքեզ լուսաւո՛ւ
րիշ հոգւոց մերոց նըմանեալ
մոխեմի նախամարգարէին մեծի,
լուսափայլեալ զիմօք անտուճա՛ն
հրաշ տեսեամբ . բարե :

Այսօր հրեշտակաց դասքն ՚ի
յերկինս ուրախանան ՚ի վե-
րա՞ն ճըզնութեան սրբոցն :

Այսօր ճըզնազգեսոց սրբոց դասքն
՚ի յերկրի պլանկեցան, երկնայլն
աստուճեղէն փառօքն :

Այսօր անամարմնոց զնուորո՛ւ
թիւնքն մեծապէս տօնեն . քան
զի երկրաւոր զնաւորաց բազմու-
թիւնքն ընծայեցան ՚ի խորա՞ն
սրբութեան երկնից :

հայ

միտ

Նահատակք յաղթուք քանք 'ի մարտի երանելի սուրբ մարտիրոսք . որք վանեալ ըզթընամիսն խորտակեցիք :

Հրեշտակացն դասքն տօնակից են մեզ . եւ ջոկք անթողցն զուարճացեալ բերկրին ընդ վարդապոյն ձեր հեղումն արեան . որք վա :

Անթառամ պրտակըն ձեզ աւանդեալ մընայ քան զանկնրս պատուականրս զերանգոյն հրաշիւք . որք վա :

Այսօր մարտիրոսաց դասքըն ջընծացեալ բերկրին ընդ անշտեանն քրիստոսի որդւոյն առ տուծոյ :

Ձայն 'ի յերկնից վերկայեալ աստեկայք օրհնեալք հօր իմոյ, Ժառանգորդք երկնից խորանայն :

Եւ յիշէք ըզտեղի անկերցն անպրտամբողական թընամեայն , որ 'ի յերկնից վայր անկեալ :

Ատուածածին խորան լուսոյ անվայրամիտ արիւնջն կենաց . որ եղեալ արեւելք արեգականն արդարութեան . եւ նըստելոցս 'ի խաւարի ըյս ծագեցեր . վասն որոյ ամենեքեան ըզբեզ միշտ մեծալ ցուցանեմք :

Անապական տաճար եւ մորենի անկիւղելի . որ զանշեալ հօր առ տուածութեանն 'ի քեզ տարեալ կրեցեր . որով բնութեանս կիզեալ շիջաւ կրից բոց . վասն որոյ :

Ահեղանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս , որով եւելք յերկիր անկատեաց հորդեալ հոգւով 'ի քեզ տրպանորեալ բանին . վասն որոյ ամենեքեան ըզբեզ միշտ մեծացուցանեմք :

Յանթող եւ զնոր օրհնութիւն միշտ 'ի բարձունս երգեսցո՛ւք թաղաւորին քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք :

Որ եկն 'ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի , եւ պըսակեաց սուրբ խաչին . նրմո՛ր ըզխառս երգեսցուք :

Այսօր եւ մեք տօնեացուք զաւակատիս սուրբ խաչին . եւ փըկոյն մատուցուք փառք եւ պատիւ յաւիտեան :

Փառք քոք եւ որդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Այսօր անտանելի՛ չարչարա՛նք նահատակեալք 'ի լըծին անողցելոյ երանելի քառասունքն . որք 'ի բարձունց անձառելի ճառագայթիցն նըշողեւք տապացեալք լինեին . որ իջեր 'ի մէջ սրբոց քոց քրիստոս , իընայեա՛ 'ի մեզ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Այսօր 'ի լընմն աստուածային երգոյն անցանելին ընդ ջուր , մաքրեալք որպէս զոսկի փորձելով 'ի հօր . եւ համբարձեալք 'ի յերկնային զինուորութիւնալն դասելով ընդ անմարմին զլուարթունսն . որ ես փառամորեալ 'ի մէջ սրբոց քոց քրիստոս իընայեա՛ 'ի մեզ :

Այսօր տօնելով ըզյիշատակ քանք եւ յաղթող վերայնցն , որք 'ի սեբաստիա՛ արիմար ընդդիմա՛ մարտեալ հերբեցին ըզմոլութիւն անօրէն կռապաշտութեանցն , բարեպաշտութեամբ զբեզ դաւա՛նեալ միանաւորն սուրբ երրորդ դնութիւն . օրհնեալ տէր անտըւա՛ հա՛րցն մերոց :

Որք հանդիսացեալք իրախնւսե՛լով ընդ երկնային զինուորու-

խաչ

հիշ
դէ

Թեանցըն բոլորիցըն հոյսն . եւ միաբա՛նո՛ւթեամբ յանկարկելն իւրեանց ըզբեզ վերանորոգիւն յօգնողութիւն , ամենակարող զօրութեամբըզ միշտ Թագաւոր յաւիտենից . օրհն :

Ի՛սկ բըղխողմըն յորդաբողիս սուրբ արեանցն 'ի ձուլել պատուական մարմնոցն 'ի գըժընդակ օգոյն . եւ վերնախնամ տեսչու Թեամբ ճառագայթարձակ փայլմամբ բոլորեալ պրտակըս յանման տոյց լուսոյն . քեզ յաւեժաբար հը՛հնչմամբ ընդ հոգեղինացըն դասս վերերգեսցուք . օրհն :

Ըզտէր օրհնեցէք . բարձր արաւրէ՛ք յաղթողական ձայնիւ ըզբնակեալն 'ի մէջ սըրբոց :

Այսօր հրաշափառ ծագմամբ որդի՛ն միանձին զճառագայթս աստուածութեանն երեւեցունցեալ 'ի մէջ լըճին , արիւնհրաշ փա՛յլմամբ լուծանելով ըզպաղորմըն դաննաշունչ գըժընդակ օգոյն . ե՛՛՛՛ք բարձր :

Այսօր վերանորոգող սուրբ հոգի՛ն ճըժմարիտ նախագուշակ տե՛՛սլեամբ հօտապետին՝ յայտնեալ ըզգանձքս հոգեւորս . եւ բոցաճաճանչ հրա՛շիւք 'ի փայլումըն նըշուլիցըն՝ համահաւաքեալ 'ի հոսանս ջուրցն . ե՛՛՛՛ք բարձր արարէ՛ք յաղթողական ձայնիւ ըզբնակեալն 'ի մէջ սըրբոց :

Ծագումըն հրաշալի որ անյայտ էր 'ի մէջ . եւ բանըն հայրական անըմբըռնելի . հօւր փայլակնացեալ եւ 'ի մարմնի բնակեցաւ անվընաս պահելով զարարածս անմենայն :

Ծագումըն հրաշագործ որ 'ի կուսէ՛ն ծագեցաւ , ճառագայթելով զարարածս անմենայն . երկի՛նքըցընձային եւ երկիրս ուրախանայր . եւ քրիստոս աստուած ընդ մարդկան շըժեցաւ :

Ա՛ռ քեզ ապաւնիմք ամենասրբ բուհի . գերագոյն եւ հրաշալի եւ բաշխող բարո՛ւթեանց . աղբւր ես ծարաւեսց եւ հանգիստ աշխատելոց . եւ եղեր վերընկալ աստուածային բանին :

Հրաշափա՛ռ ծագումըն լուսոյք քրիստոս , որ 'ի մէջ լըճին զընարձացոյց սուրբ ըզբառանունն . ողորմեա՛ մեզ աստուած :

Նոսափա՛յլ ողորմութեան քո շընորհք ծագեալ 'ի մէջ քառանմենցն , զընարձացոյց սուրբ ըզմանկունն . ողորմ :

Երանելի վըկայք քո քրիստոս , նահատակեալք 'ի պատերազմի , եւ ընկալան զանհապական պըսակն . ողորմեա՛ մեզ :

Այսօր ցընծան դասք հրեշտակաց , քանգի անուանըք ձեր գրեցան 'ի գըպրութիւն կենաց ով սուրբ քառանունք . ընդ որս եւ մեք երգեսցուք քրիստոսի օրհնութիւն :

Ո՛վ երջանիկ ճառագայթք , որք զօրութեամբ աստուածայնոյն ըզպաղորմըն լըճին եղկանցիւք . եւ աղօթիւք ըզպակասումըն չորրորդ տասինըն լըցունցիք :

Սուրբ եւ սիրեցեալք 'ի քրիստոսէ , լուսաւորիչք աշխարհի , պարծանըք սուրբ եկեղեցւոյ . բարեխօսեցէք առ տէ՛ր վասն անձանց մերոց :

— Գ —

— Ե —

ԱԿ
ԳԵՂ

Զանուշն տեսնւն . Աստուծոյ
սակամ' ցըն տօնիւս պայծառաւ
ցեակ հաւատացեալք պըսակողին .
որք 'ի սեբաստիա ծո՞վուն զծովաւ
ծուփ կենցաղոյ լուծին ըզվտանդ .
ճըգնութեամբ սոցա՞մա՞ մաղթե՞ս

ցո՞ւք զհաշտութիւն անձանց :
Քրիստոսածի՞ր երկնաւոր ճաւ
ռագայթիւք տապանա՞յ՞ յի ծովն
սառնապստ լըծին . վասն զի պաւ
տուական արեանցըն հե՞ղլով, զկաւ
պուտակ զծովն վարդապետն ներ
կեր . ճըգնու :

Թագաւոր երկնաւոր որ ըզթիւ
սրբոց քոց բարեգթութեամբ լը
ցեր, զմիաբանութիւնքս մեր օր
հետեւ . զի մի՞հո՞ր օցտեալ 'ի բան
սարկուէն ելլէ՞ արտաքս 'ի կործա
տական բաղանիսն . ճըգնու :

Այսօր մեծանալէս պանծացեալ
ցընծայ սիօն ընդ յաղթող ճըգ
նութիւն սրբոց քառանկիցն, որք
հաւատով հանդիսացան . եւ միաւ
ձայնեալ ասէին, օրհնեալ ես աւ
մէնօրհնեալ Թագաւոր անմահ :

Այսօր կացեալք առաջի բըռնաւ
ւորին յատենին 'ի սեբաստիա . եւ
ըզդառնութիւն սառնամանեանցն
հաւատով քաղցրացուցին . եւ նոցա՞
միաձայնեալ :

Այսօր ամբարձեալք զաշտ իւ
րեանց յերկինս կոչելով ըզբեզ
տէր յօգնութիւն . գեր 'ի վերոյ
տեսեալ բորբեալ պըսակըս յան
մատոյց լուսոյն . եւ նոցա՞ միա :

Այսօր բացեալ եղէն գրուիք վե
րինն երուսաղէմի . կոչելով սո՞ւրբ
ըզբառասուանն յանձառ 'ի փառսն
եւ յանպատում 'ի կեանս . եւ
նոցա՞ միա :

Այսօր սեբաստիա եղեւ երկրորդ
յորդանան իջմամբ որդեղն աւ
տուծոյ . եւ փայլէին անձառ պը
սակքն 'ի վերայ սրբոց քառան
կիցն . եւ նոցա՞ միա :

ԿԱՆՈՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷԻ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

ՈՐ պատուիրան ճըմարտու
թեան անանդեցեր եկեղե
ցոյ քո՞ քրիստոս . անսահման ժաւ
մանակա՞ւ անթիւ միշտ առ առ
տուած հոգե՞ղբ եւ մըտօք :

Որ ըզբան քո՞ օրինաց հաստաւ
տեցեր գործով մեզ օրի՞նակ . հաւ
նելով ըզգիշերն 'ի գլուխ յաղթան
աստուծո՞յ բնութեամբ մերով տնօ
րինաբար , որո՞ւմ կըրկին ծո՞ւնոր
ամենայն :

Վասն որոյ եւ մեք պաշտօնեցուք
առ քեզ քրիստոս . շնորհեա՞ մեզ
յամենայն ժամ լինել քեզ յանդի
մա՞ն , մաքուր անթիւք ըստ ան
մարմնո՞ցն որ յերկինս :

Աղաչանօք անտուածանքին անաւ
պական քում ծընողին . զմանալի
աշըս սըրտից մերո՞ց . բացցես ու
զորմութեամբ հայիլ 'ի լոյս քո՞
քրիստոս :

Դատաւոր արդարութեան հաս
տատեցեր 'ի մեզ ըզմիտըս մեր .
դատել զհոգի եւ ըզմարմո՞ն , ար
դարապէս դատմամբ ըստ օրինա՞ց
քոց քրիստոս :

Իսկ անիրաւ դատաւորին որ 'ի
քաղաք բնութեան մերոյ , ոչ ու

օրհ
բկ

հշ
ԳԵ

վար

ներով զերկրւղ քո՛ սո՛ւրբ , եւ
անպատկան 'ի մարդկանէ ոչ առ
ներով դա՞տ զըրկելոյն :

Ճառագայթ փառաց հօր որդիդ
միածին , որ ըզլոյսդ անվայրափակ
մարմնով պարագրեալ , այսօր 'ի
Թաթօ՛ր փառօք փայլեցեր :

Որ անտես սրովբէից անհաս 'ի'
վեր քան ըզբան , ծառայի կերպիւ
պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր ,
այսօր 'ի Թա՛ :

Որ հրեզլե՛նացն անմերձենալի հո՛ւր
աստուածութեանդ , 'ի հօղեղէնս
խոնարհեալ ըյսդ արփիական . այ-
սօր 'ի Թա՛ :

Որ գերանդոյն փառօք պայծա-
ռացոյց զսոգամի առաջին , զոր ճա-
շակմամբ պըտողոյն մերկացաւ ըզ-
փառս անպատումս . այսօր վերբո-
տի՛ն փառօք զարդարեաց :

Որ 'ի նախնուս երեւեալ մովսէ-
սի՛ ամպովքն 'ի սինա . այսօր լուսա-
փայլ ամպովք 'ի Թաթօ՛ր յայտնեալ
վըկայեաց , դա՛ է իմ որդի՛ն՝ դրմա
լըւարութ :

Որ 'ի յերկինքս վերացոյց հրեղէ՛ն
կանօք զհեղինս , այսօր վայրաբե-
րեալ 'ի Թաթօ՛ր հանդերձ մովսէ-
սիւ , խօսեին զեղի՛ցն որ յերո՛ւ-
սաղէ՛մ :

Ը՛նդ լուսափայլ զըւարթնոյն
ըզյա՛րոնցեալն օրհնեսցո՛ւք . եւ
մա՛ղթելով խընդրեցո՛ւք , մա՛-
քրե՛լ ըզմեզ 'ի՛ մեղաց :

Ը՛նդ խընկաբեր սուրբ կանանցն
անմա՛հ բռնաման անուշից , խո՛նկս
ա՛ղծից մատո՛ւսցո՛ւք , մաք :

Ը՛նդ իւղաբերիցն արտասուս ըզ-
մարդկա՛ն բարձողն արտասուաց
պաղա՛տեսցո՛ւք արտասուօք մաք :

Ը՛նդ քրիստոսի՛ պահելով յա՛ղ-
թո՛ղ լեցո՛ւք փորձողն . եւ ը՛նդ
հրեշտակս երգեսցո՛ւք , փառք 'ի՛
բարձո՛ւնս անտո՛ւծոյ :

Յորժամ՝ գայցես բազմա՛մ հրեշ-
տակօք տէր 'ի դատել զերկիր :
Յայնժամ՝ շարժին զօրո՛ւթիւնք եր-
կնից տէր 'ի յա՛հէ քո՛ւմի :

Ե՛ւ յայնմ առուր լեր իմ ծգնա՛-
կան տէր իմ եւ անտը՛ւմ իմ :

Որ օրհնիս 'ի հրեշտակաց ան-
դադար հոյր երկնաւոր , ընկալ
զաղանչանս մեր :

Ա՛ռաջի՛քս անկանխմը՛ք փըրկիչ .
խընդրե՛մք զթողութի՛ւն բազում
յանցանաց մերոց :

Որ գիտա՛կդ ես դա՛ղտեաց մարդ-
կան հոգիդ սուրբ , տէր եւ կե՛ն
դանարար , ընկալ զա՛ :

Որհնեցէ՛ք ընտեր ընդ երկնա-
յինսն նրմանեալ դասուց , նոր
ժողովո՛ւրդք անելով , քեզ հօր տը-
ւողիդ մեզ ըզկեանըս փառք :

Երգեցէ՛ք տեսուն երգ նոր եկե-
ղեցի՛ք ընտրելոց որդի՛ք սիովի՛ն ա-
սելով , քեզ որդւոյ շնորհողիդ մեզ
ըզկեանըս փառք :

Բարեբանեցէ՛ք զաստուած՝ 'ի սքան-
չելիս սըրբութեան նորա՛ ձայնիւ
ցընծութեամբ անելով , քեզ հոգւ-
ւոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզկեա-
նըս փառք :

Ա՛րն լուսոյ եւ ամպ հովանի
սուրբ կոյս , որ ցօղեցեր 'ի մեզ ըզ-
ցօղն երկնային . զքեզ բարբա՛-
նեմք աստուածա՛մին կոյս :

Ա՛նկէզ մորենի եւ սրովբէ՛ հողե-
ղէն՝ սուրբ կոյս . քանզի պըտողըն
կեանց 'ի քէն տը՛ւմ մեզ , զքեզ
բարբանե՛մք աստ :

ապր

աթ

Անիծից լուծիչ և քանիչ մեղաց սուրբ կոյս . որ զանտանեցին յէից 'ի գիրկըս քո բարձեր . զքեզ բաւրեբանեմք աստ :

Խաչ

Եկայք ժողովուրդք 'ի տաճարի փառաց քրիստոսի , տուք ամենեքեան օրհնութիւն 'ի բարձունս :

Քանզի թագաւորն քրիստոս պըսակեաց ըզսաւ սքանչելի փառօքն իւրովք . տուք ամեն :

Ի՞ տմա և զօրք հրեշտակաց դաւսաւորեալ տօնեն տեառն . տուք ամենեքեան :

Փառք քո և որդւոյ և եղբայրս սրբոյ :

Այլ անմահ սուրբ փեայիդ այրի հոգի իմ պաղատի . ռեսո զկրանուներս քո իմում դատաւորի՞ն . անունել ինձ զանտանտան սրգաւոր ընդ ոսոխի մաւրմնոյ իմոյ :

Այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտեան :

Մարիամ կոյս անարատ զանապաւ կան փեսայդ աղաչեա , զի հաշտեսցի ընդ այրի եղեալ հոգի՞ն . եւ միաւորեսցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալս 'ի նմանէ :

Որ 'ի սկիզբն փրկութեան մերոյ օրինակի երեւեցար մարգալթէին մովսէսի , սատուածային վառեալ բոցով ըզմորենին անկիզելի 'ի նմանութիւն կոստական ծնընդեանն . օրհնեալ տէր անտըւած հաւրցն մերոց :

Որ յօրինակ քո գալըստեանդ յաշխարհ առաքեցեր զմովսէս 'ի յեգիպտոս , ազատելով զհինն իսրայէլ արեամբ գառինըն խորհրդգոյ , որպէս և դու գառն աստուծոյ քո կենարար արեամբդ ըզնորս իսրայէլ . օրհն :

Որ 'ի նմանութիւն կարմիր ծովուն բաժանեցեր խաչուն ըզծով աշխարհական , խորտակելով զիմաւնալի զգլուխ վիշապին 'ի վերայ ջուրց . եւ առաջնորդեցեր ամպով հոգւոյն ժողովըրդեան քո 'ի յերկինս . օրհնեալ տէր անտըւած հաւրցն մերոց :

Ըզտէ՛ր . Այժմ անայն գործք տեա՛ն ըզտէ՛ր օրհնեցէք :

Այսօր մարտնչուք պահօք քան աանօրեայ ըստ մովսէսի . զի ելցո՛ւք 'ի լեառն իմանալի առ աստուծ . ա՛յժմ :

Այսօր ընդ մեծին եղիայի սըրբեալ պահովք . զի տեղեան աստուածային լուսոյն արժանասցուք հոգւով . ա՛յժմ :

Այսօր պահովք ճշմարտութեան ելլուք 'ի լեառն փորձութեան ընդ քրիստոսի , պատերազմել ընդ թըշնամւոյն զի յաղթեսցուք նաւաւ , ա՛յժմ :

Աստուածածին զերագոյն քերովելից , բանին բարձող որ զանմենայն կրէ՞ զօրութեամբ . բարեխօսեա՛ առ տէր վառն մերոյ փրկկութեան :

Մայր սըբօնութեան բարձրագոյն սերովելից , զանտեան ինքեանց 'ի քեզ կրելով , ծագեցէ՛ր զըյս աշխարհի . բարե :

Ծառ կենաց որ զանմահութեան պըտուղն 'ի քէն ետուր նախնոյ մօրն եւայի , 'ի մահաբեր երկանցն ազատելով . բարե :

Դատաւոր սրգաւոր որ հաստատեցեր 'ի մեզ դատող բնութեան ըզմիտըս մե՛ծ . շնորհեա՛ սըմա դատել զանձինս իրաւամբք եւ ար :

Դ

մեծ

հրդ
դձ

որդ

դարութեան մը . խընայեա՛ն 'ի մեզ
տէր ողորմութեամբ :

Փե՛սայ երկնաւոր հարսին քո եկե՛
ղեցւոյ . զայրի՛ եղեալ 'ի քէն զհո՛
գիս մեղօ՛ք , մաքրեա՛ գրթութեամբ
եւ յօդեա՛ն 'ի քեզ միութեան մը .
խընայեա՛ն :

Ո՛ր մահուամբ մարմնոյ՛ քո մեռու՛
ցեր ըզմեղս . եւ յարութեամբ քո
յարուցեր 'ի մեզ զարդարութիւն .
տո՛ւր զօրութիւն հոգւոյս կամաց
հնազանդե՛լ ըզկամբս մարմնո՛յս .
խընայեա՛ն :

տէր

Ո՛ր փառաբանիս 'ի հրեշտաւ
կա՛նց ընդ հօր եւ հոգւոյն քրիստո՛
սո՛ս որդի անտո՛ւծոյ . խոնարհե՛
ցա՛ր 'ի հողեղէ՛ն բնութիւնս համ
բերե՛լ իսա՛ն վասն մեր . վասն
որոյ գրթա՛ն 'ի մե՛զ մարդասէր
փրկիչ :

Ո՛ր ըզհի՛ն մարդի՛ն մեր մեղա՛նց
'ի իսա՛ն սպաներ , նորոգելով ըզ
նո՛ր մարդն արդարութեան յու
տով կենայն անկախճանից 'ի նորու
գո՛ւմըն նոր աղամայ . վասն :

Յենդանա՛ր քո յարութեան մը
անմահ թագաւոր . կենդանացո՛
ղմեռեալս մեղօք , կենդանական
գործովք բարեսց ըստ լուսաւո՛ր
քոց պատուիրանաց . վասն որոյ :

Շնորհեա մեզ տէր ըզպատու
թիւն անթուն լինե՛լ ըստ գրու
նապանին . զի՛ 'ի բաղիւն՛ լ սուրբ
փե՛սայիգ բացցուք ըզսիրտըս քոց
մըտից ընդ քեզ եւ հօր քո եւ
հոգւո՛յ լինե՛լ օթե՛վան . եւ եր
զեցո՛ւք երրորդութեան՛եդ ըզ
փառս 'ի բարձունս :

Հարցն ապաշխարութեան՝ հինգերորդ շաբաթու
աղուհացիցն :

Զորորդ ձայն :

Վա՛րցըն մերոց աստուած . որ
ապրեցողցեր զերիս ման
կունան 'ի հնո՛ցիս . փառաւորեալ
յաւիտեան :

Երգէ՛ն մանկունքն 'ի հնոցին
անե՛լով . օրհնեալ ես թագաւոր
ա՛նմա՛հ . փառա՛ն :

Շիջուցի՛ն ըզբոց հրոյն բորբո
քե՛լով . ձայնիւ բաղցրութեամբ
երգէ՛ն . փառա՛ն :

Ը՛լտէր օրհնեցէք բարձր սրա
ւք ըզնա՛ն յաւիտեան :

Զթագաւորն . քրիստոս հրեշտա
կային օրհնութեամբ բարձր :

Քանհայք աստուածաբանելով ,
Ժողովուրդք անանել բարձր :

Ը՛զքեզ օրհնութեամբ մեծա՛ն
ցուցանեմք :

Ո՛ր ըզբանն աստուած յարգանդի
կրեցեր սըբուհի անարատ , եւ
անճառապէս ծընար ըզվերածգողն
երկնից . ըզքեզ :

Ո՛ր Էի՛ց լուսոյն արժանի եղեր
բառնալոյ 'ի քո գիրիս . եւ արեւ
գանկանն արդարութեան եղեր աւ
րեւելք . ըզքեզ :

Համբանամ առ քեզ տէր զա՛յս
իմ , նայեա՛ յիս գրթութեամբըդ
քո , եւ ողորմեա՛ն :

Դու ես յոյս եւ ապաւէ՛ն իմ ,
զերծո՛ զիս յորոգայթէ՛ մեղաց , եւ
ողորմեա՛ն :

Ապրեցողիչ իմ եւ փրկիչ իմ ,
ապրեցո՛ զիս յորոգայթէ՛ մեղաց ,
եւ ողորմեա՛ն :

հր
դ

դ

մեծ

որ

տէր

Տէ՛ր երկնի՛ եւ երկրի, արարո՞ղ
եւ յոյս մե՛ր :

Խը՛նայեա՛մ յանձնեալ մե՛ր քրիստո՞ս
թագա՛ւոր երկնի՛ եւ երկրի :

Ա՛ղաչեմք ըզքե՛զ այց արա՛ փրկ-
կիչ, յուսանցելոցս 'ի՞ քե՛զ :

հրց

Հա՛մ լցըն՛ մերոց աստուած, որ
'ի նեղութեան կեցողացես ըզմեզ .
առա՛ւել փառաւորեսդ յաւի-
տեան :

ՅանժԹո՛ղ զօրութեամբ քո քրիս-
տոս , 'ի հո՛ւրն ընկեցեալ պահէին
մանկունքն . որք գը՛տի՞ն զօգնու-
թիւն ցօղո՞յն օրհնութեան :

Շինո՛ցի՞ն ըզբոց հրոյն , զըսպառ-
նային արհամարհեցին ըզբընա-
ւորին . ընդ չորսո՞րդ հրեշտակին
օրհնաբանէին :

7

Ը՛ղտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Տիւք եւ գիշե՛ք ըզղտէր օր-
հնե՞ցէք՝ բարձր արա՛ :

Խորայե՛լ ըզտէր օրհնեցէ՛ք .

Զաստուածոն յաւիտե՛նից . բարձր

մեծ

Ա՛նարատ կոյս աստուածածին
մարիամ , սըբօնէ՛ի եւ մայր քրիս-
տոսի , յարգանդի տարար զանտա՛ն
նեղին ամենեցուն . օրհնութեամբ
ըզքե՛զ աստուածա՛ծի՛ն մեծա-
ցունցանեմք :

Ը՛զքե՛զ երկնայի՛ն դուռն զոր եւ
տեսն եզեկի՛նէլ , եւ անբն զոր ծա-
նեալ գեղէ՛օն . սերնդէ՛ հողեղէն
վե՛հագոյն քերովե՛նից . օրհն :

Ե՛րբս խորհուրդս սոսկայի՛ս 'ի
քե՛զ տեսանի աստուածա՛ծի՛ն .

Երղո՛ւթիւն անսերմիական , ծը-
նունդ անարատ , կուսութիւն յետ
ծննդեան մնալով անապական . օր-
հնութեամբ ըզքե՛զ աստուա :

ողբ

Բանգմութեամբ յանցանօք ծան-
րաբեռնեալ է անձն իմ . միայնոյ
քե՛զ մարդասիրի անպէ՛մ . ողոր-
մեա՛ ի՛նձ աստուած :

Բըղխմամբ արտասուաց եւ հա-
ռաչանօք սըրտի իմոյ անդադար հայ-
ցեմ բազմամեղութեամբ . քաւեա՛
զիս աստուած :

Բանգմագո՛ւթ մարդասէր շնորհեա՛
զթողութիւն իմոյ յանցանաց . զի
ան քե՛զ միայն պաղատիմ . քաւեա՛
զիս աստուած :

ողբ

Ո՛ր 'ի բարձունքս բնակեալդ ես ,
եւ 'ի քե՛զ եմք ապաւինեալ . արա-
րածք ամենայն օրհնէն ըզքե՛զ :

Ո՛ր մոլորելոց հովիւդ ես . դարձո՛
'ի մէնջ ըզցատումին քո՛ . արա՛ :

Ո՛ր ծարաւելոց անբերդ ես եւ
քաւիչ ես մեղանորոց . արա՛ :

Քո՛ յաւիտեան . Ո՛րհնեալ ես
յաւիտեան :

հրց

ողբ

մի

Աստուած հարցըն եւ ամենայն
յաւիտեանից . օրհնեալ ես յա՛ :

Ո՛ր նըստիս 'ի վերայ քերովե՛նից .
գովեալ եւ անաւել բարձրացեալ
ես յաւիտեան :

Ը՛ղտէր օրհնեցէք բարձր արա՛
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

7

Թագաւոր գոյով անմահ . բարձր ա՛ն
Ըզնըստեալն յաթո՛ռ փառաց .
բարձր արարէք :

Աստուածածին մայր լուսոյ
սուրբ կոյս լուսեղէն տաճար , ո՛ւ
րում երկինք չէին բաւական ան
'ի բնակութիւն , 'ի քէն մար-
մնացա՛ն :

մեծ

Ը՛զքե՛զ անհարսնացեալ որ միայնդ
'ի կանայս օրհնեալ , կրելով 'ի քե՛զ
զանտանելի զբընութիւնն . օրհնու-
թեամբ մեծա՛ն :

Ուրախ լեր անթող փրկութեան,
յոյս հաստատութեան մարդկան,
միջնորդ օրինաց եւ շնորհաց, օր-
հնութեամբ անդադար գոհու-
թեամբ մեծաւ:

ողբ

Աստուած մարդասէր որ ըզ-
մաքսանողն անդարացուցեր. քան-
ւեամք զիս ըզմեղաւորս:

Որ քղանցիւ հանդերձի քո ըզ-
մերձեցեալն ի քեզ բըժշկեցեր.
քանւեամք զիս:

ողբ

Որ բանիւ հրամանի քո զանդա-
մանցն անողջացուցեր. քանւեամք:

Զըւարթուիք երկինց հոգեւոր
երգով ի ձայն հինգման զքեզ
փառաւորեալ:

Երկնաւոր տեսակք բանաւոր հօ-
տի ձայնիւ երգող զքեզ փառաւ:
Զտէրութիւնիդ քո հանապազ
օրհնեմք, որ ի բարձունսդ ես
փառաւորեալ:

հր

Որ յամենայնի ցոյցեր ըզքո՛ւ
սքանչելիսդ, եւ ի բոլորից փառա-
ւորեցար երբեակ միութիւն. ըզքեզ
ընդ օրհնաբանսն բարեբանեմք:

Որ ըզբոբորեալ ըզհոլին ի ցօ՛ղ
փոխեցեր, եւ զարգեցեալսն ի նը-
մին պահպանեցուցեր. զքեզ:

Որ ըզբոբորեալ ըզհոլին թագաւորին
խորտակեցեր, եւ զյուսացեալսն
ի զօրութիւնիդ քո փառաւորե-
ցեր. զքեզ ընդ օրհնաւ:

դ

Գործք տեսն ըզտէր օրհնե-
ցե՞մք բարձր անարեք յաւի-
տեան:

Գիշերք ըզտէր օրհնեցե՞մք.
Ընդհատեալն ի յանձն փառաց
ըզբարեբանեալն ի հրշտակաց.
Ըզնա անդադար օրհնեցե՞մք.
բարձր:

Խորայէլ ըզտէր օրհնեցե՞մք.

Որ յանձն փառաց աստուածու-
թեանն գողան զըւարթուիք եր-
կինց. ըզնա ան:

մեծ

Ուրախացիր աստուածածին որ
կուտութեանց ես պարծանք եւ
մայր հաստատութեան մարդկան.
օգնական եւ շնորհ անխարհի,
մարիամ մայր եւ աղախին փրկ-
չին մերոյ:

Երանելիդ ամենեցուն զաստուած
տանելով ըզբնութեամբ անտանե-
լին, զամենեցուն ամենական ար-
ժանի եղեր կրէլ յորովայնի, որ
երեւեցաւ ազգի մարդկան:

Քերովեական աթոռ ցուցար աս-
տուածածին, ի՞ գիրկըս բառա-
ւով զաստուածն ամենեցուն, որ
նրստին ի քերովեա. առ նա միշտ
բարեխօսեալ կեցուցանել ըզմեզ:

ողբ

Որ զաղաղակ կրնո՞յն պաղա-
ւոյ առ ընկալար փրկիչ մարդա-
սիրապէս. եւ զիմա անպաշտարու-
թեան անարժանի ըզձայն մե-
ղուցելոյս ընդոհնող:

Որ հառաչմամբ ձայնի՛ն աղախնոյն
ոչ լռեցեր փրկիչ ընդունակ մե-
ղաւորաց. եւ զիմա:

Որ զառաջնապարգեւի քո նըշ-
խար ոչ խնայեցեր ընծեւել շանն
հովուասիրի. եւ զիմա:

ողբ

Երկնային զօրութեանցն զի-
նուորութիւնքն, քեզ երեքսրբե-
նիդ կան յանդադար փառաբանու-
թեան:

Առաքելոց եւ մարգարեիցն դասք
փառաւորանե՞ն անէլով. փա՞ռք վե-
րածագողիդ ըզլոյս:

Եւ մե՞ք հանդիսակից ընդ նոսին,
փոխարկեալք ընդ վերին զօրաւն

հրց

գոչե՞լով անասնո՞ւք . փա՞ռք 'ի
բարձո՞ւնս աստո՞ւ լծոյ :

Ճըշմարտապէս գոհանամք ըզ-
քէն, տէ՛ր աստը՛ւած 'հարցը՛ն մե-
լոց փառաւորեալ յաւիտեան :

Ո՛ր երկայնամիտդ ես յամենայնի
խնայեա՛ 'ի մեզ . տէ՛ր աստը՛ :

Ի՛ տաճարի քում խընդրեմք 'ի
քէն, մի՛ ահաեւ առնէր ըզմեզ
տէ՛ր աստը՛ւած հոյ :

Ըզտէր . Ը՛զքո՞ տէրութիւնըդ
հայնապաղ օրհնաբանեմք :

Ո՛ր իջեր 'ի հնոցըն փրկեցե՛ր ըզ-
մանկունսն 'ի ձեռաց ահօրինաց .
չիջուցեր ըզհոլորն հոգւոյբեր ցո-
ղո՞վն . ը՛զքո՞ :

Երգէին մանկունքն 'ի մէջ հընու-
ցին, սանժոսիւք եւ օրհնութեամբ
գոյլէին ըզքեզ թաղաւոր փառաց .
ը՛զքո՞ :

մեծ

Ո՛ւրախ լեր մարիամ սուրբ ան-
տուածածին . զի՛ 'ի տաճարիդ մաքրե՛-
ցելոյ յանկարծակի եկըն տէր . ը՛զքեզ
օրհնութեամբ մեծացուցանեմք :

Ո՛ւրախ լեր գո՛ւռն փակեալ ընդ
որ ո՛չ ոք մըտեալ, բայց տէր ան-
տուած խրայելի . ը՛զքեզ :

Ո՛ւրախ լեր անգլիւր կընքեալ ջրոյն
կենդանութեան . զոր ծարաւելոյ
բնութեանս ետուն 'ի յարբո՛ւմն .
ը՛զքեզ օրհնու :

ողր

Ա՛նկանիմ առաջի՛ քո եւ խըն-
դրեմ զլթոլութիւն յանցանաց ի-
մոց . մի՛ անտես առնէր հա՛յր զա-
ղա՛նս իմ :

Ա՛ղաղակեմ որպէս մոքսաւորն, եւ
հէղում զսրտասուս իմ առաջի՛ քո
որպէս պոռնիկն . մի՛ ան :

Յաներեւոյթ թըշնամոյն պարտե՛-
ցայ, եւ 'ի գաղտնի՛ նետից բան-

սարկուն վերաւորեցայ . մի՛ ան :

Օրհնեցէ՛ք ըզտէր յերկինս զօրք
և ամենայն հրեշտակք, որ հոգիքդ
էք հարկաւորութեան, սպասաւոր-
ի՞նչք տեսուն :

Օրհնեցէ՛ք ըզտէր յերկրէ՛ կէտք և
ամենայն կայտաւք, որ տեսնիդ
էք բանաւոր հօտի, փառաբանի՞նչք
տեսուն :

Օրհնութիւնն նոր երգեցէ՛ք տեսուն
եկեղեցիք սըրբոց, որ ուրբիքդ էք
վերին սիո՞նի, օրհնաբանի՞նչք
տեսուն :

Հանսպաղ օրհնեմք ըզքեզ անհա-
սանելի փրկիչ, որ միայնդ ես փա-
ռաւորեալ տէր, յարարածոց քոց :

Տէր աստը՛ւած մեր, որ հաստա-
տեցեր ըզլոյս եւ զխաւար 'ի սկըզ-
բանէ . օրհնեալ ես տէր աստը՛ւած
հարցըն մերոց :

Մարգարէն գանիւղ անօթէ՛ր առ
տէր աստուած, ասպրեցուցանել
զերիս մանկունսն 'ի հնոցի՛ն 'ի բա-
բելոնի :

Բարձր արարէ՛ք զաստը՛ւած հարցըն
մերոց յաւիտեանից, որ ապրեցոյց
զօրհնաբանսն 'ի ձեռաց մահո՛ւ :

Ըզտէր . Ը՛զնա՞ անդադար բարձ-
րացուցանեմք :

Ո՛ր 'ի տուէ՛ օրհնի՛ անդադար ձայ-
նիւ սրովբեիւք եւ մարդկամբ, 'ի՛
գիշերի՛ եւ յամենայն ժամու . ը՛զ-
նա՞ անդա :

Զբորբոքեալ ըզհոլորն չիջուցին
անօթիւք սուրբ մանկունքն 'ի հնու-
ցին, եւ ըզհաշաղի՛ ըզձայնն ընդ
հրեշտակս երգէին անսլո՞վ . ը՛զնա՞
անդադար բարձրա՛ն :

Ո՛ւրախացիր աստուածածին վեր
օրհնեալդ 'ի սրովբեից . ծագելով

տէր

հրց

ողր

մեծ

ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր վերա-
ձգողին . ազգ եւ անկեք ըզքեզ մե-
ծանցանեմք :

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եւ
ղեր հոգւոյն սըրբոյ . ի հրեշտաւ
կաց սպասանորեալ գարբիէլ քեզ
անեւտեսց . ազգ եւ ան :

Տեսանեմք ըզսոսկալի զհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ . ի հոգւոյն
սըրբոյ յղացեալ զբանն աստուած
մարմնով ծընար . ազգ եւ ան :

Անկանիւմ անաջի քոճա՞ր տէ՞-
ր բազմամեղին ողորմեա :

Աղաղակեմ ան քեզ փրկի՞լ զ
քանանացւոյն ըզձա՞ր յն . բազ :
Մաքսանորին հառաչմամբ կար-
դամ ան քե՞լ փրկի՞ն եւ
բարեբա՞ր . բազմա :

Օրհնեմք ըզքեզ հա՞յր սո՞ւ
ւրբ , ի յամենա՞ր ժամ :

Գովեմք ըզքեզ որդիդ միած՞ա
ծի՞ն , ի յամե՞ն :

Բարեբանեմք ըզքեզ հոգիդ ճըշ-
մա՞ր ի՞նչ տ , ի յամե՞ն :

Ո՛ր զերիս մանկունսն ի հրոյն
փրկեցեր , ցուցանելով ըզգորու-
թիւն անեղ բնութեանդ . ըզքեզ
օրհնեմք անտըւած :

Վասն երանաւէտ ուխտին ան
հարսն եղելոյ , փրկեալ ըզմեզ յա-
ւիտենական հըրոյն . ըզքեզ :

Զոր տեսեալ հրոյն յինքեան զա-
րարողդ , եւ զայրեցող բնութիւնն
անկիզանող առնէր . ըզքեզ օր-
հնեմք անտըւած :

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՞ յաւիտեան :

Գիշե՞ք բք ըզտէր օրհնե՞ցէք .
բարձր արա :

Իսրայէլ ըզտէր օրհնե՞ցէք .

Զաստըւածըն յաւիտե՞նից .
բարձր արա :

Աստուածանձին գերագոյն քե-
րովեից , բանին բարձող որ զա-
մենայն կրէ՞ զօրութեամբ . բարե-
խօսեա՞ ան տէր վասն մերոյ փր-
կութեան :

Մայր սըրբութեան բարձրագոյն
սերովեից , զանտեսն ինքեանց ի
քեզ կրելով , ծագեցէր զոյս աշ-
խարհի . բարե :

Ծառ կենաց որ զանմահութեան
պըտուղն ի քէն ետուր նախնոյ
մօրն եւայի , ի մահաբեր երկանցն
անտես լով . բարե :

Ողորմեա ինձ քրիստոն ողորմու-
թեամբդ քո մեծա՞ւ , զի կարծտ
եմ ես շնորհի՞ քո եւ ողորմու-
թեան . ողորմեա եւ լուր ինձ
բազմամեղին :

Լուր տէր ձայնի ողբալոյս եւ
ցաւագին պաղատանա՞ցս , որ ամօ-
թով կամ առաջի՞ քո իմ չարաշար
վարուքս . ողոր :

Ընկալ տէր զաղանսն իմ եւ ըզ-
հառաչանքս սըրտի իմոյ , որ աղա-
ղակեմ որպէս կինըն քանանացի .
ողորմեա :

Ի՞ բարձանց . Քեզ վայելէ՞ օր-
հնութիւն աստուած :

Ո՛ր անմարմնոցըն դասուց հաս-
տի՞չ բա՞նիւ . քեզ :

Ո՛ր մարմնաւորացս ազգի արարող
եւ ձե՞ռօք . քեզ :

Ո՛ր մեռելոցըն յոսով յարութիւն
եւ ձա՞յնիւ . քեզ :

Մանկունք ըզտէր օրհնեցէք .
որոյ անունն որ էն , եւ միշտ եղի-
ցի անուն տեսուն օրհնեալ :

Ծագմամբ լուսոյ զարդաբեանց զաղ-

մեծ

որդ

տէր

մեծ

հմբ

զքս մարդկան թանգաւորն քրիստոս. եւ միշտ եղիցի :

Որդիք լուսոյ տուք ըզփսնուն հօրն լուսոյ, որդւոյն միաննի եւ սուրբ հոգւոյն յաւիտեանս ամէն :

Ըզքեղ կարգամբ յօգնութիւն, որ անքուն ակամբ պահես զիւրայէլ. եւ զիւ փրկես 'ի փորձութեան. անլուխ անլուխ :

Ըզքեղ աղաչեմք տէր անսասան նեղի պահես զս'տըս մեր 'ի քո սուրբ 'ի պատուիրանիդ. անլ :

Ըզքեղ փառաւորեմք տէր, որ նշտիս 'ի վերայ չորեքկերպեան կենդանեաց, և հայիս քաղցրութեամբ յարարածս քո. անլ :

ՇԱՐԱԹ ՕՐ՝ ՏՕՆ Է ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ
ԼՈՒՍԱՒՈՐՁԻՆ ՄՏԱՆԵԼՈՑՆ Ի ՎԻՐԱԳՆ

որհ
գլ

Լյսօր զուարճացեալ ցընծայ եւ կեղեցի, զրախտ աստուածաւորանի ծաղկեալ. յորմէ տըւաւ մեզ տունկն անմահութեան տէր գրիգորիոս. եւ պըտղոյն իւրով ելից ըզտիեղերս աննանյն :

Բարունակ ողկոլաբեր ճըշմարիտ որթոյն, մըշակեալ հայրական աստուածային աշոյի. յորմէ բըղխեաց բաժակն իւրախարար տըրտմեցելոյ ազնիւ. որով արբեալ ըզմայլեցաք յուրախութիւն հոգեւոր : Գարնանաբեր հընչումն հարաւային հողմոյն ճառագայթեալ հրով աստուածային հողոյն. որով հալեցաւ սանուն կուսպաշտութեան հիւսիսաբնակ ազանց. եւ եղեն ծաղկեալք աստուածային գիտութեամբն : Դրախտ նորազուարճ տընկեալ

յաշխարհիս հայոց, բազմաջան քըրտամբք տէր գրիգորիոս. արբեալ 'ի վտակաց հոման քարոզի ճըշմարիտ բանին, ծաղկաւետ լըցեալ հրաշագեղ տընկօք :

Նրկնային լոյս ծագեալ 'ի յերկրի ցուցար, պայծառացեալ փայլմամբ 'ի յարփւոյն կենաց. որով հերքեցաւ խաւար թանձրամած հայստ տանեայց ազգի. եւ տեսին ըզլոյս շնորհաց սուրբ հողոյն :

Զօրաց հրեղինաց անմարմնական դասուց պարանցեալ ցընծան ընդ հողանիւթ բնութեան. որ ընծայեաց տեսն աստուծոյ զտէր գրիգորիոս. որով նըւիրին 'ի փառս ուղղափառ հաւատոյ մանկունք :

Եւական բարւոյն կերպարան բարեաց, հովուապետ բարի տէր գրիգորիոս. քաղցրաձայն հընչմամբ զարձուցիչ մոլորեալ հօտին, ժողովեալ 'ի հօտ ճըշմարիտ հովուին : Ընտրեալ յաստուծոյ քահանա յապետ անբիծ, քարոզող ճըշմարիտ աստուծոյ բանին. ընծայեցեր տեսն աստուծոյ նոր ժողովուրդ մաքրեալ, հրաւիրեալ 'ի փառս վերնոյն սիովին :

Թագ պարծանաց անշակունեաց կազմեալ. սուաբեւական վարուք տէր գրիգորիոս. յօրինեցար բազմազոյն ակամբք հանդիսից նահաւանկութեան. վայելուչ պըսակ հիւտեալ սուրբ եկեղեցւոյ :

Ժառանգորդ եղեր հայրենի սեւփական հօտին, վեճակեալ թաղէոսի սուրբ առաքելոյն. պարգեւակուն զաւակ կենդանի նըշխարաց նորին, շառաւիղ շնորհաց անլծութիւք հայցեալ :

Ի՛ վշաբէր արմատոյ վարդ կարմրեալ, մրերփեան ծաղկեալ, անաբեւա շնորհ տէր գրիգորիոն . անունահոտ բռնամբ լըցեր ըզհայաստան աշխարհս, յայտնելով 'ի մեզ ըզհոտ գիտութեան :

Լուսապայծառ ծաղիկ 'ի յերկրի ցուցար, բլթիչկ հոգւոց մերոց տէր գրիգորիոն . քաղցրաճաշակ արմաւենի 'ի տանն աստուծոյ տընկեալ . պարստացեալ պըտողով հաւատոյ մանկամբ :

Խոստովանող քրիստոսի ճըշմարիտ լիկայ, բազմաշարժար նահատակ տէր գրիգորիոն . զպակասութիւն չարչարանաց տեսուն 'ի մարմնի քում կրեցեր, որով ցընծայ եկեղեցի 'ի փառս որդւոց սիրելի :

Մնող հոգեւոր աստուածանման սիրով, պորովագով չայր պարծանաց տէր գրիգորիոն . չարչարանօք մարմնոյ մաքրեցեր ըզմեզ 'ի յաղտոյ մեղաց, եւ ծընար որգին լուսափայլ բանիւդ :

Կերպարան փառաց միածնի որդւոյն, մարտիրոս յաղթող տէր գրիգորիոն . բեւեռս երկաթիս ընկալան երկնագնաց թաթք ոտից քոց սուրբ, զի բեւեռեցես ըզմեզ յերկրւոյն աստուծոյ :

Հայաստանեայց հայր հաւատոյ հեղինակ ընտրեալ, ճըգնողական վարուք տէր գրիգորիոն . 'ի կոճեղս ոլորեալ հոսեալ յարեմէ՛ սրունք սրբաանեալ մարմնոյդ, հաստատելով ըզմեզ 'ի վեմ հաւատոյ :

Ձայնիւ մաղթանօք ըզյիշատակըս քո տօնեմբ, լուսաւորիչ հոգւոց մերոց հայր գրիգորիոն . կապիճս երկաթիս ծանունս եւ դանունս

կըսկիծս կախաղանաւ ընկալեալ, գետնամածեալ ծընրադրութեամբ ծունկի մարմնոյ քո սուրբ :

Ղեկօք հաւատոյ ընդ ծով աշխարհիս անցեր, վըշտակիր մարմնով տէր գրիգորիոն . տանջեալ ջարդեցան աստուածակիր բարձք անդամոց քոց սուրբ . զի զլուծեալ անդամք հոգւոցս հաստատեցես վերստին :

Ճըշմարիտ հոգւոյն հանճարով լըցեալ, աղբերաբար շնորհիւ տէր գրիգորիոն . ստորագլուխ եղեր ջրանշարչար պարպտմամբ եւ ուռուցմամբ ճըգնեալ . զի լուսոցես ըզմեզ 'ի յաղտոյ մեղաց :

Մաքրողական աղ համեմիչ հայաստանեայց եղեր, արիաբար հըսկող հայր գրիգորիոն . աստուծային օրինացըն բեռնաբարձ ողամբ կրեցեր ըզճանրութիւն աղին . որով բարձեր 'ի մէնջ զբեռինըս մեղաց :

Յեռեալ ընդ ոսկւոյ ակամբք պաւտուական մարգարտաշար հիւսեմբ զչարչարանաց քոց թիւ տէր գրիգորիոն . գելարանօք անուօք եւ անանսանօք չարահանար տանջեալ, դանդաւնաւանդս եւ գելս աստուածաձեւ բերանոյդ :

Նահատակ բարի քրիստոսի ընտրեալ, արքային զնուոր տէր գրիգորիոն . ստորագլուխ կախմամբ դառնահոտ շընչմանն արիաբար տաւար, զի ուղղեցես ըզգնացս ոտից մեր յերկրնա :

Շառաւիղ լուսազարդ ճանապարհին կենաց, երկրին աւետեանց հետեւող տէր գրիգորիոն . մոխրաշունչ եղեր քացախ ընկալեալ

հոգիաշունչ ունեցամբք, պարգեւեւ
լով ուրախութեան մեզ օծումն:

Ոսկիաձոյլ գերագոյն պատուական
գրքսոյն, համանմանեալ հոգւոյ
հայր գրիգորիոս. կըռփեալ հարուա-
ծովք եղեալ 'ի մամոնլս աստուա՛
ծաղա՛րդ գլուխ քո, որով բարձ-
րացան գըլուխք կորացեալ մեզօք:

Չնաչխարհիկ պարծանք հոգեղէ՛ն
բնութեանս, չարչարանօք ժուժ-
կալեալ տէր գրիգորիոս. տանտան-
կաւ տանջեալ քերանօք քերեալ
և կապարաւ հալեալ, խանձողե՛-
ցան նըշխարք քո սուրբ ոսկերացդ:

Պարանկից հոգեղինաց երկնայի՛ն
զօրացն, սրբափայլ զգեստիւք տէր
գրիգորիոս. 'ի խոր վերապի՛ն իջեր 'ի
տըղմին 'ի մէջ դաճնաշունչ օձիցն,
զե՛ փըրկեսցէս ըզմեզ 'ի չար վի-
շապէն:

Ջերմեռանդն աղօթիւք և հոգեւ-
որ սիրով, վաստակեալ յուսով
տէր գրիգորիոս. զանկեալքս 'ի
յերկնից 'ի խորս անդընդոց զվի-
րաւորեալքս մեզօք, վերաբերեա՛
լնդ քեզ յերկնայի՛ն խորանն:

Ռեւտին քաղցրութեան մեզ 'ի վե-
րոճստ շնորհեալ, երիւք հընգօք
ամօք 'ի վերապի՛ն ճրգնեալ. աս-
տուածային տեսլեամբն ելեալ բը-
ժըշկեր ըզհարուածեալսն 'ի գի՛-
ւական աստիցն, եւ լուսնափայլ
բանիւ բըղխամբ հաստատեցեր
'ի հաւատս:

Սոսկալի՛ տեսլեանն 'ի վերոճստ
յայտնեալ, մարգարեանհրա՛ջ հոգ-
ւով տեսանող եղեր, բացման խո-
րանին վերնական յարկին եւ եր-
կնայի՛ն լուսոյն, խառնելով մարգ-
կան ընդ հրաբուռն զօրացն:

Վարդագոյն անեամբ վըկայիցըն
տեանն, մաքրեցաւ երկիրս 'ի յաղ-
տոյ մեզաց. որ եւ հիմնեցեր խո՛-
րան խորհրդոյ տաճար տէրուհի
շինեալ. յորմէ բըղխեաց աղբիւր
քաւութեան մերոյ:

Տանն աստուծոյ տեսանող բարի,
արժանացեալ շնորհիւ տէր գրի-
գորիոս. կործանիչ բազնեաց բակ-
տիչ մեհենաց զօրութեամբ խա-
չին, քանհանայապետ ընտրեալ աս-
տուածայի՛ն յայտնութեամբն:

Բարունելոյն հրամանաւն 'ի վե-
րոճստ կոչեալ, յառաքելական յա-
թոն տէր գրիգորիոս. յորդանատ
բանիւ հոգեւոր ծնընդեսմբ լու-
սաւորեցեր ըզհայաստան աշխարհս,
ընդ ամենայն տեղիս շինեալ խորան
փառացն աստուծոյ:

Յանկալի սրովբեից անմարմա-
կան վարոք, մաքրափայլ մարմնով
տէր գրիգորիոս. յանապատի բնա՛-
կեցար հանգոյն յովհաննու և եղի՛-
այի ճրգնեալ, օրէնագիր աստուա-
ծային պատգամաց նըման մեծի՛ն
մովսէսի:

Իվեճելոցս մեզօք տանապեալ հի-
դեսցս, աստուածանգով ծընող
հայր գրիգորիոս. հայցմամբ աղօ-
թիւք առ հայրն երկնաւոր խըն-
դրեա, կատարել զընթացըս մեր
ուղղափառութեամբ:

Ա՛ մեհագո՛ղելի եւ քան զերկի՛-
նըս բարձրալոյն, որ զանհա՛սա՛
նելի ըզտէրըն յորովայնի քոճ-
կրեցեր, եւ ջընծութիւնն աշխարհի՛
ծընար. վասն որոյ անհեքեան ըզ-
քեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Ա՛ մեհապաճառ բերկրեալ միշտ
կոյս, որ զանբա՛ւելի ըզբանն ան-

ճանաբար յըղացար, եւ ըզմարմնան
ցեալն աստուած ծընանելով 'ի քէն:

Վասն որոյ:

Ի լեռնէ վէմն անանց ձեռին հաւ
տեալ գանիէ՞լ գոչակեաց զան
սերմն ըզծնունդ քո հարսն եր
կնուոր, մայր եւ յէտ ծննդեան
մնայով կոյս. վասն որոյ:

Յանձնով եւ զնոր օրհնութիւն
միշտ 'ի բարձունս երգեսցուք թաւ
գաւառիս քրիստոսի հաւատա
ցեալ ժողովուրդք:

Որ եկն 'ի լուսաւորել զընտրեալ
սուրբ զեկեղեցի, եւ պը՞սակեաց
սուրբ խաչիւն. նրմա ըզփառս եր
գեսցուք:

Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնա
ւակատիս սուրբ խաչին. եւ փը՞ր
կողին մատուցուք փառք եւ պա
տիւ յաւիտեան:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Փըրկանէտ մահուան կենարար
բանին, կենդանի վըկայ տէր գրի
գործոս. առ ծընեալն 'ի հօրէ որդին
միաժին լոյսըն ճըջմարիտ հայցեա,
լուսաւորել զանձինքս մեր ան
տուածային գիտութեամբն:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Քնար քաղցրախօս աստուածային
հոգւոյն, յօրինեալ մարմնով եւ
մասամբք հոգւոյդ. առ բըղխեալն
'ի հօրէ փառակից որդւոյ սուրբ
հոգին մաղթեա, զի մաքրեսցէ ըզ
մեզ 'ի մեղաց մերոց:

Որ 'ի հօրէ առաքեալ արեգակն
արդար, ծագեցեր ընդ տիեզերս
ըզլոյս քո առաքելովքն. ըզքեզ
բարեբանեմք աստուած հարցն
մերոց:

Որ փոխանակ առաքելոցն առա
քեալ եւ քարոզ, առաքեցեր հա
յաստանեաց ըզսուրբն գրիգոր.
ըզքեզ:

Որ ըզխանարն անգիտութեան
հիւսիսանանցս, հալածեցեր լու
սափայլ բանիւ սրբոյն գրիգորի.
ըզքեզ:

Ըջտէր. Ընդ լուսաւորչին լու
սաւորեալք նովաւ բարձր արարէք
ըզլոյսն անխտուեր:

Այսօր ժողովուրդք հայաստան
եալց աշակերտեալք ճըջմարտու
թեանն 'ի ձեռն սրբոյն գրիգոր
րի, օրհնեցէք ըզլոյսն անըս
կիղեն. բարձր արարէք ըզնա յա
ւիտեան:

Այսօր նորածնեալք աւագանան,
լուսաւորեալք իմաստութեամբ 'ի
ձեռն սուրբ լուսաւորչի, գոյեցէք
ըզլոյսն 'ի հօրէ. բարձր:

Այսօր երկնաւոր պատարագին
կատարով քահանայութիւն, 'ի ձե
ռն սուրբ քահանայապետ տի, բարե
բանեցէք զբախտողն շնոր
հաց. բարձր:

Եւ հապետացն արածհամու ի
սահակայ եւ յակոբայ. պարգեւե
ցար 'ի յաստուծոյ կոյս մարիամ
գոհատոր նոցին. երանեն ազգ եւ
անգլիք այսօր ըզծնեալդ 'ի յան
նայէ:

Աղախին եւ մայր կենաց աջոյն
ծընող հօր միածնին. որ առ 'ի քէն
մարմնով ընկէց զամբարտաւանըն
յաթող. երանեն:

Որ բարձրացոյց զանկեալ բնու
թիւնս 'ի քէն ծննդեամբ որդին
յերկինս. ըզկարօտեալսն ելից հա
ցիւ եւ զմեծատունն ելոյծ ու

Խաչ

Դ

ՄԵԾ

ՀԵՅ
ԴԿ

նայն. երանեն ասգ եւ անցնէր այս
սօր ըզնեանդ 'ի յաննայէ:

Այս Կոչեցեր ըզհեռացեալքս 'ի
հարսանիս քո միածնին, ըմպել
ղբաժանին իմաստութեան 'ի ձե-
ռն սրբոյն գրիգորի. բարեխօսու-
թեամբ սորա զորմեան մեզ աս-
տուած:

Այս գերագոյն քան ըզքնութիւն
չարարանօք քո ընտրելոյն գարծո-
ցեր ըզմիջրեալքս 'ի գիտութիւն
ճշմարտութեան. բարե:

Այս 'ի վերայն անդնդային ջախ-
խեր նովան զգլխս վիշապին, 'ի
գբի ներքնումն իջմամբ նորին բարձ-
րացուցեր զմեզ 'ի յերկինս. բարե:

Այսօր զիմանալի լուսոյն ծա-
գոյն 'ի խաւարի նրստելոցս. զգլխ-
գորիծս սուրբ հայրապետն եկայք
վերապատուեացուք:

Այսօր զանապական հոգւոյն պար-
գեւս բաշխող որդւոյ թորգոմայ,
յորդիս լուսոյ նովան ծընեալք,
եկայք վերա:

Այսօր զաստուածային բանին
պատմող 'ի հայաստան աշխարհի.
աշակերտեալ նմա մանկո՞ւնք. ե-
կայք վերա:

Այսօր երգէ եկեղեցի որդւո՞վք
իւրովք ընդ հրեշտակս, յիշատակի
լուսաւորչի 'ն փառք 'ի բարձունս
աստուծոյ:

Այսօր տօնէ եկեղեցի ուրա-
խութեամբ ըզյիշատակ սրբոյն
գրիգորի. որով լուսաւորեալ պայ-
ծանցաւ վայելչանպէս, 'ի հան-
դերձս յոսկեհուռս զարդարեալ
եւ պրսանկեալ. օրհնեցէք ման-
կո՞ւնք զբրիստոս թագաւորն:

Այսօր ցընծա 'ն նորածնեալ որդիք

լուսոյ յիշատակաւ սուրբ լուսա-
ւորչին. որով հրաւիրեցան 'ի հար-
սանիմն անապական, միտանել ընդ
փեսային երկնաւորի 'ի յաւանգս-
տըն լուսեղէն. օրհ:

Այսօր քահանայք հոգեւոր պա-
տարագին ըսպասաւորք վերապա-
տուեն ըզքահանայապետըն սուրբ.
որով երկնայնոց քահանայութեան
ցըն հաղորդեալք. յոր վերափո-
խեալ այսօր միտանէ 'ի սրբու-
թիւն սրբոյ միշտ բարեխօսել ան-
տէ՛ր վասն մեր. օրհ:

Երկնք ամենայն այսօր ցընծա-
ցէք ընդ մեծապայծառ փառսն սե-
պուհոյ գերազանց լերինն. քանզի
'ի նմա բնակեցաւ սուրբն գրիգո-
րիոս սին լուսոյ հայաստանեայց
սուրբ եկեղեցոյ. որով ցընծայ 'ի
փառս վերնոյն սիրմին:

Այս առաւել խորին խորհրդով
խընդայ քան զարարատեանքն բար-
ձր մասիս. քանզի 'ի նմա հանգեաւ
սուրբն գրիգորիոս տապանն ապ-
րեցուցիչ 'ի հոսանաց մեզայց հա-
յաստան ազանց. որով փրկիմք
միշտ 'ի ջուրց հոսանաց:

Գեղանպան լուսով բերկրեալ
զուարճանաց լեանըն սեպուհոյ
հանգոյն սինայի. յորում եկաց
կամարն ամպեղէն սուրբն գրի-
գորիոս գերահրաշ լուսով զար-
դարեալ նրման մովսեսի. որով
փայլին երեսք շնորհօք սուրբ հոգ-
ւոյն:

Զօրօք հրեղինաց պարփանկեալ պա-
հի լեանըն հանգրստեան սրբոյն
գրիգորի տեսեամբ կարմեղայ.
զորն պարբսպեն կառքն կենդա-
նի մաքրափայլ աղօթք սուրբ լու-

պր

տէր

Յիկ
Գձ

ճշ
ԳԼ

սաւորչին հօրն հոգեւոր . զոր
առ տէր ունիմք միշտ բարեխօս :

Համանմանեալ ամուսնանին եւ
սայեայ կայծակնամաքուր սուրբ
մարգարէին տէր գրիգորիոս . վեց
թեւեան սրովեւից կիզէ կենդաւ
նեայ եղեւ տեսանող հոգւով կենւ
դանին . զանդընդախոր լլծորն եւ
կնից կամար յօրինեաց :

Ենորհաբաշխ աջովն յիսուսի պաւ
տուեցաւ լեաւըն սեպուհայ 'ի տիպ
սանիրայ եւ ահեւրմոնի . յորմէ բըզ
խեայ աղբիւրն լուսոյ ջուրըս բաւ
րեհամս եւ վրտակս յորդախաղաց
հոսանօք . որով ցընծայ երկիրս 'ի
բերս արմըտեաց :

Ծնընդեամբ սուրբ կուսին յայ
րըն բեթղէհէմ յորդորեցան դըս
տերըն եւայի լինել կոնստթեամբ
'ի մայր քրիստոսի . յորում ծագեաց
խորհուրդն պայծառ յերկնանը
ման լերինն 'ի յայրըն մանեայ
մաքրական վարուք . որով սրբեմք
միշտ 'ի յայտոյ մեղաց :

Խորհուրդ իսկելոյն գերահրաշ
տեղոյն գողգոթայ ծանկապէս 'ի
ամին լերին տեսանի . զէնն արքաւ
յական սպանմանըն գործի կենաց
արքային 'ի կենաց գործիս նըւիւ
րեալ . որով փըրկեացէ ըզմեզ յաւ
ւրտենից մահուանէ :

Զխորհուրդ սեպուհայ սեպահան
փառաց հոգւովն սրբով մարգաւ
րէին ծանուցեալ . զոր եւ հարցաւ
նէր զխորանն աստուծոյ եւ ըզ
լեանըն տեառն թէ ո՞վ բնակիցէ .
զոր եւ տեսաք առ սոսրբըն գրիւ
գոր կատարեալ :

Անբիծըն վարուք արդարըն հոգւ
ւով , բանիւ ճըշմարիտ եւ սուրբըն

սըրտիւ տէր գրիգորիոս . որում
ցանկացան զօրքըն սրովեւից բեւ
րանք հրեղէնք յերկնից յերկիր
խոնարհեալ 'ի տէս մարմնով ճըգւ
նուին . որ եւ պատիւ տեղոյն
անուամբըն կոչէ :

Հովուին հըսկողն ճըշմարիտ եւ
քաջ հովուին պատկերի հովիւքն
եղեն հետեւողք . զոր ամփոփեւ
ցին զմարմինըն մաքուր մերձ 'ի
յայրըն մանեայ մեղ զեղ անտից
մաքրութեան . որով սրբեմք հոգւ
ւով 'ի թուինց վեշապին :

ԿԱՆՈՆ

ՎԵՅԵՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԵԻ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

ՈՐ ըզխորհուրդ քո գալըս
տեանդ յառաջագոյն գուշաւ
կեցեր , մարգարէիւքն իսրայէլի
զորս ընտրեցեր յետ մովսէսի . որք
խօսեցան հոգւով սրբով բաղմաւ
պատիկ օրինակօք . տո՛ւր մեզ փըր
կիչ ռընդութիւն եւ ըզմեղաց ըզ
թողութիւն :

Ի՛ մերձեալ ամաց վերջին զոր
տեսանողքըն ծանուցին , ըզհասաւ
նիլ մեր փըրկողից առ 'ի վախճան
Ժամանակին . երբեւցար 'ի մեջ
մարդկան զգեցեալ ըզկերպ ծաւ
ռայական . տո՛ւր :

Ի՛ վեցերորդ աւուր զանոմ ստեղ
ծեր 'ի տիպ քո տիրական . որ ոչ
պահեալ ըզպատմութիւնըն մերկաւ
ցաւ ըզպատմութեան . իսկ նոր
ագամդ 'ի վեց դարուն այց անարեւ
կորուսելոյն . տո՛ւր :

օրհ
բէ

Տաճար լուսոյ անըստուերին եւ առաջատ անճառ բանին . որ ըզ նախնւոյ մօրն եւայի բարձեր զա նէծարն տըրտմալի . հայցեալ յորդւոյ քո միանձնի հօր հաշտութեան նրն միջնորդի , բաժնալ 'ի մէնջ ըզխոսովութիւն եւ տալ զոգւոյ խաղաղութիւն :

Ըստ աւետեաց մարգարէին որ առ փրկեալքս արեամբ գառնող , ցընծամբ եւ մեք ծառք ա՛նտա՛նք ընդ գալլուստ տեառնըդ կըրկնակի . շնորհեալ մեզ տեր ընդ արգարոցն ընդ առ 'ի քէն տընկեալ ծառոցն , ա՛յժըմ յուսով զուարճանալ եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցընծալ :

Արմին նրման տայ աւետիս զաբա՛րիաս նոր սիրովն , եթէ ուրախ լեր ա՛հա՛ գոյ առ քեզ խոնարհ եւ հեզ արքայ . նըստեալ 'ի յէշ եւ յաւա՛նակ կըրկին անգանց գո՛ղ օրինակ . նըստեալդ յաթոռ քերովբեց նիստ գըթութեամբ 'ի մեր հոգիս :

Յաստուածային ձայնէ՛ գո՛չմա՛ն նրն սարսեցին գողալով կարապէ՛տըք զըթոխոցն . եւ մեռեալն եկն արտաքս ա՛նապական :

Կացեալ 'ի դուրս արին եւ ձայնէր անդ արարող բարբառովն 'ի՛ գերեզմանն . զանարէ՛ եկ արտաքս ա՛նապական :

Ելեալ 'ի գերեզմանէն երիզա՛լ պինդ պատանօքը՛ն մեռեալն . հրա՛մայեաց լուծանել 'ի կեանսն յա՛ււրտենից :

Անեղն 'ի հօրէ՛ ծընեալ որդի՛ յանէից գոյացոյց զեղեալքս զերկնային եւ զերկրաւորս ետլութիւն . արարա՛ծք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից :

Պատկեր աներեւոյթ փառացըն հօր , 'ի պատկեր բարերարութեան իւրոյ արար ըզմարդկային բընուութիւնս . արարա՛ծք ամեն :

Լոյսն 'ի հօրէ՛ լուսոյ ծագեալ լուսափայլ զարդարեաց զադամ , 'ի զրախտին եղեալ անմահ տընկոցն երկրագործ . արարա՛ծք ամեն :

Որ նըստիս 'ի քրովբէս աստը՛ւանծ բանդ . այսօր վասն մեր խոնարհութեամբ նըստար 'ի լերինն ձիթեանաց . օրհնեմք ըզքեզ անգա՛ր երգով :

Որ համազոյդ ես խորհրդոցըդ հայրենի , աշակերտաց քոյ ծանուցեր ըլխորհուրդ քո՛ . գալլա՛ տեանն . օրհն :

Որ ամենայնց ես արարիչ եւ ըստեղծիչ կենդանութեան . այսօր ըզծածկեալ խորհուրդ երրորդութեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սրբոց քո՛ . օրհն :

Որ 'ի վերդ ես քան զամենայն ըզմիտս եւ զխորհուրդս . փառաց թագաւոր խընայեալ 'ի մեզ :

Որ միայն ո՛ւնին զանմահութիւն եւ զանեղութիւն . փառ :

Որ նըստիս 'ի քրովբէս երրորդութիւն անբաժանելի . փառ :

Որ երկրպագեալդ ես 'ի հրեշտակաց եւ 'ի մարդկանէ՛ . փառ :

Օրհնեմք ըզքեզ անըսկեզըն հայր . յամենայն ժամ օրհնութիւն 'ի՛ բարձունս :

Գովեմք ըզքեզ միանձն որդի . յամենայն ժամ գոհութիւն 'ի՛ բարձունս :

Բարեբանեմք ըզքեզ սուրբ հոգի . յամենայն ժամ փառըք քեզ աստը՛ւանծ :

Օրհնեցուք եւ գովեսցուք աւ
ռանել բարձր արասցուք եւ բաւ
րեբանեցուք զանձնն քո՛ փրկիչ .
քեզ վայելէ՛ փառք :

Հրեշտակք եւ մարդիկք եւ անեւ
նայն արարածոց լեզուք ըզքեզ մի
այն օրհնէն փրկիչ . քեզ :

Երկնային զօրութիւնքն անգաւ
դար օրհնութիւն մատուցանէն
քեզ փրկիչ . քեզ :

Զքեզ հայր յառաջ քան զյաւ
ւրտեանս բարեբանէն դասք ան
մարմնոց հրեշտակաց . ձայնիւ եր
գով գոչեն եւ անդալակեն . աս
տուած անտո՛ւծոց եւ տէր տէրանց
փրկիչ գո՛րով :

Առաքեցեր զքո միածինըդ մար
մնանալ 'ի սուրբ կուսէն . եւ անա
րատ ծընանիլ յորովայնէ անա
պական, բանալով ըզմէր նեղու
թիւնս . աստուած :

Ենորհք բարի յերուսաղէմ երեւ
ւեցաւ հեթանոսաց . զի արարիչն
յաւրտեանից տըզայ եղեալ յոր
դէգրութիւն կէնաց կոչէ . աս
տուած անտո՛ւծոց :

Անապական սո՛ւրբ ըզխաչն օր
հնեցուք, որ եղել առաջնորդ աւ
ւազակին, եւ յօրինեաց մեզ ճաշ
նապահակս . որ ձեռնացոյց մեզ սո՛ւ
վաւ մրտանել ընդ դժուանեղաւ
ջէ՞սն դրախտին տեառն :

Բանալի արքայութեան տըւան
հողածին մարդոյն, ուստի յառաւ
ջին ճաշակմանէն արտաքս անկեալ
'ի յաւէթ կենդանութեա՛հն . որ
ձեռնացոյց :

Գաւազանաձեւ երեւեալ եգիպ
տական անգրին, ցոցանելով ըզ
զօրութիւն սրբոյ խաչին, յափը

տակելով ըզգաւազանսն զիւթա
կահա՛հն . որ ձեռնացոյց :

Դրոշմ ըզգայութեան օրինակեալ
'ի վերայ սեմոց դրանց նոցա, աւ
ներկել զանհետ ըզթողովորդն
յանդրանկածախ սաստկամե՛հն .

որ ձեռնացոյց :

Երեւեալ անլուսանքման ակըն
պատուական 'ի ձեւ խաչին . հեր
ձանելով ըզձկն կարմիր, առաջ
նորդելով ժողովորդեանն սեամբ
ամպոյ լոյսն անմեղներէ՛հն . որ ձեռ
նացոյց մեզ սո՛ւվաւ :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հազարոց սրբոյ :

Զանհեղ փառաց քոց երեւո՛ւմն որ
լինելոց է յերկրորդումն, ետես
դաւիթ յառաջագոյն ծանոյց կան
խսն ազգամմբ հոգւոյն . թէ յայտ
նապէս աստուած գայցէ հուր ա
ռաջի՛ իւր բորբոքէ . յա՛յնժամ յի
սուս 'ի մեզ խնայեա՛ գրթա՛ քրիս
տոս եւ ողորմեա՛ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանից :

Աստուածածին անհարսնացեալ
յերկրէ յերկինս հարսն ընծայեալ .
յորժամ բազմիս լուսոյ նըման քո
միածնիդ յաջակողմեան . յայնժամ
մաղթեա ընդ մեր ընդոյն փրկել
ըզմեզ յանհեղ բոցոյն, հա՛մադաւ
սիլ ընդ անդա՛րոց երգել ըզփառս
ընդ երկնայնոցն :

Որ յանձառելի՛ ծոց հօր ծած
կեալ անքըննին ծնունդ եւ բան .
եւ 'ի հրեշտակաց երկըրպագեալ
փառաբանելի . ըզքեզ բարեբաւ
նեմք աստուած հայցըն մերոց :

Որ խոնարհութեամբ լծեալ յաշ
խարհ շեջնեցի՛ ըզբոց մեղաց, որ
պէս երբեմն 'ի բաբելոն 'ի մէջ
հընոցին . ըզքեզ :

հր
գգ

Ո՛ր ըստ նախաձայն մարգարէիցն
Եկիր 'ի լո՛ւսմբն խորհրդոյ . զոր
տնօրինաբար կատարեցեր վա՛սն
մերոյ փրկութեան . ըզքեզ :

Վզտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա յաւիտեան :

Ո՛ր յայտնեաց հոգին տեսեամբ
դանիէլի մարգարէ՛ս 'ի՛ն զմիւս
անգամ գալնտեանն քրիստոսի
զխորհուրդ . բարձր :

Ո՛ր ըզչորոյրդ գազանն անհզ զա-
պրտամբեանն յաստո՛ւ ծո՛ւ յծա՛ն
նոյց բարձեալ զօրութեամբ աս-
տուածորդոյն . բարձր :

Ո՛ր զհին աւո՛ւրցն աստուած Եւ
տես նրստեալ յաթո՛ռ քերովբե-
ա՛կա՛ն , Եւ զորդի՛ ընդ անպս
երկնից եկեալ . բարձր :

Ա՛ստուածածնին պայծա՛ռ քան
զերկինս , որ 'ի մե՛զ ծագեցեր ըզ-
լոյսն մե՛ծ Եւ գերազանց , որով
խաւարն անգիտութեան հալածե-
ցաւ . սրովբեական ձայնիւ զքեզ
բարեբանեմք , Եւ հոգեւոր երգով
մեծացունենեմք :

Ա՛մպ թեթեւ եւ լուսաւոր , որ
զանձրեւըն կենաց 'ի քեզ հեղեալ
'ի յերկնային ծովէն , զոր հոսեցեր
'ի յերկիր ծարսա՛նուտ . սրովբեական
ձայնիւ զքեզ :

Պարտեզ փակեալ աստուածա-
տո՛ւնկ եղեմ , որ եւ ծառն կե-
նաց 'ի մեջ դրախտի քո 'ի հոգւոյն
տրնկեալ , անմահական պըտղովն
ելից ըզտրեզերս . սրովբեական ձայ-
նիւ ըզքեզ բարեբանեմք , Եւ հո-
գեւոր երգով մեծացունենեմք :

Ո՛ր ողորմութեամբ զգե՛ալ
ցար մարմին , Եւ նորոգեցեր ըզ-
հնացեալքս . նորոգեալ եւ ըզմե՛զ

հոգեւո՛ւլ քրիստոս , Եւ ողո՛ւսալ
մեա՛ :

Ո՛ր 'ի խաչի՛ն մե՛առար մար-
մնով , Եւ զմեռեալքս դարձուցեր
'ի կեանս . կեցո՛ եւ զմե՛զ հոգ :

Ո՛ր յարեա՛ւրդ 'ի՛ն մեռելոց ,
Եւ յարուցեր ըզբնութիւնն մեր
յուսո՛ւլ . յարո՛ եւ զմե՛զ հոգ :

Ո՛ր ըզսիրելի՛ս քո՛ զղաճարոնս
կոչեցեր 'ի գերեզմանէ՛ն . կոչեալ
եւ զմե՛զ հոգեւո՛ւլ 'ի կեանս . Եւ :

Նորահրաշ տեսեամբ յարու-
թեան քո՛ տէր , անհեղակերպ փայլ-
մամբ զարհուրեցան զը՛մ ժոխք ,
Եւ մեռեալք ընդ կենդանւոյդ յա-
րեա՛ւս 'ի հաւատս համօրէ՛ն յա-
րութեանն :

Յորժամ փառօք հայրենի՛ քրիստոս
ծագիս 'ի յերկնից , Եւ յարուցա-
նես ըզմե՛առեալսն . յայնժամ դա-
սեալ ընդ աջմէ՛ քուսմէ՛ս , Եւ
կոչեալ զմեզ 'ի փառն քո :

Յորժամ հեծանոցաւ դատողու-
թեան քո՛ տէր , սրբես ըզկալ աշ-
խա՛մ րհի . յըշտեմարանս արքա՛ն
յութեա՛ւս ժողովեալ զմեզ ընդ
արդարոցն :

Յորժամ եկեղեցի՛ հարսնացեալ
միանայ ընդ փեսայիդ , ընդ իմաս-
տուն սուրբ կուսա՛մ նաջն արժա-
նացո՛ առաքանութիւն ըզմե՛ազ , ընդ
նոսին երգել ըզփառս 'ի բարձունս :

Հարց ապախարութեան՝ վեցերորդ շաբաթու
աղուհացիցն :

Վերջ ձայն :

հրց
դ

Աստուծո՛ւմ Հարցըն մերոց ողոր-
մեան :

Երեք մանկունքն ՚ի հնոցին եր-
գէին . հայր անընկիւն զքն քեւ պար-
ծեսցին անձինք մեր :

Իջանէր ամպ ցողանքն և հովանի
լինէր նոցա . սուրբ հոգին քանակե-
րէր ասէր , ես ընդ ձեզ եմ յաւի-
տեան :

դ

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր աւ-
րարէք ըզնա յաւիտեան :

Զհակից բանն հօր ո՛ր երեւեցաւ
ի մէջ հնոցին , օրհնեցէք անմեայն
ազիւք . եւ բարձր արա՛ :

Ընդ զօրըս հրեշտակաց միաբանաւ
կան օրհնութեամբ բարեբանեցէք
ըզի վերայ քերովելիցն . եւ բարձր
արա՛ :

Ընդ երիւս մա՛նկունսն զհամա-
բնակիցն հօր , անդանար բարե-
բանեցէք քանանայք ժողովուրդք .
անուել բարձր արա՛ :

մեծ

Աստուածածին մայր եւ կոյս
ծագող արեգականն արդարու-
թեան , որ լուսանորեացն ըզմեզ ,
հոգեւոր երգով զքեզ բարեբա-
նեմք , եւ փառանորեմք ըզմիածին
քո զորդին :

Եւ ըզծ զօրէնքս բնութեան մարդ-
կան հրաշափառ քո՛ ծընունդ , եւ
զէութիւն բնութեանն ամբողջ պա-
հեալ , եւ կուսութեանըդ քո ոչ
խախտեցան կրնիք . հոգե :

Զքեզ մորենի անկեզ , լեւուրն վի-

մածին դուռն փակեալ եւ անդիւր
կրնքեալ . նախատեսացն գուշա-
կեալ մայր եւ կոյս . հոգեւոր եր-
գով զքեզ բարեբա :

հր

Քրիստոս աստուծո՛ւմ յոյս աւ-
պանխարողաց . շնորհեա՛ զթողու-
թիւն բազում յանցանաց իմոց .
Աւ քեզ բազմագութ ապաւի-
նեալ կարդամք . մի մերժեր ըզ-
մեզ յողորմութեանէ՛ քումմէ :

Որպէս զանձակն անդանկեմ մո-
քեզ . յիշեա՛ եւ զիս տէր ՚ի քում
յարքայութեանդ :

տէր

Յիշեա՛ զմեզ տէր յորժամ գաւ
թագաւորութեամբ ըզն :

Շնորհեա՛ մեզ տէր զթողութիւն
բազում յանցանաց մերոց :

Ուսո՛ մեզ տէր փառքս տալ մե-
ծի տերութեանըդ քո :

Օրհնեալ տէր աստուծո՛ւմ հայր-
ցն մերոց :

հրց
աղց
մի

Ամենագօր թագաւոր յաւիտե-
նից . օրհնեալ տէր :

Որ ՚ի հնոցին զերիս մանկունսն
անպրեցուցեր . օրհնեալ տէր :

դ

Ըզտէր օրհնեցէք . Զարարի՛ն
աստուծո՛ւմ . եւ բարձր արարէք ըզ-
նա յաւիտեան :

Զթագաւորն քրիստոս . եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յա :

Զնորոգող սուրբ զհոգին . եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յա :

մեծ

Աստուածածին սուրբ կոյս ան-
հարսնացեալ մարիամ , որ օրհնեալդ
ես ՚ի կանայս . զքեզ օրհնեմք
միշտ ո՛ր արժանիդ ես մեծացուցա-
նեմք :

Անապական տաճար և անագանստ
լուսոյ . որ ՚ի քեզ փեսայացեալ բա-
նըն կենաց բնակեցաւ . զքեզ օրհ :

Հո՛ւրըն կենդանի՛ր՝ որ ՚ի մորենին
վառեցաւ, զո՛ր անվընաս յարգան-
դի՛ քում կրեցեր եւ ծընար աստը-
ւած եւ մարդ. զքե՛ղ օրհնէ։

Բ՛զմեղս ի՛մ խոստովան լինիմ
ան քեզ քրիստոս, որ միայնդ ես
բազմագո՛ւթ թողու՞թեամբ. ո՛հ
զո՞վա՛րմեա՛ ինձ աստըւած։

Դո՛ւ տէ՛ր որ ճըմարտութեանց
ես սիրող, եւ բընեկս ըզմածուկըս
գաղտնեանց սըրտի՛ իմոյ. ո՞ղո՛ւ։

Տո՛ւր ի՛նձ ցընծութի՛ւն փրկու-
թեան, եւ հոգեո՛վ տէրութեան
նրդ քո՛ հաստատեա՛մ զին. եւ ո՛հ
զո՞վա՛րմեա՛ ինձ աստըւած։

Բ՛զքե՛ղ օրհնեմք տէր. քեզ
փառքս մատուցանեմք։

Բ՛զքե՛ղ տէր ամենակալ, անձի՛ւ
նըք մէր օրհնեսցեն։

Օրհնեալ ես տէր, օրհնեմք ըզ-
քեզ գո՞վեմք եւ փառաւորեմք։

Հաղցըն մերոց օրհնեալ ես տէր,
նւղիդ ե՛ն ճանապարհէք քո՛։

Արգար ես դու տէր, նւղիդ ե՛ն
ճանապարհէք քո՛. աստըւած երկայ-
նամիտ, խընայեա՛ յարարածըս քո՛։

Ո՛ր յա՛խտեմք ես առաւել բարձ-
րացեալ աղանդակեմք. աստըւած
երկայնամիտ խընայեա՛ յա՛։

Բ՛զտէր օրհնե՛մք քեզ եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յա՛խտեան։

Տիւր եւ գիշէրք ըզտէր օրհնե՛մք
քեզ եւ առա՛ւել բարձր։

Իսրայէ՛լ ը՛ զտէր օրհնեմք՝ սցե՛մք.
Զաստը՛ւած տէր եւ արարիչ

ամե՛նայնի. ամենայն գործք օր-
հնեցէք եւ բարձրացո՛ւցէք ըզ ը՛-
նա՛ յա՛խտեան։

Բ՛զքե՛ղ աստուածամբն, աղբիւր
անըսպառ լուսոյն, որ լուսաւորէ

զհա՛ւատացեալս. միաբանական ձայ-
նիւ երգող մե՛ծացուցանեմք։

Դո՛ւ պարծանք կո՛ւսութեան
մարդկան. դո՛ւ ուրախութի՛ւն
հրեշտակաց. դո՛ւ բարձող անի՛շ-
ծիցն. վասն ո՞րոյ ըզքե՛ղ աստուա՛ւ-
ծամբն մե՛ծա։

Դո՛ւ ճըմարտ արե՛ւելք արեգա՛ւ-
կանն արդարութեան. յորմէ՛ ծա-
գեանց փըրկութիւն տիեզերանց.
միաբանական ձայնիւ երգող մե՛։

Ա՛լեք յանցանաց զին ալեկո-
ծեն, եւ մեղք իմ բազում զին
յանդիմանեն։

Արդ զինչ արարից մեղո՛ւցեալ ան-
ձամբս, որ չեմ ապրե՛լոյ յա՛հագի՛ն
հըրոյն։

Մեղայ քեզ քրիստոս ո՞րդի աս-
տուծոյ, շնորհեա զթողո՞ւթիւն բա՛ւ-
զում յանցանաց իմոց։

Ո՛րհնեմք ըզքե՛ղ անըսկիզբն
հայր. որ յամենայն ժամ օրհնին
՚ի դասուց քերովեմք։

Գո՞վեմք ըզքե՛ղ միածին որդի. որ
անդադար փառաբանին ՚ի դասուց
սերովեմք։

Ա՛նդադար բերանով անհանդիստ
բարբառով բարբառենեմք սուրբ զհո՛ւ-
գիդ. որ փառակիցդ ես հօր եւ
որդոյ։

Ո՛րհնեալ տէր աստըւած. օր-
հնեալ։

Օրհնեալ տէր աստըւած, որ ցօ՛ւ-
ղեցեր երկից մանկանցն. օրհնեալ
տէր աստըւած. օրհնէ։

Զթանճրացեալ հո՛ւրըն շնչոց ըզ-
բորբոքեալ բոցոյն. ծանոցեալ
բըռնաւորին ա՛հա՛ տէր. եւ ե՛ս բա՛ւ-
րեբանեմ ըզքե՛ղ տէր աստըւած
օրհնեալ։

Ըզտէր զօրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՝ յաւիտեան։

Գիշերք ըզտէր զօրհնեցէք եւ աւ
ռանեհալ բարձր արա՛ն։

Խորայէլ ըզտէր զօրհնեցէք։

Տէր որ՝ ի բարեւոյն անաբեցեր ըզ-
միածին որդիդ, եհալ զհոգի հը-
նոցին շնորհեցեր յերկից մանկանցն։
Ընդ նոսին օրհնեմք ըզքեզ գովեմք
եւ փառաւորեմք։

մեծ

Աստուածածին եւ սրբօրուհի.
որ ըզբանն աստուած աներմն
յըղովթեամբ յարգանդի կրեցեր.
անդադար երբոյ մեծացունեմք։

Զքեզ մայր կուսովթեան եւ յը-
ղովթեան լուսոյ, եւ անապատ
անձառելոյ բընակողին ի քեզ
փեսայացեալ բանին. անդա՛ն։

Քեւ լուծան կնիք դատարար-
տովթեան. եւ քեւ կանգնեցաւ
մեղովցեալ մայրն զլրեալ. վասն
որոյ ըզքեզ աստուածածին եւ
կոյս. անդա՛ն։

որ

Տէր որ ի մեջ լերինն անբերաւ-
ցուցեր ըզջուրն ի վիմէն։

Տէր ի սրտե խմբէ հան ինձ ար-
տասուն անպաշխարովթեան։

Զի կեցից եւ անպաշխարովթեամբ
անպրեցայց ի հանդերձեալ քոց
դատաստանաց։

տէր

Ի աստուածութիւն երրորդ
դուծիւն անբաժանելի, որ ի հը-
րեշտակաց անդադար օրհնեմանիս։

Անմարմնոց զինուորովթիւնք փա-
ռաբանեն ըզքեզ, իշխան հայր
աստուած։

Զորեքիբարպեան կենդանիքն վա-
յելուչ աղանակեն ան քեզ, իշխա-
նակից որդի եւ բանդ աստուած։

Իշխանութիւնք անմարմնոց գովեն

ըզքեզ, ամենամուրք հոգի եւ
բոլորից աստուած։

Օրհնեալ ես տէր աստուած
հայրն մերոց, եւ զօրհնեալ է աւ
նուն սուրբ փառաց քոց. աստու-
ած հայրն մերոց։

Քանզի նըւաղեցաւ մեք քան զաւ-
մենայն հէթանոս. վասն անուան
սրբոյ քո կեցո ըլմեզ. աստու-
ած հայր։

Օրհնեալ ես տէր որ նըստիս ի
բոլորէս եւ հայիս յանդուհոս
թագաւոր յաւիտեանց. աստուած։

Ըզտէր զօրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՝ յաւիտեան։

Որ յոչնչէ՛ արար զանեանայն աւ-
րարածս, եւ զարդարեաց բանիւ.
օրհնէ։

Զոր անդադար օրհնեն անեանայն
արարածք. քահանայք սուսեւ
գովեցէք. եւ բարձր արարէք ըզ-
նա՝ յաւիտեան։

Որ զանձառելին ծընար սուրբ
աստուածածին կոյս. օրհնեալ ես
յաւիտեան։

Որ զարարչակիցն հօր զի սկզբ-
բանէ՛ բանն աստուած. յորովայնի
քով կրեցեր. օրհնէ։

Զքեզ եզեկիւն ետես երկնային
դուռն եւ հարսն անփորձ. օրհնէ։

Մեղուցեալ անձամբ կարգաւ
ան քեզ հայր երկնաւոր, զանեան
ինձ ի նեղովթեանս. որ մեղօքս
եմ մեռեալ զանեան ինձ։

Վերաւորեցայ ես յաներեւոյթ
թընամուռն. բըծիշկ հիւանդաց,
բըծըկեալ զիմ զհիւանդութիւնս.
որ մեղօքս եմ մեռ։

Մոլորեցայ ես որպէս զօչխար կու-
րուսեալ. խընդրող գերեւոց խընդ-

հրց

դ

մեծ

որ

րեան զիս ըզմոհորեալս . որ մեղօքս
էմ մեռեալ օգնեալ ինձ :

Օրհնեմք ըզքեզ անեղ անըս-
կիզքն հայր . անհասանելի եւ փա-
ռաւորեալ յանմարմնոց զինուորու-
թեանց :

Գովեմք ըզքեզ որդի հօր արար-
չակից բանդ . նորոգող եւ կեանք
ազգի մարդկան թանգաւոր յաւի-
տենից :

Զքեզ բարեբանեն անեկայն ա-
զինք . մըշտընջեհաբուխ անըսպառ
աղբիւր սուրբ հոգիդ ճըշմարտու-
թեան :

Աստուած հայրցն մերոց բա-
րեբանեալ ես ի յաւիտեան :

Զի արդար ես յամենայնի տէ՛ր
կեցո՞ւ ըզմեզ :

Առաւել փառաւորեալ տէ՛ր
կեցո՞ւ ըզմեզ :

Ըզտէր օրհնեալս՝ ցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան :

Տիւրք եւ գիշերք ըզտէր օրհնեա-
լս՝ ցէք . եւ առաւել բարձր :

Իսրայէլը՝ զտէր օրհնեալս՝ ցէք .
Զաստուած տէ՛ր եւ արարիչ

ամենայնի , ամենայն գործք օր-
հնեցէք . եւ բարձրացո՞ւցէք ըզը-
նա յաւիտեան :

Ի՞քեզ եմք ապաւինեալ քրիս-
տոսի մայր աստուծոյ մերոյ :

Ո՛ր քան զերկինքս բարձրագոյն
մարիամ , պարծանք եկեղեցոյ .
քրիստոսի մայր աս :

Ո՛րքան զարեգակըն պայծառագոյն
մարիամ , մի դադարիր բարեխօսել
վասն մեր . քրիստոսի մայր աս-
տուծոյ մերոյ :

Մեղայ քեզ տէր քանեալ զիս
եւ ողորմեալ ինձ աստուած :

Ոչխար եմ բանաւոր հօտի քո՛ եւ
առ քեզ ապաւինիմ հովիւ բարի ,
խընդրեալ զիս ըզմոհորեալս եւ
ողորմեալ ինձ աս :

Ի՞՞ ծովու մեղաց անէկոծեալ եմ
եւ առ քեզ աղաղակեմ նաւապետ
բարի , փրկեալ զիս ի վտանգէս
եւ ողորմեալ ինձ աս :

Օրհնեմք ըզքեզ մարդասէր
տէ՛ր , խընայեալ յարարածքս քո :

Հօրդ երկնաւորի՛ եւ մարդասիրի
օրհնութիւն եւ փառքս մատու-
ցանեմք :

Զի առ քեզ տէ՛ր տէ՛ր եւն աշք
մեր , ի՞ք քեզ յուսացաք պահեալ
եւ կեցո՞ւ ըզմեզ :

Եւ անուն տեանն օրհնեալ յայ-
սըմհետե՛ մինչեւ յաւիտեան :

Եւ եղիցի անուն տեանն օր-
հնեալ յայսըմհետե՛ :

Փառաւորեալ անուն տեանն օր-
հնեալ յայսըմհետե՛ :

Մըտցեն աղօթք իմ տէ՛ր ի
տաճար սուրբ քո . եւ առաքեալ ի
մեզ տէ՛ր զօգնութիւն ի լեռնէ
սըրբոյ քումմէ :

Հովանասցի՛ ան քո՛ տէ՛ր ի վերայ
ստեղծուածոց քոց . եւ առաքեալ :

Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ տէ՛ր
բարեխօսութեամբ ծնողի՛ քո . եւ
առաքեալ :

Անուն քո յաւիտեան :

Օրհնեալ տէ՛ր աստուած հայր-
ցն մերոց :

Վասն աբրահամու սիրելւոյ՝ քո
մի՞ մերժեր ըզմեզ . աստուած :

Ո՛ր առաւել բարձրացեալդ ես
յաւիտենից . գովեալ եւ փա-
ռաւորեալ . աստուած հայր :

Գործըք տեսնեն ըզտէ՛ր օր-
հնեցէք . եւ բարձր արարէք ըզնա՛
յաւիտեան :

Գիշերք ըզտէ՛ր օրհնեցէք .

Զարարիչն արարածոց աննայն ա-
զինք օրհնեցէք եւ գովեցէք ան-
դադար ձայնիւ . եւ բարձր արա՛ :

Իսրայէլ ըզտէ՛ր օրհնեցէք .

ԶԹագաւորն Թագաւորաց եւ
զտէրըն տերանց , քահանայք եւ
ժողովուրդք սուրբ եկեղեցւոյ ,
օրհնեցէք եւ գովեցէք հոգեւոր
եւրգով . եւ բարձր արարէք ըզնա՛
յաւիտեան :

Ա՛ստուածածին սուրբ կոյս ան-
հարանցեալ մարիամ , որ օրհնեալդ
ես ի կանայս . զքեզ օրհնեմք
միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցա-
նեմք :

Անապական տաճար եւ անգաստ
լուսոյ . որ ի քեզ փեսայացեալ բա-
նըն կենաց բնակեցաւ . զքեզ օրհնե՛ :

Հոլորն կենդանի՛ն որ ի մորենին
փառեցաւ , զոր անվրնաս յարգան-
դի քում կրեցեր եւ ծընար աստը-
լած եւ մարդ . զքեզ օրհնե՛ :

Զարհուրեալ գողացա՛լ աւ-
մե՛նամեզ անձն իմ , յահե՛ղ քոց
դատաստանաց , յաներեւել տան-
ջանացն :

Քանզի կամաւ մերձեցա՛լ ի
մեղքս մեծամեծս . արդ կա՞յ եւ
մընայ ինձ աններելի պատճառսն :

Արդ անկեալ անպէ՛տ փրկի՛չ
եւ բարերար . խնայեա՛ւ յիս ի մե-
ղուցեալս , եւ ողորմեա՛ւ ինձ բազ-
մամեղին :

Ա՛մենակալ քաւեա՛ր ըզմե՛ղս
իմ . զի աստըլած ես անպաշխարո՛-
ղաց :

Եւ զհոգիդ սուրբ մի հա՛ներ
յի՛նէն . զի աստըլած ես :

Եւ փրկեա՛ զիս յահա՛ր գին հը-
րոյն . զի աստըլած ես :

Զանաւատու զահղօթս եւ զբա՛-
նաւոր պաշտօնս մատուցանեմք
քեզ մարդասէր :

Բանդ ի բարձանց եկի՛ր եւ լու-
սաւորեցեր զարարածըս քո փր-
կիչ :

Եւ հաստատուն ա՛րարեր զեկե՛-
ղեցի՛ խաչիւ քո . փա՛ռք գալըս
տեան քո տէր :

Կանխեա՛լքս ի ժամ առանձ-
տո՛ւս , օրհնե՛մք ըզքեզ տէ՛ր
ընդ զըւարթունս երկնից :

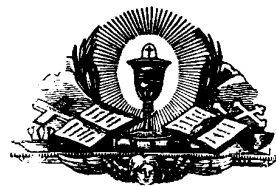
Ա՛րա՛ զմեզ արժանի՛ն ողոր-
մութեան քո՛ւմ . զի օրհնեսցուք
ըզքեզ տէ՛ր ընդ :

Քրի՛ստոս փրկի՛չ մեր փր-
կեա՛ զմեզ , յորժամ գա՛ն ի նո-
րոգե՛լ զերկիր :

Յո՛ւս իմ ի մանկութե՛ն
իմե՛ . մի թողուր զիս տէր աստը-
լած իմ :

Յո՛ւս իմ ի ժամանակի ծերո՛ւ-
թեան իմոյ . մի թողուր զիս տէր
աստըլած իմ :

Յո՛ւս իմ ի միւսանգամ գա՛-
լըստեանըն քո . մի անտես աններ
զիս տէր աստըլած իմ :

ԿԱՆՈՆ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՂԱԶԱՐՈՒ

ՕՐՏ
ԱՆՔ

ԱՅՍՈՐ գողով 'ի բեթանիա քո՛ւ
ամենազօր հրամանաւ ըդ ձայնեցե՛ր
ղաղարու , եւ գողացաւ մահ .
գըծոյք պարտեցան , ապա կանու-
թիւն լուծաւ . կենդանաւոր քրիստոս
կեցո՛ ըզմեզ :

Այսօր գողով 'ի բեթանիա գըծ
զաշարհակեցոյց սուրբ զյարու-
թիւնդ յառաջագոյն ծանուցեր
անապականաբար կոչամբ զչորեք-
օրեայն 'ի թաղմանէ . կենդա :

Այսօր գողով 'ի բեթանիա եբրա-
յեցեոց մանկունքն ըսքանչացեալ
ասէին . զմարիամո՛ւ զեղբայրն 'ի
թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն մա-
րիամո՛ւ . կենդա :

Կենդանութեանց բաշխող քրիս-
տոս 'ի բեթանիա եկաւորեալ այ-
սօր , բարեկամին զազարու պար-
գեւէ զկենդանութիւն :

Տընօրինաբար արտասուելով ընդ
մարթայի՛ եւ ընդ մարիամո՛ւ ող-
բակցէր . եւ որպէս մարդ հարցա-
նէր ո՛ւր եղիք ըզղազարոս :

Ե՛ւ որպէս զաստուած բարբառով
յարուցանէ՛ 'ի մեռելոց ըզչորեքօր-

եայն . եւ զուգընթաց ձայնին մե-
ռեալն եկն արտաքս անապական :

Յաստուածային ձայնէ գոչմա-
նրն սարսեցին գողալով կարապե-
տըք գըծոյցն . եւ մեռեալն եկն
արտաքս անապական :

Ե՛կայք որդիք մարդկան այսօր
ողբանցուք ըզհօրն ըզլրտանդ . որ
մերկացաւ մեղօք ըզփառս արար-
չին , եւ զպեցաւ զթըլենւոյն ծած-
կոյթ փոխանալ անձաւ լուսոյն :

Գովեցէք զորդին աստուծոյ այսօր
ցընծութեամբ որդիք աղամայ , որ
եկն 'ի խընդիր եղծեալ պատկե-
րին . եւ գըտեալ նորոգեաց 'ի փառս
առաջին պատմու՛ ճանին :

Նոր նորոգող բնութեան մերոյ յի-
սուս , որ 'ի խորհուրդ հընութեան
մարդոյն զանալրտուղն այսօր չորա-
ցո՛ւցէր զթըլենին . եւ ըզմեզ 'ի
հնացեալ մեղաց նորոգեա՛մ 'ի կեանս
անմահ :

Ո՛ր ըզխորհուրդ քո գալլս
տեանդ յառաջագոյն գուշակեցեր ,
մարգարէիւքն խորայն զորս ընտ-
րեցեր յե՛տ մոլեխի . որք խօսեցան
հոգեով սըրբով բազմապատիկ օ-
րինակօք . տո՛ւր մեզ փըրկիչ ողոր-
մութիւն եւ ըզմեղաց ըզթողու-
թիւն :

Ի՛մերձենալ ամաց վերջին զոր
տեսանողքն ծանուցին , ըզհա-
սանիլ մեր փըրկողիդ առ 'ի վախ-
ճան ժամանակին . երեւեցար 'ի մեջ
մարդկան զգեցեալ ըզկերպ ծառա-
յական . տո՛ւր մեզ փըր :

Ի՛ վեցերորդ աւուր զմղամ ստեղ-
ծեր 'ի տիպ քո տիրական . որ ոչ
պահեալ ըզպատուիրանըն մերկա-
ցաւ ըզպատմու՛ ճանն . իսկ նոր ա-

բձ

դամդ 'ի վեց դարձնն այց արարեր
կորուսելոյն. տո՛ւր մե՛զ փըր:
Տաճար լուսոյ անըստուերին եւ
առանգատ անճառ բանին. որ ըզ-
նաննայ մօրն եւայի բարձեր զա-
նէծսըն տրտմալի. հայցեա՛ յորդւոյ
քո միաննի հօր հաշտութեանն
միջնորդի, բա՛ռնա՛լ 'ի մէ՛նջ ըզխոռ-
վութիւն եւ տա՛լ զօգւոց խա՛ղա-
ղութիւն:

Ար 'ի վերդ ես քան զամենայն
ըզմիտս եւ վստօ՛հուրդս. փա՛ռաց
թա՛գաւոր խընայեա՛ 'ի մե՛զ:

Ար միայն ո՛ւնիս զանմահութիւն
եւ զանկողութիւն. փա՛ռ:

Ար նրստիս 'ի քրոյմէս երրորդու-
թիւն անբաժանելի. փա՛ռ:

Ար երկրպագեալդ ես 'ի հրեշտա-
կաց եւ 'ի մարդկանէ. փա՛ռ:

Ամբաստիւնի հովմոյ նրման ա-
հեղանգո՛չ սաստիկ հընճամբ, երեւ-
ւեցար 'ի վերնատանն հոգիդ դա-
տուն երկրտասան. որք առ 'ի քէն
միկրտեցան որպէս զոսկի՛ հրով
մաքրեցան. մա՛քրեա՛ 'ի մէ՛նջ ըզմէ՛զ
մե՛ղաց եւ ըզգեցո՛ ըզլոյս փառաց:

Էկիր յերկիր աստուածաբար դա-
տել զանխարհս ի՛շխանաբար, ընդ
արդարութեան եւ ընդ մե՛ղաց եւ
ընդ շարին դատաստանց. բացեր
ըզդանձդ անհիւթական պարգեւս
ետո՛ւր որդւոյ մարդկան. մա՛ք:

Ահն 'ի սիրոյ զսերդ անաքեանց
յինքնն զանդամս իւր քեւ յօգեանց.
զեկեղեցի՛ իւր զոր շինեանց եօթըն
սեամբ քո հաստատեանց. տընտես
'ի նմա եդ զանաքեալսն եօթնեակ
շնորհօք քո զարդարեանց. մա՛ք:

Ի՛ ձայն փողոյ գալստեան քո՛
տէր, ամենայն հոգիք զարթիցեն

կա՛լ 'ի դատաստանի՛ քո՛ւմ քրիստո՛ս
անտրւա՛ծ մեր:

Յորժամ հընչէ՛ բարբառն անհագին,
եւ հարկանի փող յարձութեան մե-
րոյ. եւ մեք գո՛չելով ասեմք փա՛ռ
ուրք գալստեան քո տէր:

Յորժամ առնես հատուցումը՛ն
տէր, եւ սո՛ւրբքք քո՛ պայծէնցին
'ի քեզ. եւ մեզ շնորհեցես փըր-
կիչ կա՛լ 'ի յաճմէ՛ քո՛ւմ:

Բանն անաքեալ 'ի հօրէ՛ս, որ
վարն մեր մարմնացա՛լ եւ յըն-
ծութիւն աշխարհի յայտնեցաւ.
ըզքե՛զ բարեբանեմք աստուածա՛ն-
ծին կոյս:

Ձի՛ որում ո՛չըն հանդուրժելի՛ն
բոցանըշնլ սերովմէ՛ս քն. նա բնա-
կեցաւ 'ի քո՛ւմ յորովայնի. ըզքե՛զ
բարեբանեմք աստ:

Յորմէ՛ սարսեալ դողայի՛ն փայ-
լակնացայտ 'ի լուսո՛յն. 'ի գիրկըս
քո՛ ըզնա՛ ընկալար. ըզքե՛զ բարե՛:

Այսօր խընդրի՛ պատուական
փայտ խա՛չին աւանդեալն 'ի գող-
գոթա՛, 'ի ձեռն աստուածանէ՛ր
դըշնոյին. եկայք հաւատացեալք
երկրպագեցուք աստուածայի՛ն
սո՛ւրբ նըշանիս:

Այսօր ընծայէ՛ գողգոթա՛ ըզճա՛ծ
կեանն 'ի յերկրի, վերաբերեալ ա-
նուշահոտ խընկո՛ւք, 'ի ձեռն երա՛-
նելոյն յուղայի. եկայք հա՛ռ:

Այսօր 'ի ձեռնն փըրկական սո՛ւրբ
խա՛չին կենագործի՛ պատանին մե-
ռեալ. եւ ողբայ՛ սատանայ ըզկոր-
ծանո՛ւմն իւր. իսկ մեք քրիստոսի
հաւատացեալք երկրպա՛ռ:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն քո:

Կացեալ 'ի դուրս այրին եւ ձայ-
նէր անզդ արարող բարբառոյն 'ի

աժ

խաչ

հոգ

հան

գերեզմանն . զանգարէ՛ն ե՛կ արտաքս
աննապական :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Ե՛լեալ ՚ի գերեզմանէն երիզապինդ
պատանօքըն մեռեալն . հրամայեաց
լուծանել ՚ի կեանալն յաւիտեանից :

Ա՛ստուածային զոչմամբ ձայն
սըրկեալ առ զանգարոս կոչեցեր ՚ի
Թաղմանէ . աստուած հարցըն մե-
րոց :

Ո՛ր զարտասուս մարիամոն եւ մար-
թայի ոչ անտէս արարե՛ր բարե-
րաւ . աստուած հար :

Զչորեքօրեայ զմեռեալն իշխանու-
թեամբ աննապական կոչեցեր ՚ի
Թաղմանէ . աստուած հար :

Գործըք տեսնէ ըզտէր օրհնե՛լ
ցէք ե՛կա՞նք բա՛՛րձր արարէք ըզ-
նա յաւիտեան :

Գիշերք ըզտէր օրհնեցէք .

Ո՛ր հօրն է՛ փառանկից ՚ի բեթա՛լ
նիա՛ եկըն անօր , յարութիւն ան-
նելով զազարոն . օրհնեցէք եւ գո՛ւ
վեցէք բա՛՛րձր արարէք ըզնա յա՛ն .
Խորայէ՛լ ըզտէր օրհնեցէք :

Ե՛ւ լուծեալ ըզգորութիւնս գը-
ժոխոց , աստուածաբար կոչեաց ըզ-
մեռեալ չորեքօրեայն ՚ի Թաղմանէ .
օրհնեցէք եւ գո՛ւ :

Ա՛յլք եւ աստուածածին մա՛ւ
րինա՛լ ցանկալի՛ կուսից եւ պար-
ծանք անգլի մարդկան , մայր եւ ա՛ն
զախին մեծացուցանեմք :

Ա՛նկէզ մորենի եւ տաճար ընդ-
հանուր լուսոյն , անարատ եւ ան-
խախտելի՛ կուսութիւն . մայր եւ
անգլա՛ն :

Խորհուրդ կենաց եւ մայր կենդա-
նութեան , եւ անագանատ հրափայլ
ծագմամբ . մայր եւ անգլա՛ն :

Ո՛ր ՚ի չորեքկերպեան կենդա՛ն
նեաց փառաբանին ՚ի բարձունս .
այսօր մարդասիրապէս փը՛՛րկիչ ,
ի՛ բեթանիա՛ երթալ յանձն առեր .
անգլիւր կենաց մեր եւ յոյս ողոր-
մեա՛ մեզ :

Ո՛ր յարտասուս մարիամոնց գթա-
ցեալ արտասուեցեր եւ ասացեր
ցնոսա՛ն . ո՛ւր ե՞՞րբ , ե՞՞ս յարու-
ցից ըզարեւելն իմ զղանգսր . աղ-
բիւր կենաց մեր եւ :

Ա՛ստուածային արարչագործ ձայ-
նիւրդ քո բրիտոն ՚ի Թաղմանէ՛
կոչեցեր զղաղա՞նքս . ցուցա՛ր
կենդանեաց եւ մեռելոց աստը-
ւած . անգլիւր կենաց մեր եւ յոյս
ողորմեա՛ մեզ :

Ա՛ղբիւր անմահութեան բըզ-
խեալ ՚ի բեթանիա՛ կենանգործեաց
ըզղաղարոս ՚ի Թաղմանէ՛ :

Կանխեալ մարիամոնցն արտա-
սուալից հառա՛ւմամբ գտին կեն-
դանացեալ ըզչորեքօրեայ զմե՛-
ռեալն :

Յաստուածային ձայնէ զոչմանն
սարսեցին զնղալով գըժոխք . եւ
երիզապինդ մեռեալն ըզգեցա՛ն
զանմահութիւն :

Յիսո՛ւս միածինն անմահու-
թեանց պարգեւատուն երեւե՛ն
ցա՛ն մե՛կա՞լ , խանիանեաց զգորո՛ւ
թիւն մահո՛ւ :

Բըղիմա՛մբ արտասուաց մարիա-
մոն եւ մարթայի անկեալ ան ո՛տ
սըն տեսա՞նք , իրենգրէ՛ին զնորո՛ւ
գո՛ւմն եղբօրն :

Բանի՛ւս բանն աստուած կենա՛ն
գործեաց ըզղաղարոս ՚ի Թաղմա-
նէ՛ւն , եւ եկեալ արտաքս անա՛ն
պական :

հրց
բձ

դ

հն

ողբ
գձ

հր

հն
տե
դկ

հը
գէ
տէր
թդ

Ո՛ր 'ի յերկնից իջէր բանդ ան-
տըւած . մարդ եղեալ 'ի սրբոյ կու-
սէն , յարո՛ւթիւն եկիր առնել բա-
րեկամին քո՛ւմ զազարու . փառք
գալըստեանդ քո՛ւմ քրիստոս թա-
գաւոր անմահ :

Յորմէ գողան գանք հրեշտակաց .
մարդասիրապէս արտասուեցեր ող-
բակցելով ընդ մարթայի եւ ընդ
մարիամու . փառք :

Ա՛ղբուր կենաց եւ անմահու
թեան . անտուածային ձայնիւ դո-
ղանուցեր ըզմահ , եւ նորոգեցեր
զորեքօրեայ զմեռեալն . փառք :

ԿԱՆՈՆ

ԾԱՂԱԶԱՐԱՐԻ ԿԻՒՐԱԿԻՒՆ ԳԱԼՍԵԱՆ
ՏԵՌՈՒ ՏԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Ո՛ր վերօրհնիս յաթուղս քե-
րովբէ՛րց , 'ի վերայ նրստիլ
յաւանակի հաճեցար . բարեբա-
նեալ որ եկիրդ 'ի կեցո՛ւցանէլ :
Ուստի եւ մէք զյաղթականն օր-
հնութեանցն ըզձայն մատուցա-
նեմք քեզ թագաւոր փառաց ընդ
տղայն օրհնաբանելով . բարե :

Ո՛վսաննայ 'ի բարձունս անլ՛ուիս .
բարեբանեալ եկեալ անուամբ
տեառն անլ՛ուիս . եւ օրհնութիւն
որ գալոցդ էս անուամբ տեառն
անլ՛ուիս :

Ա՛յսօր զանըսկիզբն բանն որ
յաթո՛ւ փառաց ընդ հօր յերկրի
երեւեալ տեսաք . քրովբեականն
ձայնիւն օրհնեացո՛ւք . օրհնեալ
եկեալ անուամբ տեառն :

Ա՛յսօր գողով 'ի բեթանիս քո՛
ամենագօր հրամանաւըդ ձայնե-
ցե՛ր զանգարու , եւ գողացա՛ւ մահ .
դիժո՛խք պարտեցա՛ւ , ապականու-
թիւն լուծա՛ւ . կենդանարար քրիս-
տոս կեցո՛ ըզմեզ :

Ա՛յսօր գողով 'ի բեթանիս զքո՛
զաշարհակեցոյց սուրբ զյարու-
թիւնդ յառաջագո՛յն ծանուցեր
անապականաբար կոչմամբ զչորեք-
օրեայն 'ի թաղմանէ . կեն :

Ա՛յսօր գողով 'ի բեթանիս եբրա-
յեցեոց մանկունքն ըսքանչացեալ
ասէին . զմարիամո՛ւ զեղբայրն 'ի
թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն մա-
րիամո՛ւ . կեն :

Կենդանութեանց բաշխող քրիս-
տոս 'ի բեթանիս եկաւորեալ այ-
սօր , բարեկամին զանգարու պար-
գեւէ զկենդանութիւն :

Տընօրինաբար արտասուելով ընդ
մարթայի եւ ընդ մարիամու ող-
բակցէր . եւ որպէս մարդ հարցա-
նէր ո՛ւր եղիք ըզզանգարոս :

Եւ որպէս զաստուած բարբառով
յարուցանէ 'ի մեռելոց ըզչորեք-
օրեայն . եւ զուգընթաց ձայնին
մեռեալն եկն արտաքս անապական :

Ո՛ր 'ի լերինն այլակերպեալ ցու-
ցեր զաստուածային քո՛ զօրու-
թիւնդ . զքեզ փառաւորեմք իմա՛ն
նայի՛ լոյս :

Ո՛ր ըզճառագայթ փառաց քոց
ցուցեր արեգակնակերպ փայլմամբ
զանարածքս լուսաւորեցեր . զքեզ :

օրհ
նէ

վար

Ո՛ր ահագին տեսլեամբ զարհու-
րեցողներ զքո՛ զաշակերտան, 'ի
թըմրո՛ւթի՛ւն հրաշխոյն 'ի սէր աս-
տուածայի՛ն փառաց քոց . զքե՛զ :

ՅԵՐ

Զփառաւորեալքն յամենայն ա-
րարածոց , եւ 'ի՛ ծագաց մինչ
'ի ծագս երկրի զերկրպագեալն .
զմարմնացեալ բանն 'ի կո՛ւսէն , ձայ-
նի՛ւ երգով՝ օրհնեսցո՛ւք :

Ո՛ր գիմեալ գայ յեդովմայ բար-
ձրացեալ փողով . յարուցեալ 'ի պա-
տերազմ՝ ընկղմեաց զաներեւոյթն
ամաղէկ . զիջեալ բանն 'ի դժժոխս
ձայնի՛ւ երգով՝ օրհնէ :

Ծանդումն 'ի հօրէ՛ փառակից սուրբ
հոգւոյն . կենդանութիւն ազգի
մարդկան , որ յարեալն այսօր 'ի
մեռելոց . զհամբարձեալ բանն 'ի
յերկինս ձայն :

ՀԵՐ

Ո՛ր 'ի քրովբեական կառսրդ
հանգչես , այսօր իջեր յերկնից 'ի
դասս անաքելոցն սուրբ հոգի .
օրհնեալ ես թագաւոր անմահ :

Ո՛ր գընաս 'ի վերայ թե՛ւոց հող-
մոց , այսօր 'ի հրեղէ՛ն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեար յառաքեալսն
սուրբ հոգի . օրհնէ :

Ո՛ր խնամես տեսչութեամբ զքո՛
զարարածս , այսօր եկիր 'ի հաստա-
տել զեկեղեցի քո սուրբ հոգի . օրհնէ :

ՀԱՆ

Զայն արկեալ կենարարին աս-
տուածայի՛ն բարբառովն , ասէ ե-
կայք օրհնեալք հօր խոյ ժառան-
գեցէք պատրաստեալ ձե՛զ ըզկեանն
'ի հանդերձեալ երկրին :

Ընդ առաջ ելանել՝ քեզ հաւատով
'ի յօգըս վերինս , աստուածազ-
գեաց լուսով պայծառացեալ 'ի
դասս անմարմնոցն . 'ի լուե՛լ ըզձայն
երանաւէտ կոչմանն :

Ընդ աջմէ քռմմէ՛ կացո ընդ ի՛-
մաստուն սուրբ կո՛ւսանսն , 'ի լու-
սեղէն անապատին պայծառացեալ
'ի դասս անմարմնոցն , 'ի ժողովս
անդրանկաց զրե՛ւոց 'ի յե՛րկինս :

Մարմնացեալդ 'ի կուսէն նա-
խայսն փտեան բանդ , այսօր 'ի տա-
ճարն եկիր կատարել զօրէ՛նս , վա-
սըն փըրկութեան հե՛թանոսաց .
Ո՛ր յանարուեստ աթո՛ռ նըստիս
բարբառեալդ 'ի հրեշտակաց . այսօր
'ի սիմէ՛օնի բառնայով՝ 'ի գիրկս .
որ ընծայեսցես ըզմեզ 'ի կեանսըդ
յաւիտենից :

Ո՛ր սրձակիչդ ես կապելոց պար-
գեւատուն անկեցուն . այսօր հայց-
մամբ ծերունւոյն սրձակեալ եւ զիս
ըզանդամեղս 'ի կապանաց մահո՛ւ
'ի կեանսըդ յաւիտենից :

Ի՛ խորանի՛ քում սրբութեան
զոր ընտրեցեր գալըստեամբըդ քո
քրիստոս , 'ի սմա՛ միաձայնեալ ա-
ղանդեմբ ըզքեզ , լուր ձայնի՛ աղա-
չանաց մերոց ընկալ եւ կեցո՛ ըզմեզ :

Աստուածայի՛ն լուսով՝ քո՛ պայ-
ծառ քան զարեգակն լուսաւորե-
ցեր զքո՛ սուրբ զեկեղեցի . 'ի սմա՛
միաձայնեալ :

Այսօր եւ հրեշտակք ուրախանան
ընդ պայծառութիւն քո սուրբ
եկեղեցւոյ . 'ի սմա՛ միա :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Այսօր յաւանակ քերովբէ՛ , եւ
տըղայքն եբրայեցւոյ բարբառեն .
ծրհնութիւն որդւոյ՝ դաւթի , ծը-
հնեալ եկեալ անուամբ տեսուն :

Այսօր եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Այսօր զուարճացան տիեզերք
զալըստեամբ աստուածորդւոյն յե՛ւ

ԿԵ

ԿԵ

րուսաղէմ. եւ գոչէին հընչմամբ
երգով. օրհնեալ եկ:

հրց
ԳԿ

Ո՞ր 'ի քրովէական աթոռ ընդ
հօր նրատէիր բանդ անտրւած .
այսօր խոնարհութեամբ նրատար
մանրմով նոր յաւանակի . ըզքեզ
բարեբանեմք անտրւած հարցըն
մերոց :

Ո՞ր 'ի սրովէհցըն սրբատաց ձայն
նիւ անդադար օրհնաբանիս . այսօր
'ի դասուց եբրայեցւոց որդի
դաւթի՝ փառաբանեցար . ըզքեզ
բարեբան :

Ո՞ր 'ի հրակերպիցն երգաբանեալ
հընչմամբ 'ի բարձոնս օրհնաբանիս .
այսօր 'ի ծերոց եւ 'ի տղայոց
գովեցար ովսանես երգով . ըզքեզ
բարեբան :

Դ

Ը՛գտէր օրհնեցէք բարձր արա-
բէք ըզնա յաւիտեան :

Այսօր բզգալուստ փրկիչն մե՛րոյ
ցընծութեամբ սօնէ՛ նոր երուսա-
ղէմ. ժողովուրդք որք 'ի
հեթանոսաց , բարձր արա :

Այսօր ընդ մանկանցն եբրայեց-
ւոց գչին անուրցն եկեալ նոր ար-
քայ 'ի սրճիւն . մանկունք սուրբ
եկեղեցւոյ բարձր արա :

Այսօր ընդ ծերոցն օրհնաբան-
նից ուրախութեամբ բարեբանեցէք
զանմահ թագաւորն ե՛կեալ .
քահանայք հոգեւոր երգով բարձր :

մեծ
աձ

Ուրախ լեր յոյժ դուստր սի-
նի . պայծառացիր երուսաղէմ
զարդարեալ ըզդրոնրս քո քաղաքդ
անտուծոյ :

Քանիք քրիստոս որ է՛նն 'ի յաթոռ
փառաց , այսօր մշտանէ 'ի քեզ
նըստեալ 'ի վերայ յաւանակի
նորոյ :

Ծերք եւ տղայք յատուկ ձիթե-
նեօք միաբանութեամբ երգէին .
օրհնութիւն որդւոյ դաւթի , օր-
հնեալ եկեալ անուամբ տեառն :

Ուրախ լեր եկե՛ղեցի սուրբ .
'ի զալըստեան սուրբ միաճնին .
ուրախ լեր եւ ցընծա հանդերձ
սոկեանցն սրբոկք :

որ
ԲԿ

Խընդա յոյժ դուստր վերին սի-
նի . անա թագաւոր քո գայ նըս-
տեալ 'ի յաւանակի՛ նորոյ . արդար
եւ փրկիչ փրկիէ եւ կեցո՛ցանէ :

Զընարձացիր եւ բերկրեա՛ ժողո-
վուրդ անտուծոյ . մատո՛ զոստրս
ծաղկեալն հաւանտով եւ ասա .
օրհնեալ որ եկիրդ թագաւոր տի-
եզերաց :

տէր

Զքրի՛ստոս թագաւորն ո՞ր
է՛ն 'ի յաթոռ փառաց . տեսա՛ք 'ի
յերկրի նըստեալ 'ի նոր յաւանակի :
Ընդ սուս՛ ելեալ արքային
դասք եբրայեցւոց . ծերքն յատուկ
ձիթե՛նեօք եւ տղայքն արմաւե՛ն
նեօք :

Միաբանակա՛ն ձայնիւ գոչէին
երգ նոր . բարեբանելով զանըմահ
թագաւորն :

Ա՛նրակիցքն բաննն հօր որ 'ի
վերայ քերովէի՛ցըն հանգչի , այս-
օր 'ի վերայ յաւանակի նորոյ նըս-
տեալ . օրհնեալ արքայ եկեալ ան-
յաղթելի թագաւոր :

Յառաջ քան զյաւիտեանս որդին
որ 'ի վերայ քառանկերպի՛ցըն բաղ-
մի , այսօր 'ի ծերոց եւ 'ի տղայոց
փառատրեցաւ . օրհ :

ճշ
ԴԿ
տէր
ԽԳ

Եկայք նոր ժողովուրդք ընդ ան-
մանրմոցըն դասս բազմութեան , ըզ-
սա՛ հընչմամբ երգով քաղցր ձայ-
նիւ փառատրեցո՛ւք . օրհ :

ՀԺԲ

Այսօր ընդ հրակերպեան դաւ սուցն օրհնաբանէին ծերքն ոստո՞ղմք, եւ տղայքն արմաւելնեօք. ովսանընամ օրհնեալ եկեալ ի յանո՞ւն տեառն:

Զոր սերովբէքն ծածկաբար ընդունիլ ոչ բաւէին, ի վերա՞յ յաւանակի նըստեալ բարեբանեցաւ ի տղայոց. ովսանընամ օրհնեալ եկեալ:

Այսօր ընդ ծերոց եւ ընդ տղայոց օրհնաբանութեանցն վեր երգե՞ա՞մք, նորոյ արքայիդ եկեալ յերուսաղէմ. ովսան:

Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն. օրհնեալ որ դաւըցդ ես:

ՆՈՅՆ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԿԻՐԱԿԷԻՆ

ՀԺ

Թագաւոր գործիլ քո յաշխարհ, մըտեր ի բաղաքն երոսաւղէմ, նըստեալ ի վերայ հողեղէն նոր յաւանակի՞ն, կոչել զհիթաւնոսս յերկըրպագութիւն:

Ծերքն ոստողբ ձիթենեօք, եւ տղայքն ոստողբ արմաւելնեօք. եւ երամ երամ դասողքն անդադակէին. ովսաննա օրհնեալ եկեալ ի յանունըն տեառն:

Ճընծացաւ սուրբ սիոն, բերկրեցան սուրբ եկեղեցիք. եւ խընդութեամբ բազմաւ ելին ընդ առա՞ջ, օրհնէին զգալուստ քո փըրկիչ յաշխարհ:

Յորժամ եկըն յիսուս յերուսաղէմ ի քաղաքն, ընդ անաջ ելին ծերքն ոստողբ ձիթենեօք, եւ զանտուածորդին փառաւորէին:

Ի լեռնէ՛ ձիթենեաց տաճարանէին

մանկո՞ւնքն ըզհանդերձս իւրեանց. եւ ոստս ի ծառոց բերեալ մանտոցանէին՞ն անտուածորդոյն սուրբ Թագաւորին

Ոստողբ եւ սերեւեալ ձիթենեօք եբրայեցւոց մանկո՞ւնքն օրհնէին. ուրախ լեր երոսաւղէմ քաղա՞ք, եւ ցընծա սիոն մայր եկեղեցի:

Զգալուստ քո քրիստոս այսօր յերուսաղէմ նոր եկեղեցի՛ սուրբ, յալթական երգով բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն:

Որ վասըն մերոյ փըրկութեան յաւանակի նըստիլ յանձն առեր, ընդ մանկո՞ւնքն բարեբանեմք. օրհնեալ երկնաւոր զեկեղեցիք անշարժ պահեա, եւ զերկրպագո՞ւս անուանըդ քո՛ւմ պահեա՞ ի խաղաղութեան:

Ի՛ յարութեան յանձն գալլատեան փրկիչն տաճարանէին մանկո՞ւնքն ըզհանդերձս, եւ անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն:

Ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցանէին անտուածորդոյն առ ճանապարհան, եւ անդա՛:

Ի՛ ծերոց բըղխեալ օրհնութիւն, եւ ի տղայոց փառաբանութիւն, եւ անդադար ձայն:

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻՆ

ԳՐԻ
ԲՃ

Ա՛նե՛ղն 'ի հօրէ՛ ծընեալ ո՛րդի՛
յանեից գոյացոյց զեղեալքս
զերկնային եւ զերկրաւորս եու-
թիւն . արարա՛ծք ամե՛նայն տու-
փառս արարչին յաւիտեակից :

Պատկեր՝ աներեւոյթ փառացի՛ն
հօր , 'ի պատկեր բարերարութեան
իւրոյ արար ըզմարդկային բընու-
թիւնս . արարա՛ծք ամե՛ն :

Լճոյն 'ի հօրէ՛ լուսոյ ծագեալ լո՛ւ-
սափայլ զարդարեաց զազամ , 'ի
զրախտին եղեալ անմահ տընկոյն
երկրագործ . արարա՛ծք ամե՛նայն
տու-փառս արար :

Նկայք որդիք մարդկան այսօր
ողբանցուք ըզհօրն ըզվրտանդ . որ
մերկացաւ մեղօք ըզփառս արար-
չին , եւ զգեցաւ զթըղէնւոյն ծած-
կոյթ փոխանամի անձաւ լուսոյն :

Թագաւոր փառաց քեզ սպաւ
տեսցուք պատրաստեալք արթնու-
թեամբ . ընդ անաջել ո՛ր գան 'ի
գատել զերկիր :

Անաղծօտ վառեալ լապտերք հա-
ւատոյ ընդ գասս իմաստուն կո՛ւ-
սանացն , մրտանել 'ի յառաջատ
ընդ երկնաւոր փեսային :

Փութանցուք կանխեալ յառաջ
քան ըզձայն տառուածոյին բար-
բառոյն . զի մի մնացուք արտաքս
ըստ չիջման հինգ կո՛ւսանացն :

Ո՛ր նըստիս 'ի քրովեհս անտը-
ւած բանդ . այսօր վասըն մեր
խոնարհութեամբ նըստար 'ի լե-

ւրինն ձիթենեաց . օրհնեմք ըզ-
քեզ անդադար երգով :

Ո՛ր համագոյդ ես խորհրդոցըդ
հայրենի , աշակերտաց քոց ծա-
նուցեր ըզխորհուրդ քո՛ գալըս
տեանն . օրհն :

Ո՛ր ամենայն ես արարիչ եւ ըս-
տեղծիչ կենդանութեան . այսօր
ըզծածկեալ խորհուրդ երրորդու-
թեանըդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ
սըրբոյ քո . օրհն :

Շնորհեա՛ մեզ տէր արթնու-
թիւն ընդ իմաստուն կուսանացն .
եւ զհոգւոյ մերոց լապտերս
պայծառացո՛ :

Երկրնչեմք 'ի քէն տէր զարհու-
րեալք 'ի պատասխանոյն , զամեն
անելով եթէ ո՛չ գիտեմ ըզձեզ :

Յորժամ գաս փառօք հօր գատել
ըզտիեզերս ամենայն , շնորհեա՛ եւ
մեզ տէր կալ 'ի յաջմէ քուժմէ :

Բացցի մեզ դուռն ողորմութեան
երկնաւոր փեսային , եւ մրտոցուք
'ի յառաջատ ընդ իմաստուն կո՛ւ-
սանն :

Ժամանեցուք ընդ անաջ փեսա-
յին , եւ մրտոցուք 'ի յառաջատ
նորս . զի մի մնացուք արտաքս
որպէս զյիմար կո՛ւսանն :

Պայծառացի՛ն լապտերք հոգւոյ
մերոց , եւ բազմեցունացն ըզմեզ
ընդ հրաւիրեալսն 'ի կոչումն ար-
քայութեանն երկնից :

Ո՛ր 'ի վերդ ես քան զամենայն
ըզմիտս եւ զխորհուրդս . փառաց
թագաւոր իշնայեա՛ 'ի մեզ :

Ո՛ր միայն ո՛ւնիս զանմահութիւն
եւ զանեղութիւն . փա՛ն :

Ո՛ր նըստիս 'ի քրովեհս երրորդու-
թիւն անբաժանելի . փա՛ն :

հոգ

Որ երկրորդագեալդ ես 'ի հրեշտակաց եւ 'ի մարդկանէ՛. փա՛:

Եւ յայն եւ նրման հօր եւ որդւոյ հոգիդ անեղ եւ համագոյ. բըղ խումբն հօր անքըննաբար առող յորդւոյ անճառաբար. 'ի վերնաւ տունն այսօր իջեր զհոգիդ շնորհաց քոց արբուցեր. ա՛րբո՛ւ եւ մեղ ու զըմբռնութեամբ 'ի բաժակէդ իմաստունութեան:

Եւ ից ստեղծող արարածոց ո՛ր չբռ ջէի՛ր 'ի վերայ ջրոց. նոյն եւ 'ի ջուրան աւանանին 'ի շնորհել մեղ քում էակցին, գըգուէս սիրով աւ զանանկերպ զմարդիկ ծնանին աւ տուածակերպ. ա՛րբո՛ւ:

Բաբո՛ւն վերնոցն խմանալեաց եւ ըստորին այսր ըզգալեաց. ո՛ր մարգարէս տաս 'ի հովիւաց եւ առաւ քեալս 'ի ձրկտորաց. աւետանոր ըզմաքսանորս քարող բանի քում զհալածոյս. ա՛րբո՛ւ եւ:

հան

Հրեշտակային ձայնիւն օրհնենս ցո՛ւք զամենասո՛ւրբ զերրորդութիւնըն, փառաւորելով ըզհայր. ո՛ր վերակոչեաց զամենեւեան 'ի մահուանէ՛ յանմահութիւն:

Երգեցէք տեառն երգ նոր եկեղեցիք սրբեցելոց, բրիստոսի երկրպագերով. ո՛ր վերակոչեաց զա:

Սրբասաց ձայնիւն օրհնենցո՛ւք, հոգեւորական հընչմամբ գովեսցո՛ւք, սուրբ զհոգին փառաւորելով. ո՛ր վերահանգոյց զա:

ած

Բըղբեղ կոյս եւ մայր եւ բնակարան աստուածային ներմարդութեանն, գոհաբանեմք եւ վերօրհնեմք զեղեալ ժրթկող կենդանուութեան անգի մարդկան. վասն ո՛րոյ ըզբեղ աստուածածին եւ կոյս բա՛

րեբանեմք ըզմայր եւ զսղանիւն ժրթկին մերոյ:

Ծընունդըն հօր եւ հին աւուրց անժամանակն յաւիտեանից. ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ եւ 'ի հօրէ ոչ մեկեցաւ. վասն ո՛:

Ծնեալն 'ի քէն 'ի խաչ ելեալ եւ 'ի յաժող փառաց ընդ հօր. անարգեալ 'ի մարդկանէ՛ փառատրուութեամբ էութեամբ երկրպագեալ. վասն ո՛րոյ:

Բըղբեղ ոչ միայն որդեք մարդկան այլ եւ վերին զօրութիւնք. գառք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զըւարթնոց եւ հրեշտակաց. գոհաբանեն եւ վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր եւ զա:

Բանալի արքայութեան տըւաւ հոլածին մարգոյն, ո՛ւստի յառաւ ջին ճաշակմանէն արտաքս անկեալ 'ի յաւէժ կենդանութեա՛ն. ո՛ր ձեւացոյց մեղ սովաւ մրտանել ընդ գո՛ւն անեղաւէ՛ն զրախտին տեսուն:

Գաւաղանաձեւ երէւեալ եզրաւ տական անգին, ցո՛ւցանելով ըզզօրութիւն սրբոյ խաչին, յափըտ տակելով ըզգաւազանալն գիւթաւ կա՛ն. ո՛ր ձեւա՛:

Դրոշմ ըզգայութեան օրինակեալ 'ի վերայ սեմոց դրանց նոցա, աւ ներկիւզ պահելով ըզժողովորդն յանդրանկածախս աստակմանէ՛ն. ո՛ր ձեւա՛:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ իսկոյն սրբոյ:

Գովեցէք զորդին աստուծոյ այսօր ցընծութեամբ ո՛րդիք աղամայ, ո՛ր եկն 'ի խընդիր եղծեալ պատկերին. եւ գըտեալ նորոգեաց 'ի փառաւորութեան պատմութեանն:

խաչ

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Նոր նորոգող բնութեան մերոյ յիսունս, որ 'ի խորհուրդ հընտ-
թեան մարդոյն զանալնստուղն այսօր
չորացուցեր զլիւզեմնն. եւ ըզմեզ
'ի հնացեալ մեզնց նորոգեա՞մ 'ի
կեանս անմահ :

հրց
բձ

Որ արարիչդ ես յաւիտեանց,
եւ տեղծեր զսրարանս ամենայն
յո՛ւնեւ. ըզբեզ օրհնեմք անտրւած
հարցն մերոց :

Որ թնգանորդ ես թագաւորաց.
եւ շնորհեա՞ն բանաւոր կենդանի
մարդ 'ի հողոյ. ըզբեզ օրհ :

Որ ապանէ՞նդ ես մուրեկոյն. եւ
խնամես զսուսանդեալքս 'ի քեզ քո
տեսչութեամբդ. ըզբեզ օրհ :

դ

Ըզտեր օրհնեցէք ե՞ւր բարձր
արարէք ընեա՞ն յաւիտեան :

Օրհնեցէք. Զթագաւորն եւ զսու-
տըւանն որ նըմա՞մ միայնոյ վայելէ
օրհնութիւն. ե՞ւր բարձր :

Օրհնեցէք. Զի՞ ծանո՞յց մեզ սքան-
չելի խորհուրդ տուրք երրորդու-
թեանն եւ զմի՞ աստուածութեանն
քրիստոս. ե՞ւր բարձր :

մեծ

Սուրբ եւ աստուածածին մա-
րինամ ցանկալի՛ կուսից եւ պար-
ծանք ազգի մարդկան, մայր եւ ա-
ղայիսն մեծացուցանեմք :

Անկեզ մորենի եւ տաճար ընդ-
հանուր լուսոյն, անարատ եւ ան-
խախտելի՛ կուսութիւն. մայր եւ
աղա՞ :

Խորհուրդ կենաց եւ մայր կենդա-
նութեան, եւ առաքատտ հրափայլ
ծագմամբ. մայր եւ աղա՞ :

ողբ

Առ ամենեւեան գրթամք քրիս-
տոս թագաւոր խաղաղութեան.
ըզբեզ աղաչեմք միայն մարդասէր :

Որո՞ւմ այսօր փափանգեալ ցանկայր
հոգւոյ՛ եւ մարմնոյ՛. մայր որ-
դւոյ՛ք իւրոյ՛ք խնդրեր ըզբարձ-
րագոյն ըզփառս յերկրին կենդա-
նեաց :

Տըւողդ ըզկեանս անմահ առ քեզ
ազալանկեմք եւ միայն հայցեմք,
շնորհեա՞ն եւ մեզ տէր կա՛ն 'ի յաջմե-
քումմէ :

Ըզբեզ օրհնեմք որ բաշխողդ ես
բարութեանց, եւ հայցեմք որպէս
'ի մարդասիրէ, ընդ մօր քո ընա-
րեցոյն զմեմնալի՛ անխորհն :

Զի՛ դու ես տեր յորմէ՛ հայցեր մայ-
րն հաւատով հանդերձ որդւոյ՛ք
սըրբեցելոյ՛ք ընդ աջմէ քո զփառս
եւ յահեկէ. ընդ որս եւ մեք աղա-
չեմք զի՛ գատեացես ընդ սուրբքս քո :

Այլ դու բարձրեալ փրկիչ որ
վանըն մեր խոնարհեցար, արժանի
սրա ըզմեզ ըմպել զբաժանի պատ-
ուիրանի կենաց քոց տէր. որով
կացցուք յաջմէ՛ քումմէ 'ի հան-
դերձեալ քում՛ գալըստեանն :

Յէք զանունըն տեսուն :

Ա՛ւր լեւոխա՛ն. ալե՛ւ լո՛ւխա՛ն. ա՛ն
իւ՛ն լեւոխա՛ն :

Այսօր ընդ զօրս երկնից համա-
ձայնեալ միաբանական ձայնիւ ե՛ր-
գեմք ասե՛լով. ա՛ւ :

Երկրաւորքս ընդ երկնայինսն, հո՛-
ղեղէ՛նքս ընդ հրեղէ՛նսն. միա-
բանական ձայնիւ ե՛րգեմք ասե՛լ-
ով. ա՛ւր լե՛ :

Որ յանէից գոյացուցեր զքո՞ գա-
րարանս 'ի սկզբանէ. 'ի պատկեր
աստուածութեանրդ քո տեղծեր
մարդ 'ի հողոյ. ժառանգել նըմա՞ն
զանպատում ըզկեանսն :

Ի՛սկ պատրանօք բանասիրուին 'ի

հրց

մեծ

հրց

դրանքստէն արտաքս անկեալ . 'ի
յաւէժ կեդանոթեանն մահա-
ռիթ պըտող մեռեալ, մերկացաւ
ըզփսռս անըստուեր լուսոյն :

Այլ դու փրկիչ բարեբար որ
մարմնացար 'ի սուրբ կուսէն, եւ
հեղմամբ արեանըդ քո բարձեր
զյանցանա նախաստեղծին, փրկե-
լով ըզմեզ յանիճից նորա :

Ո՛ր ըստ պարտեանց նախահօրն
յանձն անին յօժարութեամբ ըմ-
պել զբաժակ չարչարանաց ընդ
քեզ որդիքըն զեբեթեայ . շնոր-
հեա մեզ տէր ըզբաժակ քո փր-
կութեան :

Ի՛ միւսանգամ քո գալըստեանն
յորժամ գաս դատել զերկիր, ընդ
նոսին դասաւորեա ըզմեզ 'ի փառս ան-
ջակողմեանն . որով հանցո՛ւք քեզ զօր-
հնութիւն յանրապառ յաւիտենին :

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻՆ

ԻՄԱՍՏՈՒՆ կուսանքըն պատ-
րաստեալ իւղ լապտերանց,
եւ ընդ անա՛ջ երկնաւոր փեսան
յին վառեա՛լ լապտերօք :

Իսկ յիմարաց կուսիցն ունայնա-
ցեալք 'ի յիւղոյ, անպատրաստ
զըտա՛ն գալըստեան փեսային շի-
ջեա՛լ լապտերօք :

Վասն որոյ եւ մեք պատրաստեա-
ցուք իւղ հոգեւոր, զի մըտցուք
'ի յստանգաստ անմահ փեսային
վառեա՛լ լապտերօք :

Յորժամ յերկնից փառօք գաս
քրիստոս նըստիս յաթոռ դատող

զական եւ բաժանէս զազգս անե-
նայն, յաջակողմեանն քում դա-
սեա ըզմե՛զ ընդ օդեանցն :

Ճառագայթ փառաց հօր որդիդ
միածին, որ ըզլոյսդ անվայրափակ
մարմնով պարագրեալ, այսօր 'ի թա-
բօ՛ր փառօք փայլեցեր :

Ո՛ր անտես սրովբէից անհաս 'ի
վեր քան ըզբան, ծառայի կերպիւ
պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր,
այսօր 'ի թա՛ :

Ո՛ր հրեղինացն անմերձեալին հո՛ւր
աստուածութեանդ, 'ի հողեղէնս
խոնարհեալ լոյսդ արփիական . այ-
սօր 'ի թա՛ :

Ուրախ լեր եկեղեցի սուրբ .
'ի գալըստեան սուրբ միաճնին .
ուրախ լեր եւ ցընծա հանդերձ
ամենայն սըրբովք :

Խընդա՛ յոյժ դուստրը վերին սի-
ոնի . անա թագաւոր քո զայ նըս-
տեալ 'ի յաւանակի նորոյ . արդար
եւ փրկիչ փրկե եւ կեցուցանէ :

Ձըւարճացիր եւ բերկրեա՛ ժողո՛ւ
վըւրդ անտուծոյ . մատո՛ գոստըս
ծաղկեալըս հաւատով եւ ասա՛ .
օրհնեալ որ եկիրըդ թագաւոր
տիեզերաց :

Դատաւոր արդարութեան հաս-
տատեցեր 'ի մեզ ըզմիտըս մեր .
դատել զհոգի՛ եւ ըզմարմի՛ն, ար-
դարանպէս դատմամբ ըստ օրինա՛ց
քոց քրիստոս :

Իսկ անիրաւ դատաւորին որ 'ի
քաղաք բնութեան մե՛րոյ, ոչ ու-
նելով զերկիւղ քո սո՛ւրբ, եւ
անպատկառ 'ի մարդկանե ոչ ան-
նելով դա՛տ զերկելոյն :

Այլ անմահ սուրբ փեսայիդ այրի
հոգի իմ պաղատի . ուստ՛ զերանո՛ւ

նրա քո խմբով դատաւորի՞ն. ան-
նէլ ինձ դատաստան արդար ընդ
ոսոխի մա՞րմնոյ իմոյ :

Մարիամ կոյս անհարատ զանազան
կան փեսայդ անշէտ, զի հաշտես-
ցի՛ ընդ այրի եղեակ հոգի՞ն. եւ
միաւորեացի դարձեալ սիրով ընդ
հեռացեալ՞ ի նմանէ :

Ա՛մենայն երկիր տուք փառս
ա՞յնիմ, որ եկն եւ իրթկեաց ըլմեզ :

Ա՛մենայն հոգիք ձայնիւ ցընծու-
թեա՞նք բարեբանեցէք ըլտէր :

Զի եցցց մեզ տէր զիբրկութիւն
եւ ըզկեա՞ն, յազգէ՛ տանն իս-
րայելի :

հոգ

Ի՞ջէր տէր ճշմոյթութեամբ քո
յաշխարհ, եւ ըլմեռեալ բընու-
թիւնս ի կեանս վերափոխեցեր :

Ե՛լէր տէր առ հայր փառօք ի յեր-
կրես, եւ մըխթալի՛ն առնաբերցն
առնաբեցեր տուրք զհոգիդ :

Բացէր տէր այսօր ըզգանձդ երկ-
նային, եւ բաշխեցեր առնտան
պէս պարգե՞ւս աղքատ բընու-
թեա՞նս :

հան

Գալո՞յց է միաժինըն փողով եւ
փառօք հօ՞ր, եւ ըզհոգեղէն բնու-
թիւնս հրեղէն նորոգէ :

Լ՛ուսանոր են ճանապարհք ար-
դարո՞յց, եւ ի բիւրանոր բանակըս
հրէշտակաց անպովք ընթանան :

Ի վերինն երուսաղէմ թըռչին ան-
պովք ընդ առաջ տեսնուլն յօ՞գս.
եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ
տեսնուլն լինին :

ած

Ը՛զբեզ անտուածածինն որ վեր-
օրհնիս ի զօրաց հրէշտակաց, ազգ
մարդկան կենդանեաց մեծացու-
ցանեմք :

Ը՛զբեզ բնակ հրեղէն անտուա-

ծե՛լթեանն յիմանալի զօրացն եւ
բանեալ, ազգ :

Ը՛զբեզ մայր էմմանուէլի, մար-
գարէի՛ն յառաջ գուշակեալ, ազգ :

Ի վերայ վնմի հաւատոյ շինե՛
ցեր ըզքո՛ սուրբ զեկեղեցի. ըզսա՛
պահեա՛ ի խաղաղութեան :

խաղ

Ո՛ր շնորհեցեր ուղբումութիւն ի
բնակարանըս հրէշտակաց եւ մարդ-
կան քանարան. տուր որմն զան-
շարժ քո զխաղաղութիւն :

Ի սառճարի փանոց սըրբո՛ւթեան
քո քեզ երգեն մանկունք. տուր
սոցա զառատ քո զպարմութիւն :

Փառք քո եւ որդոց եւ եղբայր սրբոց :

Յորժամ զտանգիւ պատուիրան
նին պահանջեսցեն ի ծանայցն,
ընդ կըրկնաշահ քանքարա՞յնն ան-
ժանացո ըլմեզ քրիստոս ուրա՛
խութեամբ քո յերկրես :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Յորժամ կոչեն ըզհրաւիրեսցին ի
սկըզբանէ՛ անշարհի ժառանգել
ըզպատրաստեա՞նն, շնորհեա՛ մեզ
ընդ նոսին զարքայութիւն քո
քրիստոս :

հրց

Ո՛ր սքանչելիդ ես ի բարձունըս
տէր, եւ ահաւոր ի մէջ երկրի
անուն քո սուրբ. օրհնեալ ես ան-
տըւած հայրցն մերոց :

բձ

Ո՛ր զհաւատացեալն ի քեզ պա՛-
հեալ, եւ ըզշարժն պատժեալ
գործակցօք ջրովք սուղմամբ յան-
դունդս. օրհն :

Ո՛ր հատանտեցեր ազգի մարդկան
հրով փորձիլ ի յերկրորդումըն,
պահեա անարատ ըզքո փրկեալքս.
օրհնեալ ես անտը :

Ըզտէր օրհնեցէք ե՞ւր բարձր
արարէք ըննա՛ յաւիտեան :

հ

Օրհնեցէք. ԶԹագաւորն յաւիտեանից քրիստոս, որ եկն եւ փրկեաց զամենայն արարածս. եւ՛ն։
Օրհնեցէք. Որ արար գալիս տեսմբն իւրով զփրկութիւն որդւոց մարդկան. եւ՛ն։

Եւ՛ցէ՛. Նոր արարածք պատուեալք ՚ի հրեշտակաց զերծեալք ՚ի խաւարէ առ ընտն. եւ՛ն։

Ըզկուսութիւնըք քո աստուածածինն աշխարհս. զոր ոչ բոցակիւզեաց հոգւոյ աստուածութեանքն, մեծացոյցանեմք։

Որ յարգանդի՛ քում անապական նախոր բնակեցաւ քրիստոս առ տըւած եւ փրկիւն աշխարհ մերոց. մեծա՛ն։

Անհատանելի տէրունական յայտնութիւնն աշխարհի՛ ծագեցաւ. աշխատոյց ընտնն երկըրպագեսցուք։

Թիւնս իմ. Թագաւոր փառաց բեղ սպանեցուք պատրաստեալք արթնութեամբ. ընդ առաջել որ գաս ՚ի գատել զերկիր։

Անաղծութեամբ փառաւ լսպտերբ հաւատոյ ընդ գոսս իմաստուն կուսանացն, մըտանել ՚ի յառաջատ ընդ երկնաւոր փեսային։

Փութացուք կանխեալ յառաջ քան ըզձայն աստուածային բարբառոյն. զի մի մնացուք արտաքս ըստ շիջման հինգ կուսանացն։

Որ նըստիս ՚ի քրովէս անտըւած բանդ. այսօր վնասն մեր խոնարհութեամբ նըստար ՚ի լեւրինն ձիթեանաց. օրհնեմք ըզբեղ անդադար երգով։

Որ համագոյք ես խորհրդոցըդ հայրենի, աշակերտաց քոց ծանուցեր ըզխորհուրդ քո գալիս

տեանն. օրհնեմք ըզբեղ անդա՛ն։

Որ ամենայնց ես արարիչ եւ ըստ տեղծիչ կենդանութեան. այսօր ըզծածեալ խորհուրդ երրորդութեանը յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըրբոյ քո. օրհն։

Ահաւոր ես թագաւոր քրով բեական ձայնիւ օրհնեալ. ՚ի յերկինս ՚ի յերկրի եւ յամենայն ժաւմանակի։

Ահաւոր ես թագաւոր որ նորագէս զքո զարարածս. հաստատեն ՚ի հաւատս ՚ի զիտութիւն ճըշմարտութեան։

Կուսաւորեա ըզմեղ քրիստոս ՚ի միւսանդամ քո գալիստեանն. յոր ժամ ծայրս ՚ի յերկնից եւ նորագէս զքո զարարածս։

Երկնայնաց քո մեղ տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն. եւ զհոգւոյ մերոց լսպտերբս պայծառաց։

Երկնայնաց ՚ի բէն տէր զարհուրեալք ՚ի պատասխանեցն, զամենասէրով եթէ ոչ գիտեմ ըզձեզ։

Յորժամ գաս փառք հօր գատել ըզտիւզերս ամենայն, շնորհեա եւ մեղ տէր կալ ՚ի յառաջ քում։

Բացցի մեղ գողուն ողորմութեան երկնաւոր փեսային, եւ մըտցուք ՚ի յառաջատ ընդ իմաստուն կուսանն։

Ժամանեցուք ընդ առաջ փեսային, եւ մըտցուք ՚ի յառաջատ նորս. զի մի մնացուք արտաքս հրաւիր զիմսն կուսանն։

Պայծառացին լսպտերբ հոգւոյ մերոց, եւ բնակեցուցես ըզմեղ ընդ հրաւիրեալսն ՚ի կոչումս արքայութեանն երկնից։

Ձեկ
Գձ

Հմբ
Բձ

մեծ

որ

տէր

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ԶՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻՆ

ՕՐԸ
ԳԺ

Ո՛ր յաթո՞ռ փառաց բազմեալ
ընդ հօր անըսկըզենակից բանդ .
այսօր բազմիլ ընդ հոգեղէնսն
յանձն առեր . օրհնե՛մք զեկեակդ
’ի փրկութիւն սշխարհի :

Ար զանձա՞ռ աստուածութեամբդ
օծեալ զքո՞ ծառայական կերպ ,
այսօր հաճեցա՞ր օծանիլ իւրո՞վ ’ի
մեղաւորաց . օրհ :

Ար կենարար թաղման քո՞ գուշակ
զիւղոյն ծանոցեր զօժո՞ւմն . այ-
սօր յուգայի՛ն յայտնեցաւ խոր-
հորդ արծաթսիրութեան . օրհ :

Ար խորհրդեա՞մք ընդ հօր եւ
հոգւոյն արար ’ի սլափեր իւր ըզ-
մարդն առաջին . այսօր որդիք մարդ-
կան ժողովեալ խորհի՛ն մատնել
’ի մահ՛ զորդի՛ն աստուծոյ :

Ար անձգողն երկնից մըշտընթե-
նաւոր հօր ո՞րդին ներգործեալ
խո՞վս ’ի վեր քան ըլնալս , ծա-
ռայի՛ն առեալ ըզկերպ անկողնստելի
աստուածութեամբն :

Բանին զմարբեցելոցն ջրով զոտըս

լըւանայ . զի՛ զխոնարհութիւն ’ի
նոսա՞ տըպանորեսցէ , երրորդո՞ւ-
թեանն գո՛ւ օթեկան :

Բաշխե՛ զմարմին իւր եւ՛ զարիւն ,
նո՞ր ուխտ անուանեալ եւ՛ յի-
շատակ կամաւոր մահուանն մեր .
ձեցելոցս ’ի նա՞ ուրբո՞ւթեամբ :

Արկողդ ըզընս որպէս զօթոց ,
այսօր անձա՞ռ խոնարհութեամբ ’ի
վերնատունըն խորհրդոյն ըզգեսա
ծառայի ըսփանձանիլ յանձն առեր .
օրհնե՛մք զեկեակդ ’ի կամաւոր
չարչարանս

Որո՞ւմ երկրպագէ՛ն դասք հրեշ-
տակաց խոնարհեցար ’ի լըւանայ
զոտըս հոգեղէնս , բրժըշկել սոքօք
ըզգայչապարս նախահօրն . բը-
ժըշկեա՞ զհոգւոյ խոյն զհիւան-
դութիւն :

Ար ’ի խորհուրդս փրկականս եւ՛
կեղեցւոյ բաշխեցէ՛ր աշակերտացն
ըզմարմինդ քո՛ , նորոգելով ըզմա՛ւ
հացեալսն ’ի ճաշակմանե՛ . հաղո՞րդս
այսմ ընկալ ըզմեղ միայն մարդասէր :

Ար անըսկըզեն յեութեանդ եւս
աստը՛ւած , այսօր ըզգեցար ըզգեսա
հոգեղէն ծառայի , ծածկելով ըզ-
մերկութիւն նախահօրն . օրհնեալ
եկեակդ ’ի փրկութիւն անգի-
մարդկան :

Ար վերօրհնիս ’ի հրեղէն քերով-
բե՛րց , այսօր եկիր կամաւ ’ի վեր-
նատունըն խորհրդոյն , լըւացէ՛ր
զաշակերտսն յօրինակ վանն մեր .
օրհնեալ եկեակդ :

Ար յաթո՞ռ փառաց նըստիս ը՛նդ
հօր , այսօր բազմիլ ընդ աշակերտ-
սն յանձն առեր , բաշխելով ըզ-
մարմին եւ զարիւն քո սուրբ . օր-
հնեալ եկեակդ :

Եկեալ 'ի փրկութիւն անգի՛ մարդկան, 'ի ծառայէ՛ յանձն անուո՛ւ մատնիլ 'ի դատաստան. համբե՛րելով վանն ըզմե՛զ կեցողցանե՛լ:

Մատնեալ պիղատոսի՛ որպէս մա՛հ հապարտ, 'ի յաննայէ՛ և 'ի կայիա՛ւ փայ դատանպարտեալ. համ:

Անցեալ 'ի յատենի՛ երկրորդ ա՛ դամ վանն առաջի՛նն անգամայ պարտեացն թողութեան. համբերե՛լով վանն:

Արեգակն արդարութեան քրիստոս ծագեալ յաշխարհ հալա՛ծ եւաց ըզխանարն անպիտութեան, եւ յետ մահու եւ յարութեան համբարձաւ ան հայր յորմէ՛ ծագեաց. որ երկրպագի՛ յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն, վանն որոյ եւ մե՛ք երկիրպագանեմք հօր հոգւո՛ւ եւ ճշմարտութեամբ:

Ար փոխանակ ծոցածին բանին որ ել յերկնաւ, անաքեցաւ անկետի՛քն հօր 'ի բարձանց հոգին ճշմարտութեան, մըխիթարել զորս յազանայ տրտմեցելոց եւ հրա՛ղինել զընտրեալ գանս առաքե՛լ ընց. վանն որոյ:

Այսօր տրտմակա՛ն եւ գիշերա՛ յին լուծան երկունք ծնընդեան նախամօրն. քանզի՛ զծնեակսն մարմնով 'ի մահ եւ յանկանութիւն, վերըստին ծնանի՛ հոգին յորդիս լուսոյ հօրն երկնաւորի. վանն որոյ:

Ի՛ ձայն մե՛ծի զուարթնոյն եւ 'ի հըշտմըն հրաշայի՛ փողոյն, ուր հողացեալ մարմինը մարդկան նուրճի՛ն, յայնմ անուր անհեղին յիշեա՛ տէ՛ր եւ ըզմեր ըզնընջեալսն, եւ հանգո ընդ սուրբըս քո:

Յորժամ նըշան տերունեան ճառագայթի՛ք փայլի, եւ թագա՛ւորը թագաւորաց փառօք տեսանի. յայնմ անուր:

Յորժամ աստան դատանտանին գը՛նի, եւ գըպրութիւնըք հրա՛ շեցըն բանին. յայնմ:

Այսօր գարբի՛ն ցընծութեամբ երգեաց որբո՛յ կոմին անկետիս բերկրեաց անկով. որ ծընաւ ըզփրկի՛ն անձանց մերոց:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի, 'ի կռամկան արգանդէ՛ մեզ կեանք յայտնեցաւ. ստալեա՛ծ այցելու մարդկան:

Յառաջնի՛ծաց փայլմըն լուսա՛ տեսիլ աստեղն, մոգո՛ւցըն հե՛տեւելով նըշանի՛ 'ի ծընա՛ւնդ անտուանդողայն:

Այսօր ցընծան գառը հրեշտա՛ կաց ընդ հաստատիլ քո 'ի յերկրի ո՛ւ լուսեղէ՛ն խորան երկնանքման եկեղեցի սուրբ. ուրախ լե՛ք զվճարման հովանի մեր և յոյս:

Զուարճացիր հարսն անարատ ըս՛ք զարկեալ վայելչապէս. զարգա՛րեա՛ հանգերձ փառօք եւ ել ընդ առաջ երկնաւոր փեսային. ուրախ լե՛ք անուր բազմածին, անհա՛ փեսայն գայ ան քեզ:

Աստանիս նորոգեցաւ մեզ անա՛ղան մըլըրտութեան, յարգանդ մօ՞ք հոգւոյն յըղացեալ ծնանել լով վերըստին զհամատացեալքս 'ի քրիստոս. ուրախ լե՛ք անմայր յառաջնուն անհա՛ որդին գայ ան քեզ:

Փառք քո եւ որդայ եւ եղբայն սրբոյ:

Յուդա՛ճ փրոյն աշակերտ փոխա՛ նակեաց զատելութիւն առ վարդա՛

հագ

հագ

հագ

հագ

պետին , մատնելով քահանայիցն
ընդ երեսուն արծաթոյ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ո՛ր զամենայն տնօրինաբար կա-
մաւ յանձն առեր փրկիչ ընդ մե-
ղանորացս . վասն անճառ խոնար-
հոթեանքդ քո՛ եւ մեզ ողորմեա՛ :

Ո՛ր խորհրդոց ես տէր անտը-
ւած անմահ , ըզմածկեալ խոր-
հորդ չարին անպահանեալ վանեա .
ըզքեզ օրհնեմք անտըւած հայրըն
մերոց :

Ո՛ր ըզնախնդն աբրահամու ըզ-
հանգէս խորագոյնըս ծանուցեր
անետեօք որդւոյն պատուեալ . ըզ-
քեզ օրհն :

Ո՛ր շնորհէս ծածկելոց յայտնի գոյ .
յուզաս արծաթոյ զանհասանելիդ
մատնէր . ըզքեզ օրհն :

Ը՛ղտէր օրհնեցէք ե՛ւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան :

Զբնակեալն ՚ի վերին զօրքն ծած-
կապէս խորհուրդ , քահանայքն
հոլոնեալ վաճառէին զանտուած .
ե՛ւ բարձր ա՛ :

Ո՛ր վասն մեր համբերեաց բան-
սարկուին , կամաւ վաճառի անտը-
ւած բա՛նն . ե՛ւ բարձր ա՛ :

Ա՛ստուածածին երկնային գո՛ւռն
ստտուածային ճանիւնն աւետարա-
նէր հրէշտակն . ուրախ լեր բեր-
կրեալդ տէր ընդ քեզ :

Ի՛քբրովբէս բազմեալ ընդ հօր ան-
նապահանաբար բնակիլ հաճեցաւ
ի քում յորովայնի . ուրախ լեր :

Ո՛ր բոցեղէն սրովբիւք շրջափա-
կեալ պահիւր , այսօր ՚ի մէջ մարդ-
կան ՚ի գիրկըս հողեղնի յայտնեալ .
ուրախ լեր :

Ը՛զքէն խորհեցան ՚ի չարու-
թիւնն անտըւած յաւիտենից . որ
բանիւ զարարածըս խորհրդով
հիմնեցուցեր :

Ը՛զքեզ որ արարիչդ ես մե՛ծու-
թեանն արծաթոյ վաճառէին . յանձն
առեր զամենայն համբերելով վա-
սն մեր :

Ը՛զքեզ որ թագաւորդ թագաւ-
ւորաց ՚ի ծառայէ գատապարտեալ .
զի ըզմեզ փրկեացես ՚ի յանիծիցն
սղամայ :

Ա՛յսօր եկեալ կամաւ փրկիչն
ան ՚ի մատնիլ յանօրէն ժողովը-
ղէն , վասն փրկութեան հեթան-
ոսաց :

Ա՛յսօր մատնի բանն ՚ի բանաւոր
հօտէ . եւ յառաջնոց գատապարտի
յանօրինաց ժողովըղէն , վասն
փրկու :

Ա՛յսօր հողն ըզտէրն գատապար-
տէ , եւ արծաթոյ վաճառի արա-
րիչն արարածոց , վասն փրկ :

Ա՛յր ըբանչելիք այսօր տեսա-
նեմք յաշխարհի ՚ի մէջ հողեղի-
նաց . արարածք արարչին ըսպանու-
թեան խորհին զխորհուրդ :

Ո՛ր բանիւն իւրով զերկինս եւ
զերկիրըս հաստատեաց յոչնչէ գո-
յացուցեալ , վաճառի այսօր դիւ-
րագին ընդ երեսուն արծաթոյ :

Ո՛վ յուզաս արտասուելի երկնաւ-
ւոր վարդապետի՛ն սպանութեան
խորհի զխորհուրդ . մատնելով անօ-
րինաց զի խաչեացի ՚ի մէջ երկրի :

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ՀԻՆԳՇԱՐԱԹԻՆ

ՍԵՐԱՋԳՈՂՆ ԵՐԿՆԻԿ ԺԸՀ
տընջենաւոր հօր ռՊԳԻՆ
ներգործեալ խմբի ի վեր քան
ըզհրաշս, ծառայի անուալ ըզ-
կերպ անկողնպտեղի աստուածու-
թեամբն:

Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զնորն
լուանայ. զի զխոնարհութիւն ի
նոսաւ տըպանորեցե, երրորդու-
թեանքն գող թեմիւն:

Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւն,
նոսր ուխտ անուանեալ եւ յիւ-
շատակ կամաւոր մահուանն, մեր-
ձեցելոցս ի նաւ սըբբութեամբ:

Աղբիւր լուսոյ եւ ճառագայթ
անխիջանելի լոյս. որ լըւանաւ
յանձն աներ զոտս աշակերտացն.
մաքրեալ ի մէջ ըզմեզ խաւսորին
խորհրդոյ եւ լուսանորեալ զմեզ:

Որ մարմնով եւ արեամբ քո ցոն-
ցեր ըզթողութիւն մեզաց, որ
միջոտ պատարագիս ի մեզ ան-
ծախապէս. մաքրեալ ի:

Որ քանիզ զայս նոր ուխտ ցոնցեր
յետ անայնոյ քո մահացելոցս
ի ճաշակմանն նախահօրն. մաք-
րեալ ի մէջ ըզ:

Որ ետդ ի յերկինս եւ ի վերայ
երկրի, այսօր յանձն աներ լըւա-
նալ զոտս աշակերտացն. եւ զիս
լըւալ քրիստոնս ի մեզաց խնդ:

Որ բարեբանիս յիմանալ զըւարթ-
նոցն, հաճեցար մարմնով պատա-
րագիլ. արաւ եւ զիս արժանի աս-
տուածային շնորհիդ:

Որոյ անձն քերովէ ի վերնա-
տունքն բաղկեցար. կենալոյս բա-
ժական ըզմեզ փրկեցեր. փր-
կեալ եւ զիս յաւիտենից ի հրոյն:

Քրիստոն անտըւած որ վասն մեր
խոնարհեցար ի կամաւոր չարա-
մանս. լըւացեր զոտս աշակերտացն
այսօր ի սոբբ վերնատունն. աղա-
ւելք փրկիչ ողբ լուսեալ:

Որ կանգնեցեր սեղան խորհրդոյ,
եւ արբուցեր յանձնահական բա-
ժակէն, սըբբոց քոյս անաբելոցն
այսօր ի սոբբ վերնատունն. աղա-
ւելք:

Մաքրեալ ըզմիտս եւ ըզխորհուրդս,
զի եւ մեք հաղորդեսցուք սըբբու-
թեամբ, ընդ սըբբոց քոյս անաբե-
լոցն այսօր ի սոբբ վերնատունն.
աղաւելք փրկիչ:

Որ վասն մեր յերկրի երեւեալ
զամենայնքն կատարեցեր ըստ ծրի-
նացն, այսօր կատարումն ըստուե-
րական տօնիցն. որդի աստուծոյ
ողբ լուսեալ:

Մարդ ճըմարիտ եւ գաւառ անա-
րատ որ դատապարտեցեր ըզմեզ
ի մարմնի, այսօր խոնարհեցար ի
լըւանալ զոտս աշակերտացն. որդի
աստուծոյ ողբ:

Բան հօր եւ քանհանայապետ ճըշ-
մարիտ որ զախարհակեցոյց ըզ-
մարմին եւ զարիւնըդ քո բաշխե-
ցեր յանաբեալան, այսօր հա-

զորդին հողեղէնք աստուածային խորհրդոյդ . որդի՛ս աստուծոյ ոչ զո՞րմեա՛ն :

Յորմէ սարսեալ սերովեքն ոչ իշխեմն նայիլ , ա՛նճսօր 'ի ծառայի կերպարոնս եղեալ նախա-յաւիտեան բանն . օրհնեցէք ըզնա՛ հոգեւոր երգով :

Ո՛ր համազոյդ ես հօր եւ որդւոյ , անձառաքար բըղխումն 'ի միշտ եէն . ա՛նճսօր բըղխեցեր ջուր կենդանի՛ յերուսաղէմ . հոգի՛ս աւստուծոյ ողո՞րմեա՛ն :

Ո՛ր արարչակից ես հօր եւ որդւոյ , որով կենդանածնեալք 'ի ջո՛ւրս արարածք . ա՛նճսօր որդիս աստուծոյ ճնանիս 'ի ջուրց . հոգի՛ս աւս :

Ո՛ր փառակից ես հօր եւ որդւոյ , եւ քննեա ըզսո՞րս աստուծոյ . ա՛նճսօր խորնոյցտս իմաստից զյիմարս աշխարհի արարեր . հոգի՛ս աստուծոյ ողո՞րմեա՛ն :

Ո՛ր երկայնամիտդ ես տէր քաղցր եւ անոխակալ հանգո՞ վհոգիս քոց ծառայից . զի՛ մի՛ դարձցի տնանկ ամաչեցեալ յաւուրն խհեղ ատեւնին :

Զյիշատակ հրաժարելոյն 'ի հաճոյս քեզ ընկալցիս . եւ զնխտրս մեր ընկալ որպէս զարեւին զնոյ՞րն եւ զաբրահամուն . զի՛ մի՛ :

Ի՛ խորան քում սիրողաց հանգուսցես ըզծառայս քո՛ , եւ զհոգիս նո՛ցա՛ դասեսցես ընդ սուրբքս քո՛ . զի՛ մի՛ դարձցի տնանկ :

Ո՛ր յեռթեանդ ես ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն անըսկիցեն որդի , խոնարհեցար 'ի հայրանան ծոցոյ , մարդ եղեալ մարմնացար 'ի կուսէն , բանալով զյանթո՛ւմն մա-

հու յանցանաց նախահօրն . քեզ երբեմք ընդ զօրս հրէշտակացն 'ի մէջ հովուացն , օրհնեալ ես քրիստո՞ս նախայնխտեան բանդ :

Այսօր ծընար որ 'ի հօրե յաւանջ քան զյաւիտեանո որդի , ճառաւ գայթ փառաց եւ ծագումն յանմեկեղի՛ լուսոյն . ասողագունակ տեղեամբքն յայրին իջկանի եւ 'ի մըսուր անբանից բազմեալ . քեզ երբեմք ընդ զօրս :

Թագանոր փառաց քրիստոս եւ տարնիչ բոլորից , աստուած հըզօր իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն , մանուկ երեւեալ այսօր անպուն փոխելոյ 'ի յէութեան . քեզ երբեմք ընդ զօրս :

Այսօր ուրախացեալ ցընծան երկնի՞ց բազմութիւնքն 'ի նաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ . քանզի շնորհեցաւ մեզ քահանայապետ յաւիտեանից 'ի լուսնորել զկաթո՛ղիկէ՛ սուրբ զեկեղեցի . փա՛ն ուրք գալըստեան քո՛ տէր :

Այսօր սրեն լուսոյ հովանի՛ եղեւ մե՞զ 'ի բարձանց . քանզի թագանւորն երկնաւոր եկաւոր 'ի սուրբ եկեղեցի . եւ զօ՞րք հրէշտակաց ծաւալեալ տօնե՞ն ընդ մարդկան . փա՛ն ուրք գալըս :

Այսօր քահանայապետ ճրճարիտ աստուածային օրինո՞քքն պաւտուեալ կանգնէ՛ զքանանիկէն սեղա՛ն խաչին , արժանապէս պատաւ րադեալ բաշխէ՛ զմարմին եւ զարիւնըն տեառն . մաքրապէս մեր ձեցարուք փըրկեալք նո՞ր ծո՛ղովնւրդք . եւ հայցեցէք 'ի քրիստոսէ զի՛ շնորհեսցէ՛ ըզսա՛ մե՞զ ընդ երկայն աւուրս :

[Փառհ հօր և օրդոյ և ևոգոյն սրբոյ :

Ար զըստուերակերպն անօր ճըշմարտանպէս կատա՛րեաց, լըւանալ լո՞ւ վ զոտ աշակերտացն 'ի պանուրանա՞ց [Թըշնամւոյն . օրհնեցէք ըզնա՛ հոգեւոր երգով :

Այծմ և փշտ և յախանան յախանից :

Այսօր վերընախն նորոգեցա՛ր 'ի յանիծից նախա՛ հօրն , ճաշակել լո՞ւ վ ըզմարմին եւ զանիւն որդւո՞յն անստուծոյ . օրհնեցէք ըզնա՛ հոգեւոր երգով :

Լոյսդ 'ի հայրական ծնոցոյ ծա՛ղեալ հոգածելով զխաւար մեղաց . կենանարարդ յայանեցեր այսօր ըզխորհուրդ ընտրեալ քո՛ աշակերտացն . օրհնեալ եկեալդ 'ի փրկւո՛թիւն մեզ անստուծ հայրցն մերոյ :

Զոր օրհնեն դասք ըսեղէ՛ք զո՛ւ տըս տաժանեալըս լըւացեր, զանիւծիցըն մերկացեալ 'ի մէջ ծա՛ղկոյթ , ըզգէստ ծառայի սիսածար . օրհնեալ եկեալդ :

Անապականութեան անլիւր ըզկենդանարարդ բաշխեցեր զմարմինըդ քո՛ . նորոգելով ըզմահացեալըն յանցանօք 'ի պանորանաց [Թըշնամւոյն . օրհնեալ եկեալդ 'ի փրկւո՛թիւն մեզ, ան :

Եցէք . ճանապարհ փառաց հօր եւ պատկեր բարերարութեան . որ ըզգեցան այսօր ըզգէստ ծառայական կերպի . ըզնա՛ ամենայն ազնիք օրհնեցէք հոգեւոր երգով :

Ար անձառ խոնարհութեամբ 'ի մաքրումն ոտից աշակերտացն, ըզմարդկային ազգի գընացս ուղղեաց 'ի յերկինս . ըզնա՛ ամե :

Ար բաշխամբ կենդանարար խորհրդոյ անապական ճաշակամբն հրաւիրեաց ըզմեզ յերկինց յարապարակութիւնն . ըզնա՛ ամե :

Զքեզ հայր յառաջ քան զյաւախեանա բարերանեն՝ դասք անմարմնոց հրեշտակաց . ճայիւ երգով գոչեն եւ անպաղակեն . անստուծ անստուծոց և տէր ամբանց փրկել զո՞ւ :

Անաբեցեր զքո միանմանը մարմնանալ 'ի սուրբ կուսէն . եւ անուրատ ծընանիլ յորովայնե անապական, բանալով ըզմեր նեղութիւնս . անստուծ :

Ենորհք բարի յերուսողէ՛մ երեւեցա՛մ հեթանոսաց . զի արարիչն յաւանեմից տըղոց եղեալ յորդեգրութիւն կենաց կոչէ . անստուծ անստուծոց :

Արկողղ ըզլոյս որպէս զօթոց, այսօր անձառ խոնարհութեամբ 'ի վերնաստուղն խորհրդոյն ըզգէստ ծառայի ըսփանձանիլ յանձն սուրբ . օրհնե՛մք զեկեալդ 'ի կամաւոր չարչարանս :

Արում երկրպագեն՝ դասք հրեշտակաց խոնարհեցա՛ր 'ի լըւանալ զո՞ւ տըս հոգեղէնս, բըժըշկել սոքօք ըզգարչապարս նախահօրն . բըժըշկեա՛մ զհոգւոյ խնայ զհիւանալ զո՛ւ :

Ար 'ի խորհուրդըս փրկականս եկեղեցւոյ բաշխեցեր աշակերտացն ըզմարմինըդ քո՛, նորոգելով ըզմահացեալսն 'ի ճաշակամբն . հաղո՛ւրդս այսմ ընկալ ըզմեզ միայն մարդասէր :

Ար անընկողն յեութեանդ ես անստուծ , այսօր ըզգեցա՛ր ըզգէստ հոգեղէն ծառայի, ծանկելով ըզ-

հր
բձ

է

մեծ

ողբ
գձ

ողբ

մերկութիւնն նախահօրն . օրհնեալ
եկեալդ 'ի փրկութիւնն ազգի
մարդկան :

Ո՛ր վերօրհնիս 'ի հրեղէն քերով
բէ՛խց , այսօր եկիր կամաւ 'ի վեր-
նատունըն խորհրդոյ , լըւացեր
զաշակերտսըն յօրինակ վասըն մեր .

օրհնեալ եկեալդ :

Ո՛ր յաթո՞ւ փառաց նըստիս ընդ
հօր , այսօր բանով ընդ աշակերտ-
սըն յանձն առեր , բաշխելով ըզ-
մարմին եւ զսիրտն քո սուրբ . օր-

հնեալ եկեալդ :

Ա՛յսօր կանգնեցա՛ւ անազան
մըկըրտութեան 'ի թողութիւնն մե-
ղաց մերոց :

Ա՛յսօր տէրըն մե՛ր լըւանայր զո՞ոս
աշակերտացն եւ պատուիրէր զայս
ասելով :

Մի՛ ոմն 'ի ձէնջ եղբարք մատնե-
լոց է զիս 'ի մահ եւ որոշի յաշա՛
կերտացդ :

Զայն լըւեալ պետրոսի անկարկեր
առ յովհաննէս հարցանել թէ՛
ո՞վ իցէ :

Բանըն զոր ասաց յիսո՛ւս տըրտ-
մեցոց զիւր զաշակերտսն եւ խո՞ւ
վեցան ամենեքեան :

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱԹԻՆ

Հետեակ Շարական :

Ա՛ՅՍՏՐ 'ի կատարումն աս-
տուածային ընթերցանց նոր
նւխտի՛ ճըշմարտութեան քո , 'ի
վերնատունըն խորհրդոյ տարա՛
մերթեալ յուզան 'ի հօտէն փո-
քու . ուստի՛ եւ դու գա՛ւն աս-
տուածոյ գիմեալ կամա՛ւ 'ի մահ
խաչի առ 'ի բանա՛ւ ըզմեղս աշ-
խարհի . վասն որո՞յ խնայեա 'ի մեզ
քրիստոս կամա՛ւ 'ի քո չարչարա՛
նօր :

Ա՛յսօր որ 'ի հրեղէն զօրաց եր-
կնից միշտ փառաբանեալ երկրպա-
գիս բանդ , աղօթէիր առ հայր
մարմնով ընկալեալ ընդ հօր ըզ-
քո վասն իմ զպաղատանս . ուստի՛
կամա՛ւ կրելով վերկիւղ 'ի հրեշ-
տական զօրանայիր զօրացուցիչդ
երկնաւորաց եւ երկրաւորաց .
վասն որո՞յ :

Ա՛յսօր յառա՞ջ նըշանակեալ հրա՛
մանըն քո կատարիւր յաշակեր-
տաց դասն . քանզի՛ զհովիւրդ քաջ
հարեալ ցըրուեցա՛ւ հօտն ըստ
մարդարէին . որ եւ կապեցար ան-
կապելիդ 'ի յաննայէ՛ եւ 'ի կայի-

ափայլ գանձապարտեալ. 'ի ծառայէ անպատկեցա՛ր եւ նախանշանաց թուօք կերպարանըդ հօր ընկալա՛ր. վասն որո՞յ:

Այսօր ըզվէ՛մքն հաւատոյ շարժեալ փորձողն խաբէ՛նթեան մարտ, առ 'ի քէ՛ն թողանցեալ ըզմարդկային տրկա՛րութիւնս յանդիմաններով, եւ առ յոյս դարձի մեղանորոնց. որ դառնապէս արտասուելովն ընկալան 'ի քէ՛ն երբեք հարցմամբ սիրոյն զերից ուրացութեանցն ըզբժշկութեան. ընդ նմի՞ն իբժշկեալ ըզմեղքիս տոս եւ շնորհեա՛մ մեզ անտանձնա՛մ անպաշխարութեան:

Այսօր զոր յերկնայն 'լուսեղինացն անհաւ պատուեալ բանդ աստընձ, նըսեմացեալ գառք երբայեցունցն, զմանալի ըյսդ 'ի գիշերին ջանիւք եւ սոսերօք եկեալ ըմբռնե՛կ զանըմբռնելիդ. վասն որո՞յ երկըրպագեմք անձառելի՛ քո խոնարհութեանդ:

Այսօր զոր սերսնէքն ծածկէին ըզգէմս յանէ փառաց աստուծո՛ւթեանդ. իսկ կորուստեա՛ն որդին յուզան 'ի համբոյր մերձեալ նենգութեամբ նըշանակ եւ անթիթ մահու անմահիդ. վասն որո՞յ երկըրպագեմք անձա՛մ:

Այսօր ընդ գերագոյն տնօրէնութիւնդ քո որդի՛ աստուծոյ հոյք անմարմնացն հրաբուն սեռիցն պակուցեալ զարմանայն, տեսանելով զանտեսանելիդ մատնեալ կամա՛մ 'ի ձեռնս մեղանորոնց. վասն որո՞յ երկըրպագեմք անձա՛մ:

Այսօր բարեկամք եւ մերձաւորք քո հեռի եղէն 'ի քէ՛ն քրիստոս.

ծնարացան եւ եղբայրք քո, եւ ցոլք գէրք պաշարեցին որք 'ի զըպրաց եւ 'ի փարիսեցունց, եւ շուրջ եղէն շունք բազումք զնոռորք պիղատոսի եւ հերովդէի. վասն որո՞յ երկըրպագեմք անձա՛մ ուելի՛ քո խոնարհութեանդ:

Իսկ զկնի Հեսեսակի՛ն՝ Օրհնութիւն:

Երծաթսիրութեամբքն մոլեալ յուզան, զիւր ըզմե՛ծ ըզվարդան պեան ընդ երեսուն արծաթոյ հըրէիցն մատնէր:

Ընդ որում ես համբուրեցից աւսէ ըզնա՛ կալարուք. ով համբոյր նենգութեան, նըշան եւ անթիթ մահու:

Մերկացա՛մ յինքնեկ զաստուածային սուրբ հոգին. եւ ըզգեցա՛մ ըզստանայ, որպէս զհանգերձ արկաւ զիւրեան:

Ի՛ գիշերին յորում մատնէր փրկելին մեր 'ի մահ խաչի, եւ 'ի լեան ուն ձիթենեանց, անթիթ զայս ասէր. հայր անց յինէն զբաժակս:

Որ նըստիս 'ի քրովես աստընձ բանդ. այսօր վասն մեր խոնարհութեամբ նըստոյ 'ի լերինն ձիթենեանց. օրհնեմք ըզքեդ անդա՛մ դար երգով:

Որ համագոյդ ես խորհրդոյդ հայրենի, աշակերտաց քոց ծանուցեր ըզխորհուրդ քո գալըս տեսնն. օրհն:

Որ ամենայն ես անորից եւ բաւական կենդանութեան. այսօր ըզծանկեալ խորհուրդ երրորդութեանդ յայտնեցեր եկեղեցոյ սրբոյ քո. օրհնեմք ըզքեդ անդա՛մ դար երգով:

Ըզբեզ օրհնեմք որ բաշխողդ ես բարոյութեանց, եւ հայցեմք որպէս 'ի մարդասիրէ, ընդ մօր քո ընտրելոցն զմանալի աշխարհն:

Զի դու ես տէր յորմէ հայցէր մայրըն հաւատով հանդերձ որդւոյք սիրբեցելովք ընդ աջմէ քո գիանու եւ յահեկէ. ընդ որս եւ մէք աղաչեմք զի գաստեցես ընդ սուրբքս քո:

Այլ դու բարձրեալ փրկիչ որ վասըն մեր խոնարհեցար, արժանի արա ըզմեզ ըմպել զբաժակ պատուիրանի կենաց քոց տէր. որով կացցո՛ւք յաջմէ՝ քումմէ 'ի հանդերձեալ քում գայլատեանն:

Սարսափելի հողմոյ նըման ահազսգոչ սաստիկ հրնշմամբ, երեւեցար 'ի վերնատանն հոգիդ դատուն երկոտաւան. որք առ 'ի քէն մըկըրտեցան որպէս զոսկի հրով մաքրեցան. մաքրեա 'ի մէնջ ըզմէզ մեղաց եւ ըզգեցո՞ ըզլոյս փառաց:

Եկիր յերկիր աստուածաբար դատել զաշխարհս իշխանաբար, ընդ արդարութեան եւ ընդ մեղաց եւ ընդ չարին դատաստանաց. բայցեր ըզգանձդ անհիւթական պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան. մաք:

Սերն 'ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց յինքն զանդամս իւր քեւ յօգեաց. զէկեղեցի իւր զոր շինեաց եօթըն սեամբ քո հաստատեաց. տընտես 'ի նմա եդ զառաքեալսն եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց. մաքրեա 'ի մէնջ ըզմէզ մէ:

Թագաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից, մարդասիրութեամբդ քո իրնայեա յանձնրս մեր. ստեղծիչ կենդանեաց եւ հանգուցիչ նընջեցելոց:

Իխաչին բեւեռեցար զմահու լուծեր զիշխանութիւն. յաւիտենից ըզնջեցեալսն վերածեր յանմահ 'ի կեանս. ստեղծիչ կեն:

Արժանաւորաց քոց աղօթիւք յիշեալ ըզմեր ըզնջեցեալսն, յորժամ գայցես անձառ փառօք հատուցանել մարդկան ըստ գործս. եւ մեր նընջեցելոցն շնորհեալ դատիլ ընդ սուրբքս քո:

Ըզբեզ կոյս եւ մայր եւ բնական աստուածային ներմարդութեանն, գոհաբանեմք եւ վերօրհնեմք զեղեալ փրկող կենդանութեան ազգի մարդկան. վասն որոյ ըզբեզ աստուածածին եւ կոյս բարեբանեմք ըզմայր եւ զաղախին փրկչին մերոյ:

Ծնունդին հօր եւ հին առուց անժամանակն յաւիտենից. ժամանակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ եւ 'ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վասն որոյ:

Ծնեալն 'ի քէն 'ի խաչ ելեալ եւ 'ի յաթոռ փառաց ընդ հօր. անարգեալ 'ի մարդկանէ փառատրուութեամբ երութեամբ երկրպագեալ. վասն որոյ:

Ըզբեզ ոչ միայն որդիք մարդկան այլ եւ վերին զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զըւարթնոց եւ հրեշտակաց, գոհաբանեն եւ վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր եւ զա:

Ապաւինեցաք 'ի խաչ քո արաւրիչ յաւիտենից, որ ետուր մեզ պահպան յաղթող ընդդէմ թըշնամւոյն. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեալ զանձինքս մեր:

Բարձրեալ թագաւոր որ վասըն մեր ելեր 'ի խաչ, եւ բարձեր սո-

հոգ

հան

ամ

խոսք

վաւ գլանցանս նախանտեղծին
անդամայ. անլաւ :

Գլըւխ տուրբ հաւատոյ եւ փայտ
կենաց մարդկան յայտնեալ, զոր
տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ
անկանգնելի. անլաւ :

Գողացաւ թընալին ընդ յայտնիլ
սրբոյ խաչին, եւ ՚ի յանձէ փառաց
նորա կործանեցաւ յանգուեգս
երկրի. անլաւ :

Երկինքը ցընծային եւ երկիրս ու
բախանայր, քանզի փըրկիչ ցուցաւ
տուրբ խաչն եւ ընտառու տիեզե
րաց. անլաւ :

Փառք Խոր եւ որդոյն եւ հոգոյն սրբոյ :

Իսկ անօրէն աշակերտին թողեալ
ըզգո՛ւթ սիրոյ նորա, եւ փո՛ւթայր
առ քահանայն. առեր ինձ զինչ
կամիք տալ, զի մատնեցից ըզվար
դապեան :

Այժմ եւթմիտ եւ յաւիտեան յաւիտեմից :

Ժողովեալ հըրէ խըն կըշտեցին
արծաթ բազմաւ. առեալ տարան
առ պիղատոս, ասեն ՚ի խաչ հան
՚ի խաչ, զի հայհոյիչ է՝ օրինաց :

Իջեր յերկնից անըսկիզբն որդի.
՚ի հողեղէն ՚ի բնո՛ւթենէ՛ մարդ
կան զշարչարանըս յանձն առեր.
օրհնեմք ըզքեզ որ եիր յառաջ
քան զամենայն յաւիտեան :

Ո՛ր ասացեր բանիւ ընե՛լ ամենայն
երկրի, ՚ի յերկրի յատենի կացեալ
տեսանեի՛ն արարածք. օրհն :

Յորմէ գողան զըւարթուք եր
կնից, այսօր եկիր կամաւ ՚ի խաչ
գեղարդեամբն խոցեցար. օրհնեմք
ըզքեզ որ :

Ըզտեր օրհնեցէք բարձր արա
րէ՛ք յաւիտեան :

Եւ զինամորն գեղարդեամբն

յարձակեալ, խոցեա՛ց զիող կե
նարարին. բարձր :

Ուստի անդիւր կենդանարար բըզ
խեալ, ըւսա՛ց զտիեզերս ՚ի մեղաց.
բարձր արարե՛ք :

Լոյս ընտոյ մոյր, եւ կենարար
բանին բնակա՛մս ըրան. քեզ երա
նիցեն անգ եւ աղինք ամենայն :

Ստեղծողին մայր, եւ հընձ-թեան
կերպի նորոգա՛մս զին. քեզ :

Լոյս ծագեցաւ ՚ի քէն նըստե՛լցս
՚ի խաւա՛մս ըրի. քեզ :

Եկեա՛լ ՚ի փրկութեան անգի
մարդկան, ՚ի ծառայէ՛ յանձն առ
նու մատնիլ ՚ի գոտառտան. համբե՛

րելո՛վ վանն ըզմե՛զ կեցո՛ւցանել :

Մատնեալ պիղատոսի որպէս մա՛
հապարտ, ՚ի յաննայէ՛ ե ՚ի կայիա
փայ գատանպարտեալ. համ :

Կացեալ ՚ի յատենի երկրորդ ա
դամ վանն սուաղինն անգամայ պար
տեանցն թողութեան. համբերե
լո՛վ վանն :

Ո՛վ ըսքանչելի եւ տեսիլ անհա
ւոր, զարարին երկնի եւ երկրի
այսօր տեսա՛ք ՚ի խաչին :

Տեսեալ ըզտէրն ՚ի խաչին խաւա
րեցաւ արեգակն. եւ վարանգյոր
տաճարին ցեղոյ վերո՛ւտո մինչ
՚ի վայր :

Անարգաթար խաչեցաւ տէրն ՚ի
մէջ ՚ի յանօրինաց. զի լըցցի գիրն
որ ասէ, թէ ընդ անօրէնս հա
մարեցաւ :

Ո՛ր թագաւորդ ես թագաւո
րաց քրիստոս, ՚ի ծառայէ՛ դատա
պարտեալ համբերելո՛վ վարն մեր.
երկայնամիտ տէ՛ր քեզ փառք :

Ո՛ր պատուական խաչեւըդ քո
քրիստոս եւ սուրբ արեանըդ քո

ձեռ

ողբ

տէր

ձեկ
բձ

հրց
դձ

դ

Հմբ
ԳԿ
ստե

հեղմամբ կեցողացանել ըզմեզ կա-
մեցար. երկայնամիտ:

Ո՛ր մարդասիրապէս վանն ամենե-
ցուն ամենայնի՛ համբերեցեր, ե՛ւ
ի՛ մահու ըզմահ կոխեցեր. երկայ-
նամիտ տէ՛ր քեզ փառք:

Ե՛կա՛յք հա՛ւատանցեալք եր-
կրպագեցողք սուրբ երրորդու-
թեանն. լո՛յսն որ ընդ հօր է՝ յե-
րութեան ի՛ քանանայից դստնապար-
տեալ եկեալ ի՛ խաչ ե՛լանել ա-
նըմա՞հ՝ թագաւորն:

Զոր երկի՛նք ոչ բա՛ւէի՛ն տա՛նիլ,
ըզփա՛յս պատուհասի՞ ո՛ւսով
բարձեալ եւ եկեալ ի՛ տեղի՛ կա-
ռափրմա՛ն ի՛ խաչ ե՛լանել անը՛:

Հիացեալ պետութեանց երկնից
ընդ թաղումըն տեսուն ի՛ նոր գե-
րեզմանի. քանիզի՞ն որ անմահն
է՛ յերութեան վանն արարածոց
փրկութեան ըզմա՞հ՝ ճաշաւ
կեսց անը՛:

Երգ տեսուն Ներսիսի Հայոց կաթողիկոսի,
ասացեալ յաղագս մեծի ուրբաթու գիշերին
աւետարանացն:

ԳԿ

Եւսօր անճառ լուսոյն ծագումն
ի՛ փրկութեան մեր կանտարումըն,
խոնարհի ի՛ վերնատունն ի՛ ստուե-
րական տօնից լընումն. նախ քան
զընթրիսըն խորհրդոյ ափածաւ
զեռնակ արկողն լուսոյ, եւ ջուր
առեալ ծառայաբար զոտըն լուա-
նայր զանկերտացն:

Բանին հօր փառաց լուսոյ պետ-
րոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր, այնքով
ձեռաց որոյ են գործք երկնից եր-
կինք եւ երկրաւորք. որով կուրաց

աչքք բացան խուլք եւ համերք
արձակեցան. որ վերածեաց զինքն
ի՛ ծովին, սաստեաց անկեցն եւ լը-
ռեցին:

Գըլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու,
սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ.
որով դառնայր եւ հնազանդէր,
զոտս եւ ըզլուսս մաքրել մաղ-
թէր. գըլխոյս ասէ՛ չէ ինչ պիտոյ
լուացումըն ջրոյ զի լուացեալ է.
նոսիցրդ պէտք են մաքրութեան
յօգիլ ի՛ գլուխըս սրբութեամբ:

Դասուց իւրոց աշակերտաց զոր
նախ բանիւ վարդապետեաց, այ-
սօր գործով ըզծայրագոյնն եցոյց
յինքեան զխոնարհութիւն. սպաւ
սաւորեալ հողեղինաց այն որ ան-
տեսն է՝ հրեղինաց. տարեալ պաշ-
տօն իւր ծանայիցն այն որ պաշտին
ի՛ սրովբէից:

Եթէ տէրս ասէ՛ էից եւ վարդաւ
պետրս բոլորից, զաշակերտացդ եւ
զծառայից զոտըն լուացի ի՛ հնոյ
աղտից. միմեանց եւ գուք համաւ
բնութեամբ ցուցէք ըզնոյն խոնար-
հութիւն, բարձրացելոյն ի՛ կործա-
նումն եւ անկելոյ բնութեանդ
կանգնումն:

Զոր մաքրեցեր յաւանդանին մա-
քուր ձեռք զոտըս նոցին, եւ
ուսուցեր խոնարհութեամբ յան-
թող լինել չար հրպարտին. եւ
զիմ լըն զտիղմըն մեղաց աղաչա-
նք սրբոյ գընդին. եւ ըզգընացս
նուղեալ զոտին խոնարհութեամբ
ելեւք յերկինս:

Օրթի: Աւետարան ըստ Յովհաննու:
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ:

Էից զօրէնսն մովսէսի զօր
խօսեցաւ 'ի սինայի . եկեր ըզդառն
օրինակին եւ ըզբաղարջն ընդ եւ-
ղեգին . ըզհինն 'ի նորս փոխելով
զըստուերն 'ի լոյս ճըշմարտելով .
փոխան գառինն ինքնն գողով գառն
աստուծոյ նըւիրելով :

Ընդ բաղարջն հաց անխմոր ետ
ըզմարմինն իւր զերկնաւոր , ըզկու-
սածինն անսերմնաւոր զանապա-
կանն եւ զհոգեւոր . ընդ ոչխարին
արեանն ուխտին ետ մեզ զարինն
իւր ուխտ կըրկին , եւ եղեգան
գառնագողնին փոխան ըզլնրս
աստուածային :

Թագաւորն արարածոց զհացն
կենաց ետ քաղցելոց , եւ ըզբա-
ժակն ուրախարար որք յանամայ
տըրտմեցելոց . այս նոր ուխտ է
իմոյ արեան , փոխան հընոյ ուխ-
տին արեանց . զոր յիշատակ իմ
անսիցէք մինչեւ եկից ես միւս-
անգամ :

Ժողովեալքս 'ի քէն հայցեմք ընդ
ժողովեալ մետասանին , որ զկենա-
րարդք քո մարմին բաշխեալ ետուր
ընդ բաժակին . շնորհեաւ եւ մեզ
տէր ընդ նոսն հազորդ լինել քում
սեղանին . կենաց հացիդ յոր փա-
վագիմք եւ ըմպելոցդ ում ծա-
րաւիմք :

Ի՞ յընտրելոց աշակերտացն յու-
գաս մեկնեալ 'ի սուրբ գառանցն .
զբարձող մեղաց զգառն աստուծոյ
մատնէր 'ի մահ ընդ արծաթոյ . 'ի
յընթրիսն հոգեւոր մերձի ժը-
պիրհն եւ նենգաւորն , ուտելով
ընդ վարդապետն յաճախէ զխա-
բէութիւն :

Լոյսըն խօսէր աղերսայլի խաւա-

րելոյն վասն դարձի . մի՞ ոմն 'ի
ձէնջ անէ՞ եղբայրք զիս մատնելոց
է առ 'ի մահ . պետրոս լուեալ
զայն զարհուրէր եւ անհարկէր
առ յովհաննէս , հարցանել թէ
ո՞վ իցէ գաւաճանող վարդապե-
տին :

Օրքի : Աւետարանս ըստ Ղուկասու :
Մերձեցաւ տօն բաղար :

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն
ըզտըրտմով թիւնն փայտեաց ,
թացեալ պատառ տայ յովհայի
նընաւակեալ զգողն մատնիչ . զոր
անեալ եւ մերկայսն յանտուա-
ծային հոգւոյն շնորհաց . մատնե-
ցաւ նախաջարին ընդ մատնու-
թեան վարդապետին :

Մայրագոյն լուսոյն զերկեալ խա-
ւարանէրն արտաքս ելեալ . տէրն
յայտնէր լոյս եղելոցն ըզգայթակ-
ղելն 'ի գիշերի . պետրոս խօսէր
խրախոսելի եւ կըշտամբելու հա-
ւախօսի . զիւրն յաշխարհէ զփո-
խին ասէր եւ ըզգալուստ հո-
գւոյն պատմէր :

Անդրոնեան յայնկոյս ձորոյ 'ի
վերնատունն եւ խորհրդոյ , եմուտ
պարտեզ ընդ պարտիզի եմոյժ զա-
գամ յագին դրախտին . մոլեցես
եւ զմեզ տէր ընդ նմին ուստի
հանէր նախ զանաջինն . զի ժա-
ռանգել ըզհայրենին արժանաս-
ցուք մեք վերըստին :

Հոգայր ըզկրիցըն տըրտմաբար եւ
րիւքն եղեալ առանձնաբար . փրու-
կել զաշխարհս հոգիս յօժար բայց
է բնութիւն մարմնոյս տրկար . ոչ
ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր եւ ոմն

անդօր վըտանգուռնօր . այլ մի եւ նոյն գոլ միաւոր կըրէր ըզկիրսըն կամաւոր :

Ձայնիւ մաղթէր աղօթական վասն իմ ան հայր իւր էական , ծոնըր զընէր խոնարհական որո՞ւմ կըրկ նի ծոնըր ամենայն . եթէ փրկիլ մարդկան հնար է անանց մահո՞ւ իմ որ գրեալ է , բաժակ մահուս յինէն անցցէ ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ եսցէ :

Ղօղեալ յերկիւղ բըրտանց հո՞ւ ման ոլոռնաձեւ կայլակ վիժման , ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ զօլ լինական գիրըն լըցեալ . զի կա տարեալ էան զենոթիւն աստ ուաճըն բան ըզմարդկութեան . պարտ էր զերկիւղ եւ զտըրտմութիւն յիւրո՞ւմըն կրեւ տնօրէնութիւն :

Օրթի : Աւեսարան ըս Մարկոսի :
Եւ ասէ ցնոսա յիսուս :

Ճառագայթ փառաց էին որ ըստ բնութեանն մարդկային , տաճնապեցար ի գիշերին աղօթեցեր ան հայր յերկինս . ծագեա՞ ի մեզ զլոյսդ երկնային եւ փարաւ տեա՞ զերկիւղ չարին . մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ քո սուրբ բեւեռեցսցին :

Մերձեալ յուզան որ մանտեղոց հանդերձ դանոն փարիսեցւոց , անկան նըման ստորանկեղոցն որ յաւիտեան չէն կանգնեղոց . յո՞ւ դաս նենգան համբո՞ւրելով անիթ մահո՞ւ նըշան տալով , փոխան սիրոյ զնա՞ մատնելով չար ընդ բարւոյ վըճարելով :

Յայնժամ առ գոթ սիրոյն պէտ ընծանային անուն մաղքոս , եհատ սուսերը զանանջն աջոյ որ ոչ լըւաւ տեսաւ իւրոյ , իսկ տէրըն մեր արածգայէս յունկըն մեր ձեալ բըժըշկապէս , անողջացոյց անտուածապէս զոր ոչ տեսին կուրացն հանգէս :

Նոր հօտին փորոն ցլրուեալ քան զի զհոլիւն քաջ հարեալ . պէտրոս միայն ըզհետ երթեալ ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ . նըշանակեալ հաւըն խօսէր ան ի պէտրոս տէրն ակնարկէր . զբանըն յիշէր գանն արտասուէր ի գլըմանէն գար ձեալ կանգնէր :

Ենորհեալ վիմին եկեղեցւոյ զոր պահեցեր ի հոսելոյ , եւ կանգնեցեր ի գլըրեղոյ վանըն սըրտին արտասուելոյ . կանգնեա՞ եւ զին տէր ընդ նըմին ի գլըմանէ սայլ թաքողին , տալով աչացո յորդ արտասուս եւ ջո՞ւր նըման ծոլո՞ւ գլընայս :

Ո՞վ կամաւ զանկապելին կապեալ ըզձեռս արձակողին , ի յապարանսն տանէին կայնափայ եւ ան նային . ծանայն զերեւն այն անպտակէր յորմէ սրովքէն թեւաաքողէր , թո՞ւք արձակեալ պիղծ բեւրանովն յայն որ կուրին լոյս ծանգեաց թքովն :

Օրթի : Աւեսարան ըս Մարկոսի :
Յայնժամ ասէ ցնոսա :

Չոր կապանաց մարդկան լուծիչ որ կապեցար ընդ կապելոյն, զիս արձակեա յինքնականպէս մեզ զայ կապից զըծօխայնոյն. որ ընդ մեզօք պարտաւորին կացեր անմեղդ 'ի յատենին. յորժամ փառօք գտն հայրենի մի գտնուցես զիս ընդ նոսին:

Պատկառանք հինն անամայ որ ձաղեցար փառն նորա, ջնջեալ զաւմօթ մեզայց լրբին ուրով զերեսս իմ ծածկեցին. որ ներեցեր չար ծառային տեւ ձեռօք քեզ ապտակին. հար ուժգնակի զգէմք չարին ուրպէս եւ զիս եհար ուժգին:

Ջաշն լուսոյ յառաւօտին 'ի յուրբանութն հինոյ զատկին, կայր առաջի գտնաւորին ծառայն նըստէր 'ի յատենին. 'ի հարցանել պիտանոսի տէրն ոչ անէր պատասխանի. զի կանխապէս զիրէն լըցցի եղբ' ես մնող որ ոչ խօսի:

Ռամկալիսն դասք զնուստնոցն արկին հանդէրձ նախատանայ, այնմ որոյ զգեստն է լոյս փառնոց իւրեւ զծածոց զինքեամբ արկած. 'ի ծոռնր իջեալ կատակէին զգլուխն եղեգամբ հարկանէին. պըսակ 'ի փշոյ բնորէին ըզփնւշ մեղացքն բարձողին:

Սոսկալիսն քերթիւքից բառնայր ինքեամբ ըզփայտ խաչին, մինչ 'ի տեղի գողգոթային յորում եղեալ մարդն առաջին. ետուն ըմպել գինի զմըռտեալ եւ կերակուր լեզեաւ խառնեալ, որով զպրտոյն գաւըն ճաշակ փոխեաց մեզ քաղցր եւ անորժակ:

Վերնակալնքն զարհուրեալ տեսին ըզտէրն մերկացեալ, եւ ըզ-

հանդերձսն բաժանեալ պատմու՜ւ ճանին վիճակ արկեալ. ըզձեռն եւ զոտսն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին. ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին զմտնո՜ւնն որ գրեաց 'ի տախտակին:

Որքի: Աւեսարան ըստ Մատթ. 23: Իսկ նոցա կաշեալ:

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռնոցն որ ընդ տալից ընթանալեաց, փայտ ընդ փայտի գաւըն պրտոյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով. 'ի մէջ երկունց անօրինաց կայր մերկացեալ տունդն օրինաց, զոր ոչ տեսին անգլին կուրաց բոց 'ի միայն առաջ զակաց:

Բոպէից արեգակնն ըզտուռն անբար զիշերանման, զըստուկըն քող արկ մերկութեան զի մի տեսեանին անօրժան. 'ի մէջօրեայն նրու մայաւ յորժամ անամ մեզօք մեռաւ. 'ի յիներորդն 'ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ:

Յօղեր տրտօնք ցաւագին մայր տեսուն որ կայր մերձ առ խաչին, յորժամ լուեր ըզճարաւին բարբառելոյ իւր միածնին. ետուն քաւ ցան խառնեալ լեզի այնմ որ բըղխեաց գետ յաղեհի, եւ 'ի վիմէն վըտակ բարի անբոյց տոհմն գաւաւ նացողի:

Խիւճեալ յերրորդ ժամու ծծին զմիտըս նախնոց մօրն եւային, 'ի վեցն անկեալ մարդն առաջին հաւանական բանիւ նորին. 'ի սոյն ժամու տէրն 'ի խաչին զի քաւես:

ցէ՛ զմեզրս նոցին . եւ յորժամ
ե՛լ անգամին հին եդ զանազակն 'ի
մէջ գրախտին :

Փարեւը բարբառ ընդ իմ էլի էլի՛
առ հայր գոջեր , զհոգին կամաւ
հօր անանդեր զհոգիս մարդկան
նոցն ընծայեր . երկիր հիմամբք սաւ
սանեցաւ եւ վարագոյրն ընդ մէջ
հերձաւ . վէմք 'ի յինքեանց պաւ
տանեցան եւ գերեզմանք մահո՛ւ
բացան :

Քաջողը 'ի սբանշէլեանցս աստուած
մարմնով վասն իմ խաչեալ . մերով
բնութեամբն մեռանի աստուած
անմահ խոտովանի . կըրկնալըտանկ
կողին անբերբք եկեղեցի՛ իւր հաս
տատի . ջրովն մաքրի զարիւնն ըմ
պէ՛ զորդի՛ ընդ հօր փառանորէ :

Օրքի : Աւեսարան ըստ Յովնանու :
Գիտեր եւ :

Նորին երգ՝ մեծի Ուրբաթու ցերեկին :

44

Նորողը տիեզերացն որ զգեցու
ցեր մեզ ըստ փառաց , արկար
ըզբեւ 'ի զննուորաց քլամիդ կար
միր նախատանաց . մերկեալ յինէն
ըզքոնւթ մեղաց ըզտորտմագի՛նն
արեամբ ներկած . եւ ըզգեցո զու
րախալին ըզպանտմուճանն իմ զան
ուղին :

Երկնաւոր թագանորիդ 'ի ծունբ
իջեալ խաղ առնէին . ծածկեալ
ըզգլուխըդ կընփէին եւ եղե՛գամբ
հարկանէին . եւ զիմ անկեալ մինչ
'ի գետին 'ի հնազանդե՛լ կամաց
չարին , մի թողուցուս խանդալ
սովին ան կանգնեցես զիս վէ
րըտօրն :

Բամեալ բոլորդք քո մարմին յետ
վըճընոյ գտտաւորին , սաստիկ եւ
առ զհստուած գանին վասն գաւ
նից նախաստեղծին . զիս որ յոտնց
մինչեւ ցըզլուս ցաւօք նեղիմ
անհրեարին , անողջացո գարձեալ
կըրկին որպէս շնորհօք յաւաղա
նին :

Սըրբափայլ պըճնեալ զարդուն
զոր զգեցողցեր աշարոնին , փոխան
պըսակ 'ի փոյց եգին մըշակք այ
գւոյն խորացլին . ըզփուշ մեղաց
հանցես յինէն զոր յիս եհար իմ
թըշնամին . եւ ողջացո զխալթ
ուած վերին զի սովք մեղացըն
ջընջեցին :

Օրքի : Աւեսարան ըստ Մատթայի :
Իբրեւ այդ եղեւ :

Ետուն ըմպէլ քեզ ըզլեղին եւ
ըզքանցանն 'ի ծարաւին , արբեր
կամաւ զի քանցորացին ճաշակք
պըսողցն գանձագունին . ըզգանու
նութինն թունանորին զոր 'ի մաւ
տանա հոգւոյս արկին , հերբեալ
'ի բաց հանդերձ սովին եւ քանց
րանցի սեր քո՛ 'ի ամին :

Ստեղծեալ ծառոյ մահաբերին
այնիմ որ բռնաւ 'ի մէջ գրախտին ,
փոխան բարձեր ըզփայտ խաչին
'ի գողգոթա հաներ տեղին . զիմ
ան 'ի մեղս անկեալ հոգի եւ ծան
րանցն բարձող բեռին , բարձ 'ի
յուսոյդ ըստ ոչխարին հան 'ի յեր
կինս յուխտեալ տեղին :

Ի՞ յուրբաթո՛ւ ժամ երրորդին բեւ
ւեռեցար տեր 'ի խաչին . լուծեր
զկապանս նախաստեղծին եւ կաւ
պէցեր ըզթշնամին . զիս ամբացո՛

ընդ հովանեան կենդանարար քո
նըշանին . եւ 'ի ծագելն յարեւել
լնց լուսանորեա լուսով նորին :

Երանեալ աւանդակին բացեր ըզ-
դուռն ազին դրախտին . ըստ հա-
ւատոյ սըրտի նորին կատարեցեր
ըզկրնդրելին . սուր եւ ինձ տէր
ընդ նըմին լուել ըզնոյն պատաս-
խանին . այսօր ընդ իս իցին յազին
'ի հայրենիս քո սուաջին :

Օրքի : Աւեստան ըստ Մարկոսի :
եւ վազվազակի :

Բարբառուելով զէլն էլին հիմունք
երկրի տատանելին , եւ վարապոյր
հին ծրինին վերստտ 'ի վայր պա-
տանելին . սորց ընդ վնասն որ
շարժէին շարժեալ զանշարժ սիրտս
'ի բարին . ընդ պատասուել վարա-
պուրին զմի պատասուեա ըզգիր
պարտին :

Արեգակաւն լոյս քծլ սրկեալ իսա-
ւարանայր միջօրէին . եւ գերեզմաւ
նըք բանային մարմինք սըրբոցն
յառնելին . ընդ իսաւարել լուսաւ
ւորացն մարբեալ յինէն զգործ իսա-
ւարին . ընդ մեռելոցն որ յառնելին
կանգնեալ զմեղօք մեռեալ հոգիս :

Նոր սիրոյ պատուիրանին գործով
լըցող եղեր բանին , աղօթելով առ
հայր յերկինս թողնու ըզմեղս որ
'ի խաչին . ինձ որ հոգւոյս հաւա-
տացեալ երկրպագեմք քեզ միա-
ծին , թող ըզլուծումըն հրամանին
մի յիշեսցին մեղքն սուաջին :

Սարսեցին սանդարամետք 'ի յա-
ւանդելն առ հայր զհոգիդ , որ 'ի
դրժոխս իջնի ներքին 'ի բանտ մա-
հու եւ իսաւարին . կանգնալ զեւ-

խանըն մահածին հաներ զհոգին
որ 'ի բանտին . եւ զիս հանցես տէր
ընդ նոսին բանտէ մեղաց աղջա-
մըզջին :

Օրքի : Աւեստան ըստ Ղուկասի :
եւ իբրեւ այգ եղեւ :

Ազգերացն սննդական որ յեա
մահուն անմահարար , ըզլիսեալ 'ի
քէն վնտակ կրկին 'ի նորոգումըն
կողածնին . լոյս ըզլերան իմ յար-
ւուցումըն քո արեան կենարա-
րին . լուս գարձեալ յաւանդանին

Թէ ոչ շնորհօք այլ սրտասուօք :
Յանմահից մեռանելոյ զմեռեալ
հոգիս կենդանացն . թանձամբ 'ի
նոր գերեզմանի զթագեայս 'ի մե-
ղա վերածեալ . 'ի զրի ներքնումն
իջանելով 'ի դրոյ մեղաց վերաբե-
րեալ . 'ի ստուեր մահուն քո բնակե-
լով լուսանորեա եւ զիս հոգւով :

Միրտ իմ առ քեզ ազանակէ բան
որ ընդ հօր 'ի սկըբրանէ . որ կա-
մաւոր վանքն մարդկան կրեցեր
մարմնով զայս ամենայն . ինձ լը-
սելի արա՛ ըզձայն յարքայութեան
նըզ քո կոչման , ընդ ժողովոցն
անդ անդրանկացն օրհնել ըզքեզ
միշտ յաւիտեան :

Օրքի : Աւեստան ըստ Յովնանու :
եւ նոքա :

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ՇԱՐԱԹՈՒՆ ԹԱՂԱՐԱՆ
ՏԵԱՌՆ

ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒՆ ամենեցուն
այսօր խընդրի՛ պարգէւս 'ի
պիղատոսէ. եւ սրկողն ըզլոյս որ-
պէս զօժոց հանտի՛ պատիլ 'ի
յովսեփայ:

Կէնդանատուն ամենեցուն այսօր
զընի՛ 'ի նոր գերեզմանի. եւ գանձն
անմահութեան կընքի՛ մատանեալ
քանչանայիցն:

Արարածոց փրկութիւն քրիստոս
այսօր եղաւ 'ի նորափոր վիմի. զոր
օրհնէն զօրք երկիւրջ երդով պահ-
պանի՛ 'ի զինուորայն:

Կէնդանին յաւիտենից քրիս-
տոս այսօր խընդրի՛ որպէս մեռեալ
'ի պիղատոսէ. եւ մերկութեան
ծածկոյթն անգամայ յանձն անու-
պատիլ 'ի յովսեփայ:

Անմահութեանց տըւոյ քրիստոս
այսօր 'ի հոգ մահու խոնարհեցաւ.
եւ բնակեալն 'ի լոյս անմատոց
թաղեցաւ մարմնով 'ի սիրտ երկրի:

Արեգանն արդարութեան քրիս-
տոս այսօր եղաւ 'ի գբի՛ ստուե-
րականի. եւ փառացըն հօր ճա-

ռագայթ ծածկեցաւ վիմով 'ի մէջ
երկրի:

Կուտնին մարմնով քրիստոս
այսօր զընի՛ 'ի կոյս գերեզմանի.
եւ լուծիչն երկանց գըժոխոց մա-
տանեաւ կընքի՛ քանչանայիցն:

Որ թագաւոր պէս թագաւո-
րաց քրիստոս, 'ի ծառայէ՛ դատաւ
պարտեալ համբերելով փառն մեր.

Երկայնամիտ տէ՛ր քեզ փառք:
Որ պատուական խաչիւրդ քո քրիս-
տոս եւ սուրբ արեանրդ քո հեղ-
մամբ կեցոյցանել ըզմէ՛ կամեցոր.
Երկայնամիտ:

Որ մարդասիրապէս վանն ամենե-
ցուն ամենայնի՛ համբերեցեր, եւ
'ի մահու ըզմա՛՛ կոխեցեր. երկայ-
նամիտ տէ՛ր քեզ փառք:

Արծաթափրութեամբ բնակեալ
յուզա, զիւր ըզմէ՛ ըզփարգաւ
պէսն ընդ երեսուն արծաթոյ
հըրկիցըն մասնէր:

Ընդ որում ես համբուրեցից
սաէ ըզնա՛ կալարուք. ով համբոյր
նենգութեան, նըշան եւ անխիթ
մահու:

Մերկացաւ յինքենե՛ զատուաւ
ծայի՛ն սուրբ հոգին. եւ ըզգեցաւ
ըզսատանայ, որպէս զհանդերձ ան-
կաւ զիւրեան:

Որ նըստիս 'ի քրովէս անտը-
ւանձ բանդ. այսօր փառն մեր խո-
նարհութեամբ նըստար 'ի լերի՛նն
ձիթենեաց. օրհնեմք ըզքեզ ան-
դադար երգով:

Որ համագոյդ ես խորհրդոցըդ
հայրենի, աշակերտաց քոց ծա-
նուցեր ըզխորհուրդ քո գալըս-
տեանն. օրհնեմք:

Որ ամենայնց ես անարիչ եւ ըս-

տեղծիչ կենդանութեան . այսօր
ըզմածկեալ խորհուրդ երրորդու-
թեանը յայտնեցեր եկեղեցւոյ
սըրբոյ քո . ծրհներք ըզքեղ անգաւ
դար երզով :

Հոգ

Նոյն եւ նման հօր եւ որդւոյ
հոգիք անեղ եւ համագոյ . բնու-
խումբն հօր անբըննաբար անուղ-
յորդւոյ անճառաբար . 'ի վերնաւ
տունն այսօր իջեր զհոգիք շնոր-
հաց քոց արուցեր . ա՛րբո՛ւ եւ
մեզ ուղորմութեամբ 'ի բաժակէդ
իմաստութեան :

Ե՛կց տտեղծող արարածոց որ շըր-
ջէիր 'ի վերայ ջրոց . նոյն եւ 'ի
ջուրսն աւանդանին 'ի շնորհել մեզ
քո՛ւմ էակցին , գըգուես սիրով
աղանակերոյ զմտորիկ ծնանիս աս
տուածակերպ . ա՛րբո՛ւ :

Բարձուն վերնոյն իմանալեաց եւ
ըստորին այսր ըզգալեաց . որ մար-
գաբէս տաս 'ի հոգուաց եւ անաւ-
քեալս 'ի ձրկտրաց . անէտանոր
ըզմաքսանորս բարող բանի քո՛ւմ
զհալածողս . ա՛րբո՛ւ :

Հան

Ի՛՛ ձայն փողոյ գայլատեան քո՛
տէր , ամենայն հոգիք զարթոյն
կալ 'ի դատաստանի քո՛ւմ քրիստոն
անտըւանծ մեր :

Յորժամ հընէ՛ բարբառն անաւ
գին , եւ հարկանի փող յարմա-
թեան մերոյ , եւ մեք գոնէ՛լով ա-
սեմք փառք գայլատեան քո տէր :
Յորժամ առնես հատուցումըն
տէր , եւ սուրբք քո պարծեսցին
'ի քեզ . եւ մեզ շնորհեսցես փըր-
կիչ կալ 'ի յաջմէ՛ քո՛ւմմէ :

ած

Ձքեղ հայր յառաջ քան զյաւ-
ւրտեանս բարեբանեն դասք ան
մարմնոց հրեշտակաց . ձայնիւ եր-

գով գոչեն եւ անգալակեն . անտ-
ուանձ անտո՛ւնոց եւ տէր տէրանց
փըրկիչ գոլով :

Ա՛ռաքեցեր զքո միանձինրդ մարմ-
նանալ 'ի սուրբ կուսէն . եւ անա-
րատ ծընանիլ յորովայնէ անապա-
կան , բաժնալով ըզմեր նեղու-
թիւնս . անտուանձ աս :

Շնորհք բարի յերուսաղէմ երեւ-
ւեցաւ հեթանոսաց . զի արարիչն
յաւիտենից տըղայ եղեալ յոր-
դեգրութիւն կենաց կոչէ . աս
տուանձ անտո՛ւն :

Գլուխ սուրբ հաւատոյ եւ փայտ
կենաց մարգկան յայտնեալ , զոր
տեսեալ այսոյն պըրծոյ կործանե-
ցաւ անկանգնելի . անաչեմք սու-
վաւ փըրկիչ պահպանեա՛ զանձի-
նիս մեր :

Խաչ

Դողացաւ թըշնամին ընդ յայտնիլ
սրբոյ իաչին , եւ 'ի յաճէ՛ փառաց
նորս կործանեցաւ յանգուսեգս
երկրի . անգա :

Երկինքը ցընծային եւ երկիրս
ուրախանայր , բոնուի փըրկիչ ցու-
ցաւ սուրբ իաչն եւ լուսատու
տիեզերաց . անգա :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Ա՛րթուն բնութեամբ արարիչն
ամենեցուն այսօր նընջէ՛ 'ի մեջ
մահացելոց . որ պահէն զխորայէ՛լ
անքուն պահպանի՛ 'ի զինուորացն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Յընծութիւն արարածոց քրիստոն
այսօր արտասուի՛ որպէս մեռեալ
'ի տըրտմագեցիցն . եւ բուրձմի
անմահութեան խընկի՛ 'ի զգաւ-
տիցն իւզաբերից :

հրդ
դէ

Զքեզ օրհնեմք թագաւոր
յաւիտեանց . անմահ անտրւա՞ծ
հաճոյն մերոց :

Զոր ոչ բեռութիւնք անարածոց
զանտըւած տանիւր , մահուա՞մբ
սահմանեալ գրնի՛ ինոր գերեզմա-
նի . նո՞ր զիս ընդունելով մա՛րդ .
գովեմք ըզքեզ տէր հաճոյն :

Որ անսիւսի գրով հաստատեալ
քարտէզ , կը՛նքի՞ մատանեալ ան-
կորուստ պահելով ըզմե՞զ հաւա-
տով երրորդութեանդ . գովեմք
ըզքեզ տէր հոր :

Ըզտէր օրհնեմք՝ ^{հիմար}ցէք եւ՛
բարձր արարե՞աք զեմ յաւիտեան :

Օրհնեմք՝ ^{հիմար}ցէք . Զքրիստոս թա-
գաւորն յիմանալի՛ զօրացն անիւ-
պատուեալ . եւ՛ բարձր :

Օրհնեմք՝ ^{հիմար}ցէք . Զանյաղթելի՛
զթագաւորն որ պահի՛ ի՛ զինուո-
րաց գանձն անմահութեան . եւ՛
բարձր արարե՞աք :

մեծ

Աստուածածին երկնայի՛ն դուռն
ստուածայի՛ն ձայնիւն անետա-
րանէր հրեշտակն . ուրախ լերբեր-
կրեալդ տէր ընդ քեզ :

Ի՛ քերովիւս բազմեալ ընդ հօր ան-
նապականաբար բնակիլ հաճեցաւ
ի՛ քում յորովայնի . ուրախ լեր-
բերկրեալդ տէր ընդ քեզ :

Որ բոցեղէն սրովբիւք չըջնափա-
կեալ պահել , այսօր ի՛ մէջ մարդ-
կան ի՛ գիրկիս հողեղբնի՛ յայտ-
նեալ . ուրախ լեր :

ողր

Որ բաշխողդ ես բարութեանց
եւ պարգեւատող արարածոց քոց .
այսօր հաճեցար խընդրիլ ի՛ պար-
գելի՛ մասին ի՛ պիղատոսէ : զի եւ
մեզ շնորհեցես զպարգեւս ողոր-
մութեան քո :

Որ զանձաւ ըզոյս փառաց իբրեւ
զօթոց ըզքեւ արկար . այսօր ան-
ձաւ խոնարհութեամբ պատե-
ցար ի՛ յովսեփայ ի՛ գերեզմանի՛
տըքնեալ . զի ըզհնութիւն մեզաց
մերոց նորոգեցես ի՛ կեանս ան-
մահ :

Որ յեռութեանդ ես ընդ հօր ան-
պարագրելի բանդ , այսօր մատա-
նեալ քահանայիցն պարագրիլ
ի՛ յանձն առեր անկողնպտելի՛
գանձ . զի ըզմեզ փրկեցես ի՛
յանցանաց մեզաց մերոց :

Յովսէփ ճըմարիտ եւ արդար
հայցէր ի՛ պիղատոսէ զհասարա-
կաց ըզպարգեւատուն . որ տըւա-
մե՞զ գանձ անկողնպտելի :

Պատեա՛լ սուրբ կըսաւովք զմար-
մինն տերունական զարկողն ըզ-
լոյս որպէս զօթոց . որ ըզգեցոյց
մե՞զ ըզգեստ անկողնպտելի :

Եզա՛ւ ի՛նորանոր ի՛ վիմի եւ մա-
տանեալ կընքեցաւ . որ զնախան-
տեղձն կենդանացոյց , եւ զմարդ-
կա՛ն կանաչնրս մահո՛ւ եղոյծ :

Յովսէփ քեզ համատացեալ
պիղատոսի անկողնպտելի , շնորհել զտե-
րունեանդ մարմին :

Զանապական զաստուածացեալ
մարմինդ պատեալ սուրբ կըսա-
ւովք , եւ եղ ի՛ գերեզմանի :

Որ արարիչդ ես արարածոց հան-
գոնցեալդ ի՛ քերովիւս , վիմով
կընքեցար յերկրի :

տէր

մեկ
ստե
գի

Գովեալք Թիմուսն ձառու :

Յարեալ քրիստոսն 'ի մեռեալ
լոց անէլուիւն :

Եկայք ժողովուրդք երգեցէ՛ք
տեառն անէլ :

Յարուցելոյն 'ի մեռելոց անէլ
լուիւն , որ զաշխարհս լուսաւո՞
րեաց անէլ :

Նորացուցէ՛ք զօրհնութիւնս
յարուցելոյն 'ի մեռելոց :

Ո՛ր նորոգեացն ըզտիեզերս , նոր
օրհնութիւնս երգեսցունք յարու
ցելոյն 'ի մեռելոց :

Եկայք նոր ժողովուրդք , նոր օր
հնութիւնս երգեսցունք յարուցե
լոյն 'ի մեռելոց :

Ամմաւ յանձն առե՛ր ըզարշա
րանս խա՛չի եւ համբերեցէ՛ր ,
անէլուիւն :

Թանգեցար 'ի սիրտ երկրի երեքօր
եաց անէլուիւն , եւ յարեալ աւ
տուածանայէս , անէլ :

Յարուցելոյն 'ի մեռելոց երկր
պագեսցունք անէլուիւն , որ փր
կեացն ըզտիեզերս , անէլ :

Տո՛ւք օրհնութիւն տեառն աւ
տուածոյ յարուցելոյն 'ի մեռելոց :

Նա ըզգըծո՛ւրս գերեաց մահ
ուամբն իւրով , եւ զհրճօրն կա
պեաց . տո՛ւք օրհն :

Տէ՛ր հրճօ՛ր զօրութեամբ իւրով ,
տէր կարող 'ի պատերազմի . տո՛ւք
օրհնութիւն տեառն աւ :

Յարուցելոյն 'ի մեռելոց քրիս
տոսի անտուծոյ երգեսցունք ընդ
հրեշտակս օրհնութիւնս . անէլուիւն
անէլուիւն :

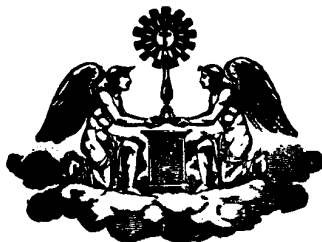
Փրկողին տիեզերաց կենարար
յարութեանն երգէս :

Եկայք մանկունք առաքատի
երկնուոր փեսային երգեսցունք ընդ
հրեշտակս օրհնութիւնս անէլ :

Ո՛ր յարեալ 'ի մեռելոց կեն
դանութեանց պարպեալատն քրիս
տոս անմահ թագաւոր , ընդ եր
կնայի՛ն զըւարթո՞ւնս նոր օրհնու
թիւն քեզ երգեսցունք . անէլուիւն :

Ո՛ր մահուամբ ըլմահ լուծեր ան
մահութիւն մեզ շնորհեցեր կեն
դանարար քո յարութեամբդ . ընդ
երկնայի՛ն զըւարթո՞ւնս :

Ո՛ր 'ի յերկինս համբարձար եւ
ընդաջմէ՛ հօր նրատար յաթու փա
ռաց բանդ անտըւած . ընդ երկնա
յի՛ն զըւարթո՞ւնս նոր օրհնու
թիւն քեզ երգեսցունք . անէլ
լուիւն :

Կ Ա Ն Ո Ն

ՍՈՒՐԲ ԶԱՏԿԻՆ

որհ
առ

ԱՅՍՈՐ յարեալ 'ի մեռելոց
փեսայն անմահ էլ երկնա-
ւոր. քեզ աւետի՛ք խընդոթեա՛ն
հարսն 'ի յերկրէ՛ եկեղեցի. զի
հնեա՛ 'ի ձայն ցընծոթեա՛ն զաւ-
տըւա՛ճ քո՛ սիրոյն:

Այսօր անձաւ լոյսն 'ի լուսոյ լու-
սաւորեաց զմանկունիս քո, լու-
սաւորեա՛ երուսողէ՛մ, քանզի
յարեալ լոյս քո՛ քրիստոս. զի հնեա՛
'ի ձայն ցընծոթ:

Այսօր խաւարն անգիտութեան
հալածեցաւ երբեմկ լուսոյն. եւ
քեզ ծագեա՛ց լոյս գիտութեա՛ն
յարուցեալն 'ի մեռելոց քրիստոս.
զի հնեա՛ 'ի ձայն ցընծոթեա՛ն զաւ-
տըւա՛ճ քո՛ սիրոյն:

Այսօր զատիկ մեր զհնամբ
քրիստոսի. արասցո՛ւք տօն ցըն-
ծութեամբ նորոգեալքս 'ի հնու-
թենէ՛ մեզաց ասելով, քրիստոս
յարեալ 'ի մեռելոց:

Ընդ լուսանալ միտջաբաթին
կանխեցին կանայքն 'ի գերեզմանն,
'ի խընկել զանապակա՛ն մարմինն:

Եւ գտին ըզվէ՛մբն բարձեալ 'ի
գրանց գերեզմանին, եւ լուեալ
բարբառ 'ի հրեշտակէն, եթէ
յարեալ քրիստոս եւ խափանեաց
ըզմահ:

Եւ հանգիպեալ քո տէր առա-
քելոցն եւ տըւեալ ողջոյն կեն-
դանարար, առաքեցեր զնոսա՛ 'ի
փրկութիւն տիեզերաց:

Փա՛հ՛ւք յարձուժեանք տէր :
Պատրանօք նախաստեղծին մերկա-
ցա՛ք 'ի լուսոյն . իսկ յարձուժեա՛մք
միաձնիդ ըզգեցա՛ք զանմահնութիւն .

Փա՛հ՛ւք յարու :

Խաբանօք փայտին ճաշակեցա՛ք ըզ-
մահ . իսկ 'ի փայտէ՛ն կենաց նու-
րոպեցա՛ք ամենեքեան . փա՛հ՛ւք
յարձուժեանք տէր :

Ը՛նդ կանայսն իւղաբերսն առ-
քե՛զ առաւօտեմբ կենդանիդ յա-
ւիտենից՝ քրիստոս , ընկալ եւ ըզ-
մերս փոխանակ իւրեկոյցն զօրհնա՛-
բանութիւնս :

Փոխանակ սուրբ աւետանո՛ր զը-
ւարթնոյն գը՛ծութիւնք տէր մեզ
հանգիպեցցի յաւտով գիտութեան ,
մըխթարե՛լ ըզհոգիս եւ լուսա՛-
ւորե՛լ :

Ը՛նդ նոսրն աւետարանութեամբ
բարոզե՛ցսցո՛ւք ըզքո՛ւ միայն
զըսքանչե՛ք լիսդ . որ յարեա՛րդ 'ի
մեռելոց ամենազօր թագաւոր ան-
մահ :

Ո՛ր անձա՛ռ էութեամբ հօրդ
էս փառակից , չարչարի՛լ մարմնով
յանձն առէր վասն մեր . մըշտընե-
ջենաւոր օրհնութեամբ 'ի հրեշտա-
կաց օրհնեալ ես տէր :

Ո՛ր էակդ էս ընդ հօր եւ սուրբ
հոգւոյն , խաչեցա՛ր եւ թաղեցա՛ր
կամա՛ հօր վասն մեր . մըշտընջե-
նաւոր օրհնութեամբ 'ի :

Ո՛ր միւսանգամ գալոց ես հայրե՛-
նի փառօք , շնորհելով աստուա-
ծապէս յարութիւն տիեզերաց .
յամենայն արարածոց յաւիտենից
օրհնեալ ես տէր :

Ո՛ր 'ի քրոյքեական կառարդ
հանգչես , այսօր իջէ՛ր յերկնից 'ի

դասս անաքելոցն սուրբ հոգի . օր-
հնեալ ես թագաւոր անմահ :

Ո՛ր գընաս 'ի վերայ թե՛ւոց հոգ-
մոց , այսօր 'ի հրեղէ՛ն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեա՛ր յառաքեալսն
սուրբ հոգի . օրհն :

Ո՛ր խնամես տեսչութեամբ զքո՛
զարարածս , այսօր եկի՛ր 'ի հաս-
տատել զեկեղեցիք տէր հո-
գի . օրհն :

Զհոգիս ծառայից քոց քրիստոս ,
ընկալ 'ի դասս անդրանկաց գրե-
լոց 'ի յերկնս :

Ընկալ վասն սոցա՛ ըզբանաւոր
պատարագս 'ի մէ՛նջ . եւ շնորհեա՛
նոցա ըզթողութիւն գտանել յա՛-
ւուրն յետնում :

Հաշտեա՛ 'ի ձեռն սուրբ մարմնոյ
եւ արեանք տէր . եւ պարգեւեա՛
նոցա դասի՛լ յաջակողմեաննքո՛ :

Յարուցելոյն 'ի մեռելոց բնա՛-
կարան մայր եւ կոյս , որ ըզբնջե-
ցեալսն յաղամայ կենա՛գործէ ա-
նապակսն . զքե՛զ մեծացո՛ւցանեմք
որ օրհնեալդ ես 'ի կանայս :

Արարողին երկնի՛ եւ երկրի եղեր
տանձա՛ր եւ անպա՛ստ , որ ըզբն-
ջեցեալսն մեր հրեղէ՛ն նորոգէ .
զքե՛զ մեծա՛ :

Կերակրողին տիեզերաց արքունցե՛ր
ըզքո՛ սուրբ ըզկաթն , որ ըզբնջե-
ցեալսն մեր վերատի՛ն նորոգէ .
զքե՛զ մեծա՛ :

Ո՛ր զանարատ բազուկիս քո՛ 'ի
խաչին տարածեցեր քրիստոս աս-
տուած , եւ նըշան յաղթութեան
էտուր մեզ . սոխալ ըզկեաննս մեր
պահեա՛ :

Ո՛ր զաշխարհակեցոյց բազկատա-
րածութիւն խաչի՛ քո՛ քրիստոս

հան

ամ

հաշ

անտրւած գաւազան զօրութեան
էտող մեզ. սովաւ ըզկեանս :

Ո՛ր ըզմեռեալն 'ի ճաշարմանէ փայ-
տին յանցանաց, կէնաց փայտիւն
կէնագործեցեր. սովաւ :

Փառք Խոր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Այսօր հրեշտակըն լուսնիայլ 'ի
յերկնից իջեալ զարհուրեցո՛յց ըզ-
պահապանն, եւ սուրբ կանանցըն
քարոյէր անկնով. քրիստոս յա-
րեաւ 'ի մեռելոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Այսօր նոր խորայէլ կոչեցեալք 'ի
քրիստոս. անպատեալք արեամբ
զառնին անտուճոյ, պարեմոց-
ընդ երկնայնոցն ասկնով. քրիստոս
յարեաւ 'ի մեռելոց :

Այսօր մեծ անեալք ազանայ
նախաստեղծի՞ն տըւաւ. արի որ
նընջէս լուսանող եղէւ քեզ յա-
րուցեալն քրիստոս. անտըւած
հարցըն մերոց :

Այսօր ձայն անեռեանց յեւայի
գոչե՞ն լրսելիս գրտերբն իւզա-
բերք. տեսաք յարուցեալ ըզլա-
րութիւնն քո՞ ըզքրիստոս. անտը՛ :

Այսօր հրեշտակք յերկնից իջեալ
տան զանեռի՞ս մարդկան. յարեաւ
խաչելեայն եւ յարոյց ըզձե՞զ ընդ
ի՛նքեան. անտըւած :

Ըզտեր օրհնեցէք եւ բարձր ա-
րարէք ըզնա՞ յաւիտեան :

Այսօր տերըն մե՛ր յարեալ. եւ
կայք պարեմոցըն ընդ հրեշտակս
յաղթական երգով. օրհնեցէք եւ
բարձր արարէք :

Այսօր սին լուսոյ ծագեանց
սուրբ եկեղեցւոյ յարուցեայն 'ի
մեռելոց քրիստոս. օրհնեցէք եւ
բարձր արարէք ըզնա՞ յաւիտեան :

Աստուածածի՛ն տաճա՛ր լու-
սոյ, որ մարմնով պարագրեալ ան-
ճառաբար ծընար ըզբանն անտը-
ւած. զքեզ բարեբանեալ մեծա-
ցուցանեմք :

Ուրախ լեր ե բերրեա մա՛յր եւ
կոյս. քանզի ծընեալն 'ի կուսէդ
այսօր վերջատի՛ն յարութեամբ ծը-
նաւ 'ի կոյս գերեզմանէն. զքեզ
բարեբանեալ :

Յընձա՞ եւ զուարճացիր հարսն 'ի
յերկնէ՛ երկնից. քանզի այսօր
երկնայնոցն իջեալ տային քեզ զա-
ւետիս յարութեան միաճնի որ-
դւոյ քո. զքեզ բարեբանեալ :

Այսօր ըզպատեք չարչարանացն
եղից իսրայելի փոխեցեր 'ի փր-
կութիւն հոգւոյ զանոր՞ կ սուրբ
յարութեամբ քո՞ քրիստոս :

Այսօր ընդ արեանցն օրհնակի՛ն
անբան գանալն զէնմանց պար-
գեւեցեր մեզ գանն աստուծո՞յ
զարկնելդ քո՞ փրկական :

Այսօր ընդ անդրանկացն ազա-
տութեան անպատեցեր ըզգերեալն.
պըտուղ կէնաց նընջեցելո՞ց, եւ
անդրանի՛կ մեռելոց :

Այսօր հրեշտակք 'ի բարձունս
ո՛ւրախանան ընդ մարդկան. որք
իջեալ 'ի յերկնից տան զանեռիս
աշխարհի. ցընծուցէք այսօր, քրիս-
տոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Այսօր զուարթունն 'ի վիմին
խընկաբերից սուրբ կանանցն փո-
ղեր ձայնիւ ցընծութեամբ պատ-
մել աշակերտանցն ասելով. ցընծա-
ցէք այսօր, քրիստոս յար :

Այսօր վիմին հաւատոյ եւ յով
հաննու սիրելոյ ընդ հակառակս
ընթացեալ 'ի գերեզման յարու-

հրց
գ-կ

հ

մեծ

ողբ

տեք

ցելոյն . զոր տեսեալ պատմէին ,
քրիստոս յար :

Այսօր եւ մեր զուարճացեալք
պայծառասցուք տօնելու . ընդ հաշ-
տուութեանն անտուժոյ միմեանց
արկցուք զիրկըս սիրով . եւ միա-
բան գոչեցնուք , քրիստոս յարեալ
ի մեռելոց :

Յայս շաբաթիս Օրհնութիւն՝ զՅուրութեան
Տէր երկնիցսն առ կարգաւ :
Օրհնութիւն երկուշաբթի առուրն :

Առաքեցար ի հօրէ բանդ ան-
տըւած ի փրկութիւնն անգի-
մարդկան . օրհնեմք ըզբեզ տուրք
անտըւած :

Ի գերեզման իջեր թաղաւոր ան-
մահ եւ ի հօրէ ոչ մեկնեցար . օր-
հնեմք ըզ :

Ի յերրորդ առուր յարեար առ-
տուածապէս եւ ի յերկինքս համ-
բարձար . փառք յարութեան քո
տէր . օրհնեմք ըզ :

Յարուցեալ տէրն ի գերեզմա-
նէն միածինն որպէս փայլալին , եւ
լոյս փառաց ծագեաց յաշխարհս ,
եւ երկինք եւ երկիրն ցընծային :

Մեծ է յարութիւնն անտուժու-
ղոյն քանզի գրուիք երկնից բա-
ցեալ եղեն եւ հոտ անոյշ բու-
րեաց յաշխարհս , եւ լըցոյց զարա-
րածս ամենայն :

Զօրք երկնից իջեալ էին եւ բա-
նակեալ չուրջ ըզգերեզմանան ,
եւ հոգեղէն բարբառովն երգէին .
տէր օրհնեալ է քո յարութիւնդ :

Աքանջելի հրեշտակն տեսն
ցընծութեամբ իջեալ ի գերեզ-

մանն հարկանէ՞՞՞ր փող յարու-
թեաննն տեսն :

Ի հարկանէլ փողոյն պահապան-
քնն զարհուրեցան եւ եղե՞՞՞ն ի
յահէն որպէս մեռեալ :

Ձայն եղեւ ի հրեշտակէն բար-
բառ եղեւ ուրախութեան տէր
յարեա՞՞՞ւ . փառք յարութեանն
տեսն :

Դրօքն փակելովք երեւեալ յի-
սուս աշակերտացն եւ անէ՞՞՞ր .
խաղաղութիւն ընդ ձեզ :

Հրաշով ըզյարութիւնն անտ-
ուժորդոյն այսօր տեսեալ առա-
քելոցն . եւ բաղմութիւնը հրեշ-
տակացն երգէին երգ նոր անլու-
ի՞ ձայնիւ :

Ձայն անհղ զարթիւեանն փողոյն
աւարտարանէր , անե-
տիք եւն աշխարհի . երգէին :

Լոյս մեծ եւ անաւոր աւարտ ծա-
գեաց տուրք եկեղեցւոյ յարու-
ցեալն ի մեռելոց քրիստոս . երգե-
ցուք երգ նոր անլուելի՞ ձայնիւ :

Երգեցուք քեզ ընդ հրեշտա՞կս
յաղթականն օրհնելովութիւն :

Որ մահուամբ քո մեռուցեր ըզ-
մահ , եւ յարութիւնն պարգեւեցեր
հոգանիւթ բընութեանն . երգե-
ցուք քեզ ընդ հրեշտա՞կս յալ :

Որ ցուցար մեզ ճանապարհ նո-
րոգման , եւ մաքրեցեր զանոեղու-
թիւնն յանցանոցն զոր պատրեանց
թընամիւն . երգեցուք քեզ ընդ :

Անխեցիւն կանայքն իւղաբերք
ի գերեզմանն , եւ տե՞տին զյարու-
թիւննն տեսն :

Բացաւ գոռն յարութեան գե-
րեզմանին կընքելոյ . լոյս ծագեաց
տիեզերաց :

հոգ

Ար յերկնային զօրս անմարմնօ-
ցնն նախ հեղեր սուտապէս հո-
գիւ ճըմարիտ . զստուտածային եւ
զգերագոյն քո խնամտութիւնդ .
լինել փառաբանիչ սուրբ երրորդ
գնութանդ . ընդ նոսին փառանո-
րեմք զերբեակ միութիւնդ :

Ար զկերպարանն աստուածային
ստեղծեալ երրորդութեանդ խոր
հըրդակցութեամբ . զսրդարեցեր
փըջմամբ շնորհաց քոյ կենդանա-
րոր . եւ ընդ ծնեալսն առ 'ի նմանե-
խօսեցար օրինօք եւ մարգարէիւք .
ընդ նոսին փառաւ :

Ար յերկրորդի լինելութեանս յետ
յարութեան քում եակցին . մը-
տեալ 'ի վերնատունն զրօքնն փա-
կելովք . շնորհելով ըստ առաջին
փըջմանն ըզքեզ մեծասանից . ա-
ռաքելոյն ասաց սուէք հոգի սուրբ .
ընդ նոսին փառաւ :

հան

Յորժամ յերկնից գոչէ փողն
ազգեցութիւնն առնելով տիեզե-
րաց 'ի գառաստանն անհաւոր .
յայնմ աւուր ահեղին յիշեա-
տէ՞ծէ՞ր եւ ըզմեր ըզնընջեալսն .
եւ հանգս ընդ սուրբքս քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանդ փայլին 'ի յարեւելից .
եւ զըզրութիւնք հրաշնցն բա-
նին . յայնմ աւուր ահեղին :

Զարհուրեալ դողան արարածք 'ի
ձայնէ սրօնեագոյն փողոյն . յոր-
ժամ հարկանէ հրէշապաշտն
եւ կոչէ 'ի գառաստանն զսղգս սու-
գեոյ մարդկան . յայնմ աւուր ա-
հեղին . յիշեալ տէ՞ծէ՞ :

ած

Զանճառելի ըզնոյս աստուա-
ծութեանն . սրնօրինաբար կրեցեր
'ի քում յորովայնի մարիամ մայր

եւ կոյս . օրհնութեամբ ըզքեզ
մեծացունցանեմք :

Ի մանաւոր լուսոյն զարհուրե-
ցան դանք առաքելոյն . սյլ 'ի քեզ
բովանդակ կրեցեր ըզհոլր ասու-
ռածոնութեանն մարիամ մայր եւ
կոյս . օրհնութեամբ :

Առաքելոյն հովանացեալ ամպ
լուսեղէն . գերագոյն քեզ հոգեւոյն
սրբոյ . եւ զօրութիւն բարձրելոյն
հովանաւորեալ սուրբ աստուա-
ծանին . օրհնութեամբ :

Ար 'ի սկըլեանէ խնամտութեամբ
հաստատեցեր զեկեղեցի հօր խմա-
տութիւն . զոր նախանրկար տեսու-
թեամբ նըշնակեալ մովսէս խորա-
նաւն երկնահանգոյն 'ի սինա լե-
րինն . լուսաւորելով փառօքն ա-
ստուծոյ :

Ար ըզխորհուրդ անսպական տնօ-
րեւութեանդ քո 'ի սրբոյ կու-
սէն . տըպաւորելով տապանակն
աստուածային ուխտի կտակարա-
նաց բանիդ աստուծոյ . փառաց ա-
նեղիդ տեղի հանգրատեան :

Փառք քոք եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Ար 'ի կեսնա վերագարծի բնու-
թեանս դարձմամբն յորդանանու-
օրինակեցեր . եւ ըզլուսութիւն
մահու եւ գըծսխոյ կործանմամբն
երիքովի տանգանակաւ խաչին հրա-
շագործեալ նոր խորայելի . օրհնու-
թիւն քեզ տէր երգեսցեն մահ-
կունք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Յարեաւ տէրն 'ի մեռելոց հըզօր
զօրութեամբ . հաստատեաց զհի-
մունս եկեղեցւոյ սրբոյ :

Օրհնութիւն Երեւաբաթի աւուրն:

Օրհ
բէ

Ի՛ գերեզման քո՛ կանխեցին կանայքն, զիւղս եւ զխոնկրս բերին 'ի՛ պատիւ թաղման քո՛, զի զմեղօք ըզհոյանցեալրս վերանծեր 'ի՛ կեանս:

Փոխանակ իւղոյն զհաւատս անբիծս եւ զաղանջնրս մեր ընդ անաւօտեան կանանցն ընկալ. որք զողջոյն կենաց լուսն եւայի ուն կանեն:

Ետուն աւետիս առաքելոյն յաւերալ յարողցիլն մեր աւերեաց ըզգրծոխս, եւ զլծընամին կանպեաց 'ի յանդո՛ կապանս:

Եկին 'ի գերեզմանն առանձտեան սուրբ կանայքն. յօճանել խընկել զանապահս մարմինն: Գողմուն հրեշտակին քանալերէր ըզնոսա՛ անելով. ցընծացէք յաւերալ որպէս յառաջն անաց:

Լըւեալ 'ի հրեշտակէն զաւետիս յարութեանն, պատմելն աշակերտացն եթէ յարեալ քրիստոս:

Չայն աւետաւոր հրեշտակին զլաւորձացոյց զանաւօտեան կանայսն. զքրիստոս պատմելով ըզյարութիւն:

Մի յոսանձատիք տըրտմութեամբ այլ ցընծացէք բերկրելով, խընկազգեացք աստուածայնոյն եւ փառագողք յարութեանն:

Փութացարուք 'ի գանլիւն աւետարանեցէք աշակերտացն, եթէ յարեալ քրիստոս եւ խափանեաց ըզմահ:

Այսօր զուարճացան տիեզերք ամենայն ճըմարիտ յարութեամբ աստուածորդոյն. քանզի զգրծոխս

աւերեաց եւ գերեաց զարգեւեալն 'ի՛ նմա:

Այսօր լուսափայլեալ մեծանայածա՛ ծագմամբ հրեշտակապետն 'ի վերայ վիմին, կանանցն աւետէր ասելով. զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս:

Այսօր բերկրեցան կանայքն իւղաբերք աւետեօք յարութեան աստուածորդոյն. գարձան յառաքեալսն անելով, յարեալ անտըւած:

Աքանջելի կանայքն աներկիւղ եկին 'ի տեսանել ըզգերեզմանն. զի կատարեալ սէրն մերժեաց զերկիւղն:

Եկին 'ի խընկել ըզտերունեան մարմինն, եւ տեսին յարողցեալ 'ի գերեզմանէն. եւ վերըստին ըյսրն ծագեաց յաշխարհս:

Քարոզեաց հրեշտակն ըզյարութիւնն տեսուն, եւ բացան գերեզմանըք նընջեցելոց. եւ յարութիւն տեսաւ յարութեաց մալհոլ:

Կանխելով սուրբ կանանցն ընդ առանձոտն 'ի գերեզմանն, եւ զահաւոր յարութեանն ըզձայն 'ի հրեշտակէն լուեալ, եթէ յարեալ աստուած:

Թողեալ ըզտընտմութիւն երջանիկ եւ սուրբ կանանցն, եւ խընդութեամբ ընթանային պատմել աշակերտացն. եթէ յարեալ անտըւած:

Այն եւ նըման հօր եւ որդոյ հոգիք անեղ եւ համագոյ. բըլխումըն հօր անբըննաբար առող յորդոյ անճառաբար. 'ի վերանաւ տունն այսօր իջեր զհոգիւ շնոր

հոգ

հանց քոց արբուցեր . ա՛րբո՛ւ եւ մեզ ողորմութեամբ 'ի բաժակէ՛դ իմաստութեան :

Ե՛րբ ստեղծող արարածոց ո՛ր շքեւ ջեր 'ի վերայ ջրոց . նոյն եւ 'ի ջրոսն աւազանին 'ի շնորհել մեզ քո՛ւմ էակցին , գլխուէս սիրով աղանակերայ զմարդիկ ծնանին աստուածակերպ . ա՛րբո՛ւ :

Բա՛րձուն վերնոցն իմանալեաց եւ ըստորին անո՛ր ըզգալեաց . ո՛ր մարգարէս տաս 'ի հովուաց եւ անաբեալս 'ի ձրկնորսաց . անէտանոր ըզմաքսանորս քարով բանի քո՛ւմ զհալածողս . ա՛րբո՛ւ :

Հրե՛շտակային ձայնիւն օրհնես . ցո՛ւք զամենասո՛ւրբ զերրորդու թիւնըն . փառաւորելով ըզհայր . ո՛ր վերակոչեաց զամենեւեան 'ի մահուանէ՛ յանմահութիւն :

Երգեցէք տեառն երգ նոր եկեղեցիք սրբեցելոց , քրիստոսի երկրպագելով . ո՛ր վերակոչեաց զա :

Սրբասաց ձայնիւն օրհնեսցո՛ւք , հոգեւորական հընչմամբ գովես . ցո՛ւք , սո՛ւրբ զհոգի՛ն փառանուրելով . ո՛ր վերահանդոյց զամենեւեան 'ի մահուանէ՛ :

Ըզբե՛զ կոյս եւ մայր եւ բնակարան աստուածային ներմարդու թեանն , գոհաբանեմք եւ վերօրհնեմք զեղեալ փրկող կենդանու թեան անգի մարդկան . վասն որոյ ըզբեզ աստուածամի՛ն եւ կոյս բա՛րբա՛նեմք ըզմայր եւ զաղանի՛ն փրկչին մերոյ :

Ծընո՛ւնդըն հօր եւ հին անուրց անթամանակն յաւիտենից . ժամանակա՛ւ յորովայնի քում բնակեցաւ եւ 'ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ . վասն որոյ :

Ծնեալն 'ի քէն 'ի խաչ ելեալ եւ 'ի յաթոռ փառաց ընդ հօր . անարգեալ 'ի մարդկանէ՛ փառատրու թեամբ էութեամբ երկրպագեալ . վասն որոյ :

Ըզբե՛զ ոչ միայն որդիք մարդկան այլ եւ վերին զօրութիւնք . դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զլաւթնոց եւ հրեշտակաց , գոհաբանեն եւ վերօրհնեն եւ փառաւորեն ըզմայր եւ զաղանի՛ն :

Այսա՛լնեցաք 'ի խաչ քո անուրիչ յաւիտենից , ո՛ր ետո՛ւր մեզ պահպան յաղթող ընդդէմ թըշնամոն . աղանչեմք սովաւ փրկիչ պահպանես՛ զանձինըս մեր :

Բարձրեալ թագաւոր ո՛ր վասըն մեր ելեր 'ի խաչ , եւ բարձե՛ր սուվա՛ զյանցանս նախաստեղծին անգամայ . աղանչեմք :

Գլո՛ւխ սո՛ւրբ հաւատոյ եւ փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ , զօր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցա՛ւ անկանգնելի . աղանչեմք :

Դողացա՛ւ թըշնամին ընդ յայտնիլ սրբոյ խաչին , եւ 'ի յանէ՛ փառաց նորա կործանեցա՛ւ յանդու՛նդս երկրի . աղա՛ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Երկինըք ցընծային եւ երկիրս ուրախանայր , քանզի փրկիչ ցուցաւ սո՛ւրբ խաչն եւ լուսատու տիեզերաց . աղա՛ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Զըսքանչելի եւ զհրաշագործ ըզյարու թիւնըն քրիստոսի անաբեւոյն ըստո՛ւգանպէս տեսեալ ընդհանո՛ւր քարոզչին , եթէ՛ յարեալ աստուած :

Օրհնութիւն Չորեքշաբթի ատուրն:

Օրհ
ԲԿ

Քո յարողութեանըդ փառքք վա-
յեղէ՛ երկայնամիտ տէր:

Օրհնեալ է քո յարողութիւնդ ան-
տըւած, որ ըզմահ մահո՛ւ ծանու-
ցեր քոյին կամաւոր մահաւամբդ .
քո յարող:

Պոչնամն անհեղ հրեշտակին 'ի վի-
մին որ քարոզէր առ սո՛ւրբ կա-
նայն, յարեալ տէրն 'ի մեռելոց .
քո յարող:

Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց:

Ընդ արշալոյսն առաւօտո՛ւն կան-
խեալ կանանցն 'ի գերեզմանն ա-
սեղով, քրիստոս յար:

Եւ առ նոսա՛ն ասէր հրեշտակին,
զի՛ խընդրէք ըզկենդանին ընդ մե-
ռեալս, քրիստոս յար:

Փո՛ւթացարո՛ւք ով սո՛ւրբ կանայք
եւ պատկեցէք աշակերտացն ասե-
լով, քրիստոս յար:

Առաւօտեան սո՛ւրբ կանայքն
հանդէ՛րձ իւզովք եւ խընկովք
էկին 'ի սուրբ գերեզմանն . եւ
ո՛ղջալով խընդրէին զանմահ փա-
ռաց թագաւորն:

Եւ 'ի ձայնէ՛ հրեշտակին զըւա՛ր-
ձացան տրտմալիցեացքն անաւօ՛ւ
տեան սուրբ կանայք. զի՛ խընդ-
րէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս .
յարեալ փառաց թա՛:

Աստուածասէր սո՛ւրբ կանայք
փո՛ւթացարո՛ւք հետեւեալ, պատ-
մով լինել պետրոսի եւ յովհան-
նու սիրելոյն . յարեալ փառաց
թագաւորն:

Կանխեցին կանայքն ընդ ա-
ռաւօտն 'ի գերեզմանն հանդերձ
խընկովք:

Բերեւոյ՛ վիւզս անուշո՛ւնս 'ի յօ-
ծումբն կենարար մարմնոյ՛ փրկելն
մերոյ:

Եւ հրեշտակին զօրո՛ւթեամբ գո-
չելով աղաղակէր յարեալ քրիս-
տոս:

Ըզյարողութիւն քրիստոսի անե-
նեքեան օրհնեսցունք. զի՛ նա՛ մի-
այն անսղլամ փառաւորեալ յա-
ւիտեան:

Ըզճառագայթ յարողութեանն տե-
սանելով հրեշտակին, նա՛ զօրա-
նայր 'ի պատմել ըզկե՛նդանէր յա-
րողութիւնն:

Ձայն անեւտեաց լուեին անաւօ՛ւ
տեան սուրբ կանայքն. 'ի հրեշտա-
կէն զանայցն ուրախութեամբ
յառաքեալսն:

Ձայնգերական խընդողութեանցն
անեալքս երանելի՛ կանանցն ու-
սեալք 'ի հրեշտակէ՛ն, աներկիւզ
խընդողութեամբ եւ բերկրալից ու-
րախութեամբ ընթանային պատ-
մել անշակերտացն ասե՛լով:

Ջոր մահո՛ւն երկիւզիւ ընդ մե-
ռեալս համարեալ կարճեալ, նա՛
ինքնիշխանութեամբ յարողցեալ
զմահո՛ւ ելոյձ զիշխանութիւն, եւ
կենդանութիւն պարգեւեաց ան-
գի՛ մահա՛լիկան:

Այսօր երկնայինքն ուրախա-
ցան ընդ երկրաւորացս նորոգման .
քանզի նորոգողն էից հոգին էջ՛ 'ի
սուրբ վերնատունն. որով նորոգե-
ցա՛ն գաւաթ անաբելոյն:

Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս
ցընծայ ընդ հօր հաշտութեան .
քանզի որ եբարձ զհոգին 'ի մարդ-
կանէ՛ մարմին եղելոց, զարձեալ
վերջատի՛ն ըլնոյն պարգեւէ:

Հոգ

Այսօր մանկուկներ եկեղեցւոյ տօն
ներն ցընծութեամբ զգալուտ սուրբ
հոգւոյն. որով զարդարեցան ի զգեստ
տըս լուսափայլ եւ գերապայծառս.
երգեն ընդ սրովբէսն զերեքսըր
բենիսն :

Թագաւոր խաղաղութեան որ
քաղցրութեամբ խնամեալ զքո՛ զաւ
րարածս. յիշեա՛ տէ՛ր զհոգիս նրեւ
ջեցեղոցն ընդ սուրբքս քո՛, եւ զաւ
սաւորեա՛ ի՛ յաւո՛րն այցելու
թեան :

Ո՛ր կոչեցեր ի գրանց մահու ըզ
սիրելիսն քո զղաղարոնս, եւ ծանու
ցեր զաստուածութիւնդ ընդ հաւ
նուր տիեզերաց. լուսաւորեա տէ՛ր
զհոգիս նրնջե՛ :

Ի՛ տաճարի՛ քում սրբութեան մաւ
տուցանեմք քեզ պաղատանս ան
տասուալին . պայծառացո՛ տէ՛ր
զհոգիս նրնջե՛ :

Ահն լուսոյ եւ անպ հովանի
սուրբ կոյս, որ ցօղեցեր ի մեզ
ըզցօղն երկնային. զքեզ բարեբա
նեմք աստուածածին կոյս :

Ահն կէզ մորենի եւ սրովբէ՛ հոգեւ
ղէն սուրբ կոյս. քանզի պըտողըն
կենաց ի քէն տըւաւ մեզ. զքեզ
բարեբանեմք աստ :

Ահն ի՛նչ լուծիչ եւ քանիչ մեղաց
սուրբ կոյս. որ զանտանելին յեկե
ի գիրկըս քո բարձեր. զքեզ բա
րեբանեմք աստ :

Խաչըն կենարար որ եղեւ
մե՛զ փրկութիւն. սո՛վաւ ամե՛ն
ներեան ըզքեզ բա՛րեբանեմք :

Ո՛ր ի հօրէ՛ լուսոյ լոյս ճառագայ
թեա՛լ ի՛ յերկրի, եւ գաւազան
զօրութեան հաւատացելոց . սո՛
վաւ ամե՛ն :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ իսկույն օրոյ :

Ո՛ր լուսափայլ ծագմամբ հրաշա
փառապէս մե՛զ ցոնցաւ ի յօգ
նութիւն ընդդէ՛մ թընամուռն .
սո՛վաւ ամե՛ն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանս :

Այլ ի՛ բաց եղեալ ըզհրէական
երկրւոյն ըզկարծիս, նախածաւ
մանեցին ի պատիւ այնորի՛կ որ
մահուամբն ելոյժ ըզմահ, եւ ան
մահութիւն պարգեւեաց ազգի
մա՛րդկան :

Օրհնութիւն Հինգշաբաթի աւուրն :

Ի՛ւզաբեր եւ սուրբ կանայքն
ողբալով փութապէս եկին
ի գերեզման քո՛ տէր, ի խընկէլ
զանապական մարմինդ :

Բարբառ աւետաւոր հրէշտակին
որ գոչէ՛ր առ երջանիկ կանայսքն,
զի խընդորէք ըզկենդանին ընդ մեւ
ռեալս . քանզի յարեաւ տէր եւ
աւերեաց ըզգրծոյս :

Պատմեալ երանելի կանանցըն զսա
րութիւն տեառն աշակերտացն .
նւրախացեալք ընթանային պետ
րոս եւ յովհաննէս ի կե՛նսանող
գերեզմանն :

Այսօր յարութիւն քրիստոսի
տօնեցէք հաւատացեալք . ի՛ մի
անտրւած հայր ամենակալ :

Այսօր եւ կանայքն իւզաբերք
աւետիս տալով առաքելոցն օ՞ր
հեն զանտրւած զհայր ամե՛ն :

Այսօր եւ հրէշտակ ի՛ յերկնըս
հոգեւոր հընչմամբ երգով օ՞րհնեն
զանտրւած զհայր ամե՛ն :

օրհ
գէ

Ի խառնակէ փայտէն դըղըրդե-
ցան դըժոխք . զօրով թեամբ սողրբ
հոգւոյն նորոգեցաւ երկիր . ով է
սա որ խափանեաց ըլման :

Հրեշտակն անետէր կուսին մա-
րիամոն , սա է 'ի սկըզբանէ բանն
որ յանաջ քան զյաւիտեանն որ-
դին . սա է թագաւորն որ :

Յարեաճւ յաւուր երրորդի . վէ-
մըք պատառեցան երկիր շարժե-
ցաւ սասանեցան դըժոխք . սա է
կենդանին յաւիտեանից քրիստոս :

Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ .
Որ յարեաճւ լոգ 'ի մեռելոց յա-
ւուր երրորդի , քրիստոս որդի աս-
տուծոյ . փառաւորեալ է քո

Որ յաճե՛լ բարբառոյ յարու-
թեան քո տէր երկիր շարժեցաւ ,
վէ՛մըք պատառեցան քրիստոս որ-
դի աստուծոյ . փառաւորեալ է քո
յարութիւնդ :

Ի ձայն անհեղ յարութեան քո
տէր զարհուրեցան զինուորացիք
դա՛ւսքն յարփիսփայլ հրեշտակին
իջմանն , եւ դողալով շարժեցաւ
երկիր :

Առաւօտեա՛ն սողրբ կանանցին
զիտելով ըզվիմանիոր գերեզմանն .
բերելով զեւղս անո՛հ՝ յս 'ի յօժո՛ւ-
մըն կենարար մարմնո՞յն անպարա-
գիր էականութեանն :

Եւ տեսեալ ըզբերովէ՛ն վերա-
նըստեալ 'ի վիմին , տարփողելով
սըրբուհւո՞յն ասե՛ դարձիր ողջոյն
տո՛ւր փողո՞ցն . քանզի յարեաւ որ
յաւանջն ասաց :

Հրաշալի յարութիւնն ըզպա-
հապանալն զարհուրեցոյց , եւ
հրեշտակն 'ի յերկնից իջեալ 'ի
ձայն անհեղ յարութեան աստուծա-

որդւոյն , կանա՛հոյն անետէ՛ր յա-
րեաւ աստը՛ւած :

Ի ձայնէ՛ հրեշտակին զըւարճացան
տըրտմազեաց կանայքն , եւ դար-
ձան իրնդութեամբ ետո՛ւն անե-
տիս անաքելոյն , ե՛թէ յարեա՛ւ
նախնայանութիւն :

Ա՛րեգա՛կն արդարութեան քրիս-
տոս ծագեալ յաշխարհ հանձնեաց
ըզխաւարն անգլխո՛ւթեան , եւ
յետ մահո՛ւ եւ յարութեան համ-
բարձաւ ան հայր յորմէ՛ ծագեաց .
որ երկըրպագի՛ յերկնաւորաց եւ
յերկրաւորաց ընդ հօր եւ սողրբ
հոգւոյն . վասն որոյ եւ մե՛սք եր-
կիրպագանեմք հօր հոգւո՞ւմ եւ
ճը՛ւմարտութեամբ :

Որ փոխանա՛կ ծոցածին բանին
որ ե՛լ յերկինս , անաքեցաւ անե-
տիքն հօր 'ի բարձանց հոգի՛ն ճը՛ւ-
մարտութեան , մըխթարե՛լ զորս
յաղամայ տըրտմեցելոց եւ հրազիւ
նե՛լ զընտրեալ դասս առաքելոյն .
վասն որոյ եւ :

Ա՛յսօր տըրտմակա՛ն եւ գիշերաւ
յին լուծան երկունք ծնընդեան
նախամօրն . քանզի զծնեալսն մար-
մնով 'ի մահ եւ յապա՛կանու-
թիւն , վերըստին ծնանի՛ հոգին
յորդին լուսոյ հօրն երկնաւորի .
վասն որոյ եւ :

Ի ձայն մե՛ծի զուարթնոյն եւ
'ի հընչումըն հրաշալի փողոյն , ուր
հողացեալ մարմինըք մարդկանն նու-
րո՞գին , յայնմ անո՛ւր անհեղին յի-
շեա՛ տէ՛ր եւ ըզմէ՛ր ըզնըն-
ջեցեալսն , եւ հանգո ընդ սողր-
բըս քո :

Յորժամ նըշան տերունեան ճա-
ռագայթի՛ւք փայլի , եւ թագա՛ւ

հոգ

հան

ւորդդ թագաւորաց փառօք տե՛սաւ
նի . յայնմ անո՛ւր :

Յորժամ ատեան դատաստանին
դը՛նի, եւ գըպրո՛ւթիւնըք հրաշիւ
ցը՛ն բանին . յայնմ անո՛ւր :

Լոյս ըւսոյ մայր, եւ կենսորսր
բանին բնականմէ՛րան . քեզ երաւ
նկցեն անգ եւ աղի՛նք ամե՛նայն :
Ստեղծողին մայր, եւ հընո՛ւթեան
կերպի նորոգմէ՛րան . քեզ :
Լոյս ծագեցաւ ՚ի քէն նըստելոցս
՚ի խաւա՛մմէ՛րի . քեզ :

Հրաշնախառ տեսութիւն ՚ի կաւ
թոնդիկէ եկեղեցւո՛յ տեսանի, գորւ
ծարան մահու մահուամբ առի՛թ
գո՛լ կենաց, եւ մահացո՛ւցիչ նա
խատեղծին մահուամբ գո՛լ շնոր
հոյլ յարութեան :

Պարգեւ գերազնի պարգեւի պա-
սօր հաւատացելոց, եւ մահացուն
՚ի կենաց առնո՛ւ իւր զօրոս վերեւ
լեակս . եւ թռնեցեալ վերազայի
բնակիլ ՚ի տեղւոջն սրբութեան :

Փառք քոր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Եկայք ժողովորդք ընդ հոգեղն
նացրն սպասանորեսցուք . երկր-
պագեսցուք աստուածային սո՛ւրբ
նըշանիս, փառաւորեսցուք ըզհրա՛ւ
չագործ պարգեւաց տըւողն :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտանա յախտեցից :

Եկայք լուսնագգեացք յօրհնո՛ւ
թիւն նոր օրհնեսցուք ըզտէր .
քանզի մարմինն որ ՚ի մէնջն էսո՛ւ,
՚ի հրեշտակաց երկրպագութիւն
առնո՛ւ, ՚ի սրովէի՛ց եւ ՚ի քրով
բէից :

Օրհնութիւն Ուրբաթի աւուրն :

Յարեաւ տէ՛րն ՚ի գերեզմա՛
նէն :

Ընդ յառնել փրկիչին մեր՝ յ
կիր շարժեցա՛ւ, վե՛մըք պատա՛
ռեցան :

Ճառագայթեալ լոյսն ՚ի վերայ
վմի՛ն, զարհուրեցոյց ըզպահա՛ւ
պահանսն ան գրանըն գերեզմա՛
նին :

Չաստուածային ըզգերեզմանա՛ւ
ւրն բոլրեա՛լ գասըք հրեշտա՛ւ
կաց, տեսանէին ըզտէրըն յա՛ւ
րոցեալ ՚ի գերեզմանէն :

Աստուածատէր կանայքն եկին ՚ի
գերեզման փրկիչն տէ՛րն անոյ՛լ իւ
ղօք եւ խնկօք, յօճանե՛ւ զմար-
մինըն տէրո՛ւնական :

Լուսնագայծաւ հրեշտակն նըստէր
՚ի վերայ վմի՛ն, անտարանէր
կանանցն, յարեա՛ւ փրկիչն
տիեզերաց :

Ըզքո՛ յարութիւնդ օրհնեմըք
մարդասեր, անշնակելով տէր փա՛ւ
ռըք քեզ :

Ձոր օրհնէն սերովբէքն եւ գովէն
քերովբէքն, անշնա՛ւ :

Անդադար բերանով անհանգիստ
բարբառով, անշնա՛ւ :

Առեա՛լ եւ մեր զօրհնութիւն
նրա հրեշտակացն երգե՛մք ե՛ւ
անեմըք, փա՛ռք յարութեան քո
տէր :

Որ խաչեցար վասն մեր թաղե՛
ցա՛ր ե՛ւ յարեա՛ր, անշնա՛ւ
՚ի մեզաց :

Սուրբ անտըւած, սո՛ւրբ ե՛ւ հը՛
զօ՛ր, սուրբ անմահ թագաւոր :

Օրհ
ն

Տեսիլ փայլանկանձեւ զըւարթ-
նոյն 'ի վեմին հընչեցեալ առ
խընկազգեաց կանախն փարաւ
տեցոյց զերկրւոյն տըրտմու
թիւնն :

Պահապանքն պակուցեալ անաւ
բեկ լինեին , եւ կանանցն աւել
տաքանեալ , մահ մահոյ յազ
թեանց եւ ծանուցաւ մահ :

Քարոզս առաքելով առ երջանիկ
առաքեալն , փութացարո՞ւք 'ի գաւ
լիլեալ եւ տեսանիցէք զկենաւ
գործողն ըզբրիտոս :

Յանձառ փառաց խոնարհեցար
եւ ըզգեցար ըզհոգեղէն բընու
թիւնա . վերադարձն զանկեան 'ի
զըրմանէ յանմահական 'ի կեանա .
ըզբեզ ծորհեալք անապական
բա՛նդ ահա՞ տալան :

Անպարտականը մահոյ գատաւ
պարտեալ 'ի վերայ խաչին . որ փո
խանակ զանուրթեան պըտոյն
արբուցեր մեզ 'ի տիգամոց կո
ղէզ . ըզբեզ ծորհ :

Զանդկըզեմաբար բըլխումն 'ի
հօրէ զհոգիին ճըմարտա . որ հընչ
մամբ ձայնի էջ 'ի վերապառնն աշ
տօր նըման սաստիկ հողմոյ . զոր
փառաւորեմք հոգեւոր երգով :

Զհամազայանիցըն հօր եւ որդոյ
զեանխողըն շնորհաց . որ 'ի հրեղէն
լեզուս բաժանեալ զբանն բնորո
ւթեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ
առաքելոցն . զոր փառա :

Զաղբիւրն խնատուութեան ըզկաւ
տարեալն անձնաւորութեամբ . որ
խօսեցաւ յօրէնս եւ 'ի մարգարէս
եւ յաւետարանս . զոր փառա :

Փառք քեզ աստուած փառաւ
ւորեալ յաւիտեան . որ կենա

րարդ ես մարմնոց եւ գոյացողիչ
հոգւոց մեր նընջեցելոցն :

Որ բարձրացար 'ի խաչին վասն ա
գամայ նորոգման . եւ իջանելով
քո 'ի գըժոխս աւար առեր ըզ
դերեալն :

Ըզգինս արեան քո յիշեա կենաւ
գործող աշխարհի . եւ հանգըս
տեան արժանաւորեալ յերոսա
ղէմըն վերին :

Աստուածածին խորան լուսոյ
անվայրաժակ արփոյն կենաց . որ
եղեալք արեւելք արեգականն ար
դարութեան , եւ նըստելոցս 'ի
խաւարի լոյս ծագեցեր . վասն որոյ
ամենեքեան ըզբեզ միշտ մեծաւ
ցուցանեմք :

Անապական տաճար եւ մորենի
անկիղելի . որ զանչեալ հօր առ
տուածութեանն 'ի քեզ տարեալ
կրեցեր . որով բնութեանս կիզեալ
շեջաւ կրից բոց . վասն որոյ ամենե
քեան ըզ :

Կենդանի տապանակ կտակարաւ
նաց նորոյ ուխտիս . որով եւեթ
յերկիր անտեսաց հորդեալ հո
գով 'ի քեզ տըրտմորեալ բանին .
վասն որոյ ամենեքեան ըզ :

Ո՛վ քառամթեւ լուսածին գե
րապանձ նիշ կառուցող կենացն
ամենի՛ց . միշտ բազկատարած առ
քեզ էն :

Քառաձուսի անգանց հովանի եւ
պահապան 'ի յերս եւ 'ի մոտս .
փրկութիւն 'ի յայտոց եւ պա
րիսպ ամբուութեան :

Փառք քեզ եւ որդոյն եւ հոգւոյն սրբոյ :

Դրոշմ ըզգայութեան եւ կնիք 'ի
գէմս ամենից . գո՛ւ եւ յաստուա
ծայնսն կատարիս խորհրդար :

հոգ

հան

յորմէ անդակնային փայլին ճա-
ռագայթք:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեմից:

Ա՛ռաքեցար 'ի դրժոխս ցուցանե-
լով ըզգօրութիւն անտուճո՞ւ-
թեանդ. ջաղխեցեր ըզգլժի խար-
դախողին, խախտեցեր ըզգօրու-
թիւն մահո՞ւ. ըզբեղ օրհնե՞մք
աննպական բա՛նդ ա՛ռտըւած:

Օրհնութիւն Շաբաթի աւուրն:

Փառաքանակից հօր որդի որ
վասնն մե՛ր խաչեցա՞մք, զզը-
ժոխս աւերեալ յարեալ յաւո՞ւր
երրորդի. փա՞ռք յարութեան
քո տէր:

Հրեշտակապետին իջնումն որ ըզ-
պահապս՛նսն երկրւոյն, զար-
հուրեցոյց առ դրանն գերեզմա-
նին. փա՞ռք յարու:

Ե՛ւ սքանչելի տուրք կանանցն աւ-
ւետարանե՛ր ասելով, յարեալ
քրիստոն յարուցիչն մեռելոց.
փա՞ռք յարու:

Ա՛նանցըն կանխելով 'ի թա՛ւ
ղումն կեհզանոյն տեսին ըզվէ՛մն
'ի դրանցն 'ի բաց մերժեալ:

Թափողը ըզգերեզմանն եւ ու-
նայն տեսանէին, եւ տըրտմո՞ւ-
թեամբ լային յուսահատեալք:

Մայր խաչեցելոյն զի լսո յուսա՛ւ
հատեալ, քանզի քրիստոն փառօք
մեծաւ յարեալ:

Ա՛հագին ձայնիւ ըզք քրիստոն
'ի վերայ խաչն գողնացեր զա՛ւ
րարածս ամենայն զերկնային եւ
զերկրաւոր բնութիւնս:

Ա՛հագին երեւումն հրեշտա-
կին զարհուրեցոյց ըզկանայն ա-
սելով, զի խընդրէք ըզկե՛նդանին
ընդ մեռեալս:

Ե՛ւ յահէ՛ զօրութեան անտուճ-
որդոյն զարհուրեցան կարա-
պետք զլժոխոյն ասելով. համ-
բարձէք իշխանը ըզդրո՞ւնս ձեր
'ի վեր:

Ար 'ի վերդ ես քան ըզմիտս եւ
զխորհուրդս, համագոյական եղե՛ւ
լոցս արարող, 'ի հօրէ՛ առաքեցար
վասնն մեր եւ մարմնացար ի սո՞ւրբ
'ի կուսէն:

Անքըննին 'ի յեութեան անտը-
ւած. տնօրինեցար յարգանդի կո՛ւ-
սին, անպրեցուցանել զանխատեղ-
ծին ծընունդն, եւ վերջնային նո՛ւ
րոգե՛լ 'ի փառս:

Ա՛յ շատացար մարդ եղանիլ անտը-
ւած, այլ եւ խաչի՛ համբերեալ
ըզթանղումն յանձն առեր զերեք-
օրեայ, եւ յարուցեալ նորոգե՛ւ
ցեր վաշխարհս:

Զյարութիւն աստուածորդոյն
հրեշտակապետն այսօր աւետէր
կանանցն ասելով, յարուցեալ է՛
տէ՛րն 'ի գերեզմանէն:

Ընթացեալ կանանցըն խնդո՞ւ-
թեամբ պատմին աշակերտացն
ասելով, յարու:

Վասն որոյ եւ մեք ընդ հրեշտա՛ւ
կին գոչեացո՞ւք զյարութիւնըն
քրիստոսի, որ փրկեացն ըզմե՛զ
'ի ձեռաց մահո՞ւ:

Փառաւորեալ անձառելի յա-
րութիւնըն քրիստոսի:

Ար կանա՛ւ հօր եւ հոգոյն 'ի վե՛ւ
րայ քառաթեւին պատարագեալ
զանն աստուծոյ. փառաւո՛:

հոգ

Աւաթելոյն աղաւնոյ իջանէլով
մեծածայն հընչմամբ 'ի բարձաճնց,
'ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրաւ
զնեաց անկիզելի՛ զաշակե՛րստն,
մինչդեռ նըստէին 'ի սուրբ վեր-
նատանն :

Աննիւթական աղաւնի, անբըն-
նելի որ քընե ըզխոյս անսու-
ծոյ. զոր առեալ 'ի հօրէ պատմե-
զահաւոր եւ ըզմիւսանգամ գա-
լո՛ւստն. զոր քարոզեցին համա-
գոյական :

Օրհնութիւն 'ի բարձունս, ելողին
'ի հօրէ հոգւոյն սըրբոյ. որով ա-
ռաքեալքն արբեցան անմահական
բաժակա՛ւն, եւ հրաւիրեցին
զերկիրս 'ի յերկինս :

հան

Ժամանակ դարձի իմոյ եհանս 'ի
յերկիր. արդ տէր ընկալ ըզմա-
ռայս քո, եւ հոգի՞ քո բարի ա-
ռաջնորդեաց՛ ինձ 'ի յերկիր ու-
ղիդ :

Խոստովանող հոգիս որ ելեց զու-
նայնութեան ընթացս աշխարհի .
արդ տէր ընկալ ըզմա՛ :

Ի վերջնումն աւուր մեծի, յոր-
ժամ անենս զայցելութիւն քոյոց
սիրողաց . յայնժամ ինայեա՛ 'ի ծա-
ռայս քո, եւ հոգի՞ :

ած

Աստուածածին մայր լուսոյ
սուրբ կոյս լուսեղէն տաճար, ո՛ւ
բում երկինք չէին բաւական սու-
'ի բնակութիւն, 'ի քէն մար-
մնացաւ :

Ըզքեզ անհարմարեալ որ միայնդ
'ի կանայս օրհնես, կրելով 'ի քեզ
զանտանելի զբնութիւնն. օրհնու-
թեա՛մբ մեծացողցանեմք :

Ուրախ լեր անթոռ փրկութեան,
յոյս հաստատութեան մարդկան,

միջնորդ օրինաց եւ շնորհա՛ց, օր-
հնութեամբ անդադար գոհու-
թեա՛մբ մեծա՛ :

խաչ

Ի թաբօր 'ի լերինն ձեւացու-
ցեր ըզքո՛ բնութիւնդ անտանելի
գոյացութեամբ. ընդ որս եւ մեք
ցընծութեամբ երգեմք քեզ, ո՛ւ
զտրմեա՛ մեզ մարդասէր :

Աշակերտք հիացեալ բարբառե-
ին ըզխորհուրդս 'ի տագնապիլ
սըրտից իւրեանց. ընդ որս եւ մեք
ցընծու :

Սքանչելի մեծ խորհուրդ զեր-
րորդութեանդ քոց սըրբոց առաւ-
քելոցն ծանուցեր բարերար. ընդ
որս եւ մեք ցընծու :

Սոսկալի հիացմամբ զայլակեր-
պութիւն քո՛ տէր առաքելոցն
տեսեալ յօրինէին քեզ տաղանար .
ընդ որս եւ մեք ցընծու :

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Հովանացեալ անպ լուսեղէն եւ
ըզհայրականն լուսեալ ըզձայն, եւ
թէ դա՛ է որդի իմ սիրելի. ընդ
որս եւ մեք ցընծութեամբ երգե-
մք քեզ, ո՛ւ զտրմեա՛ մեզ մարդասէր :

Այծմ եւ միշտ եւ յախտեան յախտեմից :

Քրիստոս անմահ թագաւորն հե-
տագօտեալ 'ի գլծոխս, կապեաց
զեշխանն մեզսանէր. զմահու գե-
րեալն յաղամայ կենսագործեաց
'ի կեանս անմահ . փառաւորեալ
անճառելի յարութիւնն քրիս-
տոսի :

ՀԱՐԱՐ ԵՐ ՅԻՇԱՏԱԿ ԳԼԽԱՏՄԱՆ
ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏԶԻՆ

հրդ
աձ

Նախապաշտեան բանին պատ-
մող առաքեցար աշխարհի սոսրբ
յովհաննէս մը կըրտիչ. աղաչեա՛
զատուլեա՛ճ հարցըն մերոց:

Ո՛ր ըզհրեշտակացն անտեսանելիւն
յարգանդի՛ կուսին տեսեալ քո
եւ երկըրպագեալ. աղաչեա՛ զառ-
տըլեա՛ճ հարցըն:

Ո՛րք հաւատով ըզխշատակքս քո
տօնեմք, եւ անդագար ձայնիւ ըզ-
քեզ ունիմք բարեխօս. աղաչեա՛
զատուլեա՛ճ հար:

դ

Ը՛ղտէր. Գովեցէք ըզտէր քրիս-
տո՛ս միշտ եւ յաւիտեան:

Ձմե՛ճին 'ի ծնունդըս կանանց զկա-
րապետին եւ զմըկըրտչին յով-
հաննու զառաքի՛նութեանն ըզ-
հանդէս, տօնելով այսօր 'ի ձայն
հընչման. գովէ:

Խայտացելոյն յորովայնի՛ հոգւով
'ի ծննդեանըն քրիստոսի. որ 'ի
փըրկո՛ւթիւն աշխարհի յայտե-
ցաւ անտըլած բանն. գովէ:

Յանապատի՛ բարբառոյ ձայնի ըզ-
մըկըրտչին յովհաննու զսողթա-
նակ մարտի ըզգըլխատմանըն կա-
տարեմք այսօր ըզխշատակ. գո-
վեցէք ըզտէր քրիս:

ձձ

Ո՛ր ըզբանն անսուած բաւա-
կան եղեր ընդունիլ յորովայնի՛
միշտ կոյս. զքեզ մեծացո՛ւցանեմք
որ օրհնեալդ ես 'ի կանայս:

Ո՛ր էից լուսոյն արժանի եղեր
բառնալոյ 'ի գիրկըս քո մարմնով.
զքեզ մեծա:

Ա՛նարատ տաճար տընօրէնո՛ւ-
թեան կոչեցար հոգւոյն սրբոյ
միշտ կոյս. զքեզ մեծա:

աղբ

Կարանպետ արքայո՛ւթեանն երկ-
նից սուրբ յովհաննէս մըկըրտիչ,
որ եղեւ աշխարհի քարոզ փըր-
կութեան յաւիտենից. աղօթիւք
սորա տէր լո՛ւր մեզ եւ ողորմեա՛:

Ո՛ր առաւել քան ըզմարգարէս
մե՛ճ 'ի ծնունդըս կանանց. որ
ըզքեզ մեզ յայտեաց աստուած
եւ մարդ յերկրի երեւեալ. աղօ:

Ձայն բարբառոյ յանապատի եւ
կանարիչ խորհրդոյ, գըլխատեալ
այսօր 'ի հերովդիայ վերափոխե-
ցաւ 'ի դասս անմարմնոց. աղօ:

աղբ

Երկնաքանդաքցի՛ն յովհաննէս
մե՛ճ 'ի ծնունդըս կանանց քարո-
զէր յանապատի ազգ արարող բար-
բառոյն ըզծագո՛ւմըն լուսոյ ա-
րեգականն արդարութեան:

Ճըշմարիտ մարգարե եւ ձեռնա-
դրող որդւոյն անտուճոյ, յառաջըն-
թաց կարապետ եւ պատմող ան-
տուածային օրինացն, հորդէր ճա-
նապարհս թագաւորին յաւիտե-
նից:

Յանօրէն գինարբուսըն մոլեգ-
նեալ հերովդիայոյ, 'ի պարգեւի
մասին խընդրէր ըզգըլխ մարգա-
րէին, շնորհացանկ զարուսեանին
եւ զանաղօտ լապտերն:

ԿԱՆՈՆ

ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԵՒՆ ԿՐԿԻՆ ԶԱՏԿԻՆ

ՆՈՐՈԳԵԱՆ, կըզգէր առ անտուած եկեղեցիք հեթանոսաց, 'ի գրիսոց լերանց գոչմամբ ձայնի տողք ըզփանոս աստուծոյ . եւ պատմեցէք զքանդութիւն յաւրոցելոյն 'ի մեռելոց :

Երկնակոր փեսային հարսնացեալ եկեղեցի աստուծոյ, զարդարեալ 'ի ներքոյ 'ի հանդերձրս յոսկէհուռն պըսակեալ . քանզի ահա գայ առ քեզ քրիստոս փառանց թագաւորն :

Բախացեալ որդիք սիրովի 'ի թաւաւորն քրիստոս, տօնեցէք ցընծութեամբ զնաւակատիս հոգւոց մերոց նորոգեալք 'ի հնութենէ . եւ ընդ հրեշտակս օրհնեացո՛ւք զքրիստոս փառանց թագաւորն :

Աքանջելի է խորհուրդ տնօրէնութեան քո քրիստոս . որ իջեր 'ի հօրէ 'ի սէր հարսին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր . որով փառաբանին քրիստոս անմահ թագաւոր :

Այսօր հրեշտակք 'ի բարձունս ո՛ւրախանան ընդ մարդկան . որք իջեալ 'ի յերկնաց տան զանեւորս աշխարհի . ցընծացէք այսօր, քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Այսօր զուարթունն 'ի վիմին խընկաբերոց սուրբ կանանցն փողէր ձայնիւ ցընծութեամբ պատմել աշակերտանցն անելով . ցընծացէք այսօր, քրիստոս յար :

Այսօր վիմին հաւատոյ եւ յովհաննոս սիրելոյ ընդ հակառակս ընթացեալ 'ի գերեզման յարուցելոյն . զոր տեսեալ պատմէին, քրիստոս յար :

Այսօր եւ մեք զուարճացեալք պայծառացո՛ւք տօնիւս . ընդ հաշտութեանն անտուծոյ միմեանց արկցո՛ւք գիրկըս սիրով . եւ միաբան գոչեացո՛ւք, քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Յարժամ եկին 'ի գերեզմանն իւղարեր կանայքն, եւ բերին ըզխոնկան 'ի խընկել զանապահան մարմինն :

Յայնժամ հրեշտակն անէտարանէր յարեալ քրիստոս . պատմեցէք աշակերտացն զյարութիւնն տեսուն :

Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն ահազին տեսլանն . պատմէին աշակերտացն զանապին տեսին :

Էջ հրեշտակն յերկնաց անետաւոր երջանիկ եւ սուրբ կանանցն քարոզէր անելով . է՛ ձե՛մզ վերջտին լոյսն ծագեալ 'ի յաշխարհ :

Այսօր տեսիլ ահեղակերպ հրեշտակապետին մերձեալ 'ի գո՛ւնդ զինուորացն . այսօր սըրտաբեկեալ պահապանացն զարհուրեալ մեռանէին . է՛ ձե՛մզ վե՛ :

Այսօր ցընծայ երուսաղէմն վերին . այսօր ցընծայ սիրով մայր եկեղեցի . քանզի փըրկիչն մեր յարեալ եւ աւերեաց ըզդրժոխս . եւ մե՛մզ վերջտին լոյսն ծագեալ 'ի հօրէ :

Հրեշտակ քո տէր որ զյարութիւնն քարոզեաց :

հոգ

Զգահանապանսն զարհուրեցնց, ըզկանայսն լուսանորեաց աներով։ Զի՛ խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս, չէ՛ աստ այլ յսրեան։

Ի՛ հարաջարժ անդերէն անհաւ տահոսըդ վըտակ, կենդանիարար սուրբ հոգի, ծրհնեալ ես լոյս ճըշմարիտ։

Այսօր ՚ի սուրբ վերնատունն եւ կեալ աստուած ճըշմարիտ, հրաւընարդեաց զանաքեանն ՚ի լոյս փառաց քոյ հոգի։

Հըրճուողական խընդութեամբ անակերտացն լըցեալ, փառամարելով երգեին, ծրհնեալ ես լոյս գեւրանց։

հան

Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ՚ի հրեղէն կառս. յիշեա՛մ զհոգին նընջեցելոյ մերոց, եւ հանգն ընդ սուրբն քո։

Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեւեա՛ն եւ ներով յանցանաց մերոց. յիշեա՛մ զհոգի։

Որ միւսանգամ գարնդդ ես հայրենի փառօ՞ք նորողել զնախաստեղծին ծընունդ. յիշեա՛մ զհոգի։

ամ

Աստուածածին մայր եւ կոյս ծագող արեգականն անդարու թեան, որ լուսանորեացն ըզմեզ, հոգեւոր երգով զքեզ բարեբաւեմք, եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զնորդին։

Եւ լոյս զօրէնքս բընութեան մարդկան հրաշափառ քո ծընունդ, եւ զեղութիւն բնութեանն ամբողջ պահեալ, եւ կուսնութեանըդ քո ոչ խախտեցան կընիք. հոգեւոր երգով զքեզ բարե։

Զքեզ մորենի անկէզ, լեւաւն վիւմածին գնդուն փակեալ եւ անդիւր

կընքեալ. նախատեսացն գուշակեալ մայր եւ կոյս. հոգեւոր երգով զքեզ բարեբաւեմք, եւ փառաւորեմք ըզմի։

խաչ

Խաչի քո քրիստոս երկրպագէն արարածք ամենայն, որ ՚ի փրկու թիւն մեզ կանգնեցաւ. սա՛ եղիցի մեզ պահապան յանթող, անդրեցանել ըզմեզ ՚ի պատրանայ բանարկուին։

Ի՛ սմա բարձրացար բարձողդ անիւծից, որ փառաւորեալդ եւ ընդ հօր. ժողովե՛լ ըզհեռացեալսն կենսութիւն փոյտիւն. անդրեցու։

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն. սմա՛ սպասեին անդելեալքն ՚ի մեղսսներ բանտին. որ ազատեաց ըզմեզ ՚ի պատրան։

Փառհօր եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ։

Երեւեցար յաբուցեալ եկեղեցւոյ քո հիւանցն. յորմէ թովմաս հրաժարեր ոչ հաւատալ զքեզ տեւողացն. որով ցուցեր այսօր փառքովն զվերլս մարմնոյդ։

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեանս յախտեցի։

Սարսերով թովմայի շօշափեր զխուցուած տիգին եւ զբեւեռացն, եւ գոչելով վերածայներ տէր եւ անտուած գաւանելով ըզյարուցեալդ. որով առաք զերանին որք ոչ տեսեալ հաւանոյցաք։

Որ խոնարհեցար յանճառ փառաց փեսայդ անմահ եւ երկնաւոր ՚ի սէր հարսին քո եկեղեցւոյ. զոր մաքրեցեր անաղանին վերլատին ծնընդեամբն. ծրհնեմք ըզքեզ աստուած հարցն մերոց։

Որ կենդանարար հոր յարութեամբ բըզ քո նորդեցեր զհնացեալքս մեզօք. որով ցընծայ այսօր եկեղեցւոյ։

հրց
ակ

ցի ընդ նորոգումըն բնութեան մերոյ. օրհնեմք ըզ:

Այսօր մանկունք առնալատալի պոյժառացեալք վայելչութեամբ, տօնեն ընդ զօրն հրեշտակաց զնաւակաւախօ փրկութեան մերոյ. օրհնեմք ըզքեզ անալ:

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր աւրարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Նորոգեցանք նորոգութեամբ կենացս այսօր յարութեամբըն քրիստոսի նոր ժողովուրդք. եւ բարձր արա՛:

Նոր խորայել կռեցեալք ՚ի քրիստոս նոր օրհնութիւնս վեր առաւ քեցոնք նորոգողն տիեզերաց, յարցելոյն ՚ի մեռելոյ. եւ բարձր:

Նոր խորանիդ անդաւանն անդաւորութեան նոր օրհնութիւնս տանք, եւ անդաւոր բարբաւ նկայոք:

Նոր տաճարիդ անձաւ լուսոյն որ ՚ի հօրէ նոր երգս երգեսցոնք, եւ անդաւոր բարբաւ:

Ձեռն խանարանըդ հրաշալի նոր խաւերման բանին եւ մարմնոյն հոգեւոր երգով բարբաւ:

Որ վերնատին նորոգեցեր ըզմեզ ՚ի հնութենէ հինն անգամայն, եւ զըսկընատըպին գեղեցկութիւնն նրկարեցեր նորաստեղծեալ յոգին հրաշափառապէս. անդաւոր ըզքեզ քրիստոս ողորմեա՛:

Որ զբարձրացոյն նաւակատեանց խորհուրդ հանգերձելոցն այսօր ծանուցեր կենդանարար եւ սբան չելի քո յարութեամբդ ՚ի մեռելոյ. անդաւոր ըզ:

Ընդ քեզ յարուցեր յուսով յանաւարութիւն զմահացու բնու-

թիւնս, որով նըստար ընդ անմէհօր գլուխդ եկեղեցոյ, հրաւիրելով զանդամք քո ՚ի նոյն միութիւնս. անդաւոր ըզ:

Այսօր նոր ժողովուրդք ընդ երկնայնոց լուսեղինացըն համաձայնեալք, նորոգողն ապի մարդկան վեր երգեսցոնք, որ վասն մեր մեռաւ եւ յարեաւ. անելով փաւաւանորեալ է քո յարութիւնդ:

Այսօր որդիք սիրովի ծընեալք աւանդանին շնորհօք յորդիս անտուծոյ, ՚ի նաւակատիս տաճարի բնութեան մերոյ գովեցէք զիւսայն ելեալ յառազատե՛ նոր գերեզմանին. անելով փաւ:

Այսօր մանկունք հաւատոյ կատարելով զնաւակատիս վերինն եւ լուսաղէմի. նորոգեցէք ըզպատմութեան հոգեւոր ձերոց, եւ ընդ որդեաց լուսոյ նոր սիրովի բարեբանեցէք զքրիստոս թաղանօրն. անելով փաւաւանորեալ է քո յարութիւնդ:

Կարգ Աւագ օրհնութեանց
Յաւութեան Տեսն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Յաւութեան Յիւանց եւ ամենայն կիրակեից
՚ի վերայ ուր ձայնից:

Առաջին ձայն:

Երգեսցոնք երգ նոր աստուծոյ փրկչին մերոյ, որ փրկեանցն ՚ի թընամեոյն ծառայութեանէ ըզմեզ հըզօրն իւր կարողութեամբ. և անպրեցոյց փաւանորեալըն փառօք: Դու յանձն առեր անտըւած ելանել ՚ի իսա՛ Վասն մեր, եւ ընդ

տէր

դ

մեծ

որ

որհ
աձ

նըմին բեւեռել ըզհնոթիւն մե-
ղաց մերոց . վասն որոյ երկըրպա-
գեմք եւ վեր օրհնեմք ըզքո՞ զան-
ճառ խոնարհութիւնդ :

Զոր ընտրեանց անտըւած յամենայն
ազգաց երկրէ՝ ծննանիլ 'ի նմանէ՛,
անպրեցուցանել ըզմեզ կուցն 'ի
պաշտելութենէ՛ . որպէս զաստուա-
ծածին միշտ փառանորոցսք :

Նայեցա՞յ յէս յամենազօր 'ի քո՞
անօրէնութիւնդ . եւ երկիւղե՞լ
փառաւորեցից ըզքեզ քրիստոնս :

Ի՞նչ խաչե՞լ լին քո մեռողներ ըզմահ .
եւ յաղեւրէ՛ կողմ քո տիեզերաց
արբուցեր զանմահութիւն :

Աստուածա՞ծ ծին անարատ կոյս
առ քեզ անպակնիմք . բարեխօ-
սեա՞ն ան քրիստոն վասն անձանց
մերոց :

Հրով աստուածութեանըդ քո
քրիստոն ալրեցեր ըզգործնրս զը-
ծոխոց եւ լուծեր ըզմահ եւ զան-
մահոնութիւն պարգեւեցեր անզի՞
մարդկան :

Յայգւոյդ անմահութեան ճաշա-
կեցսք եւ տեսա՞ք զի քաղցր եւ
ուղիղ ես տէր . եւ վասն ամե-
նեցուն փրկութեան եկիր յաշ-
խարհս :

Սրբուհւոյ անտուածածնին բա-
րեխօսութեամբ պարգեւեա՞ն երկրը-
պագուաց աննասուրբ երրորդո՞ւ
թեանդ զյարօնութիւն յուսոյ կե-
նացըն յաւիտենից :

Ծանեա՞ք ըզքեզ քրիստոն թա-
գանոր յաւիտենից , եւ տեսա՞ք
ըզքեզ իշխան մահո՞ւ եւ կենաց .
զի դու ես տէր , եւ չե՞ք ալ ո՞ք
բաց 'ի՞նչ քէն :

Աչով քո բարձրելոյ առցես ըզ-

փռէ՞ծս 'ի թընամուշն , եւ նետըք
քո արբուցն զանթիւն նորա . զի դու :

Ո՞ր յարեալդ 'ի մեռելոց նորոգե-
ցեր զանգըս մարդկան . սրբունհւոյն
աղաչանօք հաստոնտես՞ զհիմունս
եկեղեցւոյ սրբոյ քո . զի դու :

Հաստատութիւն իմ լեր տէր ,
որ յանթիւ խաչու քո ըզգըծո՞խ
աւերեցեր . քանզի յարեալ երեք-
օրեայ , զանկեալն կանգնեցեր զա-
գամ :

Օգնեա՞ն փրկիչդ անտըւած պար-
ծելոցս 'ի խաչ քո , յուսողացս 'ի
քեզ տէր . եւ փրկեա՞ն միայն բա-
րեւոր 'ի վրտանդէ զանձննրս մեր :

Միայն օրհնեալդ 'ի կանայս , մայր
եւ միշտ կոյս եւ իմանալե՛ լոյս . ծը-
նող արարչին մերոյ անդադար բա-
րեբանեցո՞ւք :

Ի՞նչ գիշերաց կանխելով վեր օր-
հնեմք ըզքեզ քրիստոն անտըւած ,
որ վասն մեր խոնարհեցա՞ն , յանձն
առեր զամենայն եւ խաչի համբե-
րեցեր :

Նշուաւորեցա՞ք 'ի հրամանաց քոյ
թագանոր թագաւորաց անտըւած ,
որ ըզմահո՞ւ լուծեր զիշխանու-
թիւն . յանձն առեր զամե :

Քերովբէական թեւօք պարածա-
կեցա՞ր սրբունհի՞ աստուածածին
կոյս եւ մայր եւ բնակարան աս-
տուածոնութեանն , վերօրհնեալ յա-
մենայն անաբելական քարոզիւ-
թեանց :

Յոյս ե յարօնութիւն ազգի՞ մարդ-
կան քրիստոն անտըւած , զհիւան-
դոնութիւն հոգւոյ իմոյ կենդանացոն ,
որպէս երբեմն զեզեկիւն :

Զչարչարանս եւ ըզմահ յանձն ա-
ռեր կենդանատու ամենեցուն .

նայ

զիհ

ծան

հաս

զիշ

հաս

զհիւանդութիւնն հոգւոյ խնց աւ
ռողջացո՞ն. որպէս երբեք:

Ան քեզ անպաւին նիմք խորան են
տաճա՞ր անստուծոյ բանին մարիամ
մայր ե՞ւն կոչս. բարեխօսեալ ան
քրիստոս վասն անձանց մերոց:

Գիտաւորեալքն յամենայն աւ
րարածոց, եւ ՚ի ծագաց մինչ ՚ի
ծագս երկրի զերկրորդագեանք. ըզ
մարմնացեալ բանն ՚ի կուսէն, ձայն
նիւ երգով օրհնեացո՞ւք:

Ար գիմեալ քայ յեզոփմայ բարձ
րացեալ փոյնով. յարուցեալ ՚ի պաւ
տերալով՝ ընկրկեաց զաներեւոյթն
ամաղէկ. զեջեալ բանն ՚ի զլծոխս
ձայնիւ եր:

Ծագումն ՚ի հօրէ փառակից սուրբ
հոգւոյն, կենդանութիւնն ազգի
մարդկան, որ յարեալն այսօր ՚ի
մեռելոց. զհամբարձեալ բանն ՚ի
յերկինս ձայնիւ եր:

Որ լուսի աստուած գոյնանքն
յովնանու յորովայնէ կիտին, անպ
րեցո եւ զին յաներեւոյթ թըշ
նամւոյն փրկիլէ գոյնով, որ նշտար
ի քրոյքեանիսն յաթոն:

Ար ընտրեցեր քեզ վերջստին քաւ
րոյնով նինուէացոնց զամբըշտաւ
կեանքն ՚ի կիտեն երեքօրեայ իջմամբ
ի գլծոխս. եւ զին ըզբանդմամբ
արձակեալ ՚ի կապանաց մահու ՚ի
կեանսնդ յաւիտենից:

Եկեալդ ՚ի փրկութիւնն ըստեղ
ծուածոց քոց, պատկերակից եղեր
հողեղէն մարդոյն ըզմեղս ըսպա
ներ, եւ զմահու գերեալսն ազաւ
տեցեր ՚ի մեղաց:

Հիացան զօրք երկնից ընդ քո
յանձն անողւ ըծառայի ըզկերպ,
եւ մարգարէն զարհուրեալ աներ:

Ընայ ըզլուսի քո եւ երկեայ. նայե
ցայ ՚ի գործքս քո եւ զարհուրեցայ:

Քանզի գո՞ւ որ յառաջ քան զյաւի
տեանս որդի հօր եւ հոգւոյն փաւ
ռակից, եկեալ ՚ի մեջ երկրոյ կեն
դանեացն երեւեալ. բարձրացար
ի խաչին աննելով զհեծեւութիւն
փրկութեան. քանզի լուծեալ եւ
զեն երկունք մահու:

Փառք քո եւ օրդոյ եւ ինքն քո:

Երեւեցար ՚ի փրկութիւնն ըստեղ
ծուածոց քոց. ոչ մեկնելով ՚ի հօրէ
յանձն աներ կամաւ զսաչն եւ
զլծալումն. եւ յարուցեալ ՚ի մե
ռելոց իշխանութեամբ. քանզի լու
ծեալ եղեն եր:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Աստուածածին անհարանացեալ
սրբո՞ւհի. ըզքեզ աղաչեմք անդաւ
դար ձայնիւ, որ զէակ բանին հօր
ի քեզ կրեցեր, եւ ծընար անձաւ
ռայբս. ան նա միշտ բարեխօսեալ
վասն անձանց մերոց:

Օրհնութիւն: Առաջին կողմ:

Երգեցէք տեառն երգ նոր եւ
օրհնեցէք զանուն նորա յաղ
թական օրհնեղբութեամբ. զին նա
փառք է փառաւորեալ:

Ար սեանք հրոյ եւ ամպոյ անաջ
նորդեաց ժողովրդեանն իսրայէ
լի ՚ի յանապատ. եւ ընկրկեաց
զփարաւոն զօրօքն իւրովք ՚ի ծով
կարմիր. երգեցէք տեառն երգ
նոր, զին նա փա:

Ըզքեզ աղաչեմք հանապաղ
սուրբ աստուածածին. բարեխօսեալ
քրիստոսի աստուծոյ մերոյ փրկել

որհ

նեղ

որհ
աղ

որհ

նայ

ըզմեղ 'ի փորձութենէ եւ յամենայն վնասեցից մե՛րոց :

Նայեցարո՛ւք ժողովուրդք 'ի սքանչելիս անտուճոյ մերոյ . ունկընդիր լերուք հաւատացեալքք քրիստոսի, եւ 'ի միտ առէք զարդարութիւն ճշմարտութեան . զի նա է՛ յոյս հաւատացելոց :

Ի՞նչութիւն անեղ անբաժանելի բանն աստուծո՞ւ կամաւորութեամբ յանձն էաւ ըզմա՛հ խաչի, եւ թաղեցաւ 'ի նոր 'ի գերեզմանի . եւ յարութեամբն իւրով շնորհեաց մեղ կենդանութիւն :

Ո՛ւրախ լեր մայր անձա՛ռ լուսոյ մարիամ աւրբ աստուածածին . քանզի 'ի քեզ կրեցեր ըզհո՛ւր աստուածութեանն լուսեղէն տաճար անտուճոյ բանին . ա՛ռ նա միշտ բարեխօսեա՛ վստն անձանց մե՛րոց :

գեհ

Հուր բորբոքեցա՛ 'ի զօրութենէ խաչի քո՛ քրիստոս , կիզելով ըզթընամի՛ն 'ի վերայ երկրի . որ հակառակէր ըստեղծուածոց ձեռին քո՛ :

Իջանելով քո՛ 'ի գրգռիւս գերապանձ իշխանութեամբ յաղթեցեր մահո՛ւ հրգժօր զօրութեամբ , կենագործելով զըմբռնեալսն ա՛ռ 'ի նմանէ :

Ծանուցար տիեզերաց աստըւած եւ մարդ գողով . մարմնացար 'ի սո՛ւրբ կուսէն 'ի փըրկութիւն անգի մարդկան . միշտ փառանորեալ յանմարմնոց զինուորութեանց :

ծան

Ի՛ սուրբ երրորդութենէն ծանեաք որ յառաջ քան ըզյանիտեանքս բանն աստըւած , 'ի հայրական ծոցոյ խոնարհեալ վասըն

մեր , եւ ոչ ոք իցէ այլ աստըւած բաց 'ի նմանէ :

Որ բարձրացեալ բազկա՛ 'ի վերայ խաչին խորտակեաց զսպըստամբ ըզթընամին . իջանելով 'ի ստորինս անտուութիւն շնորհեաց նրստելոցն 'ի խաւարի . եւ ոչ ոք իցէ :

Անարատ տաճար անտուճոյ բանին , որ ըզխախմբին եւայի զանէծորն բարձեր անձառելի ծընընդեամբն 'ի քէն . ա՛ռ նա միշտ բարեխօսեա՛ վստն անձանց մե՛րոց :

Արտ իմ հաստատեցա՛ 'ի քեզ հաւատով քրիստո՛ս աստըւած . եւ բարձրացա՛ յոյս իմ 'ի փառնքո՛ . որ յանձառելի ծոցոյ հօր խոնարհեցար վասըն մեր . եւ երեւեցար մարդ ճշմարտապէս :

Որ զկենդանարար մարմին եւ զսրկիւնը քո՛ բաշխեցէր քսիցելոց . եւ 'ի խաչին բացեր ըզկողահաս անբերբ , արբուցանելով տիեզերաց զանմահութիւն 'ի ճաշակմանէ մահաբեր պրտղոյն :

Մայր քրիստոսի եւ բնակարան բանին անտուճոյ , անհոստութեան խորհըրդոյն ըսպասաւորեցեր , միջնորդ եղեր անտուճոյ եւ մարդկան . ա՛ռ նա միշտ բարեխօսեա՛ վստն անձանց մե՛րոց :

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս աստըւած , ա՛ռ քեզ հոգի՛ իմ անաւօտէ . 'ի յերկրի երեւեցո՛ ինձ զերեսս քո՛ :

Քոյով պատուական խաչիւ քրիստոս աստըւած , եւ հրաշմիա՛ռ քո՛ անաւօտոն յարութեամբդ երեւեցո՛ ինձ զերէ՛ :

Հոգւոյն ըզքեւ հովանացեալ միայն սըրբուհի , ծընար ըզբանն աս

հաս

գեհ

տըւած զանձառեւելոյ հօր ծընունդ, եւ յայտնեցաւ միութիւն երօրս զութեանն:

Այնչեցի ըզբազումովորմ աստըւած, եւ լըւաւ ձայնի խնդրուածաց խոց, զի նուաղեցան աչքիմ 'ի տեսանելոյ, եւ յիւնէն փարատեցոյց զցաւս անձին իմոյ:

Զթագաւորն քրիստոս բարեբանեցէք, որ 'ի յանձն էառ ըլմա՛հ խաչի եւ խոսիանեաց ըլմահո՛ւ թագաւորութիւն. եւ յիւնէն փարատե՛:

Փութացի՞ն յօգնութիւն սո՛ւրբ աստուածածին. եւ աղաչեա՛ զսո՛ւ 'ի քէ՛ն ըզմարմնացեալ բանն աստըւած. զի յահաւոր եւ 'ի միւս անգամ գալըստեանն իւրոյ պարգեւեցէ՛ մեզ ըզկեանսն յաւիտե՛նից:

Աստուած երեւեցաւ մարմնով, ապրեցողցանել զանգս մարդկան կողմն 'ի պաշտելութենէ. նըմա միայնոյ երգեսցո՛ւք:

Քրիստոս բեւեռեցաւ 'ի խաչին, եւ ելոյ՛ զգատապարտութիւն անգամայ նախաստեղծին. նըմա մի:

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց, եւ յարոյց ընդ իւր զաղամ, զանկեան 'ի պատրանաց. նըմա մի:

Աստուած զքեզ փառաւորեմք որ 'ի յերկնից խոնարհեցա՛ր. ծառայի՛ առեր ըզկերպարան. եւ ըզտօնեգրաւ ազանտեցե՛ր 'ի մեղաց:

Զմարգարէն ապրեցուցեր տէր 'ի կիտէն՝ որպէս մարդասէր. որ նըշանակէր ըզքո՛ 'ի մեռելոց զերեքօրեայ յարութիւնդ:

Զհայր փառաւորեսցո՛ւք եւ որդւոյ երկրպագեսցո՛ւք. եւ սուրբ

զհոգին հաւատացեալքս ամենեքեան օրհնեսցո՛ւք:

Որ անբընիւղ ես յեութեանն ընդ հօր անբաժանելի բանդ աստըւած. խոնարհեցա՛ր 'ի լըւմն օրինաց եւ մարգարէից, եւ 'ի մէջ երկուց կենդանեացն բարձրացեալ եղեր 'ի վերայ խաչին, զոր յառաջն երգեսց մարգարէն ամբակում:

Փառք քո եւ օրդոյ եւ նազայն սրբոյ:

Որ 'ի կաւրս քերթիքեականըս վերանըստեալ հանդէսի բսկակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն. հաճեցա՛ր ելանել 'ի կաւրս հոգեղէնս, եւ հեծելութեամբդ քո՛ փրկեցեր ըզտօնեգրաւ, վերականգնելով զանկուռն աղամայ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Որ առաքեցեր զերիվարս քո՛ սո՛ւրբ ըզմարգարէն անետարանել ըզկենտարեր տնօրէնութիւնդ քո՛ 'ի սրբոյ կուռն. եւ երեւեցա՛ր մարդ ճըմարտապէս:

Օրհնութիւն: Երկրորդ ձայն:

Օրհնեսցո՛ւք ըզտէր որ օրհնեացն զխարայէլ, եւ փրկեաց ըզժողովուրդն 'ի ձեռաց փառաւորն անմեղոր եւ սքանչելի փառօքն իւրոյ:

Տէր խորտակէ զպատերազմունըս տէր է յոյս անուռն նորա. որ փրկեաց զամենեւեան 'ի ձեռաց նեղչաց իւրեանց անմեղոր:

Բարեխօսեա՛ վասն մեր աստուածածին մարիամ, որ ծընար զտէր աստըւած որ հովուերն զխարայէլ. անմեղոր:

նայ

Աստուած խօսեցաւ 'ի բարձանց, լըւարուք բընակիչք երկրի, որ եկն եւ փրկեանց զամենայն աւարածս. զի զանուն տեսաւն կարգանցուք, եւ տուք օրհնութիւն 'ի բարձունս:

Նոր խաղէլ կոչեցաք 'ի քրիստոս, եղաք բաժին տեսաւն եւ ժառանգակից քրիստոսի. զի զանուն:

Ի վիմէն կենդանութեան ճաշակեցաք զի քաղցր է տէր, եւ յիւղ սրբութեան օծաք հաւատով. զի զանուն տեսաւն կար:

Ի բեղ եմք ապաւինեալ որ մայրդ ես եւ անկախն քրիստոսի. լէր բաւ լեխօս վասն մեր, զի զանուն տեսաւն կարգանցուք եւ զբեղ մեծաբեալ պատուեսցուք:

դէ

Աբանչել հո՛ւր աստուածուն թեան քո տէր՝ տարածեցաւ առ հասարակ ընդ տիեզերս. եւ հըրդեհեալ բոցակիղեանց ըզպատրանս նախաստեղծին. զի զամենեւեմն վերակոչեաց 'ի մահուանէ՞ յանմահութիւն:

Յայգւոյդ անմահութեան ճաշակեցին սուրբ առաքեալքն. եւ լըցին ըզտիեզերս աւետեօք սուրբ յարութեանն. զի ընդ նոսին վաւերեցուք յանկախճանն ուրախութիւնս:

Ո՛ր ըզհո՛ւրն աստուած յորովայնի՛ բում ընկալար, եւ ծընար անձառանպէս զկենսադործողն ամենեցուն. բարեխօս ըզբեղ ունիմք որ երանեալդ ես 'ի կանայս:

ծան

Ծանեաք ըզբեղ տէր Էսկից հօր եւ հոգւոյն, որ վասն մեր խոնարհեցար 'ի յերկնից. ծանեաք ոչ այլ աստուած բաց 'ի բէն:

Ծանեաք ըզբեղ քրիստոս որ 'ի խաչն բեւեռեցար, եւ հեղմամբ արեանըդ քո՛ փրկեցեր ըզտիեզերս. ծանեաք ոչ այլ աստուած բաց 'ի բէն:

Ո՛ր զթագանորն ամենեցուն յաւովայնի՛ բում կրեցեր սըրբունհի մայր եւ կոյս եւ անկախն քրիստոսի. բարեխօսեա՛ առ տէր վասն մերոյ փրկութեան:

Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր եւ բարձրացաւ յոյս իմ 'ի փառք քո. որ նշտօս 'ի քրովեականն անթո՛ւ. հաստատութիւն իմ լեր տէր քոյով յարութեամբ:

Ո՛ր զանարատ բազուկի՛ս քո տարածեցեր 'ի վերայ խաչն. ժողովել ըզհեռացեալսն ամենակարող զօրութեամբդ. հաստատու:

Յոյս մեր եւ ապանէն մայր տեսնեն եւ կոյս սուրբ, որ հո՛ւր աստուածութեանն ոչ բոցակիղեանց զքո սուրբ զորովայն. բարեխօսեա՛ առ տէր վասն մերոյ փրկութեան:

Ի՛ գիշերանց կանխեցից փառաւորել ըզբան աստուած, որ վասն իմ խոնարհեցար 'ի յերկնից. արարեր զսողանգութիւն 'ի յերկնիս եւ 'ի յերկրի:

հաս

դէ

Տըւող խաղաղութեան քրիստոս որ զգատանիմք մահո՛ւ լուծեր 'ի վերայ սուրբ խաչն. եւ հաշտեցունցեր ըզհայր ընդ անարածս. անարեր զսաղաղու:

Փառանքանակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն, որ լուսափայլ յարութեամբըդ քո՛ կենսադործեցեր զանգատ մարդկան. տուր մեզ տէ՛ր զքո զսաղաղու:

Եսա

Ձեզեկիային քեհ^հ զ մաղթեմ հառաջմամբ սըրտի իմոյ, որ վասն իմ խոնարհեցայր 'ի յերկնից . յոյս կենդանութեանն և փրկութեանն իմոյ տէր :

Որ 'ի խոյնն բարձէր ըզդատակնիք մահու, տարածելով ըզբանդուիրս քո . սըծակեա եւ զիս 'ի կապաւ նոց բանասրկուին . յոյս կենդաւ նութեանն եւ փրկ :

Որ յսմենայն ազգաց երա^հ նեցայր սրբութեանն եւ կոյս մարիամ . սղաւ չեա զառ 'ի քէն ըզմարմնացեալն աստուած, ապրեցուցանե^հ ըզմեզ 'ի սպանուեաց զէհենոյն :

Ձեկեալն 'ի փրկութեանն մեզ ըզբանն աստուած, խորհրդոս զ տնորենութեամբ ըն^հր երգով օրհնեացոք զանունն նորա . զի 'ի բարձունա է փառաւորեալ յան մարմնոց :

Ձխալեցելոյն պատմեցոք զբաւ ջուլթիւնն, որ գոչմամբ ձայնի ըզ պատերազմին չարին վանեաց . եհ^հ զ մահումբ ըզմահացեալսն կենաւ գործեաց . զիջելոյն 'ի դժոխսս վերածեաց զհոգիսն :

Ուրախացան զօրք երկնից 'ի վերուստ . քանզի ցո^հ զն անապական 'ի քէն հեղեալ ը մի^հշտ կոյս, եւ մայր բանին տընտեսութեանն, լուսածին անպ ծագելով 'ի մեզ զարգայրութեանն արեգակն :

Ի նեղութեանն իմում սղաղաւ կեցի առ տըն^հ զն կենդանութեանն, եհ^հ լուաւ ձայնի աղօթից իմոյ, եւ եհան ըզկեանա իմ յապականութեանն :

Յորժամ ընկայ ես 'ի խորս անդընդոց, ըմբ^հ ունեցայ 'ի ժանիս

վեշապին . եհ^հ փրկեաց զիս փրկելն աշխարհի . եւ եհան ըզ :

Միայն օրհնեալ սրբութեանն 'ի կանայս, բնա կարան եւ առաքանտ արարչին . բարեհոսեա առ տէր վասն անձանց մերոց, զի փրկեաց ըզմեզ 'ի սպանալեաց զէհենոյն :

Ընայ զբարեհոսութեանն քո ըզլուր . քանզի անձաւ բանդ աստուած մարմնացայր 'ի կուսէն, ը վեհ^հ բարձէր ըզբեկումն աղամայ . եւ զարմացոյ ընդ քո ընդ անհաս մարդասիրութիւնդ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Մարդարեւին ձայնեալ ըզքո քաջութիւնդ, առե ելե^հր դու 'ի կառլս քո փրկութեանն . եհ^հ խաչելն ջաղեալ ըզլուր զվեշապին, սուրբ յարութեամբ ըզմեզ կենադործեցեր :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Ուրախացիր սրբութեանն եւ միշտ կոյս . քանզի որ 'ի քէն մարմնացաւ զդժոխս անբեկաց, սուրբ եհ^հ անհամեմատ 'ի կանայս . բարեհոսեա առ տէր վասն անձանց մերոց :

Օրհնութիւն : Աւագ կողմ :

Փարաւոն հանդերձ կառօք ընկըմեցաւ 'ի հոսանա ջուրց . եւ որդիքն խրայել^հ գնացին ընդ ցամաքն 'ի մեջ ծովուն :

Յորժամ հերձեաց մովսէս խաչաւ նիշ գաւաղանաւն, պատուեցան անդոնեաք, եւ առաջնորդէր նոցա անմեկնելի ընդսն :

ՄԷ

Օրհ

Նեզ

Օրհ
ԷԿ

Սա է՛ բանն անտրւած՝ որ յառաջ քան զյաւել տեանս . անճառելի գալըստեամբն իւրո՞ւ յայտնեցաւ տիեզերաց ծնեալ ի՛նչ կո՛ւսէ՛ն :

Ի՛ յերկնից խոնարհեցար եւ նայեցաք ի՛ սբանչեւ լիս օրինաց քոց տէ՛ր . կենդանութեանց տը՛ւող ա՞զգի՛ մարդկան :

Ի՛սկ փայտ խաչի՛ քո՛ կենսատու գաւազան զօրութեան յայտնեցաւ տիեզերաց . եկիր կամա՛լ ի՛նչ խոն փանս արարածո՞ց փըրկու թեան :

Ուրախ լեր մարիամ նորատունկ բուրստան , երկնաբերձ աշտանա՛յի , ձյն ոսկի եւ ճեմարան բա՛նի՞ն անտուծո՞ց :

Հրով սատուածութեանըդ քո քրիստոս իջէ՛ր ի՛ սասորի՛ն փայրո՞ւ մահու , եւ ընկի՛ղբս գըժսիտցն այրեցեր հըզօրեղսպէս . զբե՛ղ բաւրեբանեմք ընդ հրեղէ՞ն օրհնա՛ն բա՛նան :

Որ տընկեցար յերկրի՛ն արթ ճըճմա՛ն լիս , եւ ճըմեցար ի՛ խաչին՝ ո՞ղ կշիղդ անհրապաւ յուրախութիւն ամենայն տըրտմեցելոյ . զբե՛ղ բա :

Որ ըզհո՛ւրն անտուած յորովայնի՛ քում կրեցեր անբոցակէ՛ղ մարե՛նի . զանաճաճակ պըտղոյն քաղցրացո՛ցիչ . զբե՛ղ սնիմբ բարեխօս առ տէ՛ր փանս անճա՛նց մերո՞ց :

Դու ես անարեւած անճառ ծա՛նուցար մարգարէ՛ից . եւ միայնո՞ց քեզ ճըճմարտի՛ եւ անմահի՛ միշտ երկրրպագեն ամենայն հա՛ւատա՛նցեալք :

Որ զօրութեամբ բազկի՛ քո՛ իրնդրեցեր ըզլը՛ժս յատե՛լեաց , եւ հանտատեցեր զհաւատացեալքս ի՛

քեզ . նըշանա՛ւ խաչի՛դ ազատեցեր յաւիտենից ի՛ մահուանէ՛ն :

Ա՛րդ խընդրեմք ի՛նչ քե՛ն թագաւոր փառաց քրի՛ստոս . անաչանօք սրբութեւո՞ց անարատ ը մօր քո՛ եւ կուսի ապրեցս ըզմե՛ղ յաւիտենից ի՛ մահուանէ՛ն :

Հատատութիւն իմ լեր տէր եւ յոյս փրկութեան , որ զառաջ ջին ագամն ազատեցեր ի՛ մեղաց . նորոգեա եւ զի՛ս զապահանալըս մեղօք :

Ո՛ր յստե՛նի կացեր անպարտոյ կո՛ւղին պատրանօք , եւ անբուցեր մե՛ղ ի՛ կողահո՞ս աղբերէ՛դ . նորո՞ :

Ա՛ստուածանձին անարատ մայր տեսն եւ կոյս մարիամ , որ եղեր ընդունող բանին աստուծոյ . բաւրեխօսեա՛ն առ տէր փառն մերոյ փըրկութեան :

Ի՛ զիջերաց կանխեալ վեր օրհնեմք զանճառ տնօրէնութեան քո խորհուրդ , որ վասճն մեր խոնարհեցար ի՛ յերկնից . խաղաղացո՞ն ըղկեանիս մեր միայն մարդասեր :

Որ բարձրացար ի՛ խաչին յաղանգս գատապարտութեանն ագամն , եւ բարձեր ըզլի՛ւրբեր անխճաղորդութիւնն հեղմամբ արեան քո սըրբոյ . խաղաղացո՞ն ըզկեա :

Որ ի՛ վեր քան ըզբերովբէսն երեւեցար աստուածանձին մարիամ . տանելով յորովայնի՛ զանխմանայի զբընութիւնն . բարեխօսեա՛ն առ տէր փառն մերոյ փըրկութեան :

Ա՛նմահ թագաւոր որ կամիս ըզկեանս ամենայն մարդկան՝ որ կարդան առ քեզ . լո՛ւր աղաչա՛նաց մերոց եւ նորոգեա՛ն հոգե՛ղ զիտու թեան :

Ո՛ր զառժամանակեայ ըզցանսն
բարձեր 'ի մարմնոյն եղեկինայ, մըշ-
տընջենանոր ցուցանելով նրմա զհո-
գեւորական առողջութիւն . լո՛ւր
աղաչանայ մե :

Անոխակալ եւ բարեգունթ, բա-
րեխօսութեամբ սրբութեանց անա-
րատ ք մօր քո՝ եւ կոնսի լո՛ւր ա-
ղաչանայ մե :

օրհ

Ձատըւածն ամենեցուն օրհնեն
սրբասաց բանակա՞ն կենդանիք .
յաղթական երգով եւ մէք օր-
հնեցո՞ւք զանուն նորա :

Ո՛ր 'ի վերայ խաչին գատապար-
տեաց ըզբանսարկութիւն բընու-
թիւնն . յաղթա՛ն :

Անարատ տաճար անխաղափակ
բանին անտուծոյ մարիամ տէրբե-
կոյս, բարեխօսեա առ տէր վասն
մերոյ փրկութեան :

նեղ

Անպակասութեան անլիւր
եւ 'ի մահու կեանք ըզքե՛զ ծա-
նեան հրանիւթիցն սեռք եւ բա-
նակա՞ն կենդանիք, ո՛ր ըզյոնան
'ի կիտէ՛ն կորզեալ արտաքսեցեր .
գոխտանական ձայնիւ եղանակե-
մըք քեզ զերգս օրհնութեան
ներմարդացեալ բանի՞դ անտու-
ծոյ :

Յանաղարթաբեր արմատ փայտին
մակադրեալ ըզքե՛զ անհրապելի
հրամամբ եւ սեւեռեալ բեւե-
ռօք . եւ 'ի հրացայտ կողմ քո 'ի
ձեռն զննու տիգի հոսանքս վը-
տակա՞ց գործեցեր . գովասա :

Իմանալի բանա՛նք տախտակ ան-
տրամադրելի տառիցն մովստա՛ն
կա՞ն օրինաց . ո՛ր զանտուածն ա-
մենեցուն իսկապէս մարմնով 'ի
գիրկըս քո բարձե՛ր մարինամ . ներ-

բողական ձայնիւ եղանակեմըք
քեզ զերգս օրհնութեան ամէն-
օրհնեալդ 'ի կանայս :

Անեղին եղեալ մարդ տեսեալ
զարմանայր մարդարէն . եւ հեղձ-
սեալ բեւեռօք զմարմնն 'ի խա-
չին, ներգործեալ 'ի մէ՛ջ երկունց
կենդանեաց :

Պատմեցեն երկինք ըզլոյսելու-
թիւն փառաց քրիստոսի . եւ ըն-
կալեալ լուսանձեմ տարերցն ըզ-
գոյնս արեան անեղին . եւ օրհնու-
թեամբ խաչելո՞յն լըցան տիեզերք :

Ձիաւորեալ ոչ միայն 'ի վերայ բո-
սայեր արմատոյն , այլ քրոյլէա՛ն
կան կառօքն ըստորիջեալ 'ի զըժոխս
կենսագործեաց հիշօրեղանկէ՞ն զե-
րանս արդարոյց :

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Ազնակեր ստոռածային բարբա՛ն
ռովն տէր յիսուս 'ի խաչին . եւ
ընդդեմ անտեղաց կրեբէ՛ր հրա-
ցեալ ստոռածային սուրբ ձեռօքն .
եւ բարկութեամբ զարթնեալ
'ի վերայ խաւարանէ՛ր իշխանին :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտանա յախտեց :

Տիրո՛հի անարատ մայր տեսն
եւ կոյս մարիամ, քրոյլեական ա-
թո՛ւ ըզքե՛զ տեսաք 'ի յերկրի . բա-
րեխօսեա առ տէր վասն մերոյ
փրկութեան :

Օրհնութիւն : Երրորդ ձայն :

Օգնական ընդունելի եղեւ
յիմ տէ՞րս ինձ 'ի փրկոյն
թի՞ւն . սա է՛ իմ աստուած , եւ
փառաւորեցից ըզսա՛ն :
Ի՛ խաչին բեւեռեցա՛ն եւ զգը-

սրբ

օրհ
դձ

Ժողովուրդն ելոյձ ըզբնականութիւնն .
սա՛ն է՛ իմ աստուած , եւ :

Որ մահաւորեալն ելոյձ ըզմահ , եւ
յարմարութեամբն զնախանձօրն ջըն-
ջեաց ըզմեղս . սա՛ն է՛ :

Աստուածամէն զո՛ւ ես յոյս
եւ արանէմէն խոստովանողացս
ըզբե՛ղ . ողբեցի քո եւ անտուծոյ
բարեխօսեալ կեցուցանել ըզմեղս :

Նայեցարո՛ւք երկինք եւ խօսե-
ցա՛յց , եւ վերօրհնեցի՛ց զբրիստոս
փառաց թագաւորն :

Փառքք բեղ ո՛ր յարեարդ ՚ի
մեռելոց բրիստոս , պարգեւեցեր
մեզ ըզկեանքն յաւիտենից :

Բարեխօսեալ անդադար առ որդիդ
քո եւ անտուծ մե՛ր , ծնող եւ
սղախին տեառն :

Աստուածայնն հո՛ւր կենդանի
զօրութեամբ սուրբ հոգւոյն այ-
բեա՛նց զգրունքն զըթոխոց , եւ
զարդելեալն ՚ի նմա կորուսաց ՚ի
կեա՛նս . եւ պարգեւեաց մեզ
կենդանութիւն :

Յանմահական ՚ի յայգոյն ճաշմ-
կեցին սուրբ անաբեալքն , եւ ըզ-
հրաքածակ գանձութեան այր-
մանն ընկալեալ սողո՛ւմ ՚ի յա-
ւուրն տոյրման :

Ի՛ բարեխօսութիւն փութացիր
մեզ սուրբ աստուածածին . առ ՚ի
փրկել ըզթողովորդս ՚ի մեղա՛ց
եւ յապականութենէ :

Ի՛ սուրբ երրորդութենէն ծա-
նեալք ըզտէր մեր յիսո՛ւս բրիս-
տոս ըզբանն անտուած , որ ՚ի
ծոցոյ հօր յանա՛ջ քան զյաւի-
տեանս որդի . փառաւորեմէ՛ն որ
եկիր ՚ի փրկել զարարածքս քո :

Անճառ տնօրէնութեամբ ՚ի միշտ

կուսէն զանկծիցն բարձեր ըզ-
գատապարտութիւն . եւ կամաւոր
խաչելութեամբ քո տէր կեանքս
շնորհեցեր անտա՛կալ փրկի՛նչ
անաւեմէ՛ն վերօրհնեմք եւ երկր-
պագեմք , որ ուրախութիւնդ եւ
երկնի՛ եւ երկրի՛ բրիստոս թա՛-
գաւոր :

Ապաւինիր ՚ի քո բարեխօսու-
թիւնդ՝ աստուածածին մարիամ ,
մայր տեառն եւ կոյս սուրբ , հարսն
երկնից եւ գո՛ւրն կրքեալ , զոր
մարգարէն ետեալ :

Հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի՛ տէր
եւ բարձրացաւ եղջիւր իմ յան-
տըւած իմ . զի՛ փառաւոր յարմար-
ութեամբն իւրով աներեսաց ըզգը-
ծիս :

Բնդարձակեցաւ բերան իմ տէր
՚ի վերայ թշնամեաց իմոց . քան-
զի հարեր ըզպատերազմ քո հըղձօր
զօրութեամբք :

Որ տարար ըզբանն աստուած յար-
գանդի քո՛ւմ , եւ ծընար ըզնա՛
մարմնով անորեցունցի՛նչ աստուա-
ծածին . բարեխօսեալ կեցուցանել
ըզմեղս :

Հոգի իմ յամենայն ժա՛մ զբեղ
փառաւորէ՛ տէր . վասն զի ըյս եւ
հրամանք քո ՚ի վերայ երկրի .
Հոգի՛ քո սուրբ եւ բարի զէ՛ն
ինձ բրիստոս եղիցի յամենայն
ժամ ընդդէմ թշնամուցն հա-
կառակողին :

Հոգւոյն սրբոյ հովանացեալ
զբե՛ւ աստուածածին , մարմնա-
ցեալ հօր հաճութեամբ զորդին
միա՛ծին մեզ ՚ի փրկութիւն :

Հաւանեցի զանկուծի ըզհե-
ծութիւն առ բարեգութն անտու-

նայ

զի՛ն

ծան

հաս

գի՛շ

հաս

ած, եւ լըւաւ Բնձ 'ի լեռնէ սըր-
բոյ իւրմէ. եւ եհան ըզկեանս իմ
յանգականութենէ :

Աւերեալ ց ըզմահո՛ւ կարողու-
թիւնն որ խաչեցաւ վասն մեր,
եւ յարեալ 'ի մեռելոյ որպէս
յամէնայնի կարող. փըրկելով ըզ-
կեանս իմ յս :

Աստուած է՛ր որ ծընաւ 'ի միշտ
կուսէն 'ի փըրկութիւն ազգի մարդ-
կան, լըւաւորելով ըզտիեզերս 'ի
գիտութիւն ճըշմարտութեան. եւ
բարեբանեմք ըզնորա բարեգլխու-
թիւնն :

Զանա՛րա՛տն օրհնեցուք զաս-
տուածածինն, որ կոյս մընաց յետ
ծըննդեանն, եւ տարաւ յորովայ-
նի զանաանելին ամենեցուն, զհաւ-
մանակիցն հօր եւ ամենասուրբ
հօգւոյն :

Յօրհնութիւն նոր օրհնեցուք
ըզտէր, որ 'ի վերայ քերտեցիցն
հանդէ՛ր, եւ 'ի զծրաց երկնաւո-
րաց փառաբանի՛ր սըրբասաց ձայ-
նիւ :

Ո՛ր կամաւոր խաչելով թեանքն իւ-
րով աւերեաց ըզզօրութիւն մա-
հո՛ւ. եւ երեքօրեայ յարու-
թեանքն իւրո՛վ պարգեւեաց մեզ
կենդանութիւն :

Բարեխօսութեամբ սուրբ ան-
տուածածնին պահեցէ՛ զեկեղեցի՛
իւր սո՛րէրք. եւ 'ի միւսանգամ
գալըստեան իւրո՛վ նորոգեցէ՛ 'ի
փառս :

Զհրաշա՛լի խորհուրդ տնօրէ-
նութեան քո տէր ցո՛ւցանելով
մարգարէի՛ն 'ի փոր կիտին լինիլ
զերիս տիւս եւ զերիս գիշե՛րս
պահելով 'ի խաղաղութեան :

Համագոյից հաստիչ գործի խոնար-
հեցար յերկինց եւ խաչեցար կա-
մաւ հօր վասն մե՛ր. թաղելով
'ի սիրտ երկրի զերիս տիւս եւ զե-
րիս գիշե՛րս պահէ :

Այլ մէք ձայնիւ վերնոց փառաւո-
րեացուք ըզքեզ քրիստոս, որ հա-
մագոյք ես հօր եւ սուրբ հոգ-
ւո՛յն. զի միսմահացէս զեկեղե-
ցի՛ քո սո՛րէրք պահէ :

Տէր ըզտէր քո լըւոյ ես եւ
զարհուրեալ գովայցոյ յոյժ. նայե-
ցայ 'ի գործք քո եւ փառաւորե-
ցից ըզքեզ քրիստոս որպէս մար-
դաւէր :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Զի աղբիւրն կենաց քրիստոս աւ-
նադական մարմնացաւ 'ի քէն կոյս.
ըզմեղքս մեր բոցակիցեալ չիջոյ.
վասն որոյ ըզքեզ անդադար բա-
րեբանեցուք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Զի 'ի քէն ցընծութիւն ծընաւ
տիեզերաց նախայտեման բանն,
փառակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն.
ըզնա՛ն անդադար անդադար վասն ան-
ձանց մերոց :

Օրհնութիւն : Վառ ձայն :

Երգեցէք տեանն երգ նոր ձայ-
նիւ ցընծութեամբ, որ խո-
նարհեցաւ 'ի հայրական ծոցոյ փըր-
կել զարարածս. օրհնութիւնք նը-
մա՛ յաղթական երգով :

Ո՛ր բաժանեաց ըզծով աշխարհի՛
խաչին խորհրդով, եւ ազատեաց
յանմարմին փարաւո՛նէ՛ ըզնորս
խաղայէլ. օրհնու :

օրհ

որհ

նեղ

օրհ
գի

Աստուածածինն սիւն լուսոյ անպ
հովանաւոր, եւ բնակարան բանին
որ բանին հովուէր զխաւայէլ.
բարեխօսեալ նրմո վասն անձանց
մերոց:

նայ

Նայեցա՛նք ժողովուրդք 'ի
սքանչելիս փրկութեան մերոյ.
որ մարդասիրապէս բանն 'ի հօրե
որպէս ցօղ խոնարհեալ յերկիր.
տուր ծրհնութիւն տեառն սու
տուծոյ մերոյ:

Որ զանախոս բազուկս իւր միա
ծինըն տանա՛ծեանց 'ի վերայ խա
չին. եւ ըզբաժանեալ որդիսն ա
զամայ ժողովեանց ընդ թեւօքն
իւրովք. տուր ծրհնու:

Զանաղանիսն կոյսն մարիամ սու
տուածածինն խոստովանի՛ տուրք եւ
կեղեցի. ուստի տըւաւ հայն սու
մահութեան եւ բաժանի մեզ ու
րախարար, տուր ծրհնութիւն
նրմո հոգեւոր երգով:

դէ

Որ ըզհօւր աստուածութեան
քո քրիստոս բարբոքեցեր ընդ տի
եգերս ամենամայն, բոցակիդեալ
ըզբնութիւն թշնամոյն:

Ի յայդոյն անմահութեան եղեւ
մայն ճաշակեցին գասր առաքե
լոյն, զաճակ կենաց քոյ տէր
եւ մեզ արբուցին:

Զտաճար անապական բանին հօր
բարեբանէն գասր հոգեղինամայն.
գովեմք եւ մեք ձայնակցելով եր
կնայնոցն:

նայ

Որ յանբակըզնական հօրե՛ ծը
նեալ նախ քան զյաճութեանս որ
դի, եւ ծանուցար մարգարէիւք
աստուած ընդ հօր գոյով. ըզբեզ
ծրհնեմք զեկեակդ 'ի փրկու
թիւն արարածոց քոյ տէր:

Որ 'ի խաչին մարմնով պատարա
գեալ հեղեր զարին քո սուրբ,
եւ արբուցեր ընեա քո յարեան
խարդանողին մերոյ. ըզբեզ:

Որ ըզհօւրն աստուած 'ի քեզ կրե
ցեր մորենի անկեղեկ, գառնա
ճաշակ պըտղոյն քաղցրացողիչ սն
ճառելի քոյն ծննդեամբք, 'ի
քէն հայցեմք մաղթեա փրկել
ըզմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից:

Հաստատեցան սիրտք մեր առ
քեզ փառաց թագաւոր. որ 'ի
յերկնից խոնարհեալ լծեր փրկել
զարարածս:

Պահեա՛ ըզմեզ նըշանաւ յողթող
խաչի քո քրիստոս, յոր բա՛ւրծաւ
ցար կամաւ հօր, բարձեր զանէ՛ծոն
այամայն:

Որ զնախնորն ըզյանցանս լու
ծեր ծննդեամբք քո սուրբ կոյս.
բարե՛խօսեա անգագար վասն
մերոյ փրկութեան:

Լցոյ՛ որ ընդ հօր նախ քան
զյաճութեանս, եկիր լուսանորեւ
ըզխաւար մեզայ ոչխարձի, ծաւ
դէ 'ի սմոն ըզլոյս հրամանի. սու
քեզ հոգի՛ բմ առաւօտ:

Աեա՛նք 'ի կենաց եւ յոյս յարու
թեան, որ արարեր խաչիւ քո ըզ
խաղանդութիւն յերկնս եւ յեր
կրի. տուր մեզ տէր զքո զխաղա
ղութիւնդ, որպէս սրբոց քոյ
առաքելոց:

Զմայրդ լուսոյ բանին աստուծոյ,
որ եղեր արեւելք արեգականն 'ի
մեզ ծագողին. բարեխօս ունիմք
փրկել ըզմեզ 'ի փորձութեան:

Զեղեկիային քեզ մաղթեմ
փրկիչ, որ կենարար բանիւ քո
լուծեր զերկունքս մահո՛ւ. փարա

հաս

դէ

եսա

տեսն եւ զիմ զհիւանդութիւնս .
յոյս կենդանութեան մեր կեցո
ւղմեզ :

Ար անանձարար քո մեռելու
թեանմբն աւերելով ըզգրուելա զը-
ժոխոց մեռուցեր ըզմահ . կենա-
գործեա եւ զիս զմեզօք ըզմե-
ռեալս . յոյս կենդան :

Գործուր եւ անդիժ կոյս յետ ծը-
նընդեան . որ մարմնով ծընար զսը-
ձակոյնն ի կապից մահոյ . բարեխօս
լեր վասն անձանց մերոյ . փրկել
ի սպանեալեանց գէհեանցն :

Զփառանքեանն ի հրէշտակաց
զանկեալսն զերբորդութիւնն օր-
հնեցեալք ի սրբութեանն նորա
զսար հոգեւորեանց յօրհնութիւն
ի նոր :

Զյայթողն ի մարտ պատերազմի
գիտեալ կամալ ի մահ խաչին գո-
վեցեալք , որ եսա աւար բախտեաց
որդւոց մարդկան բարձրացեալ
փաշտել :

Աւրախանութիւն երկնի եւ երկրի
անց թէթեւ ցօղեալ ի մեզ զար-
դարութիւն . բարբարանեալք ըլ-
բըղեալն ի քէն մարմնով յար-
մատոյն յետեանց զանողան ծաղ-
կեալ :

Ինդ յոգնանալ անձն իմ ծը-
փեալ յալիս մեղաց ծովու , աղաւ-
ղակեալք ի նեղութեանն իմում
ան փրկողդ եւ յոյս , ըւր ձայնի
իմում :

Ար փրկեցեր ըզմարգարէն յորո-
վայեմ կիտին , ապրեցեալ եւ զըմ-
բընեալս ի ժանեանց չար վեշա-
պին կենարար խաչելդ :

Բարեխօսեալ աւ միաձինն յարու-
ցեալ ի մեռելոց , մայր անտու-

ծեալ , փրկել զանձինն մեր ի
յաւիտենից ի հոյն . աղաչեմք
ըզբեզ :

Ար յանքնինն ծոյց հօր խոնար-
հեալ որդի , երեւեցար ի մէջ եր-
կուց կենդանեալն . զոր նախագու-
շակ տեսեալմք ծանոյց մարդարէն :

Փառք քո եւ օրդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Ար յանձնար հրակերպեալն
բաղակիր ընդ հօր բարձրացար կա-
մալ ի կառն խաչին . եւ հեծե-
լութեամբն քո սղանցեր ըզ-
գերեալն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից :

Ար կռտական ծննդեամբ ի փր-
կութիւն յայտնեալ . եւ առաքե-
լեր զերկայրս քո քաղաքս , ա-
ւետարանել ըզկենտեմք յարու-
թիւնդ :

Օրհնութիւն : Զորդոյ ձայն :

Օրհնեցուք ըզտէր եւ զյաղ-
թով զօրութիւնն նորա փա-
ռօք երդեցուք նրան , զի փրկիւն
եւ ապաւեն եւ օգնական մեր է :

Սա է՞ անտրեւմ մեր որ յանձն
փառաց ընդ հօր յերկրի երեւեալ
տեսաք . սըմա փառք երդեցուք ,
զի փրկիւն եւ ապա :

Յողթանկան օրհնեցութիւնն որ
ասրեցոյցն զկարայել ի ձեռաց
փարաւոնի . քրիստոսի փրկչին մե-
լոյ աննեքեան երդեցուք , զի
փառանքեալ է :

Ար մահոյ խաչին իւրոյ կենդա-
նացոյց ըզմահացեալսն , եւ մար-
մնոյն իւր բեւեռամբ ըզկապանըս
մահոյ ելոյծ . աննեքեան էր :

օրհ

նեդ

տը

օրհ
դէ

Ո՛ր տաճար յորովայնի զանտանե-
լնն ամենեցուն , եւ ծընար ան-
ճառապէս զբրիստոս յոյս ազգի
մարդկան . առ նա միշտ բարեխօ-
սեա՛ն կեցուցանե՛լ ըզմեզ :

Զկա՛ռքս փարանոնի՛ , եւ ըզգօ-
րուն-թիւն նորա՛ տէր ընկեց ՚ի ծով
կարմիր , այն ո՛ր հըզօրն է կարողու-
թեամբ , նրմա՛ն փառօք երգեսցուն-
զի՛ փառանորեալ է՛ տէր :

Մայեցան՝ զնտորուն-թիւնք եւ-
կնայի՛նք յաճառ՝ ՚ր տնօրէնութեան
քո՛ խորհուրդ . եւ փառանորեցին
զանազանողմ ըսքանչելիս քո մա՛ր-
գանքութեանդ :

Բոցո՛ւ վ սրբամբնութեան քո քրիս-
տոս ՚ի խաչն՝ կիւեր ըզբանսար-
կուին՝ բընութիւնն . եւ կենա-
լար յարութեամբ քո զեկեղեցի
քո փրկեալ . փառքս քեզ վեր ա-
ռաքել ուսուցի :

Տե՛սին գանք խնանել՝ զօրութեանց
զանսրւա՛ծ մարմնով առ ՚ի քէն
ծընեալ . իսկ եկեղեցի որդւոյ քո
անտուածածին ըզբեզ խնտովն-
նի . ո՛ր միա՛յն կուսութեանց էս
մա՛ր յր :

Ա՛տուածային բարկութեամբ
հըրոյ քո՛ քրիստոս կիւեր ըզգծոյս ,
եւ զնտորինս արձակեցեր զնա-
բունեանքն առ ՚ի նմանէ . ըզբեզ
օրհնեմք թագաւոր յաւիտեանց :

Ո՛ր փոխանակ գանձութեան տըն-
կոյն եգեմայ ըզխաչ քո ետողր մեզ
քրիստոս . եւ անբուցեր ՚ի կողա-
հաս ազերեհ զանկրպառ եւ զան-
վախճան ուրախութիւն :

Ա՛տուածածին անգաւէն մեր եւ
յոյս , բարեխօսեա՛ն առ ո՛րդիդ քո
միածին , զի փրկեսցե՛ ըզմեզ ՚ի

հրոյն տանջանաց , եւ պարգեւեա-
ցէ՛ մեզ զերկինց արքայու-թիւն :

Տե՛սեալ ըզբեզ մա՛հա՛ւ ըմբ-
ծաւ . եւ զըժոխոյ սարսեալ դո՛ւ
զա՛յնն ո՛ր ըզմա՛հ մա՛հա՛ւ զճո՛ւսմա՛ւ
ծանոցեր մա՛հ :

Ո՛ր հոգւորդ քո՛ վ սըրբով ծա-
նուցար քո՛ արա՛րա՛ծոյս . ո՛ր
է՛նդ եւ՛ ե՛ ճո՛ւսմա՛ւ սգ եւ է՛դ առ-
տըւած :

Հոխանացեալ սուրբ հոգւոյն ՚ի վե-
րայ քո՛ սուրբ կոյս մա՛ր լիա՛մ .
ո՛ր ծընար մա՛րմնո՛ւ ճո՛ւսմա՛ւ ըզ-
բանն անտըւած :

Ա՛ղեղն հըզօրաց նուաղեցան ,
եւ որք ՚ի նընաստութեանն եին
տկարքն ըզբեցան զօրութիւն .
վանն այնորիկ հաստանոցաւ սիրտ
լո՛ւ եւ խորհուրդ լո՛ւ ՚ի տեսնե-
խմե՛ :

Զէ՛ն ընդունելութեան քրիստոս
մեք ընկալա՛ք սուրբ ըզխաչ քո՛ , նը-
շան անպարտելի զօրութեան . վանն
այնորիկ հաւատացա՛ք մեք ՚ի յօր-
հնէլ ըզքո՛ սուրբ ըզանդարանս :

Զգրունելս զըժոխոյ պըղնձին խոր-
տակեցեր քրիստոս յորժամ յա-
րեար ՚ի մեռելոց հըզօր զօրու-
թեամբ . վանն այնորիկ հաւատա-
ցա՛ք մեք ՚ի յօրհնէլ ըզքո՛ սուրբ
ըզյալութիւնդ :

Ո՛ր բանիւ հրամանի՛ քո՛ հաս-
տանեցեր զերկինս եւ զերկիր ա-
րարիչդ անկնայն եղանութեանց .
վա՛րն զի լոյս են հրամանք քո՛ ՚ի
վերայ երկրի :

Ո՛ր ՚ի ձեռնն փրկական խաչի՛ քո՛
ընտաւորեցեր սո՛ւրբ զեկեղեցի .
եւ ետողր պարիսպ անբութեան
հաւատացելոց . վա՛րն :

նայ

զի

ծան

հաս

գեղ

Ար Եկիր 'ի կատարումն կանխա-
սաց մարգարէիցն , յանձն անէր
մարմնանալ 'ի սրբոյ կուսէն մարդ
ճշմարտապէս . վա :

Եսա

Յոյս կենդանութեան եւ փրկ-
կութեան իմոյ տէր անտըւանձ
իմ , յիշեալ զի սրպէս երբեմն
զեղեկիւնսն . եւ դարձո զհոգի իմ
'ի դրանց զբժոխոց :

Ար կամաւոր մահուամբ քո մե-
ռուցեր ըզմահ քրիստոս անտը-
ւած . եւ լուսափայլ յարութեամբ
քո կենսագործեցեր զաշխարհս . կե-
նադործեալ եւ զիս զմեզք ըզմե-
ռեսցի :

Առ քեզ աղաւթն իմը սուրբ ան-
տուածածին . բարեխօսեալ անդա-
նալ սու որդիդ քո եւ անտըւանձ
մեր , փրկիկ ըզմեզ 'ի փորձու-
թեանէ եւ յամենայն վրասնագից
մերոց :

Օրհ

Զանձաւորդ քո քրիստոս փա-
ռաւորեմբ ըմբարդանալդ , 'ի զըն-
խոց լերանց հրատարակեմբ ըզքո
քաջութիւնդ , քանզի հոգեւր ըն-
պատերազմ Եկեալդ 'ի փրկու-
թիւն մեզ :

Զյայթնորդ քո քրիստոս զմեմբ
ըզզօրութիւնդ . քանզի վանեցեր
զընդգիմամարտ թըշնամին , եւ դար-
ձուցեր ըզգերութիւն , եկեալդ 'ի
փրկու :

Բրդխեցեալ երկիր զնորմութիւն
եւ նորացուցեալ զօրհնութիւն . քան-
զի անտուած ծնընդեամբ 'ի միշտ
կուսէն 'ի փրկութիւն մեզ յայտ-
նեցաւ , աներեսնց ըզբժոխոս :

Նեղ

Ար լըւար աստըւանձ մարգարէին
ձայնի գոչմանն . եւ ես նովին ձայ-
նիւ գոչեմ . եւ զիս մի անտես առ-

նէր , այլ պահեալ պատուական եւ
սուրբ խաչիւ քո :

Ար քոյն հրամանաւ ըզմահու-
լածեր զիշխանութիւն , եւ անիւ
ծիցն եղեր քակտումն . եւ զիս :

Ար իջեր 'ի յերկնից եւ մարմնա-
յաւ 'ի սուրբ կուսէն անձաւելի
քոյն ծնընդեամբդ . եւ :

Տէր ըզլուր քո լըւայ վերօր-
հնեալդ 'ի բաղմաշայս , եւ տեսալ
ըզքեզ մարմնով 'ի վերայ խաչին
'ի մէջ երկնց կենդանեացն , զոր
երգեաց ամբանումն նախիմաց
սուրբ հոգւովն :

ՄԲԼ

Փառք քո եւ որդայ եւ իսկոյն սրբայ :

Հեծելութիւնդ քո քրիստոս փրկ-
կութիւն եղեւ աղանց . յեւանե-
լն քո 'ի կառքս զուորանացան ա-
րարածք . եւ ծրհնութեամբ նոր
երգով լըցան տիեզերք :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեամս յախտեմից :

Երեւեցաւ 'ի փրկութիւն նախա-
հօրն աղանց . եւ առաքեցեր զե-
րկնորս քո քանդաւ աշխարհի , ա-
ւետաւոր յարութեանն . որք ընդ-
հանալ պատմին ըզմիւսանդամ
քո գալուստդ :

Օրհնութիւն : Վերջ ձայն :

Յայթանալ քեզ օրհնութիւնդ ,
տէր որ ըլխորոց ծովուն հերթեր
ըզնուն , զի 'ի նմալ զբռնանորին
ջաղխեցեր ըզգլուխ . եւ զսրպե-
լեան 'ի ձեռն խաչի քո վերա-
ծեր 'ի կեանս :

Ամանոր մահուամբդ 'ի քէն տէր
արձակեցեր զհոգի զօրութեանն .

Օրհ
ԴԳ

ի՛ մէջ մահո՛ւ ըզմահ՛ աւերեալ
վանեցեր . եւ զարգելեալն ՚ի ձեռն
խաչն քո վերածեր ՚ի կեանս :

Միայնոյ քեզ ՚ի կանայս կոյս յետ
ծընընդեան երգեմք զօրհնութիւն .
զի՛ լոյս ՚ի լուսոյ քեւ յայտնեցաւ
աշխարհի . եւ զնախամօրն եբարձ
զանէ՞ ծս անձառն ծընընդեամբն
ի՛ քէն :

Եւայնցարուք ՚ի բարբառ մար
գարէի՛ն եւ ՚ի պատգամբս կեն
դանիս , որ քարոզեաց մեզ ըզցօ
ղէն կենաց ՚ի յերկնից :

Զիջնումն քո քրիստոս գուշակեաց
մեզ մարգարէն , եւ զկամաւոր
չարչարանքս խաչին գոչէր ասելով .
տարածեաց զթէւս իւր ընկալաւ
ընա , եւ բարձեալ բերէ ՚ի փրկ
կութիւն աշխարհի :

Քեզ միայնոյ մարմնացելոյց ՚ի
տուրբ կուսէն օրհնութիւն ՚ի բար
ձունըս վերերգեմք ասելով . փառք
քեզ քրիստոս , որ եկիր կամաւ հօր
կեցոնցանէլ իրմեզ :

Ծախս հարէք ամենայն հեթան
ոսք եւ օրհնեցէք զստորւած . զի
հո՛ւրն աստուած բանին մարմնացաւ
ի՛ կուսէն . աւերեաց ըզգըծոյս եւ
զզօրութիւն մահո՛ւ ելոյծ :

Ընկալեալք ըզբաժակն ուրախու
թեան յայգւոյն անմահութեան
սըրբոց առաքելոցն . որք ընդհա
նուր ընթացան ընդ տիեզերս . լու
սաւորեցին հրաւիրելով յերկնից
յարբայրութիւնն :

Յաւուր վրժուց հաստուցման ամ
բարբառաց վերածիցէս ըզմեզ ընդ
հոգեղինաց դասն ՚ի տեղի՛ անկե
լոց հրեշտակաց , բարեխօսութեամբ
սըրբուհոյ աստուածածնին :

Ծանեաք ըզքեզ քրիստոս փա
ռակից հօր եւ հոգւոյն . նախա
պատմող մարգարեիցն ըզխոնար
հիլն քո յերկնից . ծաներուք եւ
տեսէք զի սքանչելիս արար տէր :

Յարեւելից մեզ փայլեաց արե
գակն արդարութեան . իշխանու
թեամբ բազմեալ տեսաք ըզնա՛ ՚ի
կառքս խաչին . ծաներուք եւ տե
սէք զի սքանչէ՛ :

Որո՛ւմ երկինք եւ երկիր ոչ բա
ւէին տանել լուսոյն . բնակարան
բնութեան բանին ըսպասաւորե
ցեր . աղաչեա՛ վասն մեր ըզմիա
ծին քո զօրդիդ :

Հաստատեցան սիրտըք մեր առ
քեզ քրիստոս աստուած , եւ ու
րախացաք մեք ՚ի փրկութեան
քում . ընկա՛ զանգանքս մեր
միայն մարդասէր :

Որ պատրաստեցեր քո խնայտու
թեամբք ըզգիտութիւն յարա
բան . եւ ծանոցեր քո յարու
թեամբք ըզյարութիւն մեր . ըն
կա՛ զանգ :

Խընդա՛ մարիամ , որ եղեր մայր
քրիստոսի . եւ աղաչեա՛ զան ՚ի
քէն ըզմարմնացեալ բանն աստու
ած , զի փրկեցէ՛ ըզմե՛ քո
փորձութեանէ :

Ի՛ գիշերաց կանխեալ աղանա
կեմք լուր մեզ տէր . վասն զի
բաց ՚ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք
մարդա՛ տէր :

Տուր մեզ տէր զքո՛ զխաղաղու
թիւնդ , եւ փրկեա՛ ՚ի ձեռաց ա
նորինաց ինչոտաց սպընտամբողաց .
վասն զի բաց ՚ի՛ :

Բարեխօսութեամբ ծընողի քո եւ
միշտ կուսի հայցեմք ՚ի քէն քրիս

նայ

գի

ծան

հաս

գի

տոն փրկելիչ աշխարհի . վասն զի
բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք
մարդա՝ սէր :

Ի վերանայ յինէն աւուրց ի՞նչ
մոց, տէ՛ր օգնեա՛ն ինձ միայն
մարդասէր :

Զչարչարանքս խաչի՛ եւ մահո՛ւ
յանձն առե՛ր, տէ՛ր օգ :

Բարեխօսութեամբ սուրբ աս-
տուածածնի եւ միշտ կո՛ւսի, տէ՛ր
օգնեա՛ն ինձ մի :

Ա՛մէ՛նապարհ երրորդութեանդ
երկրպագէ՛ն զօրք երկնայինք, եւ
ստեղծուածք անարատ ձեռացդ
փառաւորելով զտէրութիւնըդ քո՛
հանապազ :

Ա՛մէ՛նազօր խաչի՛ քոյ տէր՝ երկր-
պագեսցուք . որով բարձեր ըզբա՛ն
տակնիք մահո՛ւ քո անարածոց . փա՛ն
ռաւորելով զտէրութիւնդ :

Ա՛մէ՛նօրհնեալ անստուածամայր
մարիամ, բերողբէական աթոռ ա՛ն
բարիքն մերոյ տնօրէնութեան .
զոր երանե՛մն ամենայն ազնւո՛րք
հաննապազ :

Մարգարէ՛ն 'ի փորոց կիտին ա՛ն
զանդակէր եւ անձա՛նք . տէ՛ր մի
նայեա՛մ յի՛ս եւ մի տար զիս հը՛-
զօրի՛ս անյս :

Զայն բարձի՛ 'ի խորոց անդրեդոց
ան անտրւած ողորմա՛նք . ե՛մ մի
մէ՛ն ձայն անպակի իմո՛յ հասցէ՛
'ի լիսելիս քո՛ տէր :

Բարեխօսութեամբ սուրբ աս-
տուածածնի եւ միշտ կո՛ւսի ա՛ն
զանձեմ . տէ՛ր մի մի փրկեա՛մ
զի՛ս 'ի յորդայնութեան երեւոյթ
Թընամուռն :

Լ՛ըւայ զըսանչելի տնօրէնու-
թեան քո ըզլուր . քանզի յեր-

կնից խոնարհեալ մարմնացար 'ի
սուրբ կո՛ւսէն, եւ խաչեցար ընդ
անդակն . եւ զարհուրեալ հիա-
ցայ ընդ քո՛ ընդ անհաս մարդան
սիրութիւնդ :

Փառք քո եւ օրհայ եւ եղևոյն օրհայ :

Զիշխանքան զյարութիւնըդ գո՛ւ
չակեաց մեզ մարգարէն . ասէ ե՛ւ
լե՛ր գո՛ւ 'ի կանքս քո՛ . հեծե-
լութիւնըդ քո՛ քրիստոնէ՛ն փրկո՛ւ
թիւն եղե՛ւ յեկեղեցիդ քո՛ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Երեւեցար 'ի փրկել զարարածս
'ի մահուանէ . եւ գը՛ծո՛խք հի-
անցեալ սասանեցան 'ի յանձէ՛ ամե-
նա՛մ 'ի փառաց քո՛ ց :

Հարց Թարութեան
կարգաւ ըստ ուր ձայնից :

Հարց . Առաջին ձայն :

Ո՛ր եկիր 'ի փրկութիւն տիեզե-
րաց Թանգա՛նք յաւիտեանք քրիս-
տոն . զքեզ փառաւորեմք անսու-
րած հարցն մերոց :

Յանձն առեր ըզչարչարանքս կա-
մաւորապէս, եւ ըզմահ ճաշակե-
ցեր վասն մեր . զքեզ փա :

Անբեցար վիմո՛ւ 'ի գերեզմանի
եւ լուծեր ըզկնիք մահո՛ւ յանցա-
նաց . զքեզ փա :

Ը՛զտեր օրհնեցէ՛ք բարձր անա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Զյարտեցեալն 'ի մեռելոց քրիս-
տոն անտրւած, որ ըզմահ խափա՛ն
նեսց յարութեանն իւրով . բար :

Զըսանչելի յարութիւնն քրիս-
տոսի անտրւած, ամենայն ժողով
վուրդք բարեբանելով բար :

Հրց
ած

Դ

մեծ

Յանձառ փառաց խոնարհեցար
'ի մեր բընովութիւնըս, բանդ ան
տըւած եւ մարմնացար 'ի սըրբոյ
կուսէն:

Եւ ծնար 'ի սուրբ կուսէ անապա-
կան մարմնով. ըզբե՛ղ անդադար
բարեբանեալ մեծացոցանեմք:

Այսօր զեկեալդ 'ի փրկութիւն
անգի մարդկան, միաբանութեամբ
ամենեքեան մեծա՛:

ողոր

Բանդ որ 'ի հօրէ իջեալ մարմնա-
ցար 'ի կուսէն, խաչեցար կամաւ
հօր վաւրն մեր ըզմեղս ըսպաներ.
սուրբ անտըւած ողորմեա մեզ:

Որ յարարածոյ ես անբովանդա-
կելն, 'ի խաչափայտին բեւեռելով
ըզմա՛հ կոխեցեր. սուրբ ան:

Որ 'ի նախնո՛ւմն զանկեալն 'ի ծա-
ռայութիւն մահո՛ւ, պատուական
մարմնով եւ արեամբդ քո սգա-
տեցեր. սուրբ ան:

տէր

Ընդ լուսանալ միաշաբաթին
կանխեցին կանայքն 'ի գերեզմանն,
'ի խընկել զանապահան մարմինն:

Եւ գտին ըզվէ՛մն բարձեալ 'ի
դրանց գերեզմանին, եւ լըւեալ
բարբառ 'ի հրեշտակէն, եթէ՛ յա-
րեաւ քրիստոս եւ խափանեաց
ըզմա՛հ:

Եւ հանդիպեալ քո տէր առաքե՛լ
լոյն եւ տըւեալ ողջոյն կենդանա-
րար, առաքեցեր զնոսս 'ի փրկու-
թիւն տիեզերաց:

Այս երկուաքքի մեռելոց է:
Հանգսեան սաա իւր սառօն:

հրց

( ) րհնեալ ես դու քրիստոս, որ
յարեարդ 'ի մեռե:

մեծ

Յարուցելոյն: Արարողն: Կե-
րակրողն:

հրց

Պայծառացիր եկեղեցի՛ հեթա-
նոսաց յարութեա՛մբ քրիստոսի
որ յարեաւն այսօր 'ի մեռելոց,
պըսակեաց զքե՛ղ խաչուն իւրով.
անտըւած հարցըն մերոց:

Այսօր ողբայ յինքեան ըզկործա-
նումն իւր մա՛հ. քանզի որ յա՛-
դա՛մ մեռեալքն էին, կենդանա-
ցան յարութեամբ քրիստոսի՝ ան-
տուծոյ հար:

Այսօր ցընծան մանկունք անա-
գաստի. քանզի քրիստո՛ս յարու-
ցեալ փարատեաց զսո՛ւգ եւ ըզ-
տըրտմութիւն, եւ լուսանորեաց
զաշխարհս. անտըւած հար:

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր ան-
րարեք ըզնա յա՛ր տեան:

Այսօր է զոր արար տէր եկացք
ցընծանցո՛ւք. տօ՛նեցէ՛ք ուրախով
թեամբ մինչեւ յանկիւնըս սեղա-
նո՛յ. բա՛րձր արա՛:

Բարձրացո՛ւցէք ըզտէր աստուած
մեր գո՛չէ մարգարէն, երկրպա՛ւ-
զեցէք պատուանդանի ոտից նորա,
որ եբարձ ըզդատանիք մա՛հո՛ւ 'ի
մե՛ծնջ. բա՛րձր արա՛:

Որ զաւետիս հոգւոյն 'ի հրե-
ղէն 'ի հրեշտակէն ընկալար, ու-
րախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ
քե՛ղ մարիամ անհարսնացեալ:

Անըսկիցըն բանըն հաճեցաւ սու-
նուլ մարդեղութեամբն ըսկիզն
'ի կուսեդ, քրիստոս անտըւած
թագաւորն յաւիտենից:

Աղաչեմք ըզքե՛ղ սուրբ աստուա-
ծածին առ քրիստոս բարեխօսեա՛
փրկել ըզժողովուրդս իւր, զոր
գընեաց արեամբն իւրով:

Թիւնս իմ. Ողո՛րմեա՛ ինձ ան-
տըւած:

ողոր

Լճսելի՛ն անո՛ւ ինձ տէր ըզձայն յաւ
րոնթեանն անէտաւո՛ր հրեշտաւ
կին, որ քարոզեացն ըզյարոնթիւնն.
ողո՛րէ՛ք լմեա՛ն ինձ ան:

Ար յարեարդ ՚ի մեռելոց քրիստոս
անտըւած, եւ մեզ կեա՛նքս շնոր-
հէցեր պարգեւատու ամենեցուն.
ողո՛րէ՛ք լմեա՛ն ինձ ան:

Ի՛ բարձա՛նց. Փա՛րէ՛ք յարոն-
թեան քո տէր:

Պատրանօք նախատեղծի՛ն մերկաւ
ցա՛ք ՚ի լուսոյն. իսկ յարոնթեա՛մբ
միաճնիր ըզգեցա՛ք զանմահոնթիւնն.
փա՛րէ՛ք յա՛ն:

Խաբանօք փայտին ճաշակեցա՛ք ըզ
մահ. իսկ ՚ի փայտէ՛ն կե՛նաց նո-
րոգեցա՛ք ամենեքեան. փա՛րէ՛ք
յարոնթեան քո տէր:

Օրհնեալ ես տէր անտըւած
հա՛ւա՛ր ըջը՛ն մերոց:

Ար բարձրացար ՚ի խաչին վանն ան-
դի մարդկան. անսքեա՛ զքո՛ զն-
ղորմութիւնդ ՚ի պաշտօնեայս եւ
յերկըրպագուս. անտըւած:

Ար զամենայնրն յոնձն անէր վա-
սըն մէր բարեբար. խնայեա՛ յա-
րանձըս քո՛ յարոնթեամբըդ քո՛.
անտըւած:

Ը՛ղտեր օրհնեցէ՛ք բարձր արաւ
րէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ար յանապական անթոռ նըստի՛
բարեբանեալն ՚ի հրեշտակաց, կաւ
մաւոր չարչարանաց համբեր մահոն
խաչի մարմնացեալ բանն. անդաւ
դար օրհնեցէ՛ք եւ գովեցէ՛ք,
բարձր արաւ:

Ե՛ւ իջեալ ՚ի գերեզմանն անապաւ
կան մարմնով, զի նորոգեցե՛ք ըզ-
հընոնթիւն մեռելոնթեան մերոյ
յարոնթեամբն իւրով. անդա՛ն:

Մե՛ծացո՛ւցանեմք ըզքե՛զ որ ՚ի
հօրէ բանդ եւ անճառելի՛ ծը-
նունդ, որ ՚ի կուսէ՛ն մարմնացար
ցո՛ւցար մեզ:

Մե՛ծացո՛ւցանեմք ըզքե՛զ որ կու-
խեցեր ըզմահ անտուճանգէ՛ս,
եւ ընձեր ըզինի՛ք մահոն. որ ՚ի
խաչին բարձրացար կամաւ հօր:

Մե՛ծացո՛ւցանեմք ըզքե՛զ որ թա-
ղեցար ՚ի նոր ՚ի գերեզմանի՛, եւ
յերրորդ աւո՛ւր յարեար. որ ՚ի
յերկինքս համբարձար փանօք հօր:

Ա՛նճառելի՛ հօր եակից, ՚ի
խաչ ելէ՛ր կամաւ հօր. ողորմեա՛ն:

Ա՛նմահոնթեանց տըւող քրիս-
տոս, ՚ի գերեզմանն իջէ՛ր որպէ՛ս
մարդ. ողորմեա՛ն:

Ե՛ւ յերրորդ աւո՛ւր յարեար,
յոյս յարոնթեանն ցո՛ւցար մեզ.
ողորմեա՛ն:

Ը՛նդ կանայսն իւզարեանն աւ-
քեզ առաւօտեմբ կեղանիդ յա-
ւիտենից քրիստոս, ընկալ եւ ըզ-
մերս փոխանակ խնկիցըն զօր-
հանդանոնթիւնս:

Փոխանակ սուրբ աւետանոր զը-
ւարթեանն զլթոնթիւն քո մեզ
հանդիպեցի յուսով գիտութեան,
մըխիթարել ըզհոգիս եւ ընտա՛ն
ւորել:

Ը՛նդ նոսին անէտարանութեամբ
քարոզէ՛ք սցո՛ւք ըզքո՛ միայն
զըսքանչէ՛ք լիպ. որ յարեարդ ՚ի մե-
ռելոց ամենաղօր թագաւոր անմահ:

Ը՛նդ երբիս մանկուսն օրհնա՛ն
բանն բարե՛րանեմք ըզքեզ քրիս-
տոս. անտըւած հարցը՛ն մերոց:

Ար իջէ՛ր ՚ի յերկնից խնարհոն
թեամբ եւ խաչի՛ համբերեալ
փրկեցեր ըզմեզ. անտը՛ն:

Թաղեցար 'ի նոր 'ի գերեզմանի
էւ յարուցեալ Նորոգեցեր ըզտի-
եղերս . աստը :

7

Ըզտեր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըլնա՛յ յաւիտեան :

ԶԹագաւորն անմահ էւ զաստը-
ւածն յաւիտեանից , ամենայն
ժողովորդք բարեբանելով բարձր
արարէք ըզ :

Որ մահուամբն ըզմահ խնդի-
նեաց էւ յարութեան մին իւրով
զյարձութիւն մեզ պարգեւեաց .
բարձր արարէք ըզ :

մեծ

Որ ըզհրէշտակին ըզձայնն ը-
ւեալ Հիացեալ բերկրեցար ,
բարեխօսեալ վարդն մեք . մեք
օրհնաբանեմք զօրհնեալդ 'ի կա-
նայ :

Որ ըզհորն աստուած յորովայնի
բում կրեցեր անկիզելն մորեմնի .
բարեխօ :

Որ զանջջանիւղն յեւից 'ի գերկըս
քո բարձեալ զիւցուցեր կաթնա-
սուն . բարեխօ :

ողբ

Որ խոնարհեցար 'ի յերկնից էւ
իջեր 'ի յերկիր միածին որդի էւ
բանդ աստուած . ողորմեալ բա-
նակոր հօտի :

Որ կանգնեցեր ըզխաջ քո 'ի մէջ
էրկրի . էւ ելեալ բարձրացար փր-
կեցեր ըզտիւղերս , ողոր :

Թաղեցար 'ի նոր 'ի գերեզմանի ,
էւ յարուցեալ յերրորդ աւուր 'ի
յերկրն զամբարձար . ողոր :

տէր

Որ անձաւ եղութեամբ հօրդ
ես փառակից , չարչարիլ մարմնով
յանձն աւեր վարդն մեր . մըշտըն-
ջենաւոր օրհնութեամբ 'ի հրէշտա-
կաց օրհնեալ ես տէր :

Որ եակդ ես ընդ հօր էւ սուրբ

հոգւոյն , խաչեցար էւ Թաղեցար
կամաւ հօր վարդն մեր . մըշտըն :

Որ միւսանգամ զալոց ես հայրե-
նի փառօք , շնորհելով աստուածա-
պէս յարութիւն տիեզերաց . յա-
մենայն արարածոց յաւիտեակց օր-
հնութեամբ 'ի հրէշտա :

հր

Լոյսդ որ 'ի հրեղէն . աթոռ
բարձրացեալ հանգչիս , երեքսրը-
բեան ձայնիւ 'ի դասուց հոգեղի-
նաց օրհնաբանիս . աստուած հար-
ցն մերոց :

Պատկերակից եղեր հոգեղէն բը-
նութեանս , մարդասիրապէս զը-
թացար կուսական ծննդեամբդ
աղանդներ ըզմեղ . աստը :

Քանդի միոյն յանցանօք ամենե-
բեան մեռաք . այլ 'ի խաչելն քո
քրիստոս ամենեբեան նորոգեցար
'ի փառս . աստուած հար :

Ըզտեր օրհնեցէք էւ բաժնորձ
արարէք ըլնա՛յ յաւիտեան :

7

Որ բաղմեալ հանդիս յանարուեստ
'ի յաթոռ , ըզմահ խաչի 'ի յանձն
էսա վանն աղղի մարդկան . օրհ :

Եւ 'ի կողմնս արեան աղբերէն
նորոգեցան արարածք էւ անմա-
հացան . օրհնեցէք էւ բաժնոր :

Ըզբեղ երբեք զուրն առ
եղեկիւն մարդարեւիւ , ընդ որ ոչ
ոք էանց եթէ ոչ աստուած միայն .
աստուածաճին կոյս , օրհնու-
թեամբ մեծացուցանեմք :

մեծ

Ըզբեղ որ 'ի մորենոջն առ
մովսէսիւ մարգարէիւ ըլնոր խոր-
հուրդ կուսի յարանեցեր մարդ-
կան աղղի , օրհնու :

Ըզբեղ որ 'ի հօրէ անժամանաւ
կանպէս էւ 'ի մօրէ անթարգմանաւ
բար , 'ի ժամանակի ծննդեան 'ի

բոլորից փրկութեան յայտնեցա՛ր
որդի՛ բանձրելոյն . օրհնութեամբ
մեծացուցանեմք ։

Ա՛նըսկիզբն բա՛նդ անբաժա-
նելի ծընունդ հօր , որ վառն մե՛ր
մարմնացա՛ր 'ի կուսէն . ըզմահ խա-
չի՛ 'ի յանձն անե՛ր եւ թաղեցա՛ր
յերկրի՛ ։

Ա՛յսօր զանմահ եւ զանպակոն
մարմինն տեսան կանայքն որպէ՛ս
մեռեալ խընկէ՛լ խընդրէին . այլ
հրեշտակին ձայնեալ ասէր , զի
խընդրէք ըզկենդանին ընդ մե-
ռեալս ։

Նա՛ ըզթըշնամին կապեաց եւ զգը՛-
ծոխս աներեաց , յարուցեալ 'ի
մեռելոց քրիստոս անտը՛ւած . պար-
զեւէ՛ անգի՛ մարդկան զմեծ զո՛-
ղորմութիւն ։

Սոսկալն տեսի՛լ հրեշտակին 'ի
փանակոր քո՛ զերեւմանին , ըզպա՛-
հաղանալն զարհուրեցոյց ։

Ի՛մանալին մարմնական ձայնիւ
բարբառէր առ սո՛ւրբ կանայսն .
փարստեցոյց զսեղ եւ զտը՛տու
մոլթիւն ։

Ա՛յ կանայք ըզգաստոր անտուածա-
սէրք զամենեցուն զոյսն եւ զյա-
լութիւն ընդ մեռեալն զի
խընդրէք ։

Փայլակնածե՛լ հրեշտակն իջեալ
յերկնից զարհուրեցոյց ըզպահա-
պանս . եւ սո՛ւրբ զկանայսն խըն-
դոլթեամբ լըցոյց ։

Ա՛տուածանէր կանայք , ցընծա-
ցէք պսօր յարեալ քրիստոս 'ի
մեռելոց եւ լոյս մեծ աշխարհի՛
ծագեաց ։

Ա՛ւետիս լուեալ 'ի սո՛ւրբ հրեշ-
տակէն ընթանային առ աշա-

կերտն , պատմելով նոցա՛ զյա-
լութիւնն տեսն ։

Զթագաւորն փա՛ռաց քրիս-
տոս , որ վառն մե՛ր մարմնացալ
'ի սըրբոյ կուսէն եւ խաչի հան-
բերելով . միաբանութեամբ եր-
զով բարեբանեցուք ։

Ա՛ր ըլթաղումն երեքօրեաց յանձն
եալ յարուցեալ 'ի մեռելոց իշխա-
նութեամբ . միաբանու ։

Ա՛րողանգէս ըզդրունըս դըժոխոց
խորտակեաց , եկեղեցւոյ՛ իւրում
զգեցոյց զմեծ փայլելութիւն . մի-
աբանութեամբ երզով բարե՛ ։

Հարց . Առաջին կողմն ։

Ա՛ր եկիր 'ի փրկութիւն փան
անգի՛ մարդկան . ըզքե՛զ անդադար
բարեբանեմք տատուած հարցն
մերոյ ։

Յանձն անէր ըլչարչարան եւ խա-
չի համբերեցեր . ըզքե՛զ անդադար
բարեբանեմք աս ։

Ա՛րեքցար վիճով յարուցիչով մե-
ռելոց . ըզքե՛զ անդադար բարե՛ ։

Ա՛յ տէր օրհնեցէք բա՛րձր ա-
րարէք ըզնա՛ յաւիտեան ։

Ա՛ր անմահն մարմնով փառն փր-
կութեան մերոյ ըզմահ ճաշա-
կեաց եւ խափանեաց ըզմահո՛ւ
թագաւորութիւն . բա՛րձր ։

Ա՛ր յաւեթ կենդանութեան առ-
հաւատչեաց ըզյարութիւն աս
տուածային մարմնոյն պարգեւ-
եաց մարդկան . եւ եւս անանկ
բա՛րձր արա՛ ։

ողբ

տէր

տէր

հը

հըց
ակ

դ

մեծ

Ուրախ լեր անսուածածին, տա՛ւ
ճար անխախտե՛լի. ըզքե՛զ մեծա-
ցո՛ւցանեմք:

Յըլանցա՛ր անարատաբա՛ր, եւ զաս-
տուած վայելչապէ՛ս ծընա՛ր. ու:
Ե՛րգէ՛ մարգարէն, սո՛ւրբ է տաճա՛ր
քո սքանչելի՛ արդարութեամբ, եւ
գո՛ւռն երկնային. ուրախ լեր աս-
տուածածին, տա՛ւ ճար ան:

ողբ

Սո՛ւրբ աստըւած ո՛ր վառն մե՛ր
ըզմահ ճա՛նախեցե՛ր, եւ յերրորդ
սու՛ղ-ը յարեա՛ր. ողբո՛ւս:

Սո՛ւրբ աստըւած ո՛ր ըզըթո՛խս ան-
ւերեցե՛ր, եւ զզերեանըն՝ փըրկե՛-
ցե՛ր ՚ի նմանե՛. ողբո՛ւ:

Սո՛ւրբ աստըւած ո՛ր ՚ի յերկինքս
համբարձա՛ր, ընդ աջմէ՛ հօր նըստա՛ր
՚ի բարձու՛ս. ողբո՛ւ:

տէր

Ա՛ռաբեցա՛ր ՚ի հօրէ բա՛նդ աս-
տըւած ՚ի՛ փրկութիւն անգի
մարդկան. օրհնեմք ըզքե՛զ սո՛ւրբ
աստըւած:

Ի՛ գերեզման իջե՛ր թանգա՛ւոր ան-
մահ եւ ՚ի հօրէ՛ ոչ մեկնեցա՛ր. օր-
հնեմք ըզ:

Ի՛ յերրորդ սու՛ղ-ը յարեա՛ր աս-
տուածապէս եւ՛ի յերկինքս համ-
բարձա՛ր. փա՛ռք յարութեան քո
տէր. օրհնեմք ըզ:

հր

Ո՛ր վառն մերոյ փըրկութեա՛ն
իջե՛ր ՚ի յերկնից միաճին՝ որդի քրիս-
տոս փըրկիչ մե՛ր. փըրկեա զմեզ տէ՛ր ան:
տէր աստըւած հա՛րցըն մերոյ:

Ի՛ խաչին բեւեռեցա՛ր բա՛նդ ըմ-
բռնելի՛ մարմնով, եւ ընծե՛ր ըզ-
կանգանըս մեղաց քրիստոս փըրկիչ
մե՛ր. փըրկեա զմեզ տէ՛ր ան:

Ո՛ր երեքօրեայ թանգամբ քո՛ մե-
ռո՛ցեր ըզմահ, եւ յարութեամբ
բըզ քո՛ կենդանորձեցեր զաշխարհս:

անաւե՛յ գովեա՛լ քրիստո՛ս փըրկիչ
մե՛ր. փըրկեա զմեզ տէ՛ր ան:

Ը՛ղտեր օրհնեցե՛ք եւ բա՛րձր
անորեք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ո՛ր ըսպան ըզմահ թա՛լմամբն իւ-
րով, եւ յարութեամբն իւրով մեզ
կեանքս պարգեւեաց. միաբան հա՛ւ
ւանտացեա՛լք. օրհնե՛:

Ո՛ր նըստի՛ ընդ աջմէ՛ հօր ծընողի
իւրոյ, եւ մարդանորապէս խը՛նաւ
մէ՛ զսրարածըս. քանհանցք հոգե-
ւոր երգով. օրհնե՛:

Ա՛նարատ տաճա՛ր բնակարա՛ն
անբաւ բանի՛ն անսուծոյ, մարի-
ամ տո՛ւրբ կո՛յս, զքե՛զ եւ ըզծը-
նեան ՚ի՛ քէն մեծացո՛ւցանեմք:

Յարգանդի՛ կրեցե՛ր ո՛ր յառաջ քան
զյաւիտեանս ՚ի հօրէ ըզբանն, եւ
ծընա՛ր մարմնով. զքե՛զ եւ:

Ա՛րդ խընդրեմք ՚ի քէն անդա՛ր
բարեխօսեա՛ վանն անձանց մերոյ,
ան որդին քո միանձի՛ն, փըրկել
ըզմեզ ՚ի փորձութեանէ եւ յամե-
նայն վրտանդից մերոյ:

Դո՛ւ ես քրիստո՛ս կեանք եւ
յարութիւն անգի՛ մարդկան. ո՛ւ
զըրմեա՛:

Դո՛ւ յարութեա՛լ նորոգեցեր ըզտի-
եզե՛րս. ողբո՛ւ:

Յոյս յարութեան մերոյ ա՛ղբիւր
կենաց եւ փըրկութեան, ողբո՛ւ:

Յարութեա՛լ տերն ՚ի գերեզմա-
նէն միաճինն որպէ՛ս փայլակն, եւ
ըյս փառաց ծաղեաց յաշխարհս,
եւ երկինք եւ երկիրն ցը՛նծային:

Մե՛ծ է յարութիւն աստուածոր-
դւոյն քանզի դրո՛ւնք երկնից բա-
ցեա՛լ եղեն եւ հոտ անոյշ բո՛ւ-
րեաց յաշխարհս, եւ լըցոյց զարա-
րածս ամենայն:

դ

մեծ

ողբ

տէր

Զօրք երկնից իջեալ էին եւ բա-
նակեալ շուրջ ըզգերեղմանան ,
եւ հոգեղէն բարբառովն երգէին .
տէր օրհնեալ է քո յաբուածինդ :

Անըսկիցքն լանդդ մարմնացար
ի կուսէ՞սն յանձն առեր կամաւ
զխան եւ զշարճարմա՞նս . աստը-
ւած հա՞րցն մերոց :

Է՛անկից հօր եւ հոգւոյն բանդ սու-
տըւա՞ծ ի գերեզման իջեր մը-
նայով անապակա՞նս . աստը :
Յարեա՞ր ի մեռելոց յաւուր երրոր-
դի՞սն , լուծանելով զիշխանութիւն
մահո՞ւմն . աստը :

Ը՛ղտեր օրհնեցէք բարձր արաւ
րէք ըզընա՞ յաւիտեան :

Հրաշալի ըզյարուածին աստուած
որդւոյն ժողովն՝ ւրդք բարեբանեւ
լով բարձր արաւ :

Միաբան գովեցէք ըզյարուցեալն
ի մեռելոց . քահանա՞յք հոգեւոր
երգով բարձր արաւ :

Ո՛վ գերաշրջաւ ծաղիկ բուրբալ
յեղեմայ . հոտ անմահութեան
ծնընդոցս եւանի . յոթմէ՞ սփռեցաւ
մահ ընդ տիեզերս . օրհնութեամբ
ըզքեզ մեծացունեմք :

Դու լուծիլ երկնից բարձու անիւ-
ծից . ծագումն արեւու լուսոյն ճըշ-
մարտի . որով հերբեաւ խաւարն
առաջին . օրհն :

Ը՛ղքեզ ունիմէք բարեխօս կոյս
անհարմարեալ . մայր անարատ էմ
մանուէլի . տաճար բանին հօրն եւ
կնաւորի . օրհն :

Իջեր յերկնից որդի աստուծոյ
եւ մարմնացար ի սրբոց կուսէն , որ
անմեկնելիդ ես ի հօրէ՞ս . ողորմեա՛ :

Եկիր ի չարչարանքս կամաւորա-
պէս աստըւած եւ խաչեցար վանն

անգի մարդկան , եւ ի գերեզման
իջեր անապակա՞ն . ողորմեա՛ :

Զմահ լուծեր եւ զանչարհս անգաւ
տեցեր կարողանդէս տէր , եւ ի մե-
ռելոց յարեա՞ր իշխանութեամբ .
ողորմեա՛ :

Աբանշելի հրեշտակն տեսն
ցընծութեամբ իջեալ ի գերեզ-
մանն հարկանե՞ձր փող յարու-
թեանն տեսն :

Ի՛ հարկանել փողոյն պահապան-
քն զարհուրեցան եւ եղե՞ձն ի
յահէն որպէ՞ս մեռեալ :

Ձայն եղեւ ի հրեշտակէն բար-
բառ եղեւ ուրախութեան տէր
յարեա՞ձ . փառք յարութեանն
տեսն :

Դրօքն փակելովք երեւեալ յի-
սուս աշակերտացն եւ անե՞ձր .
խաղանդութիւն ընդ ձեզ :

Ո՛ր յածու փառաց նըստիս ընդ
հօր , օրհնաբանի՞ն ի գառնոց քե-
րովեից . օրհնեալ տէ՞ր աստըւած
հարցն մերոց :

Ո՛ր եկիր ի փրկելի ըզնախաջարն
անգամ ի՞նչ ճաշակմանե՞մ մահաբեր
պըտոյն . օրհն :

Ո՛ր փոխանակ ծառոյն գիտութեան
ետո՞ւր ըզխաչ քո տէր . եւ ար-
բուցեր մե՞զ ի կողանոս աղբե-
րէդ . օրհն :

Ը՛ղտեր օրհնեցէք եւ բարձր ա-
րաբէ՞ք ըզընա՞ յաւիտեան :

Ո՛ր ելլի ըզլիտանդաւոր երկունքս
նախամօրն , ծրնանելով ի սրբոց
կուսէ՞սն . օրհն :

Ո՛ր եբարձ ըզլիտաբեր անիծադրու-
թիւն բուսարբերին , բեւեռելով
ի վերայ խաչի՞սն . օրհնեցէք եւ
բարձր արաւ :

հրց

դ

մեծ

ողոր

տէր

հրց

դ

Ո՛ր ճանակեացն ըզլեղն դանու-
թեան վասն ազգի՝ մարդկան. եւ
պարզեւեաց ըզմարմին եւ զարին
իւր զանապակա՞ն. օրհնե՛ :

Զանճառելի՛ ըզլոյս աստուա՛-
ծո՛ւթեանն տընօրինաբար կրեցեր
ի քո՛ւմ յորովայնի մարիամ մայր
ե՛ւ կոյս. օրհնութեամբ ըզքեզ
մեծացունեմք :

Ի՛ մանաւոր լուսոյն զարհուրեցան
դասք առաքելոցն. այլ ի քեզ բռ-
վանդակ կրեցեր ըզհո՛ւր աստուա՛-
ծո՛ւթեանն մարիամ մայր ե՛ւ
կոյս, օրհնու :

Առաքելոցն հովանացեալ ամպ
լուսեղէն, գերագոյն քեզ հոգւոյն
սըրբոյ, եւ զօրո՛ւթին բարձրելոյն
հովանաւորեալ սո՛ւրբ աստուա՛-
ծածին. օրհնու :

Ո՛ր խոնարհեցար յերկնից ի՛
հայրական ծոցոյ միածին որդի առ-
տու՛ծոյ, եւ առե՛ր մարմին ի՛ սրբ-
ւոյ կուսէն վաստն մերոյ փրկու՛-
թեան. ողորմեա՛ :

Բ՛նդ մեզ աստուած չըրջեցար ընդ
մեզս՝ ո՞րացս. եւ կոխեցեր ըզ-
գլուխ վիշապին. եւ շնան խայ-
թոցը մահաբերին. եւ փրկեցեր
ըզտիեղերս. ողորմեա՛ :

Բեւեռեցեր ըզմեղըս մեր ի՛ վե-
րայ խաչին. եւ համբերեալ մահո՛ւ
իջեր ի՛ գերեզման. կենդանու
թինն շնորհեցեր նըստելոցն ի՛
խաւարի. եւ զօրո՛ւթեամբ յա՛-
րեար. ողորմեա՛ :

Հրաշակն ըզյարութինն առ-
տուածորդոյն աշո՛ր տեսեալ առա՛-
քելոցն. եւ բազմութիւնը հրեշ-
տակացն երգէին երգ նոր ա՛նկը-
ռելի՛ ճայնիւ :

Զայն անհղ գաբրիելեան փողոյն
աշո՛ր գոչէր աւետարանէր, ա՛-
ւետիք ե՛ն աշխարհի. երգէ՛ :

Լոյս մեծ եւ անհա՛նր աշո՛ր ծա՛-
գեաց սո՛ւրբ եկեղեցւոյ յարու՛-
ցեալն ի մեռելոց քրիստոս. երգես-
ցո՛ւք երգ նոր ա՛նկըռելի՛ ճայնիւ :

Ա՛նեղանելիդ աստուած խե՛ր
յերկնից ի՛ յեղանկնքս. եւ անճա-
ռելի՛ ծագմամբ տընօրինեցար յար-
զանդի կուսին սրեգակն արդա՛-
րութեան. օրհնեմք ըզքեզ աս-
տուած հայրոցն մերոց :

Ա՛նմեկնելիդ ի՛ հօրե եկիր կամա՛-
ի մահ խաչին. եւ ընդ չարագործսն
պատժեալ ի՛ սպանդ վարեցար,
այլ ի ծոցոյ հօր ոչ բաժանեցար.
օրհնեմք ըզքեզ աստուած :

Ա՛նմահո՛ւթեանց տու՛ող քրիստոս
իջեր ի՛ հոգ մահո՛ւ. կատարելով
զոյլե՛մն հոգերգողն եգա՛ր ի
գբի ներքնո՛ւմն. այլ ակնարկելով
քո՛ ի՛ դժոխս հաներ ըզկա՛-
պեալսն քաջութեամբ, եւ որ նըն-
ջին ի՛ տապանս. օրհնեմք ըզք :

Ը՛ղատեր օրհնեցէք եւ բարձր ա՛-
րարէք ըզընա՞ յա՛ւիտեան :

Ո՛ր անապական թաղմամբն ելոյժ
զանէ՛ծս երկրի. իջանելով ի՛ ստու-
րինա անգնութիւն շնորհեաց նըս-
տելոցն ի՛ խաւարի. օրհնե՛ :

Ո՛ր կենսաբեր յարութեամբն իւ-
րով անգատեաց զանգամեանս ի՛
կեանս անմահ. եւ սուրբ մար-
մնով եւ անգամբն հրա՛ւիրեաց
ըզմեզ յերկնից յարքայութիւնն.
օրհնեցէք եւ բարձր արար :

Ո՛ր ըզկեանքն անմահարար մահ-
կանացու բնութեամբս ի՛ քեզ
կրեցեր սո՛ւրբ կոյս մարիամ. որով

մեռեալքս որ յազամայ կենդանա-
ցաք յոռտով յարութեան. առ նա
միշտ բարեխօսեան վասն անձանց
մերոց:

Որ ըզբանն անեղական զէակն էից
գոյացութեանց, անձառաքար ծը-
նար մարմին եղեալ 'ի փրկու-
թիւն եղականացս. առ նա:

Որ ըզպըտողն 'ի քէն կենաց ըն-
ծայեցեր մեռեալն ազամայ. զորոյ
պահօք քառանքորեայ քանեաց
զպըտողն ճաշակումն, եւ յան-
վախճան ըզնոյն վերածեաց 'ի
կեանա. առ նա միշտ բարեխօսեան
վասն անձանց մերոց:

Եկիր 'ի տեսութիւն անտեսաւ
նեղիդ անտըւած, եւ մարմին զգե-
ցար 'ի սրբոյ կուսէն. կեցուցիչ
եւ յոյս մեր կեցո՞ ըզմեզ:

Խաչի համբերեցեր վասն անգի
մարդկան. եւ մերովքս չարչարեալ
փրկեցեր 'ի մահուանէ. կեցու:

Եզար 'ի գերեզմանի կեանք ան-
խորհի. եւ յարուցեալ յերրորդ
աւուր զմարդիկ 'ի կեանքս փոխե-
ցեր. կեցուցիչ եւ յոյս մեր կեցո՞
ըզմեզ:

Երգեսցո՞ք քեզ ընդ հրեշտա՞կս
յողթական օրհներգութիւն:

Որ մահուամբ քո մեռուցեր ըզ-
մահ, եւ յարութիւն պարգեւե-
ցեր հոյանիւթ բնութեանա. եր-
գեսցո՞ք քեզ ընդ հրեշ:

Որ ցոլցար մեզ ճանապարհ նո-
րոգման, եւ մարբեցեր զաղտեղու-
թիւն յանցանացն զոր պատրեանց
թըննամին. երգես:

Վանխեցին կանայքն իւղաբերք
'ի գերեզմանն, եւ տեսին զպարու-
թիւնըն տեառն:

Բացաւ գողութն յարութեան գե-
րեզմանին կընքելոյ. լոյս ծագեաց
տփեղերաց:

Յարեաւ տերն 'ի մեռելոց հըզօր
զօրութեամբ. հաստատեաց զհի-
մունն եկեղեցոյ սրբոյ:

Թագաւորեաց սատուած 'ի վե-
րայ հիւթանոսաց, եւ լուսաղար-
դեալ պայծառացոյց սուրբ զէկե-
ղեցի. ժողովորդք ըզքրիստոս բա-
րեբանեցէք:

Զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ
մէջ իւր էած. քանզի ճիջոյց
զխայթոց մահու խաչիւն իւրով
սրբեմով. ժողո:

Յարեաւ սատուած եւ տփեղերք
անենայն նորափետուր զարդարե-
ցան. եւ մանկունք հաղորդեցան
մարմնոյ եւ արեան կենարարին.
Ժողովորդք ըզքրիս:

Հարց. Երկրորդ ձայն:

Որ 'ի յերկնից իջեր անըսկիզն
անտըւած բան եւ լոյս. զքեզ ա-
մենեքեան օրհներգո՞ք անտըւած
հարցն մերոց:

Որ 'ի խաչին բեւեռեցար եւ հե-
ղեր զարիւնդ 'ի փրկութիւն տփ-
եղերաց. զքեզ ամենե:

Որ 'ի գերեզմանի՞ եզար եւ յար-
եար 'ի մեռելոց քրիստոս յաւուր
երրորդի. զքեզ ամենե:

Ղգտէր օրհներէք եւ՞ բա՞րձր
արարէք ըզնա յաւիտեան:

Որ 'ի խաչին բեւեռեցաւ. եւ 'ի
գործոց ձեռաց իւրոց ապտակե-
ցաւ. եւ կերակուր ընկալաւ ըզ-

որ

մեր

մեր

հը

հը
բձ

դ

լեզիւ . ամենայն անարածքը գողէլ
լով բաժնէր անրա :

Վասն որոնց արեգակըն խա-
ւարեալ եւ ցելոյր վարագոյր տա-
ճարին վերնուտոյն ի վայր . վե՛մբ
պատմութեալ երկիր շարժեալ . ամե-
նայն անարածքը գողէլ :

Թողեցաւ ի մէջ երկրի եւ ի յեր-
րորդ աւուր յարեալ աստուածա-
պէս . եւ ի յերկիրն համարձա-
նաստընաճ . ամենայն անարածք
գողէլով . բաժնէր անրա :

մեծ

Սուրբ եւ աստուածածին մա-
րինամ ցանկալի կուսից եւ պար-
ծանք անդի մարդկան , մայր եւ ա-
ղային մեծացուցանեմք :

Անկէզ մորենի եւ տաճար ընդհա-
նուր լուսնի , անարատ եւ անխախ-
տելի կուսութիւն . մայր եւ :

Խորհուրդ կենաց եւ մայր կենդա-
նութեան , եւ անպատճառ հրա-
ւայն ծագմամբ . մայր եւ աղայ :

որ

Իշեր յերկիրն որդի աստուծոյ
անպատճառ զարարածս . անկանիմ
անաճիք . որոքմեա ինձ աստուած :

Ի խաչին բեւեռեցար աստուած
եւ ընմարդն ի կանգնաց մահո-
ւորակեցեր . եւ զիս մի անտես
առներ , որ մեղքս եմ մեռեալ :

Ծագումն հօր յանմանոյց լուսնի .
որ իշեր ի գերեզման կենդանա-
ցուցեր զարարածս քո . եւ զիս
մի անտես առներ . քանզի քեզ
միայնոյ մեղայ :

տէր

Ի գերեզման քո կանխեցին կա-
նայքն , զիւզս եւ զխոնկրս բե-
րին ի պատիւ թաղման քո , զի
զմեղք ըզհոգացեալս վերածեր ի
կեանս :

Փոխանակ իւզոյն զհաւատս ան-

բիծս եւ զաղանջներս մեր ընդ ա-
ռաւօտեան կանանցն ընկալ . որք
զողջոյն կենաց լուսն եւայի սու-
կամբն :

Ետոհն անտախ առաքելոյն յա-
րեալ յարողցիլն մեր աներեւոյ
ըզդժոխ , եւ զթշնամին կա-
պեաց ի յանդոյն կապանս :

ԿԱՆՈՆ

ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՏՐԱՆ ԿԻՒՐԱԿԵՒՆ

Հարց յատկ . Երրորդ ձայն :

Երկրորդ ԳԵՄՔ քեզ քրիս-
տոս որ ի ձեռքն սրբոց ա-
ռաքելոցն ծանուցար մեզ , տե՛մ
աստուած հարցն մերոյ :

Եւ աշակերտեալք ի սրբոց առա-
քելոցն ուսմք ժառանգորէլ ըզքեզ
ի տաճարի սրբութեան քո . զոր
հիմնեցուցեր ի վերայ վե՛մի հաւա-
տոյ . տե՛մ աստուած :

Եկայք ժողովուրդք որք ի հե-
թանոսաց , ջրնմութեամբ տօնեա-
ցուք զնաւակատին սուրբ եկեղե-
ցոյ . բարեբանելով ըզտե՛մ ան :

Ըզտէր օրհնեցէք եւ առաւել
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :
Ընդ անմարմնական բաղմութիւնս
ըզքրիստոս թագաւորն որ եկան-
ով սոսոր ի սուրբ եկեղեցի , ամե-
նայն աղինք գողեցէք եւ առա :

Եկայք հաւատացեալք սուրբ
Երրորդութեան յեկեղեցիս օր-
հնեցէք զաստուած . արարէք տօնս
ուրախութեան միշտ յանկիւնս
սեղանոյ . եւ առա :

հր
գ

դ

մեծ

Աստուածածին Երկնային գոռն
աստուածային ձայնին անետարաւ
նէր հրեշտակն . ուրախ լեր բերկ-
րեալդ տէր ընդ քեզ :

Ի քերովքէս բազմեալ ընդ հօր աւ
նապականաբար բնակիլ հաճեցաւ
ի քում յորովայնի . ու :

Որ բոցեղէն սրովբէիւք շքեալա-
կեալ պահելու , այսօր ի մէջ մարդ-
կան ի գիրկս հողեղնի յայտ-
նեալ . ու :

ողբ

Այսօր հրեշտակաց բազմու-
թիւնքն տօնակից լինին ընդ մեզ .
քանզի երկնաւոր թագաւորն եկաւ
ւորի ի սուրբ եկեղեցի :

Խընդաւ եւ զուարճացիր հարս-
նացեալդ աստուծոյ եկեղեցի .
քանզի ըզքեզ տէրն տէրանց ըն-
տըրեաց եւ հաճեցաւ բնակիլ
ի քեզ :

Լուսանորեա լուսանորեա կաւ
թողիկէ եկեղեցի . քանզի ի քեզ
չոյ աստուածեղէն ի հօրե լուսոյ
ծագեաց . եւ լուսանորեայց ըզ-
մանկունքս քո :

տէր

Որք արժանաւորեցայք ի կո-
չումն փառասրութեամբ քրիստո-
սի աստուծոյ մերոյ . եկայք ժողո-
վուրդք երգեցէք տեսնն երգ
նոր . երգեցէ՛մք զանուն նորաւ
ձայնիւ ջընծութեամբ յօրհնու-
թիւն ի նոր :

Զօրացեալքս ի քեզ քրիստոս ժո-
ղովուրդք հաւատացելոց , ճշմաւ-
րիտ խոստովանութեամբ օրհնեմք
զնորհուրդ աստուածային կենսա-
բեր տնօրէնութեան քո . փառա-
ւորելով զաշաւոր եւ զըսքանչելի
անուն քո , տէր տէր ըմբձ ի վերայ
ամենայն երկրի :

Ուրախ լեր եկեղեցի սուրբ հարսն
երկնաւոր խորհրդոյն ի փառս
ամենասուրբ երրորդութեանն . որ
համագոյ իշխանութեամբն իւրով
զարդարեաց ծագմամբ լուսոյ , պը-
սակէ՛մք զքեզ ի պատիւ՝ ամե-
նա՛ն յն սըրբովք իւրովք :

Անապական բանդ աստուած որ
իջեր ի մէջ՝ հնոցն , փըրկե-
ցեր զերիս մանկունքն ցօղոյն
օրհնութեան . օրհնեալ ես տէր
աստուած :

Որ ի բաբելոնի ըզբոց հրոյն շե-
ջեցեր , եւ զմանկունսն ապրե՛ց-
ցո՛ւցեր . եւ նոքա երեքեանն
գովելն անէ՛լով . օրհն :

Որ յարգանգի կուսին բնակեցար ,
եւ ծընար որպէ՛ս մանուկ . որ
ըզմահ կոխեցեր եւ զյարութիւն
քո ցո՛ւցեր . օրհն :

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բա՛րձր
արարեալք յաւիտեան :

Զանըակիզերն զամենասուրբ զեր-
րորդութիւնն , որ նոյն ինքն իւր
անեղ բընութեամբն գոյացոյց
յոշնէ՛ զամենայն արարածս .
ըզնա հոգեւոր երգով օրհն :

Զհամագոյակիւն ետութեան բանն
ի հօրե , որ լոյս մեծ ծագեաց ան-
ճառելի ծագմամբ , որ հաստա-
տեաց զերկինս եւ զմանալի զօ-
րքս հրեշտակաց . ըզնա :

Զանմահ զերկնաւոր զթագաւո-
րութիւնն , որ արարչագործ ստեղծ-
մամբ վայելացոյց զերկինս եւ
զէ՛րկիր ի փառս ամենասուրբ
երրորդութեանն . երեքսըբեան
հրեշտակային օրհնութեամբ ըզն :

հր
բ

դ

ձեծ

Ըզբեզ կոյս եւ մայր եւ բնա-
կարան աստուածային ներմարդու-
թեանն , գոհաբանեմք եւ վերօր-
հանմք զեզեալ փրկող կենդանու-
թեան անգլի մարդկան . վասն որոյ
ըզբեզ աստուածածին եւ կոյս բա-
րեբանեմք ըզմայր եւ զանգամիւն
փրկչին մերոյ :

Ծնողնորն հօր եւ հին անուրց
անժամանակն յաւիտեանից . ժամա-
նակաւ յորովայնի քում բնակեցաւ
եւ ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ . վասն որոյ :

Ծնեալն ի քէն ի խաչ ելեալ ել-
ի յաթոռ փառաց ընդ հօր . անար-
գեալ ի մարդկանէ փառատրու-
թեամբ էութեամբ երկրորդագեալ .
վասն որոյ :

Ըզբեզ ոչ միայն որդիք մարդկան
այլ եւ վերին զօրութիւնք . գասք
անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց
զըւարթնոց եւ հրեշտակաց , գո-
հաբանեն եւ վերօրհնեն եւ փա-
ռաւորեն ըզմայր եւ զա :

Առաջինն պնտուզն առաջին
ծանոյն ըզնախաստեղծն մահացոյց .
իսկ որդին միածին եկն եւ փրկ-
կեաց ըզմեզ :

Զչարչարա նա ի յանձն առեր ըզ-
խաչն յարոնցիչն մեռելոց . ջնջեա
զձեռագիր իմոյ յանցանաց :

Ակնդանութիւն ի գերեզմանի
եդար վասն ի հոգոյ ստեղծեալ
մարդոյն . ըզմեզք մեռեալ զանձն
իմ կենդանացո :

Եկին ի գերեզմանն առանձ-
տեան սուրբ կանայքն . յօժանեկ
խնկել զանապական մարմինն .

Գոչումն հրեշտակին քննալերէր
ըզնոսա՝ անելով . ցընծանցէր յա-
րեաւ որպէս յառաջն անաց :

որ

մէր

Լլւեալ ի հրեշտակէն զաւեալս
յարութեանն , պատմէին աշա-
կերտացն եթէ յարեաւ քրիստոս :

Որ թագանորդ ես յաւիտե-
անից , տէր եւ արարիչ ամենայն լի-
նէլութեան . օրհնեալ ես տէր սու-
տըած հա՛րցն մերոց :

Որ սպասանորեալդ ես ի սերով-
բէից եւ փառանորեալ յանմար-
մնական բազմութեանց . այսօր ի
դահճացն մերկացեալ եւ ի զի-
նանորաց բաժանեցար վասն մե-
րոյ փրկութեան . օրհ :

Այսօր ըզկենարարն մեր սուրբ
ըզխաչն օրհնեցունք . քանզի ի վե-
րայ նորա բաշխեցաւ մեզ պարգեւ
անմահութեան . տէր սուտը :

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՝ յաւիտեան :

Այսօր նշանն սուրբ խաչին ի
յե՛րկրի երեւեալ . օրհ :

Այսօր ընդդէմ թըշնամոյն զէն
անպարտե՛լի ցոցաւ մեզ .
օրհնե՛ք :

Զբեզ հայր յառաջ քան զյա-
ւիտեանս բարեբանեն գասք ան-
մարմնոց հրեշտակաց . ձայնիւ եր-
գով գոչեն եւ անդալակեն . աս-
տուած աստուծոց եւ տէր տերանց
փրկիչ գո՛ղով :

Առաքեցեր զքս միածինըզ մար-
մնանալ ի սուրբ կուսէն . եւ անա-
րատ ծընանիլ յորովայնէ անա-
պական , բառնալով ըզմեր նեղու-
թիւնս . աստուած աս :

Շնորհք բարի յերուսաղէմ երե-
ւեցաւ հեթանոսաց . զի արարիչն
յաւիտեանից տըղայ եղեալ յոր-
դէգրութիւն կենաց կոչէ . աս-
տուած աստուծ :

հր

հ

ձեծ

ողր

Այր կամանոր խաչելութեամբ քո տէր բարձեր ըզմեղս. ըզքեզ բարեբանեմք ամենեցուն յարու թիւն:

Այր երեքօրեայ թաղմամբ քո տէր մեռնեցեր ըզմահ. ըզքեզ բա:

Այր լուսափայլ յարութեամբ քո տէր կենադործեցեր զաշխարհս. ըզքեզ բարեբա:

տէր

Ձայն անետաւոր հրեշտակին զընարձացոյց զանաւօտեան կանայսն. ըզքրիստոսի պատմելով ըզյարութիւն:

Մի յուսահատիք տրորտմութեամբ այլ ցընծայէք բերկրելով, խըն կազգեացք աստուածայնոյն եւ փաւ փաղոցք յարութեան:

Փութացարուք ի գալիլեա անէ տարանեցէք աշակերտացն, եթէ յարեալ քրիստոս եւ խանանեաց ըզմահ:

հրց

Այսօր բեւեռեալ քո ի խաչ չին. եւ զինանո՞րին խոցեալ զաշխարհս ըզկողմ. տէր անտըւած հա՞րցըն ը մերոց:

Իսկ բըղխումբն սուրբ արեան քո՞նք ըւանց ըզտիեղերբս յանիճիցն ագահայ. տէր անտը:

Պարգեւատու բարեա՞նք եւ տըւող ողորմութեան, եղար ի գերեզմա՞նի. տէր անտը:

դ

Ըզտէր. Ամենայն գո՞րծք օրհնեցէք:

Այր յանէից գոյա՞ցոյց արարողն իւր կերպմամբ, զգաստացեալ օրհնաբանիչք եղաք. ամե:

Այր զգաստակնիք մահու ելո՞յժ իւրով անընչացեալ մարմնովն ըզհոգացեալ մարդոյն. ամե:

Այր զանաշխանաշակըն քաղցրա՞ն

ցոյց ճանաչմամբ դանձո՞ւթեան. զի հաղորդեցո՞ւք մարմնոյ եւ արեանըն տեսուն. ամենայն գո՞րծք օրհնեցէք:

տէր

Բանն անաքեալ ի հօրե՞ն, որ վասն մեր մարմնացա՞նք եւ ցընծութիւն աշխարհի յայտնեցաւ. ըզքեզ բարեբանեմք աստուածան ծին կոյս:

Զի որում ոչն հանդուրժե՞լքն բոցանըշոյլ սերովե՞լքն. նա բնակեցաւ ի քում յորովայնի. ըզքեզ բարեբա:

Յորմէ սարսեալ գողայի՞նք փայլակնացայտ ի լուսո՞յն. ի գիրկըս քո ըզնա ընկալար. ըզքեզ բարե:

ողր

Հայր անըսկիղն, որ վերժհնեալդ ես ի գասուց բերովե՞ից. ըզքեզ աղաչե՞մք ողորմեա քոյոց հաւանայելոյ:

Բանդ ի հօրե՞ն որ յաւաջ քան զանախտեանս որդի փառակից հօ՞ր. ողորմեա քոյոց հաւա:

Այր նըստիս ի բրովե՞ս եւ տեսչութեամբ խրնամես զարարածըս քո ճըմարիտ սուրբ հոգի՞նք. ողորմեա քոյոց հաւա:

տէր

Այսօր զուարճացան տիեզերք ամենայն ճըմարիտ յարութեամբ անտուածորդւոյն. քանզի զգըժոխս աներեաց եւ գերեաց զարգելեալսն ի նմա:

Այսօր լուսափայլեալ մեծապայծառ ծագմամբ հրեշտակապետն ի վերայ վիմին, կանանցն անտէր ասելով. զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս:

Այսօր բերկրեցան կանայքն իւղաբերք անտեօք յարութեան անտուածորդւոյն. դարձան յա

ռաբեալսն անելով, յարեաւ ան տըւած:

հրց

Ո՛ր գըլթացար 'ի սուրբ մանկ հոռնան եւ իջեալ փըրկեցեր 'ի բո՛ր բո՛րեալ բոյնն. ըզբե՛զ միշտ օր հնեմք անտըւած հարցըն մերոց:

Ո՛ր սղորմեցար անգի՛ մարգիւն եւ իջեալ մարմնացար 'ի՛ սուրբ կուսէն. ըզբե՛զ միշտ:

Ո՛ր երեքօրեայ թաղմամբ քո՛ տէր շարժեցան հիմուհք երկրի. ըզբե՛ր ընդմանա բացեր ըլլմեռեալսն յաւրուցեր. ըզբե՛զ միշտ օրհ:

դ

Ե՛ցեք. Ո՛ր պայծառանցոյցն ըզ փայտ խաչին, տարածանելով զիւր զանարատ բաղուկսն, եւ ե՛ս զէն յաղթութեան արարածոց իւրոց. ամենայն գո՛րծք օրհնեցէք:

Իջանելով 'ի ստորին կողմ երկրի, եւ գողալով սասանեցան գրծոյք. քանզի՛ որ 'ի նմա անգեղեակքն ան զաղակէին ան տէր. ամեն:

Եւ զարգեղեալսն 'ի բըռնութեան մահո՛ւ անգամեցոց երեքօրեայ յաւրութեամբն իւրով. ամեն:

մեծ

Ըզկուստութիւնը քո՛ անտուածածին անարատ. զոր ոչ բոցակիւզեաց հո՛ւր աստուածութեանն, մեծանցունեմք:

Ո՛ր յարգանդի քով անսպականաւ բար բնակեցաւ քրիստոս անտըւած եւ փըրկիչ անձանց մերոց, մեծա՛:

Ահասանելի տէրունական յայտնութիւնն աշխարհի՛ ծագեցաւ. անմատոյց լուսոյն երկըրպագեսցուք:

որ

Ո՛ր խաչեցար եւ թաղեցար վասն մերոյ փըրկութեան եւ յաւրեար 'ի մեռելոց. ինայեամ 'ի ժողովուրդս քո՛ միայն մարդասէր:

Ո՛ր ըզգըծսիս աւերեցեր եւ ըզ գերեալսն փըրկեցեր, եւ մեզ կեանքս շնորհեցեր. ինայ:

Ո՛ր 'ի՛ յերկինքս համբարձար եւ ընդ աջմէ՛ հօր նըստար. 'ի՛ միւսանգամ քո՛ գալըստեանն ինայ:

Աքանջելի կանայքն աներկիւզ եկին 'ի տեսանել ըզգերեղմանն. զի՛ կանտարեալ սէրն մերժեաց զերկիւզն:

Եկին 'ի խընկել ըլտերո՛ւնեան մարմինն, եւ տեափն յարուցեալ 'ի գերեղմանէն. եւ վերըստին ըյսըն ծագեաց յաշխարհս:

Քարոզեաց հրեշտակն ըլլարո՛ւ թիւնն տեանն, եւ բացան զերեղմանը նընջեցելոց. եւ յաւրութիւն տեսաւն յաղթեաց մահո՛ւ:

Ո՛ր զարգարեալ նորանցուցեր զարարածոց գոյացութիւնս համագոյ հօր եւ հողունն. ըզբե՛զ միշտ օր հնեմք անտըւած հարցըն մերոց:

Ո՛ր կամաւոր խոնարհութեամբը քո՛ յանձն աներ ըլլարչարանս 'ի խաչին բեւեռեցար. ըզ:

Ո՛ր զմահացու մեր բընութիւնս վերաստեղծեր կեդանութեամբ հրաշափառ քո՛ յարութեամբը. ըզբե՛զ միշտ օրհ:

Ըլտեր օրհնեցէք գովեցէք եւ բարձր արարէք ընա յաւիտեանն. Ո՛ր էջն 'ի գերեղման եւ աւերեաց ըզգըծսիս մեծ եւ հըզօր զօրութեամբ, եւ յարեաւ 'ի մեռելոց. օրհնեցէք գովե՛:

Լո՛ւսանորին աշխարհի՛ որ անգատեաց 'ի մեղաց ըլտիեղերս ամենայն, նորահրաշ յարութեամբն իւրով. օրհնեցէք գովե՛:

սեր

հրց

դ

մեծ

Ըզբեղ ամենօրհնեալ աստուած
ծածին, մայրըդ լուսոյ եւ անաւ
գաստ անտուժոյ բանին, մեծաւ
ցուցանեմք:

Ըզբեղ պայծառ երկինք եւ ամպ
լուսեղէն, ծնող արարչին եւ մորեւ
նի անկիղելի, մեծացու:

Ըզբեղ դուռն երկնից եւ ճանաւ
պարհ արքայութեան, բարձու ան
նիծից եւ սրնիքէ հողեղէն, մեծաւ:

որ

Եկիր 'ի չարչարանքս չարչարաւ
նացըն լուծիչ, բեւեռեցար 'ի խաւ
չին, լուծեր: Ըզկանպանքս մեղաց
մերոյ. քրիստոս յոյս յարութեան
մերոյ ուղարմեաւ:

Իջեր 'ի գերեզման աւերեցեր ըզ-
գըծոխ, եւ յարոնցեալ յերրորդ
աւուր զանխարհքս լըցուցեր խըն
գութեամբ. քրիստոս յոյս յաւ:

Մըտեր սու աշակերտսն քանչեւ
բել ըլնոսաւ. եւ խոտանցար լինել
ընդ մեզ զամենայն աւուրս կե-
նաց մերոյ. քրիստոս յոյս յաւ:

որ

Աննիսելով սուրբ կանանցն ընդ
առանձոսն 'ի գերեզմանն, եւ զաւ
հանոր յարութեան ըզձայն 'ի հրեշ-
տակէն լըւեալ, եթէ՛ յարեալ ան-
տըւած:

Թողեալ ըզտըրտմովիւն երջաւ
նիկ եւ սուրբ կանանցն, եւ խըն
գութեամբ ընթանային պատմել
աշակերտացն, եթէ՛ յար:

Զըքանչելի եւ ըզհրանգործ ըզ-
յարութիւնըն քրիստոսն անաքեւ
լոյն ըստողապէս տեսեալ, ընդ-
հանուր քարոյէին, եթէ՛ յար:

մեծ

Թագաւորին յաւատեանից մաւ
տողացուք զօրհնեղութիւն որ 'ի
կուսէն մարմնացաւ. հաստատեաց
զաշխարհս 'ի հաւատս անասաւ:

նեղի. փառք նրմաւ անթմ եւ յաւ
ւիտեան:

Որ կանաւ համբեր մահոն խաչի
անտըւած բանն եւ եզեղ զարիւն
իւր սուրբ 'ի փրկութիւն տիեզեւ
րոյ. փառք նր:

Աստուածապէս յարոնցեալ 'ի նու
րափոր 'ի վիմէն լուսազնորեաց
զեկեղեցի 'իւր սուրբ, 'ի փառս
եւ 'ի գովեստ անուան իւրոյ. փառ
ք նրմաւ անթմ եւ:

Հարց. Աւագ կողմն:

Որ յերկնային զնուորութեան
ցըդ միշտ երկրորդագին քրիստոս
թագաւոր ընդ հօր եւ սուրբ հո-
գոյն, օրհնեալ եւ տէր անտըւած
հարցըն մերոյ:

Որ խոնարհեցար յանձառ փառաց
եկեալ իշխանութեամբ 'ի մահ խաւ
չին, գըղըրդեցան գըծոխք յաչեղ
փառաց քոյ. օրհ:

Աւ հրաշանիմա քո յարութեամբ
բըդ կենագործեցեր զին զմեզօք
ըզմեռեալս. եւ համբարձար փաւ
ռօք 'ի յերկնա. օրհ:

Ըզտեր. Ըզքրիստոս թագաւորն
քաղցրանայն երդով օրհնեցէք եւ
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Որ պատուական խաչելութեամբ
հրաշագործեաց ըզփրկութիւն յաւ
ւիտեանից նընջեցելոյն. քաղց:

Զյարոնցեալն իշխանութեամբ
ըզխաւակից հօր եւ սուրբ հոգոյն.
ընդ վեցութեանն սրնիքեագունդ
դասս. գովեցէք եւ:

Ըզբեղ աստուածածին որ վեր-
օրհնին 'ի զօրաց հրեշտակաց, անգ

հր
բ

դ

մեծ

մարդկան կենդանեաց մեծացուն
ցանեմք :

Ը՛ղբե՛ղ բնակ հրեղէն ստտուա-
ծող թեանն յիմանալի՝ զօրացն երան-
նեալ, անգ ամբոյ :

Ը՛ղբե՛ղ մայր էմմանուէլի, մարգա-
րեի՛ն յառանջ գունակեալ, անգ
մարդկան կեն :

ողբ

Թիւնս իմ. Ո՛ղորմեա՛ն ինձ անտը-
ւած իմ ողբ՝ լռեալ :

Ո՛ր ՚ի յերկնից իջեր բանդ աստը-
ւած, եւ վասն մե՛ր մարմնացար
՚ի սըրբոյ կուսէ՛ն. ողոր :

Ո՛ր ՚ի խաչին տարածեցեր զանա-
րատ բազուկըս քո, եւ վասն մե՛ր
հեղեր զարին քո սուրբ. ողոր :

Ո՛ր ՚ի գերեզմանի՛ եգար անապա-
կան, եւ յարուցեա՛լ նորոգեցեր
զաշխարհս. ողոր :

Ո՛ր ՚ի յերկնիս համբարձար անե-
նակարող, եւ ընդաջմե՛ր հօր նրա-
տար յաթո՛ռ փառաց. ողոր :

տեր

Քո՛ յարող թեաներդ փառք վա-
յելէ՛ երկայնամիտ տեր :

Օ՛րհնեալ է քո յարող թիւնդ ան-
տըւած, որ ըզմահ մահո՛ւ ծանու-
ցեր քոյին կամեալոր մահուամբդ .
քո՛ յարող :

Գոչումն անհեղ հրեշտակին ՚ի վի-
մին որ քարոզէր առ սուրբ կա-
նայն, յարեալ տէրն ՚ի՛ մեռելոց .
քո՛ յարող :

հրց

Ա՛նքսկիզբն աստըւած եւ ան-
մենազօր, որ առաքեցեր ըզմիս-
ծին որդիդ քո՛ ՚ի փրկող թիւն
մեզ . օրհնեմք ըզբեզ անտըւած
հարցն մերոց :

Ծընար ՚ի հօրէ անձառ միող թիւն,
՚ի կուսական որովայնէ երեւեալ
մարմնով ՚ի փրկող թիւն մեզ. օրհ :

Ո՛ր նըստիս ՚ի քրովէս եւ յան-
մարմնոց վերօրհնիս քրիստոս սըր-
բասաց ձայնիւ . համբերելով չար-
չարանաց ՚ի խաչին բարձրացար,
խորտակեցեր ըզգօրող թիւն մա-
հու . օրհնեմք ըզբեզ անտըւած
հարցն մերոց :

դ

Ը՛ղտէր. Ա՛մենայն անկէ՛նք զքրիս-
տոս գողեցէք, զյարուցեա՛լն ՚ի
գերեզմանէն անապական մարմնով :
Զքարոյ հրեշտակին լըւեա՛լ կա-
նայն ընթացեալ պատմէին աշա-
կերտացն ասելով, յարեալ անտը-
ւած. ամե :

Եւ մեք ընդ նոսին երգանկեա՛լ
հանցուք զօրհնող թիւն փրկողին
ըզմեզ ասելով յարեալ անտը-
ւած. ամե :

յեծ

Ա՛րն լուսոյ եւ ամպ հովանի
սուրբ կոյս, որ ցօղեցեր ՚ի մեզ
ըզցօղն երկնային. զբեզ բարեբա-
նեմք աստուածածին կոյս :

Ա՛նկեզ մորենի եւ սրովէ՛ հողե-
ղէն սուրբ կոյս. քանզի պըտողըն
կենաց ՚ի քէն տըւա՛ն մեզ. զբեզ
բարեբանեմք աստ :

Ա՛նիծից լուծիչ եւ բաւիչ մեղաց
սուրբ կոյս, որ զանտանելին յեւից
՚ի գիրկըս քո բարձեր. զբեզ բա-
րեբանեմք աստ :

ողբ

Իջէր տէր եւ մարմնացար ՚ի
կուսէն. եւ զհողեղէն բընող թիւնս
անգամեցեր ՚ի մեղաց :

Ելէր տէր բեւեռեցար ՚ի խաչին .
ըզմեռանիլ յանձն առեր կենդա-
նատու մեռելոց :

Ե՛դար տէր ՚ի նորանոր ՚ի վիմի .
եւ մատանեալ կընքեցար գանձըդ
կենաց աշխարհի :

Յարեար տէր աներեցեր ըզգը-

Ժոխս . 'ի յերկիրնս համբարձար
էւ ընդանջմէ հօր նըստար :

Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :
Ընդ արշալոյսն առաւօտոնն կան-
խեալ կանանցն 'ի գերեզմանն ա-
սելով , քրիստոս յար :

Եւ առ նոսաւ ասէր հրեշտակըն ,
զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մե-
ռեսիւ , քրիստոս յար :

Փոռթացարո՞ւք ով սուրբ կանայք
էւ պատմեցէք աշակերտացն ասե-
լով , քրիստոս յար :

Ո՛ր զծառայի՛ ըզկերպարանս
յանձն առեր վասն մեր , եւ խո-
նարհեալ քո կամաւ 'ի մեր բը-
նութիւնս . օրհնեալ ես տէր աս-
տըւած հսրցըն մերոց :

Ո՛ր խաչեցար հաճութեամբ հօր
միածին որդի , եւ թաղմամբն եւ
րեքօրեայ ըզբրնութիւն մահու
լուծեր . օրհն :

Ո՛ր փառաւոր յարութեամբբդ քո
կանգնեցեր ըզմահացեալսն . 'ի յեր-
կիրնս համբարձար ընդ անջմէ հօր
նըստար . օրհն :

Ըզտէր օրհնեմ'ցէ՛ք եւ բարձր
արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :
Հրաշալի յարութեամբ փրկչին
նորոգեցան սրարածք . միաբանու-
թեամբ օրհն :

Դողալով սարսեցին դժոխք տե-
սանելով ըզթագաւորն անմահ . մի-
աբանութեամբ օրհն :

Ո՛ր ողորմեցար 'ի մեղքս ծնեալ
մարդկան հայր երկնաւոր ըստ
մարգարէին . եւ ետուր բնու-
թեանս այսօր պարգեւ ըզկոյսըն
սուրբ ըզծնող որդւոյդ միածնի .
մաղթանօք սորա՞ տէր մեզ ու
ղորմեա :

Ո՛ր ցօղէցեր 'ի մեզ յամպոյ օրիւ
նաց որդիդ այսօր զկոյսըն մարիամ .
յորմէ ծընար մանմնով եւ բարձեր
նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին ա-
դամայ . մաղ :

Ո՛ր մաքրեցեր հոգիդ սուրբ ըզ-
սիրտ եւ զարգանդ մօր քո՛ փա-
ռակցին . այսօր անուլ ծնողաց նո-
րին ետուր ըզմայր բանին զօր-
հնին եւայի . մաղ :

Թիւնս իմ . Ո՛ր իջեր յերկնից
բա՛նդ անտըւած , առեր մար-
մի՞նն ըստ մերոյ բընութեան ,
վասն յանցանաց նախաստե՛ղ-
ծի՞նն . ողորմեա՛ մեզ անտըւած :

Ի՛ խաչին բեւեռեցար կամաւո-
րապէս փրկի՛չ , եւ զխոցումըն
յանձն առեր 'ի զնոսորէ՛նն ,
վասն յանցա :

Ի՛ գերեզմանի եղար անապակա-
նաբար փրկի՛չ , եւ զթաղումըն
յանձն առեր զերեքօրեա՞մ'ի . յա-
րուցեալ լոյս ծաղեցար ստուերա-
նըստա՞ցս . ողորմեա՛ մեզ աս-
տըւած :

Ա՛ռաւօտեան սուրբ կանայքն
հանդէ՛րձ իւզովք եւ խընկովք
եկին 'ի սուրբ գերեզմանն . եւ
ո՞ղբալով խընդրէին զանմահ փա-
ռաց թագաւորն :

Եւ 'ի ձայնէ հրեշտակին զըւա՛ր-
ձացան տրտմազգեսաց սուա՛ծ-
տեան սուրբ կանայք . զի՛ խըն-
դրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս .
յարեա՛լ փառաց թա՛ :

Ա՛ստուածասէր սուրբ կանայք
փոռթա՛ցարո՞ւք հետեւեալ , պատ-
մող լինել պետրոսի եւ յո՞վհան-
նու սիրելոյ . յարեա՛լ փառաց
թագաւորն :

հրց

Ո՛ր էիր յառաջ քան զյանձն
տեաննրա բանդ անտըւած . վասն
մերոյ փրկութեան առեր մար
մին ի՞նչ սուրբ կուսէ՞ս . ըզ
քեզ օրհնե՞մք անտըւած հա՛րցըն
մերոց :

Ո՛ր ըզկերպարաննրա ծառայի ճըշ
մարտապէս յանձն առեր . եւ խա
չի եւ մահու համբերելով իջէր ի
գերեզման . ըզքեզ օրհնե՞մք
անտը :

Ո՛ր երեքօրեայ թանձմմբ փրկիչ
սուրբ զյարութիւննդ քո՞ ցոնցեր .
եւ վերջստին նորոգեալ կեցոնցեր
ըզհընացեալըս մե՞ղօ՞ս . ըզքեզ
օրհնե՞մք անտը :

դ

Ը՛ղտեր օրհնեցէք . Ա՛մենայն
անդինք բա՛րձր արարէք :

Զիսնչեան ի մէջ երկրի եւ զե
դեանն ի նոր գերեզմանի , ամե՛ն :

Զյարուցեան ի իշխանութեամբ եւ
զաւերողն գլխոխոց , ամենայն ա
նդինք բա՛ւր :

մեծ

Ո՛ւրախ լեր մայր լուսոյ մարի
ամ , երկիր բանասոր արեգականն
օթարան . լեր բարեխօս վասն ան
ձանց մերոց :

Խընդա տանձար բանին անտո՞ւծոյ .
բարձող տըրտմութեան նախա
մօրն եւայի . լեր բա՛ն :

Յընձա իմանալն արեւելք . քան
զի քեւ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց
քրիստոս . լեր բա՛ն :

ողբ

Ո՛ր համագոյգ ես հօր եւ սուրբ
հոգւոյն , անբաժանելի եակ մի
ո՞ւթիւն , խոնարհեցար ի բար
ձանց եւ առեր մարմին ի՞նչ կու
սէն յաղագս անկեղծն յանլու
ծիչ կենաց բանարկութիւն խաբ
մամբ :

Ո՛ր գատաւորդ ես ծածկելոց գի
տող . այսօր ի հողոյ գատապար
տեալ բարձար ի խաչ եւ լեզեան
կերակրեցար յաղագս անկեղծն ի
ճաշակմանէ՞ մահաբեր պըտղոյն :

Ո՛ր կենդանութիւնդ ես ամենե
ցուն . այսօր ըզմահ խաչի ի՞նչ յանձն
առեր . եղար ի սիրտ երկրի եւ
յերրորդ անուր յարեար . շնորհեա
մե՞զ վերածիլ ընդ քեզ յան
պատում ի կեանս :

Կանխեցին կանայքն ընդ ա
ռաւօտն ի գերեզմանն հանդերձ
խընկովք :

Բերելով զեւղս անուշուշա ի յօ
ծումբն կենարար մարմնոյ փրկչին
մերոյ :

Եւ հրեշտակն զօրութեամբ գո
չելով աղաղակէր յարեաւ քրիս
տոս :

Կամաւորութեամբ եկիր ի չար
չարանս եւ ի ծառայէ՞ ապտակե
ցար . օրհնե՞մք ըզքեզ անտըւած
հարցըն մերոց :

Տարածեցեր ըզճեւըս քո ի վերայ
խաչին եւ ընդ անօրէնրս համա
րեցար . օրհնե՛ք :

Ո՛ր զմեռանիլ յանձն առեր վասն
արարածոց , եւ ի զինաւորէն գե
ղարդեամբն խոցեցար . օրհնե՛ք :

Ը՛ղտէր . Ըզնա հոգեւոր երգով
բա՛րձր արարէք :

Ո՛ր ճոխաբար յօժարութեամբ եւ
կեալ ի նորոգումն եղեալ մար
դոյն , եւ խաչի յանձն առնու ըզ
մահ . ըզնա հո՛ն :

Ո՛ր էջն ի ստորին կողմ երկրի եւ
դողալով սասանեցան զբժոյք .
այսօր յարուցեալ վերածեաց ըզ
նընկեցեալսն . ըզնա հո՛ն :

տէր

հրց

դ

մեծ

Մայր լուսոյն մարմամ անհարա-
նացեալ, օրհնեալդ 'ի կանայս :

Զլոյսն անըստուեր յարգանդի
կրեցե՛ր, օրհն :

Մի՛ գաղափիր վասն մեր բարե-
խօսե՛լ, օրհն :

որ

Ո՛ր յաթոռ փառաց նըստիս
բանդ աստը՛ւած , խոնարհեցա՛ր
'ի հայրական ծոցոյ , առեր մարմին
'ի կուսէն , վերականգնելով 'ի
տեղի ըստորանկեալ լուսոյն զհո-
ղայեալ բնութիւնս :

Ո՛ր կանգնեցեր ըզխա՛ջ քո 'ի մէջ
երկրի , եւ սովա՛ւ ըզսրօլեափակ
գուռն դրախտին բացեր նախա՛ս
տեղծին , կենակո՛րծելով 'ի ճաշակ-
մանէ՛ մահաբեր պրտոյն :

Եւ զօրո՛ւթեամբ խա՛ջն քո քրիս-
տոս հիմնեցո՛ւցեր զկաթուղիկէ՛
եկեղեցի բընակարան սուրբ եր-
րորդո՛ւթեանդ . լուսա՛ւորելով ըզ-
հեթանոսս 'ի սմա՛ կըրկնակի ծնն-
դեամբ :

տէր

Ը՛զյարութիւն քրիստոսի ամե՛
նեքեան օրհնեսցուք . զի՛ նա՛ մի-
այն աստը՛ւած փառա՛ւորեալ յա-
ւիտեան :

Ը՛զճառագայթ յարութեանն տե՛
սանելով հրեշտակին , նա՛ զօրա՛
նայր 'ի պատմել ըզկե՛նսաբեր յա-
րութիւնն :

Զայն ա՛ւետեաց լըսէին առա՛ւօ-
տեան սուրբ կանայքն . 'ի հրեշտա՛
կէն դառնային ուրախութեամբ յա-
ռաբեալսն :

տէր

Զտիեզերական խընդութեան-
ցըն ա՛ւետիքս երանելի կանանցն
ուսեալք 'ի հրեշտակէ՛ն , աներկիւղ
խընդութեամբ եւ բերկրայլից ու-
րախութեամբ ընթանային պատ-

մել աշակերտացն ասե՛հա՛ լով :

Զոր մահո՛ւն երկիւղիւ ընդ մե՛,
ռեալս համարեալ կարծեաք , նա
ինքնիշխանութեամբ յարուցեալ
զմահո՛ւ ելոյ՛ծ զիշխանութիւն , եւ
կենդանութիւն պարգեւեաց ազ-
գի մահա՛րդկան :

Ա՛յլ 'ի բաց եղեալ ըզհրէական
երկիւղին ըզկարծիս , նախա՛ժա-
մանեցին 'ի պատիւ այնորի՛ն՝ կ'որ
մահո՛ւամբն ելոյ՛ծ ըզմահ , եւ առ-
մահո՛ւթիւն պարգեւեսց' ա՛զգի
մահա՛րդկան :

նշ

Օրհնութիւն 'ի բարձունս տնօ-
րինեցելոյն 'ի կուսէն թա՛ղաորին
մերոյ . ալէ՛լուիա՛ ալէ՛լուիա՛ :

Օրհնութիւն 'ի բարձունս անսա-
սանելի եւ հաստատո՞ւն յուսոյն
մերոյ . ալէ՛ :

Օրհնութիւն 'ի բարձունս անբա-
ժանելի եւ միանանկա՞ն սուրբ եր-
րորդութեանն . ալէ՛ :

Հարց . Երրորդ ձայն :

Փառաւորեմք ըզքեղ տէ՛ր ան-
տըա՛ծ հարցըն մերոյ :

հր
գ

Ո՛ր ըզցօղ անապական արեանըզ
ցօղեցեր տիեզերաց 'ի վերայ խա-
ջին . օրհնեմըք միշտ եւ փառա՛ւո-
րեմք :

Ո՛ր թաղմամբն երբե՛օրեայ յա-
րուցեալ ըզլոյս ծագեցեր տիեզե-
րաց . օրհն :

դ

Ըզտէ՛ր օրհնե՛ցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ո՛ր 'ի բարձունս ել եւ գերեաց
ըզգերութիւն , եւ ետ պարգեւս
որդւոց մարդկան . օրհն :

մեծ

Եւ 'ի մեռեալս ազատ անանց օգնականնի, քահանայք օրհն :

Աստուածածին երկնային գոռն աստուածային ձայնիւն անետարան էր հրեշտակն . ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ :

Ի քերովբէս բազմեալ ընդ հօր աննապականաբար բնակիլ հաճեցաւ 'ի քում յորովայնի . ու :

Որ բոցեղէն սրովէիւք չըջնափակեալ պահուր, այսօր 'ի մէջ մարդկան 'ի գիրկըս հողեղնի յայտնեալ . ու :

ողբ

Էանկից հօր կամաւորութեամբ եկիր 'ի չարչարանս . զչարչարանս յանձն առեր . խաչի համբերելով իջեր 'ի գերեզման :

Իւզաբերիցն եկեալ 'ի գերեզման ժըրիչիդ . զի լուս անոյշս բերին, 'ի խընկէլ զանապական մարմինդ :

Աւետիս լուեալ 'ի հրեշտակէն որ անէր, տէ՛ր յարեալ 'ի մեռելոց ձեզ կեանքս պարգեւեաց :

տէր

Իւզաբեր եւ սո՛ւրբ կանայքն ողբալով փութապէս եկին 'ի գերեզման քո տէր, 'ի խընկէլ զանապական մարմինդ :

Բարբառ աւետաւոր հրեշտակին որ գոչէր առ երջանիկ կանայսն, զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս . քանզի յարեալ տէր եւ աւերեաց ըզդրժոխս :

Պատմեալ երանելի կանանցն զյաւրութիւն տեառն աշակերտացն . ուրախացեալք ընթանային պետրոս եւ յովհաննէս 'ի կեանսատու գերեզմանն :

հրց

Փառաւորեալ որդի աստուծոյ . որ եկիր կամաւ 'ի չարչարանս . տէր աստուած հալոցն մերոց :

Տարածեցեր զամենազօր բազուկըս քո 'ի վերայ խաճաճին . եւ երկիրըս հիացեալ սասանեցաւ եւ գողալով երերիւր 'ի յահէ՛ փառաց քոյ . տէր աստուած :

Եւ տեսալ արեգականն զարարիչդ 'ի վերայ խաճաճին, չհանդուրժեալ չարչարանաց արարչիդ խաւարեցոյց ըղձսն 'ի մէջօրէի 'ի յահէ՛ փառաց քոյ . տէր աստուած հալոցն մերոց :

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէ՛ք յաւիտեան :

Եւ զնաւորն գեղարդեամբ ըն յարձակեալ խոցեալ՝ զկող կենարարին . բարձր արա :

Ուստի աղբիւր կենդանարար բոլխեալ լուսնոց զտիեզերս 'ի մեզ զաց . բարձր արա :

Զանձառելի լուսոյ մայր, եւ ըզքնակարան անըսկըզնակից որդւոյն . օրհնութեամբ մեծացուն ցանեմք :

Զանհաս տնօրէնութեան մայր, եւ զանձնաւոր տաճար աստուծոյ բանին . օրհն :

Զբոյրից փրկութեան մայր, որ զանտանելին յէից 'ի յարգանդի եբարձ . ըզնա՛ ամենեքեան օրհնութեամբ մեծա :

Յամենայնի բազումողովմ աստուած . նայեա՛ յիս զթութեամբ եւ խնայեա՛ . զի՛ զո՛ւ միայն ես մարդասէր :

Եւ խաչիւ ըդ քո կենարարաւ պանհեա եւ յարութեամբ ըդ քո փրկեալ եւ ապրեցո՛ւ . զի :

Եւ 'ի միւսանգամ 'ի գալստեան քո տէր, վերընտին զիս նորոգեալ եւ ապրեցո՛ւ . զի :

Դ

մեծ

ողբ

տէր

Այսօր յարութիւն քրիստոսի տօնեցէք հաւատացեալք 'ի մի անտրւած հայր ամենակալ :

Այսօր եւ կանայքն իւղաբերք անւետիս տալով անաբերոյն օրհնեն զանտրւած զհայր ամեն :

Այսօր եւ հրեշտակք 'ի յերկինքս հոգեւոր հընչամբ երգով . օրհնեն զանտրւած զհայր ամեն :

հրց

Որ յաւիտենից ես աստուած եւ տէր ամենայն կենդանու թեան . խոնարհեցա՛մ 'ի չարչարանս համբերելով խաչի եւ մահո՛ւ . զքեզ օրհնեմք անտրւած հայրցն մերոյ :

Որ ամենայն լարութեանց ես տէր եւ 'ի քրովբական աթոռ նրստիս , եղա՛մ 'ի նորափոր վիմի անապական մարմնով . զքեզ օրհն :

Որ էակիցդ ես հօր եւ սուրբ հոգւոյն , իջէ՛ր 'ի զրթոխ փրկեցեր զգերեալն աներելով զվանճ . զքեզ օրհն :

դ

Ըզտէ՛ր . Երգով օրհնութեամբ բարձր արարէ՛ք յաւիտեան :

Որ ելոյձ ըզգորութիւնքս զըծու խոց խորհրդով տնօրէնութեան իւրոյ . քրիստոս 'ի թագաւոր փառաց փառաւորեալ 'ի զծրաց զլաւարթնոց . եկայք ժողովորդք երգով օրհնու :

Որ բանիւ գոյացոյց զարարածս էակից բանն 'ի հօրէ քրիստոս . եւ մահո՛ւ խաչի զամենայնրն վասն մեր համբերեալ յաղթեաց մահու իշխանութեամբ . եկայք ժողովորդք երգով օրհնու :

մեծ

Ուրախ լէ՛ր անտուածածին յոյս եւ փրկութեան մայր . ըզքե՛զ ընդունող լուսոյ մեծացողացանեմք :

Ըզքեզ լուսոյ մայր եւ կոյս , ըզքե՛զ գանձըդ կենաց աստուածային ճայնիւ ցընծութեամբ մե :

Մայր սուրբ անարատ լուսոյն . հրեշտակոյն օրհնութեամբ պատուեալ ըզքե՛զ մեծացո՛ւ :

Քրիստոս անտրւած , որ տարածեցեր ըզձեռքս քո՛ 'ի խաչին եւ լուծէ՛ր ըզկնիք դատապարտութեան մերոյ . ողորմեա՛ :

Ի խաչին բեւեռեցա՛մ , եւ հեղմամբ արեանըդ քո՛ փրկեցեր ըզտիեզերս 'ի մեղաց . ողորմեա՛ :

Թաղեցա՛մ 'ի մէջ երկրի , եւ յերո՛րորդ առուր յարեա՛մ , ըզգըծոխ աւերեցեր բանիւ . ողորմեա՛ :

Ի խաչանիչ փայտէն զըզրդեցան գըծոխք . զօրութեամբ սուրբ հոգւոյն նորոգեցաւ երկիր . ող եսա՛ որ խափանեաց զվանճ :

Հրեշտակն անւետի կուսին մարիամո՛ւ , սա՛ է՛ 'ի սկըզբանէ բանն որ յառաջ քան զյաւիտեանս որդին . սա՛ է թագաւորն որ խա :

Յարեա՛ւ յառուր երրորդի . վէ՛մըք պատառեցան երկրի շարժեցաւ սասանեցան զրթոխք . սա՛ է կենդանին յաւիտենից քրիստոս :

Ամաւորութեամբ եկի՛ր 'ի չար չարածնս տէր . եւ 'ի վերայ նախա՛տեղծին ըզմեռանիլ յանձն առեր . տէ՛ր անտրւած հայրցն մերոյ :

Անպարտականդ մահու որպէս մահապարտ դատապարտեալ 'ի խաչ ելեր վասն ազգի մարդկան . տէ՛ր անտրւած :

Անմահութեանց տըւող քրիստոս անտրւած . 'ի գերեզման իջէ՛ր յառնեցի՛նք մեռեալոց . տէ՛ր անտր :

ողբ

տէր

հրց

7

Ըզտէր օրհնեցէք. Բարձր արա-
րէք զբանգմանն 'ի վերայ խաչին :
Որ կանգնեացն ըզքանակիւն սե-
ղան խաչին, յաղաղ թափանկոյմ
անխարհի՛ր պատարագեալ : յորմէ
սեղանոյ բուրեանց անուշահոտ հո-
գիւնք. բարձր արա :

Որ փոխանակ մեղսանէր մահա-
ցո՛ւ պնտղոյն պարգեւեանց մեզ կե-
րակոր արդարութեան, 'ի կեանե-
սն յաւիտեանց նորոգելով ըզ-
մեհ. բարձր արա :

մեծ

Սուրբ զատուածածինն օր-
հնով թեմա՛մբ մեծացողսնեմբ :
Աւետարան հրեշտակն անետա-
րանէր ըզծընեալ փրկիչն 'ի սըր-
բոյ կուսէն :

ողբ

Ասէ՛ ուրախ լեր բերկրեալդ . քան-
զի՛ տէ՛ր տերանց է՛ ընդ քեզ :

Լոյս ճըշմարիտ ո՛ր 'ի հօրէ ա-
ռաքեցար . առեր մարմին պարա-
զրի՛ 'ի կուսէն ոչ մեկնելով յան-
քընկն յե՛ղթեանէ բանդ անտը-
ւած . ողորմեա՛ :

Որ անհասգ ես յարարածոց եւ-
քան զանեանցն միտլոյ գերազանց .
զոր երկինք ոչ բաւէին տանիլ,
յարգանդի կուսին կրեցար բանդ
անտըւած . ողորմեա՛ :

Զչարչարանքս յանձն առեր, ան-
տակիր հողեղինացս եղեր . վասն
մերոյ փրկութեան 'ի գերեզմա-
նի եզար, անկորո՛ւստ պահելով
զարարածն բանդ անտըւած . ո-
ղորմեա՛ :

տէր

Փառաւորեալ է՛ քո յարութիւնդ :

Որ յարեա՛րդ 'ի մեռելոց յա-
ւոր երրորդի, քրիստոս ո՛րդի առ-
տուծոյ . փառաւո՛ :

Որ յահե՛ղ բարբառոյ յարու-

թեան քո տէր երկիր շարժեցաւ,
վե՛մբ պատուեցան քրիստոս ո՛ր-
դի՛ աստուծոյ . փառաւորեալ է՛
քո յարութիւնդ :

տէր

Ի ձայն անհեղ յարութեան քո
տէր զարհուրեցան զնորոցն
զա՛հքն յարկաւորայլ հրեշտա-
կին իջմա՛նն, եւ զողալով շար-
ժեցաւ երկիր :

Առաւօտեան սո՛ւրբ կանանցն
գիտելով ըզվիմարի գերեզմանն .
բերելով զեւղս անո՛յշս 'ի յծո՛ւ-
մն կենարար մարմնոյն անպարա-
զի՛ր էականութեանն :

Եւ տեսեալ ըզբերովէն վերա-
նըստեալ 'ի վիմին, տարփողելով
սըրբուհո՛յն ասէ՛ զարձիր ող-
ջոյն տուր փողոցն . բանգի՛ յարեալ
որ յառանջն ասաց :

հոգ

Արարիչդ արարածոց քրիստոս
ա՛հքո՛ր 'ի խաչին բեւեռեալ,
ե՛ւ զնաւորն գեղարդեամբն
յարձակեալ ըզկո՛ղ քո խոցեանց .
տէ՛ր անտըւած հայրն մերոց :

Անդանիդ յաւիտեանց քրիստոս
ա՛հքո՛ր 'ի գերեզմանի եզար .
ե՛ւ պահանգնքն պահէին ըզ-
դուշութեամբ ըզգե՛րեզման քո .
տէ՛ր անտըւած հայր :

Յարեար 'ի մեռելոց քրիստոս
ա՛հքո՛ր ըզգըծո՛րս աւերեալ,
ե՛ւ կենդանութիւն պարգեւե-
ցեր արարածոց քոյ՛ր վ յարու-
թեամբդ . տէ՛ր անտըւած հայր :

Ըզտէր . Ըզնա՛ օրհնե՛լով բարձր
արարե՛ք յաւիտեան :

7

Զոր կարանպետն յովհաննէս մար-
գարէիցն 'ի դժո՛րս անետարա-
նէ՛ր ըզգալո՛ւստ արեգականն ար-
դարութեան . ըզնա՛ :

Որո՞ւմ սպասէին արգելեալքն 'ի մեղսմանէր բանտին անգամեցո՞ւցի՞նք յուսոյ գնդատեանն աստուածորդւոյն 'ի յերկնից . ըզնա՛ :

Որոյ եկեալ կատարեաց զմարգանքիցն ըզտեսութիւնն , աւերելո՞ւմ ըզգործենք գլխովսնց եւ ըզգօրութիւն մահո՞ւ . ըզնա՛ :

Լոյս լուսոյ մայր , եւ կենարար բանին բնակարան , քեզ եւ բանիցեն անգլ եւ ազնիք ամենայն :

Ստեղծողին մայր , եւ հընոթեան կերպի նորոգումը զին . քեզ :

Լոյս ծագեցաւ 'ի քէն նրատելոցս 'ի խաւարումըն . քեզ :

Իջեր յերկնից 'ի հօրէ եւ մարմնացար 'ի կո՛ւսէն . համբերո՞ւմ զփրկիչ վարձն մեր ըզմահ ճաշակեցեր :

Եկիր 'ի չարչարանն չարչարանացն լո՛ւծիչ , խաչեցա՞ր թաղեցար եգար 'ի գերեզմանի քրիստոս աստուծո՞ւմ մեր :

Եւ յերրորդ անուր յարեար ամենակարող տէր . պարգեւելո՞ւմ սո՛չսարհի զխաղաղութիւնն եւ ըզմեծ զպարմութիւնն :

Հրահայր յարութիւնն ըզպահ հապանսն զարհուրեցոյց , եւ հրեշտակն 'ի յերկնից իջեալ 'ի ձայն անեղ յարութեան աստուածորդւոյն , կանախցն անետէր յաւրեալ աստուծո՞ւմ :

Ի ձայնէ հրեշտակին զըւարճացան տըրտմազգեաց կանայքն , եւ դարձան խընդութեամբ ետուն սուեաւիս անաքելոցն , եթէ յարեալ նախնապատելին :

Եկայք լուսազգեացք յօրհնութիւն նոր օրհնեցութեք ըզտէր .

քանզի մարմինն ո՛ր 'ի մէնջն էաւ 'ի հրեշտակաց երկրպագութիւն առնու , 'ի սրովելից եւ 'ի քրովելից :

Տո՛ւք ըզփախուս 'ի բարձունս թագաւորին յաւիտեանից , ո՛ր փրկեալ զազգս որդւոց մարդկան 'ի ծանայութեանէ՞ թշնամւոյն . օրհնութիւն անաքելոսին 'ի բարձունս :

Նա ի՛նքնիշխանութեամբ բազմեցաւ 'ի վերայ խաչին , կապեալ զիշխանն մեղսմանէր . զմահու գերեզմանն յանգամայն կենսոգործեաց 'ի կեանս անմահ . օրհնու :

Նախացաւիտեանն որդին վառակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն գընի՞ 'ի նոր գերեզմանի , նոր նորոգել զիւ ըզհընացեալն մեղք . օրհնու :

Հոլա՛ծ եւեան սերովէն նըստելով 'ի վերայ վիմին հարկանէ՞ր փող յարութեանն տեսան . պահ կուցեալ պահապանացն յահէն եւ զէն որպէս մեռեալ . օրհնու :

Հաղորդս արա՛ եւ ըզմեծ տէր ընդ ո՛րքոց քոց անաքելոցն , որք արժանի եղեն տեսանել ըզքեզ 'ի յարութեան քո . արժանաւորեա տե՛ւմ տեսանել ըզքեզ 'ի միւս անգամ քո գալնստեանն . օրհնու :

Զթագաւորին քրիստոս օրհնութեամբ երգով բարեբանեցէք ամենայն երկիր :

Արարողին երկնի՞ եւ երկրի մասունցո՞ւք երգով գոհարանութիւն ամենայն երկիր :

Երրորդութեանն եւ մի՛ աստուած ծութեանն մատուցո՞ւք պատիւ երկրպագութիւն յաւիտեանս , ամէն :

տէր

հը

Հարց. Վառ ձայն:

հրց
դ4

Լ՞նձառեղի՛ բնութիւն եւ բան
հօր, առաքեցա՛ր 'ի հայրական ծո-
ցոյ, եւ առե՛ր մարմին 'ի սրբոց
կուսէն. սո՛ւրբ անսորեւած հայրցը՛ն
մերոց:

Ե՛կեա՛լդ 'ի փրկոնութիւն մեզ թա-
գաւոր անմահ յանձն անե՛ր ըզ-
մահ խաչի, եւ իջե՛ր 'ի գերեզման
անապական. սո՛ւրբ անսոր:

Ե՛ւ յարուցեա՛լ 'ի մեռելոց երեք-
օրեայ ընս ծագեցա՛ր տիեզերաց.
Խճանոնութեամբ լուծե՛ր զերկունս
մահո՛ւ. սո՛ւրբ անսոր:

դ

Ը՛ղտե՛ր օրհնեցէք բարձր անա-
րեք զթագաւորն աննեցուն իշ-
խան հայր միշտ եւ յա՛նտեան:

Զ՞յարուցեալն 'ի մեռելոց քրիս-
տոս անսորեւած. ժողովուրդք առաւ
ւե՛լ բարձր արարէք ըզնա՛ յա՛:

Զանապակա՛ն ընսն 'ի հօրէ ծա-
ղեալ սո՛ւրբ զհօգին. քահանայք
ընդ սերովբէսն գովեցէք, եւ ա-
ռաւե՛լ բարձր արարէք ըզ:

մեծ

Զանստուածածինն եւ զմիշտ
կոյսն անդագար օրհնեսցունք. քան-
զի՛ ծագեաց մեզ ընս երեսաց, եւ
փրկի՛ն անձանց մերոց:

Խընդա եւ ո՛ւրախ լե՛ր անհարս-
նացեալ մոյր. քանզի ո՛ր 'ի քէն
ծընաւ մե՞զ անսորեւած 'ի փր-
կութիւն անձանց մերոց:

Գանձ անապական գլխար սո՛ւրբ
անստուածածին. բարեխօսեա՛ն քրիս-
տոսի աստուծոյ մերո՞յ, կեցուցաւ
եւ՛լ զանձինն բարձր:

որդ

Ո՛ր յարեարդ 'ի մեռելոց քրիս-
տոս անսորեւած, եւ մեզ կեանքս
շնորհեցեր. ողորմեա՛:

Ո՛ր զանկեալն 'ի նախնուն 'ի մե-
ղքս, պատուական անբեամբող քո՛
կանգնեցեր. եւ մեզ կեա՛:

Ե՛ւ յարոնութեամբող քո՛ զանխար-
հըս կեցուցեր, եւ ըզդրունըս դը-
ժոխոց փըշեցեր. եւ մեզ կեա՛:

Յարեա՛ն տե՛րս 'ի գերեզ-
մանէն:

Ը՛նդ յառնել փրկիչն մերո՞յ եր-
կիր շարժեցա՛ւ, վէ՛մբ պատա-
ռեցա՛ն:

Ճանապարհեա՛լ ընսն 'ի վերայ
վիմի՞ն, զարհուրեցոյց ըզպահա-
պա՞նսն առ դրանն գերեզմա-
նին:

Զանստուածային ըզգերեզմա-
նաւն բոլորեա՛լ զանք հրեշտա-
կաց, տեսանէին ըզտէրն յա՞-
րուցեալ 'ի գերեզմանէն:

Աստուածասէր կանայքն եկին
'ի գերեզման փրկիչն տե՛րս անոյշ
իւղօք եւ խնկօք, յօ՞ճանե՛լ
զմարմինն տէրո՛ւնական:

Լո՛ւսնայածա՛ն հրեշտակն նըստէր
'ի վերայ վիմի՞ն, անետարանէր
կանանցն, յարեա՛ւ փրկիչն
տիեզերաց:

Նախայաւիտեա՛ն որդի փառա-
կից հօր եւ սո՛ւրբ հոգւոյն. ո՛ր
միշտ յանձա՛ն փառսդ բարեբա-
նիս 'ի վերին զօրացդ. ըզքեղ օր-
հնե՞մք անսորեւած հայրցն մերոց:

Եղեալ մարդ ճըշմարիտ եկի՛ր կա-
մաւ 'ի չարչարանս, եւ բարձեր
ըզխայտ խաչն անպարտականդ մա-
հո՛ւ. ըզքեղ օրհնէ՛:

Ի՞ գերեզման իջեր խափանիչ մա-
հո՛ւ. երեքօրեայ յարուցեալ ընս
ծագեցա՛ր ստուերանըստացս. ըզ-
քեղ օրհնե՞մք անսոր:

տէր

տէր

հրց

— 7 —

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր աւրա՛րէ՛ք ըզնա՛յն յաւիտեան։

Զթագաւորին քրիստոնս որ վասն մեր յանցանաց ըզմահ ճաշակեաց . բարձր արա՛ն։

Զէակից բանըն հօր որ երեքօրեայ թանձամբ զգըծիս աւերեաց . բարձր արա՛ն։

— մեծ —

Ա՛մենագո՞ւնիք եւ քան զերկիւնրս բարձրագոյն, որ զանհա՛սմանելի ըզտէրն յորովայնի քում կրեցեր, եւ ցընծո՞ւթիւն աշխարհի ծընար . վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Ա՛մենապայծառ բերկրեալ միշտ կոյս, որ զանհա՛սմելի ըզբանն անճառաբար յըղացար, եւ ըզմարմնացեալն աստուած ծընանելով 'ի քէն . վասն որոյ ամեն։

Ի՛ լեռնէ՛ վէմն առանց ձեռին հատեալ զանիւ՛րէ՛լ գո՞ւշակեաց զանսերմն ըզծընունդ քո հարսն երկնաւոր, մայր եւ յետ ծնընդեան մնալով կոյս . վասն որոյ ամենեքեան ըզ։

— քր —

Ա՛նըսկիզբն բանդ ա՛նճառեղի՛ ծընունդ, որ առաքմամբ հօր ի՛ջեր 'ի յերկնից վասն մերոյ փրկկո՞ւթեան . զքե՛զ աղա՛չեմք ու զորմեա՛ն քո արարանճոց։

Որ անեղ աստուածո՞ւթեամբ եւ անփոփոխելի բընութեամբ 'ի կո՞ւսէն ծընար նախաստեղծին կերպամբ, եւ եկիր կամաւ 'ի չարչա՛րանս . զքե՛զ ա՛ն։

Ի՛ խաչին բեւեռեցար կամաւ հօր եւ սուրբ հոգւոյն . եւ ի՛ջեր 'ի զերեզման անմահ բընութիւն . եւ յարեար 'ի մեռելոց քրի՛ստոնս . զքե՛զ աղա՛չեմք ողոր։

— տէր —

Ըզքո՛ յարութիւնդ օրհնեմք մարդասէր, անընդունով տէր փառք քեզ։

Զոր օրհնեն սերովեքն եւ գովեն քերովեքն, աղաղա՛ն։

Ա՛նդագար բերանով անհանգիստ բարբառով, աղաղա՛ն։

— տէր —

Ա՛ռեա՛լ եւ մեր զօրհնո՞ւթիւնըս հրեշտակաց երգե՛մք եւ անեմք, փա՛նք յարութեան քո տէր։

Որ խաչեցար վասն մեր թաղեցա՛ր եւ յարեա՛ր, աղատեցեր 'ի մեզաց։

Սուրբ աստըւած, սո՛ւրբ եւ հըղօ՛ր, սուրբ անմահ թագաւոր։

— հր —

Ա՛յսօր զենա՛ւ մեզ պատարագ անարատ դա՞նն աստուծոյ 'ի վերայ խաչին, Եակից հօր եւ սուրբ հոգւոյն . աստըւած հարցն մերոց։

Ա՛յսօր բացա՛ւ մեզ սրովեափակ դո՞ւռն դրախտին հրաւիրելոցս 'ի կոչումն արքայական սեղանոյն տէրունեան մարմնոյ եւ արեան աստուծոյ հար։

Եւ հրաշալի յարութեամբ քո քրիստոնս տիեղէրք ամենայն նուրափետուր զարդարեալ, մըտանեն 'ի յառագաստ ընդ փէտայիդ քրիստոսի աստուծոյ հար։

— 7 —

Ըզտէր օրհնեցէ՛ք . Ա՛ռա՛ւել բարձր արարէք ըզնա՛յն յաւիտեան։

Զաղամայի՛ն զգեցեալ մարմինն 'ի քառանկիւն սեղան խաչին բարձրացեալ, սերովեք սարսեալ դո՛ղային . առա՛ն։

Որ ըզցո՛ղ անարական արեանն 'ի կողմհոս աղբերէն արբոյց տիեզերաց . Ժողովուրդք հեթանոսաց . առա՛ւել բար։

մեծ

Մայր և կոյս անդախտն քրիստոնի,
որ բարեխօսող ես միշտ աշխարհն .
քեզ երանեն ամենայն անգլիք :

Մաքուր անդաւնի՛ եւ հարսն եր-
կնից մարիամ, տաճար եւ անթոռ
աստուծոյ բանին . քեզ երա՛ :

Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հո՛ւ
զեղէնքս, եւ քեւ մերձեցաք ՚ի
փայտին կենաց . քեզ երա՛ :

որ

Ո՛ր տըրտմանա՛նջորդ քո՛ չարչաւ
րանօք խաչին անդատեցեր ըզմարդն
՚ի տըրտմազգեսաց փայտէն եւ ՚ի
մեղաճաշակ պըտողն . քրիստոս
անտըւանձ եւ մեզ ողորմեա՛ :

Ո՛ր մահուամբ քո կենդանի եւ մե-
ռելութեամբդ յերկրի նորոգե-
ցեր գարձեալ զաշխարհս եւ զհո՛ւ
զանցեալ բնութիւնս . քրիստոս ան-
տըւանձ եւ :

Ո՛ր երեքօրեայ յարութեամբ քո
եւ համբարձմամբդ յերկինքս վե-
րածեր ըզմարդն առ կենաց փայտն
եւ յանմահական ճաշակն . քրիս-
տոս անտըւանձ եւ :

տե

Տե՛սիլ փայլանաճեւ զըւարթ-
նոյն ՚ի վնմին հընչեցեալ առ
խընկազգեսաց կանա՛յսն փարաւ
տեցոյց զերկրւոյն տըրտմու-
թիւնն :

Պահանգանքն պանուցեալ անա՛ւ
բեկ լինեին , եւ կանանցն աւեւ
տարանեալ , մահ մահո՛ւ յաղ-
թեաց եւ ծանողցաւ մահ՛ :

Քարոզս անաքելոյ առ երջանիկ
անաբեալսն , փութացարո՛ւք ՚ի
գալիլեա՛ եւ տեսանիցէք զկե-
նագործողն ըզքրիստոս :

տե

Յանձառ փառաց խոնարհեցար
եւ ըզգեցար ըզհոգեզէն բընու-
թիւնս . վերաւեր զանկեան ՚ի

գըրմանէ յանմահական ՚ի կեանս .
ըզքեզ ծորհե՛մք անապական
բա՛նդ աբստըւանձ :

Անպարտականիդ մահո՛ւ դատաւ
պարտեալ ՚ի վերայ խաչին . որ փո՛ւ
խանակ դառնութեան պըտողն
արբուցեր մեզ ՚ի տիգախոց կողէդ .
ըզքեզ ծորհ՛ :

Առաքեցար ՚ի գըրծիս ցուցանեւ
լոյլ ըզզօրութիւն անտըւանձո՛ւ
թեանդ . ջախեցեր ըզգընթիս խաւ-
դախողին , խախանեցեր ըզզօրու-
թիւն մահո՛ւ . ըզքեզ ծորհ՛ :

Լո՛ւսով անտըւանձութեան քո
քրիստոս լուսաւորեցեր սուրբ զե-
կեղեցի՛ . պահեա՛ ըզսա՛ անշարժ
յաւիտեան :

Տօ՛նէ այսօր երողոսդեմ հաւա՛ւ
տանցելոյ բանդմութեամբ զնաւա-
կաւիս սուրբ եկեղեցւո՛յ . պա՛ւ
հեա՛ ըզսա՛ ան :

Բացան գրունք հաւանոյ նոր
սիրովն ընդունել զանմահ փեսայդ
յանադատ . բախե՛ զմարմին քո
եւ զարի՛ւն . պահեա՛ ըզսա՛ ան
շարժ յա՛ :

Հարց. Զորոգ ձայն :

Ո՛ր եկիր կամաւ հօր ՚ի խաչ ելա-
նել վասն անգլի մարդկան . թաւ
գաւոր փառաց քրիստոս ամենեւ
քեան ծորհե՛մք սցուք :

Ո՛ր մահո՛ւ խաչի համբերեցեր վա-
սն մեր անմեկնելիդ ՚ի հօրէ՛ .
թագաւոր փա՛ :

Ո՛ր երեքօրեայ թաղմամբ պահե-
ցար կենդանի , յարութիւն մեր եւ
կեա՛նք . թագաւոր փա՛ :

հը

հը

հը

— 7 —

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա՝ յաւիտեան :

Որ 'ի վերայ խաչին եհեղ զարին
իւր քրիստոս, եւ փրկեաց զարա-
րածս 'ի մեղաց . օրհնեցէք :

Որ ըզմահ կոխեաց զգրծոյս ա-
ւերեաց, յարոնցեալ 'ի մեռելոց
անգատեաց ըզմեղ . օրհնեցէք եւ
բարձր արա :

— 8 —

Ըզքեղ օրհնութեամբ մեծա-
ցունեմք :

Որ ըզբանն աստըւած յարգանդի
կրեցեր սրբունհի անարատ, եւ
անճառանգէս ծնար ըզվերածգողն
երկնից . ըզքեղ :

Որ Էից լուսոյն արժանի եղեր բառ-
նալոյ 'ի քո գիրկս . եւ արեգականն
արդարութեան եղեր արեւելք .
ըզքեղ օրհնեցէք :

— 9 —

Թի՛ւնս իմ . Ողո՛ւս իմեա փրկ-
կիչ :

Որ կամաւ հօր ըզչարչարանքս
յանձն առեր բանդ աստըւած .
ողո՛ւս իմ :

Որ հաւանար սուրբ հոգւոյն ըզ-
գերեալքն փրկեցեր քո յարու-
թեամբդ . ողո՛ւս իմ :

— 10 —

Փառաբանակից հօր որդի որ
վասն մե՛ր խաչեցա՞մք, զգրծոյս
աւերեալ յարեար յաւոյն երրոր-
դի . փա՛ռք յարութեան քո
տէր :

Հրէշտակապետին իջումն որ ըզ-
պահապանն երկիւղեալ, զար-
հուրեցոյց առ դրանքն գերեզմա-
նին . փա՛ռք յարու :

Եւ սքանչելի սուրբ կանանցն ա-
ւետարանէ՛ր ասելով, յարեալ
քրիստոս յարուցիլն մեռելոց .
փա՛ռք յարութեան քո տէր :

— 11 —

Որ բարեբանեալդ ես 'ի դա-
սուց քերովելից անմահ թագա-
ւոր . օրհնեալ ես եւ գովեալ յա-
ւիտեան :

Որ խոնարհեցար յերկնից եւ ա-
ռեր մարմին զնախնատեղին անգա-
մայ . օրհնեալ ես եւ գո :

Որ նըստիս 'ի վերայ չորեքկերպեան
կենդանեաց քրիստոս աստըւած .
օրհնեալ ես եւ գո :

— 12 —

Գործք տեառն ըզտէր օրհնե-
ցէ՛ք բարձր արարէք յաւի-
տեան :

Գիշերք ըզտէր օրհնեցէ՛ք .
Ըզնրստեալն 'ի յաթոռ փառաց
ըզբա՛րեբանեալն 'ի հրեշտակաց .
ըզնա՛ն անդադար օրհնեցէք :

Խորայել ըզտէր օրհնեցէ՛ք .
Որ յահէ փառաց աստուածու-
թեանն դողա՛ն զըւարթունք եր-
կնից . ըզնա՛ն անդադար օրհնեցէք :

— 13 —

Անարատ կոյս աստուածածին
մարիամ, սրբունհի եւ մայր քրիս-
տոսի, յարգանդի տարար զանտա-
նելին ամենեցուն . օրհնութեամբ
ըզքեղ աստուածա՛ծ իմ մեծացուն
ցանեմք :

Ըզքեղ երկնային դուռն զոր ե-
տեսն եզեկիւնէլ, եւ ասորն զոր ծա-
նեալ գեղե՛օն . սերովքէ՛ հողեղէն
վեհագոյն քերովելից . օրհնեցէք :

Երբս խորհուրդս սոսկալիս 'ի քեզ
տեսանի աստուածա՛ծ իմ . յըզու-
թիւն անսերմնական, ծնունդ ա-
նարատ . կուտութիւն յետ ծննդ
դեան մնալով անապական . օրհնեցէք :

— 14 —

Ի՛նչ եղեր բա՛նդ աստըւած,
մարմնացեալդ 'ի կուսէն կամաւ հօր
եւ հոգւոյն, 'ի փրկութի՛ւն անգ-
գի մարդկան :

Ի՞ գերեզմանի եդար անապական, զի՞ զմեռելուն թիւնըս մեր բարձեր, ըզգերեանլըն փըրկեցե՞ր 'ի ձեռաց մահու։

Ե՛ւ յերրորդ անուր յարեար անտուածապէս, 'ի յերկինքս համբարձար ընդանլէ՛ հօր նըստար. փառաւորեանլդ 'ի հրեշտակաց եւ երկըրպաղեանլդ 'ի սերոյիւնից։

Կանանցըն կանխելով 'ի թանդումըն կենդանւոյն տեսին ըզվէմն 'ի դրանցն 'ի բաց մերժեալ։

Թափուր ըզգերեզմանն եւ ունայն տեսանէին, եւ տըրտմու

թեամբ լային յուսահատեալք։

Մայր խաչեցեղն զի՛ լսու յուսահատեալ, բանզի քրիստոս փառօք մեծաւ յարեալ։

Ո՛ր 'ի քանակերպեան նըստիս յաթոռ, անլըռելի՛ ձայնիւ օրհնիս 'ի պայծառ դասուց հոգեւոր երգով. անտըւած հարցըն մերոց։

Ո՛ր 'ի վեցթեւեան սրովէսըդ հանգչիս եւ խնամես զբո՛ զարարածըս, նըշանաւ խաչի՛ քո ըզմեղ ապրեցուցեր. անտըւած հար։

Ո՛ր նըստիս 'ի յաթոռ փառաց անաւել բարձրեալ գովեալ, նըշանաւ խաչի՛ քո ըզմեղ ապրեցուցեր. անտըւած հար։

Ը՛զտէր. Ա՛յցձեռնայն գործըք տես՝ ո՛ն ըզտէր օրհնեցէք։

Ա՛յսօր փըրկական սուրբ խաչիւն զուարճացան անարածք. ա՛յ։

Ա՛յսօր մըտեալ 'ի գերեզմանն անւերեանց ըզդըժոխս. ա՛յ։

Ա՛յսօր 'ի յերկինքս համբարձաւ ընդ անլէ՛ հօր նըստաւ. ա՛յ։

Ատուածածին մայր լուսոյ սուրբ կոյս լուսեղէն տաճար, ո՛ն

րում երկինքը չէին բաւական ան 'ի բնակութի՛ւն, 'ի քէն մարմնացաւ։

Ը՛զքեղ անհարսնացեալ ո՛ր միայնդ 'ի կանայս օրհնեալ, կրէ՛լով 'ի քեզ զանտանելի զբնութիւնն. օրհնու թեամբ մեծացուցանեմք։

Ուրախ լեր աթոռ փրկութեան, յոյս հաստատութեան մարդկան, միջնորդ օրինաց եւ շնորհաց, օրհնութեամբ անդադար գոհու թեամբ մեծա։

Թիւնս իմ. Ո՛ղորմեա մեզ անտըւած։

Ո՛ր 'ի յերկինց 'ի հօրէ իջեր անըսկիզբն որդի, նոյն ի՛նքն ըզդըժոխս աւերեցեր. ողոր։

Ո՛ր ըզճառագայթս աստուածու թեանըդ երեւեցուցեր փրկիչ, ըզպահապանսն զարհուրեցուցեր. ողոր։

Ո՛ր ձեռօքըն թոկմայի շօշափեցար փրկիչ. ան աշակերտսն մըտեր դրօքըն փակելովք. ողոր։

Ա՛հագին ձայնիւնդ քո քրիստոս 'ի վերայ խաչին գողացուցեր զանարանս ամենայն զերկնային եւ զերկրաւոր բնութիւնս։

Ա՛հագին երեւումըն հրեշտակին զարհուրեցոյց ըզկանայն աւսելով, զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս։

Ե՛ւ յահէ զօրութեան անտուած որդւոյն զարհուրեցան կարապետըք դըժոխոցն անելով. համբարձէք իշխանք ըզդրոնըս ձեր 'ի վեր։

Յորժամ 'ի խաչին բեւեռեցար քրիստոս անտըւած. եւ զադամ նորոգեցեր 'ի նախաստեղծ բնու

աեր

հրց

դ

մեծ

ողոր

աեր

հրց

թեանն . օրհնեալ տէր անսրբա-
հարցն մերոց :

Ո՛ր 'ի սպասանորէն անսպակեցար
եւ 'ի զինաւորէն գեղարդեամբն
խոցեցար . օրհն :

Թանգեցար 'ի մէջ երկրի եւ յեր-
րորդ աւուր յարեար ամենակարող
փրկիչ . օրհն :

Գործըք տեսան ըզտէր օրհնեալ
ցեք եւ բարձր արարէք ընեալ յա-
ւիտեան :

Գիշերք ըզտէր օրհնեցեք .

Ո՛ր երբ յեռութեան 'ի բարձունս ,
եւ 'ի հօրէ՛ առաքեցար 'ի յերկիր
վասնն մեր մեղանորացս . յիշեալ
զմեզ տէր :

Իսրայել ըզտէր օրհնեացէ .

Ո՛ր բանիւ քո բարձեալ ունիս զա-
մենայն արարածս , եւ 'ի խաչին
վասնն մեր բեւեռեցար . յիշեալ
զմեզ տէր :

Ո՛ւրախացիր անսրբաժանին որ
կուտութեանց ես պարծանք եւ
մայր հաստատութեան մարդկան .
օգնական եւ շնորհ աշխարհի , մա-
րիամ մայր եւ աղանիւն փրկիչն
մերոց :

Երանելիք ամենեցուն զանսրբաժ-
անեւոր ըզբնութեամբ անտանե-
լին , զամենեցուն ամենական ար-
ժանի եղեր կրել յորովայնի , որ
երեւեցաւ անգլի մարդկան :

Քերովքեական աթոռ ցոյցար ան-
տուածածին , 'ի գիրկըս բանա-
լով զանսրբաժն ամենեցուն , որ
նշտին 'ի քերովքէս . սու նա միշտ
բարեխօսեալ կեցուցանել ըզմեզ :

Անեղակից բանըդ հօր եւ եղե-
լոց պատճառ . որ ծընար 'ի կող-
սէն , ըզքեզ ծանեաք անսրբաժն

անգլեմբ ողորմեալ անգլի մարդկան :

Սերովքեցն անանոր եւ դատա-
ւոր կենդանեաց եւ մեռելոց , որ
'ի խաչին բեւեռեցար . ըզ :

Անեղանութեան անգլի եւ պար-
գեւանող անսրտ ողորմութեան ,
որ յարեար 'ի մեռելոց . ըզքեզ
ծանեաք անսրբաժն անգլեմբ ողոր-
մեալ անգլի մարդկան :

Ո՛ր 'ի վերդ ես քան ըզմիտս եւ
զխորհուրդս , համազոյական եղե-
լոցս արարող , 'ի հօրէ՛ առաքեցար
վասնն մեր եւ մարմնացար 'ի սուրբ
'ի կուսէն :

Անքննի 'ի յեռութեան անսրբաժն ,
տնօրինեցար յարդանգի կուսին ,
անսրբաժնեւ զանսրտեղծին ծը-
նունդն , եւ վերջապէ՛ն նորոգել
'ի փառս :

Ո՛չ շատացար մարդ եղանիւ ան-
տուած , այլ եւ խաչի համբերեալ
ըզթանդումն յանձն առեր զերեք-
օրեայ , եւ յարողեալ նորոգեցեր
զաշխարհս :

Միանձին որդի անսրտծոյ , զա-
ւետարանումն սրբոց մարգարե-
ցն անսրտնօր լուսափայտալ պայ-
ծանացուցեր . օրհնեալ տէր անսր-
բաժն հարցն ը մերոց :

Անմաւորութեամբ եկիր 'ի չար-
չարանս , եւ ըզմահաբեր փայտն
բարձեր 'ի վերայ կենաբեր ու-
սոյդ , եւ ըզնոյն կենաց փայտ մեզ
շնորհեցեր . օրհն :

Քանզի կողմըն վերանորեալ ընա-
խահայրն , 'ի քո յանարատ 'ի կող-
մեկեալ ըզխոցումն գեղար-
դեանն . եւ անսպական արեամբըդ
քո լուսանորեցեր սուրբ զեկեղե-
ցի . օրհն :

— 7 —

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՞ յաւիտեան :

Միանձին որդի՞ն 'ի խաչին բեւե-
ռեալ, արեամբ մարմննով զքնի
'ի գերեզմանի . ամենայն գործք
օրհնելով բարձր արա :

Լըւեալ երանելի՞ կանանցն
զաւետիս սուրբ յարուածանքն,
պատմէին աշակերտացն եթէ՞ յա-
րեա՞ւ տէր . ամենայն :

Ընթացեալք 'ի միանաին պէտրոս
եւ յովնաննէս, տեսանէի՞ն ըզ-
գերեզմանն յատուածայի՞ն մար-
մնոյն ունայն . ամենայն գործք օր-
հնելով բարձր :

— 13 —

Ուրախացիր աստուածամօ՞րն
վերօրհնեալդ 'ի սրովբէից . ծագե-
լով 'ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր վե-
րածգողին ազգ եւ ազինք ըզբեզ
մեծացուցանեմք :

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եւ
ղեր հոգւոյն սրբոյ, 'ի հրեշտակաց
սպասաւորեալ գաբրիէլ քեզ ա-
ւետեաց . ազգ :

Տեսանեմք ըզսոսկայի՞ զհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ . 'ի հոգւոյն
սրբոյ յղացեալ . զբանն աստուած
մարմնով ծննար . ազգ եւ ազինք
ըզբեզ մեծա :

— 14 —

Եկիր 'ի փրկութիւն թագաւ
ւոր անմահ, եւ ըզմահ ճաշակե-
ցեր փրկիչ . աշխարհի . ողորմեա
Խաչի համբերեցեր աստուած վա-
սըն մարդկան, եւ զթագումն
յանձն առեր զերեքօրեայ . ող :

Եւ 'ի մեռելոց յարեար իշխանու-
թեամբ որպէս տէր . զի՞ս զմեզօք
ըզմեռեալքս նորոգեա՞ եւ կե՞ցո՞ :

— 15 —

Չյարութիւն աստուածորդւոյն
հրեշտակապետն այսօր աւետէր

կանոնցն ասելով, յարուցեալ է՞
տէ՞րն 'ի գերեզմանէն :

Ընթացեալ կանանցն խնդո՞ւ-
թեամբ պատմէին աշակերտացն
ասելով, յարու :

Վասն որոյ եւ մեք ընդ հրեշտա-
կին գոչեսցուք զյարուածիւնքն
քրիստոսի, որ փրկեացն ըզմե՞զ
'ի ձեռաց մահու :

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ տէրն մեր յեր-
կինս, տեղով աշակերտացն,
նըստարողք 'ի քաղաքիդ երուսա-
ղէ՞մ, մինչեւ զգե՞նուցուք զօ-
րութիւն 'ի բարձանց :

Միաբանեալ սուրբ առաքեալքն
միախորհ եւ միակրօն, միաբան
նըստէին 'ի սուրբ վերնատա՞հնն,
եւ ակն ունէին գալըստեան սուրբ
հոգւոյն :

Յանկարծակի՞ եհաս 'ի նմանու-
թիւն լուսոյ փայլման . եւ եկեալ
բնակեցաւ 'ի սուրբ առաքեա՞հնն,
մինչդեռ նըստէին 'ի սուրբ վեր-
նատանն :

— 16 —
— 17 —

Համբարձաւ տէրըն մեր քրիստոս օրհնութեամբ ընդ ամիս երկնից, եւ անաբերոցն երկրապաշտեալ գարձան յերուսաղէմ^ա միաբանութեամբ վեր առաքելն զաղօթս :

Ահագին ձայնիւնդ քո քրիստոս 'ի վերայ խաչին գողնացուցեր զաւրարածս ամենայն զերկնային եւ զերկրաւոր բնութիւնս :

Ահագին երեսնումըն հրեշտակին զարհուրեցոյց ըզկանայսն ասելով, զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս :

Եւ յահէ զօրութեան անստուած որդոյն զարհուրեցան կարապետք գըծոխոցն անելով. համբարձէք իշխանք ըզգործներս ձեր 'ի վեր :

Փառաբանակից հօր որդի որ վասն մե'ր խաչեցա՞ր, զգըծոխս աւերեալ յարեալ յաւոյր երրորդի. փա՞ռք յարութեան քո տէր :

Հրեշտակապետին իջնումն որ ըզպահապանսն երկիւղեալ, զարհուրեցոյց առ գրանըն գերեզմանին. փա՞ռք յարոն :

Եւ սքանչելի սուրբ կանանցն աւետարանեալ ասելով, յարեալ քրիստոս յարուցիչն մեռելոց. փա՞ռք յարութեան քո տէր :

Զանձաւորդ քո քրիստոս փառաւորեմբ ըզմարդանալդ, 'ի գըլխոյ լերանց հրատարակեմբ ըզք' քաջութիւնդ, քանզի հարեր ըզպատերազմ եկեալդ 'ի փրկութիւն մեզ :

Զյաղթողդ քո քրիստոս գովեմբ ըզգործութիւնդ. քանզի վանեցեր

զընդգիմամարտ թընամին, եւ դարձուցեր ըզգերութիւն, եկեալդ 'ի փրկութիւն :

Բըղխեցե'ք երկիր զոլորմութիւն եւ նորացուցե'ք զօրհնութիւն. քանզի անստուած ծնընդեամբ 'ի միշտ կուսէն 'ի փրկութիւն մեզ յայտնեցաւ, աներեսոյ ըզգըծոխս :

Անեղակից բանըդ հօր եւ եղբ' ըց պատճառ. որ ծընալ 'ի կո՛ւսէն, ըզքեղ ծանեալք անստեղծ աղանձեմ ողորմեա անզի մարդկան :

Սերնդեմքն անհաւոր եւ դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց, որ 'ի խաչին բեւեռեցաւ. ըզ :

Անեղանութեան աղբււր եւ պարգեւատու անատ ողորմութեան, որ յարեալդ 'ի մեռելոց. ըզքեղ ծանեալք անստեղծ աղանձեմ ողորմեա անդ :

Առաքելոյ աղաւնոյ՝ իջնելով մեծածոյն հընչամբ 'ի բարձանց, 'ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրաւընեաց անկիզելի զանակե՞րտան, մինչդեռ նրստէին 'ի սուրբ վերնատանն :

Աննիւթական աղաւնի, անբընեելի որ քըննե ըզխորս անստուծոյ. զոր անեալ 'ի հօրէ պատմեզահաւոր եւ ըզմիւսանգամ գալ լո՞ւստն. զոր քարոզեցին համաւ գոյական :

Օրհնութիւն 'ի բարձունս, երողն 'ի հօրէ հոգւոյն սըրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակա՞ւն, եւ հրաւիրեցին զերկիրս 'ի յերկինս :

Բարձրեալ թագաւոր յաւիտեանց հա՞յր անընկիզբն, որ զմիաւծինդ առաքեցեր 'ի փրկութիւն

հոգ

հան

անգի մարդկան անաշխարհ ըզբեղ
յիշեան զհոգիս նընջեցելոց մեհոց,
եւ հանդո՛ր ի քու՛մ յարքայո՛ւ
թեանդ ։

Բանդ աստուած երեւեալ մար-
մնով յերկրի քահանայապետ
ճըմարիտ, որ ի վերայ խաչին պա-
տարդեալ բարձող մեղաց գան
անարատ. անաշխարհ ըզ ։

Ե՛րանակա՛ն շնորհաց բաշխող
սուրբ հոգի՛դ ճըմարիտ. որ վե-
րնստին ծնընդեամբ աւանդանին կու-
շեցեր յորդեղորով թի՛ւն ըզտիե՛-
ղերնս. զըթութեամբ թո՛նա
րոգեան զհոգիս նըն ։

Ո՛ր խոնարհեցա՛ր յերկինց ան-
մեկնելից ի հօրէ սրգի՛ն աստու-
ծո՛յ, եւ առե՛ր մարմին ի սըբոյ
կուսե՛լն. հայցմամբ ծանօղն
լուսոյդ եւ մեղ սղարմեան ։

Ո՛ր մահուամբ քով կեցողեր ըզ-
մեղ, եւ յարուցեալ համբարձար
առ հայր ի յերկինս. այսօր երկնա-
ւոր զօրօր իջեր ի փոխումն մօր
քո՛ եւ կուսի՛լն. հայց ։

Ո՛ր յիմանալի՛ն խորանսդ բարձրա-
ցոյց ըզբեղ մայր աստուծո՛յ, ան-
ճառելի՛ն փառօք միանձին սրգի՛ն.
առ նա միշտ բարեխօսեա՛ն վասն ան-
ճանց մերոց ։

Յընծայ՛ այսօր փառօք միանձին
լեւորն թաքօր հանդերձ հերմո-
նի՛ւ, բարձրացեալ գերանդն սի-
նա՛լն, եւ էջք աստուծոյ՛ն գուռն
երկինց ի նման ։

Յընծան՛ այսօր լերինք աստուծոյ՛ն,
արարողն երեսք ընդառանջ, պա-
րանցին յաւիտենական լեթա՛նցն
դասք առանքելոց եւ մարգարեից ։

Յընծայ՛ այսօր լեւորն վերին սի-

ոն, հարսնարան անմահ արքայի՛ն,
տեսանելով զերկնաւոր փեսա՛լն,
զարդարեալ լուսով հայրական
փառօք ։

Փառք քո եւ սրբոյ եւ եղբայն սրբոյ ։

Մըտեալ ի յերկինքս բարանոր
զօրօք բանումն թեամբ հրեշտա-
կանց. որք աղանդակին եւ ասե՛-
լի՛ն, օրհնեալ եկեալ ի յանու-
նըն տեսուն ։

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեանց ։

Նըստեալ ընդ աջմէ՛ ծընողին, կա-
տարելով ըզխոստացեալ պարգե՛ւս.
մըխիթարիչ սուրբ հոգին գայ առ
ձե՛լն, անդերացո՛ւցանե՛լ զմեծ
զոյնումն թի՛ւն ։

Օրհնեցի՛ր պըսակ քաղցրու-
թեան քո տէր, որ պահեցեր ըզ-
մեղ յերկրի. այսօր համբարձար
փառօք յերկինս առ հայր հրեշտա-
կանց դասուք. օրհնեալ տէր աստու-
ւած հայրն մերոց ։

Հիացան վերինքն ընդ մարդկային
քո կերպ, հարցաբանեալք զե-
սայեան, ո՞վ է սա՛ն գիմեալ յեր-
կրէ՛ն արիւնհաղբտտեալ. օրհ ։

Երգելին հրեշտակն ըզգաւ թեան
անանն առ բարանայնքս գրանց
երկինց. ասե՛ն համբարձէք իշխանք
ըզգրունըս ձեր ի՛ վեր եւ մըտցե-
արքայ. օրհ ։

Ը՛ղտէր օրհնեցէք ե՛ւ բարձր ա-
րարէք ըզնա՛ յաւիտեան ։

Ո՛ր ելն ի կառս իւր եւ ընկճեանց
զիշխանն մահու. օրհնէ ։

Ո՛ր ե՛դ յամպս ըզգընացս իւր եւ
վերապըցա՛ն առ հայր ի յերկինս.
օրհնեցէք ե՛ւ ։

Ո՛ր նըստի՛ ընդ աջմէ՛ հօր հաւա-
սար սուրբ հոգւոյն. օրհնէ ։

հր
դ

դ

մեծ

Աստուածածին մայր լուսոյ
արեգականն արգարութեան արե-
ւելք, որ ի խաւար անխարհի ծան-
գեցեր ըզլնսն գերազանց. օրհնու-
թեամբ ըզքեզ բարեբանեալ մե-
ծանցունեմք :

Ամպ թեթեւ լուսանոր անըն-
դունակ խոնաւութեան, որ ըզցծ-
ղն կենաց ի ցամաքեալ բնու-
թիւնս ցօղեր. օրհնու :

Սերովքէ հողեղէն եւ մարմնա-
ւոր քերովքէ, որ զանտէսն ի նո-
ցունց յորովայնի բուժ կրեցեր .
օրհնու :

պր

Որ ողորմութեամբ քո հիմնե-
ցեր զաշխարհս, եւ իջեալ փրկե-
ցեր ի յանիծիցն ագամայ. այսօր
համբարձար փառօք յերկինքս
տէրօշոր. ողորմեալ մեզ աստու-
ւած :

Որ ելեր ի բարձրագիտակ քառա-
թեւին առնելով զհեծելութիւն
փրկութեան. այսօր համ :

Որ երեքօրեայ թաղմամբ քո գա-
տնապարտեցեր ըզդաւաճանող վի-
շապն. այսօր համբար :

պր

Իշխանութիւնք երկնից զար-
հուրեցան տեսանելով զելլս քո
քրիստոս, ընկեր առ ընկեր սար-
սեալ անէին. ով է սա թագաւոր
փառաց :

Սա է մարմնացեալ բանն աստը-
ւած որ ի խաչին ըզվեղս ըսպան,
եւ վերասլացեալ փառօք գայ յեր-
կինս տէր հըզօր զօրութեամբ
իւրով :

Սա է որ ի գերեզմանէն յարեալ
եւ աւերեաց ըզդժժիսս, եւ վեր-
համբարձեալ փառօք գայ առ հայր
տէր կարող ի պատերազմի :

հշ
աձ

Որ համբարձան այսօր աս-
տուածային իշխանութեամբ ի
հայրական իմէ կառս, սպասու-
րելով ի հրեշտակական գա-
տնացն, որք նըւագէի ն անելով,
համբարձէմք իշխանք ըզդրունըս
ձեր ի վեր, եւ մրտցէ թագա-
ւոր փառաց :

Հիացան վերնական իշխանու-
թիւնքն եւ սոսկալի ճաշնիւ ա-
ղաղակէի ն առ միմեանս, ով
է սա թագաւոր փառաց, եկեալ
մարմնով եւ սքանչելի զօրու-
թեամբ. համբար :

Եղանակէին վերնական պետու-
թիւնքն հրաշալի ճաշնիւ, եր-
գէին երգ նոյր անելով. սա ինքն
է թագաւոր փառաց, փրկիչ աշ-
խարհի եւ աղաոյշ ազգի մարդ-
կան. համբար :

Որք տնկակից եղաք նըմանու-
թեան մահու քո ոյրի մատու-
ծոյ. արժանանորեալ ըզմեհ
կերպարանակից լինել քեզ փառ-
աց թագաւոր. քեզ երգես-
ցեն եկեղեցիք սրբոց ը զեղբ
հոգեւորս :

հժ
դձ

Զհին մարդըն խաչակից քեզ արա-
րեր, եւ ըզխայթոց մեղաճցն շի-
ջուցեր. ազատեցեր ըզմեհ կե-
նարար փայտիւն յորում մանար,
եւ շիթք արեան քո արբուցի
ըզտիւն զերս. քեզ եր :

Վասն գրթութեանը քո աս-
տուածային մարդեղութեանը հա-
ւասարեցեր ըզմեզ մարմնոյ քո
եւ արեան, պատարանաւոր հօր
ի հոյտ անուշից ըզմարմնի առ
ի մէջ, եւ համբարձար լուսա-
փայլ ամպովք. յայտնեցար իշխա-

նութեանց եւ պէտուութեանց, որք հիսցեալ հարցանէին եթէ այս ո՞վ է որ գիմեա՞լ գայ յե՞ղովմայ. եւ յեկեղեցա՞յ քո՞ ուսան ըզբազ մայրատիկ զիմա՞ստուծի՞ւնըս քո. քե՞զ եր:

հրց
դձ

Ս) Եւ զհոռւմն միաննի՛ն որդւո՞յ քո յերկնից անըսկիզբն անեղ. մարմնացաւ ՚ի սըրբոյ կուսէն տընծօրինաբար. օրհնեալ տէր անտըւած հարցըն մերոյ:

Ար վասն յանցանայն ազամայ նախատեղծին ՚ի վերայ խաչին, զինանորն գեղարդեամբն բանայր ըզկողմն հոս աղբււրն. օրհ:

Ար ըզմահ կոխեաց քրիստոս անտըւած, եւ մեղ կեանքս պարգեւեաց հրաշալի յարութեամբն իւրով. օրհ:

դ

Ըզտէր. Ա. զմեռնայն գործք տեա՛ռն ըզտէր օրհնե՛ցէք:

Ա. յօր խոցեալն ՚ի տիգողէն հա՛մ մեղ մարմնովն քաղցրացոյց ըզճաշակայն ըզդանունութիւն. ա՛:

Ա. յօր անպ լուսոյ սիւն գործեալ ՚ի հրալից վիմին. պահապանքն պակուցեալ ՚ի հրանիզմանէ լուսոյն. ա՛:

Ա. յօր հրաձեւ փայլանայնայտ լոյսն անդեաց ըզգաստիցն ՚ի հրաշակարդ յարութեանն. ա՛:

մեծ

Ծագումն հրաշալի՛ն որ անյայտ էր ՚ի մէնջ. եւ բանըն հայրական անըմբռնելի. հո՛ւր փայլանաւ ցեալ եւ ՚ի մարմի՛ն բնակեցաւ, անվնաս պահելով զարարածս ա՛մենայն:

Ծագումն հրաշագործ՝ որ ՚ի կուսէն ծագեցաւ, ճառագայթելով

զարարածս ամենայն. երկինք ցլն ծային եւ երկիրս ո՛ւրախանայր. եւ քրիստոս աստըւած ընդ մարդկան չըրջեցաւ:

Ա. քեզ ապաւինիմք ամենապարբուհի. գերագոյն եւ հրաշալի եւ բաշխող բարութեանց. աղբււր ես ծարաւեաց եւ հանգիստ աշխատելոյ. եւ եղեր վերնկալ անտուծային բանին:

Ըզքեզ աղաչեմք ողորմեա՛ մարդասէր:

Ար եկցս էակ փառակից ընդ հօր եւ արարչակից հոգւոյն, խոնարհեալ ՚ի մերքս վերադէր զմարմին. ըզքեզ աղա՛:

Ար զվնդուեան աւուր գառնուութեամբ լեզւոյն քաղցրացուցեր ըզճաշակն, դաւանեալ ըզքեզ տէր անաղակին. եւ մեք աղա՛:

Փառաւորեալ անճառելի յաւուրութիւնք քրիստոսի:

Ար կամաւ հօր եւ հոգւոյն ՚ի վերայ քառութեւին պատարագեալ գտնն անտուծոյ. փառա՛:

Քրիստոս անմահ թագաւորն հետանգնուեալ ՚ի զբոխս, կայսրաց զեշխանն մեղսասէր. զմահու գերեւորն յազամայ կենագործեաց ՚ի կեանս անմահ. փառա՛:

Փառաւորելով զանուն քո սո՛ւրբ, անտըւած հա՛ւրցըն մերոյ:

Ար յանրակրօնականն ՚ի հօրէ՛ առաքեցար, եւ անէր մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն. անտը՛:

Ար չարչարեցար մարմնով վասն մեր, եւ բարձեր ըզմեղքս մեր ՚ի խաչափայտն. անտը՛:

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

ողբ

ողբ

հրց

դ

Ո՛ր 'ի խաչին բեւեռելով քրիստոն
ըզմահ կոխեաց, եւ ըզնախաստեղծն
'ի ծառայութենէ՝ մահո՛ւ անցաւ
ցոյց . բարձր արա :

Ո՛ր 'ի գերեզմանի եգաւ որպէս
մարդ, եւ 'ի հրեշտակաց մըշտընջեւ
նաւորակից հօր քարոզեցաւ . բար :

Ո՛ր ստակալն հիսցմամբ ըզպահաւ
պանաւն զարհուրեցոյց, եւ ըզ-
տորտմութիւն իւղաբերիցըն փաւ
րատեցոյց . բարձր արա :

Ա՛ստուածածին գերանգոյն եր-
կնից ցուցար խորան եւ անագաստ .
քանզի ծագեալ լոյսն 'ի հօրե-
բնութեանց էից անտանելին պաւ-
րազրեցաւ 'ի քում յորովոյնի . հո-
գեւոր երգով ըզբեզ միշտ մեծաւ
ցուցանեմք :

Դ՛ուռն փակեալ զբեզ եզեկիւել
յառանջոյն ծանոց կոյս անարատ,
ընդ որ եմուտ անտեսն յէից,
բանն անմարմին որ 'ի հօրե եւ եւ
մարմնով անխախտելի մնալով կու-
տութեանդ . հոգե :

Վ՛երափոխեալ զբեզ 'ի յերկնաւ
յին խորանն այսօր որդին քո միւ-
ածին . ուստի եւ դասք առաքեւ
լոյն եւ իմաստուն սուրբ կուսա-
նացըն միանայնելով գովէին ըզբեզ
մայր անհարսնացեալ . հոգե :

Ա՛նժամանակդ աստըւած աւ-
նրսիկըն եւ անճառելի, անտես
սրովէից, որ միշտ ընդ հօր օրհնաւ
բաժնիս 'ի յանամիցից, զգաս-
տացեալ օրհնաբանիչք եղաք . որ-
դի աստուծոյ ողորմաւ .

Ո՛ր առաքեցար 'ի հօրե եւ մար-
մնացար անճառապէս 'ի սուրբ 'ի
կուսէն . հաճեցար ըզմահ խաժե-
լին 'ի յանձն անունով փոխանակ

դատապարտութեան նախաստեղ-
ծին . որդի ան :

Ո՛ր բեւեռեցար 'ի խաչին յաղազս
մերս յանցանաց փըրկիչ բոլորից .
անհաւոր գոչմամբ ճաժեմք զարաւ
րածըս զոգացոյցեք, եւ ըզլու-
սանորսըն խանարեցոյցեք . որդի
աստուծոյ ողորմաւ :

Ո՛ր ընդ մեռեալս հանարելով
զթաղումն ընկալար բովանդակելի
մաքմնով . յարուցեալ յերրորդ
աժա՛ւուր հրեշտակացն աւետարաւ
նութեամբ քարոզեցար յաշակեւ-
տեալ կանաչեցն . որդի աստուծոյ
ողորմաւ .

Չանճառելի յարութիւնն հրա-
շացեալ հրեշտակն գոչէր ան կա-
նայն ասելով . յարուցեալ է տէ՛րն
'ի գերեզմանէն :

Ո՛ր էակիցդ ես ընդ հօր զա՛հաւ
ւոր յարութիւն քո 'ի գերեզմա-
նէն, սըրբառնեալ կանայքըն խըն-
դութեամբ քարոզելին :

Յարեաւ տէրն 'ի մեռելոց եւ ըզ-
գորութիւնըս գըծոխոց խորտա-
կեանց, եւ զարդելեալսն 'ի նմա կոր-
զեանց ըսքանչելի՛ յարութեամբն
իւրով :

Թ՛ագաւոր քրիստոն էակից հօր
եւ հոգւոյն, որ վաղէն մեր մար-
մնացար 'ի սուրբ կուսէն . թագաւ
ւոր փառաց քրիստոն քե՛զ փառք :

Ո՛ր կամաւոր մահուամբ ըզմահ
մեռուցեր, եւ աննպակահ յա-
րութեամբըդ քո նորոգեցեր զան-
խաւհս . թագա :

Ո՛ր կենդանարար արեամբըդ քո
լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի .
էրգեմք քեզ ընդ հրեշտակս անե-
լով . թագաւոր փառաց քրիս :

տէր

հը

ԿԱՆՈՆ

ԵՐԿՐՈՐԻ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻՆ

ԵՐԿ
ԴԷ

ՄԵԾԱ՛ՀՐԱ՛Շ այս խորհուրդ
անանդութեամբ առ մեզ
հասեալ, զոր հոգւոց լուսատուն
’ի պաշտպանէն իւրմէ լըւեալ.
էթէ տօն մեծ է՝ այսօր իմոյ դա-
սուն որ ’ի յերկինս:

Քանզի ’ի յեկեղեցի վերին երկնաւո-
րին որ ’ի յերկրէ, ըստ դասուց
երկնայնոցն տօնէին ուրախու-
թեամբ, ’ի հրէշտակացն ըսկըսեալ
մինչ ’ի յաթոռսն կատարեալ:

Իսկ ’ի չորրորդէն դասէ պաշտ-
պան եղեալ լուսաւորչին, ’ի դա-
սուն իւր փութացեալ ուրախու-
թեամբ տօնակցութիւն. զոր հարց-
մամբ ’ի նմանէ տեղեկանայր մար-
մնով հրէշտակն:

Եւ քանզի մեծ այս խորհուրդ ’ի
փրկութիւն բանաւորաց, հրէշ-
տակաց եւ մարդկան առ հասարակ
կատարեալ. երկոցունց սեռից ’ի
միասին յարմարութիւն:

Եւ զի շարժեալ նախանձող երի-
ցագոյն զաւակին ’ի՞ գիւտ մոլո-
րեալ եւ կորուսեալ անառակին,
հրամայէ՛ հայրն վերին ուրախա-
նալ ’ի միասին:

Վասն որոյ եւ մէք հանդիսացեալք
ընդ նոսին. երգեսցուք օրհնութիւն
հասարակաց փրկողին. որ եբարձ
ըղիւռովութիւն եւ հաստատեաց
զխաղաղութիւն:

Այսօր ցընծայ եկեղեցի երկրա-
ւորաց եւ երկնայնոց. քանզի մեկ-
նեալն ’ի միմեանց ըստ նախահօրն
յանցանաց, միաւորի վերջստի՛ն
արարչական խոնարհութեամբն:

Այսօր զէսին համայնից իմանա-
լեաց եւ ըզգալեաց, որ եւ ըզմարդն
’ի պատկեր իւր ստեղծ զանկեալն
’ի պատրանաց. օրհնեցէք որդիք
մարդկան կանգնեալք երկրորդ ա-
րարչութեամբն:

Որ զհանդերձեալն խորհուրդ
հոգւոյն յայտնեաց տեսանողացն,
եւ եկեալ կատարեաց հօր եւ հոգ-
ւոյ առաքմամբ. օրհնէք:

Որ ’ի լընամբն բոլորից տնօրինա-
կան մեծ խորհրդոյն, առեցելովն
առ ’ի մէջ փառօք առ հայր վեր-
համբարձաւ. օրհնէք:

Իշխանութիւնք երկնից զար-
հուրեցան տեսանելով զէլլա քո-
քրիստոս, ընկեր առ ընկեր սար-
սեալ անէին. ով է տա՛ թագաւոր
փառաց:

Սա է՛ մարմնացեալ բանն աստը-
ւած որ ’ի խաչին ըզմեղս ըսպան,
եւ վերանալեալ փառօք գայ յերկի-
նքս տէր հըզօր զօրութեամբ իւրով:

Սա է՛ որ ’ի գերեզմանէն յարեալ
եւ աւերեաց ըզգրքոնս. եւ վեր-
համբարձեալ փառօք գայ առ հայր
տէր կարող ’ի պստերնազմի:

Այսօր հրէշտակք ’ի բարձունս
ուրախանան ընդ մարդկան. որք
իջեալ ’ի յերկնից տան զաւետիս
աշխարհի. ցընծացէք այսօր, քրիս-
տոս յարեալ ’ի մեռելոց:

Այսօր զուարթունն ’ի վիմին իջն-
կաբերից սուրբ կանանցն փողեր
ձայնիւ ցընծութեամբ պատմել

աշակերտացն անելով. ցընծացէք
այսօր, քրիստոս յայր:

Այսօր վիմին հաւատոյ եւ յով-
հաննու սիրելւոյ ընդ հակառակս
ընթացեալ 'ի գերեզման յայրու-
ցելոյն. զոր տեսեալ պատմէին,
քրիստոս յայր:

Այսօր եւ մեք զուարճացեալք
պայծառացողք տօնելու. ընդ հաշ-
տութեան աստուծոյ միմեանց
սրկցուք գիրկըս սիրով. եւ միա-
բան գոչեսցուք, քրիստոս յայր:

Հրեշտակացն դասք յերկնից
'ի յերկիր վայրաբերեալ 'ի սպան
որդւոյն անտուծոյ:

Հրեշտակն ձայնիւ ցընծայր կոյ-
սըն սուրբ. եւ ընթացեալ ան ան-
շակերտսն պատմէր:

Կենդանին յարեալ զերկունքս մա-
հոլ ելոյծ, եւ կենակս պարգեւեաց
անշարհի:

Յարուցեալ է տէրն 'ի գերեզմա-
նէն անհնչակերպ փայլմամբ, պա-
տառեցան վէմք, եւ երկիր տա-
սանեցա՛ւ 'ի յանհնչ բարբառո՛յ
մեծ կարանդակին:

Էջ հրեշտակն 'ի յերկնից 'ի գե-
րեզմանն տեսան. հընչեցողս
նէր ըզձայն անհնչ գոչման փո-
ղո՛յն 'ի վերա՛յ գերեզմանին:

Իսկ եկեալ սուրբ կանանցն 'ի
խընկել զմարմինն տեսան. եւ լը-
ւեալ 'ի հրեշտակէ՛ն եթէ յա-
րեալ 'ի մեռելո՛ց կենդանիո՞ւն
յաւիտենից:

Ի՞հ համբառնալ բանին յերկինս
եւ 'ի նրատիլ ընդ աջմէ հօր, զուար-
ճացեալ առաքելոցն երկրպագե-
ին. օրհնելով ըզհայր զանաքող
հոգւոյն:

Համահաւաքեալ գոհեղք սրբոցն
'ի վերնատունն խորհրդոյ, համ-
բարձմամբ անց սպանէին հոգւոյն.
օրհնէ:

Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ
կենդանորաւ անդիւր լուսոյ. ան-
մահական կենաց լուսով զարդա-
րեալ. որք օրհնէին ըզհայր զանա-
քող հոգւոյն:

Ո՛ր 'ի հօրէ՛ առաքեցա՛ր մար-
դասէր կարող փրկիչ. եւ ըզմե-
ղուցեալ ըզմարդն բժշկեցեր.
ողորմեա՛ տէր հրաժարելոյս զոր
հրաւիրեալ առ քեզ կոչեցեր:

Ո՛ր 'ի խաչն բեւեռեցա՛ր մար-
դասէր կարող փրկիչ. եւ ըզցծող
անապական արեանդ ցօղեցեր տի-
եղերաց. ողոր:

Ո՛ր ըզգրծո՞խ աւերեցեր եւ ըզ-
գերեալսն փրկեցեր. եւ զարգե-
լեալսն վերածեր 'ի յոյս կենանցն
յաւիտենից. ողոր:

Այսօր բանն 'ի հօրէ՛ անմեկ-
նելի՛ եւ անճառելի՛ խորհրդով,
'ի ձե՛ռն կո՛ւսական ողովնայնի՛
տնօրինա՛յր յերկրի՛ երեւեալ:

Մանուկ անժամանակ 'ի հօրէ՛ ան-
սերմն 'ի կուսէ. 'ի զի՛ռն զոր մօր
գրգուցեալ այսօր արարին երկնի
եւ երկրի:

Ո՛ր մաքրեսցն ըզյորդանա՛ն եւ
լըւաց ըզմեղս աշխարհի. զոր օր-
հնէ՛ն անդադար արարածք՝ ա-
մենայն զէակիցն հօր եւ հոգւոյն:

Այսօր նըշան յաղթող երեւ-
եալ 'ի յերկրի պայծառացոյց ըզ-
տիեզերս. զէ՛ն յաղթութեան ե-
տուր ըզխաչ քո՛ տէր, անպրեցու-
ցանել ըզմեղ 'ի պատրանաց թըշ-
նամւոյն:

հա

աժ

խաչ

հոգ

Փայտ կենաց կանգնեալ 'ի մէջ տիեզերաց . յոյս եւ սպաւէն անգի մարդկան . սա՞ն պահեսցե ըզմեզ յամենայն վերտանգից մերոց .

անպրեջու :

Յանդիմոյ զօրութեամբ խաչի քո պահեալ ըզմեզ քրիստոս անտրւած . որ տանձեցեր ըզձեռքս քո 'ի նմա . եւ լուծեալ ըզկնիք գատապարտութեան յանցանաց մերոց . անարեջու :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն քոյ :

Զոր տեսեալ ամոլխանին 'ի հիւսիս ման ըզվերինսն , բարբառելով անմիմեանս 'եթէ այս ով եկեալ յերկրէ , կարմրացեալ հանդերձիւ 'ի տիգախոց բըղխեալ կողէն :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեմս յախտեմից :

Ուստի լուեալ 'ի նմանէ զարժաւ նահապետ պատասխանին , եթէ զգերեալ անգի մարդկան 'ի գերողէն արեամբ գնեցի . յորմէ օրհնու թիւնք նրա 'ի փրկելոցս արեամբ նորա :

Այսօր արարիչդ արարածոց , որ նորահրաշ անարեւութեամբ զարգարեցեր զեկեղեցի . ըզքեզ բաւրեանեմք անտրւած հարցուն մերոց :

Այսօր կենդանիդ յաւիտեանից , որ ըզմեզմք մեռեալ բնութիւնս բարձրացուցեր փառօք յերկինս . ըզքեզ բաւ :

Այսօր որ զտարագրեալքս ըստ յանցանացն , գերանդոյն քան զանառիկն ընդ քեզ յաթոռ հօր հանգուցեր . ըզքեզ բարեբանեմք անտրւած հար :

Ըզտեր օրհնեցէք ե՞ս բարձր արարէք ընչն յաւիտեան :

Ժողովուրդք հեթանոսաց որք ընդ հրեշտակոս բարձրացայք . որով զանճառ փառսն ընկալայք . օրհնեք : Քանհայք եւ պաշտօնեայք որք ընդ քրոյմէսն գասեցայք . ընդ նոսին համաձայնեալք որ դասեցայցն . օրհնեք :

Աստուածածին մայր լուսոյ արեգականն անդարտութեան արեւելք , որ 'ի խաւար անխարհի ծաղեցեր ըզլոյսն գերազանց . օրհնու թեամբ ըզքեզ բարեբանեալ մեծացունցանեմք :

Ամպ թեթեւ լուսանոր անընդունակ խոնաւութեան , որ ըզցոյլն կենաց 'ի ցամաքեալ բնու թիւնս ցողեր . օրհնու :

Անրմբէ հողեղէն եւ մարմնաւոր քերովեք , որ զանտէսն 'ի նուցունց յորովայնի բում կրեցեր . օրհնութեամբ ըզքեզ բարեբանեալ մեծացունցանեմք :

Որ բանիւ բանիդ հօր գոյնացուցեր զխմանալիսդ , 'ի պաշտօն փառաց քոց եւ էակից փառակցացդ . ողորմեա մաղթանօք սոցս երկրորդ բանաւորացս :

Որ անճառ պարգեւօք քեւ զանառիկն ընդս , եւ 'ի ձեռքն նոցա որ 'ի խոնարհ քան ըզնոսս . ողորմեա մաղ :

Որով եւ մեք վերջացեալքս յաւմենառանտ քո շնորհէ , ճոխանամբք նոքօք գեր 'ի վերոյ քան զարժանն . ողորմեա մաղ :

Վասն որոյ եւ մեք հանդիսացեալ ընդ նոսս , տօնեմք ցընծութեամբ զհասարակաց զփրկութիւն . վա՛յ յեւեալք յանախանձ անտուածային քո պարգեւս :

հրց
ԳԷ

Գ

տէր

Քահանայապետք առաջինը
հանգիստք անախտ բնութեան,
բանալեան քերականութեան
և վեցութեան սերտութեան.
բարեխօս լերուք
ան տէր հանգիստակից ձեր տօնո՛ւ
ղացս:

Տերութիւնը վերինը եւ զօրութիւնը
հրաշքեր, իշխանութիւնը
վեհապետք եւ քահանայապետք
երկրորդը. բարեխօս լե:

Հրեշտակապետք երկնաւորք եւ
հրեշտակաց զինուորութիւնը, պե՛տ
տութիւնը բարձրացեալք ՚ի քան
հանապատուութիւն երրորդ. բա՛ւ
բարեխօս լերուք ան:

Ո՛րք ՚ի սկզբնին փրկութեան ՚ի
քան հովուին յայտնութիւնն,
անբան հօտիցն հովուաց եր-
զակցելով երգեին. ընդ նոսին
համաձայնեալ երգեմք եւ մեք
զփառս ՚ի բարձունս:

Հարց. Վերջ ձայն:

հր
է

Ո՛ր զամենազօր զօրութիւնը քո
ցոլցեր ՚ի բաբելոն փրկելով
զերիս մանկունսն ՚ի հնոցին. ըզ-
բեզ օրհնեմք անտրամած հար-
ցն մերոց:

Ո՛ր ըզբազմազեղ ներդրութիւնը
քո ցոլցեր զօրաց երկնաւորաց
տանձնելով զբանական քո ՚ի խա՛-
չին. ըզբեզ օրհ:

Ո՛ր ըզբազմազեղ ողորմութիւն
նրդ քո ցոլցեր առ ազգիս մարդկան
թաղելով ՚ի սիրտ երկրի, զե՛զ զմա՛-
հո բարձրեալ զերկիւղ. ըզբեզ օր-
հնեմք անտր:

է

Ըզտեր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Բանն անեղական խոնարհեալ ՚ի
հոգեղէն գոյացութիւնս. համբե-
րեալ չարչարանաց զմահ խաչի՛ ՚ի
յանձն էան. բարձր ան:

Եւ իջեալ ՚ի գերեզման անապա-
կան եւ սո՛ւրբ մարմնով, յարու-
ցեալ յերրորդ առա՛ւր ըյս ծագեաց
տիեզերաց. բարձր ան:

Ի՛սկ հրեշտակապետն իջեալ ՚ի գե-
րեզմանըն կենսատուին, աւետէ՛ր
ան սո՛ւրբ կանայան տէ՛ր յարեալ
՚ի մեռելոց. բարձր ան:

Ա՛ստուածածին մայր եւ կոյս
ծագող արեգականն արդարու-
թեան, որ լուսանորեացն ըզմեզ,
հոգեւոր երգով զբեզ բարեբա-
նեմք, եւ փառաւորեմք ըզմիածին
քո զօրդին:

Ե՛ւ ըյծ զօրէնքս բնութեան մարդ-
կան հրաշափառ քո ծնունդ, եւ
զեղութիւն բնութեանն ամբողջ
պահեալ, եւ կուսութեանը քո
ոչ խախտեցան կրնիք. հոգեւոր
երգով զբեզ բան:

Զբե՛զ մորենի անկեզ, լեանքն
վիմածին գո՛ւրն փակեալ եւ աղ-
բիւր կրնքեալ. նախատեսացն գու-
շակեալ մայր եւ կոյս. հոգեւոր
երգով զբեզ բան:

Յանդար երեւեցար առաքելոցն,
եւ մե՛զ փրկիչ ողորման:

Քեզ քրիստոսի թագաւորիդ ան-
մահի երկիրպագանեմք, եւ զյա՛-
րութիւնը քո փառաւորեմք:

Փառք փրկողիդ եւ միածնիդ
անմահի. փրկեա՛ ըզժողովուրդս
քո զոր ըստացար պատուական ա-
րեամբըդ քով սրբով:

մեծ

ողբ

տէր

Յորժամ եկին 'ի գերեզմանն ի՛շխարհեր կանայքն, եւ բերին ըզխուենկսն 'ի խրնկել զաննպաւ կան մարմինն:

Յայնժամ հրեշտակն անե՛տարանէր յա՛րեաւ քրիստոս. պատմեցէք աշակերտացն զյարուածիւնն տեսուն:

Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն աշանդին տեսանն. պատմին աշակերտացն զահագին տեսիլն:

հրց

Այօր ցընծան երկինք եւ երկիր յարութեամբ քո տէր. անտըւած հաղցն մերոց:

Այօր նորոգեցան տիեզերք անմենայն յարութեամբ քո տէր. անտըւած հայր:

Այօր հրեշտակապետն անե՛տաւրանէր զյարուածիւն քո տէր. անտըւած հայր:

դ

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր անաբէք ընդա՛յ յաւիտեան:

Որ չարչարանօք խաչին փըրկեաց զտիեզերս. եւ հեղմամբ արեանն իւրոյ զթողիւթիւն մեզ շընորհեաց. բարձր անա՛:

Որ երեքօրեայ թաղմամբ զգըժոխս աւերեաց. եւ յարութեամբն իւրով զյարութիւն մեզ պարգեւեաց. բարձր անա՛:

մեծ

Աստուածածին պայծառ քան զերկինս, որ 'ի մեզ ծագեցեր ըզլոյսն մեծ եւ գերազանց, որով խանարն անգիտութեան հալածեցաւ. սրովէական ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, եւ հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք:

Ամպ թեթեւ եւ լուսաւոր, որ զանձրեւըն կենաց 'ի քեզ հեղեալ 'ի յերկնային ծովէն, զոր հոսեցեր

'ի յերկիր ծարաւուտ. սրովէական ձայնիւ զքեզ բարե:

Պարտեզ փակեալ աստուածատունի եզեմ, որ եւ ծառքն կենաց 'ի մէջ գրանխոյ քո 'ի հոգւոյն տրեկեալ, անմահական պըտղով ելեց ըզտիեզերս. սրովէ:

Որ ըզկերպարանս մահացու բընութեան ազգի մարդկան յանձն առեր անտըւած բանդ Էանից հօր, եւ եկիր կամաւ 'ի խաչ:

Որ 'ի վերայ նախաստեղծին ըզմե՛ռանիլ յանձն առեր համբերելով չարչարանոց 'ի խաչն բարձրացար բանդ գոյակից հօր, եւ իջեր 'ի գերեզման:

Եւ յերրորդ աւուր յարեալ զմահու լուծեր զելջսանութիւն, արծակելով զմարտնեալսն 'ի նմանէ բանդ փառակից հօր. եւ նըստար ընդամե՛հ հօր:

Եւ հրեշտակն յերկնից անուտաւոր երջանիկ եւ սո՛ւրբ կանանցն քարոզէր անելով. Է՛ ձե՛մ զվերջստին ընդն ծագեալ 'ի յաշխարհ:

Այօր տեսիլ ահեղակերպ հրեշտակապետին մերձեալ 'ի գո՛ւնդ զինուորացն. այսօր սրբաբեկեալ պահապանացն զարհուրեալ մե՛ռանէին. Է՛ ձե՛մ զվե

Այօր ցընծայ երուսաղէմըն վերին. այսօր ցընծայ սիոնն մայր եկեղեցի. քանզի փըրկիչըն մեր յաւրեան եւ աւերեաց ըզգըժոխս. եւ մե՛մ զվերջստին ընդն ծագեալ 'ի հօրէ:

Փառաւորեալ է անո՞ւն քո սո՛ւրբ. տե՛ւա՛ր անտըւած հայր ցըն մերոց:

ողբ

տէր

հրց

Ար 'ի բարձոճնքս բընակեալդ ես,
Եւ հայկա յարարածքս քո քաղց-
րութեամբ. փառա:

Ար 'ի յերկրի երեւեցար, եւ ընդ
մարդկան չըրջեցար, [Թագաւոր յա-
ւիտենից. փառա:

Բ' զտէր. Ա' մենայն անարածք
օրհնեցեք, եւ բարձր արարէք
զեկեակն 'ի վերկու[թիւն մարդ-
կան:

Ար Էակիցն է' հօր Էւ սուրբ հոգ-
ւոյն 'ի յերկրի երեւեցած. ամե:

Ար հրեշտակայն անտեսանելի'ն
Է, 'ի վերայ խաչին տեսած. ամե:

Ար սրովեկիցն անհասանելի'ն Է,
'ի զերեւմանի'ն ե' դած. ամե:

Ար քրովեկիցն անխմանելի'ն Է, 'ի
յերրորդ աւուր յարեալ. ամե:

Բ' զբեզ աստուածածին, ազ-
բիւր անընդուն լուսոյն, որ լուսա-
ւորէ զհամասոյցեանս. միաբանա-
կան ձայնիւ երգով մեծացունցան
նեմբ:

Դո՛ւ պարծանք կուտութեան
մարդկան. դո՛ւ ուրախութիւն
հրեշտակաց. դո՛ւ բարձր անիշ-
ծիցն. վասն որոյ ըզբեզ աստուա-
ծածին մեծա:

Դո՛ւ ճըշմարիտ արեւելք սրբաւ
կանն արդարութեան. յորմէ՛ ծա-
գեանց վերկու[թիւն տիեզերաց. մի-
աբանա:

Թիւնա իմ. Ո'ղո՛ւրմեա՛ ինձ աւ-
տըւած:

Ար 'ի հօրէ՛ սուաքեցար անրսիկզբն
որդի, եւ 'ի սրբոյն կուսէն ծընար.
ողո՛ւր:

Ար 'ի խաչն բեւեռեցար աստը-
ւած բանդ, եւ 'ի հօրէ՛ ոչ մեկնե-
ցար. ողո՛ւր:

Ար 'ի զերեւմանի'ն ե'դար [Թագա-
ւոր անմահ, եւ 'ի յերրորդ աւուր
յարեար. ողո՛ւր:

Ար 'ի յերկրի նքս համբարձար ամե-
նակարող, եւ ընդ աջմէ՛ հօր նքս
տար. ողո՛ւր:

Հրեշտակացն գասք յերկնից
'ի յերկրի վայրաբերեալ 'ի սպան
որդւոյն անտուծոյ:

Հրեշտակին ձայնիւ ցընծար կոյ-
սն սուրբ. եւ ընթացեալ առ առ
շակերտոյն պատմէր:

Անեղանին յարեալ զերկունքս
մահո՛ւ ելոյձ, եւ կեանքս պարգեւ
եսցի աշխարհի:

Ո'ր յառաջ քան զսրբեւ անուն
քո, 'ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ
մարդկան չըրջեցար. անտըւած
հարցն մերոյ:

Ասմաւորապէս անշնչացար, եւ
'ի ծոց հօր անանդեցեր զքո՛ սուրբ
զհո՛ղից. անտը:

Եւ ըզհաշալի անունիդ քո՛ մար-
գարէն վերագոյեաց, հոգի երեւ-
սաց ըմբ'րոց տէր քրիստոս. անտը:

Բ' զտէր. Միաբանութեամբ
օրհնեցեք, եւ առաւելեալ
բարձր արարէք ընտ յաւիտեան:

Զյարուցեալն 'ի մեռելոց քրիս-
տոս եւ զկենդանին յաւիտենից,
միաբա:

Ար ըզգրոճնքս գրքոսոց վըշտաց
եւ զարդեւալսն 'ի նմն կորդեաց
'ի կեանա, միաբա:

Ար վիմովն կընքելով յարեալ եւ
զրօքն փակելովք եմուտ առ աշա-
կերտսն, միաբա:

Աստուածածին եւ սրբո՛ւհի.
որ ըզբանն աստըւած անսերմն
յըղնութեամբ յարգանդի կրեցեր:

Գ

ՃԺ

ՊԳ

ՄԷ

ՀԳ

Գ

ՃԺ

անդադար՝ Երգով մեծացունցան
նեմք։

Զքեզ մայր կուսնութեան եւ յը-
ղութեան լուսոյ, եւ սուագանստ
անճառելոյ բընակողին 'ի քեզ փե-
սայանցեալ բանին. անդա՛ :

Քեւ լուծան կնիք դատապար-
տութեան. եւ քեւ կանգնեցաւ
մեղուցեալ մայրն գլորեալ. վասն
որոյ ըզքեզ աստուածածին եւ
կոյս. անդադար՝ Երգով մեծացուն-
ցանեմք։

Իջէր յերկնից միածին անմեկ-
նելիք 'ի հօրէ. հովանացեալ սուրբ
հոգւոյն, բանըդ մարմնացար 'ի
կուսէն։

Եկիր 'ի չարչարանա չարչարանացն
լուծիչ. ձեռք որ զերկինս արա-
րիւն տարածեցեր 'ի խաչին։

Համբերեցեր վասն մերոյ փր-
կութեան. ըզմեռանիլ յանձն ա-
ռեր կենդանատու մեռելոց։

Հրեշտակ քո տէր որ զյարու-
թիւնն բարոգեաց։

Զսոհապանաւ զարհուրեցոյց,
ըզկանայսն լուսանորեաց ասելով։

Զի՛ խնդրէք ըզկենդանին ընդ
մեռեալս, չէ՛ աստ այլ յարեալ։

Անըսկիզբն բանդ որ յանճառ
աթու նըստիմաս, զքեզ տեսաք
'ի խաչին վասն անարածոց քոց
փրկութեան. աստըւած հար-
ցն մերոց։

Զքեզ որ անբընինդ ես յէ՛ղ-
թեամբն ըսպասանորին ապտա-
կեալ. եւ զինաւորն զեղարդեամբ
բն խոցեալ զանարատ ըզկող քո
'ի խաչին. աս։

Որ թագաւորդ ես անմասհ
մեռանիլ յանձն առեր եւ ըզթա-

ղուսն երեքօրեայ. վասն անարա-
ծոց քոց փրկութեան. աս։

Ըզտէր օրհնեցէք. Առաւել
բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան։

Զթագաւորն մեսիայ եւ ըզնա-
չեալն 'ի մէջ 'ի յանօրինաց, եւ
ըզեղի՛ դառնութեան ճաշակեալ
վասն մեր. անա՛ :

Անարատ դառն աստուծոյ պատա-
րագեալ. եւ ըզնոցո՛ւմն զեղար-
դեանն առեալ 'ի կողն. եւ ըզփր-
կական արիւնն եհեղ 'ի վերայ ան-
մենայն տիեզերաց. անա՛ :

Որ զանճառելին ծընար սուրբ
աստուածածին կոյս. օրհնեալ ես
յաւիտեան։

Որ զարարչանկիցն հօր զի՛ սկզ-
բանէ՛ բանն աստըւած. յորովայ-
նի քում կրեցեր. օրհ։

Զքեզ եզեկիւնէլ ետես երկնային
դուռն եւ հարսն անփորձ. օրհնեալ
ես յաւիտեան։

Վասն մերոյ փրկութեան
խոնարհեցար 'ի յերկնից եւ
'ի՛ կուսէն մարմնացար աս-
տըւած բա՛նդ. ողո՛ւ լուսն
մեզ։

Ճըմարտապէս մարմնացար եւ
ընդ մարդկան շրջեցար կատարե-
ցեր զամենայն, եւ օ՛րհնեցեր
յառաջին անփոխին. աս։

Քրիստոս որդի՛ աստուծոյ 'ի մե-
ռելոց յարուցեալ եւ 'ի՛ յեր-
կնրս համբարձար. աս։

Փառք յարո՛ւթեամբն քո՛ տէր։
Խաչիլ 'ի յանձն առեր զը՛թած
եւ ըզմահ ճաշակեցեր. զամենե-
սեան յարուցեր զճաւատանցեալսն
'ի քեզ, որք անդադարեալն ասելով.
փառք յարո՛ւ։

պր

տէր

հր

Գ

Ե

պր

տէր

Վէճմբ պստառեցան 'ի խաչելո՛ւ
թեա՛ն քո՞ տէր, եւ գերեզմանք
բացան. զըժոխք զսրհո՛ւրեցան եւ
մեռեալք յսրո՛ւցեալ աղաղա՞կէ՛ւ
ին ասելո՛վ. փառք յարո՛ւ:

Յարո՛ւցեալ է տէրն 'ի գերեզմա՛
նէն անհրազեկո՞ւ փայլմամբ, պա՛
տառեցա՛ն վէ՛ճք, եւ երկիր սա՛
սանեցա՛ն 'ի յանձն թորբա՛ռո՞յ,
մեծ կարանգե՛տին:

Էջ հրեշտակն 'ի յերկնից 'ի գերեզ՛
մանէն տեսան. հընչեցո՛ւցա՛ն ք
ըզայն անհրա՛զ գոչման փոփո՞ւյն 'ի
վերա՞յ գերեզմանին:

Խոկ եկեալ տուր կանանցն 'ի
խռնկել զմարմնն տեսան. եւ լը՛
ւեալ 'ի հրեշտակէ՛ն եթէ յա՛
րեալ 'ի մեռելո՞ւց կենդանիո՞ւն
յաւիտենից:

Որ յահազակերս աթոռ նըս՛
տիս եւ ընդ հօր ես յէռթեան.
խոնարհեցա՛ր յերկնից վառն մե՛
րոյ փըրկոթեան. ըզքեզ բարե՛
բանեմք աստուած հարցն մերոց:

Ուստի սերովքէքն 'ի խոնարհ սե՛
նելով ըզգէմս յարկիահարա՛ն փա՛
ռաց քոց քրիստոս. ի՞սկ յո՛ւզայի՛
լըրբութեամբ մերձեալ 'ի համբոյր
նըշանակ եւ առիթ մասնութեան.
ըզքեզ բարե:

Որ 'ի բարձրութիւնս երկնից էի՞ր
իսկակից հօր եւ տուր հոգւոյն,
եւ 'ի դասուց երբայեցւոց զըպրաց
եւ փարիսեցւոց բարձար 'ի խաչ
վասն մեր. ըզքեզ բարեբանեմք
աստուած հարցն մերոց:

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արա՛
րէք ըզնա՞ յաւիտեան:

Համբարձա՛ւ աստուած օրհնո՛ւ
թեամբ եւ զօրք երկնից երգե՛

րո՞ն, ո՞վ է սա թագաւոր փառաց.

բարձր արա:

Սա՛ է՞ նա՞ որ 'ի հովանաւոր
եւ 'ի լուսեղէն ամպոյն ձայն եղեւ,
դա՛ է՛ որդի իմ սիրելի. բարձր ա՛
րարէք ըզ:

Ի՛քեզ եմք ապաւինեալ քրիս՛
տոսի մայր աստուծոյ մերոյ:

Որ քան զերկիրս բարձրագոյն մա՛
րիամ, պարծանք եկեղեցւոյ. քրիս՛
տոսի մայր աս:

Որ քան զարեգակն պայծառագոյն
մարիամ, մի՛ դադարիր բարեխօսել
վասն մեր. քրիստոսի մայր աս:

Որ վասն մեր յերկնի՞ց խո՞ւ
նարհեցա՛ր նորոգել ըզտիեղերս.
օգնեա՛ եւ ի՞նչ փըրկի՞չ սղորմո՛ւ
թեա՞նք եւ կեցո՛ւ:

Որ ըստ հոգեղէն բնութեան
մարդկան զգեցա՛ր զմարմն. զի՛ն
րանորեա՞լ լիս մեզօք զանձն իմ
մըխիթարեա՞ ողոր:

Որ ըզդատակնիք մահա՞լ լուծեր
զնախաստեղծին. զգատապարտեա՛
լ լիս մեզօք զհոգիս իմ նորոգեա՞
ողոր:

Փառք քրիստոսի անկեղծօր
յարութեանն:

Քրիստոսի անկեղծօր յարութեանն
երկրպանդէն քերովքէքն. եւ վեց
թեւեան սերովքէքն հոգեւորա՛ւ
կան հընչմամբ երգեն ասելով.
փառք քրիս:

Այսօր անուշահոտ բուրմամբ ըն՛
թանայի՞ն սուրբ կանայքն, տե՛
սանելով ըզհրեշտակն արեգակնա՛ւ
կերպ փայլմամբ 'ի վերայ վիմին
գոչէր ասելով. փառք քրիս:

Այսօր արձակեցա՛ր 'ի կանպանաց
նախահօրն, եւ վերջոտին նորոգ

տէր

մեծ

ողոր

հրե

տէր

է

տէր

մամբ յաւիտենական կենացն եղա՛նք
ժառանգորդք. փառքք քրիս :

Իւղարբերի՛ց կա՛նանցն եւ
կեալ ՚ի՛ սուրբ գե՛րեղմանն ,
եւթե՛ւ զա՛նաւոր ընդհրեշտակապե-
տին ընճայնին լըւեալ . ո՛րեւրբ
զխաճեւեալն խընդընէ՛ք յամ-
րեաւ քրի՛ստոս անըմա՛ն թագաւ-
որն :

Արփիահրա՛ն լո՛յս մե՛ծ ծա-
գեալ ՚ի՛ սուրբ գե՛րեղմանն .
եւթե՛ւ զա՛նաւորեալ պա՛հապանացն
երկիւղալից ը մե՛ռանեփն . այլ քա՛ն
լո՛ղ հրեշտակապետին ո՛ր գոչե՛ր
առ կանայն , ո՛րեւրբ զխաճեւեալ-
ն խընդ :

Ընթացեալ պետորո՛ւն եթա՛ւ յով-
հաննէս ՚ի՛ սուրբ գե՛րեղմանն ,
եւթե՛ւ հանգիպեալ վարչամակին
եւ սուրբ կրտաւոցն . այլ քա՛ն
հրեշտակապետին ո՛ր գոչե՛ր առ
նոսն . ո՛րեւրբ զխաճեւեալն խընդ :

Որ անբաւելի յաղթող զօրու-
թեամբ թաղաւոր ես երկնի եւ
երկրի՛ քրիստոս աստըւած . օ՛ր-
հնաքանեմք ըզքեզ :

Որ փառակցութեամբ ընդ հօր
վերօրհնի՛ս յանմահից . եւ խո-
նարհեալ մարմին ըզգեցար փա-
ռաց թագաւոր . օ՛րհ :

Որ կարողապէս ըզմահ կոխեցեր .
եւ յարօնեալ լուսաւորեցե՛ր
սուրբ զեկեղեցի անմահ Էութիւն .
օ՛րհնաքանեմք ըզքեզ :

ԿԱՆՈՆ

ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՌՈՒՐՆ

Ա՛ՌԱՔԵԼՈՅ անաւնոյ իջանեւ
լով մեծաճայն հընչմամբ ՚ի
բարձանոց , ՚ի նմանութիւն լուսոյ
փայլման հրազինեաց անկողելի զաւ-
շակե՛րտսն , մի՛նչդեռ նըստէին
՚ի սուրբ վերնատանն :

Ա՛ննիւթական անդաւնի , անքրն-
նելի ո՛ր քրնե ըզխորս անտու-
ծոյ . զոր անուալ ՚ի հօրէ պատմե-
ղահաւոր եւ ըզմիւսանդամ գա՛ն
լո՛ւստն . զոր քարոզեցին համա-
գոյական :

Օրհնութիւն ՚ի բարձունս , ելողին
՚ի հօրէ հոգւոյն սրբոյն . որով ա-
ռաքեալքն արբեցան անմահական
բաժակա՛ւն , եւ հրաւիրեցին
զերկիրս ՚ի յերկրնա :

Կենդանարար անտըւա՛ծ մար-
դասէ՛ր հոգի , ըզժողովեալսն մի-
աբանական սիրով լուսաւորեցե՛ր
հրեղինօք լեզուօ՛ք . վասն որոյ եւ
մեք այսօր տօնե՛մք ըզգալուստ քո՛
սուրբ :

Ա՛նմահարար բաժակ հեղեա՛ն
յերկնից սուրբ հոգի . զոր արբին
՚ի վերնատունըն դա՛նք սուրբ ա-
ռաքելոցն . օրհնեալ ես սո՛ւրբ հո-
գիդ ճըշմարիտ :

օրհ
դձ

հշ

Ա՛ռատանպէս ծաւալեալ 'ի մե՛հզ
հո՛ւրըն կե՛նդանի. քանզի անբեալ
անաբելոյն, եւ անբուցին տինգե՛ն
րանց. օրհն :

Այսօր մեծանպէս ցընծան եկեղե-
ցիք հեթանոսաց ըզմայլեալք ու-
րանութեամբ 'ի քե՛հն կենդանա-
լար բաժնի. օրհն :

Հոգին տուրք էր միշտ եւ է ե՛ւ
եղիցի. ո՛չ ըսկըտալ եւ ո՛չ դագա-
րեա՛լ. այլ միշտ ընդ հօր եւ ընդ
որդւոյ կանգեալ եւ թը՛ւեա՛լք, եւ
եւ միշտ օրհնեալ է 'ի յանիտեան :

Է՛ր միշտ ընդունող սրբո՛ղ եւ
ընդունցի՛ն անտուածացո՛ւցի՛ն. եւ
միշտ ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ կան-
գեալ եւ թը՛ւեա՛լք. եւ միշտ :

Մըշտաշարժ ի՛նքնաշարժ ի՛նքնիշ-
խան ի՛նքնաղօր ամենաղօր. վառն
զի շը՛նչէ ո՛ւր կամի, որքան անտու-
ժէ, յորժամ եւ ո՛րքա՛լքն. եւ
միշտ օրհնեալ է 'ի յանիտեան :

Համբարձաւ տէրըն մեր քրիս-
տոս օրհնութեամբ ընդ ամպս եր-
կնից, եւ անաբելոյն երկրորդա-
գեալ դարձան յերուսաղէ՛մ. մի-
աբանութեամբ վեր առաքեին
զաղօթս :

Մըտեալ 'ի յերկինքս բիւրանոր
զօրօք բանմութեամբ հրեշտակաց.
որք ազանակէին եւ ասէին՝ « օրհնեալ
եկեալ 'ի յանունըն
տեառն :

Նըստեալ ընդ աջմէ ծընողին,
կանտարելով ըզնոտանցեալ պար-
գե՛ւս. մըխիթարիչ սուրբ հոգին
գայ առ ձե՛հզ, աղբերացո՛ւցանե՛լ
զմեծ զոգորմութիւն :

Ժամանակ դարձի իմոյ ե՛հան 'ի
յերկիր. արդ տէր ընկալ ըզծա՛

ռայս քո՛, եւ հոգի՛ քո՛ բարի ա-
ռաջնորդեցէ՛ ինձ 'ի յերկիր ու-
ղիդ :

Խոստովանող հոգին որ ելլց զու-
նայնութեան ընթացս աշխարհի.
արդ տէր ընկալ ըզծառայս քո՛, եւ
հոգի՛ քո՛ բա :

Վ վերջնումն աւուր մե՛ծի, յոր-
ժամ անեն զայցելութիւն քոյոց
սիրողաց. յայնժամ խնայեա՛ 'ի ծա՛-
ռայս քո՛, եւ հոգի՛ քո՛ բա :

Նոր սինիս ծնեալ մանկո՛հնք
սուրբ անաղանձն. շնորհազար-
դեա՛լք հոգւովն անտու՛ծոյ. օր-
հնեցէք զհայրն երկնաւոր յանուր
ծնընդեա՛հն սրբո՛ւհւոյ կո՛ւսին.
յոր օրհնեցա՛լք յանի՛ծից նախ-
նոյն :

Արեամբ դառինն անարատի՛ն փր-
կեալ ժողովուրդք. յանուր ծնըն-
դեա՛լք մօր անտանե՛լոյն. գովե-
ցէք ըզմիածինն որ հաճեցաւ առ-
նուլ մարմնէն անախրմի՛ն 'ի նմանէ.
յոր օրհն :

Յառատաբե՛ղի շնորհաց հոգւոյն
ընտանգարդեա՛լ անգք հեթանո՛-
սաց. յանուր ծնընդեա՛լք մօր
բանին ծնողի. զիստանկից որդւոյ
զհոգին բարեբանեցէ՛ք հոգեւոր
երգով. որ մաքրազարդեա՛լց զմար-
մնարանն սրբւոյն :

Ըզբեղ որ հոգւով եւ հրո՛ղ
մաքրեցեր ըզմարդկան ազտեղու-
թիւն, որպէս զանտուած եւ
ըզփրկիչ ամե՛նեքեան օրհնեա-
ցուք :

Փըրկիչն երեւեցաւ եւ զաշխարհս
անպրեցոյց 'ի պատրանաց թընա՛-
մւոյն. որդեգրութիւն շնորհելով
'ի ձեռն մըկըրտութեան :

ած

յայ

համ

հան

Զրոյ՝ կիզու՝ ըզմեղըս մեր այսօր
էրեւեալ ապրեցողիչն, եւ զովա-
ցուցանէ՝ զաշխարհս անտուածային
ջըրովն:

Թագաւոր փառաց անտուած
հոգիդ կենդանարար, 'ի շնորհաւ
բաշխ անուր մեծի ծնընդեան մա-
րիամու, գըստեր դաւթի թագա-
ւորն. նորոգեա՛ զկենդանութիւն
մերոյ թագաւորի՛ն. զի օրհնես-
ցուք ըզքեզ տէր այժմ եւ յաւի-
տեան:

Աղբիւր կենաց եւ փրկութեան
մերոյ հոգի հօր եւ որդւոյ. 'ի
յորմանայն յեսեայ բըղխման գա-
ւաղանի հասեալ ժամո՛ւ. շնոր-
հազարդ պայծառացո՛ւ զգաւազան
իշխանութեան մերոյ հայրապե-
տի՛ն. զի օրհնէ:

Երոմէոս աշխարհի եւ ճառագայթ
իմանալի հոգի սուրբ անտուծոյ.
'ի ցընծութեան անուր լըման ու-
րախութեան յոյժկիւնաց եւ ան-
նայի՛ն. սրօթիւք սոցս լըցո՛ւ զպէ-
տըս կարեաց հայաստանեայց եկե-
ղեցւո՛ւ. զի օրհնեսցուք ըզքեզ
տէր այժմ եւ:

Ար հաստանտեցեր բանիւ զե-
կեղեցի քո՛ւ քրիստո՛ս 'ի վերայ ա-
ռաքելական վիմի, երգել 'ի սմա՛ծ
զերգըս հոգեւորս:

Կանգնեալ 'ի սմա սեղան սըրբու-
թեան բաշխէ զմարմին իւր եւ զա-
րիւն, եւ տայ 'ի սմանէ մեզ նորու-
գութիւն, 'ի թողութիւն մեզաց
մերոյ:

Իջեալ հոգւոյն սրբոյ անգանա-
կերպ երեւմամբ 'ի վերայ մարմնոյ
եւ արեանքն տեառն, 'ի բրժբշկու-
թիւն հոգւոյ մերոյ:

Փառք քոք եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Զուսրճացան քո՛ գալըստեա՛մբն
սուրբ անաքեալքն. կոչելով 'ի մի-
անին ըզցրութեանն 'ի միւսեա՛նց
բաղմանայն լեզուօք, վասն որոյ
եւ մեք այսօր տօնե՛մք ըզգալուստ
քո՛ սուրբ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Հոգեւորակա՛ն սուրբ մըկըրտու-
թեամբ զարդարեցեր նորօք ըզաի-
կեղերս 'ի ըզգեալս լուսալա՛նց
եւ նորանկետու՛րս. վասն որոյ եւ
մեք այ:

Զհոգւոյն զգալուստն տօնեմք,
որ մըխիթարեաց զանաքեալսն
հանգչելով 'ի նոսա՛ հրեղէն լե-
զուօք. օրհնեա՛լ յաւիտեան:

Զերեւո՛ւմն հոգւոյն տօնեմք,
վերաբերեալ աստուած խոստովա-
նիմըք նորոգող եւ կենդանարար.
օրհնեա՛լ յա՛ւ:

Այսօր սւրանայեալք հոգւոյն,
խոստովանիմք աստուած զհոգի՛ն
սուրբ բըղխումն եւ լըցուցիչ զա-
մենայն. օրհնեա՛լ յա՛ւ:

Բարեկէր օրհնեա՛նցք եւ Եւրո-
պայէ՛ն բարձր անարեք ըզընա՛ յա՛ւ
ւիտեան:

Զէլովն 'ի հօրէ՛ վէակից որդւոյ
սուրբ զհոգի՛ն, օրհնեա՛ն:

Զեկեալն այսօր անտրեւած հրե-
ղինօք լեզուօք ան բանն ընտրու-
թեան օրհնեա՛ն:

Այսօր ը նա՛ն ժողովուրդք,
ցընծացեա՛նք ընդ գալուստ հոգ-
ւոյն սրբոյ. մեծացուցանելով
զէլուն 'ի հօ՛րէ:

Այսօր ցընծա՛ն անաքեալքն,
զարդարեա՛նք 'ի շնորհաց հո-
գւոյն սրբոյ. մեծա՛ն:

հրց
ած

դ

մեծ

Այսօր զուարճացանքն արարածք
ճշմարիտ Գալըստեանք հո-
գւոյն սրբոյ. մեծն:

Ար յամենայնի ես անտուճո՞ւ-
թիւն, եւ 'ի ձայն հընչման իջե՛ր
յերկնից սուրբ հոգի. սընթեա՛
մեզ:

Ար զամենայն լընուս զօրութեամբ
քո, եւ 'ի դասս առաքելոցն իջե՛ր
բննակիլ սուրբ հոգի. սղո՛ր:

Ար անբաժանելի ես յանտուճո՞ւ-
թեան. եւ 'ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեալ յառաքեալսն
սուրբ հոգի. սղո՛ր:

Ար 'ի քրովեական կաւսրդ
հանգչես, այսօր իջե՛ր յերկնից 'ի
դասս անաքելոցն սուրբ հոգի.
օրհնեալ ես թանգաւոր անմահ:

Ար զըննա 'ի վերայ թե՛ւոց հոգւոց,
այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժա-
նեալ հանգեալ յառաքեալսն
սուրբ հոգի. օրհն:

Ար խնամես տեսչութեամբ զքո՛
զարարածս, այսօր եկի՛ր 'ի հաստա-
տել զեկեղեցի քո սուրբ հոգի.
օրհնեալ ես թան:

Ժողովեալ ընտրելոց մետասա՛-
նիցն, սպանեալ մընային անե-
տեսցըն հօր հաւատով 'ի վեր-
նատանն:

Սուրբ հոգին երեւեալ սրբոցն,
լըցոյց խընդութեամբ սուրբ զա՛-
ռաքեալսն հաւատով 'ի վերնա՛:

Որք արբին ըզհո՛ւրն կենդանի,
եւ ընթացեալ արբոցին տիե-
զերաց. որք արբին ըն կենդանա՛-
ցան:

Ար 'ի հարաշարժ 'ի յահաճոյե՛-
րէն յառաջ բղխեալ անհատա-
բար 'ի յահաճոյ յոգւոյ տիրանկէս

սուրբ հոգին. այսօր 'ի յերկնից
սաստիկ հեղեալ 'ի դասս անա՛-
քելոցն լըցուցի՛ց բոլորից. ըզը-
նա՛ օրհնեսցո՛ւք երկրորդագե՛-
լով:

Ար յանրակիզեն եւ 'ի միշտ 'ի յե՛-
ձձձէն նոյնագոյ բընութեամբ
անորից բաժանմամբ 'ի յահաճոյ
զուոյ անարչակից սուրբ հոգին,
այսօր հրով բաժանեալ լըզուս
քարոզիցն, 'ի լոյս ածեալ զանգըն
մարդկան բաժանմամբ պէս պէս
չընորհաց. ըզընա՛:

Ար 'ի վերայ ջուրցն զո՛ւձձձով
զոյացոյց զարարածս, անա՛նջըր-
պետն 'ի հօրէ՛ եւ յահաճոյ
իշխանակից սուրբ հոգին. այսօր
վերածնեալ զանգըն ամենայն, ջրոյ
կենդանոյ բղխեալ յերոստանդէմ,
ըզընա՛:

Երրորդութիւնն անբաժանելի
եւ զօրութիւն երկնային լոյս ծա՛-
ղեալ յաշխարհ. նըմա՛հ հան-
ցուք զօրհնութիւնս երկրո՛ւ:

Ար էջըն յերկնից, այսօր եւ հան-
գեալ յառաքեալսն ճշմարիտ
սուրբ հոգին. նըմա՛:

Ար 'ի խորհուրդս փրկականա՛.
այսօր ընդ իջանէլ յառաքեալսն
ծանոցան մարգարէին. նըմա՛հ
հանցուք զօրհնութիւնս
երկրո՛ւ:

ԿԱՆՈՆ

ԵՐԿՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐՆ

ՕՐԻ
ԲԷ

ՆՈՅՆ ԵՆ ՆՐՄԱՆ ՀՅՈՐ ԵՆ ՈՐԴԵՆՅ
ՀՈԳԻԳ ԵՆՆԵՂ ԵՆ ՀԱՄԱԳՆՅ.
ԲՆԴԻՄԱՆԻՆ ՀՅՐ ԵՆԲՐՆՆԱՔԱՐ ԱՆ
ՈՒՂ յՈՐԴԵՆՅ ԵՆԾԱՌԱՔԱՐ. ՚Ր ՎԵՐ
ՆԱՏՈՒՆՆ ԵՆՅՈՐ ԻՆԵՐ ՎՏՈԳԻԳ ՇՆՈՐ
ՀԱՅ ԲՈՅ ԲԱՐԵՈՒԳԵՐ. ԵՆՐԵՆ ԵՆ
ՄԵՂ ՈՂՈՐՄԱՆԻՄԵՆԻՆ ԻՐ ԲԱԺԱԿԵՂ
ԻՄԱՍԱՏՈՒԹԵԱՆՆ:

ԵՆՅՈՐ ՍՏԵՂԾՈՂ ԲԱՐԱՐԱՆԾՈՅ ՈՐ ՇՐԵ
ՇԵՐ Ի ՎԵՐԱՅ ՇՐՈՅ. ՆՅՆ ԵՆ Ի
ՇՈՐԱՆ ԱԼԱՊԵՆՆԻՆ Ի ՇՆՈՐՀԵՂ ՄԵՂ
ԲՈՒՄ ԵՆԵՂԻՆ, ԳՆԳՈՒՆՆ ՍԻՐՈՒՄ ԱՆ
ՂԱՆՆԱԿԵՐԱՅ ՂԱՐԱՊԻԿ ԾՆԱՆԻՐ ՍՈՒ
ՏՈՒԱԾԱԿԵՐԱՅ. ԵՆՐԵՆ:

ԲԱՐԱՆ ՎԵՐՆՈՅՆ ԻՄԱՆԱՂԵԱՅ ԵՆ
ՆԱՏՈՐԻՆ ՍՅՈՐ ԲՂԳԱՂԵԱՅ. ՈՐ ՄԱՐ
ԳԱՐԵՆ ՍԱՍ ԻՐ ՀՈՒՂԵԱՅ ԵՆ ԱՌԱ
ԲԵԱՂ ԻՐ ԶՐԵՆՈՐԱՅ. ԱՆԵՏԱՆՈՐ
ՂԱՄԱՔԱՆՈՐԱ ԲԱՐՈՂ ԲԱՆԻ ԲՈՒՄ
ՂՀԱՂԱԾՈՂԱ. ԵՆՐԵՆ:

ՍԱՐԱՊԻԵԻ ՀՈՂՄՅ ՆՐՄԱՆ ԱՆԵՆ
ՂԱՊՈՂ ՍԱՍՏԻԿ ՀՐԵՄԱՄԵ, ԵՐԵՆԵ
ԳԱՐ Ի ՎԵՐՆԱՏԱՆՆ ՀՈԳԻԳ ՂԱՍՈՒՆ
ԵՐԿՈՒՏԱՍԱՆ. ՈՐԲ ԱՌ ԻՐ ՔԵՆ ՄՐԿՐՆ
ՏԵՂԱՆ ՈՐԱԿԵՆ ՂԱՍԻՐ ՀՐՈՒ ՄԱՐԵԼ
ԳԱՆ. ՄԱՔՐԵԱ ԻՐ ՄԵՆՁ ԲՂՄԵՂ
ՄԵՂԱՅ ԵՆ ԲՂԳԵՆՅՈՒ ԲՂԵՅՈՒ ՓԱՌԱՅ:

ՀԱՅՐ ԱՆԵՐԿԻՂԵՆ, ՈՐ ՎԵՐՈՐ
ՀԱՆԱՂ ԵՆ ԻՐ ԳԱՍՈՒԳ ՔԵՐՈՒԼԵԻՅ.
ԲՂՔԵՂ ԱՂԱՅԵՆՈՒՄ ՈՂՈՐՄԱ ԲՈՅՈՅ
ՀԱՆԱՏԱՅԵՆՅ:

ԲԱՆԴ ԻՐ ՀՅՐԵՆ ՈՐ յԱՌԱՂ ԲԱՆ
ՂԱՆԻՏԵԱՆՆ ՈՐԴԻ ՓԱՌԱՂԻՅ
ՀՅՐ. ՈՂՈՐ:

ՈՐ ՆՐԱՏԻՆ ԻՐ ԲՐՈՒԼԵՆ ԵՆ ՏԵՆ
ՇՈՒԹԵԱՄԵ ԽՐՆԱՄԵՆ ՂԱՐԱՐԱԾՐԱ
ԲՈՒ ԶՐԵՄԱՆԻՄ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՐ. ՈՂՈՐ
ՄԵԱ ԲՈՅՈՅ ՀԱ:

ՍԱՆԵՂՆ ԻՐ ՀՅՐԵՆ ԾՐՆԵԱՂ ՈՐԴԻ
յԱՆԵԻՅ ԳՅՈՅՈՅ ԳԵՂԵԱՂՔԱ ԳԵՐ
ԿՆԱՅԻՆ ԵՆ ՂԵՐԿՐԱՆՈՐԱ ԵՆԻԹԻՐԱՆ.
ԱՐԱՐԱՆԾԲ ՄԱՄԵՆԱՅՆ ՏՈՒՐ ՓԱՌԱ
ԱՐԱՐՆԻՆ ԱՐԱՐԱԾՈՅ:

ՊԱՍԿԵՐ ԱՆԵՐԵՆԻԹ ՓԱՌԱՅՐՆ
ՀՅՐ, ԻՐ ԱՊԱՍԿԵՐ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԽՐՈՅ ԱՐԱՐ ԲՂՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԲՐՈՒ
ԹԻՐԱՆ. ԱՐԱՐԱՆԾԲ ՄԱՄԵ:

ԼՅՈՒՆ ԻՐ ՀՅՐԵՆ ԲՈՒՅՈՅ ԾԱՊԵԱՂ ԲՈՒ
ՍԱՊԱՅՂ ՂԱՐԱՐԱՐԵԱՅ ԳԱՊԱՄ, ԻՐ
ԳՐԱՊԱՐԻՆ ԵՂԵԱՂ ԱՆԱՄԱՅ ՏՐՆԵԿՈՅՆ
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾ. ԱՐԱ:

ԲՈՒ ԱՆԵՏԵԱՅ ՄԱՐԳԱՐԵՐԻՆ ՈՐ
ԱՌ ՓՐՐԿԵԱՂՔԱ ԱՐԵԱՄԵ ԳԱՌԻՆԴ,
ԳՐՆԾԱՄԲ ԵՆ ՄԵՔ ԾԱՌԲ ԱՆՏԱՊԻ
ԲՆԴ ԳԱՂՈՒՍՏ ՏԵՍԱՆԵՂԴ ԿՐԿԻՆԱ
ԿԻ. ՇՆՈՐՀԵԱՅ ՄԵՂ ՏԵՐ ԲՆԴ ԱՐԴԱՆ
ՐՈՅՆ ԲՆԴ ԱՌ ԻՐ ՔԵՆ ՏՐՆԿԵԱՂ ԾԱ
ՌՈՅՆ, ԱՆԺԲՈՒ յՈՒՆՈՒ ԳՈՒԱՐԾԱ
ՆԱՂ ԵՆ յԵՐԿՐՈՐԴԻՆ ԲՆԴ ՔԵՂ
ԳՐՆԾԱՂ:

ՍՐՄԻՆ ՆՐՄԱՆ ՏԱՅ ԱՆԵՏԻՆ ԳԱՐԱՆ
ՐԻԱՍ ՆՈՐ ՍԻՈՒՆԻ, ԵՐԵՆ ՈՒՐԱՊ
ԲԵՐ ԱՆԱՅ ԳԱՅ ԱՌ ՔԵՂ ԽՈՆԱՐՀ
ԵՆ ՀԵՂ ԲԱՐԵԱՅ. ՆՐԱՏԵԱՂ ԻՐ յԵՂ
ԵՆ յԱՆԱՆԱԿ ԿՐԿԻՆ ԱՂԱՆՅ ԳՈՒ
ՕՐԻՆԱԿ. ՆՐԱՏԵԱՂԴ յԱԹՈՒ ՔԵՆ
ՐՈՒԼԵԻՅ ՆԻՍՏ ԳՐԹՈՒԹԵԱՄԵ ԻՐ
ՄԵՐ ՀՈԳԻՐ:

ՁԱՆԵՂ ՓԱՌԱՅ ԲՈՅ ԵՐԵՆՈՒՄ ՈՐ
ԲՆԵՂԵՂ ԵՆ յԵՐԿՐՈՐԴՈՒՄ, ԵՐԵՆ
ԳԱՆԻԹ յԱՌԱՂԱՊՈՅՆ ԾԱՆՈՅՅ ԿԱՆ
ԽԱՆ ԱՂԴԱՄԵ ՀՈՂՈՅՆ. ԹԵՆ յԱՅՈՒ
ՆԱՊԵՆ ԱՍՏՈՒԱԾ ԳԱՅԵՆ ՀՈՒՐ ԱՆ
ՈՒՂԻ ԽՐ ԲՈՐԲՈՐԵՆ. յԱՆԵՄԱՄ

յիսուս 'ի մէջ խնայեալ գլխով
քրիստոս եւ ողորմեալ:

Աստուածածին անհարսնացեալ
յերկրէ յերկինս հարսն ընծայեալ.
յորժամ բազմիս լուսոյ նշման քո
միաճնիդ յաջակողմեան. յայնժամ
մաղթեա ընդ մեր ընդոյն փրկիւ
ըզմէջ յաճեղ բոցոյն, հաճեալ
սիւ ընդ անդարոց երգել ըզփառս
ընդ երկնայնոցն:

Բանն անաբեալ 'ի հօրէ՞ն, որ
փառն մեր մարմնացա՞լ եւ ցին
ծուծիւն աշխարհի յայտնեցաւ.
ըզքեղ բարեբանեմք աստուածա՞ւ
ծին կոյս:

Զի՞ որում ոչնն հանդուժե՞լն
բոցանըշոյ սերովե՞լն. նա՞ բնա՞ւ
կեցաւ 'ի քում յորովայնի. ըզ:
Յորմէ սարսեալ գողայնի՞ն փայ՝
լակնացայտ 'ի լուսո՞յն. 'ի գիրկըս
քո ըզնա՞ ընկալար. ըզ:

Օրհնեմք ըզքեղ անըսկիւրն
հայր. յամենայն ժամ օրհնութիւն
'ի բարձունս:

Գովեմք ըզքեղ միաճին որդի. յա՞ւ
մենայն ժամ գոհնութիւն 'ի բար:
Բարեբանեմք ըզքեղ սուրբ հօգի.
յամենայն ժամ փառք քեզ ան
տըւած:

Հընչմամբ փողոյ սանդուսարա՞ւ
նաւ եւ բնարիւ ծրհնեցէք ըզտէրն
'ի յերկինս:

Որդիք սիրովի, ցնծութեամբ եւ
ուրախութեամբ գովեցէք զորդին
միաճին:

Եւ սուրբ զհոգին ամենայն շունչք
բարեբանեցէք, երգով եւ ձայնիւ
ցնծութեամբ:

Հրեշտակային ձայնիւն ծրհնեա՞ւ
ցուք զամենասուրբ զերրորդու՞

թիւնն, փառաւորելով ըզհայր.
որ վերակոչեաց զամենեան 'ի
մահուանէ՞ յանմահութիւն:

Երգեցէք տեառն երգ նոր եկեւ
ղեցիք սրբեցելոյ, քրիստոսի եւ
կրպագելով. որ վերակոչեաց զա:

Սըրբանաց ձայնիւն ծրհնեցուք,
հոգեւորական հընչմամբ գովեա՞ւ
ցուք, սուրբ զհոգին փառաւորե՞ւ
լով. որ վերահանդոյց զա:

Ուրախացիր սրբուհի գաբրի-
էլի՞ աւետեօքն. որ քարոզեաց ըզ-
գալ՝ մատ անբայնի տեառն 'ի
յերկնից:

Ողջն ընդ քեզ մարիամ 'ի քեզ
սուրբ հոգին եկեացէ. եւ զօրու՞
թիւն բարձրելո՞յն 'ի վերայ քո
հովանացի:

Որ ծնաննըցն է 'ի քէն յարայէլի
առաջնորդ. եւ ընդհանուր քսու՞
ղե՞մ անտըւած հըզօր անմահ
բանն:

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ:

Եկիր յերկիր աստուածաբան դա՞ւ
տել զաշխարհս իշխանաբար, ընդ
անդարութեան եւ ընդ մեղաց եւ
ընդ չարին գատատանաց. բայցեր
ըզդանձգ անհիւծակամն պարգեւս
ետուր որդւոց մարդկան. մաքրեա
'ի մէնջ ըզմէջ մեղաց եւ ըզգեցո՞
ըզլոյս փառաց:

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեանս յախտից:

Սէրն 'ի սիրոյ զսերդ անաբեաց
յինքն զանգամս իւր քեւ յօ-
գեաց. զեկեղեցի՞ իւր զո՞ր շինեաց
եծթն սեանք քո հաստատեաց.
տընտես 'ի նմա եղ զսուրբալն
եծթնակ շնորհօք քո զարդարեաց.
մաքրեա 'ի մէնջ ըզմէջ մեղաց
եւ ըզգեցո՞ ըզլոյս փառաց:

հոգ
ակ

Ո՛ր անխմանանդիդ ես յեռութեան
է՛ւ անպատում հոգիդ ճըշմարիտ .
անըսկըղենաբար բըղխումն 'ի հօ-
րէ , եւ համագոյակից որդւոյն միւ-
անձնի . օրհնեմք ըզքեզ աստուած
հարցն մերոց :

Ո՛ր կատարեալ անձնաւորու-
թեամբ յերկից կատարելոց մի՛ եւ
նոյն բնութիւն . որով ընդ հօր եւ
ընդ որդւոյ միշտ երկըրպագիս յա-
րարածոց հոգի աստուծոյ . օրհն :

Ո՛ր համապատիւ հօր եւ որդւոյ
քարոզեցին ըզքեզ աստուածա-
բանքն եկեղեցւոյ . յոր մըկըրտիմք
եւ դաւանիմք համագոյ երրոր-
դութիւն անբաժանելի . օրհնեմք
ըզքեզ աստուած հայր :

Ը՛ղտեր օրհնեցէք բա՛ւրձր աւ-
րարէք զբաշխողն շնորհաց :
Եկայք նոր արարածք 'ի բրիտոս
նորածնեալք աւազանաւն 'ի հո-
գւոյն սըրբոյ . բա՛ւր :

Նոր քահանայութիւն վերապա-
տուեալ 'ի բրիտոսէ՛ օծմամբ
սուրբ հոգւոյն . բա՛ւր :

Զանձառելի՛ ըզլոյս աստուա-
ծութեանն տընօրինաբար կրեցեր 'ի
քում յորովայնի մարիամ մայր ե՛ւ
կոյս . օրհնութեամբ ըզքեզ մեծա-
ցողցանեմք :

Ի՛ մասնաւոր լուսոյն զսրհուրե-
ցան դասք առաքելոցն . այլ 'ի քեզ
բովանդակ կրեցեր ըզհո՛ւր աստուա-
ծութեանն մարիամ մայր ե՛ւ
կոյս . օրհնու :

Առաքելոցն հովանացեալ ամպ
լուսեղէն , գերագոյն քեզ հոգւոյն
սըրբոյ , եւ զօրութիւն բարձրելոյն
հովանաւորեալ սուրբ աստուածա-
ծին . օրհնու :

ողբ

Ո՛ր առաքեցար 'ի հօրէ հոգիդ
անեղ եւ համագոյ . աղաչանօք
տնօրինաբար քում էակցին . լինե՛լ
մըխթարիչ սուրբ առաքելոցն .
աղաչեմք ըզքեզ ողորմեա :

Ո՛ր իջէր տիրաբար յերկնից սաս-
տիկ հոգւոյ նրման աստուած յայտ-
նապէս , եւ 'ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեար 'ի դասս առա-
քելոցն . աղա :

Ո՛ր արբուցեր երկնաւոր գինեաւն
իմաստութեան զհոգիս սրբոց քոց
առաքելոցն . որք արբուցին տըրտ-
մեցելոց որդւոց աղանայ ըզբա-
ժակն ուրախարար յայցւոյն եղե՛ւ
մայ . աղա :

Ո՛ր յերկնային զօրս անմարմն-
ցն նախ հեղեր առատապէս հո-
գիդ ճըշմարիտ . զաստուածային
և զգերանդոյն քո՛ իմաստութիւնդ .
լինե՛լ փառաբանիչ սուրբ երրոր-
դութեանդ . ընդ նոսին փառաւո՛ր
րեմք զերբեակ մի՛նութիւնդ :

Ո՛ր զկերպարանն աստուածային
ստեղծեալ երրորդութեանդ խոր-
հրդանկցութեամբ . զարգարեցեր
փրջմամբ շնորհաց քոց կենդանա-
ւոր . եւ ընդ ծնեալսն առ 'ի նմանե
խօսեցար օրինօք եւ մարգարէիւք .
ընդ նո :

Ո՛ր յերկրորդի լինելութեանս յետ
յարութեան քում էակցին . մը-
տեալ 'ի վերնաստուան դօքըն փա-
կելովք . շնորհելով ըստ առաջին
փրջմանն ըզքեզ մեծասանից . ա-
ռաքելոցն ասաց առէք հոգի սուրբ .
ընդ նո :

ողբ

դ

մեծ

ԿԱՆՈՆ

ԵՐՐՈՐԿ ԱՒՈՒՐՆ

—
որհ
բկ

ԱՅՍՈՐ Երկնայինքն իւրախան
ցան ընդ Երկրաւորացս նու
րողման. քանզի նորոգողն ելից հո-
գին էջ 'ի սուրբ վերնատունն. ու
րով նորոգեցա՞ն զաւր անաքե-
լոցն :

ԱՅՍՈՐ հողանիւթեայ բնութիւնս
ցընծայ ընդ հօր հաշտութեան .
քանզի որ եբարձ զհոգին 'ի մարդ-
կանէ՛ մարմին եղելոց , զանձեալ
վերջստի՞ն ըզնոյն պարգեւէ :

ԱՅՍՈՐ մանկունք եկեղեցոյ տօ-
նէն ցընծութեամբ զգալուստ սուրբ
հոգւոյն . որով զարգարեցան 'ի
զգեստըս լուսախայցս եւ գերապոյ-
ծառս . երգեն ընդ սրովբէ՞սն զե-
րեքըրբեհին :

Ո՛ր զմիաբանեալսն յաշտարակին
բաժանմամբ լեղուացըն քակեաց .
այսօր ըզբաժանեալ լեզուս անգաց
միաբանեաց զարձեալ 'ի սուրբ
վերնատունն . ամենայն հոգիք օր-
հնեցէ՛ք զհոգին անտուծոյ :

ԱՅՍՈՐ անլիւր գիտութեան
բլղխեալ 'ի սուրբ վերնատունն ,
յորմէ լըցան սփեղբեր գնացի՞ւր
զետոյն ռոհգմամբ :

ԱՅՍՈՐ իջեալ 'ի յերկիր հօր ան-
տիքն 'ի բարձանց , տալ անեօխ ան-
գամայ զանեալ յեգեմ վերջստին :

ԱՅՍՈՐ խընդայ նոր սխմի որդւո՞վք
իւրովք զոր ծընաւ , ծմամբ հո-
գւոյն նորոգեալ յորգի՞ս լուսոյ եւ
տուընջեան :

ԱՅՍՈՐ 'ի ձայն գոհութեան զհո-
գին ընդ հօր եւ որդւոյ , հոգիք
ամենայն օրհնեցէք զերեքըրբեանն
երգելով :

ԱՅՍՈՐ ցընծամբ երկրաւորքս ընդ
գալըստեան երկնայնոյն , եւ պա-
րելով ընդ հրէշտակս երգե՞մք ըզ-
փառս 'ի բարձունս :

Օ՛րհնեցէք մանկունք ընդ եր-
կնայնոցն ըզհայրն երկնաւոր . որ
մարմնացեալ բանին վիկայեաց յեր-
կնից այսօր 'ի թամբօր լերինն :

Գովեցէք ընդ սերովբէսն զօրգին
միածին . որ փայլեաց մարմնով զըյս
անտուածութեանն այսօր 'ի :

Բարեբանեցէք ընդ քերովբէսն
զհոգին ճըշմարիտ . որ լուսախայլ
ամպով կանկրին հովանացեալ այ-
սօր 'ի թամբօր լերինն :

Իջէր տէր ողորմութեամբ քս
յաշխարհ , եւ ըզմեռեալ բընու-
թիւնս 'ի կեանս վերանորոգելու :

Ելէր տէր առ հայր փառօք 'ի յեր-
կնս , եւ միտիթարիչ առաքելոցն
առաքեցեր սուրբ զհոգիդ :

Բացէր տէր այսօր ըզգանձդ եր-
կնային , եւ բաշխեցէր առանտաւ
պէս պարգեւս ազբաստ բընու-
թեանս :

Ո՛ր օրհնիս 'ի հրէշտակաց ան-
գաղար հայր երկնաւոր , ընկալ
զանդանքս մեր :

Առաջի քո անկանխմէք փրկիլն .
խընդրեմք զթողութիւն բողբոս
յանցանաց մերոց :

Ո՛ր զխտակդ ես գանդանաց մարդ-
կան հոգիդ սուրբ , տէր եւ կէն-
գանադար ընկալ զանդա՞ն :

Օ՛րհնեցէք ըզտէր ընդ երկնա-
յինարն նըմանեալ գաստեց , նոր

—
վար

—
ապր

Ժողովուրդք ասելով, քեզ հօր տըւողիդ մեզ ըզկեաննս փառք:

Երգեցէք տեառն երգ նոր եկեղեցիք ընտրելոց սրգիք սիրովն աւսելով, քեզ որդւոյ շնորհողիդ մեզ ըզկեաննս փառք:

Բարեբանեցէք զանտուած ՚ի ըսքանչելիս սրբո՛ւթեան նորա՛ ձայնիւ ցընծութեամբ ասելով, քեզ հոգւոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզկեաննս փառք:

Ո՛ր յանէից ստեղծեր ըզպաշտօնեայս քո՛ ՚ի հօւր կիզելոյ հօւրդ անեղական. ընդ նոսին օրհնեմք ըզբեզ կէ մէք հոգեղէնքս:

Ո՛ր բանիւ գոյացուցեր զիննեանկ դամբն հրեղինաց բանդ ՚ի սիրզ բանէ. ընդ նոսին գովեմք ըզ:

Ո՛ր արարեր յոգիս իմանալի ըզհրէշտակըս քո՛ հոգի՛ աստուծոյ. ընդ նոսին բարեբանեմք ըզ:

Թագաւոր խաղաղութեան որ քաղցրութեամբ ինամես զքո՛ զարարածս. յիշեա տէ՛ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ սուրբըս քո՛, եւ դասաւորեա ՚ի յաւո՛ւրն այցելութեան:

Ո՛ր կոչեցեր ՚ի դրանց մահու ըզսիրելին քո զզայարոս, եւ ծանոնցեր զաստուածութիւնդ ընդհանուր տիեզերաց. ընտաւորեա տէ՛ր զհոգիս:

Ի՛ տաճարի՛ քում՛ սրբո՛ւթեան մասուցանեմք քեզ պաղատանս անտառալից. պայծառացո՛ տէ՛ր զհոգիս նրն:

Ո՛ր ողորմեցար ՚ի մեղքս ծնեալ մարդկան հոյր երկնաւոր ըստ մարդարեին. եւ ետուր բնութեանս այսօր պարգեւ ըզկոյնն սուրբ

ըզծնալ որդւոյդ միածնի. մաղթանօք սորա՛ տէր մեզ ողորմեա:

Ո՛ր ցօղեցեր ՚ի մեզ յամպոյ օրինաց որդիդ այսօր զկոյսըն մարիամ. յորմէ ծընար մարմնով եւ բարձեր նովաւ ըզմեզս նախաստեղծին անգամայ. մաղ:

Ո՛ր մարբեցեր հոգիդ սուրբ ըզսիրտ եւ զարգանդ մօր քո՛ փառակցին. այսօր անուէլ ծնողաց նորին ետուր ըզմայր բանին զօրհնիչն եւայր. մաղթա:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ իսկուցն սրբոյ:

Ո՛ր էջ հոգին տեառն եւ անաշնորդեաց երկոտասան ցեղիցն իսրայել ՚ի յանապատին. այսօր երկոտասան առաքելոցն անաշնորդէ՛ ՚ի յաւետարանն. ամենայն հոգիք օրհնեցէ՛ք զհոգին աստուծոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Ո՛ր ելից հոգին տեառն ըզբեանէլիէլ ճարտարապետ խորանին. այսօր շինե զմարդիկ խորան սուրբ երրորդութեանն. ամենայն հոգիք օրհնեցէ՛ք զհոգին աստուծոյ:

Ո՛ր բոլորից ես պատճառ ելից անպատճառից եւ որոյ պատճառաւ հայր անեմին եւ անհրախելբն. որդւոյ պատճառ անժամանակ ծննդեամբ, եւ հոգւոյ բըղիւման անբըննաբար. օրհնեալ տէր անտըւած հա՛րցն ը մերոյ:

Ո՛ր կամաւ հօր եւ սուրբ հոգւոյն անեղակից բանդ անտըւած ՚ի հայրական ծոցոյ իջեր սուրբօրդ արբիւլի որ ըզհոգին բերկրեալ կուսին. յորմէ՛ ծընար մարմնով անճառաբար ՚ի հոգւոյն սրբոյ. օրհն:

Ո՛ր մարգարէիւքն գուշակեցեր հոգիդ յառաջագոյն զգալուստ

հր

հան

հր
դ

ած

քում էակցին. եւ ՚ի յորդանան
վերայնցեր աղաւնակերպ իջմամբ
՚ի վերայ մարմնացեալ բանին. օր-
հնեալ տէր:

Ըշտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Այսօր համագոյակիցն հօր եւ
որդոյ հոգին հրախայլ ծագմամբ
իջեալ ՚ի վերնաստունն մելքրտեաց
ըզգաստ առաքելոյն ՚ի հոլուն անկի-
զէլն. ըշտէր օրհն:

Այսօր արարչակիցն հօր եւ որ-
դոյ հոգին բըղխեալ անհիւթա-
կան ջուր կենդանի՛ յերուսաղէմ
իմաստութեան եւ մաքրութեան
մեղաց. ըշտէր օրհն:

Ուրախացիր աստուածածին
վերօրհնեալդ ՚ի սրնլեւից. ծագե-
լով ՚ի քէն մեղ ըյս մայր եղեր
վերածգողին. ազգ եւ անկնք ըզ-
քեղ մեծացողցանեմք:

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եւ
ղեր հոգւոյն սրբոյ. ՚ի հրեշտա-
կաց սպասաւորեալ գաբրիէլ քեղ
աւետեաց. ազգ եւ ա:

Տեսանեմք ըզսոսկալի՛ զհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ. ՚ի հոգւոյն
սրբոյ յղացեալ զբանն աստուած
մարմնով ծննար. ազգ եւ աղլիք
ըզքեղ մեծացող:

Որ ՚ի վերայ բըղխեալ գաւա-
ղանին յեստեայ հանգեար եօթն
արփեան շնորհօք, հոգի անտու-
ծոյ եւ խորհրդոյ, հոգի հեղու-
թեան եւ զօրութեան, հոգի ի-
մաստութեան եւ գիտութեան,
հոգի երկիւղի անտուածպաշտու-
թեան. աղանչեմք շնորհեալ եւ
մեղ ողորմութեա՛մք ՚ի քոց պար-
գեւանցդ:

Որ զգուշակեալն քո էսպեաւ
եկեց օծեալն ՚ի քէն մարմնով. ա-
սէ՛ հոգի տեառն ՚ի վերայ իմ. զոր
՚ի տնօրէնութեանն խոնարհու-
թեամբ ընթերցեալ օր վասն իւր
զբան մարդարեփն. աղան:

Որ զառնքողն առ ՚ի հօրէ՛ եւ ՚ի
հոգւոյդ բանին յաշխարհ մարգա-
րէիւնն ծանոցեր. զոր ՚ի դի-
մաց մարգարեցն բարբառէր առ
մարդկութիւնս. տէր տէր առա-
քեաց զիս եւ հոգի նորա. աղան:

Ընդ երկնայնոյ հոգեղինաց դա-
սուցն հոգւոյ ստեղծողին երգեմք.
փա՛հաւորեալ է՛ գալստ հո-
գւոյն սրբոյ:

Ընդ առաքելոյ խնմբիցն այսօր
զուարճացեալ վերանշեմք հո-
գւով. փա՛հաւ:

Աստանօր վերնատունս սիոնի
որդիք նորոյ երգեցէք ձայնիւ վեր-
նոյն. փա՛հաւ:

Ի՛ ձայն ջընծութեան ամենայն
հոգիք տացուք զմեղ նորոգողին
ըզփառս. փա՛հաւորեալ է՛ գա-
լստ հոգւոյն սրբոյ:

Կ Ա Ն Ո Ն

ՁՈՐՐՈՐԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա՛րեգԱ՛հն արդարութեան
քրիստոս ծագեալ յաշխարհ
հայնձեաց ըզխանարն անգլիտու-
թեան, եւ յետ մահու եւ յա-
րութեան համբարձաւ առ հայր
յորմէ՛ ծագեաց. որ երկըրպագի՛

տէր

օրհ
նէ

յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց
ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն . վասն
որոյ եւ մե՛սք երկիրպահանեմք
հօր հոգւո՞ւմ եւ ճըշմարտու
թեամբ ։

Ո՛ր փոխանա՛կ ծոցածի՛ն բանի՛ն ո՞ր
ե՞լ յերկինս , առաքեցաւ աւետի-
քն հօր 'ի բարձանց հոգի՛ն ճըշ-
մարտութեան , մըխթաթաթե՛լ զորս
յադամնոյ տըրտմեցելոց եւ հրա՛
զինե՛լ զընտրեալ գա՛ստ առաքե-
լոյն . վասն ո՞ն ։

Ա՛յսօր տըրտմակա՛ն եւ գիշերաւ
յի՛ն լուծան երկունք ծնընդեան
նախամօրն . քանզի զծնեալն մար-
մնով 'ի մահ եւ յապաւանու
թիւն , վերըտոյն ծնանի՛ հոգին
յորդիս լուսոյ հօրն երկնաւորի .
վասն ո՞ն ։

Ո՛ր համագոյ՜դ ես հօր եւ որ-
դւոյ , սնծառաբար բըղխումն 'ի
միշտ եէն . ա՛յսօր բըղխեցէր ջուր
կենդանի՛ յերուսաղէմ . հոգի՛ս առ-
տուծոյ ողո՞ւմեա՛ն ։

Հոգիդ ճըշմարիտ ո՞ր զատուա-
ծոյնին ըզհրամանտն . քո զառանձն
գաւթեան լըցեր , արբուցանե՛
լով աշակերտացն ըզպարարոն-
թիւն քո՛ 'ի սուրբ վերնատանն .
ողո՞ւմեա՛ն ։

Ո՛ր առաքեցար 'ի հօրե՛ կենդա-
նարար վըտակ եւ լըս ճըշմարիտ .
արբուցանելով նոթօք որդւոց սի-
ռիկի զսւղիւս փաթիւթեան . ո՛ւ
ղո՞ւմեա՛ն ։

Ո՛ր կատարեցեր ըզխափանգ ցան-
կութեան սըրտից նոցա . ո՞րք ըս-
պատեալ մընայնի մեծի՛ գալըս
տեան քո՛ 'ի սուրբ վերնատանն .
ողո՞ւմեա՛ն ։

Ո՛ր 'ի թե՛ւս թե՛թեւս ան-
նիւթ սաւառնեալ եւ հրացայտըդ
սեւրոյեից վերանըստեալ տեսչու
թեամբ խնամես զարարածս . հո՛ւ
գի՞ւրդ սո՞հրբ օրհնեալ ես յարա-
րածոյ քոց ։

Ո՛ր սքանչելապանցած հրանալի՛
ձայնիւ ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ
միշտ փառաբանիս , եւ քաղցրու
թեամբ հայիս յարարածս . հո՛ն ։

Ա՛յսօր աստուածայնին տեսչու
թեամբ 'ի վերնատունըն հընչեալ
հոյմաձայն հընչմամբ , եւ զառաւ-
քեալըն արբուցեալ բաշխեցար
յարարածս . հո՛ն ։

Ո՛ր տիրակա՛նս առ 'ի քէն կար-
գեալ տընտես բնութեան մերոյ ,
խմաստութեամբ ըզպարտիս եթող
քոյոց պարտապանաց . թող եւ ըզ-
մեր ըզյանցանս ողորմութեամբըդ
քո՛ քրիստոն ։

Ո՛ր զպատմու՛ճանն առաջին զոր
զգեցուցեր օծմամբ հոգւոյն , մեր-
կացաք մեղօք ըստ նախահօրն
պատրանաց . զգեցո՛ւ ըզնոյն վերբա-
տին ողորմու ։

Յատուածոյնին կայծակնունն 'ի
սրովբելոյն անհըպելին , անմարա-
պէս մերձեցար գո՛ւ պարտապան
քո՛ւմ խորհըրդոյ . շնորհեա ըզնոյն
մարտութեամբ 'ի թողութիւն մե-
ղաց մերոց ։

Ո՛ր վառեցար 'ի յարիւնցն եւ ո՛չ
կիպար ըստ մորենոյն . ո՞յլ ետողր
ըզհանցն կենաց կերակուր բանա-
ւորաց . բարեխօսեա՛ առ քրիստոս
ջընջել ըզդիւր մեղաց մերոց ։

Ը՛զհանցն երկաւոր օրհնեցէր
ընդ հըրեշտա՞կս , ո՞ր միայն է՛ թա-
ղանոր փառաց ։

—
ապշ

Ձորդին միածին գոհութեամբ
բարբառեցէ՛ք, որ եկն եւ փրկ-
կեաց ըզմեզ :

Ձմրխիթարին սուրբ զհոգին ա-
մենայն շունչք բարբառեցէ՛ք, որ
լուսաւորեացն ըզմեզ :

Հոգի իմ յամենայն ժամ զքեզ
փառաւորէ՛ տէր . փառն զի ըստ եւ
հրամանըք քո՛ ի վերայ երկրի :

Հոգի՛ քո սուրբ եւ բարի զէն
ինձ քրիստոս եղիցի յամենայն
ժամ ընդդէմ թընամուրն հակա-
ռակողին :

Հոգւոյն սրբոյ հովանացեալ զքեւ
անտուածածին, մայմնացեալ հօր
հաճութեամբ զորդին միածին մեզ
՛ի փրկութիւն :

Այսօր գաբրիէլ ցընծոթեամբ
երգեաց սըրբոյ կուսին անւտիս
բերկրեաց անւելով . որ ծնեալ ըզ-
փրկիւն ա՛նձանց մերոց :

Անբաւելին երկնի եւ երկրի, ՛ի
կուսական արգանդէ՛ մեզ կեանք
յայտնեցաւ . անտըւա՛ծ այցելու
մարդկան :

Յառաջընթաց փայլումըն լուսաւ
տեսիլ աստեղն, մոգո՛ւցըն հետեւ
ւերլով նըշանի՛ն ծընուեց ան-
տուածորդւոյն :

Անբարձրանկան բանին հօ՛ր
բէնախորան, տաճար եւ առաւ
գաստ, տեղի ա՛նտանելի լուսոյն .
զքե՛զ մեծացուցանեմք արժանաւ
պէս երգով անտուածամայր եւ կոյս :

Յորմէ կենդանատեղծեալք յանեւ
ղէն հաստեցան ամենայն եղաւ
կանքս, անսերմնապէս տըղայացաւ
յորովայնի՛ք քում, եւ ծընաւ առ
՛ի քէն մայմնացեալ անտըւա՛ծըն
բոլորից . զքե՛զ մե՛ :

Յորմէ զարհուրեալ գոյնյին դա՛ք
վէրին զըւարթնոցն, տըղայապէս
առ ընկալեալ բարձեր ՛ի գիրկս, եւ
արբուցեր որպէս մայր բտացողին
ըզքեզ ըզկուսակսն քո՛ սուրբ ըզ-
կանթն . զքե՛զ մե՛ :

Ի խաչանիւ փայտէն դըլըրդե-
ցան դըժոխք . զօրութեամբ սուրբ
հոգւոյն նորոգեցաւ երկիր . ո՞վ է
սա որ խափանեաց ըզմահ :

Հրեշտակն անւետէր կուսին մա՛ւ
րիամու, սա՛ է՛ ՛ի սկըզբանէ բանն
որ յառաջ քան զյաւիտեանս որ-
դին . սա է թագաւորն որ խա :

Յարեա՛ճ յաւուր երրորդի . վէ՛-
մըք պանտառեցան երկիր շարժե-
ցաւ սանանեցան դըժոխք . սա է
կենդանին յաւիտենից քրիստոս :

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Ո՛ր արարչակից ես հօր եւ որդւոյ,
որով կենդանաճեալք ՛ի ջո՛ւրս
արարածք . ա՛յսօր որդիս անտու-
ծոյ ծնանիս ՛ի ջո՛ւրց . հոգի՛ս ան-
տուծոյ ողորմեա՛ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ո՛ր փառակից ես հօր եւ որդւոյ,
եւ քընեւս ըզխո՛րս անտուծոյ .
ա՛յսօր խորագէտս իմաստից զյի-
մարս աշխարհի արարեր . հոգի՛ս
անտուծոյ ողորմեա՛ :

Ո՛ր անբընինդ ես յէնութեան
համագոյ երրորդութիւն . երեք
սըրբեան մի տէրութիւն միով
բնութեամբ անտուածութիւն . ըզ-
քեզ բարբառնեմք անտըւա՛ծ հար-
ցըն մերոց :

Ո՛ր ես պատճառ որդւոյ ծնընդեամբ
հայր յառաջ քան զյաւիտեանս .
յորմէ հոգիդ ճառագայթեալ ա՛ւ
նորիւ բաժանմամբ . ըզքեզ բարե :

ծնն

խաչ

ած

հրց
դի

Ո՛ր էակիցդ ես հօր որդի լընս 'ի լուսոյ ծագումն անճառ, անեղան կից սուրբ հոգիդ հօր եւ որդւոյ հաւասար. ըզքեզ բարե:

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արաւքէր զբրդխեանն 'ի հօրէ:

Այսօր ամենայն հոգիք բանաւորաց, սուրբ զհոգի՛ն ճըմարտութեան. որ բոցատիպ լեզուօք անհեղադո՛չ սաստիկ հողմոյ հրնճամբ իջեալ 'ի յե՛րկնի՛ց. օրհնեցէք 'ի ձայն գոհութեան բարձր արաւքէր ըզնա յաւիտեան:

Այսօր քահանայք եկեղեցւոյ, սուրբ զհոգի՛ն կենդանարար որ բաշխէ՛ առատապէս զբաղմապաւտիկ պարգեւս յեկեղեցիս անդա՛րձրո՛ց. գովեցէք հոգեւոր երգով բարձր արաւք:

Ըզքեզ աստուածածին, անբիւր անընդուն լուսոյն, որ լուսաւորէ զհաւատացեալս. միաբանաւ կան ձայնիւ երգով մեծացունցան եմք:

Դու պարծանք կուտութեան մարդկան. դու ուրախութիւնն հրէշտակաց. դու բարձող անիծիցն. վասն որոյ ըզքեզ աստուածածին մեծա:

Դու ճըմարտ արեւելք արեգաւկանն անդա՛րտութեան. յորմէ՛ ծաղեանց փրկութիւն տիեզերաց. միաբանական ձայնիւ երգով մեծացունցանեմք:

Ազգբուր կենաց բաշխող շնորհաց հոգիդ իջեալ 'ի բարձանց. զանապանհան պարգեւքս քո՞ բաժանեցեր յառաքեալս:

Ո՛ր 'ի վերայ ջուրցն գոլով ստեղծանէ՛ր զարարածս իջեալ 'ի ջուրս

աւազանի՞ն ծնանին որդիս անտուծոյ:

Ո՛ր զարդարեալ նորոգես միշտ ըզնոր քո զեկեղեցի. պէս պէս շնորհաց քոյ պարգեւօք փայլին մանկունք սորա:

Հոգիք հրեղինացն այսօր տօնէն ընդ մեզ ըզգանլուստ հոգւոյն անտուծոյ:

Տեսանալն յառաջ նըշանակէր զառատաբո՛ղիս վըտակ խմատից 'ի մեզ հեղեալ 'ի հոգւոյն:

Վեմքն հաւատոյ զմայլեալ անմահանքն բաժանկան այսօր բաշխէր ծախուեաց:

Գետոցս այս գնացիւք ցընծայ քաղաքն աստուծոյ սիրելի մայր եկեղեցի:

Վասն որոյ եւ մէք երբեակ եւ մի աստուածութեանն երգեմք ըզփառս 'ի բարձունս:

ԿԱՆՈՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԻ ԱԻՌԻՐՆ

ՁԱ՛ՆԸՍԿԸԶԲՆԱԲԱ՛Ր բըզխումն 'ի հօրէ զհոգի՛ն ճըմարտ. որ հրնճամբ ձայնի էջ 'ի վերնադռնն այսօր նըմա՛ն սաստիկ հողմոյ. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով:

Ձհամագոյանկիցըն հօր եւ որդւոյ զբաշխողն շնորհաց. որ 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ անաբերոյն. զոր փառ:

Զաղբիւրն խմատութեան ըզկաւ տարեանն անձնաւորութեամբ . որ խօսեցաւ յօրէնս եւ 'ի մարգարէս եւ յաւետարանս . զոր փա՛ :

Այսօր ցընծան զանք առաքել լոցնն գալընտեամբ հոգւոյն սաւ տուծոյ . զոր մըխիթարեաց փոխանակ բանին մարմնացելոյ եղեալ ընդ նոսա . փաւըն տացուք նըմս որբանսաց ձայնիւ :

Օրհնեմք ըզբեզ անըսկիւրն հայր որդւոյդ միածնի , զոր առաքեցեր 'ի գարնոնմըն մոլորեալ ոչ խարին . զարձո՞ եւ զմեզ 'ի մեղաց որդւոյ քո չարչարանօք :

Գովեմք ըզբեզ բան եւ լոյս որ զտիրանիան քո պատկեր լուսով ճրագի քո գըտեալ վերականգնեցեր . կանգնեա՞ զանկեալքնս մեզօք քոյին սուրբ չարչարանօք :

Բարեբանեմք զփառակիցրդ հօր զհոգիդ ճըմարիտ . որ նորոգեցեր ըզհնացեալքս մեզօք հընոյն անգամայ . նորոգեա՞ եւ զմեզ 'ի մեղաց նորոգութեամբ քո շնորհաց :

Ուրախացիր բարձրելոյն հովանաւ ցեալ զօրութեամբ , եւ բնական բան սուրբ հոգւոյն որով ծընար զբանն անտուած . բարե՞ խօսեա վասն մեր աստուածածին մանրիա՞մ :

Զանըսկիւրն աստուած զհայրն ամենակալ բարեբանեցէք ընդ զւարթունս երկնից :

Զառ 'ի հօրէ՛ ծընեալ զորդին միւս ածին բարեբանեցէք հրեշտակային ձայնիւ :

Եւ զնորոգող սուրբ զհոգին ձայնիւ ցընծութեամբ բարեբանեցէք անլըռելի ձայնիւ :

Անըսկիւրն անտուած եւ թաղաւոր երկնաւոր . բարեբանեալ 'ի զօրաց անմահից երկնաւորաց . ըզբեզ օրհնեմք հայր անըսկիւրն :

Խոնարհեցա՛ր 'ի բարձանց վասն մերոյ փրկութեան . արձակի՛չ կա՛ պելոց եւ բըժիշկ հոգւոյ մերոյ . ըզբեզ գովեմք որդիդ միածին :

Որ եակիցդ ես ընդ հօր եւ փառակից միածնիդ . բաշխող պարգեւաց եւ տըւող ողորմութեան . ըզբեզ բարեբանեմք սուրբ հոգիդ ճըմարիտ :

Որ ըզհօր աստուածութեան քո բրիստոն բորբոքեցեր ընդ տիեզերս ամենամայն , բոցակիզեալ ըզբընտութիւն թըշնամոյն :

Ի՛ յայդւոյն անմահութեան եղեմայ ճանակեցին զասք առաքել լուս . զբաժակ կենաց քոյ տէր եւ մեզ արբուցին :

Զտաճար անապակա՛ն բանին հօր բարեբանե՛ն զասք հոգեզնա՞մայն . գովեմք եւ մեք ձայնակցելով երկնայնոցն :

Ա՛ստուածատունի խընկաբեր ծառ յանուշահոտ բուրաստանէն , որ 'ի գնա՞ցս հոգւոյն վըտակաց տընկեցար , եւ զանմահութեան պըտուղն 'ի ժամու ետուր մեզ . վասն որոյ ամենեքեան ըզբեզ միշտ մեծացոցանեմք :

Զանապակա՛ն բողբոջն յաստուածային գրախտէն յորովայն քո տընկեալ բըղիւնցե՞ր յարմատոյն յեւսեոյ ծաղիկ վայելուչ կըստական ծընընդեամբ . վասն որոյ ամենեքեան ըզ :

Յարիւնցն լուսոյ ծագումն 'ի քեզ վառեաց ըզճրանգ մարմնոյն լոյս աշխարհի. որով գտեալ զպատկերն իւրական, զոր վերստին նորոգեաց յառաջին կերպարանն. վասն որոյ բարեխօսեա նորոգել զվեղ 'ի հնու թեկէ՝ մեղաց:

Ծնն

Մառ կենաց տընկեալ յազին սուրբ կոյս. որ ըզհայրածինքն բըղխեցեր ըզծաղիկ. եւ ետա՞ւր 'ի ժամու զծրդին պըտուղ մարդկան. զորոյ զմարմնն ճաշակեալ անմահ հայտն յուսով. վասն որոյ օրհնաւ բանեմք ըզքեղ յառա՞ւր քո ծննդեան:

Բանաւոր երկիր տիրուհի. եւ անդատան մարութ 'ի ժշոյ մեղաց. որ ըզլոյսն երկնային սուանց սերման ծընար. որով զկենացն ետուր ըզհաց սովեալ բնութեանս. վասն որոյ օրհն:

Ամպ թեթեւ յերկրային ցանկու թեանց սուրբ կոյս, եւ վառարան աստուածային բոցոյն. որ ըզցօ՞ղն հայրաբնու շնորհեցեր 'ի բանական երկիր. որով բնութեանս բուսան արդարութեան սուրբ բոցք. վասն որոյ օրհնարանեմք ըզքեղ յառա՞ւր քո ծննդեան:

Հան

Եանւոյն վիմաճին անբեր յորդատ. բարունակ ծաղկեալ անգի վայելուչ սրովէ՝ հողեղէն. բան բնուոյ բանին տուն տնօրէնութեան տաղաւար հոգւոյն. ան ծընեալն 'ի քէն միշտ բարեխօսեա անգափար հայցմամբ. շնորհել զթուղութիւն մեր նընջեցելոցն:

Փափկութեան դրախտին բացող բանալի. քրիստոսի բարձող նըմանող երկնից. սափոր ոսկեղէն լի

մանանայիւ. դաւադան ծաղկեալ յարմատոյն յեսեսոյ տաճար լուսոյ մայր. ան ծը:

Յօղ քայլըրածաւալ ցանկալի զուարթնոցն. նիւթեղէն սրովէ՝ գեղ մարգարտայիւլ հիմն եկեղեցւոյ. մաքուր անմահն անպ հովաւ նաւոր սուրբ կոյս մարիամ. ան ծընեալն 'ի:

Աստուածածին խորան լուսոյ անխայրածակ արիւնցն կենաց. որ եղէ՞ւր արեւելք արեգականն արդարութեան. եւ նըստելոյս 'ի խաւարի լոյս ծագեցեր. վասն որոյ անմենեքեան ըզքեղ միշտ մեծացուցանեմք:

Անպարան տաճար եւ մորենի անկիւղէլի. որ զսնե՞լ հո՞ւր սուտուածութեանն 'ի քեզ ստիճալ կրեցեր. որով բնութեանս կիւղեալ շիջաւ կրից բոց. վասն ո:

Անդանի տապանակ կոտորանն նոյն նորոյ ուխտիս. որով ե՞ւր յերկիր անէտեաց հորդեալ հոգւոյ 'ի քեզ տըրանդեալ բանին. վասն որոյ ամե:

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ:

Այսօր բըղխեաց ջուր կենդանի յերուսաղէմ յորմէ լըցան գետք աստուածայինք. եւ ընթացեալ արբուցին տիեղէրաց զբառանկտանկ անբեր բնուոյ. փառքս տալուք նըմա սըրբասաց ձայնիւ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Այսօր ցօղով իմանալեալ յամպոյց հոգւոյն զուարթացան բոցք եկեղեցւոյ. պարարտացան դաշտք արդարութեամբ եւ գեղեցկացան սանապաք մաքուր կուսութեամբ. փառքս տա:

ած

հրթ
բ4

Անեղանեկի՛դ աստուած եւ եւ
զեւոյս եակ, որ առաքեցեր յաշ-
խարհ զանեղակից քո՛ զհոգի՛դ ՚ի
փառքս միածնի ուրդւոյ քո՛. օր-
հնեալ ես տէր անտըւած հարցն
մերոց։

Ծագումն ՚ի հօրէ՛ անձառ ծննդ-
դեամբ, որ ետող մըխթարիչ ա-
ռաքելոց քոց սրբոց զհոգի՛դ քո
տիրանից գողով. օրհն։

Հոգի՛դ աստուծոյ անեղ էող թիւն,
կատարեալ անձնաւորութեամբ եւ
կատարող բոլորից, ընդ հօր եւ
ընդ որդւոյ միանորեալ բնու-
թեամբ. օրհն։

Դ

Ըզտէր. Ամենայն հոգի՛ք զհո-
գին սուրբ գովեցէք. զէակիցն
հօր եւ որդւոյ երեքսրբեան ձայ-
նիւ։

Ըզհո՛ւրն երկնային զարկեալ բաւ-
նին յերկիր բանաւոր, որ մըխը-
տեաց այսօր զառաքեալն ՚ի սուրբ
վերնատանն. ամեն։

Զերոյն ՚ի հօրէ՛ զանա՛ տաբո՛ղիս
անբերն իմաստից, որ խօսեցան
ըզհին եւ զնոր օրէ՛նս աստուծոյ.
ամենայն հո՛ւ։

յեծ

Ուրախ լէր մայր լուսոյ մարի-
ամ, երկիր բանաւոր արեգակնն
օթարան. լէր բարեխօս վանն ան-
ձանց մերոց։

Խընդա՛ տանձար բանին աստուծոյ.
բարձող տըրսմութեան նախամօրն
էւայնի. լէր բա՛ւ։

Յընձա՛ իմանալն արեւելք. քան-
զի քեւ ծագեաց մեզ լոյս երեւոյց
բրինսոս. լէր բա՛ւ։

ողր

Իջէր տէր ողորմութեամբ քո՛
յաշխարհ, եւ ըզմեռեալ բընու-
թիւնս ՚ի կեանս վերանորոգեցեր։

Եւ լէր տէր սու հայր փառօք ՚ի յեր-
կինս, եւ մըխթարիչ առաքելոցն
առաքեցեր սուրբ զհոգի՛դ։

Բացէր տէր այսօր ըզգանձդ եւ-
կնային, եւ բաշխեցեր առանտա-
պէս պարզեալ աղքատ բընու-
թեանս։

տէր

Այսօր անբերն գիտութեան
բըղխեալ ՚ի սուրբ վերնատանն,
յորմէ՛ լըցան տիեզերք գնացիւք
գետոցն ոռոգմամբ։

Այսօր իջեալ ՚ի յերկիր հօր ան-
տիքն ՚ի բարձանց, տալ աւետիս ան-
զամայ զանալ յեղեմ վերջատին։

Այսօր իւրեղաց նոր սիոնի ուրդուք
իւրովք զոր ծնան, օճմամբ հոգ-
ւոյն նորոգեալ յորդիս լուսոյ եւ
տուրնջեան։

Այսօր ՚ի ձայն գոհութեան զհո-
գին ընդ հօր եւ որդւոյ, հոգիք
սմենայն օրհնեցէք զերեքսրբեանն
երգելով։

Այսօր ցընձամբ երկրաւորքս ընդ
գործատեան երկնայնոյն, եւ պարե-
տով ընդ հրէշտակս երդեմք ըզ-
փառս ՚ի բարձունս։

ԿԱՆՈՆ

ՎԵՏԵՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ա՛ՆՄԱՀԱՐԱՐ բաժանի հե-
ղեալէ՛ յերկնից սուրբ հո-
գի. զոր անբերն ՚ի վերնատունն
զա՛նք սուրբ առաքելոցն. օր-
հնեալ ես սա՛ւրբ հոգի՛դ ճըշմա-
րիւս։

օրհ
դէ

Առատապէս ծաւալեալ 'ի մեհէ
հոգիին կենդանի . քանզի անբեալ
ստաւքեղոյն եւ արբուցիւն տիեզե-
րաց . օրհն :

Այսօր մեծապէս ցնծան եկեղե-
ցիք հեթանոսաց ըզմայրեալք ու-
րախութեամբ 'ի քէհն կենդանա-
րար բաժակ . օրհն :

Անընկիղեն աստղւած սոլոր
հոգի . զմարդարեւութեանց նախա-
գնշանկուն արտաբայեալ լուսա-
զարդեցեր . առատապէս հեղեալ
յառաքեալն :

Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով
մեծածայն հընչմամբ 'ի բարձանց,
'ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրա-
զնեաց անկիղել զաշակեալ րտան,
մինչդեռ նրստէին 'ի սոլոր վեր-
նատանն :

Աննիւթական աղաւնի, անքն-
նելի սր քրննէ ըզխորս անտու-
ծոյ . զոր առեալ 'ի հօրէ պատմե-
ղահաւոր եւ ըզմիւսանպամ գա-
լ՝ ւստն . զոր քարոզելիս համա-
ղչակուն :

Օրհնութիւն 'ի բարձունս, ելլողին
'ի հօրէ հոգւոյն սրբոյ . օրով ա-
ռաքեալքն արբեցան անմահական
բաժակաւ , եւ հրաւիրեցին
ղերկիրս 'ի յերկինս :

Անքն յիմբեան, նոյն միշտ ընդ
որքն գտնեցաւ, աներեւոյթ ան-
ժամանակ, անալըսելի անփոփո-
խելի . եւ միշտ օրհնեալ է 'ի
յաւիտեան :

Առանց որբախութեան, առանց
որպիսութեան, առանց տեսու-
թեան, անշօշափելի . եւ միշտ :

Տէր առաքիչ, որոյնչ, տաճար առ-
նէ ինքն ինքեանն, առաջնորդէ

զօրանցանէ, որպէս եւ կամի՛ բա-
ժանէ ըզնո՛րհն . եւ միշտ :

Համբարձաւ տէրըն մեր յերկինս,
անելով աշակերտացն, նրստարե-
'ի քաղաքից երուսաղէ՛մ, մին-
չեւ զգեհոնեցուք զօրութիւն 'ի
բարձանց :

Միարանեալ սոլոր առաքեալքն
միախորհ եւ միակրօն , միաբան
նրստէին 'ի սոլոր վերնատա՛նն ,
եւ ակն ռնէին դալստեան սոլոր
հոգւոյն :

Յանկարծակի եհան 'ի նմանու-
թիւն լուսոյ փայլման . եւ ե-
կեալ բնակեցաւ 'ի սոլոր առա-
քեա՛լն , մինչդեռ նրստէին 'ի
սոլոր վերնատանն :

Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դա-
տնցն հոգւոյ ստեղծողին երգեմք .
փա՛հաւորեալ է՛ զալուստ հոգ-
ւոյն սրբոյ :

Ընդ առաքելոց խնդիրցն այսօր
զուարճանցեալ վերանդնէմք հոգւով .
փա՛հաւ :

Աստանօր վերնատունս սիոնի՛ որ-
դիք նորոյ երգեցէք ձայնիւ վեր-
նոյն . փա՛հաւ :

Ի՛ ձայն ցրնծութեան ամենայն
հոգիք տացուք զմեզ նորոգողին
ըզիստս . փա՛հաւ :

Լոյս 'ի լուսոյ 'ի հօրէ՛ առաքե-
ցար եւ մարմնացար 'ի սոլոր կու-
սէն, զի վերջապիս նորոգեացես
զանդանեանն սոգամ :

Դու աստղւած 'ի յերկրի՛ երեւե-
ցար եւ ընդ մարդկան չորջեցար,
եւ փրկեցեր ըզտիեղերս յանի-
ծիցն ազամայ :

Քեզ 'ի յերկնից վեկայեալ հօր քո՛
ձայն . ասէ գո՛ւ է իմ որդի . եւ սոլոր

հոգի՛ն ըզբեղ յայտնեաց աղաւ-
նակերպ երեւմամբ :

հան

Հայր անըսկիզբն արարիչ յաւի-
տենից , առ քեզ կարգամբ եւ պա-
ղատմբ . հանգո՞՞ն զնրնջեցեալսն
մեր 'ի սուրբ անուանից քո :

Ո՛րդիդ միածին էակից հօր եւ հոգ-
ւոյ . 'ի միւսանգամ քո գալլու-
տեանն հանգո՞՞ն զնրնջե :

Հոգիդ ճըշմարիտ փառակից հօր
եւ որդւոյ . աղաչանօք աստուա-
ծածնին հանգո՞՞ն զնրնջե :

ած

Ա՛նըսկիզբն աստուած անհա-
սանելի բնութիւն եւ հանդու-
ցեալ 'ի հրեղէն կառս . վստն որոյ
գովելով ասեմբ , ծրհնեալ ես հայր
անըսկիզբն անստեղծ :

Մարգարտատեալի եւ ծիրանաղ-
գեաց հրաշափառագոյն կոյս . զոր
անեալ որդւոյ վերափոխեալ գա-
սեաց յանպատում 'ի կեանս . վստն
որոյ գովելով ասեմբ , ծրհնեալ ես
որդիդ միածին անստեղծ :

Ա՛նհասանելի՛ հոգւոյն զօրութիւն ,
որով փարեալ համատարած ըյտն
ըզիլուսական անծամբն . վերափո-
խելով յանպատումի եւ յանհա-
սանելի՛ եւ յանանց ըյտն . վստն ու-
րոյ բարեբանելով ասեմբ . ծր-
հնեալ ես հոգիդ ճըշմարիտ անստե-
ղծ :

խաչ

Լ՛ուսաւորեալ երուսաղէմ զար-
դարեալ զամուրքս քո . քանզի մեր-
ձեցաւ առ քեզ փեսայն երկնա-
ւոր . փրկութիւն քեզ շնորհելով
պըսակեալց սքանչելի փառօքն
իւրովք :

Այսօր ծագեաց քեզ գըշխոյ գոնս-
տըր սիովնի արդարութեան անբե-
զակըն բրիտան . եւ սրբուցան

ըզբեւ շընորհք սուրբ հոգւոյն
մեծապէս պարգեւօք :

Այսօր ցընծա՛ սուրբ սիովն մայր
եկեղեցի . փայլեցո՛ զմանկունքս քո
որպէս զարեգակըն . զի՛ անձա՛ռ
խընդունութեամբ լըցոյց ըզբեղ բրի-
տոն թանգաւորն :

Փառք քոք եւ որդւոյ եւ եղբայրս սրբոյ :

Ա՛նժամանակ որդի՛ միածին . ըզ-
խոստացեալ պարգեւս ա՛ւետեացն
'ի վերնատունն անարտեալ լըցեր .
անատանպէ՛ս հեղեալ յառաք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեաց :

Ա՛մենակալ հայր երկնաւոր . զան-
բաժանելի լուսոյդ ըզծանդունմն հո-
գեղինացըս շնորհեցեր . անատա-
պէ՛ս հեղեալ յառաքեալսն :

Ա՛նձառելի՛ բըղխումն 'ի հօրէ՛
հոգիդ ճըշմարիտ , այսօր 'ի վեր-
նատունըն խորհրդոյ խոնարհեալ
հանգեար յառաքեալսն . անստե-
ղծ հայրցն մերոց :

Ա՛նբըննելի՛ խորոցդ անստեղծ քըն-
նող ընդ հօր միւսնոր , այսօր 'ի
հրեղէն թեւոյն խոնարհեալ
հանգեար յառաքեալսն . անստե :

Ա՛նըստա՛ռ աղբիւր լուսոյ՛ սուրբ
հոգի , այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեար յառաքեալսն .
անստեղծ հայր :

Ը՛ղտեր ծրհնեցէք բարձր արա-
րէք զհոգի՛ն ճըշմարիտ :

Ո՛ր անձա՛ռ խոնարհութեամբ հան-
գեաւ յառաքեալսն . պանծալի՛ ար-
փա՛փայլ պըսակ եղեալ 'ի նոսա՛ ,
բարձր արա՛ :

Ո՛ր զանձառելի՛ խորհուրդ երրոր-
դութեանըն յայտնեաց նոցա՛ . ի-
մաստո՛ւթեան աղբիւր կենդանի
բըղխեալ 'ի նոսա՛ . բարձր արա՛ :

հր
ակ

դ

ձեռ

Նոր խորանիդ անդալանն անդարութեան նոր օրհնութիւնս տանցուք, եւ անդալան բարեբան նեւցուք :

Նոր տաճարիդ անձառ լուսոյն օր 'ի հօրէ՛ նոր երգս երգեսցուք, եւ անդալան բարե :

Ջնոր խաւնարանըդ հրաշալի նոր խաւնարան բանին եւ մարմնոյն հոգեւոր երգով բարեբանես :

որ

Ար 'ի հայրանիւն խելութենէն յառաջ բրդիտեալ անգլիւս լուսոյ եւ ճառագայթարձակ լուսովն զուարճացուցեալ լըցեր զառաքեալն. անդալանօք սոցա ողորմեա :

Ար գեղութիւն քո հրեղինացն հիւսցմամբ ցուցեր, նոյն ինքն իմանալն անտուածային լուսովն զուարճացուցեալ լըցեր զառաքեալն. անդալա :

Ար զաշխարհամանձ խաւարն 'ի սկըզբանն 'ի լոյս փոխեցեր, այսօր հրաշալի աստուածային լուսովդ զուարճացուցեալ լըցեր զառաքեալն. անդալա :

Ար հրաբորբօք ծաւարմամբ յառաջ խաղացեալ հոգիդ ճըմարփտ. եւ հրաժորան աստուածային լուսովդ զուարճացուցեալ լըցեր զառաքեալն. անդալա :

աբ

Ար 'ի հրացոյտ սաւանանթեւիցըդ վերանըստիս, այսօր 'ի դաւսրս հոգեղինաց անպատմելի սիրով հեղեալ 'ի յերկնից. օրհնեալ ես սուրբ հոգի՛ աստուած :

Ար 'ի հրեղէն լեզուացն եռահիւսեակ սրբաբանիս, այսօր 'ի շնորթոնքս հողեղինացըն հրաժորան հեղեալ 'ի յերկնից. օրհն :

Ար հրակերպիցն արփախալ բողով միշտ երեւիս, այսօր հողեղինացըն հրաճանակ բաժակ հեղեալ 'ի յերկնից. օրհն :

ԿԱՆՈՆ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ի՛ հարաշարժ անգլիւս անհատահոսրդ վրտակ, կենդանաւոր սուրբ հոգի, օրհնեալ ես լոյս ճըմարփտ :

Այսօր 'ի սուրբ վերնատունն եւ կեալ աստուած ճըմարփտ, հրաշալարդեաց զառաքեալն 'ի լոյս փառաց քոց հոգի :

Հրճուողական իւրեղութեամբ անակերտացըն լըցեալ, փառատրելով երգելն, օրհնեալ ես լոյս գեւրալանց :

Ի՞ համբառնալ բանին յերկնս եւ 'ի նրստիլ ընդ աջմէ հօր, զուարճացեալ առաքելոցն երկրպագելն. օրհնելով ըզհայր զառաքիղ բանին :

Հոգիք հրեղինացն այսօր տօնեն ընդ մեզ ըզգայլուստ հոգւոյն աստուծոյ :

Տեսանողն յառաջ նըշանակելի զառատաբոլիս վրտակ իմաստից 'ի մեզ հեղեալ 'ի հոգւոյն :

Վէմըն հաւատոյ զմայլեալ անմահական բաժանկան այսօր բաշխելի ծախաւանց :

Գետոցս այս գնացիւք ցընծայքալանն աստուծոյ սիրովն մայր եկեղեցի :

օրհ
ն

Վանն որոյ եւ մէք երբեակ եւ մի
աստուածութեանն երգեմք ըզփառս
'ի՞ բարձունս :

Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհ
հաց հոգիդ իջեալ 'ի բարձանց . զան
նապական պարգեւքս քո՞ բաժան
նեցեմք յառաքեալսն :

Ո՞ր 'ի վերայ ջուրցնն գոլով ստեղծ
ծանեիր զարարածս . իջեալ 'ի
ջուրս աւանդանի՞ն ծնանիս որդիս
աստուծոյ :

Ո՞ր զարդարեալ նորոգես միշտ ըզ
նոր քո զեկեղեցի . պէս պէս շնորհ
հաց քոց պարգեւո՞ք փայլին ման
կունքք սորա :

Իջեմք յերկնից միաձին անմեկ
նելիդ 'ի հօրէ հոգիանացեալ սուրբ
հոգւոյն , բանդդ մարմնացար 'ի
կուսէն :

Եկիր 'ի չարչարանս չարչարանացն
լուծիչ . ձեռք որ զերկինս արա
րի՞ն տարածեցեր 'ի խաչին :

Համբերեցեր վասն մերոյ փեր
կութեան . ըզմեռանիլ յանձն ա
ռէր կենդանատու մեռելոց :

Օրհնեմք ըզքեզ անեղ անըս
կիզքն հայր . անհասանելի եւ
փառաւորեալ յանմարմնոց զին
ուորութեանց :

Գովեմք ըզքեզ որդի՛ հօր արար
չակից բանդ , նորոգող եւ կեանք
ազգի մարդկան թագաւոր յա
ւիտենից :

Զքեզ բարեբանէն ամենայն ա
զնիք . միշտ ընջենաբուղիս անըս
պառ աղբիւր սուրբ հոգիդ ճըշ
մարտութեան :

Մի աստուածութիւն երրորդ
դուութիւն անբաժանելի , որ 'ի հրեշ
տակաց անդադար օրհնաբանիս :

Անմարմնոց զինուորութիւնք փա
ռաբանէն ըզքեզ , իշխան հայր
աստուծոյ :

Զորեքկերպեան կենդանիքն փա
յելուչ աղաղակեն սու քեզ , իշ
խանա՛կից որդի եւ բանդ աս
տուծոյ :

Իշխանութիւնք անթուոյց գովին
ըզքեզ , ամենասուրբ հոգի՛ եւ բո
լորի՛ց աստուծոյ :

Հայր անըսկիզբն բարեխնամ
մարդասէր . որ ստեղծիչդ ես հո
գւոյ եւ մարմնոց . յիշեալ զնրե
ջեցեալսն մեր եւ հանգո՞ ընդ
սուրբն քո :

Որդիդ միաձին որ գլխածդ ես
ան ամենեւեան . եւ խաչիւ եւ ա
րեամբ զնեցեր ըզքո՞ ժողովուրդս .
յիշեալ զգինս արեան քս տէր եւ
հանգո՞ ընդ :

Հոգիդ ճըշմարիտ որ աղբիւրդ ես
անընպառելի , եւ լոյսուցիչ ամե
նայն բարութեանց . յիշեալ զնրե
ջեցեալսն մեր եւ հանգո՞ ընդ
սուրբն քո :

Ո՞ր անտէս եւ անքրննիս քառա
կերպիցն վեհագոյն , 'ի փրկել
ըզմեղ եկեալ անմահից թագա
ւորն , օրհնութիւն անաբողին :

Առաքի՛ հրեշաճկանպետն առ սե
րովէն հոգեղէն . ասէ տէրն եւ
արարողն առաքեալն 'ի հօրէ մար
մանայ 'ի քէն փրկողն :

Մըկրրտի՛ 'ի յորդանան վերայելով
հօր եւ հոգւոյն . ողբանա՛ 'ի բար
ձունս երգեին մանկունքն օրհնու
թիւն որդւոյ դաւթի :

Ի՞ջ միաձինն 'ի հօրէ եւ լոյս փա
ռաց ընդ նրմա , ձայնք հընչեցի՞ն
սանդարամետք անդընդոց :

հան

աս

խաչ

Տեսեալ ըզլոյս մեծ հայրապետին
գրիգորի, պատմէ՛ր ցընծութեամբ
հաւանտացեալ արքային:

Ե՛կայք շինեսցուք սո՛ւրբ ըզխո-
րանքն լուսոյ. բանդի ՚ի սմա՛ ծաւ-
գեանց մեզ լո՛յս ՚ի հայնստան աշ-
խարհի:

Փառք Եւ որդւոյ Եւ հոգւոյն սրբոյ:

Համահաւաքեալ գո՛ւնդքք սըրբոյն
ի վերնատունքն խորհրդոյ, համ-
բարձմամբ աշանց սպանէ՛ին հոգւոյն.
օրհնէ՛լով ըզհայր զանաքո՛ղ բաւ-
նին:

Այժմ Եւ միշտ Եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ
կենդանաբար արելուր լուսոյ. ան-
մահական կենանց լուսով զարդա-
րեալ. որք օրհնէ՛ին ըզհայր զանաք-
ո՛ղ հոգւոյն:

Ա՛նեղանելի հոգիդ սո՛ւրբ որ
Ես ընդ հօր փառակից, Եւ էակից
դո՛ւր ծոցածին բանին. անհասան-
նելիդ աստուած հա՛րցըն մերոց:

Ո՛ր ՚ի քառակերպեալն աթոռըդ
բանդեալ հանդչիս, Եւ սըրբաբա-
նեալ օրհնիս ՚ի հրեղէն լեզուացն.
անհասան:

Ա՛յսօր մարգարայապէս աստուա-
ծաբար իջեալ ՚ի սո՛ւրբ վերնա-
տունն, Եւ ըզհրեղէն լեզուս բաւ-
ժանեալ հանգչելով ՚ի նոսա, ան-
հասան:

Ը՛ղտեր օրհնեցէք բարձր արա-
րէ՛ք զհոգի՛ն ճըշմարիտ աստուած:

Զմիխիթարիչ սո՛ւրբ հոգին որ փո-
խան միանին իջեալ ՚ի հօրէ, որ
հրանազարդեաց ըզսո՛ւրբ զառա-
քեալն. բարձր արա:

Զերկնային ծորանաքն հեղեալ ՚ի
սո՛ւրբ վերնատունն, որ աստուա-

ծաղարդ հրազնեաց ըզսո՛ւրբ զա-
ռաքեալն. բարձր արա:

Ա՛ստուածածին Երկնային գո՛ւն
աստուածային ճանիւնն անետարա-
նէր հրեշտակն. ուրախ լեր բեր-
կրեալդ տեր ընդ քեզ:

Ի՛քերովքէս բանդեալ ընդ հօր ան-
նապականաբար բնակի՛լ հաճեցան-
ի քում յորովայնի. ու:

Ո՛ր բոցեղէն սրովքէ՛լք շըրջափա-
կեալ պահելու, այսօր ՚ի մէջ մարդ-
կան ՚ի գիրկըս հոգեղնի՛ յայտ-
նեալ. ու:

Հոգիդ ճըշմարիտ որ զաստուա-
ծային ըզհրամանաքն քո զառանքն
զաւթեան լը՛ցեր, արբուցանե՛լ
լով աշակերտացն ըզպարարու-
թիւնն քո՛ ՚ի սո՛ւրբ վերնատունն.
ո՛ղ՛՛րմեա:

Ո՛ր սուրբեցար ՚ի հօրէ կենդա-
նաբար վրտակ Եւ ըյս ճըշմարիտ.
արբուցանե՛լով նոթօք որդւոց սի-
ովի զուղիւրս փանիկութեան. ո՛ւ
զո՛՛րմեա:

Ո՛ր կանաքեցեր ըզփափա՛դ ցան-
կութեան սրբոյն նոցա. որք ըս-
պանեալ մը՛նային մեծի՛ գալըս
տեանն քո՛ ՚ի սո՛ւրբ վերնատունն.
ո՛ղ՛՛րմեա:

Ո՛ր ՚ի թե՛ւըս թեթեւս ան-
նիւթ սաւառնեալ Եւ հրացայտիդ
սերովքէ՛ից վերանըստեալ տեսչու-
թեամբ խնամես զարարածս. հո՛ւ
գի՛՛րդ սո՛՛ւրբ օրհնեալ Ես յա-
րարածոց քոց:

Ո՛ր սքանչելապայծառ հրաշալի
ձայնիւ ընդ հօր Եւ ընդ որդւո՛յ
միշտ փառաբանիս, Եւ քանցրու-
թեամբ հայիս յարարածս. հո՛ւ
գի՛՛րդ սո՛՛ւրբ օրհն:

հրց
դ

դ

մեծ

ողբ

տէր

հմբ
դհ

Այսօր աստուածային տեսչու-
թեամբ 'ի վերնաստուներն հրեալ
հողմաձայն հրեմամբ, եւ զառա-
քեալսն անբողբալ բաշխեցաւ
յարարածս. հոգիս^սդ սո՛ւրբ օրհն:

Հոգին սուրբ էր միշտ եւ է եւ
եղիցի. ոչ բակրեալ եւ ոչ դադա-
րեալ. այլ միշտ ընդ հօր եւ ընդ
որդոց կարգեալ եւ թրեա^սլ, եւ
միշտ օրհնեալ է 'ի յանիտեան:

Էր միշտ ընդունող սրբող եւ
լըցողիչ աստուածացիցի^ս. եւ
միշտ ընդ հօր եւ ընդ որդոց կար-
գեալ եւ թրեա^սլ. եւ միշտ օրհն:

Մըշտաշարժ ինքնաշարժ ինքնիշ-
խան ինքնագործ ամենազօր. վասն
զի շնչէ ուր կամի, որքան անոր
ժէ, յորժամ եւ որքա^սն. եւ
միշտ օրհն:

Ինքն յինքեան, նոյն միշտ ընդ
որնս դասեցաւ, աներեւոյթ ան-
ժամանակ, անայլայլել անխոփո-
խելի^ս. եւ միշտ օրհն:

Առանց որքանութեան, առանց
որպիսութեան, առանց տեսնու-
թեան, անշջալիելի^ս. եւ միշտ:

Տէր առաքիչ որոշիչ, տաճար ան-
նէ՛ ինքն ինքեան, առաջնորդէ
զօրացողանէ, որպէս եւ կամի բա-
ժանէ ըզնո^սրհս. եւ միշտ օրհն:

Աեանք եւ կենդանարար, լոյս եւ
դոյնցողիչ լուսոյ. ինքն բարի
անգիւր բարութեան հոգի ուղիղ
անանջնորդակա^սն. եւ միշտ օրհն:

Հոգի զօրութեան եւ երկիւղի,
որով հայր ճանաչի եւ որդի՛ փա-
ռանորհ. որոց մի կարգ, մի պա-
տիւ, մի երկրպագութիւն, կատա-
րելութիւն սրբութե^սան. եւ
միշտ օրհն:

ԿԱՆՈՆ

ՄՆՆԴԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏԶԻ

Ա՛ՐԵԳԱԿԱ՛ՆՆ արդարու-
թեան ծագման արուսեակդ
անաւօտեալ, նախընթաց ճանա-
պարհի՛ն արդւոյն աստուծոյ անօրէ-
նութեան սուրբ յովհաննէս. առ
քրիստոս բարեխօսեալ վասն ան-
ճանց մե^սոյ:

Բարձրելոյն անձառ խորոց տեսա-
նող իմաստիւք հոգւոյն. 'ի յորտ-
վայնէ մաքրեալ տաճար աստուծոյ
եւ բնակարան սուրբ երրորդու-
թեանն. առ քրիստոս բա:

Գարբիէլ հրեշտակապետն առա-
քեալ առ զաքարիան. աւետարա-
նէլ ըզհրաշալի ծընունդ քո սուրբ,
յամուլ ծերոյն եղիսաբեթէ. առ
քրիստոս բա:

Գասապետն երկնից զօրոցն երեւ-
եալ քահանայապետին, յորժամ
մշտանէր 'ի սրբութիւն սրբոցն
խնկարկելով ըստ օրինացն 'ի տա-
ճարին. առ քրիստոս բա:

Եւ տեսեալ զանհիւթականն 'ի
ձեւ մարմնոյ յաջմէ սեղանոյն,
պակոնցեալ յերկիւղ մահո՛ւ սա-
սանելով, եւ հաստատուր բանիւ
հրեշտակին. առ քրիստոս բա:

Զգերանոյն քան ըզնութիւն լը-
ւեալ զեղանակ ծըննդեանն քո,
սոսկանցեալ հիմնայր զաքարիան,
եւ համրացեալ պատժիւր պապան-
ձեալ լեզուաւ. առ քրիստոս բա-
րեխօսեալ վասն ան:

որհ
ակ

Ե՛անկից բանն ՚ի հօրէ ի՛ջեալ յեր-
կնից ըզկնի ձայնիդ . ուստի զաբրիւ
է՛լ վերանաքէր զկոյսըն մարինմ
ան ամլութեամբ յղանցեալն ըզքեզ
յորովայնի . ան քրիստոս բարեխօ-
սեա՛ վասն ան :

Ը՛նդ ժամանէ՛լ ձայնի ողջունին մա-
րիամու ան եղևսսքեթ , խնայտացէր
ձայնդ ընդ անաջ բանին անտու-
ծոյ , յորովայնէ ամլոյն երկրորդա-
գեղնո՛ւ . ան քրիստոս բա :

Թանգանորն բոլորից պարածած-
կեալ յարգանդի կուսին , զոր ծա-
ռայդ հաւատարիմ տեսեալ հոգւու
վըն սրբոնով , եւ բերանով մօր քո՛
օրհնաբանէիր . ան քրիստոս բա :

Ժառանգանոր հին օրինացն ան-
դարութեան ընդ մարգարէիցն .
եւ նախաշնորհ հետեւողաց ան
ձողկ ճանապարհին նոր օրինացս
ընդ առաքելոյն . ան քրիստոս բա :

Ի՛ յանադատի հրէշտակական վա-
րուք բնակեցար ըստ եղևայնի . կե-
րակրելով մարտիս եւ մեղք վայ-
րենի . հի՛ն եւ նոր պատուիրանաց
օրինակաւ . ան քրիստոս բա :

Լոսապայծառ շնորհօք հոգւոյն
զարգարեալ ըստ ներքին մարդոյն .
խոկ արտաքուստ անմաքանկան ստե-
ւոյլն ծանկեալ ըստ տրխրագոյն
զգեստու նախահօրն . ան քրիստոս
բարեխօ :

Խորհրդով մաքրագունիւ անդա-
րապէս արինցեալ , ՚ի յօրինակ մե-
ռելութեան գօտի մաշկեղէն ընդ
մէջ ածեալ քո՛ երեւեցար . ան
քրիստոս բա :

Ծընընդեան հոգւոյն սրբոյ զորս
յադամայ յորդիս աստուծոյ , ՚ի
քէն ըսկիզն եւ օրինակ եղեալ ,

՚ի յորդանան մրկրտութեամբն յա-
պաշխարութիւն . ան քրիստոս բա :

Անրանպէտ թագաւորին երկնաու-
րի առաքեցար , պատրաստել ըզ-
ճանապարհս նորա՛ յոգիս մարդ-
կան ըստ ետայեայ քարոյելոյն . ան
քրիստոս բա :

Հուր կիզանող զմեղա մարդկան
գողշակեցեր զառաջին գաղութաւն
տեանն . իսկ դատողական հեծա-
նոցաւ մաքրել ըզկալ աշխարհի ,
ըլմիւտանգամ գալստեան խոր-
հուրդ . ան քրիստոս բա :

Ձայն բարբառոյ յանապատէ զքեզ
անուանեաց ետայնս . եւ հրէշ-
տակ տեսն անաջն առաքելով ,
ծանոց հոգւովն մաղարկան . ան
քրիստոս բա :

Ղեւտանկան քահանայութեանն
յաճարօնէ ՚ի քեզ կատարումն ,
եւ ճըճմարիտ քահանայութեանն
որ ՚ի քրիստոսէ , ՚ի քէն ըսկիզըն
հաստատութեան . ան քրիս :

Ճրանդ օրինացն մոլեմի ընտա-
տու տանն խարայելի , եւ իմանալի
արեգակահըն յառաջընթաց ան ՚ի
յերկիր ծագմանն ՚ի կուսէն . ան
քրիստոս բա :

Մրկրտել ըզբոլորից աստուածն
ան քեզ եկեալ հրաժարէիր , տե-
սանելով զգերանգայծառ ըյս ա-
տուածութեանն ընդ հողեղէն
բնութեանն զարուհակեալ . ան
քրիստոս բա :

Յորժամ էջ ՚ի յորդանան հուրն
անտուած ՚ի քէն մրկրտել , վեր-
նական իշխանութիւնքն գահի
հանեալ զանմանային նորահրաշ
տեսեամբն . ան քրիստոս բարե-
խօսեա՛ վասն ան :

Նոր հեղիան նախ դալատեանս
բարոյ ըստ հընոյն որ 'ի յերկրորդ
դին, արժանի եղեր լըսել հոյրա-
կան ձայնին ըզմիածնէն, դա՛ է որ
դի իմ սիրելի. առ քրիս:

Ենորհատուն արարածոյ որ 'ի հօ-
րէ հոգին ճըմարիտ. աղաւնա-
կերպ տեսլանմբ քեզ երեւեցան,
զաստուածութիւն իւր եակցին
յայտնեալ աշխարհի. առ քրիս:

Ար ըզխարացս անճառելի տնօրէ-
նութեանըն քրիստոսի ոչ լուծա-
նէիր. զհամադոյ երրորդութեանն
անճառորութիւն տեսանել 'ի
յորդանան արժանի եղեր. առ
քրիստոս բա:

Զար իշխանըն խաւարին յաշխար-
հական մեղաց ծովէս հալածեցան
ջրովըն յորդանանու, մըկըրտեալն
'ի քէն ըզգլուխ վնշապին 'ի նմա
խորտակեաց. առ քրիստոս բա:

Պարսպոյն ի մարգարեցն օրինա-
դրէր զգանն օրինակին. իսկ դու
ըզճըմարիտ օծեալն ըզքրիստոս ա-
նուանեցեր գանն աստուծոյ եւ
բարձող մեղաց. առ քրիս:

Զուր մաքրութեան 'ի քէն մըկըր-
տելոցն յարբումն իմաստոյ, ապաւ-
տամբացն յերկիւղ հատմամբ տա-
պարին, եւ խոնարհացն 'ի խրատ
իմաստութեան. առ քրիս:

Ռահ լուսոյ արդարութեան եղեր
անձուկ ճանապարհան. առաջնոր
դեցեր որդւոց մարդկան ելանել
յերկինս, անմարմնական վարուց
քոյ օրինակաւ. առ քրիս:

Սիրոյ անմահ եւ երկնաւոր սուրբ
փեսային եկեղեցւոյ փեսաւէր եւ
հրաւիրակ առաքեցար հարսին որ
դւոյ թագաւորին. առ քրիս:

Վարդապետին տիեզերաց աւան-
դեցեր զքո՛ւ աշակերտեանս, եւ ըզ-
լոյս զիշերային ճրագի քո՛ւ բանի
համայայծառ արեւականն աւեւ
տարանի. առ քրիստոս բա:

Տիրական սուրբ օրինացն եղեր
բարոյ առ օրինաղանցս. որով
մատնեալ բանտոյ եւ կապանաց
մոլեղնութեամբէն հերովդիաց. առ
քրիստոս բա:

Բամեալ իւնջոյս արբեցութեան
յաւուր ծննդեան մահաբերին,
ըզքեզ որ խայտալով ծննար տան-
րակդ անապանտի, կաքաւելով իւն-
դրեաց 'ի մահ դուստր հերովդիաւ
դաց. առ քրիստոս բա:

Յընծութեան աւետաբեր եղեր
հոգւոցն որք 'ի գըթոխ, կարսպետ
կրկին իջման տեան 'ի ստորին
կողմն երկրի, որով լուծան երկու-
նք մահու. առ քրիստոս բա:

Խիւթական մարմնով յերկրի յա-
շակերտաց քոյ պարսածակեալ. եւ
աննիւթական հոգւով ընդ քրիս-
տոսի յարքայութիւնն երկնից վե-
րախոնեցար. առ քրիստոս բա:

Ար յերկնային զօրս անմարմնոցն
նախ հեղեր առատապէս հոգիդ ճըճ-
մարիտ. զաստուածային եւ զդե-
րայոյն քո՛ւ իմաստութիւնդ. լի-
նել փառաբանիչ սուրբ երրորդու-
թեանդ. ընդ նոսին փառաւորներ
զերբեակ միմութիւնդ:

Ար զկերպանան աստուածային
ստեղծեալ երրորդութեանդ խոր-
հրդանկցութեամբ. զարդարեցեր
փըշմամբ շնորհաց քոյ կենդանա-
րադ. եւ ընդ ծնեալսն առ 'ի նմանե-
խօսեցար օրինօք եւ մարդարեւիւք.
ընդ նոսին փառ:

Ո՛ր յերկրորդի լինելութեանս յետ
յարութեան քում էակցին. մը-
տեակ 'ի վերնատունն դրօքըն փա-
կեղովք. շնորհելով ըստ առաջին
փրչմանն ըզբեղ մեռսասնից. առա-
քելոցն ասաց անէք հոգի սուրբ.
ընդ նոսին փառ:

հան

Յորժամ յերկնից գոչէ՛ փողն ազ-
գեցութիւն աննելով տիեզերաց
'ի գառաստանն անշաւոր. յայնմ
անուր անհղին յիշեա՛ տէ՛ճհր
է՛լ ըզմեր ըզնընջեցեալսն. է՛լ հան-
դո ընդ սուրբն քո:

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանըդ փայլին 'ի յարեւե-
լից. է՛լ զըզրութիւնըք հրաշնցն
բանին. յայնմ անուր անհղին
յիշեա՛ տէ՛ճհր է՛լ:

Զսրհնդեալ գողան արարածք 'ի
ձայնէ սրնլեագոչ փողն. յիւ-
ժամ հարկանէ՛ հրեշտակապետն
է՛լ կոչէ 'ի գառաստանն զանգս որ-
դոց մարդկան. յայնմ անուր ա-
հեղին յիշեա՛:

ած

Ո՛ր առաքեցեր զմիածինդ 'ի
փրկութիւն տիեզերաց. անեղ
էութեամբ եղանիլ մարմին 'ի
սուրբ կուսէն հայր երկնաւոր.
զոր առ քեզ ունիմըք բարեխօս
վասն անձանց մե՛րոց:

Ո՛ր զնախագրեալն առ 'ի քէն մար-
դարէիւք եկիր կատարել. անմայր
'ի հօրէ՛ անըսկըցեալքն լինել ան-
հայր 'ի սրբոյ կուսէն. զոր առ:

Ո՛ր 'ի լռումն անձաւից 'ի քէն յայտ-
նեալ ծածկեալ խորհրդոյ. 'ի քէն
մաքրելոյ երջանիկ կուսին հօր զօ-
րութիւնն հովանաւորեալ. զոր
առ քեզ ու:

Ո՛ր զնախաճօրն անիծից երկանց

լուծեր ըզգանտանիք. որ ըզտըտ-
մական տնջմանեաց ծընունդ ան-
նախաբար ծնանելով 'ի քէն. ան-
նա միշտ բարեխօսեա՛ վասն ան:

Ո՛ր 'ի սկզբանէ՛ իմաստութեամբ
հաստատեցեր զեկեղեցի՛ հօր իմա-
սութիւն. զոր նախանրկար տե-
սութեամբ նըշնակեալ մովէս
խորանաւն երկնահանգոյն 'ի սինա՛
լերինն, լուսաւորելով փառօքն աս-
տուծոյ:

Ո՛ր ըզխորհուրդ անապական տնօ-
րէնութեանըք քո՛ 'ի սրբոյ կու-
սէն. տըպաւորելով տապանակն աս-
տուածային ուխտի կտակարանաց
բանիդ աստուծոյ. փառաց անեղիդ
տեղի հանգըստեան:

Ո՛ր 'ի կեանս վերագործի՛ բնու-
թեանս դարձմամբն յորդանանու
օրինակեցեր. է՛լ ըզբընտութիւն
մահու է՛լ զըժոխոց կործանմամբն
երիքովի տապանակաւ խաչին հրա՛
շադործեալ նոր խորայելի. օրհնու-
թիւն քեզ տէր երգեսցեն մա՛ն-
կանք:

Փառք քո եւ սրբոյ եւ եղևոյն սրբոյ:

Փութացիր մեզ յօգնութիւն ան-
'ի վերստ սուրբ յովհաննէս, ան-
ռոքեալ եւ մարգարէ՛ եւ կարա՛
պետ է՛լ մըկրտիչ որդւոյն աս-
տուծոյ. ան քրիստոս բարեխօսեա՛
վասն անձանց մե՛րոց:

Ա յձմ եւ միշտ եւ յախառն յախանից:

Քահանայապետին քրիստոսի ո՛ր
'ի խաչին պատարագեալ. քահա-
նայդ ինքնանըէ՛ր մատո զպաղա՛
տանս, երգաբանիս է՛լ տօնողացս
շնորհել զբաւութիւն. ան քրիս-
տոս բարեխօսեա՛ վասն անձանց
մե՛րոց:

խաչ

հրց
դձ

Որ աւետանոր քում գալու տեանդ անաբեցեր զհրէշտակապետն գաբրիէլ, աւետարանել զաքարիայ գաւետեօք ծնունդ յաւանքն թաց կարանպետին քում յովհաննու. անգանօք տրա կեցո զմեզ տէր անտրւած հալցըն և մերոց:

Որ յարգանդին լըցեալ հոգւով երկրպագեաց քեզ յորովայն սրբոյ կուսին. զոր եսայնա վերան գոչեաց ձայն բարբառոյ յանապատէ որ պատրաստեաց զեկեղեցի հարաւն մաքուր սուրբ փեսային. անգանգ:

Որ բոցեղէն հոլք քրովեւին ոչ իշխեին հայիլ ի փառս անտուածութեանդ, սա հոլանիւթեայ գոլով բնութեամբ, միկըստեայ լըքեզ մարմնով ի ջուրոն յորդանանու. անգանգ:

Դ

Ըզտեր օրհնեցէք բարձր արարէք լընա յաւիտեան:

Որ աւետաբեր գալըստեան բանին առաքեցաւ ձայնն յանապատէ. ըզտեր օրհնե:

Որ սըրբութեանց սուրբ կուսան ծին որդին ի յամրոգւոյն հայցէր մաքրիլ յորդանանաւ. ըզտեր օրհնե:

Որ զծանկեալ խորհուրդ սուրբ երրորդութեանն կարանպետին յայտնեալ հոգին աղաւանկերպ իջմամբ. ըզտեր օրհնե:

մեծ

Առաւօտ խաղաղութեան եւ անոնսեակ զըւարթարար. այսօր մարիամ սրբոհւհին. ի փառքս քո քրիստոս ծագեաց մեզ լոյս յորդուոյն օրինաց. անգանգ քո երգով սոբօք լըքեզ և միշտ մեծացուցանեմք:

Դրանտ աստուածային եւ անլեւէք իմանալի. այսօր հրաշագեղ. ծնեալ ի յաննայէ ի մայրութիւն քո հրաւիրեալ քրիստոս որդի անտուածոյ. անգանգ:

Տապանակ տպրեցուցիչ եւ տան զաւար անբահաւեան անտուած ընկալ. այսօր մարիամ լուսնայածառ. միածին ծնունդ յայտնեալ ծնողաց. ի ծնողութիւն քո կոչեցեալ միածին որդի անտուածոյ. անգանգ քո:

Նրկեալ փեսայ անըստուեր լոյս իմանալի. որ ի յեղիկից իջեր ի սէր հարսին քո եկեղեցւոյ. զոր խօսեցան քեզ, բարեկամն եւ փեսաւերըն քո յովհաննէս. սորին մաղթանօք որդւոն:

Քանակերպին անհաս եւ անտէս ի սերովեւից, սըրբութեանց սուրբ եւ տէր բոլորից. խոնարհեցար ի յորդանան. հայցել լով ի ծառայէն, մաքրութիւն ջրոյ ի լուանալ ըզմէզ անամայ. սորին մաղ:

Որ յամրոգւոյն վերայեցար գառն անտուածոյ բարձող մեղաց. զոր գերազոյն արդարոց ծանուցեր մեծ ի ծնունդը կառնանց, եւ ճրագ օրինացն. որ եւ ի գըծովս լըք փրկական գալըստըն քո քարոզեաց. սորին մաղ:

Այսօր ցընծան հրէշտակք ի յերկինս, յիշատակաւ հողանիւթ հրէշտակին. որք համադասեալք ձայնին բարբառոյ, երգեն զօրհնութիւնըս հօր ի բարձունս:

Այսօր ցընծան հոգիք արդարոց, նահապետաց եւ մարգարեից. ձայնակից լինել մեծին ի ծնունդըս

որ

տէր

կանա՞հե՞նց, երգեն զօրհնութիւնս
որդւոյն միանձնի։

Այսօր ցրնծան դասք առաքելոցն,
տօնախմբելով զխնայատակ մեծի՝
մելլրտչն. որ առաքելոցն է ըս-
կիղքն եւ մարգարէից լըրո՞ւմն.
ընդ նոսին եւ մեք բրդխեցելոյն 'ի
հօրէ՝ երգեմք ըզվառա՞ր՝ բարձունս։

Մարգարէից գերազոյն եւ մեծ
'ի ծնունդըս կանանց. որ ըզտնօ՞-
րէնութիւն անտուածորդւոյն 'ի
յարգանդի ծանեար հոգւոյն. ա՛ն
զաչեա՞ զանտըւած վասին մանկանց
եկեղէցւոյ։

Յորովայնէ՛ յորովայն երկրպա-
ստի քրիստոսի. որ ըզհո՞ւրն անտը-
ւած մերով բնութեամբ մելլրտե-
ցեր 'ի յորդանան. աղա։

Կատարումն ծրինաց եւ նախաս-
կիղքն շնորհաց. որ հոգւոյն 'ի
գրծոխս քարոզեցեր ըզխրկութիւն
գալլատեամբն քրիստոսի. աղաչեա՞
զանտը։

Այսօր ցրնծայ եկեղեցի՛ 'ի հո՞
գեւոր հարսանիս. զոր պատրաս-
տեաց ձայն բարբառոյ՞ հարսն մա՛ն
բուր փեռայի։

Այսօր փեսաւէրն եւ բարեկամն
ընդ երկնաւոր փեսայի, միաւո՞ն
րեաց զեկեղեցի՞ փախադրելով 'ի
յերկինս։

Այսօր շնորհեցաւ մեզ դեղ կե-
նաց նշխարք սօրին ռսկերաց, 'ի
ձեռն տուր ըստանորչն հա՛ն
յանտանեայց աշխարհի։

ԿԱՆՈՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏԶԻՆ

ՉՄԱՐԳԱՐԵ՛ լարձրելոյն եւ
զթագաւորին՝ զինաւոր. որ
եւ 'ի ծնունդըս կանանց մեծ կու-
չեցաւ. յօրհնութիւնս հոգե-
ւորըս պատուեսցա՛ւք։

Ձմիւնձնին կարապետ եւ ըզբա՛ն
նին ըզձայն. որ յորովայնէ՛ զքրիս-
տոս յանա՞ջ գուշակեաց. յօրհ։

Ձյաննպատի բլնակիչ եւ շնոր-
հացն քարոզող. որ եւ 'ի գրծոխս
ըզխրկութիւն քարոզեաց. յօրհ։

Ո՛ր յորովայնէ՛ ընտրեցար յաս-
տո՞ւմէ՛ ծոյ քարոզող ճըմարիտ
որդւոյն աստուծոյ, տէ՛ր յովհան-
նէս. անդա՞դար բարեխօսեա՞ վասն
անձանց մերոց։

Ո՛ր յանապատէ՛ կոչեցար 'ի տեա՞ն-
սէ՛ն մելլրտել ըզնոյրից բար-
ձողն մեղաց, տէ՛ր յով։

Ո՛ր զմարգարէիցն ընկալար ըզպա՛ն-
սէ՛ն եւ ըզնորհըս ճըմարիտ
տուրք առաքելոցն, տէ՛ր յով։

Այսօր ուրախացեալ տուրք եւ
կեղեցի՞ քրիստոսի, տօնէ խըն-
դոնութեամբ զտօն վերինն երո՞ւ-
սաղէմի. սըբբասաց ձայնիւ փառաւ-
ւորելով ըզքրիստոս։

Այսօր համաձայնեալ որդիք սի-
ոնի՞ քրիստոսի, տօնիւ զուար-
ձանան որդւոյ անդրանկաց վե-
րի՞ն սիոնի. սըբբա։

Այսօր դասք անմարմնոցն երգս
անեալ պարե՞ն ընդ մարդկան,
զերգըս հոգեւորս յանմահ փե-
սայի՞ն յառազստ. սըբբա։

որհ
դձ

դկ

հըշ

աի
դի

հըշ

մրդ

Այսօր ցընծայ զուարճացեալ եկեղեցի հեթանոսաց, տօներով զյիշատակ մեծի՝ նահապետին եւ հօրին հաւատոյ անբանամոլ. օր հնեցէք մանկունք սիսիւնի զհայրն լուսոյ անկըռէլի:

Այսօր նոր իսրայել կոչեցեալ մարգարէիւքն առ աստուած, տօներ ցընծութեամբ ըզտօն հովուացն իսրայելին առաջնոյ. գովելով ըզգլուխ անկեան երկուց որմոյ յարմարութեան:

Այսօր ի՞նչ զլուսն լերանց տո՛ւն աստուծոյ հաստատեալ, որ եւ յաւէտ ո՞ղորտ յամպոյն հոգւոյն աստուածաբուրի անամտահոս անձրեւօք. բարեբանեալ զանգիւրն կենաց զարբոցանողն ծարսուեսց:

գրե

Այսօր զիմանալի լուսոյն ծագողն ի՞նչ խաւարի՞ նրատելոցս. զգրիւ գործոս սուրբ հայրապետն եկայք վերանայատուեսցուք:

Այսօր զանապական հոգւոյն պարգեւս բաշխող ո՞րդւոյ թորգումն, յորդա լուսոյ նովաւ ծընեալք, եկայք վերա՛:

Այսօր զաստուածային բանին պատմող ի՞նչ հայնատան անխարհի, անակերտեալ նրմա մանկունք, եկայք վերա՛:

Այսօր երգէ՛ եկեղեցի՛ որդւովք իւրովք ընդ հրեշտակս, յիշատակի՛ լուսաւորչի՞ն փառք ի՞նչ բարձունս աստուծոյ:

մկց

Երանելի՛ սուրբ մանկունքն որպէս քան նահատակք ետո՛ւն զանձինս իւրեանց ի՞նչ մա՞հ փոխանա՞յ որդւոյն աստուծոյ:

Եւ գիակո՞ւնք սուրբ մանկանցն

որպէս ըզծաղիկ նըռնեմանց հարեալ ի՞նչ կարկտէ՞, եւ անկեալ ի՞նչ սուրբ բեթղէ՛հմ:

Եւ հոգի՞ք սուրբ մանկանցն որպէս զերանս անգանեաց թռուցեալք ի՞նչ յերկի՞նս. եւ դա՛սեալք ընդ զուարթունս երկնից:

Այլիւ՛ր կենաց բաշխող շնորհաց հոգիք թլեալ ի՞նչ բարձանց. զանապական պարգեւս քո՞ բանժանեցէ՛ր յառաքեալս:

Ո՞ր ի՞նչ վերայ ջուրցն գողով ստեղծանէ՛ր զարարածս թլեալ ի՞նչ ջուրս աւանդանի՞ն ծնանիս ո՞րդիս աստուծոյ:

Ո՞ր զարգարեալ նորոգես միշտ ըզնոր քո՞ զեկեղեցի. պէս պէս շնորհաց քոյ պարգեւօք փայլին մանկունքք սորա՛:

Ո՞ր ի՞նչ հօրէ՛ առնքեցար մարգասէ՛ր կարող փրկիչ. եւ ըզմեղնեցեալ ըզմարդն բժշկեցէ՛ր. ողորմեա՛ տէ՛ր հրաժարելոյս զոր հրախրեալ առ քեզ կոչեցէ՛ր:

Ո՞ր ի՞նչ խաչն բեւեռեցար մարգասէ՛ր կարող փրկիչ. եւ ըզցօղ անապական արեանդ ցօղեցէ՛ր տիեզերաց. ողոր՛:

Ո՞ր ըզգըծո՞խ աւերեցէ՛ր եւ ըզգերեալսն փրկեցէ՛ր. եւ զարգելեալսն վերածէ՛ր ի՞նչ յոյս կենացն յաւիտեանց. ողոր՛:

Ըզքէ՛ղ աստուածածին, անլբիւր անըսաւ լուսոյն, որ լուսաւորէ՛ զհամատնացեալս. միաբանաւ կան ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք:

Դո՛ւ պարծանք կուտութեան մարդկան. դո՛ւ ուրախութիւն հրեշտակաց. դո՛ւ բարձող անի՛շ

հոգ

հան

ամ

ծիցն . վանն ուրոյ ըզքեզ աստուան
ծածին մեծա :

Դո՛ւ ճըշմարիտ արե՛ւելք արեգան
կանն արդարութեան . յորմէ՛ ծա-
գեանց փրկութիւն տիեզերաց . մի-
աբանական ձայնիւ երգով մեծա :

խաչ

Սո՛ւրբ զխաչ քո շնորհներդ զէն
եկեղեցւոյ քում սրբոյ . ուրով դա-
տանարտեալ պարտեցաւ թընա-
մին :

Սո՛վաւ պահպանեա՛ զժողովուրդս
քո՛ քրիստոս , ուրով երկընդամէք
քեզ ընդ հօր եւ հոգւոյն :

Ի՛՜քքեզ ապաւինիմք քրիստոս ուր
գալցոց եւ խաչիւ . ուրպէս զի փր-
կեցեա ըզմեզ յայնմ աւո՛ւր աւ-
հեղ ամենին :

Փառք քոք եւ սրբոյ եւ հոգւոյ սրբոյ :

Ո՛ր մոլեգնութեամբն հերովդիաց
ընկալար ըզվաճախ՝ խճան , եւ 'ի դա-
սըս հրեշտակաց վերակարգեցար ,
տէ՛ր յովհաննէս . անգագար բարե-
խօսեա՛ վանն անձանց մեծոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանս :

Ո՛ր մարգարեիցն իջելոյ 'ի գը՛նձ-
Ժոխս աւետարանեցեր ըզգալուստ
նորդոյն աստուծոյ , տէ՛ր յովհան-
նէս . անգագար բարեխօսեա՛ վանն
անձանց մեծոց :

Զուարճանաց այսօր եկեղեցի քո՛
քրիստոս 'ի սօնախորհրէ՛ւն զծր
յիշատակի կարանպետին քում յով-
հանն . սովաւ ըզքեզ միշտ օր-
հնեմք աստուած հարցն մերոց :

Ո՛ր մեծ 'ի՛ ծնունդըս կանոնց 'ի
քէն վիկայեցաւ , 'ի յորովայնե՛ւն
յառաջ գուշակեաց զանձաւ քո
զմարդեղութիւն . սովաւ ըզ :

Յօր վեցթեւեան սրովքէն ոչ իշ-
խեին հայիլ 'ի փառքս քո քրիստոս .

սա՛ արժանապէ՛ս ձեռնադրեանց
ըզքեզ 'ի յորձանսն յորդանանն .

սովաւ ըզքեզ :

Ը՛գտէ՛ր օրհնեցէ՛ք եւ բարձր
արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :

Գ

Զկարանպետին յովհաննու կատա-
րելով ըզյիշատակս . անգագար
ձայնիւ զաստուած հայր օրհնե՛ :

Զերանեալ միկրոտիմ մեծարելով
ըզտօնա . հոգեւորական ձայնիւ
ըզքրիստոս թագաւորն օրհնե՛ :

Յանապատի բարբառոյ ձայն , եւ
աւետանոր սրբայնութեանն . ընդ
նըմի՛ւն զճըշմարիտ սուրբ հոգի՛ն
օրհնե՛ :

Ա՛ստուածածին երկնային գո՛ւռն
աստուածային ձայնիւն աւետարա-
նէր հրեշտակն . ուրախ ըր բեր-
կեալք տէր ընդ քեզ :

Ի՛քքերովքէս բազմեալ ընդ հօր աւ-
նակականաբար բնակիլ հաճեցաւ
'ի քում յորովայնի . ու :

Ո՛ր բոցեղէն սրովքէիւք չըջանալ
կեալ պահիւր , այսօր 'ի մեջ մարդ-
կան 'ի գիրկըս հոգեղնի՛ յայտ-
նեալ . ու :

Ճրագ ճըշմարտութեան սուրբ
յովհաննէս միկրոտի , ուր ծագե-
ցաւ 'ի յերկրի . աղօթիւք սօրա՛
տէր լուր մեզ եւ ողորմեա՛ :

Մարգարէ եւ առաքեալ աստուած
որդւոյդ , եւ ձայն բարբառոյ անդ
արարող տիեզերաց . աղօ :

Ո՛րպէս զարնուեալին ծագեալ 'ի
յերկրի եղեւ կարապետ արեգա-
կանդ արդարութեան . աղօթիւք
սօրա՛ տէր լուր մեզ եւ ողորմեա՛ :

Ա՛ռաքեալըն յաստուծոյ կա-
րապետ մեծն 'ի մարգարէս մը-
կրոտիքն յովհաննէս . պատրաստէր

ձեծ

որդ

տէր

հրց
գծ

Ճանապարհս թանգաւորին յաւի-
տենից :

Վըլայեայ եւ ասէ չեմ ես քրիս-
տոնն , սյլ առանքեալ եմ առանջի
նորս . եւ հարսին եկեղեցւոյ փե-
տայ քրիստոս է անբայն երկնից :

Տեսանէր ըզյիսուս զն գայր առ
նա , աղաղակեաց եւ ասէ . ահա
գառն աստուծոյ ոյ եկն 'ի բառ-
նալ ըզմեզս աշխարհի :

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱԽՈՐԶԻՆ
ԵԼԱՆԵԼՈՑՆ Ի ՎԻՐԱՊԷՆ

Ո՛վ երջանիկ տէր սուրբ գրի-
գոր , սրբաւթեանցն պաշ-
տօնեայ եւ առաջնորդ բանաւոր
հօտի :

Ըզքեզ ունիմք բարեխօս առ յի-
սուս միածինն , եւ աղաչող վանն
քո՝ ուխտաւորացս :

Վանիսն խընդրեա ըզթողլ-
թիւն յանցանաց , 'ի քէն աշակեր-
տելոցս :

Ո՛վ երանելի տէր սուրբ գրի-
գոր . ըզքեզ ունիմք բարեխօս առ
քրիստոս վանն անձանց մերոց :

Ո՛ր 'ի միլութեանց բռնաւորին
ոչ զանգիտեցեր . ըզքեզ ու :

Ո՛ր ընդ անմարմնոյն գասս վերա-
կարգեցար . ըզքեզ ու :

Այրմատ ճըշմարտ աստուածաւ
յին օրիմանցն , եւ հաստատու-
թիւն հաւատոյ ազգի մարդկան
տէր սուրբ գրիգոր . 'ի մաղթողա-
կան աղօթս քո հայցեա վանն մեր
'ի քրիստոսէ :

Ընտրեալ յաստուծոյ քանանայաւ
պետ ճըշմանիմարտ , եւ հովիւ հո-
գեւոր բանաւոր հօտի տէր սուրբ
գրիգոր , 'ի մաղթո :

Պըսակ վայելչութեան եկեղեցւոյ
քրիստոսիմարտ , եւ առաջնորդ կե-
նացն յաւիտենից տէր սուրբ գրի-
գոր . 'ի մաղթո :

Ո՛ր քրիստոսանուէր կոյնամբն
ծագեցար որպէս զարեմ վակն ,
եւ ընտաւորեցեր ըզհայաստան
աշխարհս աստուածգիտութեամբ ,
տէր սուրբ գրիգոր . անգագար բա-
րեխօսեա վանն անձանց մերոց :

Այրեգակն անդարութեան 'ի
հայաստան ծագեալ պայծառացող-
ցեր սուրբ զէկեղէցի հեղմամբ
արեան սրբոցն . մաղթանօք սոցա
խընայեա 'ի մեզ պարգեւատու
բարեաց . եւ ողորմեա քո արա-
ւանդ :

Պանծալի սուրբ զմակօք հովիւ
քն զըւարթունք , հրով հոգւոյն
չիջողին ըզքոցն ըզկրակաղաչա
պարսնցն . մաղթանօք ա :

Պարթեւակն տեսանողին յա-
ռաջագոյն աղեղնութեամբ զհա-
ւատոյ որդին սրբոցն գրիգորի
պըսակաղարդ տեսեալ . մաղթանօք
սոցա խընայեա 'ի :

Ո՛ր կոչեցեր ըզհաւանցեալ քո 'ի
հարսանիս քո միածինն , ընդեւ
զբաժակն իմաստութեան 'ի ձե-
ռն սրբոցն գրիգորի . բարեխօսու-
թեամբ սորա ողորմեա մեզ աստու-
ւած :

Ո՛ր գերազոյն քան ընդնութիւն
չարչարանօք քո ընտրելոյն գարծու-
ցեր ըզմոլորեալ քո 'ի գիտութիւն
ճըշմարտութեան . բարե :

ՕՐԸ
ԲՃ

✠

ԳԼ

✠

ԳԼ

ԳԼ

հագ

Ո՞ր 'ի վերանն անդընդային ջանքեր նուրբ զգրուի վերապին, 'ի գբի ներքնամն իջմամբ նորին բարձրացուցեր զմեզ 'ի յերկինս. բա՛ն:

Ի՞նչ համբառնալ բանին յերկինս եւ 'ի նըստին ընդ աջմէ հօր, զուսրճանցեալ առաքելոցն երկրորդագէտն. օրհնելով ըզհայր զանաբօղ բանին:

Համահաւաքեալ գոհեղբք սըրբոցն 'ի վերնատունն խորհրդոյ, համբարձմամբ անցն սպանէին հուգւոյն. օրհնելով ըզհայր զանաբօղ բանին:

Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ կենդանաբար սուրբիւր լուսոյ. անմահական կենանց լուսով զարդարեալ. որք օրհնէին ըզհայր զանաբօղ հոգւոյն:

հան

Խընդրեմք 'ի քէն թաղաւոր փառաց փառանորդեալ 'ի զուարթնոց. ըզնընջեալսն մեր ընկալ մարդանէր տէր, եւ հանգստ ընդ սուրբ ընս քո՛:

Յորժամ գաս փառօք հօր գատել զերկիր արդարութեան արեղանին. ըզնընջէ՛:

Ի՞նչ նըստիլ քո յանունի գատաւոր անհեղ քրիստոս փըրկին մեր եւ յոյս. ըզնընջէ՛:

ած

Ա՛ստուածամբն սուրբ կոյս աննպական տաճար. անպարագիծ էին բոլորից բնութեանց լայնածաւալ տեղին. սյսօր ընդ բերկրան կան զուարթնոյն կրեցեր անետեօք զտէրըն տերանց 'ի քեզ. ա՛ն ո՞ր մաղթեմք բարեխօսել վասն մեր անընդուն ճայնիւ:

Յիմանալի վտանգ տանն աստուծոյ հոգմանց. վիճակեալ տեսանալ

զանցըն ճայնիւ արեմամբ ըզմայլեցար. այսօր զանթանամբն ծաղկեցար ըզնաղիկ 'ի ժամու տալով զպրտուղ. ա՛ն ո՞ր մաղ:

Այսօր 'ի քեզ լըցեալ ամուսնանին բարբառ. ո՞ր 'ի փըրկութիւն հասարակաց տուեալ նըշան բնութեան անգլի մարդկան. անհայր յղատցի եւ ծընցի որդի զընդ մեզ յայտնեալն աստուած. ա՛ն ո՞ր մաղթեմք բարեխօսել վա՛ն:

Ի՞նչ միտմբն 'ի հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նրմա, ճայնք հընչեցի՞ն սանդարանէք անդընդոց:

Տեսեալ ըզլոյս մեծ հայրապետին գրիգորի, պատմէ՛ր ցընծութեամբ հաւատասցեալ արքային:

Եկայք շնեցո՞ւք սուրբ ըզխառանքն լուսոյ. քանզի 'ի սմա՛ ծանգեաց մեզ լոյս 'ի հայնատան անխարհի:

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայր սրբոց:

Ո՞ր քոյնն առաքելնամէր ճըգնո՞ւմ եւ թեամբք վերափոխեցար 'ի լուսեղէն յերկնային խորանն, տէր սուրբ գրիգոր. անդադար բարեխօսեալ վասն անձանց մեկոց:

Այսմ եւ միւր եւ յախանան յախանից:

Քեւ պայծառացան եկեղեցիք քրիստո՞նքս, փառանորդելով ըզմիսնանկան սուրբ զերրորդու թիւնն, տէր սուրբ գրիգոր. անդադար բարեխօսեալ վասն անձանց մեկոց:

Ո՞ր անաբեցեր ըզսիրելի եւ զհաւատարմ քո պաշտօնեայն ըզսուրբ գրիգոր. եւ 'ի ձեռն նորա լուսանորեցեր ըզհայնատան անխարհս. ըզքեզ միշտ օրհնեմք անտըւած հայրըն մերոց:

հայ

հոյ
բձ

Ո՛ր Ետո՛ւր համբերո՛ւթիւն անտա-
նելի՛ չարչարանաց սըրբոյն գրիգո-
րի. Եւ նորին ժուժկալուժեամբն
լուսաւորեցեր ըզհայաստան աշ-
խարհս, ըզքեզ միշտ օրհն:

Ո՛ր նորին սուրբ անձթիւք բաւ-
ձեր զխաւար կռապաշտութեան ՚ի
հայաստան աշխարհէ, Եւ արարե՛ր
երկընդագուս աննասուրբ երրոր-
դութեանդ. ըզքեզ միշտ օրհնեմք
անսուրած հարցն մերոյ:

Ր՛զտեր օրհնեցէք, Եւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ա՛րդ Եկայք հաւատացեալք Եւ
կոչեցեալք յորդէգրութիւն սըր-
բոյն գրիգորի, օրհնեցէք Եւ
բարձր արարէք զանսուրճան ամե-
նեցուն:

Յընձո՛ւթեամբ տօնեցուք ըզլի-
շատակ հայրապետին մերոյ. Եւ
ընդ նրմին գովեցէք, Եւ բարձր ա-
րարէք զԹագաւորն մեր քրիս-
տոս:

Քանհայք Եւ պաշտօնեայք հո՛-
գեւորանիսն հընչմամբ գովեցէ՛ք
ընդ սրբոյն հայրապետին. Եւ
բարձր արարէք սուրբ զհոգին
ճըմարտութեան:

Ր՛զկուսութիւնըդ քո՛ անտուա-
ծանին անարատ. զոր ոչ բոցակի-
ղեաց հո՛ւր աստուածո՛ւթեանն,
մեծացնուցանեմք:

Ո՛ր յարգանդի քո՛ւմ աննպականա-
բար բնակեցաւ քրիստոս անսու-
րած Եւ փրկիչ անձանց մերոյ,
մեծացնու:

Ա՛նհասանելի տէրունական յայտ-
նութիւնն աշխարհի՛ ծագեցաւ,
անմատոյց լուսոյն երկընդագու-
ցուք:

Թիւնա իմ. Բարեխօսութեամբ
քահանայապետին քո Եւ վըկային,
կեցո զմեզ բազումողորմ:

Ա՛ղաչանօք սրբոյն գրիգորի լու-
մեզ, որ միայնդ Ես բազումողորմ:
Նորին անձթիւք որով ուսաք ճա-
նապարհ կեանց, քաւեա տէր ըզ-
յանցանքս մեր:

Ա՛նձնորդ հաւատոյ Եւ լու-
սաւորիչ անձանց մերոց տէր սուրբ
գրիգոր. Եկայք հաւատացեալք
՚ի՛ ձեռն նորա հանցուք անսու-
ծոյ դո՛ւթութիւն:

Մե՛ծ խոստովանողն քրիստոսի,
Եւ ըզարչանալիս յանձն անող-
վասն մեր տէր սուրբ գրիգոր.
Եկայք լուսաւորեալք ՚ի՛ ձե՛:

Քանհայապետ անտուծոյ Եւ
պատմող աստուածային օրինաց.
տէր սուրբ գրիգոր. Եկայք աշա-
կերտեալք ընդ նրմ երգեսցուք
փառք ՚ի՛ բարձունս անտուծոյ:

Հրաշափառ անսուրճ Եւ միշտ
բարեխոսող. որ յաւաջ զիտու-
թեամբ ըրիւրթիութիւն հայաս-
տանեայց ըսկըքնաւորեալ, ՚ի՛
պարթեւական մեղանգարտ ազգէն
լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր. փան-
որոյ բարեխօսութեամբ սորա փր-
կիչ կեցո ըզմեզ այժմ Եւ ՚ի քո՛
յաճաւոր գալթատեան:

Հրաշալի զանազանամբ երանելին
սուրբ գրիգոր զանտանելի ըզչար-
չարանս ՚ի՛ յանձն Եսու. Եւ երկեք
հընգօք ամօք ՚ի մեջ Թունաւորա-
ցն բնակէր անդընդային տան-
ջանօքն ՚ի վերամային. փան որո:

Հրաշագործ քո՛ բանիւղ Եւ մե՛ծ ու
զորմութեամբ, Ելեալ բըժշկեր
ըզհարուածեալսն ՚ի գիււրաղիս

որ

տէր

Յնկ
դձ

դ

ձծ

հմբ
դձ

աստիցն, երկըրպագուս առնելով
զամենեւեան սուրբ երրորդու
[Թեանդ . վասն որոյ:

Ո՛ր կոչեցար յորդեգրութիւն
հօ՞րն երկնաւորին ո՞վ երանելի
տէր սուրբ գրիգոր, եւ եղեր վը-
կա՞յ ճըշմարիտ քրիստոսի աստու-
ծոյ մեղոյ. վա՞սն ժողովըր-
դեան քո հայցեա՞լ ի տեսնե՞-
լըքանութիւն:

Ո՛ր համբերութեամբըդ քո ստա՛-
ցա՞ր քեզ ժողովուրդ սեպհա՛ն
կա՞ն եւ ընտրեալս, եւ նորա
փետո՞ւր զարդարեցեր ծընըն-
դեամբ սուրբ աւանդանին. վա՞ս
սն ժողո՛ւ:

Ո՛ր մոլորեցոյ՞ ի խաւարի բացե՞լ
զգուռըն լուսոյ ճըշմարիտ աստ-
ուածգիտութեան, եւ սրժանա-
ւո՞րս սրարեր ըզմեզ ժստան-
դորդ լինել կենացն յաւիտենից.
վա՞սն ժողո՛ւ:

հշւ
դկ

Հո՞վիւ քաջ բանաւոր հօտի տէր
սուրբ գրիգոր, հաստատեցեր զհի-
մունա եկեղեցւոյ ի հայատտան
երկրի՞ն ի վերայ հիման սուրբ
անաբեկոյն:

Հո՞վիւ բարի եւ անաջնորդ կենա-
ցն յաւիտենից տէր սուրբ գրի-
գոր, հաստատեա՞ զանձինքս մեր
հաւատով ճըշմարտութեա՞ն ի
վերայ հիման սուրբ եկեղեցւոյ:

Արդ աղաչեմք ըզքեզ հայր վար-
դապետ եւ տէր, բարեխօսեա՞
քրիստոսի աստուծոյ մերո՞յ կե-
ցուցանել զանձինքս մեր:

ԿԱՆՈՆ

ՈՐԴԻՈՑ ԵՒ ԹՈՌԱՆՑ ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ
ԼՈՒՍԱԽՈՐՁԻՆ

հրց
ակ

Ո՛ր ըզլոյս աստուածային քո գի-
տութեան հիւսիսականն ա-
զանց ծագեցեր. եւ ի խաւարե՛-
կապաշտութեան վերածեր ըզ-
մեզ ի՞ ձեռն սուրբ լուսաւորչն.
օրհնեմք ըզքեզ աստուած հայրն
մերոյ:

Ո՛ր վերնտին զարդարեցեր զեկե-
ղեցիս հայաստանեայց. արփա՛ն
փայլ ճառագայթիւք լուսաղար-
դեալ շնորհիւդ սրբոյն գրիգորի.
օրհնեմք ըզքեզ:

Ո՛ր ըզբան քո հրամանի քարոզե-
ցին հաւատացելոց, յանդիմանե-
լով ըզբռնութիւն թագաւորաց,
եւ ի վերայ աստուածային քո օ-
րինաց նահատակեցան. օրհնեմք
ըզքեզ աստու:

Ըզատեր օրհնեցե՛ք եւ բարձր ու-
րարեք ըզնա՞ յաւիտեան:

Ո՛ր գերագոյն հնոց օրինաց քաջա-
նայութեան զնորրս զարդարեայ,
եկեղեցիք հեթանոսաց ըզնորու-
գալ բնութեանս քրիստոս օրհն:

Զքահանայապետն ճըշմարիտ լսո
կարգին մէլքիսեղեկի, ի յիշատա՛-
կի քահանայապետաց աստուա՛-
ծացնոյ, քահանայք հոգեւոր եւ-
գով օրհնե՛:

Ո՞վ գերաշրջ ծաղիկ բոլրեալ
յեղեմայ. հոտ անմահութեան
ծնընդոցս եւայի. յորմէ՛ ավուցա՛-
մահ ընդ տիեզերս. օրհնութեամբ
ըզքեզ մեծացուցանեմք:

մեծ

Գո՛ւ լո՛ւծիչ երկա՛նց բա՛րձող ա՛ն
նի՛ծից . ծագու՛մն անբե՛ւո՛ւ լո՛ւսոյն
ճը՛շմարտի . որով հեղքեա՛ւ խա՛ւարն
առաճի՛ն . օրհնո՛ւ :

Բ՛լքե՛ղ ունիմի՛ք բարեխօս կոյս ան-
հա՛րսնացեալ . մայր անա՛րատ էմ
մանո՛ւէլի . տա՛ծար բանի՛ն հօրն եր-
կնա՛ւորի . օրհնո՛ւ :

Ո՛ր հրաւիրեցե՛ր զորդի՛ս մարդ-
կան յորդեգրու՛թիւն հօր քո՛ որդի
անտո՛ւծոյ . եւ կոչեցե՛ր յարբայո՛ւ-
թեան քո՛ ժառանգու՛թիւն ի՛նչ ձե-
ւըն սուրբ հայրապետաց . աղօթիւք
սոյցա՛ որդի՛ բմեա՛ :

Ո՛ր լուսաւորեցե՛ր զեկեղեցիս հա՛-
յաստանեանց լո՛ւսով քո՛ քրիստոն ,
եւ զարդարեալ նորանցո՛ւցե՛ր պայ-
ծա՛ւ ծագմամբ շա՛տաւիղօք սրբոյն
գրիգորի . աղօ :

Ո՛րք զընթացս իւրեանց կանտարե-
ցին ըստ հաճոյից կամաց քոց քրիս-
տոն , նահատակեալք ճըզնո՛ւ-
թեամբ ընդդէմ թշնամե՛ցն , եւ
փոխեցան յերկեց յարբայո՛ւ-
թիւնդ . աղօ :

Ա՛յսօր ընդ երկնային զըւար-
թունա՛լն ժողովուրդք հոյսատա՛-
նեաց , տօ՛նելով ըզլիշատակ սուրբ
հայրապետաց շա՛տաւիղաց սրբոյն
գրիգորի . օրհնեցե՛ք ըզհայրն եր-
կնա՛ւոր :

Ա՛յսօր որդիք թորպոմայ ծընեալք
աւազանա՛ւն յորդիս սիո՛նի . ի՛նչ
շատակի հարցըն սրբոց որդւոց
մեծի լուսաւորչին , գովեցե՛ք զոր-
դին միաճի՛ն :

Ա՛յսօր երկնաւոր քահանայու-
թեանն հաղորդ քահանայք սուրբ
եկեղեցւոյ . ընդ քահանայապետս
աստուածային օրինօք պատուեա-

լըս բարեբանեցե՛ք զհոգին ճըշ-
մարտ , երգելով ըզխա՛ւս ի՛նչ բար-
ձո՛ւնս :

Ա՛ստուածային հա՛ւատոյ հար-
ցըն սրբոց դաւանա՛նքն ու՛մն ծա-
գեցա՛ւ քեւ ընդհանուր ըյս հա՛-
յաստանեանց սուրբ ու՛րապետ .
անդա՛դար բարեխօսեա՛ն վասն ան-
ձանց մե՛րոց :

Բանաւոր հօտին քրիստոսի ընտ-
րեալ հովի՛նքն քաջ , ի՛նչ հօրէ՛ն լու-
սոյ ըզլիւսեալ շա՛տաւիղ բարի տէ՛ր
վերթանե՛ս . անդա՛ :

Գովեա՛ղ ի՛նչ վերայ հօրն մե՛ծի
հաւանա՛նքն նման , քաջութեամբ զա-
նօրինաց խորտակեալ զպատկերն ,
տէ՛ր սուրբ յաւսի . անդա՛ :

Գանակեցե՛ղ անմարմնոցն մաքուր
կուսանա՛լքն լուսեմբ , ճըշմարտ քա-
հանայանդ տեղայն քրիստոսի սուրբ
գրիգորիս . անդա՛ :

Երկնայնոցն ի՛նչ յերկրի հարկոյ
ճըզնա՛նքն լուսեմբ , յանդիմանելով
ըզթագաւորն կատարեցա՛ր վասն
անուանըն տեա՛ւն սուրբ գանիւլ .
անդա՛դար բարե՛ :

Կ Ա Ն Ո Ն

ՍԻՊՈՅՆ ՄԵԾԻ ՆԵՐՍԷՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Ո՛ր ըզլոյս անձա՛ւ շնորհաց աս-
տուածային քո՛ գիտութեանդ
ծագեցե՛ր յաշխարհ հայաստա՛-
նեանց . գլխած հայր երկնաւոր
գլխա՛նքն մեղուցեալքս :

Ո՛ր ընտրեցե՛ր յորովայնե՛ զմաք-
րեալն հոգւով սուրբըն ներսէս ,

ՅԿ
ՀԺԲ
ԳԿ

ՕՐՀ
ԲԿ

Ժառանգել ըզվիճակ հայրենի՞ն, հովուել արդարո՞ւթեամբ ե՞ւր իրանամբք։

Ար ծրինոր ճըմարտութեանն զարդարեաց զէկեղեցի. կարգաւորեալ բարեպաշտութեանմբ, սնրին աղանձնօր խնայեալ ի՞նչ մեզ քրիստոն։

Ար յերջանիկ ընտրեալ սրբոց հայրապետացն ժողովոյն գերագոյն փառօք պատուեցաւ սուրբն ներսէ՞ն, գաւանեալ աստուած զհոգին ճըմարտ ընդ հօ՞ւր եւ որդւոյ։

Անդադար յերկինս ծրհաբաւնօք հօրն երկնաւոր զօրք լուսեղինաց. բարեխօս լերաւք ընդ մեղաւորաց։

Քաղցրաձայն երգով զոհաբանօք որդւոյն միածնի գանձք հրեշտակաց. բարե։

Անդուելն հընչմամբ բարեբաւնօք հոգւոյն ճըմարտի հոյք հոգեղինաց. բարե։

Երեքորբեաւն ձայնիւ փառաբաւնօք սուրբ երրորդութեանն գունդք սերտիւից. բարեխօս լերաւք ընդ մեղաւորաց։

Այլ երանելիդ ամենեցուն տիեզերական իշխանութեամբ ընկաւար ի քրիստոսէ ըզթաղ պարծանաց. ո՞վ թէոզոս մեծ թագաւոր. վասչն մեր բարեխօսեա սու թագաւորն երկնաւոր։

Ար քոյնն սուրբ աղօթիւքով վանեցեր ըզթըշնամին. կոխելով ըզսատանայ ընդ երկնայինարն գաւսեցար. ո՞վ թէո։

Աւստի եւ մեք հաւատացեալքս տօնեմք զքո յիշատակս, օրհնու

թիւն առաքելով ըզբեզ պրանկոյին. ո՞վ թէո։

Ար ըզհուր սիրոյ քո քրիստոն բորբոքեցեր յոգիս արդարոց. ո՞րով վառեալ իմաստութեամբ եւրանելին եւստոստինոս. ընծայեաց զանձն ողջակեզ քեզ կամանօր. բարեխօսութեամբ սորա շնորհեա մեզ տօնողացս ը՞զբաւու թիւն։

Ար զարքայութեան քո քրիստոն տարածեցեր ըզոյս յաշխարհի. ո՞րով տեղացեալ փափագեաց հոգւով երանելին օգոսէնտինոս, ըզբաժանին արեան արբեալ ուրախութեամբ ընդ քեզ մըկըրտելով. բարեխօսու։

Ար ըզընս փառաց քոց քրիստոն ծաւալեցեր ընդ տիեզերս. ո՞րով զըսպտէր հաւանոց լուցեալ եւրանելին եւզինէոս, հետեւեաց լուսաշաւիղ քեզ ի յերկինս արեամբ մահնու. բարեխօսու։

Ար զերջան խաչի քո քրիստոն եւսուր մեզ զէն յայ թութեան. ո՞րով զի նեալ ընդզէմ մահնու երանելին սուրբն ոկոբոտէս, բոցակեզ պատարագաւ քեզ խաչակցեցաւ. բարեխօսու։

Ար ըզբան կենաց քոց քրիստոն սերմանեցեր յերկիր բանաւոր, զոր ընկալեալ պողոպեբրեաց յինքեան երանելին մարդարինոս, ի մարմնի անմարմնաբար չարչարելով պրանկեցաւ. բարեխօսութեամբ սորա շնոր։

Յիշեա զմեզ անորում իբրկիչ մեր. յորժամ գաս թագաւորութեամբդ քո կեցո ըզմեզ. բարեխօսութեամբ սըրբոց քոց։

մկց

միտ

Շնորհեա մեզ թողութիւն երկնաւոր թաղաւոր. ընկալ զազան չանքս մեր կեցո ըզմեզ. բարե :

Յօրհնութիւն ՚ի նոր օրհնեացուք ըզբեզ քրիստոս թաղաւոր. որ վասն մեր մարմնացոյր կեցո ըզմեզ. բարե :

Զհոյր եւ զորդիւ եւ ըզսուրբ զհոյր զիդ փառանորենք ասելով. երեք սրբեան տէրութիւն կեցո ըզմեզ. բարեխօսա :

հոգ

Որ զմիաբանեալսն յաշտարան կին բաժանմամբ ընդուացին քաղեաց. այսօր ըզբաժանեալ լեզուս անդաց միաբանեաց դարձեալ ՚ի սուրբ վերնատունն. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զհոյրն անսուծոյ :

Որ էջ հոգին տեսան եւ անաջ նորդեաց երկոտասան ցեղացն իւրացելի ՚ի յանապատին. այսօր երկոտասան առաքելացն անաջնորդէ ՚ի յաւետարանն. ամեն :

Որ ելլեց հոգին տեսան ըզբեմեք լիել ճարտարապետ խորանին. այսօր շինե զմարդիկ խորանն սուրբ երրորդութեանն. ամեն :

հան

Գաղաց է միածինն փողով եւ փառօր հօգիւր, եւ ըզհոյրեղեն բնութիւն հրեղէն նորդէ :

Եւստանոր եւն ճանապարհք արդարօց, եւ ՚ի բելարուր բանակաւ հրեշտակաց անպօղք ընթանան :

Ի վերին երեսասղէմ թըռչին ամս պոլք ընդ անաջ տեսալին յօգոս. եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ տեսուն լինին :

ամ

Որ ողորմեցար ՚ի մեղքս ծնեալ մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մարգարեին եւ եսուր բնութեանս

այսօր պարգեւ ըզկոյրն սուրբ ըզնոյ ուրեւից միածնի. մանթաւնօք անրա՛ տէր մեզ ողորմեա :

Որ ցօղեցեր ՚ի մեզ յամալոյ օրինաց սրգիդ այսօր զկոյրն մարիւամ. յորմէ ծընար մարմնով եւ բարձեր նովն ըզմեզս նախաստեղծին անգամայն. ման :

Որ մաքրեցեր հոգիդ սուրբ ըզսուրբ եւ զարգանդ մօր քո՛ փառակցին. այսօր անմեղ ծնողաց նորին ետուր ըզմար բանին զօրհնիչն եւայի. մանթանօք անրա՛ տէր մեզ ողորմեա :

Ի վերայ վեմի հաւատոյ շինեցեր ըզքո՛ սուրբ զեկեղեցի. ըզսա՛ պահեա՛ ՚ի խանդավութեան :

Որ շնորհեցեր ողորմութիւն ՚ի բնակարանքս հրեշտակաց եւ մարդկան քանարան. տուր սրմ զանշարժ քո՛ զխանդավութիւն :

Ի տաճարի փառաց սրբորմութեան քո՛ բեզ երգեն մանկունք. տուր սոցա զառան քո՛ զոլորմութիւն :

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Որ ընծածկեալ խորհուրդ անպաղայից ժամանակաց յոյսանցեր ողորմին ներսեօի՞ն. սորին անշուննօք խնայեա՛ իրա՛ մեզ քրիստոս :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Որ ՚ի վերայ պատուիրանաց թաղաւորին երկնաւորի ըզբաժակ մահաւ ընկանալ ՚ի թաղանորե՞ն. եւ փոխեցաւ ՚ի յերկինս ՚ի լուսեղէնս յառանգատն :

Այսօր տօնե՛ եկեղեցի ըզլինշտակ սրբոյն ներսեօի, հայա՛ տանեաց լուսանորջի, արի եւ քան՛ հովուապետի բնորեալ ՚ի գլուխ հօտին քրիստոսի. անաջա՛

հոգ

հոգ
դձ

նօք սորա կեցո՞ղ զվեղ տէր աստու-
ւած հա՛րցըն ը մերոց։

Ար յարմատոյն աբրահամի վերաւ
բռնեալ ծանկի հաւանոյ. սուր-
բն ներսէս սիւն հայաստանեայց,
շառաւիղ անմահ տրեկոյն պրտող
լուսոյ սուրբ լուսաւորչին. աղա։

Ար օրհնիս ի հրեղինաց անլուր
ձայնիւ հընչմամբ, շնորհեցեր մեզ
դէղ կէնաց զանմարմնական վա-
րուք մաքրեան ըզհողանիւթ նըշ-
խար սրբոյն ներսեսի. աղա։

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան։

Ար յայտնեացն այսօր զգանձն աստ-
ուածային հայաստանեայց սուրբ
եկեղեցւոյ, զհայրն երկնաւոր օր-
հնեցէք. բարձր արա։

Ար ծագեացն այսօր լոյս խաւա-
րեցոյ, ի յորդոց հօրն լուսոյ,
զորդին միածին գովեցէք, բարձր
արարէք ըզնա՛ յա։

Եկայք մանկո՞ղք սուրբ եկեղե-
ցւոյ, զարդարեալք ի շնորհաց
հոգւոյն, զհօգին ճըմարիտ բա-
րեբանեցէք, բարձր արա։

Ըզբեղ օրհնութեամբ մեծաւ
ցուցանեմք։

Ար ըզբանն աստուած յարգանդի
կրեցեր սրբութիւն անարատ, եւ
անձառապէս ծընար ըզվերանձգողն
երկնից. ըզբեղ օրհ։

Ար եից լուսոյն արժանի եղեր
բաւնալոյ ի քո գիրկս. եւ արեւ
գանձանն արդարութեան եղեր ա-
րեւելք. ըզբեղ օրհ։

Ար ստացեր ողորմութեամբ չի-
նել զաշխարհս ի սկզբանէ. ողոր-
մելով՝ հորդոց արամայ, ետուր
յազգէն արշակունեաց հովիւ ընտ-

րեալ զսուրբն ներսէս. աղօթիւք
սորա՛ ողորմեա՛ մեզ աստուած։

Ար ի ստուգանել թագաւորացն
անտուածային քո՛ օրինաց, ըզպաւ
տոհմա՛ս բարկութեան մերոյ յա-
ռաջագոյն ժամանակօք յայտնալ
ցուցեր սրբոյն ներսեսի. աղօ։

Ար պատուական սրեամբբոք քո
անառեցեր զաշխարհս յանիճիցն.
փրկեա՛ ըզմեզ ի նեղչաց մերոց,
եւ ազանտեա՛ յանօրինաց բարե-
խօսութեամբ սրբոյն ներսեսի.
աղօթիւք սո։

Այսօր զուարճացեալ տօներն
երկնայինքն ընդ մարդկան, պաւ-
րակից եղեալ փրկութեան մե-
րոյ. քանզի յայտնեցաւ մեզ հո-
գեւոր գանձն լուսոյ, արեւե-
լեան արեգականն ճառագայթ
սուրբն ներսէս. բարեխօսու-
թեամբ սորա՛ տէ՛մբ՝ պարգեւ
եա՛ զխաղաղութիւն հայաստա-
նեանց աշխարհի։

Այսօր վերըստին նորոգեցաւ քա-
հանայակա՛ն գաւաղանն, գե-
ղեցկապէս ծաղկեալ պայծառու-
թեամբ. քանզի շնորհեցաւ հովիւ-
ւն քաջ բանաւոր հօտի, յարմա-
տոյ լուսաւորչին բողբոջ բռնեալ
սուրբն ներսէս. բարեխօսու-
թեամբ սորա՛ տէ՛մբ՝ հաստաւ
տեա՛ զխնանութիւն հայրապե-
տականն աթոռոյ։

Այսօր մեծապէս փառօք ցընծայ
թագաւորակա՛ն գաւաղանն ընդ
հաշտութեան սիրոյ սուրբ հայ
րապետին. քանզի եհաս ի յօգ-
նութիւն օրինադրողն թագաւո-
րաց, մարտակից զինուորական դա-
սուն սուրբն ներսէս. բարեխօ-

տէր
դէ

սուլթեամբ սորա՛ տէ՛ւա՛ր բարձ-
րացո՛ղ զընթանուլթիւն թանգաւո՛ւ
րակա՛ն անթո՛ղջ :

Ա՛ր ընտրեցա՛ր յաստուծոյ հո՛-
վե՛ր բանաւոր հօտի՛ն ո՛վ երա՛-
նելի՛ տէ՛ր սո՛ւրբ ներսէս, արժա՛-
նաւոր՝ օծման սո՛ւրբ հոգւոյն
անդանակերպ իջմամբ որպէս յոր-
դանան. վա՛ստն ժողովրդեան
քո խընդրեա՛լ ի՛ք քրիստոսէ՛ ըզթո՛ւ
զո՛ւթիւն :

Ա՛ր յաթմատոց բըղխեալ բարեաց
ծանդե՛կ սո՛ւրբ համանոց ո՛վ երա՛-
նելի՛ տէ՛ր սո՛ւրբ ներսէս. լուսա՛-
ւորեցե՛ր իմաստութեամբ զե-
կեղեցիս հայաստանեայց ըստ սըր-
բոյ հօր լուսաւորչին. վա՛ս :

Ա՛ր յանդիմանելով ըզթագաւորն
հանգստի՛ն մեծին յովհաննու ո՛վ
երանելի՛ տէ՛ր սո՛ւրբ ներսէս. եւ
ի՛ վերա՛յ պատուիրանաց ըզբա՛-
ժակ մահու արբեալ ընդ անմահի՛-
ցն՝ դասս վերակարգեցա՛ր. վա՛ս :

Ա՛յսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ
անոնքմոյցն դասակցեալ, տօնե՛-
լո՛ւ զյիշատակըս քո տէ՛ր սո՛ւրբ
ներսէս. որ ի հոգւոյն սըրբոյ ա՛-
ղաւնակերպ իջմամբ վրկայեցա՛ր.
բարեխօսեա՛ առ քրիստոս վասն
անձանց մերոց :

Քահանայապետ ընտրեալ արժա՛-
նապէս շնորհօք հոգւոյն բաշխե՛-
ցե՛ա՛ր զփրկական մարմին եւ
զարիւնըն տեսնն. յորում հրե՛-
զէ՛ն սիւն ի յերկնից իջեալ. բա՛ :

Ա՛րդ անշնեմբ ըզբեղ լուսաւո՛ւ
րիջ հոգւոց մերոց նըմանեա՛լ
մոլութեա՛ն նախամարդաբէ՛րն մեծի,
լուսափայլեալ զիմօք աստուա՛-
ծահրաշ տեսեալմբ. բարե՛ :

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՅՆ ԻՍԱՀԱԿԱՅ
ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՀԱՅՈՑ

Ա՛ր յաթմատոց հարցըն սըրբոց
մե՛ղ գաւազան բըղխեցեր ըզի-
սահակ սո՛ւրբ հայրապէ՛տ հովուել
ըզձօ՛տ քո՛ քրիստոս :

Ա՛ր ըզխաւսն անդիտութեան
հայաստանեայց լուծեր. զիմաս-
տութեան ծագեալ ըզլո՛յս սովա՛-
նորդոց թորոմայ :

Ա՛ր զհանդերձեալ խորհուրդ քո՛
տէ՛ր տեսեալմբ սըրբոյն ծանուցեր.
յիշատակի՛ սորա ընկա՛լ ըզտօնո՛ւ
դայս անշահա՛ն :

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ

Ա՛նձի՛նք նըւիրեալք սիրոյն
քրիստոսի, երկնաւոր նահա՛-
տակք եւ կուսանք իմաստունք.
ի՛ պարծանըս ձեր բարձրացեալ
տօնէ մայր սիրով զըստերօքըն
իւրովք :

Բարբառք երկնաւորք լըցին զեր-
կիր. քանզի հո՛տ անուշից բուրե՛-
ցայք ի՛ք քրիստոս. ողջակէզք բա՛-
նաւորք եւ զո՛հք փրկութեան,
եւ որո՞ջք անարատք ընծայեալք
աստուծոյ :

Գեղեցիութիւնըք մարմնաւոր պայ՛-
ծաւութեան ձերոյ յիմարեցոյց
զթագաւորն եւ պակեան հեթա՛-
նոսք. ի՛ գեղ սքանչելի աստուա՛-
ծատուր կուսանանցն տարկացեալ
զըւարթունքն ընդ մարդկան տօ՛-
նեցին :

ՁԵ
ԳԸ

ՁԵ
ԳԸ

ՁԵ
ԳԸ

ՁԵ
ԳԸ

Դարձեալ վերջտօրին անարշադործ զօրութիւն. եւ դարձեալ եղեմ անտուածատունի զարդարի. քան զի ծառն կենաց տընկեցաւ ի դրախտին, բերելով մեզ պրտոնդ զերանելին հռիփսիմէ:

Երկունք մահաբերք անխնայ լուծան, եւ ազամ վերջտօրին աստուածակերպ ճոխանայ. փոխանակ եւայի զըստերըք նորա, մարտիրոսք եւ կուսանք ընծայեալք ստուծոյ:

Զօրք հրէշտական ընդ մարդկան տօնեցին, եւ կանայք ՚ի յերկինս գրեցան զինաւորք, կուսութեամբ ընդ մահու պատերազմեալք յաղթեցին, խաչակից լինելով կուսածին անարշին:

Ե՛ զարմացումն եւ ՚ի վեր քան ըզհրաշս խորհրդոց եւ բանից հրէշտական եւ մարդկան. քանզի էնն աստուած ամենազօր զօրութեամբն խոնարհեալ տեսանէր ըզհանդէս կուսանացն:

Ընկերք միամիտք մարմնական կենցաղոյս, նահատակք հաւատարք եւ հոգեով միացեալք. միաբան ընթացեալք ՚ի տեղի ճակատոն, զինեցան հաւատով եւ կացին յանդիման:

Թուլացան կոյրովիք հաստաձիգ անդեղանց, եւ տրկար կանայքն վառեցան զինու. թանգաւորն պերճացեալ զօրութեամբ եւ փառօք ՚ի մանուկ ՚ի կուսէն պարտեալ ամնայէր:

Ժողովեալ բազմութեան անգայ եւ ազանց. ոչ զօրէին սու մի նահատակ. քանզի հասեալ ՚ի թիկունս աներեւոյթ օգնութիւնն,

խորտակեաց յայտնապէս ըզգալունի պատերազմն:

Ի՛ վերայ միջ պատուական մարգարտի, խաղացին ցընծալով ամենայն հէթանոսք. արեւմուտք յաւրեւելս ընթացեալ հասին, քաւրողէլ յայտնապէս ըզչքեալ տեւութիւն:

Ղլանն թագաւորք եւ լըցան իւրեղութեամբ, որոյ յանձն առին ըզգաղտնի մեծութիւնն. պարգեւել իրերաց խոստանային բանիւք եւ ծածուկ հընարիւք գողանալ ՚ի միմեանց:

Խորհուրդք հոգեւորք յըզութեանցն յայտնէր, եւ երկունք փրկութեան անխարհի ճեպելին. քանզի կամբք վերին հրամանին քողցրացեալ իջուցին ՚ի վերուստ ըզպարգեւս փրկութեան:

Ծընան կուսանք անգըս բազման, եւ մարք մանկունք զհրապարակըս ծերոյ. ՚ի գիրկս սըրբութեան անթից եւ պահոց անձեցին հաւատով զարդացեալք ՚ի քրիստոս:

Անայք պատուականք քաղաքաւ եւ անգաւ, վաճառականք անտոր անյայտ մարգարտին. եգին զանձինս գրաւականըս բազմաց, եւ եղէն փրկիւնք անծանօթ անխարհին:

Հռիփսիմէ մեծ խորհուրդ եւ առնուն ցանկալի, ընտրեալ ՚ի յերկրի եւ դասեալ ընդ հրէշտակս. եղեր օրինակ սըրբութեան կուսանաց, վարդապետութիւն անանց անդարոց:

Զեղ նրմանիլ կարօտին ամենայն հոգիք, միացեալք սըրբութեամբ

եւ սիրոյն քրիստոսի . զի մահուամբ
ձերով մեզ ճանապարհ հորդե-
ցիք ելանել ամենայն մարդոյ առ
անտուած :

Ղեկավարք ճարտարք հոգեւոր
հրմուռութեամբ , թեթեւաբեռն
մարմնով եւ մրտօք սրլացեալք . ընդ
երկայն ստաբիլ ծովածովի կեն-
ցաղոյս անվրնաս նաւեցիք եւ
հասիք առ քրիստոս :

Ճշմարիտ ողբոյն քրիստոսի շա-
ռաւիղք , եւ ողկոյղք ճշմեակք
երկնաւոր մըշակին . կոխեցայք
ճշդութեամբ 'ի հրեաներն ձեր ,
զի ուրախ լինիջիք անմահական
բաժակունն :

Մերթեցին ըզկարիս մարմնական
կենցաղոյս , զի ծանեան եթէ ե-
րազ է եւ սուտ պաճուճանք . ոչ
հեշտացան 'ի զըրզանքս փափու-
թեան , իմացան եթէ սնտաի է
անցաւոր մեծութիւնս :

Յանդատան հոգեւորս աղօթից
եւ պահոց վաստակեալք յու-
սով զամենայն ժամանակս . ժող-
կայեալք փորձութեանց եւ պէս
պէս լըկանաց , եւ եղեալք ժաւ-
ռանդորդք անթառամ պըսակին :

Նախանձելի՛ յօրինեցին զառա-
գաստ կուսութեան , նոր նորո-
գեալ արեամբ եւ հըրով . մանե-
ցին զանձինս սուսերոց եւ ջա-
հից . եւ անշէջ լնպտերօքն հե-
տեւեալ մրտին յառաջատն :

Շինուածք երկնաւորք 'ի յերկրի՛
հաստատեալք , եւ արձանք լու-
սեղէնք 'ի յերկինքս կանգնեալք .
ինքեանք ելին եւ այլոց ցուցին
զճանապարհս ցանկալի՛ զլերինն
երուսաղէմի :

Ո՛վ զգաստութեան իմաստուն
կուսանացն , որոց ոչ յաղթեաց
հեղգութիւն եւ քուն . այլ ար-
թունք եւ պատրաստք մընալով
երկնաւոր հարսանեացն , զի մշա-
ցեն 'ի յառաջատն անմահ փե-
տային :

Ձունի՛ որ 'ի նոսա՛ անուն չարու-
թեան . եւ ոչ նախասինս յիմար
կոչելոյ . քանզի՛ միով պընդու-
թեամբ հողով արութեան մի-
աբան քաջացան , առ հասարակ
ցընծացեն :

Պարակցեալք քաջազէն բընու-
թեամբ 'ի յերկրէ՛ 'ի յերկինքս
տարագէմ գընացին փախտեալք .
ինքեանք ելին եւ մեզ ուսուցին ,
բազում նեղութեամբ մըտանել
յայն հանգիստն :

Ջերմեռանդն աղօթիւք եւ սիրովն
առ անտուած , հայցեցին ըզհը-
նարն փրկութեան . բանալով
ըզխաւար զիւսպաշտ մոլորու-
թեանց յաշխարհէ . պայծառա-
ցեալք լուսովն որ 'ի՛ հօրէ՛ ծաւ-
դեցուն :

Ռահչըս յորովս սուրբինութեան
յայնեցին որդւոց մարդկան վե-
րանսլ յաշխարհէ . անըտերիւր
հոգեւորական վարդապետք ելանել
'ի բանակս երկնաւորս անմարմին
հրեշտակացն :

Սրբա եւ քովիք սուրբք հիմե-
ցեալք 'ի յերկրի , զոր կանխաւ տե-
սեալ գուշակեաց մարգարէն . 'ի
նոյն 'ի նիւթոյ շինեցաւ կաթողիկե-
կեղեցի . բարձրացեալ փառօք 'ի
պարծանքս խոչին :

Վասն ձեր երանեալ նահատակք
զօրք հրեշտակաց անմարմին զը-

ւարթնոցն 'ի յերկնից 'ի յերկիր
հեղան, եւ մարդիկ խառնեցան
'ի գոճեղքս զինուորաց քրիստոսի
աստուծոյ:

Տօնեացո՛ւք ստուգութեամբ 'ի
հրեմանքս նոցունց, զի արբեալք
լինցո՛ւք անմահական բաժակուն.
քանզի բաշխեն զբժբշկութիւն
հոգւոց եւ մարմնոց, եւ զպար-
գեւս երկնաւորս սիրողաց իւ-
րեանց:

Բաբունոն հրամանաւ աներեւ-
ելի մաղթամբ յարեւմտից յա-
րեւելք եկեալ հասին. զի լուսով
հրեշտակաւն փայլուք կուսու-
թեան փայտացին ըզխաւար
գիւնսպաշտ մոլորութեանցն:

Ճընծութեամբ տօնեացո՛ւք զվի-
շատակըս նոցունց, զի եւ նոցին հա-
ղորդեացո՛ւք փրկութեան. ինչն
դրեւով յարարէն ըպարգեւս եր-
կնաւորս եւ զգասին ընդ նոսին
'ի յարկսն լուսեղէն:

Խլածեալք մաշեցան յուսա-
ցեալք 'ի մեծութիւն, եւ կա-
նայք վեհալինք զերանցեալք
յոյութեցին. բո՛ւրլսնք ոսկեղէնք
հրով հոգւոյն վառեցան, ջա-
հազգեստեալք 'ի քրիստոս եւ դա-
սեալք ընդ հրեշտակս:

Ա՛զբեր կենաց բաշխող շնոր-
հաց հոգիդ իջեալ 'ի բարձանց.
զանապակսն պարգեւս քո՞ բա-
ժանեցեր յառաքեալսն:

Ո՛ր 'ի վերայ ջուրցն գոլով տեղ-
ծանէիր զարարածս. իջեալ 'ի
ջուրս աւանդակն ծնանին որդիս
աստուծոյ:

Ո՞ր զարգարեալ նորոգես միշտ ըզ-
նոր քո զեկեղեցի. պէս պէս շնոր-

հաց քոց պարգեւօք փայլն ման-
կունք սորա:

Ա՛նգրեմք 'ի քէն թագաւոր
փառաց փառանորեանդ 'ի զուարթ-
նոց. ըզննջեցեալսն մեր ընկալ
մարգասէր տէր, եւ հանգո՛ ընդ
սուրբն քո:

Յորժամ գաս փառօք հօր գատել
զերկիր արգարութեան արեգակն.
ըզննջե՛:

Ի՞նչատիլ քո յատենի դատաւոր
անհղ քրիստոս փրկիչ մեր եւ
յոյս. ըզննջե՛:

Հայք վերին զօրացն իջեալ
շուրջ ըզկուսիւն պար առեալ.
զերգս օրհնութեան եղանակեալ
քաղցըր ձայնիւ ակումբ առեալ.
զեռահիւսեակն նւագեալ զմի
տէրութիւն երգաբանեալ:

Ձայնակից նոցին եղեալ գաթ եր-
ջանիկ պետացն ընտրեալ. 'ի հո-
գւոյն վերաբերեալ որք յընդհա-
նուր աշխարհ սրբութեալ. անմար-
մնոցն համաձայնեալ ըզկայսն սուրբ
օրհնաբանեալ:

Ամպարափայլ ջահիւք ընցեալ
սուրբ կուսանացն գումարեալ.
զերգս օրհնութեան նըւագեալ
'ի պատիւ մօրն անկեօրհնեալ, բա-
րեբանեալ ես կոյս գովեալ յարմե-
ստուած բանին ծընեալ:

Անչի՛ք քրիստոս երկրպագէն
արարածք աննայն, որ 'ի փրկու-
թիւն մեզ կանգնեցաւ. սա՞ եւ
զնցի մեզ պահապան յաղթող,
անբեցուցանել ըզմեզ 'ի պատրա-
նաց բանարկութիւն:

Ի՛մա բարձրացար բարձող
անիծից, որ փառանորեանդ ես
ընդ հօր. ժողովէ՛ ըզհեռացեալ-
սն կենսաբեր փայտիւն. ասոր:

հոգ

հան

սա

խաչ

Սո՛վաւ լըսաւորեցան արանքն
ամենայն . սմա՞ն սպասէին արդեւ
լեակքն 'ի մեղսանէ՛ր բա՛նտին . որ
ազանտեանց ըզմեզ 'ի պատ :

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Փառանց 'ի փառս բարձրացեալ
պահածին 'ի պատիւ եւ 'ի փառս
երեսուն եւ եօթեանքն . քանզի
այս է թիւ երանեալ կոստանացն ,
որք անթառամ պըսակեցան յան-
վախճան յաւիտեանն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Քե՛զ որ ցընծութիւնդ ես քրիս-
տոս աստըւած եւ ուրախութիւն
ամենայն արդարոյ , քանզորայն
վասն մեր անաշանք սըրբոցն ,
չնորհելով զթողութիւն մեր բաւ-
ղում յանցանացն :

Այժօր զանցաղթելի՛ սրբոյն
հռիփսիմես ըզխշատակըս տօնե՛
սո՛ւրբ եկեղեցի , բարեբանելով ընդ
անմարմնական զննուհորութիւնսն ,
ըզտէ՛՞ր անտըւած հարցն մերոց :

Այժօր հրաւիրեցաւ յերկնից ար-
քայնութիւնըն սո՛ւրբն հռիփսիմէ ,
եւ արիամբար ընդգիմամարտեալ
յանթեանց բռնաւորին . խոստու-
վանելով զքրիստոս թագաւորն ,
ըզտէ՛՞ր ան :

Այժօր պայծառացեալ 'ի կամարս
լուսեղէնըս սո՛ւրբն հռիփսիմէ ,
եւ հիւսիսականաց տօնողաց ու-
սոյց փառաւորել սո՛ւրբ զերորդ
դութիւնն , ըզտէ՛՞ր ան :

Ը՛զտէր . Ը՛զքրիստոս թագա-
ւորն օրհնեցէք ըզնա՛ նոր երգով
օրհնութեամբ :

Ո՛ր պայծառազգեսց վայելչու-
թեամբ պըսակեաց ըզսո՛ւրբն

հռիփսիմէ եւ զգայիանէ՛ , օրհնե-
ցէք ըզնա՛ նոր երգով օրհնու :

Ո՛րոց վարդապոյն հեղմամբ սուրբ
արեանցն նորոգեաց զանկերտեալն
'ի ձեռն սրբոցն զրիպորի . օրհնե՛ :

Ը՛զքե՛զ աստուածածին , ա՛յլ
բիւր անընդա՛ լուսոյն , որ լու-
սաւորէ զհաւատացեալս . միաբաւ-
նական ձայնիւ երգով մե՛ծացու-
ցանեմք :

Դո՛ւ պարծանք կոստութեան
մարդկան . դո՛ւ ուրախութիւն
հրէշտակաց . դո՛ւ բարձող անի՛-
ծիցն . վասն ոյրոյ ըզքե՛զ աստուա՛-
ծածին մե՛ծա :

Դո՛ւ ճըշմարիտ արեւելք արեգա
կանն անդարութեան . յորմէ՛ ծա-
գեսց փրկութիւն արեւելոց .
միաբանական ձայնիւ երգով մե՛-
ծացուցանեմք :

Քրիստոս աստըւած բացեր ըզ-
դո՛ւրն հաւատոյ սրբոյն հռիփ-
սիմես խոստովանել զաստուա-
ծութիւնըդ քո մարտիրոսութեամբ
'ի մէջ հայրատանեսոյց :

Յանթու զօրութեամբ պայծառաւ
ցեալ 'ի կամարս լուսեղէնս ընդ
անմարմնաց բազմութիւնսն խոստու-
վանելով ըզքրիստոս թագաւորն :

Ժողովեալքս հայցեմք բարե-
խօսութեամբ սըրբոց հռիփսի-
մեանցն . ընկալ եւ ըզմեզ փըրկիչ
յորդեգրութիւն 'ի դըպրութեան
կենանց :

Պարկե՛՞՜ չտ կանայքն սո՛ւրբն
հռիփսիմեանք եղե՛՞ն սիրողէք
քրիստոսի , եւ ընկալան զանա-
պական ըզպըսակն :

Ե՛ղե՛՞ն տաճար սըրբութեան
որդւոյն անտուծոյ շինեա՛՞լք

ԵԵԺ

ՊԵՐ

ԵԵԶ

հրց
դկ

Դ

ի վերայ հիման անաբերից եւ մարգարէից:

Առանձնէ՛լ քան ըզլուսաւորս ՚ի մէջ աստեղաց փայլի՞նք ՚ի դա՛ն սրս հրէշտակաց զըստերք վերինն երուսաղէմի:

Յիշատակ քրիստոսի սըբոց վըկայինցն, եկայք հաւատացեալք ըզճրկնութիւնս սոցա՛ հըւշա՛նկեսցուք, եւ օրհնութեամբ զան տըւա՛ն փառաւորե՛սցուք:

Ջոռաբճացի՛ր հոփփսիմէ՛ քցին սուրբ ընկերօք. զի ՚ի տեղ-ոջ հեղման արեան ձերոյ դասք հրէշտակաց տօնե՛ն ընդ մեզ. եկայք:

Ի տաճարի՛ հոփփսիմեանց մեծ վըկայնոհեաց, եկեղեցիք սրբոց պայծառազգեաց վայելչութեամբ տօնե՛ն այսօր. եկայք:

Անըսկիզբն բանն անստուած որ փասըն մեր համբեր մահո՛ւ, բառնալով ըզդատակնիք անիծիցն առ ՚ի մէնջ, Կերասպանձ մաքրութեամբ ըզմարդիկ վերագրեաց խաչակից իւր եւ վըկայք կամաւոր մահուանին իւրեանց:

Դիմամարտ գոլով սրբոցն ընդ կռապարիշտ պաշտամունան, երջաւնիկ ճակատամարտք յայտնեցան անպարտելք. զի զաստուած բոլորից տիրաբար սիրեցին. եակցին հօր հետեւեալ ստացան ըզթագըն պայծանայ:

Ընթադրեալք զմահո՛ւ խորիւստումն ընդգէմ մեղացըն վաճեցան. թոպեցան յերկունս գանից գերիվերյ քան ըզքնութիւնս. Ժո՛ժկակեալք ՚ի փորձ բանտից գեղարանաց եւ կապանաց, ՚ի մըրցմունքս դաճանաց սրոյ եւ հրոյ մեւ նամարտեալք:

Լըկանօք եւ քերանօք զարեան վըտակսըն հոսեցին, խորհրդոց ոչ խոտորումն եւ ոչ փոխադրութիւն բարո՛ւց. ծաղիկքնն նիւթեղէնք յաննիւթ ծաղիկըն յօդեցան. կաւ տարեալք քայլութեամբ զչարին մուրհակսըն կապտեցին:

Հրո՛վ հոգւոյն զինու վաճեալք ըզհալածիչսըն վանեցին. ձօնեցան զե՛նամբ սրբոյ ՚ի բանաւոր ողջակիզումն. դամբարանք լուսոյ կենաց զխաւար մեղաց փարատեցին. ճոխաբար հետեւեցան լուսաշաւիղ ընդ պղո՛ղտայն:

Մերթեցին կործանեցին ըզմահա հո՛տ ըզմեքենայսն, յաղթեցին կաւրեաց մարմնոյ եւ հէշտալի գըրգանաց. նաւարկեալք հըմտաբար ընդ զբահեղէ՛ղ կռապաշտութիւնան, շնորհազարդ փայլամբ փայլեալք ՚ի յերկնային նաւահանգիստն:

Որոշեալք ՚ի կրից կարեաց եւ ՚ի քրիստոս արձանացեալք, չարաչար չարարանօք զչարին մուրհակսըն կապտեցին. պանոսաստեալք չարան գիւթիցն զհրեղէ՛ն գետոցն ըզկիզմունս. ջրոյն կենաց գետահետեալք բըղխեցին մեզ յարբուցումն:

Ռա՛հ գործեալք ՚ի լուսաճեմ յանստուածակերտ ՚ի խորանա, սըրբաւ փայլ զգեստո՛ւք պըճեալք ըստ զարդո՛ւ նոր սիովնի. վեր առեալ վըկայօրէն ըզմարգարիտըն հաւատոյ, տէ՛նչացեալք անձա՛ռ լուսոյն վերապայսն ՚ի կեանս անմահ:

Բաբունեացըն հրաշալեաց գըտցուք եւ մէք աշակերտեալք. ցօղեցին մեր արտասուք ընդ ցօղարեան նահատակացն. Լիւսե՛ս

ՁԻ

ՀԺԲ
ԴԿ

ցին թեւը և հոգւոյ ընդ հիւսից
պըսակելոցն. փայլեսցին գործըք
բարեաց ընդ լուսաթուիչ մարտի-
րոսն:

Քրիստոսի պըսակելոցն զանձնա-
նուէր ըզմաղթանս զերանեալ
նահատակացն մատուցուք ՚ի յըն-
ծայումն. զի հաճութեամբ խո-
նարհեալ ընկալցի վասն մեր. թո-
ղութիւն շնորհեսցէ մեր բազում
յանցանայն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՒՀԻՈՅՆ ՍԱՆԴԻՍՈՅՆ

Քեւ պարծի այսօր սուրբ եկե-
ղեցի, ո՛վ վըկայուհի՝ սուրբ սան-
դուխտ. որ ըզհայրականն քո
թողեր զպաշտօն, վասն բրիս-
տոսի՝ հե՛տէ՛ զեր զարիւն քո
սուրբ:

Աշակերտեցաւ առաքելոցն թա-
ղեսի եւ ՚ի հաւատոս ճըջմա-
րիտոս հաստատեցաւ, ոչ խառնա-
կելով ընդ հեթանոսական պաշ-
տօնան, արժանի եղե՞հա՞յր վե-
րանսը առ հայր:

Որ ըզտիկնութեանն քո թողեր
ըզխառս, եւ անտուածային փա-
ռօքն զարդարեցաւ. այսօր դա-
սակեալ ընդ զըւարթունս եր-
կնից, վասն մեր առ տէ՞հա՞յր
բարեխօսեալ:

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՅ ՏԱՊԱՆԱԿԻՆ

ԸՋՔԵՁ քաղսք աստուծոյ եւ
տաճար անապական, ան-
տուածազարդ եւ լուսազեանց ան-
վանձան փառօքն պըսակեաց
սուրբ հոգին. եւ յաւէթ ուրա-
խանան միշտ հաւատացեալք:

Ի՛քեզ ծագեալ ՚ի համագոյնցն
աստուծոյ արդարութեան արեւ-
գակն, որ լուսաւորեալ փարա-
տեաց ՚ի քէն ըզխաւարն անգի-
տութեան եւ հաստատեաց ըզհի-
մունքս քո ՚ի վերայ հիման առա-
քելոց եւ մարգարէ՝ ից:

Ի՛քեզ կանգնեալ սեղան սրբու-
թեան եւ բըղխեալ աղբիւր անա-
պական, որ յորդառան վրտաօք
արբուցանէ՛ յաւէտ ըզտիկեղերս
զեղեցկապէս բըղխեալ ըզբողբոյս
անուշից. եւ յաւէթ ուրախանան
միշտ հաւատացեալք:

Ի՛ վերայ վիմի հաւատոյ հիման
անաքելոց եւ մարգարէից շինե-
ցեր ըզքո՛ սուրբ զեկեղեցի. եւ
՚ի ամա՛ միաձայնեալ եղեն մարդիկ
ընդ հըրեշտակս, փառաւորելով
սուրբ զերրորդութիւնդ:

Այսօր նոր ժողովուրդք ընդ
երկնայնոց լուսեղինացն համա-
ձայնեալք, նորոգողին ազգի մարդ-
կան վերերգեսցուք. որ վասն մեր
մեռաւ եւ յարեաւ. անելով փա-
ռաւորեալ է՛ քո յարութիւնդ:

Այսօր սրբիք սիրմի ծընեալք ա-
ւազանին շնորհօք յորդիս աստու-

օրհ
ան

յար

ծոյ, 'ի նաւակաւորս տաճարի բնու-
թեան մերոյ գովեցէք զփեսայն
ելեալ յառագաստէ նոր գերեզ-
մանին. ասելով փառաւ:

Այսօր մանկունք հաւատոյ կա-
տարելով զնաւակաւորս վերինն ե-
րուսաղէմի. նորոգեցէք ըզպատ-
մուճան հոգւոց ձերոց, եւ ընդ
որդոց լուսոյ նոր սրմին բարե-
բանեցէք զքրիստոս թաղաւորն.
ասելով փառաւորեալ է քո յա-
րու թիւնդ:

Ար անմարմնոյ հոգեղինաց դա-
սակցեցեր քրիստոս սուրբ զեկե-
ղեցի. որք ընդ նոսին համաձայն
նեալ փառաւորեմք սուրբ զերրոր-
դու թիւնդ, սրովբեական սրբա-
սացութեամբ երգելով ըզփառս
'ի բարձունս:

Ար յաղթեցեր մերով բնութեամբս
'ի փորձութեան կամակոր օձին.
որով ետող իշխանութիւն որ-
դոց ադամայ կոխել ըզգլուխ չար
վիշապին, եւ ընդ երկնայնոցն եր-
գել ըզփառ:

Ար գալըստեամբ քո վերածեր ըզ-
մեզ յաշխարհական մեղաց ծովէս,
տրպաւորեալ լըմամբ ուռկանի
վիմին հաւանոց, զոր 'ի ծովուն
հրաշագործեցեր. երգեմք քեզ
ըզփառս 'ի բարձունս:

Թագաւորեաց աստուած 'ի վե-
րայ հեթանոսաց, եւ լուսազար-
դեալ պայծառացոյց սուրբ զեկե-
ղեցի. ժողովորդք ըզքրիստոս բա-
րեբանեցէք:

Զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ մէջ
իւր ածաւ, քանզի շինոյց զխա-
թոց մահու խաչին իւրով սրբ-
բով. ժողով:

Յարեաւ աստուած եւ տփեղէք
ամենայն նորափետուր զարգարե-
ցան. եւ մանկունք հաղորդեցան
մարմնոյ եւ արեան կենարարին.

Ժողովորդք ըզքրիստոս:

Ար նախմանց խմաստութեամբ
տնօրինեցեր զխորհուրդ սուրբ ե-
կեղեցւոյ. խորագոյն արկեալ հի-
մունս հաստատութեան ըզգասս
արդարոց. աղսչանօք սոցա խնա-
յեա 'ի մեզ:

Ար զօրհնութիւն նախատեղծիցն
աստուածազոյգ արուստ եւ իգաց.
պայծառացեալ վայելչապէս ծաղ-
կեցողցեր. այսօր 'ի յովակիմ եւ
'ի յաննա. աղս:

Ար ըզխոստումն աբրահամու նա-
հապետին մեր ըստ հոգւոյ. քա-
հանայական եւ թագաւորական
գաւազանացն միացեալ ցոյցեր
այսօր 'ի յաննայէ. աղս:

Ար յերկնային զօրս անմարմնոցն
նախ հեղեր առատապէս հոգիդ
ճըմարիտ. զաստուածային եւ
զգերագոյն քո խմաստութիւնդ.
լինել փառաբանիչ սուրբ երրոր-
դու թեանդ. ընդ նոսին փառա-
ւորեմք զերրեակ միութիւնդ:

Ար զկերպարանն աստուածային
ստեղծեալ երրորդութեանդ խոր-
հորդակցութեամբ. զարդարեցեր
փրջամբ շնորհաց քոց կենդանա-
րար. եւ ընդ ծնեալն առ 'ի նմանե
խօսեցար օրինօք եւ մարգարէիւք.
ընդ նո:

Ար յերկրորդի լինելութեանս յետ
յարութեան քում էակցին. մը-
տեալ 'ի վերնատունն գրօքն փա-
կելովք. շնորհելով ըստ առաջին
փրջմանն ըզքեզ մետասանից. առա-

Յն

Հոգ

քելոցն ասանց անէք հոգի սո՛ւրբ .
ընդ նոսին փառաւորեմք զերբեակ
մինութիւնդ :

հան

Յորժամ յերկնից գոչէ՛ փողն
աղբեցողութիւն առնելով տիեզե-
րաց 'ի դատաստանն անհաւոյ .
յայնմ անո՛ւր անհղին յիշեա՛
տէ՛ճհր եւ ըզմեր ըզնընջեցանսն .
եւ հանգո՛ ընդ սո՛ւրբն քո՛ :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանըդ փայլին 'ի յարեւե-
լից . եւ զըզրո՛ւթիւնըք հրաշխցն
բանին . յայնմ անո՛ւր անհղին
յիշեա՛ տէ՛ճհր եւ :

Զարհուրեալ գողան արարածք 'ի
ձայնէ սրովբեագոչ փողոյն . յոր-
ժամ հարկանէ՛ հրեշտակապետն
եւ կոչէ՛ 'ի դատաստան զանգս որ-
դոց մարդկան . յայնմ անո՛ւր ա-
հեղին յիշեա՛ :

ած

Նոր խորանիդ արեգականն ար-
դարութեան նոր օրհնութիւնս
տացո՛ւք , եւ անդադար բարեբա՛
նէսցո՛ւք :

Նոր տաճարիդ անձա՛ռ լուսոյն
որ 'ի հօրէ՛ նոր երգս երգեսցո՛ւք ,
եւ անդադար բարե՛ :

Զնոր խառնարանըդ հրաշալի նոր
խառնումն բանին եւ մարմնոյն
հոգեւոր երգով բարեբանե՛ս
ցո՛ւք :

խաչ

Էութիւն անեղ անբաժանելի
բանն անտրւած կամաւորութեամբ
յանձն էառ ըզմահ խաչի , եւ թա-
ղեցաւ 'ի նոր 'ի գերեզմանի . եւ
յարութեամբն իւրով շնորհանց
մեզ կենդանութիւն :

Որ բարձրացեալ բազկա՛ւ 'ի վերայ
խաչին խորտակեաց զապրտամբ
ըզթընամին . իջանելով 'ի ստորինս

ազատութիւն շնորհանց նըստե-
լոցն 'ի խաւարի . եւ ոչ ոք իցէ այլ
աստուած բաց 'ի նմանէ :

Որ զկենդանարար մարմին եւ զա-
րկենըդ քո՛ բաշխեցէր քաղցելոց .
եւ 'ի խաչին բացեր ըզկողահոս
անդիւրդ , արբուցանելով տիեզե-
րաց զանմահութիւն 'ի ճաշակմանէ՛
մահաբեր պըտղոյն :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Տեղի ապաւինի եւ ժողովարան
բանաւոր հօտի . բնակարան
հրեշտակաց , նաւահանգիստ ար-
դարոց եւ մեղաւորաց քաւարան .
զարդարեալ առաքելովք եւ մար-
գարե՛լք :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեամս յախտեցի :

Բանն անտուած եւ ծածկեալ խոր-
հուրդըն յաւիտենից , իջեալ 'ի
յերկնից մարմնացեալ 'ի կուսէն
խաչեալ յերկրի եւ թաղեալ 'ի
նոր 'ի գերեզմանի , եւ յարո՛ւ-
ցեալ յերրորդ աւո՛ւր , զի զմար-
գարեցն ըզտառսն կատարե՛սցէ :

Այսօր ցընծան դամբք հրեշ-
տակաց 'ի նաւակատին քրիստով
սո՛ւրբ եկեղեցւոյ . բարեբանելով
ըզտէ՛մր անտուած հայրցն մերոց :

Այսօր տօնեն դամբք սո՛ւրբ առա՛
քելոցն ըզտօն վերինն երուսաղէ-
մի . յիմանալի տաճարին մատու-
ցանէն զերգս հոգեւոր երգով .
տէ՛մր անտուած :

Այսօր երգս առեալ գոչեն դամբ
հաւատացելոց միաբանութեամբ .
ուրժանի՛ արա ըզմեզ 'ի տաճարի՛
քում սրբութեան փառաւորե՛լ
զամենասո՛ւրբ զերրորդութիւնդ .
ըզտէ՛մր անտուած :

Ըզտէ՛ր օրհնեցէք եւ անաւել

հրդ
դձ

դ

բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յա՛խտեան՝:

Ո՛ր լուսաւորեաց զկաթուղիկէ մայր սո՛ւրբ եկեղեցի աստուածային լուսո՞ղն. ամենայն աղի՛նք գովեցէ՛ք եւ անուել բարձր արա՛:

Ո՛ր բարձրացոյց զմանկո՛ւնքս սո՛ւրբ եկեղեցւոյ՝ ՚ի դասս վերին զօրացրն. քահանայք օրհնեցէ՛ք եւ անուել բարձր արա՛:

մեծ

Զանճառելի լուսոյ մայր, ե՛ւ ըզբնակարանն անբկըգեանկից որդւոյն. օրհնո՛ւթեա՛մք մեծացո՛ւ ցանեմք:

Զանհաս տնօրէնո՛ւթեան մայր, ե՛ւ զանճնաւոր տաճար աստուծոյ բանին օրհնո՛ւթեա՛մք մեծա՛:

Զբո՛րից փրկի՛նք յերկրէ մայր, որ զանտանելին յեկե՛ց ՚ի յարգանդի եբարձ. ըզնա՛ ամենեքեանն օրհնո՛ւթեա՛մք մեծա՛:

որ

Լուսաւորեա՛ն երուսաղէ՛մ զի հաւսեալ է՛ ըյս քո. զարդարեա զաւմո՛ւրքս քո. ե՛ւ փա՛հաք տեա՛հն ՚ի վերայ քո ծաղեացի՛:

Օրհնե՛րգո՛ւթեամք ասղմասիւք քեզ վայելէ՛ աստուած օրհնո՛ւթիւն ՚ի սիո՞նիւ, ե՛ւ քե՛հզ մա՛ւտոցին աղօթք յերուսաղէ՛մ:

Գո՞վեա՛ն երո՛ւսաղէ՛մ ըզտէր, եւ օրհնեա՛ն զաստուած քո. ը՛նո՞ւր ժողովուրդ զըչխոյ՛ գուսորը սի՛ւռնիս:

տէր

Այսօր աստուածո՛ւթի՛ւնըն զուարճանայ նոր հաստատե՛լով զերկիր. պարբք սո՛ւրբք փառաբա՛

նեն՝ զըւարթնոց. եւ մե՛ք ձայնի՛ւ օրհնո՛ւթեամք զարդարեացո՛ւք սո՛ւրբ ըզտո՛նս:

Այսօր եւ մե՛ք ցընծամք տօնի՛ւս ընդհանուր հընչմամբ. մե՛ծապէ՛ս փայլմամբ երեւեցաւ յա՛խարհի. ա՛ռ աստուած գահո՛ւթիւնք ընթա՛նա՛ն. պատմե՛ն անդադար ըզբան կե՛նդանի՛:

Խընդա՛ն եւ զուարճացիր եկեղեցի կոյս սո՛ւրբ եւ հարսն երկնաւոր փեսային, ա՛հա՛ տեսանեմք զօծեալն ըզքրի՛ստոս, գո՞լով առ քեզ լոյսըն հեթանոսաց՛:

Ո՛ր ՚ի սկըզբանէ՛ իմաստու՛թեամք հաստատեցեր զեկեղեցի՛ հօր իմաստո՛ւթիւն. զոր նախանրկար տեսո՛ւթեամք նըշանակեալ մովսէս խորանաւն երկնահանգոյն ՚ի սինա՛ լերինն, լուսաւորելով փառօքն աստուծոյ՛:

Ո՛ր ըզխորհո՛ւրդ աննպական տնօրէնո՛ւթեանըդ քո՛ ՚ի սրբոյ կո՛ւսէն. տըպաւորելով տապանակն աստուածային ուխտի կտակարանաց բանիդ աստուծոյ. փառաց ա՛նեղլիգ տեղի հանգըստեան՝:

Ո՛ր ՚ի կեանս վերագարձի՛ բնու՛թեանս դարձմամբն յորդանանո՛ւթիւնակեցեր. ե՛ւ ըզբընո՛ւթիւն մահու եւ զըժոխոց կործանմամբն երիքովի տապանակաւ խաչին հրա՛շագործեալ նոր իսրայելի. օրհնո՛ւթիւն քեզ տէր երգեսցեն մա՛նկուհիք:

մեկ
աղ

Կ Ա Ն Ո Ն

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ԱՌԱՋԻՆ ԱՌՈՒՐՆ

Ո՛ր 'ի լերինն այլակերպեան յո՞ւ-
ցեր զաստուածային քո՞ զօրու-
թիւնդ . զքե՞զ փառաւորեմք իման-
նալի՞ լոյս :

Ա՛ր ըզճառագայթ փառաց քոց
յո՞ւցեր արեգակնակերպ փայլմամբ
զարարած լուսաւորեցեր . զքե՞զ
փառաւորեմք իմա :

Ա՛ր ահագին տե՛օլեամբ զարհու-
րեցուցեր զքո՞ զաշակերտսն , 'ի
թըմրութիւն հրաշիցն 'ի սէր աս-
տուածային փառաց քոց . զքե՞զ :

Ե՛րեւի երբեմն աշակերտացն
հրաշալի տեսեամբ , պայծառացեալ
'ի թաքօր լերինն :

Ե՛ւ զերբեանկ միութեան զանտա-
նելի՛ ըզլոյսն տեսանելով՝ կենդա-
նւոյն մահացան :

Ի՛ տաճարի սըրբութեան փա-
ռաց քոց քրիստոս , զո՞ր 'ի յերկնից
լուսաւորեցեր աստուածային ծաղ-
մամբ . 'ի սմա՛ ըզքե՞զ անդադար
բարեբանեացուք :

Ա՛ր ըզխորհուրդս իւրեկականս
աստուածգիտութեան , շնորհեցեր
մեզ 'ի ձե՛ռն քահանայապետին

քո եւ վերայի . նորին աղանձնօր
խընայեա՞ 'ի մեզ :

Զհաւատացեալ ժողովուրդս սո՛ւրբ
երրորդութեան , եւ զանանի՛նեալս
'ի խորան փառաց քոց պահեա՛ ան-
խընով 'ի խաղաղութեան :

Ա՛յսօր զանրակիզքն բանն ո՛ր
յանթո՛ւ փառաց ընդ հօր յերկրի՛
երեւեալ տեսաք . քրովքեանկան
ձայնիւն օրհնեացուք , օրհնեալ եւ
կեան՝ անուամբ տեսնոն :

Ա՛յսօր յաւանակ քերովքէ՛ , եւ տը-
ղայքն եբրայեցւոց բարեբանեն .
օրհնութիւն որդւոյ՞ դաւթի . օրհն :

Ա՛յսօր զուարճացան տիեզերըք
զայլըստեամբ աստուածորդւոյն յե՛-
րուսաղէմ . եւ գոչի՛ն հնչմամբ
երգով . օրհն :

Զթագաւորն փառաց քրիս-
տոս , ո՛ր վասն մեր մարմնացաւ
'ի սըրբոյ կուսէն եւ խաչի համ-
բերելով . միաբանութեամբ երգով
բարեբանեացուք :

Ա՛ր ըզթաղութիւն երեքօրեայ յանձն
եա՛ռ յարուցեալ 'ի մեռելոց իշխա-
նութեամբ . միաբա :

Կարողանալէ ըզգործնրա գլխոսոց
խորտակեաց , եկեղեցւոյ՞ իւրոմ
զգեցոյց զմե՛ծ վայելչութիւն . միա-
բանութեամբ եր :

Զփառաւորեալն յամենայն ս-
րարածոց , եւ 'ի ծագաց մինչ 'ի ծագս
երկրի զերկրպագեալն . զմարմնա-
ցեալ բանն 'ի կուսէն , ձայնիւ եր-
գով՝ օրհնեացուք :

Ա՛ր գիմեալ գայ յեղովմայ բարձ-
րացեալ փողով . յարուցեալ 'ի պա-
տերազմ ընկրդմեաց զաներեւոյթն
ամաղէկ . զիջեալ բանն 'ի գլխոսս
ձայնիւ եր :

օրհն
աձ

յար

ծաղ

Ծագումն 'ի հօրէ՛ փառակից սուրբ
հոգւոյն , կենդանութիւն ազգի
մարդկան , որ յսրեանն այսօր 'ի
մեռելոց . զհամբարձեալ բանն 'ի
յերկինս ձայնիւ եր :

Ուրախ լեր յոյժ գոհասոր սի-
նիւն . պայծառացիր երո՛ւստդէմ
զարդարեա՛ ըզդրո՛ւնիս քո՛ քաղաքդ
անտուծոյ :

Փանղի քրիստոս որ է՛նն 'ի յաթո՛ռ
փառաց , այսօր մըտանէ՛ 'ի քեզ նըս-
տեալ 'ի վերայ յաւանակի՛ նորոյ :
Ծերք եւ տղայք ոստո՛ղք ձիթե-
նեօք միաբանութեամբ երգէին .
օրհնութիւն որդւոյ՝ դաւթի , օր-
հնեալ եկեալ անուամբ տեառն :

հոգ

Որ 'ի քրոյբեական կառսրդ
հանդէս , այսօր իջեր յերկնից 'ի
դասս անաքերոցն սո՛ւրբ հոգի .
օրհնեալ ես թագաւոր անմահ :
Որ գընաս 'ի վերայ թեւոց հոգ-
մոց . այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեալ յառաքեալսն
սո՛ւրբ հոգի . օրհնեալ ես թագաւոր
անմահ :

Որ խնամես տեսչութեամբ զքո՛
զարարածս , այսօր եկիր 'ի հաս-
տատել զեկեղեցի քո սո՛ւրբ հո-
գի . օրհն :

հան

Ձայն արկեալ կենարարին ան-
տուածային բարբառովն , ասէ եւ
կայք օրհնեալք հօր խոյ ժառան-
գեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզ-
կեանսն 'ի հանդերձեալ երկրին :

Ընդ առաջ ելանել քեզ հաւատով
'ի յօգըս վերինս , անտուծազգեաց
լուսով պայծառացեալ 'ի դասս ան-
մարմնոցն . 'ի լուսել ըզձայն երանա-
ւէտ կոչմանն :

Ընդ անձն քո՛ւմմէ՛ կացո ընդ ի՛-

մաստո՛ւն սո՛ւրբ կո՛ւսանան , 'ի լուսե-
ղէն անաղաստին պայծառացեալ
'ի դասս անմարմնոցն , 'ի ժողովս
անդրանկաց գրե՛լոց 'ի յերկինս :

ած

Մարմնացեալք 'ի կուսէն նա-
խայաւիտեան բանդ , այսօր 'ի տա-
ճարն եկիր կատարել զօրէ՛նս , վա-
սըն փըրկութեան հեթանոսաց :

Որ յանարուեստ աթո՛ռ նըստիս
բարեբանեալք 'ի հրեշտակաց , այ-
սօր 'ի սիմէ՛օնի բառնալով 'ի գիր-
կս . որ ընծայեցես ըզմեղ 'ի կեան-
սըդ յաւիտենից :

Որ անձակիչդ ես կապե՛լոց պար-
գեւատո՛ւ ամենեցո՛ւն . այսօր հայց-
մամբ ծերունոցն անձակեա՛ եւ զիս
ըզբաճմամբդ 'ի կապանաց մահո՛ւ
'ի կեանսըդ յաւիտենից :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն օրբոյ :

Հանդիպեալ նախահայրցն տեսու-
թեամբ հայցէին 'ի տեառնէ . ա-
սեն բարեգ է մեզ աստ լինել :

Ա յմի եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից :

Արացո՛ւք երիս տաղաւարս
տեառն եւ մոզսէսի եւ եղիայի .
եւ փառաւորեսցուք հանապաղ
զերբեակ մի՛ութիւնն :

Ձանձառելի խորհո՛ւրդ սո՛ւրբ
երրորդութեանդ այսօր 'ի լերինն
երեւեցուցեր աշակերտաց քոյ տէր .
անտըւած հայրցն մերոց :

հրդ
ակ

Սոսկալի հիացմամբ զայլակերպո՛ւ-
թիւն քո տէր , այսօր տեսեալ ա-
ռաքե՛լոցն յօրինէին քեզ տաղա-
ւար . անտըւած հայր :

Հովանացեալ 'ի վերայ լուսեղէն
անպոյն , եւ ձայն 'ի յերկնից հայ-
րական որ ասէ , դա՛է որդի իմ սի-
րելի . անտըւած հայր :

7

Ըզտեր օրհնեցէք եւ բարձր աւարէք ըզնա՝ յաւիտեան :

Գովեցէք զարփիական ըզլցան եւրեւեալ 'ի թաբօր լերինն . եւ բարձր արա :

Բարեբանեցէք զատուածութեանն երեւումնն աշակերտացն յայտնեալ . եւ բարձր արա :

մեծ

Զանճառելի ըզլցս ատուած ծովութեանն տրնօրինաբար կրեցեր 'ի քում յորովայնի մարիամ մայրեհւ կոյս . օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացունցանեմք :

Ի մասնաւոր լուսոյն զարհուրեցան դասք առաքելոցն . այլ 'ի քեզ բովանդակ կրեցեր ըզհոգի աստուածնութեանն մարիամ մայրեհւ կոյս . օրհն :

Առաքելոցն հովանացեալ ամպ լուսեղէն , գերադոյն քեզ հոգեդոյն սրբոյ , եւ զօրնութիւն բարձրելոյն հովանաւորեալ տուր աստուածածինն . օրհն :

որդ
դձ

Ի թաբօր 'ի լերինն ձեւացունցեր ըզքո՝ բնութիւնդ անտանելի գոյացութեամբ . ընդ որս եւ մեք ցընծոնութեամբ երգեմք քեզ , ողորմեա մեզ մարդասէր :

Աշակերտք հիացեալ բարբառելին ըզխորհուրդս 'ի տագնապիլ սըրտից իւրեանց . ընդ որս :

Աբանչելի մեծ խորհուրդ զերբորդոնութեանդ քոց սրբոց առաքելոցն ծանուցեր բարերար . ընդ որս :

Սոսկալի հիացմամբ զայլակերպութիւն քո տէր առաքելոցն տեսեալ յօրինելին քեզ տաղանար . ընդ որս :

Հովանացեալ ամպ լուսեղէն եւ ըզհայրականն լուսեալ ըզ ձայն ,

եթէ դա է ողբի խմ սիրելի . ընդ որս եւ մեք ցընծոնութեամբ երգեմք քեզ , ողորմեա մեզ մարդասէր :

Քրիստոս ատուած մեր շնորհեա մեզ ընդ պետրոսի եւ ընդ որդւոցն զեբեթեայ արժանաւորի՞լ քում աստուածային տեսլանդ :

Համարացես ըզմեզ տէր առաւել քան ըզդայի զթափօրական ըլեանն , յերկաբե՞րձ եւ յիմանալի խորանագ :

Վասն որոյ եւ մեք ըզքանկտելին մեր յարմարեցուք քեզ հոգեւորական տաղանար , ողբես միայնոյ մարդասիրի եւ փրկչի :

Այսօր ըզխորհուրդ քո կըրկնակի գալըստեանն աշակերտաց քոց յայտնեցեր քրիստոս 'ի թափօր լերինն :

Այսօր զփրկական քո վասն աշխարհի ըզմահ վերայեալ քեզ եւրեւեցան մոլեհէն եւ եղիա :

Սրբեա տե՞ր զմեզնեցեալ քո ծառայիցս ըզգայարմա , եւ շնորհեա տեսանել ըզքեզ եւ լնե՛լ ըզհայրական ըզձայնն . եթէ դա է ողբի խմ սիրելի :

Լերինք ցընծանցեն անաջի՞ք տէր . ո՞ր երեւեցար 'ի փառս աստուծոյ հօր , միւսանգամ գովանելով ըզգալուստն . վասն որոյ աստուածային լուսովն զարդարեալ ըզքեզ հրաշալի՞ ձայնի՛ւ ընդ երկնայի՞նն երկրածինքս ըզքեզ բարեբանե՞մք 'ի թաբօր լերինն :

Զոր տեսեալ սոսկալի զանապական լուսոյն ծանալըմն յայլակերպի-

տէր

տէր

ձեկ
դէ
ստղ

լըն քո քրիստոս որդի՝ անտուճոյ
անաքելոյ եւ մարգարէիցն պա-
կուցեալ զարհուրեցան. վասն որոյ
անտուան:

Ո՛ր զանճանեմք ի սրահնորդ սո՛ւրբ
երրորդութեանդ սիմոնի վեմի՝
ծանոցեր երբակի՛ տաղաւարացն
յօրինամք. եւ սիրելի՛ ի հօրե՛
վրկայեալ ճշմարիտ միանձին որ-
դի՛. վասն որոյ անտուան:

Ուրախացի՛ր պըսակ կո՛ւսիճոց
տիմա՛հ մայր, այսօր որդի՛ն քո՛
զհայրեճո՛նք նիմն փա՛հ յլեաց ըզ-
փառս. նրմա՛ յա՛ւէժ յանձըն
ա՛րա՛հ զանձինն ըս մեր:

Նրմա՛ մոփէս եւ հեճո՛ղմէս
սպասեն, յանուն նորա՛ ցընծան
թաթօ՛շր եմէ հե՛հրմոն. նրմա՛
յա՛ւէժ յան:

Եսայիան ըզքեզ թէ՛թեճո՛ւ անմա՛յ
ե՛հ տես, եւ հայր յա՛մպոյն զքո՛
զորդի՛ն իճո՛ւր դա՛ւա՛հ նեաց.
նրմա՛ յա՛:

Այսօր ի՛ լերինն թաթօ՛ր ցո՛ւ-
ցեր ընտրելոյ քոյ ի փառաց քոյ
որդի՛ն անտո՛ւճոյ. օրհնե՛մք ըզ-
քեզ ի՛ փա՛ռ ըս հօ՛ր, որ ես տէ՛ր
կե՛նդանեաց եւ մեռելոց:

Այսօր յայտնեցար անաքելոցն ի՛
խօսիլ ըն մոփէսի եւ եղիայի վասն
ելիցն քոյ յերոսաղէմ, որդի՛ն
անտո՛ւճոյ. օրհնէ՛:

Այսօր եւ բարբառ ի՛ վերոնստ
յանտո՛ւճոյ հօ՛րէ վասն քո՛ հըն-
չեաց յանաքեալսն, ասէ դա՛ ե
իմ որդի, զըմա՛ լըւա՛ ըս, օրհնէ՛:

ԿԱՆՈՆ

ԵՐԿՐՈՐԻ ԱԽՈՒՐՆ

ՃԱՌԱԳԱՅԹ փառաց հօր որ-
դիդ միածին, որ ըզլոյսդ ան-
վայրափակ մարմնով պարագրեալ,
այսօր ի թաթօ՛ր փառօք փայլե-
ցեր:

Որ անտես սրովելիցն անհաս ի՛
վեր քան ըզբան, ծանայի կերպիւ-
պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր,
այսօր ի:

Որ հրեղինացն անմերձենալի հո՛ւր
աստուածութեանդ, ի հողելէնա
խոնարհեալ լոյսդ արփիական, այ-
սօր ի թա՛:

Որ գերագոյն փառօք պայծա-
ռացոյց զաղամի առաջին, զոր ճա-
շակմամբ պըտողն մերկացաւ ըզ-
փառս անպատումս. այսօր վերըն-
տի՛ն փառօք զարդարեաց:

Որ պատուիրան ճշմարտո՛ւ-
թեան անանդեցեր եկեղեցոյ
քո՛ քրիստոն, անսահման ժամա-
նակա՛ւ անդթել միշտ առ անտ-
ուած հոգե՛ղ եւ մըտօք:

Որ ըզբան քո՛ օրինաց հաստատե-
ցեր գործով մեզ օրինակ. հանե-
լով ըզգիշերն ի գլուխ յաղօթան ան-
տո՛ւճոյ բնութեամբ մերով տնօրի-
նաբար, որո՛ւմ կըրկնի ծո՛ւնը
ամենայն:

Վասն որոյ եւ մեք պաղատեսցուք
առ քեզ քրիստոն. շնորհեա՛ մեզ
յամենայն ժամ լինել քեզ յան-
դիմա՛ն, մաքուր աղօթիւք ըստ
անմարմնոցն որ յերկնա:

հլ
դկ
մեծ

հմբ

որհ
բկ

✱

ապշ

Աղաչանք անտուճանին անապական քում ծընողին, զմանալն անշնո սրտից մերոց բացցես ողորմութեամբ հայիլ ի լոյս քո քրիստոս:

Օրհնեցէք ըզտէր ընդ երկնայինսն նրմանեալ դասուց, նոր ժողովուրդք ասելով. քեզ հօր տընդիդ մեզ ըզկեաննս փառք:

Երգեցէք տեառն երգ նոր եկեղեցիք ընտրելոց որդիք սիրտի՜ ասելով, քեզ որդւոյ շնորհողիդ մեզ ըզկեաննս փառք:

Բարեբանեցէք զանտուած ի սքանչելի սըրբութեան նորա ձայնիւ ցընծութեամբ ասելով, քեզ հոգւոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզկեաննս փառք:

Օրհնութիւն ի բարձունս տնօրինեցելոյն ի կուսէն թագաւորին մերոյ. անլուծիւ անլուծիւ:

Օրհնութիւն ի բարձունս անասանելի եւ հաստատուն յուսոյն մերոյ. անլուծ:

Օրհնութիւն ի բարձունս անբաժանելի եւ միանական սուրբ երրորդութեանն. անլուծ:

Հաստատութիւն իմ լէր տէր եւ յոյս փրկութեան, որ զանաջն ագամն ազատեցեր ի մեղաց. նորոգեա եւ զիս զապականեալս մեղօք:

Որ յատենի կացեր անպարտդ կողին պատրանօք, եւ անբողբեր մեզ ի կողահոս աղբերէդ. նորոգ:

Աստուածածին անաբատ մայր տեառն եւ կոյս մարիամ, որ եղեր ընդունող բանին աստուծոյ. բարեխօսեալ ան տէր վասն մերոյ փրկութեան:

Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգման. քանզի նորոգուին էից հոգին էջ ի սուրբ վերնասունն. որով նորագեցան զայն զանաք անաքելոցն:

Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս ցընծայ ընդ հօր հաշտութեան. քանզի որ երանք զհոգին ի մարդկանէ մարմին եղելոց, դարձեալ վերստին ընդնայ պարգեւէ:

Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ տնէն ցընծութեամբ զգալուստ սուրբ հոգւոյն, որով զարգարեցան ի զգեստն լուսափայլս եւ գերապայծառս. երգեն ընդ սրով բէն զերեքսրբեմնն:

Պալոյ ե միածինն փողով եւ փառօք հօր, եւ ըզհոգեղէն բնութիւնս հրեղէն նորոգէ:

Նոսանոր եւ ճանապարհք անդարտից, եւ ի բերանոր բանակրս հրեշտակաց անպղք ընթանան:

Ի վերինն երուսաղէմ թընչին անպղք ընդ անաջ տեառն յօգս. եւ անպէս յամենայն ժամ ընդ տեառն լինին:

Ուրախ լէր մայր լուսոյ մարիւամ, երկիր բանաւոր արեգականն օթարան. լէր բարեխօս վասն անձանց մերոց:

Խընդա տաճար բանին աստուծոյ. բարձող տըրտմութեան նախամօրն եւայի. լէր բա:

Յընձա իմանալի արեւելք. քանզի քեւ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց քրիստոս. լէր բարեխօս վասն անձանց մերոց:

Եկայք ժողովուրդք ի տաճարի փառաց քրիստոսի, տուք ամենեքեան օրհնութիւն ի բարձունս:

հոգ

հան

ամ

խոս

յար

Քանզի թագաւորն քրիստոս պը-
սակեաց ըզսա՛ սքանչելի փառօքն
իւրովք. տո՛ւք ամե՛ :

Ի՞նչ ամա եւ զօրք հրեշտակաց դա՛-
սաւորեալ տօնե՛ն տեսնն . տո՛ւք
ամենեքեա՛ն օրհնութիւն ՚ի՛ բար-
ձնենս :

Փառք քո եւ արդոյ եւ հազարս արդոյ :

Ո՛ր ՚ի նախնուք երեւեալ մովսէ-
սի՛ ամպովքն ՚ի սինա՛ . այսօր լու-
սափայլ անպովք ՚ի թաքօր յայտ-
նեալ վերայեաց, դա՛ է իմ որդի՞
զրմա լըւարուք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանս :

Ո՛ր ՚ի յերկինքս վերացոյց հրեղէ՛ն
կառօք զհեղինա՛ն, այսօր վայրաբե-
րեալ ՚ի թաքօր հանդերձ մովսէ-
սիւ, խօսելին զելլիցն որ յերու-
սանդէմ :

Այսօր ըղխորհորդ անձառելի
աստուածութեանը քո՛ քրիստոս
ըզծանձկեալն ՚ի սկըզբանէ՛ յայտ-
նեցեր աշակերտացն ՚ի թաքօր լե-
րինն . օրհնեալ տէր անտըւած
հա՛յրքն ը՛ մերոց :

Այսօր զառաքնութիւն մարգարէիցն
ի՛ քէն ծանոցեր անաքելոցն ,
ըզմովսէս եւ զհեղինա՛ն աստուա-
ծաբա՛ր կոչմամբ ՚ի թաքօր լերինն .
օրհն :

Այսօր անտէսն յետութեան հայր
ի՛ բարձանց երեւելով, ըզընեալդ
ի՛ սրբոյ կուսէն գսւանեաց որդի՛
իւր սիրելի . օրհն :

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ո՛ր փայլեացն այսօր ՚ի կուսածին
մարմնոյն զգերապայծառ լոյս աս-
տուածութեանն . ըզտէր օրհն :

Ո՛ր յայտնեացն այսօր ՚ի թաքօր

լերինն զմիտութիւն սուրբ երրոր-
դութեանն . ըզտէր օրհն :

Ո՛ր զմիւսանգամ խորհորդ գա-
լըստեանն իւրոյ տըպանորեաց ծագ-
մամբ արփակա՛ն լուսոյն . ըզտէր
օրհն :

Աստուածանձի՛ն գերանգոյն քե-
րովելից, բանին բարձող որ զա-
մենայն կրէ՛ զօրութեամբ . բարե-
խօսեա՛ն առ տէր վասն մերոյ փր-
կութեան :

Մայր սրբութեան՝ բարձրագոյն
սերովելից, զանտէսն ինքեանց ՚ի
քեզ կրելով, ծագեցեր զլոյս աշ-
խարհի . բարեխօ՛ :

Ծառ կենաց որ զանմահութեան
պըտուղն ՚ի քէն ետուր նախնւոյ
մօրն եւայի, ՚ի մահաբեր երկանցն
անգամ տըլով . բարեխօ՛ :

Ո՛ր զճառագայթս աստուածա-
յին ցուցեր այսօր մարգարէիցն,
որոյ ցանկային տեսանել զանտե-
սըդ սերովելից . լոյսդ անձառելի
ողորմութեան :

Ո՛ր զգաւանութիւն պետրոսի ըզ-
քեզ որդի՛ հօր անտուծոյ, հայր
ի՛ յանձնոյն վերայեալ այսօր որդի՛
իւր գաւանէր . լոյսդ անն :

Շնորհեա՛ն տէ՛ր եւ մեզ մեղանու-
րացս ՚ի միւսանգամ քո՛ գալըս-
տեանն տեսանել ըզքեզ հայրա՛ն
կան փառօք ՚ի նորոգել ըզտիե-
զերս . լոյսդ անձա :

Յընծայ այսօր փառօք միանձնին
լեւորն թաքօր հանդերձ հերմու-
նի՛ն, բարձրացեալ գերանգոյն սի-
նա՛յ, եւ էջք անտուծոյ դուռն
երկնից ՚ի նմա՛ :

Յընծան այսօր լերինք անտուծոյ,
արարողին ելեալք ընդ առաջ ,

հր
դ

հ

որ

հ

հ

պարանկցին յաւիտենական լէ-
րա՞հեցն դասք առաքելոց եւ
մարգարէից :

Յընծայ այսօր լեւուրն վերին սի-
ռնն , հարսնարան անմահ արքա-
յինն , տեսանելով զերկնաւոր փե-
սա՞հին , զարդարեալ լուսով հայ-
րական փառօք :

Օրհնեցէք մանկունք ընդ եր-
կնայնոցն ըզհայրն երկնաւոր . որ
մարմնացեալ բանին վեկայեաց յեր-
կնից այսօր 'ի թմբօր լերինն :

Գովեցէք ընդ սերովբէսն զգորին
միածին . որ փայլեաց մարմնով զընս
աստուածո՞ւթեանն այսօր 'ի թմ :

Բարեբանեցէք ընդ քերովբէսն
զհոգին ճշմարիտ . որ լուսամիայլ
ամպով կանկրին հովանացեալ այ-
սօր 'ի թմ :

ԿԱՆՈՆ

ԵՐՐՈՐԿ ԱՒՈՒՐՆ

ԱՅՍՕՐ որ էն 'ի յերկնա բան
եւ ծընունդ հօր միածին ,
ըզծածկեալն 'ի յէից խորհուրդ
յայտնեաց անակերտացն , ծառա-
յի՛ ըզկերպարանն ծածկելով աս-
տուածութեամբն :

Այսօր հընչեաց յառաքեալսն
հայրական բարբառ յերկնից , անէ
դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հա-
ճեցայ . որ ըզնուութիւնն աստուա-
ծային կերպիւ ծածկեալ ծառայա-
կան :

Այսօր վիմին հաւատոյ յայտնեալ
զխորհուրդ երրորդութեանն , եր-
րակի՛ յօրինամբ տաղաւարացն

խորհրդոյ . որում ըզմեզ մաք-
րեսցես ընե՛լ տաճար երրորդու-
թեանն :

Որ յանարուհոտ 'ի յաթու բազ-
մեալ ընդ հօր եւ ընդ հոգւոյն .
անբոկիզն աստուած բանդ 'ի հօ-
րէ առաքեցաւ . ծառայի՛ զգեցար
ըզկերպարանն ծածկելով զաստուա-
ծութիւնդ :

Որ արարեր զօրութեամբ զն-
մանալեացն աշխարհ վերին , եւ
'ի նմա հաստատեցեր տընտես ըզ-
պետըս հրեղինացն . օրհնե՛մք զան-
հատանելի զօրութիւնդ :

Որ տիրապէս մեծատունդ ստեղ-
ծէր երկրորդ աշխարհ զգալի . եւ
'ի դրախտն որ յայկենի տընտես
եղեալ զմարդն անաղին . օրհնե՛ :

Որ շինեցէր բարձրագոյն զեկեղեցի
քո՛ խորհրդեամբ . եւ 'ի տմա կար-
գեալ տընտես զբարոյս բանին ճշ-
մարտութեան . օրհնե՛ :

Անտանելոյն տաղաւոր բարձող
էիցըս բարձողին . որ ծընար զաս-
տուած մարմնով զանմարմաբար
ծընունդն հօր . բարեխօսեա՛ վասն
մեր աստուածածին մարիամ :

Որ տիրականս սու 'ի քէն կար-
գեալ տընտես բնութեան մերոյ ,
իմաստութեամբ ըզպարտիս եթող
քոյոց պարտապանաց . թող եւ ըզ-
մեր ըզյանցանս ողորմութեամբըդ
քո՛ քրիստոս :

Որ զպատմութեանն անաղին զօր
զգեցուցեր օծմամբ հոգւոյն , մեր-
կացաք մեղօք ըստ նախահօրն
պատրանաց . զգեցօ ըզնոյն վերս-
տին ողորմու :

Յաստուածային կայծակունտն 'ի
սրովբեիցն անհրպելին , անմաքս

Ձեկ
Բկ
ստղ

Օրհ
Գձ

✠

սպշ

պէս մերձեցաք գո՛ւ պարտապան
քո՛ւմ խորհրդոյ . շնորհեա ըզնոյն
մաքրութեամբ 'ի թողութիւն մե-
ղաց մերոց :

Ո՛ր վառեցար 'ի յարիւնցն եւ ոչ
կիզար ըստ մորենւոյն . այլ ետո՛ւր
զհացըն կենաց կերակուր բանա-
ւորաց . բարեխօսեա՛ն առ քրիստոս
ջընջել ըզգիր մեղաց մերոց :

Զթագաւորն քրիստոս օր-
հնո՛ւթեամբ երգո՛վ բարեբանեցէ՛ք
ամենայն երկիր :

Արարողին երկնի՞ւ եւ երկրի մա-
տոնացո՛ւք երգո՛վ գոհաբանութիւն
ամենայն երկիր :

Երրորդութեանն եւ մի՛ անտուա՛ւ
ծութեանն մատոնացո՛ւք պատիւ
երկրորդութիւն յաւիտեանս աւ-
մէն :

Յօրհնութիւն նոր օրհնեցուք
ըզտէր , որ 'ի վերայ քերթեցիցըն
հանգչե՞ա , եւ 'ի զօրաց երկնաւո-
րաց փառաբանի՞ս սրբասաց ձա-
նիւ :

Ո՛ր կամուար խաչելութեամբն իւ-
րո՛վ աւերեաց ըզգօրնութիւն մա-
հո՞ւ . եւ երեքօրեայ յարու-
թեամբն իւրո՞վ պարգեւեաց մեզ
կենդանութիւն :

Բարեխօսութեամբ տուրք անտու-
աւածածնին պահեցէ՛ զեկեղեցի՛
իւր սո՞րէրք . եւ 'ի միւսանգամ
գալիստեան իւրո՞վ նորոգեցէ՛ 'ի
փառս :

Արեգա՛կն արդարութեան
քրիստոս ծագեալ յաշխարհ հալա՛ւ
ծեաց ըզխաւարն անգիտութեան ,
եւ յետ մահո՛ւ եւ յարութեան
համբարձաւ առ հայր յորմէ՛ ծա-
գեաց . որ երկրորդագի՛ յերկնաւո-

րաց եւ յերկրաւորաց ընդ հօր եւ
տուրք հոգւոյն . վասն որոյ եւ
մե՞աք երկիրպագանեմք հօր հո-
գւո՞վ եւ ճըմարտութեամբ :

Ո՛ր փոխանա՛կ ծոցածին բանին
որ ե՛լ յերկինս , առաքեցաւ աւեւ
տիքըն հօր 'ի բարձանց հոգի՛ն ճը-
մարտութեան , միխիթարել զորս
յադամայ տրտմեցեալց եւ հրա՛ւ
զինել զընտրեալ գասս առաքե-
լոցն . վասն ո՛ :

Այսօր տրտմակա՛ն եւ գիշերաւ-
յի՛ն լո՛ւծան երկունք ծնընդեան
նախամօրն . քանզի զծնեալսն մար-
մնով 'ի մահ եւ յապաւանու-
թիւն , վերըստին ծնանի՛ հոգին
յորդիս լուսոյ հօրն երկնաւորի .
վասն որոյ եւ մե՞աք երկիրպագա-
նեմք հօր հոգւո՞վ եւ ճըմարտու-
թեամբ :

Ի՛նչայն մե՛ծի զուարթնոյն եւ
'ի հընչումըն հրաշալի փողոյն , ուր
հողացեալ մարմինք մարդկան նու-
րո՞գին , յայնմ աւուր ահեղին յի-
շեա՛ տե՛ր եւ ըզմէր ըզընջե-
ցեալսն եւ հանգո ընդ տուրքս քո՛ :
Յորժամ նըշան տերունեան ձա-
ռագայթիւք փայլի , եւ թագաւ-
ւորը՛ թագաւորաց փառօք տե՛-
սանի . յայնմ ա՛ :

Յորժամ ատեան դատանստանին
դը՛նի , եւ զըստութիւնք հրաշա-
լոյն բանին . յայնմ ա՛ :

Ո՛ր յե՛նթեանդ ես ընդ հօր եւ
տուրք հոգւոյն անըսկիզբն որդի ,
իոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ ,
մարդ եղեալ մարմնացար 'ի կու-
սէն , բանալով զյաղթո՛ւմն մա-
հո՛ւ յանցանաց նախահօրն . քեզ
երգեմք ընդ զօրս հրեշտակաց 'ի

յար

օրհ

հոգ

հան

ամ

մէջ հովուանցն, օրհնեալ էս քրիստոսն նախնայաւիտեան բանդ :

Այսօր ծընար որ 'ի հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս որդի, ճառագայթ փառաց եւ ծագումն յանմեկնեւ լուսոյն . անսղագնշակ տեսեամբն յայրին իջեալսն եւ 'ի մըտուր անբանից բազմեալ . քեզ երգեմք ընդ զօրս հրէշտակացն 'ի մէջ հովուանցն, օրհն :

Թագանոր փառաց քրիստոս եւ աւարտին բոլորից, աստուած հըզօր իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն, մանաւ երեւեալ այսօր անխոփօ խելից 'ի յեղեթեան . քեզ երգեմք ընդ զօրս հրէշտակացն 'ի մէջ հովուանցն, օրհն :

Խաչ

Այսօր ցընծան գառք հրէշտակաց ընդ հաստատիւ քո 'ի յերկրի ո՞հ լուսեղէն խորան երկնանքման եկեղեցի տնորբ . ուրախ լե՞ա՞ր վէ՛մ պատուական հովանի մեր եւ յոյս :

Զուարճացիր հարսն անարատ ըսքօղարկեալ վայելչապէս . զարդարեա՞ հանդերձ փառօք եւ ել ընդ առաջ երկնաւոր փեսային . ուրախ լե՞ա՞ր անուէլ բազմածին, անձ փեսայն գայ առ քեզ :

Աստանոր նորոգեցաւ մեզ անաղան մըլըրտութեան, յարգանդ մօ՞ր հոգեոյն յըղացեալ ծնունելով վերքտոնի զհաւանոացեալքս 'ի քրիստոս . ուրախ լե՞ա՞ր անմայր յառաջնուն մէջ որդին գայ առ քեզ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Այսօր ցոյցեր 'ի թաքօր զանտանելի լուսոյդ փայլունմն . ծագեցար անխարհի արդարութեան արեգանին .

յայտնելով աշակերտացն ըղպարագրեալ անստուածութիւնդ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Յորմէ անիւ զարհուրեալ ընտրեալ գասուց սուրբելոյն, երբակի խորհրդով յօրինելին քեզ տալաւար . որով ըզմեղ սրբեցես լինել տաճար քեզ հոգեւոր :

Այսօր ըղխորհուրդն անճառ զծածկեալն յաւիտեանց եւ յազգաց, յայտնեցեր փառօք 'ի թաքօր լերինն . անտրեւժ հայցն մերոց :

Այսօր բըղխեալն մարմնով յարմատոյն յեւսեոյ գաւազան, ծաղկեցաւ լուսով 'ի թաքօր լերինն . անտր :

Այսօր անմահութեան հոտ աւելչ բուրեաց 'ի թաքօր . թըմեալ ընդարմացոյց զգաստ աւաքելոյն . անտր :

Ըղեհ օրհնեցէք եւ բարձր անարեք ըզնա յաւիտեան :

Զլոյս փառանցն հօր ծագեալ այսօր 'ի լերինն թաքօր . ժողովուրդք բարձր ս :

Զամենամուրք հոգին որ 'ի նմանութիւն լուսափայլ ամպոյ յայտնեցաւ 'ի թաքօր . ժողո :

Զյաւիտեանիցն հայր որ երեւեցաւն այսօր յերկնից վըկայեալ միանելն . քահանայք բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան :

Աստուածածին պայծառ քան զերկնա, որ 'ի մեզ ծագեցեր ըզլոյսն մեծ եւ գերազանց, որով խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ . արոյբեական ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, եւ հոգեւոր երգով մեծացունեմք :

հր
դ

դ

ան

Այն թեթեւ եւ լուսաւոր, որ զանձրեւըն կենաց 'ի քել հեղեակ 'ի յերկնային ծովէն, զոր հասեցեր 'ի յերկիր ծախաւնաւ. սրովեաւ:

Պարտեզ փակեալ աստուածաւ տո՛ւնի եդեմ, որ եւ ծառքն կեւ նաց 'ի մէջ դրախտի քո 'ի հոգւոյն տընկեալ, անմահականն պըտղոյն ելեց ըզտիեզերս. սրովեաւ:

Որ յանըկիղեն էէն անցեաւ պէս ծընեալ, եւ սրովեականն ծածկէ՛իր թեւօք. այսօր ըզպարաւ գրեալն մարմնով ցոցեր զաստուածո՛թեան քո զփառս աշա՛կերտաց քոց տէր. քո՛ անկեալ պայծառ ծագամբդ ողորմեա՛ մեզ աստը՛ւած:

Որ զըստուերականն օրէնս մոխիւ սական տառիցն 'ի սինեականն իստէ՛իր լերին. այսօր ըզմովսէս եւ զհեղինաս ածեալ 'ի մեռելոց եւ կե՛նդանեաց 'ի տեսիլ փառա՛մեաց քոց. քո՛ անկեալ:

Որ զօրինակ մեծի՛ զալըստեան քո տէր 'ի թաթօրականն ծանուցեր լերին. քանզի տեսին զանք առաւ բերդն ըզնախահարսն եկեալ փառօք, խօսէին զեւրցն յերուսաղէմ զխորհուրդ. քո՛ անկեալ:

Այսօր ընդ հրեշտակս 'ի բարձունս ցընծասցո՛ւք տօ՛նիւս 'ի ծագել իմանալի՛ լուսոյ աստուածո՛ւ ծո՛ւթեանդ. օրհնե՛մք զքեզ էա՛կիցըդ հօ՛ր որ եկի՛ր 'ի փրկել ըզտիեզերս:

Այսօր յայտնեցեր 'ի թաթօր ընտրելոց գա՛ստւոյն առաքելոց եւ մարգարեից, զաստուածային քո զփառս անճառե՛լիս. օրհնէ:

Այսօր հայր յամպոյն վնկայեալ

էական բա՛նիդ միացեալ ընդ կուսածին մարմնոյդ, անէ՛ դա՛ է իմ որդի՛ ընդ որ հաճե՛ցայ. օրհնէ:

Այսօր ըզծագո՛ւմն արդարոյն անրեգանակերս փա՛յլմամբ, ծանուցեր ծագմամբ փառաց քոց տէր յալքայի՛ թեանն. օրհնէ:

Երբ՝ ա՛նք անկեալն այսօր ցընծան ընդ ելանէ՛լ քո տէր 'ի թաթօր. յո՛ւմեմ լո՛ւմ պա՛րեն ընդ երկնայնոցն դա՛ք առաքելոց եւ մարգարեիցն. ընդ որս եւ ը մե՛մեմք օրհնեմք յառա՛ջ քան զարե՛ւ ըզլոյսդ:

Որ յանա՛յն շտե՛նանելով մարգարէին զաստանօր ծագումն լուսոյ քո տէր, գո՛մեմք չէ՛ր. թա՛ւբօր եւ հերմոն 'ի յանուն քո ցընծասցեն. ընդ որս եւ:

Որ ցոցե՛լ 'ի թաթօր զքեզ կենդանեաց եւ մեռելոց տէր եւ անարիչ. զմո՛մեմք լսէ՛ս եւ զհեղինաս 'ի տեսիլ փառաց քոց կոչելով ընդ ընտրեալ քոց առաքե՛լ ըցն. ընդ որս եւ:

Կ Ա Ն Ո Ն

ՇՈՂԱԿԱԹԻՆ

Ո՛ր Ա՛րք լեր սուրբ եկեղեցի, քանզի քրիստոս արքայն երկնից այսօր պըսակեաց ըզքեզ իսա՛չուն իւրով. եւ զարդարեաց զամօրըս քո՛ սքանչելի փառօքն իւրով:

Խընդա յոյժ գո՛ւստըր սիրովն. քանզի երկիրս երկինք եղեն այսօր

որ

տէր

անկ
սաղ

օրհ
նէ

վերըստին քո նորոգմամբ, եւ թաւ
գաւորն երկնաւոր հաճեցաւ բը-
նակիլ 'ի քեզ:

Ընդ դասս երկնաւոր գօրանցն
վեր առեալ տօնեմըք քեզ այսօր
զանդադար փառաւորութիւնս. ու-
րախ լեր հարսն անարատ անբրնին
քո խորհրդով:

Խորան սրբութեան կանգնե-
ցաւ սուրբ եկեղեցի, եւ քրիս-
տոս թագաւորն 'ի սմա պատարա-
գեալ. եկայք հաւատացեալք եր-
գեսցո՛ւք քրիստոսի երգ նոր:

Այսօր հրեշտակաց բազմու-
թիւներն տօնակից լինին ընդ մեզ.
քանզի երկնաւոր թագաւորն եւ
կաւոր 'ի սուրբ եկեղեցի:

Խնդա՛ եւ զուարճացիր հարսնա-
ցեալըդ անտուծոյ եկեղեցի.
քանզի ըզբեզ տէրն տերանց ըն-
տըրեսց եւ հաճեցա՛ւ բնակիլ
'ի քեզ:

Լուսանորեա լուսանորեա՛ կա-
թողիկէ եկեղեցի. քանզի 'ի քեզ
չո՞ղ անտուածեղէն 'ի հօրէ լուսոյ
ծագեաց. եւ լուսանորեա՛ց ըզ-
մանկունիս քո:

Ո՞րք տրժանաւորեցայք 'ի կո-
չումն փառաւորութեան քրիս-
տոսի անտուծոյ մերոյ. եկայք ժո-
ղովուրդք երգեցէք տեանն ե՛րգ
նոր. ե՛րգեցէ՛մք զանուն նորա՛ն
ձայնիւ ջընծութեամբ յօրհնու-
թիւն 'ի նոր:

Զօրացեալքս 'ի քեզ քրիստոս ժո-
ղովուրդք հաւատացելոց, ճըշմա-
րիտ խոստովանութեամբ օրհ-
նեմք զխորհուրդ աստուածային
կենսաբեր տնօրէնութեան քո.
փառաւորելով զա՛հաւոր եւ զըս-

քանչեւ՛ անուն քո, տէ՛ր տէ՛ր մե՛ծ
'ի վերայ ամենայն երկրի:

Ուրախ լեր եկեղեցի՛ սուրբ հարսն
երկնաւոր խորհրդոյն 'ի փառս
ամենասուրբ երրորդութեանն. ո՞ր
համագոյ յշխանութեամբն իւրով
զարդարեաց ծագմամբ լուսոյ, պը-
սակէ՛մք զքեզ 'ի պատիւ՛ն ամե-
նա՛յն սրբովք ի՛ւրովք:

Լուսաւորեա՛ երուսաղէմ զի
հասեալ է՛ լոյս քո. զարդարեա զա-
մուրնս քո. եւ փա՛հւք տեանն
'ի վերայ քո ծագեսցի:

Օրհնեցողութեամբ անլուսիւք
քեզ վայելէ՛ անտուած օրհնու-
թիւն 'ի սիոնիւ. եւ քե՛զ մա-
տուցին աղօթք յերուսաղէմ:

Գովեա՛ երոնստեղմ ըզտէր, եւ
օրհնեա՛ զաստուած քո. ընդ՛ր
ժողովուրդ դըշխոյ՛ դուստրոս սի-
ոնի:

Այսօր աստուածութիւնըն
զուարճանայ՛ նոր հաստատելով
զերկիր. պարբ սուրբ փառաբա-
նեն զըւարթնոց. եւ մեք ձայ-
նիւ օրհնութեամբ զարդարեսցո՛ւք
սուրբ ըլլո՞նս:

Այսօր եւ մեք ջընծամք տօնիւս
ընդհանուր հընչմամբ. մեծապէս
փայլմամբ երեւեցաւ յաշխարհի.
առ անտուած գոհութիւնք ըն-
թա՛նն. պսամեն անդադար
ըզբան կենդանի:

Խնդա՛ եւ զուարճացիր եկեղեցի
կոյս սուրբ եւ հարսն երկնաւոր
փեսային, ա՛հա՛ տեսանեմք զօ-
ծեալն ըզբրի՛ստոս, գո՛ղով առ քեզ
լոյսն հեթանոսաց:

Ո՞ր անարեւ զօրութեամբ զի-
մանալեացն աշխարհ վերին, եւ

ի նման հաստատեցեր տընտեսն ըզպետըս հրեղինացն. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ :

Ար տիրապէս մեծատունդ տեղեւոր երկրորդ աշխարհ զպալն. եւ ի գրախան որ յադէնի տընտեսն եղեալ զմարդն անաջն. օրհն :

Ար շինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի քն խորհրդեամբ. եւ ի սման կարգեալ տընտեսն զբարոյս բանին ճշմարտութեան. օրհն :

Անասնեղծոյն տաղաւոր բարձող էիցրս բարձողն. որ ծընար զատուած մարմնով զանմարմնաբար ծընունդըն հօր. բարեխօսեալ վամբն մեր աստուածամբն մարիամ :

Ար ի թեւըս թեթեւ աննիւթ տաւառենով եւ հրացայտըդ սերտիւնց վերանըտեալ տեսչու թեամբ ինսման զարարածս. հոգիսդ սո՛ւրբ օրհնեալ ես յարաւրածոց քոց :

Ար սքանչելագոյն հրաշակ ձայնիւ ընդ հօր եւ ընդ որդեց միշտ փառաբանին, եւ քոյցրու թեամբ հայրն յարարածս. հո :

Այսօր աստուածային տեսչու թեամբ ի վերնատունըն հրեղեալ հոգւմայն հրեղամբ, եւ զառաւքեալն արբուցեալ բաշխեցար յարարածս. հո :

Ար երկայնամիտդ ես տէր քաղցր եւ անոխակալ հանգճ զհոգիս քոց ծառայից. զի մի գարձցի տնանի ամանեցեալ յաւուրն ահեղ ատենին :

Զյիշատակ հրաժարելոցն ի հաճոյս քեզ ընկալցիս. եւ զուխարս մեր ընկալ ուրպէս զաբելին զնոյն եւ զաբարհամուն. զի մի :

Ի խորան քում սիրողաց հանդուսցես ըզծառայս քո. եւ զհոգիս նոցա գասեացես ընդ սուրբս քո. զի մի գարձ :

Սուրբ զաստուածամբնն օրհնութեամբ մեծացոյցանեմք :

Աւետար հրեշտակն անհետանալէր ըզծընեմք յիրկինն ի սրբայն կուսէն :

Ասէ՛՛ ուրախ լեր բերկրեալդ. քան զի տէ՛՛ր ատեանդ է՛ ընդ քեզ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգւոյ քոյ :

Դասք հրեշտակացն վայր իջեալ յերկնից երգէն անելով, հրաշտակ ձայնին եղանակելով երգէն զերգս օրհնութեան երբեակ սրբաբանց ձայնիւ :

Այժմ եւ միշտ եւ յախանա յախանից :

Ուրախ լեր բերկրեալ հարսնացեալ սուրբ եկեղեցի, պոյծառացոյ զմանկունըս քո յօրհնաբանութիւն ծագողն ըզայլ լուսոյ ի քեզ մայր եկեղեցի :

Ուրախ լեր այսօր սուրբ եկեղեցի եւ տօնեալ ըզտօն քո գոռաւոր սիրովն. քանզի ի քեզ հաճեցա՛ւ բնակիլ տէ՛ր աստուած հարցն մերոց :

Ուրախ լեր զբշխոյ գոռաւոր սիրովն, եւ յընձա՛ վերինդ երուսաղէմ. քանզի քրիստոս արքայն երկնից գայ առ քեզ. տէ՛ր ան :

Ուրախ լեր սիրով մայր եկեղեցի. քանզի ի քեզ չոյ անտուածեղէն ի հօր լուսոյ ծագեաց. տէ՛ր ան :

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ար պրտակեացն այսօր սուրբ զեկեղեցի նըշանալ խաչին իւրով. ըզտէր օրհնէ :

հոգ

հան

ած

հոգ
դձ

դ

Որ վերջնաժամին ծննդեամբ սուրբ անազանին լուսանորեաց զազգս որդւոց մարդկան. երգով ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՝ յաւիտեան:

Ուրախացիր աստուածածին վերօրհնեալդ 'ի սրովբեից. ծագելով 'ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր վերածգողին. ազգ եւ անգիւնք ըզքեզ մեծանցողցանեմք:

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եւ զեր հոգւոյն սրբոյն. 'ի հրեշտակաց սպասանորեալ գաբրիէլ քեզ անետեաց. ազգ եւ ան:

Տեսանեմք ըզսոսկալի գհրաշալի խորհուրդ յայտնեալ. 'ի հոգւոյն սրբոյն յլացեալ զբանն աստուած մարմնով ծննար. ազգ եւ անգիւնք ըզքեզ մեծանցողցանեմք:

Որ հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի քո՝ քրիստոն 'ի վերայ առաքելական վիմի, երգել 'ի սմած զերգըս հոգեւորս:

Կանգնեալ 'ի սմա սեղան սրբութեան բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւն, եւ տայ 'ի սմանէ մեզ նորոգութիւն, 'ի թողութիւն մեղաց մերոց:

Իջեալ հոգւոյն սրբոյն անլաւնաւ

կերպ երեւմամբ 'ի վերայ մարմնոյ եւ արեանն տեառն, 'ի բըժըշկութիւն հոգւոց մերոց:

Լուսանորեա՛ երուսաղէմ զարդարեա՛ զամուրրս քո. քանզի մերձեցաւ առ քեզ փեսայն երկնաւոր. փրկութիւն քեզ շնորհելով պղծականոց սքանչելի փառօքն իւրովք:

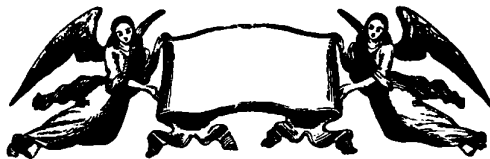
Այսօր ծագեաց քեզ գրչիւնդ դուստր սիովնի արարութեան արեւգակըն քրիստոս. եւ սրբուցան ըզքեւ շնորհք սուրբ հոգւոյն մեծապէս պարգեւօք:

Այսօր ցընծա՛ սուրբ սիովն մայր եկեղեցի. փայլեցո՛ զմանկունըս քո՝ որպէս զարեգակըն. զի անձա՛ռ խնդութեամբ լըցոյց ըզքեզ քրիստոս թագաւորն:

Եւ միածինն 'ի հօրէ՛ եւ լոյս փառաց ընդ նրմա, ձայնք հնչեցի՞ն սանդարամետք անգլիւնոց:

Տեսեալ ըզլոյս մեծ հայրապետին գրիգորի, պատմէ՛ր ցընծութեամբ հաւատացեալ արքային:

Եկայք շինեսցուք սուրբ ըզխորանն լուսոյ. քանզի 'ի սմա՛ ծագեաց մեզ լոյս 'ի հայնստան աշխարհի:

ԿԱՆՈՆ

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԱՒՈՒՐՆ

ԱՅՍՈՐ Ժողովեալ սըրբոցն 'ի միանին Երանելի առաքեալքն եւ սուրբ կոնսանքն ջահազգեստոք պայծառացեալք լուցանէին լուսաւտերս իւրեանց . եւ միաձայնեալ ասէին, օ՛րհնեալ ես ամէնօր հնեալդ 'ի կանայս :

Այսօր դնելով ըզսուրբ կոյսն առ դրանքն գերեզմանին, սպասէին եւ ակն ունեին տեսնել իսկ ինքնին գողով, գեր 'ի վերոյ տեսեալ զարարիչն եկեալ բազում հրեշտակօք . եւ նոցա միաձայն :

Այսօր տեսեալ ըզսուրբ կոյսն թռուցեալ յօդս, եւ ամպեղէն կառօքն 'ի վեր համբարձեալ յերկինս . մըտանելով յերկնային խորանն ընդ իմաստուն կոնսանն . եւ նոցա միաձայն :

Այսօր ընդ բազմաչեայ քրովբէսն եւ ընդ վեցթեւեան սրովբէսն մըտանելով յեօթնաստեղեան խորանն . տեսանելով զանազան ա-

թոռսն զոր պատրաստեալ է՝ քեզ տէրունելոյդ . երգեմք եւ մեք աւերով . օ՛րհնեալ :

Այսօր զազանտիչն յանցանաց նախամօրն ըզկուսովթեալնց մայրն փոխադրեաց բանն աստըւած, յերկնայինսն դասելով յաստուածանկերտ խորանն եւ յանպատում 'ի կեանս . վասն որոյ հրեշտակաւ կան ձայնիւ քեզ երգէ՝ եկեղեցի՛ սուրբ ըզընդ զօրհնաբանովթիւն :

Այսօր տիրամայր սըրբուհի՛ կոյսն աւանդեալ ըզսրբանեալ հոգին 'ի ձեռն հրեշտակական դասուցն, որպէս գերարիւի՛ փա՛յլեալ, անհեղինքն նմանեալ հրեղինաց դասուցն . վասն որոյ հրեշտակաւ :

Այսօր հրաշափառ կոչմամբ հոգւոյն Ժողովեալ սրբոցն առաքելոցն եւ իմաստուն սուրբ կոնսանացն, պայծառացեալք իմաստուովթեամբ 'ի յերկնային փոխումն աստուածամօրն . եւ համաձայնեալք անմարմնոցն օ՛րհնէին զամէնօր հնեալ սըրբուհին :

Այսօր տեսեալ հրակերպ դասուք վայր իջեալ յերկնից զուղի՛ն միաձին արիւրափայլ հրաշալի փառօք, գերապայծառ մաքրեալ հոգւոյն յաւանդումն ամենասուրբ ծընուղին իւրոյ . եւ համա :

Այսօր ըզնախարան հոգւոյն սրբոց վերնական հրաբուն սեռիցն փոխադրեալ յերկինս, մըտանելով 'ի վերինն երոստողեմ 'ի յառաքանսն անապական յանմրտանելին եղականացս ընդ երրորդուն թեանն . եւ համա :

Այսօր ըզնախամօրն երկանց բարձողն կոնսական ծննդեամբ

զանհարսնացեալ մայրն, միաճիւնն
իջեալ փառօք փոխադրեաց յիմա-
նայի եւ յանպատճառ գերագոյն
բնութիւնն. վասն որոյ սրնկէաւ
կան ձայնիւ քեզ երգեմք սըրբօւ
թեալնց սուրբ ըզ ը մի՛շտ փա-
ռաբանութիւն:

Այսօր ըզհողեղէն բնութիւնա
տեսեալ հրեղինացքն ստեղծեալ
դասք, մարմին հրանիւթ կառօք
յանամարմնաց վերաբերեալ 'ի յեր-
կնային եւ յանամտոյց լուսեղէն
խորանաւ. վասն որ:

Այսօր ստեղծեալ հողեղինաց դու-
րով հարսնացեալ եկեղեցի՛ սուրբ,
տօ՛նէ՛ նւրախութեամբ ըզյիշատակ
անսպասան անարատ կուսի՛ մա-
տուածամօրն. վասն որ:

Որ 'ի բարձրութիւնա երկնից
բարձր բանիւք բարեբանին սըր-
բուհի 'ի լիբանանէ՛ գիմեալ հարսն
ըզգեցեալ այսօր. զարեգակն աշ-
կեալ ըզքեւ, եւ ընդ ոտիւք զըն-
սինն ըստուերանտեսն. ծրհնու-
թեամբ երգով եկեղեցիք տիեզե-
րաց այսօր տօնէն ըզյիշատակ ծնըն-
դեան քո՛ 'ի մօրէ:

Վեհագոյն սերսկեից եւ բնոյ
մաշեաց քերթեից տիրամայր սու-
տուածամբն. տաղանակ կըտակի
սանիոր սակի՛ խորհրդանոր խորան
բանին հօր բարձրելոյ. ծրհ:

Մարգարէից հանգիստարան եւ գրա-
ւանիան կենաց մարդկան մարիամ
աստուածամայր. ընդունարան եօ-
թնարիեան շնորհացն, խաբիսիս յաւ-
սոյ հաստատութեան, զնւագութիւ
սառնոց դարձցաւ անցաւորաց. ծր-
հնութեամբ երգով եկեղեցիք տի-
եղերաց այսօր սո:

Ուրախ լեր մարիամ սուրբ սու-
տուածամբն. զի 'ի տաճարիդ մաք-
րեցելոյ յանկարծակի՛ եկըն տեր.
ըզքեզ ծրհնութեամբ մեծացու-
ցանեմք:

Ուրախ լեր գնւաքն փակեալ ընդ
որ ոչ որ մըտեալ. բայց տեր սու-
տուած խաղցելի. ըզքեզ ծրհ:

Ուրախ լեր անբիւր կրեքեալ ջրոյն
կենդանութեան. զոր ծարաւելոյ
բնութեանա ետուր 'ի յարբուսն.
ըզքեզ ծրհնու:

Մայր լուսոյ մարիամ սուրբ
կոյս. որ ըզլոյսն աւ 'ի հօրէ ծնար
մարմնով. եւ եղեր արեւելք արեւ
գականն արդարութեան. հոգեւոր
երգով ըզքեզ սըրբօւ՛ւհի՛ մեծա-
ցուցանեմք:

Քերտիւքից գերագոյն ելին անթա-
նէւ ծառ կենաց անմահական պըտ-
ղոյն. տաղանակ կտակի՛ բանին եւ
սանիոր տակի՛ երկնային մանանային.
հոգեւոր եր:

Քեւ բայցս սրնկէտախակ դու-
ւաքն գրախտին, եւ քեւ տըւաւ
մեզ փայտն անմահութեան. զոր
'ի նմա՛ զենեանն անմահ այսօր յեր-
կնից լուսանորեաց. հոգե:

Անարատ կոյս աստուածամբն
մարիամ, սըրբուհի՛ եւ մայր քրիս-
տոսի, յարգանդի՛ տարար զանտա-
նելին ամենեցուն. ծրհնութեամբ
ըզքեզ աստուածա՛ւհի՛ մեծա-
ցուցանեմք:

Ըզքեզ երկնային գնւաքն զոր եւ
տեսն եղեկիւն, եւ անբն զոր ծա-
նեաւ գեղեցուն. սերսկէ՛ հոգեղէն
վեհագոյն քերտիւքից. ծրհ:

Երիս խորհուրդըս ստեղծելիս 'ի
քեզ տեսանի՛ աստուածա՛ւհի՛.

յըզնութիւն անսերմնական, ծնունդ անարատ, կուտութիւն յէտ ծննդ գեան մնալով անապական. օրհնութեամբ ըզբեզ անստուածա՞ծ թն մեծացունցանեմք :

Աւաբելոյ անլաւնոյ իջանելով մեծածայն հընչմամբ ի բարձանոյ, ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազնեանց անկիզելի՛ զնշակե՞թ լսան, մինչդեռ նըստէին ի սուրբ վերահասանն :

Աննիւթական անլաւնի, անքննեղնի որ քննե ըզլսորս անսուծո՞յ. զոր անուսլ ի հօրե պատմեղաշունդ եւ ըզմիւսանկամ գա՛ւ ը՞լուտն. զոր քարոյզելին համազոյնական :

Օրհնութիւն ի բարձունս, երնզն ի հօրե հոգւոյն սրբո՞յ. որով առաքեալքն արեւցան անմահական բաժակա՞ւն, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս :

Հայր անրակիզն տարբիչ յաւիտեակից, առ քեզ կարգամբ եւ պաղատմբ. հանդո՞ւն զննջեցեալսն մեր ի սուրբ անունըդ քո :

Որդիդ միածին եակից հօր եւ հոգւոյ. ի միւսանկամ քո զայլստեանն հան :

Հոգիդ ճըշմարիտ փառակից հօր եւ որդւոյ. անլաշանձք աստուածածնին. հան :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Այսօր վերանմարձեալ ըզմաքրան կան մարմինն աստուածամօր կուտի անմարմին զընարթնոցն, ամփոփեալ ի տեղի գերակայիցն յերեւելի ըզպայութեանցս անձառնիցն աննեղ հանրդոս. վասն որո՞յ հըրձուղական ձայնիւ քեզ երգէ՛

եկեղեցի՞ն՝ սուրբ. ըզ ը նո՞ր զօրհնաբանութիւն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեակից :

Այսօր յուսապատան խընդութեամբ եւ յանժապար հընչմամբ նընագեմք քեզ հոգեղէ՛նքս ընդ հրաբուն սեւեյն, տօնախմբելով զյիշատակ կուտի անլաւնոյ եւ մօ՞ր քո. վասն որո՞յ հըրձ :

Որ ըզնախաօրն զանցանս երկանցն եբարձ, եւ զորդիդ քո միածին մարմնով ճընսն. այսօր առ ի մէնջ ի վերին զօրսն փոխեցեր զնախատեղծին ծննունդըն. զոր միշտ ունիմըք բարեխօս առ քեզ տէր անտըւած հա՛րցն ը մերոց :

Որ եակիցդ ես հօր եւ սուրբ հոգւոյն, մարմնանալ ի յանձն սուրբ ի սրբոյ կուտէն. այսօր փոխադրեալ գանեցեր յերկնոյն խաւանս ըզքնին ծննդըն. զոր միշտ ունիմըք բա՛ն :

Որ յամենայնի ես ըցուցիչ բարեխնամ սուրբ հոգի, այսօր պարգեւօք հանգուցեր յանապատում ի կեանս ըզկուտութեանց ըզմայրըն. զոր միշտ ունիմըք բա՛ն :

Ըզտէր օրհնեցէք. Բարձր արարե՞ք ըզքննող անտանելի բանին ըզմի՞շտ կոյսն :

Որ ի կուտան գասակցութեանց եւ ի սրբոց ճըգնաւորաց փառաբանիս սրբո՞ւհի, սուտի եւ մեք հաւատանցեալքս վերանպատուեմք ըզփոխումըն քո ի յերկինս. որ անանել բարձրացեալդ ես յաւիտեանն :

Ձբարեբանալդ անդադար միշտ ի վերին զօրաց, եւ ըզվերափոխեալդ ի դասս անաքելոց եւ մար-

հոգ

հրդ
դձ

հան

դ

գարէից . ընդ որս եւ մէք հաւատան
ցեակքս վերապատուեմք ըզքոյն
աստուածամայր ըզհանգըստեան
տօնս . որ անանել բարձրացեալդ
ես յաւիտեան :

Արարնայսրկ կամարանըման յօ-
րինեցար սո՛ւրբ կոյս անստուածա-
ծին , զանհասանելի զբանն անտը-
ւած բնաւորապէս անսերմիաբար
կրեցեր 'ի քո՛ւմ յորովնի . անդա-
դար երգով ըզքե՛զ ը մի՛շտ մե՛ծա-
ցուցանեմք :

Դո՛ւռն երկնից ըզծագո՛ւմն անձա-
ռելի անապական որ 'ի հօրէ՛ անա-
բեցաւ , 'ի գիրկըս քո՛ բարձեալ
կրեցեր , զիեցուցանելով մարմնա-
ցելոյն 'ի քե՛ն ըզկուսական քո՛
սո՛ւրբ ըզկաթն . անդա՛ն :

Տե՛ղափոխեալ զքեզ 'ի վերնական
'ի կառս քերովբեականս աստուա-
ծամայր , սպասաւորեալդ 'ի սերով-
բէից , եւ երկըրպագեալդ յամար-
մական զօրաց . անդա՛ն :

Ո՛ր ո՛ւնին իշխանութիւն մահո՛ւ
եւ կենաց քրիստոս թագաւոր փա-
ռաց . ողջմեա՛ մեզ անստըւած :

Տօնելով ըզիշատակ կո՛ւսի՛ աստ-
ուածորդւոյ մօր հըրձուին հրեշ-
տակք 'ի յերկինս եւ ցընծան զաօք
առաքելոց եւ մարգարէից ընդ կո՛ւ-
սակա՛ն տօնս . ողջո՛ր :

Քե՛զ միայնոյ մօր եւ կո՛ւսի՛ մաղ-
թեմք հայցելով 'ի քե՛ն , բարեխօ-
սեա՛ն անդա՛դար առ որդի՛դ քո՛ եւ
անստըւած մեր , փրկել ըզմե՛զ 'ի
փորձութենէ՛ եւ յամենայն վը-
տանդից մերոց :

Անըսկիզբն անստուած անհա-
սանելի բընութիւն եւ հանգո՛ւ-
ցեալ 'ի հրեղէն կառս . վանն որոյ

գովելով ասեմք , օրհնեալ ես հայր
անըսկիզբն անստըւած :

Մարգարտաւոնիլ եւ ծիրանազ-
գեաց հրաշափառագոյն կոյս . զոր
ստեալ որդւոյ վերափոխեալ դա՛-
սեաց յանպատում 'ի կեանս . վանն
որոյ գովելով ասեմք , օրհնեալ ես
որդի՛դ միածին անստըւած :

Անհասանելի հոգւոյն զօրո՛ւ-
թիւն , որով փառեալ համատա-
րած ընսն ըզկուսական անձամբն .
վերափոխելով յանպատմելի եւ
յանհասանելի եւ յանանց ընսն .
վանն որոյ բարեբանելով ասեմք ,
օրհնեալ ես հոգի՛դ ճըմարփտ ան-
ստըւած :

Անկժառամ ծաղիկ անդատաւ
պարտ շառա՛ւիզ վերաբո՛ւսեալ
յարմատոյն յեստեոյ . զքե՛զ էսայի-
ան կանխաւ վերադո՛չեաց եօթն-
արփեան շնորհաց հոգւոյն ընդո՛ւ-
նարա՛ն գո՛ւ . անստուածամօրն ե՞ւ
կոյս զքե՛զ ը մե՛ծացուցանեմք :

Համեղաճաշակ պըտոյն բանաւոր
բարո՞ւնակ , յորմէ կթեցաւ մեզ
ողկոյզն անըսպառ յուրախութիւն
տըրտմեցելոցն 'ի ճաշակմանէ՛ ծա-
ռոյն զիստ՛ութեան . սրբո՛ւհի՛ս
անարատ անե՛նէ՛ քեան զքե՛զ ը մե-
ծացուցանեմք :

Քաղաքապետեալ 'ի մարմնի՛ անա-
րատ վա՛րձք . այսօր յառաքե-
լոյն ամիսփեալ վերին անկարկու-
թեամբն վերափոխեցար յարքա-
յոթութիւն որդւոյ քո՛ եւ անստու-
ծոյ մե՛րոյ . բարեխօ՛սս խոստոն-
վանո՞ղացս զքե՛զ ը մե՛ծացուցա-
նեմք :

Կ Ա Ն Ո Ն

ԵՐԿՐՈՐԿ ԱՒՈՒՐՆ

—
որհ
—

ԱՅՍՕՐ զանաւորեալ ծնունդեան քո տէր ըստասանոր խորհրդոյ, 'ի հողանիւթ գոյաւցութեանց փոխադրեցեր 'ի յերկինս :

Այսօր զանաւորեալ բանիդ բարձոյն ըզբերանիւք հողեղէն, բարձրացոցեր 'ի ստորնայնոցս գերան կայիցըն կայանս :

Այսօր զանաւորեալ կոյսն որ ըզբեզ մաքուր կաթամբ կերաւ կրեաց, 'ի զգայական փոխեալ բնութեանց յիմանալեացըն խաբանս :

Լոյսն անբլնին ծածկեալ 'ի ծոց հօր, որ ծագեցաւ 'ի քէն մայր եւ կոյս. այսօր իջեալ անմարմնաւ կան գասուք հրեղինացըն փոխադրեաց ըզբեզ լուսնայն ամպովք 'ի լոյսն անխոտուեր :

Լորեւեղք գերադիրն եւ օթարան լուսածին, զանաւոր ծնեալն սուղին ծննոր անհայր յերկրորդին. բարեխօսեալ միաձնին ասուտուածին մայր բանին :

Բանին հօր մարմնարան եւ առաւ գաստ բնակութեան. որ կաթամբ կոսական կերակրեցեր զէակըն բան. բարե :

Գերադոյն սրբութեամբ եւ կուտական մարութեամբ, բարձեր զանհաւըն բնութեամբ 'ի գիրկըս քո սննդեամբ. բարե :

Գո՛ւ ծանղիկ անթաւամ տոհմի սեւաւ մարգարութեան, եւ շառաւիղ օրհնութեան նախնայ ծնողին մեր բնութեան. բարե :

Երկնաւոր արքային եղեր տաճար ըստ երգողին. յանկարծակի՛ փեւսային 'ի յառագաստ բազմեալ բոյին. բարե :

Զօրք երկնից անմարմնոց իմանալեացըն զըւարթնոց, իջեալ յերկնից 'ի յերկիր սպասանորեւ մեծ արքային. բարե :

Էլիցս էակ բանըն հօր պարագրեցաւ 'ի մարմնի. լոյսըն ծնունդ ծոցածին էառ զբնութիւն նախաստեղծին. բարե :

Ընտրեալ յառաջ քան զհիմունս 'ի սկզբանէ՛ սոխարհի, տուամոր անձառ անբլնին եւ ամպ թեթեւ լուսածին. բարե :

Թագ հիւսեալ երկնային յեռեալ յակաւն անմարմին. բերեալ պըսակ սուրբ կուսին յորժամ փոխեր յաշխարհ վերին. բարե :

Ժողովեալ սուրբ գընդին երկուտասան գասուց իւրմբին, սլացեալք որպէս զարծըւին յերուտաղեմ քաղաք մեծին. բարե :

Իսկ եկեալ բազմութիւն աշակերտաց նորոյ կտակին, 'ի փոխումն ասուտուածանին մարգարտափայլ սըրբոյ կուսին. բարե :

Լոյս 'ի լուսոյ հօր ծոցածին իջեր յերկնից յաշխարհ տողին. գասր անմարմնոց ընդ քեզ իջին 'ի պատիւ մօր քո եւ կուսին. ներդեղեալ զայս ասեին դու ես տաճար անեղ բանին :

Խորին խորհուրդ անբլնին ծածկեալ յազգաց յաւիտենին, յայտ-

նեցաւ յամբս վերջին 'ի փրկութեան մարդկան սեռին. զոր տեսաւ նոյքըն ծանողին կոտին ծընող լինել բանին :

Ծածկեալ խորհուրդն յաւիտենին լուսեցելոյ եւ անձառին, 'ի հասաւ նէլ ժամանակին պարգեւեցաւ մարդկան ազլին. Էմիան բնութիւն բանին խանկեալ անշիտթ 'ի մէջ բնութիւն :

Աստարեալ անծրէնութեամբ քո 'ի յերկրի ներմարդութեամբ. զոր 'ի վերջին դարուցս վախճան կստանաւ րեցեր վասն մարդկան. այսօր յերկնից իջեր հօր բան 'ի յօր կուսի մօր քո նրնջման :

Հնչէ վերին զօրանց իջեալ շուրջ ըզկուսիւնն պարտեալ. զերգս օրհնութեան եղանակեալ քաղցըր ձայնիւ անուր ստեալ. զեռեհիւ սեակըն նըւագեալ զմի տէրութիւնն երգարանեալ :

Չայնակից նային եղեալ դոնք երւանիկ պետացն ընտրեալ. 'ի հնգւն վերաբերեալ ոքք լընդհաւ նուր անխարհ սրբութեալ. անմարմնոցն համաձայնեալ ըզկոյսըն սուրբ օրհնաբանեալ :

Ղամպարափայլ ջահիւք լուցեալ սուրբ կուսանացըն գումարեալ, զերգս օրհնութեան նըւագեալ 'ի պատիւ մօրն աննորհնեալ, բարեբանեալ ես կոյս գովեալ յորմէ անտուած բանիւն ծընեալ :

Ճառագայթ հօր ծոցանիւն յոր ժամ ելեր առ հայր յերկին, խոստանայիր բանիւ քոյին 'ի կատարունաւ անտուածանին, քեզ միայնոյ զօրօք քոյին դալ 'ի փոխունի միշտ կուսին :

Մարդարեւ լուսնայն հոգւոյն սրբոյն սուն եւ տաճար, մարդաբէյք բանք նախաձառ այսօր լըցան 'ի քեզ գումար. մոխէս գանաքն իւրովք իսպառ 'ի պատիւ քո անդ սրնանայր :

Յարմարեալ ձայն ներքոյն յուրան խութեան օր քո տօնի, հանդերձ նորմք ներքոյն սուրբեցոյ գաւաւց իւրմբի. անանդեցեր զքո սուրբ զհոգի 'ի ձեռն սրբւոյ քո միանին :

Նորոտքանչ անդ հրաշք ներաւ կերտեալ 'ի յերկրի, բանիւ պաշտաւ քան զարվի փայլեալ սրբոյ կոտին հոգի. զոր զարհուրեալ պետարմի ցաւք հարցանէր զխորհուրդն յայնի :

Ենորհալարք փառօք փայլեալ, որպէս ըլնայր քո միշտ գովեալ, 'ի մարդկանէ ոլ քանտեալ, հոգւով պայծառ արվոյն նմանեալ, որպէս փայլակըն բարբոքեալ յերկնաւորաց վերաներեալ :

Ով պերտէ լուր ձայնի զոր հարցանէս պատասխանի. լըսն առաջին հայր կոյն, եւ յետ նորա որ 'ի կարգի, պայծառ զհոգիս մարդկան ստեղծի, որպէս ըլնօրս իմ զօր ցոյցի :

Չորեքնիւթեայ բնութեամբ խառնեալ, շաղկապ ըզնունչն 'ի մեջ եղեալ. զորս 'ի դրանտին զարդարեալ փառօք եզի վայելել. եւ այժմ ըզնոյն ձեզ շնորհեալ, արեամբ իմով պայծառ մաքրեալ :

Պար անեալ անմարմնոցըն շնորհազարդ զլուարթնոց, սրնացեալ երկնայնոց զկոյսըն բարձեալ յերկրայնոց. յոր վերակնեալ սուրբե-

լնցն զերգս օրհնութեան հընչէն
երգոյ :

Ձահազգէստեալ սո՛ւրբ կո՛ւսիցն
հանգերձ մաքո՛ւր գասո՛ւց խըմբից,
երկոտառան սո՛ւրբ զընդից եւ ա՛
շակերտք նոյցն բանից, ձայնակից
եղեալ միմեանց եղանակէն զերգս
օրհնութեան :

Ռահ լընոյ սըրբութեան հոգեալ
զօրոյցն անմարմնոյ, եւ գո՛ւնգք
հրեղէ՛ն զըւարթնոյ յանձնիթաց
յաշխարհ վերնոյ, հըրճուողական
ձայնիւ երգոյց գովէն ըզբեզ սո՛ւր-
բը՞ սըրբոյց :

Արտաբե՛լից գուճգք հինցեալ յոր-
ժամ տեսին ըզտէրն իջեալ 'ի փո՛
խո՛ւմն աստուածածնին անապմիան
եւ միշտ կուսին. զարհմբեալ զայս
տաէին օրհնեալ ես սո՛ւրբ անտու՛
ծածին :

Վէհազոյն սերտիբե՛լից եւ բարձ-
րանոյն քերտիբե՛լից, վերհամբար-
ձաթ 'ի բարձունս յեղանկանաց ան-
հրպելին. փառաւորեալ ընդ մի-
ածնին հըրճուողական ձայնիւ
երգոյ :

Տերութիւնք եւ զօրութիւնք իշ-
խանութիւնք եւ պետութիւնք,
հրեշտակապետք եւ հրեշտակք
եղանակէն զերգս օրհնութեան.
օրհնեալ ես կոյս տաճար մաք-
րեալ յորում ստեղծողն է՛ից բազ-
մեալ :

Բաթո՛ւնեանցն խըմբից անշակեր-
տանցն գասո՛ւց բարձեալ զմար-
միւնըն մաքո՛ւր աստուածարեալ
սուրբ բազմօք, եղին 'ի դի՛ր հան-
գըտեան քաղցրաձայնեալ սո՛ղ-
մոսիւք :

Յընձալից բերկրանձօք եւ յորդա-

հոս արտասուօք, եղանակէին քա՛ղ-
ցըր երգօք երեքօրեայ խըմբեալ
պարո՛ւք. բարդողիմէ՛ յետոյ եւ
կեալ, եւ զտենչալին իւր ո՛չ տե-
սեալ :

Իխտեալ բամից գասո՛ւց սըրբոյց,
զըզձումն եղծօրն վըճարեալ. բա-
յեալ զտանպանն ամէ՛նօրհնեալ եւ
զբազմալին իւր ոչ զբտեալ. քանի
եղէ՛ւ վերամիսիեալ 'ի փառս ան-
ճան նախ պատրաստեալ :

Փառք հօրն էամիսնի պատիւ
նորոյն իւր էանցի, ընդ հոգւոյն
համազուգի օր զսրգարեանց զկոյն
'ի յերկրի. ժառանգել զանճառ
բարին զոր պատրաստեանց իւր
միմածինն :

Քանի անճառ է խորհուրդ փա՛
ռայ կուսին յանմարմնոյ. զօր 'ի
գարունցըն վերջնոյ եհե՛ղ մարդ-
կան տոբայնոյ. զսր անժամ յո՛ւ-
սով բերկրելոյ յայնժամ շորհէ
յո՛ւսանցելոյ :

Արտոյլ բո՛ղոս եղելոյ Իմանա-
լեանց եւ ստորայնոյ. Բաթո՛ւն բո՛ղոս
անմարմնոյ Առեր պատիւ յեր-
կրայնոյ, Անուանկան տօնիւ փոխ-
մանս Որդեգրութեան լիցուք ար-
ժանի :

Վանն որոյ անաչեա՛ Աստուծա-
ծին մայր բանին, Բանեալ զհոգի
եւ զմարմին Գարձեալ 'ի սէր փե-
սային, Արժանի՛ լիցուք Պըտոյն
գրախտին Երանաւետ կենաց
Տընկին :

Ի՞ համբառեալ բանին յերկինս
եւ 'ի նըտիլ ընդ աջմէ հօր, զուար-
ճացեալ առաքելոցն երկրպագե-
լին. օրհնելով ըզհայր զանաքո՛ղ
բանին :

Համահաւաքեալ գո՛ւնդըք սըր-
բոնցն 'ի վերնատունըն խորհրդոյ ,
համբարձմամբ անցն սպանէին հո-
գւոյն . օրհնելով ըզհայր զանուա՛ :

Յանկարծաւ համ հընչմամբ հեղեան
կենդանարար սողելու լուսոյ . ան-
մահական կենանց լուսով զարդա-
րեալ . որք օրհնէին ըզհայր զանուա՛
քով հոգւոյն :

Արեւդրեմբ 'ի քէն թագաւոր
փառանց փառանորդեալ 'ի զուարթ-
նոց . ըզընծեցեալըն մեր ընկալ
մայրամէր տէր , եւ հանդոն ընդ
սուրբն քո՛ :

Յորժամ գան փառք հօր դատել
զերկիր արդարութեան արեգակն .
ըզընծե՛ :

Ի՞նչ տալիք քո յանունի դատաւոր
անհեղ քրիստոնս փըրկինչ մեր եւ
յոյս . ըզընծե՛ :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Բանն անմարմին որ 'ի քէն մար-
մնացան , եւ 'ի գիրկըք քո բար-
ձեալ կրեցան մարմամբ , այսօր եւ
կեալ լ բազմութեամբ զօրօք հրեշ-
տականցն վերայոյց ըզքեզ հրա-
կերպ կանօք 'ի լոյսն անլստուեր :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Ի՛ տեսիլ հրաշից փառանց միաճնին
զուարճանցան գասք անաբելոյն .
եւ ընդ վերի՞ն զըւարթունսն
համաձայնեալ նոր օրհնութիւն
քեզ եղանակէին օ՞րհնեալդ 'ի
կանայս :

Ո՞ր զմիաճնի որդւոյ քո զենալ
կարան զնախամօրն երկանց բար-
ձոն այսօր դարձուցեր 'ի փառս
առաջին . ըզքեզ բարեբանեմք աս-
տըւած հայրցն մերոյ :

Ո՞ր զ'ի ծոցոյ հօր լուսոյդ ըզճա՛ :

գոնն որ մարմնով ծընաւն ըզքեզ ,
այսօր փոխեցեր 'ի կեանս անպա՛
տուն . ըզքեզ բարե՛ :

Ո՞ր զփառանկի՛ հօր հոգւոյդ ըզ-
տաճարն զան 'ի քէն հովանա-
ցեալն այսօր հանդուցեր 'ի լոյսն
անմատոյց . ըզքեզ բարե՛ :

Ը՛գաէր . Ը՛նդ որդւոյն միաճնի
զմայրն ամէ՛ն օրհնեալ մարմամբ գո՛
վելով բարձր արարէք ըզնա՛ յաւի-
տեան :

Այսօր ընդ վերին զուարթնոցն
երկնից , որք վայր իջեալ ընդ մի՛
ածնին 'ի փոխումն աստուածա-
մօրն երգե՞լի՞ն . օրհնեցէք ըզ-
հայրն երկնանոր , բարձր ա՛ :

Այսօր ընդ դանտեց սերովեցիցն ,
որք պարանկեալ շուրջ ըզդերեզ
մանաւ սըրբոյ կուսին եղանակե՞լ
ի՞ն . գովեցէք զսրբին միաճնին ,
բարձր արա՛ :

Այսօր ընդ հրեղէն քերովեցիցն ,
որք ըզքովեցն հոգեղէն վերհա՛մ
բարձին ձայնիւ փողոյ 'ի յե՞ր-
կի՞նս . բարեբանեցէք զհոգին
ճըւմարիտ , բարձր արա՛ :

Աստուածամօրն ամալ լուսա՛
ւոր որ ըզջօղն կենաց հեղէր յեր-
կիր բանաւոր եւ զնախամօրն շու-
ջուցեր պարտեանցն ըզհօւր . անդա-
դար ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք ,
եւ հոգեւոր երգով մեծանցուցա՛
նեմք :

Տե՛ղի՛ անտանելի՛ բանին , եւ եր-
կիր վայրափակ յորում լոյսն անդա-
նիցի . եւ արեւելք արեգականն
արդարութեան . անդա՛ :

Զքեզ կատարումն մարգարէից
կուսական քո՛ ծնընդեամբ որով
բնութեանըս քանկեցան օրէ՛նք ,

հան

է

մեծ

հրդ
դ

հրաբուռն սեռիցըն փոխադրեալ 'ի լուսամէջմ խորանան. անդա :

Ո՛ր անմարմին բնութեամբ աստուածութեան քո տէր միացար մարմնով յարգանդի կուսին անշեղապէս գոլով. այսօր փոխեցեր զուրախութիւնդ երկնի եւ երկրի յանտրտում 'ի կեանս. ա՛ղաչանօք մօր քո ողորմեա մեղ ո՞րդի աստուածոյ :

Ո՛ր անապական մարմնով ծընար 'ի սուրբ կուսէն եւ 'ի իսնձարուրս պատեցար արկողդ ըզլոյս, եւ 'ի մշտուր հանգեար. այսօր ըզկուսութեանց ըզմայրն հանգուցեր 'ի լուսեղէն խորանս. ա՛ղաչա :

Ո՛ր 'ի բրովբէական աթոռ նրոտիս ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն. հաճեցար բառնիլ մարմնով 'ի գիրկըս կուսին եւ կաթնասուն եղեր. այսօր քրովբէիւք վերհամբարձեր յաթոռ փառաց ըզհոգեղէն քրովբէն. ա՛ղաչա :

Այսօր զուարճացան հրեշտակք 'ի յերկինս, ընդունելով յերկրէ զմայր բանին աստուծոյ յիմանալի խորանս անմահից :

Այսօր ցընծացան դասք առաքելոցն տեսանելով զտէրըն տերանց խոնարհեալ յաւանդո՞ւմն ամենասուրբ հոգւոյ մօր եւ կուսին :

Այսօր եւ մանկունք եկեղեցւոյ ուրախութեամբ տօնէն յերկրի ըզփոխումըն կուսին յերուսաղէմ քաղաքըն վերին :

Քաջալ :

Աստուածածին ամպ լուսա :

ԿԱՆՈՆ

ԵՐՐՈՐԻ ԱՒՈՒՐՆ

ԱՅՍՕՐ հրաշափառ կոչմամբ հոգւոյն ժողովեալ սրբոց անաքելոցն եւ իմաստուն սուրբ կուսանացն, պայծառացեալք իմաստութեամբ 'ի յերկնային փոխումն աստուածամօլն. եւ համաձայնեալք անմարմնոցն օրհնէին զամէնօր հեալ սրբուհին :

Այսօր տեսեալ հրակերպ դասուր վայր իջեալ յերկնից զորդին միաձին արփափայլ հրաշալի փառօք, գերապայծառ մաքրեալ հոգւոյն յաւանդո՞ւմն ամենասուրբ ծընուղին իւրոյ. եւ համա :

Այսօր ըզբնակարան հոգւոյն սրբոյ վերնական հրաբուն սեռիցըն փոխադրեալ յերկինս, մըտանելով 'ի վերին երո՞ւստիմ 'ի յառաքանտն անապական յանմշտունելին եղականացս ընդ երրորդութեանն. եւ համա :

Այսօր ըզնախամօլն երկանց բարձողըն կուսական ծնընդեամբ զանհարսնացեալ մայրն, միաձինն իջեալ փառօք փոխադրեաց յիմանալի եւ յանպատում գերագոյն բնութիւնն. վասն որոյ սրովբեալ կան ձայնիւ քեզ երգեմք սրբուրութեանց սուրբ ըզ ը միշտ փառաբանութիւն :

Եւ սինովն ծընեալ մանկո՞ւնք սուրբ անաղանան. շնորհազարդեալք հոգւովն աստուծոյ. օրհնեցէք զհայրն երկնաւոր յաւուր ծնընդեա՞ն սրբուհւոյ կուսին :

յոր օրհնեցանք յանիծից նախ
նոյն :

Արեամբ գառնին անարատի՞ն փրկ
կեալ ժողովուրդք . յառուր ծնուն
դեա՞ն մօր անտանեւոյն . գովե
ցէք ըզմիածինն որ հաճեցաւ առ
նո՛ւ մարմնն անսերմն ի նմանէ :

յոր օրհն :

Յաւատաբո՛ւ շնորհաց հոգւոյն
լուսնալարդեա՞ն ազգք հեթանո
սաց . յառուր ծննդեա՞ն մօր բա
նին ծնողի . զփառանկից որդւոյ զհո
գին բարեբանեցե՞ք հոգեւոր եր
գով . որ մարտազարդեա՞ն զմար
մնարան որդւոյն :

Ո՛ւրախ լեր մարիամ կոյս անա
պական . զի ի հայրական ծոցոյ ան
մեկնելի որդին ի քո յանձն առնու
բնակել յորովայնի :

Ո՛ւրախ լեր երկին վեհազոյն քրով
բէ՛ հոգեզէն . որ զանտանելին եր
կնից եւ հրեզլինաց գասնւցն ի քո
լնկալոր մարբական ոյրովայնի :

Ո՛ւրախ լեր սիւն հրեզլն լուսոյն
աշտանակ . որ զարարչական եղաւ
կանաց լուսոյ ի քեզ տանելով
ծագեցեր խաւարելոցս :

Ո՛ւրախ լեր սամիթր ոսկի երկնա
յին հացին , որ զառ ի վերոտ
իջեալ ըզմանանայն կենաց , նորոյս
պարգեւեալ կերակուր իւրացել :

Ո՛ւրախ լեր ամու թեթեւ գեղմի
իմանալի . որ ի բանական երկիր
հեղեր զանձրեւ կենաց . արդիւնս
լնդ գործոյ հաւատոյ պըտղաբերեալ :

Ո՛ւրախ լեր գոտոր լուսոյ մայր
անհարմնացեալ . քանզի յղացելոյն
ի քէն համարմբեալ վերնոյն որ
զիք սիւնի երգէն ըզփառս ի
բարձունս :

Ծագումն հրաշալի որ անցայտ
եր ի մէջ . եւ բանին հայրական
անբերնեղի . հուր փայլանայեալ
եւ ի մարմնի բնակեցաւ , անկնստ
պահելով զարարածս ամենայն :

Ծագումն հրաշագործ որ ի կու
սէն ծագեցաւ , ճառագայթելով
զարարածս ամենայն . երկինք ցն
ծային եւ երկիրս ուրախանայր .
եւ քրիստոս աստուած ընդ մարդ
կան շրջեցաւ :

Ա՛ռ քեզ ապաւինիմք ամենասրբ
բուհի . գերագոյն եւ հրաշալի եւ
բաշխող բարութեանց . աղբւր ես
ծարաւեաց եւ հանգիստ աշխատե
լոց . եւ եղեր վերելեալ աստուա
ծային բանին :

Ա՛ռ անձոտ խաղաղութեան եւ
արուսեակ զընթարսն . այսօր
մարիամ սրբբուհին . ի փառքս քո
քրիստոս ծագեաց մեզ լոյս յոր
դուցն օրինաց . անգագայր երգով
սոքօք ըզքեզ ը մի շո մեծացուցա
նեմք :

Դրախտ աստուածային եւ անբե
ւեւք իմանալի . այսօր մարիամ
հրաշագեղ . ծնեալ ի յանայե ի
մայրութիւն քո հրաւիրեալ քրիս
տոս որդի աստուծոյ . ան :

Տապանակ ապրեցուցիչ եւ տաղա
ւար անբաձառան աստուածըն
կալ . այսօր մարիամ լուսնայնոտ .
միածին ծնունդ յայտնեալ ծնու
ղաց , ի ծնողութիւն քո կոչեցեալ
միածին որդի աստուծոյ . ան :

Ա՛ստուածածին մայր լուսոյ
սուրբ կոյս լուսեղէն տաճար , ու
րում երկինք չէին բաւական առ ի
բնակութիւն , ի քէն մարմնացաւ :
Ըզքեզ անհարմնացեալ որ միայնդ

ի՛ր կանայս օրհնեալ, կրելով ՚ի քեզ
զանտանելի զբռնութիւնն. օրհնու-
թեա՛մբ մեծացունցանեմք :

Ո՛ւրախ լեր անթող փրկութեան,
յոյս հաստատութեան մարդկան,
միջնորդ օրինաց եւ շնորհա՛ց,
օրհնութեամբ անդադար գոհու-
թեա՛մբ մեծա՛ն :

Ո՛ւրախացիր անսուածածին որ
կուսնութեանց ես պարծանք եւ
մայր հաստատութեան մարդկան .
օգնական եւ շնորհ անխնայի, մա-
րիամ մայր եւ աղախին փրկչին
մերոյ :

Երանելիդ ամենեցուն զանսրւած
տանելով ըզբռնութեամբ անտանե-
լին, զամենեցուն ամենակալն ար-
ժանի՛ եղեր կրել յորովայնի, որ
երեւեցաւ անգի՛ մարդկան :

Քերովեական աթոռ ցուցար ան-
տուածածին, ՚ի գիրկըս բառնալով
զանսրւածն ամենեցուն, որ նըստին
ի քերովեայն . առ նա միշտ բարեխօ-
սեա՛ կեցուցանել ըզմեզ :

Ա՛նճախիզն աստըւած սուրբ
հոգի, զմարգարէութեանց նախա-
գոհչանդուն արտասիրելեալ լուսա-
զարդեցեր, առանտայէ՛ս հեղեալ
յառաքեալսն :

Ա՛նժամանակ որդի միածին, ըզ-
խոստացեալ պարգեւս անեմեանցն
ի վերնատունն անարտեալ լըցեր .
անստայէ՛ս հեղ :

Ա՛մենակալ հայր երկնաւոր, զան-
բաժանելի լուսոյդ ընծագուն հո-
ղեղինացըս շնորհեցեր . առա՛ն :

Քանզի զքեզ օրհնեն իշխա-
նութիւնք երկնից, թագաւոր փա-
ռաց ամենակալ ամենակարող . թող
ըզմեղըս մեր նընջեցն լըցն, եւ հան-

գո՛ ՚ի խորանի քու՛մ ՚ի յարքայա-
կան ՚ի հանգըստեան :

Ո՛ր ՚ի նախնո՛ւմն ըզմարգարէ՛ն
մովսէս լուսաւորեցեր աստուածա-
յին փառօք տեսլեամբ աստուա-
ծութեանըդ քո . լուսանորեա՛ եւ
ըզմեր ընընջեցեալն, եւ հանգո՛
ի խորա՛ն :

Բարեխօսութեամբ սուրբ անտ-
ուածածնի՛ ծընողի եւ մօր քո յի՛ն
չեա՛ զգինս անեսն քո տէր, եւ
դասաւորեա՛ յերանաւէտ յանթա-
ռամ եւ յանտըրտում ՚ի կեանսդ
ի յարքայական ՚ի հանգըստեանն :

Փառք քոք եւ որդոյդ եւ հոգւոյդ սրբոյ :

Ա՛յսօր ըզհողեղէ՛ն բնութիւնս
տեսեալ հրեղինացըն սոսկացեալ
դանք, մարմին հրանիւթ կա՛ծօք
յանմարմնոյ վերաբերեալ ՚ի յեր-
կնային եւ յանմատոյց լուսեղէ՛ն
խորանս . վասն որո՞յ սրովեական
ձայնիւ քեզ երգեմք որբո՛ւ
թեա՛նց սուրբ ըզ ը մի՛շտ փա-
ռաբանութիւնն :

Այծի եւ միշտ եւ յախտանս յախտեմք :

Ա՛յսօր տօնակից հոգեղինաց գո-
լով հարսնացեալ եկեղեցի՛ սուրբ,
տօ՛նէ՛ ուրախութեամբ ըզխշատակ
անսպական անարատ կուսի՛ ան-
տուածամօրն . վասն ո՛ն :

Ո՛ր ըզդատանիք երկանց անի-
ծից նախամօրն եղյ՛ծ միածնի՛ որ-
դւոյ քո ծնընդեամբ կոյսըն մարի-
ամ, այսօր յառաջին յանպատում
փառսըն դարձուցեր սովաւ ըզնա՛
խաստեղծըն, զոր միշտ ունիմք
բարեխօս առ քեզ տէր անսրւած
հա՛րցըն մերոյ :

Ո՛ր ՚ի հօրէ՛ անմարմնաբար ծնեալ
որդի՛ նախ քան զյաւիտեանս . եւ

հոգ

հոգ
գէ

հան

մարմնով ծընա՞ր 'ի սըրբոյ կո՛ւսէն,
այսօր խոնարհեալ յերկնայի՛նսն
փոխեցեր զտնօրէնութեան քո
զընակարանը՛ն. զոր միշտ ու :

Զոր մաքրեցեր 'ի բնակութեան
քում էակցին հոգիդ ճըշմարիտ,
եւ լըցեր անճանալի եօթնարփեան
շնորհօք, այսօր գերազոյն հրեղի-
նացըն դասեցեր ըզհողեղէ՛ն բնու-
թիւնը՛ն. զոր միշտ ու :

Ըլտեր օրհնեցէք. Բա՛րձր ա՛րա-
րէ՛ք ըզծագող խմանալի լուսոյն
ըզմիշտ կոյսն :

Որ յանանմոնց զինուորութեանց
եւ 'ի դասուց հոգեղինաց լերհամ-
բարձար այսօր աստուածամայր .
ուստի եւ դասք հողեղինացրս փա-
ռաբանե՛մք, ըզծա :

Որ 'ի վեցթեւեան սրովեից եւ 'ի
բազմաչեայ քրովեից փառաբանիս
երգով աստուածածին. ընդ որս եւ
մէք համաձայնեալ բարեբանե՛մք,
ըզծագող խմա :

Աստուածածին գերագոյն եր-
կնից ցուցար խորան եւ առա՛
գաստ. քանզի ծաղեալ լոյսն 'ի հօ-
րէ բնութեանց էից անասնեղին
սղարակեցաւ 'ի քում յորովոյնի .
հոգեւոր երգով ըզքեղ ը միշտ
մեծացուցանեմք :

Դուռն փակեալ զքեզ եղեկիւ
յառաջագոյն ծանոյց կոյս անարատ,
ընդ որ եմուտ անտէսն յեից, բանն
անմարմին որ 'ի հօրէ, եւ ել մար-
մնով անխախտելի մնալով կո՛ւսու-
թեանդ. հոգեւոր եր :

Վերափոխեալ զքեզ 'ի յերկնային
խորանսն այսօր որդին քո միածին .
ուստի եւ դասք առաքելոցն եւ
խմաստուն սուրբ կո՛ւսանացըն միա՛

ձայնելով գո՛ղէին ըզքեզ մայր ան-
հարսնացեալ. հոգեւոր եր :

Որ խոնարհեցար յերկնից ան-
մեկնելիդ 'ի հօրէ որդի՛ն աստու-
ծո՞յ, եւ առե՛ր մարմին 'ի սըրբոյ
կո՛ւսէ՞ն. հայցմամբ ծագողին
լուսոյդ եւ մեզ ողորմեա՛ :

Որ մահուամբ քով կեցուցեր ըզ-
մեզ, եւ յարուցեալ համբարձար
առ հայր 'ի յերկինս. այսօր եր-
կնաւոր զօրօք իջեր 'ի փոխումըն
մօր քո եւ կո՛ւսի՞ն. հայցմամբ
ծագողին լու :

Որ խմանալի խորանագ բարձրա-
ցոյց ըզքեզ մայր աստուծո՞յ, ան-
ճառելի փառօք միածին որդի՛ն .
առ նա միշտ բարեխօսեա՛ վասն
անձանց մերոց :

Ուրախ լեր մոյր անճառ լուսոյ
սուրբ աստուածածին. քանզի առ
'ի քէն ծաղեաց մեզ լոյս 'ի լու-
սոյ, եւ զխանարն անգիտութեան
փարատեանց անըստուեր լուսովն
իւրով :

Ուրախ լեր կոյս անարատ մայր
անհարսնացեալ. քանզի որ 'ի քէն
ծընաւ որդին միածին, վայր իջեալ
յերկնից այսօր վերածեանց ըզքեզ
սքանչելի փառօք :

Ուրախ լեր հարսն երկնային կոյս
անապական. քանզի երկնայնոցն ըզ-
քեզ այսօր ընկալեալ տօնէին ու-
րախութեամբ. ընդ որս եւ մե՞ք
երգեսցուք քեզ օրհնութիւն մայր
տեաուն :

Քաշու :

Աստուածածին գերագոյն :

Կ Ա Ն Ո Ն

ՆԱԽԱԿԱՏԵԱՅ ՍՐԲՈՅ ԽԱՉԻՆ

որհ
բ4

Ի՞նչ վերայ վերմի՜ հաւատոյ շինե՛լ
ցեր ըզքո՜ սուրբ զեկեղեցի .
ըզսո՜ պահեա՜ ի՞նչ խաղաղութեան :

Ո՞ր շնորհեցե՛ր ողորմութիւն ի
բնակարանքս հրեշտակաց ե՛ւ մարդ-
կան քանձորան . տու՛ր սրմա՜ զան-
շարժ քո՜ զխաղաղութիւն :

Ի՞նչ տաճարի՜ փառաց սրբո՜ւթեան
քո՜ քեզ երգեն մանկունք . տու՛ր
սոցա զառա՜ս քո՜ զողորմութիւն :

Եկա՛յք ժողովուրդք ի տաճարի
փառաց քրիստոսի , տու՛ք ամենե-
քեան ծրհնութիւն ի՞նչ բարձունս :

Խաչը՛ն կենանքս ո՞ր եղեւ ը
մե՞զ փրկութիւն . սովա՛ւ ամե՛-
նեքեան ըզքե՛զ բա՛նրեբանեմք :

Ո՞ր ի՞նչ հօրե՛ լուսոյ լոյս ճառագայ-
լութեա՛ն ի՞նչ յերկրի , եւ գանաղան
զօրութեան հաւատոցե՛րոց . սովա՛ւ
ամե՛նեք :

Ո՞ր լուսանիւն ծագմանի՜ հրաշա-
փառանդէս ը մե՞զ ցունցա՛ւ ի՞նչ յօ-
նութիւն ընդդէ՛մ թշնամուն .
սովա՛ւ ամե՛նեքեան ըզքե՛զ բա՛նրեբանեմք :

յար

Ո՞ր համազդեղ ես հօր եւ սուրբ
հոգեւոյն , անբաժանելի՜ էակ միա՛ւ
թեան , խոնարհեցա՛ր ի բարձանց
եւ առեր՛ մարմին ի՞նչ կուսէ՛ն յա՛-
ղապս անկեղծ յանկուծիչ կենաց
բանասրկութիւն խաբամբք :

Ո՞ր գատաւորդ ես ծածկելոց զի՛-
տող . այսօր ի՞նչ հոգեւոյ գատապար-
տեալ բարձար ի խաչ եւ լեզեա՛ւ

կերակրեցա՛ր յաղապս անկեղծն ի՞նչ
ճաշակմանե՛մ մանաքեր պըտղոյն :

Ո՞ր կենդանութիւնդ ես ամենե՛ւ
ցուն . այսօր ըզմահ խաչն ի՞նչ յանձն
առեր . եզսո՜ր ի՞նչ սիրա երկրի ե՛ւ
յերբորդ ա՛ռուր յսրեայ . շնորհեա՛
մե՞զ վերածիլ ընդ քե՛զ յա՛ն-
պատում ի՞նչ կեանս :

Ա՜յսպիսով ի՞նչ կառք անբը՛նե-
լի խորհրդոյն ընդունարան ո՞վ
սո՛ւրբ քանաթեւ , ի՞նչ սանա՛ւ-
նաթեւից յարմարեց սրովբէից
անտեսաբար ա՛նհաւատութեա՛ն
քե՛զ երկրպագեմք յօնութիւն
մե՛զ ժամանեա՛ն յե՛լս եւ ի՞նչ
մո՛ւտս :

Ա՜յսպիսով ի՞նչ նըշան անպարտելի
զօրութեանն ընդունարան ո՞վ
սո՛ւրբ քանաթեւ . ի՞նչ յանար-
կութիւն ապրտամբէցն երեւե-
ցար , ո՞րք ի՞նչ քե՛ն աշիւ սարսեալ
զողան , եւ անդը՛նդսո՞յց կորը՛ն
չի՛նչ . քե՛զ եր :

Յառաջողոյն տեսեա՛լ ըզքե՛զ մար-
գարէն զաքսի՛նս , աշտանակ ու-
կի՛ եօթնաջանն լուսով պայծա՛-
ռացեալ յերկրի ո՞վ սո՛ւրբ քան
ռաթեւ , ե՛ւ ի՞նչ վերայ քո տա՛-
րածեալ աննիւթ գոյին գոյացեալ
ի՞նչ մե՞ր բընութիւնս , եւ սղբերա-
հոս կողիւ մաքրեաց զանդու-
թիւն ա՛ղգի՜ մարդկա՛ն . քե՛զ
երկրպագեմք յօնութիւն մե՛զ
ժամանեա՛ն յե՛լս եւ ի՞նչ մո՛ւտս :

Ո՞ր յաթո՛ւ փառաց նըստիս բանդ
ատը՛ւած , խոնարհեցա՛ր ի հայրա՛ւ
կան ծոցոյ , ա՛ռեր մարմին ի՞նչ կու-
սէն , վերականգնելով ի՞նչ տեղի լու-
սորանկեալ լուսոյն զհոգեւոյն
բնութիւնս :

յար

Ո՛ր կանգնեցեր ըզխա՛նք քո՛ ՚ի՛ մէջ
երկրի՛, եւ սո՛վաւ ըզսրո՛վբէափանկ
դո՛ւռնն դրա՛խտին բա՛ցեր նախաւ
անդժին, կե՛նապո՛րծելով ՚ի ճաշակ-
մանէ՛ մահաբեր պըտոյնն ։

Ե՛ւ զօրո՛ւթեամբ խա՛նք քո՛ քրիս-
տոս հիմնեցո՛ւցեր զկաթուղկէ՛
եկեղեցի մը՛նսկարան սուրբ եր-
րորդո՛ւթեանդ . լո՛ւսաւորելով ըզ-
հեթանոսս ՚ի սա՛մ կըրօնակի ծնըն-
դեամբ ։

Ո՛ւրախ լեր եկե՛ղեցի սո՛ւրբ
՚ի գալձստեան սո՛ւրբ միաճնին .
ո՛ւրախ լեր եւ ցը՛նծա՛ հանդերձ
ամենայն սրբո՛վք ։

Խը՛նդա՛ յոյժ դո՛ւստըր վերի՛ն սի-
ոնի . ա՛հա թագա՛ւոր քո գա՛յ նըս-
տեալ ՚ի յաւանակի՛ նորոյ . ա՛յդար
եւ փըրկի՛ փըրկե՛ եւ կեցո՛ւցանէ ։

Զը՛ւարճացիր եւ բերկրեա՛ ժո՛ղո՛ւ
վո՛րդ անստուծոյ . մանո՛ դո՛ստըս
ծանդեալն հա՛ւանտով եւ ասա՛ . օր-
հեալ ո՛ր եկիրըդ թագա՛ւոր տիե՛-
զերաց ։

Ա՛յսօր երկնայինքն ո՛ւրախաւ
ցան ընդ երկրա՛ւորացս նորոգման .
բանգի նորոգոյն էից հոգի՛ն էջ ՚ի՛
սուրբ վերնատունն . ո՛րով նորոգե՛-
ցա՛ն դասք առաքելոյն ։

Ա՛յսօր հողանիւթեայ բնո՛ւթիւնս
ցընծայ ը՛նդ հօր հաշտութեան .
բանգի ո՛ր եբարձ զհոգին ՚ի մարդ-
կանէ՛ մարմին եղելոյ, դարձեալ
վերջստի՛ն ըզնոյն պարգեւէ ։

Ա՛յսօր մանկո՛ւնք եկեղեցւոյ տօ՛ւ
նէն ցընծութեամբ զգալուստ սուրբ
հոգւոյն . ո՛րով զարդարեցան ՚ի զգես-
տըն լուսափայլ եւ գերապայծառս .
երգեն ընդ սրո՛վբէ՛սն գերեքսըր-
բենին ։

Թագա՛ւոր խաղաղութեան ո՛ր
քաղցրութեամբ խնամես զքո՛ զա-
րարածս . յիշեա՛ տէ՛ր զհոգիս նըն-
ջեցելոյն ընդ սո՛ւրբ քո՛, եւ
դասաւորեա՛ ՚ի յաւո՛ւրն այցելու-
թեան ։

Ո՛ր կոչեցեր ՚ի դրանց մահու ըզ-
սիրելին քո զընդարոս, եւ ծա-
նուցեր զաստուածութիւնդ ընդ-
հանուր տիեղերաց . լո՛ւսաւորեա
տէ՛ր զհոգիս նընջէ ։

Ի՛ տաճարի՛ քում սըրբութեան մա՛ւ
տուցանեմք քեզ պաղատանս ա՛ր-
տաստալից . պայծառացո՛ տէ՛ր
զհոգիս նընջէ ։

Աի՛ւն լուսոյ եւ ամպ հովանի
սո՛ւրբ կոյս, ո՛ր ցօղեցեր ՚ի մեզ
ըզցօղն երկնային . զքեզ բարեբա՛ւ
նեմք աստուածամէ՛ն կոյս ։

Ա՛նկէզ մորենի եւ սրտիբէ՛ հոգե-
ղէն սո՛ւրբ կոյս . քանզի պըտո՛ւղն
կե՛նաց ՚ի քէ՛ն տը՛ւաւ մեզ . զքեզ
բարեբա՛ւնեմք աստուա՛ ։

Ա՛նիծից լուծի՛ եւ քանի՛ մեղաց
սո՛ւրբ կոյս . ո՛ր զանտանելին յէից
՚ի գիրկըս քո բարձեր . զքեզ բարե-
բա՛ւնեմք աստուածամէ՛ն կոյս ։

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հազարն սրբոյ ։

Քանզի թագաւորըն քրիստոս պը-
սակեաց ըզսա՛ պանչելի փառօքն
իւրովք . տո՛ւք ամենեքեա՛ն օրհնու-
թիւնն ՚ի բարձունս ։

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան ։

Ի՞ սմա եւ զօրք հրեշտակաց դա՛ւ
սաւորեալ տօնե՛ն տեանն . տո՛ւք
ամենե՛ն ։

Ի նորահա՛ն նաւակատինն ո՛ր
յերո՛ւսաղէմ պայծառազգեսաց վա-
յելչութեամբ ցո՛ւցաւ խա՛նք քո՛
տէր . անտը՛ւած հայրըն մերոյ ։

հա

ա

հր
ա

Կայ դժխոյ ընդ անմէ՛ սո՛ւրբ եկե՛ղեցի՛, յոսկէ՛հո՛ւռն պըսակեալ՛ նը՛շանան խաչի՛ քո՛. անտը՛:

Ե՛ւ նորածնեալքս մըկըրոտութեամբ սո՛ւրբ աւանդանին այսօր տօնեմք ուրախութեամբ նըշանան խաչի՛ քո՛. անտը՛ւնձ հար՛:

Ը՛ղտէր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր աւրարէք ըզնա՛ յաւիտեան՛:

Քանզի քրիստոսի է՛ հարսնացեալ սո՛ւրբ եկեղեցի, երկնաւո՛ր փե՛սային պըսակեալ ըզսա՛ խաչին. եւ յաջ եւ յահեակ թռուցեալ ըզհեթանոս ժառանգեւո՛ւ. բա՛րձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան՛:

Եկայք ժողովուրդք քրիստոսեան երկրպագեցողք աստուածային սո՛ւրբ նըշանիս. բեւեռեալք ընդ նըմին՝ ի սմա՛ եւ ընդ նըմին թաւ գաւորեալք. բա՛րձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան՛:

Մե՛ծացուցանեմք ըզբեզ՛ որ ի հօրէ՛ բանդ եւ անձառելի՛ ծը՛նունդ, որ ի՛ կուսէ՛ն մարմնացարցողցար՛ մեզ՛:

Մե՛ծացուցանեմք ըզբեզ՛ որ կու խեցեր ըզմա՛ն աստուածասպէս, եւ ընծեր ըզխի՛ք մահուն. որ ի խա՛չին բարձրացար կամա՛ւ հօր՛:

Մե՛ծացուցանեմք ըզբեզ՛ որ թաւ դեցար ի՛ նոր ի գերեզմանի՛, եւ յերրորդ աւո՛ւր յարեար. որ ի յերկինքս հաղթարձար փառօք հօր՛:

Ի՛ խորանի՛ քում սրբութեան զոր ընտրեցեր գալըստեամբը՛ քո քրիստոս, ի սմա՛ միաձայնեալ աւղանեմք ըզբեզ՛ լուր ձայնի՛ աղաչանաց մերոց ընկալ եւ կեցո՛ ըզմեզ՛:

Ա՛ստուածային լուսով՛ քո՛ պայծառ քան զարեգակըն լուսաւորեցեր զքո՛ սուրբ զեկեղեցի. ի սմա՛ միաձայնեալ աղա՛:

Ա՛յսօր եւ հրեշտակք սուրախան ընդ պայծառութիւն քո սուրբ եկեղեցւոյ. ի սմա՛ միաձայնեալ աղանեմք ըզբեզ՛ լուր ձայնի՛ աղաչանաց մերոց ընկալ եւ կեցո՛ ըզմեզ՛:

Ի՛ տաճարի սրբութեան փառաց քոց քրիստոս, զոր ի յերկնից լուսաւորեցեր աստուածային ծագմամբ. ի սմա՛ ըզբեզ՛ անդադար բարեբանեցողք՛:

Ո՛ր ըզխորհուրդքս փրկականս աստուածգիտութեան, շնորհեցեր մեզ ի ձեռն քահանայապետին քո եւ վըկայի. նորին աղաչանօք խընայեա՛ ի մեզ՛:

Ձհաւատացեալ ժողովուրդքս սո՛ւրբ երրորդութեանդ, եւ զանպաւինեալս ի խորան փառաց քոց պահեա՛ անխըռով ի խանդավորութեան՛:

Մեղան քո տէր՛ զօրութեանց հաւանտով կանգնեցաւ ի խորանի՛ քում. եկայք ժողովուրդք երկրապաղեցողք՛:

Վէ՛մ պատուական ի՛ խորանի՛ քում հիմնեցաւ այսօր. եկայք ժո՛:

Ի՛ սմա՛ մատուցաւ ճըշմարիտ պաւտարագ եւ զեննամն անապական. եկայք ժողովուրդք երկրպագեալցո՛րք՛:

ԿԱՆՈՆ

ՉԵՐԱՑՄԱՆ ՍՐԲՈՑ ԽԱՋԻՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԱԻՈՒՐՆ

ՕՐԿ
ԱՆ

Ո՛ր զանարատ բազուկիս քո՛ ի
խաչին տարածեցեր քրիստոս
անտըւած, ե՛ւ նըշան յաղթու-
թեան ետուր մեզ. սո՛վաւ ըզ-
կեանըս մեր պահեա՛ւ:

Ո՛ր զաշխարհակեցոյց բազկատա-
րածութիւն խաչի՛ քո՛ քրիստոս
անտըւած գաւազան զօրութեան
ետուր մեզ. սո՛:

Ո՛ր ըզմեռեանի՛ ի ճաշակմանէ փայ-
տին յանցանաց, կէ՛նաց փայտիւն
կէ՛նագործեցեր. սո՛:

Սո՛ւրբ խաչն օղնական հաւա-
տացելոց, կանգնեցաւ ի յերկրի՛
յաղթող թըշնամոյն. եկայք ժո-
ղովորդք երկրպագեսցուք:

Հրաշակերտ եւ զօրեղ փայտ
խաչի՛ քո՛ քրիստոս գաւազան զօ-
րութեան ի յերկրի՛ երեւեալ.
եկայք ժողովորդք երկրպագես-
ցուք:

Զոր հրէիցըն ծածկեալ զանթա՛ք-
չելի՛ ըզգանձըն, փափագմամբ թա-
գուհոյն փայտ կէ՛նաց յայտնե-
ցաւ. եկայք ժողո՛:

Սա է զէ՛ն յաղթութեան հաւա-

տացելոց. անդեան եւ կնիք յաղ-
թող ընդդէմ թըշնամոյն. եկայք
ժողովորդք եր՛:

Ա՛նճառելի՛ երեւումն երեւ-
եալ զըշխոյն, նըստելով յատե-
նի յերուսաղէմ իընդրէր ըզպա-
տուական փայտ խաչին, յոր ըզմե-
սխան բեւեռեցին:

Մե՛ծասանտ հրամանաւն ժողով-
եալ հըրէից, ցուցանելով նըմա
ըզպատուական փայտ խաչին, յոր
եղեալ բարձրացաւ անարիչն անա-
րածոց:

Ը՛նդ յայտնիլ սըրբոյ խաչին ի
տեղւոյն սըրբութեան բո՛ւրմամբ
անուշահոտ իընկոց. ե՛ւ լըցան
տիեզերք մե՛ծապէս պսո՛ղեւօք:

Զթա՛գաւորն փառաց քրիս-
տոս. որ վասըն մեր մարմնացաւ
ի սըրբոյ կուսէն եւ խաչի համ-
բերելով. միաբանութեամբ եր-
զով բարեբանեացուք:

Ո՛ր ըզթաղումն երեքօրեայ յանձն
էաւ յարոնցեալ ի մեռելոց իշխա-
նութեամբ. միաբա՛:

Կարողապէս ըզդրունըս դըժոխոց
խորտակեաց, եկեղեցւոյ իւրոմ
զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն. միա-
բանութեամբ երգով բարեբա՛
նեացուք:

Բանդ ո՛ր ի հօրէ՛ իջեալ մարմ-
նացար ի կուսէն, խաչեցար կա-
մաւ հօր վասըն մեր ըզմեղս ըս-
պաներ. սո՛ւրբ անտըւած ողոր-
մեա՛ մեզ:

Ո՛ր յարարածոց ես անբովանդա-
կելի, ի խաչափայտին բեւեռե-
լով ըզմահ կոխեցեր. սո՛ւրբ ան:

Ո՛ր ի նախնումն զանկեալն ի ծա-
ռայութիւն մահո՛ւ, պատուական

ԵՐԵՎԱՆ

մարմնով եւ արեամբըդ քո անգա-
տեցեր . սո՛ւրբ անտըւած ողոր-
մեա՛ մեզ :

Դո՛ւ յանձն առեր անտըւած եւ-
լանե՛լ 'ի խաչ վասը՛ն մեր , եւ ընդ
նրմին բեւեռել ըզջը՛նուծիւն մե-
ղաց մերոց . վասն որոյ՛ երկրորդա-
գեմք եւ վեր օրհնեմք ըզքո՛ զան-
ճառ խո՛նարհո՛ւթիւնդ :

Ի՛ խաչի՛ լին քո մեռուցեր ըզմահ .
եւ յաղբերէ կողի՛ քո տիեզերաց
արբուցեր զանմահո՛ւթիւն :

Յայգւոյդ անմահո՛ւթեան ճաշա-
կեցա՛ք եւ տեսա՛ք զի քաղցր եւ
ուղիղ ես տէր . եւ վասն ամենե-
ցուն փրկուծեան եկի՛ր յաշ-
խարհս :

Ո՛ր 'ի բրովբեական կա՛նսըդ
հանգչիս , այսօր իջեր յերկնից 'ի
դասս անաթելոցն սո՛ւրբ հոգի . օր-
հնեալ ես թագա՛ւոր անմահ :

Ո՛ր գննա՛ս 'ի վերայ թե՛ւոց հոգւ-
մոց , այսօր 'ի հրեղէ՛ն լեզու բա-
ժանեալ հանգեա՛ր յառաքեալսն
սո՛ւրբ հոգի . օրհն :

Ո՛ր խնամե՛ս տեսչուծեամբ զքո՛
զարարածս , այսօր եկի՛ր 'ի հաստա-
տել զեկեղեցի քո սո՛ւրբ հոգի .
օրհնեալ ես թագա՛ւոր անմահ :

Ձհոգի՛ս ծառայից քոց քրիստոս ,
ընկալ 'ի դասս անդրանկաց գրեւոց
'ի յե՛րկնես :

Ընկալ՛ վասըն սոցա՛ ըզբանաւոր
պատարագս 'ի մէ՛նջ . եւ շնորհեա՛
նոցա ըզթողուծիւն գտանել յա՛-
ւուրն յետնում :

Հաշտեա՛ 'ի ձեռնն սո՛ւրբ մարմնոյ
եւ արեան քո՛ տէր . եւ պարգեւ
ւեա՛ նոցա գասի՛լ յաջակողմեա՛-
նն քո՛ :

Ո՛ր ըզբանն անտըւած բաւա՛-
կան եղեր ընդունի՛լ յորովայնի՛
միշտ կոյս . զքե՛զ մեծացուցանեմք
որ օրհնեալդ ես 'ի կանայս :

Ո՛ր եփց լուսոյն արժանի՛ եղեր
բառնալոյ՛ 'ի գիրկըս քո՛ մարմնով .
զքե՛զ մեծա՛ :

Անարատ տա՛ճար տընօրէնուծեան
կոչեցա՛ր հոգւոյն սըրբոյ՛ միշտ կոյս .
զքե՛զ մեծա՛ :

Φωτός σου եւ σπράς σου եւ δόξα σου :

Արարի՛չն անտըւած բարձրացա՛ւ
'ի խաչին , եւ զմեռեալըս մեղօք
փայտին ճաշակմամբն , 'ի սմա՛ նա-
րոգեալ կե՛նդանացոյց :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ի՛ միւսանգամ գա՛լըստեան ան-
տըւածորդւոյն , սո՛ւրբ խաչն երեւ-
ւի՛ եւ լուսա՛ւորէ . զի նա՛ է յոյս
հաւատացե՛լոց :

Այսօր պատուական խաչի՛ւ քո
անպրեցուցեր ըզժողովուրդըս քո՛ .
որ է՛ գաւազան զօրութեան եւ
փայտ կենաց . անտըւած հարցն
մերոց :

Քանզի՛ անմահացաք կենացն փայ-
տիւ 'ի ճաշակմանէ՛ մահաբեր պըս-
ղոյն . որ կանգնեցաւ քառակերպն
'ի միջակին դիտելով ընդ հա՛րաւ .
անտըւած հար :

Ե՛ւ համբարձար կամա՛ 'ի խաչ քո
քրիստոս , տարածեցեր ըզբանդուիրս
քո՛ ժողովե՛լ ըզհեռացեալ անգ
մարդկան առ քե՛զ տէր . անտը-
ւած հար :

Ըգտէ՛ր օրհնեցե՛ք . Առաւել
բարձր արարե՛ք ընչա՛ յաւիտեան :

Այսօր որդին միա՛ծին զանարատ
բազուկըս իւր տարածեաց 'ի վե-
րայ՛ սո՛ւրբ խաչին . անա՛ :

հոգ

հոգ
հոգ

հան

+

Քանզի՛ յաղթեաց մահո՛ւ հըզօր
զօրո՛ւթեամբ, ե՛ւ կոչեաց ըզտի՛ւ
զերս ՚ի փրկութիւն եւ ՚ի կեան՛ւ
սըն յաւիտենից. առանել բարձր
արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան՛:

Մայր եւ կոյս աղախին քրիստոսի, որ բարեխօսող ես միշտ աչխարհի. քեզ երանեն՛ն ամենայն անդի՛ւր:

Մաքրուր աղաւնի՛ եւ հարսն երկնից մարիամ, տա՛ծար եւ անթո՛ռ աստուծոյ՛ բանին. քեզ երան՛:

Քե՛ւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հո՛ղեղէնքս, ե՛ւ քե՛ւ մերձեցա՛ք ՚ի փայտըն կենաց. քեզ երանեն՛ն ամենայն անդի՛ւր:

Փայտ կենաց որ փոխանակ մահացո՛ւ պրտղոյն ըզքրիստոս պրտղաբերեցեր. պարըսպեալ պահեա զո՛ւխտս հաւատացելոց:

Քե՛ւ բանցաւ մեզ ճանապարհ ծառոյն կենաց ՚ի սրովբեափակ պահապանութենէն. պարըս:

Քե՛ւ անգնտեցաւ նախահայրն ՚ի ճաշակմանէ պրտղոյն. ե՛ւ քե՛զ երկրորդագէն ամենայն հաւատացեսցէ. պարըսպեալ պահեա զո՛ւխտս հաւատացելոց:

Ա՛նուանեալ փայտ գիտութեան ըզմե՛զ ՚ի կենացըն հանեալ արտաբերեցոյց. որով յանցեալ մայրն եւայ, ե՛ւ պատրեաց ըզնախա հայրն:

Ի՛սկ փայտ խաչի քո կենսատու գնանգան զօրութեան կենաց մարդկան եւ յոյս հաստատութեան. առաջնորդ եղեւ մեզ ՚ի կեանսըն յաւիտենից:

Ե՛տուր մեզ նըշան յաղթող սուրբ զխաչ քո. զի սովա՛ւ մըտցուք ընդ

նեզ դո՛ւռն անձկացեսցէ ճանապարհին. որում ցանկային երկրածին որդիք մարդկան:

Յանձնող եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ՚ի բարձունս երգեսցո՛ւք թա՛գա՛ւորին քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք:

Ո՛ր եկն ՚ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի. եւ պը՛սակեաց սուրբ խաչիւն նըմա՛ ըզփառս երգեսցո՛ւք:

Ա՛յսօր եւ մեք տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ խաչին. եւ փը՛ւր կողին մատուցուք փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Խաչի քո քրիստոս երկիրպագա՛ւնեմք. եւ ըզթանդումըն քո մեծա՛նցողեանեմք. եւ զսուրբ զյարուութիւնը քո փառաւորեմք. եկայք հաւատացեսցէք երկրորդացո՛ւք քրիստոսի աստուծոյ՛ մերոյ. վասն զի ե՛կն ՚ի ձեռն խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգեւս աշխարհի:

Փառք սուրբ խաչին անէ՛լուիս. սուրբ սիրոյնին անէ՛լուիս. սուրբ յորութեանն անէ՛լուիս: Նըշանեցա՛ւ. սըրտից մերոց: Ի՛ պրտղոյ ցոր: Փառք սուրբ խաչի՛: Փառք եւ երկրորդ ինչ հոգւոյն. ա՛յ ժամ. նից ամեն: Փառք սուրբ խաչին անէ՛լուիս: Բի՛ւս:

Կ Ա Ն Ո Ն

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ ԱՌՈՒՐՆ

որն
գ.ձ

ՉՕՐՈՒԹԻՒՆ սուրբ խաչին քո
քրիստոս որ կանգնեցեր 'ի
փրկութիւնն աշխարհին. սա՛հ պաւ
հնայե՛լ ըզմեզ յամենայն փորձու
թեանէ :

Քանզի 'ի սմա՛ բարձրացա՛ր աստը
ւած , եւ 'ի սմա՛ հեղեր ըզպատուա
կանն սուրբ զարկնելո՛ւ . սա :

Եւ ըզքո՛ միւսանգամ ըզգալուս
տըդ նըշանաւ խաչի քո՛ ցուցեր
աշխարհին . սա :

✠

Ի ստունգաներն ագամայ 'ի կե
նագործ 'ի գրաստին խաբամաբ
պատրանօք փայտին ծառոյն գի
տութեանն , զձաջամբ պատրանօքն
ճաշակեալ 'ի պրտոյն , եւ եղեւ
վայրաբնակիլ մոյրաբաղսքն երու
սաղէմ :

յար

Թագաւոր քրիստոս էակին հօր
եւ հոգւոյն , որ վասն մեր մարմաւ
ցար 'ի սուրբ կոստէն . թագաւոր
փառաց քրիստոս քե՛զ փառք :

Ո՛ր կամաւոր մահուամբ ըզմահ
մեռուցեր , եւ անապական յա
րութեամբ ըզքո՛ նորոգեցեր զան
խորհս . թագա :

Ո՛ր կենդանարար արեամբ ըզքո՛
լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի .
երգեմք քեզ ընդ հրեշտակս անե
լով . թագա :

Թի՛ւնս իմ . Ո՛ղո՛ս իմեա փրկ
կիչ :

Ո՛ր կամաւ հօր ըզչարչարանքս
յանձն առեր բանդ աստըւած .
ողո՛ս իմ :

Ո՛ր հաւասար սուրբ հոգւոյն ըզ
գերեալսն փրկեցեր քո՛ յարու
թեամբ . ողո՛ս իմ :

Ի խա՛չ ելեր բա՛նդ աստըւած ,
մարմնացեալդ 'ի կոստէն կամաւ հօր
եւ հոգւոյն , 'ի փրկութիւնն ազգի՛
մարդկան :

Կ գերեզմանի եղար անապական ,
զի՛ զմեռելութիւնքս մեր բարձեր ,
ըզգերեալսն փրկեցեր 'ի ձեռաց
մահուն :

Եւ յերրորդ աւուր յարեար աս
տուածապէս , 'ի յերկինքս համ
բարձար ընդ աջմէ՛ հօր նշատար .
փառաւորեալդ 'ի հրեշտակաց եւ
երկրորդեալդ 'ի սերոյթեից :

Թի՛ւնս իմ . Ո՛ղո՛ս մեզ աս
տըւած :

Ո՛ր 'ի յերկինք 'ի հօրե իջեր անըս
կիզն որդի , նոյն ինքն ըզքո՛ թոխ
աւերեցեր . ողո՛ս :

Ո՛ր ըզճառագայթս աստուածուն
թեանըդ երեւեցուցեր փրկիչ ,
ըզպահապանսն զարհուրեցուցեր .
ողո՛ս :

Ո՛ր ձեռօքն թովմայի չօշափեցար
փրկիչ . սու աշակերտսն մըտեր
դրօքն փակելովք . ողո՛ս մեզ
աստըւած :

Ո՛ր մահուն խաչին իւրոյ կենդաւ
նացոյց ըզմահացեալսն , եւ մար
մնոյն իւր բեւեռմամբ ըզկապանքս
մահուն երկն . ամենեքեան երգես
ցուք , զի փառաւորեալ է :

Բոցո՛ւ սրբամբարութեան քո քրիս
տոս 'ի խաչին կիզեր ըզբանասար
կութիւն բնուութիւնն . եւ կենա
լար յարութեամբ քո զեկեղեցի
քո փրկեալ . փառս քե՛զ վեր ա
ռաբել ուսուցեր :

Ո՛ր փոխանակ գաճաճութեան տըն-
կոյն եղեմայ ըզխա՛շ քո ետունը մեզ
քրիստոս . եւ անբուցեր 'ի կողահոս
աղբերէ՛գ զանըսպառ եւ զանխա-
ճան ուրախութիւն :

Հոգ

Այնդանարար անտըւա՛ծ մար-
դասէր հոգի , ըզժողովեանըն միա-
բանակն սիրով լուսանորեցե՛ք
հրեղինօք լեզուօ՛ք . վասն որոյ եւ
մէք այսօր տօնե՛մք ըզգալուստ քո
սուրբ :

Զուարճացան քո գալըստեա՛մքըն
սուրբ սուաբեալքըն . կոչելով 'ի
միասին ըզցրուեանն 'ի միմեա՛նց
բազմաճայն լեզուօ՛ք . վասն ո՛ր :

Հոգեւորակա՛ն սուրբ մըկըրտու-
թեամբ զարդարեցեր նոքօք ըզտիւ-
զերս 'ի ըզգեատրս լուսափա՛յլս
եւ նորախնո՛ւրս . վասն ո՛ր :

Հան

Փառք քեզ հայր , որ կենարարդ
ես մարմնոց եւ գոյացո՛ցիչ հո-
գւոց . ընկա՛լ զօրհնաբանող հո-
գիս յանմահական քո հանգիստդ :

Մարդատրի հօր որդի , որ պատկե-
րակից եղեր հոգեղինացս եւ խա-
չեցար . ընկա՛լ զօրհն :

Ամենագօր սուրբ հոգի , որ ան-
դորրիչ ես նեղելոց եւ մըխիթարիչ
հոգւոց . ընկա՛լ զօրհն :

Մծ

Մայր լուսոյ մարիամ սուրբ
կոյտ . որ ըզլոյսն ան 'ի հօրե ծընար
մայրմնով . եւ եղեր արեւելք արեւ-
գականն արգարութեան . հոգեւոր
երգով ըզքեզ սրբո՛ւ հի՛մ մեծա-
ցուցանեմք :

Քերթմէ՛կից գերազոյն էին անթո՛ռ
եւ ծառ կենաց անմահական պըտ-
ղոյն , տապանակ կտակի բանին եւ
սանիոր ոսկի երկնային մանանային .
հոգեւոր եր :

Քե՛ւ բացաւ արմիւսիակ զու-
ռըն դրախտին , եւ քե՛ւ տըւաւ
մեզ փայտն անմահութեան . զոր
'ի նմա՛ զենեայն անմահ այսօր յեր-
կնից լուսանորեաց . հոգեւոր եր :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ իսկույն սրբոյ :

Արեւելք 'ի դրախտին ընծայեցին
ըզփայտ խաչին , եւ եկեալ կա-
տարիւր 'ի տեղե՛ջ կառափրման .
բարձրանայր 'ի դիտին տարբեղէ՛ն
փայտակերտըն , սուրբ քառաթե-
ւըն պահապան անձանց մերոց :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեմս յախտեմից :

Բանն անեղ համազոյ որ ընդ հօր
եւ սուրբ հոգւոյն , երեւեալ 'ի
յերկրի պայծառացան արարածք .
հըզօրին կարողութեամբ եւ ըզ-
մեզ վերագրեաց յորդէգրութեան
չընորհս :

Այսօր ընդ ամպա լուսաւորս
երեւեալ նըշան տերունական խա-
չին բոցանի՛չ փա՛յլ յմամբ , տեսու-
ղայն ընթացեալք 'ի բանգրէն պատու-
մէին ըզնըշան քո տէր , անտըւած
հա՛րցըն մերոց :

Յարեւելից փայլեաց ճառագայթ
սուրբ խաչին . արեւտիկաներպ ճառ-
ագայթիւք միայնն տեսանիւր 'ի
յերրորդ ժամն նըշան քո :

Ապաւէն ցուցաւ մեզ սուրբ
խաչըն փրկչական , զի յաղթեա-
ցուք նովան անօրէն թըշնամոյն ,
կնիք հատաճառութեան ընկալեալք
'ի յանձինն մեր ըզնըշան քո :

Ըզտեր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Այսօր նըշան սուրբ խաչին 'ի
յերկնից երեւեալ , եկայր նոր ժո՛ւ
զովուրդք միայնաճութեամբ ըզ-
տէր օրհն :

հր
դ

դ

մեծ

Այսօր 'ի սուրբ գողգոթայի ցղան-
ցեալ երեւիւր տեսիլ ահաւոր ժո-
ղովն, քահանայք երգով ըզտէր
օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՝
յաւիտեան :

Մայր լուսոյ մարիամ սուրբ
կոյս . որ ըզլոյսն առ 'ի հօրէ ծընար
մարմնով . եւ եղիւ արեւելք արեւ-
գահանն արգարողութեան . հոգեւոր
երգով ըզքեզ սրբո՞ւհի մեծա-
ցուցանեմք :

Քերովբէից գերագոյն էին անթող
եւ ծառ կեանց անմահական պըտ-
ղոյն . տանպանակ կտակի՝ բանին եւ
սամիտր ոսկի երկնային մանանային .

հոգեւոր եր :

Քեւ բացաւ սրնվեափակ դու-
ռնն գրախտին , եւ քեւ տըւաւ
մեզ փայտն անմահութեան . զոր
'ի նմա՝ զեհեալն անմահ այսօր յեր-
կնից լուսանորեայ . հոգեւոր եր :

Ի յերկնից երեւեալ նըշանն
յակութեան անյո՞ժ հեթան-
ոսաց ծագեա՞ց ըյսն որչափ
ութեան :

Եւ բազմութեան ժողովոյն տե-
սանէին անյո՞ժ սուրբ ըզխանչն
լուսոյ՝ ճառագայթիւք զարդա-
րեալ :

Ընդ երեւումնն սրբոյ խաչի՝ քո
քրիստոս անյո՞ժ երուսաղէմ մե-
ծապէ՞ս պոնծանցաւ յոյժ :

Եւ ըզծագումնն լուսոյ աստուա-
ծային նըշանի՞ք քո՞ ճառագայ-
թիւք տեսանի՞ւր բազմութեան
ժողովոյն :

Ամենայնով զօրութիւն խաչի՝ քո
քրիստոս , որ ցուցաւ 'ի յօգնու-
թիւն ընդդէմ թըշնամոյն պատե-
րազմեա՞լ զօրութեամբ քով :

Քանազան զօրութեան ըզխաչ
քո ետունւր մեզ քրիստոս . եւ սո-
վաւ յակթեպսէք անօրէն թըշ-
նամոյն :

Սա է՞ զէն յակթութեանն սրեալ
արեամբ որդւոյն աստուծոյ . եւ սո՞ :

Սա է՞ անթող տէրունեանն , եւ 'ի
սմա է բազմեալ քրիստոս որդին
աստուծոյ . եւ սո՞ :

Սա է՞ սեղանն սրբութեանն , եւ
'ի սմա է պատարագեալ քրիստոս
զանն աստուծոյ . եւ սո՞ :

Սա է՞ կարապետ յաւուր գալլու-
տեան փրկիչն . եւ պըսակ պար-
ծանաց հաւատացելոյ . եւ սո՞ :

ԿԱՆՈՆ

ԵՐԵՄԵԱՅԱԹԻ ԱՒՈՒՐՆ

ԽԱՉՐՆ կեհարար որ եղեւ
ը մեզ՝ փրկիչութիւն . սովաւ
ամենեքեան ըզքեզ բա՞րբաւ
նեմք :

Որ 'ի հօրէ՝ լուսոյ ըյս ճառագայ-
թեան՝ 'ի յերկրի , եւ գաւազան
զօրութեան հաւատացելոյ . սովաւ
ամենեքե :

Որ լուսափայլ ծագմամբ հրաշա-
փանայէս ը մեզ՝ ցուցաւ 'ի յօգ-
նութիւն ընդդէմ թըշնամոյն .
սովաւ ամենեքե :

Որ յակթութեան փառաց նըստիս բանդ
աստըւած , խոնարհեցար 'ի հայրա-
կան ծոցոյ , առեր մարմին 'ի կու-
սէն , վերականգնելով 'ի տեղի ըս-
տորանիկեալ լուսոյն զհոգացեալ
ընտելութիւն :

տէր

օրհ
բի

Ո՛ր կանգնեցեր ըզխա՛ն քո ՚ի մէջ
էրկրի՛, եւ սո՛վաւ ըզսրո՛վէտօրանկ
դո՛ւռնն դրա՛խտին բա՛ցեր նախա՛ս
տեղծփն, կե՛նազո՛րծելով ՚ի ճա՛շակ-
մանե՛ մահա՛րէր պըտօղնն ։

Ե՛ւ զօրո՛ւթեամբ խա՛շի՛ քո քրի՛ս-
տոն չի՛մեցո՛ւցեր զկաթօւղնիկէ՛
եկեղեցի բը՛նակարա՛ն սուրբ եր-
ւորդո՛ւթեանդ . լո՛ւսաւորելով ըզ-
հեթա՛նտս ՚ի սա՛մ կըրկնակի ծնըն-
դեամբ ։

Սըրբօւթի՛ւն սրբո՛ց շնորհե-
ցեր եկեղեցւո՛յ սուրբ ըզխա՛ն քո՛
տէր . քա՛նզի հեղո՛ւսիւք ձըզմամբ
անարա՛տ ձեռնն քո՛ ՚ի սմո՛ հա՛ւ
մահաւաքեալ սու քե՛զ զհամօրէ՛ն
սե՛ւըս բանափա՛նն կե՛նդանեաց .
աղաչեմք ըզքե՛զ տէր պահպա՛ւ
նեա՛ ըզմեզ ընդ հովանեաւ խա՛շի՛
քո սո՛ւրբ ։

Տեսի՛ լանճառելի՛ խորհրդո՛յն զօր
յառաջագո՛յն ցուցա՛ւ լո՛ւսաճի՛ն
սո՛ւրբ նըշանն . քա՛նզի սերո՛վէն
բոցեղէն հրա՛նիւթ պարո՛ւնակեր
՚ի մէջ պանծալի՛ եւ վայելո՛ւչ
գրա՛խտին . աղա ։

Երկնաշա՛փ ցուցա՛ւ սանդո՛ւխք
խմանալի՛ ճանապարհ առնելով որ-
դւո՛ց մարդկան ընդ դո՛ւռնն կե՛-
նաց մըտին, քա՛նզի խորհրդեամբ
ցո՛ւցաւ ըսքանչե՛լոյն յակոբայ .
երկնաւոր զօրացն էջք եւ ե՛՛լք
արարան . աղա ։

Փայտ կենա՛յ ըզսո՛ հոգւովն
վերագոչեաց գերահրա՛ն իմաստունն .
քա՛նզի արարիչն արարածո՛ց բար-
ձրացա՛ւ ՚ի սմո՛ . եւ կողահո՛ս շիթք
անապակա՛ն արեանն ըզկողանի՛ն
ջը՛նջեաց ըզմեզա . աղաչեմք ըզ-
քե՛զ տէր պահ ։

Ա՛ռաջնո՛րդ ցուցա՛ւ սիւնատե-
սիլ փայլմամբ ժողովըրդեանն իս-
րայէլի , գա՛ւսազանսաստ հերձ-
մամբ ըզլե՛ռնացեալ ըզկո՛ւտակո՛ւ
մը՛ն ջո՛ւրցն ՚ի կարծրութիւնն փո՛ւ
խարկեալ վի՛մի . աղա ։

Ներգործեալ չրա՛շրս խա՛շանիչ
համբարձմամբ ձեռնացն մոխրա՛ն
ընդգէ՛մ անաղէկայ , ՚ի մարտի
պարտէր ըզլե՛լնոր . եւ ձո՛ւլագրո՛ւչ
մը՛ն ձուլիւք ե՛նթադրեալ կո՛ր-
զեր . աղա ։

Նըշանա՛ւ խա՛շի՛ քո տէր սար-
սեալ հալածեցա՛ւ աշխարհակո՛ւ
խա՛ւանն . քա՛նզի զմեղո՛ւցեալ ըզ-
մարդն յանցանօք փայտին կե՛նաց
խա՛շակից առնելով պըսակեցեր ա-
մե՛նայալթ սո՛ւրբ նըշանաւդ . աղա-
չեմք ըզքե՛զ տէր պահ ։

Քե՛զ քրիստոսի՛ կաթնօղիկէ եւ
կեղեցւո՛յ շնորհովն զյալթակո՛ւն
ըզպատուական զանա՛տաճընկալ
սո՛ւրբ նըշանա , մատուցանեմք զօր-
հներդութիւնն միշտ ՚ի բարձունս ։

Աս կամա՛ւ քո՛ քրիստոս եւ թե՛-
ւօք ամե՛նազօր սո՛ւրբ հոգւո՛յն, եւ
դասո՛ւք հրեշտակոց թռնօլցեալ
եկեալորի ՚ի լեանն վարպայ բը-
նակիլ ՚ի նմա ։

Եկայք ժողովուրդք երկրպագեա՛ւ
ցուք անա՛տաճային սո՛ւրբ նըշա-
նիս . համբարձէք միաբան ըզձե՛ւ
ուրս ձեր ՚ի սըրբօւթիւնն, եւ ըզ-
բնակեալն ՚ի սմա միշտ փառաւո՛ւ
րեսցո՛ւք ։

Ա՛նուանեալ փայտ գիտու-
թեան ըզմեզ ՚ի կենացն հանեալ
արտաքսեցոյց . որով յանցեա՛ւ
մայրն եւայ, եւ պատրեաց ըզնա՛
խահայրն ։

Իսկ փայտ խաչի քո կենսատու-
դաւանդան զօրութեան կենաց
մարդկան եւ յոյս հաստատու-
թեան. առաջնորդ եղեւ մեզ 'ի
կեանքս յաւիտենից:

Ետոր մեզ նքան յաղթող սուրբ
զխաչ քո. զի սովաւ մըտցուք ընդ
նեզ գոռն անձկացեալ ճանաչ
պարհին որում ցանկային երկ-
րածին որդիք մարդկան:

Արեգակն արդարութեան
քրիստոս ծագեալ յաշխարհ հաւ-
լածեաց ըզխաւանդն անգլխոն
թեան, եւ յետ մահու եւ յարու-
թեան համբարձաւ առ հայր յորմէ
ծագեաց. որ երկրորդացի յերկ-
նաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ
հօր եւ սուրբ հոգւոյն. վասն որոյ
եւ մեզք երկիրպագանեմք հօր
հոգւոյ՝ եւ ճշմարտութեամբ:

Որ փոխանակ ծոցածին բանին
որ եւ յերկինս, առաքեցաւ աւեւ
տիբլն հօր 'ի բարձանց հոգին
ճշմարտութեան, միխիթարեւ զսրս
յադամայ տրտմեցելոց եւ հրա՛
զինեւ զընտրեալ գնաս առաքեւ-
լոցն վասն որոյ:

Այսօր տրտմակա՛ն եւ զիշերաւ-
յին լուծան երկունք ծնընդեան
նախամօրն. քանզի զծնեալն մարմ-
նով 'ի մահ եւ յապականութիւն,
վերընտին ծնանի հոգին յորդին
լուսոյ հօրն երկնաւորի. վասն որոյ
եւ մեզք եր:

Այրաջադո՛րծ աստըւած, որ
յոչնչէ՛ գոյացուցեր զերկինս եւ
զերկիր. օրհնեմք ը՛ղբեզ որ հա՛ն-
զուցիչդ ես նընջեցելոց հա՛յր
ամենակալ:

Բանդ աստուած եւ համագոյ փաւ-

ռաց հօր պանտեր. գովեմք ը՛ղբ-
բեզ որ յարութիւնդ ես նընջե-
ցելոց որդի՛դ միամօրն:

Աղբիւր անրապառ յորմէ՛ բաշխի
տիեզերակա՛ն շընորհք. բարեբաւ-
նեմք ը՛ղբեզ որ նորոգողդ ես
նընջեցելոց հոգի՛դ ճշմարիտ:

Աստուածածին երկնային գոռն
աստուածային ճայնիւն անեռա-
րանէր հրեշտակն. ուրախ լեր
բերկրեալդ տէր ընդ քեզ:

Ի քերովրէս բազմեալ ընդ հօր աւ-
նապականբար բնակիլ հաճեցաւ
'ի քում յորովայնի. ուրախ:

Որ բոցեղէն սրովեւիւք շըրջափա-
կեալ պահիր, այսօր 'ի մէջ մարդ-
կան 'ի գիրկըս հողեղնի՛ յայտ-
նեալ. ուրախ:

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Որ 'ի վերջնո՛ւմն աւուր համաւ
ռօտի լուծանէ ժողովեալ զիւր
ըզկարծեցեալ ճանձանչն. եւ անհե-
ղահրա՛շ ճառագայթիւք ցորնայ
յերկնից գերահրա՛շ նըշանն. եւ
հեծեալ կոծին ամենայն ջոկք ան-
հաւանոցն. անպեմք ըզքե՛զ տէր
պահպանեալ ըզմեզ ընդ հովանեաւ
խաչի՛ քո սուրբ:

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեալս յախտեմից:

Սըրբուհւո՛յ աստուածածնին բա-
րեխօսութեամբ ընկալ տէր ըզ-
մալթանըս մեր, յորժամ յարեւ-
ելից լուսածագիս անձառ հրա՛-
շուք, կարապետ աննեւով զսալ-
թանա՛կ սուրբ նըշանն. աղա:

Ուրախ լեր այսօր սուրբ եկեւ-
ղեցի եւ տօնեալ ըզտօն քո գոռն
տրր սիսիւն. քանզի 'ի քեզ հա՛-
ճեցաւ բնակիլ տէր աստուած
հարցն մերոյ:

հոգ

հան

ած

հրց
դձ

Ուրախ լէր դըշխոյ դուստըր սի-
ռիւնի, եւ ցընծա՛վ երբեք երուսա-
ղէմ. քանզի քրիստոս անքայն եւ-
կնի՛ց գայ առ քեզ. տէր ան։

Ուրախ լէր սիրով մայր եկեղեցի.
քանզի ՚ի քեզ շոյ անտուածեղէն
՚ի հօրէ լուսոյ ծագեաց. տէր ան։

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան։

Ո՛ր պրտակեանցն այսօր սուրբ զե-
կեղեցի նըշանաւ խաչիւն իւրով.
ըզտէր օրհնէ։

Ո՛ր վերջստին ծննդեամբ սուրբ
անաղանին լուսանորեանց զազգս
որդւոց մարդկան. երգով ըզտէր
օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա՛
յաւիտեան։

Ուրախացիր աստուածածին
վերօրհնեալդ ՚ի սրովքէից. ծագե-
լով ՚ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր
վերաձգողին. ազգ եւ անգինք ըզ-
քեզ մեծանցունեմք։

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եւ
դեր հոգւոյն սրբոյն. ՚ի հրեշտակաց
սպասանորեալ գաբրիէլ քեզ անեւ
տեանց. ազգ եւ ան։

Տեսանեմք ըզսոսկալի գհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ. ՚ի հոգւոյն
սրբոյն յղացեալ զբանն անտուած
մարմնով ծընար. ազգ եւ անգինք
ըզքեզ մեծանցունեմք։

Ո՛ր հաստատեցէր բանիւ զե-
կեղեցի քո՛ քրիստոս ՚ի վերայ ա-
ռաքելական վիմի, երգել ՚ի սմա՛ծ
զերգըս հոգեւորս։

Կանգնեալ ՚ի սմա սեղան սրբոու-
թեան բաշխէ զմարմին իւր եւ զա-
րիւն, եւ տայ ՚ի սմանէ մեզ նորո-
գութիւն, ՚ի թողութիւն մեզանց
մերոց։

Ի՛ջեալ հոգւոյն սրբոյն անլաւնա-
կերպ երեւմամբ ՚ի վերայ մար-
մնոյ եւ անբանն տեանն, ՚ի բը-
ժըկութիւն հոգւոց մերոց։

Լուսանորեան երուսաղէմ զար-
դարեա՛ զամուրս քո. քանզի մեր-
ձեցան առ քեզ փեսայն երկնա-
ւոր. փրկութիւն քեզ շնորհելով
պրտակեանց սքանչելի փառօքն իւ-
րովք։

Այսօր ծագեաց քեզ դըշխոյ դուս-
տըր սիրովն անդարձութեան անե-
զանքն քրիստոս. եւ սրբութեան
ըզքեւ շնորհք սուրբ հոգւոյն
մեծապէս պարգեւօք։

Այսօր ցընծա՛ սուրբ սիրով մայր
եկեղեցի. փայլեցո՛ զմանկունքս քո
որպէս զարեգակըն. զի անձա՛ռ
խընդութեամբ լըցոյց ըզքեզ քրիս-
տոս թանգաւորն։

Էջ միածինն ՚ի հօրէ եւ լոյս փա-
ռաց ընդ նրմա, ձա՛յնք հրեշտակոյն
սանդարմետք անդընդոց։

Տեսեալ ըզլոյս մեծ հայրապետի՛ն
գրիգորի, պատմէ՛ր ցընծութեամբ
հաւանտացեալ անքայն։

Եկայք շինեսցուք սուրբ ըզխո-
րանըն լուսոյ. քանզի ՚ի սմա՛ ծա-
գեաց մեզ լոյս ՚ի հայնստան ան-
խարհի։

Ճաշու։

Ո՛ր հաստատեցէր բանիւ։

ԿԱՆՈՆ

ՁՈՐԵՔԱՐԱԹԻ ԱՒՈՒՐՆ

օրհ
դձ

ՈՒՐԱՒ լեր սուրբ եկեղեցի,
քանզի քրիստոս արքայն եր-
կնից այսօր պըսակեաց ըզբեզ խա-
չին իւրով. եւ զարդարեաց զա-
մուրլն քով սքանչելի փառօքն
իւրովք:

Խընդա յոյժ դուստր սիրովն.
քանզի երկիրս երկինք եղեն այսօր
վերբաթին քո նորոգմամբ, եւ թաւ
գաւորն երկնաւոր հաճեցաւ բը-
նակիլ ՚ի քեզ:

Ընդ դասս երկնաւոր զօրացն վեր
առեալ տօնեմք քեզ այսօր զան-
դադար փառաւորութիւնս. ուրմիս
լեր հարսն անարատ անքննին քո
խորհրդով:

Խորան սրբութեան կանգնե-
ցաւ սուրբ եկեղեցի, եւ քրիս-
տոս թագաւորն ՚ի ամս պատարա-
գեալ. եկայք հաւատացեալք եր-
գեսցուք քրիստոսի երգ նոր:

Այսօր հրեշտակաց բազմու-
թիւնքն տօնակից լինին ընդ մեզ.
քանզի երկնաւոր թագաւորն ե-
կաւորի ՚ի սուրբ եկեղեցի:

Խընդա եւ զուարճացիր հարսնա-
ցեալն անտուծոյ եկեղեցի. քան-
զի ըզբեզ տէրն տէրանց ընտը-
եաց եւ հաճեցաւ բնակիլ ՚ի քեզ:

Լուսաւորեա լուսաւորեա կա-
թողիկէ եկեղեցի. քանզի ՚ի քեզ
չոյ անտուածեղէն ՚ի հօրե լուսոյ
ծագեաց. եւ լուսաւորեաց ըզ-
մանկունքս քո:

Որք արժանաւորեցայք ՚ի կո-
չումն փառաւորութեան քրիս-
տոսի անտուծոյ մերոյ. եկայք ժո-
ղովուրդք երգեցէք տեսնն եւրգ
նոր. եւրգեցէ՛մք զանունն նորա
ձայնիւ յընծութեամբ յօրհնու-
թիւնն ՚ի նոր:

Զօրացեալքս ՚ի քեզ քրիստոս ժո-
ղովուրդք հաւատացելոց, ճըշմա-
րիտ խոստովանութեամբ օրհնեմք
զխորհուրդ աստուածային կենսա-
բեր տնօրէնութեան քո. փառա-
ւորելով զանաւոր եւ զնախնելի
անուն քո, տէր տէր մեծ ՚ի վերայ
ամենայն երկրի:

Ուրմիս լեր եկեղեցի սուրբ հարսն
երկնաւոր խորհրդոյն ՚ի փառս
ամենասուրբ երրորդութեանն. որ
համագոյ իշխանութեամբն իւրով
զարդարեաց ծագմամբ լուսոյ,
պըսակեմք զքեզ ՚ի պատիւ՝
ամենաճշմարտ սրբովք իւրովք:

Լուսաւորեա երուսաղէմ զի
հասեալ է լոյս քո. զարդարեա զա-
մուրլն քո. եւ փառք տեսնն
՚ի վերայ քո ծագեցի:

Օրհնեղութեամբ սաղմոսիւք
քեզ վայելէ անտուած օրհնու-
թիւնն ՚ի սիրովն. եւ քեզ մա-
տուցին աղօթք յերուսաղէմ:

Գովեա երոստղէմ ըզտէր, եւ
օրհնեա զաստուած քո. ը նոր
ժողովուրդ գրչաւ գուստր սի-
ովն:

Այսօր աստուածութիւնն
զուարճանայ նոր հաստատելով զեր-
կիր. պարբ սուրբ փառաբա-
նեն զըւարթնոյ. եւ մեք ձայ-
նիւ օրհնութեամբ զարդարեսցուք
սուրբ ըլլածս:

յար

այդ

Այսօր եւ մէք ցընծամք տօնիւս
ընդհանուր հընչմամբ . մեծապէս
փայլմամբ երեւեցաւ յաշխարհի .
ան անտուած գոհութիւնք ընթան
նան . պատմէն անդադար ըղբան
կէնդանի :

Խընդան եւ զուարճացիր եկեղեցի
կոյս սո՛ւրբ եւ հարսն երկնաւոր
փեսային , անշատեսանեմք զօծեալն
ըղբրիւտոս , գոյով առ քեզ լոյսըն
հետանոսաց :

Հրաշմանաւ տեսութիւնն 'ի կա-
թողիկէ եկեղեցւոյ տեսանի , գոր-
ծարան մահու մահուամբ առիթ
գոյ կենաց , եւ մահացողիչ նա-
խատեսեղծին մահուամբ գոյ շնոր-
հոյ յարութեան :

Պարգեւ գերագոյն պարգեւի այ-
սօր հաւատացելոց , եւ մահացուն
'ի կենաց առնու իւր զօրս վերե-
լեանիս . եւ թռուցեալ վերագոյի
բնակիլ 'ի տեղոյն ոյրբութեան :

Եկայք ժողովուրդք ընդ հոգեղին
նացըն սպասանորեսցուք . երկըր-
պագեսցուք անտուածային սո՛ւրբ
նըշանիս , փառաւորեսցուք ըզհրաւ
չագործ պարգեւաց տըւողն :

Արեգակն արդարութեան
քրիստոս ծագեալ յաշխարհ հա-
լածեաց ըզխաւարն անգիտու-
թեան , եւ յետ մահու եւ յարու-
թեան համբարձաւ ան հայր յորմէ
ծագեաց . որ երկըրպագի յեր-
կնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ
հօր եւ սուրբ հոգւոյն . վասն որոյ
եւ մեզք երկիրպագանեմք հօր
հոգւոյն եւ ճըշմարտութեամբ :

Որ փոխանակ ծոցածին բանին
որ ել յերկինս , անաքեցաւ սուե-
տիքն հօր 'ի բարձանց հոգին

ճըշմարտութեան , մըխիթարել զօրս
յագանայ տըրտմեցելոց եւ հրա-
ղինել զընտրեալ դասս առաքե-
լոցն . վասն որոյ :

Այսօր տըրտմանս եւ գիշերաւ
յին լուծան երկունք ծննդեան
նախամօրն . քանզի զծնեալն մար-
մնով 'ի մահ եւ յանգանութիւն ,
վերընտին ծնանի' հոգին յորդին
լուսոյ հօրն երկնաւորի . վասն որոյ
եւ մեզք եր :

Որ երկայնամիտք եւս տէր
քաղցր եւ անտիակալ հանգո՞ զհո-
գիս քոց ծառայից . զի մի գարձ-
ցի տնանկ ամանեցեալ յաւուրն
ահեղ անտեմին :

Զյիշատակ հրաժարելոցն 'ի հա-
ճոյս քեզ ընկալցիս . եւ զուխտըս
մեր ընկալ որպէս զաբելին զնոյն
եւ զաբրահամուն . զի մի :

Ի խորան քում սիրողաց հանգուս-
ցես ըզծանայս քո , եւ զհոգին նո-
ցա՞ դանեսցես ընդ սո՛ւրբս քո .
զի մի գարձ :

Զանձառելի լուսոյ մայր , եւ
ըզբնակարան անըսկըզբնակից որ-
դւոյն . օրհնութեամբ մեծացու-
ցանեմք :

Զանհաս տնօրէնութեան մայր ,
եւ զանձնաւոր տաճար աստուծոյ
բանին . օրհ :

Զբոլորից փրկութեան մայր , որ
զանտանելին յեկեց 'ի յարգանդի
եբարձ . ըզնա՞ ամենեքեան օրհ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ ևս իւրաց սրբոյ :

Դասք հրեշտակացն մայր իջեալ
յերկինից երգեն անելով , հրաշա-
լի ձայնիւն եղանակելով երգեն
զերգս օրհնութեան երբեանկ սըր-
բասոյ ձայնիւ :

հոգ

հան

ամ

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեանս յախտեմից :

Ուրախ լէր բերկրեաւ հարսնաւ
ցեալ սուրբ եկեղեցի , պայծառաւ
ցո՛ղմանկունս քո յօրհնաբանու
թիւն ծագողին ըզսո՛ղ լուսոյ՝ 'ի
քեզ մայր եկեղեցի :

Այսօր պայծառ եւ սիւն լու
սոյ լըցեալ աստուածային շնոր
հիւ սուրբ եկեղեցի . 'ի սմա՛ ըզ
քեզ օրհնեմք անսուրած հարցը՛ն
մերոց :

Հարսնարան արանց արդարոց , եւ
'ի սմա՛ շող աստուածեղէն 'ի հօրե
լուսոյ ծագեալ . 'ի սմա՛ ըզ :

Տըւող ողորմութեան տէր , տո՛ւր
սրմա՛ զանշարժ քո զխաղաղու
թիւնդ . 'ի սմա՛ ըզ :

Ըզտէր օրհնեցէք եւ առաւել
բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ը՛նդ անմարմնական բաղմու
թիւնան ըզքրիստոս թագաւորն ,
որ եկաւորի՛ սյսօր 'ի սուրբ եկե՛
ղեցի . ամենայն աղինըք գովեցէք
եւ առաւել բարձր արա՛ :

Եկայք հաւատացեալք սուրբ եր
րորդութեանն յեկեղեցիս օրհնե
ցէք զանսրելած . արարէք տօնս ո՛ւ
րախութեան մինչեւ յանկիւնս
սեղանոյ . եւ առաւել բարձր արա՛
րէք ըզնա՛ յաւիտեան :

Ուրախ լէր աստուածածին յոյս
եւ փրկութեան մայր . ըզքե՛զ
ընդո՛ւնող լուսոյ՛ մեծացո՛ւցանեմք :

Ը՛զքեզ լուսոյ՛ մայր եւ կոյս , ըզ
քե՛զ գանձրդ կենաց աստուա
ծային ձայնիւ ցընծութեամբ մե
ծացո՛ւցանեմք :

Մայր սուրբ անարատ լուսոյն .
հրեշտակային օրհնութեամբ պա՛
տուեալ ըզքե՛զ մեծացո՛ւցանեմք :

Չորս ըստ պատկերի՛ քո՛ւմ լու
տե՛ղծեր , նորոգելով քե՛զ տա՛
ճարացո՛ւցեր , զնորոգեալս 'ի մէնջ
ըզտաճա՞ջո՛ւ ընկալ քեզ 'ի բնա՛
կութիւն :

Որ շնորհէս մեզ կենաց տը՛ւող
զկենդանագիր քո՛ ծառայակա՛ն
կերպի , բերե՛լով ըզբոլորից ըզվեր
բերո՞ջո՛ղդ 'ի փառս սուրբ եր
րորդութեանդ :

Աեցո՛ զսրգի՛ ծառայի՛ քո՛ , զոր 'ի
հռովմայ գահիցն վերապատուե՛
ցեր . ուր եդին ըզվեմըն հաւա՛
տո՞ջո՛յ հիման սուրբ եկեղե՛
ցւոյ :

Որ ըզվերջինս զայս հրաշագար
դե՛ցեր , քե՛ւ չափ բնակցո՛ւ
թեամբ ը հիմնախնայեցեր , ըզպան
ծալի՛ եւ ըզփայլեալ ըզփառս
տանս ա՞ջո՛յս վերջինս քան ըզա՛
ռաջինն :

Որ զարդարեաց մեծանպայծառ
փառօք սուրբ զեկեղեցի . եւ լու
սաճեմ բնակարան կարգեսոց խա՛
րան դասո՞ւց հրեշտակաց . ըզ ը
նա՞մա՛ն ամենայն արարա՞ծք օր
հնեցէք :

Որ փնթնագոյ հրաշխւքն հիմե
ցոյց 'ի վերայ հիման սուրբ առա՛
քելոցն . եւ շնորհեաց քա՛ւո՛ւ
թիւն 'ի սմա՛ , որդւոց մարդկան
վերահասիլ ընդ վերի՞ն զըւար
թունսն . ըզ ը նա՞մա՛ :

Որ ամենակարող զօրութեամբն
իւրով անճառելի՛ ծագմամբն ան
տուածապէս առատաճե՛ւնեաց ազ
գի՛ մարդկան . եւ պարգեւեաց
շնորհս անապական ըզգեստրս պայ
ծա՞մու ը զարդս . եւ բոլորեալ պը
սակըս յանմատոյց լուսոյն . ըզ ը :

34

Այսօր ուրախացեալ ցընծան երկնից բազմութիւնքն 'ի նաւաւ կատրիս սուրբ եկեղեցւոյ . քան զի շնորհեցաւ մեզ քահանայաւ պէտ յաւիտենից 'ի լուսաւորել զկաթողիկէ՝ սուրբ զեկեղեցի .

Վա՛ս ըբ գալըստեան քո տէր :

Այսօր սրեն լուսոյ հովանի եղեւ ըմբէ՛լ 'ի բարձանց . քանզի թագաւ ւորն երկնաւոր եկաւորի 'ի սուրբ եկեղեցի . եւ զօ՛րք հրեշտաւ կաց ծաւալեալ տօնե՛ն ընդ մարդկան . Վա՛ս :

Այսօր քահանայապետ ճըշմարիտ աստուածային օրինօ՛քն պաւ տուեալ կանգնէ զքանանկիւն սէ՛ղ զա՛ն խաչին , արժանապէս պատաւ րագեալ բաշխէ զմարմին եւ զաւրինըն տեսուն . մարբանպէս մեր ձեցարուք փրկեալք նո՛ր ժո՛ղ զովորդք . եւ հայցեցէք 'ի քրիստոսէ զի շնորհեցէ՛ ըզսա՛ մե՛զ ընդ երկայն աւուրս :

Կ Ա Ն Ո Ն

ՀԻՆԳՇԱՐԱԹԻ ԱՒՈՒՐՆ

օրհ
ԷԷ

ԱՆՊԱՆՏՈՒՄԸՆ կառք ան բը՛ննելի խորհրդոյն ընդ ունարան ո՛վ սո՛ւրբ քանաթեւ , 'ի՛ն՝ տանառնաթեւից յարմթուելոց սրովելից անտեսաբար ա՛հիւ պատուեա՛նք . քեզ երկըրպաւ գեմըք յօգնութիւն մեզ ժամանեա՛ն յե՛ս յե՛ս եւ 'ի մո՛տս :

Անյաղթելի նըշան անպարտելի զօրութեանն ընդունարան ո՛վ սո՛ւրբ քանաթեւ . 'ի՛ն՝ յահար-

կութիւն անպատամբիցն երեւեցար , որք 'ի քէ՛ն ահիւ ոարսեալ դողան , եւ անդընդամս՝ յղ կորն չի՛ն . քեզ եր :

Յառաջագոյն տեսեալ ըզքեզ մարգարէն զսքարիս , աշտանակ ոսկի եօթնաշահեան լուսով պայծաւ ռացեալ յերկրի ո՛վ սո՛ւրբ քանաթեւ , ե՛ս 'ի վերայ քո տաւ րածեալ աննիւթ գոյնի գոյացեալ 'ի մե՛ր բը՛նութիւնս , եւ անբերաւ հոս կողմ մարբեաց զանդտեղութիւն ա՛ղգի մարդկա՛նք . քեզ երկըրպաւ մըք յօգնութիւն մեզ ժամանեա՛ն յե՛ս եւ 'ի մո՛տս :

Ր՛նդ երեւո՛ւմն քո 'ի թանգմանէ ո՛վ սո՛ւրբ քանաթեւ , 'ի՛ն՝ յահէ քումմէ կորեան գունդըք զօրաց բանարկութիւն . եւ ընդ յառնել պատաննոյն զըւարճացան հա՛ւատացեա՛նք . քեզ երկըրպաւ մըք յօգնու :

Ո՛ր համապոյգ ես հօր եւ սուրբ հոգւոյն , անբաժանելի եակ միտութեան , խոնարհեցար 'ի բարձանց եւ աներ մարմին 'ի կուսէն յաւազս անկելոյն յանլըծիչ կենաց բանարկութիւն խաբամմը :

Ո՛ր գատանորդ ես ծածկելոց գիտող . այսօր 'ի հոգոյ գատաւ պարտեալ բարձար 'ի խաչ եւ լեղեաւ կերակրեցար յաղազս անկելոյն 'ի ճաշակմանէ՛ մահաբեր պիտոյն :

Ո՛ր կենդանութիւնդ ես ամենեցուն . այսօր ըզմահ խաչի 'ի յանձն առեր . եգար 'ի սիրտ երկրի եւ յերրորդ աւուր յարեար . շնորհեա՛ մե՛զ վերանձիլ ընդ քեզ յանպատում 'ի կեանս :

✠

յար

Ի՞ վերայ վիմի՝ հաւատոյ շինեցեր ըզբո՛ սուրբ զեկեղեցի. ըզսա՛ պահեա՛ն՝ ի՛ խաղաղութեան։

Ո՞ր շնորհեցեր ողորմութիւն ի բնակարանըս հրեշտակաց եւ մարդկան քանարան. սուր ուրմ զան՝ շարժ քո՞ զխաղաղութիւն։

Ի՞ տաճարի՛ փառաց սըրբութեան քո՞ քեզ երգեն մանկունք. տուր սոցա զառատ քո՞ զողորմութիւն։

Եկայք ժողովուրդք ի տաճարի փառաց քրիստոսի, սուր ամենեւեան՝ օրհնութիւն ի՛ բարձունս։

Քանդի թագաւորին քրիստոս պը՛ սակեաց ըզսա՛ դրանչելի փառօքն իւրովք. տուր ամենեւ։

Ի՞ սմա եւ զօրք հրեշտակաց դա՛ տաճրեալ տօնեւ տեառն. տուր ամենեւեան օրհնութիւն ի՛ բարձունս։

Ար ի յերկնից իջեր բանդ աւա՛ տըւած, եւ վասըն մե՛ր մարմնաւ ցար ի սըրբոյ կուռն. ողորմեա՛ն ինձ անտըւած իմ ողորմեա՛ն։

Ո՞ր ի խաչին տարածեցեր զանա՛ րատ բազուկըս քո, եւ վասըն մե՛ր հեղեր զարիւն քո՞ սուրբ. ողոր։

Ո՞ր ի գերեզմանի եդար անապաւ կան, եւ յարողեա՛լ նորոգեցեր զաշխարհս. ողոր։

Ո՞ր ի յերկնիցս համբարձար անեւ նակարող՝ եւ ընդ աջմէ՛ հօր նըստար յաթո՛ւ փառաց. ողոր։

Իջեր տէր եւ մարմնացար ի կուռն. եւ զհպեղէն բընո՛ւթիւնս անատեցեր ի մեզաց։

Ելեր տէր բեւեռեցար ի խաչին. ըլմեռանիլ յանձն սուր կենդա՛ն նստող մեռելոյ։

Եդար տէր ի նորանոր ի վիմի։

Եւ մատանեա՛ւ կընքեցար գանձը՞ կենաց աշխարհի։

Յարեար տէր աներեցեր ըզգը՛ ժոխս. ի յերկնիցս համարձար եւ ընդ աջմէ՛ հօր նըստար։

Անեղին եղեալ մարդ տեսեալ զարմանայր մարգարէն. եւ հեղճեալ բեւեռօք զմարմինն ի՛ խաչին, ներգործեալ ի մէ՛ջ երկուց կենդանեաց։

Պատմեցեն երկինք ըզվայելչուութիւն փառաց քրիստոսի. եւ ընկալեալ լուսանձեմ տարերցն ըզգոյնս արեան անեղին, եւ օրհնութեամբ խաչելոյն լըցան տիեզերք։

Ձիւղորեալ ոչ միայն ի վերայ բուսանքեր արմատոյն, այլ քրովեա՛ն կան կառօքն ըստորիջեալ ի դը՛ ժոխս կենդործեաց հըզօրեղա՛ պէ՛ս զերանս անդարոյ։

Իջեր տէր ողորմութեամբ քո յաշխարհ, եւ ըզմեռեալ բընո՛ւթիւնս ի կեանս վերանորոգեցեր։

Ելեր տէր առ հայր փառօք ի յերկնս, եւ միմիթարիչ առաքելոցն անաքեցեր սուրբ զհոգի։

Բացեր տէր այսօր ըզգանձդ երկնային, եւ բաշխեցեր առատապէս պարգե՛ւս ազքոնտ բընո՛ւթեանս։

Պալոյ է միածինն փողով եւ փառօք հօ՛ր, եւ ըզհոգեղէն բնուութիւնս հրեղէն նորոգ։

Լուսաւոր են ճանապարհք անդարոյ, եւ ի բիւրանոր բանակըս հրեշտակաց անպովք ընթանան։

Ի վերին երուսաղէմ թըւչին ամպովք ընդ անաջ տեսողն յօ՛գոս. եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ տեսողն լինին։

հոգ

հան

ած

Այդ ողորմեցար 'ի մեղքս ծնեալ մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մարդարէին . եւ ետուր բնութեանս այսօր պարգեւ ըզլոյսըն սուրբ ըզծնող որդւոյդ միածնի . մանկութանօք սորա՛ տէր մեզ ողորմեա :

Այր ցօղեցեր 'ի մեզ յամպոյ ծրինաց որդիք այսօր զլոյսըն մարիամ . յորմէ ծընար մանմնով եւ բարձեր նու վնւ ըզմեղս նախաստեղծին անգաւ մայ . մանկութանօք սորա՛ տէր մեզ ողորմեա :

Այր մաքրեցեր հոգիդ սուրբ ըզսիրտ եւ զանդանդ մօր քո՛ փառակցին . այսօր անո՛ւ ծնողաց նու ըն ետուր ըզմայր բանին զօրհնին եւայի . մանկութանօք սորա՛ տէր մեզ ողորմեա :

Փառք քոք եւ որդւոյ եւ նազոյն քոք :

Ի՛ յերկր երկինք եւ 'ի յերկինքս մեզ անբարբառ բարեխօս , ո՛վ սո՛ւրբ քանաթեւ , 'ի՛նչ յանաւոր եւ 'ի հրացայտ փայլմանըն կանոնպետ զօլով , եւ նախագուշակ գանձատեան որդւոյն սատու ծո՛ւխ . քեզ երկրորդագէմբ յօգնութիւն մեզ ժամանեա յե՛ր ի մուտս :

Այսմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Յորժամ յարեւելնց փայլիս անշառ լուսով լուսաւորես զհաւատացեալսն . եւ դատապարտես զազգըն հրէից անհաւատից ո՛վ սո՛ւրբ քանաթեւ . ե՛ր զնս լուսանո՛րեա ըզխաւանդեալս մեղօք . եւ դասակարգես 'ի դատ մատենա գրի յանձառ երկնից արքայութեան՝ նդ . զն անգագար օրհնաւ բանիս եւ քո՛ ես փառք յաւիտեանս ամէն :

հր
դ

Այսօր ցընծան դասք հրէշ տակաց 'ի նաւակատիս քրիստոսի սուրբ եկեղեցւոյ . բարեբանելով ըզտէ՛մր աստուած հայրցն մերոյ :

Այսօր տօնեն դասք սուրբ առաքելոցն ըզտօն վերինն երուսողեւ մի . յիմանալի տաճարին մատուցանեն զերգս հոգեւոր երգով . տէ՛մր աստուած հայր :

Այսօր երգս առեալ գոչեն դասք հաւատացելոց միաբանութեամբ . արժանի արա ըզմեզ 'ի տաճարի՝ քում սրբութեան փառաւորել զամենասուրբ զերրորդութիւնդ . ըզտէ՛մր աստուած հայրցն մերոյ :

Ըզտէ՛ր օրհնեցէք եւ սուսեւ բարձր արարէք ըզնս յաւիտեան :

Այր լուսանորեաց զկաթնղեկ մայր սուրբ եկեղեցի աստուածա՛ն յին լուսովն . անհնայն ազնիք գուղեցէք եւ սուսեւ բար :

Այր բարձրացոյց զմանկունիս սուրբ եկեղեցւոյ 'ի դատ վերին զօրացն . քահանայք օրհնեցէք եւ սուսեւ բարձր արա :

Աստուածածին երկնայի՛ն դուռն աստուածայի՛ն ձայնիւն անետաւրանէր հրեշտակն . ուրախ ըր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ :

Ի՛ քերովբէս բազմեալ ընդ հօր աննպականաբար բնակիլ հաճեցաւ 'ի քում յորովայնի . ուրախ :

Այր բոցեղեն սրովէիւք չըրջափախեալ պահելու , այսօր 'ի մեջ մանրական 'ի գիրկըս հողեղնի՛ յայտնեալ . ուրախ ըր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ :

Լուսաւորեա երուսողեմ զն հասեալ է՛ ընս քո . զարգայրեա զա-

դ

մեծ

դ

մոռլըն քո. եւ փանձուք տեանն
'ի վերայ քո ծագեացի:

Օրհնէրդո՛ւթեամբ սանձափութե
քեզ վայելէ՛ անտուած օրհնո՛ւ
թիւն 'ի սիոնիւ. եւ քե՛հ վ մա-
տոնացին աղօթք յերուսաղէմ:

Գովեա՛ երոնսանցմ ըզտէր, եւ
օրհնեա՛ զանտուած քո. նո՛հր
ժողովուրդ գլխոյդ գուտորդ սի-
ոնիւ:

Այսօր աստուածո՛ւթիւնըն
զուարճանայ՝ նոր հաստատելով
զերկիր. պարբք սո՛ւրբ փառաբա-
նեն զըւարթնոց. եւ մեք ձայնիւ
օրհնո՛ւթեամբ զարդարեցո՛ւք սո՛ւրբ
ըզտո՛ն:

Այսօր եւ մեք ցընծամք տօնիւս
ընդհանոր հընձամբ. մե՛ծապէս
փայլամք երեւեցաւ յաշխարհի.
ան սատուած գոհութիւնք ընթա-
նան. պատմեն անդագար ըզբան
կենդանի:

Խընդա՛ եւ զուարճացիր եկեղեցի
կոյս սո՛ւրբ եւ հարսն երկնաւոր
փեսային, ահա՛ տեսանեմք զօծեալն
ըզքրիստոս, գոյով առ քեզ լոյսըն
հեթանոսաց:

Որ 'ի սկզբանէ՛ իմաստութեամբ
հաստատեցեր զեկեղեցի՝ հօր իմա-
տո՛ւթիւն. զոր նախանրկար տե-
սո՛ւթեամբ նըշնակեալ մովսէս
խորանաւն երկնահանգոյն 'ի սինա
լէրինն, լուսաւորելով փառօքն ան-
տո՛ւծոյ:

Որ ըզխորհո՛ւրդ անսպական տնօ-
րէնո՛ւթեանրդ քո՝ 'ի սրբոյ կոնսէն.
տըպաւորելով տաղանակն ատուա-
ծային ուխտի կոտկարանաց բա-
նիդ անտուծոյ. փառաց անեղիդ
տեղի հանգըստեան:

Որ 'ի կեանս վերագործի՛ բնու-
թեանս դարձմամբն յորդանանո՛ւ
օրինակեցեր. եւ ըզբընո՛ւթիւն
մահու եւ գլծոխոց կործանմամբն
երկքովի տանգանակաւ խաչին հրա-
շագործեալ նոր խարայելի. օրհնու-
թիւն քեզ տէր երգեսցեն մա՛ն
կո՛ւնք:

Այսօր ցընծան դասք հրէշտա-
կաց ընդ հաստատիլ քո 'ի յերկրի
ո՛հ լուսեղէն խորան երկնանըման
եկեղեցի՝ սո՛ւրբ. ո՛ւրախ լե՛ա՛ր
վէ՛մ պատուական հովանի մեր եւ
յոյս:

Ձուարճացիր հարսն անարատ ըս-
քօղարկեալ վայելչապէս. զարդա-
րեա՛ հանգերձ փառօք եւ ել ընդ
առաջ երկնաւոր փեսային. ո՛ւրախ
լե՛ա՛ր անո՛ւլ բաղմամբն, ահա՛ փե-
սայն գայ առ քեզ:

Աստանօր նորոգեցաւ մեզ անա-
զան մըկըրտութեան. յարգանդ
մօ՛հ հոգւոյն յըզացեալ ծնանե-
լով վերստին զհանձնացեալքս
'ի քրիստոս. ո՛ւրախ լե՛ա՛ր անմայր
յառաջնունն ահա՛ որդին գայ առ
քեզ:

ԿԱՆՈՆ

ՈՒՐԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ա՛ՆԱՊԱ՛ԿԱ՛Ն սո՛ւրբ ըզխաչն
օրհնեցո՛ւք, որ եղեւ ա-
ռաջնորդ աւաղակին, եւ յօրի-
նեաց մեզ ճանապա՛հրհ. որ
ձեռնցոյց մեզ սովաւ մրտանել
ընդ գո՛ւնն անեղաչեա՛ն դրախտին
տեաւն:

տէր

Ձեզ
ազ

Ձեզ
ազ

Օրհ
բն

Բանալի անբայութեան տըւաւ հո-
ղածին մարդոյն, ուստի յառանջին
ճաշակմանէն անտաքս անկեալ 'ի
յաւէժ կենդանութեա՜նն. որ
ձեւա՛ն:

Գանազանաձեւ երեւեալ եգիպ-
տական անգիւն, ցոլցանելով ըզզո-
րութիւն որբոյ խաչին, յափը-
տակելով ըզգաւազանալն դիւթաւ
կա՜ն. որ ձեւա՛ն:

Գրոջմ ըզգայութեան օրինակեալ
'ի վերայ սեմոց դրանց նոցա, աւ-
ներկիւղ պահելով ըզգողնութեան
յանդրանկածախ ստատմանէ՜ն. որ
ձեւա՛ն:

Երեւեալ անդուստնման ակրն պա-
տուական 'ի ձեւ խաչին, հերձանե-
լով ըզգողն կարմիր, անաջնորդե-
լով ժողովորդեանն սեամբ ամպոյ
լայն անմեկնելի՜ն. որ ձեւա՛ն:

Որ նըշանաւ ամենայնգլթ խաւ-
չնէ՛ք քրիստոս, բա՛նք զգաւ
տապաբտութիւն ա՜ն զգի մարդ-
կան:

Այսօր խընդրի պատուական
փայտ խաչին աւանդեալն 'ի գող-
գութան, 'ի ձեռն աստուածանէր
դըշխոյին. եկայք հաւատացեալք
երկրպագեցողք աստուածային
սուրբ նըշանիս:

Այսօր ընծայէ գողգոթմ ըզծան-
կեան 'ի յերկրի, վերաբերեալ ա-
նուշահոտ խընկովք, 'ի ձեռն երաւ
նեւոյն յուգայի. եկայք հաւա-
տացեալք երկրպա՛ն:

Այսօր 'ի ձեռն փըրկական սուրբ
խաչին կենսագործի պատանին մե-
ռեալ. եւ ողբայ սատանայ ըզկոր-
ծանումի իւր. իսկ մէք քրիստոսի
հաւատացեալք երկրպա՛ն:

Ապաւինեցաք 'ի խաչ քո ան-
րիչ յաւիտենից, որ ետող մեզ
պահանպան յաղթող ընդդէմ թըշ-
նամոյն. անաչեմք սովաւ փըրկիչ
պահպանեա՛ն զանձինքս մեր:

Բարձրեալ թագաւոր որ վասըն
մեր ելեր 'ի խաչ, եւ բարձեր սու-
վաւ զյանցանս նախաստեղծին աւ-
գամայ. անա՛ն:

Գլուխ սուրբ հաւատոյ եւ փայտ
կենաց մարդկան յայտնեալ, զոր
տեսեալ այսոյն պըղծոյ կործանե-
ցաւ անկանգնելի. անա՛ն:

Գողացաւ թըշնամին ընդ յայտ-
նիլ սրբոյ խաչին, եւ 'ի յանձէ՛
փառաց նորա կործանեցաւ յան-
գունդս երկրի. անա՛ն:

Երկինք ցընծային եւ երկիրս
ուրախանայր, քանկ փըրկիչ ցու-
ցաւ սուրբ խաչն եւ լուսատու
տիեզերաց. անա՛ն:

Իջեր յերկնից արդի աստուծոյ
անգտեցեր զարարածս. անկանիմ
անանջն քո. ողորմեա՛ն ինձ աստու-
ած:

Ի խաչին բեւեռեցայր աստուած
եւ ըզմարդն 'ի կապանաց մահու
անձակեցեր. եւ զիս մի անտես
առներ, որ մեղօքս եմ մեռեալ:

Ծագումն հօր անմատոյց լուսոյն.
որ իջեր 'ի գերեզման կենդանաւ
ցուցեր զարարածքս քո. եւ զիս
մի անտես առներ. քանզի բեզ
միայնոյ մեղայ:

Որ կամաւոր խաչելութեամբ
քո տեր բարձեր ըզմեղս. ըզբեզ
բարեբանեմք ամենեցուն յարու-
թիւն:

Որ երեքօրեայ թաղմամբ քո տեր
մեռուցեր ըզմահ. ըզբեզ բա՛ն:

Այլ լուստիայլ յարութեամբ քո տէր, կենագործեցեր զաշխարհս. ըզբեզլ բարեբանեմբ ամենեցուն յարութիւն:

Ծանեաք ըզբեզլ քրիստոս որ ՚ի խաչին բեւեռեցար, եւ հեղմամբ արեանըդ քո փրկեցեր ըզտիեզերս. ծանեաք ոչ այլ անտըւած բաց ՚ի քէն:

Այլ զանարատ բազունկըս քո տարածեցեր ՚ի վերայ խաչին. ժողովել ըզհեռացեալն ամենակարող զօրութեամբ. հաստատութիւն իմ լեր տէր քոյով յարութեամբ:

Տըւող խաղաղութեան քրիստոս որ զգատակինք մահով լուծեր ՚ի վերայ սուրբ խաչին. եւ հաշտեցուցեր ըզհայր ընդ անարաճս. անարեւր զխաղաղութիւն ՚ի յերկինս եւ ՚ի յերկրի:

Նոյն եւ նման հօր եւ որդւոյ հոգիդ անեզլ եւ համազոյ. բնութեամբն հօր անբընեմբար անող յորդոյ անճառաբար. ՚ի վերնատունն պսօր իջեր զհոգիդ շնորհաց քոյ արբուցեր. ահա եւ մեզ ողորմութեամբ ՚ի բաժակեզ իմաստութեան:

Էնից տեղծող արարածոց սր չբռնէր ՚ի վերայ ջրոց. նոյն եւ ՚ի ջուրս աւաղանին ՚ի շնորհել մեզ քում ետկրին, զըզուէս սիրով ազանակերպ զմարդիկ ծնանիս առ տունածակերպ. ահա:

Բաբուն վերնոցն իմանալեաց եւ ըստորին այսր ըզգալեաց. որ մարգարէս տաս ՚ի հովիւաց եւ առաքեալս ՚ի ձրկնորաց. աւետանոր ըզմաքսանորս բարոյ բանի քում զհալածնդ. ահա:

Ի՞նչ ձայն փողոյ գալիստեան քո տէր, ամենայն հոգիք զարթոյն կալ ՚ի դատաստանի քում քրիստոս անտըւած մեր:

Յորժամ հրեչ բարբառն անշաղկն, եւ հարկանի փող յարութեան մերոյ. եւ մեք գոչելով աւսեմք փառք գալիստեան քո տէր:

Յորժամ առնեմ հաստեցունքն տէր, եւ սուրբք քո պարծեցին ՚ի քեզ. եւ մեզ շնորհեցես փրկելի կալ ՚ի յայմք քում մե:

Չքեզ հայր յառաջ քան զյաւաքեանս բարեբանէն դառն անմարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ երգով գոչեն եւ աղաղակեն. անտունձ անտունոց եւ տէր տերանց փրկիչ զոյով:

Առաքեցեր զքո միանմանդ մարմնանալ ՚ի սուրբ կուսէն. եւ անաբատ ծնանիլ յորովայնէ անապաւ կան, բանալով ըզմեր նեղութիւնս. անտունձ ան:

Շնորհք բարի յերուստողմ երեւեցաւ հեթանոսաց. զի արարիչն յաւաքեանց տըզայ կեղտոյ յորգեցրութիւն կենաց կոչէ. անտունձ ան:

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ:

Այլ շնորհեցեր մեզ յաղթանակ ընդդէմ մահարտութեան, վաճակել զզօրութիւնըս թշնամոյն:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց:

Անշաղկն ըզկեանքս մեր յանդիման միանչն բարեգութ. եւ փրկեալ յամենայն փորձութեան:

Այսօր զենար գտնն անտունձ զանքն յանցանաց նախատեղծին ՚ի վերայ խաչին պատարադեալ հեղեր զարկենդ ՚ի փրկութիւն. որ

հոգ

հան

ած

հրդ
դէ

հնեալ տէր անտրւանած հալոցքն ը մերոց :

Այսօր ընդ գիտութեան փայտին մահճու որով նախահայրքն մահճացաւ, ըզգիրկանկարդ քո նշան փոխանակեալ կենաց փայտ մեզ շնորհեցեր. օրհն :

Այսօր ըզճանապարհ ծառոյն կենաց, զոր եւ քրովբէից պարունաւ կեալ պահէին ըզգուշութեամբ, սովաւ ըզբոցեղէն սուրբն բարձեալ բացեր որդւոց ագանակ. օրհն :

Բզտէր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ ը նա՞ յաւիտեանն :

Որ բեւեռելո՞ք ի խաչին քրիստոս ելոյ՞ ըզկապեալսն եւ զԹշնամին անկո՞ծ կապեաց կենարար խաչին իւրով. բարձր ա :

Որ փոխանակ պըտղո՞յն մահաբեր ծառոյն, կենաց պըտողն որ ի վերայ քառաթեւին կերակրեաց զանգա սրդւոց մարդ կան, բարձր ա :

Որ ըզգիր պարտեա՞ց կողածնին լուաց հրաճոս վըտաօքն ի տիգաւ խոց կողէն բըղիւեալ զոր արբոց տիեզերաց. բարձր ա :

Մայր լուսոյ մարիամ տուր կոյս. որ ըզլոյսն առ ի հօրե ծընար մարմնով. եւ եղեր արեւելք արեւգականն արդարութեան. հոգեւոր երգով ըզքեզ սըբո՞ււււ մեծաւ ցուցանեմք :

Քերովբէից գերազոյն էին անթոռ եւ ծառ կենաց անմահական պըտղոյն. տապանակ կտակի բանին եւ տափոր ոսկի երկնային մանանային. հոգեւոր եր :

Քեւ բացաւ սրովբէսփակ դուռն զրախտին, եւ քեւ տըւաւ մեզ փայտն անմահութեան. զոր

ի նմա զենեալն անմահ այսօր յերկնից լուսանորեաց. հոգեւոր եր :

Ո՛վ քառաթեւ լուսածին գեւրապան՝ նիշ կառնեցող կենացն ամենի՞ց. միշտ բազկատարած առ քեզ էն :

Քառաթեւս ազանց հովանի եւ պահպան ի յերս եւ ի մուսս. փրկութեան ի յայտո՞ց եւ պարսպ ամրութեան :

Դրոշմ ըզգայութեան եւ կնիք ի դէմն ամենից. դո՞ւ եւ յաստուան ծայրնարն կատարիս խորհո՞ւրդ. յորմէ անգականային փայլին ճառազայթք :

Ո՛վ պահպան որ ծագեցար յերեմոյ, նշան յաղթութեա՞ն ընդ դէմ աներեւոյթ թըշնամոյն :

Դո՞ւ փակելոյ զրախտին բացող եւ անաջնորդ աւաղակին. որ զբոցեղէն սուրբն կապտեա՞ց անեղին հրամանաւ :

Քեւ ցընծան ըստօրայինքս ամենայն ի միւսանդամ քո գտըրտեանն. եւ յաւեթ զւարճանա՞ն զանք անմարմնոյն առ էրցս :

Քառա :

Ո՛վ քառաթեւ լուսածին :

Կ Ա Ն Ո Ն

ՇԱԲԱԹՈՒ ԱԻՈՒՐՆ

Ո՛ր ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ըզնշան յաղթութեան խաչի՞ք քո թագաւոր յաւիտեանից. եւ ետուր պարսպ ամրութեան հաւանացե՞լոց քոց, աշտարակ հըզօր յերեսմաց թըշնամոյն. ազաւ

որ
ք

որ

ք

ք

որ
ք

չեմք ըզբե՞զ տէր պահպանեա՛մ
ըզմեզ ընդ հովանեա՛ւ խաչի՛ քո՛
սո՛ւրբ :

Սա պըսակ զարդարեալ՝ ի շնորհաց
իմանալի լո՛ւսնոյն, եւ եղեալ ի
զլուսի մեղուցեղոյն, վայելուչ եւ
րանգօք ներկեալ արեամբ եւ ջրով
ի՛ տիգախոց կողէ՛զ զոր ի զինանու
րէ՛սն ընկալար. աղանչեմք ըզբե՞զ
տէր պահ :

Որ զանդունդըս մեղաց ծո՛ղուն
սովաւ բաժանեցեր, եւ ըզբու
նանորն ծածկեցեր խորօքն յաւ
ւրտե՛նակա՞ն հրով. հաներ ըզ
ժողովորդն քո՛ ի բնակութիւնս
երկնից անկեալ զօրացն. աղանչեմք
ըզբե՞զ տէր պահ :

Փայտ կենաց որ փոխանակ մա
հացո՛ւ պըսողոյն ըզբրիտոսս պըս
զաբերեցեր. պարջապեալ պահեա
զլուսոս հաւատացեղոյն :

Քեւ բոցոս մեզ ճանապարհ ծա
ռոյն կենաց ի՛ սրտեւափակ պահ
պահութե՛նէն. պարջոս :

Քեւ աղանդեալ նախաձայրն ի
ճաշակումնէ պըսողոյն. եւ քեզ եր
կըրպագեն ամենայն հաւատացեալք.
պարջապեալ պահ

Ա՛նուանեալ փայտ զիտու
թեան ըզմե՛զ ի կենացն հանեալ
արտաբուցոյց. սրով յանդեա՛ւ մայրն
եւոյ, եւ պատրեաց ըզնախա
հացոյն :

Իսկ փայտ խաչի քո՛ կենատուն
գանապան զօրութեան կենաց մարդ
կան եւ յոր հաստատութեան. ա
ռանձնորդ եղեւ մեզ ի՛ կեանքն
յաւիտենից :

Ետոր մեզ նըշան յաղթով սո՛ւրբ
զխաչ քո՛. զի սովա՛ւ մըտցուք ընդ

նեզ դո՛ւռն անձկացեալ ճանա՛
պարհին. որում ցանկային երկրա
ծին ուրդիք մարդկան :

Էանկից հօր կամաւորութեամբ
եկիր ի չարչարանս. զչարչարա՞նս
յանձն առեր. խաչի՛ համբերե
լով իջէր ի գերեզման :

Իւզաբերիցն եկեալ ի գերեզման
փըրկչեզ. զի՞՛ւղս անոյշս բեւ
րին, ի խընկէլ զանապանան մար
մինդ :

Աւետիս լուեալ ի հրեշտակէն որ
անէր, տե՛սր յարեալ ի մեռե
լոյ ձեզ կեանքս պարգեւեաց :

Յամենայնի բազումուղովմ ան
տըւած. նայեա՛ յիս գըթութեամբ
եւ խնայեա՛. զի՛ դո՛ւ միայն ես
մարդասեր :

Եւ խաչիւրդ քո՛ կենարարաւ պա
հեա եւ յարութեամբըդ քո՛ փըր
կեա եւ ապրեցո՛. զի՛ դո՛ւ :

Եւ ի միւսանգամ ի գալըստեան
քո՛ տեր, վերջոտին զիս նորոգեա՛
եւ ապրեցո՛. զի՛ դո՛ւ :

Քրիստոս անողւած, որ տարա
ծեցեր ըզձեռքս քո՛ ի խաչին եւ
ընձեր ըզկնիք գատապարտութեան
մերոյ. ողո՛ւրմեա՛ :

Ի խաչին բեւեռեցար, եւ հեզ
մամբ արեանըդ քո՛ փըրկեցեր ըզ
տիեզերս ի մեղաց, ողո՛ւր :

Թաղեցար ի մէջ երկրի, եւ յեր
րորդ առուր յարեար, ըզգըծո՛խ
աւերեցեր բա՛նբւ. ողո՛ւ :

Ի խաչանիշ փայտեն զըզրդե
ցան զըծո՛խք. զօրութեամբ սո՛ւրբ
հոգւոյն նորոգեցաւ երկիր. ող է
սա որ խափանեաց ըզմա՛հ :

Հրեշտակն աւետեր կուսին մա
րիամո՛ւ, սա՛ է՛ ի սկըզբանէ բանն

յոր

որ յառաջ քան զյաւիտեանս որ-
գին. սա է թագաւորն որ խափա-
նեաց ըզմահ :

Յարեան՝ յաւուր երրորդի. վե-
մբ պատառեցան երկիր շարժե-
ցաւ սասանեցան գլխիւք, սա է
կենդանին յաւիտենից բրիտան :

Արեգակն արդարութեան
բրիտան ծագեալ յաշխարհ հա-
լածեաց ըզխաւարն անգիտու-
թեան, եւ յետ մահոյ եւ յարու-
թեան համարձաւ ան հայր յորմէ
ծագեաց. որ երկրպագի յեր-
կնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ
հօր եւ սուրբ հոգւոյն. վասն որոյ
եւ մեծք երկիրպագանեմք հօր
հոգւոյն եւ ճշմարտութեամբ :

Որ փոխանակ ծոցածին բանին
որ ել յերկինս, առաքեցաւ ան-
տիքն հօր ի բարձանց հոգին
ճշմարտութեան, միւսիւթարեւ զորս
յադամայ տրտմեցելոց եւ հրա-
զինել զլիարեալ գասս առաքե-
լոյն, վասն որոյ :

Այսօր տրտմակա՛ն եւ գիշերաւ
յին լուծան երկունք ծնընդեան
նախամօրն. քանզի զծնեալսն մար-
մառ ի մահ եւ յարաւանութիւն,
վերջստին ծնանի հոգին յորդին
լուսոյ հօրն երկնաւորի. վասն որոյ
եւ մեծք եր :

Արարչագործն աստուած, որ
յոջնչէ գայացողեր զերկինս եւ
զերկիր. օրհնեմք ը զքեզ որ հան-
դուցիչդ ես նընջեցելոց հա՛յր
ամենակալ :

Բանդ աստուած եւ համազոյ փա-
ռայ հօր պատկեր. գովեմք ը զ-
քեզ որ յարութիւնդ ես նընջե-
ցելոց որդի՛դ միանձին :

Աղբւր անրապառ յորմէ բաշխ-
տիւղերակա՛ն շընորհք. բարեբա-
նեմք ը զքեզ որ նորոգողդ ես
նընջեցելոց հոգի՛դ ճշմարիտ :

Չանձաւելի լուսոյ մայր, եւ
ըզնակարան անբարեկամից որ-
գւոյն. օրհնութեա՛մք մեծացու-
ցանեմք :

Ջանհաս տնօրէնութեան մայր,
եւ զանձնաւոր տաճար աստուծոյ
բանին. օրհն :

Զբոլորից փրկութեան մայր, որ
զանտանելին յեկեց ի յարգանդի
եբարձ. ըզնա՛ն ամենեքեան օր-
հնութեա՛մք մեծացու :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգւոյն քո :

Չողարարձ նըպաստի օրինակեալ
քաւութեւ սուրբ խաչին ձեւաւ
ցուցանէր մոխէս խորայեւան բա-
նակին զօճըն պղղընձի, անպրեցու-
ցանել զվերաւորեալսն ի խաճա-
նալ սոյնոյ թունից. անպէմք ըզ-
քե՛զ տէր պահպանեալ ըզմեզ ընդ
հովանեաւ խաչի քո սուրբ :

Այսմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

Զկենդանողեր անարատ ծընողի՛
քո արկանեմք առաջի՛ն անփափաղ
տէրութեանդ քո. յորժամ գաս
փառօք հօր գոտել ըզթընտմին
խաչի՛ք. ներեալ յանցանաց մե-
լոց բարեխօսութեամբ մօր քո՛ եւ
կուսի. անպէմք ըզ :

Քրիստոս աստուած որ առաւ
ւել քան զարե՛գակն ըզնընձն քո
յաղթող հրաձեւ ցուցեր զերի-
վերոյ սրբոյն գովգովթայ. վասն որոյ
ըզքեզ բարեբանեմք աստուած
հաղորդն մերոյ :

Քանզի պայծառ եւ սուրբ փր-
կական խաչ քո՛ տէր զարդա-

հոգ

հան

ած

հոգ
74

րեալ 'ի լուսոյ յերկնից ցոլացեալ երեւիւր յերոսաղէմ. վասն որոյ :

Եւ բոցաճաճանչ փայլմամբ աւրեգակնայիցն յաղթէր ճառագայթից. եւ 'ի յաճէն լընակք եւ եկըք հետեւեալք 'ի քաւարանն 'ի մաղթանս. վասն որոյ ըզքեզ բաւրեանեմք անտը :

Ըգտէր ծրհնեցէք ե՛ւ բարձր արարէք ընիս յաւիտեան :

Ո՛ր զահաւոր խորհուրդ միւսանգամ զանլստեանն իւրոյ քրիստոս տրպանորեանց անօր փայլմամբ սուրբ խաչին, որով երկիրս պանծացաւ. ե՛ւ բար :

Ո՛ր ահաւոր ձեռով ցոլցաւ ցընծացաւ երոսաղէմ. եւ զարհուրեալ դողային զանք սանգարամեւ տիցն. ե՛ւ բար :

Աստուածածին պայծառ քան զերկինս, որ 'ի մեզ ծագեցեր ըզլոյսն մեծ եւ գերազանց, որով խաւսոյն անգիտութեան հանձնեցաւ. արովբեական ձայնիւ զքեզ բարբառեմք, եւ հոգեւոր երգով մեծանցանեմք :

Ամպ թեթեւ եւ լուսունոր, որ զանձրեւրն կենաց 'ի քեզ հեղեալ 'ի յերկնային ծովէն, զոր հոնցեր 'ի յերկիր ծարսանուտ. արովբեական ձայնիւ զքեզ բա :

Պարտեզ փակեալ աստուածատունի եգեմ, որ եւ ծառքն կենաց 'ի մեջ զբնիտի քո 'ի հոգւոյն տընեալ, անախանկան պըտղայն ելից ըզտիեզերս. արովբեա :

Այսօր նըշան յաղթող երեւեալ 'ի յերկրի պայծառացոյց ըզտիեզերս. զէ՛ն յաղթութեան ետուր ըլլաւ քո տէր, անպրե :

ցուցանել ըզմեզ 'ի պատրանաց թընամուցն :

Փայտ կենաց կանգնեալ 'ի մեջ տիեզերաց. յնո եւ սպաւէն անգի մարդկան. սա՛ պահեսցե ըզմեզ յամենայն վըտանգից մերոց. անպրեցուցանել ըզ :

Յաղթող զօրութեամբ խաչի քո պահեալ ըզմեզ քրիստոս անտըւած. որ տարածեցեր ըզձեռն քո 'ի նմա. եւ լուծե՛ր ըզկնիք զատապարտութեան յանցանաց մերոց. անպրեցուցանել ըզ :

Խաչի քո քրիստոս երկրպագէն արարածք ամենայն, որ 'ի փրկուութիւն մեզ կանգնեցաւ. սա՛ եղիցի մեզ պահապան յաղթող, անպրեցուցանել ըզմեզ 'ի պատրանաց բանասրկուին :

Ի՛ սմա բարձրացար բարձողդ անիւծից, որ փառանորեայդ ես ընդհոր. ժողովե՛լ ըզհռացեալսն կենտոբեր փայտիւն. անպր :

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն. ամա՛ սպստէին արգելեալքն 'ի մեղսանէր բանտին. որ աղանուց ըզմեզ 'ի պան :

Պա՛րոնակեալ պահէին յանգալէն զբնիտի՛ն ըզճանապարհըս ծառայն կե՛նաց քրովբեա կա՛ն հոյլքն բոցեղէն արովբեա իւք. անօր արտափայլեալ ցոլցար յերկրի աստուածադնրդ փայտ կենաց եւ փրկութեան. զքեզ օրհնեն մանկուիւնք սուրբ եկեղեցւոյ :

Սա՛ բեկայ ծառայն վերաբերեալ խոյ յողջակե՛զս փնիսնակ իսա՛հակաց. այլ 'ի վերա՛ն քո զենաւ գանն անարատ 'ի հաշտու :

Դ

ՄԵԾ

ՈՂՐ

ՄԵՐ

ՄԻԿ
ՍՄԴ

Թիւն հօր եւ 'ի բանալ ըզմեղս
մեր. զբեզ ճրհ:

Պարծանք պօղոսեան, դաւա-
նեալ ըզբեզ աստուածային բա-
նին տեղի եւ զեհարան. քանզի
քեհեզ անպրեցաք 'ի խանոդ
եւ յանմարմին գազանէն. եւ
'ի վերայ քո հեղեալ շիթք անա-
պական արեանն ըզկողանիսն ջըն-
ջեան ըզմեղս. զբեզ ճրհ:

Սուրբ զեանք շնորհեցեր զէն
եկեղեցւոյ քում սրբոյ. որով դա-
տապարտեալ պարտեցաւ Թընա-
մին:

Սովաւ պանպանեալ զժողովուրդս
քո քրիստոս. որով երկընդակեմք
բեզ ընդ հօր եւ հոգւոյն:

Ի բեզ ապաւինիմք քրիստոս որ
գալոցի ես խաչու. որպէս զի փը-
կեացես ըզմեզ յայնմ առաւր աւ-
հեզ անտեհին:

Այսօր երեւոյմք ամն մեծի
ճառապաւ յԹի նընանի տեանն
աստուծոյ մերոյ փառք յեալ 'ի
նաւակաւորսն որ յերոսոպէմ. ժո-
ղովուրդք բարեբանեալ ըզքրիս-
տոս տօմ ճառքսն ըզմեզ ուրախու-
թեամբ:

Փանգի նընամք յլք կեհաստու-
տուր խաւալ շին արեգակնակերպ
փայլամբըն Թաւառ ճառքսն ըզմեզ
տալն 'ի յարեւելից յայտնեալ. ժո-
ղովուրդք բարեբան:

Ի յերկնիմք ցոլմեցեալ աւ-
հեզ եւ նորանբան հրաշք ցու-
ցաւ առ տուրբ գոգոյն թայ,
նընանն տէրոնական. ժողս:

ԿԱՆՈՆ

ՎԱՐԱԳԱՅ ԽԱԶԻՆ

ՆԵՇԱՆԱՆ՝ ամենայն թիւ
չուրդ քո քրիստոս պանպա-
նեա զմեզ մարդասէր յաներեւոյթ
Թընամեցն. զի դու միայն ես
Թագաւոր փառաց ճրհեալ յաւ-
ւրտեան:

Որ 'ի վերայ տրամ տարածեցեր
զանարատ բազուկըս քո. եւ հե-
ղեր զարինդ 'ի փրկութիւն տիե-
ղեանց. զի դու:

Ի միւսանգամ քո գալոստեանն
յերեւել տուր նընանիս, արժա-
նի արաւ ըզծառայս քո վերապին
նորոգման. զի դու:

Խաչ քո եղևիցի մեզ անպակէն
բոցանիչ փայլամբն իւրով. խոր-
տակեաց ըզԹընամիսն, եւ ելոյծ
ըզգատակիք անուանեալ փայ-
տըն կեհաց 'ի փրկութիւն տիե-
ղեանց:

Սեղան քո տէր զօրութեանց
հաւանոյլ կանգնեցաւ 'ի խորանի
քում. եկայք ժողովուրդք երկր-
պագեացուք:

Վէմ պատուական 'ի խորանի
քում հիմնեցաւ այսօր. եկայք:

Ի տնո մատուցաւ ճընարիտ պա-
տարադ եւ զենոմն անանպակսն.
Եկայք ժողովուրդք երկրպագ:

Իջեր յերկնից որդի աստուծոյ
եւ մարմնացար 'ի սրբոյ կուսէն,
որ անմեկնելիք ես 'ի հօրե. ու
զորմեա:

հը

հը
գի

որհ
ապ

✠

յար

Եկիր 'ի չարչարանքս կամաւորապէս անտրուած եւ խաչեցար վսնն անգի մարդկան, եւ 'ի դերեզման իջեր անապական. ողորմեա:

Զմահ լուծէր եւ զաշխարհս անաւ տեցեր կարողանալէս տէր, եւ 'ի մեռելոց յարեար իշխանութեամբ. ողորմեա:

Ար խոնարհեցար յերկնից 'ի հայրական ծոցոյ միածին սրբի անտուծոյ, եւ անէր մարմին 'ի սրբայ կուսէն վսարն մերոյ փրկիչութեան. ողորմեա:

Ընդ մեզ անտրուած չըջեցար ընդ մեզանորացս. եւ կոխեցեր ըզգլուխ վիշապին. եւ շինն խաչութոյք մահաբերին. եւ փրկեցեր ըզտիեղերս. ողորմեա:

Բեւեռեցեր ըզմեղըս մեր 'ի վերայ խաչին. եւ համբերեալ մահու իջեր 'ի դերեզման. կենդանութիւն շնորհեցեր նըստելոցն 'ի խաւարի. եւ զօրութեամբ յարեար. ողորմեա:

Թագաւորեաց աստուած 'ի վերայ հեթանոսաց, եւ լուսաղարկեալ պայծառացոյց սուրբ զեկեղեցի. ժողովուրդք ըզբրիտոն բաւրբանեցէք:

Զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր անաւ. քանզի շնոց զխաչութոյ մահու խաչիւն իւրով սրբով. ժողովուրդք ըզբրիս:

Յարեաւ աստուած եւ տիեզերք ամենայն նորաիւտուր զարդարեցան. եւ մանկանք հազարդեցան մարմնոյ եւ արեան կենարարին. ժողովուրդք ըզբրիս:

Ար 'ի սկզբանէ իմաստութեամբ հաստատեցեր զեկեղեցի հօր իմաս-

տութիւն. զոր նախանշար տեսութեամբ նշանակեալ մոխէս խորանաւն երկնահանգոյն 'ի սինա լերինն, լուսաւորելով փառօքն անտուծոյ:

Ար ըզխորհուրդ անապական տնօրէնութեանը քո 'ի սրբոյ կուսէն. տըպաւորելով տապանակն աստուածային ուխտի կոտկարանայ բանիւ անտուծոյ. փառաց անեղիւ տեղի հանգրստեան:

Ար 'ի կեանս վերադարձի բնութեանս դարձմամբն յորդանանու օրինակեցեր. եւ ըզբունութիւն մահու եւ գրգռոց կործանմամբն երիքով տապանակաւ խաչին հրաշագործեալ նոր խաչելի. օրհնութիւն քեզ տէր երգեսցեն մանկունք:

Ար յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ հեղեր անասապէս հոգիւ ճըմարիտ. զաստուածային եւ զդերմոցն քո իմաստութիւնդ. լինել փառաբանիչ սուրբ երրորդութեանդ. ընդ նոսին փառանքրեմք զերբեալ միութիւնդ:

Ար զկերպարանն աստուածային տեսլանք երրորդութեանդ խորհրդանկցութեամբ. զսրգարեցեր փրչմամբ շնորհաց քոց կենդանաւում. եւ ընդ ծնեալսն սու 'ի նմանե խօսեցար օրինօք եւ մարգարէիւք. ընդ նո:

Ար յերկրորդի լինելութեանս յետ յարութեան քում էակցին. մըտեալ 'ի վերնաստունն դրօքն փակելով. շնորհելով ըստ առաջին փրչմանն ըզքեզ մետասանից. անաքելոցն ասաց անէք հոգի սուրբ. ընդ նո:

հոգ

հան

Յորժամ յերկնից գոչէ՛ փողն
ազգեցողութիւնն աննելով տիեզե-
րանց 'ի գատաստանն անանոր .
յայնմ անուր անհղին յիշեալ
տէ՛ճէ՛ր եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն .
եւ հանգսն ընդ սուրբն քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանրդ փայլին 'ի յարեւել-
լնց . եւ զըզրուութիւնըք հրաշնցն
բանին . յայնմ անուր անհղին յի-
շեալ տէ՛ճէ՛ր եւ :

Զարհուրեալ գողանն արարածք 'ի
ձայնէ սրնկեազոչ փողոյն . յոր-
ժամ հարկանէ հրեշտակապետն
եւ կոչէ 'ի գատաստանն զանգոս որ-
դոց մարդկան . յայնմ անուր ա-
հեղին յիշեալ տէ՛ճէ՛ր եւ :

Որ նախմանց խմստութեամբ
տնօրինեցեր զսորհուրդ սուրբ եւ
կեղեցւոյ . խորագոյն արկեալ հի-
մունա հաստատութեանն ըզգատս
անդարոց . անդանօք սոցա՛ խընա-
յեալ 'ի մեզ :

Որ զօրհնութիւնն նախատեղծիցն
անտուածաղցոյ անուսց եւ իգոյ .
պայծառացեալ փայնչապէս ծաղ-
կեցողքեր . այսօր 'ի յոխկիմ եւ
'ի յաննա . անլա :

Որ ըզխտտողմն տբրահամու նա՛
հապետին մեր ըստ հոգւոյ . քա՛
հանայական եւ թագաւորական
գանապնդանցն միացեալ ցոյցեր
այսօր 'ի յանայէ . անլա :

Փառհ հօր եւ որդւոյ եւ ինքեան սրբոյ :

Վերանուալ ցընծան երկի՛նք , եւ
երկիրս ուրախանայ ընդ յայտնիլ
սրբոյ խաչին սեռակնաձեւ քանա-
թեւի՛ն , որ զանխարհքս լուսան-
րեալ արեգակնակերպ ճառագայ-
թիւք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Յընծացա՛ւ երո՛ւստի՛մ բերկրե-
ցան հաւատացեալք , նորահրաշ-
զարդարեցան , քանիք տեսին զյաղ-
թող նըշանն . արարածք աննա՛յն
'ի լուսոյն պայծառացան :

Որ ըզլոյս անճառելի աստուա-
ծութեանրդ քո քրիստոս 'ի վե-
րայ խաչին ծագեցեր այսօր 'ի
լեանքն վարանոյ . օրհնեալ տէ՛ր
անտը՛ւմ ճա՛րցըն մերոց :

Որ զահաւոր եւ զմիւսանդամ քո
գալըստեան երեւումն ծանոցեր
այսօր նըշանա՛ւ խաչի՛ քո ճառա-
գայթեւոյ յերկրի . օրհնեալ տէ՛ր
անտը :

Որ ետողւոյ նըշան երկիւղածաց
եւ զէ՛ն ընդդէմ թըշնամոյն . պահ-
պանեա՛ւ սովա՛ւ զհաւատացեալս ան-
նուանի՛ր քո՛ւմ սրբոյ . օրհնեալ
տէ՛ր անտը :

Ըզտէր օրհնեցէ՛ր բարձր արա-
րէք ընդ յաւիտեանն :

Որ զարդարեանցն այսօր ընդշան
խաչին երկնային լուսով պայծառ
քան զարեգակին . ըզտէր օրհն :

Որ յայտնեանցն այսօր զփրկա-
կան նըշանն հրեշտակացն իջմամբ
'ի լեանքն վարանոյ . ըզտէր օրհն :
Եկայք փրկեալք կենարար խա-
չեւն . քրիստոսի փրկիչին մերոյ 'ի
ամա՛ երկրպագելով , ըզտէր օրհն :

Մայր լուսոյ մարիամ սուրբ
կոյս . որ ըզլոյսն ան 'ի հօրէ ծննդ
մայրմնով . եւ եղեր սրբեւէլք արեւ-
գականն արդարութեանն . հոգեւոր
երգով ըզքե՛ղ սրբո՛ւմ հի՛մ մե՛ծա-
ցողցանեմք :

Քերովելից գերազոյն էին անթո՛ւ
եւ ծա՛ւ կենայ անմահական պըտ-

Իր
Դձ

Գ

ԻԵԾ

դոյն. տնայանակ կտակի՛ բանին եւ սանիր ոսկի երկնային մանանայի՛ն.

Հոգեւոր եր:

Քե՛ւ բայցա՛ւ սրնոյբետիակ դուռնն դրախտի՛ն, ե՛ւ քե՛ւ տըւաւ մեզ փայտն անմահութեան. զոր 'ի նմա՛ զենեայն անմահ ոյսօր յերկնից լուսանորեաց. Հոգեւոր եր:

Քեզ քրիստոսի՛ կաթնընկէ եւ կեղեցւոյ՝ շնորհողն զյայլթանկան ըզպատուական զանտուածընկա՛լ տուրք նըշանո, մատուցանե՛մք զօրհնեղութիւն միշտ 'ի բարձունս:

Սա՛ կամա՛ւ քո՛ քրիստոս եւ թե՛ւ օք սմե՛նազօր տուրք հոգւոյն, եւ զանուք հրեշտակայ թռնուցեալ եկանորի՛ 'ի լեանըն վարդապետ հակի՛լ 'ի նմա՛:

Եկայք ժողովուրդք երկրպագեալցուք անտուածային տուրք նըշանո. համբարձե՛ք միտքան ըզձե՛ւ ուր ձե՛ր 'ի սըրբութիւն, եւ ըզբնակեալն 'ի սմա միշտ փառաւորեացուք:

Հրաշմիա՛ւ տեսութիւն 'ի կաթնընկէ եկեղեցւոյ՝ տեսանի, գործարան մահու մահումմբ առիթ զո՛լ կենաց, եւ մահացոյցիչ նախատեղծին մահումմբ զո՛լ շնորհող յսրութեան:

Պարգեւ գերազնիս պարգեւի այսօր հաւատացելոց, եւ մահացուն 'ի կենաց առնու իւր զօրք վերելեալս. եւ թռնուցեալ վերապայի բնակի՛լ 'ի տեղւոյն սըրբութեան:

Եկայք ժողովուրդք ընդ հոգեղենացըն սպասանորեացուք. երկրբապագեացուք անտուածային տուրք նըշանո, փառաւորեացուք ըզհրա՛ւ շաղորձ պարգեւաց տըւողն:

Հաղու:

Քեզ քրիստոսի՛ կաթնընկէ:

Համբարձի:

Հրաշմիա՛ւ տեսութիւն:

Կ Ա Ն Ո Ն

ԳԻՒՏ ԽԱՋԻՆ

ՀՐԱՇԱԿԵՐՏ եւ զօրեղ փայտ խաչի՛ քո քրիստոս գանգան զօրութեան 'ի յերկրի՛ երեւեալ. եկայք ժողովուրդք երկրպագեալցուք:

Զոր հրեկոյն ծանկեալ զանթաք չելի՛ ըզգանձըն, փափայմամբ թա՛ւ գուհւոյն փայտ կե՛նաց յայտնեցան. եկայք ժողո:

Սա՛ է զէ՛ն յայլթութեան հա՛ւա տացելոց. անոյեանն եւ կնի՛ք յսղութիւ ընդդէմ թընամուշն. եկայք ժողովուրդք եր:

Ա՛նճառելի՛ երեւոմն երեւեալ գըշնային, նըստելո՛լ յատենի յերուսաղեմ խընդրէր ըզպատուական փայտ խաչին, յոր ըզմե՛սիայն բեւեռեցին:

Մե՛ծասատ հրամանա՛ւն ժողովեալ հըրեկոց, ցուցանելո՛լ նըմա ըզպատուական փայտ խաչին, յոր ելեալ բարձրացա՛ւ արարչն արա՛ւ րանոց:

Ընդ յայտնիլ սըրբոյ խաչին 'ի տեղւոյն սըրբութեան բո՛ւրմամբ անուշահոտ խընկոց. եւ լըցան տիեզերք մե՛ծապէս պարգեւօք:

Որ ընտանեւոյն առիթ մահու փայտ կենաց շնորհեցեր. եւ եւ

ողբ
գծ

օրհ
ած

տէր

տուր յաղթութիւն մահացող բը-
նութեանս. 'ի սմա բանիդ հօր եր-
կըրպագեցողք:

Ար զանարատ բազուկըս քո 'ի
խաչին տարանեցեր քրիստոս ան-
տըւած, եւ նըշան յաղթութեան
էտուր մեզ. սովաւ ըզկեանըս մեր
պահեա:

Ար զաշխարհակեցոյց բազխտա-
րածութիւն խաչի քո քրիստոս
անտըւած գաւազան զօրութեան
էտուր մեզ. սո:

Ար ըզմեռեալն 'ի ճաշակմանե փայ-
տին յանցանաց, կէնայ փայտիւն
կէնագործեցեր. սովաւ ըզկեանըս
մեր պահեա:

Սուրբ խաչն օգնական հաւա-
տացելոց, կանգնեցաւ 'ի յերկրի
յաղթող թընամուն. եկանք ժո-
ղովորդք երկըրպագեցողք:

Արարին անտըւած բարձրացաւ
'ի խաչին, եւ զմեռեալըս մեղօք
փայտին ճաշակմամբն, 'ի սմա նո-
րոգեալ կէնդանայոյց:

Ի միւսանգամ գաղստեան ան-
տուածորդոյն, սուրբ խաչն երե-
ւի եւ լուսանորէ. զի նա է յոյս
հաւատացելոց:

Անճառելի հօր եակից, 'ի խաչ
եղբ կամաւ հօր. ողորմեա:

Անմահութեանց տընող քրիս-
տոս, 'ի գերեզման իջեր սրպես
մարդ. ողոր:

Եւ յերրորդ աւուր յարեար, յոյս
յարութեան ցոլցար մեզ. ողոր:

Ար խնարհեցար 'ի յերկնից եւ
իջեր 'ի յերկրի միածին սրգի եւ
բանդ անտըւած. ողորմեա՛ բա-
նաւոր հօտի:

Ար կանգնեցեր ըզխաչ քո 'ի մէջ

երկրի. եւ ելեալ բարձրացար փը-
կեցեր ըզտիեզերս. ողոր:

Թաղեցար 'ի նոր 'ի գերեզմանի,
եւ յարնեցաւ յերրորդ աւուր 'ի
յերկնիս համբարձար. ողոր:

Ար 'ի քրտեական կանարդ
հանգչեա, այսօր իջեր յերկնից 'ի
դասս անաթելոցն սուրբ հոգի. օր-
հնեալ ես թաղանոր անմահ:

Ար գընաս 'ի վերայ թեւոց հոյւ-
մոց, այսօր 'ի հրեղէն լեզու բա-
ժանեալ հանդեար յառաքեալն
սուրբ հոգի. օրհ:

Ար խնամեա տեսչութեամբ քո
զարարածս, այսօր եկիր 'ի հաւ-
տատել զեկեղեցի քո սուրբ հոգի.
օրհ:

Ար անճառ տնօրէնութեամբ
'ի փրկութիւն ազգի մարդկան
խնարհեցար բանդ անտըւած. այ-
սօր հանգո՛ւմ եւ ըզմեր ըզնիւ-
ջեցեալն ընդ սուրբըս քո. սր մի-
այնդ ես մարդսներ:

Ար անչարչարելի մարմնով եկիր
կամաւ 'ի չարչարեա, եւ 'ի խաչին
բեւեռեցար, հեղեր զարիւնդ 'ի
փրկութիւն. այսօր:

Ար թաղմամբն երեքօրեայ ըզբը-
նութիւն մահո՛ւ լուծեր, եւ կո-
իւցեր զիշխանն մահո՛ւ, եւ վե-
րածեր ըզնընջեցեալն. այսօր:

Ար հրաւիրեցեր յանմահութիւն
զաղգըս մարդկան անմահութեանց
բաշխող քրիստոս, աղաչանօք աս-
տուածանմին. այսօր:

Ար ըզհրեշտակին ըզճայնն լը-
ւեալ հիացեալ բերկրե՛ցար, բա-
րեխօտեա՛ վասն մե՛ր, մեք օր-
հնաբանեմք զօրհնեալդ 'ի կա-
նայ:

հոգ

հան

ամ

յար

Ո՛ր ըզհո՛ւրն անտուած յորովայնի
բո՛ւմ կրեցեր անկիգելի մորե՛նի .
բարե՛ :

Ո՛ր զանջօնսիելին յեփց 'ի գիրկըս
քո բարձեալ գիւցոցեր կաթնա՛ն
տուն . բարե՛ :

Փառք հօր եւ որդոյ եւ հօգոյն օրոյ :

Ո՛ր զանճառ լուսոյդ բարձողըն
ծածկելով հըրէիցն , 'ի յերկրէ՛ ծա-
գեցեր զերկնային ճառագայթ .
'ի սմա բանիդ հօր երկըրպագես-
ցուք :

Այծմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեմից :

Ո՛ր ահաւոր հրաշիւք ցո՛ւցեր ըզ-
նըան խաչի՛ քո , յայտնելով աշխար-
հի՛ յսրտութեամբ պատանւոյն . 'ի
սմա բա՛ :

Ո՛ր փափագելի տենչմամբ ե՛-
կեալ 'ի քաղաքն երուսաղէմ ան-
տուածասէր զըշխոյն , խընդրէ՛ր ըզ-
փայտ խաչին , որ բարձեալ մար-
մնով յի՛նքեանն զանտուած հար-
ցլին մերոց :

Յորմէ՛ զարհուրեալ գողային գասք
բաղմոթեանն հըրէիցն 'ի յահէ՛
թագուհւոյն . անգամաբ սուրբ հո՛-
գւոյն ցո՛ւցաւ պատուական փայտ
խաչին . որ բար՛ :

Ո՛ւստի բուրելով խընկոյ անուշա-
հոտութիւն 'ի տեղւոջն սրբու-
թեան , ցընծացաւ երուսաղէմ
ընդ յայտնիլ սրբոյ խաչին 'ի տեղ-
ւոջն գողգոթայ . որ բար՛ :

Ը՛շտէր օրհնեմ 'ի՛ցէք եւ բարձր
արարէք ըզընա՛ յաւիտեանն .

Այսօր նըշան սուրբ խաչին 'ի
յե՛րկրի երե՛ւեալ . օրհնէ՛ :

Այսօր ընդգէմ թըշնամոյն զէ՛ն
անպարտե՛լի ցո՛ւցաւ մեզ .
օրհնէ՛ :

Երանելի անտուածասէր սուրբ
զը՛շխոյն եկեա՛լ 'ի քաղաքն ե՛-
րուսաղէմ խընդրէ՛ր ըզիրրկական
ծագումն մե՛ծի փայլմանն . եւ
քարոզէ՛ր նոցա զմարեմնի վառեալ
որ ոչ այրէր . մե՛ծացոցանելով
ըզծընեալն 'ի կո՛ւսէն :

Եւ խոշտանգեալ ըզգասրս հըրէ՛-
նցն , խոստովանէ՛ր յու՛գան . եւ
կեալ 'ի տեղին գողգոթայ հա՛ւա-
տով . եւ քարոզէ՛ր նոցա զգո՛ւն
ընդ որ եմո՛ւտ բանն անտուած .

մե՛ծացոցա :

Եւ համարձեալ ըզայնրն յու-
գայի խընդրելով 'ի տեառնէ՛ ըզ-
տենչալին ամենեցուն սուրբ ը՛զ
խաչն . եւ հա՛ւատով գո՛չէր եւ
կայք երկըրպագեսցուք աստուա-
ծային սուրբ նըշանին . մե՛ծա՛ :

Այսօր խընդրի պատուական
փայտ խաչին աւանդեալն 'ի գող-
գոթան , 'ի ձե՛ռն անտուածասէր
զըշխոյն . եկայք հաւատացեալք
երկըրպագեսցուք աստուածային
սուրբ նըշանին :

Այսօր ընծայէ՛ գողգոթան ըզմա՛-
կեալն 'ի յերկրի , վերաբերեալ ա-
նուշահոտ խընկովք , 'ի ձե՛ռն երա՛-
նելոյն յու՛գայի . եկայք հաւա-
տացեալք երկըրպա՛ :

Այսօր 'ի ձե՛ռն փըրկական սուրբ
խաչին կենագործի պատանին մե-
ռեալ . եւ ողբայ սատանայ ըզիր-
ծանո՛ւմն իւր . իսկ մեք քրիստոսի
հա՛ւատացեալք երկըրպա՛ :

Ապաւինեցաք 'ի խաչ քո անա-
րիչ յաւիտեանից , որ ետուր մեզ
պահպան յաղթող ընդգէմ թըշ-
նամոյն . անգայմք սովան փըրկիչ
պահպանեա՛ զանձինն մեր :

մեծ
ած

ողբ
բծ

եր

հրց
բծ

դ

Բարձրեալ թագաւոր որ վասըն մեր ելեր 'ի խաչ, եւ բարձեր սու վաւ գլանցանս նախաստեղծին աւ դամայ, աղաւ:

Գլըխ սուրբ հաւատոյ եւ փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ, զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի, աղաւ:

Դողացաւ թընամին ընդ յայտնիլ սրբոյ խաչին, եւ 'ի յահէ՛ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս երկրի, աղաւ:

Երկինքը ցընծային եւ երկիրս ուրախանայր, քանզի փըրկից ցուցաւ սուրբ խաչն եւ լուսատու տիեզերաց. աղաչեմք սովաւ փըրկից պահպանեալ զանձինքս մեր:

Քաշու:

Այսօր խընդրի պատուական:

Համբարձի:

Ապաւինեցաք 'ի խաչ քո:

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

Ո՛ր զաստուածային զօրութիւնը քո ծանուցեր հոգիդ ճըմարիտ, բաշխելով իշխանաբար ըզպարզեւրս քո տեսանողաց մարգարեիցն 'ի սկըզբանէ. բարեխօսութեամբ սոցա խընայեալ 'ի մեզ:

Ո՛ր մաքրեցեր բնակարան աստուածութեանը քո սուրբ ըզմարգարէսն, եւ աղբերաբար հեղեր յանձինքն նոցա զանապական եւ զերկնային շնորհաց քոց բըղխումն. բարեխօսու:

Ո՛ր յայտնեցեր ըզսնծկեալ խորհուրդ քոյոց սիրողաց. եւ անձառեւեաց անպագայից պատմողս արարեր տնօրէնութեան քում էակցի բանիդ աստուծոյ. բարեխօսու:

Թեամբ սոցա խընայ:

Ո՛ր առաքեցեր նախընթաց քում գալըստեանդ սուրբ ըզմարգարէսն, աւետարանել տիեզերաց զիջումին քո 'ի հայրական ծոցոյ 'ի փըրկու թիւն հեթանոսաց. բարեխօսու: Թեամբ սոցա քրիստոս խընայեալ 'ի մեզ:

Ճրագ օրինացն մովսէսի լուսատու տանն խարայելի, եւ խմանալի արեգակնն յառաջընթաց ան 'ի յերկիր ծագմանն 'ի կուսէն. անքրիստոս բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց:

Մըկըրտէլ ըզբողոքից աստուածն ան քեզ եկեալ հրաժարելի, տեսանելով զգերանպայծառ լոյս աստուածութեանն ընդ հողեղէն բնութեանքս պարունակեալ. անքրիստոս բարեխօս:

Յորժամ էջ 'ի յորդանան հուրն աստուած 'ի քէն մըկըրտիլ, վերնական իշխանութիւնքն զահի հարեալ զարմանային նորահրաչ տեսեամբն. անքրիստոս բարե:

Ի յանսահման ծովէն հօր գըլթութեանց բըղխումնը եւ սուրբ առաքեալք. անդարանիկ խորհուրդք եւ լոյս գերանդանց. երկրտառան ազգաց պըսակ սուրբ եկեղեցւոյ. բարեխօս լըրոնք ան տէր վասն անձանց մերոց:

Աշխարհակիր բանին բազկաց եդեալ հիմունք սրբոյն սինդի. լեւրինք անշարժ հովիտք ծաղկաւ:

ծինք . հսրանգատ վեմք հաւատոյ
պետրոս եւ անդրեան . բարե :

Ի բարեբոն հոգւոյն վրտակք եւ
որտամունք տիեզերաց . ցոյմունք
հրեղէնք աստեղք լուսափայլք .
յիսուսի թագաւորին վանկս լան-
ջաց սուրբ յովհաննէս եւ յակո-
բոս . բարեխօս լինուք ան տէր
վասն անձանց մեկոց :

հայ

Որ հրաւիրեցէր զնորին մարդ-
կան յորդէգրուածին հօր քո որդի
անտուծոյ . եւ կոչեցէր յարքայու-
թեան քո ժառանգութեան ի ձե-
ռն սուրբ հայրապետաց . անգլօթիւք
սոցան ողորմեա :

Որ լուսաւորեցէր զեկեղեցին հաւ-
յաստանեաց լուսով քո քրիստոս,
եւ զարգարեալ նորացուցէր պայ-
ծառ ծագմամբ շառաւիղօք սրբոցն
գրիգորի . անգլօ :

Որք զընթացս իւրեանց կատա-
րեցին ըստ հաճոյից կամաց քոց
քրիստոս , նահատակեալք ճշգ-
նութեամբ ընդդէմ թրշնամունչն,
եւ փոխեցան յերկնից յարքայու-
թիւնդ . անգլօ :

միտ

Ըզիշատակ սրբոց մարտիրո-
սացն այսօր տօնէ՛ եկեղեցի հընչաւ
կելով ըզճրգնութիւն սոցան հայր
երկնաւոր . անգլօթիւք սոցան ողոր-
մեա :

Հրաշազարդ եւ պայծառ առաւ-
քինութեամբ քարոզեցին ըզբեղ
տիեզերաց . քանզի իջէր ի հօրէ՛
եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն որ-
դիդ միանձին . անգլօ :

Անուշահո՛տ բուրմամբը քո լը-
ցին ըզտիեղերն կենսաբեր աւեւ
տեօք . եւ ընդ վերին դասակար-
գութիւնարն համաձայնեալ բա-

րեբանեն ըզբեղ հոգիդ ճըշմաւ
րիտ . անգլօ :

Որ անաքեցար ի հօրէ հոգիդ
անեղ եւ համագոյ . անաշահօք տնօ-
րինաբար քում էակցին . լինել մը
խիթարիչ սուրբ առաքելոցն . անա-
շեմք ըզբեղ ողորմեա :

Որ իջէր տիրաբար յերկնից սաս-
տիկ հոգւոյ նրման աստուած յայտ-
նայէս , եւ ի հրեղէն լեզու բաւ
ժանեալ հանդեար ի դասս առաւ
քերոցն . անգլօ :

Որ արբուցէր երկնաւոր գինեաւն
խմաստութեան զհոգիս սրբոց քոց
առաքելոցն . որք արբուցին տրտ-
մեցելոց որդւոց անամայ ըզբաւ
ժակն ուրախարար յայդւոյն եղեւ
մայ . անգլօ :

Յորժամ յերկնից գոչէ՛ փողն
ազգեցութիւն աննեղով տիեզե-
րաց ի դատաստանն անհաւոր .
յայնմ անուր անհեղին յիշեալ
տէ՛ճէ՛ր եւ ըզմեր ըզնընջեցեալն .

Եւ հանգս ընդ սուրբն քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանը փայլին ի յարեւել-
լից . եւ զարուծութիւնք հրախցն
բանին . յայնմ անուր անհեղին յի-
շեալ տէ՛ճէ՛ր եւ :

Ջարհուրեալ գողան արարածք ի
ձայնէ սրովբեագոյ փողոյն . յոր-
ժամ հարկանէ հրեշտակապետն
եւ կոչէ ի դատաստան զանգս որ-
դւոց մարդկան . յայնմ անուր ա-
հեղին յիշեալ տէ՛ճէ՛ր եւ ըզմեր
ըզնընջեցեալն . եւ :

Որ նախմայ խմաստութեամբ
տնօրինեցէր զխորհուրդ սուրբ եւ
կեղեցւոյ . խորանգոյն արկեալ հի-
մունս հաստատութեան ըզգասս

հոգ

հան

ան

արդարո՞ց. անդա՛նք սո՞ցա՛ խընա-
յեա՛ն' մեզ :

Ո՛ր զօրհնութիւնն նախատեղծին
անտուածազոյգ անուայ եւ իգաց .
պոյծանուցեալ վայելչապէս ծան-
կեցուցեր . այսօր 'ի յովակիմ՝ եւ
'ի յաննա՝ . անլա՛ :

Ո՛ր ընդհոտումն աբրահամն նա՛
հապետին մեր ըստ հոգւոյ . քա՛
հանայաւան եւ թաղաւորական
գաւազանացն միացեալ ցոյցեր
այսօր 'ի յաննայէ . անլա՛ :

Ի վերայ վիսի հաւատոյ հիման
անաբելոյ եւ մարգարեից շինե-
ցեր ըզքո՛ սուրբ զեկեղեցի . եւ
'ի սմա՛ միաձայնեալ եղեն մարդիկ
ընդ հըրեշտակս , փառաւորելով
սուրբ զերրորդութիւնդ :

Տեղի՛ սպաւինի եւ ժողովարան
բանաւոր հօտի , բնակարան հրեշ-
տակաց , նաւահանգիստ արդարոց
եւ մեղաւորաց քաւարան . զար-
գանալ աւաքելովք եւ մարգա-
րէ՛ իւր :

Բանն անտուած եւ ծածկեալ
խորհուրդքն յաւիտենից , իջեալ
'ի յերկնից մարմնացեալ 'ի կուռէն
խաչեալ յերկրի եւ թաղեալ 'ի
նոր 'ի գերեզմանի , եւ յարուցեալ
յերրորդ աւուր , զի՛ զմարգարեիցն
ըլտաւսն կատարեցէ :

Φανξ hop եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Ո՛ր խոնարհեցա՛ր յանապատում
փառաց որդի անտուածոյ , եւ եկի՛ր 'ի
կատարումն մարգարեիցն նա՛
խաձայն քարոզութեանցն անձառ
խորհրդով . բարեխօսութեամբ սո՛
ցա քրիստոս խընայեա՛ն 'ի՛ մեզ :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ո՛ր լուծեր կենարար մահուամբ

քո տէր զերկունիս մահն , իջա-
նելով 'ի գրեթէրս վերածեր ընդ
քեզ զհոգիս արդարոց մարդա-
րեիցն 'ի լոյսն անրատուեր . բարե :

Ո՛ր ընդ հոգեղէն բնութեան
մերոյ խանութեան ըզբանական հո-
գիս . ունել զօրութիւն ընդդէմե-
լոյ անտուածային եւ զհոգեւոր
ըզշնորհ իջեալ 'ի վերստ . օրհ-
նեալ տէր անտուած հա՛լցըն ը
մերոյ :

Ո՛ր շնորհեցեր մաքուր հոգւոց
յիարացելի զհոգի մարգարէն
թեան , որով ծանուցեր յաւաճա-
գոյն բողմապատիկ օրինակօք զոն-
ճառելի խորհուրդ քո՛ մարգեղու-
թեանդ . օրհ :

Ո՛ր զանեղ գոյիդ լինելութիւն
իբրեւ զեղեալ տեսանին , յաւաճ-
նորական միտքն նոցա տրպառ-
րեալ հոգիդ ըզկերպարան իրին
զերագոյն հրաշքէ 'ի վեր քան
ըղբան . օրհ :

Ըզտէր օրհնեցէք բարձր արա-
րէք ընդ յաւիտեան :

Ընդ անտաւորան յաւաճագոյն
փըրկութեան մերոյ , ծակա հա՛
րէք եկեղեցիք հեթանոսաց ան-
զանկելով , ըզտէր օրհ :

Ընդ տեսանողաց մարգարեից հինն
իսրայելի , քահանայք նորոց ուխտիս
ըպատանորք , ըզտէր օրհ :

Ա՛նարատ կոյս անտուածմին
մարիամ , սըբունհի՛ եւ մայր քրիս-
տոսի , յարգանդի տարար զանա-
նելին ամենեցուն . օրհնութեամբ
ըզքեզ անտուածա՛ն ծին մեծացու-
ցանեմք :

Ըզքեզ երկնային գուռն զոր ե-
տեսն եղեկիկէ՛ , եւ անարն զոր

հր
դ

դ

մեծ

ծանեան գեղե՞ծն. սերովե՛ք հո-
ղեղէն վեհագոյն քերովե՛քից. օրհն
Նրին խորհուրդըս սոսկա՛յլն 'ի
քեզ տեսնի մատուածա՛ծ ծի՛ն յը-
ղուծի՛ւն անսերմնական, ծնունդ
անարատ, կոտործիւն յե՛տ ծնրե-
դեան մնալով անսպանկան. օրհն:

Այսօր աւետանդ քում գալլու
տեանդ առաքեցեր յաշխարհ ըզ-
սուրբ մարգարէսն. եւ եկեալ խո-
նարհութեամբ նոր օրինօք զթե-
րին լըցեր 'ի գիրս օրինաց եւ մար-
գարեցից. բարեխօսութեամբ սոցա՛
քրիստոն ողորմեա՛ մեզ:

Այս Կոչեցեր մարգարեիւք յառա-
ջագոյն ըզհեթանոսս քեզ նոր ժո-
ղովուրդ. եւ ըզգոտարժ սի՛նիսի
զեկեղեցի՛ն հեթանոսաց հարսն սի-
րելի՛ն անմահ փեսային. բարե:

Այս ըզփառըս տաճարիս զոր շինե-
ցեր շինողդ էից 'ի վերայ վիմին,
բարձրագոյն քան զառաջինն, եւ
զերանդարդ վայելչութեամբ տե-
սանողքն ծանուցին իմաստիւք
հոգւոյն. բարե:

Այսօր ժողովուրդք որք 'ի հե-
թանոսաց, հրա՛ւիրեալք յառաջա-
գոյն մարգարեի՛նք, գալ առ առ
տուածն արա՛համու յերկրպա-
ղուծի՛ւն. օրհնեցէք ըզտէր
յերկինս ընդ երկնաւորացն:

Այսօր որդիք դըստեր վերին սի-
նիսի, շինեալք 'ի վերայ հիման ա-
ռաքելոց եւ մարգարեի՛ց. որք եւ
ըմպէք զառատաբո՛ղիս վըտակ հո-
գւոյն 'ի յաղբերացն իսրայելի յե-
կեղեցիս սըրբո՛ւրց. օրհնեցէք
ըզտէր յօրհնութիւն 'ի նոր:

Այսօր վերին զօրացն համաձայ-
նեալք, դասք նահապետաց եւ մար-

գարեի՛ց, երգէ՛ն աստուծոյ զեր-
գըս հոգեւո՛ւրս. 'ի յիշատակի՛
սոցա երգե՛մք եւ մէք ըզփառս 'ի
բարձո՛ւնս:

Այսօր ցը՛նծայ զուարճացեալ
եկեղեցի՛ն հեթանոսաց, տօնելով
զիշատակ մեծի՛ նահապետին եւ
հօրն հաւատոյ անբոսհամու. օր-
հնեցէք մանկուհի սինիսի՛ն զհայրն
լուսոյ անլուէլի:

Այսօր նոր իսրայել կոչեցեալ մար-
գարեիւքն առ աստուած, տօնեա՛
ցը՛նծութեամբ ըզտօն հօրուացն
իսրայելին առաջնոյ. գովելով ըզ-
զլուի անկեան երկո՛ւց որմոյ
յարմարութեան:

Այսօր 'ի գլուխն լերանց տուն
աստուծոյ հաստատեալ, որ եւ յա-
ւէտ ուղղիս յամպոյց հոգւոյն
աստուածաբողիս անատահոս անձ
րեւօք. բարեբանեա՛ զանդիւրն
կենաց զարբոցանողն ծաղաւեաց:

ԱՅՆ ՀԱՐՑ ՄԻՐՈՑ ՄԱՐԳԱՐԵԻՑՆ

Այս յերկնային զինուորու-
թեանցդ անդադար ձայնիւ երեք
սըրբեան օրհներգութեամբ փա-
ռաբանիս. հարցն մերոց աստուած
օրհնեալ ես յաւիտեան:

Այս շնորհեցեր մարգարեի՛ցն անե-
տարանել ըզկենսաբեր տնօրէնու-
թիւնըք քո՛ 'ի սուրբ կուսէն.
հարցն մե:

Այս պարգեւօք սուրբ հոգւոյդ վե-
րափոխեցեր ըզսիրելիսըն քո՛ յեր-
կնային խորանն. հարցն մե:

ՁԿ
ԳԿ

ՀԳ
ԱԶ

7

Ը՛գտեր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան :

Ե՛կեղեցիք հեթանոսաց կոչե-
ցեալք ՚ի բրիստոս յաղբերացն իս-
րայելի . օրհնեցէք ըզտեր , եւ
բարձր արա :

Քահանայք եւ պաշտօնեացք ընդ
վերին զընարթուեսն հոգեւոր
հընչմամբ երգով գովեցէք ըզտեր ,
եւ բարձր արա :

մեծ

Ը՛գբեզ երբեւեալ գումն առ
եղեկիւն մարգարէիւ , ընդ որ ոչ
ո՞ք էանց եթէ ոչ անտուած միայն .
անտուածաճին կոյս , օրհնութեամբ
մեծացուցանեմք :

Ը՛գբեզ որ ՚ի մորենուոյն առ մոլ-
սէսն մարգարէիւ ըզնոր խորհուրդ
կոսի յայտնեցեր մարդկան ազգի .
օրհնու :

Ը՛գբեզ որ ՚ի հօրէ անժամանաւ
կանգն եւ ՚ի մօրէ անթարգմանաւ
բար , ՚ի ժամանակի՞ ծննդեան ՚ի
բոլորից փրկութեան յայտնեցար
որդի բարձրելոյն . օրհնութեամբ
մեծացուցանեմք :

որ

Ար ըզծածկեալ խորհուրդ կեւ
նաց տնօրէնութեանը քո բրիս-
տոս , ընդհանուր ազգի մարդկան
յայտնեցեր մարգարէիւք ըզծա-
գումըն լուսոյ արեգականդ արգա-
րութեան :

Արք ուսնեցին իսրայելի երկր-
պագել քում տերութեանդ . եւ
յայտնի քարոզեցին ըզփրկութիւն
հեթանոսաց , եթէ գայ մեփոյ
թագաւոր իսրայելի :

Արք տաճարի նրմանութեամբ
ցուցին զարգանդ սուրբ կոսմի ,
նւստի տո՛ւեալ եղեւ մեզ հայ
կենաց անմահութեան . զոր օր-

հնէն անդադար երկնային զինուո-
րութիւնքն :

Երգս աւեալ մարգարէիցն
հրաշալի ձայնիւ անդադար օրհնաւ
բանեն ըզմարմնացեալն ՚ի սուրբ
կոսմէն , որ երեւեցաւ մեզ ՚ի
փրկութիւն :

Ձեզութիւն եւ զարչարանքս
յանձն առին կամաւորապէս , ժուժ-
կանալ համբերեցին վստն անուս-
նըն տեանն , որ երբեւ :

Աներկիւզ քարոզեցին յաշխարհի
ըզճըմարիտ մարգեղութիւն մար-
մնացելոյն ՚ի սուրբ կոսմէն , որ
երբեւ :

Ճառագայթ անճառ լուսոյ ան-
քննելի տերութիւն , յառջաւ-
գայն հրաշացուցեր զտեսողութիւն
մարգարէիցն . իջանելով ՚ի սառ-
րինս անտուածային տնօրէնու-
թեամբ :

Արք ըզտաճար հաւսնոյ հիմնե-
ցուցին շնորհօք սուրբ հոգւոյն ,
յոր եմուտ բանն անտուած եթէ
նարիեան ճառագայթիւք . իջա :

Երեւեցաւ յաշխարհի ճըմարիտ
մարգեղութեամբ , զոր քարոզե-
ցին մեզ հրաւիրողքն համազոյ
հօր եւ հոգւոյն , լուսաւորելով
ըզտիւզերս անտուածային տնօրէ-
նութեամբ :

Ար զյառաջագոյն ընտրեալն
անոթեցեր յաշխարհ սուրբ զմար-
գարէնն , անեսարանել ըզքո՞ գա-
լուստդ անթարգմանել տնօրէ-
նութեամբ . սոքօք շնորհեա՛ հաս-
տատութիւն եկեղեցւոյ քում
սրբոյ :

Արոյ ետող իշխանութիւն բա-
ցատրել զիջումըն քո յաշխարհ ,

տէր

ծը

մի
դձ

աստանօր կատարեցեր զմարգաւ
րէիցն ըզտեսուածին. սորօք չը:

Ո՛ր ըզմահ գերի առեալ մահուամբ
ըզմահ կոխեցեր, արձակելով զե-
րամբս մարգարէիցն յանրատուեր
քո հանգիստդ. սորօք չը:

ՀԱՐՑ ՍՐԲՈՑ ՆԱԽԱՀԱՐՑՆ

հր
դ

Առ քեզ աստուած հարցն մե-
րոց խոնարհեալ անձամբք պաղա-
տմբ. մի՛ անտես աններ տէր, որ
փառաւորեալդ ես յաւիտեան:

Յիշեա՛ զնախն աբրահամու ըզ-
սահակայ եւ զյակոբայ. եւ զնե-
ղելոց անձանց պաղա՛ տա՛նս մի՛
անտես աններ տէր, որ փա՛:

Ենորհեա՛ տէր խընդրողացս 'ի
քէն ըզթողութիւն մեղաց, 'ի տա-
ճարի՛ քում սըբո՛ւթեան, բարե-
խօսութեամբ սըբո՛ւց քոց. որ փա՛:

դ

Ըզտէր. Օրհնեցէք ըզտէր եր-
կինք եւ երկնային զօրութիւնք,
սերովք եւ քերովք զաստու-
ածն աստուծոց. բարձր արարէք
ըզնա՛ յաւիտեան:

Ըզտէր. Օրհնեցէք ըզտէր երկիր
եւ որ 'ի սմա՛ են կենդանիք. համ-
բառնալով 'ի վեր ըզձայնս եւ եր-
գօք հոգեւորօք, բարձր արա՛:

Ըզտէր. Օրհնեցէք ըզտէր դասք
հրէշտակաց եւ մարդկան, զարա-
րին արարածոց. միաբանութեամբ
երգով՛ բարձր արա՛:

մեծ

Նախապետացն աբրահամու ի-
սահակայ եւ յակոբայ. պարգեւե-
ցար 'ի յաստուծոյ կոյս մարիամ
դուստր նոցին. երանեն ազգ եւ
անգիւնք այսօր ըզծնեալդ 'ի յաննայէ:

Ա՛ղախն եւ մայր կէնաց աճոյն
ծընող հօր միածնին. որ առ 'ի քէն
մարմնով ընկէց զամբարտանքն
յաթողոյ. երա՛:

Ո՛ր բարձրացոյց զանկեալ բնու-
թիւնս 'ի քէն ծնընդեամբ որդին
յերկինս. ըզկարօտեալն ելլէց հա-
ցիւ եւ զմեծատունն ելլո՛ւ ու-
նայն. երա՛:

Ո՛ր աւետանոր քում գալու-
տեանդ առաքեցեր յաշխարհ ըզ-
սուրբ մարգարէսն. եւ եկեալ խո-
նարհութեամբ նոր օրինօք զթե-
րին լըցեր 'ի վերս օրինաց եւ մար-
գարէից. բարեխօսութեամբ սոցա՛
քրիստո՛ս ողորմեա՛ մեզ:

Ո՛ր կոչեցեր մարգարէիւք յառա-
ջագոյն ըզհեթանոսս քեզ նոր ժո-
ղովուրդ. եւ ըզգուստր սինվնի
զեկեղեցի՛ հեթանոսաց հարսն սի-
րելի՛ անմահ փեսային. բարե՛:

Ո՛ր ըզփառս տաճարիս զոր շինե-
ցեր շնորդդ էից 'ի վերայ վիմին,
բարձրագոյն քան զառաջինն, եւ
գերազանդ վայելչութեամբ տե-
սանողքն ծանոցին իմաստիւք
հոգւոյն. բարե՛:

Այսօր ժողովուրդք որք 'ի հե-
թանոսաց, հրաւիրեալք յառաջա-
գոյն մարգարէիւք, գալ առ աս-
տուածն աբրահամու յերկրպա-
գութիւն. օրհնեցէք ըզտէր
յերկինս ընդ երկնաւորացն:

Այսօր որդիք դըստեր վերին սի-
նվնի, շինեալք 'ի վերայ հիման ա-
ռաքելոց եւ մարգարէից. որք եւ
ըմպէք զառատաբողիս վրտակ հո-
գւոյն 'ի յաղբերացն խորայլի յե-
կեղեցիս սըբո՛ւց. օրհնեցէք
ըզտէր յօրհնութիւն 'ի նոր:

որ
դ

մեծ

Այսօր վերին զօրացըն համաձայնեալք, դանք նահապետաց եւ մարգարէից, երգէն աստուծոյ զերգրա հոգեւորս. ՚ի յիշատակի սոցա երգեմք եւ մեք ըզփառս ՚ի բարձրունս:

Այսօր ցընծայ զուարճացեալ եկեղեցի հեթանոսաց, տօնելով զյիշատակ մեծի նահապետին եւ հօրն հաւատոյ անբրահմոն. օրհնեցէք մանկունք սինթի զհայրն լուսոյ անշրջելի:

Այսօր նոր ինքայել կոչեցեալ մարգարէիւքն առ աստուած, տօնեալ ցընծութեամբ ըզտօն հովուացն ինքայելն առաջնոյ. գովելով ըզգլուս անկեան երկոց որմոց յարմարութեան:

Այսօր ՚ի գլուխս լերանց տուն աստուծոյ հաստատեալ, որ եւ յաւէտ ռոգիս յամպոյց հոգւոյն աստուածաբուղին անստահոս անձրեւօք. բարեբանեալ զանբարն կենաց զարբոյցանողն ծարսեաց:

Ճառագայթ մանձառ լուսոյ անքընեելի տէրութիւն, յառաջագոյն հրաշմուցեր զտեսողութիւն մարգարէիցն. իջանելով ՚ի ստորինս աստուածային տնօրէնութեամբ:

Որք ըզտաճար հաւատոյ հիմնեցուցին շնորհք սուրբ հոգւոյն, յոր եմուտ բանն աստուած եթնարփեան ճառագայթիւք. իջա:

Երեւեցաւ յաշխարհի ճշմարիտ մարդեղութեամբ, զոր քարոզեցին մեզ հրակիրողքն համագոյ հօր եւ հոգւոյն, լուսաւորելով ըզտիեզերս աստուածային տնօրէնութեամբ:

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՁԱՑ

Որք զարգարեցին տնօրինաբար զմաստս անեղին, հաստատելով յերկրի ըզգիր կենդանի հովուել ըզհօտ նոր խրայելի. երգով քաղցրութեան հընչմամբ զանստուած օրհնեւ սցուք:

Որք զերկրաւոր մեծոք թիւն փառաց իսկար կոչեցին, սպաւինելով ՚ի յոյս անմահ փեսային՝ անձառ բանին արժանի եղեն. երգով քաղց:

Որք զօրութեամբ հօր իմաստութեան էին անեղին հաստատեցին զանթոռ սրբոյն գրիգորի թարգմանութեամբ նըշանագրութեան. երգով քաղց:

Որք նորափետուր բանիւ զարգարեալ պայծառազգեցան եկեղեցիք հայաստանեայց ՚ի ձեռն սրբոյն սահակայ. երգով քաղցրութեան հընչմամբ զանստուած օրհնեւ սցուք:

Որք թագաւորաց ազգաց եւ աղանց գերագոյն ցուցին անփառ փայլ զերգըս հոգեւորս ընտրեալ գասուց վերին սինթի. անմատոյց լուսոյն երկրպագեւ սցուք:

Որ խորհրդեամբ ճշմարիտ լուսոյ փառաց անեղին նրկարագրեցաւ մեզ գիր կենդանի յարգանդ մաքուր մեծին մեարովայն. անմահ:

Որք ըզծածկեալ խորհուրդ անստուածգիտութեան տնօրինաբար

որհ
ակ

յայտնեալ ծանոնցին հանգոյն սրբոյ մեծին մովսէսի. անմատոյց լուսոյն երկրորդակեցուք :

Ի մաքրագործ հոգւոյն անօթ ընտրեալ եւ ձիւնափայլ, թագաւորք երկրի իշխանք սշխարհի. անպակաս գանձուց բաշխող յակօբ ալիեան յուգան յակոբեան, բաւրեխօս լերուք ան տէր վսնն ան ձանց մեքոնց :

Երեքսրբեան մի տէրութեան խորհուրդ կամաց եւ հազարաւ պետք, փողոց հընչմունք բարբառք անետեաց. ընդ ամենայն երկիր սուրբից շմաւոն եւ մատթիւն. բարե :

Բանին կենաց կանուխ քարող եւ աւետարանիչ, երգ փրկութեան հընչումն անհանդ, անգի մարդ կան պարծանք սուրբից մատթիւն, բարեխօս լեր առ քրիստոս վսնն անձանց մեքոնց :

Այսօր ընդ երկնային զլուար թռնալն ժողովուրդք հայրատանայց, տօնելով ըզյշատակ սուրբ հայրապետաց շաւառփայլ սրբոյն գրիգորի, օրհնեցէք ըզհայն երկնաւոր :

Այսօր որդիք թորգոմայ ծնեալք անաղանան յորդիս սինովի. ի յիշատակի հայրցն սրբոյն որդւոց մեծի լուսանորչին, գովեցէք զորդին միւսին :

Այսօր երկնաւոր քահանայութեան հաղորդ քահանայք սուրբ եկեղեցւոյ. ընդ քահանայապետս անտուածային օրինօք պատուեալ ըս բարեբանեցէք զհոգին ճշմարիտ, երգելով ըզփառս ի բարձունս :

Որ զարդարեալ գեղապան զան յերլութեամբ սուրբ զեկեղեցի, պըսակեցեր անաթելովք եւ մարգարէիւք, եւ հաստատեալ ամրացուցեր սուրբ թագաւորօք. բարեպաշտութեամբ սոցա քրիստոս իրնայեան ի մեզ :

Որք զինու զօրութեամբ հոգւոյն վառեալք ի պատերազմի, վանեցին ըզմոլութիւն հերձուածողաց, եւ ի հաւանորս ճշմարիտս հաւտատեցին ըզտիեղերս. բարե :

Որ շնորհեցեր յաշխարհի թագաւորել մեծին թէոքոսի. եւ կատարեալ ըզկեանըս հաւանով ուղղափառութեան, վերափոխեցեր անսօր յերկնից թագաւորութիւնդ. բարեպաշտութեամբ սորա քրիս :

Այսօր ըզբեզ տէր բարեխօսութեամբ սրբոյն անովմանց, որք նահատակեցան ի ճակատան մարտ պատերազմի, յաղթող գլտան ընդգէմ թընամունց. բարեխօսութեամբ սոցա քրիստոս իրնայեան ի մեզ :

Որք անին զապառազլիութեան զրահըս հաւատոյ սրբոյն իւրեանց, եւ ընկալան ի գլուխ սաղաւարտ փրկութեան ըզըջան խաչին, սուսեր ընդ մէջ անեալ ըզճշմարիտ սուրբ հոգին. բար :

Որք մաքրեցին զանձինս իւրեանց տանձար անուանից քոմ սրբոյն. եւ բուրեցին հոտ անուշութեան զաղօթս իւրեանց ի տեղոյ հեղման սուրբ արեան իւրեանց. բար :

Որ յերկնային զօրս անմարմնոյն նախ հեղեր անատապէս հոգի ճշմարիտ. զաստուածային եւ զգերագոյն քո խմաստութիւնդ :

ԹԳ

ԺԳ

ՀԳ

լինել փառաբանիչ սուրբ երրորդ
դուլթեանդ . ընդ նոսին փանաւո՜ւ
րեմք զերբեակ մի՞նչ թիւնդ :

Ո՛ր զկերպարանն աստուածային
ստեղծեալ երրորդուլթեանդ խոր
հըրդակցութեամբ . զսրդարեցեր
փրչմամբ շնորհաց քոց կենդանա
րար . եւ ընդ ծնեալսն առ 'ի' նմանե
խօսեցար օրինօք եւ մարգարէիւք .
ընդ նո :

Ո՛ր յերկրորդի լինելութեանս յետ
յարուլթեան քում էակցին . մը
տեալ 'ի վերնատունն դրօքնն փաւ
կենդիւք . շնորհելով ըստ առաջին
փրչմանն ըզբեղ մեռածանից . աւ
ռաքելոցն ասաց սուէք հոգի սուրբ .
ընդ նո :

Յորժամ յերկնից գոչէ՞ փողն
ազգեցնութիւնն առնելով տիեզե
րաց 'ի գատաստանն անաւոր .
յայնմ աւո՜ւր անհղին յիշեա՛
տէ՛ձի՛ր եւ ըզմեր ըզնընջեցեալն .
եւ հանգս ընդ սուրբն քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա
ծութեանդ փայլին 'ի յարեւե
լեց . եւ զըզրութիւնք հրաշիցն
բանին . յայնմ աւո՜ւր անհղին յի
շեա՛ տէ՛ձի՛ր եւ :

Ջարհներեալ դողան արարածք 'ի
ձայնէ սրովեադոչ փողոյն . յոր
ժամ հարկանէ հրեշտակապետն
եւ կոչէ 'ի գատաստանն զանգս որ
դւոց մարդկան . յայնմ աւո՜ւր աւ
հեղին յիշեա՛ տէ՛ձի՛ր եւ ըզմեր
ըզնընջեցեալն . եւ :

Ո՛վ գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ
յեղեմայ . հոս անմահութեան
ծնընդոս եւայի . յորմէ սփռե
ցաւ մահ ընդ տիեզերս . օրհնու
թեամբ ըզբեղ մեծացուցանեմք :

Դու լուծիչ երկանց բարձող անիւ
ծից . ծագումն արեւու լուսոյն
ճըմարտի . որով հերքեաւ խաւարն
առաջին . օրհ :

Ըզբեղ ունիմք բարեխօս կոյս
անհարմանցեալ . մայր անարատ էմ
մանուէլի . տաճար բանին հօրն եր
կնաւորի . օրհնութեամբ ըզբեղ
մեծացուցանեմք :

Ո՛ր 'ի սկզբանէ խմստութեամբ
հաստատեցեր զէկեղեցի հօր խմս
տութիւն . զոր նախանելար տե
սութեամբ նըննակեալ մովսէս
խորանաւ երկնահանդոյն 'ի սինս
լերինն . լուսաւորելով փառօքն սա
տուծոյ :

Ո՛ր ըզխորհուրդ անապական տն
րէնութեանդ քո 'ի սրբոյ կուսէն .
տրպաւորելով տաղանակն աստուա
ծային ուխտի կտակարանաց բա
նիդ անտուծոյ . փառաց անեղիդ
տեղի հանգլտեան :

Ո՛ր 'ի կեանս վերագարծի բնու
թեանս զարձամբն յորդանանու
օրինակեցեր . եւ ըզբընտութիւն
մահու եւ դժոխոց կործանմամբն
երիբովի տաղանակաւ խաչին հրա
շագործեալ նոր խորայելի . օրհնու
թիւն քեզ տէր երգեսցեն ման
կուիք :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Ո՛ր յօրինակ ճըմարտի սիրոյ սուրբ
առաքելոցն աղբերաբար 'ի ձեզ
էացաւ հոգի շնորհաց բըլխումն
անըսպառ . անմատոյց լուսոյն եր
կըրպակեցուցեմք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ո՛ր երկրորդեք սուրբ լուսաւորչօք
տանըս թորգումայ հաստատեցեր
զէկեղեցիս հայաստանեայց , զընս

հան

ամ

խմատորնց 'ի մեզ ծագելով. մանկ-
թանօք սոցա քրիստոս խընայեա՛
'ի՞ մեզ:

հրց
Գձ

Աքանջելագործ աստուածն ո՛ր
ցուցեր զըսքանչելին քո անգգի՛
մարդկան. օրհնեմք ըզքեզ տէր
աստուած հայրցն մերոց:

Ար 'ի ձեռն երանելի վարդապե՛
տին անարարեր ողորմութիւն անգգի՛
մարդկան. օրհնէ:

Ար սնկալ լուսաւորեցեր ըզտիե՛
ղերս. սոբին բարեխօսութեամբ
պահեա ըզմեզ. օրհնէ:

Գ

Ըզտէր. Ամենայն գործք աս-
տուծոյ եւ ամենայն արարածք օր-
հնեցէք. սո՛ւրբ եւ խոնարհ սրբ-
տիւք գովեցէք. և անաւե՛լ բարձր
արարէք ըլնա յաւիտեան:

Հրեշտակ երեւեցա՛ր 'ի յերկրի եւ
վարս ունէի՛ր աստուծոյ հաճոյս
կան. յիշեալն ըզմեզ անգագար
էրանելի՛ սուրբ վարդապետ. որ
ընդ հրեշտակս օրհնես զաստուած
յաւիտեան:

Ստացող եղբէր պատուիրանաց
սո՛ւրբ հոգւոյն, եւ ապրեցա՛ր 'ի
հաղբից հրապուրողին. կատարե-
ցեր զառաքինութիւն, եւ փոխե-
ցա՛ր 'ի հանգիստն յաւիտեանից:

Արդ եկայք ամենեքեան միաբան,
անցուք յօրինակ ճրկութեան զե-
րանելին. զի նմանեցո՛ւք վարուց
նորա, եւ փոխեցո՛ւք 'ի կեանքն
յաւիտեանից:

մեծ

Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծա՛
ցուցանեմք:

Ար ըզբանն աստուած յարգանդի՛
կրեցեր սըրբուհի անարատ, եւ
անճառապէս ծընար ըզվերածգողն
երկնից. ըզքեզ օրհնէ:

Ար եկից լուսոյն արժանի եղբր
բանալոյ 'ի քո գիրկս. եւ արեգա՛
կանն արգարութեան եղբր արե՛
ւելք. ըզքեզ օրհնէ:

Ար ըզշնորհս աստուածային ան-
'ի վերաւստ իջեալ յերկնից պար-
գեւեցեր հիւսիսականացս 'ի ձե՛
ռըն սուրբ վարդապետին. անգա՛
չանօք սորա ողորմեա՛ մեզ աստու-
ւած:

Ար զանմարմին պարունակող բա-
նի զգրանորակն զիմաստ հոգւոյն
շնորհեցեր ո՛րդւոց թորգոմայ,
յայտնեալ տեսեամբ 'ի ձեռն
սուրբ վարդապետին. անգա՛:

Ար զգիտութիւն քո զերկնային
եւ զհոգեւոր զիմաստութիւն ան-
ռատապէս ծաւալեցեր յեկեղեցիս
հայաստանեայց 'ի ձեռն սրբոց
թարգմանչոցն. անգա՛:

Անճառելի շնորհօք լըցեալ 'ի
յիշատակի՛ սուրբ վարդապետին.
խնդրեմք 'ի քէն տէր կեցո՛ զան-
ձինքս մեր:

Եւ ըզճրկնութիւն սրբոյ վարդա-
պետին ընկալցո՛ւք 'ի սիրտս մեր
հաւատով. բարեխօսութեամբ սու-
րա տէր կէ՛:

Դասաւորեալ ընդ անմարմնական
բազմութիւնսն, եւ 'ի սրբոյ հո-
գւոյն ե պրտակեալ. 'ի ձեռն սու-
րին բարեխօսութեան տէր կէ՛:

Նրմանեալ մոխսոյ տէր վար-
դապետ, բերելով ըզգիւր օրինաց
'ի հայաստան անխարհս. որո՞վմա՛
լուսաւորեցան անգգ որդւոց թոր-
գոմայ:

Քանզի նա՛ արժանաւորեցաւ կալ
'ի սինէական փառաբանութեանն.
եւ ընկալեա՛լ պատգամքս կէ՛:

որ

տէր

Յնկ
Գձ

դանին տայր խարայելեա՞ն բանա-
կին . որո՞մէ՞ վ լուսաւորեցան ա՞զգ
որդւո՞ց յանկովայ :

Ա՛րդ աղաչեմք ըզբոյին հեզու-
թիննդ տէր վարդապետ . բարեխօ-
սեա՞ն առ հայր 'ի յերկինքս վասն
քո՞ տօնողացս . քանզի բե՞մէ՞
լուսաւորեցան մանկո՞ւնք սո՛ւրբ
եկեղեցւոյ :

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՅՆ ՅԱԿՈԲԱՅ
ՄԾԲՆԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

ՅԱ՛ՂԹՈ՛Ղ եւ սուրբ հայրա՛-
պետ նրման մեծին մովսէսի ,
բարձո՛ղ խաչին պարծանաց ընդ-
դիմամարտ հանգիսիւ . ըզբե՞ա՞զ
ո՛ւնիմք բարեխօսս առ հայր յեր-
կինս վասն մեր :

Ա՛ռաքմամբ սո՛ւրբ հոգւոյն յա-
նապատէ կոչեցար . առե՛ր պատիւ
մեծո՛ւթեան նրման մեծին յովհան-
նու , երգակցելով ընդ վերնոցն .
ըզբե՞ա՞զ ո՛ւ :

Կարող եղեր զօրո՛ւթեամբ զարմա՛-
նագործ նշանիւք . նրման մեծին
պետրո՛սի հովիւ շնորհեալ յաս-
տուծոյ ընտրեալ հօտին քրիստոսի .
ըզբե՞ա՞զ ո՛ւ :

Ո՛ւրախացան զօրք երկնից ընդ-
քո՞ մեծի ճշգնութեան . որ 'ի
մարմնի կառուցար նրման վերին
զըւարթնոցն . ըզբե՞ա՞զ ո՛ւ :

Բըղխամբ քո՞ սուրբ արտասուաց
կենազործելի ըզմեռեալս , նրման
փըրկչին յիսուսի կենազործողին
զազարո՛ւ . ըզբե՞ա՞զ ո՛ւ :

Ո՛ր ընտրեցար 'ի կոչումն , ա՛ռ
ապելական քարոզութեանցն ար-
ժանաւոր լինելով սո՛ւրբ ստեփան-
նոս . բարեխօսեա՛ առ քրիստոս
վասն անձանց մերոց :

Ո՛ր խընդրեցեր զթողութիւն 'ի
վերայ քո քարաճիգ ժողովոյն սո՛ւրբ
ստեփաննոս . ե՛ւ այժմ վասն քո
նւխտանորացս աղաչեա՛ զընդա՛մէ
հօր նրստեան :

Ո՛ր արժանի եղեր զմարտիրոսա՛-
կանն առնուլ պրսակ նախդ 'ի վը-
կայս , առ պնտակիչն սրբոց եւ
վասն մեր բարեխօսեա՛ :

Հո՞վիւ քաջ բանաւոր հօտի տէր
սո՛ւրբ գրիգոր , հաստատեցեր զհիւ-
մունս եկեղեցւոյ 'ի հայաստան
երկրի՞ 'ի վերայ հիման սո՛ւրբ
անաքելոյն :

Հո՞վիւ բարի եւ անձնորդ կե-
նացրն յաւիտենից տէր սո՛ւրբ գրի-
գոր , հաստատեա՛ զանձինքս մեր
հաւանտով ճշմարտութեա՞ն 'ի
վերայ հիման սո՛ւրբ եկեղեցւոյ :

Ա՛րդ աղաչեմք ըզբեզ հայր վար-
դապետ եւ տէր , բարեխօսեա՛ քրիս-
տոսի անտուծոյ մերո՞յ կեցուցա-
նել զանձինքս մեր :

Ա՛յսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ
անմարմնոցն դասակցեալ , տօնե՛-
լո՞ւ զլիշատակքս քո տէր սո՛ւրբ
ներսէս . որ 'ի հոգւոյն սրբոյ ա՛ռ
զաւանկերպ իջմամբ վըկայեցար .
բարեխօսեա՛ առ քրիստոս վասն
անձանց մերոց :

Քա՛հանայապետ ընտրեալ արժա-
նապէս շնորհօք հոգւոյն բաշխե՛-
ցե՞ա՞ր զփրկական մարմին եւ
զարկնքն տեսուն . յորում հրե-
զէն սիւն 'ի յերկնից իջեալ . բարե :

մբտ

հոգ

հան

Այդ անշնչեմբ ըզբեզ լուսաւոն
րիչ հոգւոց մերոց նըմանեալ
մովսէսի նախամարդարէին մեծի,
լուսափայլեալ դիմօք անտուածաւ
հրաշ տեսեամբ. բարեխօսեալ ան
քրիստոս վասն անձանց մերոց:

Այսօր հրեշտակաց դասքն 'ի
յերկինս ուրախանան 'ի վերա՞ն
Ճըզնոթեան սրբոցն:

Այսօր ճըզնազգեսաց սրբոց դասքն
'ի յերկրի՝ պըսակեցան երկնային
անտուածեղէն փառօքն:

Այսօր անմարմնոց զնուորոն
թիւնքն մեծապէս տօնեն. քան
զե երկրաւոր զնաւորաց բազմոն
թիւնքն ընծայեցան 'ի խորա՞ն
սրբոթեան երկնից:

Այսօր ցընծան դասք առաքե-
լոցն զանլատեամբ հոգւոցն աստու-
ծոյ. զոր մըխթարեաց փոխանակ
բանին մարմնացելոյ եղեալ ընդ
նոսաւ. փառքս տացուք նըմա՞ սըր-
բասաց ձայնիւ:

Այսօր բըղխեսաց ջուր կենդանի
յերոսաղէմ յորմէ լըցան զետք
անտուածայիւք. եւ ընթացեալ ան-
բուցին տիեզերաց զբառավըտալի
անղլւրն եղեմայ. փառքս տա:

Այսօր ցօղով իմանալեալ յամսոց
հոգւոցն զուսրթանցան բոյսք եկե-
ղեցոյ. սարարտացան գաշտք ար-
դարութեամբ եւ զեղեցկացան ա-
նամպտք մաքուր կուսութեամբ.
փառքս տա:

Փառքք քեզ անտըւած փառաւ-
որեալ յաւիտեան. որ կենարարդ
ես մարմնոց եւ գոյացոյցիչ հո-
գւոց մեր նընջեցելոցն:

Որ բարձրացար 'ի խաչին վասն աւ-
գամայ նորոգման. եւ իջանելով քո

'ի դիժո՞խս՝ աւար առեր ըզգե-
րեսլոն:

Ըզգինս արեան քո յիշեա կենաւ
գործող աշխարհի, եւ հանգըս-
տեան արժանաւորեալ յերոսա-
ղէմը՝ յերին:

Ամենագոյիլն եւ քան զերկի-
նըս բարձրագոյն, որ զանհա՞սաւ
նելի ըզտէրն յորովայնի քում կրե-
ցեր, եւ ցընծոթիւն աշխարհի
ծընար. վասն որոյ ամենեքեան ըզ-
քեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Ամենապայծառ բերկրեալ միշտ
կոյս, որ զանհա՞ւելի ըզբանն ան-
ճառաբար յըղացար, եւ ըզմար-
մնացեալն աստուած ծընանելով 'ի
քէն. վասն որոյ ան:

Ի լեռնէ՞ վէմն անանց ձեռին հաւ-
տեալ զանիէ՞լ գոնչակեաց զան-
սերմն ըզծընուեզ քո հարսն եր-
կնաւոր, մայր եւ յետ ծնողեան
մնալով կոյս. վասն որոյ ամենե-
քեան ըզքեզ միշտ մեծացուցա-
նեմք:

Յանթող եւ զնոր օրհնութիւն
միշտ 'ի բարձունս երգեսցուք թաւ-
գա՞ւորին քրիստոսի հաւատա-
ցեալ ժողովուրդք:

Որ եկն 'ի լուսաւորել զընտրեալ
սուրբ զեկեղեցի. եւ պը՞սակեսաց
սուրբ խաչիւն. նըմա ըզխառս եր-
գեսցուք:

Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնա-
ւակատիս սուրբ խաչին. եւ փը՞ր-
կողին մատոնացուք փառք եւ պա-
տիւ յաւիտեան:

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն սրբոյ:

Այլ մեք ձայնիւ ցընծոթեամբ
տօնեմք զքո սուրբ զյիշատակս,
պատուեալ վըկայ քրիստոսի սուրբ

ած

խաչ

հայրապետը՝ յակոբ . ըզքե՞զ ու-
նիմք բարեխօս առ հայր յերկինս
վասն մեր :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Յանձն աներ զանրչաւրանս վասն
նոյեան տապանին . 'ի հրեշտակէն
ընկալար զփայտ փրկութեան ան-
խարհի . ըզքե՞զ ո՞ւ :

Սուրբ ես տէր եւ 'ի սուրբքս
հանգուցեալ . բարեբանեա՞լ 'ի
վերին զօրաց եւ 'ի սըրբոց քոց .
տէ՛ր անսուրած հայրցն մերոց :

Զարժանահաս մահաւորաժամ 'ի
ցանձանէ քում հրամանի բարձ 'ի
մէ՞նջ բարեխօսութեամբ եւ ան
զօթիւք սըրբոյն յակովբայ . տէ՛ր
անսուրած հայր :

Եւ քէն հայցեմք զճնուածիւն ան
մե՛նասուրբ երրորդութիւն . ծգ-
նեա՞մք մեզ 'ի նեղութեան մե՛-
րում բարեխօսուն :

Ըզտէր օրհնեցէք . Զքրիստոս
Թագաւորն յիշատակի սորա բարձր
անարեք յաւիտեան :

Ո՛ր ընտրեաց զերանելի ըզհայրա-
պետն , 'ի լուսանորե՞լ զմանկու-
նրս սուրբ եկեղեցւոյ . զքրիս :

Ո՛ր բանգլատարան հայցմամբ խընդ-
րելով 'ի տեառնէ զողորմութիւն .
եւ անգլե՞ր բըժշկութեան բըզ-
խեալ 'ի հայաստան անխարհի .
զքրիստոս Թա՛ :

Ո՛ր 'ի հրանիւթիցն սպասաւորե-
լով զարհուրեցոյց ըզԹագաւորն ,
հովիւն քա՞նջ բանաւոր հօտի ,
եւ բըժիշկ տխտացելոյ անձանց .
զքրիստոս Թա՛ :

Սուրբ զաստուածածինն օր-
հնութեա՞մք մեծացունեմք :
Ա՛ւե՛ տանոր հրեշտակն անե՛տա՛-

րանէր ըզծընեա՞լ փրկիչն 'ի սըր-
բոյ կուսէն :

Ա՛ւե՛ ուրախ լեր բերկրեալ . քան-
զի՛ տէ՛ր տերանց է՛ ընդ քեզ :

Երկրորդեմք առաջն տե՛ւ
զանն նըշխարաց ճըգնա՞ւորին
քրիստոսի եւ պատուական վըկա-
յին . որ է՞ պարծանք աշխարհի
եւ բարեխօս վասն մեր :

Ըզճըգնութիւնս սորա ան քեզ
ունիմք բարեխօս . եւ ան՞ջանք
սովաւ հրաշագործեալ յերկրի ըզ-
բըժշկութիւն հիւանդաց . որ է՞
պար :

Յընծութեամբ տօնեացունք ըզյի-
շատակս սորա հա՛ւա՞ն տանգեալ ժո-
ղովն-րդք 'ի փառս ամենազօր տե-
րութեանն . որ է՞ պար :

Ա՛մո՛ք հաւատոյ եւ պարծա՛-
նք սուրբ եկեղեցւոյ , եւ հովիւ
քանջութեան երկնաւոր հօտապետին ,
յանաքելական ամօն նրոտար եւ
րանելի սուրբ հայրապետ :

Մարգարիտ լուսափայլ եւ լուսա-
ւորիչ տիեզերաց . սիւն լուսոյ սըր-
բութեան կանգնեալ 'ի մեջ հայաս-
տանեայց . յա՛ւա :

Հողանիւթ բարուհանկ եւ բարե-
խօս առ տէր վասն մեր . բարեբա-
նոյ բանին կենաց եւ պարծանք
եկեղեցւոյ . յա՛ւա :

Հայրապետ սուրբ եւ անբիծ
եւ ընտրեալ յորովայնէ . սքանչե-
լագործ վըկայ եւ պարծանք անգլի
մարդկան . ան քրիստոս բարեխօ-
սեալ վասն մեր քո տօնողաց :

Հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի .
լուսաւորիչ տիեզերաց սիւն լու-
սոյ կանգնեալ 'ի մեջ եկեղեցւոյ .
ան քրիստոս բարե՛ :

—
որ

—
տէր

—
անկ

—
հր
գձ

—
գ

—
մեծ

Հաստատութիւնն հաւատոյ պը-
տակ 'ի գլուխ եկեղեցւոյ. պայ-
ծառ քարոզ տիեզերաց եւ պար-
ծանք անգգի մարդկան. առ քրիս-
տոս բարե՛:

Ի տաճարի քում սրբութեան եր-
կրպագեմք քո նըշխարաց, փառա-
ւորեմք զօր յիշատակի կատարման
քո հանգըստեան. առ քրիստոս
բարեխօսեա՛մ վասն մեր քո տօնու-
ղացս:

Ո՛ր յանապատէ՛ կոչեցար յառա-
քելական աթոռ բանիւ սուրբ
յակոբ. բարձրացո՛ցեր զեղջիւր
սիովնի ճըշմարտութեա՛մ մասամբ
նոյեան տանգանին:

Ո՛ր արդարութեամբ եւ լուսով
քո փայլման նոր արեգական, պայ-
ծառ քան զսրբին վառեալ զօ-
րութեա՛մ յառնել 'ի հրաշ պա-
տանւոյն:

Ո՛ր միացար սրբութեամբ 'ի լոյ-
սըն մաքուր որպէս զանմարմին.
զարմացո՛ցեր ըզզօրն վերի՛նս
հիացոցեր զարարածս:

Արդ աղանձեմք ըզքեզ հայրդ գը-
թած եւ հովիւ բարի. մաղթաւ
նօք հայցեա՛ առ տէր վասն եկե-
ղեցւո՛յ, միշտ անշարժ պահել
յսնխտեան:

ՀԱՐՑ ՄԱՆԿԱՆՑՆ ԲԵՊՂԵՀԷՄԻ

Եւ յօր անմեղ սուրբ մանկունքն
'ի տղայական հասակի նախաձիւ-
ճան չարչարանօք վըկայք եղեն քո
մարդեղութեանդ. տէր անտըւած
հայրցըն ը մերոց:

Դեռ անբոյս 'ի մօրէ նորաբողոք
'ի հասակի, նահատակեալք 'ի պա-
տերազմի, եւ ընկալան ըզչարչա-
րանս, վասն քո համբերելով. տէր
անտըւած հայր:

Արդ բարեխօս առ քեզ ունիմք
զերանելի սուրբ նահատակն, որք
վասն քո չարչարեցան 'ի բեթ-
ղէհէմ նահատակեալք, վասն քո
համբերելով. տէր անտըւած հայր-
ցըն մերոց:

Ըզտէր օրհնեցէք. ժողովուրդք
աստուծոյ յիշատակի սոցա բարձր
արարէք ըզնա՛ յսնխտեան:

Մատաղատունկ նահատակք 'ի
տղայական երամոց, սրախողխող
եղեալ 'ի գիրկըս մարցըն կատարե-
ցան. ժողո՛:

Բանաւոր գտուինք 'ի տանէ՛ն եփ-
րաթայ, որք մատուցան սուրբ
պատարսդ 'ի հերովդէ որպէս զա-
բէլ 'ի կայե՛նէ. ժողովուրդք աս-
տուծոյ յիշատակի սոցա բար:

Ուրախացիր աստուածածին որ
կուսութեանց ես պարծանք եւ
մայր հաստատութեան մարդկան.
օգնական եւ շնորհ անշարժի, մա-
րիամ մայր եւ աղախին փրկ-
չին մերոյ:

Երանելիդ ամենեցուն զանտըւած
տանելով ըզննութեամբ անտա-
նելին, զամենեցուն ամենակալն
արժանի եղեր կրէլ յորովայնի, որ
երեւեցար անգգի մարդկան:

Քերովէական աթոռ ցո՛ւցար
անտուածածին, 'ի գիրկըս բառ-
նալով զանտըւածն ամենեցուն, որ
նրատին 'ի քերովէս. առ նա
միշտ բարեխօսեա՛ կեցուցանել
ըզմեզ:

ՃԼ
ԳԷ

Գ

ԱԵԺ

ՀԲԳ
ԳԺ

որ
դէ

Այսօր տըղայք ըստընդեայք
կոտորեալք 'ի հերովդիւայ, եղեն
ճըշմարիտ վրկայք ծընընդեան քո
տէր. բարեխօսութեամբ սոցա փըր-
կի՞ն ողորմեալ:

Այսօր կատարիւր բան մարգա-
րէին որ անէր. ձայն գողժեաց 'ի
հռամայ լայնումն ողբումն եւ աշ-
խարհումն. բարե:

Ծանկեցաւ բեթղէհէմ հեղմամբ
արեան սուրբ տըղայոցն. բերկրե-
ցաւ եւ հռաքել անուշահոտ պա-
տարագօթ. բարե:

որ

Այսօր ընդ դասս հոգեղինաց
երկնաւոր զօրացն վեր առեալ
տօնեմք զյիշատակըս սրբոց ման-
կանցն. որք կոտորեցան 'ի բեթ-
ղէհէմ. եւ դասեցան 'ի դասս վե-
րին զըւարթնոցն:

Սըրտմըտեալ հերովդէս ցասմամբ
մեծաւ եւ սպանալեօթ. քանզի
ձայն լըւեալ զարարէն 'ի բեթղե-
հէմ հրեանստանի, զարհուրեալ
գողացաւ 'ի նորածին թագաւո-
րէն:

Եւ բարկութեամբ զայրացեալ
անաբէր 'ի բեթղէհէմ, եւ զանօ-
րէն ըզհրամանն պատուիրէր զօ-
րաց իւրոց. կոտորեցէք ասէ անո-
ղորմ ըզնորահաս մանկունսն:

Եւ փութացեալ զինուորացն յար-
ձակեցան 'ի բեթղէհէմ. եւ շուրջ
պատեալ անողորմ կոտորեցին
յերկեմէնից եւ 'ի խոնարհ. խառ-
նելով ըզկաթն ստեանցն ընդ ա-
րեան մանկանցն:

Խայտայիւր սուրբ մանկունքն որ-
պէս զգաւինս 'ի մէջ հօտից. զի
զվարդագոյն արիւնս իւրեանց փո-
խագրեցին փրկչին արեանն. վեր-

ճեմեալք ընդ զըւարթունսն պը-
սակեցան 'ի քրիստոսէ:

Իսկ որդին միածին անժամանակն
անտըւած ըզվրճիւ չարաչար մա-
հու ածեալ 'ի վերայ հերովդէի.
Եւ զանձինս սուրբ մանկանցն
ենթադրեաց 'ի գոգն անհաւատ:

Երանելի^ա սուրբ մանկունքն
որպէս քաջ նահատակք ետուն
զանձինս իւրեանց 'ի մահ^ա փո-
խանալ որդւոյն անտուժոյ:

Եւ գիտիւ^ա լնք սուրբ մանկանցն
որպէս ըզծաղիկ նընկեռեաց հա-
րեալ 'ի կարկտէ^ա եւ անկեալ
'ի սուրբ բեթղէհէմ:

Եւ հոգի^ա սուրբ մանկանցն
որպէս զերամս աղաւնեաց թռու-
ցեալք 'ի յերկի^ա նս. եւ դա-
սեալք ընդ զըւարթունս երկնից:

Կ Ա Ն Ո Ն

ՍՐԲՈՑ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑՆ
ՄԻՔԱՅԷԼԻ ԵՒ ԳԱՐԻԻԷԼԻ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՑ ԵՐԿԵԱՑԻՆ ՋՕՐԱՑՆ

Ո՛ր յանէից ստեղծեր ըզպաշ-
տօնեայս քո 'ի հուր կիզելոյ
հուրդ անեղական. ընդ նոսին օր-
հնեմք ըզբեզ եւ մեք հողեղէնքս:
Ո՛ր բանիւ գոյացուցեր զիննեակ
դասըս հրեղինաց բանդ 'ի սկըզ-
բանէ. ընդ նոսին գողեմք ըզբեզ
եւ մեք հողէ:

Ո՛ր արարեր յոգիս իմանալի ըզ-
հրեշտակըս քո հոգի անտուժոյ.
ընդ նոսին բարեբանեմք ըզբեզ եւ
մեք հողեղէնքս:

Ձեկ
ստղ
դէ

որհ
բէ

Անդադար յերկինս օրհնաբա-
նողք հօրն երկնաւորի զօրք լու-
սեղինաց. բարեխօս լերուք ընդ
մեղաւորացս :

Քաղցրաձայն երգով գոհաբանողք
որդւոյն միածնի՛ դասըք հրէշտա-
կաց. բարեք :

Ո՛ր օրհնես 'ի հրէշտակաց ան-
դադար հայր երկնաւոր, ընկալ
զանգձանքս մեր :

Առաջի քո անկանիմըք փրկիչ.
խընդրեմք զթողութիւն բազում
յանցանաց մերոց :

Ո՛ր գիտալիք ես գանձեանց մարդ-
կան հոգիդ սուրբ, տէր եւ կեն-
դանարար ընկալ զա՛ն :

Օրհնեցէք ըզտէր ընդ երկնա-
յինսն նմանեալ դասոց, նոր
ժողովուրդք ասելով, քեզ հօր
տըւողիդ մեզ ըզկեանքս փառք :

Երգեցէք տեսուն երգ նոր եկե-
ղեցիք ընտրելոց որդիք սիովնի՛
ասելով, քեզ որդւոյ շնորհողիդ
մեզ ըզկեանքս փառք :

Բարեբանեցէք զանտուած 'ի սքան-
չելիս սըրբութեան նորա՛ ձայնիւ
ցընծութեամբ ասելով, քեզ հո-
գւոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզկեա-
նքս փառք :

Յորժամ գայցես բանգում հրէշ-
տակօք տէր 'ի գատեւ զերկիր :

Յայնժամ շարժին զօրութիւնք
երկնից տէր 'ի յահէ քումմէ :

Եւ յայնմ անուր լեր իմ օգնա-
կան տէր իմ եւ անտըւանձ իմ :

Այսօր ընդ հրակերպեան գա-
տուցն օրհնաբանեմքն ծերքն ոս-
տո՞ւմք, եւ տղայքն անմահեա-
նեօք. ովսանընա՞ օրհնեալ ե-
կեա՞լ 'ի յանոհն տեսուն :

Ձոր սերովբէքն ծածկաբար ըն-
դունիլ ոչ բաւէ՛ն, 'ի վերա՞յ
յաւանակի՛ նորոյ նրստեալ բարե-
բանեցաւ 'ի տղայոց. ովսանընա՞
օրհնեալ եկ :

Այսօր ընդ ծերոց եւ ընդ տղա-
յոց օրհնաբանութեանցն վերեր-
գե՞մք, նորոյ արքայիդ ե-
կեալ յերո՞ւսաղէ՛մ. ովսանընա՞
օրհնեալ եկ :

Այսօր անլիւր գիտութեան
բղիւսեալ 'ի սուրբ վերնատանն,
յորմէ լըցան տիեզերք գնացիւք
գետոցն ունդամմք :

Այսօր իջեալ 'ի յերկիր հօր ան-
տիքն 'ի բարձանց, տալ անետիս ան-
դամայ գանձալ յեդեմ վերջստին :

Այսօր խընդայ նոր սիովն որ-
դւովք իւրովք զոր ծընաւ, օծմամբ
հոգւոյն նորոգեալ յորդի՛ս լուսոյ
եւ տուընջեան :

Այսօր 'ի ձայն գոհութեան զհո-
գին ընդ հօր եւ որդւոյ, հոգիք
ամենայն օրհնեցէք զերեքսրը-
րեանն երգելով :

Այսօր ցընծամք երկրաւորքս ընդ
դալնստեան երկնայնոյն, եւ պա-
րելով ընդ հրէշտակս երգեմք ըզ-
փառս 'ի բարձունս :

Անրսակելի՛ որոտմամբ եւ ան-
հագին զօրութեամբ գալոց է փր-
կիչն յաշխարհս յարուցանել ըզ-
մեռեալսն :

Ահեղ եւ մեծ բարբառով հրէշ-
տակապետն գոչէ. արիք ասէ մի
նընջէք, անա՞ եհան ձեր փրկիչ :

Բոտմամբ սըրտիւք յարուցեալ, եւ
ընթանան առաջի. եւ տեսանեն
ըզփրկիչն եկեալ փառօք 'ի յաշ-
խարհս :

հոգ

հոն

Գաղտնի գործողքն ծածռելք յայտուին ի մեծ հրապարակն. եւ գողանլով ընթանան ի յանվանահան ի տանջանս :

Ի յօթեվանս հօրն իւրոյ կոչէ ըզգաստ արդարոցն, եւ յանպաւտող մի բարիս զոր խոստացեալ է նոցա :

Արդ անմահ փեսային եղբւր գող մայր մարիամ. բարեխօսես փառն մեր ի յայնմ անուր անշեղին :

Այսօր ցընծան երկնայինքն եւ պար առեալ ի բարձունս. երգեն զերգըս հոգեւորս յաւուր ծնընդեան սրբութեան :

Այսօր վերինն սիրով գոչեն զերգըս սրովբայն. զերեքսրբեանն անելով յաւուր ծնըն :

Այսօր անտեղք եւ լուսին ընդ արեւո՞ւ հըրձուելով. գողեն ըզլոյսն ի հօրե յաւուր ծնընդեան լուսոյ մօրն :

Այսօր ծերքն օրինականք մանկ կամբք նորոյ սիրովն. երկտասարդք եւ կուսանք խընդան ծնընդեամբ տիրուհւոյն :

Այսօր գունդք անաբելոցն եւ պարըք նախատեսացն. յաւուր ծնընդեան մօր բանին երգեն ըզփառս ի բարձունս :

Անպատուութիւն կառք անբընեւելի խորհրդոյն ընդունարան ո՞վ սո՞ւրբ քառաթեւ, ի՞նչ սաւանդաթեւից յարաթեւից սրովբայն անտեսաբար անհիւ պաւտուեալք. քեզ երկրպագեմք յօգնութիւն մեզ ժամանեալ յե՞ւ եւ ի մուտս :

Անյաղթելի նըշան անպարտելի զօրութեանն ընդունարան ո՞վ սո՞ւրբ

քառաթեւ. ի՞նչ յանարկութիւն անարտաբայն երեւեցար, որք ի քէն անհիւ սարսեալ գողան, եւ անգընդասոյլ որք նիւն :

քեզ եր :

Յառանգոյն տեսեալ ըզքեզ մարգարէն զանթիւնս, անտանակ ու կիւ եօթնաջանն լուսով պայծառացեալ յերկրի ո՞վ սո՞ւրբ քառաթեւ, ե՞ւ ի վերայ քօտարածեալ անիւթ գոյին գոյաւցեալ ի մե՞ր բընութիւնս, եւ անդերասնոս կողմ մաքրեաց զանտեղութիւն անզգի մարդկան :

քեզ երկրպագեմք յօգնութիւն մեզ ժամանեալ յե՞ւ եւ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգւոյ սրբոյ :

Անըռելի հընձամբ բարեբանողք հոգւոյն ճշմարտի հոյք հոգեղեւնաց. բարեխօս լերուք ընդ մեզ զաւորացս :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Երեքսրբեան ձայնիւ փառանբանողք սո՞ւրբ երրորդութեանն գունդք սերովբայն. բարե :

Անըսկիցքն հայր անաղին լոյս անձառելի, որ ի լուսոյ լոյս ներգործեալ զխոնարհեաց գոյական. ըզքեզ օրհնեմք անտընձ հարցըն մերոց :

Էականցըք հօր ի լուսոյ լոյս ծանգուն որդի, որ արարեր ի պաշտօն փառաց քոյ զհրեղինացըն զօրս. ըզքեզ օրհն :

Ի հօրե բըղխումն փառակից որդւոյ հոգիւ անեղ, որ ըստեղծեր ի յոգիս կատարեալ զհոգեղինանցըն դասս. ըզքեզ օրհն :

Ըզտեր օրհնեցեմք բարձր անրա՞րէք ըզնս յաւիտեան :

հր
Գ

Գ

Երկնային զըւարթունք հրեշտակք եւ հրեշտակապետք, վերին պետութիւնք, բարձր անմահութեան ըզհայրն երկնաւոր:

Անմարմնոց բազմութիւնք իշխանութիւնք, զօրութիւնք, անմահ տէրութիւնք, բարձր անմահութեան ըզքրիստոս թագաւորն:

Վեցութեան սերօղէք քառանկերպեան քերթէք, աթոռք անեղին, բարձր անմահութեան ըզհորին ճշմարիտ:

Այս եւ կոյս անպիտին քրիստոսի, որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. քեզ երանեն ամենայն անդին:

Մաքուր անպաշտ եւ հարսն երկնից մարիամ, տաճար եւ նթաւ աստուծոյ բանին. քեզ երա:

Փեւ հաճեցան իմանալէն ընդ հոգեղէնքս, եւ քեւ մերձեցաք ի փայտըն կենաց. քեզ երա:

Որ ի հրեղէն զօրաց երկնից փառաբանիս աստըւած, որով զերկնային աննապական աստուածային ըզնորհս հեղէր յորդիս անգամայ. անպաշտօք սոցա ողորմեա՛ մեզ աստըւած:

Երեւելով հոգեղնացս անհիւթակներն ի ձեւ մարմնոց, որք եւ ծանուցին մարգարէիցն ըզխորհուրդ քո գալլատեանդ բազմապատիկ տեսեալք ծրինակելով. անշահօք սո:

Անճառելի տնօրէնութեանդ քո անետաքերք անաքեցան գաբրիէլ եւ միքայէլ, անմարմնական դասութիւնք յերկրի սպասաւորելով. անշահ:

Անմահ անբայի՛հն անսրուհատ աթոռք, բազմաշեմ, քերթէք,

սրբաւանց ձայնիւ սրտիւք, անանջն յերկրի՛հն քահանայապետք. բարեխօս լերուք ան տէ՛ր փանեկեղեցոյ:

Բարձրելոյն փառա՛ց բարձող տէրութիւնք, անյաղթելի՛ զօրութիւնք, վեհագոյն իշխանութիւնք, երկրորդին դասա՛ւ քահանայապետք. բարե:

Գերագոյն երե՛հն պետութիւնք վերին, հրեշտակապետք երկնաւորք, հրեշտակաց զնուորութիւնք, երրորդի՛ յերկրի՛հն քահանայապետք. ձեզ համաճայնեալ երգե՛մք ըզփառս ի՛ բարձունս:

Երկնաւոր հօտ ընտրեալ. զոր հովիւնք քաջ թողեալ յերկրի՛հն, եւ եկեալ ի խընդի՛ր մեզ մոլորե՛լոցս. որով լըցեալ զթիւ հարկւորոցդ, անոր ուրախութիւն ի յերկրի՛հն երկնաւորացդ. անպաշեմք ըզձե՛զ բարեխօս լերուք ան տէ՛ր փանք քառութեան մեղա՛ց մե՛րոց:

Տեսանա՛լք անտեսին, խորհրդանք խորոցն աստուծոյ. որք իջեալք ընդ միածնին տպասնորէ՛ տնօրէնութեանն, ի ծննդեանն աւետաւորք հովուացն, եւ կանանցն իւղաբերից կենաց քարոզք ըզկենդանւոյն. անպաշեմք ըզձե՛զ բարեխօս լե:

Պահապա՛նք անխաբհի, բանակըք տեսնն շուրջ զերկրի՛ւղանո՛վք. բարեկամք ազգի՛ մարդկան, միջնորդք մահու եւ յարութեան, միքայէլ եւ գաբրիէլ՛ մե՛ծք. որք կայք միշտ անաջի ամենասուրբ երրորդութեանն. անպաշեմք ըզ:

մեծ

ողոր
գէ

մեծ
ողոր
գէ

տեղ

ճշ-
դի

Այսօր ուրախացեալ սո՛ւրբ ե-
կեղեցի՝ քրիստոսի, տօ՛նէ խըն-
դովթեամբ զտօն վերինն երո՛ւ-
սանքմի. սըրբասաց ձայնիւ փա-
ռանորելով ըզքրիստոս:

Այսօր համաձայնեալ որդիք սի-
ռվի՝ երկրայնոյ, տօ՛նիւ զուարճա-
նան որդւոց անդրանկաց վերի՞ն
սիռվի. սըր:

Այսօր դասք անմարմնոցն երգս
առեալ պարեա՛ն ընդ մարդկան,
զերգբա հոգեւորս յանմահ փե-
սայի՛ն յառազանստ. սըր:

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ

օրհ-
գէ

ԱՅՍՈՐ սըրբոց հայրամպետացն
Ժողովեալք ՚ի միասին եգի՛ն
հաստատութեամբ ըզհիմունքս հա-
ւատոյ, ՚ի վերայ հիման առաքելոց
եւ մարգարեից:

Այսօր ըզբանն ՚ի սկըբանէ քա-
րոցեցին սո՛ւրբ հայրապետքն, յա-
ռաջ քան զյաւիտեանս ՚ի հօրէ
ծընողն անձառ, արարիչ գոյով
յաւիտեանց ընդ հօր Էակից հո-
գւոյն:

Այսօր զհոգին ճըշմարտութեան
զանանեցին սո՛ւրբ հայրապետքն,
ծափովն առ ՚ի հօրէ յառաջ բըղ-
խեալ անհատաբար, ընդ նըմին
յաւէտ մըշտընջենաւոր փառա-
կից որդւոյ:

Ժողովեալ սո՛ւրբ հայրապետքն
հրաւիրմամբ հոգւոյն սրբոյ, վե-
րըստին հաստատեցին զառաքելա-

կան քարոզութիւնն, ՚ի վերայ վի-
մի հաւանոյ հիման սո՛ւրբ եկե-
ղեցւոյ:

Այսօր տօնե՛կ եկեղեցի՝ ուրա-
խութեամբ ըզյիշատակ սըրբոյն
գրիգորի. որով լուսանորեալ պայ-
ծանցաւ վայեղանպէս ՚ի հան-
դերձս յոսկեհոռոս զարդարեալ
եւ պըսակեալ. օրհնեցէք ման-
կո՛ւնք զքրիստոս Թագանորն:

Այսօր ցընծա՛ն նորածնեալ որ-
դիք լուսոյ յիշատակաւ սո՛ւրբ լու-
սանորչին. որով հրաւիրեցան ՚ի
հարսանիսն անապական, մըտա-
նել ընդ փեսային երկնաւորի ՚ի
յառազանստըն լուսեղէն. օրհ:

Այսօր քահանայք հոգեւոր պա-
տարագին ըսպասաւորք վերապա-
տուէն ըզբահանայանպետըն սո՛ւրբ.
որով երկնայնոց քահանայութեան
ցըն հաղորդեալք. յոր վերա-
փոխեալ այսօր մըտանէ՛ ՚ի սըրբու-
թիւն սըրբոց միշտ բարեխօսել ան-
տէ՛ր վասըն մեր. օրհ:

Այսօր զուարճացեալ տօնե՛ն
երկնայի՛նքն ընդ մարդկան, պա-
րակից եղեալ փըրկութեան մե-
րոյ. քանզի յայտնեցաւ մեզ հո-
գեւոր գանձըն լուսոյ, արեւե-
լեան արեգականըն ճանապարհ
սո՛ւրբըն ներսէս. բարեխօսու-
թեամբ սորա տէ՛ւմ՝ ըզպարգեւեալ
զխաղանդութիւն հայրատանեալց
աշխարհի:

Այսօր վերըստին նորոգեցաւ քա-
հանայակա՛ն գաւազանն, գե-
ղեցկանպէս ծաղկեալ պայծառու-
թեամբ. քանզի շնորհեցաւ հո-
վելըն քաջ բանաւոր հօտի, յար-
մանոյ լուսանորչին բողոք բու-

դի

նեք

սեակ սողորբն ներսէս. բարեխօս
սութեամբ սորա՛ տէ՛մա՛ր հաս-
տատեա՛ն զիշխանութիւն հայրա-
պետական՝ն անթողոյ:

Այսօր մեծանպէս իանօք ցընծոյ
թագանորական՝ն գաւազանն ընդ
հաշտութեան սիրոյ սողորբ հայ-
րապետին. քանզի եհաս ՚ի յօգ-
նութիւն օրինադրողն թագանո-
րաց. մարտակից զինուորական դա-
սուն սողորբն ներսէս. բարեխօսու-
թեամբ սորա՛ տէ՛մա՛ր բարձրացո՛
զիշխանութիւն թագանորական՝ն
անթողոյ:

Հայրապետ սողորբ եւ անբիծ
եւ ընտրեալ յորովայնէ. սքանչե-
լագործ վըկայ եւ պարծանք անգի-
մարդկան. առ քրիստոս բարեխօ-
սեա՛ն վասն մեր քո սօնողացս:

Հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի.
լուսաւորիչ տիեզերաց սիւն լու-
սոյ կանգնեալ ՚ի մէջ եկեղեցւոյ.

առ քրիստոս բարե՛:

Հաստատութիւն հաւասոյ պը-
սակ ՚ի գլուխ եկեղեցւոյ. պայ-
ծառ քնորդ տիեզերաց եւ պար-
ծանք անգի՛ մարդկան. առ քրիս-
տոս բարե՛:

Ի տաճարի քում սրբութեան եր-
կըրպագեմք քո նշխարաց. փառա-
ւորեմք զօր յիշատակի՛ կատարման
քո հանգըստեան. առ քրիստոս
բարեխօսեա՛ն վասն մեր քո սօնո-
ղացս:

Ձանմարմնոցն ըզմաբրո՛թիւն-
սըն մարմնակա՛ն կըրբւք տարեալ
՚ի յանձինս իւրեանց քաջ եւ յաղ-
թող երանեալ սողորբ հայրապետք.
սոցա բարեխօսութեամբ ողո՛ւրմեա
մեզ անսրւած:

Շընորհանդերգ եւ պայծառ առա-
քինութեամբ հերբեջին զիշ-
խանն անօրէն իւրեան գործակ-
ցօք ճըգնող հայրապետք. սոցա:

Հրեշտակք երկնից փափագին հան-
դիսի կատարման սոցա. որք ՚ի մա-
հուն իւրեանց կենդանացան ե-
լին ՚ի կամարն երկնից, խանեցան
՚ի գոհեղս զըւարթնոցն. սոցա բա-
րեխօսու:

Որ ՚ի թեւք թեթեւս աննիւթ
սաւառնեալ եւ հրացայտըք սե-
րովբեից վերանըստեալ տեսչու-
թեամբ խնամես զարարածս. հո-
գի՛ւրդ սո՛ւրբ օրհնեալ ես յա-
րարածոց քոց:

Որ սքանչելապայծառ հրաշալի
ձայնիւ ընդ հօր եւ ընդ որդոյ
միշտ փառաբանիս, եւ քնդցրու-
թեամբ հայիս յարարածս. հո-
գի՛ւրդ սո՛ւրբ օրհն:

Այսօր աստուածային տեսչու-
թեամբ ՚ի վերնասողունն հընչեալ
հոլմաճայն հընչմամբ, եւ զառա-
քեանն անբողբեալ բաշխեցար յա-
րարածս. հոգի՛ւրդ սո՛ւրբ օր-
հնեալ ես յարարածոց քոց:

Արարչագո՛րծ անսրւած, զա-
րարածքս քո մի անտէս աններ-
այլ զըթա ՚ի նշնեցեալսն մեր,
եւ հանգո՛ ընդ սողորբն քո ՚ի խո-
րան քում սի՛րողաց:

Արարչակի՛ց հօր որդի, ՚ի միւս-
անգամ քո գալլստեանն անդա-
տապարտ պահեա ըզնըն:

Ահնդանարա՛ր սողորբ հոգի. յոր-
ժամ նորոգես զերես երկրի նո-
րափետուր զարդարեա ըզնըն:

Սողորբ զաստուածածինն օր-
հնութեամբ մեծացողացանեմք

հոգ

հան

ամ

Ա՛ւե՛մ տաւոր հրեշտան անե՛տա՛ւ
րանէր ըզձընեա՛նք փըրկի՛նն 'ի սըր-
բոյ կոսէն :

Ա՛սե՛մ ուրախ լեր բերկրեալդ . քան
զի՛ տէ՛ր տերանց է՛ ընդ քեզ :

Այսօր ուրախացեալ ցընծան
երկրնի՛ց բազմութիւնքն 'ի նաւա՛ւ
կատին սո՛ւրբ եկեղեցւոյ . քանզի
շնորհեցաւ մեզ քանանայապետ
յաւիտենից 'ի լուսաւորել զկա՛ւ
թողղիկէ սո՛ւրբ զեկեղեցի . փա՛նք
գալլատեան քո տէր :

Այսօր սին լուսոյ հովանի՛ եղե՛ւ
ըմբե՛ղ 'ի բարձանց . քանզի թագա՛ւ
ւորն երկնաւոր եկաւորի՛ 'ի սո՛ւրբ
եկեղեցի . եւ զօ՛րք հրեշտակաց
ծաւայեալ տօնե՛նն ընդ մարդկան .
փա՛նք գալլատեան քո տէր :

Այսօր քանանայապետ ճըշմարիտ
աստուածային օրինօ՛քըն պա՛աւ
ուեալ կանգնէ՛ զքանանկին սե՛ւ
զա՛ն խաչին , արժանապէս պատա՛ւ
րագեալ բաշխէ զմարմին եւ զա՛ւ
րիւնըն տեառն , մաքրապէս մեր
ձեցարուք փըրկեալք նա՛ր ժո՛ւ
ղովուրդք . եւ հայցեցէ՛ք 'ի քրիս՛ւ
տոսէ զի շնորհեցէ՛ ըզսա՛ մե՛զ
ընդ երկայն աւո՛րս :

Փառք քոք եւ որդայ եւ հոգւոյն օրոյ :

Ո՛րք զինու հոգւոյն սրբոյ անրա՛ւ
բար պատերազմեալք , վանեցին
զընդգիմամարտ մոլորութիւն հեր-
ձուածողացն , որպէս հովիւ՛ւք քաջք
հերքեցին ըզգայլսն 'ի հօտէ՛ գառանց :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեալս յախտեմից :

Եւ ըզհաւատքս ճըշմարիտս
սո՛ւրբ երրորդութեանն , ընդհա՛ւ
նո՛ւր քարոզեցին յեկեղեցիս ուղ-
ղափառաց . հաւատա՛լ 'ի հայր եւ
յորդի եւ յամենասուրբ հոգի :

Ո՛ր երի յառաջ քան զյա՛ւի-
տեանս անըսկիզբն որդի . 'ի յեր-
կնից կամաւ հօր խնէր 'ի փըրկո՛ւ-
թիւն աշխարհի . օրհնեալ ես տէր
աստը՛ւած հայրցն մերոյ :

Ո՛ր զանճառելի ծածկեալ խոր-
հուրդ անպարագիւր աստուածու-
թեանդ . հայրսն եկեղեցւոյ ցու-
ցեր 'ի ձեռն սուրբ հայրապե-
տացն . օրհնեալ ես տէր աստը՛ւած
հայրցն մերոյ :

Ո՛ր խմանալի աստուածային ծագ-
մամբ 'ի շնորհաց հոգւոյդ լըցեալք ,
լըցին ըզտիեղերս հաւատով եր-
րորդութեանդ . օրհնեալ ես տէր
աստը՛ւած հայր :

Ը՛ղտէր օրհնեցէ՛ք եւ բարձր ա՛ւ
րարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան :

Եկայք լուսաւորեալ ժողովուրդք
հեթանոսաց 'ի ձեռն լուսափայլ
բըղխման յորդառանտ վըտակաց
բանի երանելի հայրապետացն . օր-
հնեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք ըզ-
հայրն երկնաւոր :

Ո՛րք զանհասանելի տնօրէ՛նու-
թիւն ներգործեալ բանին յաշ-
խարհ , ծանոցին տիեզերաց ան-
հաս գլղով արարածոց . օրհնեցէ՛ք
եւ բարձր արարէ՛ք զքրիստոն թա՛ւ
գաւորն :

Ո՛րք հրաշալի զօրութեամբ հո՛ւ
գւոյն սրբոյ ըզխաւանդն անվի-
տութեան յաշխարհէ փարստե-
ցին . եւ ուղիղ հաւատոյ հիմամբ
հաստատեցին զեկեղեցի . քահա՛ւ
նայք եւ պաշտօնեայք օրհնեցէ՛ք
եւ բարձր արարէ՛ք սո՛ւրբ զհոգին
ճըշմարտութեան :

Ա՛ստուածածին երկնային գո՛ւռն
աստուածային ձայնին անետա՛ւ

հր
գ

դ

մեծ

րանէր հրեշտակն. ուրախ լեր բեր-
կրեալդ տէր ընդ քեզ:

Ի՛ք քերովէս բազմեալ ընդ հօր աւ-
նապականաբար բնակիլ հաճեցան
ի քում յորովայնի. ու:

Ար բոցեղէն սրովէիւք շրջափա-
կեալ պահել, այսօր ՚ի մէջ մարդ-
կան ՚ի գիրկըս հողեղնի յայտ-
նեալ. ու:

Ա՛ստուածային ճառագայթ ուր
ի՛ հօրէ մեզ ծագեցաւ, եւ լու-
սովդ քո լըցեր ըզտիեզերս ՚ի ձեւ
ռնն սուրբ հայրապետացն. աղօ-
թիւք սոցա քրիստոսն սղորմեալ մեզ:

Արք անբաժանելի ըզմիութիւն
երրորդութեանդ ընդհանոր քա-
րողեցին ուղղափառ դաւանու-
թեամբ. աղօթիւք սո:

Եւ զանճառելի տնօրէնութեա-
նըդ քս խորհուրդ սուսեցին ազ-
գի՛ մարդկան գերագոյն քան ըզ-
բնութիւնս. աղօթիւք սո:

Հափառեցա՛լք ընդ երկնայն-
նոցն այսօր տօնեմք ըզյիշատակ
սուրբ հայրապետացն, որք զաս-
տուածային անատապէս առնկա-
լեալ շնորհաց բաշխումն, ընդհա-
նոր ծաւակեցին յեկեղեցիս աւ-
դարոց. օրհնեցէք ըզտէ՛ր ընդ ան-
մարմնոցն դասսն:

Արք բանի՛ւ զանճառելի տնօրէ-
նութիւն բանին հօր քարողեցին,
եւ լուսով իմանալեալ զարդարե-
ցին ըզտիեզերս, ՚ի շնորհքս պան-
ծալիս երկնածի՛ր պարգեւացն.
օրհնեցէք ըզ:

Արք անճառելի զէնութիւն բըզ-
խեցեղնն ՚ի հօրէ հոգւոյն սըրբոյ
դաւանեցին, եւ նոյնագոյ բնու-
թեամբ հօր եւ որդւոյ հաւատա-

րեալ, անորի՛շ բաժանմամբ, հա-
մագո՛յ միութեամբ. օրհ:

Ա՛յսօր անպատճառ գերազա-
րեալ փառօք պայծառացաւ սուրբ
էկեղեցի. բարձրածայն հընճամբ
աւետարանչացն սրովն, յառա-
գաստ հրաւիրելով զմանկունս եր-
կնաւոր փեսային. օրհ:

Ա՛յսօր երկնայնոցն ընդ մեզ
տօնախմբելով զյիշատակ սուրբ
վարդապետացն, որք լուսաւորե-
ցին զհաւատոյ մանկո՛ւնս, եւ
ընդ հրեշտակացն դասս վերա-
կարգեցան:

Ա՛յսօր առաքելոց եւ մարգարէի-
ցն դասք տօնակից գոլով գըս-
տէր վերին սիրովն, ՚ի յիշատա-
կի՛ սուրբ վարդապետացն, որք
զմանտոյց նոցին զսորոց յայտնե-
ցին զխորհուրդ:

Ա՛յսօր քահանայք եւ պաշտօնեայք
սուրբ էկեղեցւոյ վերապատուեն
զյիշատակ սուրբ վարդապետացն,
որովք զարդարեցան երկնային շնոր-
հօ՛ւքն. երգեն ընդ նոյն զփա-
ռըս յաւիտեան:

Ո՛վ հրաշալի նախահարք միշտ
յաղթողք ՚ի մարտի, որք գոմա-
րեցայք ՚ի նիկիայ գոմար, դա՛սք
երջանիկ գիտողացն էզաբանից,
որք մաքրեցիք զօրոմն անպակա-
նի՛ւն, սահմանեցիք տառքս կա-
նոնականս համաբաժանայն ազանց:

Տե՛սի ես յայնմ ատենի՛, բան ծա-
ղեալ ՚ի հօրէ. դաւանի ծընունդ
եւ ոչ արարած, մի՛շտ համա-
գոյնակից ընդ հօր եւ հոգւոյն,
եւ լուսազարդ բանիւք հերբեալ
զհերձուա՛ծս, նըզովեցին զա-
րիւն եւ զաղանդն իւր պիղծ:

հը
դձ

նի
դձ

Արմատ անիծինց կըրկին ընծիւ-
ղեալ մակեդոն հայհոյիչ, գայլ աւ
պականիչ յարձակեալ. խոհեղսու
ղէր զընտիրան 'ի հօտէ գառանց.
Եւ գահալէթ ցընդամմբ խարդաւ
ւանեալ 'ի վեհաճն. նըզովեցին
զմակեդոն ըզհայհոյիչ լեզուն:

Եւս 'ի յեզմանալ հանդիսին հեր-
բեցին զչար հերձուածսն, եւ գաւ
ւանեցին սո՛ւրբ զհոգին եհլոզ
'ի հօրէ՞ Էակից որդւոյ, եւ կեհն
դանարար ազանց բոլորեցսւնց.
նըզովեցին զմակեդոն զհայհոյիչ
լեզուն:

Բանըն թանձրանայ 'ի մարմնի՞,
մարմնանայ անմարմինն. միացեալ
բնութեամբ 'ի յերկուց, ահա՛ իս-
տակրեալ 'ի վերայ քառաթեւ իսա-
չին, եւ վերառեալ 'ի թաղմանե-
անապակա՞ն. նըզովեցին ըզ-
նեստոր եւ զաղանդն իւր պիղծ:

Ի սո՛ւրբ երրորդութեանէն ծաւ-
նեաք ըզտէր մեր յիսուս քրիս-
տոս ըզլա՛նն աստուած, որ 'ի ծոցոյ
հօր յառաջ քան զյաւիտեանս
որդի. փառաւորեա՛մք որ եկիր 'ի
փրկել զարարածս քո:

Անճառ տնօրէնութեամբ 'ի միշտ
կուսէն զանիծիցըն բարձէր ըզգաւ
տապարտութիւն. եւ կամանոր
խաչելութեամբ քո տէր կեանքս
չնորհեցեր անոխակալ փրկիչ. աւ
ռանե՞լ վերօրհնեմք եւ երկր-
պագեմք, որ ուրախութիւնդ ես
երկնի եւ երկրի քրիստոս թագաւոր:

Ապաւինիմք 'ի քո բարեխօսու-
թիւնդ աստուածածին մարիամ,
մայր տեանն եւ կոյս սո՛ւրբ, հարսն
երկնից եւ դո՛ւռն կընքեալ, զոր
մարգարէն ետես:

Ճառագայթ եւ կերպարան է-
ութեան հօր բանդ աստուած.
ըզբե՞հ զբարեբանեմք ասելով
փառք 'ի բարձունս աստուծոյ:

Ո՛ր միացար 'ի մարմնի անճառաւ
պէս ճընարիտդ աստուած. ըզ-
բե՞հ զբարեբա:

Ո՛ր զանիծիցըն բարձէր ըզգաւ
տապարտութիւն քրիստոս աստուած.
ըզբե՞հ զբարեբա:

Այսօր որ էն 'ի յերկինս բան
եւ ծնունդ հօր միածին, ըզմա՛ծ-
կեալն 'ի յէից խորհուրդ յայտ-
նեաց աշակերտացն, ծառայի՛ ըզ-
կերպարանըն ծածկելով աստուա՛ն
ծութեամբն:

Այսօր հընչեաց յառաքեալսըն
հայրական բարբառ յերկնից, ասե-
ղա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հա՛-
ճեցայ. որ ըզնութիւնն աստ-
ուածային կերպիւ ծածկեալ ծաւ-
ռայական:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայրս քո:

Այսօր վիմի՛ն հաւատոյ յայտնեալ
զխորհուրդ երրորդութեանն, եր-
բակի՛ յօրինմամբ տաղաւարացըն
խորհրդոյ. որում ըզմեղ մաքրես-
ցես լինել տաճար երրորդու-
թեանն:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանս:

Աղբերանցուցես 'ի մեզ ըզչնորհս
քո զողորմութեան. տէր աստուած
խոստովանեցողք հաւատով սո՛ւրբ
զերրորդութիւնդ, զհայր եւ զոր-
դի եւ ըզսո՛ւրբ զհոգիդ յաւի-
տեանս ամէն:

Կ Ա Ն Ո Ն

ԳԻՒՏԻ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՆՇԻԱՐԱՑ

ՍՐԲՈՑ ՀՕՐՆ ՄԵՐՈՑ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱԽՈՐԶԻ

ԾԵՆ
ԳԿ

Լ ԵՐԻՒՆՔ ամենայն այսօր ցրեւ ծայէք ընդ մեծապայծառ փառսն սեպուհայ գերազանց լեւրինն . քանզի 'ի նմա բնակեցաւ սո՛ւրբն գրիգորիոս սիւն լուսոյ հայաստանեայց սուրբ եկեղեցւոյ . որով ցընծայ 'ի փառս վերնոյն սիւնին :

Ո՛ր առաւել խորին խորհրդով խընդայ քան զարարատեանքն բարձր մասիս . քանզի 'ի նմա հանգեաւ սո՛ւրբն գրիգորիոս տապանն ապրեցուցին 'ի հոսանսց մեղաց հաշատան ազանց . որով փըրկմբ միշտ 'ի ջուրց հոսանաց :

Գեղապանձ լուսով բերկրեալ զուարճանայ լեառն սեպուհայ հանգոյն սինայի . յորում եկաց կանաւն ամպեղէն սուրբն գրիգորիոս գերահրաշ լուսով զարգարեալ նրման մովսէսի . որով փայլին երեսք ջնորհօք սուրբ հոգւոյն :

Զօրօք հրեղինաց պարփակեալ պահի լեառն հանգընտեան սրբոյն գրիգորի տեսլեամբ կարմեղայ . զորն պարսպեն կանթն կենդանի մաքրափայլ աղօթք սո՛ւրբ լուսաւորչին հօրն հոգեւոր . զոր առ տէր ո՛ւնիմբ միշտ բարեխօս :

Համանմանալ ամովսածնին եւսայեայ կարծակնամաքուր սո՛ւրբ

մարգարէին տէր գրիգորիոս . վեց թեւեան սրովբէից կիզէ կենդանեաց եղեւ տեսանող հոգւով կենդանին . զանդընդախոր ըզձորն երկնից կամար յօրինեաց :

Շնորհաբաշխ աջոյն յիսուսի պատուեցաւ լեառն սեպուհայ 'ի տիպ սանիրայ եւ ահերմոնի . յորմէ բըղխեաց աղբւրն լուսոյ ջուրս բարեհամա եւ վըտակա յորդախաւ զայց հոսանօք . որով ցընծայ երկիրս 'ի բերս արմըտեայ :

Մեղեամբ սուրբ կուսին յայրն բեթղէհէմ յորդորեցան զիստերն եւայի լինել կուսով թեամբ 'ի մայր քրիստոսի . յորում ծագեաց խորհուրդն պայծառ յերկնանքման լեւրին 'ի յայրն մանեայ մաքրական վարուք . որով սրբեմբ միշտ 'ի յաղտոյ մեղաց :

Խորհուրդ խաչելոյն գերահրաշ տեղոյն գողգոթայ ծածկապէս 'ի սմին լեւրին տեսանի . զէնն արքայական սպանմանն գործի կենաց արքային 'ի կէնաց գործիս նուրեալ . որով փըրկեաց ըզմեզ յաւիտենից մահուանէ :

Զխորհուրդ սեպուհայ սեպահան փառաց հոգւովն սրբով մարգարէին ծանուցեալ . զոր եւ հարցանէր զխորանն աստուծոյ եւ ըզլեան ուրն տեառն թէ ո՛վ բնակիցէ . զոր եւ տեսաք առ սո՛ւրբն գրիգոր կանաբեալ :

Առաքեալ 'ի մեզ տէր ըզբաւ զում գրթով թեան քո զօղորմոթիւն , բարեխօսով թեամբ սրբոյ նախալըկային քո եւ ողորմեա :

Ո՛րում զերկայինն բացեր ըզդունն , ցուցանելով զանճառելի

— 104 —

խորհուրդ . սորին աղանձօք խը-
նայեա 'ի մեզ տէր եւ ողոր :

Ո՛ր անդժանուէր հայցմամբ ըզ-
թողնութիւն խընդրելով 'ի քէն
անօրէն ըսպանողաց իւրոց . սորին
աղանձօք խընայեա 'ի մեզ տէր
եւ ողոր :

Այսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ
անամրմնոցն դասակցեալ , տօնե-
լով զյիշատակս քո տէր սուրբ
ներսէս . որ 'ի հոգւոյն սրբոյ ա-
ղանանկերպ իջմամբ վըկայեցար .
բարեխօսեա՛ առ քրիստոս վասն
անձանց մերոց :

Քահանայսնպետ ընտրեալ արժա-
նապէս շնորհօք հոգւոյն բաշխե-
ցեալ զփրկական մարմին եւ
զանձնըն տեսնու . յորում հրե-
ղէն սիւն 'ի յերկնից իջեալ . բարե-
խօսեա՛ առ քրիս :

Արդ անշէմբ ըզքեզ լուսառն-
րիչ հոգւոց մերոց նըմանեալ
մովսէսի՛ նախամարգարէին մեծի ,
լուսափայլեալ զիմօք աստուածա՛
հրաշ տեսեալմբ . բարեխօսեա՛ առ
քրիստոս վասն անձանց մերոց :

Ուրախացան զօրք երկնից ընդ
քո՛ մեծի ճըգնութեան . որ 'ի
մարմնի կառուցար նրման վերին
զըւարթնոցն . ըզքեա՛ զ ունիմբ բա-
րեխօս առ հայր յերկինս վասն մեր :

Բըղխմամբ քո՛ սուրբ անտանուաց
կեննագործեր ըզմեռեալս , նրման
փըրկին յիսուսի՛ կեննագործողին
զանգարու . ըզքեա՛ զ ու :

Այլ մեք ձայնիւ ցընծութեամբ
տօնեմք զքո՛ սուրբ զյիշատակս ,
պատուեալ վըկայ քրիստոսի՛ սուրբ
հայրապետը յակոբ . ըզքեա՛ զ ու-
նիմբ բարե :

Յանձն աներ զչարչարանս յասըն
նոյեան տանգանին . 'ի հրեշտակէն
ընկալար զփայտ փըրկութեան ան-
խարհի . ըզքեա՛ զ ու :

Այսօր զանյաղթելի մարտիրո՛-
սացն , եկեղեցի՛ տօնե ըզյիշատակ
ճըգնութեան , որք 'ի սեբաստիա՛
պատերազմեալք ընդ թըշնամոյն
յաղթեցին քաջութեամբ . սոցին ա-
ղանձօք քրիստոս խընայեա՛ 'ի մեզ :

Այսօր անտանելի չարչարանօք
նահատակեալք 'ի լըճին սառու-
ցելոյ երանելի քառասունքն . որք
'ի բարձանց անձառելի ճառագայ-
թիցն նըշողիւք տանպցեալք լի-
նեին . որ իջէր 'ի մէջ սրբոց քոց
քրիստոս խընայ :

Այսօր 'ի լուամի աստուածային եր-
գոյն անցանէին ընդ ջուր , մա-
քրեալք ոյպէս զուկի՛ փորձելով 'ի
հուր . եւ համբարձեալք 'ի յեր-
կնային զինուորութիւնսն դասե-
լով ընդ անմարմին զըւարթնան .
որ ես փառաւորեալ 'ի մէջ սրբոց
քոց քրիստոս խընայ :

Այսօր ցընծան դասք առաքե-
լոցն զանլիստեմբ հոգւոյն աստու-
ծոյ . զոր մըխիթարեաց փոխանակ
բանին մարմնացելոյ եղեալ ընդ
նոսա . փառըս տացուք նըմա՛ սըր-
բասաց ձայնիւ :

Այսօր բըղխեաց ջուր կենդանի
յերուսաղէմ յորմէ լըցան գետք
աստուածայինք . եւ ընթացեալ ար-
բուցին տիեզերաց զբառանլիտանկ
անղբիւրն եդեմայ . փառըս տա :

Այսօր ցօղով իմանալեալ յամպոց
հոգւոյն զուարթացան բոյսք եկե-
ղեցւոյ . պարարտացան դանշտք ար-
դարութեամբ եւ գեղեցկացան ա-

նէր

մեր

քո

հոգ

հան

նապատք մաքուր կուտութեամբ .
փառքս տա :

Եսաւըն վիմաձին անդիւր յոր-
դառանտ . բարունակ ծանկեան անգի-
վայելուչ սրովքէ՛ հողեղէն . բա՛ն
բունեոյ բանին տուն տնօրէնու-
թեան տաղաւար հողեղն . ան
ծընեանն ի՛ քէն միշտ բարեխօսեա՛
անդադար հայցմամբ . շնորհել
զթողութիւն մեր նընջեցելոցն :

Փանկոթեան գրախտին բացող
բանալի . քրիստոսի բարձող նըմա՛
նող երկնից . սաղոմոս ոսկեղէն լի մա՛
նա՛նայր . գաւաղան ծանկեան յար-
մատոյն յեսսեայ տաճար լուսոյ
մայր . ան ծընեանն ի՛ քէն միշտ բա՛ն
բեխօսեա՛ անդադար հայցմամբ .
շնորհել զթողութիւն մեր նըն :

Յօղ քաղցրածաւալ ցանկալի զը-
ւարթնոցն . նիւթեղէն սրովքէ՛ գեղ
մարգարտափայլ հիմն եկեղեցւոյ .
մաքուր անգանի անպ հովանաւոր
սուրբ կոյս մարիամ . ան ծընեանն ի՛ :

Ա՛մէնազոյելի եւ քան զերկի՛-
նրս բարձրագոյն , որ զանհա՛սա՛ն
նելի ըզտէրն յորովայնի քում կրե-
ցեր , եւ ցընծութիւն անխարհի
ծընար . վասն որոյ ամենեքեանն ըզ-
քեզ միշտ մեծանցուցանեմք :

Ա՛մէնապայծառ բերկրեալ միշտ
կոյս , որ զանբա՛ւելի ըզբանն ան-
ճանաբար յըղացար , եւ ըզմար-
մնացեալն անտուան ծընանելով ի՛
քէն . վասն որոյ ան :

Ի լեռնէ՛ վէմն անանց ձեռին հա՛-
տեալ դանիւ՛ գողչակեաց զան-
սերմն ըզծընունդ քո հարսն եր-
կնաւոր , մայր եւ յետ ծնեղեանն
մնալով կոյս . վասն որոյ ամենե-
քեան ըզքեզ միշտ մեծանցու :

խաչ

Յանթող եւ զնոր օրհնութիւն
միշտ ի՛ բարձունս երգեսցուք թա՛-
գա՛ւորին քրիստոսի հաւատա-
ցեալ ժողովուրդք :

Ո՛ր եկն ի՛ լուսաւորել զընտրեալ
սուրբ գեղեղեցի . եւ պը՛սակեաց
սուրբ խաչիւն . նըմա՛ ըզփառս եր-
գեսցուք :

Ա՛յսօր եւ մեք տօնեսցուք զնա-
ւանատիս սուրբ խաչին . եւ փը՛ր-
կողին մատոնացուք փառք եւ պա-
տիւ յաւիտեանն :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգւոյն քրոյ :

Ա՛նբիծըն վարուք արդարն հո-
գւոյ , բանիւ ճըշմարիտ եւ սուր-
բն սրբով տէր գրիգորիոս . ո՛ւ
լում ցանկացան զօրքն սրովքեց
բերանք հրեղէնք յերկնից յերկիր
խոնարհեալ ի՛ տէս մարմնով ճըզ-
նողին . որ եւ պատիւ տեղոյն
անուամբն կոչի :

Այծմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց :

Հովութիւն հրակողն ճըշմարիտ եւ
քա՛ջ հովութիւն պատկերի հովութիւն
եղեն հետեւողք . զոր ամփոփե-
ցին զմարմինն մաքուր մերձ ի
յոյրն մանեայ մեղ գեղ անտից
մաքութեան . որով սրբիմք հո-
գւով ի՛ թուկից վիշապին :

Ո՛ր անաքեցեր ըզբերել եւ
զհաւատարիմ քո պաշտօնեայն ըզ-
սուրբ գրիգոր . եւ ի ձեռն նորա՛
լուսաւորեցեր ըզհայաստան աշ-
խարհս . ըզքեզ միշտ օրհնեմք ան-
տուան հարցն մերոց :

Ո՛ր ետուր համբերութիւն անտա-
նելի չարչարանաց սրբոյն գրիգո-
րի . եւ նորին ժուժկալութեամբն
լուսաւորեցեր ըզհայաստան աշ-
խարհս . ըզքեզ միշտ :

հր
բձ

ած

Ո՛ր նորին տուրք անօթիւք բարձեր զխաւար կռապաշտութեան ՚ի հայնաստան աշխարհէ, եւ արաւրեր երկընդապուս ամենասո՛ւրբ երարողութեանդ. ըզբե՛զ միշտ օրհնէմք անսորւած հար:

Ըզտեր օրհնեցէք, եւ բարձր արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ա՛րդ եկայք հաւատացեալք եւ կոչեցեալք յորդէգրութիւն սրբբոյն գրիգորի. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զանսորւածն ամենեցուն:

Յընծութեամբ տօնեսցուք ըզյիշատակ հայրապետին մերոյ, եւ ընդ նրմին գովեցէք, եւ բարձր արարէք ըզթագաւորն մեր քրիստոս:

Քանհայք եւ պաշտօնեայք հոգեւորանիւն հընչամբ գովեցէ՛ք ընդ սրբոյ հայրապետին. եւ բարձր արարէք սուրբ զհոգին ճըշմարտութեան:

Ըզկուսութիւնըդ քո՛ անսուածա՛նքն անարատ. զոր ոչ բոցակիւզեաց հո՛ւր աստուածութեանն, մեծացոցանեմք:

Ո՛ր յարգանդի՛ քո՛ւմ անապակաւ նաբար բնակեցուն քրիստոս անսուած եւ վըրկիչ անձանց մերոց, մեծացոցանեմք:

Ա՛նհասանելի տէրունակն յայտնութիւնն աշխարհի՛ ծագեցաւ. անմատոյց լուսոյն երկընդապեցողք:

Թիւնս իմ. Բարեխօսութեամբ քահանայապետին քո եւ վընային, կեցո ըզմեզ բազումողորմ:

Ազաշանօք սրբոյն գրիգորի լուր մեզ, որ միայնդ էս բազումողորմ:

Նորին անօթիւք որով ուսաք ճանապարհ կենաց, քաւեա տէր ըզյանցանքս մեր:

Ա՛ռանորդ հաւատոյ եւ լուսաւորիչ անձանց մերոց տէր սուրբ գրիգոր. եկայք հաւատացեալք ՚ի ձեռն նորա հանցուք անսուծոյ գոհութիւն:

Մեծ խոստովանողն քրիստոսի, եւ ըզչարարանքս յանձն առող վասն մեր տէր սուրբ գրիգոր. եկայք լուսաւորեալք ՚ի ձե:

Քանայապետ անսուծոյ եւ պատմող աստուածային օրինաց, տէր սուրբ գրիգոր. եկայք աշակերտեալք ընդ նրմա՛ երգեսցուք փառք ՚ի բարձունս անսուծոյ:

Հրաշափառ անսուած եւ միշտ բարեխնամող. որ յանաջգիտութեամբ ըզվըրկութիւն հայնաստանեայց ըսկընաւորեայ, ՚ի պարթեւական մեղապարտ ազգէն լուսաւորիչ մեզ շարհեցեր. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա վըրկիչ կեցո ըզմեզ այժմ եւ ՚ի քո յանաւոր գոյրատեանն:

Հրաշալի զարմացմամբ երանելին սուրբ գրիգոր զանտանելի՛ ըզչարարանս ՚ի յանձն էաւ, եւ երկէք հընգօք ամօք ՚ի մէջ թուանորանցն բնակեր անդընդային տանջանօքն ՚ի վերնային. վասն որոյ բա:

Հրաշագործ քո՛ բանիւզ եւ մեծ ողորմութեամբ, ելեալ բըժըշկեր ըզհարուածեալսն ՚ի գիւնապոլս աստօնցն. երկընդապուս առնելով զամենեսեան սուրբ երրորդութեանդ, վասն որոյ բա:

Ո՛ր կոչեցար յորդէգրութիւն հօ՛րն երկանորի՛ ով երանելի տէր սուրբ գրիգոր, եւ եղեր վըկա՛յ ճըշմարիտ քրիստոսի անսուծոյ մերոյ. վասն ժողովըրդեանն

Գ

ՄԵԺ

ՊԵ

ԵԼԵ

ՄԵԼ
ԴԵ

քո հայցեալ՝ ի տեաննէ ըզբա՛
ւո՛ւթիւն։

Ո՛ր համբերո՛ւթեամբքդ քո ստա՛
ցա՛ր քեզ ժողովուրդ սեպհա՛
կա՛նս եւ ընտրեալս , եւ նորափե-
տո՛ւր զարդարեցեր ծընընդեամբ
սո՛ւրբ աւանդանին . վա՛ս :

Ո՛ր մոլորելոյս ի խաւարի բա՛
ցե՛ր զգո՛ւռն լուսոյ ճըմարիտ
աստուածգիրտութեան , եւ սրժա-
նաւո՛ւրս արարեր ըզմեզ ժառան-
գորդ լինել կենացն յա՛նտե-
նից . վա՛ս :

ՏԵ
ԳԷ

Հո՞վիւ քաջ բանաւոր հօտի տէր
սո՛ւրբ գրիգոր , հաստատեցեր զհի-
մո՛ւնս եկեղեցւոյ ի հայաստան
երկրի՞ն ի վերայ հիման սո՛ւրբ
անաբեղոյն :

Հո՞վիւ բարի եւ անաջնորդ կե-
նացն յա՛նտենից տէր սո՛ւրբ գրի-
գոր , հաստատեալ զանձինքս մեր
հաւանտով ճըմարտութեա՞ն ի
վերայ հիման սո՛ւրբ եկեղեցւոյ :

Ա՛րդ աղանձմբ ըզքեզ հայր վա՛ր
զանպետ եւ տէր , բարեխօսեալ քրիս-
տոսի անտուծոյ մերո՞յ կեցուցա-
նել զանձինքս մեր :

Կ Ա Ն Ո Ն

ՍՐԲՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ

ԲԱՐՍԷԼԻ , ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԻՒՍԱՑԻՈՑ ,
ՍԵՂԲԵՍՏՐՈՍԻ ԵՒ ԱԲԲԱՑ ԵՓՐԵՄԻ

ՕՐԷ
ԳԷ

Ո՛ր համանմա՛ն մեծին եղիայի
եւ յովհաննո՛ւ մըկրիստոսին
յանապատի բնակեցար հրեշտա-
կակա՛ն վարուք ճըգնեալ . ի փշա-

բեր ոստոյ ծաղիկ վարդից , զանու-
շահոտութիւնն քրիստոսի բու-
րեալ կենաց ի կեանքս փրկելոյն .
ո՞վ երանելի սո՛ւրբ եփրեմ՞ա՛մ ,
ան քրիստոս բարեխօսեալ վա՛սն
քո՞ւ տօնողացս :

Ո՛ր յերկնային վրտանայ հոգւոյն
արբեր զհոսանքս շնորհաց , որ-
պէս ի վերնաստանն դասք առաւ
քե՛լոցն ի հրեղէն լեզուացն , զոր
առատանպէս մատուցեալ ծաւ-
ւալեցեր ընդ տիեզերս յարե՛մն
ոգւոյ ծարմեաց . ո՞վ երանելի
սո՛ւրբ եփ :

Ո՛ր անտուածատո՛ւնկ խմանալի ծա-
ռոյն կենաց ողկոյզն ի քէն պըտ-
ղաբերեցաւ . որով կերակրեցեր եւ
կերակրես միշտ ըզմանկո՛ւնս ե՞կե-
ղեցւոյ , արքայութեանն երկնից
զըպիւր եւ վարդանպետ հին եւ նոր
կտակարանաց . ո՞վ երանելի սո՛ւրբ
եփրեմ՞ա՛մ , ան քրիս :

ԳԷԷ

Ա՛յսօր տօնէ՛կ եկեղեցի՛ ուրա-
խութեամբ ըզյիշատակ սրբոյն
գրիգորի . որով լուսանորեալ պսյ-
ծանացաւ վայելչանպէս ի հան-
դերձքս յոսկեհուռքս զարդարեալ
եւ պըստկեալ . օրհնեցէք մա՛նս
կո՛ւնք զքրիստոս թաղանոյն :

Ա՛յսօր ցընծա՛ն նորածնեալ որ-
դիք լուսոյ յիշատակաւ սո՛ւրբ լու-
սանորչին . որով հրաւիրեցան ի
հարսանիսն անապական , միտա-
նել ընդ փեսային երկնաւորի ի
յառնգանտըն լուսեղէն . օրհ :

Ա՛յսօր քահանայք հոգեւոր պա-
տարագին ըսպասաւորք վերապա-
տուեն ըզքահանայապետն սո՛ւրբ .
որով երկնայնոց քահանայո՛ւթեան
ցըն հաղորդեալք . յոր վերա-

փոխեալ այսօր մըտանէ՛ր ի սրբբու-
թիւն սրբոց միշտ բարեխօսել ան
տէ՛ր վասն մեր . օրհն :

նէր

Այսօր զուարճացեալ տօներն
երկնայի՛նքն ընդ մարդկան , պա-
րակից եղեալ փրկութեան մե-
րոյ . քանզի յայտնեցաւ մեզ հո-
գեւոր գանձըն լուսոյ , արեւե-
լեան արեգականն ճանապարհ
սո՛ւրբն ներսէս . բարեխօսու-
թեամբ սորա տէ՛մմէ՛ր պարգեւեմ
զխաղաղութիւն հայաստանեայց
աշխարհի :

Այսօր վերջստին նորոգեցաւ քա-
հանայակա՛ն գանձանն , գե-
ղեցկապէս ծաղկեալ պայծառու-
թեամբ . քանզի շնորհեցաւ հո-
վիւրն քաջ բանաւոր հօտի , յար-
մատոյ լուսաւորչին բողբոջ բու-
սեալ սո՛ւրբն ներսէս . բարեխօ-
սութեամբ սորա տէ՛մմէ՛ր հաս-
տատեալ զխաանութիւն հայրա՛ն
պետականն աթոռոյ :

Այսօր մեծապէս փառօք ցընծայ
թագաւորակա՛ն գանձանն ընդ
հաշտութեան սիրոյ սո՛ւրբ հայ-
րապետին . քանզի եհաս ՚ի յօգ-
նութիւն օրինադրողն թագաւո-
րաց . մարտակից զինուորական գա-
սուն սո՛ւրբն ներսէս . բարեխօսու-
թեամբ սորա տէ՛մմէ՛ր բարձրացո՛
զըշխանութիւն թագաւորակա՛ն
աթոռոյ :

մէր

Հայրապետ սո՛ւրբ եւ անբիծ
եւ ընտրեալ յորովայնէ . սքանչե-
լագործ վրկայ եւ պարծանք անգգի
մարդկան . ան քրիստոս բարեխօ-
սեալ վասն մեր քո տօնողաց :

Հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի .
լուսաւորիչ տիեզերաց սիւն լու-

սոյ կանգնեալ ՚ի մէջ եկեղեցւոյ .
ան քրիստոս բարե :

Հաստատութիւն հաւատոյ պը-
սակ ՚ի գլուխ եկեղեցւոյ . պայ-
ծառ քարոյ տիեզերաց եւ պար-
ծանք անգգի մարդկան . ան քրիս-
տոս բարե :

Ի տաճարի քում սըրբութեան եր-
կրպագեմք քո նշխարաց . փառա-
ւորեմք զօր յիշատակի կատարման
քո հանգրստեան . ան քրիստոս
բարեխօսեալ վասն մեր քո տօնու-
ղաց :

ուկ

Որք արժանաւորեցայք կոչել յա-
շակերտութիւն առաքելոյն թա՛ն
դէոսի . եւ աստուածային հրով
մաքրութեան , ոսկի փորձեալ գը-
տայք ՚ի բնակարանն հրէշտակաց .
նվ երանելի սո՛ւրբ ոսկեամէ՛նք ,
բարեխօսեցէք առ տէր մաքրել ըզ-
մե՛զ ՚ի մեղաց մերոց :

Որք անհրաժեշտ գաւանդու-
թեամբ քարոզեցիք ըզքրիստոս ՚ի
գրոհն թագուհւոյն , մըկըրտե-
լմէ՛զ ըզքաջ նահատակն ՚ի յա-
կունս եփրատայ ՚ի ծաղկազարդ
վայելչութիւնսն . ով երա :

Որք անպարտելի մնացիք ՚ի հրա-
պուրանաց որդւոյ թագաւորին ,
չարչարեալք վասն քրիստոսի ,
արագապէս խողխողեցայք պստա՛ն
րագ ընդունելի . ով երա :

Արեգակն արդարութեան
քրիստոս ծագեալ յաշխարհ հալա-
ծեաց ըզխաւանն անգիտութեան ,
եւ յետ մահու եւ յարութեան
համբարձաւ ան հայր յորմէ՛
ծագեաց . որ երկրպագի յեր-
կնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ
հօր եւ սո՛ւրբ հոգւոյն . վասն որոյ

հոգ

եւ մե՞ք երկիրպագանեմք հօր
հոգե՞ն՝ եւ ճը՛մարտոն[թեամբ։

Ո՛ր փոխանա՛կ ծոցածի՛ն բանին
որ ե՛լ յերկինս, առաքեցաւ աւեւ
տիբըն հօր ՚ի բարձանց հոգի՛ն ճը՛-
մարտոն[թեան, մըխիթարե՛լ զորս
յադամայ տրտմեցելոյ եւ հրա՛-
զինե՛լ զընտրեալ դասս առաքե-
լոցն. փասն որոյ։

Այսօր արտամական եւ գիշերաւ-
յի՛ն լուծան երկունք ծնընդեան
նախամօրն. քանզի գծնեալսն մար-
մուլ ՚ի մահ եւ յապականոթիւն,
վերջապի՛ն ծնանի՛ հոգին յորդիս
լուսոյ հօրն երկնաւորի. փասն որոյ
եւ մե՞ք եր։

Արարչագո՞ն՝ զմատուցան, որ
յոչնչե՛ք գոյացուցեր զերկի՛նս եւ
զերկիր. օրհնե՛մք ը՛ր զքեզ որ հան-
գուցիչդ ես նընջեցելոց հա՞յր
առե՛նակալ։

Բանդ աստուած եւ համագոյ փաւ-
ռաց հօր պանտիր. գո՛լե՛մք ը՛ր զ-
քեզ որ յարութիւնդ ես նընջեցե-
լոց որդի՞ն՝ դ միանձին։

Աղբիւր անըսպառ յորմէ՛ բաշխի
տիեզերակա՛ն շնորհք. բարեբա-
նե՛մք ը՛ր զքեզ որ նորոգողդ ես
նընջեցելոց հոգի՞ն՝ ճը՛մարտ։

Սուրբ զաստուածածնինն օր-
հնութեան՝ մեծացնցանեմք։

Աւե՛րտաւոր հրեշտակն աւետա՛-
րաներ ըզընեալ՝ վերկինն ՚ի սըր-
բոյ կուսէն։

Ասե՛ ուրախ լեր բերկրեալդ. քան-
զի տէ՛ր տերանց է՛ ընդ քեզ։

Այսօր ուրախացեալ ցընծան
երկրնի՛ց բաժմութիւնքն ՚ի նաւա-
կապիս սուրբ եկեղեցւոյ. քանզի
շնորհեցաւ մեզ քահանայապետ

յաւիտեանից ՚ի լուսաւորել զկաւ-
թո՛ղիկէ սուրբ զեկեղեցի. փա՛ն ուրբ
գալըստեան քո տէր։

Այսօր սիւն լուսոյ հովանի եղեւ
ըմբե՛ղ ՚ի բարձանց. քանզի թագաւ-
ւորն երկնաւոր եկաւորի՛ն ՚ի սուրբ
եկեղեցի. եւ զօ՞րք հրեշտակաց
ծաւայեալ տօնե՛ն ընդ մարդկան.
փա՛ն ուրբ գալըստեան քո տէր։

Այսօր քահանայապետ ճը՛մարտ
անտուածային օրինո՞քըն պատ-
ուեալ կանգնե՛ք զքառանկինն սե-
ղան խաչին, արժանապէս պատու
րագեալ բաշխե՛ զմարմին եւ զա-
րիւնըն տեսուն, մարբապէս մեր-
ձեցարուք փըրկեալք նո՞ր ժա՛-
ղովորդք. եւ հայցեցէք ՚ի քրիս-
տոսէ զի շնորհեցէ՛ ըզսա՛ մե՛ք
ընդ երկայն անուրս։

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն քո։

Եկայք լուսաւորեալ մանկունք
առաջաստի, աշակերտեալք սովաւ
բանին ճը՛մարտոն[թեան. ցըն-
ծոթեամբ կատարեցո՛ւք ըզյո՛-
շատակ վարդապետին եկեղեցւոյ,
որ զընթացս իւր կատարեալ այսօր
վերափոխեցաւ յաստուածակերտ
խորանսն ՚ի յանդրանկաց հոգեւոյն
դասս. փասն մեր առ տէ՛ր
միշտ բարեխօսել, տալ ըզքաւու-
թիւն յանցանաց։

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց։

Գո՛հութեան՝ մե փառատրեացո՛ւք
ըզքեզ քրիստոս փաւռաց թագաւ-
ւոր, որ ընտրեցեր անտուածային
քո օրինաց քարոզ լիզո՛ւրբն եփ-
րեմ. որ զհաւատացեալ արծաթ
բանին ՚ի քէն արկ ՚ի սեղանաւորս
յոգիս որդւոց մարդկան. մաղթա-
նօք սորա՞մ ա՛րժանաւորեա՛ ըզ-

հան

հան

հրց
դձ

մեզ փառաւորեղ սուրբ զերրորդ
դուժի՛ւնդ յաւիտեանս անէն:

Աքանջելագործ աստուած որ
ցուցեր զըսքանչելիս քո ազգի
մարդկան. օրհնե՛մք ըզքեզ տէր
աստուած հարցըն մերոց:

Որ 'ի ձեռն երանելի վարդապե՛-
տին արարեր ողորմութիւն ազգի
մարդկան. օրհնէ:

Որ սովան լուսաւորեցեր ըզտիե՛-
ղերս. սորին բարեխօսութեամբ
պահեա՛ ըզմեզ. օրհնէ:

Ըզտէր. Ամենայն գործք աս-
տուծոյ եւ ամենայն արարածք օր-
հնեցէք, սուրբք եւ խոնարհ սրբ-
տիւք գովեցէք, եւ անանե՛ւ
բարձր արարէք ընստ յաւիտեան:

Հրէշտակ երեւեցան 'ի յերկրի եւ
վարս ունեիր աստուծոյ հաճոյան
կան. յիշեալք ըզմեզ անգագար եւ
րանելի սուրբ վարդապետ. որ ընդ
հըրե՛շտակս օրհնես զաստուած
յաւիտեան:

Ստացող եղեր պատուիրանաց
սուրբ հոգւոյն, եւ ապրեցար 'ի
հաղբից հրապուրողին. կատարե-
ցեր զառաքինութիւն, եւ փոխե-
ցար 'ի հանգիստըն յաւիտեանից:

Արդ եկայք ամենեքեան միաբան,
անցուք յօրինակ ճրգնութեան զե-
րանելին. զի նմանեցուք վարուց
նորս, եւ փոխեցուք 'ի կեանսըն
յաւիտեանից:

Թագաւոր փառաց աստուած հո-
գիդ կե՛նդանարար. 'ի շնորհաբաշխ
սուրբ մեծի ծնընդեան մարիամոն,
գրտեր դաւթի թագաւորի. նո-
րոգեա՛ զկենդանութիւն մերոյ թա-
գաւորի՞ն. զի օրհնեսցուք ըզ-
քեզ տէր այժմ եւ յաւիտեան:

է

մեծ

Աղբիւր կենաց եւ փրկութեան
մերոյ հոգի հօր եւ որդւոյ. 'ի
յարմատոյն յեսեայ բղիւման գա-
ւազանի հասեալ ժամո՛ւ. շնոր-
հազարդ պայծառացո՛ղ զգաւազան
իշխանութեան մերոյ հայրապե-
տի՞ն. զի օրհնես:

Երո՛ւմն աշխարհի եւ ճառագայթ
իմանալի հոգի սուրբ աստուծոյ.
'ի ցնեծութեան աւո՛ւր լլբման ու-
րախութեան յովակիմայ եւ ան-
նայի՞ն. աղօթիւք սոցա լըցո՛ղ զպե-
տըս կարեաց հայաստանեայց եկե-
ղեցւո՞ւյ. զի օրհնես:

Որ ըզշնորհս աստուածային ան-
'ի վերոստ իջեալ յերկնից պարգե-
ւեցեր հիւսիսանկանացս 'ի ձեռքն
սուրբ վարդապետին. անաչանօք
սորա՛ ողորմեա՛ մեզ աստընած:

Որ զանմարմին պարուհիւրդ բա-
նի զգրաւորական զիմաստ հոգւոյն
շնորհեցեր որդւոց թորդումայ, յայտ-
եալ տեսեամբ 'ի ձեռքն սուրբ
վարդապետին. անաչ:

Որ զգիտութիւն քո զերկնային
եւ զհոգեւոր զիմաստութիւն ա-
ռանտապէս ծանայեցեր յեկեղեցիս
հայաստանեայց 'ի ձեռքն սրբոց
թարգմանչացն. անաչանօք սոցա:

Անճառելի շնորհօք լըցեալ 'ի
յիշատակի սուրբ վարդապետին.
խընդրեմք 'ի քէն տէր կեցո՛ղ զան-
ձինքս մեր:

Եւ ըզճրգնութիւն սրբոց վարդա-
պետին ընկալցուք 'ի սիրտըս մեր
հաւատով. բարեխօսութեամբ սորա՛ն
տէր կէ՛:

Դասաւորեալ ընդ անմարմնական
բազմութիւնն, եւ 'ի սրբոյ հո-
գւոյն ե պրսակեալ. 'ի ձեռքն սու-

ողբ

եք

մեկ
ստե

րին բարեխօսութեան տէր կեցո՞
ղանձինքս մեր։

Ա՛ռնապայծա՛մ ա իմաստիւք լոյս
եղելոց անխարհի համաճաճող գո՛-
լով, լո՛ւսաւորեաց զեկեղեցի
աստուածային բանիւ երանելի՛ն
բանիլի՛նս. մաղթանօք տրա՛նք մո՛-
խընդրե՛սցո՛ւք զթողութիւն մե-
ղաց։

Քրիստոսանո՞յն զինուորաց հա՛-
մախրմբոյ ՚ի հոգեւոր պատերա՛յշ
մին, սի՛ւսէն հաւատոյ հաս-
տատութեան, եւ առաջնորդ մարդ-
կան ՚ի կեանս երանելի՛ն բանի-
լի՛նս. մաղթանօք սո՛ւ։

Ո՛ր ըստ անմարմնո՞յն ՚ի մար-
մնի բաղաճարեալ առաքինո՛ւ-
թեամբ ՚ի մանկութե՛նէ. ա՛նձն-
սօր վերափոխեալ ՚ի յերկնային
խորանս երանելի՛ն բանիլի՛նս. մաղ-
թանօք սո՛ւ։

ճշւ
բձ

Ո՛ր լուսով աստուածային բա՛-
նին զարդարեցեր զեկեղեցի. եւ
զխաւարն անգիտութեան հալա-
ծեցեր յոգւոց մարդկան, ո՞վ տէր
սուրբ զրիգո՞ր. բարեխօս լեր վա՛-
սրն մեր առ միաճին բանքն հօր։

Ո՛ր զհամագոյ բընութիւն միաու-
նական երրորդութեանըն յայտնե-
ցեր եկեղեցւոյ խոստովանել միու-
թիւն. ո՞վ տէր սուրբ գրի։

Ո՛ր զիրրկան տնօրէնութիւն
մարդացելոցն վասն մեր ուսու-
ցեր մի յերկոյց նոր խառնուն
ըսքանչելի. ո՞վ տէր սուրբ գրի։

ԿԱՆՈՆ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՑ ՀՆՈՑ ԵՒ ՆՈՐՈՑ

Ա՛ռ քե՛ղ առաւրած հարցրն մե-
րոց խոնարհեալ անձամբք
պաղա՛տիմք. մի ա՛նտես ա՛ռներ
տէր. որ փա՛ռանորդալդ ե՛ս յա՛-
ւիտեան։

Յիշեա՛ զնո՛ւսն աբրահամու ըզ-
սահակայ եւ զյակոբայ. եւ զեւե-
ղելոց անձանց պաղա՛տա՛նս մի՛
ա՛նտես ա՛ռներ տէր, որ փա՛։

Շնորհեա՛ տէ՛ր խընդրողացս ՚ի
քէ՛ն ըզթողութիւն մեղաց, ՚ի տա-
ճարի՛ քում սըրբո՛ւթեան, բա՛-
րեխօսութեամբ սըրբոց քոց. որ
փա՛ռաւու։

Ը՛ղտէ՛ր. Սրհնեցէք ըղտէր եր-
կի՛նք եւ երկնային զօրութիւնք,
սերովքէք եւ քերովքէք զա՛սու-
ւածն աստուծոյ. բարձր արարէք
ըզնա՛ յաւիտեան։

Ը՛ղտէ՛ր. Սրհնեցէք ըղտէր երկի՛ր
եւ որ ՚ի սմա՛ եւ կենդանիք. համ-
բանալով ՚ի վեր ըզճայնս եւ եր-
գօք հոգեւորօք, բարձր ա՛։

Ը՛ղտէ՛ր. Սրհնեցէք ըղտէր դա՛սք
հրեշտակաց եւ մարդկան, զարա-
րիչն արարածոց. միաբանութեամբ
երգով բարձր արա՛։

Եւստակասայն աբրահամու ի-
սահակայ եւ յակոբայ. պարգե-
ւեցար ՚ի յաստուծոյ կոյս մարիամ
դուստրոյ նոյին. երանեն ազգ եւ
անգլիք այսօր ըզնեալդ ՚ի յաննայե։

հրց
դ

դ

մեծ

Ա՛ղախի՛ն եւ մայր կէ՛նաց անշոյն
ծընող հօր միածնին. որ առ 'ի քէ՛ն
մարմնով ընկեց զամբարտանանքն
յաթուոյ. երա՛ն:

Ո՛ր բարձրացոյց զանկեակ բնու-
թիւնս 'ի քէն ծնընդեամբ որդին
յերկինս. ըզկարօտեալսն ելլց հա-
ցիւ եւ զմեծատունն ելլոյ՝ ու
նայն. երա՛ն:

Ո՛ր աւետանոր քում գալըս
տեանդ առաքեցեր յաշխարհ ըզ-
սուրբ մարգարէսն. եւ եկեալ խո-
նարհութեամբ նոր օրինօք զթե-
րի՛ն լըցեր 'ի զիրս օրի՛նաց եւ մար-
գարէից. բարեխօսութեամբ սոցա՝
քրիստո՛ս ողորմեա՛ մեզ:

Ո՛ր կոչեցեր մարգարեիւք յառա-
ջանց ըզհեթանոս քեզ նոր ժո-
ղովորդ. եւ ըզդո՛ւստոր սինովն
զեկեղեցի հեթանոսաց հարսն սի-
րելի անմահ փեսային. բարե՛:

Ո՛ր ըզփառաս տանձարիս զոյր շինե-
ցեր շինողդ ելլց 'ի վերայ վնմին,
բարձրագոյն քան զանձնն, եւ
գերազանդ վայելչութեամբ տեսա՛
նողքն ծանոցին իմաստիւք հո-
գւոյն. բարե՛:

Ա՛յսօր երկնայնոցն ընդ մեզ
տօնախմբելով զյիշատակ սուրբ
վարդապետանցն, որք լուսանորե-
ցին զհաւատոյ մանկո՞ւնս, եւ
ընդ հրէշտակայնն դատս վերա-
կարգեցան:

Ա՛յսօր առաքելոց եւ մարգարէի-
ցն զանք տօնակից գոլով դըս-
տեր վերին սիովնի՛ն, 'ի յիշատա-
կի՛ սուրբ վարդապետա՞նցն, որք
զխմաստից նոցի՛ն զխորհրդ
ցին զխորհուրդ:

Ա՛յսօր քահանայք եւ պաշտօնեայք

սուրբ եկեղեցւոյ վերնպատուեն
զյիշատակ սուրբ վարդապետանցն,
որովք զարդարեցան երկնային շնոր-
հօ՞ւքն. երգեն ընդ նոսի՛ն ըզ-
փառս յաւիտեան:

Յիշատակ քրիստոսի սրբոց վե-
կայիցն, եկայք հաւատացեալք ըզ-
ճրկեալութիւնս սոցա՝ հրշանկես-
ցո՛ւք, եւ օրհնութեամբ զանտը-
ւած փառաւորեացո՛ւք:

Զո՛ւանձայի՛ր հռիփսիմէ՛ քոյն
սուրբ ընկերօք. զի 'ի տեղւոյ հեղ-
ման արեան ձերոյ դասք հրէշտակաց
տօնե՛ն ընդ մեզ. եկայք հա՛:

Ի՛ տանձարի՛ հռիփսիմեանց մեծ
վրկայնահեաց, եկեղեցիք սրբոց պայ-
ծառազգեսց վայելչութեամբ տօ-
նե՛ն այսօր. եկայք հա՛:

Ո՛րք եկեալ եմք 'ի պատուեալ
զյիշատակ սուրբ վրկայիցն, առ-
ցո՛ւք ըսկիզբն ըզդօ՛ւսութեան, առ
զազակելով առ քրիստոս տէ՛ր փա-
ռք քեզ, փա՛ռք ուրք քեզ տէ՛ր
անտըւած:

Ա՛հաւոր ես հրէշտակայն անտե՛ս
'ի սերովեից. եկի՛ր երեւեցար
մարմնով, ուսուցեր մեզ ասել տէ՛ր
փառքք քեզ, փա՛ռք:

Յանամարմնոց ես վերօրհնեալ 'ի
մարդկանէ երկրապագեալ. քեզ
փառքք վայելէ պատիւ յամենայն
ժամ ասել տէ՛ր փառքք քեզ, փա՛ռք:

Պարձանք եկեղեցւոյ եւ ուրա-
խութիւն հրէշտակաց, ո՛վ սուրբ
հայր անտոն, զանշանքս մեր հա-
նապաղ մատո՛ն սուրբ երրորդու-
թեանն:

Ո՛ր 'ի մարմնի կանոնցեալ եւ զան-
մարմնոցն բերելով 'ի քեզ ըզ-
վարս. ո՛վ սուրբ:

Ձեկ
Դե
կու

միտ

ճշե
բձ
ճեգ

որ
դ
միգ

տե
դ
հայ

ԹԳ

Բաժակ հոգեւորական լըցեալ անտուածային ուրախութեամբ. ո՛վ:

Ա՛ստըւած փըրկիչ մեր, լուր մեզ ո՞ր կարգամբ առ քեզ, բարեխօսութեամբ սո՛ւրբ թագաւորին:

Ո՛ր բարեպաշտութեամբ հիմնեցոյց զեկեղէցի սո՛ւրբ, եւ կարգաւորեաց ուղղափառութեամբ ըզքո՛ժողովուրդս:

Ա՛րդ անկեալ աղաչեմք ըզքեզ մարդասէր տէր, յիշատակի՛ սորա՝ պարգեւեա՛ մեզ զերկնային քո՛ զխաղաղութիւնդ:

Կ Ա Ն Ո Ն

ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԶՕՐԱՎԱՐԱՑ

ՕՐԿ
ԴԿ

ՆՈՐԱՀՐԱՆԵ պըսակաւոր եւ զօրագլուխ առաքինեաց, վառեցար զինո՛ւ հոգւոյն արիաբար ընդդէմ մահո՛ւ. վարդա՛ն քաջ նահատակ ո՞ր վանեցէր ըզթըշնամին, վարդագոյն անեամբըք քո՛ պըսակեցեր զեկեղեցի՛:

Ե՛րկնաւոր թագաւորին զինու յաղթեալ պատերազմին, խոհական իմաստութեամբ խոհեմացեալ անճառապէս. խորէ՛ն խորհըրդական եւ ծանոնցեալ անուն բարի, խաչելոյն վըկայ եղեալ հեղմամբ արեան պըսակեցա՛ւ:

Բե՛նական լուսով լըցեալ արիաքեանքն քաջն արտակ, թակթուեալ ՚ի կարմրութիւն բոսորային բըղթեալ աղբրն. զիջրկանն ըմպեալ զբաժակ եւ մըկըրտեալ արեամբն իւրով, գասակցեալ ընդ

անմարմնոցն երրորդութեանն երգել ըզփառս:

Արբափայլ զգեստո՛ւք պըճնեալ ՚ի յերկնաւոր հանգիսադրէն, երրորդութեամբն զօրացեալ փանեալ զամուրբ բանսարկուին. հըմայեանկ հօր ընծայեալ որդւոյ գո՛րով չարաւկից, հոգւովն յաղթեալ պա՛տերազմին եւ չարասէր թագաւորին:

Ե՛նական բարւոյն դիտմամբ ընդդէմ մեղացն վառեցաւ, տարազնաց ելիւք յերկինքս պարակցեալ ընդ անմարմնոցն. տաճար զարմանալի տաճար եղեալ երրորդութեանն, տէրունեան սո՛ւրբ խորհըրդոյն տուն եւ տեղի արժանաքեալ:

Ստացեալ ըզհաւատոյ՝ վահան, յոսոյն զրահիւք ծածկեալ, զփրկականն սողաւորտ ՚ի գլուխ եւ զեալ զնըշան խաչն, վահան վեհ երեւեալ որ մանկութեամբ նահատակեալ, խաչելոյն վըկայ եւ զեալ պըսակեցաւ անեամբն իւրով:

Ի՛ հոտ անոյշ ողջակիցեալ մատուցանէր զինքն նըւեր, բանաւոր պատարագաւ ընծայելով հօր ՚ի յերկինս. արեւնն ցանկալի արդարութեամբն ճոխացեալ, իմաստութեամբ պայծառացեալ յեօթնարիեան շնորհաց հոգւոյն:

Ե՛րկորումք հարազատօք ընտրելագոյն նահատակօք, յառաջեալ յամենեցունց գլուխ եւ աւարտ մարտիրոսաց. նախաշաւիղ գո՛րով բարեաց յառաջագէմն գարեգին. ընկալեալ ըզբարբիտն յսղթանակ նահատակացն:

Անճառելի բանդ անտըւած
որ վասըն մէր ելեր 'ի խաչ, բարձ-
րացար 'ի մէջ երկրի բարձեր զյան-
ցանս նախաստեղծին. գերահրաշ
զօրութեամբ յանլթեցեր մահո՛ւ,
յանուցեալ երեքօրեայ ըյս ծա-
ղեցար տիեզերաց :

Կանախարդեալ հողեղինացս ընդ
հրեղինաց անիւթ գոյից, երջա-
նիկ արիւթութեամբ կատարեցան
յանօրինաց. զի ընկալցին 'ի քէն
քրիստոն զանապախան փառաց պը-
սանն, երեւեալք լուսազգեացք
յանու՛ր մեծի քում գայլատեանն :

Ընդ հանտէր քարոյնցին զբանդ
կենաց ընդ տիեզերս, թօթափեալք
ըզքո՛ւն մահու զուարթնոց երկնից
հետեւեցան. ժողկանլեալք արիւ-
բար զժանիս մահո՛ւ խորտակեցին,
իմաստունք երեւելով ընդ փնային
մտին յանապատն :

Լոսաւորիչն ամենեցուն զւսոն
գիւ՛ սուրբ վարդապետն, խոհա-
կան մեծ խորհրդով իրաւեալ
ըցոյց զաշակերտեալն. ծանալեալ
զոյս գիտութեան յոգիս անանց
կատարելոց, կամաւոր յծածորու-
թեամբ կատարեցան սիրով փրկչին :

Հո՛ւր սիրոյ կենանրալին բոբոբե-
ցաւ յոգիս սրբոցն, ձայն տըւեալք
խրախո՛ւսեցին գիտեալք 'ի մահ յօ-
ժարութեամբ. զեկամարք հոգե-
ւորք զալիս մեղաց խորտակեցին,
ճանապարհ մեղ հորդեցին 'ի յեր-
կնային նաւահանգիստն :

Մըկըրտեալք արեամբն իւրեանց
արբին զբաժակ մահու փրկիչն,
յաւաջեալ յամենեցունց յովսէփ
ընտրեալ աշակերտացն. նորահրաշ
սիրով լըցեալ եւ նահատակ բարի

ցուցաւ, շինեցաւ տանձար փառաց
սրբութեան անմահ բանին :

Ո՛ւսուցին ամենեցուն երկրորդա-
գեւ՛ քում տերութեանդ, չարչա-
րեալք անրաբար ընդդէմ մահո՛ւ
չար իշխանին. պատրաստեալք 'ի
պատեհալ զպատրանս չարին իա-
փանեցին, ջուր կենաց մեղ ան-
բուցին ըզհո՛ւր մեղացն շինուցին :

Ռահ լուսոյ մեղ ծանոցեալ զան-
գիտութեան խաւարն ելոյծ, սա-
հակ սուրբ հօտապետ սրովեա-
կան բարեացն հաղորդ. վերբերիչ
վարունց բարեաց փանիչ չարին պաշ-
տօնեից, տարփացեալ անճառ լու-
սոյն վերանայաւ 'ի կեանս անմահ :

Բարեւեալցն ճըմարտից եկայք
եւ մէք հետեւեցո՛ւք. ցընծու-
թեամբ կատարեցուք ըզյշնոտակ
հայրապետացն. վրասեցո՛ւք յար-
մարութեամբ 'ի միտլթին մար-
մնոյ փրկիչն. փալեսցուք գործովք
բարեաց 'ի յերկնային առնգատոին :

Քրիստոսի թագաւորին սրովեա-
կան ձայնիւ հընչմամբ, երգեսցուք
զերգս օրհնութեան փրկեալք ան-
րեամբն իւրով սրբով. զի գըթու-
թեամբ խոնարհեալ ընկալցի զա-
ղաչանս, թողութիւն շնորհեցէ
մեր բազում յանցանաց :

Ի՛ համբառնալ բանին յերկինս
եւ 'ի նըստիլ ընդ աջմէ հօր, զուար-
ճացեալ առաքելոյն երկրորդագե-
լին. օրհնելով ըզհոյր զանաբոգ
բանին :

Համահաւաքեալ գո՛ւնդքք սըր-
բոցն 'ի վերնատունըն խորհրդոյ,
համբարձմամբ անոյ սպասելին հու-
գւոյն. օրհն :

Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ

հան

կենդանաձրար անդիւր լուսոյ . ան-
մահական կենանց լուսով դարգա-
րեալ . որք օրհնէին ըզհայր զանա-
քող հոգւոյն :

Ո՛ղորմութեանց տըւող . քրիս-
տոս 'ի միւսանդամ քո գալըստեանն
շնորհեա՛ն եւ մեր նընջեցելոցն կա՛լ
'ի յաջմէ քնւմմէ . որ ողորմածդ ես
յամմեանցնի :

Յորժամ զանմահութիւն կենաց
շնորհեա՛ն , եւ 'ի կեանքս հրաւիրես .
ընդ կանաւարս անուանելդ քո ըզ-
նընջեցեալսն մեր դատաւորեա՛ն . որ
ողոր :

Ը՛նդ սուրբքս քո գանձեա՛ն եւ ընդ
արդարսն պըստկես 'ի տեղի՛ ան-
կելոց հրեշտակաց ըզնընջեցեալսն
մեր կարգաւորեա՛ն . որ ողոր :

ած

Ա՛ստուածածին մայր ե՛ւ կոյս ծա՛ն
գող արեգականն արդարութեան ,
որ լուսանորեանց ըզմեզ , հոգեւոր
ե՛րգով զքեզ բարեբանեմք , եւ փա-
ռաւորեմք ըզմիւսին քո՛ զսրգին :

Ե՛լոյժ զօրէնքս բնութեան մարդ-
կան հրաշափառ քո՛ ծընունդ , եւ
զէնութիւն բնութեանն ամբողջ պա-
հեալ , եւ կուսութեանըդ քո՛ ոչ
խնկտեցան կընիք . հոգեւոր եր-
գով զքեզ բարե :

Զքե՛զ մօրենի անկէզ , լեառն վի-
մածին գողւոյն փակեալ եւ ան-
բիւր կընքեալ . նախատեսացն գու-
շակեալ մայր ե՛ւ կոյս . հոգեւոր եր-
գով զքեզ բարե :

խաչ

Խաչի քո քրիստոս երկըրպսագէն
արարածք անկեայն , որ 'ի վերկու-
թիւն մեզ կանգնեցաւ . տա՛ն եղի-
ցի՛մեզ պահապան յոյժող , սպ-
րեցուցանել ըզմեզ 'ի պատրանաց
բանասրկութիւն :

Խ՛ամա՛ բարձրացար բարձողդ անի-
ծից , որ փառանորեալդ ես ընդ
հօր . թողովե՛լ ըզհեռացեալսն
կենսաբեր փայտին . ապրե՛ :

Սո՛վա՛ լուսաւորեցան արարածք
անկեայն . տա՛ն սպասելն արգե-
լեալքն 'ի մեղսանէ՛ր բանտին . որ
աղանտեաց ըզմեզ 'ի պատրանաց
բանասրկութիւն :

Փառք քո եւ որդոյ եւ եղբայն արքայ :

Բամկալան խումբ հանգրանց եւ
երեսնից թիւ ընդ վեցից , որք ընդ
նոսին նահատակեալք արիւնքար պա-
տերազմաւ . եւ հեղին զարկնա
իւրեանց 'ի նորոգումն եկեղեցոյ ,
ընդ նոսին պըսակելով 'ի յերկնա-
ւոր հանգիստագրէն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Գո՛հութեամբ փառատօրութիւն
երրորդութեանըդ նըւագեմք , բազ-
մութեամբ պըսակելոյս ըզմեզ
մածեալ առաքինեացս , եկեղե-
ցիք հայստատանեաց պայծառա-
պէս զարգարեցան , ունեւով միշտ
բարեխօս ըզճըգնութիւն մարտի
սոցա՛ :

Ո՛ր անդաձր փառաբանիս
յանմարմնոյն , քահանայք սուրբ
լուսա՛ծընունդ զանախօք , ըզքեզ
բարեբանեմք ամուրա՛ծ հարցն
մերոց :

Ո՛ր 'ի շնորհիւք քոց սրբոց քա-
րոգացն , պըսակեալ ցո՛ցեր զհա-
յատան աշխարհս . ըզքեզ բա՛ն :

Ո՛րք արբին ըզհոգւոյն կենդանի
ընդ հրաւիրեալսն 'ի վերնատանն .
յորդանոցիս բանիւ շնորհաց լու-
սատու եղեն մանկանցն արեամբ
մըկըրտելով ընդ քեզ . ամուրա՛ծ
հարցն մերոց :

հրց
դի

7

Ը՛ղտէր. Ա՛մենայն ազգ ե՛ւ ազնիւք ամենայն գործք անտուժոյ զթագանւորն ամենեցուն օրհնեցէք զհայրն երկնաւոր, ե՛ւ բարձր արամբէք ընծա՛յ յաւիտեան:

Ո՛ր հալածեաց զիսաւոր մեղաց ՚ի տանէ՛ թորդոմական. զհանդիսաւ դիրն ամենեցուն գովեցէք զանտուժորդին, ե՛ւ բարձր արամ:

Ո՛ր պըսակեացն ըզհայնստան նուրսաբանչ լուսաւորչօք. բարեբանեցէք ըզսուրբ հոգին օրդիք լուսոյ նոր իսրայէլ. ե՛ւ բարձր ան:

Նա՛հապետացն աբրահամու ի սահմարայ եւ յակորայ. պարգեւեցար ՚ի յաստուծոյ կոյս մարիամ դուստրո նոցին. երանե՛ն ազգ եւ անդինք այսօր ըզնեանդ ՚ի յանայէ:

Ա՛ղախն եւ մայր կե՛նաց անցն ծընող հօր միածնին. որ առ ՚ի քէն մարմնով ընկէց զամբարտաւանքն յաթոռոյ. երան:

Ո՛ր բարձրացոյց զանկեալ բնութիւնս ՚ի քէն ծնընդեամբ օրդին յերկինս. ըզկարօտեալսն ելլից հաւցիւ եւ զմեծատունն ելլոյժ ունայն. երան:

Ա՛րեգակն օրդարութեան ՚ի հայաստան ծագեալ պայծառացողցեր սուրբ զեկեղեցի հեղմամբ արեան սրբօրոյն. մաղթանօք սոցա իւրնայեա՛ն ՚ի մեզ պարգեւաւ տու բարեաց. ե՛ւ ողորմեա՛ն քո արարածոց:

Պանծալի սուրբ զաւակօք հովիւքըն զըլարթունք, հրով հոգեոյն շիջողցին ըզբոցն ըզկրակապաշտ պարսոցն. մաղ:

Պարթեւական տեսանողին յաւանջագոյն ազգեցութեամբ զհաւա-

տոյ օրդին սրբոյն գրիգորի պըսակազարդ տեսեալ. մաղ:

Երկնայն հրաւիրակօք կոչեցեալք ՚ի սկըբանէ, ժըրկական բանին պատմողք եւ պարծանք հայաստանեայց, դասակցեալք ընդ զօրս անմարմնականացն:

Ը՛զվեռան անդընդայն նըմանեալ փարաւոնի, զգազանացեալ ըզթագաւորն գործակցօք չարին սուղեալ. զյաղթականն երգէն զօրհնութիւնս տեսան:

Հաւատոյ զինուք վաւեալ մամիկոնեան զօրավարն, յաշխարհօրէն պատերազմին անոյեանն եկեղեցւոյ, անձառիցն եղեւ ժառանգորդ բարեաց:

Ախտակցաբար արտանուէնցոք զուրացողսն հաւատոյ, ընդ սրբոց հայրապետոցն երգելով զփառս ՚ի բարձունս, ժըրկողին ըզմեզ մաղթանօք սոցա:

Արիացեալք անհաւանական, քանդութեամբ առնուլ ըզլիւթ խաբէութեան. հանձաւրեմք ՚ի հատուցումն դաւաւանացն, զամբարշտացն արդարադատ չափըմամբ. զօրականք յաղթողք պըսակեալք ՚ի բրիստոռէ:

Փոխանակեալք զտանայնու թիւնս ընդ ճըմարիտ յուսոյ անմահութեանն. փանազանաց ձերոց անլիք ըզկատարումն, մաքրիլ արեամբ յաղտոյ մեղաց տըղմոյ. զօրականք յաղ:

Հայցեցէ՛ք զիսա՛ղաղութիւն ճըմարիտ վերայք սրբոյ երրորդութեանն, նեղելը՛նցս յանօրինաց բըռնութեանէ. զի ցընծասցուք յաղթանական մարտի՛ ձե-

էք

Յնկ
հմբ
ստղ

մեծ

ողր

րոյ . նահատակք արդոյք պըսա՛
կեա՞լք 'ի բրնտոտէ :

Արեգակն արդարութեան 'ի
հայաստան ծագեալ պայծառա՛
ցողեր սուրբ զեկեղեցի՛ հեղ՝
մամբ արեան սրբոցն . մաղթանօք
սոցա խընայեա՛ 'ի մեղ պարդեա՛ն
տո՛ւ բարեայ . ե՛ւ ողորմեա՛ քո
անարմոհոց :

Պանծալի սուրբ զմեկօք հովիւ՛
քնն զլարթո՛ւնք , հրով հոգեցն
շնչո՛ւցին լըլոցն ըզկրակապաշո
պարսիցն . մաղ :

Պարթեւական տեսանողին յա՛
ռաջագոյն ազգեցութեամբ զհա՛ւա-
տոյ որդին սրբոցն գրիգորի՛ պըսա՛
կաղարդ տեսեալ . մաղ :

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ

Ո՛ր յառաջագոյն սահմանեցեր
ըզփրկութիւն հայաստա՛ն
նեայց , շնորհելով մեղ հրա՛ւիրակ
զերանելին ըզսուրբ գրիգոր . օր-
հնէմք ըզքեղ ընդ զօրս անմարմնա՛ն
կանայցն հայր անեղանիս :

Ո՛ր նորին դաւանութեամբքն խա՛
չակից քեզ ընտրեցեր ըզգա՛սըս
քահանայցին . շնորհաբա՛շխ օծու՛
թեամբ կարգեալ հովիւս ե՛ւ վար-
դանպետս . գովեմք ըզքեղ ընդ զօրս
անմարմնականացն որդիդ միանձինս :

Ո՛ր մաքրութեամբ սուսղանին ե՛ւ
փըրկական հաղորդութեամբ ըզ-
զնուորեսնան անուանըդ քո պայ-
ծառացեալ արեամբն իւրեանց յաղ-
թով մարտիւ պըսակեցեր . բարե-

բանեմք ըզքեղ ընդ զօրս անմար-
մնականացն հոգիդ ճըշմարիտ :

Յրհնեմք ըզքե՛ղ շնորհատու՛
բարեայց . որ ընտրեցեր յորովայ-
նէ ըզհրաւիրեալսն 'ի սկըգբանե՛հ
փառաց քոց հաղորդս . խընայեա՛
'ի մե՛ղ մաղթանօք սոցա :

Այսօր ցընծան հրեշտակք 'ի՛
յերկինա , յիշատակաւ հողանիւթ
հրեշտակի՛ն . որք համադասեալք
ձայնին բարբառո՞ւի՛յ , երգեն զօր-
հնութիւնըս հօր 'ի բարձունս :

Այսօր ցընծան հոգիք արդարոց ,
նահապետաց եւ մարգարեի՛ց . ձայ-
նակից լինել մեծին 'ի ծնունդըս կա՛-
նա՞հեց , երգեն զօրհնութիւնս որ-
դւոյն միանին :

Այսօր ցընծան դասք անաբեւոյն ,
տօնախմբելով զյիշատակ մեծի՛
մըկրտաչին . որ առաքելոցն է ըս-
կիզն եւ մարգարեից լըսո՞ւմն .
ընդ նոսին եւ մեք բըղեցելոյն
'ի հօրե՛ք երգեմք ըզփառս 'ի բար-
ձունս :

Հրաշափառ անսրբա՛ն ե՛ւ միշտ
բարեխնամի՛ղ . որ յառաջգիտու՛
թեամբ ըզփրկութիւն հայաստա՛ն
նեայց ըսկըգնաւորեալ , 'ի պարթե-
ւական մեղանպարտ ազգէն լուսա՛ն
ւորիչ մեղ շնորհեցեր . վասն որոյ
բարեխոսութեամբ սորա փըրկիչ
կեցո ըզմեղ այժմ ե՛ւ 'ի քո յահա-
ւոր գալըստեանն :

Հրաշալի գարնայմամբ երանելին
սուրբ գրիգոր զանոտանելի՛ ըզար-
շարանս 'ի յանձն ե՛ւս , եւ երիւք
հընդօք ամօք 'ի մեջ թուանաւորա՛ն
ցըն բնակեր անդընդային տանջա՛ն
նօքն 'ի վերանպին . վասն որոյ բարե-
խոսութեամբ սորա փըր :

ճշ

Յ

յով

օրհ
դ

գրի

Հրաշագործ քո բանիւդ եւ մեծ ողորմութեամբ, ելեալ բլթբլթեր ըզհարուածեալսն 'ի գիւնաբաղն սաստիցն, երկըրպագո՛ւ առնելով զամենեսեան սուրբ երրորդութեանդ. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա փրկ:

Ար հրաւիրեցեր դառնազոյն ընտրեալսն 'ի սիրզբանէ աշխարհի 'ի հարսանիսն անապական, կոչելով յաւանտութիւն ընդ բազմելոցն յառաքանստին զստուածանգագեացն. աղաչանօք սորա կեցո՛ւ ըզմե՛զ փառաց թագաւոր:

Ար յաթնուր քերտփե՛ականն փերանըստեալ հանգչէր որդի՛ ստունօծոյ, հաճեցար խոնարհութեամբ բառնալ 'ի գիրկին յորդանց ագամայ. ագա:

Ար ըզբաժակն անմահութեան սիրոյ քո արբեալ երանելին իգնաւ տինս, որպէս ցորեանն աստուածաւ յին գազանայ մանրեալ ժանեօք հաց սուրբ գլխաւ աստուծոյ. աղաչանօք սորա:

Այսօր ժողովուրդք որք 'ի հէ՛լ թանտաց, հրաւիրեալք յառաջագոյն մարգարէի՜ք, զալ առ առ տուածն աբրահամաւ յերկրպահ գութի՛ւն. օրհնեցէք ըզտէր յերկինս ընդ երկնաւորացն:

Այսօր որդիք դըստեր վերին սիւռիւն, չինեալք 'ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէի՜ց. որք եւ ըմպէք զառատաբո՛ղիս վրտակ հոգւոյն 'ի յաղբերացն խալայել յեկեղեցիս սրբո՞ց. օրհնեցէք ըզտէր յօրհնութիւն 'ի նոր:

Այսօր վերին զօրացն համաձայնեալք, զասք նահապետաց եւ մար-

գարէի՜ց, երգէ՛ն աստուծոյ զերգըս հոգեւո՞րս. 'ի յիշատակն՝ սոցա երգեմք եւ մեք ըզփառս 'ի բարձունս:

Այնքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծաճայն հընչմամբ 'ի բարձանց, 'ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազինեաց անկիղելի՛ զաշակե՞րստն. մինչդեռ նըստէին 'ի սուրբ վերնատանն:

Աննիւթականն աղաւնի, ա՛նքրն եւելի որ քրնէ ըլխորս աստուծոյ. զոր առեալ 'ի հօրէ պատմէ զահաւոր եւ ըզմիւսանգամ գալ լո՞ւստն. զոր քարոզեցին համազոյսական:

Օրհնութիւն 'ի բարձունս, ելն զին 'ի հօրէ հոգւոյն սըրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակա՞ւն, եւ հրաւիրեցին զերկրս 'ի յերկինս:

Ժամանակի դարձի իմոյ եհան 'ի յերկիր. արդ տեր ընկալ ըզմաւայս քո, եւ հոգի՞ քո բարի առ աշխորդեսցէ՛ ինձ 'ի յերկիր ու զիւ:

Խոստովանող հոգին որ ելից զուսայնութեան ընթացս աշխարհի. արդ տեր ընկալ ըզմա՛:

Ի վերջնո՛ւմն առուր մեծի, յորժամ առնէս զայցելութիւն քոյոց սիրողաց. յայնժամ ինայեա՛ 'ի ծաւայս քո, եւ հոգի՞ քո բա:

Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծանցուցանեմք:

Ար ըզբանն աստուած յարգանդի կրեցեր սըրբուհի՛ անարատ, եւ անճառապէս ծընար ըզվերաձգողն երկնից. ըզքեզ օրհն:

Ար եից լուսոյն արժանի եղեր

մկ

մրգ

հոգ

հան

ած

բանալայն ի քո գիրկս. եւ արեգան
կանն արդարութեան եղեր արեւ
ւելք. ըզքեզ ծրհ:

Ո՛ր հաստատեցեր բանիւ զեւ
կեղեցի քո՝ քրիստոնս ի վերայ աւ
աքելական վիմի, երգել ի սման՝
զերգըս հոգեւորս:

Ամենեւեալ ի սմա սեղան սրբութեան
թեան բաշխէ զմարմին իւր եւ զաւ
րիճւն, եւ տայ ի սմանէ մեզ նորո
գութիւն, ի թողութի՛ւն մեզայց
մերոց:

Իջեալ հոգւոյն սրբոյ անլաւնաւ
կերպ երեւմանմբ ի վերայ մարմնոյ
եւ արեանին տեսան, ի բլծբլծու
թի՛ւն հոգւոյ մերոց:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն սրբոյ:

Սահակայ եւ յովսէփան՝ սուրբ
հայրապետացն. զեւոնգիէ՛ս սուրբ
վարդապետն հրամանաւ լուսաւո
րել զսրբակա՛հն քաջ ըսպանաւ
զէնան. խընայեա՛ ի մե՛զ մաղթաւ
նօք սոցա:

Այսմ եւ միշտ եւ յախտեամ յախտեմց:

Ո՛ր ըլմերկացեա՛ւ լսին յանճառ
լուսոյն, ըզտեւացեա՛ւ լսն ի գոյն
այծեաց, սրնչելով ի սուրբ հօտէն
լնտրեալ ըզքո՛յսն հաւաքեցեր.
խընայեա՛ ի մե՛զ մաղ:

Ո՛ր անդանդար փառաբանիս
յաննարմնոցն, քահանայք սուրբ
լուսածընունդ զանակօք, ըզքեզ
բարեբանեմբ անտրւած հայրցն
մերոց:

Ո՛ր ի շառաւիղէ՛ քոց սրբոց քաւ
լոյշացն, պրսակեալ ցոլցեր զհաւ
յաստան աշխարհս. ըզքեզ բա՛:

Ո՛րք արբիւն ըզհոլորն կենդանի
ընդ հրաւիրեալսն ի վերնատանն.
յորդանո՛ղլս բանիւ շնորհաց լու-

սառու եղեն մանկանցն արեամբ
մրկըստելով ընդ քեզ. անտրւած
հայրցն մերոց:

Ը՛ղտէր. Ա՛մենայն ազգ եւ աւ
ղինք ամենայն գործք անտուծոյ
զթագաւորն ամենեցուն ծրհնեցէք
զհայրն երկնաւոր, եւ բարձր անա
րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ո՛ր հալածեաց զսաւար մեղաց ի
տանէ՛ թորգոմական. զհանգիսաւ
դիրն ամենեցուն գովեցէք զան
տուածորդին, եւ բարձր անա՛:

Ո՛ր պրսակեացն ըզհայնաստան նու
րանքանչ լուսաւորչօք. բարեբաւ
նեցէք ըզսուրբ հօգին սրգիք լուսոյ
նոր խրայէլ. եւ բարձր ան:

Նահապետայն արեւհամու իւ
սահակայ եւ յովսէփայ. պարգեւել
ցար ի յաստուծոյ կոյս մարիամ
գո՛ւստրո նոցին. երանե՛ն ազգ եւ
անգինք այսօր ըզծնեալք ի յաննայէ:

Ա՛ղախին եւ մայր կե՛նաց աջոյն
ծընող հօր միածնին. որ առ ի քէն
մարմնով ընկեց զամբարտաւանն
յաթոռոյ. երա՛:

Ո՛ր բարձրացոյց զանկեալ բնու
թիւնս ի քէն ծնընդեամբ որդին
յերկինա. ըզկարծտեալսն ելնց հաւ
ցիւ եւ զմե՛ծատունն ելոյծ ու
նայն. երա՛:

Ա՛րեգակն արդարութեան ի
հայաստան ծագեալ պայծառացուն
ցեր սուրբ զեկեղեցի հեղմամբ աւ
րեան սրբոցն. մաղթանօք սոցա խը
նայեա՛ ի մեզ պարգեւատու բաւ
րեաց. եւ՛ ողորմեա՛ քո անարանոց:

Պանծայի սուրբ զանակօք հովիւ
քն զըւարթունք, հրով հոգւոյն
շիջուցին ըզբոցն ըզկրակապաշտ
պարսիցն. մաղ:

խաչ

դ

մեծ

հրց

դ-4

ողր

տէր

Պարթեւանկան տեսանողին յաւ
ռանջագոյն ազդեցութեամբ զհաւա-
տոյ որդին սրբոյն գրիգորի պըսմ
կազարդ տեսեալ. մանկ:

Երկնային հրաւիրակօր կոչե-
ցեալք ՚ի սկզբանէ, փրկական բա-
նին պատմողք եւ պարծանք հա-
յաստանեայց, գասակցեալք ընդ
զօրս անմարմնականացն:

Ըզիշնայն անգլնդային նըմա-
նեալ փարաւոնի, զգնզանացեալ
ըզթագաւորն գործակցօք չարին
սուզեալ. զյաղթականն երդեն զօր-
հնութիւնն տեսնն:

Հաւատոյ զինուք վստեալ մամի-
կոնեան զօրավարին, յաշխարհօրէն
պատերազմին անոյցանն եկեղե-
ցւոյ, անձառնցն եղեւ ժսուան
գորդ բարեաց:

Ախտակցաբար արտասուեցո՞ւք
զուրանցողսն հաւատոյ, ընդ սըրբոց
հայրապետացն երգելով զփառս ՚ի
բարձունս, փրկողին ըզմեզ մաղ-
թանօք սոցա:

Անձառելի բանդ անտըւած
որ վասն մեր ելեր ՚ի խաչ, բարձ-
րացար ՚ի մէջ երկրի բարձեր զյան-
ցանս նախաստեղծին. գերահրաշ
զօրութեամբ յաղթեցեր մահու,
յարուցեալ երեքօրեայ ընս ծա-
ղեցար տիեզերաց:

Գասակարգեալ հողեղինացս ընդ
հրեղինաց աննիւթ գոյնց, երջա-
նիկ արիութեամբ կատարեցան
յանօրինաց. զի ընկալցին ՚ի քէն
քրիստոս զանապական փառաց պը-
սակն, երեւեալք լուսազգեսցք
յաւուր մեծի քում գալըստեանն:

Ընդհանուր քարոզեցին զբանդ
կենաց ընդ տիեզերս, թօթափեալք

ըզքոն մահու զուարթաց երկնից
հետեւեցան. ժողկակեալք արիւն-
բար զժանիս մահու խորտակեցին,
իմաստունք երեւելով ընդ փեսային
մաին յաւագաստն:

Լուսաւորին ամենեցուն զեւոն-
դիւ սուրբ վարդապետն, խոհա-
կան մեծ խորհրդով իրանտալ-
լըցոյց զաշակերտեալսն. ծանալեալ
զընս գիտութեան յոգիս անանց
կատարելոց, կամաւոր յօժարու-
թեամբ կատարեցան սիրով փրկին:

Հո՞ր սիրոյ կենարարին բորբոքե-
ցաւ յոգիս սրբոցն, ճայն տըւեալք
իւրախոսեցին զիմեայք ՚ի մահ յօ-
ժարութեամբ. զեկամարք հոգե-
ւորք զալիս մեղաց խորտակեցին,
ճանապարհ մեզ հորդեցին ՚ի յեր-
կնային նաւահանգիստն:

Մըկրտեալք արեամբն իւրեանց
սրբին զբաժակ մահու փրկին,
յաւաջեալ յամենեցունց յովսէփ
ընտրեալ աշակերտացն. նորահրաշ
սիրով լըցեալ եւ նահատակ բարի
ցուցաւ, շինեցաւ տաճար փառաց
սրբութեան անմահ բանին:

Ուսուցին ամենեցուն երկրպա-
գել քում տերութեանդ, չարչա-
րեալք անբաւար ընդդէմ մահու
չար իշխանին. պատրաստեալք ՚ի
պատերազմ զպատրանս չարին խա-
փանեցին, ջուր կենաց մեզ ան-
բուցին ըզհո՞ր մեղացցն շինուցին:

Ռահ լուսոյ մեզ ծանոցեալ զան-
գիտութեան խաւարն ելոյծ, տա-
հակ սուրբ հօտապետ սրովեա-
կան բարեացն հաղորդ. վերբերիչ
վարուց բարեաց վանիչ չարին պաշ-
տօնեց, տարփացեալ անձառ լու-
սոյն վերանլացաւ ՚ի կեանս անմահ:

անկ

Բարունեացն ճշմարտից եկայք
եւ մէք հետեւեացուք. ջընծու-
թեամբ կատարեացուք ըզյաւանակ
հայրապետացն. Էլեւեցունք յոր-
մարմնութեամբ 'ի միութիւն մար-
մնայ փրկիչին. փայլեացուք գործովք
բարեաց 'ի յերկնային առաջատարն:

Քրիստոսի թագաւորին սրբեան-
կան ձայնիւ հընձմամբ, երգեսցուք
զերգս ծրնութեան փրկեալք աւ-
րեամբն իւրով սրբով. զի գըթու-
թեամբ խնարհեալ ընկալքի զս-
ղաշանս, թողութիւն շնորհեսցէ
մեր բազում յոնցանայ:

Պայծառացան այսօր սուրբ եւ
կեղեցիք լուսաւորչօք կենդանե-
ծօք, որք 'ի գործոց իւրեանց ծա-
ւակեցի՞ն ըզլոյսն անըստուեր հա-
յեկի աշա՞նց ըզտէր սիրողաց:

Քահանայք պատուեալք օծմամբ
սուրբ հոգւոյն, նախակարգեալք
յառաջնորդութիւն փառապնդաց
վերնոյ յարկին եւ անպատմեալ
պատրաստեալ բարեացն. այսօր
փութացա՞ն ելանել 'ինոյն:

Ջըւարթնոց երկնի՞նց եղեւ ջըն-
ծութիւն, տէսանելով զարեամբ
զարդարեալն կոչելով յուրա-
խութիւն անտուածային եւ լու-
սաւն՞ր սուրբ առաջնոստին. պատ-
րաստեալ նոցա՞ն զյաղթանակ մար-
տին:

Ամբարըշտաց եւ անարբո՞նց մա-
տուցան ձեռօք նըւիրակա՞ն պա-
տարագ ընծայից թագաւորին եւ-
կնակորի որ հրաւիրեսց արեամբն
իւրով լինել կըցո՞րդ խաչին սե-
ղանոյ, կամակար մըտծ՞ք զինքեան
սիրողաց:

Հաշտարար ընծա՞նց հօր ազգի՝

մարդկան քրիստո՞ս անտըւած.
զեկեղեցի՞ քո հաստատեա խըն-
դըրուածովք նահատակա՞նց 'ի քէն
ընարեւոյ. բարերար փրկի՞նչ միայն
մարդանէր:

Որ խոստացար լինել ընդ մե՞նչ
մինչ 'ի կատարած անանջըպե՞տդ
'ի քէն վարժողաց, եւ այցելու մե-
ղսորաց որոացելոյց 'ի բանասու-
կուէն 'ի խաւարա՞յին նորս կամս.
քայլըրոնութեամբ քո տէ՞ր ինչ
նայեա՞ 'ի մեզ:

Հեղմամբ արեան սրբա՞նց քոց
հօտանդեալոց զեկեղեցւո՞յ քո
ցըրուեալ մանկունքս ժողովեա՞ յու-
րախութիւն ըզլարանտեալս տըրու-
մութեամբ եւ արտասուա՞նց յոր-
դանս բըղխամբ. փրկի՞նչութեան
մերո՞յ պարգեւաց բախտը:

Մայլթանօք տղա՞նք զթմացիս 'ի
մեզ անոխակա՞լ եւ ամէ՛նամատ.
որ ընտրեցեր 'ի մարդկանէ չարչա-
րանաց քոց զնգակիրս եւ գերա-
զա՞նց բարեաց ժառանգորդս. ծը-
հնութիւն քեզ տէ՞ր երգեսցեն
մանկունք:

Երգե՞մք ձեզ երգս ըզհրեշ-
տանկան ըմ՞ գձայնս, յաւէժս եւ
փայե՞լունչս մըտերիմս եւ ներ-
բո՞նջեանս. ո՞նչ սո՞ճալք զեմբէ-
ւոնդեանք:

Առաւել պարծիմըք ձեօք սուրբ
հօտանդեալք քրիստո՞սի. յօրի-
նեալք եւ յարգա՞րեալք տաճա-
րըք սուրբ մարեալք օթեվանք
տէրութեան երկնակոր թագա-
ւո՞րին. ո՞նչ սո՞ճալք զեմբէ-
ւոնդեանք:

Որք եկեալ հասեալք լինէին
սեւագո՞ւնդ զօրն պարսից, զի յա-

ճշմ
արտ

հմբ
բձ

փրշտակեցէն զանձնորդսն հա-
յաստանէն ըզսո՞ճա՞րք զեմ-
հոնդեանն :

Արք չուեալ գնացեալք լինէին
ի սրնտն անօրէն թափաւորին ,
զի վերայեցէն ճըմարիտ սուրբ
երրորդո՞հէ՛ թեանն . սո՞ճա՞րք
զեմհոնդեանն :

Երանեալ ցն ի մարտ մըտեալ
երանեալ ցն ի մարտ մըտեալ , զի
վերաւորեցէն ի մահ ըզբեղիւն
էւ կոխեցէն ըզզօրութիւնս
թըշնա՞մւոյն . սո՞ճա՞րք զեմհոն-
դեանն :

Ար խղճիւն ըն յախճութիւն
պարտեալ , որ խղճիւն ըն յախ-
ճութիւն պարտեալ ընդ մե՛ծ մա-
քառումն սրբոյ ճրգնումն^{հս} րացն ,
ընդ սո՞ճա՞րք զեմհոնդեանն :

Իսկ ի հեղմանէ անեան ձերոյ
հոտ անոյժ բուրեաց ի յերկինս .
էւ հոտոտեցաւ տէ՞ր^ս ի հոտ
անուշից ընդ կամումոր պատարա՞
զը^ս ձեր . ո՞՞յ սո՞ճա՞րք զեմհոն-
դեանն :

Արք համբարձայք ի կաճաւորս սե՛-
րօքեից էւ ի գանձս քե՛րօքեից .
բարեխօսեցէք ան տէ՞ր^ս փառն
անձանց մե՛րոյ . ո՞՞յ սո՞ճա՞րք
զեմհոնդեանն :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԼԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Ար հրաւիրեցէր զառանձազոյն
ընտրեալն ի սիրգեանէ աշխարհի
ի հարսանիսն անապակսն , կոչե-
լով յուրախութիւն ընդ բազմե-
լոյն յառապատին զաստուածանգ-
գեանցն . անդանօք սորա կեցո՞ ըզ-
մե՛ր զ փառաց թաղանօր :

Ար յաժմուք քերովեականքս փե-
րանքատեալ հանգչէիր որդի ան-
տուծոյ , հաճեցար խոնարհու-
թեամբ բառեալ ի գիրկն յորդուոյ
անամնոյ . անդ :

Ար ըզբաժակն անմահութեան սի-
րոյ քո արբեալ երանելին ի գնա՞-
տինս , որպէս ցորեան անտուա՞-
ծային զաղանաց մանրեալ ժա-
նեօք հայ սուրբ զըտաւ աստուծոյ .
անդանօք սորա :

ՇԱՐԱԿԱՆ
ՍՐԲՈՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՈՍԿԵՐԵՐԱՆԻ

Ար յանրակիցն ի հօրէ՛ ընկա-
լար ըզհոգի՛ գիտութեան , ո՞վ է՛-
րանելի տէ՛ր սուրբ յովհանն . էւ
ըւստաւորեցէր աստուածային բա-
նիւ զեկեղեցի՛ սուրբ . մանկեմ
փրկողին զթողութիւն մեղաց
մերոյ :

Ար անապակսն բանին քարոզ
կոչեցար բերան ոսկի , յորմէ ան-
բար կեանց հոսեալ . արբուցանե-
լով քառալըտան ըզլիամամբ զընդ-
հանուր տիեզերս . մանդ :

Ար յանճառելին մերձեալ ի լոյս
հնաւ երրորդութեանն , ո՞վ երա-
նելի տէ՛ր վարդապետ . այսօր տօ-
նէ՛ր եկեղեցի՛ ըզհանգըտեան քո
սուրբ զխնամակս . մանդ :

ՇԱՐԱԿԱՆ
ՍՐԲՈՅՆ ԳԻԳՈՐԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՐԱՆԻՆ

Ար ըւստով աստուածային բա՛-
նին զարգարեցէր զեկեղեցի՛ . էւ
զխանարն անգիտութեան հալա-
ծեցէր յորդուոյ մարդկան , ո՞վ տէր

Ձեկ
ստղ
ԴԿ

ԴԶ

սուրբ գրիգոր. բարեխօս լեր վան
որն մեր սու միաճին բանին հօր:

Ո՛ր զհամազոյ բնութիւն միաս
նական երրորդութեանն յայտնե
ցեր եկեղեցւոյ խոտորանէ միա
թիւն. ալ տէր սուրբ գրի:

Ո՛ր զվերկական տնօրէնութիւն
մարդայելոյն վստօն մեր սուտցեր
մի յերկուց նոր խառնումն ընթան
չելի. ալ տէր սուրբ գրի:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Հիացա՛նք անմարմինն տե՛
անելով զերանելի՛ն նիկողայոս.
նիմա՛նք, ի մարմնի վարս ըստացեալ
անհամեմատ մարմնաւորաց. ազօ
թիւք սոբա՛նք հայցեցէ՛ք
զթողութիւն մեզոց:

Ուրախացի՛ր մայր սիոն, եւ
զարդարեա՛ն զքո զանազանագ ան
ճառապէս. զնիմա՛նք անմարմին բե
լիարայ յաղթեաց մարմնով երանե՛
լին նիկողայոս. ազօ:

Մաղթանծո՛ք մեզուցեալքս հայ
ցեմք ի բէ՛ն ամենատուր երրոր
դութիւն, զնիմա՛նք ներկայէս մե
զաց մերոց աղաչանք նիկողայոսի.
ազօթիւք սո:

Սրբաւհի՛ր մարիամ. սանկոր ու
կի եւ տապանակ կոտակորանց.
նիմա՛նք ըզի վերուստ զհայցըն կե
նաց պարգեւեցէ՛ր քաղցեալ բնու
թեանս. առ նա միշտ բարեխօսեա՛
վստըն քաւութեան մեզա՛յց մե՛րոց:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑ ԵՒՍՏՈՒՍԵՒՈՍԵԱՆՑ

Ո՛ր ըզհօւր սիրոյ քո՛ քրիստոս
բորբոքեցեր յոգիս արդարոց. որով
վառեա՛լ իմաստութեամբ երանե՛

լին եւտուտարնոս, ընծայեաց զանձն
ողջակէզ քեզ կամաւոր. բարեխօ
սութեամբ սորա՛ն շնորհեա՛մ մեզ
նազանց ը՛ղբաւութիւն:

Ո՛ր զանբայութեան քո՛ քրիստոս
տարածեցեր ըզոյս յաշխարհի.
որում տե՛նչացեա՛լ վանկազեաց
հոգւով երանելին ծղակնաւորն,
ըզանժակն արեան արեալ ուրա
խութեամբ ընդ քեզ մշկըրտելով.
բարեխօսուն:

Ո՛ր ըզոյս վառաց քո՛ քրիստոս
ծաւալեցեր ընդ տիե՛ղեւս. սրով
զապտե՛ր հաւանոց լուցեալ երա
նելին եւզիւննս, հետեւեաց ըւ
սաշաւիզ քեզ ի յերկինս արեամբ
մահոն. բարեխօսուն:

Ո՛ր զնշան խաչի քո՛ քրիստոս եւ
սուր մեզ զէ՛ն յաղթութեան. ու
րով զնեա՛լ ընդդէմ մահոն երա
նելին սուրբն օրեւատէս, բոցակէզ
պատարագաւ քեզ խաշանկեցան.
բարեխօսուն:

Ո՛ր ըզան կե՛նաց քո՛ քրիստոս
սերմանեցեր յերկիր բանաւոր, զոր
ընկալեա՛լ պտղաւորեաց յինքեան
երանելին մարդարնոս, ի մարմնի
անմարմնաբար չարչարելով պլասկե՛
ցան. բարեխօսուն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿՈՒՑ ԲԻԻՐՈՒՑՆ

Այսօ՛ր ընդ անմարմնոցն զա՛
սակցեալ պա՛րէ՛ եկեղեցի, տօ՛նե
լով ըզյիշատակ բիւրաւոր վրեա
յիցն. որք ընթացան ի վերին ե
րուսաղէմ, փառաւորելով զմա՛
զաւորէ՛ք քրիստոս:

Այսօ՛ր բանաւոր ողջակիզաց դա՛
ւանց բիւրանորոց ի վերայ կայ

ՁԿ
ստդ
ԳԿ

ԴԿ

ԴԿ

ծանկանց բնորոշեալ բոցոյն, զերից մանկանցն երդէին զօրհուծիւնս .

փառա :

Այսօր կանաւոր քեզ պատարագ զանձինս ընծայեցին ի վերայ սրբաւթեան սեղանոյ, եւ ընկալան լոյսընտիր անտրական . փառա :

Այսօր ընծայե՛ եկեղեցի զմանկանս տաղանթոյն երկնաւոր փետային . որք ընդ հրեշտակս երգակցեալ ցընծութեամբ, փառա :

Այսօր ժողովեալ հաւատացեալքս սուրբ երրորդութեանդ ի տաճարի ճշգնութեան վերայնցըս, խընդրելով զթողութիւն յանցանոց . փառա :

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆԵՈՍԻ ՈՒԼՆԵՑԻՈՅՆ

Յընծայ պսո՞՞ր սուրբ եկեղեցի յիշատակա՞ւ սրբոց վեհոյցն . որք սրխաբար մարտան ընդդէմ բռնութեան չարին, կատարեալք արեւմբէ վանն անուանելն տեառն :

Արբոյն ստեփաննոսի՞ մեծ նա՛ հաստակին այսօր նրմանեա՞ւ նա՛ խաղիւցին, զանուանակրութիւնն յինքեան բերեա՞ւ եւ զհանգէս մարտին . պըսակեցա՞ւ նրմանեալ նըմին :

Երկը տառնոց եւ չորի՞ց ընտրելոյն ի տէր նահատակեա՞ւ ի փորձ տանջանոց, եւ ընկալան ի բրիտանիէ՞ զյաղթանակ մարտին . պարգեւեալ նոցա՞՞ զանխաճան ըզկեսանն :

Մաղթանծք հայցումա՞մք սուրբ ստեփաննոսեանց ընկալ տէ՞ր

զանգաճանըս մեր . պարգեւելով ըզթողութիւն մերոց յանցանոց . բարերար փրկի՞նչ պարգեւաց տընոյ :

Սարտիրոս եւ վրկայ բրիտանի սուրբ ստեփաննոս . որ ըզարշաւ րանըս յանձն առեր եւ երկնաշին գանուցն եզեր գանակից . անգաճա՞ զանտընած շնորհել մեզ ըզկեսնա անխաճան :

Ըստ անուան քո եզեր պըսակ եկեղեցւոյ, եւ հետեւող լուսազարդ ճանապարհին, եւ յորդուրի՞նչ գըտար ընտրելոյն ընդ քեզ սրբոց . անգա :

Յընծութիւն եկեղեցւոյ ընտրեցար ի հոգւոյն, եւ ընտանորեցեր զնորիս թնորանց . այսօր բերկրի՞ն հաւատացեալք եւ տօնեն ըզճրգնութեան քո զհանգէս . անգաճա՞ զան :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԵՕԹՆ ԽՈՏԱՀԱՐԱԿԱՅՆ

Յունւոց վերջին ժամանակի շինեանց իւր տուն գեկեղեցի, հօրն զըթած երկնաւորի խմստութիւն բան եւ սրդի . եւ ըզմարմին իւր ի գէնլի, զգինի արեան ի խառնելի . սըմին հրաջից ներդործողի սուրբ օրհնութիւն յամենայնի :

Որ եւ զծառնոց իւր աւարեանց ի խառնելիւրն հրաւիրեանց . զքաղցեալսն ի հայ մարմնոյն կոչեանց զգինի արեանն եւ ծարաւեանց . յայս կոչմանէս անըստամբեանց անգ հիւսիսոյ հայատառեանց . ա՛յն որ ըզհրաջս այս ներդործեանց մեզ նորագոյն յայս հաստատեանց :

ԳԳ

ԲԶ

Հանձնաժողովում եւլ իմաստունն գրիւ գորիտս անուեն սրթուն, նրման խաւ չի մահուամբ որդւոյն չարչարաւ նօք իւր սուրբ մարմնոյն, զազգիս հայոց կոչեաց 'ի նոյն գանս եւ հարուածս ետ խնստագոյն. միւայն բանին հօր իմաստունն սուրբ օրհնութիւն զօրքը հրաբոն:

Օճեալ մերոյ հայրապետին գրիւ գորիտս լուսաւորչին, ղեւոնդիւ պատրիարքին 'ի կեսարիա հայք անսնին. մեզ մարգարիտ բերեալ անգին ղերչխար սրբոյ կարապետին. աշխարհ հրաշից ներգործողին սուրբ օրհնութիւն անգ հոգւածին:

Նրման աւուրին փրկական 'ի գալ փրկչին 'ի յորդանան, նոյն արեւսեակն արեգական ծագեալ յաշխարհն հայաստան. գրոնք գրթիտոյ խորտակեցան որք յին նակեան տեղիս անկան. հոյքքն դիւայ հանձնեցան հրեշտակք ընդ մեզ դասակցեցան:

Ի՛ճեուն անեալ լուսաւորչին ղերչխար սրբոյ կարապետին, շուրջ պարսպեալ զկողմ աշխարհին շնորհօք աջոյն զբանն ծծողին. աստ թընամիք մի զօրացին մի հերձուածոց անդիւ բուսցին. յե՛րկնից գայր ձայն աստուածային թե

հայցուածք քո կատարեսցին:

Սուրբ երջանիկ երկնահանդէս ճըգնող անտոն եւ կրօնիդէս. 'ի հողանիւթ ծնեալ զարմէս գերազանցեալք 'ի բնութեան, զձեզ պարգեւեաց սուրբ ղեւոնդէս մեզ երկնային հրեշտակք յերկրէս. 'ի՞նչ վըշտալից մարմնոյ ախտէս փարաւ տեցէք 'ի խոցմանէս:

Ի՛ մէջերկրեայ տանէն յունաց,

հայոց տուեալ պարգեւք փառաց. փարթիչ կարգաց կրօնաւորաց, հարք միանձանց ճըգնաւորաց, ծանդիկ բոսոյ բանաւորաց բըթըշկաւանդք հիւանդաց. 'ի՞նչ դիւանկան յայտոց չարաց զմեզ փրկեցէք 'ի փորձանաց:

Է՛ին լուսոյ հօր միածնի ճըշմարտութեանն քարոյն, պարթեւաւ ղերնն գրիգորի պարգեւեցայք գանձ կենդանի. նոյն եւ նըշխարքն հոգեւին անգնեայ սուրբ վիկայի. ո՞րով մարմնոյս վէրք ողջացցին յանցանք հոգւոյ մեր քաւեսցին:

Եթեմաստեղեան երկնից կամարք աստուածութեանն կամարք, ճըգնողք մարմնով խոտաճարակք մաքուրք հոգւով լուսոյ տաճարք. եկեղեցւոյ բարձր աշտարակք, տան նրս հայոց ամուր պատուարք. զձեզ աղանջմք ճըգնողք սուրբ հարք, լինել անձանց մեր բարերարք:

Բամեալ զօրացն պարսկական մարտիւ ընդ զօրն հայաստան, գոնք մալթեցէք ալերս հայցման, աղանջելով զաստուածն բան, վասն յովհաննու ձայնին գոչման կարապետին սրբոյ հայցման, պահէ՛լ ղերկիրս այս անասան, զտեղի արեանըդ ձեր հեղման:

Գոչեմք անձեզ սուրբ նահատակք հողանիւթեայ մարմնով հրեշտակք, մարտիրոսք սուրբ եւ վիկայք, որք սրոյ մահուամբ կատարեցայք. յորդոր տօնիս ձեր յիշատակ սրեան սրբոց հեղման վրտակք. ա՞ն տէր լիցին սուրբ պատարագ պահել լոզմեզ միշտ անվրտանդ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑ ՍՈՒՔԻԱՍԱՆՑ

Ստոնգոնութեամբ տեղեկացեալ հարցանելով ըզմարգարէն, ով ելցէ 'ի լեաւոն տեառն, կան մ' ով կանցէ 'ի տեղւոյն սրբոնութեան:

Ահա տեսաք ըզսոնկանէտ լեաւոն զիտակ եւ բնակարան վրկայցն ուրոց անեալ զո' զո'րմոնութիւն յաստուծոյ փրկչէն իւրեանց:

Որք բարձին ըզխառն իւրեանց, խաչեցելոյն խաչակցեցան. գիմելով յոժարութեամբ ահա սանտակիւն ուրպէս զգառինա 'ի մէջ գայլոց:

Նոյն եւ զինքն իսկ տեսանեմք պարստօրիէ աւաղանին. յորքս զբնին բազմութիւնք անտաժետաց, ահն ունելով վերըտոին ջուրցն յուզման:

Աստանոր նորոգեցաւ մեզ աւազանն սերոխնոյ, 'ի բանալ զաշն սրբաից ահ 'ի մերձեւ զախոս հոգւոյ եւ մարմնոց:

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՑՆ ՎԱՀԱՆԱՅ ԳՈՂԹՆԱՑԻՈՅՆ

Զարմանալիք է ինձ բանն ըզերգս երսօքշտանկանամց ձայնս ողբո շարմամբ քոզ հընչէ մունք, ով երանելի տէմ ը վահանն ընտրեամբ յսմատէս լծոյ:

Առաւել յորդորէ այս ըզհոգւոյս ը մահոն, յորինեմք քեզ երգս ոչ ը զըզնականս, այլ հոգեւորս եւ ուրախարարս, յորդորան կան եւ ներքոյն դեանս. ով երանելի տէմ ը վահանն, ծառամայ քրիմատէս:

Զարհուրեցուցանեմք քո ճըզնոնութիւնդ ըզմարմնոյս բընոյնութիւնս:

Իսկ զո' շարմամբ առաւել զըտար. ով երանելի տէմ ը վահանն սիրոյնդ քրիմատէս:

Արտաքնոյն ըզգաստոքն, ստեղծիչ բանք սընտեանց 'ի պատըրոնութիւն. իսկ քո շարմամբ քո սիրայնոյ անտուածարեալ եւ ողբէս շահ. ով երանելի տէմ ը վահանն ընտրեամբ յսմատէս:

Որպէս ըզբաշ նահատակ պատրաստեալ 'ի պատէս բազմ, կաստութեցէ 'ի զընթացքս քո արիւն բար յանգանցն հարաւայնոյ, զանաւորեալ ընդ անմարմնեականան. ով երանելի տէմ ը վահանն, գողծնեամբն իմ շխեթեցող:

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՑՆ ԳԱԻԹԻ ԴՎՆԵՑԻՈՅՆ

Ըցեալ աստուածային շնորհիւ երանելի տուրք ճըզնուոր տէրըզ գաւթի. եւ անոն բաշնութեան քո եւ յերկինս յուրախութիւն հրէշտակաց. եւ ընդ աշխարհս ամեանայն յընծոնութիւն մարդկան:

Ստացար քեզ անուն բաշնութեան յանպարիտ ճըզնութեան ով տէր ըզգաւթի. յանգութեցէ 'ի թընամււայն խաչիւն քրիստոսի. ըջուրցէր ուրախութեամբ ըզտիեղերս ամեանայն, եւ աղօթիւք ան պատըւած եղէր մեզ զօրաղիւք:

Նորէր ըզմարմնոյ ընդ հոգւոյ քոմ փրկանս, եւ խաչիւ եւ տրեամբ գնեցէր զարքայութիւնն. առէր իշխանութիւն բարեխոսութեան. անպաշտ զաստըւած զի փրկեցեք ըզմեզ 'ի հարաւային կործանմանէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ
ՍՐՔՈՑՆ ԿԻՐԱԿՈՍԻ ԵՒ ՅՈՒՂԻՏԱՅԻ

բ4

Յարմանոց բարեաց քաղցր շաւ
ռանիդ վերաբո՛ւսեալ ծաղի՞կ հաւ
ւանոյ. գեղ վայելչութեան, զարդ
եկեղեցւոյ պրտղաբերեալ ըզքե՛զ
ո՛վ սո՞ւրբ կիրանո՛ս. տը՛նկողին ըզ-
քե՛զ քրի՛ստոսի բարեխօսեա՞մ վասն
անձանց մերոց:

Աստա՛նօր մօր բարեպաշտի ո՛ր-
դի, եւ երկնաւոր հանգիստադրի՞ն
նահատակ. քաջ ըսպանաղէ՛ն զի՛ն
նուորեալ հոգւո՛վ, տըզայ գոլով
մարմնով. մարտ ընդ անօրէնսն եւ
դեալ պրտակեցար ո՛վ սո՞ւրբ կի-
րանո՛ս. տը՛նկողին ըզ:

Յօղ քաղցրութեան ծաւալեցաւ
յանդաստանը՛ս ձեր, յորժամ պաւ
տուական արիւնքըդ ձեր հեղան
յերկրի. երկնայի՛նքն ուրանացան
ըզձեզ յի՛նքեանս ընդունելով, մայր
որդւով բերկրեալ ո՛վ սո՞ւրբ յո՛ւ
ղիտա՛, ստեղծողին ըզձե՛զ քրի՛ստ
տոսի բարեխօսեցե՞ք վասն անձանց
մերոց:

Վարդապետն վառեալ ծաղիկ ՚ի
նորատունկ բուրաստանի, լուսաւ
զարդեալ երեւեցար ո՛վ երանեա՞լ
սուրբ կիրանո՛ս. վասն մեր բարե՛
խօսեա քրիստոսի՞ն վըրկէ՛ն մերոյ:

Աղանի քաղցրաբարբառ հեզաւ
բանեալ ըզտէր յի՛ստես. վըտակաւ
հոս արեամբ ներկեալ ռսկեքողը՞նջ
դեռաբո՛ւսիկ. վասն:

Բարձունայ վարդապետին համեղ
ողկոյղ արեամբ ճըմլեալ. պրտակե-
ցար ՚ի քրիստոսէ ընդ երջանի՞նկ
մարտիրոսացն. վասն:

Դու պարծանք սուրբ հաւանոյ

լուսոյ պրտակ եկեղեցւոյ. մայր ո՛ր-
դւով բերկրեալ այսօր ո՛վ երանեա՞լ
սուրբ յուղիտա՛. վասն մեր բա՛:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐՔՈՑՆ ՄԻՆԱՍԱՅ, ԵՐՄՈՒԻՆԵԱՅ
ԵՒ ԳՐԱՐՈՍԻ

Ըջիշատակ վըկայցն սրբոյն
մեծի՛ն մինասայ, երմոգինեայ գրա՛
բոսի, յո՛ւսով եկայք տօ՛նեցուք:

Ո՛վ սուրբ վըկայ քրիստոսի քաղց-
րաբարբառը մինաս. արագահաս
օգնական յո՛ւսով ըզքե՛զ խընդու-
ղացս:

Ի՛ տաճարի հանգրստեան սրբոյն
մեծի՛ն մինասայ. եկայք հաւանաւ
ցեալք յո՛ւսով երկըրպագեցուք:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐՔՈՑ ՈՍԿԵԱՆՑ

Ո՛րք արժանաւորեցայք կոչել
յաջակերտութիւն առաքելոյն թա՛
գէոսի. եւ աստուածայի՛ն հրով
մաքրութեան, ոսկի՛ փորձեալ գը-
տայք ՚ի բնակարանն հրեշտակաց.
ո՛վ երանելի սուրբ ոսկեամբէ՛ք,
բարեխօսեցէք առ տէր մաքրել ըզ-
մե՛զ ՚ի մեղաց մերոց:

Ո՛րք անհրաժե՛շտ դաւանու-
թեամբ քարոզեցիք ըզքրիստոս ՚ի
գրունըս թա՛գունհոյն, մըկըրտե՛
լո՞վ ըզքաջ նահատակսն ՚ի յաւ
կունս եփրատայ ՚ի ծաղկազարդ
վայելչութիւնսն. ո՛վ երա:

Ո՛րք անպարտել միայնիք ՚ի հրա-
պուրանաց որդւոյ թա՛գաւորին,
չարչարեալք վասն քրիստոսի, աւ-
րագապէս խողխողեցայք պանաւ
րագ ընդունելի. ո՛վ երա:

բ4

գ4

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱՏՈՎՄԱՆՑ

Այնպէս ըզբեզ տէր բարե-
խօսութեամբ սրբոց անողմանց,
որք նահատակեցան 'ի ճակատա-
մահոտ պատերազմի, յանձնող գտան
ընդդէմ թշնամունքի. բարեխօսու-
թեամբ սոցա քրիստոս խընայեա-
նի մեզ:

Արք առին զսպառազինութեան
զրահըն հաւասոյ սիրտից իւրեանց,
եւ ընկան 'ի դըռնի սաղաւարտ
փըրկութեան ընդշնան խաչին, սու-
սեր ընդ մէջ ածեալ ըզճըմարիտ
սուրբ հոգին. բարեխօսութեամբ
սոցա քրիստոս խընայեա-
նի մեզ:

Արք մաքրեցին զանձինս իւրեանց
տաճար անուանիք քում սրբոց.
եւ բռնեցին հոս անսլոնութեան
զանդօթս իւրեանց 'ի տեղոյ հեղ-
ման սուրբ արեան իւրեանց. բա-
րեխօսութեամբ սոցա քրիստոս
խընայեա-
նի մեզ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՄԻՒՌՈՒՆԻ ՕՐՀՆԵԼՈՑ

Այս յառանգացի յորէնս յօրի-
նակ միանին քո հայր երկնաւոր,
եւտուր զօրութիւն 'ի յիւզ սը-
բութեան յօժովն օծելոյ. հեղ
եւ յիւզս յայս զերկնային քո
զշնորհս:

Այս խոնարհեցար 'ի մեզ իւզ թա-
փեալ անուն օծեալդ աստուծոյ,
խանկերով զաստուածութիւնդ օ-
ծեալ ըզմարդկային առեր բընու-
թիւն. հեղ եւ յիւ:

Այս 'ի վերնաստուերն սուրբ իջանե-

լով յառաքեալն օժովն օծելոյ.
եւ օժմամբս այսու վերաստեղծեր
նորօք զհողդէնս որդիս աստու-
ծոյ. հեղ եւ:

Այս զարդարես սովաւ 'ի հանդեր-
ձըս լուսափայլս եւ գերապայծառս
զհարսնացեալ եկեղեցի. քո սո-
մանկունք սորա ընդ հրեշտակս
օրհներն սուրբ զերրորդութիւնդ:

ՄԵՂԵԴԻ ՄԻՒՌՈՒՆԻ
Ի ՎԵՐԱՑ ՆՈՐԱԾՆԵԼՈՑ

Հայր ամենակալ որ անքեցեր
ըզմիանին որդիդ 'ի փըրկութիւն
մարդկայն, հեղ եւ զհո-
ւոյդ պարգեւս, հեղ զորդեգրու-
թեան քո ըշնորհս յիւզս յայս
քեզ նըմիւն:

Արդի աստուծոյ իւզ թափեալ
անուն, օծեալ քան զընկերս ու-
րախութեան իւզս. զի հե-
ղ եւ 'ի դաս անքեցելոյ. հեղ զս-
րդեգրու:

Հոգիդ ճըմարիտ, օժովն օծե-
լոյ, որ եւ ծընանիս օժմամբս այ-
սու ըզմեմ. զաստուծոյ շնորհիւ,
հեղ զորդեգրու:

Երբեմն միութիւն, մի աստու-
ծութիւն, քեզ վերանդոշեմք ընդ
սերովքսն սո-
սեր սուրբ. սրբեա զընծայս խորհրդոյ 'ի վե-
րածընկերն սովաւ երգել յաւեժ
քեզ փառս:

ՇԱՐԱԿԱՆ, ԶԳԵՍՏՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

Խորհուրդ խորին անհատ անընդհատ, որ զարգարեցեր զվերին պետութիւնից, ի յառաջանաւ անմատոյց լուսնի գերապահեմ փառք զգասըս հրեղինաց :

Անճառանշարժ զօրութեամբ ստեղծեալ զնորոգում պատկեր տիրականն. եւ նազելի փառք զգետաւորեցեալ ի զրախտն անդէնի տեղի բերկրանայ :

Զարչարանօք քո սուրբ միանկին նորոգեցան արարածք ամենայն. եւ վերջապէս մարդն անմահացեալ. զարգարեալ ի զգետ անկողնայ տեղի :

Անձրեւածին բաժանի հրահոսան, որ հեղաթ յառաքեալն ի սուրբ վերնատանն, հեղ եւ ի մեղ հոգի սուրբ աստուած ընդ պատմութեան զքո զմայտութիւն :

Տան քում փայլէ սրբութիւն, որ ըզգեցար ըզվոյն լուծիւն, սրբութիւն փառաց ընդ մեջ քո առեալ. պատեմ ըզմեջ մեր ճշմարտութեամբ :

Որ զարարչագործ բազմակր քո տարածեցեր ընդդէմ անտեղանց. հաստատեալ զբազմակր մեր կարող լուծեալ մե, համբարձմամբ ձեռնաց սու քեզ միջնորդի :

Խիւսմամբ թագ ի գլուխ պատեալ ցես ըզմիտս եւ ըզգայարածն խաւ չանիւն ուրարմամբ ըստ ահարանի, ծաղկեալ յոսկեթեղ ի զարդ խաւրանի :

Բամից բոլորից տիրապէս անտուած պետականն, նախորտապատ սիրով զմեզ զգետաւորեցեալ, քում սուրբ խորհրդոյ լինել սպասանոր :

ՇԱՐԱԿԱՆ

ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

Յայս յարկ նախնանց ուխտի տեսաւ ին տաճարին, ժողովեալ քս անտանոր ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց առաջնից սուրբ պատարագին. խնդրեալ անուշիւք խումբ սուեալ պարեմք ի վերնայնորի սրահն խորանին. ուղղութեամբ ընկալ զանձի մեր նրպէս բուրման անուշատ խնդրեալ տաճարին եւ կի նամոնայ. եւ ըզմատուցող քո պահեա սրբութեամբ միշտ եւ հանապաղ քեզ սպասաւորել. բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի ընկալ զսղաշնա քոց պաշտօնելից :

Որ գերագնի քան զերկինքս պաշտօնացեալք սուրբ զեկեղեցիք անրեամբ քո քրիստոս. եւ ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի ամա զգաստ առաքելոց եւ մարգարէից սուրբ վարդապետաց. այսօր ժողովեալ գանք քահանայից սարկաւապոց զըպրաց եւ զզերիկոսաց. խոնկ մատուցանեմք առաջի քո տէր յօրինակ ըստ հրեւման զաքարից ընկալ առ ի մենջ ըզլինկանուէր մաղթանա որպէս զպատարագն առ բեղի զնոյն եւ զարարածն. բաւրեխօսութեամբ վերին քո զօրանցը, միշտ անշարժ պահեալ զառթում հայկազնեայ :

Խնդա յոյժ զուստը լուսն մայր սուրբ կաթնաղբիկ մանկամբ քո սիրով. զարգարեալ պրծնեալ հարսն պանծալի երկնանքման լուսն ձեւ խորան. զի օծեալն անտուած էնն ի յէկն անձախապէս ի քեզ

միշտ պատարագի. հօր 'ի հաշտութիւն մեզ 'ի քաւութիւն բաշխէ զմարմին եւ զարիւն իւր սուրբ. վասն իւր կատարման սուրբ տնօրէնութեան. շնորհէ զթողութիւն կանգնողին տաճարիս:

Զանազան կոյսըն մտրիամ աւտուածածին խոստովանի՛ սուրբ եկեղեցի. ուստի տրւաւ հացն անմահութեան եւ բաժակ մեզ ուրախարար սուրբ օրհնութիւնք նրմա՛ հոգեւոր երգով:

Երգ Տեառն Ներսիս՝ վասն առաջին աւուր փառաբարքին, եւ 'ի խորհուրդ արարչութեանն, եւ 'ի յարութիւնն Քրիստոսի:

կեր

Նորաստեղծեալ բանն յանէից 'ի սկըզբանէ զերկինս երկնից, եւ զերկնային զօրս անմարմնոց իմանալեացն զլուարթնոց, եւ ըզգալի տարեաց քաւից հոկանակաց միմբանից. որով յաւետ փառաբանի՛ երրորդութիւնն անճառելի՛:

Երեքսրբեալն մի տէրութիւն միմլ բնութեամբ անտուածութիւն, լոյսն որ անեղ արարչական ասաց լինել լոյս եղական. զոր եւ ծագեաց յօրն առաջին միաշաբաթ կիւրակէին. որով յաւետ:

Բաբունորէն բացատրեսցունք զծածկեալ խորհուրդըն ծանկոյտք. զի լոյսն անտես իմանալի՛ մաքուր հոգւոց տեսանելի, 'ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ մեզ յարութեան տուրք ճառագայթ. եկայք փրկեալք ընդ զլուարթնոցն տուրք օրհնութիւն յարուցեալ լի՛ն:

Մերքդ տիրով խոնարհեցա՛ր 'ի փրկութիւն մեր մարմնացար. նովին մարմնովն խաչեցար, 'ի գերեզման մահու եղար. այսօր յարեար աստուածաբար 'ի հրեշտակաց քարոզեցար. եկայք փրկ:

Երեւեցար խրեկաբերիցն յողջոյն կենացն ուրախալից. եւ 'ի լերինըն գայիլեայ առաքելոց մետանանից. արժանացո՛ զմեզ ընդ նոսրն զբեզ տեսանել յօրն վերջին. եկայք:

Միովին որդիք զարթիք հարսին լուսոյ տուրք անեալիք. եթէ փեսայն քո յանուցեայ յաղթեաց մահու իշխանութեամբ. գայ պրսակել ըզբեզ փառօք եւ ընդ առաջ պրճեալ զարդօք. երգեա երգ նոր յարուցելոյն նընջեցելոց կենա՛ց պը՛ղոյն:

Երգ վասն երկուրդի աւուր արարչութեանն, եւ վասն երկնային զօրացն:

Նորարչական բանին հրաման 'ի յերկրորդումն աւուր սկըզբան, ըզջորսն 'ի ջնւրցն բաժանեաց հաստատութեամբ պարունակեաց. ուրով զաշխարհս հողեղինաց անջրպետաց 'ի հրեղինաց. ընդ նոսրն որդիք լուսոյ տուրք օրհնութիւն երբեակ լի՛ւսոյն:

Բազմաչեայ հոյք քրակելից երեքսրբեանըդ սրովելից, անուր անեղ անտուածութեանըն համազոյ երրորդութեանն, բարեխօս լերուք առ տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ. ընդ նո:

Գերագոյն իշխանութիւնք եւ անփոխի միշտ տէրութիւնք, ան-

յաղթելի՜ սուրբ զօրութիւնք 'ի
յարմարչին փառամտութիւնք. անգա-
ւեցէք զտէրն ողորմած անտես չառ-
նել զգործն ձեռանցն. ընդ նո՛ւ :

Դասք անմարմնոյն պէտուծեանց
հրեշտակապետք բարձրութեանց,
հոգիք հրեղէ՛նք եւ սպասաւորքք
հրեշտակաց զինուորութիւնք. մաղ-
թեցէք զտէրն տերանց վասն
մարդկան երկրաւորաց. ընդ նո՛ւ :

Երկնաւորաց դասուց վերնոց օր-
հնաբանից քոց զլուարժնոց, քաղց-
րասցին սու քեղ գրթած որ վա-
սըն մեր ձայն մաղթանաց. զորս եւ
տացես մեզ պահապան յայսրմհե-
տէ մի՛նչ 'ի վախճան. ընդ նո՛ւ :

Զօրութեանց եւ տէրութեանց իշ-
խանութեանց եւ պէտուծեանց. եւ
ամենայն անուանելոց որք 'ի յերկինս
սրապատանօք, ընկալ քրիստոս ուրա-
խութեամբ զմեզ յօր մահու եւ
յարութեան. ընդ նոսրն օրհնել հո-
գւով ըզքեզ ընդ հօր փառաբա՛նու
րե՛ւ լի՛վ :

Երգ վասն երրորդի առաւ արարչութեանն,
եւ վասն երրորդի դարուն, եւ 'ի Յովնաննէս
Մկրտիչն :

Լսեալն բանն որ ընդ հօր արարչ-
չակից եւ համազօր, յերրորդ
աւոր զջուրուն զատոյց զլոյսս եւ
ըզտունկրս բլղխեցոյց. իսկ 'ի յեր-
րորդ դարուն դարձեալ զջուրցն
հեղեղ ցամաքեցոյց. զնոյ տապա-
նան իւր սպրեցոյց ըզկենդանեաց
սեռս անեցոյց. տուք օրհնութիւն
անձառ լուսոյն հօր եւ որդւոյ եւ
սուրբ հոգւոյն :

Ընդ ծառոց երկրի՜ զգալեաց տըն-
կեանց եւ զտունկս խմանալեանց .

զհեղեղ մեղացն ցածուցեալ զգաստ
անդարոց բազմացուցեալ. յորոց եւ
մեծն 'ի ծնունդս կանանց միջնորդ-
չնորհաց եւ օրինաց. տուք օրհն :

Թագաւորն երկինց զինուոր ար-
քայո՛ւթեանն աւետարար խընդրեա
դընել ելս 'ի սրբոյ՜ առ 'ի հովտես
տըրսամկանէ, յուխտեալ տեղի՛ն
տէրունական 'ի խնտանցեալն որ-
դւոյ մարդկան. տուք օրհն :

Ժառանգին հօր ըսպասաւոր եւ
յարգանդէ երկըրպագող. կարողեւ
եւ միկրտիչ այնմ որ մեղաց մերոց
քաւիչ. լե՛ր բարեխօս առ նոյն զը-
թած ջընջել ըզգիր մեր յանցանաց.
տուք օրհն :

Ի՞ հօրէ՛ լոյս ծագեցար մեռեալ
բնութեանս կենդանարար. անա-
քեցեր յառաջնութեանց սուրբ զյով-
հաննէս քարոյ՜ կենաց. սորին հայց-
մամբ սմե՛նական ըզսպանտանրս
մեր ընկալ. տուք օրհն :

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին հո-
ղանիւթեաց սուրբ հրեշտակին, ար-
ժանացո՛ ըզմեզ նորին նեղ եւ ան-
ձուկ ճանապարհին. զի՛ հետեւող
գողով նորին հօր քո՛ վերին օթե՛-
վանին, եւ երգեսցուք ընդ երջան-
կացն որդւոց լուսոյ քեզ երբեքս
փա՛ռա՛ց :

Երգ վասն չորրորդի առաւ արարչութեանն,
եւ վասն չորրորդի դարուն, եւ վասն
աւետեաց Աստուածածնին :

Խաւարն անգոյ եւ սկըզնածին
հալածեցաւ յօրն անաջին,
լոյսն այն պայծառ յօր չորրորդին
յարեգական նիւթ հաւաքեալ. լու-
սինն 'ի տիպ լուսոյ՜ ստեղծեալ եւ

անտեղաց պարք յօրինեալ, որով
օրհնի ստեղծողն էից 'ի բանաւոր
պաշտօնէի՝ ց :

Մածկեալ խորհուրդն ծանուցան
չորրորդ գարունն խանձակաւ . 'ի չորս
րորդ օր գարձեալ հրեշտանէն ետ զան
ւեւտիսն կոճական, թէ՛ լոյսն որ
ոչ բովանդակի 'ի քէն մարմնով պա
րունակի . յոր օրհնեցայք ազգ եր
կրածի՛նք, տուք օրհնութիւն պըտ
ւոյ կոճակի՛ն :

Առսին նախնելոյ մօրն եւայի՛ յոր
մէ անգամն հիւն պարտի, բարձան
անէ՛ծքն տըրտմակսն քո՛ տուրք
ծնընդեամբ կոյս մարիամ . անշուշ
ղքո միածնէն թողուլ ըզմեղս որ
զւոյց նոցին . յոր օրհն :

Հալսն ընծայեալ յերկրէ՛ յերկինս
յոր համբառնամբ առ քեզ զհո
գին . յոր լըսելոյ քո զանեւտիս
խընդրեալ լինել մեզ լըսելոյ, զձայն
աւետեանց քո միածնէն եթէ եւ
կայք օրհնեալք հօր իմ . յոր օրհն :

Ձայնիւ առ քեզ տէր պապատիմք
եւ անանջն քո անկանխմբ . սոյաշա
նօք անտուածածնէն շիջն 'ի մէնջ
ըզընց հնային . տո՛ւր արտասուօք
զմեղս ջընջէ՛ եւ վերջտիսն զմեզ
նորոգեւ . յոր օրհն :

Ղեկավար ճարտարապետ անցեր
ընդ ծով կենցաղս անհետ, վերա
բերեալ ընդ պետրոսի՛ զմեզ 'ի յա
լեաց մեղաց ծովէս, պաղատանօք
գերագունի՛ն անապակն քում ծը
նողին . յոր օրհնեցայք ազգ երկ
րածի՛նք, տո՛ւք օրհնութիւն պըտ
ւոյ կոճակի՛ն :

Երգ վասն հինգերորդի աւուր արարչութեան,
եւ վասն հինգերորդի դարուն, եւ ի սուրբ
առաքեալսն Քրիստոսի :

Առաքայթեալ բանն 'ի հօրէ՛
յոր հինգերորդն հրամայէ,
բըղխել 'ի ջրոց սեռս կայտառաց
եւ թեւաւորս օգանկանաց . իսկ 'ի
դարձն հինգ մըկրտի՛ն յամպն
եւ 'ի ծովն խորայէ՛լ հին . տացուք
հրաշքն ներգործողին պատիւ եւ
փառս անեղ բա՛նի՛ն :

Մաքրապէս օրինակի՛ առաքելոցն
քրիստոսի, որք 'ի ծովէ՛ն տիւերաւ
կան 'ի յերկնայինսն կոչեցան . ան
ցին ընդ ծով աշխարհական եւ 'ի
հոգին մըկրտեցան . տացուք հը
րաշքն ներգործո :

Յուրախութիւնն անգրանական
'ի հարսանիսն աննպական, զձեզ
առաքեաց հայրը՛ն փառաց հրաւի
րանուք տըրտմականաց . սուրբ հար
սանեանցն այն հայցեցէ՛ք ընդ ձեզ
լինել մեզ պարակից . տացուք հը
րաշքն ներգործո :

Նորոգողք տիւերաց 'ի նախա
հօրն յանցանաց . նորափետուր
զարդարեցի՛ք զեկեղեցիս հեթանո
սաց . պաղատեցէ՛ք առ նոյն գըթա՛ծ
զմեզ նորոգել 'ի հնոյ մեղաց . տա
ցուք հրա :

Շինող երցրս համայնից արարա՛ւ
ծոց 'ի յանգոյնց, նոյն շինեցէ՛ր զե
կեղեցի՛ վեմդ 'ի վերայ վիմի՛ն բա
նի . ընդ եզեալ հիմունս 'ի նոր
սիւնն ըզմեզ յօգեալ շինամբ 'ի
նոյն . տացուք հրա :

Ուրախացաւ գնացիւք գետոց քա
ղաք 'ի քէն շինեալ յիսոս . յորմէ
վրասկք շնորհաց հոսէն զոգին

մարդկանն ուղղանեն. արքա եւ մեզ 'ի ջրոյն կենաց հայցմամբ հոգւոյն մատրուականց. զի բանաւոր երկիրքս քո պըտղաբերցի 'ի փառսն քո:

Երգ վասն վեցերորդի աւուր արաչութեանն, եւ վասն վեցերորդի դարուն, եւ 'ի խաչելու թիւնն Քրիստոսի:

ուր

2 Ընանդուրժեալ բնութեամբ բարւոյն ունել միայն զանճառ բարին. այլ ստեղծեալ մարդ յիւր պատկերին 'ի վեցերորդն աւանտ տին. եւ 'ի յերրորդ ժամ զկողածինն 'ի յօգնութիւն ետ հողածնին. զորս 'ի գրախտին եզ վայելել, բայց 'ի պըտղոյն մահոյ աբլ գեւ:

Պատանձեալ առ դատողին յետ յանցանոց ազանքն հին. զկիրնն պատճառ եղեալ խաբամանն եւ կիւնըն զօճըն դաւաճան. որով երկիրս այս անխճաւ, փուշ եւ տանասկ 'ի սմա բուսան. վըճիւր մահոյ մարդոյն տըւան դառնալ 'ի հող ուստի տոեղճաւ:

Ջընջել փութայր հայրն փառաց ըզգիր պարտեաց մեր յանցանոց. որով զգեցաւ որդին զըթաճ 'ի վեց դարուն զմարմին մեղաց. հօր հաշութեամբ 'ի մահ խաչին եկըն կամաւ 'ի յուրբաթին. գառըն գեւան 'ի հին զատկին փոխան գաւռանցն օրինաւ կին:

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին արդարութեան ճանապարհին, բարձրանալով քո 'ի խաչն բարձրացողցեր զմեզ 'ի յերկրնա. քո անպա-

տում խոնարհութեամբդ եւ կանամոր խաչելութեամբդ, հաշտեաց ընդ մեզ տէր զըթութեամբ եւ թող ըզմեզս ողորմութեամբ:

Սոսկալիդ սերովեցից եւ անանուրդ քրովեցից. խոնարհեցա՛ր 'ի չարչարանա չարչարելի բնութեամբ մարդկան. 'ի խաչն ըզմեզս սպաներ եւ զգանտակնիք մահոյ լուծեր:

Հաշտեաց ընդ մեզ:

Վեհագոյն բնութեանց էից եւ անարիչդ բոլորից, յորժամ ծագես զխաչիդ նըշան 'ի գալըստեան քո միւսանգամ, զերկրապագոս այժմ հանատո՛վ լուսանորեա նորին լուսով. զի համաճայն խաչանգեցիցն ըզբեզ օրհնեմք յաւիտեանից:

Երգ վասն եօթներորդի աւուր արաչութեանն, եւ վասն եօթներորդի դարուն, եւ 'ի խորհուրդ հանգստեանն:

չար

Տէրն յետ ստեղծման արարածոց հանգեաւ յեթին օրն 'ի գործոց. այն որ հանգիստ աշխատելոց, եւ կամբէն գործ է եղելոց. ուստի եւ մեղայս հաստատունն ետ հանգըստեամբն շաբաթուն, թէ՛ աստ գործել զգործս աստուծոյ, անդ է հանգչել ընդ աստուծոյ:

Բաբունաբար վարդապետիմք յօրինակե տեսաւն խրատիմք. որ 'ի յերկրորդ արարչութեանն յետ կանտարման տնօրէնութեանն, յեթններորդ օր հանգըստեան իջեալ մարմնով 'ի գերեզման, զկապեալ հոգիսըն վերածեսոց, զանանց հանգիստըն պատրաստեալ:

Յօդդ որ 'ի քնդ կողէ՛ ցողեալ բըժըկեացե ըզհանգուցեանն, իջե-

ի հող մահող նոցին եւ բնակեցե-
ցորն վերջին. կենդանարար ձայ-
նիւրդ քո կոչեալ զնոսա ի կեանքս
քո. եւ դասեցո՞ ընդ արդարոցն եւ-
զել քեզ փառս ընդ զլուսն թիւոցն:

Խիւժեալ զբնութիւնս կենաց ու-
նող դարձոյց յանցանքն ի մահու-
հող. իսկ անմահիդ մեռելութիւն
շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն.
զորս են ընդ քեզ թաղեալ մա-
հուամբ աւանդանին մելքրտու-
թեամբ, յորո ընդ քեզ քոյին փա-
ռօք արեգական նրման լուսով:

Փայլին արդարքն յարքայութեան
եւ ճրգնաւորքն ի հանգրստեան,
մարտիրոսքն պըսակին եւ կոնսա-
նաց լապտերք վառին. դասեցո՞ տէր
ընդ նոսին որք զքեզ անտուած
խոստովանին. արդարութեամբ մի
դատեսցին այլ գըթութեամբ քո
բանեցոյն:

Քո անպատում խոնարհութեամբդ
որ թաղեցար մեռելութեամբ, եւ
յարուցեր յորդանց մարդկան որք
հաւատով ի քեզ անկան. յորո եւ
զմեզ արդարութեամբ եւ զնրնջե-
ցեալսն ողորմութեամբ. զի կեն-
դանեացրս բերանով տացին քեզ
փառս ընդ հօ՞րս հո՞գւով:

Երգ արեւագային զկնի եղեցի անուն Տեառն
սաղմոսին:

Յարեւելի՞ց մինչ ի՞մ մոռտս
ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ.
անմենայն ազգ եւ ազի՞նք, յորհնու-
թիւն նոր օրհնեցէք զարարի՞նս արա-
րածոց, որ ծագեաց ըզլոյս արեգա-
կանն այսօ՞ր յաշխարհս:

Ե՛կեղեցի՞ք արդարոց փառաբա-
նիչք ամենասուրբ երրորդութեանն.
յառանձօտիս լուսոյ զսուածօտ խա-
ղաղութեան քրիստոս գովեցէ՞ք
ընդ հօր եւ հոգւոյն, որ ծագեաց
ըզլոյս գիտութեանն իւրո՞յ ի մեզ:

Երգ զկնի Աղաղակեցք սաղմոսին:

Ճըգնաւորք անտուածոյ, եւ ժա-
ռանգորդք երկնի՞ց արքայութեանն.
նի՞ւրք փոխանակեալք զանցա-
ւորս առիք զանանցըն բարո-
թիւնսն. բարեխօսեցէ՞ք ան տէր
վասըն մանկանց եկեղեցւոյ.
Նահատա՞կք պանծայլք, եւ
սիրեցեալք ի յերկնաւոր հօրէն.
նի՞ւրք մելքրտեցայք ընդ քրիս-
տոսի արեամբ ձերով ի մահ խա-
չին. բարե:

Մարտիրո՞սք ցանկալիք, եւ օթե-
վանք հոգւոյն ճըմարտութեանն.
նի՞ւրք յաղթեցիք հոգւով կա-
րեաց եւ ցանկութեանց. բարե:

Գովելի՞ք աշխարհի, եւ բազ-
ձայլք վերնոցըն պետութեանց.
նի՞ւրք երանութեան մասին հա-
սիք քան զանմենայն որդիս մարդ-
կան. բարե:

Անմաւորք պատարագք, ման-
կունք տիօք եւ կատարեալք իմաս-
տութեամբ. նի՞ւրք փոխանակ
կաթին արբիք զգինին զմայլեցու-
ցին. բարե:

Երգ զկնի Աստուած Աստուած իմ սաղմոսին:

Լոյս արարիչ լուսոյ առաջի՞ն
լոյս բնակեալք ի լոյս յանմա-
տոյց հայր երկնաւոր, ի դասուց
լուսեղբնացն օրհնեալ. ի ծագել
լուսոյ առաւօտունս, ծագեա՞լ ի հո-
գին մեր ըզլոյս քո իմանալի:

Լէյս 'ի լուսոյ ծագումն արեգակն
արդար. անձա՞նք ծընունդ հօր
որդի. յանձն քան զարեւ անոն
քո գովեալ ընդ հօր. 'ի ծա:

Լէյս 'ի հօրէ բըղխումն աղբիւր
բա՞րութեան. հոգի՞նք սո՛ւրբ ան-
տուծոյ. մանկունք եկեղեցւոյ ընդ
հրեշտակս ըզբե՛զ բարեբանեն. 'ի
ծագե՛լ լու:

Լէյս երբեակ եւ մի՛ անբաժանե-
լի սո՛ւրբ ե՞րբորդութիւն. զբե՛զ
ընդ երկնայնոցն երկրածինքն մի՛շտ
փառաւորեմք. 'ի ծա:

Երգ գկնի Տէր հովուեսցէ սաղմոսիմ:

Ճանապարհս մահա՞նք եւ ճըշ-
մա՞րտո՞ւթիւն եւ կեա՞նք
բի՛ստո՞ւ. անա՞ղջնորդեա՛ն հո-
գւոց մե՛րոց, յերկրէ՛ ելանե՛լ
յե՛րկինս:

Դո՛ւրբ մահա՞նք կենա՞նք
մըտի՞ց յի՛ստու. մո՞հե՛մ եւ ըզ-
մե՛զ առ հայր քո եւ հոգի. երգե՛լ
մի՛շտ ըզփառու:

Երգ երրորդ ժամու առումն՝ գկնի Ողորմեաիմ:

Օրհնեմք ըզբե՛զ հայր անըն-
կիզն, եից էակ 'ի յանգոյնց,
բարձեր ձեռօք նիւթ 'ի հողոյ եւ
ստեղծէ՛ր մարդ 'ի պատկեր քո.
զընթին հոգի խոնարհեցաւ, զի
զպատուիրան քո մուսցաւ. դսր-
ձեալ ասեմք ըստ անանական թէ
հայր մեղայ բեզ 'ի յերկինս:

Երկնաւորացն անբըննելի եղեր
մարդկան տեսանելի. զգեցար պատ-

կեր հողեղինի. պատկերը՝ հօր ան-
փոխելի ելէ՛ր յերրորդ ժամ 'ի խա-
չին վասն ագամայ նախաստեղծին.
ընդ աւազակին քո՛ւմ խաչակցին
արժանացո ըզմե՛զ դրախտին:

Թագաւոր թագաւորաց առանտա՛ւ
բուղիս հոգի շնորհաց. ժողովեցն
'ի վերնատանն առաքելոցն երկոտա-
սան. 'ի հոյ լեղումս երեւեցար յո-
գիս նոցա վերանրոտար. լուր յա-
նուն քո ժողովեցոցս էջ եւ առ
մեզ յերրորդ ժամուս:

Երգ վեցերորդի ժամուն:

Սաւարեցա՛ւ լոյսն արեւուն 'ի
վեցերորդ ժամ ուրբաթուն, ծա-
նոց թէ լոյսն արարչական նրաւ-
մացոյց զլոյսն եղական, կանխա՛լ
ըզբեզ մերկ 'ի խաչին քօղով
ստուերաւըն ծածկէին. հերբեա
'ի մենջ ըզծանրութիւն չորջող
գիւին միջօրէի:

Ջանձրութիւն մարտ պսոյն չարի
որ յայս ժամուս պատերազմի,
զօղեալ յոգւոց մեր հերբեցցի քո
նընհաւ սրբոյ խաչի. ճըմար-
տութեան քո ճանապարհ զառ 'ի
յերկնից անկեալ փայլանին՝ մեր-
ժեալ 'ի մենջ հալածեցէ եւ զմե՛զ
լուսով քո վառեսցէ:

Յայս միջօրեայ տուրնեան ժա՛ւ
մուս վայելչական աչաց մարմնոյս,
նետիւք գաղանեաց մի խոցեսցունք
'ի խաւարէն որ 'ի ծածուկ. շուր-
ջանակի՛ բանականացն ըզմօք բաւ
նակըք հրեշտակաց, որք պարակից
մեզ լինելով ըզբե՛զ ընդ հօր փառ-
աւաստելով:

եղք ինճեռոցի ժամուն:

Չարչարակցեալ քեզ տիւ լո՛ւս սոյ երեք ժամո՛ւ խաւարելոյ, պայծառացեալ յիննէրորդին 'ի տիպ լըրման մահո՛ւ ստուերին. ջահէդ լուսոյ մեծապայծառ աւանդեցեր զհոգիդ առ հայր. ուսիւ կըցորդ քեզ 'ի յերկինս ըզմեզ ուղղեալ հոգւով քոյին:

Սանդարամեալք սանդեցին զիս պեալ հոգիսն արծակեցին. վե՛մք 'ի վիմեդ պատասեցան 'ի տապա՛ն նայ մեռեալք յարեան. տարերք երկրի տառանէին եւ աշխարհի սիւնք դողային. բանեալքս առ քեզ պաշտօնեացո՛ւք զի ընդ արդարսն դասեացուք:

Յուցեր յայնժամ ըսքանչելիս եւ այգիմ մեզ ողորմեացիս. լիւծեալ բնութիւնս քեւ ողջացաւ շնորհեա՛ն եւ մեզ լինել անցաւ. փոխան մա՛հ հո՛ւ քո կենարար կեցո՛ւ ըզմեզ տեր բարերար. քեզ պաղատիմք ըստ ա՛ւ ւանդտիին յիշեա՛ն ըզմեզ յորն անձա՛ւ զին:

Նա՛հապետին աբրահամն հայցմամբ ընկա՛ն տեր զպաշտնս: Ն՛ւ ծառային քում սահակոյ խընդըւ ուածովք 'ի մեզ գըլծա՛ւ: Բե՛նա՛ւ տեսին իրացելի Արթով սըրբոյն 'ի մեզ խնայեա՛ն: Նրեքսըրբեան երկւք անցին Արթեա զհոգի զմիտս եւ զմարմին:

Եղք եեկոյին ժամու Խաղաղակախին:

Նայեանց սիրով հայրըդ գըլծած 'ի քո ստեղծեալ գործըս ձեռաց. եւ ըզանանլիս հրեշտակաց տուր

պահապան մեզ տրկարաց, փըրկեա՛ն զանձինս 'ի փորձանաց 'ի խաւարի՛ շըրջող գիւսաց. զե՛ն 'ի տուրնջեան եւ գիշերի՛ տանցուք քեզ փառս անլըռելի:

Ե՛րն անեղ անըսկըզբա՛ն ծընունդ անձա՛ւ որդի եւ բան. որ արարեր ըզտի՛ն գործոյ եւ ըզգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ. սո՛ւր 'ի նընջել աչաց մարմնոյ սրթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ. զե՛ն 'ի:

Բաբո՛ւն հոգւոյ բանաւորաց անգբիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց. 'ի փակել դրանց բնութեանց մարմնոց լոյս տուր աչաց սըրտից մերոց. 'ի գիշերաց առ քեզ կանխել ընդ հրեղինացն օրհնաբանել. զե՛ն 'ի:

Սո՛ւրբըդ սըրբոց երրորդութիւն ըզմեզ մաքրեա՛ն քեզ բնակութիւն. շնորհեա ընդ մանկանցն առաքանա՛ւ տի հանգչել ընդ քեզ 'ի յանկողնի. սո՛ւր ըզնոյցուած բարեկամին ըզխոխ երկն նըկանտիին. զե՛ն 'ի:

Նրե՛ւելի լոյս ըստեղծեր զտիւ եւ զգիշեր բաժանեցեր. ծագեա մեզ աէր 'ի գիշերի ըզճառաղայթս իմա՛ն նայի. սո՛ւր յամենայն ժամանակի զարահպանող անձ քո հովանի. զե՛ն 'ի:

Արթոյ քո հուր արկեալ յերկիր բորբոքեցի՛ 'ի հոգիս մեր. զսուր հուրդ սըրտից մեր մաքրեաց զընս գիտութեան քո փայլեաց. 'ի քնոյ մահո՛ւ զմեզ զսրթութեաց զմիտըս բոցով քո փառեաց. զե՛ն 'ի:

Ի՛քեզ նայիմք լոյս անմատոյց 'ի զգայական ծածկեալ լուսոյ. որ փաշն մեր եղար 'ի գբի եւ նընջեցեր 'ի տապանի. սո՛ւ մեզ նընջեա արթուն բնութիւն հրեքեա՛ն զանրին ներգործութիւն. զե՛ն 'ի:

Ե՛կե՛ք լըւտոյ անըստուերն պահաւ տանօք կամք առաջն. որ փակեալ դրամբք յերեկոյնն երեւեցար մե՛ տասանին. ընդ թնկմայի առ քեզ գո՛չեմք տէր եւ աստուած զքեզ դաւանեմք, Է՛ջ եւ սա մեզ յերեկոյնս եւ սո՛ւր զողջոյն քո՝ ՚ի հոգիս:

Բամեակքս ըզքեզ տէր անշնեմք մեզ յօգնութիւն նայեա հայցեմք. պահպանե՛ք խորոյն յանձանց մերոյ լեր հովանի. օթեա՛ տա մեզ խաղանարար եւ նընջեցո՛ւք անխաղախար, զի՞նք ընդ առանձնորս կանխեցուք օրհնել ըզքեզ ընդ հօր հոգւո՛ւ:

Գո՛չման փողոյն գաբրիէլն որ ՚ի վերջնումն գիշերի, լսել անշնեմք անբա՛նքի եւ անխաղախար օգեաց գոսի. անշնե՛ք վառեալ զբոս ընդ անբանք ըստ խնայողն հինգ կուտանայ. զի՞նք ընդ փեսայնք ՚ի յառանգաստ հարսանք հոգւով մըտցուք ՚ի փառս:

Հանձեալ ՚ի մէջ տէր նընանաւ խաչի քո զընդգիծմանոր եւ զաներկելոյթ գազանն. ե՛ւ մի՛ տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւնս:

Բարեխօսեալ փառն մեր աստուած ծանին մարիամ, որ ծնար զտէր աստուած որ հովուէրն զխորայել անմեղաւոր ըսբանչելի փառօքի իւրովք:

Ի՛քեհ հայցե՛մք հայր գլխու թեանց եւ աստուած մըխիթան ընթեանց, ՚ի տըխրական գիշերայնն մե՛րձեալ ժամուս, մըխիթանք ըզքեզ ՚ի սըրտմութեանց մեզայ, եւ շնորհեա՛ զուրախութիւն գործովք անդարութեան.

անշնեմք սո՛ւրք աստուածանշնե՛ք եւ ամենայն անդարոց:

Ը՛ստ քաղցրագոյն աստուածայն քո հրամանն կոչման որդի՛ աստուածոյ. եկեա՛լ եմք անա՛ջն քո յերեկոյնս անխաղախար եւ ծանրաբեռնեալք. թեթեւացո՛ ՚ի ծանրութեանց մեզայ զանձինս, եւ զօրանո՛ բառնալ կամա՛ ըզբողջը լըւծքոյ պատուիրանայ. անշն:

Պաղատի՛մք առ քեզ հոգւո՛ւ ՚ի հանգրատեան հասեալ ժամուս մարդանէր հոգի՛ աստուածոյ. յոր ժամ նորոգեա զերեսս երկրի եւ վերստին ստանա՛ զոգիս մարդան, նորափետուր զարդարեա՛ ըզընջեցեալն մեր ըզնեանս ՚ի քէն սո՛ւրք աւաղանաւն. անշն:

Ձկնեղանագիր անարատ ծընողն քո արկանեմք առաջն անխաղախար տէրութեանց քո. յորժամ գաս փառօք հօր գատել ըզթընամի՛ն խաչի՞ քո. ներեա՛ յանցանաց մերոյ բարեխօսութեամբ մօր քո՛ եւ կուտի. անշնեմք ըզքե՛զ տէր պահպանեա՛ ըզմեզ ընդ հովանեալ խաչի՛ քո սո՛ւրք:

Հանձնորս արա՛ եւ ըզմե՛զ տէր ընդ սրբոյ քոյ անա՛քելոյն, որք անբանի եղեն անսանել ըզքեզ ՚ի յարութեան քո. անբանաւորեա տե՛մք տեսանել ըզքեզ ՚ի միւս անգամ քո գաղթատեանն. օրհնու թիւն անա՛քելոյն ՚ի բարձունս:

Ի՛ նըստիլ քո յատենն գառաւոր անշեզ. անշնեմք սո՛ւրք աստուած ծանինն յիշեա ըզընջեցեալն մեր, յորժամ գայցես անձա՛ռ փառօք. քանդի քո՛ եւն փա՛մք ոք յաւիտեանս ամեն:

ԿԱՆՈՆ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՏ՝ ԴԱՍԱԽՈՐԵԱԼ
ԸՍՑ ՈՒԹՆ ԶԱՅՆԻՑ

Օրհնութիւն՝ Առաջին ձայն :

օրհ
նած

ԺՈՂՈՎԵՒԱԼՔՍ 'ի յիշատակ
սրբոց մարտիրոսաց ըն միա-
բա՛ննութեամբ երգելով. օրհնու-
թիւնն 'ի բարձունս երկնաւոր թա՛-
գաւորին :

Քանզի հեղմամբ արեան սոցա՛
պարտեցաւ թըշնամին, եւ մեծա-
րեա՛լ պարծի՛սիոնն երգելով. օրհն :
Դասակցելոցն ընդ զօրնս վերի՛ն
զըւարթնոցն յիշատակաւ բերկ-
րեալ, 'ի սրբութիւնն սոցա՛ եր-
գեսցո՛ւք. օրհն :

Որք ըլճանդէս նահատակու-
թեան առ բըճաւորսն յո՛ւցին,
եւ յաղթեցին հաւատով երբեանկ
լուսոյն եղէն մեզ առիթ. աղա՛չա-
նօք սոցա՛ կեցո՛ ըզմեզ :

Որք ըլխաւար կռապաշտո՛ւթեան-
ցն վանեալ հերքեցին, եւ կանգ-
նեցին մեզ նըշն յաղթո՛ւ ընդ-
դէմ թըշնամոցն. աղա՛ն :

Եւ հրաշափա՛ռ ճրգնութեամբ պա՛-
տերազմեալք 'ի յերկրի, վերհա՛մ-
բարձեալք երկնայնոց դասուցն ե-
ղէն երգակիցք. աղա՛ն :

Որք զանձի՛նս իւրեանց քեզ
հայր ընծայեցին, եւ ուրդո՛յ քու՛մ
քրիստոսի եղէն խաչակիցք. աղա՛չա-
նօք սոցա՛ կեցո՛ ըզմեզ :

Որք ըզմարմինս իւրեանց քեզ

տա՛նար մա՛րբեցին. եւ հոգւո՛յդ
սրբոց եղէն օթեվան. աղա՛ն :

Որք ըզկեանս իւրեանց քեզ փո՛-
խանակեցին, եւ երկնից արքայու-
թեանդ եղէն ժա՛ռանգորդք. աղա՛ն
չանօք սոցա՛ կեցո՛ ըզմեզ :

Պատուական վըկայից զնու՛-
րութեանցըն դաւքն համաձայնեալք
ընդ երկնային զօրսն երգէն ասելով.
սուրբ ես տէր զօրութեանց բըճա՛-
կեալդ 'ի լոյս :

Կարծրագոյն տանջանօք լո՛ւծին ըզ-
կար մարմնոյ. եւ բացարձակ փայլ-
մամբ հոգւոյն երգէն ասելով.
սուրբ ես տէր զօ՛ :

Համաձայնեալք ընդ նոսին արժա՛-
նաւոր սիրով, 'ի տաճարի՛ ճըղնա՛-
ւորացն երգեմք ասելով. սուրբ ես
տէր զօ՛ :

Առաքինասէր վարուք հաճոյա-
ցան սուրբ վըկայքն. եւ ընտրեցան
կամաւոր մահուամբն իւրեանց, եւ
հրաւիրեցան 'ի կոչո՛ւմն արքայու-
թեանն երկնից :

Որք մասնեցին զանձի՛նս իւրեանց
'ի փոթ՛ սրոյ եւ հրոյ. եւ հեղմամբ
սրբեանն իւրեանց եղեն վըկայք
քրիստոսի. եւ հրաւի :

Որ 'ի հանդէս քո ճըգնութեան
երկնային զըւարթո՛ւնքն նայեցեալ
զարմանային. 'ի մարմնի՛ տեսանե-
լով զանմարմին իւրեանց ըզվարս.
ով սուրբ հայր անտո՛ն, բարեխօսեա՛
առ քրիստոս վասն անձանց մերոց :

Որ գերագոյն քան ըզընո՛ւթիւն
հողեղինաց ժուժկալեալ զանազան
տանջանաց համբերելով յաներե-
ւոյթ թըշնամոցն. ով սուրբ :

Ուստի եւ մեք տօնելով ըզճրգ-
նութեան քո սուրբ զյիշատակս,

ԲՆ
ՃԸԳ

որ եղեր նախընթաց բարեաց կենաց
ճանապարհին, փոխեցա՛ր յերկրայ-
նոցս յանմահից դասակցութիւնսն :

ով սուրբ Հայր անտոն, բարե :

Երգս առեալ մարգարէիցրն
հրաշալի ձայնիւ անդադար օրհնաւ
բանեն ըզմարմնացեալն 'ի սուրբ
կո՛ւսէն, որ երեւեցաւ մեզ 'ի
փրկութիւնսն :

Ջեղութիւն եւ զարշարանս
յանձն առին կամաւորապէս, ժո՛ւժ-
կալեալ համբերեցին փսն անուս-
նըն տեսնն, որ երեւե :

Աներկիւղ քարոզեցին յաշխարհի
ըզճըմարիտ մարգեղութիւն մար-
մնացեալն 'ի սուրբ կո՛ւսէն, որ երե :

Որք 'ի սկըզբանէ՛ պատուեալ
եղեն 'ի սէր բոլորից հօր, առաքե-
լանին կոչմամբ ըզտիեղբւս հրա-
ւիրեցին յստով հասանել մասին.
փարդապետութեամբ սոցս սմե-
նեբեան օրհնեսցո՛ւք ըզտէր :

Որք սկանառեալք եւ սպանաւորք
եղեն մարմնացելոյ բանին, գէր 'ի
վերոյ անմարմնոց դասուցն հան-
դիպելով շնորհի. վար :

Որոց գատողական անթու անհեղ
ատենին հանդերձեալ մընայ, կա-
տարել 'ի մեղ դատանտան ըստ
գրեանլն. առ տոս անկոյնք զըղ-
ջացեալ անձամբ պաղատելով, հաշ-
տեցուցանել սո՛քօք ընդ մե՞զ զա-
հա՛ռ ՁԶԻ՞Ր զգատաւորն :

Որ շնորհօք սուրբ հոգւոյն բար-
ձեր ըզխաշն փրկչական յորդե-
ղութեան շնորհս, ով սուրբ Հայր
անտոնին, արժանաւոր երկնային
կոչմանն 'ի հրեշտակական գասակ-
ցութիւնսն. օրհնեմըք միշտ սուրբ
զերրորդութիւնն :

Այսօր եւ մանկունք սուրբ եկե-
ղեցւոյ տօնէն ըզխաշնորձն քո
սուրբ զյիշատակս, ով սուրբ Հայր
ճըղնաւորաց, զի՛ ընկալցին զանա-
պական պարգեւս 'ի քրիստոսէ՛ սա-
տուծոյ մերմէ. օրհնեմըք միշտ
սուրբ զերրորդութիւնն :

Ջանտապարգեւս վերնեկալեալ
ըզփառս յաջակողմեանըն քրիստո-
սի ընդ քրիստոսէն կուսանան, հայ-
ցեսցէս 'ի քրիստոսէ ըզթողութիւն
մեղուցելոցս, 'ի լրտել ըզձայնն եթե-
եկայք օրհնեալք հօր իմոյ ժառան-
գեցէք ըզկեանալն յաւիտեանից :

Որ 'ի քրովեական կառարգ
հանգչիս, այսօր իջեր յերկնից 'ի
դասս անաքեղոցրն սուրբ հոգի. օր-
հնեալ ես թագաւոր անմահ :

Որ գընաս 'ի վերայ թեւոց հող-
մոց, այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգեար յառաքեալսն
սուրբ հոգի. օրհնեալ ես թագաւ-
որ անմահ :

Որ խնամես տեսչութեամբ գքո
զարարածս, այսօր եկիր 'ի հաս-
տատել զեկեղեցի քո սուրբ հո-
գի. օրհն :

Ջհոգիս ծառայից քոց քրիստոս,
ընկալ 'ի դասս անդրանկաց գրե-
լոց 'ի յերկնս :

Ընկալ վասն սոցս ըզբանաւոր
պատարագս 'ի մէնջ. եւ շնորհեա
նոցս ըզթողութիւն գտանել յա-
ւուրն յետնում :

Հաշտեալ 'ի ձեռնն սուրբ մարմնոյ
եւ արեան քո տէր. եւ պար-
գեւեալ նոցա դասիլ յաջակողմեա-
նըն քո :

Որ ըզբանն ուստուած բաւա-
կան եղեր ընդո՛ւնիլ յորովայնի

ԳԼ
միգ

ԵԶ
առ

ՀԱՐ
ԶԸԳ

Հոգ

Հան

միշտ կոչս . զքեզ մեծանցուցանեմք
որ ծրհնեալդ ես 'ի կանայս :

Որ էից լուսոյն արժանի եղեր
բառնալոյ 'ի գիրկըս քո մայմնով .
զքեզ մեծա :

Անարատ տաճար տընօրէնութեան
կոչեցար հոգւոյն սրբոյ միշտ կոչս .
զքեզ մեծա :

Որ զանարատ բաժնակըս քո 'ի
խաչին տարածեցեր քրիստոս ան
տըւած , եւ նրան յողթութեան
էտուր մեզ . անվաւ ըզիեանըս մեր
պահեա :

Որ զաշխարհակեցոյց բազկատա-
րածութիւն խաչն քո քրիստոս
անտըւած գաւազան զծրութեան
էտուր մեզ . սո :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Որ ըզմեռեալն 'ի ճաշակմանէ փայ-
տին յանցանաց , կենաց փայտիւն
կենադորձեցեր . անվաւ ըզիեանըս
մեր պահեա :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Աղօթիւք անցաւ եւ բարեխօսու-
թեամբ , պարգեւեա մեզ քրիստոս
մասն եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն
'ի կոչումն արքայութեանն երկնից :

Օրհնութիւն՝ Առաջիկն կողմ :

Յամենայն ժամ ծրհնեմք ըզ-
քեզ , որ մարգասէրդ ես կե-
ցո ըզմեզ :

Յօրհնութիւն 'ի նոր օրհնացու-
րդեր . զի՛ նա է՝ փառաւորեալ
յամենայն սրբոց իւրոց :

Օրհնեալ է՛ ան որ արժանի արար
ըզմեզ հասանիլ 'ի մասնն ժառան-
գութեան սրբոցն 'ի լոյս :

Զօրութիւնք երկնայինք եւ ան-
մարմնոց զինուորութիւնք ծրհնե-
ն ըզքեզ անելով . սուրբ անտըւած :
Եկեղեցիք արդարոց եւ ժողովք
մարտիրոսաց , գովե՛ն ըզքեզ անե-
լով . սուրբ անտըւած :

Ա՛գգ մարդկան կենդանեաց սաղ-
մոսիւք եւ օրհնութեամբ անպա-
կե՛ն անելով . սուրբ անտըւած :

Ճեղքաւորքք քրիստոսի հեղ-
մամբ արեան ձերոց զկռապաշտու-
թիւն բարձիք յաշխարհէ . եւ 'ի
ճանսարարհա արդարութեան գար-
ձուցիք ըզմոճորեալս :

Ճըշմարտութեան քարոյք եւ լու-
սաւորիչք տիեզերաց էք պարծանք
Եկեղեցւոյ . եւ յոյս հաւանացեցեց
Համբերութեամբ ձերով ընկալեց
'ի քրիստոսէ ըզպըսակա անապա-
կան . եւ զասանորեցայք 'ի յերկինս
ընդ անմարմնոցն դասա :

Յանթիւ նահատակքն քրիս-
տոսի որք քաջութեամբ մարտեան
ընդ թշնամեցն , եւ ըզբռնու-
թիւն լուծին ըշտանջանաց . զի՛ զան-
տանելի ըզվերսն 'ի յանձն անին :

Լոյս փառաց փարէր ընդոք , եւ
հրեշտակք 'ի յերկինս ուրախանն .
զի՛ կարապետք եղեն տիեզերաց ,
եւ լըւացողք մեղաւորաց :

Դասք անմարմնոցն ազադակեն եւ
ասեն , փութացարոք ըզհետ կոչմա-
նըն քրիստոսի , եւ խընկալեացք
փայեւեցէք յաւիտեանից 'ի յարքա-
յութիւնն :

Պարծանքք հաւատոյ սուրբ
ճեղքանորաց . որք ըզմարմինս իւ-
րեանց 'ի վերայ քո պատարագեցին ,
եւ հեղմամբ արեանն իւրեանց նա-
րոգեցին զաշխարհա :

խաչ

օրհ
նակ

ԲԶ
Հայ

Դասաւորեալք ընդ անմարմնոց
բանգմութիւնալն փայլին որպէս
զարեգանին 'ի մէջ աստեղաց. զի
զհոգիս մարդկան լուսաւորեցին ան-
ւազանին լուսով:

Այսօր ընդ երկնային զըւար-
թոնալն ժողովուրդք հայնստաւ
նեայց, տօնելով ըզլիշատակ սուրբ
հայրապետաց շնորհաւորաց սրբոյն
գրիգորի, օրհնեցէք ըզհայրն եր-
կնաւոր:

Այսօր որդիք թորգոմայ ծննեալք
անւազանաւն յորդիս սիրովն. 'ի յի-
շատակի հարցն սրբոց որդւոց
մեծի լուսաւորչին, գովեցէք զնո-
րին միածին:

Այսօր երկնաւոր քահանայու-
թեանն հաղորդ քահանայք սուրբ
եկեղեցւոյ. ընդ քահանայապետս
աստուածային օրինօք պատուեալն
բարեբանեցէք զհոգին ճշմարիտ,
երգելով ըզփառս 'ի բարձունս:

ԴԶ
Տրդ

Որ առաքեցէր նախնիթաց քում
գալըստեանդ սուրբ ըզմարգարէսն,
անետարանել տիեզերաց զիջումն
քո 'ի հայրական ծոցն 'ի փրկու-
թիւն հիթանոսաց. բարեխօսու-
թեամբ սոցա քրիստոս խընայեա
'ի մեզ:

Որ խոնարհեցար յանպատճառ փա-
ռաց որդի աստուծոյ, եւ եկիր 'ի
կատարումն մարգարէիցն նախա-
ձայն քարոզութեանն անձառ խոր-
հրդով. բարեխօսութեամբ սոցա
քրիստոս խընայեա 'ի մեզ:

Որ լուծէր կենարար մահուամբ
քո տէր զերկունքս մահոն, իջա-
նելով 'ի գրծոխսն վերածնել ընդ
քեզ զհոգիս արդարոց մարգա-
րէիցն 'ի լոյսն անըստուեր. բարե-

խօսութեամբ սոցա քրիստոս խը-
նայեա 'ի մեզ:

Ի մաքրագործ հոգւոյն անօթ
ընտրեալ եւ ձիւնափայլ, թագաւ-
որք երկրի իշխանք աշխարհի. ան-
պակաս զանձուց բաշխող յակօք
ալիւսն յոռաւ յակորեան. բաւ
ընթոս լերնօք ան տէր վանն ան-
ձանց մերոց:

Երեքսրբեան մի տէրութեան
խորհուրդ կամաց եւ հաղարաւ
պետք, փողոց հընչմունք բարբառք
անետեաց ընդ ամենայն երկիր
սուրբդ շմաւոն եւ մատաթիւս.
բարեխօս լէ:

Բանին կենաց կանուխ քարող եւ
աւետարանիչ, երգ փրկութեան
հընչումն անհոն, անդի մարդ-
կան պարծանք սուրբդ մատթիւս.
բարեխօս լէր առ քրիստոս վանն
անձանց մերոց:

Աղաչեմք ըզքեզ տէր բարե-
խօսութեամբ սրբոց անուամեց,
որք նահատակեցան 'ի ճակատաւ
մարտ պատերազմի, յաղթող
գտան ընդդէմ թընամուն. բաւ
ընթոսութեամբ սոցա քրիստոս
խընայեա 'ի մեզ:

Որք անին զսպառազինութեան
զբանչս հաւատոյ սրբոց իւր-
եանց, եւ ընկալան 'ի գլուխ սաւ-
ղաւարտ փրկութեան ըզնքան
խանչն, տուներ ընդ մէջ ածեալ
ըզճշմարիտ սուրբ հոգին. բարե:

Որք մաքրեցին զանձինս իւրեանց
տանձար անուանիք քում սրբոց.
եւ բոլրեցին հոտ անուշութեան
զաղօթս իւրեանց 'ի տեղեղ հեղ-
ման սուրբ արեան իւրեանց. բաւ
ընթոս:

ԷԶ
առ

Հաբ
ատ

հոգ

Ո՛ր յերկնայի՛ն զօրս անմարմնոցն նախ հեղե՛ր անատապէ՛ս հոգիդ ճը՛մարիտ . զաստուածայի՛ն եւ զգերանգոյն քո՛ խմաստութիւնդ . լինե՛լ փառաբանիչ սո՛ւրբ երրորդ դո՛ւթեանդ . ը՛նդ նոսին փանաւո՛ւրեմք զերրեակ մի՛նութիւնդ :

Ո՛ր զկերպարանն աստուածայի՛ն ստեղծեալ երրորդութեանդ խոր հըրդակցութեամբ . զարդարեցեր փը՛յմամբ շնորհաց քոց կենդանաւորա՛մ . եւ ընդ ծնեալսն առ ՚ի նմանե խօսեցար օրինօք եւ մարգարէ՛րէք . ընդ նո՛ւ :

Ո՛ր յերկրորդի՛ լինելութեանս յետ յարութեան քո՛ւմ էակցին . մըտեալ ՚ի վերնատունն դրօքն փակելովք . շնորհելով ըստ առաջին փը՛յմանն ըզքեզ մեծասաննից . առաքելոցն ասաց անէք հոգի՛ սուրբ . ընդ նո՛ւ :

հան

Յորժամ յերկնից գո՛չէ՛ փողն ազգեցութիւն անեղով տիեզերաց ՚ի գատաստանն անաւոր . յայնմ անձուր անհեղին յիշեա՛ տէ՛ճի՛ր եւ ըզմեր ըլնընջեցեալսն . եւ հանգստի՛ր սուրբն քո՛ :

Յորժամ ճառագայթք աստուածութեանըդ փայլին ՚ի յարեւելից . եւ գըպրութիւնըք հրաշքն բանին . յայնմ անձուր անհեղին յիշեա՛ տէ՛ճի՛ր եւ :

Ձարհուրեալ գողան արարածք ՚ի ձայնէ սրովբեագո՛չ փողոյն . յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ ՚ի գատաստան զանգս որդւոց մարդկան . յայնմ անձուր ահեղին յիշեա՛ տէ՛ճի՛ր եւ :

ած

Ո՛ր նախմայ խմաստութեամբ տնօրինեցեր զխորհուրդ սո՛ւրբ եւ

կեղեցւոյ . խորագոյն արկեալ հին մո՛ւնս հաստատութեան ըզգաստ արդարոց . անշանօք սոցմ խընաւ յեա՛ ՚ի՛ մեզ :

Ո՛ր զօրհնութիւն նախաստեղծիցն աստուածազոյգ սրուաց եւ իգաց . պայծառացեալ վայե՛ջնապէ՛ս ծաղկեցուցեր . այսօր ՚ի յովակիմ եւ ՚ի յաննա՛ . անգա՛ :

Ո՛ր ըզխոստումն արահամո՛ւ նա՛ հապետին մեր ըստ հոգւոյ . քան հանայական եւ թափաւորական զանազանացն միացեալ ցուցեր այսօր ՚ի յաննայէ՛ . անգա՛ :

Խա՛չ քո եղիցի՛ մեզ անպակէ՛ն բոցանիչ փայլմամբն իւրով . խորտակեաց ըզթընամի՛ն , եւ ելո՛ծ ըզգատակնիք անուանեալ փայտըն կե՛նաց ՚ի փրկութիւն տիե՛զերաց :

Վեր անեալ ցընծան երկի՛նք եւ երկիրս ուրախանայ ընդ յայտնիլ սրբոյ իանչին սեռականձեւ քանաութեա՛ն , որ զանշարհս լուսաւո՛ւրեա՛ց արեգակնակերպ ճառագայթութիւնք :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ հազոյն սրբոյ :

Յընծացա՛ւ երո՛ւստողէ՛մ բերրեցան հա՛ւատացեալք , նորահրաշ զարդարեցան , քանզի տեսին զյաղթութիւնը նը՛շան . արարածք ամենա՛յն ՚ի լուսոյն պայծառացան :

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեմս յախտեմից :

Արդ եկայք ժողովուրդք աստուծոյ՛ եւ հաւատացեալք քրիստոսի . ՚ի ձեռնն սըրբոց մարտիրոսացն անաքեսոցո՛ւք գոհնութեամբ փառք ՚ի բարձու՛նս աստուծոյ՛ :

Օրհնութիւն՝ երկուրդ ձայն:

Օրհնեն ըզբեղ աստուած զօրք
ամենայն հրեշտակաց. ար-
դարոց անձինք եւ հոգիք ամենայն
սրբոց:

Գովեն ըզբեղ քրիստոս մարտիրո-
սացն ժողովք. դասք մարգարէից
եւ դուռնիք ամենայն սրբոց:

Բարեբանեն ըզբեղ սուրբ հոգի
որ միայնդ ես հրջօր, եւ պահես
զօրացեալ զյուսացեալս ի քեզ:

Տօն ճիշեանորացն սյոօր. եւ
կայք հաւատացեալք օրհնեցէք
զաստուած յիշատակի սուրբ վը-
կայցն:

Որք ըզմահս իւրեանց կանգնեցին
յերկրի սշտարակ հրջօր, յոր ա-
պաւնեալքս ամենեքեան եկայք
հաւատացեալք օրհն:

Հեղճամն արեան սոցա մարբեաց
ըզտիւղերս յանօրէն կուսպաշտու-
թեանց, եւ խառնեաց ըզմարդիկ
ընդ երկնային զօրութիւնն. եւ
կայք հաւատացեալք օրհնեցէք
զաստուած ըզբնակեալն ի մեջ
սրբոց:

Որ օրհնիս յանմարմնական զե-
նուորութեանց վերահոյեմք ան-
քեզ տէր. անլօթիւք սրբոց մար-
տիրոսաց խնայեալ ի ժողովուրդս
քո միայն մարգարէր:

Ձորս ընտրեցէր յամենայն ազգաց
երկրէ լուսանորել զոգիս մարգ-
կան. անլօթիւք սրբոց մար:

Որ գաս հայրական իշխանու-
թեամբ պնակել ըզսուրբս քո.
անլօթիւք սրբոց մարտիրոսաց
փրկեալ ըզմեզ ի հրոյն յաւիտե-
նից միայն մարգարէր:

Ուրախանա՛ն հրեշտակք ի յեր-
կինս ընդ շարձարանքս ճիշեանո-
րացն, եւ հրաշանան արարա՞նք
ընդ յաղթութիւնն սրբոցն:

Մեծապէս պատե՛րազմեալք զան-
ուաքինութեան ըզհանգէս, պը-
տակեցան ի քրիստոսե՞նք ընդ վե-
րին զըւարթունսն:

Յընծայ կաթնուղիկէ՛, զուարճա-
նան հաւատացեալք. անշղակե՛ն
անեղե՞նք. փա՛նքք քեզ ան-
տըւած:

Ձքե՛ղ տէր օրհնեն դասք սր-
բոց մարտիրոսաց, քանցըր ձայնիւ
հընչմամբ քեզ երգեն. փա՛նքք
քեզ փա՛նքք քեզ աստուած:

Որք քաջութեամբ համբերեցին
բընաւորացն ըսպանեցեաց, եւ
ընդ անմարմնոցն դասակցեալ քեզ
երգեն. փա՛նք:

Պարծոնք եկեղեցւոյ՝ եւ ուրա-
խութիւն հրեշտակաց, ո՛վ սուրբ
հայր անտոն, զանաջանքս մեր հա-
նապաղ մատո՛ր սուրբ երրորդու-
թեանն:

Որ ի մարմնի կառնեցեալ եւ զան-
մարմնոցն բերելով ի քեզ ըզ-
վարս. ո՛վ:

Բաժանի հոգեւորական լըցեալ ան-
տուածային ուրախութեամբ. ո՛վ
սուրբ հայր ան:

Ո՛վ երջանիկ տէր սուրբ գրի-
գոր, սրբութեանցն պաշտօնեայ
եւ առաջնորդ բանաւոր հօտի:

Ը՛գքե՛ղ ունիմք բարեխօս ան յի-
սուս միածինն, եւ աղաչող վասն
քո՞ ճախտաւորացս:

Կանխեա՛ն խընդըրեա ըզթողու-
թիւն յանցանաց, ի՛ք քէն անակեր-
տելոցս:

Օրհ
ն

Բ2
ճԷԳ

Գ2
ԳԷԲ

ԵՂ
ՁԵԿ

Յաւուրց վերջին ժամանակի չի նեանց իւր տուն զեկեղեցի, հօրըն գըթած երկնաւորի իմաստուն թիւն բան եւ որդի. ետ ըզմար մին իւր 'ի զենլի, զգի՛նի արեանն 'ի խանեւլի. սը՛մին հրաշից ներ գործողի տուք օրհնութիւն յամէն նայնի:

Ո՛ր եւ զճառայն իւր անաքեանց 'ի խանեւլիսն հրաւիրեանց, զքանզեանն 'ի հայ մարմնոյն կոչեանց զգի՛նի արեանն ետ ծարաւեանց. յայս կոչմանէս անգնտամբեանց անգհ հիւսիսայ հոյսատանեայց. ա՛յն որ ըզհրաշս այս ներգործեանց մեղ նաւ րազոյն յոյս հաստատեանց:

Հաւատարիմ եւ իմաստուն գրիւ գործոս անուն արթուն, նըման խան չի մահուամբ որդւոյն չարչարան հօբ իւր սուրբ մարմնոյն, զանգըս հայոց կոչեանց 'ի նոյն զգանս եւ զհաւ րուածս ետ խնատագոյն. մի՛նայն բանին հօբ իմաստուն տուք օրհնութիւն զօրքը հրաբուն:

Ո՛ր լուսով աստուածային բան նին զարդարեցեր զեկեղեցի. եւ զսաւառնն անգիտութեան հալաւ ծեցեր յոգւոց մարդկան, ո՞վ տէր սուրբ գրիգոր. բարեխօս լեր վանսն մեր ան միաճին բանն հօբ:

Ո՛ր զհամագոյ բընով թիւն միասնակն երրորդութեանն յայս նեցեր եկեղեցւոյ խոստովանե՛լ միութիւն. ո՞վ տէր սուրբ գրի:

Ո՛ր զիլըրիակն անօրհնութիւն մարգացելոյն վասն մեր ուսուցեր մի յերկուց նոր խառնուն ըսքանչելի. ո՞վ տէր սուրբ:

Սարսափելի հողմոյ նըման ահ հեղանդո՛չ սաստիկ հընչմամբ, երեւ

աբ
հայ

հոգ

ւեցար 'ի վերնատանն հոգիւ զանուն երկոտասան. որք ան 'ի քէն մըկըտեցան որպէս զնակի՛ հրով մաքրեցան. մա՛քրեա 'ի մէ՛նջ ըզմեղ մեղանց եւ ըզգեցո՛ ըզլոյս փառայ:

Ե՛կիւր յերկիր անտուածաբան զանուն զանախն հս իշխանաբար, ընդ արդարութեան եւ ընդ մեղանց եւ ընդ չարին դատաստանայ. բայցեր ըզգանձդ անհիւթանի պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան. մա՛ք:

Սէրն 'ի սիրոյ զսերդ անաքեանց յինքն զանկամս իւր քեւ յօգեանց. զեկեղեցի իւր զօր չի նեանց եօթըն սեամբ քո՛ հաստատեանց. տը՛նտես 'ի նա եղ զանաքեանցն եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեանց. մա՛քրեա 'ի մէ՛նջ ըզմեղ մէ:

Հրեշտակային ձայնիւն օրհնես զուր զամենատուր զերրորդութիւնն, փառաւորելով ըզհայր. որ վերակոչեանց զամենեսեան 'ի մահուանէ՛ յանմահութիւն:

Երգեցէք տեսուն երգ նոր եկեղեցիք սրբեցելոց, բրիտոսի երկրպագելով. որ վերա:

Սըբասանց ձայնիւն օրհնեցո՛ւր, հոգեւորանկան հընչմամբ զովես զո՛ւր, սուրբ զհոգին փառաւորելով. որ վերահանդոյց զամե:

Սուրբ եւ աստուածածին մանրիմ ցանկալի կուսից եւ պարծանք անգի մարդկան, մայր եւ ան զանիսն մեծացուցանեմբ:

Ա՛նկէզ մարենի եւ տաճար ընդ հանուր լուսոյն, անարատ եւ անխախտելի կուսութիւն. մայր եւ:

Խորհուրդ կենաց եւ մայր կենդանութեան, եւ անագաստ հրափայլ ծագմամբ. մայր եւ:

հան

ած

Խաչ

Այսօր խրնդրի պատուական
փայտ խաչին աւանդեալն 'ի գող-
գոթան , 'ի ձեռն աստուածանէր
գըշխային . եկայք հաւատացեալք
երկրրպանգեցուք աստուածային
սուրբ նշանին :

Այսօր ընծայէ գողգոթան ըզծած
կեանն 'ի յերկրի , զերաբերեալ ա-
նուշահոտ խընկովք , 'ի ձեռն երաւ
նեւընն յուղայի . եկայք հաւա-
տացեալք երկրրպան :

Փառք օր եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ :

Այսօր 'ի ձեռն յըրկանիսն սուրբ
խաչին կենսգործի պատանին մե-
ռեալ . եւ ողբայ սանտանայ ըզկն-
ծանողմն իւր . իսկ մէք քրիստոսի
համատացեալք երկրրպան :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Այսօր յընծայ վերինն երուսա-
ղէմ ընդանեւելով ըզտոսն յարկ-
սըն ընտելին . ուրախանան եւ
հրէշտակք ասելով . փառքք քեզ
փառքք քեզ աստուած :

Օրհնութիւն՝ Աւագ կողմ :

Օրհ
բկ

Շնորհեա մեզ քրիստոս թա-
գաւոր , կանտարէլ 'ի հաճոյս
քո զմիշտակ սրբոյն եւ օրհնել
զանունն քո սուրբ :

Ո՞րք հեղման քո սուրբ անբան
եւ չարչարանաց քոց եղե՞ն հա-
ղորդք սուրբ վերայքն , եւ ընտա-
ւորիչք աշխարհի :

Սրբօք միշտ սղաշեմք եւ փանա-
ւորեմք անգագար երգով օրհնու-
թեամք , սուրբ զերրորդութիւնդ
համագոյ :

Միաբան ամենեքեան զաստը-
ւանն աստուծոյ օրհնեցէք ձայն
նիւ սրբասանութեամբ ըզպրնաւ
կիչն սրբոյն :

Զթագաւորն փառաց քրիստոս
զեանկից հօր եւ հոգւոյ գովեցէք
ձայնիւ սրբ :

Զբաշխողն պարգեւաց սուրբ
զհոգին ճըմարտութեան բարե-
բանեցէք ձայնիւ սրբ :

Այսօր տօնեմք ըզտօն սրբոց
վերայիցն , որք արեա՞մք նահատա-
կեալք փոխեցան 'ի զօրս վերին
զըւարթնոցն :

Արիանար մարտեան ընդգէմ
խորհա թագաւորաց . զյանկթո՞ւ
զակա՞նն ընկալեալ ըզպրնակ . փո-
խեցան 'ի :

Եղեն օթեփանրք սուրբ երրոր-
դութեանն . զանձառակա՞նն ըն-
կալեալ ըզկեանա . եւ բարեխօսեն
աւ տէ՛ր փոսն անձանց մերոց :

Ո՞վ երանեալ սուրբ վերայք ,
որք արժանի եղէ՞ք մարմնով եւ
արեամբ գասանկից լինել զըւարթ-
նոց երկնից :

Քաղաքավարեալք 'ի մարմնի եւ
հետեւողք որդւոյն աստուծոյ .
մարմնով եւ առ :

Ղուստնորեալք 'ի հօրե պայծա-
ռացեալք 'ի հոգւոյն սրբոյն . բա-
րեխօսեցէք աւ տէ՛ր փոսն անձանց
մերոց :

Յիշեա զմեզ աստուած փրկիչ
մեր . յորժամ զան թագաւորու-
թեամբդ քո կեցո ըզմեզ , բարե-
խօսութեամբ սրբոց քոց :

Շնորհեա մեզ թողութիւն երկնա-
ւոր թագաւոր . ընկալ զաղանջնքս
մեր կեցո ըզմեզ , բարե :

Յօրհնութիւնն 'ի նոր օրհնեացո՛ւք
ըզքեզ քրիստոս թագաւոր . որ վա-
սըն մեր մարմնացսոր կեցո ըզմեզ,
բարեխօսութեամբ սրբոյ քոյ :

Ո՛ր յանեից ստեղծէր ըզպաշտօ-
նեայս քո 'ի հո՛ւր կիզելոյ հո՛ւրդ
անեղական . ընդ նոսին օրհնեմք
ըզքեզ եւ մեք հոգեղէնքս :

Ո՛ր բանիւ գոյացուցեր զիննեանկ
գաճաճ հրեղինաց բանդ 'ի սկըբա-
նէ . ընդ նոսին գովեմք ըզքեզ եւ
մեք հոգեղէնք :

Ո՛ր արարէր յոգիս խմանալի ըն-
հրէշտակըս քո հոգի՛ն անսուծոյ .
ընդ նոսին բարեբանեմք ըզքեզ եւ
մեք հոգեղէնքս :

Այսպիսաբար թեամբ անպրեցաւ
բանա՛քն նի՛նուէացւոյ , 'ի լոսե՛լ
ձայնի մարգարէին եղե՛ւ թողու-
թիւն մեղաց :

Ե՛հա բանն առ թագաւորն . պա՛-
տուէ՛ր տայր ժողովորդեանն լոսե՛լ
ձայնի մար :

Ի՛ բերանոց մանկանց արդարոց
զարբա՛յն երկնից յօգնութիւնն կո-
չէին , լոսե՛լ ձայնի մարգարէին եւ
ղե՛ւ թողութիւն մեղաց :

Ո՛ր ըզըստ անճառ շնորհաց
անսուածային քո գիտութեանդ
ծագեցեր յաշխարհ հայաստան
նեանց . գըթած հայր երկնաւոր
գըթա՛ 'ի մեղուցեալքս :

Ո՛ր ընտրեցեր յորովայնէ զմաք-
րեալն հոգւով սուրբն ներսէս ,
ժառանգե՛լ ըզվիճակ հայրենի՛ ,
հովուել արգարութեամբ ե՞ւ ի-
րանամբք :

Ո՛ր օրինօք ճըշմարտութեանքն
զարդարեաց զեկեղեցի . կարգա-
ւորեալ բարեպաշտութեամբ , սո՛-

րին աղաչանօք խնայեա՛ 'ի մեզ
քրիստոս :

Բ՛զլիշատանկ վրկայիցն սըրբոյն
մեծին մինասայ , երմեգինեայ գրա՛-
բան , յուսով եկայք տօնեացո՛ւք :

Ո՛վ սուրբ վրկայ քրիստոսի բանց-
բարեբանըդ մինան . արագահաս
օգնական յուսով ըզքեզ խընդրու-
ղացս :

Ի՛ տաճարի հանգրտեան սըրբոյն
մեծին մինասայ . եկայք հաւանոա՛-
ցեալք յուսով երկըրպագեացո՛ւք :

Այսօր երկնայինքն սուրբա՛-
ցան ընդ երկրաւորացս նորոգման .
բանդն նորոգողն էից հոգի՛ն էջ 'ի
սուրբ վերնատունն . որով նորոգե՛-
ցա՛ն դասք անաքեղոցն :

Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս
ցընծայ ընդ հօր հաշտութեան .
բանդն որ եբարձ գոգին 'ի մարդ-
կանէ՛ մարմին եղելոց , գարձեալ
վերլուսի՛ն ըզնոյն պարգեւէ :

Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ տօ-
նէն ցընծութեամբ զգալուստ
սուրբ հոգւոյն . որով զարդարե՛-
ցան 'ի զգեստըս լուսափայլ եւ
գերապայծառս . երգեն ընդ սրով
բէ՛սն զերեքսրբեհերն :

Գանդոց է միածինըն փողով եւ
փառօք հօ՛ւր , եւ ըզհոգեղէն բնու-
թիւնս հրեղէն նորոգէ :

Լո՛ւսանոր են ճանապարհք ար-
դարո՛ց , եւ 'ի բիւրանոր բանակըս
հրէշտակաց անպովք ընթանան :

Ի՛ վերինն երուսաղէմ թըռչին
անպովք ընդ անաջ տեանքն յօ՛ւր .
եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ
տեանքն լինին :

Արեւ լուսոյ եւ ամպ հովանի
սուրբ կոյս , որ ցօղեցեր 'ի մեզ

ԲԶ
հԲԶ

ԳԶ
մԳԶ

ԵԶ
նԵԶ

ՀԱԲ
մԿԶ

հԴԶ

հԱԶ

աԶ

ըզցօղն երկնային. զքեզ բարեբանեմք աստուածածին կոյս :

Անկէզ մորենի եւ սրովէ՛ հողէ զէն սուրբ կոյս . քանիւ պըտուղըն կենաց 'ի քէն տըւան մեզ . զքեզ բա՛ն :

Անի՛ծից լուծի՛չ եւ քաւի՛չ մեղաց սուրբ կոյս , որ զանտանելին յեկց 'ի գիրկըս քո բարձեր . զքեզ բա՛ն :

Ճառնայց ժ փառաց հօր որդիդ միածին , որ ըզլոյսդ անվայրափակ մարմնով պարագրեալ , այսօր 'ի թաթօ՛ր փառօք փայլեցեր :

Ո՛ր անտես սրովէ՛ից անհաս 'ի վեր քան ըզլան , ծառայի կերպիւ պարծած կեալ ըզլոյսդ անըստուեր . այսօր 'ի թա՛ն :

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ :

Ո՛ր հրեզլի՛նայն անմերձեւալի հո՛ւր աստուածութեանդ , 'ի հոգեղէնս խոնարհեալ ըյսդ արիւիական , այսօր 'ի թա՛ն :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեմից :

Զհայր եւ զորդի՛ եւ ըզսուրբ զհո՛ւ գիդ . փառանորեմք ասելով . երեք սրբեան տէրութիւն կեցս ըզմեզ . բարեխօսութեամբ սըրբոց քոց :

Օրհնութիւն՝ երեւոյ ձայն :

Օ սրբական մահ սըրբոց քոց քրիստոս ընդ երկնային զօրան այսօր երգանկեալ տօ՛նեմք . որք հանգիստացան ընդդէմ բըւնութեան թըշնամնոյն :

Անմարմինք 'ի մարմնի՛ յուցան գեր 'ի վերոյ սրոյ եւ հրոյ տանջանաց . զպատուական մահս իւրեանց ընծայեցին քեզ քրիստոս բանաւոր զենմունք :

Նահատակեալք ճըգնութեամբ 'ի փորձ զանազան տանջանաց , համբերութեամբ վանեալ ըզթըշնամնւոյն պատե՛րաղմ , փոխեցան 'ի զօրս վերին զըւարթնոցն :

Երանելի սուրբ հայրապետք շնորհմեալք վասն տեսուն համբերեցիք . յաղթելով բռնակորին զանակից եղէք վերնոցն :

Ճըգնեալ նահատակեցոյք յերկրի յաղթողք 'ի պատե՛րաղմի . կոխելով ըզսատանայ դանս :

Նոսանորեալք երկնային լուսնի , պայծառացեալք 'ի հոգւոյն սըրբոյ . բարեխօսեցէք առ տէր վասն անձանց մերոց :

Երանելի սուրբ հայրապետք , որք կամաւ շարճութեայք յանձն առիք զհամբերութիւն . յարժանաւոր աղօթքս ձեր յիշեսցէք զանձիւնըս մեր :

Փոխանակ արեանըն տեսուն ձեր արիւնիդ հեղաւ յերկրի , եւ հոտ անոյշ բուրեաց յաշխարհ . յարժա՛ն : Փոխանակ անցանորիս ձեզ անձանցն է պատրաստեալ պըսակ փառաց 'ի քրիստոսէ . յար՛ :

Ընդ վերին զըւարթնաւրն բանբեանեմք ըզքեզ տէր . սուրբ սուրբ սուրբ ես տէր զօրութեանց կեցո՛ ըզմեզ :

Յիշատակաւ սրբոց մարտիրոսաց զոհաբանեմք ըզքեզ տէր , սուրբ : Երեքսրբեան ձայնիւն անգնղաւ կեմք առ քեզ տէր . սուրբ :

Չանցանութիւն ճըգնակորացն ըզյիշատակս եկոյք հաւատացեալք ամենեքեան պատուեցուք :

Քանզի մարմին ունելով զտանջանսն արհամարհեցին . նըմանո՛ւ

խա՛ն

օրհ
դձ

ԲԶ
ՃԺԲ

ղըք լինելով չարչարանաց փրկչին .
եկայք հա :

Հայրապետ սուրբ եւ անբիծ
եւ ընտրեալ յորովայնէ . սքանչե-
լագործ վըկայ եւ պարծանք անգգի՛
մարդկան . առ քրիստոս բարեխո-
սեալ վստքն մեր քո տօնողաց :

Հոգիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի .
լուսաւորիչ տիեզերաց սիւն լուսոյ
կանգնեալ 'ի մէջ եկեղեցւոյ . առ
քրիստոս բարե :

Հաստատութիւն հաւատոյ պը-
սակ 'ի գլուխ եկեղեցւոյ , պայծառ
քարոզ տիեզերաց եւ պարծանք
անգգի՛ մարդկան . առ քրիստոս բա-
րեխօսեալ :

Խ տանձարի քում սրբութեան նիւ-
կըրպագեմք քո նշխարաց . փառաւ-
որեմք զօր յիշատակի՛ կանտարման
քո հանգրստեան . առ քրիստոս
բարեխօսեալ :

ԳԶ
ՀԱՅ

Սուրբ սուրբ հայրապետքն
հրահրամաք հոգւոյն սրբոյ , վե-
րջատի՛ն հաստատեցի՛ն զառաքելա-
կան քարոզութիւնն . 'ի վերայ վե-
մի հաւատոյ հիման սուրբ եկե-
ղեցւոյ :

Որք զեւտ հոգւոյն սրբոյ անխա-
բար պատերազմեալք , վանեցի՛ն
զընդդիմամարտ մոլութիւն հեր-
ձուածողացն . որպէս հոգիւք
քաջք հերքեցին ըզգայլն 'ի հօտե՛
զառանց :

Եւ ըզհաւատաւ ճշմարիտաւ
սուրբ երրորդութեանն , ընդհա-
նուր քարոզեցին յեկեղեցիս ուղ-
ղանաւաց . հաւատալ 'ի հայր եւ
յորդի եւ յամենասուրբ հօգի :

ԷԶ
ԱՌ

Զանաջնորդս եւ զվարդապետս
եկեղեցւոյ քում սրբոյ . յիշատա-

կաւ պատուեմք սոյսօր . բարեխո-
սութեամբ սոցա՛ն քրիստոս խընա-
յեալ 'ի մեզ :

Ժիր մըշակք անպարտելի կաթո-
ղիկե եկեղեցւոյ , եւ պրսակ պար-
ծանաց հաւատացելոյ . բարե :

Հազարապետ անտուածային խոր-
հրդոցն , եւ բացողք դրան արբա-
յութեան երկնից . բարեխօսեցեք
առ տէր վասն անձանց մերոց :

Որք արժանաւորեցայք կոչել
յաշակերտութիւն առաքելոյն թա-
գէոսի . եւ աստուածային հրով
մաքրութեան , սակի՛ փորձեալ զը-
տայք 'ի բնախարանիս հրեշտակաց .
նոյ՛ երանելի սուրբ ոսկեամբեք .
բարեխօսեցեք առ տէր մաքրել
ըզմե՛զ 'ի մեզաց մերոց :

Որք անհրաժեշտ դաւանող
թեամբ քարոզեցիք ըզքրիստոս 'ի
դրոնիս թագուհոյն , մըկըրտե-
լի՛ ըզքաջ նահատակն 'ի յա-
կունս եփրատոյ 'ի ծաղկանայրդ
փայլելութիւնն . նոյ՛ երանելի սուրբ
ոսկեամբեք , բարեխօսե :

Որք անպարտելի մնացիք 'ի հրա-
պուրանաց որդւոյ թագաւորին ,
չարչարեալք վստքն քրիստոսի ,
արագապէս խողխողեցայք պատա-
րագ ընդունելի . նոյ՛ երանելի սուրբ
ոսկեամբեք , բարեխօսեցեք առ
տէր մաքրել ըզմե՛զ 'ի մեզաց
մերոց :

Հոգիդ ճշմարիտ որ զաստուա-
ծային ըզհրամանսն քո զառանձն
դաւթեան լըցեր , արբուցանելով
անակրտացն ըզպարարտութիւն քո
'ի սուրբ վերնատանն . ողորմեա :

Որ առաքեցար 'ի հօրե կենդանա-
լար վրտակ եւ ընդ ճշմարիտ . ար-

ՀԱՐ
ՈՍԿ

ՀՈԳ

բուցանելով նոքօք որդւոց սիովնի՝
զուղխըս փանկուծեան . ողւմբ :

Ո՛ր կատարեցեր ըզփափանգ ցան-
կուծեան սըրտից նոցա . որք ըս-
պասեալ մընային մեծի՛ գալըս-
տեան քո՛ ի սո՛ւրբ վերնատունն .
ողւմբսեա՛ :

Յանհաւոր քո գայլստեանըն յոր-
ժամ գաս տէր ի՛ յերկնից անտուա-
ծային քս զօրուծեամբդ . եւ նըշն
սո՛ւրբ խաչին պայծառանայ ի՛ մէջ
երկրի :

Նորոգին տարերք երկրի՛ ի ձայնե՛
հընման փողոյն , որ գոչէ զկենդան
նուծին . անէ արիք եկըն տէր
կենդանեաց եւ մեռելոց :

Շնորհեա՛ մեզ տէր ողորմութիւն
ի՛ ծագել սըրբոյ խաչին ո՛րով եղեւ
մեզ փրկութիւն . զի նովա՛ ելցուք
ընդ առաջ անտուածորդւոյդ որ ի՛
յերկնից :

Ձանձառելի լուսոյ մայր , եւ
ըզենահարան անըսիըզենակից որ-
դւոյն . օրհնութեամբ մեծացու-
ցանեմք :

Ձանհաս տնօրէնութեան մայր ,
եւ զանձնաւոր տաճար աստուծոյ
բանին . օրհն :

Ձրոյրից փրկիւթեան մայր , որ
զանտանելին յեկց ի յարգանդի
եբարձ . ըզնա՛ ամենեքեան օրհնու-
թեամբ մեծացու :

Քեզ քրիստոսի կաթնղիկէ եւ
կեղեցւոյ շնորհովի զյաղթական
ըզպատուական զանտուածընկալ
սո՛ւրբ նըշնս , մատուցանեմք զօր-
հներգութիւն միշտ ի՛ բարձունս :

Սա կամա՛ քո՛ քրիստոս եւ թեւօք
ամենազօր սո՛ւրբ հոգւոյն , եւ գա՛
սո՛ւրբ հրեշտակաց թռնցեալ եկա՛

ւորի ի՛ լեանըն վարագայ՝ բընակիլ
ի՛ նմա :

Փառք քօր եւ որդւոյ եւ եղւոյն սրբոյ :

Եկայք ժողովորդք երկրապագէս-
ցուք անտուածային սո՛ւրբ նըշա-
նին . համբարձէք միաբան ըզձե՛
ռքս ձեր ի՛ սըրբութիւն , եւ ըզ-
բնակեալն ի՛ սմա միշտ փառաւո՛
րեսցուք :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Քանզի տեսարան եղեն հրեշտա-
կաց եւ մարդկան . զյաղթութեան
պըսակն ի՛ քրիստոսէ՛ ընկալան .
եւ բարեխօսեն առ տէր վասն ան-
ձանց մերոց :

Օրհնութիւն՝ վառ ձայն :

Այսօր հրեշտակաց դասըն ի՛
յերկնս ուրախանան ի՛ վերա-
ճըգնութեան սըրբոցն :

Այսօր ճըգնազդեանց սըրբոց դասըն
ի՛ յերկրի՛ պըսակեցան , երկնային
անտուածեղէն փառօքն :

Այսօր անմարմնոց զինուորու-
թիւնքըն մեծապէս տօնեն . քանզի
երկրաւոր զինանոցաց բազմու-
թիւնքն ընծայեցան ի՛ խորա-
սըրբութեան երկնից :

Սո՛ւրբ անտըւած հայր անրս-
կիզն , որ փառաւորեալդ ես ի՛
մէջ սըրբոց քոց . օրհնեմք ըզքեզ
ընդ զըւարթունս երկնից :

Սո՛ւրբ անտըւած որդիդ միածին ,
որ պահեցեր յաղթող ըզճըգնու-
թիւն սըրբոց քոց . գովեմք ըզքեզ :

Սո՛ւրբ անտըւած հոգիդ ճըշմարիտ ,
որ նորոգեցեր ըզտիեզերս ճըշմա-
րիտ երկրապագութեամբ սո՛ւրբ

հան

ած

խաչ

օրհ
ն

էրրորդութեանդ . բարեբանեմք ըզ-
քեզ անլըռելի ձայնիւ :

Ճըզնաւորական աշխատու-
թեանց համբերեցին սուրբ մար-
տիրոսքն , եւ ըզպատեմքովն չա-
րին վանեցին ժուժկայութեամբ .
բարեխօսութեամբ սոցո՛ւ քրիստոնս
խընայեա 'ի մեզ :

Որք հեղին զարինա իւրեանց փո՛ւ
խանակ անեան քո տէր . եւ ըզ-
բռնութիւն հրապո՛ւրողն վա՛-
նեցին ժուժկայութեամբ . բա՛ :

Եւ ըզպնակա անապանիւն ընկա-
լան 'ի քէն քրիստոն . եւ զանա-
ւորեցան 'ի՛ զանա վերին զըւարթ-
նոցն . բա՛ :

Նահատակք յաղթողք քաջք 'ի
մարտի երանելի սուրբ մարտիրոսք .
որք վանեալ ըզթընամին խոր-
տակեցիք :

Հրեշտակացն զանաքն տօնակից
են մեզ . եւ ջակք անթուոցն զուար-
ճացեալ բերկրին ընդ վարդազոյն
ձեր հեղումն սրեան . որք վա՛-
նեալ ըզթընա :

Անթառամ պրտակըն ձեզ աւան-
դեալ մընայ քան զանկնրս պատ-
ուանկնրս գերազոյն հրաշք . որք
վանեալ ըզթընա :

Այսօր մարտիրոսաց զապըն
ցընծացեալ բերկրին ընդ առաջ
տեա՛ւն քրիստոսի որդւոյն աս-
տուծոյ :

Ձայն 'ի յերկնից վըկայեալ ան-
եկայք ծրհնեալք հօր իմո՛ւյ , ժա-
ռանգորդք երկնից խորանայն :

Առաքեա 'ի մեզ տէր ըզբա՛ւ
զո՛ւմ գըթութեան քո զոգորմու-
թիւն , բարեխօսութեամբ սրբոյ
նախնալկային քո եւ ողո՛ւ ըմբա՛ :

Որո՛ւմ զերկնայինն բացեր ըզ-
դուռն , ցուցանելով զանձառելի
խորհուրդ . սորին աղանձօք իը՛-
նայեա 'ի մեզ տէր եւ ողո՛ւ :

Որ անգթանուէր հայցմամբ ըզ-
թողութիւն իընդրելով 'ի քէն
անծրէն ըսպանողաց իւրոց . սորին
աղանձա՛ :

Խոստովանող քրիստոսի ճըշմա-
րիտ վըկայ , բաղմաշարձար նահա-
տակ տէր գրիգորիոն . զպակասու-
թիւն չարչարանաց տեառն 'ի մարմ-
նի քո՛ւմ կրեցեր . որով ցընծայ
եկեղեցի 'ի փառս որդւոց սիողի :

Ծնող հոգեւոր աստուածանման
սիրով . գործադրութ հոյր պար-
ծանաց տէր գրիգորիոն . չարչարա-
նօք մարմնոյ մարբեցեր ըզմեզ 'ի
յաղտոյ մեղաց , եւ ծընար որդիս
լուսափայլ բանիւդ :

Աերպարան փառաց միածնի որ-
դւոյն , մարտիրոս յաղթող տէր
գրիգորիոն . բեւեռս երկաթիս ըն-
կալան երկնագնաց թաթք ոտից
քոց սուրբ , զի բեւեռնոցէս ըզ-
մեզ յերկնւն աստուծոյ :

Այսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ
անամրմնոցն զանակցեալ , տօնե-
լով զվիշատակքս քո տէր սուրբ
ներսէս . որ 'ի հոգւոյն սրբոյ ան-
ղաւնակերպ իջմամբ վըկայեցար .
բարեխօսեա՛ սու քրիստոն վանն
անձանց մերոց :

Քահանայապետ ընտրեալ արժա-
նայէս շնորհօք հոգւոյն բաշխե-
ցե՛ւր զիբրկական մարմին եւ
զանրեւնն տեառն . յորում հրե-
զէն սիւն 'ի յերկնից իջեալ . բարե՛ :

Արդ անաշխմբ ըզքեզ լուսառ-
բիչ հոգւոց մերոց նըմանեա՛ւ

ԳԶ
ԳՐԵ

ԵԶ
ՆԵՐ

մոփսէսի նախամարգարէին մեծի,
լուսափայլեալ գիմօք անստուածաւ
հրաշ տեսեամբ. բարեխօսեաւ առ
քրիստոս վասն անձանց մերոց:

Այսօր ընդ անմարմնոցն դասս
պարեն, որք ՚ի սեբաստիա ճրգնու
թեամբ պատերազմեալք յաղթե
ցին թընամուշն. բարեխօսու
թեամբ սոցա քրիստոս խընայեա
լի մեզ:

Եւ ըզմորլութիւն անծրէն բրնաւ
ւորին անստուածային անթութեամբ
վանեալ տարեալ ժողովալութեամբ
համբերեցին տանջանացն. բարե:

Ի ձուլել պատուանկան մարմնոցն
ի գրծնդակ օգնն, տանգնայէին
ի լըճին սառնուցելոյ յանտանելի
տանջանացն. զաչս ՚ի յերկնքս
համբարձեալ եւ զօգնութիւն ՚ի
քէն խընդրէին, որ յնչս եւ անպա
ւէնդ ես քոց սրբոց խընայեա
լի մեզ:

Զանըսիրդեանորս բըզխումն ՚ի
հօրէ զհօգին ճըմարիտ. որ հընչ
մամբ ձայնի էջ ՚ի վերնատունն աշ
սօր նըման սաստիկ հողմոյ. զոր
փառանորեմբ հոգեւոր երգով:

Զհամագոյանկիցն հօր եւ որդւոյ
զընչխորըն շնորհաց. որ ՚ի հրեղէն
լէզուս բաժանեալ զբանն ընտրու
թեան լեզուաց շնորհաց սուրբ
անաբելոցն. զոր փառաւ:

Զաղբիւրն իմաստութեան ըզխաւ
տարեալն անձնաւորութեամբ. որ
խօսեցաւ յօրէնս եւ ՚ի մարգարէս
եւ յանտարանս. զոր փառ:

Փառք քեզ անսրեաժ փառաւ
ւորեալ յանտեան, որ կենարարդ
ես մարմնոց եւ գոյացոյցիչ հո
գւոց մեր նընջեցելոցն:

Որ բարձրացար ՚ի խաչին վասն աւ
դամայ նորոգման. եւ իջանելով
քո ՚ի գրծոյս աւար առեր ըզ
գերեալսն:

Ըզգինս արեան քո յիշեա կենաւ
գործող անխարհի. եւ հանգըս
տեան արժանանորեալ յերոսա
ղէմըն վերին:

Զանստուածայինն եւ զմիշտ
կոյսն անդագար օրհնեցո՛ւք. քան
զի ծագեաց մեզ ընչ երեսաց, եւ
փրկիչ անձանց մերոց:

Խընդա եւ ուրախ լեր անհարու
նացեալ մայր. քանի որ ՚ի քէն
ծընաւ մեծաւ անսրեաժ ՚ի փրկ
կութիւն անձանց մերոց:

Գանձ անանգական գըտար սուրբ
անստուածաժին. բարեխօսեաւ քրիս
տոսի անստուծոյ մերոյ, կեցուցաւ
նել զանձինս մեր:

Յաղթող եւ զնոր օրհնութիւն
միշտ ՚ի բարձունս երգեցո՛ւք թաւ
գաւորին քրիստոսի հաւանապեալ
ժողովուրդք:

Որ եկն ՚ի լուսանորել զընտրեալ
սուրբ զեկեղեցի. եւ պըստակեաց
սուրբ խաչիւն. նըմա ըզխառս եր
գեցո՛ւք:

Փառք քեզ եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Այսօր եւ մեք տօնեացո՛ւք զնա
ւակատիս սուրբ խաչին. եւ փըս
կողին մատոնացո՛ւք փառք եւ պա
տիւ յանտեան:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց:

Լըցէք ըրտեղե անկելոցն անպա
տամբողական թընամուշն, որ ՚ի
յերկնից վայր անկեալ:

Օրհնութիւն՝ Ձորորդ ծայն:

Օրհ
դձ

Այսօր յիշատակ սըրբոցն, եւ
փայլին նըշխարէք սոցա 'ի մէջ եւ
կեղեցւոյ. անդհացուք ըզտէր սո՛ւ
քօք խընայեա՛ն 'ի մեզ:

Հեղմամբ արեան սոցա՛ մեծարի՛
մայր սոցա՛ խմանալի սիոնի. անգա՛.
Տաճար եւ սուրբ հոգւոյն կենե
դանի՛ ոսկերէք սոցա՛ հիւանդաց
բժփշի. անգա՛:

Այսօր ճըզնուծեամբ սըրբոցն
զուարճանայ կեղեցի ուրախու
ծեամբ մեծաւ հանդերձ որդւոյք
իւրոյք. տօնելով զյիշատակ սոցա՛:

Սոքա եւ դեղ կենաց պարգեւեալ
մեզ 'ի քրիստոսէ՛ 'ի բժբշկուծիւն,
պատուական սուրբ արեամբն իւ
րեանց:

Իշխանուծիւն ունին 'ի հոգւոյն
սըրբոյ, առաջնորդէլ մեզ յերու
սաղէմին վերին. 'ի քանա՛ք կենե
դանեաց 'ի մեծն սիոնի:

Որք զառ 'ի քրիստոս զշարչարա՛ւ
նըս յանձն առեալ համբերեցիք
նոյ սատուածասէ՛ր հայրապետք, եւ
արժանի եղէք զերկնայինն անու
պրանի:

Որք փորձեցայք շիջանդատ հրով.
ժառանգեցիք պատրաստեալ ձեզ
զարբայուծիւնն. համարձակու
ծիւն ունիք բարեխօսել սո՛ւ տէ՛ր
վասն անձանց մերոց:

Որք զամբարըշտուծեանցն վա՛
նեցիք զիւրապաշտուծիւնն ու՛
ստուածատէր հայրապետք. հաստա
տուծիւն 'ի քրիստոսէ՛ հայցեցէք
անդա՛ղա՛ր սուրբ եկեղեցւոյ:

Յընծուծիւն է այսօր հրեշտա
կաց եւ մարդկան. զի՛ զերօրստա՛

ցեալ ըզթըշնամին վանեալ խոր
տակեցին սուրբ վըկայքն. եւ ե՛
ղե՛ն յաղթողք 'ի պատերազմի:

Մարմնով եւ արեամբ մարտեան
ընդդէմ զինս. վերանորոգէք 'ի
մարմնի վերաւորեցին 'ի մահ՛ ըզ
բելիար, եւ տոցա՛ն պարծանըս
յաւիտենական:

Երանուհեանք 'ի հոգեղէն զը
ւաթիւնոց. եւ բարեբանեալք 'ի
դատուց մարմնաւորաց սուրբ վը
կայքն. անեղի՛ն աջովն պըսա՛
կեալ եղեն:

Յիշատակ է այսօր քաջ նահա՛ւ
տակաց քրիստոսի սըրբոց վըկայցն.
եկայք ժողովուրդք ջընծուծեամբ
տօնեսցնէք:

Քանդի տեւողք 'ի տանջանա եւ
յաղթողք 'ի մարտի եւ պըսա
կեալք 'ի հօրէ. եկայք ժողո՛ւ:

Որ 'ի հրեղէն զօրաց երկնից
փառաբանի՛ս աստըւած, որով զեր
կնային անապակիս աստուածային
ըզնորհս հեղե՛ր յորդիս անգամայն.
անշահնօք սոցա՛ ողորմեա՛ մեզ աս
տըւած:

Երեւելով հոգեղնացս անհիւ
ծականքն 'ի ձեւ մարմնոյ, որք
եւ ծանոցին մարգարէիցն ըզխոր
հուրդ քո դսընտեանդ բանա՛ւ
պատիկ տեսեամբ օրինակելով. ա՛
ղանչնօք սո՛ւ:

Անճառելի տնօրէնուծեանրդ քո
անետաբերք առաքեցան գաբրիէլ
եւ միքայէլ, անմարմնական դա
տէքն իւրեանց յերկրի սպասաւո՛
րելով. սղաչա՛:

Որ զլառանջաւոյն բնորեալսն
անաքեցեր յաշխարհս սուրբ զմար
գարէսն, անետարանել ըզքո՛ գա

Բ2
հԲ2

Գ2
ԲԳ2

լուստդ անթարգմանելի անօրէնութեամբ. սորօք չընծրհեմ հաստատութիւն եկեղեցւոյ քոմ սըրբոյ:

Արոց ետուր իշխանութիւն բաւցատրել զեջումըն քո յաշխարհ, աստանօր կատարեցեր զմարգանքիցն ըզտեսութիւն. սորօք չը:

Ար ըզմանհ գերի առեալ մահուամբ ըզմահ կրիւցեր, արձակելով զերամբա մարգարէիցն յանրատուեր քո հանգիստդ. սորօք չընծրհեմ հաստատութիւն եկե:

Ամուլք հաւատոյ սըրօք փայլին հայր սուրբ ի քո սուրբ եկեղեցւոյ. մարգանքի փրկիւն տօնու զսցա ողորմեա:

Բարեխօսութեամբ պետրոսի եւ պօղոսի քո սուրբ առաքելոցն, մարգանքի փրկ:

Լուսաւորեալք ի սոցա զըսպու թեհէս փառաւորեմք սուրբ զերրորդութիւնդ. երկաքանչիւրոցն աղօթիւք տօնուանց ողորմեա:

Ար հրաւիրեցեր զյառաջագոյն ընտրեալն ի սկըղբանէ աշխարհի ի հարսանիսն անապական, կոչելով յուրանութիւն ընդ բազմելոցն յառաջատին զաստուածաճաղգեացն. աղանջանօք սորա կեցո ըզմե՞զ փառանց թագանոր:

Ար յաթոճաք քերովբէականքս վերանըստեալ հանգչիւր որդի աստուծոյ, հաճեցար խոնարհու թեամբ բառնալ ի գիրկը յորդւոց աղանայ. աղա:

Ար ըզբաժակն անմահութեան սիւրոյ քո արեալ երանելին իգնաւտիոս, որպէս ցորեան աստուածաճալին զաղանայ մանրեալ ժանեօք

հայ սուրբ զըսաւ աստուծոյ. աղանջանօք սորա կեցո ըզմե՞զ փառանց թագանոր:

Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծաճսն հընչմամբ ի բարձանց, ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազնեանց անկիւնել զաշխարհ լոսն. մինչդեռ նըստելին ի սուրբ վերանատան:

Աննիւթական աղաւնի, անբընեւելի որ քընեւ ըզխորս աստուծոյ. զոր առեալ ի հօրէ պատմէ զաւանոր եւ ըզմիւսանկամ զաւելո՞ւստն. զոր քարոզելոցն համաւ գոյական:

Օրհնութիւն ի բարձունա, ելո՞ւղն ի հօրէ հոգւոյն սըրբոյ. որով առաքեալքն սրբեցան անմահական բաժակա՞ւն, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկրնա:

Փառք քեզ հայր, որ կենաւ րարդ ես մարմնոց եւ գոյացոյցիչ հոգւոց. ընկա՞լ զօրհնաբանող հօգիս յանմահական քո հանգիստդ: Մարգասիրի հօր որդի, որ պատկերակից եղեր հոգեղինացս եւ խաւչեցար. ընկա՞լ զօրհ:

Ամենազօր սուրբ հոգի, որ անգործիչ ես նեղելոց եւ մրիթաւ ընդ հոգւոց. ընկա՞լ զօրհ:

Մագոճմըն հրաշայլ որ անյայտ եր ի մէնջ. եւ բանըն հայրական անըմբռնելի. հօր փայլանալցեալ եւ ի մարմնի բնակեցաւ անընա՞ս պահելով զարարածս աւմենայն:

Մագոճմըն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ, ճառագայթելով զարարածս ամենայն. երկիրք ցընծային եւ երկիրս ուրախանայր:

Է
առ.

չար
իգն

հոգ

հան

ած

Եւ քրիստոսն անտըւած ընդ մարդկան շնորհեցաւ :

Առ քեզ ապաւինիմք ամենասըբ բուհի . գերագոյն եւ հրաշալի եւ բաշխող բարութեանց . աղբիւր եւ ծարաւեաց եւ հանգիստ աշխատելոց . եւ եղբր վերընկալ աստուան ծային բանին :

Քրիստոսն անտըւած մեր շնորհեա՛ մեզ ընդ պետրոսի եւ ընդ որդւոցն զերեթեոյն արժանաւորի՛ն քով աստուածային տեսլանդ :

Համբարձցեն ըզմեզ տէր անուել քան ըզգալի զթաթորական ըզլեանն , յերկնաբե՛րձ եւ յիմա՛ն նայի խորանագ :

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն սրբոյ :

Վասն որոյ եւ մեք ըզբա՛կտելին մեր յարմարեցուք քեզ հոգեւորական տաղանձր , որպէս միայնոյ մարգանսիրի եւ փրկիչի :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Եւ անսնորհալք ՚ի յերկրի պոյծաւ ռանցեալք ՚ի յերկնա , եւ գանսակ ցեակք ընդ հրէշտակս , եկայք ժողովուրդքք ցը՛նծութեամբ սո՛նեալ ցուք :

Օրհնութիւն՝ Վեջ ձայն :

Ի՛ յիշատակըս վեկայից քոյ քրիստոսն պարգեւեա՛ն մեզ ճրհե՛լ ըզքեզ արժանապէս :

Կամա՛ւ մատոնցին զանձինս իւրեանց քեզ պատարագ արեամբն իւրեանց , եւ անլն ունին պըսալի՛ն ՚ի քէն տէր :

Սոցա՛ աղծթիւք փրկիչ խնայեա՛

՚ի սուրբ եկեղեցի քո՛ , զոր ըստանցա՛ր պատուական արեամբքք քո սրբոյ :

Այսօր յիշատակ սրբոյ քոյ . որք տանջանաց անօրինացին համբերեցին . եւ գասակից եղեն վերին զընտրեանցն :

Այսօր եւ հրէշտակք սուրա՛ն նան ընդ կամա՛ն չարչարանքս ճրգնաւորացն , որք յաղթեցին անորէն բըռնաւորացն :

Սուրբ եւ թագաւոր յաւիտեանից , որ նըստին ՚ի վերայ չորեքկերպեան կենդանեաց , եւ ՚ի սրբոյ քոյ փա՛ռաբանին :

Փառքք քեզ հայր երկնաւոր որ նըստին ՚ի քրոյքէս , եւ բարեւ բանին ՚ի գասուց սերունդից :

Ըզքեզ գովեմքք թագաւոր փառաց քրիստոսն , համաձայնեալ ընդ սուրբս քո՛ յեկեղեցին անդարոց :

Սրբեա զանձինս մեր եւ տա՛ճարացո՛ սուրբ երրորդութեանդ , կենդանորա՛ն սուրբ հոգի :

Պարծեացին սուրբքն փառօք եւ ցընծանցեն ՚ի հանգիստս իւրեանց . քանզի ընդ հո՛ւր եւ ընդ սուր անցուցին զմարմնա իւրեանց :

Սուրբ զարինս իւրեանց հեղին չորչարանացն համբերեցին . եւ զըսպանայլն բըռնաւորացն անարեցին յաշխարհի :

Արդ եկայք հաւատացեալք կաւտարեցուք ըզյիշատակ սոցա՛ն . քանզի սոքա՛ են մեզ բարեխօս յարապնոթեանն անսո՛ւնոյ :

Այ՛ տեսա՛ն ՚ի վերայ սրբոյ ի՛ւրոց , եւ փառք իւր հանգուցեալ է՛ յսկերըս սոցա՛ , եւ հոգիք

Խաչ

օրհ
նէ

սոցա՛մբ՝ դասաւորեալ ընդ հրեշ-
տակս 'ի յերկինս :

Բանակք հրեշտակաց տեաւուն
շուրջ են զնոքօք . եւ երգակից են
միմեանց յօրհնութիւնս աստու-
ծոյ . եւ հայցեն միաբա՛մբն զիս-
զանդութիւն անեանցն աշխարհի :

Այսօր ուրախացեալ սուրբ ե-
կեղեցի՛ք քրիստոսի , սօ՛նե խըն-
դութեամբ զտօն վերինն երա՛ստ-
ղէմի . սըրբասաց ձայնիւ փառաւո՛-
րելով ըզքրիստոս :

Այսօր համաձայնեալ որդիք սի-
ոնի՛ք երկրայնոյ , սօ՛նիւ զուար-
ճանան որդւոց անդրանկաց վերի՛ն
սիոնի . սըրբասաց ձայնիւ փառաւ-
ւորելով ըզքրիստոս :

Այսօր դասք անամրմնոցն երգս
անեալ պարե՛ն ընդ մարդկան ,
զերգըս հոգեւորս յանմահ փե-
սայի՛ն յառազանս . սըրբասաց ձայ-
նիւ փառաւորելով ըզքրիստոս :

Այսօր ցը՛նծայ զուարճացեալ
եկեղեցի հեթանոսաց , սօ՛նելով
զլիշատակ մեծի՛ նահապետին եւ
հօրն հաւատոյ անբահամու . օր-
հնեցէք մանկուհք սիոնի՛ն զհայրն
լուսոյ անլըռելի :

Այսօր նոր իսրայել կոչեցեալ
մարգարեիւքն առ անտուած , սօ՛-
նեա՛ ցը՛նծութեամբ ըզտօն հո-
վուանց իսրայելին առաջնոյ . գո-
վելով ըզլուսն անկեան երկուց որ-
մոց յարմարութեան :

Այսօր 'ի գլուխըս լերանց տո՛ւն
անտուծոյ հաստատեալ , որ եւ յա-
ւէտ ոռոգիս յամպոց հոգւոյն ան-
տուածաբուղիս անատահոս անձ-
րեւօք . բարեբանեա՛ զանլիւրն
կենաց զարբո՛ցանողն ծաբաւեաց :

Այսօ՛ր երկնայնոցն վայր ի-
ջեալ տօ՛նեն ընդ հոգեղէ՛նքս զյի-
շատակ սուրբ առաքե՛լոցն քրիստո-
սի , որք դասեցին ըզմարդիկ ընդ
հրեշտակս . փառաւորելով սուրբ
զերրորդութիւնն համանոյ :

Այսօ՛ր պարակից եղեալ վեր-
նոցն ո՛րդիք նոր սիոնի՛ն 'ի յիշա-
տակի՛ լեզուացն հրեղինաց , ու-
րովք եղեն ըզդեցեալք ըզքրիս-
տոս . փառաւոս :

Այսօ՛ր քահանայք եւ պաշտօ-
նեայք սուրբ եկեղեցւոյ տօնաւ
խըմբեն զլիշատակ լուսոյն ծագո-
ղան , որովք մաքրեալք օծու-
թեամբ սուրբ հոգւոյն . փառաւոս :

Աստուածային հաւատոյ հար-
ցն սըրբոց դաւած՝ նո՛ւմն ծաւ-
գեցաւ քեւ ընդհանուր լոյս հաւ-
յաստանեաց սուրբ ուրստակէս .
անդադար բարեխօսեա՛ վանն ան-
ձանց մե՛րոց :

Բանաւոր հօտին քրիստոսի ընտ-
րեալ հովի՛ծ՝ քաջ , 'ի հօրէն լու-
սոյ բըղխեալ շառաւիղ բարի տէ՛ր
վերթանէս . անդա :

Գովեալդ 'ի վրկայս հօրն մեծի
համաձայնման , քաջութեամբ զա-
նօրինաց խորտակեալ զպատկերն ,
տէ՛ր սուրբ յուսիկ . անդա :

Գնականեալ անամրմնոցն մաքուր
կուսո՞ծ՝ Թեամբ , ճը՛մարիտ քա-
հանայապետ վրկայ քրիստոսի
սուրբ գրիգորիս . անդա :

Երկնայնոցն 'ի յերկրի հաղորդ
ճրգնո՞ծ՝ Թեամբ , յանդիմանելով
զթագաւորն կատարեցա՛ր վանն
անուանն տեսնն սուրբ դանիել .
անդադար բարեխօսեա՛ վանն ան-
ձանց մե՛րոց :

ԲԶ
ՀԲԶ

ԳԶ
ՄԲԳ

ԵԶ
առ

չաք
հայ

հոգ

Ի՛ հարաշարժ անդերէն անհաւ տահոսըդ վըտակ, կենդանարար սուրբ հոգի, օրհնեալ ես լոյս ճըշմարիտ:

Այսօր 'ի սուրբ վերնատունն ե՛կ կեալ աստուած ճըշմարիտ, հրաւ շահարդեաց զանաքեալսն 'ի լոյս փառաց քոց հոգի:

Հըրճունդանկան իւրեղութեամբ անկերտացն լըցեալ, փանտորեւ լո՛վ երգեին օրհնեալ ես լոյս դե՛ւրդանց:

Ո՛ր 'ի հօրե՛ առաքեցար մարդասէր կարող փրկիչ. եւ ըզմեւ զըցեալ ըզմարդն բըժըկեցեր. ողորմեա՛ տէր հրաժարելոյս. զոր հրաւիրեալ առ քե՛զ կոչեցեր:

Ո՛ր 'ի խաչին բեւեռեցար մարդասէր կարող փրկիչ. եւ ըզցօղ անապական արեանըդ ցօղեցեր տիեզերաց. ողոր:

Ո՛ր ըզգըժոխս աւերեցեր եւ ըզգերեալսն փրկեցեր. եւ զարգեւ լեալսն վերածեր 'ի յոյս կենանցն յաւիտենից. ողոր:

Ա՛ստուածածին սուրբ կոյս անհարմանցեալ մարիամ. որ օրհնեալդ ես 'ի կանոնս. զքե՛զ օրհնեմք միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցանեմք:

Անապական տաճար եւ առաւ գաստ լուսոյ. որ 'ի քե՛զ փեսայացեալ բանըն կենաց բնակեցան. զքե՛զ օրհն:

Հո՛ւրըն կենդանի՛ս որ 'ի մորենին վառեցաւ, զոր անվընաս յարգանքի՛ քում կրեցեր եւ ծընար աստըճ եւ մարդ. զքե՛զ օրհն:

Խաչի քո քրիստոս երկրպագե՛ն արարածք ամենայն, որ 'ի փրկու

թիւն մե՛զ կանգնեցաւ. սա՛՛մ ե՛ղեցի մեզ պահապան յանթող, անպրեցուցանե՛լ ըզմեզ 'ի պատրաննաց բանարկուին:

Ի՛ սմա բարձրացար բարձողդ անիւծից, որ փանաւորեալդ ես լնդ հօր. ժողովե՛լ ըզհեռացեալսն կենաբեր փոյտիւն. անպրե:

Փառք քո եւ որդայ եւ հազոյն սրբոյ:

Սո՛վաւ լուսաւորեցան արարածք ամենայն. սմա՛՛ սպասէին արգեւ լեալքն 'ի մեղսանէր բանտին. որ ազատեաց ըզմեզ 'ի պատրաննաց բանարկուին:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Բանգում համարձակութիւն է առ տէ՛ր բարեխօսութեամբ սոցա, եւ թողութիւն է մեղաւորի՛ց, որք կա՛ տարեն ըզյիշատակըս սոցա:

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՐՏԻՑՆ՝ ՀԱՄՈՐԵՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

Հարց. Առաջին ձայն:

Ը՛ջֆեջ արդար ե՛ւ ուղիղ դատանոր 'ի մեջ սրբոյ քոց բա՛րեբանիս. հարցն մերոյ աստըճ օրհնեալ ես յաւիտեան:

Ը՛զքեզ որ 'ի հնոցն իջէր ապաւէն, խոնարհեալ 'ի գունդըս մարտիրոսաց գո՞վիս. հար:

Ը՛զքեզ որ ահաւոր թագաւոր յաւիտենից, այսօր ընդ դասս վեկայից քոց բարեբանեմք. հար:

Ը՛զտեր օրհնեցէք, բարձր արա՛րէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Անբաւելն երկնից եւ հրեղինաց,

հրց
աճ

է

աճ

աճ

ի հողեղինաց հաճեցաւ ընտրել
իւր զինանօրս. բարձր:

Ուստի եւ մեր հաւատացեալքըս
քրիստոսի՝ անտո՛ւծոյ, ընդ նոսին
խընդրելով ըզթողութիւն մեզաց
մերոց. բարձր:

Յանձառ փառաց խոնարհեցար
ի՛ մեր բընութիւնս, բանդ ան
տըւած եւ մարմնացար ի՛ սըրբոյ
կոսէն:

Եւ ծնար ի սո՛ւրբ կուսէ անաւ
պոկան մարմնով. ըզքե՛ղ անդաւ
դար բարեբանեալ մեծացուցաւ
նեմք:

Այսօր զեկեալդ ի փրկութիւն
անգի մարգկան, միաբանութեամբ
ամենեքեան մեծացուցանեմք:

Ժողովեալքս ի յիշատակ սըր-
բոց քոց քրիստոս, աղաչե՛մք ըզ-
քեզ, սոցս բարեխօսութեամբ ո՛ւ
զորմեա:

Նրկրդպեմք անաղի բեմի քո
քրիստոս. ընկա՛լ քո՛ զըթու-
թեամբբդ զաղաչանիս մեր. սոցս
բարեխօ:

Ձորս հողեղով եւ մարմնով ո՛րպէս
զանմարմին անարա՛ւտ ի գաւ
լուստ քո պահեցես մարդաներ
փրկիլիչ. սոցս բա:

Ժողովեալքս ի յիշատակ սըր-
բոց մարտիրոսացն միաբա՛նու
թեամբ երգելով. օրհնութիւն ի՛
բարձունս երկնաւոր թագաւորիդ:

Քանզի հեղմամբ արեան սոցս
պարտեցաւ թըշնամին, եւ մեծաւ
րեա՛լ պարծի՛սիս ին երգելով. օրհն:

Դասակցելոցն ընդ զօրքս վերին
զըւարթնոցն յիշատակաւ բերկ-
րեալ, ի սըրբութիւն սոցս եր-
զեսցուք. օրհն:

Որք ըզհանգէս նահատակու-
թեան ան բընաւորսն ցո՛ւցին,
եւ յաղթեցին հաւատով երբեակ
լուսոյն եղե՛ն մեզ առթթ. աղաչա-
նօք սոցս կեցո՛ ըզմեզ:

Որք ըզխաւար կուսալաշտութեան-
ցն վանեալ հերքեցին, եւ կանգ-
նեցին մեզ նըշան յաղթող ընդ-
դէմ թըշնամոցն. աղա:

Եւ հրաշափառ ճըղնութեամբ պաւ
տերազմեալք ի յերկրի, վերհամ
բարձեալք երկնայնոց դասուցն եւ
զե՛ն երգակիցք. աղա:

Որք զանձինս իւրեանց քեզ
հայր ընծայեցին, եւ ո՛րդւոյ քում
քրիստոսի եղե՛ն խաչակիցք. աղաչա-
նօք սոցս կեցո՛ ըզմեզ:

Որք ըզմարմինս իւրեանց քեզ
տանձար մարբեցին. եւ հոգւոյդ
սըրբոյ եղե՛ն օթեվան. աղա:

Որք ըզկեանս իւրեանց քեզ փո-
խանակեցին, եւ երկնից արքայու-
թեանդ եղե՛ն ժառանգորդք. աղաւ
չանօք սոցս կեցո՛ ըզմեզ:

Պատուական վըկայից զնուո՛ւ
րութեանցն դասքն համաձայնեալք
ընդ երկնային զօրսն երգե՛ն ասելով.
սո՛ւրբ ես տէր զօրութեանց բընաւ
կեալդ ի լոյս:

Կարծրագոյն տանձանօք լուծին ըզ-
կար մարմնոյ. եւ բացարձակ փայլ-
մամբ հոգւովն երգե՛ն ասելով.
սո՛ւրբ ես տէր զօ:

Համաձայնեալք ընդ նոսին արժաւ
նաւոր սիրով, ի տաճարի՛ ճըղնաւ
ւորացն երգեմք ասելով. սո՛ւրբ ես
տէր զօ:

Աւաքինասեր փայլուք հաճոյա-
ցան սո՛ւրբ վըկայքն. եւ ընտրեցան
կամաւոր մահուամբն իւրեանց, եւ

հրաւիրեցան 'ի կոչումն արքայո՛ւ
թեանն երկնից :

Արք մասնեցին զանձինս իւրեանց
'ի փորձ արն էւ հրոյ . եւ հեղմամբ
արեանն իւրեանց եղեն վերայք
քրիստոսի . եւ հրաւի :

Աղօթիւք սոցա եւ բարեխօսու՛
թեամբ , պարգեւեա՛ մեզ քրիստոս
մասն եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն
'ի կոչումն արքայո՛ւ թեան երկնից :

Չի՛նաւորլն քրիստոս 'ի հօրէ՛
առեալ պարգեւս , յանուածաւ
տունկ 'ի գրախաւէն ծագեցաւ մեզ
շանաւիղ . որ է զէն յաւայ փա՛
հան հաւանայ :

Իսկ երանելի վնկայն քրիստոս
զօրանայր 'ի սուրբ հոգւոյն . զի՛
զերանութեանցն առնայր ըզնորհո՛
սընթալութեան . որ է զէն յաւ :

Աստ արանջէր ըզյիշատակ սրբոյն
սայրգսի զօրաւորին . որ է զուռն
երկնից եւ ճանապարհ արքայո՛ւ
թեան . եւ մեզ զէն յաւ :

Ը՛ղձըննութի՛ճւն սրբոյ քոց
քրիստոս տօնելով այսօր ընդ զօրս
անմարմնոյն , քեզ երգե՛մք
անընդելի զօրհնաբանութիւն :

Մերկացեա՛լք ըզմարդկայնն աւ
կարո՛ւթեան ըզգե՛ստ , հաւատոյ
փառեալ ըզգե՛ստո՛ւք . յայթեա՛
լք հակառակմարտիցն 'ի պա՛
տեբանդմի :

Մըլըրտեա՛լք ընդ քրիստոսի հեղ
մամբ արեանն 'ի մահ , անտուածու
թեանն զօրով հրաջա՛ կերտք , շի՛
նեա՛լք 'ի վայելչութիւն սուրբ
արքայո՛ւ թեանն :

Պարծեացին սուրբքն փառօք
եւ ցընծայեն յաւիտեական 'ի
փաստակս իւրեանց յաւուր գաւ

լըտեան փրկչին . յորժամ գայ
փառօք հօր փառաւոր լինել 'ի մէջ
սրբոց իւրոց :

Մերէ՛ տէր զերկեւզածս իւր եւ
պահէ՛ ըղնոս , եւ բնակէ՛ 'ի հեղս
եւ 'ի խոնարհս 'ի գայլտեանն
իւրոց . յոր :

Փոխանակ ճըլնութեան համբեւ
բոլաց մատուցանէ՛ իւրաքանչիւր
զանթանամ պրտմին . փայլին որ
պէս զարեգակն . յոր :

Յընծացեալ բերկրի սիսի վե՛
րինն երուսաղէմ . ժողովարան միաւ
բանութեամբ ընդունիլ յորկօրն
յաւիտեակից . յոր :

Աւրախ լեր հանապաղ սուրբ եւ
կեղեցի , եւ ցընծա՛ 'ի փառս եւ 'ի
պատիւ փեսայոցեալ բանին . յոր :

Ը՛նդ վերին զօրսն դասակցեալ
եւ ըզկեցեալ ըզընս , եւ զանաւ
հո՛ւթեան լուեալ ըզձայն կե՛նա
րարին , անելով , եկայք վերօրհնեալք
'ի հօրէ , ժառանգեցէք զանպա՛
տում ըզկեանհն :

Սուրբ ես տէր զօրութեանց որ
բնակեալդ ես 'ի յերկնս , եւ բա՛
րեբանիս 'ի սրբոց քոց :

Երկնային զօրութիւնք սերովքեք
եւ քերովքեք , անդադար օրհնեն
սուրբ զանանըղ քո :

Քահանայք ընդ հոսիին պաշտօւ
նեայք եւ ժողովուրդք երկրպա՛
ղեացուք տերութեանըղ քո :

Լոյսդ որ յառաջ քան զյաւի
տեանս 'ի հօրէ սաւրբեցար , եւ
ըւսով խմանալեալ լըցեր զարա՛
րածս . օրհնեալդ ես թագաւոր յա՛
ւիտեակից :

Որ ըզընս 'ի սկզբանէ հաստա՛
տեցէր վերջստին , եւ զխաւարն

ձեկ

ձեկ

ձեկ

Հմբ
կեր
մաի

անգիտութեան յարութեամբդ քո
հալածեցեր. օրհն:

Ո՛ւստի եւ մեք լուսաւորեալքս
ընդ լուսեղէն զլուսթիւնոցն երգես-
ցուք ցրնծութեամբ ի յարութեան
երեկոյնս. օրհն:

Հարց. Առաջին կողմ:

Սուրբ անտրւած արարիչ յաւի-
տենից, որ նշտօխն ի քերական
խնայեալ յարարածքս քո. անտրւած
հարցն մերոց:

Սուրբ անտրւած թագաւորդ
մեր քրիստոս. որ իջեր ի հօրէ եւ
մարմնացար ի սրբոց կուսէն. ան-
տրւած հար:

Սուրբ անտրւած որ աղբուրդ ես
անըսպառ. լըցուցեր ըզմարդարէսն
եւ զանքեալսն անետարանել ըզ-
բեզ. անտրւած հար:

Հայր անբախկիւն որ խնամես
զքո՞ զարարածքս. գործըք քո ըզ-
բեզ օրհնեն եւ անաւել բարձ-
րացուցանեն զանաւոր անոնք քո
սուրբ:

Որդիդ միածին էակից հօր եւ
հոգւոյ. գործըք:

Հոգիդ ճշմարիտ փառակից հօր
եւ որդւոյ. գործըք:

Ուրախ լեր ատուածածին,
տանձար անխախտելի. զբեզ մե-
ծացուցանեմք:

Յրջոյցար անարատարար, եւ զառ-
տուած վայելչապէս ծնար. ուրախ
լեր ատուածածին. տա՛ն:

Երգէ՛ մարդարէն, սուրբ է տանձար
քո սքանչելի արդարութեամբ, եւ
գունն երկնային. ուրախ:

Խընդրեմք ի քէն բարերար, ո՛ւ
զորմեա անձանց մերոց:

Վանքն սրբոց քոց մարտիրոսաց,
տէր ընկալ զանգանքս մեր.

Ո՛ր զըթածդ ես յամենայն, տէր
կեցո՞ զանձինն մեր:

Սուրբ ես տէր զօրութեանց բը-
նակեալդ ի ընդ յանձատոյց. ճշգ-
նութեամբ սրբոց քոց լուր տէր
եւ ողորմեա:

Յամենայն ժամ օրհնեմք ըզ-
բեզ, որ մարդասէրդ ես կեցո՞ ըզ-
մեզ:

Յօրհնութիւն ի նոր օրհնեսցուք
ըզտէր. զի՛ նա է՛ փառաւորեալ
յամենայն սրբոց իւրոց:

Յօրհնեալ է՛ ան որ արժանի արար
ըզմեզ հասանիլ ի մարն ժառան-
գութեան սրբոցն ի ընդ:

Ո՛ր բարձրեալդ ես եւ ի տուր-
բն հանգուցեալ. ըզբե՞զ բարե-
բանեմք անտրւած հարցն մերոց:

Ո՛ր ըզտիրելի քո զերի մանկուսն
անապականքս պահեցեր ի հրոյն.
ըզբե՞զ բարեբանեմք անտրւած
հարցն մերոց:

Ո՛ր ցնեցեր ըզզօրութիւն ատուա-
ծութեանդ քո չար եւ անօրէն
թագաւորին. ըզբե՞զ բա՛ն:

Ի՛նչ տէր օրհնեցէք, եւ բա՛րձր
արարէք ըզնա՞ յաւիտեան:

Ո՛րք մատենցի՛ն զանձնա իւրեանց
տանձանաց, եւ զասակից եղե՞հն
վերին զլուսթիւնոցն. ընդ նոսին
ըզտէր օրհնեցէք եւ բա՛րձր ա՛ն:

Ի՛նչ կամաւոր չարարանքս սրբ-
ոց վիպիցն բանանցք եւ ժու-
ղով՞ւրդք բարեբանեցէք զան-
մա՛ թագաւորն ըզբրիտոս, եւ
բա՛րձր ա՛ն:

մեծ

Անարատ տաճար բնակարանն անբաւ բանինն անտուճոյ, մարիամ սուրբ կոյս, զքեզ եւ ըզընեանն ՚ի քէն մեծացոցանեմք:

Յարգանդի կրեցեր որ յառաջ քան զյանութեանն ՚ի հօրե ըզբանն, եւ ծընար մարմնով զքեզ:

Արդ իընդրեմք ՚ի քէն անգաւ դար բարեխօսեաւ վստն անձանց մերոց, առ որդին քո միածին, փըրկել ըզմեզ ՚ի փորձութենէ եւ յամենայն վնտանդից մերոց:

ողբ

Ըզխշտակ սրբոց մարտիրոսացն այսօր տօնէ՛ եկեղեցի հըւ չակելով ըզճըգնութիւն սոցա հոյր երկնաւոր. աղօթիւք սոցա ու զո՞րմեա:

Հրաշազարդ եւ պայծառ առաւ քինութեամբ քարոզեցին ըզքեզ տիեզերաց. քանզի իջեր ՚ի հօրէ՛ եւ մարմնացար ՚ի սրբոց կուսէն որդիդ միածին. աղօ:

Առաջահոտ բուրմամբըդ քո լըցին ըզտիեզերքս կենսաբեր աււետօք. եւ ընդ վերին գաւաւ կարգութիւնարն համաձայնեալ բուրեբանեն ըզքեզ հոգիդ ճըշմաւրիտ. աղօ:

տէր

Զօրութիւնք երկնայինք եւ անմարմնոց զինուորութիւնք օրհնեն ըզքեզ անելով. սուրբ անտըւած: Եկեղեցիք արդարոց եւ ժողովք մարտիրոսաց, գովեն ըզքեզ անելով. սուրբ անտըւած:

Ազգ մարդկան կենդանեանց սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ աղանաւ կեն անելով. սուրբ անտըւած:

տէր

Ճըգնաւորք քրիստոսի հեղմամբ արեան ձերոյ զիւսպանչտութիւն բարձիք յաշխարհէ. եւ ՚ի

ճանապարհս արդարութեան դարձուցիք ըզմոյրեալս:

Ճըշմարտութեան քարոզք եւ լուսաւորիչք տիեզերաց էք պարծանք եկեղեցւոյ. եւ յոյս հաւանացելոց:

Համբերութեամբ ձերով ընկալայք ՚ի քրիստոսէ ըզպըտակս անապաւկան. եւ դասաւորեցայք ՚ի յերկինս ընդ անմարմնոցն դասա:

տէր

Յայլթող նահատակքն քրիստոսի որք քաջութեամբ մարտեան ընդ թշնամոյն, եւ ըզբընտէ թիւն լուծին ըզտանջանաց. զի զանտանել ըզվերտն ՚ի յաճն աւին:

Լոյս փառաց փարէր ըզնորօք, եւ հրեշտակք ՚ի յերկինս ուրախանան. զի կարապետք եղեն տիեզերաց, եւ լըւացողք մեղանորաց:

Դասք անմարմնոցն աղաղակեն եւ ասեն, փութացարուք ըզհետ կոչմանն քրիստոսի, եւ խընկսողեացք վայելեցէք յանխտենից ՚ի յարբաւ յոլթիւնն:

տէր

Պարծանքք հաւատոյ սուրբ ճըղնաւորաց. որք ըզմոյրմինս խրեանց ՚ի վերայ քո պատարագեցին, եւ հեղմամբ արեանն իւրեանց նորոգեցին զաշխարհս:

Դասաւորեալք ընդ անմարմնոց բանաւթիւնարն փայլեն որպէս զարեգակն ՚ի մէջ աստեղաց. զի զհոգիս մարդկան լըսաւորեցին անաղանին լըստով:

Արդ եկայք ժողովուրդք աստուծոյ եւ հաւանացեալք քրիստոսի. ՚ի ձեռնն սրբոց մարտիրոսացն աւաքեսցուք գոհնութեամբ փառք ՚ի բարձունս աստուծոյ:

Ճըգնաւորք քրիստոսի մոլորեցելոց անաշխարհք:

մեկ

ճշւ

Աղբիւր կենաց էք յաշխարհի,
հեղինակ մը սուրբ սրբան ձերով:
Եւ որք կատարեն ըզխշտակըս
ձեր, անորցեն յաղբերեն կենաց:

Ի՛ տաճարի հանդրատեան սրբ
բոց վերայից զաղաչանլո մեր մի տե
տես առնել որ կարգանք առ քեզ
տեր. սոցս բարեխօսութեամբ կե
ցո ըզմեզ:

Որք վասն անուանիդ քո հեղին
ըզպատուական սուրբ զարկենա
լիւրեանց. անխարար մարտեան
ընդդէմ թըշնամունցն եւ զօրացան
ի՛ պատերազմի. սոցս բա:

Պարծեսցին սուրբք քո տէր ի՛
հանգիստ իւրեանց, որք տանջու
նաց անօրինացն համբերեցին, եւ
անսպական պըսական արժանի եւ
ղեն. սոցս բա:

Հարց՝ Երկրորդ ձայն:

հրց
Բձ

Անոխակալ եւ բարեգութ, մի՛
ցրէր զսուխտըս քո. մի՛ մերժեր
ըզմեզ յոյզորոնութենէ՛ քու մե.
տէր աստըւած հարցն մերոց:

Նախատեսողին այցող փրկիչ,
փրկեա՛մ զմեզ յարժանահաս նեղ
չաց մերոց, վասն ընտրելոց քոց սրբ
բոց. տէր աստըւած հար:

Առանէլ փառաւորեալ ի՛ տաճա
րի՛ սրբոց քոց Վերայից. մի՛ ան
տես առնել զապաւինեալքս ի
քեզ. տէր աստըւած հար:

Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր աւ
րարէք ըզնա յաւիտեան:

Ընդ անպրեցելոցն ի հնոցին եր
գանկելով գոչեացունք. օրհնեցէք
ամենայն գործըք տեսուն ըզտեր.
եւ բարձր սրբ:

Դ

Ի՛ վիայարանլա սրբոց քոց ընթառ
ցուք անկրով, արժանաւորեա՛ եւ
ըզմեզ հասանէլ քրիստոս մասին
ժառանգութեան սրբոցն ի ըյս.
եւ առաւել՝ բարձրացի անուն
քո ամենայն յաւիտեան:

Սուրբ եւ աստուածածին մաւ
րինա՛մ յանկայի կուսից եւ պար
ծանք ազգի մարդկան, մայր եւ ա
ղայիկն մեծացուցանեմք:

Անկէզ մորենի եւ տաճար ընդ
հանաւ կուսոյն, անարատ եւ ան
խախտելի կուտութիւն. մայր եւ:
Խորհուրդ կենաց եւ մայր կենդա
նութեան, եւ առաջատ հրաւ
րայլ ծագմամբ. մայր եւ:

Հեղմամբ արեան սրբոց վերա
յիցն հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս,
եւ փրկեա՛ յամենայն փորձու
թենէ:

Որք նահատակեցան վանլն քո ի՛
մահ. վերաւորեալք յաղթեցին
թըշնամունցն. սոցին աղաչանօք հաշ
տեաց ընդ մեզ:

Որք միացան ի՛ տէր ահաւոր քո
տերութեանդ. եւ մատուցին զան
ձինս իւրեանց պատարագ քեզ եւ
ղենուն. սոցին աղա:

Օրհնեն ըզքեզ աստըւած զօրք
ամենայն հրեշտակա՛յ. անդարոց
անձինք եւ հոգիք ամենայն սրբոց:
Գովեն ըզքեզ քրիստոս մարտիրո
սացն ժողովք. գաւթ մարգարեից
եւ գունդք ամենայն սրբոց:

Բարեբանեն ըզքեզ սուրբ հոգի
որ միայնդ ես հրջօ՛ր, եւ պահես
զօրացեալ զլուսացեալս ի՛ քեզ:

Ընդ սուրբքս քո բարեբանեմք
ըզքեզ քրիստոս, աստըւած հար
ցն մերոց:

մեծ

ողբ

տէր

հրց

Ո՛րք խաչակից քեզ գողով յօժաւ
բուծեամբ յանձն անի՛ն ըզգըծըն-
դակ տանջանա . ընդ նոսի՛ն օրհնեմք
ըզքեզ քրիստո՞ս, անսորւած հար-
ցը՛ն մերոց :

Ո՛րք մեռան ընդ քեզ եւ կե՛նդա-
նացան, եւ թաղաւորեալք վա-
յեկեցեան ՚ի քո փառս, ընդ նոսի՛ն
կենադործեա՛ ըզմեզ քրիստո՞ս ան-
սորւած հարցը՛ն մերոց :

Ը՛գտէր օրհնեցէք գովեցէք եւ
բա՛րձր արարէք ըլնա՛ յաւիտեան :

Ս՛ր սըրբոցն է բնակարան եւ ՚ի
սո՛ւրբըս հանգուցեալ . օրհ :

Ս՛ր նըստի՛ ընդ աջմէ՛ հօր եւ բա՛-
րեբանի՛ ՚ի դանձուց մարտիրոսաց .
ամենեքեան միաբան օրհ :

Ձքե՛զ հայր յառաջ քան զյանիւ-
տեանս բարեբանե՛ն դասք անմարմ-
նոց հրեշտակաց . ձայնիւ երգով
գոչեն եւ անդադակեն անստուա՛ծ
անստուծոց եւ տէր տէրանց փր-
կիչ գո՛ղով :

Ա՛ւանքեցեր զքո միանձինրդ մարմ-
նանալ ՚ի սուրբ կուսէ՛ն եւ անա-
րատ ծընանիլ յորովայնէ անապա-
կան, բանալով ըզմեր նեղութիւնս .
անստուա՛ծ ան :

Ենորհք բարի՛ յերուսաղէմ՝ երե-
ւեցաւ հեթանոսաց . զի արարի՛չն
յաւիտեանից տրկայ եկեալ յորդե-
գրութիւն կե՛նաց կոչէ . անստուա՛ծ
անստուծոց եւ տէր տէ՛ :

Ա՛ղբիւր կե՛նաց անսորւա՛ծ եւ
բըղիսումն ողորմութեան . խընդ-
րեմք ՚ի քէ՛ն ըլլթողութիւն մեղաց .
ո՛ր միայնդ ես մարդասէր :

Փափականօք մերձե՛նամք առ սո՛ւր-
բըս քո . հաշտեաց ընդ մեզ սոցի՛ն
բարեխօսութեամբ . ո՛ր միայնդ :

Ո՛ր անպաւենդ ես կե՛նաց եւ փըր-
կութեան մերոյ . խաղաղացո՛ւ ըզ-
կեանքս մեր երկնային քո խաղա-
ղութեամբդ . ո՛ր միայնդ ես մար-
դասէր :

Տօ՛ն ճըգնաւորացն այսօր . եւ
կայք հաւատացեալք օրհնեցէք
զանսորւած յիշատակի՛ սո՛ւրբ վը-
կայիցն :

Ո՛րք ըզմահա իւրեանց կանգնեցին
յերկրի՛ աշտարակ հըզօր, յո՛ր ա-
պաւնեալքս ամենեքեան եկայք
հաւատացեալք օրհ :

Հեղճումն արեան սոցա մնըրեաց
ըզտիեզերքս յանօրէն կուսպաշտու-
թեանց, եւ խառնեաց ըզմարդիկ
ընդ երկնային գօրութիւնսն . եկայք
հաւատացեալք օրհնեցէք զաստը-
ւա՛ծ ըղբնակեալն ՚ի մեջ սըրբոց :

Որ օրհնիս յանմարմնական զի-
նողորութեանց վերագոչեմք ան-
քեզ տէր . անլօթիւք սըրբոց մար-
տիրոսաց խնայեա՛ ՚ի ժողովուրդըս
քո միայն մարդասէր :

Զորս ընտրեցէր յամենայն ազգաց
երկրէ ընտանորել զոգիս մարդ-
կան . անլօթիւք սըրբոց մար :

Որ գա՛ս հայրանիւն իշխանու-
թեամբ պըսակել ըզսո՛ւրբըս քո .
անլօթիւք սըրբոց մարտիրոսաց
փըրկեա՛ ըզմեզ ՚ի հրոյն յաւիտե-
անից միայն մարդասէր :

Ձքե՛զ տէր օրհնեն դասըս սր-
բոց մարտիրոսաց , քայցըր ձայնիւ
հընչմամբ քեզ երգեն . փառք
քեզ փառք քեզ աստուած :

Ո՛րք քաջութեամբ համբերեցի՛ն
բըռնաւորացն ըսպանեալեաց, եւ
ընդ անմարմնոցըն դասակցեալ քեզ
երգեն . փառ :

Այսօր ցընծայ վերինն երուսա-
ղէմ ընդունելով ըզստած յարկ-
սըն լուսեղէն. ուրախանան եւ
հրեշտակք ասելով. փառքք քեզ
փառքք քեզ սասաւանծ:

Փառաւորեանքդ փառքք երրորդ
դու թինն սուրբ, փառանց արժա-
նի արան ըզընեանս անաղանան
երկնային քո ժառանգութեանդ:

Արեամբ նահատակացն բեր-
կրեալ, սոցին բարեխօսութեամբ
փառանց արժանի արան ըզը:

Ի սրբութեան քում բարեբա-
նեմք ըզքեզ. աղանջանօք սուրբ
անտուածածինն, փառանց արժա-
նի արան ըզը:

Ուրախանան հրեշտակք ի յեր-
կինա ընդ շարջարանեա ճըղնանո-
րան, եւ հրաշանան արարա՞ւ՞մք
ընդ յաղթութիւնդ սրբոցն:

Մեծապէս պատերազմեալք զա-
ռաքինութեան ըզհանգէս, պը-
սակեցան ի բրիտոսե՞ւ՞մ ընդ վե-
րին զըւարթունսն:

Ծընծայ կաթնուղիկէ, զուարճա-
նան հաւատանդեայք. անաղակեն
անելո՞ւ՞մ վ. փառքք քեզ ան-
տըւանծ:

Հարց՝ Աւագ կողմ:

( )'րհնեմք ըզքեզ տէր անըն-
կիղքն հայր. անտըւանծ
հա՞ւ՞րցըն մերոց:

Գովեմք ըզքեզ տէր միածին որ-
դի. անտը:

Բարեբանեմք ըզքեզ տէր ճըշմա-
րիտ սուրբ հոգի. անտը:

Ըզտեր օրհնեցէք բա՞ւ՞րձր ա-
րարէք յաւիտեան

Զոր փառաբանեն զօրք երկնաւո-
րաց զըւարթնոցն. բա՞ւ՞րձր:

Որում երկըրպագէն դասք հոգե-
ղինաց սրբոց վերայնցն. բա՞ւ՞:

Ըզքեզ անտուածածին որ վեր-
օրհնին ի զօրանց հրեշտակաց, անգ-
մարդկան կենդանեաց մեծանցու-
ցանեմք:

Ըզքեզ բնակ հրեղէն անտուա-
ծութեանն յիմանալի զօրանց եւ
րանեալ, անգ մարդ:

Ըզքեզ մայր եմանուէլի, մար-
դարէին յառանջ գուշակեալ, անգ
մարդ:

Նկեալ եմք ի տեղի վերայնցն.
եւ անաշեմք ըզքեզ աստուած ու
զորմեա:

Զանաշանքս մեր մի անտես առ-
ներ բարեխօսութեամբ սրբոց քոց,
եւ ու:

Փըրկեա զմէզ յարենէ եւ ի նեղ-
չաց մերոց, բարե:

Ենորհեա մեզ բրիտոս թա-
ղաւոր, կատարել ի հաճոյքո՞ւ՞մ զի-
շատակ սրբոցն եւ օրհնել զանուն
քո սուրբ:

Որք հեղման քո սուրբ արեան
եւ շարջարանաց քոց եղե՞ն հա-
ղորդք սուրբ վերայնքն, եւ լուսա-
ւորիչք անխարհի:

Սրբօք միշտ աղաչեմք եւ փառա-
ւորեմք անդանար երգով օրհնու-
թեամք, սուրբ զերրորդութիւնդ
համապոյ:

Որք ի մարտի անօրինացն յաղ-
թեցին արիսբար թըշնամեցն. ա-
ղանջանօք սոցա կեցո՞ ըզմեզ փր-
կիչ, անտըւած հարցն մերոց:

Որք վասըն քո զկեանա իւրեանց
փոխանակեցին սոսկապէս համ-

բերելով. անաչանօք սոցա՛ կեցո՛ւ ընդ մեզ փրկիհիշ, ան։

Ուստի եւ մէք հաւատացեալքս ժողովեալք 'ի յիշատակ սրբոցն հայցեմք. անա։

Ըզտեր օրհնեցէք եւ բարձր աւրարէք ըզնա՛ յաւիտեան։

Ընդ երկնային զինուորո՛ւթիւնն ըզթագանորն քրիստոս գովելով օրհնեցէք եւ բարձր աւրա։

Ընդ գաւառ երանելի վեհայիցն ըզպրատկիչն սրբոցն բարեբանելով օրհնեցէք եւ։

Մայր լո՛ւսնցն մարմամ անհարսնացեալ օրհնեալդ 'ի կանայս։ Զլոյսն անըստուեր յարգանդի կրեցէր, օրհ։

Մի՛ գաղափիր վասն մեր բարեւ խօսել օրհ։

Որք զանձինա իւրեանց ընծաւ յեցին քեզ քրիստոս հաղորդելով քո՛ չարչարանայ, բարեխօսութեամբ սոցա՛ ողորմեա՛ մեզ՝ աստըւանձ։

Որք մեծապէս կանգնեցին ըզսիւն հաւանայ, եւ հեղմմբ աւրեանն իւրեանց նորոգեցին զաշխարհս, բարե։

Որք տեսչացան ըզհետ երանաւետ ձայնին, եւ յաւիտենից կենանցն արժանաւորք եղեն, բարեխօսութեամբ սոցա՛ ողորմեա՛ մեզ՝ աստըւանձ։

Միաբան տոնեմքեան զաստըւանձն աստուծոյ օրհնեցէք ձայնիւ սրբաանցութեամբ ըզպրատկիչն սրբոցն։

Զթագաւորն փառաց քրիստոս զէակից հօր եւ հոգւոյ գովեցէք ձայնիւ սրբ։

Զբաշխողն պարգեւաց սուրբ

զհոգին ճշմարտութեան բարեւանեցէք ձայնիւ սրբ։

Այսօր տօնեմք ըլսո՛ն սրբոց վեհայիցն, որք արեա՛մբ նահատակեալք փոխեցան 'ի զօրս վերին զըւարթնոցն։

Արիւնք մարտեան ընդդէմ խորոտ թագաւորաց. զյաղթող զակա՛նն ընկալեալ ըզպրատկ. փոխեցան 'ի։

Եղեն օթեւանք սուրբ երրորդ դո՛ւթեանն. զանձաւակա՛նն ընկալեալ ըզկեանա, եւ բարեխօսեն ան տէր վասն անձանց մերոց։

Ով երանեալ սուրբ վեհայք, որք արժանի՛ եղէ՛ք մարմնով եւ արեամբ զասակից լինել զըւարթնոց երկնից։

Քաղաքավարեալք 'ի մարմնի եւ հետեւողք որդւոյն աստուծոյ, մարմնով եւ ար։

Լուսանորեալք 'ի հօրէ պայծառացեալք 'ի հոգւոյն սրբոց, բաւրեխօսեցէք ան տէր վասն անձանց մերոց։

Յիշեալ զմեզ՝ աստըւանձ փրկիհիշ մեր. յորժամ դա՛ս թագաւորութեամբք քո՛ կեցո՛ւ ըզմեզ, բարեխօսութեամբ սրբոց քոց։

Շնորհեալ մեզ թողութիւն երկնաւոր թաղաւոր. ընկալ զաղանչներս մեր կեցո՛ւ ըզմեզ, բարե։

Յօրհնութիւն 'ի նոր օրհնեսցողք ըզքեզ քրիստոս թագաւոր. որ վաւրն մեր մարմնացան կեցո՛ւ ըզմեզ, բարեխօսութեամբ սրբոց քոց։

Զհայր եւ զօրդ՝ եւ ըզսուրբ զհոգիդ. փառանորմբ ասելով. երեք սրբեան տէրութիւն կեցո՛ւ ըզմեզ. բարեխօսութեամբ սրբոց քոց։

254

Ի փառքս պարծեցցին մանկո՞ւնք սիրեցեալք ՚ի տեսունէ, որք արժանի եղեն առնուլ զՀայրական ըզպըսակն:

Ո՛րք ըզտանջանա եւ ըզմահ փանսնուա՞ն տեսուն յանձն առին, եւ արժանի եղեն առնուլ զՀայրական ըզպըս:

Եւ զօրութեամբ սուրբ հոգւոյն եղե՞ն յաղթողք ՚ի սրտերագմի. եւ արժանի եղեն առնուլ ՚ի հօրէ՛ ըզպըսակն:

255

Հրաշափառ ճրգնութեամբ պաւտերագմալք ընդզէ՞մ թընամոււոյն, եւ արիաքար վառեալք զհունտ սուրբ հոգւոյն յաղթեցիք աւփոյնացն ո՞վ սուրբ վըկայք. ըզձեզ ունիմք բարեխօս ան տէ՛ր փանսնանայ մերոց:

Անտանեկ չարչարանացն եղէ՛ք վըկայք ճըմարտութեան. եւ իսաւ չակիցք եղէ՛ք նորոցն անտուճոյ, ըզբաժակ մահու արբիք ուրախութեամբ. ո՞վ:

Յաղթանակ համբերութեամբ կաւտարեցիք զընթացքս ձեր, եւ փոխեցայք յերկրայնոցս ՚ի յերկինս, ընկայք ՚ի քրիստոսէ՛ ըզպըսակս անասական. ո՞վ սուրբ վըկայք. ըզձեզ ունիմք բարե՛:

Արդ եկայք հաւատացեալք կաւտարեցուք ըզյիշատակ սրբո՞ց վըկայցն. զե՛ ՚ի ձեռն սոցա բացցի մեզ գնուն նշխարութեան, ունելով միշտ բարեխօս ան տէ՛ր փանսնանայ մերոց:

256

Ո՛ր պըսակիչդ ես ամենայն մարտիրոսաց. եւ յաղթող պահեցեր ըզյուսացեալսն ՚ի քեզ քրիստոս փառաց թագաւոր. բարեխօսու

թեամբ սրբոց մարտիրոսաց պարգեւեալ զխաղաղութիւնդ երկրորդ պագուացս ամենասուրբ երրորդ ութութեանդ:

Ո՛րք մատենցին զանձինս իւրեանց տանջանա՞ց եւ մահու. եւ հեղձամբ արեանն իւրեանց եղեն վըկայք քո կամաւոր մահուանն. բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսաց պարգեւեալ զխաղաղութիւնդ երկրորդ պագուացս ամենասուրբ երրորդ ութութեանդ:

Ո՛րք ըզխաւար կոնպաշտութեանցն վանեցի՞ն յաշտարհէ. եւ երթաղբեալ կործանեցին ըզբելար պատերազմալք ՚ի հանդիսի. բարե՛:

Հարց՝ Երրորդ ձայն:

Ո՛րք ըզտանջանա յանօրինաց վարսն քո յանձն անին այսօր սուրբ վըկայքն. ըզճընութիւնն սոցա բարեխօս քեզ ունիմք. կեցո՞ զմեզ տէ՛ր անտուած հարցն մերոց:

Ո՛րք եւ ըզմահս գըժընդակըս բերելով արիաքար հանգիսացեալք ՚ի մարտի. ըզճը՛:

Ի տաճարի ճրգնաւորաց հանգըստեան քաղցրաձայն հրեմամբ երգելով. ըզճը՛:

Ըզտէ՛ր օրհնեցէ՛ք, բարձր արարէ՛ք քաղցրաձայն հրեմամբ զանտուած յաւիտեան:

Զյաղթանակ մարտ վըկայցըն պատուելով այսօր ընդ զօրս ան մարմնոցն, անաւե՞լ բարեբանելով քաղց:

Քահանայք եւ պաշտօնեայք տօնելով այսօր ըզմեծ սոցա ըզճընութիւնս. անաւե՞լ բարե՛:

հրց
գծ

դ

ձեծ

Աստուածածին երկնային զօրն
ունի աստուածային ձայնիւն անե-
տարանէ՛ր հրեշտակն. ուրախ լեր
բերկրեալդ տէր ընդ քեզ:

Ի՛քերովբէս բազմեալ ընդ հօր ան-
նապականաբար բնակիլ հաճեցան
ի՛քում յորովայնի. ուրախ:

Ո՛ր բոցեղէն սրովբէլւք շըրջափա-
կեալ պահելւ, այսօր ՚ի մէջ մարդ-
կան ՚ի գիրկըս հողեղինի՛ յայտ-
նեալ, ուրախ:

ողբ

Ո՛րք ՚ի մարմնի զանմարմնակա-
նացն բերելով արութիւն հաւա-
տոյ. պատերազմեցան ընդդէմ թըշ-
նամւոյն քո՝ ճըշմարիտ վերայքն. բա-
րեխօսութեամբ սոցա քրիստոս ու-
ղորմեա մեզ:

Ո՛րք զնպասնալիս բռնաւորաց
մահուամբ սրոյ եւ հրոյ համբերու-
թեամբ յանձն առին. յաղթեցին
առաքինաբար քո՝ ճըշմարիտ վե-
րայքն. բարե:

Ո՛րք ՚ի զօրաց երկրաւորաց զինաւ-
ւորեալ քեզ երկնաւոր թագաւոր-
րիդ. դասակարգեցան ընդ հրեշ-
տակս ՚ի յերկինս քո՝ ճըշմարիտ վե-
րայքն. բարե:

տէր

Ձարեական մահ սըրբոց քոց
քրիստոս ընդ երկնային զօրան այսօր
երգակցեալ տօնեմք. որք հանգի-
սացան ընդդէմ բնութեան թըշ-
նամւոյն:

Անմարմինք ՚ի մարմնի՛ ցուցան
դէր ՚ի վերջ սրոյ եւ հրոյ տանջա-
նաց. զպատուական մահս իւրեանց
ընծայեցին քեզ քրիստոս բանաւ-
ւոր զենմունք:

Նսնահատակալք ճըգնութեամբ ՚ի
փորձ զանազան տանջանաց, համ-
բերութեամբ վանեալ ըզլծընամ:

ւոյն պատե՛րաղմ, փոխեցան ՚ի զօրս
վերին զըւարթնոցն:

Ո՛ր զանչափ քո զբարերարու-
թիւնըդ շնորհեցե՛ր քո արարա-
ծոց բարեգործ աստըւած. զքեզ
բարեբանեմք անտըւած հարցըն
մերոց:

Ո՛ր ՚ի ձեռն երանելի հայրապե-
տացն բարձե՛ր ըզխաւար կռապաշ-
տութեան ազգի՛ մարդկան ըզ-
քեզ բարե:

Այսօր եւ մանկունք սուրբ ե-
կեղեցւոյ ընդ սերովբէ՛սն եւ ընդ
քերովբէսն երգաբանե՛ն բերկրաւ
կան ձայնիւ. զքեզ բա:

Ը՛ղտէր օրհնեմք քեզ եւ
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

Ո՛րք անցողիկ զմարմինս իւրեանց
ընդ հուր եւ ընդ սուր, եւ դա-
տակից եղեն վերին զօրացն. ը՛ղտէր
օրհնեմք քեզ:

Քանանայք եւ պաշտօնեայք հա-
մաբնական ձայնիւն ը՛ղտէր օրհ-
նեմք քեզ:

Ձանձաւելի լուսոյ մայր, եւ
ըզենակարան անլոկըզենակից որ-
դւոյն. օրհնութեամբ մեծացող
ցանեմք:

Ձանհաս տիօրէնութեան մայր,
եւ զանձնաւոր տաճար աստուծոյ
բանին. օրհ:

Ձեղձրից փրկիւթութեան մայր, որ
զանտանելին յեթից ՚ի յարգանդի
եբարձ. ըզնա անկեքեան օրհ:

Ձանմարմնոցն ըլմաբրութիւնարն
մարմնական կրթւք տարեալ ՚ի
յանձնիս իւրեանց քաջ եւ յալ-
թող երանեալ տուրք հայրապետք.
սոցա բարեխօսութեամբ ողորմեա
մեզ անտըւած:

հրց

դ

ձեծ

ողբ

Երևորհանգիստդ եւ պայծառ առաւ-
քինութեամբ հերքեցին զիշխանն
անօրէն իւրեան գործակցօք ճրգ-
նող հայրապետք. սոցա :

Հրեշտակք երկնից փափագին հան-
դիսի կանսարման սոցա. որք 'ի մա-
հուն իւրեանց կենդանացան եւ
լին 'ի կամարն երկնից, խանկեցան
'ի գոհնդս զլուարթնոյն. սոցա բա-
րեխօսու :

տէր

Երանելի տուրք հայրապետք
չարարեալք վասն տեսուն համ-
բերեցիք. յաղթելով բռնաւորին
դասակից եղէք վերնոյն :

Ճրգեալ նահատակեցայք յերկրի
յաղթողք 'ի պատերազմի. կոխե-
լով ըզսատանայ դասա :

Լուսանորեալք երկնային լուսողն,
պայծառացեալք 'ի հոգւոյն սրբոյ.
բարեխօսեցէք առ տէր վասն ան-
ձանց մերոց :

տէր

Երանելի տուրք հայրապետք,
որք կամաւ չարարեցայք յանձն
առիք զհամբերութիւն. յարժանա-
ւոր յաղծիլ ձեր յիշեսցիք զանձի-
նքս մեր :

Փոխանակ արեանքն տեսուն ձեր
անրեւոյ հեղաւ յերկրի, եւ հոտ
անոջ բուրեաց յաշխարհ. յարժա :

Փոխանակ անցանորիս ձեզ ան-
անցն է պատրաստեալ պըսակ փա-
ռաց 'ի քրիստոսէ. յար :

տէր

Ընդ վերին զլուարթոհնաքն բա-
րեբանեմք ըզքեղ տէր. տուրք
սուրբ սուրբ ես տէր զօրութեանց
կեցոյ ըզմեզ :

Յիշատակաւ սրբոց մարտիրոսաց
գոհաբանեմք ըզքեղ տէր, տուրք :

Երեքսրբեան ձայնիւն անողա-
կեմք առ քեղ տէր. տուրք :

Չանյաղթելի ճրգեաւորացն ըզ-
յիշատակս եկայք հաւատացեալք
ամենեքեան պատուեսցուք :

Քանզի մարմին ունելով զտան-
ջանսն արհամարհեցին. նըմանո-
ղք լինելով չարարանաց փրկչին.
եկայք հա :

Քանզի տեսարան եղեն հրեշտա-
կաց եւ մարդկան. զյաղթութեան
պրանին 'ի քրիստոսէ ընկալան.
եւ բարեխօսեն առ տէր վասն ան-
ձանց մերոց :

Այսօր յիշատակ սրբոց մար-
տիրոսաց. մանկունքք սուրբ եկե-
ղեցւոյ ընդ զօրս երկնից տուր օր-
հնութիւն 'ի բարձունքս սուրբ եր-
րորդութեանն :

Այսօր ճրգեալութեամբ սրբոց մար-
տիրոսաց զուսրճանան բանակք
անմարմնոցն, եկեղեցիք ընտրելոց.
տուր օրհ :

Այսօր շնորհեցան մեզ քարոզք
եւ լուսայք 'ի խաւարէ կռապաշ-
տութեան եւ յանաստուածո-
ւթեան, ածեալ 'ի լոյս զամենայն
արարածս. տուր օրհ :

Պայծառացիք եկեղեցի անտու-
ծոյ ընդ ճրգեալութիւն սրբոց
լուսայցն. որք նահատակեցան 'ի
յերկրի, եւ 'ի յերկինքս պրաս-
կեցան :

Ուրանիան եւ հրեշտակք 'ի
յերկնիս ընդ ճրգեալութիւն սրբ-
համաձայնեալ ընդ նոյն ոյսօր եւ
մեք տօնեմք ըզյիշատակս սրբ-
ք :

Ըզպըսակիչքն սրբոց եւ զհան-
գոհեալն 'ի քերթիլէս. անդա-
դա՞ր ձայնիւ երգեալով, օրհնեցէք
ըզտէր յօրհնութիւն 'ի նոր :

Այսօր տօնէ՛ եկեղեցի ըզյիշատակ

տէր

մեկ

հը

հմբ

սրբեղոյ մարտիրոսացն . ընդ որս եւ մեհօք ձայնիւ երգեալով, օրհնեալ ցոյւք ըզտէր :

Ո՛ր անթաւամ փառօք պըսակէ ըզստուրբա իւր, եւ ՚ի դա՛հսրս լուսեղէնս վերա՛ցոյց . օրհնեցէք ըզտէր :

Հարց՝ Վառ ձայն :

հրց
74

Օ ինուորութիւնըք հրեշտակաց օրհնեն ըզքեզ . իմանալի՜ ձայնիւն ըզքեզ փառաւորեն . սաւ տըւած հարցլն մերոյ :

Ի՛շխանութիւնք եւ պէտուութիւնք . սերոյքէք եւ քերոյքէք փառաւորեն սո՛ւրբ զանուներդ քո . սաւ տըւած հարց :

Ազգ մարդկան հողեղինաց դասող մարտիրոսաց երկրորդագէն տերուութեանը քո . սատըւած հարց :

7

Ը՛շտէր օրհնեցէ՛հք , բարձր արարէք ըզնա՛յ յաւիտեան :

Զոր փառաբանեն ՚ի բարձունս իմանալի՜ զօրութիւնքն . ժողովուրդք օրհնէ :

Ո՛րում երկրորդագէն գովելով դաւ սըբ սրբոց մարտիրոսացն . քանա՛ն նայք օրհնէ :

մեծ

Զաստուածածինն եւ զմիջո կոյսն անդադար օրհնեսցո՛ւք . քան զի՛ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց, եւ փրկիլն անձանց մերոց :

Խնդա եւ ուրախ լըր անհարաւանցեալ մայր . քանզի որ ՚ի քէն ծընաւ մե՛ծք սատըւած ՚ի փրկուութիւն անձանց մերոց :

Գանձ անապական գլխար սո՛ւրբ աստուածածին . բարեխօսես քրիստոսի աստուծոյ մեհօք, կեցուցանել զանձինլս մեր :

Նայեա՛ ՚ի մեզ եւ ողորմեա մեզ քրիստոս , որ ունիս բազում գլթութիւն :

ողբ

Ո՛ր հայրդ ես որբոց եւ դատաւոր անբեաց քրիստոս , որ ու :

Ո՛ր պնակիչդ ես սրբոց , լուր եւ մեզ աղօթիւք սոցա՛ քրիստոս , որ :

եղբ

Այսօր հրեշտակաց դասքն ՚ի յերկինս ուրախանան ՚ի վերա՛ցոյց ճըգնութեան սրբոցն :

Այսօր ճըգնազգեսց սրբոց դասքն ՚ի յերկրի՜ պըսակեցան , երկնայի՛ն աստուածեղէն փառօքն :

Այսօր անմարմնոց զինուորութիւնքն մե՛ծապէս տօնեն . քանզի երկրաւոր զինաւորաց բազմութիւնքն ընծայեցան ՚ի խորա՛հիշ սրբութեան երկնից :

ողբ

Սո՛ւրբ աստըւած հայր անըսկիղն , որ փառաւորեալդ ես ՚ի մեջ սրբոց քոց . օրհնեմք ըզքեզ ընդ զըւարթունս երկնից :

Սո՛ւրբ աստըւած որդիդ միածին , որ պահեցեր յաղթող ըզճըգնութիւն սրբոց քոց . գովեմք ըզքեզ :

Սո՛ւրբ աստըւած հողիդ ճըջմարիտ , որ նորոգեցեր ըզտիւղերս ճըջմարիտ երկրորդութեամբ սո՛ւրբ երրորդութեանդ . բարեբանեմք ըզքեզ անլըռելի ձայնիւ :

ողբ

Ճըգնաւորական աշխատութեանց համբերեցին սո՛ւրբ մարտիրոսքն , եւ ըզպատեհրազմի՛ն չարին վանեցին ժուժկալութեամբ . բարեխօսութեամբ սոցա՛ քրիստոս խընայեա ՚ի մեզ :

Ո՛րք հեղին զարիւնս իւրեանց փոխանակ անբան քո տէր . եւ ըզբընտութիւն հրապուրողին վանեցին ժուժկալութեամբ . բա :

Եւ ըզպըսակս աննպակն ընկաւ լան 'ի քէն քրիստոնս. եւ դասաւորեցան 'ի' դասս վերին զըւարթնոցն. բա՛ն:

տէր

Նշանտակք յաղթողք քաջք 'ի' մարտի երանելի սուրբ մարտիրոսք. որք վանեալ ըզթընամին խոր տակեցիք:

Հրեշտակացն դասքն տօնակից են մեզ. եւ ջոկք անթողցն զուարճացեալ բերկրին ընդ վարդազոյն ձեր հեղումն արեան. որք վանեալ ըզթընա:

Անթառամ պրտակըն ձեզ տունւ գեալ մընաց քան զանհերս պատուանկան զերանգոյն հրաշիւք. որք վանեալ ըզթընա:

տէր

Այսօր մարտիրոսաց դասքն յընծացեալ բերկրին ընդ անաջ տեսնն քրիստոսի ոյդւոյն սաւտուծոյ:

Ձայն 'ի' յերկնից վըկայեալ ասե. եկայք օրհնեալք հօր իմո՞յ, ժաւանդորդք երկնից խորանացն:

Լըցէք ըզտեղի տնկելոցն անպրտամբողական թընամու՞յն, որ 'ի' յերկնից վայր անկեալ:

անկ

Ընդ զըւարթունս երկնից օրհնեցէ՞՞ք զքրիստոն թագաւորն:

Ընդ դասս երանելի սրբոցն գովեցէ՞՞ք յօրհնութիւն 'ի' նոր զքրիստոն թագաւորն:

Սըրբոց հոգւո՞ւմն. Զքրիստոն թագաւորն բարեբանեցէ՞՞ք, զի ուղորմեսցի բարեխօսութեամբ սըրբոցն:

հշ

Ճըզնաւորք ճըմարտք եւ լըկայք քրիստոսի, որք զչարարանս եւ ըզմահ յանձն առիք վաստն տեսնն. ըզձեզ սէնիմք բարեխօս

ան քրիստոն վասն անձանց մերոց:

Քանի հեղմամբ անեան ձերոց պայծառացան սուրբ եկեղեցիք. եւ զըստուերամած խաւար կուպաշտութեանն բա՞րձիք. ըզձեզ:

Երկնային զօրքն իջեալ 'ի' պատիւ պատանդի մահուան ձե՞րոյ. եւ ըզպըսակս աննպական սուբերեւ լով 'ի' հօրէ լո՞ւսոյ, ըզձեզ ու:

Հարց՝ Զորոգ ձայն:

Յոսացեալքն յանուն քո սուրբ պատերազմեալք յաղթեցին թընամու՞յն. սոցին աղանջնօք խընայեա 'ի' մեզ. աստըւած հա՞րցըն մերոց:

Որք կամուն իւրեանց անցին ընդ հո՛ւր եւ ընդ սուր. եւ դասակոյցք եղէն վերին զըւարթնոցն. սոցին աղանջա:

Արդ խընդրեմք 'ի' քէն թագաւոր փառաց. անաշանօք սըրբոց վըկայիցն խընայեա 'ի' մեզ. աստըւած հա՞րցըն մերոց:

Եցէք. Ի վերանկան զօրութեան՝ բումմե պատերազմեալք յաղթեցին թընամու՞յն, եւ դասակցեալք վերին զօրացն օրհնէն ըզքեզ գովէն եւ փառաւորէն:

Եւ քաջութեամբ արիաբար ճըզնեալ անհամարհելով ըզչար տանջանս եւ ըզմահ. եւ ձայնակցեալ երկոց մանկանցն օրհնէն ըզ:

Ուստի եւ մեք հաւատացեալքս 'ի' քեզ կատարեսցո՛ւք ըզլիշատակ սըրբոց վըկայիցն. եւ ընդ նոսին համաձայնեալք օրհնեմք ըզքեզ գովեմք եւ փառաւորեմք:

հրց
դձ

դ

մեծ

Ըզբեզ օրհնութեամբ մեծան
ցուցանեմք:

Ո՛ր ըզբանն անտուած յարգանդի՛
կրեցեր, որբուհի՛ անարատ, եւ
անճառանպէս ծընար ըզվերածգողն
երկնից. ըզբեզ օրհն:

Ո՛ր էից լուսոյն արժանի՛ եղեր
բառնալոյ՛ ի քո գիրկս. եւ արեւ
գանկանն արդարութեան եղեր աւ
րեւելք. ըզբեզ օրհն:

ողբ

Ո՛րք ըզբաժակ մահուն ընդ քեզ
արբին, եւ մկրրտութեամբ աւ
րեան ընդ քեզ մկրկրեցան. սո՛
քօք անպաշտ մք ողորմեա՛:

Ո՛րք եւ ըզխաչս իւրեանց բարձին
ըզկրնի՛ քո, եւ անմեկնելի սիրով
ընդ քեզ խաչակցեցան. սոքօք ան:

Ո՛րք իսկանպէս շիջուցին զլստու
րանկեալ փայլուն, եւ հրեշտաւ
կանցեալք ի դասս նորուն վերաւ
կարգեցան. սոքօք անպաշտ:

տէր

Այսօր յիշատակ սրբոցն, եւ
փայլին նըշխարը սոցա ի մեջ եւ
կեղեցւոյ. անպաշտութեամբ ըզտեր սո՛
քօք խընայեա՛ ի մեզ:

Հեղմամբ արեան սոցա մեծարի՛
մայր սոցա իմանալի սիոնի. անպաշտ:

Տաճար եւ սուրբ հոգւոյն կեն
դանի՛ ոսկերք սոցա հիւանդաց
բժժիչի. անպաշտ:

հրց

Սուրբ ես տէր զօրութեանց.
որ յանմարմնական զօրացող գովիս
սրբաւասաց ձայնիւ, ըզբեզ օրհնեմք
անտուած հարցն մերոց:

Ո՛ր ետուր զօրութիւն մարդասէր
քոց ճրգնաւորացն յաղթել չաւ
րին ընդդիմամարտութեան. ըզ
բեզ օրհն:

Ընկալ այսօր ըզբարեխօսութիւն
քաջ նահատակաց քոց վճիպիցն.

նղորմելով տօնողացս ըզյիշատակ
սոցա. ըզբեզ օրհնեմք անտուած
հարցն մերոց:

Ըզտեր օրհնեցէք եւ բարձր աւ
րարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ընդ երկնային զօրսն միաճայ
նելով ըզպըսակիչն սրբոց բարեւ
բանելով օրհն:

Ձբերկրեալն այսօր ի յիշատակի՛
քաջ եւ յաղթող սուրբ երանեւ
լեացն օրհն:

Անարատ կոյս աստուածանձին
մարիամ, սրբունհի՛ եւ մայր քրիստ
տոսի, յարգանդի տարար զանտաւ
նելին ամենեցուն. օրհնութեամբ
ըզբեզ անտուածա՛մք օրհն մեծաւ
ցուցանեմք:

Ըզբեզ երկնային դուռն զոր եւ
տեան եզկիլիւլ, եւ անորն զոր ծաւ
նեաւ գեղէ՛օն. սերովքէ՛ հոգեղէն
վեհագոյն քերովքէ՛ց. օրհն:

Երբս խորհուրդս սոսկալիս ի
քեզ տեսանի անտուածա՛մք օրհն.
յիշութիւն անսերմնական, ծնունդ
անարատ. կուտութիւն յետ ծննւ
դեան մնալով անանպական. օրհնութեամբ:

Ըզբեզ սիրողաց որդի աստու
ծոյ պատուելոյ ըզյիշատակս ար
ժանի արա, եւ աղօթիւք սոցա ու
ղորմեա՛ մեզ:

Ո՛րք փորձեցան ի՛ փորձ սրոյ եւ
հրոյ, եւ ի քո պատուիրանաց եր
բէք ոչ խոտորեցան. աղօ:

Եղէ՛ն տաճար սրբութեան ան
մահ բանիդ, եւ ըզգանձս հոգեւ
ւորս աստանօր պատրաստեցին. աւ
ղօթիւք սո:

Այսօր ճրգնութեամբ սրբոցն
զուարճանայ եկեղեցի սուրբաւոր

դ

մեծ

ողբ

տէր

Թեամբ մեծաւ հանդերձ որդւովք
իւրովք. տօնե՛րով զյիշատակ սոցա՝

Սոքա են դեղ կէնաց պարգեւեալ
մեղ ՚ի քրիստոսէ՝ ՚ի բլթըշկո՛ւթիւն,
պատուական սուրբ անբեամբն իւ-
րեանց։

Իշխանութիւն ունին ՚ի հոգւոյն
սրբոյ, առաջնորդել մեղ յերու-
սաղեմն վերին. ՚ի քաղաք կէն-
դանեաց ՚ի մեծըն սիոն։

Որք հոգորդեցան չարչարանաց
քոց քրիստոս սուրբ հայրապետքն,
եւ վերաբերեալ պայծառացան ընդ
անմարմին բազմութիւնն. սոցին
սղաչանօք խնայեալ ՚ի մեղ անտը-
ւած հիւսարցըն մերոց։

Որք ՚ի սկզբանէ՛ պատուեալ եղեն
՚ի սէր բոլորից հօրն, եւ ըզտիւ-
զէրս հրաւիրեցին յորդեգրու-
թեան շնորհս. սոցին աղա՛։

Որք զընթացս իւրեանց կասարե-
ցին հանձնիւք քո քրիստոս, եւ
ըզպըսակս անսպական ՚ի քէն ըն-
կալան. սոցին աղա՛։

Ըզտեր ծրհնեցէք բարձր անա-
րէք ըզնա՛ յաւիտեան։

Զեակիցըն հօր եւ հոգւոյն, որ
բնակեալ է ՚ի լոյս անմատոյց եւ
բարեբանի սրբանոց ձայնիւ. բար-
ձր անարէք ըզ։

Զերկրորպագեանն ՚ի սրբոց հայրա-
պետաց, որք հեղմամբ արեանն իւ-
րեանց նմանողք եղէն փրկողին
զնրեաննս. բարձր անարէք ըզնա՛
յաւիտեան։

Ուրախացիր աստուածածին
վերօրհնեալդ ՚ի սրովեւից. ծագե-
լով ՚ի քէն մեղ լոյս մայր եղեր վե-
րաձգողին. աղգ եւ անգնք ըզքեղ
մեծանցուցանեմք։

Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եւ
ղեր հոգւոյն սրբոյ. ՚ի հրեշտաւ
կաց սպասանորեալ գաբրիէլ քեղ
անեւտեաց. աղգ եւ։

Տեսանեմք ըզսոսկալի՛ զհրաշալի
խորհուրդ յայտնեալ. ՚ի հոգւոյն
սրբոյ յղանցեալ զբանն աստուած
մարմնով ծընար. աղգ եւ։

Ողորմեաց մեղ տէր անտըւած
մեր, ՚ի յիշատակի՛ սուրբ հայրաւ
պետացն։

Որք յանուն քո սուրբ դարձուցին
զանխարհս կոնցն ՚ի պաշտելութե-
նէ. աղծութիւք սոցա ողորմեա՛ մեզ։
Եւ արժանի՛ եղէն ընդունիլ ՚ի
քէն զանթառամ փառաց պը-
սանն. աղծ։

Որք զառ ՚ի քրիստոս զչարչարսւ-
նըս յանձն առեալ համբերեցիք
ով աստուածասէր հայրապետք, եւ
արժանի՛ եղէք զերկնայինն անու-
լ պրսակ։

Որք փորձեցայք շիջանձտ հրով.
Ժառանգեցիք պանորատեալ ձեղ
զարբայրութիւնն. համարձակու-
թիւն ունիք բարեխօսել ան տէ՛ր
վասն անձանց մերոց։

Որք զանբարըշտութեանցըն վաւ-
նեցիք զիւրապանտութիւն ուլ առ-
տուածասէր հայրապետք. հաստա-
տութիւն ՚ի քրիստոսէ հայցեցէք
անդանա՛ր սուրբ եկեղեցւոյ։

Յընձնութիւն է այսօր հրեշտաւ
կաց եւ մարդկան. զի՛ զխորիստաւ
ցեալ ըզթըշնամին վանեալ խոր-
տակեցին սուրբ վըկայքն. եւ եւ-
ղէ՛ն յաղթողք ՚ի պատերազմի։

Մարմնով եւ անբամբ մարտեան
ընդդէմ զինս. վերանորեալք ՚ի
մարմնի վերաւորեցին ՚ի մահ ըզ-

հրց

դ

մեծ

որք

տէր

տէր

բելիար, եւ ստացան պարծանքս
յաւիտեանսն:

Եւրանաւետեալք ՚ի հոգեղէն զը-
ւարթնոց. եւ բարեբանեալք ՚ի
դատուց մարմնաւորաց սուրբ վը-
կայքն. անեղի՞ն աջովն պըսա-
կեալ եղէն:

Յիշատակ է այսօր քաջ նահա-
տակաց քրիստոսի սրբոց վրկայիցն.
Եկայք ժողովուրդքք ցընծութեամբ
տօնեսցուք:

Քանզի տէրողք ՚ի տանջանա եւ
յաղթալք ՚ի մարտի եւ պըսա-
կեալք ՚ի հօրէ. եկայք ժողո:

Լուսանորեալք ՚ի յերկրի պայծա-
ռացեալք ՚ի յերկինս, եւ դասակ-
ցեալք ընդ հրէշտանս, եկայք ժո-
ղովուրդքք ցընծութեամբ տօնես-
ցուք:

Ըզբեզ կարգայի՛ն յօգնութիւն
սուրբ մարտիրոսքն եւ անէի՛ն. որ
՚ի բարձունքս բնակեալդ ես խը-
նայեալ ՚ի մեզ:

Դո՛ւ ես դուռն լուսոյ, դո՛ւ պը-
սակ պարծանաց ՚ի բեզ յուսանցե-
լոց. որ ՚ի բար:

Օրհնեալ գովեալ եւ ՚ի սուրբս
հանգուցեալ. եւ դո՛ւ ես ընդու-
նող հոգւոց մերոց. որ ՚ի բարձունքս
բնակեալդ ես միշտ եւ յաւիտեանս:

Ո՛վ սուրբ գէորգ պարծանք ազ-
գի մարդկան. հրաշալի՞ ճըգնու-
թեամբ ՚ի յերկրի՞ նահատակեալ,
եւ ՚ի յերկինքս պըսակեալ ընդ ան-
մարմնոցն դասս:

Քանզի դո՛ւ վառեցար զինն սուրբ
հոգւոյն. եւ յաղթեցեր արիաբար
անմարմին բելիարայ:

Մի՛ դաճարիր բարեխօսել վասն
մեր առ հայր եւ որդի՛ եւ սուրբ

հոգին. զի յաղթեսցուք հաւատով
անմարմին բելիարայ:

Ճըգնութիւնք սրբոց քոց քրիս-
տոս հաստատեցին ըզհիմունքս
սուրբ եկեղեցւոյ. կանգնելով ՚ի
սմա՛ ըզնչան յաղթութեանս:

Եւ հեղմամբ սուրբ արեանն իւ-
րեանց աղատեցին ըզտիւղերս ՚ի
գիցնապաշտ մոլորութեանց. եւ ե-
ղեն յաղթողք ՚ի պատերազմի:

Ընդ որս եւ մեք աղանձմբ քրիս-
տոս ընկալ՝ եւ ըզմեզ յերկնային
խորանս ՚ի լուսեղէն առաքանափն.
բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք
սուրբ ճըգնաւորացն:

Հարց. Վերջ ձայնի:

Լա՛ք բեզ սատուած հարցըն մե-
րոց խոնարհեալ անձամբք պա-
ղա՞տմբ. մի՛ ա՛նտես առնէր տէր,
որ փառաւորեալդ ես յաւիտեանս:

Յիշեա՛ զնխօն արեանամու ըզ-
սահակոյ եւ զյակօբայ. եւ զնե-
ղելոց անձանց պաղա՞տա՛նս մի՛
ա՛նտես առնէր տէր, որ փա՛:

Ծնորհեա՛ տէ՛ր խընդարդացս ՚ի
բէ՛ն ըզթողնութիւն մեզաց, ՚ի տա-
ճարի՛ քում սրբո՞ւթեա՛ն, բա՛-
րեխօսութեամբ սրբոց քոց. որ
փառաւոր:

Ըզտէր. Օրհնեցէք ըզտէր եր-
կինք եւ երկնային զօրութիւնք,
սերովեք եւ քերթովեք զաստուածն
աստուծոց. բարձր արարէք ըզնա՛
յաւիտեանս:

Ըզտէր. Օրհնեցէք ըզտէր երկիր
եւ որ ՚ի սմա՛ են կեղեանիք. համ-
բառնալով ՚ի վեր ըզձայնս եւ եր-
գօք հոգեւորօք, բարձր ա՛:

ճը

հրց
դ

դ

Ըզտէր. Օրհնեցէք ըզտէր դասք
հրէշտակաց եւ մարդկան, զարան
րիչն արարածոց. միաբանութեամբ
երգով բարձր արարէք ըզնա՝ յաւ
ւիտեան:

Ի՛քեզ եմք անպաւինեալ քրիստոսի մայր աստուծոյ մերոյ:

Ո՛ր քան զերկինքս բարձրագոյն
մարիամ, պարծանք եկեղեցւոյ.
քրիստոսի մայր:

Ո՛ր քան զարեգանիլն պայծառագոյն
մարիամ, մի՞ գազարբիր բարեխօսե՛լ
վասն մեր. քրիստոսի մայր:

Զողորմութեան քո զգուռն
բաց մեզ տէր. եւ արժանի արա՛ն
զմեզ լուսնդէն յարկնց քոց ընդ
սուրբն քո:

Ի պատրաստեալ քո յօթեւանքս
սրբոց քոց ընկալ եւ ըզմեզ փրկ
կի՛չ յորդէգրութիւն 'ի դըպրո՛ւ
թեան կենաց:

Ի նշտիլ քո յատենի՛ դատաւոր
ահեղ խնայեա՛ յարարածքս քո,
բարեխօսութեամբ եւ անօթիւք
սուրբ ճշգնանորաց:

Ի՛ յիշատակիս վեկայից քոց քրիստոս պարգեւեա՛ մեզ օրհնե՛լ ըզ
քեզ արժանանալէս:

Կանա՛ւ մատուցի՛ն զանձի՛նս իւ
րեանց քեզ պատարագ արեամբն
իւրեանց, եւ անկն ունին պըսա
կի՛լ 'ի՞ քէն տէր:

Սոցա՛ աղօթիւք փրկի՛ն խնայեա՛
'ի սուրբ եկեղեցի՛ քո, զոր ըստա
ցար պատուական արեամբըդ քո՛
սրբոց:

Ո՛ր ըզհրաշափառ քո զօրո՛ւ
թիւնըդ ծանուցեր ազգի մարդ
կան. ցուցանելով յաղթող սուրբ
զվեկայսն 'ի պատերազմի վասն ան

ուան քո, տէր անտրւած հալցըն
մերոց:

Ո՛րք 'ի մարմնի՛ անմարմնացան գեր
'ի վերոյ քան ըզբնութիւնս, ար
համարհելով անարգեցին ըզսար
տանջանս եւ ըզմահ. եւ եղէն
վեկայք քո՛ կամաւոր մահուան.
տէր անտրւած հալ:

Հանգիսացեալ այսօր եւ մեք տօ
նեմք ըզյիշատակ սուրբ վեկայցն.
խաղաղացո՛ ըզկեանքս մեր անօ
թիւք սոցա՛, եւ փրկեա՛ զմեզ 'ի
նեղաց մերոց. տէր անտր:

Ըզտէր օրհնեցէք ե՛ւ բարձր
արարէք ըզնա՛ յաւիտեան:

Ո՛ր փառացն իւրոց տեսող սուրբ
զվեկայսն արժանի արար, եւ եր
գակից անմարմնական զօրացն. օր
հնեցէք ե՛ւ բարձր ան:

Ո՛ր սոքօք լուսանորեաց զազգս
որդւոց մարդկան 'ի գիտութիւն
ճշմարտութեան, եւ հրաւիրեաց
յերկնից յարքայութիւնն. օրհնե
ցէք ե՛ւ բարձր ան:

Ո՛ր զանճառելին ծընար սուրբ
անտուածածին կոյս. օրհնեալ ես
յաւիտեան:

Ո՛ր զարարչակիցըն հօր զե՛ սկզբ
բանէ՛ բանն ասարեւած. յորովայնի
քո՛ւմ կրեցեր. օրհն:

Զքեզ եղեկի՛ն ետես երկնայի՛ն
դուռն եւ հարսն անիործ. օրհն:

Ըզյիշատակիս վեկայից քոց տօ
նեմք այսօր քրիստոս թագաւոր.
անշահօք սոցա՛ ողորմեա՛:

Ո՛րք յաղթեցին անօրէն բռնա
ւորաց հեղմամբ արեանն իւրեանց.
եւ գասակից եղէն վերի՛ն զըւարթ
նոցն:

Եւ ընկալան ըզպըսակս անապա

մեծ

ողբ

տէր

հրց

դ

մեծ

ողբ

կանըս յանըստուէր լուսոյն . եւ միշտ ուրախանան ընդ հրեշտակս 'ի յերկինս :

Այսօր յիշատակ սրբոց քոց . որք տանջանաց անօրինացն համբերեցին . եւ դասակից եղեն վերին զըւարթնոցն :

Այսօր եւ հրեշտակք ուրախանան ընդ կամանոր չարչարանքս ճրգնաւորացն , որք յաղթեցին աւետարանի բռնաւորացն :

Սուրբ Եսթրիկոս յաւիտեանից , որ նըստին 'ի վերայ չորեքիւրպեան կենդանեաց , եւ 'ի սրբոց քոց փառաբանին :

Փառքք քեզ հայր երկնաւոր որ նըստին 'ի քրովբէս , եւ բարեբանին 'ի դասուց սերովբէից :

Ըզբեզ գովեմք թագաւոր փառաց քրիստոս , համաձայնեալ ընդ սուրբս քո յեկեղեցին արդարոց :

Սրբեա զանձինքս մեր եւ տաճարացո սուրբ երրորդութեանդ , կենդանաւոր սուրբ հոգի :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք եւ ցընծացեն 'ի հանգիստս իւրեանց . քանզի ընդ հոգւր եւ ընդ սուրբ անցուցին զմարմնս իւրեանց :

Սուրբ զարիւնս իւրեանց հեղին չարչարանացն համբերեցին . եւ զըսպանեալիս բռնաւորացն աւետարեցին յաշխարհի :

Արդ եկաց Կաւանոսեանք կաւտարեսցուք ըզյիշատակ սոցա . քանզի սոքա եւ մեզ բարեխօս յարցնութեանն անտուժոյ :

Այ տեառն 'ի վերայ սրբոց իւրոց , եւ փառք իւր հանգուցեալ է յոսկերս սոցա , եւ հոգիք

սոցա՛մբ՝ դասաւորեալ ընդ հրեշտակս 'ի յերկինս :

Բանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ եւ զնոքօք . եւ երգակից եւն միմեանց յօրհնութիւնս աստուծոյ . եւ հայցեն միաբա՛մբն զխաւճակութիւնն աննայն աշխարհի :

Բազում համարձակութիւն է առ տէր բարեխօսութեամբ սոցա , եւ թողութիւն է մեզա՛մբց , որք կատարեն ըզյիշատակն սոցա :

Որք եկեալ եմք 'ի պատուեալ զյիշատակ սուրբ վրկայիցն , առցուք ըսկիզբն ըզգօնութեան , ազգակերպ առ քրիստոս տէր փառքք քեզ , փառքք քեզ տէր անտուժ :

Ահաւոր ես հրեշտակաց անտես 'ի սերովբէից . եկիր երեւեցար մարմնով , ուսուցեր մեզ ասել տէր փառքք քեզ , փառքք :

Յանմարմնաց ես վերօրհնեալ 'ի մարդկանէ երկրպագեալ . քեզ փառքք վայելէ պատիւ յամենայն ժամ ասել տէր փառքք քեզ , փառքք :

Այսօր եկեղեցիք քրիստոսի պայծառանայ յիշատակաւ սրբոց վրկայիցն . որ բարեխօսեն առ տէր վասն մեր :

Այսօր 'ի հեղձմն արեան սոցա զա՛յք հրեշտակաց խոնարհեալ միաբանութեամբ տօնեն ընդ մարդկան :

Եկաց եւ մեք քրիստոսի հաւատացեալքս կատարեսցուք ըզյիշատակ սրբոց վրկայիցն . որք բարեխօսեն առ տէր վասն մեր :

Երրորդութեանն սիրող անձինք յաղթող վրկայիցն , արժանա

ՅԻ

ՀԼ

ՀԲ

և որք ընդունելով, 'ի յառաջանա-
տըն լուսոյ:

Զի՞ զառաջին մեղացն ըզբոց ա-
րեամբն իւրեանց չիջուցին. եւ
ըզտիւզերս հրաւիրեցին յօրհնա-
բանութիւն:

Հէ՞ զմամբ արեանն իւրեանց մեղ
ճանապարհ հորդեցին. եւ առ
քրիստոս մեղ դուռն կենաց բա-
ցին 'ի յերկինս:

հմբ

Աստուած բարձրեալ եւ 'ի
սմբս հանդուցեալ, եւ 'ի սրբոց
վերորհեալ մաղթելով հայցեմք
'ի քէն տընող բարեաց. բարեխո-
սութեամբ սրբոց մարտիրոսացն
հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս:

Որք կործանեցին զանօրինացն ըզ-
պատկերսն, եւ յիշատակ քաջու-
թեան թողին յաշխարհի. բար:

Պատարա՞ անուշահոտ մատոցին
քեզ ըզմարմին եւ զարիւն, համ-
բերելով չարչարանաց վանն անուշ
նըդ քու՛մ սրբոյ. բա:

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՀԱՍՕՐԷՆ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ
Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Ի ՎԵՐԱՅ ՌԻՐՆ ԶԱՅՆԻՑ ԿԱՐԳԱԻ.
ՈՐ ԸՍՏ ԶԱՅՆԻ ԱԻՌԻՐՆ Ի ՊԱՇՏԱՄԱՆ
ԱԻՑԱՐԱՆԻՆ ԱՍԻ:

Առաջին ձայն.

Քի՞ զվայել մատուած օրհնու-
նութիւն, որ յարութիւնդ
եւ ձայնիւ յաւիտենից նրնջեցե-
լոցն. թագաւոր եւ իշխան վեր-
օրհնեմք ըզքեզ:

Ի միւսանդամ գալնտեանըդ քո

քրիստոս փառաց թագաւոր 'ի
ձայն փողոյ նորոգին հոգիք նըն-
ջեցելոցն, եւ յառնեն 'ի մեռե-
լոց անապակա՛ն մարմնով:

Վասն որոյ եւ մեք ըզքեզ աղա-
չեմք հայր երկնաւոր. դասա-
ւորեալ ըզննջեցեալսն մեր 'ի
վերինըդ քո երուսաղէմ, 'ի ժողովս
անդրանկաց գրեւոյ 'ի յերկինս:

Չայն արկեալ կենարարին աս-
տուածային բարբառովն, սակեւ
կայք օրհնեալք հօր խոյ ժառան-
գեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեան-
սըն 'ի հանդերձեալ երկրին:

Բնդ առաջ երանել քեզ հաւա-
տով 'ի յօդքս վերինս, անտուա-
ծազպեաց լուսով պայծառացեալ 'ի
դասս անմարմնոցն. 'ի լուսել ըզձայն
երանաւէտ կոչմանն:

Բնդ ա՛յլ քո՛ւմն կացո ընդ իմաս-
տուն սո՛ւրբ կուսանան, 'ի լուսե-
ղէն առաջատին պայծառացեալ
'ի դասս անմարմնոցն, 'ի ժողովս
անդրանկաց գրեւոյ 'ի յերկինս:

Զհոգիս ծառայոյ՞ քոց քրիստոս,
ընկալ 'ի դասս անդրանկաց գրե-
ւոյ 'ի յերկինս:

Բնկալ վասն սոցա՛ ըզբանաւոր
պատարագս 'ի մէնջ. եւ շնորհեա՛
նայա ըզթողութիւն գտանել յա-
ւուրն յետնում:

Ողո՛րձ րմեա ի՛նձ աստըւած:

Որ զառաջինն ոչ պահելով ըզպա-
տուիրանն մեռա՞ք, շնորհեցե՛ր
քէւ օրինակ մեզ պատուիրան կե-
նաց, զի պահելով կենդանանցու-
ողո՛րձ րմեա ի՛նձ աստըւած:

Որ 'ի խորհուրդ քո կամաւոր, մա-
հուանն եկեղեցի՞ քո քրիստոս, մե-
ռանելով օրինաց մեղաց, զի յա-

ապշ
կեր

ած

լունցեալ ընդ քեզ նորոգեսցի 'ի փանս. ողորմեա ինձ աստուած:

Հայր բարձրագոյն խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին. թող ինձ ըզմեղս իմ, եւ ողորմեա:

Տէր որ գլխացս 'ի կիներն քանաւնացի, գլխա եւ յիս 'ի մեղանորս, եւ ողորմ:

Տէր որ գարծնցեր ըզմաքաւորն 'ի գիտութիւն ճշմարտութեան, գարծն եւ զին ըզմոյրեալս, եւ ողորմ:

Աստուած բարձրագոյն, խընայեալ յարարածքս քո Հայր ամենակալ, եւ ողորմեա:

Արեգակն արդարութեան, ծագեալ 'ի հոգին մեր ըզմա ճշմարտութեան, եւ ողորմ:

Տուր մեզ տէր զխաղաղութիւն, եւ փրկեալ 'ի նեղաց մերոց հոգիդ ճշմարտութեան, եւ ողորմ:

Ժողովեալքս 'ի յիշատակ սրբոց քոց քոց քրիստոս, սղաշէմք ըզքեզ, սոցս բարեխօսութեամբ ողորմեա:

Երկրպագեմք սուղին բեմի քո քրիստոս. ընկալ քո գլխուն թեամբքդ զաղաչանքս մեր. սոցս բարեխոս:

Ջուս հոգւով եւ մարմնով որպէս զանմարմին անարար՝ տ 'ի գալնստ քո սղահեսցես մարդասէր փրկիչ. սոցս բա:

Այսօր գոյով 'ի բեթանիս քո ամենագոր հրամանաւ ըզ ձայնեցե՛ր զանդարու, եւ գոյացաւ մահ. գլխովս պարտեցաւ, սպականութիւն լուծաւ. կենդանաւոր քրիստոս կենցո ըզմեզ:

Այսօր գոյով 'ի բեթանիս զքո

զաշխարհակեցոյց սուրբ զայնով թիւնդ յառաջագոյն ծանուցեր աննպականաբար կոչմամբ. զնորեքօրեայն 'ի թաղմանէ. կենդանաւոր քրիստոս կեն:

Այսօր գոյով 'ի բեթանիս երբայցեոց մանկունքն ըսքանչացեալ տաէին. զմարիամով զեղեայն 'ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն մանրիամով. կենդանաւոր քրիստոս կեցո ըզմեզ:

Անճառելի հօր եակից, 'ի խաչելէ՛ր կամաւ հօր. ողորմեա:

Անառնութեանց տընող քրիստոս, 'ի գերեզման իջէ՛ր որպէս մարդ. ողորմ:

Եւ յերսորդ սունկ յարեալ, յոյս յարութեան ցոնցար մեզ. ողորմ:

Որ յամենայնի՛ ես անտուան ծովութիւն, եւ 'ի ձայն հրեման իջէ՛ր յերկնից սուրբ հոգի. ողորմեա մեզ:

Որ զամենայն լնուս զօրութեամբ քո, եւ 'ի գաստ առնքելոցն իջէ՛ր բնակիլ սուրբ հոգի. ողորմ:

Որ անբաժանելի՛ ես յանտուան ծովութեան, եւ 'ի հրեղէն բեղուն բաժանեալ հանդեպ յառնքանքն սուրբ հոգի. ողորմ:

Որ զաւետիս հոգւոյն 'ի հրեղէն 'ի հրեշտակէն ընկալար. ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ մարիամ անհարմարեալ:

Աննակիցքն բանքն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբն ըսկիզբն 'ի կուսեզ, քրիստոս անտընած թագաւորն յաւիտեանից:

Աղաչեմք ըզքեզ սուրբ անտուան ծածին առ քրիստոս բարեխօսեալ փրկել ըզթողովն իւր, զոր գրեալ անբանքն իւրով:

խաչ

Հրաշակէրտ եւ զօրեղ փայտ
խաչէ քո քրիստոս գանձան զօ-
րութեան 'ի յերկրի երեւեալ. եւ
կայք ժողովուրդք երկրպագեա
ցուք :

Զոր հրեցիցն ծածկեալ զանթաճ-
չելի ըզգանձըն, փափայմամբ թա-
ղուհւոյն փայտ կենաց յայտնե-
ցաւ. եկայք ժողո :

Фант хор եւ որդոյ եւ հոգոյն արքայ :

Աս է զէն յաղթութեան հաւա-
տանցելոց. անոյեանն եւ կնիք յաղ-
թող ընդդէմ թըշնամոյն. եկայք
ժողո :

Այժմ եւ միշտ եւ յախանաց յախանցի :

Հաշտեալ 'ի ձեռն սուրբ մարմնոյ
եւ արեան քո տէր. եւ պարգե-
ւեալ նոցա դասիլ յաջանողմեան
ներն քո :

Առաջին կողմ :

աղ

2 Եւրք քո արարին եւ բտեղ-
ծին զիս 'ի հողմ^{հօմ} յ'ի յօրհ-
նել ըզքեղ աստուած յաւիտեանն :
Իսկ պատրանօք բանարկութի
խափանեցոյ յանձառ լուս^{հօմ} յի,
եւ գարծոյ անդրէն 'ի հող յորմե-
տեղծոյ :

Մըխիթարիչ սուրբ հոգի լուսա-
ւորեա զմեր նընջեցեա^{հօմ} ըն, եւ
հանգո զհոգին նոցա ընդ սուրբն
քո :

Հայր անթիակալ եւ բարեգութ,
մաղթելով հայցեմք 'ի քէն փայլն
մեր նընջեցեղոյն արժանաւորել
հանգըտեան օթեվանի սրբոյն :

Անձառ ծընունդ հօր որդի, որ
մահկանացուացս կեանքդ ես, զհո
գին նընջեցելոց մեր ընկալ եւ ար-
ժանաւորեա. հան :

Եւ նորոգող սուրբ հոգի, յոր-
ժամ նորոգես զանպականեալն,
յայնժամ շնորհեալ եւ մեր նընջեցե-
ղոյն արժանաւորել հանգըտեան
օթեվանի սրբոյն :

Յորժամ յերկնից գնչէ փողն
ազգեցողութիւն աննկնով տիեզերաց
'ի գատաստանն անհաւոր. յայնժ
անժամ ահեղին յիշեալ տէ^{հօմ}ր եւ
ըլմեր ըզնընջեցեալն. եւ հանգո
ընդ սուրբն քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանդ փայլին 'ի յարեւե-
լոց. եւ զբարութիւնդ հրաշեցն
բանին. յայնժամ անժամ ահեղին
յիշեալ տէ^{հօմ}ր եւ :

Որ սուրբեցար 'ի հայրական
ծոցոյ ծածկեալ խորհուրդ ընդ
հօր յաւիտեանն, եւ սուր մար-
մին զմեղունցելոյ նախաստեղծին
յանսնական կուտէն անձառ մի-
նութեամբ, փայլն մերոյ փըրկո-
ւթեանն. ողմ^{հօմ}րմեա :

Որ փոխանակ ճաշակոյցն դառ-
նութեան մահաբեր պըտղոյն ան-
ճաշակ լինելով քո քառանծօրեայ,
քայլըրացոցեր յոտով ըզլուծ նոր
քո օրինաց. փայլն մե :

Որ աջանկով աւաղակին բացեր
ըզդուռն զբախտին կենաց. բաց
եւ մեղ մեղաւորացս ողորմո-
ւթեամբ, որք ընդ նրմին զքեղ
դաւանիմք տէր եւ թաղաւոր.
անպէմք ըզքեղ ողմ^{հօմ}րմեա :

Մով կենցանդոյ հանապաղ զիս
անկոծե :

Մըրըկեալ անք թըշնամին բնձ
յարուցանե :

Նաւապետ բարի լեր անձին բմոյ
սպաւէն :

աղ
կեր

աղ

ասպշ

Մէրձ եմ յընկրղմիլ օգնեա՜մ
ի՛նձ նաւապետ բարի. քանզի ծա՛նւ
րացա՛նն ՚ի վերայ իմ բեռի՞նք
մեղանց:

Աստուած յօգնեղ ինձ փութա՜մ
քանզի՛ խո՞րք չարեաց ընկրղմե՛ն
զիս յանդո՛ւնդս. այլ դո՛ւ նաւա՛ւ
պետ լե՛ր եւ ի՞նձ ձեռնտո՛ւ:

Փըրկեա՛մ ՚ի վրտանդէ ըզնաւա՛բեկս
ի՛ յալեանց ծովէ. քանզի՛ կորընչիմ
ի՛ մեղանց անօրէնութեան իմոյ:

Խը՛նդրեմք ՚ի քէ՛ն բարերար, ո՛ւ
ղորմեա՛ն անձանց մերոց:

Վա՛սնն սըբոց քոց մարտիրոսանց,
տէր ընկալ զաղաջանըս մեր:

Ո՛ր զըթա՛ծդ ես յամենայնի, տէր
կեցո՛ զանձի՛նըս մեր:

Սո՛ւրբ ես տէր զօրութեանց բը՛ւ
նակեալդ ՚ի լոյս յանմատոյց. ճը՛ղ-
նութեամբ սըբոց քոց լուր տէր
ե՛ւ ողորմեա՛ն:

Ա՛յսօր կանգնեցա՛ւ անաղան
մըկըտութեան ՚ի թողութիւն մե՛ւ
զանց մերոց:

Ա՛յսօր տէրըն մե՛ր լըւանայր զոտս
աշակերտանց եւ պատուիրէր զայս
ասելով:

Մի՛ ոմն ՚ի ձեռք եղբարք մատնե՛ւ
լոց է զիս ՚ի մահ եւ որոշի յաշա՛ւ
կերտանգ:

Զայն լըւեալ պետրոսի՛ն անարկեր
առ յովհաննէ՛ս հարցանել թէ՛ ո՞վ
իցէ:

Բանըն զոր ասաց յիսո՛ւս տըրաւ
մեցոյց զիւր զաշակերտսն եւ խո՛ռ
վեցա՛ն ամենեքեան:

Ի՛ջեր յերկնից որդի՛ն աստուծոյ
ե՛ւ մարմնացար ՚ի սըբոյ կուտէն,
որ անեկնելիդ ես ՚ի՛ հօրե՛ւ. ողորւ
մեա՛ն:

մրտ

ղաղ

յար

Ե՛կիր ՚ի չարչարանքս կամաւորաւ
պէս անտըւած ե՛ւ խաչեցար վանն
անգգի մարդկան, ե՛ւ ՚ի գերեզման
իջեր անապական. ողորմեա՛ն:

Զմահ լուծեր եւ զանխարհս անգա՛ւ
տեցեր կարողապէս տէր, եւ ՚ի մե՛ւ
ուրոց յարեար իշխանութեամբ,
ողորմեա՛ն:

Ո՛ր անաբեցար ՚ի՛ հօրէ հոգիդ
անեղ ե՛ւ համագոյ. աղաչանք
տնօրինաբար քո՛ւմ էանկցին. լինել
մըխիթարիչ տո՛ւրբ առաքելոցն. ա՛ւ
ղաչեմք ըզքեղ ողորմեա՛ն:

Ո՛ր իջեր տըրաբար յերկնից սան-
տիկ հոգւոյ նըման աստուած յայտ
նապէս, եւ ՚ի հրեղէն լեզուս բա՛ւ
ժանեալ հանգեար ՚ի՛ դասս առա՛ւ
բելոցն. աղաչեմք ըզք:

Ո՛ր արուցեր երկնաւոր գի՛նեաւն
իմաստութեան զհոգիս սըբոց քոց
առաքելոցն. որք արբնւցի՛ն տըրաւ
մեցելոց որդւոց աղանայ ըզբաժանին
ուրախարար յայգւոյն եղեմայ.
աղաչեմք ըզք:

Ո՛վ գերահրաշ ծաղիկ բո՛ւրբալ
յեղեմայ. հո՛տ անմահութեան
ծնընդոցս եւայի. յորմէ՛ սփռեցա՛ւ
մահ ընդ տիեզերս. որհնո՛ւթեամբ
ըզքեղ մեծացո՛ւցանեմք:

Դո՛ւ լուծիչ երկանց բարձող անի՛ւ-
ծից. ծագումն արե՛ւո՛ւ լուսոյն ճը՛ւ
մարտի. որով հերքեա՛ւ խաւարն
առաջին. օրհ:

Ը՛զքեղ ունիմք բարեխոս կոյս
անհարսնացեալ. մայր անարատ
էմմանո՛ւէլի. տաճար բանին հօրն
երկնաւորի. օրհնութեամբ ըզքեղ
մեծացո՛ւցանեմք:

Ը՛զքեղ քաղաք աստուծոյ եւ
տաճար անապական, աստուածա՛ւ

հոգ

ած

եաշ

զարդ եւ լուսազդեանց անխախտան
փառօքնն պըսակեանց սուրբ հոգին.
եւ յաւէժ ուրախանան միշտ հաւ
ւանայեալք:

Ի՛քեզ ծագեալ ի համագոյնն աս-
տուծոյ անդարութեան անգեղին,
որ լուսաւորեալ փարատեանց ի
քէն ըզխաւարն անգիտութեան եւ
հաստատեանց ըզհիմունն քո ի վե-
րայ հիման առաքելոց եւ մար-
գարէից:

Փառք օր եւ որդոյ եւ հագոյն սրբոյ:

Ի՛քեզ կանգնեալ սեղան սրբու-
թեան եւ բըղխեալ աղբիւր անա-
պական, որ յորդառատ վըտակօք
արբուցանէ՛ յաւետ ըզտիեղբրու
գեղեցկապէս բըղխեալ ըզբողո՞ջս
անուշից. եւ յաւէժ ուրախանան
միշտ հաւանայեալք:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Ձարհուրեալ դողան արարածք ի՛
ձայնէ սրնլեւագոջ փողոյն. յոր-
ժամ հարկանէ հրէշտակապետն
եւ կոչէ ի՛ գատատան զանգս որ-
դոց մարդկան. յայնմ անո՛ւր ա-
հեղին յիշեա՛ տէ՛ջն եւ ըզմեր
ըննընջեալն. եւ հանգս ընդ
սուրբն քո:

Երկրորդ ձայն:

Իրէշտակային ձայնիւն օրհնես
ցո՛ւք զամենասուրբ զերրորդու-
թիւնըն, փառաւորելով ըզհայր. որ
վերականջաց զամենեւեան ի՛ մա-
հուանէ՛ յանմահութիւն:

Երգեցէք տեսուն երգ նոր եկե-
ղեցիք սրբեցելոց, քրիստոսի եր-
կրպագելով. որ վերա:

Սըրբասաց ձայնիւն օրհնեսցուք,
հոգեւորական հընչմամբ գովես-

ցո՛ւք, սուրբ զհոգին փառաւորե-
լով. որ վերահանգոյց զամե:

Ի՛ձայն փողոյ գայլատեան քո՛
տէր, ամենայն հոգիք զարթոյցն
կա՛լ ի գատատանի քո՛ւմ քրիս-
տոս անտրւած մեր:

Յորժամ հընչէ՛ բարբառն անա-
գին, եւ հարկանի փող յարո՛ւ-
թեան մերոյ. եւ մէք գո՞չելով ա-
սեմք փառք գայլատեան քո տէր:

Յորժամ առնես հատուցումըն
տէր, եւ սուրբքք քո՛ պարծեցոյն
ի՛ քեզ. եւ մէք շնորհեսցես՝ փըր-
կիչ կա՛լ ի՛ յաճմէ՛ քո՛ւմ:

Թագաւոր անմահ արարիչ յա-
ւիտեանց, մարդասիրութեամբդ
քո խընայեա՛ յանձնըս մեր. ստեղ-
ծիչ կենդանեաց եւ հանգուցիչ
նընջեցելոց:

Ի՛ խաչին բեւեռեցա՛ր զմահու-
լուծէր զիշխանութիւն. յաւիտե-
անց ըզնընջեցեալըն վերածեր յան-
մահ ի՛ կեանս. ստեղ:

Ըստ աւետեաց մարգարէին որ
ան փըրկեալքս արեամբ գառնիդ,
ցընծամք եւ մէք ծառք անտանի
ընդ գալուստ տեսունդ կրկնա-
կի. շնորհեա՛ մէզ տէր ընդ անդա-
րոյն ընդ ան ի՛ քէն տընկեալ ծա-
ռոցն, ա՛յժիմ յուսով զուարճա-
նալ եւ յերկրորդին ընդ քեզ
ցընծալ:

Սըմին նըման տայ անէտիս զաբա-
րիաս նոր սիովնի, եթէ՛ ուրախ
լեր անա՛ գայ ան քեզ խոնարհ
եւ հեզ արքայ. նըստեալ ի՛ յե՛շ
եւ յաւանակ կրկին անգնց գո՛լ
օրինակ. նըստեալդ յաթո՛ւ քե-
րովեւից նիստ գըթութեամբ ի՛
մեր հոգին:

ապշ
կեր

Ջահէղ փառաց քոց երեւո՞ւմն որ լինելոց է յերկրորդումն, ե՛տես դաւիթ յառաջագոյն ծանոյց կան խաւ ազդամբ հոգւոյն. թէ՛ յայտ նապէս անտուած գայցէ հո՛ւր աւռաջի իւր բորբոքէ. յա՛յնժամ յիսուս 'ի մեզ խնայեա՛ գլթա՛ քրիստոս ե՛ւ ողորմեա՛:

Աստուածածին անհարսնացեալ յերկրէ յերկի՛նս հարսն ընծայեալ. յորժամ բազմիս լուսոյ նրման քո միածնիդ յաջակողման. յայնժամ մաղթեա ընդ մեր ըզնոյն փրկել ըզմեզ յա՛հէղ քոցոյն, հա՛մադասիլ ընդ արգարոց երգել ըզփառս ընդ երկնայնոցն:

Դարձո՞ զցատումն քո՞ 'ի մէնջ, յաղաղակել հոգեղինացս. բաղմաւ գո՛ւթ տէր խնայեա՛ եւ մի կորուսաներ:

Կանգնեա՛ զանկեայլ 'ի գլորմանէ, զվերաւորեալս 'ի թընամւոյն. որ բըժիշկդ ես հիւանդաց, բըժըշկեա՛ զիմ զհիւանդութիւնս:

Ի՛ յանցանաց իմոց թախծեալ անձն իմ գոչեմ՝ ողպես ըզմաքաւորն. անտրւա՛ն քաւեա՛ զիս ըզմեղաւորս:

Աներեւութից քրննող գաղաւնեաց, բըժըշկեա՛ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւն եւ կեցո՞ միայն մարդասէր:

Որ երկայնափող ես առ ամենեւեան, ողորմեա՛ անձին իմոյ բազմամեղի եւ կեցո՞ միայն մար:

Ամենաբաւական ողորմութեան շնորհ, պարգեւեա ինձ յահագին աւո՞ւրն ըզթողութիւն եւ կե՛:

Հեղմամբ արեան սրբոց վրկաւ յիցն հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս,

ե՛ւ փրկեա՛ յամենայն փորձո՛ւթ ենէ:

Ո՛րք նահատակեցան՝ վասն քո՞ 'ի մահ. վերաւորեալք յաղթեցին թընամւոյն. սոցին աղանձնօք հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս, ե՛ւ փրկեա՛ յամե՛:

Ո՛րք միացան 'ի տէր ահաւոր քո տէրութեանդ. ե՛ւ մատոնցին զանձինս իւրեանց պատարագ քեզ եւ զենո՞ւմն. սոցին աղա՛:

Յանտուածային ձայնէ գոչմանն սարսեցին գողալով կարապետք քրժոխոցն. եւ մեռեալն եկն արտաքս անապական:

Կացեալ 'ի դուրս այրին եւ ձայնէր անգղ արարող բարբառովն 'ի գերեզմանն. զազարէ եկ արտաքս:

Ելեալ 'ի գերեզմանէն երիզալ պինդ պատանօքն մեռեալն. հրաւայեաց լուծանել 'ի կեանսն յաւախտենից:

Ի՛ջեր յերկնից ողբի՛ անտուծոյ անգաղեցեր զարարածս. անկանիմ անաջի քո. ողորմեա՛ ինձ անտրւա՛ն:

Ի՛ խաչին բեւեռեցար անտրւա՛ն եւ ըզմարդն 'ի կապանաց մահո՛ւ անձակեցեր. ե՛ւ զիս մի՛ անտես առներ, որ մեղօքս եմ մեռեալ:

Ծագումն հօր անմատոյց լուսոյն. որ իջեր 'ի գերեզման կենդանացոցեր զարարածքս քո. ե՛ւ զիս մի՛ անտես առներ. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ:

Սարսափելի հոգմոյ նրման ահագնադոչ սաստիկ հընչմամբ, երեւեցար 'ի վերնատանն հօգիդ դաւսոն երկոտասան. որք առ 'ի քէն մրկընթեցան ողպես զոսկի՛ հրով

լալ

յար

հոգ

մաքրեցան. մաքրեա 'ի մէնջ ըզմէգ մէղաց եւ ըզգեցո՞ ըզլոյս փառաց:

Եկիր յերկիր անտուածաբար դաւ տել զանխարհս իշխանաբար, ընդ անդարութեան եւ ընդ մէղաց եւ ընդ չարին դատաստանաց. բացեր ըզգանձդ անհիւծական պարգեւս ետող որդւոց մարդկան. մաք:

Սէրն 'ի սիրոյ զսէրդ անաբեաց յինքն զանդամս իւր քեւ յօգեաց. զեկեղեցի՝ իւր զոր շինեաց եօթն սեամբ քո հաստատեաց. տընտես 'ի նմա եդ զանաբեալսն եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց. մաքրեա 'ի մէնջ ըզմէգ մէ:

Խոնարհեցա՛ր 'ի բարձանց եւ մարմնացա՛ր 'ի կուսէն. որ նըստէ՛ իրդ 'ի քրոյմէ՛ս անարիւշդ անբարձոց:

Երկիրն չէ՛ն բաւական փառաց անմահ անեղիգ. անդանդ կոսսին ժողովեա՛մս ընդունել ըզգանձդ երկնային:

Յորմէ սարսեալ սերովեքն ոչ իշխե՛ն մերձեանս. 'ի խանձարո՛ւս պատեցա՛մս եւ եգար 'ի մըսնու անբանից:

Այսօր խնդրի՛ պատուական փայտ խաչին աւանդեալն 'ի գողգոթաց, 'ի ձեռն աստուածամէր դըշխոյին. եկայք հաւատացեալք երկրորդակեսոք աստուածային սուրբ նշանին:

Այսօր ընծայէ՛ գողգոթաց ըզմա՛ծ կեալն 'ի յերկրի, վերաբերեալ աւուշահոտ խնկովք, 'ի ձեռն երանելոյն յուգայի. եկայք հաւատացեալք երկրորդա:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայն արքայ:

Այսօր 'ի ձեռն փրկականն սուրբ խաչին կենագործի՛ պատանին մեռեալ. եւ ողբայ սատանայ ըզկործանողն իւր. իսկ մէք քրիստոսի հաւատացեալք երկրորդա:

Այժմ եւ միշտ եւ յախտեալս յախտեցից:

Արժանաւորաց քոց անթիւք յիշեա՛ ըզմէր ըզննջեցեալսն, յիշեա՛ զանցեալ անձառ փառօք հաւտուցանել մարդկան ըստ գործս. եւ մէր նընջեցեալոցն շնորհեա՛ դաւսիլ ընդ սուրբոս քո:

Աւագ կողմն:

Բեզ վայելէ աստուած օրհնող թիւն որ յանմատոյց անթուանա՛նց փառաբանիս 'ի բարձունս. ըզննջեցեալսն յանուն քո ընկալ յերկնային քո սուրբ առանձնատ. որ միա՛նցդ ես մարդասէր: Որ ունիս իշխանութիւն մահող եւ կենաց, յիշեա՛ զհոգիս նընջեցեալոց մերոց, եւ հանգ՛ ընդ սուրբոս քո 'ի խորան քում սիրողաց. որ միա՛նցդ ես:

Որ յամենայնի՛ ես օրհնեա՛լ տէր. արժանի՛ արա՛ ըզմա՛նցս քո վերապահն նորոգման. 'ի լըսել ըզմայն աստուածային փողոյն. ընդ անաջ ելանել քոց փառացդ. որ միա՛նցդ ես:

Թագաւոր խաղաղութեան որ քաղցրութեամբ խնամես զքո՛ զաւրարածս. յիշեա՛ տէ՛ր զհոգիս նընջեցեալոցն սուրբոս քո. եւ դասաւորեա՛ 'ի յաւունքն սյցելութեան:

Ո՛ր կոչեցէր 'ի դրանց մահու ըզ-
սիրելին քո զղաղարոս, եւ ծանու-
ցեր զաստուածութիւնդ ընդ հա-
նուր տիեզերաց. լըսաւ որեւ տէ՛ր
զհոգիս նընջէ:

Ի՛ տաճարի՛ քում սըրբութեան մա-
տուցանեմք քեզ պաղատանս ան-
տասուալնց. պայծառացո՛ տէ՛ր
զհոգիս նընջեցելոյն ընդ սուրբըս
քո, եւ դասաւո:

Ի՛ գիշերաց կանխեալ սաղմո՛ւ
սիւք եւ արտասուօք հայցեմք 'ի
քէն քրիստոս, յիշեա՛ զնընջե-
ցեալսն 'ի սուրբ անուներդ քո, եւ
հանգո՛ զհոգիս նոցա՛ ընդ սուր-
բըս քո:

Ո՛ր յանմարմնոց վերածնիս, առ
քեզ կարդամք եւ պաղատիմք քրիս-
տոս. յիշեա՛:

Ո՛ր պատուիրան ճըմարտու-
թեան անանդեցեր եկեղեցւոյ
քո՛ քրիստոս, անսահման ժամա-
նակա՛ւ անթիւ միջոթել միշտ ան ան-
տուած հոգեւո՛ւ եւ մըտօք:

Ո՛ր ըզբան քո՛ օրինաց հաստա-
տեցեր գործով մեզ օրինակ. հա-
նելով ըզգիշերն 'ի զլուս յաղօթան
անսուածո՛յ բնութեամբ մերով տնօ-
րի նաբար, նորո՛ւմ կըրկնի ծո՞ւնը
ամենայն:

Վասն որոյ եւ մեք պաղատեսցուք
սու քեզ քրիստոս. շնորհեա՛ մեզ
յամենայն ժամ լինել քեզ յանդի-
մա՛հն, մաքուր անթիւ միջոթեալ
մարմնո՞ցն որ յերկինս:

Ազանչանօք աստուածածնին անա-
պական քում ծընողին, զմանա-
լի՛ անչոս սըրտից մերո՞ց բացցես
ողորմութեամբ հայիլ 'ի լո՞յս քո
քրիստոս:

Յամենայն ժամ անաչանք իմ
այս եհ, 'ի մեղաց իմոց սուրբ ան-
գիս տէր:

Յանցանաց իմոց զանհո՛ւրի՛ սիրտ
իմ. անչեմ ըզքեզ թող ինձ տէր:

Արտասուաց իմոց մի լըուեր տէր.
զի պանդո՛ւստ եմ ես յանցաւոր
երկրի:

Ողորմեա ինձ աստը՛ւած իմ ու-
ղորմեա ինձ. զի անպատասխանի
եմ յամենայնի՛ թող ինձ տէր:

Ճանապարհք քո ուղիղ եհ, ես
միայն մոլորեցայ. դարձո՛ զիս եւ
ողորմեա ինձ աստը՛ւած:

Դատաստանք քո արդար եհ ես
միայն եմ մեղո՛ւցեալ. քաւեա՛ զիս
եւ ողորմեա ինձ աս:

Եկեա՛լ եմք 'ի տեղի լիկայիցն.
եւ անչեմք ըզքեզ աստուած ո՛ւ
ղորմեա:

Ջաղաչանքս մեր մի՛ անախտ աններ
բարեխօսութեամբ սըրբոց քոց, եւ
ողորմեա:

Փըրկեա զմեզ յարեմէ եւ 'ի՛ նեղ
չաց մերոց, բարե:

Իմաստուն կո՛ւսանքըն պատ-
րաստեալ իւղ լապտե՛րաց, ելին
ընդ անա՛ջ երկնուոր փեսային
վաւեա՛լ լապտերօք:

Իսկ յիմարաց կո՛ւսիցն ունայնա-
ցեալք 'ի՛ յիւղոյ, անպատրաստ
զըտա՛ն գայլատեան փեսային չե-
ջեա՛լ լապտերօք:

Վասն որոյ եւ մեք պատրաստե-
ցուք իւղ հոգեւոր, զի մըտցուք
'ի յառազա՛ստ անմահ փեսային
վաւեա՛լ լապ:

Ողորմեա ինձ աստը՛ւած իմ
ողորմեա:

Ո՛ր 'ի յերկնից իջեր բանդ աստը՛-

ապշ

ապշ

մրտ

դադ

յար

ապշ
կեր

ւած, եւ վասն մե՞ր մարմնացա՛ր
'ի սըլբոյ կուսէ՛ն. ողոր՛:

Ո՛ր 'ի խաչն տարածեցեր զանա՛ւ
րատ բազուկըս քո, եւ վասն մե՞ր
հեղեր զարիւն քո սո՛ւրբ. ողոր՛:

Ո՛ր 'ի գերեզմանի՛ եդար անապա՛ւ
կան, եւ յարուցեա՛լ նորոգեցեր
զաշխարհս. ողոր՛:

Ո՛ր 'ի յերկրն ինչ համբարձար ամե՛ւ
նակարող, եւ ընդ աջմե՛ր հօր նըս՝
տան յաթո՛ռ փառանց. ողոր՛:

Ի՞նչ տէր ողորմութեամբ քո
յաշխարհ, եւ ըզմեռեալ բընու՛
թիւնս 'ի կեանս վերափոխեցեր:

Ելեր տէր ատ հայր փառօք 'ի յեր՝
կինս, եւ մրխիթարիչ առաքելոյն
առաքեցեր սո՛ւրբ զհոգիդ:

Բացեր տէր այսօր ըզգանձդ երկ՝
նային եւ բաշխեցեր առանտակէս
պարգե՛ւս աղքատ բընութեանս:

Ո՛ր ողորմեցար 'ի մեղքս ծընեալ
մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մար՝
դարեփն. եւ ետուր բնութեանս
այսօր պարգեւ ըզկոյսըն սո՛ւրբ ըզ՝
ծնող նորդայդ միածնի. մաղթանօք
այրա՛ւ տէր մեզ ողորմեա՛:

Ո՛ր ցօղեցեր 'ի մեզ յանպղծ զրկնաց
որդիդ այսօր զկոյսըն մարիամ. յոր՝
մէ ծընար մարմնով եւ բարձեր
նովաւ ըզմեղս նախաստեղծին ա՛ւ
գամայ. մաղ՛:

Ո՛ր մաքրեցեր հոգիդ սուրբ ըզ՝
սիրտ եւ զարգանդ մօր քո փա՛ւ
ռակցին. այսօր անո՛ւլ ծնողաց նու՛
րին ետուր ըզմայր բսնին զօր՝
հնին եւայի. մաղ՛:

Ճանապարհ փառաց հօր որդիդ
միածին, որ ըլլայսդ անկյրափակ
մարմնով պարագրեալ, այսօր 'ի թա՛ւ
բօ՛ր փառօք փայլեցեր:

Ո՛ր անտես սրովբէից անհաս 'ի
վեր քան ըզբան, ծանայի կերպիւ
պարածածկեալ ըզլոյսդ անըստուեր,
այսօր 'ի թա՛ւ:

Փառք քո եւ որդոյ եւ հոգոյն սրբոյ:

Ո՛ր հրեղինացն անմերձեալ հո՛ւր
աստուածութեանդ, 'ի հոգեղէնս
խոնարհեալ ըյսդ արփիական այ՛ւ
սօր 'ի թա՛ւ:

Այժմ եւ միշտ եւ յախտանա յախտեցի:

Ո՛ր մարմնացար վասն մեր. աղա՛ւ
չանօք աստուածածնին քրիստո՛ս.
յիշեա՛ զնընջեցեալսն 'ի սուրբ
անուերդ քո, եւ հանգո՛ զհոգին
նոցա՛ ընդ սո՛ւրբըս քո:

Երրորդ ձայն

Ի՛նչ ձայն մե՛ծի զըւարթնոյն եւ 'ի
հընչումն հրաշալի փողոյն, ո՛ւր
հողացեալ մարմնըք մարդկան նու՛
րո՞գին, յայնմ անո՛ւր ահեղին
յիշեա՛ տէ՛ր եւ ըզմեր բընընջե՛
ցեալսն, եւ հանգո ընդ սո՛ւրբըս քո:
Յորժամ նըշան տերունեան ճառա՛
գայթիւք փայլի, եւ թաղանորդ
թագանորաց փառօք տե՛սանի.
յայնմ անո՛ւր ահեղին յիշեա՛
տէ՛ր եւ ըզմեր բընընջեցեալսն,
եւ հան:

Յորժամ ատեան գառանտանին
դընի, եւ դըպրո՛ւթիւնըք հրա՛ւ
չեցըն բանին. յայնմ անո՛ւր ա՛ւ
հեղին յիշեա՛ տէ՛ր եւ ըզմեր
բընընջեցեալ:

Ո՛ր երկայնամիտդ ես տէր.
քաղցր եւ անոխակալ հանգո՛
զհոգիս քոց ծանայց. զի մի՛ դարձ՝
ցի տնանկ ամանեցեալ յանո՛ւրն
ահեղ անտե՛ն:

հոգ

ած

խաչ

գէ

Զյւնատակ հրաժարելոցն 'ի հա-
ճոյս քեզ ընկալցիս. եւ զոչսորս
մեր ընկալ ուրպէս զաբելին զնոյն
եւ զաբրահամուն. զի:

Ի խորան քում սիրողաց հանգու-
ցես ըզճանայս քո, եւ զհոգիս նո-
ցա՛ դանեացես ընդ սուրբքս քո. զի:

Որ խոնարհեցա՛ր յերկնից բանդ
անտըւած, եւ աներ մարմին 'ի
սրբոյ կուտէն. յիշեա՛ զնր՛նջե-
ցեալըն մեր յորժամ գայցես ան-
ճառ փառօք. զի գո՛ւ ես տէ՛մ (ա՛) ր
ամենայն երկրի:

Որ ո՛ւնիս իշխանութիւն մահո՛ւ
եւ կենաց, եւ խաչիւրդ քո լու-
ծեր զերկունքս մահո՛ւ. յիշ:

Որ անարե՛ր զօրութեամբ զի-
մանալեացն աշխարհ վերին, եւ
'ի նմա՛ հաստատեցեր տընտէս ըզ-
պետըս հրեղինացն. օրհնե՛ մք զան-
հասանելի զօրութիւնդ:

Որ տիրապէս մե՛ծատունդ ստեղ-
ծեր երկրորդ աշխարհ զգալի. եւ
'ի դրախտն որ յողեհի տընտէս
եդեալ զմարդն առաջին. օրհն:

Որ շինեցեր բարձրագոյն զեկե՛-
ղեցի քո խորհրդեամբ. եւ 'ի սմա՛
կարգեալ տընտէս զքարոզս բանին
ճշմարտութեան. օրհն:

Անտանելոյն տաղաւար բարձո՛ղ
էիցըս բարձուրին. որ ծընար զան-
տուած մարմնով զանմարմնաբար
ծընողնդն հօր. բարեխօսեա՛ վա-
սըն մեր անտուածածին մարիամ:

Զերծո՛ զիս յորոգայթէ որսո՛ւ
զին եւ յամենայն վրտանգից ան-
րե՛ցոն եւ ողո՛ւրմեա:

Յաներեւոյթ թընամուցն եւ 'ի
գաղտնի նեոփց բանասրկուին պա՛-
հեա եւ ող:

Փըրկեա՛ զիս 'ի յանցանաց մեղաց
իմոց, եւ նորոգեա՛ զիս հոգեով
գիտո՛ւթեան եւ ող:

Մով մեղաց խոնջ զիս ալեկոծէ.
որ ես նաւասպետ բարի, շնորհեա՛
ինձ նաւահանդիստ հայր ամենա՛-
կալ:

Խորըք պատրանաց զիս կորուսա՛-
նեն. այլ գո՛ւ նաւասպետ բարի, շնոր:
Որ միայն իշխանդ ես թողուլ ըզ-
մեղս. եւ ես աղանձմ ըզքեզ. տէր
թող ինձ ըզմեղս իմ հայր ամե՛:

Որք 'ի մարմնի զանմարմնակա՛-
նացըն բերելով արութիւն հաւա՛-
տոյ. պատերազմեցան ընդդէմ
թընամուցն քո՛ ճընմարիտ վերայքն.
բարեխօսութեամբ սոցա քրիստոն
ողորմեա՛ մեզ:

Որք զըսպանալիս բռնանորաց
մահուամբ սրոյ եւ հրոյ համբե՛-
րութեամբ յանձն սուրին յայթե-
ցին առաքինաբար քո՛ ճընմարիտ
վերայքն. բա՛:

Որք 'ի զօրաց երկրաւորաց զինա՛-
ւորեալ քեզ երկնաւոր թագաւո՛-
րիդ. գասակարգեցան ընդ հրեշ-
տակս 'ի յերկնըս քո՛ ճընմարիտ
վերայքն. բա՛:

Արկողդ ըզլոյս ուրպէս զօթոց.
այսօր անճառ խոնարհութեամբ
'ի վերնատունըն խորհրդոյ ըզ-
դէստ ծանայի ըսփածանիլ յանձն
առեր. օրհնե՛ մք զեկեալդ 'ի կա՛-
մաւոր չարչարանս:

Որո՛ւմ երկրպագէն գառք հրեշ-
տակաց խոնարհեցա՛ր 'ի լուսնալ զո՛-
տըս հողեղէնս, բըժըլկել սոքօք
ըզգարչապարս նախահօրն. բըժըլ-
կեա՛ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդո՛ւ-
թիւն:

ապշ

միտ

ղաղ

ապշ
կեր

ապշ

Ո՛ր 'ի խորհուրդըս փրկականա ե՛ւ
կեղեցւոյ բաշխեցե՛ր աշակերտացն
ըզմարմինըդ քո, նորոգելով ըզ-
մահացեալսն 'ի ճաշակմանէ. հա-
ղ՞ իդս այսմ ընկալ ըզմեզ միայն
մարդասէր:

յար

Յամենայնի բազումողորմ աս-
տըւած. նայեա՛ յիս գլխութեամբ
եւ խնայեա՛. զե՛ գո՛ւ միայն ես
մարդասէր:

Եւ խաշիւըդ քո կենանարա՛ւ պա՛ւ
հեա՛. եւ յարսութեամբըդ քո փր-
կեա՛ եւ անպրեցո՛ւ. զե՛ գո՛ւ մի:

Եւ 'ի միւսանդամ 'ի գա՛լըստեա՛ն
քո տէր. վերըստի՛ն զիս նորոգեա՛
եւ անպրեցո՛ւ. զե՛ գո՛ւ մի:

հոգ

Ո՛ր համագոյցդ ես հօր եւ որ-
դւոյ, անձառարար բըղխումն 'ի
միշտ էեն. ա՛յսօր բըղխեցե՛ր ջուր
կենդանի՛ յերուսաղէմ. հոգի՛ս աս-
տուծոյ ողորմեա՛:

Ո՛ր արարչակից ես հօր եւ որդւոյ,
նորով կենդանածնեալք 'ի ջո՛ւրս
արարածք ա՛յսօր նորիս անտուծոյ
ծնանիս 'ի ջուրց. հոգի՛ս աս:

Ո՛ր փառակից ես հօր եւ որդւոյ,
եւ՛ քընեա՛ ըզխո՛րս անտուծոյ.
ա՛յսօր խորագէտս իմանալից զյի-
մարս աշխարհի արարեր. հոգի՛ս
անտուծոյ ո՛:

ած

Դառք անմարմնականք երկնա՛ւ
ւոր զօրացն, 'ի՛ մե՛ջ հովուացն
օրհնեի՛ն ըզծագումնն լուսոյ մե՛ւ
ծին 'ի հօրե՛մ մեզ 'ի փրկութիւն:

Եւ մո՛գքն անտեղք նըշանաւ
եկի՛ս 'ի բեթղէհէ՛մ երկիր-
պագին տեառն, եւ 'ի յայրին մա՛ւ
տուցի՛ն զընծայս խորհրդոյ:

Եւ հովի՛ւքն երգե՛ն ընդ հրեշ-
տակըս, փա՛ռք 'ի բարձո՛ւնս

մեծի՛դ աստուծոյ. ո՛ր եկի՛ր եւ
փրկեցեր ըզտիեղէ՛րս քոյով յայտ-
նութեամբդ:

խաշ

Քեզ քրիստոսի կաթնղեկէ եւ
կեղեցւոյ շնորհողն զյաղթական
ըզանտուական զանտուածընկալ
սուրբ նըշանս, մատուցանե՛մք զօր-
հներգութիւն միշտ 'ի բարձունս:

Սա կամա՛ւ քո՛ քրիստոս եւ թե՛ւ
ւօք ամենազօր սուրբ հոգւոյն, եւ
զանսո՛ք հրեշտակաց թռնեցեալ ե՛ւ
կանորի 'ի լեաւըն վարագայ բը-
նակի՛լ 'ի նմա՛:

Փառք քո եւ որդւոյ եւ եղբայրս սրբոյ:

Եկայք ժողովուրդք երկրըպագէս-
ցուք անտուածային սուրբ նըշա-
նիս. համբարձե՛ք միաբան ըզձե-
ռըս ձեր 'ի սըրբութիւն, եւ ըզ-
բնակեալն 'ի սմա միշտ փառաւո՛ւ
րեսցո՛ւք:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեամս յաւիտեմից:

Ի՛նչստիլ քո յատենի՛ դատաւոր
անհեղ. անշանօք սուրբ անտուա՛ւ
ծածնին յիշեա զնը՛նջեցեալսըն
մեր, յորժամ գոյցես անձա՛ռ փա՛ւ
ռօք. քանղի քո՛ ես փա՛ռք
յաւիտեանս անէ՛ն:

Վառ ձայն

Լոյս 'ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա՛ւ,
որ փառօք հօր հանդերձեալ
էս գալ 'ի գատեւ զերկիր. արժա՛ւ
նաւորեա՛ եւ ըզմեր ըզնը՛նջեցեալսն
անձառ խոստմանց քոց ընդ սուր-
բըս քո:

գէ

Հօր եւ հոգւոյ համագոյակից, 'ի
տիեզերական անհեղ ատենին ար-
ժանաւորեա՛ եւ:

Երկրի եւ երկրի արդար դատաւոր, յորժամ հատուցանես ըստ դորձոց իւրաքանչիւրոց, արժանաւորեալ եւ:

Որ արարիչդ ես հրեղինաց եւ հողեղինաց. եւ մըշտընջենաւոր փառաբանիս 'ի բանաւոր պաշտօնէիցս. 'ի քէն հայցեալ՝ մըք թողնութիւն շնորհեալ նընջեցելոց մերոց:

Որ 'ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան բընակեցար. եւ զանաւորութիւն պարզեւեցեր մեզ մահացելոցս. 'ի քէն հայց:

Յորժամ նըստիս յաթու փառաց դատողական իշխանութեամբ, եւ փառաւորես ան 'ի քէն փառօք ըզգինս արեան քո տեր. 'ի քէն հայց:

Որ անբաւ քո մարդաւորութեամբ ըզթացար յապգըս մարդկան, ծընար 'ի կուսէն. ըզծընեսալ սուրբ աւանդանսն ըզնընջեցաւսն մեր ընդ սուրբքս քո հանգո թագաւոր յաւիտեանից:

Որ 'ի վերայ խաչին զենար որպէս գան, եւ զմարմին եւ զաւրիւնդ քո բաշխեցեր 'ի փրկութիւն աշխարհի. զհաղորդեալս մարմնոց քո եւ արեան, ըզնընջեցաւսն մեր ընդ սուրբքս քո հանգո թաւ:

Օրհնեմք ըզքեզ անընկիւղբն հայր որդւոյդ միածնի, զոր առաքեցեր 'ի դարձումն մոյրեալ ոչ խարին. դարձաւ եւ զվեզ 'ի մեզ զայ որդւոյ քո չարչարանօք:

Գովեմք ըզքեզ բան եւ լոյս որ զտիրական քո պատկեր լուսով ճրագի քո գլտեալ վերականգնես:

ցեր. կանգնեալ զանկեալքս մեզօք քոյին սուրբ չարչարանօք: Բարեբանեմք զփառանկիւղդ հօր զհոգիդ ճըմարիտ. որ նորոգեցեր ըզհնացեալքս մեզօք հընոյն աղաւայ. նորոգեալ եւ զվեզ 'ի մեզ զայ նորոգութեամբ քո շնորհաց: Ուրախացիր բարձրելոյն հովանացեալ զօրութեամբ, եւ բնական րան սուրբ հոգւոյն որով ծընար զբանն անտուած. բարեալստեա վասըն մեր աստուածածին մարիամ:

Քրիստոս անտուած անտուծոց. ողորմեալ:

Անօրէնութեամբ 'ի մեզս երկնեաց զիս մայր իմ. աղաչեմ փրկելիչ. ողորմեալ:

Վերաւորեալ մեզօք անկանիմ անքեզ փրկելիչ. մի անտես առներ. ողորմեալ:

Մաքսւորն հառաչանօք 'ի տաճարին էան ըզբառութիւն. նոյլին ձայնիւն եւ ես գովեմ. ողորմեալ ինձ անտուած:

Աւազանն աղաղակեր 'ի խաչին, յիշեալիս տեր. նոյ:

Անառակ որդին աղբրսանօք աղաչեր ըզքեզ, հայր մեզայ յերկնս եւ առաջի քո. նոյլին:

Նայեա 'ի մեզ եւ ողորմեա մեզ քրիստոս, որ ունիս բաղում զըթութիւն:

Որ հայրդ ես որբոց եւ դատաւոր այրեաց քրիստոս, որ ու:

Որ պըսակիչդ ես սրբոց, լուր եւ մեզ աղօթիւք սոցա քրիստոս, որ ունիս բա:

Շնորհեալ մեզ տեր ընդ աղբաւսն օրինակին զանարիւ ժուժկա:

լուծիւն. զի կամաւոր անգամ տուածեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ նրմին լիցուք արժանի. լուր մեզ եւ ողորմեա՛ն քրիստոս աստուրւած :

Ո՛ր փոխանակ հայցին կարօտութեան զհայցն անմահութեան նրման շնորհեցեր. եւ ընդ մեծատանն անդրժութեան 'ի գոգն արքայա՛ն մոռ ըննա՛ն ընկալա՛ր. լուր մեզ եւ ողոր :

Լուսաւորեա՛ն զաշխարհ տալու նալ մեզ ողորմութեամբ 'ի քէն տէր զողորմութիւն. զի մի՛ ընդ մեծատանն հայցեսցուք 'ի բոց հնոցի՛ն ծագիւ մատին ջուր 'ի զուփացումն. լուր մեզ եւ ողոր :

Ո՛ր տրտմահայնորդ քո՛ չարչաւ րանօք խաչին անգատեցեր ըզմարդն 'ի տըրտմագեաց փայտէ՛ն եւ 'ի մեղրաճաշակ պրտողոցն. քրիստոս աստուրւած եւ մեզ ողորմեա՛ն :

Ո՛ր մահուամբ քո կենդանի՛ եւ մեռելութեամբն յերկրի նորոգեցեր դարձեալ զաշխարհս եւ ըզհնգեալ բնութիւնս. քրիստոս աստուրւած եւ :

Ո՛ր երեքօրեայ յարութեամբ քո եւ համբարձմամբդ յերկինս վերածեր ըզմարդն ան կենաց փայտն եւ յանմահական ճաշակն. քրիստոս ան :

Զանկարդեանքա՛ն բըղնումն 'ի հօրէ՛ զհնգի՛ն ճըմարիտ. ո՛ր հընչ մամբ ձայնի էջ 'ի վերնատունն այսօր նրման սաստիկ հողմոյ. զոր փառաւորեմբ հոգեւոր երգով :

Զհամագոյակիցքն հօր եւ ողորմոյ զաշխարհն շնորհաց. ո՛ր 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զաշխարհն

ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ անաբելոյցն. զոր փառա՛ն :

Զանգիւրն իմաստութեան ըզկանտարեալն անձնաւորութեամբ. ո՛ր խօսեցաւ յօրէնս եւ 'ի մարգարէս եւ յաւետարանս. զոր փառա՛ն :

Աստուածածին խորան լուսոյ անխալարափակ արփուշն կենաց. ո՛ր եղե՛ր արեւելք արեւակա՛նն արդարութեան. եւ նշտեւոյս 'ի խաւարի լոյս ծագեցեր. վասն ո՛րոյ անեղեքեան ըզքեզ միշտ մեծա՛ն ցուցանեմք :

Անարական տաճար եւ մորենի՛ անկիղէլի. ո՛ր զանշէ՛ ճուր աստուածութեանն 'ի քեզ տարեալ կրեցեր. ո՛րով բնութեանս կիւզեալ շիջաւ կրից բոց. վասն ո՛րոյ անեղեքեան ըզ :

Ահա՛ն խորանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս. ո՛րով ե՛ր յերկր անտեսաց հորդեալ հոգւով 'ի քեզ տըպանդեալ բանին. վասն ո՛րոյ ամե :

Ո՛վ պահանջան ո՛ր ծագեցար յեղեմոյ, նըշան յանժութեանն ընդդէմ աներեւոյթ թըշնամոյն :

Դու փակելոյ՛ դրախտին բացող եւ անաշխարհ անաղակին. ո՛ր զբոցեղէն սուրբն կանգտեալ անեղին հրամանաւ :

Փառք քո եւ որդոյ եւ հազոյն սրբոյ :

Քեւ ցընծան ըստորայի՛նքս ամենայն 'ի միւսանգամ քո գալլատեանն. եւ յաւե՛թ զուարճանա՛ն դարձան մարմնոցն ան է՛րցս :

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան :

Ո՛ր ըստ նրմանութեան մահու քո տընկակից արարեր, եւ երկից արքայութեանդ ժառանգորդ լի :

յար

հոր

ած

խաչ

նե՛լ խոստանցար . զհա՛նտա՛ն
ցեա՛ն զա՛յլատեան քո տէր
ըզնընջեցեալսն մեր ընդ սո՛ւր
բըսքո՛ւն ի հանգո՛ւ թագաւոր յա՛
ւիտե՛նից :

Ձորորդ ձայն :

Քանզի զբեզ ծրհնեն իշխաւ
նո՛ւթիւնք երկնից , թագաւոր
փառաց ամենակալ ամենակարող .
թող ըզմեղըս մեր նընջեցե՛րոցն ,
եւ հանգո՛ւ ի խորանի՛ քո՛ւմ ի՛ յար
բայական ի՛ հանգըստեան :

Ար ի նախնումն ըզմարգարէն մով
սէս լուսաւորեցեր աստուածային
փառօք տեսեամբ աստուածու
թեանըդ քո . լուսաւորեա՛ եւ ըզ
մեր ըզնընջեցեալսն , եւ հանգո՛ւ
ի խորա :

Բարեխօսութեամբ սուրբ աս
տուածածնի՛ ծընողի եւ մօ՛ր քո
յիշեա՛ զգինս արեան քո տէր ,
եւ դասաւորեա՛ յերանաւէտ յան
թառամ եւ յանարտում ի
կեանսդ ի՛ յար :

Փառքք բեզ հայր , որ կենարարդ
ես մարմնոց եւ գոյացողիչ հու
գւոց . ընկա՛ւ զծրհնաբանող հու
գիս յանմահական քո հանգիստդ :

Մարդասիրի հօր որդի , որ պատ
կերակից եղեր հողեղնացս եւ
խաչեցար . ընկա՛ւ :

Ա՛մենագօր սուրբ հոգի , որ ան
դորրիչ ես նեղելոց եւ միխիթա՛
րիչ հողւոց . ընկա՛ւ :

Ի հանգիստ քո տէր , ո՛ւր ամե
նայն սուրբքք քո հանգչին . հան
գո զհոգիս ծառայից քոց ընդ սո՛ւր
բըս քո մարդա՛մս տէր :

Դու անտրւած որ իջեր ի դը
ժոխս , զերկունքս մահու լուծեր ,
ըզկապեալսն արձակեցեր . եւ զհու
գիս ծառայից քոց հանգո՛ւ ընդ :

Ար զծրէնքս սրբութեան պա
հոց նայն ի գրախտին աննդե
ցեր . զոր ոչ պահելով նախաստեղ
ծիցրն ճաշակմամբ պրտողնն ճաշա
կեցին ըզգառնո՛ւթիւն մեղաց եւ
մահու . փան որո՞յ շնորհեա մեղ
տէր ճաշակել ըզբաղըրութի՛ւն
քոց պատուիրանաց :

Ար զանաղան վիճօք մեղաց հարաք
յողիս ի թընամոնն . եւ ի բազ
մապատիկ հիւանդութիւնս կա
րօտացար մարդասիրից բառնալոյ
ըղցաւ ըս մեր . փան որո՞յ բթթը
կեա ըզմեզ քրիստո՛ս որպէս մար
դաներ :

Ար եկիր ի փրկութիւն մարդկան
ծնընդեամբ կուսին մարիամու . եւ
կենդանարար քո յարութեամբդ
հրաւիրեցեր ըզմահացեալքս ի յա
րութիւն անմահութեան . փան
որո՞յ անլաչանօք մօ՛ր քո՛ կեցո՛
ղմեզ փրկիչ :

Համբանանա՛ առ բեզ տէր զա՛յս
իմ , նայեա՛ յիս գըթնութեամբըդ
քո , եւ ողորմեա՛ :

Դու ես յոյս եւ անպաւէն իմ , զեր
ծո՛ զիս յորոգայթէ՛ մեղաց , եւ ո՛ :

Ա՛պրեցողիչ իմ եւ փրկիչ իմ ,
անպրեցո՛ զիս յորոգայթէ՛ մեղաց ,
եւ ողորմեա՛ :

Բազմութեամբ յանցանօք ծան
րաբեռնեալ է անձն իմ . միայնոյ
բեզ մարդասիրի անլաչեմ . ողորմեա՛
ինձ աստը՛ւած :

Բըղխմամբ արտասուաց եւ հառա՛
չանօք սըրտի իմոյ անդադար հայ

ապ
կեր

ապ

ապ

ցեմ՝ բազմամեղրութեամբ . քանեա՛
զին աստըւած :

Բազմագո՛ւթ մարդասէր շնորհեա՛
ղթողութիւն իմոյ յանցանաց . զի
առ քեզ միայն պաղատիմ . քանեա՛
զին աստըւած :

Ը՛ղբեզ սիրողաց ո՞րդի՛ աստու-
ծոյ պատուելոյ ըզլիշատակս ար-
ժանի արա, եւ սղօթիւք սոցա՛
ողորմեա՛ մեզ :

Ո՛րք փորձեցան ՚ի փորձ սրոյ եւ
հրոյ, եւ ՚ի քո՛ պատուիրանաց եր-
բէք ոչ խոտորեցան . աղօ :

Ե՛ղէն տաճար սըրբութեան ան-
մահ բանիդ, եւ ըզգանձըս հոգե-
ւորս աստանօր պատրաստեցին .
աղօթիւք սոցա՛ :

Զգա՛ղուստ քո՛ քրիստոս այսօր
յերուսաղէմ նոր եկեղեցի՛ սուրբ,
յաղթական երգող բարեբանեմք .
օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն :

Ո՛ր վաղէն մերոյ փրկո՛ւթեան
յաւանանիլ նըստիլ յանձն առեր,
ընդ մանկունսն բարեբանեմք . օր-
հնեալ եկ :

Թա՛գաւոր երկնաւոր զէկեղեցի՛
քո անշարժ պահեա, եւ զերկրպա-
գո՛ւս անուանըդ քո՛ւմ պահեա՛
՚ի խաղաղութեան :

Զյարութիւն աստուածորդւոյն
հրէշտակապետն այսօր աւետէր
կանա՛նցն ասելով, յարուցեալ է՛
սե՛րն ՚ի գերեզմանէն :

Ը՛նթացեալ կանանցըն խընդո՛ւ-
թեամբ պատմէին աշակերտացն ա-
սելով, յարու :

Վասն ուրոյ եւ մէք ընդ հրէշտա՛
կին գոչեցո՛ւք զյարութիւնն
քրիստոսի, ո՞ր փրկեացն ըզմե՛զ
՚ի ձեռաց մահու :

Ա՛ռաքելոյ աղաւնոյ իջանելով
մեծածայն հընչմամբ ՚ի բարձա՛նց, ՚ի
նամնութիւն լուսոյ փայլման հրա-
զինեաց անկիզելի՛ զաշակե՛լստն,
մինչդեռ նըստէին ՚ի սուրբ վեր-
նատանն :

Ա՛նկութական աղաւնի, անբրն-
նելի ո՞րքընեք ըզխորս աստուծոյ .
զոր առեալ ՚ի հօրէ պատմէ զա-
հաւոր եւ ըզմիւսանգամ գա՛-
լու՛ւստն . զոր քարոզեցին համա-
գոյական :

Օ՛րհնութիւն ՚ի բարձունս, ելլո՛ւ
զին ՚ի հօրէ հոգւոյն սըրբոյ . որով
առաքեալքն արբեցան անմահական
բաժակա՛ւն, եւ հրաւիրեցին
զերկիրս ՚ի յերկրնա :

Մա՛գո՛ւմըն հրաշալի՛ ո՞ր անյայտ
էր ՚ի մէնջ . եւ բանըն հայրական
անըմբընելի . հո՛ւր փայլանալ
ցեալ եւ ՚ի մարմնի բնակեցաւ ան-
վնաս պահելով զարարածս ամե-
նայն :

Մա՛գո՛ւմըն հրաշագործ ո՞ր ՚ի կո՛ւ-
սէն ծագեցաւ, ճա՛ռագայթելով
զարարածս ամենայն . երկինք ցըն-
ծային եւ երկիրս ո՛ւրախանայր . եւ
քրիստոս աստըւած ընդ մարդկան
շըրջեցաւ :

Ա՛ռ քեզ աղաւնի՛նիմք ամենասը-
բո՛ւհի . գերագոյն եւ հրաշալի՛ եւ
բաշխող բարո՛ւթեանց . աղբիւր ես
ծարաւեսց եւ հանգիստ աշխատե-
լոնք . եւ եղեր վերընկալ աստուա՛-
ծային բանին :

Զօրութիւն սուրբ խաչի՛ քո
քրիստոս ո՞ր կանգնեցեր ՚ի փր-
կո՛ւթիւն սոխարհի . սա՛մս պա-
հեսցէ՛ ըզմեզ յամենայն փորձու-
թենէ :

Քանզի 'ի սմա՛ բարձրացա՛ր աստու-
լանձ, ե՛ւ 'ի սմա՛ հեղեր ըզպատուա-
կանն սուրբ զարխենդ. սա՛ւ։

Փառք Խոր եւ որդոյ եւ ինքնոյ սրբոյ։

Ե՛ւ ըզքո՛ միւսանդա՛մ ըզգա՛լուս-
տըդ նընձնաւ խաչի քո ցուցեր
անխարհիւ. սա՛ւ։

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտեանց։

Ընդ հոգւոնն արդա՛ւ ընդ կատարե՛-
լոց եւ զհոգիս ծառայի՛ց քոց
ընդ սուրբս քո հանգո՛ մար-
դա՛մս եւր։

Վերջ ձայն

—
այր անըսկիզբն բարեխնամ
մարդասէր. որ ստեղծիչդ ես
հոգւոց եւ մարմնոց. յիշեա՛ զնըն-
ջեցեալսն մեր եւ հանգո՛ ընդ
սուրբս քո։

Ո՛րդիդ միածինն որ գլխածդ ես
ան անենեսեան. եւ իաչիւ եւ
արեամբ գնեցեր ըզքո՛ ժողովուրդս.
յիշեա՛ զգինս արեան քո տէր,
եւ հան։

Հոգիդ ճըշմարիտ որ անբերդ ես
անընպառելի, եւ լըցուցի՛ն ամե-
նայն բարութեանց. յիշեա՛ զնըն։

Խընդրեմք 'ի քէն թանգաւոր
փառաց փառանորդեղ 'ի զուարթ-
նոց. ըզնընջեցեալսն մեր ընկա՛լ
մարդասէր տէր, եւ հանգո՛ ընդ
սուրբս քո։

Յորժամ գաս փառօք հօր դատել
զերկիր արդարութեանն արեգանի.
ըզնընջեցեալսն մեր ըն։

Ի՛ նըստիլ քո յանեկի՛ գատաւոր
անհեղ քրիստոս փըրկի՛ն մեր եւ
յոյս. ըզնընջեցեալսն մեր ըն։

Ո՛ր արարիչդ ես արարածոց
հանգուցեալդ 'ի հրեղէն կանոս.
յիշեա՛ զհոգիս նընջեցեղոց մերոց,
եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո։

Ո՛ր երկայնամիտդ ես ան ամենե՛-
սեա՛ն եւ ներսիլ յանցանաց մե-
րոց. յիշեա՛ զհո։

Բանն որ ընդ հօր յեութեան եւ
համագոյ սուրբ հոգւոյն ըզպատ-
կէրն իւրական խառնեալ ընդ հո-
ղանիւթ բընութեանն. զոր զար-
դարեալ փառօք եդ 'ի դրախտին
փանկիւթեան։

Յորժամ ցընծայր զուարճացեալ
անտըխրական խընդութեամբ. քան-
զի զաստուած տեսանէր միշտ խո՛-
նարհեալ 'ի դրախտին. յորմէ՛ զու-
սոյն ճանաղայթ տըպաւորէր 'ի
յինքեան։

Վասն որոյ անղաչա՛ մայր աստու-
ծոյ մարիամ զմիածինն քո՛ զորդին
զի շնորհեցէ ըստ անաղակին, ժա-
ռանգել վերքատին մեզ ըզդրախ-
տին վայելչութիւն։

Քրիստոս անտըւած յոյս անպա՛չ
խորոյաց. շնորհեա՛ զթողութիւն
բազում յանցանաց իմոց։

Ա՛ռ քեզ բաղմանութ անպա՛ւ-
նեալ կարգամբ. մի մերժեր ըզմեզ
յողորմութեանէ՛ քումմէ։

Ո՛րպէս զանաղակն անաղակեմ ան-
քեզ. յիշեա՛ եւ զին տէր 'ի քում
յարբայրութեանդ։

Ըզմեղս ի՛մ խոստովան լինիմ
ան քեզ քրիստոս, որ միայնդ ես
բաղմանութ թողութեամբ. ողոր-
մեա՛ ինձ անտըւած։

Դո՛ւ տէր որ ճըշմարտութեանց ես
սիրող, եւ քըննես ըզծածուկս
գաղտնեանց սըրսի իմոյ. ողոր։

ապշ
կեր

ապշ

ապշ

Տուր ի՞նչ ցընծութիւնն փրկու
թեան, եւ հոգւով տէրութեանդ
քո հաստատեան զեա. եւ ողոր :

մրտ

Չողորմութեան քո զգուռն
բաց մեզ տէր. եւ արժանի արան
ըզմեզ լուսեղէն յարկանք քոց ընդ
սուրբն քո :

Ի պատրանստեալ քո յօթեվանն
սըրբոյ քոց ընկալ եւ ըզմեզ փրկ
կիչ յորդէգրութիւնն ի գըպրու
թեանն կենաց :

Ի նըստիլ քո յատենի գատաւոր
ահեղ խնայեալ յարարածքս քո,
բարեխօսութեամբ եւ անօթիւք
սուրբ ճըգնաւորացն :

շաղ

Յիսուս միածինն անմահու
թեանց պարգեւատուն երեւեւ
ցաւ մե՞զ, խաղաղեաց զգործ
թիւնն մահուն :

Բըղխամք արտասուաց մարմա
մու եւ մարթայի անկեալ ան հոտ
սըն սեա՞հուն, խընդրէին զնոր
գունն եղբօրն :

Բանի՞ւլ բանն անսուած կենաւ
գործեաց ըզլնպարոս ի թաղմա
նե՞հ, եւ եկեալ արտաքս անաւ
սպական :

յար

Յորժամ եկին ի գերեզմանն
իւզաբեր կանայքն, եւ բերին
ըզխունկան ի խընկեղ զանապական
մարմինն :

Յայնժամ հրեշտակն անէտարա
ներ յարեաւ քրիստոս. պատմե
ցէք աշակերտացն զարթութիւնն
տեսուն :

Իսկ նոցա զարհուրեալ փասն ա
հագին տեսլեանն. պատմէին ա
շակերտացն զահագին տեսլին :

հոգ

Ի համբառնալ բանին յերկինս
եւ ի նըստիլ ընդ աջմէ հօր, զուար

ճացեալ առաքելոցն երկրպագե
ին. օրհնելով ըզհայր զանաքող
բանին :

Համահաւաքեալ գունդք սըր
բոցն ի վերնատունն խորհրդոյ,
համբարձմամբ սչաց սպասէին հո
գւոյն. օրհնէ :

Յանկարծահա հընչմամբ հե
ղեալ կենդանարար աղբււր լու
սոյ. անմահական կենաց լուսով
զարդարեալ. որք օրհնէին ըզհայր
զանաքող հոգւոյն :

աս

Աստուածածին մայր եւ կոյս
ծագող արեգականն արդարութեան,
որ լուսաւորեացն ըզմեզ, հոգեւոր
երգով զքեզ բարբառեմք, եւ
փառաւորեմք ըզմիածին քո զոր
գին :

Եւ լցծ զօրէնքս բընութեան մարդ
կան հրաշնախա քո ծընունդ, եւ
զէնութիւն բնութեանն ամբողջ
սրահեալ, եւ կուսութեանն քո
ոչ խախտեցան կընիք. հոգե :

Զքե՞զ մորենի անկեզ, լեւտըն վի
մածին գունդն փակեալ եւ անդ
բււր կընքեալ. նախատեսացն դու
շակեալ մայր եւ կոյս. հոգե :

նաչ

Խաչի քո քրիստոս երկրպագէն
արարածք անենայն, որ ի փրկու
թիւնն մեզ կանգնեցաւ. սա՞հ եւ
զիցի մեզ պահապան յանդիմ,
անընցուցանել ըզմեզ ի պատրան
նայ բանարկութիւն :

Ի սմն բարձրացար բարձողդ անի
ծից, որ փառաւորեալդ ես ընդ
հօր. ժողովե՞լ ըզհեռացեալըն
կենսաբեր փայտիւն. անպէ :

Φωτὸς βορ κα ἡρηται κα βασιλειαν ὑπαυ :

Սովաւ լուսաւորեցան արարածք
անենայն. սմա՞հ սպասէին արգե

լեւոյքն 'ի մեղսասէր բանտին. որ
ազատեաց ըզմեզ 'ի պատրանաց
բանասարկութիւն:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտեան:

Որ միւսանգամ գալոց ես հայրե-
նի փառօք նորոգել զնախաստեղ-
ծին ծընունդ. յիշեալս զհոգիս
նընջեցելոց մերոց, եւ հանգո՞ւ ընդ
սուրբն քո:

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՀԱՐՑԻՑՆ

ԸՍՏ ՈՒԹՆ ԶԱՅՆԻՑ ԿԱՐԳԱՒ

Հարց՝ Առաջին ձայն:

ՕՐՀՆԵԱՎ, ես դու քրիստոս,
որ յարեարդ 'ի մեռելոց ողոր-
մած եւ կոխեցեր ըզմահ. տէ՛ր
անտըւած հարցն մերոց:

Որ մահկանացուաց կեանքդ ես.
զհոգիս նընջեցելոց մեր ընկալ.
տէ՛ր անտը:

Զորս փոխեցեր յաշխարհն կե՛ն-
դանեաց, հանգըստեան արժանա-
ւորեալ. տէ՛ր անտը:

Ըզտեր օրհնեցէք, եւ բարձրա-
ւարէ՞ք ըզնա յաւիտեան:

Ե՛ցէք. Որ գալոցն է զօրո՞ւթեամբ
բազմաւ. ազգամբ ձայնի՞ կենա-
գործէ՛ ըզնընջեալսն. ըզտեր:

Ե՛սցէ. Աղաչեմք ըզքեզ բարե-
րար. հանգո՞ զհոգիս ծառայից քոց
ընդ սուրբն քո. օրհնե՛սցուք եւ
բարձր անսցո՞ւք զանուն քո՞ յա-
ւիտեան:

Յարուցելոյն 'ի մեռելոց բնակա-
րան մայր եւ կոյս, որ ըզնընջեալ-
սն յազամայ կենագործէ անա-

պական. զքեզ մեծացունեմք որ
օրհնեալդ ես 'ի կանայս:

Արարողն երկնի եւ երկրի եղեր
տանձար եւ անագանոտ, որ ըզնըն-
ջեցեալսն մեր հրեղէն նորոգէ.
զքեզ մեծա:

Կերակրողն տփեղերաց արեւոցեր
ըզքո՞ սուրբ ըզկաթն, որ ըզնընջե-
ցեալսն մեր վերըստին նորոգէ.
զքեզ մեծա:

Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի
քո՞ տէր պատուեցեր ըզմեզ. ըն-
կալ եւ այժմ ըզնընջեալսն 'ի
քեզ ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի՞
քում ողորմութեան:

Որ շնորհօք սուրբ հոգւոյն ընսա-
ւորեցեր, յիշատակի՞ իւրեանց զհո-
գիս նոցա ընկալ մարդասէր, ըստ
մեծի՞ քում ողոր:

Որք հաղորդեցան մարմնոց եւ ա-
րեան քո՞ տէր. հանգո՞ զհոգիս
նոցա ընդ սուրբն քո քրիստոս
աստըւած. քանզի գի՛նք սուրբ
արեան քո՞ ե՛ն:

Քեզ վայելէ անտըւած օրհնու-
նութիւն, որ յարո՞ւթիւնդ ես
ձայնիւ յաւիտեանից նընջեցելոցն.
Թագաւոր եւ իշխան վերօրհնեմք
ըզքեզ:

Ի՛ միւսանգամ գալըստեանդ քո
քրիստոս փառաց Թագաւոր 'ի՛
ձայն փողոց նորոգին հոգիք նըն-
ջեցելոցն, եւ յանուն 'ի մեռե-
լոց անսպական մարմնով:

Վասն որոյ եւ մեք ըզքեզ աղա-
չեմք հայր երկնաւոր. դասա-
ւորեալ ըզնընջեցեալսն մեր 'ի՛
վերինդ քո երուսաղէմ, 'ի՛ ժո-
ղովս անդրանկանց գրեւոց 'ի՛ յե՛ր-
կինս:

որ

տէր

հրց
ած

դ

մեծ

տէր

Չայն արկեալ կէնարարին աստուածային բարբառովն, ասէ եկայք օրհնեալք հօր իմոյ ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեանան ի հանդերձեալ երկրին:

Ընդ անաջ ելանել քեզ հաւատով ի յօգրա վերինս, անտուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն. ի լուել ըզձայն երանակէտ կոչմանն:

Ընդ անջ քնամեկ կացո ընդ իմաստունն սուրբ կուսանան, ի լուսեղէն անագաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն, ի ժողովս անդրանկաց գրեւոց ի յեկինս:

Չհօգիս ծառայից քոց քրիստոս, ընկալ ի դասս անդրանկաց գրեւոց ի յեկինս:

Ընկալ վասնն սոցա ըզբանսւոր պատարագս ի մէնջ. եւ շնորհեա նոցա ըլծողութիւն գտանել յաւուրն յետնում:

Հաշտեալ ի ձեռնն սուրբ մարմնոյ եւ արեան քո տէր. եւ պարգեւս տես նոցա դասիլ յաջակողմեանն քո:

Որ անձառ անօրէնութեամբ ի փրկութիւն անգի մարդկան խոնարհեցար բանդ անտրւած. այսօր հանգստեալ եւ ըզմեր ըզննջեալսն ընդ սուրբք քո. որ միայնդ ես մարդասէր:

Որ անգարչարեկի մարմնով եկիր կամալ ի շարչարանս, եւ ի խաչին բեւեռեցար. հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն. այսօր հան:

Որ թաղմամբ երեքօրեայ ըզբու նութիւն մահու լուծեր, եւ կոխեցեր զլիշխանն մահու, եւ վերածեր ըզննջեալսն. այսօր:

Որ հրաւիրեցեր յանմահութիւն զանգղա մարդկան անմահութեանց բաշխող քրիստոս, անաչանօք աստուածանին, այսօր:

Հարց՝ Առաջին կողմ:

Դժբանեմք ըզքեզ յաղթան կան երգով թագաւոր փառաց, որ կամաւոր խոնարհութեամբք քո իջեր ի փրկել ըզպատրեանսն ի ճաշակմանն. օրհնեմք ըզքեզ անտրւած հայցն մերոց:

Որ լուծեր ըզմահ եւ վերածեր ըզննջեալսն ի գլխոսոց անշնչութեամբք քո ի վերայ խաչին, եւ իջանելով քո ի գերեզման թագաւոր անմահ. օրհն:

Որ նշտար ընդ աջմէ հօր, եւ հրաւիրեցեր առ քեզ ըզգաւանսն զլս քո. արժանանորեալ եւ ըզմեր ըզննջեալսն դասակից լինել սրբոց քոց. օրհն:

Ըզտէր օրհնեցէք բաժնիւր մարեք ըզնս յաւիտեան:

Որ փառօք հօր հանդերձեալ ե գալ ի դատել զերկիր, եւ բիւրաւոր բանակը վերին զլուսնի ըզննջեալսն ընկն գալստեանն նոքալ բաժնիւր մ:

Որ ահագին գողմամբ զարհուրեցուցանէ զարարածս ի գալստեանն իւրոյ, եւ քաջաննչող ձայնիւ փողոյն համահաւանք ըզննջեալսն որ յաղանայ բաժնիւր:

Աղաչեսցուք ըզկենարարն մեր, որ գատաւոր է կենդանեաց եւ մեռելոց. զի արժանի արանց ըզննջեալսն մեր մշտանել

հրց
ակ

տէր

տէր

դ

ի յառագաստ ընդ իմաստունն կու-
սանսըն. բա՛հրձր արա :

Ա՛նարատ տաճար բնակարան
անբաւ բանին անտուճոյ, մարիամ
սո՛ւրբ կո՛յս, զբե՛զ եւ ըզընեան
ի՛ բէ՛ն մեծացո՛ւցանեմք :

Յարգանդի՛ կրեցեր ո՛ր յանձ քան
զյաւփտեանս ի՛ հօրե՛ ըզբանն, ե՛ւ
ծընար մարմնո՞վ. զբե՛զ :

Արդ ի՛նչորեմք ի բէ՛ն անդադար
բարեխօսեա՛ վանն անձանց մերոց,
ան ո՛րդին քո միանձի՛ն, փըրկել
ըզմեզ ի փորձո՛ւթենէ՛ եւ յամե-
նայն վըտանգից մերոց :

Ա՛րարիչ անսուրճ եւ ըստեղ-
ծին անգի մարդկա՛հէ՛ն մի՛ անտես
առնէր ըզընծեցեալսն մեր. այլ
հանգո՛ զհօգիս նոցա ը՛նդ սո՛ւր-
բն քո :

Ո՛րդիդ միանձին յարութին տիե-
զերա՛հէ՛ց. մի՛ ան :

Հոգիդ ճը՛մարիտ մըխիթարիչ սը-
գաւորա՛հէ՛ց. մի՛ ան :

Ձեռք քո արարին եւ ըստեղ-
ծին զիս ի հողա՛հէ՛ց. ի՛ յօրհնել ըզ-
բե՛զ անսուրճ յաւփտեան :

Ի՛սկ պատրանօք բանասրկուին
խափանեցոյ յանձառ լուսո՛հէ՛ցն,
եւ դարձայ անդրէ՛ն ի հոգ յորմե-
ստեղծայ :

Մըխիթարիչ սո՛ւրբ հոգի ը՛ստա-
ւորեա՛ զմեր նընծեցեա՛հէ՛լսն, ե՛ւ
հանգո՛ զհօգիս նոցա ը՛նդ սո՛ւր-
բն քո :

Հայր անոխակալ եւ բարեգո՛ւթ,
մաղթելով հայցեմք ի բէ՛ն վասըն
մեր նընծեցեան արժանաւորել
հանգըստեան օթեւանի՛ սըրբոցն :

Ա՛նձառ ծընունդ հօր որդի՛, ո՛ր
մահկանացուաց կեանքդ ես, զհո-

գիս նընծեցելոց մեր ընկալ եւ ար-
ժանաւորեա՛. հան :

Ե՛ւ նորոգող սո՛ւրբ հոգի՛, յոր-
ժամ նորոգես զանպականեալսն,
յայնժամ շնորհեա՛ եւ մեր նընծեցե-
լոցն արժանաւորել հանգըստեան
օթեւանի՛ սըրբոցն :

Յորժամ յերկնից գո՛ւէ՛ փողն
ազգեցո՛ւթին աննե՛րով տիեզերաց
ի՛ դատաստանն անհա՛նոր. յայնմ
անո՛ւր ահեղին յիշեա՛ տե՛հէ՛ր եւ
ըզմեր ըզընծեցեալսն. եւ հանգո՛
ընդ սո՛ւրբն քո :

Յորժամ ճառագայթք աստուա-
ծութեանդ փայլն ի՛ յարեւե՛-
լից. եւ զբարո՛ւթիւնք հրաշիցըն
բանին. յայնմ անո՛ւր ահեղին
յիշեա՛ տե՛հէ՛ր եւ :

Զարհօւրեալ դողան արարածք ի՛
ձայնէ՛ սրովեազո՛չ փողոյն. յոր-
ժամ հարկանէ՛ հրեշտակապետն
եւ կոչէ՛ ի՛ դատաստանն զանգս ու-
ղոց մարդկան. յայնմ անո՛ւր ա-
հեղին յիշեա՛ տե՛հէ՛ր եւ ըզմեր
ըզընծեցեալսն. եւ հան :

Հարց. Երկրորդ ձայն :

Ո՛ր թանգանորդ ես թագաւորաց,
եւ բաշխող կենդանութեանն անգ-
գի՛ մարդկան. այսօր մարդասիրո՛ւ-
թեամբդ քո ըզընծեցեալսն մեր
ընկա՛հէ՛լ, եւ հանգո՛ ընդ սո՛ւր-
բն քո, անսուրճ հա՛րցըն մերոց :

Ո՛ր յահաւոր եւ յամպսխաղաց
զալըստեան քո տէր զարթուցա՛-
նես ըզընծեցեալսն ի բարբառ փո՛-
ղոյն. յայնժամ երանաւէ՛տ կոչ-
մամք ըզընծեցեալսն մեր ըն-
կա՛հէ՛լ, եւ հան :

մեծ

որդ

տէր

տէր

տէր

հրց
բէ

Եւ յաճակին ձայնէ՛ գոչմանն զա՛րհո՛ւրին գերեզմանք ունայնանցեալք. յայնժամ աստուածային լուսով պայծառացո՛ր ըզնճեցեալ սը՛ն մե՛հաբա՛ր, եւ հան։

7

Ըզտէ՛ր օրհնեցէք ե՛րբ քա՛րձր արարէք ըզնա՛յն յաւիտեան։

Ձառաքեալն ՚ի հօրէ զմխթարիչ հոգւոյ հանգուցելոցն օրհ։

Եւ ՚ի բիւրանոր բանակըս հրեշտակաց միանորէ զհաւատացեալս անուան իւրոյ, դատաւորելով յաւանորդեան դատուն. ե՛րբ քա՛րձր արա՛։

մեծ

Ըզբե՛ղ ամենձրհեալ աստուան ծածին մայրըզ լուսոյ եւ անա՛զանս անսոճոյ բանին, մեծա՛յցուցանեմք։

Ըզբե՛ղ պայծառ երկինք եւ ամպ լուսեղէն, ծնող արարչին եւ մո՛րբեմն անկիզելի, մեծա՛յ։

Ըզբե՛ղ գոռն երկնից եւ ճանա՛պարհ արբայութեան, բարձո՛ղ անիծից եւ սրովե՛ հողեղէն, մեծա՛յ։

որ

Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ տէ՛ր ըզտիւ եղերս ամենայն, ընկալ ըզմեր ըզնընջեցեալսն ՚ի գո՛գ նա՛հապետին արա՛համոռ, ո՞ղորմած տէ՛ր փրկիչ եւ բարերար։

Ո՛ր թողութեանց ես տըւող անտըւած, թող ըզմեղըս մեր նը՛նջեցելոցն, կարող յամենայնի եւ հըւզօր. ո՞ղոր։

Ո՛ր լուսատու ես տիեզերաց քրիստոս անտըւած, լուսաւորեա՛ եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն լուսով երա՛նաւէտ զըւարթնոցն. ո՞ղոր։

տեք

Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեալ ցո՛ւք զամենասուրբ զերրորդու թիւնըն, փառաւորելով ըզհայր. ո՞ր

վերակոչեաց զամենեւեան ՚ի մա՛հաւանէ՛ յա՛նմահութիւն։

Ե՛րբեցէք տեառն երգ նոր եկեղեցիք սրբեցելոց, քրիստոսի երկրպագելով. ո՞ր վերա։

Սըրբասաց ձայնիւն օրհնեսցո՛ւք, հոգեւորական հընճամբ գովեսցո՛ւք, սուրբ զհոգին փառաւորելով. ո՞ր վերահանգոյց զամ։

Ի՛նչ ձայն փողոյ գայլատեան քո՛տէր, անենայն հոգիք զարթիցեն կալ ՚ի դատաստանի քո՛ւմ քրիստոս անտըւած մեր։

տեք

Յորժամ հընչէ՛ բարբառն սնա՛գին, եւ հարկանի փող յարու՛թեան մերոյ. եւ մէք գոչելով աւսեմք փառք գայլատեան քո տէր։

Յորժամ առնես հասուցումըն տէր, եւ սուրբք քո պարծեսցին ՚ի քեզ. եւ մեզ շնորհեսցես փրկիչ կալ ՚ի յոյժմէ՛ քո՛ւմ մէ։

տեք

Թագաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից, մարգարութեամբք քո խընայեալ յանձնեալ մեր. ստեղծիչ կենդանեաց եւ հանգուցիչ նը՛նջեցելոց։

Ի՛նչ խաչին բեւեռեցար զմահու լուծեր զեղանութիւն. յաւիտենից ըզնընջեցեալսն վերածեր յանմահ ՚ի կեանս. ստեղ։

Ա՛րժանաւորաց քոց անթիւք յիշեալ ըզմեր ըզնընջեցեալսն, յորժամ գայցես անճառ փառօք հաւտուցանել մարդկան ըստ գործս. եւ մեր նընջեցելոցն շնորհեա՛լ դաւսիլ ընդ սուրբքս քո։

Հարց՝ Աւագ կողմն:

Այնպիսի եւ մարդասէր տէր, որ
փաստն մեր ըզմահ ճաշակեցեր.
տէր անտրւած հարցն մերոց:
Ո՛ր խոստացար հաւատացելոց նրն-
ջեցելոց յանուն քո ըզկեանս. տէր
անտրւած հարց:

Այդ խնդրեմք ՚ի քէն մարդասէր
տէր. զհոգիս նրնջեցելոց դասեմ
ընդ սուրբիս քո. տէր:

Ըզտէր օրհնեցէք. Բարձր արա՞-
րէք ըզնրստեանն ՚ի յանժող փա-
ռաց անդադար հոգեւոր երգով:

Ո՛ր գաղթն է ընդ ամպս երկնից ՚ի
նորոգել զէրեսս երկրի. բար:

Ի՛ գոչել աստուածային փողոցն
զարթուցանէ՛ ըզնրնջեցեալսն հան-
գերձ կենդանեօք. բար:

Մայր լո՛ւսոյն մարմամ ան-
հարսնացեալ, օրհնեալդ ՚ի կանայս:

Զլոյսն անըստուեր յարգանդի
կրեցէ՛ր, օրհն:

Մի՛ գաղափիր փառն մեր բարեւ-
խօսե՛լ, օրհն:

Ո՛ր որդիդ ես եւ բանդ ասարժ-
ւած հաւասարակից ընդ հօր յե-
ռութեան, առ քեզ կարգամք մար-
դասէր. հանգո՛ղ զհոգիէս նրնջեցե-
լոց մեր ընդ սուրբբս քո:

Ո՛ր իջեր յերկնից վասն մեր, զա-
ռաջինն առեր զյանցանսն ազանայ,
մերով բնութեամբ բարձեր ՚ի վերայ
խաչին անսրստ ձեռօք. հանգո՛ղ
զհոգիէս նրնջե:

Ո՛ր լուծեր զիշխանութիւն մա-
հո՛ւ կամաւորանկան մահուամբ քո
բրիստոս. բանաւորաց զաղաչանս
առանջի՛ քո հեղեալ մահութեմք.
հանգո՛ղ զհոգի:

Քեզ վայելէ անտուած օրհնու-
թիւն որ յանմատոյց անթող ան-
մահից փառաբանիս ՚ի բարձունս.
ըզնրնջեցեալսն յանուն քո ըն-
կալ յերկնային քո սուրբ առա-
գաստ. որ միա՞նջեղ ես մարդա-
սէր:

Ո՛ր ունիս իշխանութիւն մահո՛ւ
եւ կենաց, յիշեա՛ղ զհոգիս նրնջե-
ցելոց մերոց, եւ հանգո՛ղ ընդ սուր-
բբս քո ՚ի խորան քում սիրողաց.
որ միա՞նջեղ:

Ո՛ր յամենայնի ես օրհնեալ տէր.
արժանի՛ սրա ըզմառայս քո վե-
րստին նորոգման. ՚ի լըսել ըզ-
ձայն աստուածային փողոցն. ընդ
առաջ ելանել քոց փառացդ. որ
միա՞նջեղ ես:

Թագաւոր խաղաղութեան որ
քաղցրութեամբ խնամես զքո՛ զա-
րարածս. յիշեա՛ղ տէ՛ր զհոգիս նրն-
ջեցելոցն ընդ սուրբբս քո. եւ դասա-
ւորեա՛ղ ՚ի յաւո՛ւրն այցելութեան:

Ո՛ր կոչեցեր ՚ի դրանց մահու ըզ-
սիրելին քո զզաւարոս, եւ ծանու-
ցեր զաստուածութիւնդ ընդ հա-
նուր տիեզերաց. լո՛ւսաւորեա տէ՛ր
զհոգիս նրնջե:

Ի՛ տաճարի քում սրբութեան մա-
տուցանեմք քեզ պաղատանս ար-
տասուալից. պայծառացո՛ղ տէ՛ր
զհոգիս նրնջեցելոցն ընդ սուրբբս
քո, եւ դասաւոր:

Ի՛ գիշերաց կանխեալ սաղմո՛ւ
սիւբ եւ արտասուօք հայցեմք ՚ի
քէն բրիստոս, յիշեա՛ղ զնրնջե-
ցեալսն ՚ի սուրբ անուներդ քո, եւ
հանգո՛ղ զհոգիս նոցա՛ ընդ սուր-
բբս քո:

Ո՛ր յանմարմնոց վերածնիս, առ

քեզ կանգնեմք և պաղատիմք քրիստոն. յիշեալ:

Ո՛ր մարմնացար վասնն մեր. աղաչանօք աստուածածնին քրիստոն. յիշեալ զնրնջեցեալսն ՚ի սուրբ անունըդ քո, եւ հանգո՛ղ զհոգին նոցա ընդ սուրբս քո:

Ո՛ր հայրդ ես բարեխնամ գըթաթ ՚ի մեր նրնջեցեալսն. եւ պարգեւեալ մեզ փառքս տալ անուանելդ քում սրբոյ:

Ո՛ր հրաւիրողդ ես կոչեցելոց ընդ աջմէ՛ դասելոցն կարգեալ եւ ըզմեր նրնջեցեալսն, եւ պարգեւեալ մեզ փառքս տալ ան:

Ո՛ր նորոգողդ ես ազգի մարդկան, ա՛րա՛ն արժանի եւ ըզմեր ըզնրնջեցեալսն ընդ բազմելոցն աբրահամոն փառքս տալ ան:

Գաւոնց ե միածինն փողով եւ փառօք հօ՛ր, եւ ըզհոգեղէն բնուածիւն հրեղէն նորոգէ:

Լուսաւոր են ճանապարհք արդաւրո՛ց, եւ ՚ի բիւրաւոր բանակրս հրեշտակաց անպովք ընթանան:

Ի վերինն երուսաղէմ թըռչին անպովք ընդ անաջ տեսողն յօ՛գս. եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ տեսուն լինին:

Սաղմոս. Գլ. 22. Տէր հոգեւոցէ դի:

Պատրա՛ստ արարեր առաջի իմ ըզսեղա՛ն. ակըն յանդիման նեղչաց իմոց:

Սաղմոս. Գլ. 22. Օծեր իւղով զգլուխ իմ:

Օ՛ծեա՛մ ի իւղով ըզգլուխ իմ. բաժակ քո ո՛րպէս անապանկ արբեցցոյց զին:

Սաղմոս. Գլ. 121. Ուրախ եղէ ես՝ ոյք:

Ո՛ղջո՛յն քեզ սուրբ եկեղեցի. ո՛ղջո՛յն քեզ սեղան սրբութեան ո՛ղջո՛յն ձեզ դասք քահանայութեան. ես ճանապարհորդեցի անարարն իմ:

Սաղմոս. Գլ. 86. Հիմունք նորա ՚ի լեռն:

Ո՛ղջո՛յն ձեզ մանկունք եկեղեցւոյ. ո՛ղջո՛յն ձեզ հաւատացեալ եղբարք իմ ՚ի քրիստոն. ողջո՛յն ձեզ համօրէ՛ն ժողովըդականք. ես ճանապարհորդեցի անարարս յոյսն ամենեցուն:

Սաղմոս. Գլ. 138. Տէր փորձեցեր դի:

Ա՛հա՛՛հ հրաժարիմ ՚ի քէն սուրբ եկեղեցի. ա՛հա՛՛ մեկնիմ ՚ի ձէնը սիրելի եղբարք, ՚ի կոչումն վերանորոգողին քրիստոսի անտունոյ մերոյ:

Սաղմոս. Գլ. 138. Զանգործս իմ տեսին:

Ա՛ղօ՛՛թս արարէք վասն իմ հարք իմ, եղբարք եւ որդիք. եւ օրհնեսցէ՛ զձե՛զ քրիստոս փրկիչ մեր. պահեսցէ՛ հաստատուն ՚ի հաւատս իւր մինչեւ ՚ի սահմանեալ կէտ կոչմանս այսորիկ. եւ խաղաղութիւն տեսուն եղիցի՛ ընդ ձեզ յաւիտենից յաւիտեանս ամէն:

Սաղմոս. Գլ. 123. Եթէ ոչ տէր էր:

Ո՛գնութիւն է՛ մեզ յանուանէ տեսուն. այն ո՛ր արար զերկինս եւ զերկիր:

Սաղմոս. Գլ. 145. Օրհնեա անձն իմ զտէր:

Երանի ազգի՛ որում տէր աստուած յակոբայ՝ օգնակա՛ն է նրմա:

Սաղմոս. Գլ. 132. Զի բարի կամ զի վայել:

Ա՛նդ պատրաստեաց տէր զճոհութիւն, եւ ըզկեանսն յաւիտենից:

Սաղմոս. Գլ. 133. Աստ օրհնեցէք ամենայն .

Օրհնեսցէ զձեզ տէր 'ի սիրովնէ .
այն ո՞ր բնակեալն է յերո՛ւսաղէմ :

Սաղմոս. Գլ. 118. Մերձեցաւ անձն իմ 'ի .

Մերձեցաւ անձրն իմ 'ի հո՛ղ
յորմէ՛ ստեղծա՛միջ . քանզի պա-
տուիրանա՛ւն մեղայ, եւ ճաշակեցի՛
ըզդառնո՛ւթիւն մահո՛ւ . տէր յոյս
իմ օգնեա՛ն ինձ :

Սաղմոս. Գլ. 118. Զճանապարհս մեղաց .

Զճանապարհէ՛րս քո՛ ես ոչ պա-
հեցի . քանզի ոչ ժամանեցի՛ ապաշ-
խարել, այլ հեղգանցա՛միջ . այլ առ
քեզ միայն պաղատիմ հայր երկնա-
ւոր . տէր յոյս իմ օգնեա՛ն ինձ :

Սաղմոս. Գլ. 118. Սրէնգէտ արա . Կգորգ :

Օրէ՛նըսգէտ արա՛ զիս տէր 'ի
ճանապարհի՛քում . քանզի խճող-
րեցի՛ գալ առ քեզ . դառնալ անդ-
րէն 'ի հո՛ղ յորմէ՛ ստեղծա՛միջ .
այլ առ քեզ միայն պաղատիմ հայր
երկնաւոր . տէր յոյս իմ օգնեա՛ն
ինձ :

Ահա՛մ մերձեցայ .

Հաւատ ունեցի՛լ հոգի՛ խաղա-
ղութեան, երթ առ արարիչն
հայցելո՛ւ, սնտուած իմ հանգո՛ :

Որ ետուր հոգի յիսո՛ւս, ըզսա
պահեա՛ն, զի քո խաչի՛ եւ յարո՛ւ-
թեանըդ հաւանոաց թագաւոր եր-
կնաւոր, հանգո զհոգի սորա՛ յիշե-
լո՛ւ սորա զհաւանոս :

Ի՛ քաղաք տեսաւ զօրո՛ւթեանց
եւ 'ի քաղաք թագաւորին մեծի .
նւր ժողովք սըրբոցն են 'ի խաղա-
ղութեան, գնանցես յուսո՛ւ եւ
հանգիցես ընդ հրէշտակաց դասս,
տեսանել ըզլոյսն յաւիտենից :

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հո՛ղ յոր-
մէ՛ ստեղծեր զիս, եւ հոգւոյս մեկ-

նեալ յինէ՛ն . տէր զապաւինեալս
յիշեա՛ 'ի քո՛ւմ գալըստեանն :

Ստեղծուած եմ անարատ ձեռաց
քոց մի անտես առնէր, այլ խնայ-
եա՛ յիս յահագին աւո՛ւրն . տէր
զապաւին :

Յորժամ գաս փառօք հօր դատել
ըզտիեղէրս անենայն, եւ հարկանի
փող հընչման յարութեան . տէր
զապաւին :

Ի՛ գալըստեան տեսաւ զորո՛ւնք
երկնից բանի՛ն . եւ ճառագայ-
թիւք անձառ լուսո՛ւ սուրբ խաչն
երեւի՛ :

Յերեսաց տեսաւ լերի՛նք հաւ
լի՛ն . եւ 'ի յահէ փառաց նորա՛
շարժին զօրութիւնք :

Աւետօք տեսաւ մեռեալք
յառնե՛ն . եւ սուրբք ամենայն
անձառ փառօք զարդարին :

Գայ զօրութեանց թագաւորն
'ի նորոգել զարարածս . 'ի ձայն աւ-
հեղ բարբառոյ զարթո՛ւցանէ զնրն
ջեցեալն :

Գողան երկինք եւ երկիր յահէ
փառաց քրիստոսի . հո՛ւր բորբո-
քեալ ընթանայ, բոցակիզէ զմեղա-
ւորսն :

Նորախիտոր զարդարին գաղբ
սրբոց կուսանացն . ուրախու-
թեամբ մըտանեն 'ի յառագաստ
փեսային :

Ի՛ քեզ եմք անպաւինեալ անէն
օրհնեալ սրբութիւն . լեր բարեխօս
անդադար վառն մերոյ փըրկու-
թեան :

Սարսախելի՛ որոտմամբ եւ աւ-
հագին զօրութեամբ գալոց է փըր-
կին յաշխարհս յարուցանել ըզմե-
ռեալսն :

Ահեղ եւ մեծ բարբառով հրեշ-
տակապետն գոչէ. արիք ասէ մի
նընջէք, ահա եհաս ձեր փըրկիչ:
Բոտմամբ սըրտիւք յարուցեալ, եւ
ընթանան առաջն. եւ տեսանեն
ըզփըրկիչն եկեալ փառօք 'ի յաշ-
խարհս:

Գաղտնի գործոցն ծածուկք յայտ-
նին 'ի մեծ հրապարակն. եւ գողան-
լով ընթանան 'ի յանկախճան 'ի
տանջանս:

Ի յօթեփանս հօրն իւրոյ կոչէ
ըզգանս արդարոցն, եւ յանպա-
տում 'ի բարին զոր խոտանցեալ
է նոցա:

Սիրոյ անմահ փեսային եղեր գո-
մայր մարիամ. բարեխօսեա վասըն
մեր 'ի յայնմ աւուր ահեղին:

Հարց. երբեք ձայն:

հրց
գձ

(Օ)րհնեմք ըզքեզ հայր անբա-
կիզն ստեղծիչ ամենայն եւ
ղերոց. զխոտովանողս սուրբ ան-
ուանելի քո ըզնընջեցեալսն հան-
գո՞ յարբայութեան քում. աստը-
ւա՞հ հայցըն մերոց:

Գովեմք ըզքեզ անճառ ծնունդ
հօր անբակընսակից որդի, որ մա-
հո՞ իաշի համբերեցեր վասըն
մեր. ըզնընջեցեալսն 'ի քեզ ուղիղ
հաւատով պայծառացի ընդ սուրբըս
քո. աստը:

Բարեխնամ սուրբ հոգի փառա-
կից հօր եւ որդւոյ. հայցեմք 'ի
քէն ըզնընջեցեալսն ճշմարիտ հա-
ւատով սուրբ երրորդութեանդ, 'ի
միւսանգամ նորոգմանըն դասեա 'ի
դասս ընտրելոց քոց. աստը:

Ըզտեր. Միաբանական ձայնիւ
Ժողովուրդք առանել բարձր արա-
րէք ըզնա յաւիտեան:

Որ գաղոց է փառօք հօր միածին
որդին, ձայնիւ աստուածային փա-
ղոցն առնէ՞մա՞ յարութիւն որ-
դւոց մարդկան միա:

Որ առնէ հաստուցումն ըստ իւրա-
քանչիւր գործոց դասաւորն կեն-
դանեաց եւ մեռելոց. եւ փառա-
ւորէ ըզսիրելիս իւր պայծառա-
ցեալ 'ի կամարն լուսեղէնս. քան
հանա՞մա՞ք առանել բարձր:

Սուրբ զաստուածմօրնն օրհ-
նութեամբ մեծացուցանեմք:

Աւե՞ տաւոր հրեշտակն աւետա-
րաներ ըզծընեալ փըրկիչն 'ի սրբ-
բոց կուսէն:

Ասէ՞ ուրախ լեր բերկրեալդ.
քանզի տէ՞ր տերանց է ընդ քեզ:

Հայր բարեգութ որ զընթացար
'ի յազգս որդւոց մարդկան. առա-
քեցեր զմիածինդ 'ի փըրկութիւն.
յիշեա՞ զհոգին նընջեցելոց մերոց,
եւ հանգո ընդ սուրբըս քո:

Որդիդ միածինն որ յարեարդ 'ի մե-
ռելոց. 'ի միւսանգամ գալըստեա-
նըն քո՞ յարութիւն մեզ խոստա-
ցար. յիշեա՞ զհո:

Հոգիդ ճշմարիտ մըխթարիչ սը-
գանորաց. աղաչանօք սուրբ ասա-
ուածանին եւ ամենայն քոց սրբ-
բոց. յիշեա՞ զհո:

Ի՞նչ ձայն մեծի զուարթնոյն եւ
'ի հընչումն հրաշալի փողոյն, ուր
հողացեալ մարմինըք մարդկան
նորոգին, յայնմ աւուր ահեղին
յիշեա՞ տէ՞ր եւ ըզմեր զնըն-
ջեցեալսն, եւ հանգո ընդ սուր-
բըս քո:

7

մեծ

ողբ

տէր

Յորժամ նըան տերունեան ճառած
գայթիւք փայլի, եւ թանգաւորդ
թագաւորաց փառօք տէսանի.
յայնմ աւուր ահեղին յիշեալ
տէ՛ր եւ ըզմէր ըզնըջեցեալսն,
եւ հան:

Յորժամ ատեան դատաստանին
զընի, եւ զըպրո՞ւթիւնք հրա-
շնջն բանին. յայնմ աւուր ա-
հեղին յիշեալ տէ՛ր եւ ըզմէր
ըզնըջեցեալսն:

Որ երկայնամիտք ես տէր.
քաղցր եւ անփախալ հանդ
զհոգիս քոց ծառայից. զի մի՞ դարձ-
ցի տնանկ ամսեցեալ յաւուրն
ահեղ անտենին:

Ի խորան քում սիրողաց հանգու-
ցեա ըզծառայս քո, եւ զհոգիս նո-
յա՞ գամեացես ընդ սուրբս քո. զի
մի՞ դարձցի:

Որ խոնարհեցար յերկնից բա՛նդ
անտըւած, եւ անէր մարմին 'ի
սըրբոյ կուտէն. յիշեալ զնըջե-
ցեալսն մեր յորժամ գայցես ան-
ճառ փառօք. զի գո՞ւ ես տէ՛ր
ամենայն երկրի:

Որ ունիս իշխանութիւն մահո՞ւ
եւ կենաց, եւ խաչիւք քո լու-
ծեր զերկունքս մահո՞ւ. յիշ:

Ի՛ նըստիլ քո յատենի գատաւոր
անհեղ. անշանօք սուրբ անտու-
ծանին յիշեալ զնըջեցեալսն մեր,
յորժամ գայցես անճառ փառ-
օք. քանզի քո՞ ես փա՛մա՞ւր
յաւիտեանս անէն:

Արարչագո՞րծ անտըւած, զա-
րարածքս քո մի անտէն աններ.
այլ գըթա 'ի՛ նըջեցեալսն մեր,
եւ հանգո՞ ընդ սուրբս քո 'ի՛ խո-
րան քում սի՛րողաց:

Արարչակի՛ց հօր որդի, 'ի միւսան-
գամ քո գայլտեանն անդատա-
պարտ պահեա ըզնըն:

Վե՛նդանարա՛ր սուրբ հոգի, յոր-
ժամ նորոգես զերեւո երկրի, նո-
րափետուր զարդարեալ ըզնըն:

Արարչագո՞րծ անտըւած, որ
յոչնչէ՛ գոյացուցեր զերկինս եւ
զերկիր. օրհնե՛մք ը՞զքեզ, որ հան-
գուցիչդ ես նընջեցելոյ հա՛յր ա-
մենակալ:

Բանդ անտուած եւ համագոյ փա-
ռոյց հօր պատկեր. գո՞լե՛մք ը՞զ-
քեզ, որ յարութիւնդ ես նընջե-
ցելոյ որդի՛դ միանձին:

Աղբիւր անըսպառ յորմէ բաշխի
տիեզերակա՞ն շընորհ. բարեբա-
նե՛մք ը՞զքեզ, որ նորոգողդ ես
նընջեցելոյ հոգի՛դ ճըմարտ:

Յանձնոր քո գայլտեանն յոր-
ժամ գամ տէր 'ի՛ յերկնից ան-
տուածային քո զօրութեամբդ. եւ
նըան սուրբ խաչին պայծառանայ
'ի մէջ երկրի:

Նորոգին տարերք երկրի՛ 'ի ձայնէ՛
հընչման փողոյն, որ գոչէ զկեն-
դանութիւն. անէ արիք եկըն
տէ՛ր կենդանեաց եւ մեռելոց:

Շնորհեալ մեզ տէր սըրմութիւն
'ի ծագել սրբոյ խաչին որով եւ
դեւ մեզ փրկութիւն. զի նովաւ
եղո՞ւք ընդ առաջ անտուածոր-
դոցդ որ 'ի՛ յերկնից:

Քրիստոս անտըւած յիշեա՛ր
զնընջեցեալսն 'ի սուրբ անունդ քո:
Ըզգինս արեան քո տէր յիշեա՛ր
եւ հանդ ընդ սուրբս քո:

Եւ 'ի միւսանգամ քո գայլու-
տեանն ըզնընջեցեալսն մեր յի-
շեա՛ր եւ հան:

տէր

տէր

Եւ
պ
Բ
Դ
Ե

Ա՛րեգա՛կն արդարսեւթեա՛ն
քրիստոս եւ անպա՛ւէն յուսանցե՛լ
լոցս, որ եւ ըզմեզո՛ք մեռեալ մար-
մի՛նըն կենդանացո՛ցեր փրկի՛նչ.
ը՛նկալ ըզմեր նընջեցեա՛լսն, եւ
Հանգս ընդ սո՛ւրբըս քո՛:

Ա՛ռ քեզ կարդա՛մք անձամբբբբեւ
կեղտիք եւ արտասուանից հա՛ւա-
չա՛նօք. որ ՚ի գերեզմանըն զազա-
րո՛ւ արտասուեցեր փրկի՛նչ. ը՛ն-
կալ ըզմեր նընջեցեա՛լսն, եւ հան-
գս ընդ սո՛ւրբըս քո՛:

Ի՛քէն հայցե՛մք բըղխումն ողոր-
մութեան եւ պարգեւիչ կենդա-
նո՛ւթեան. որ տւալանի՛ն ըզ-
գրախտըն ժառանգեցո՛ւցեր փրկ-
կի՛նչ. ը՛նկալ ըզմեր նընջեցեա՛լսն, եւ
Հանգս ընդ սո՛ւրբըս քո՛:

Հարց. Վառ. ձայն

հրց
գ.4

Ի՛նչո՞ւ անտուած որ ՚ի ծոց հօր,
փա՛սըն մերո՞յ փրկութեան ՚ի
յերկնից խոնարհեցա՛ր, զի՛ զմեզ
նորոգեցես ՚ի կեանս. անտուած
հարցը՛ն մերո՞ց:

Ո՛ր հանգերձեալ ես գալ փառօ՛ք
հօր զարթուցանե՛լ ըզնընջեցեա՛լսն
՚ի սուրբ անուերդ քո, նորոգեա՛մ
եւ ըզմեր նընջեցեա՛լսն. անտուած
հարցը՛ն մե՛:

Ա՛նմահո՛ւթեանց տըւո՞ղ քրիստոս
եւ պարգեւիչ կենդանութեան,
՚ի միւսանգամ գա՛լըստեանն եւ
յաշխարհական անունի՛ն թո՞ղու-
թիւն շնորհեա՛մ մեր նընջեցեա՛լսն.
անտուած հարց:

հ

Ը՛զտե՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր արա-
բէք ըլնա՛մ յաւիտեանս:

Ո՛ր նըստի՛ ընդ անձե՛ հօր ծընողի
իւրոյ, եւ մարդասիրանգէս խը՛նամե-
զարարածըս. բարձր ան:

Ո՛ր ըզհոգացեալ բնութիւն մարդ-
կան նորոգե՛ իւր անտուածու-
թեամբն, եւ կենագործէ ՚ի կեանս
անմահ. բարձր ան:

Լեւոնը՛ն վիմաճի՛ն անգլիւր յոր-
դառանտ. բարունակ ծաղկեա՛լ անգլի
փայելո՛ւ սրովե՛ հողեղէ՛ն. բարձու-
ւոյ բանի՛ն տո՛ւն անծրկե՛նութեան
տաղանար հողւոյն. ան ծընեա՛լն ՚ի
քէն միշտ բարեխօսեա՛մ անգա՛ր
հայցմամբ. շնորհէ՛ զվանութիւն
մեր նընջեցեա՛լսն:

Փափկութեան գրախտի՛ն բացող
բանալի. քրիստոսի՛ բարձող նըմա՛-
նող երկնից. սամի՛ր օսկեղէ՛ն լի
մանանայիւ. գա՛ւանդան ծաղկեա՛լ
յարմատոյն յեստեայ տաճար լու-
սոյ մայր. ան ծըն:

Յօղ քաղցրաճաւա՛լ ցանկալի
զուարթնոցն. նիւթեղէ՛ն սրովե՛
գեղ մարգարտափայլ հիմն եկեղե-
ցւոյ. մաքուր անգլանի՛ անգլ հովա-
նաւոր սուրբ կոյս մարխամ. ան
ծընեա՛լն ՚ի քէն:

Յանրակրքեանկան ծոցոյ հօր խա-
նարհեալ բանըդ մարմնացա՛ր ՚ի կո՛ւ-
սէ՛ն փա՛սըն փրկութեան մերո՞յ,
անգա՛ւմբ ըզքեզ. զնընջեցեա՛լսն
մեր ՚ի քեզ ուղիղ հաւատով յի՛-
շեա՛ տե՛րս յորժամ գա՛ս թանգա-
ւորութեամբբք քո՛:

Անոխակալ քանլորութեամբ որդի՛
անտուածոյ, հաճեցար բա՛ւնալ ըզ-
մեզս աշխարհի՛ քո խաճելութեամբն.
անգա՛ւմբ ըզ:

Կամաւորանկան մահուամբ քո լու-
ծե՛ր զերկունրս մահո՛ւ, եւ ար-

մեծ

ողբ

ժանի արարներ թողնուած յան-
ցանաց քաւիչ քո արեամբ. աղա՛:

Ո՛ր փոխանակ մեղանորաց ըզմե-
ռանիլ յանձն առեր. իջանելով ի
դըժոխըս փրկեցեր ի մեղսատէր
բանտէն ըզգերեալսն. աղա՛:

Բարեբանեմք զանչափ քո զմար-
դասիրութիւնդ, որ երեքօրեայ յա-
լուցեալ զկենդանութիւն պարգե-
ւեցեր աշխարհի. աղա՛:

Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւո-
րեա, որ փառօք հօր հանդերձեալ
էս գալ ի դատել զերկիր. արժա՛ն
նաւորեա՛ եւ ըզմեր ըզնընջեցեալսն
անձառ խոստմանց քոց ընդ սուր-
բըս քո՛:

Հօր եւ հոգւոյ համագոյակից, ի
տիեզերական ահեղ ատենին ար-
ժանաւորեա՛ եւ:

Երկնի եւ երկրի արդար դատա-
ւոր, յորժամ հատուցանես ըստ
դորձոց իւրաքանչիւրոց, արժա՛ն
նաւորեա՛ եւ:

Ո՛ր արարիչդ ես հրեղինաց եւ
հողեղինաց. եւ մըշտընջենաւոր
փառաբանիս ի բանաւոր պաշտօ-
նէիցս. ի քէն հայցեմք մըք թո-
ղութիւն շնորհեա՛ նընջեցելոց
մերոց:

Ո՛ր ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ
մարդկան բընակեցար. եւ զանաւ-
հուութիւն պարգեւեցեր մեզ մա՛ն
հացելոցս. ի քէն հայ:

Յորժամ նըստիս յաթող փառաց
դատողական իշխանութեամբ, եւ
փառաւորես առ ի քէն փառօք
ըզգինս արեան քո տէր. ի քէն
հայ:

Ո՛ր անբաւ քո մանրա՛սիրու-
թեամբըդ գըլթացար յազգըս մարդ-

կան, ծընա՛ր ի կուսէն. ըզծը-
նեա՛լս սուրբ աւագանան ըզնը-
ջեցեալսն մեր ընդ սուրբըս քո՛
հանգո՛ թագաւոր յաւիտենից:

Ո՛ր ի վերայ խաչին զե՛նա՛ր որ-
պէս գանն, եւ զմարմին եւ զա-
րիւնդդ քո բաշխեցեր ի փրկու-
թիւն աշխարհի. զհաղորդեա՛լս
մարմնոյ քո եւ արեան, ըզնընջե-
ցեալսն մեր ընդ սուրբըս քո՛
հանգո՛ թա՛:

Ո՛ր ըստ նըմանութեան մահու քո
տընկանկից արարեր, եւ երկնից
արքայութեանդ ժառանգորդ լի-
նե՛լ խոստացար. զհաւատա-
ցեա՛լս գալըստեան քո տէր
ըզնընջեցեալսն մեր ընդ սուր-
բըս քո՛ հանգո՛ թագաւոր յա-
ւիտենից:

Փառք քեզ անտրւած փառա-
ւորեալ յաւիտեան. որ կենարարդ
ես մարմնոց եւ գոյացուցիչ հու-
գւոց մեր նընջեցելոցն:

Ո՛ր բարձրացար ի խաչին փան ա-
դամայ նորոգման, եւ իջանելով
քո ի դըժոխս աւար առեր ըզգե-
րեալսն:

Ըզգինս արեան քո յիշեա կենա՛ն
գործող աշխարհի. եւ հանգըս-
տեան արժանաւորեա՛լ յերուսա-
ղէմըն վերին:

Ընդ զըւարթուես երկնից օր-
հնեցէք ըզնըստեան ի յաթող փա-
ռաց. զի հանգուցէ՛ ըզնընջեալ
ծառայս իւր յաւիտենից ի միւս-
անգամ փառաց իւրոյ գալըս-
տեանն:

Ընդ սերովբէիցըն սըրբասաց ձայ-
նիւ գովեցէք զորդին միածին.
զի հան:

Ընդ քերթութիցն փառաբանու-
թեանց բարեբանեցէք զհոգին
ճշմարիտ. զի հան:

Հարց. Զորոգ ձայն:

Հրց
Դձ

Ար փառօք հօր հանդերձեալ էս
զալ ի գատեղ զերկիր արեգանն
արդարութեան. զի զհոգեղէն ըզ-
բնութիւնըս մեր վերառեալ նա-
րոգեացես ի կեանս, ընդ աջմէ
քո տէր աստուծ հա՛րցն ը մերոց:

Ար աստուածային բարութեամբ
դատես ըզհնապեալն մեզօք լու-
սանալ տիեզերաց. լուսանորեա
եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն անձա-
ռելի աստուածային լուսովդ. ընդ
աջմէ քո տէր աս:

Ար նրստիս ի վերայ բազմաչեաց
քերթութից թագաւոր խաղաղու-
թեան. հանգս եւ ըզմեր ըզննջե-
ցեալսն ի վերինդ քո երեսան-
ղէմ. ընդ աջմէ քո տէր աս:

Դ

Ըզտէր օրհնես^{հոգեք} եւ
բարձր արարեալք ըզնա յաւիտեան:

Ար յահակերպ հայրենի^{հոգեք}
կսռս ընդ հօր փառակից կենդա-
նին յաւիտեանից, եւ իշխանու-
թեամբ դատէ զամենայն արարածս.
օրհնես^{հոգեք}:

Միաբան հայցեմք ի քէն սուրբ
հոգիդ կենդանարար. աղանձօք
սուրբ աստուածածնին արա՛ւ ար-
ժանի եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն
միտանել ի յերկնային քո սուրբ
առնգանտ. եւ ընդ վերին զօրսն օր-
հնեմ^{հոգեք} սուրբ զերրորդութիւնդ:

Մեծ

Բազմերամբ վեհապառնիցն հոյ-
բն յոգնախոհմբս ե՛զանա՛կելն:

Երգս առեալ մատուցանեն զերա-
ժշտականաց զերանաւէ՛տ հո-
գեղէ՛ն հրնչմունս, քե՛հ²³ զ է՛մ
մանուէլ որ ծընար տըղայաբար
եւ վերածեր զազգըս մարդկա՛ն
հօ՛ր յորդէ՛զրութիւն. աղանձօք
հայցեմք ի քէն ըզննջեցեալսն
մե՛ր ընդ սուրբն քո՛ հանգս:

Գեղգեղեալ զովն ըզքեզ զերա-
պայծա՛ն գո՛ւնդք հոգե՛ղինացն,
հեղաբար թեւապարեալ պարոնա-
կեալ ծածկէն ըզդէ՛մս յահէ-
փա՛ռաց քոց. քե՛հ²:

Ջննն եւ մեք երգեմքք քեզ լա-
ւոնական ձայնի՛ն զե՛րգըս հո-
գեւորս. առ բերելով քեզ պատան-
րագ ոսկի կրնդո՛հ զը՛մուռս
ե՛ւ զհալուէս. քե՛հ²:

Ա՛հագին է՛ օրն դատաստան-
նին, եւ դողումս առաջի բեմին.
սարսափին հրեշտակք սանանի եր-
կիր. ըզննջեցեալսն մեր մի ան-
տես սուներ յահագին անուրն
դատաստանին բարեխօսութեա՛մբ
սուրբ աստուածածնին:

Բանին դրուէր երկնից բարբառին
հրեշտակք. բանին գերեզմանք բո-
բքի գեհեան. ըզննն:

Գալարին երկինք որպէս մանա-
ղաթ. գերանգոյն գո՛ւէ՛ փող գար-
լիէլեան. գերապանծ լուսով զար-
դարին արդարքն. ըզննն:

Յորժամ հարկանի փող գալըս
տեսն քո տէր, յայնժամ զարհու-
եալ գողան սրարածք ի յահէ՛
քոմմէ. աղանձօք ըզքեզ փրկիչ,
հանգս եւ ըզմեր ըզննջեցեալսն
ընդ սուրբն քո. որ միայնդ ես
բազումողորմ:

Յահաբեկ լուսոյ ծագման քո տէր

Մեծ

որդ

ցընծան դասք առաքինեացն 'ի վե-
րայ լուսեղէն ամպոյն. անա:

Անոխակալ բազմագում զորմած
տէր. մի անտէս աններ ըզմեղու-
ցեալքն յաճաքին անուրն. որ
միա՛յնդ եւ բազումնդորմ:

Զաճազին համբաւ գալըստեան
քո տէր ըզմըտաւ անձեմք, զար-
հուրիմք 'ի յերկիւղէ 'ի սպառնաւ
լեաց գեհեհնոյն. անաճեմք ըզքեզ
փրկիչ, հանգո՛ եւ ըզմէր ըզնրն-
ջեցեալսն ընդ սուրբիս քո, որ մի-
անձիդ եւ բազումնդորմ:

Յորժամ գաբրիէլ հարկանէ ըզ-
տիեզերայլուր ըզբարբաւ փողոյն,
եւ նորոգի՛ն հոգիք, նըկատեն
զիւրաքանչիւր տեղին. անա:

Ատեաննրն գընի եւ գլխուր-
նըք հրաշխցն բանին. եւ դատաւ-
ւորն անհեղ յակնարկէն իւր յա-
րարածս հատուցանէ՛ վարձս ըստ
գործոց իւրաքանչիւրոյն. անա:

Քանիդ զքեզ օրհնեն իշխա-
նութիւնք երկնից, թագաւոր փա-
ռաց ամենակալ ամենակարող. թող
ըզմեղս մէր նընջեցն լոյն, եւ
հանգո՛ 'ի խորանի քում 'ի յար-
քայական 'ի հանգըստեան:

Ար՛ի նախնումն ըզմարգարէն մով-
սէս լուսաւորեցէր աստուածային
փառօք տեպեամբ աստուածու-
թեանըդ քո. լուսաւորեա եւ ըզ-
մէր ըզնրնջեցեալսն, եւ հանգո՛
'ի խորա:

Բարեխօսութեամբ սուրբ աս-
տուածածնի՛ ծընողի եւ մօր քո
յիշեա՛ զգինս արեան քո տէր,
եւ դասաւորես յերանաւետ յան-
թառամ եւ յանտրտում 'ի
կեանսդ 'ի յար:

Փառք քեզ հայր, որ կենարարդ
եւ մարմնոց եւ գոյացողիչ հո-
գւոց. ընկա՛լ զօրհնաբանող հո-
գիս յանմահական քո հանգիստ:

Մարգասիրի հօր որդի, որ պատ-
կերակից եղեր հողեղնացս եւ
խաչեցար. ընկա՛լ:

Ամենազօր սուրբ հոգի, որ ան-
դորրիչ եւ նեղելոյց եւ մրտիթաւ
րիչ հոգւոց. ընկա՛լ:

Ի հանգիստ քո տէր, ուր ամե-
նայն սուրբք քո հանգչին. հան-
գո զհոգիս ծառայի՛ց քոց ընդ սուր-
բս քո հանգո՛ մարգամմէր:

Դու անտըսած որ իջէր 'ի գը-
ծոխս, զերկունքս մահո՛ւ լուծէր,
ըզկապեալսն արձակեցէր. եւ զհո-
գիս ծառայի՛ց քոց ընդ:

Ընդ հոգւոյն արգա՛րոց կատարե-
լոց եւ զհոգիս ծառայի՛ց քոց
ընդ սուրբս քո հանգո՛ մար-
գամմէր:

ժամանակ դարձի իմոյ եհան
'ի յերկիր. արդ տէր ընկալ ըզծա-
ռայս քո, եւ հոգի՛ քո բարի ա-
ռաջնորդեսցէ՛ ինձ 'ի յերկիր ու-
ղեղ:

Խոստովանող հոգիս, որ ելից զու-
նայնութեան ընթացս աշխարհի.
արդ տէր ընկալ ըզ:

Ի վերջնումն աւուր մեծի, յոր-
ժամ անուէս զայլեթու-
թիւն քոյոց սիրողաց. յայնժամ ինայեա՛ 'ի ծա-
ռայս քո, եւ:

Գլխաւ տէր 'ի հոգիս մէր նըն-
ջեցելոյն եւ յիշեա՛ ողորմու-
թեամբ. քանզի գինք սուրբ արեան
քո եւն. 'ի յորժամ հրաշալի ձայնիւ
փողոյն յառնեն մեռեալքն եւ կա՛ն
անաջի՛ անհաւոր քո բե՛մին:

Զընկրկմեալքս յանգին մեղայ
ծովուն անդեցո՛ր զհեհնոյն լեզան
լանողն սուրբ երրորդութեանդ .
ի՛ յոր :

Զլուսանորեալքս ծընընդեամբ
սուրբ աւանդանին մի՞նք բնական
թեամբ խրատեր, եւ մի՛ սրբամը-
տութեամբքդ քո՞ յանգինմաներ .
ի՛ յոր :

տէր

Բարձրեալ թագաւոր յաւիտե-
նից հա՛յր անըսկիզբն, որ զմիա-
նից առաքեցեր ի փրկութիւն
անգլի մարդկան . աղաչեմք ըզբեզ
յիշեալ զհոգիս նընջեցե՛լոց մե՛րոց,
եւ հանգո՛ւ ի քու յարքայութեանդ :

Բանդ աստուած երեւեալ մարմ-
նով յերկրի քանանայտաբե՛ր տ ճըշ-
մանիտ, որ ի վերայ խաչին պատա-
լապեալ բարձող մեղաց գառն ան-
նարատ . աղա :

Ե՛րանակա՛ն շնորհաց բաշխող
սուրբ հոգի՛նք ճըշմարիտ . որ վե-
րնտին ծնընդեսմբ աւանդանին կու-
չեցեր յորդեգրութիւն ըզտիե՛զե-
րն . գըթութեամբքդ քո՞ նորո-
գեալ զհոգիս նընջեցե՛լոց մե՛րոց,
եւ հա՛ն :

տէր

Հայր անըսկիզբն արարիչ յաւի-
տենից, առ քեզ կարգամբ եւ պա-
ղատմբ . հանգո՛ւ զնընջեցեալն
մեր ի՛ սուրբ անունըդ քո՛ :

Ո՛րդիդ միածին եակից հօր եւ
հոգւոյ . ի միասնգամ քո գալուս-
տեանն հանգո՛ւ :

Հոգիդ ճըշմարիտ փառակից հօր
եւ որդւոյ . աղաչանօք աստուա-
ծածնին հանգո՛ւ :

տէր

Որ հայրական իշխանութեամբ
եւ փառօք գալոց ես տէր, նըստե-
լոց ես գաւառոր հանդերձ քո՛

առաքելովք . եւ անենս ըզհատու-
ցումն քո՛ արա՛րածոց :

Որ լուսափայլ ճառագայթիւք նը-
շանալ սրբոյ խաչին, յանաւոր
բեմի՛ն բազմիս, եւ ընտրե՛նս զօ-
գիս յայծեանց, եւ անենս :

Արդ աղաչեմք ըզբեզ քրիստոս
որդի անտուծոյ, հանգո՛ւ զմեր նը՛ն-
ջեցեալն ի՛ վերի՛նդ երոստողմ .
զեւ մի՛ դարձցի տընանկ ամաչե-
ցեալ ի՛ յաւո՛ւրն անհեղա՛տեմին :

Ժողովեալքս ի տաճար փառաց
սրբութեանդ խոնարհեալ ան-
ձամբք պաղատմբ, դատաւո՛ր
կենդանեաց եւ մեռելոց քրիստոս
որդի անտուծոյ . յայնմ առե՛ր յա-
հեղին լուսաղարդեալ պայծառ-
ցո՛ զհոգիս մեր նընջեցե՛լոցն ի՛ վե-
րինն երուսաղէմ ի՛ յա՛ն ջակող-
մեան դասուն :

տէր

Մեծ եւ անհեղ է օր գալնտեան
քո՛ տէր . յորժամ շարժի՛ն զօրու-
թիւնք երկնից, արեգակնակերպ
ճառագայթիւք փայլես ի՛ յարե-
ւելոց . յայնմ առե՛ր յա՛ն :

Յորժամ հարկանի փող գալուս-
տեան քո՛ տէր, ի՛ յայնմ ժամ եւ
երկրլստ գըղըրդեալ վերաբերե՛
լզնընջեցեալն որ յաղանմայ . յայնմ
առե՛ր յա՛ն :

Մերձեցայ ես ի դուռն գե-
րեղմանին, եւ եհատ ինձ ժա՛մա-
նակ մըտանե՛լ ի յարգանդ եր-
կրի, յորմէ՛ ստեղծեալ եմք ամենե-
քեան, բըժիշկ իմաստուն եւ ճար-
տարապետ . բըժբշկեալ զհոգւոյ իմ
զհիւանդութիւն . արարող եւ յո՛յս
փրկութեան մերոյ :

Ե՛ղիցի՛ ձեռն քո պահանգան ան-
ձին իմոյ, եւ աջ քո՛ բարի անաջ-

տէր

նորդեսցէ՛ ի՛նձ ՚ի յարդարութիւնս .
բըժիշկ իմաստուն ե՛ւ :

Բըլխեսցես առ իս ըզգո՛ւթ մար-
դասիրութեանդ . եւ յաղբերէ՛դ
կենաց լըւացես զմեղս անձին ի-
մոյ . բըժիշկ իմաստուն ե՛ւ :

Կեցցէ՛ անձն իմ օրհնեսցէ՛ ըզքեզ
զամենայն աւուրբս կենաց իմոյ .
եւ առ քեզ ապա՛ւինիմ հոյ՛լի՛ւ
բանաւոր հօտի , դարձո՛ զմոլորեալս
՚ի հօտ քո՛ քրիստոս . բըժիշկ իմաս :

Ա՛նըսկիզբն աստուած սկիզբն
արարչութեան , ՚ի հոգոյ՝ ստեղծեր
ըզմարդն առաջին . գործել եւ պա՛-
հել յանպատում ՚ի կեանս . իսկ ՚ի
ստոնգանել հրամանի՛ քո տէր ,
ըզվըճիւ մահո՛ւ ՚ի վերայ եղեալ ,
հող էիր անդրէն եւ ՚ի հող դարձ-
ցիս . եւ այժմ անլուծմբ զստեղծողդ
ամենից , ընկալ եւ հանդո՛ զհրա՛-
ժարեալ հոգիս , յեօթնաստեղեան
լուսեղէն խորանս . ո՛ւր ժողովքն եւ
սըրբոյն ՚ի խաղաղութեան , հոգւով
հեղո՛ւթեամբ յերկնից բարո՛ւ-
թիւնն :

Ոսկի՛ եղեալս անախտանացոյ՛ .
գեղեցկայմարմար շնուածոյս քակ-
տո՛ւմն . իմաստունըս յիմարեցայ , ՚ի
յալեաց մեղաց յոր ընկըմեցայ .
եւ այժմ անլա :

Կոչողն եհաս վերին կոչողին . կոչ-
նաւորն անհեղ կոչողն սհաւոր .
դատաւորն անաչառ դատաստանն
արդար . հրեշտակք անողորմ դա-
տին զմեղաւորս . եւ այժմ անլա :

Մեծ եւ անհեղ է՛ օրըն՝ դատաւ-
տանին . եւ դողո՛ւմն առաջի՛ բե-
մին . ՚ի լըսել ըզձոյն փողոյն եւ
ըզհընչո՛ւմն ա՛հազի՛ն հրոյն :
Սարսափամբ սասանի՛ երկիր եւ

դողա՛ն արարածք . եւ գաբրիէ՛լ հըն-
չեցո՛ւցանէ՛ ըզտիեզերալուր ըզբար-
բառ փողոյն . եւ հոգի՛քն ըզգենո՛հւն
զանա՛պակա՛ն մարմինս :

Խաչն փայլի յարեւելից եօթըն-
պատիկ պայծառ քան զարեգակն ,
պայծառանան ան՚րդարքն . եւ մե-
ղաւորքն ծածկին յանըստուեր
լուսոյն . եւ ճառագայթ սուրբ խա-
չին առաջի՛ քո զայ մարբէ՛ տեղի՛
քեզ իջե՛վանի . ՚ի յայնմ աւուր
անհեղին ողորմեա՛ հոգւո՛ց մե՛ր
նընջե՛ցելոյն :

Հարց . Վերջ ձայն :

Յաւիտենից աստուած եւ աւ-
րարիչ ամենայնի , որ մահկա-
նացուացս կեանքդ ե՛ս եւ ան-
մահութիւն . ըզքեզ բարբառնեմք
աստուած հալոցն մերոյ :

Որ սպասաւորեալդ ես ՚ի սերով-
բէից , զգեցար զծառայի կերպա-
րանս . եւ խոստացար հաւատա-
ցելոց նընջեցելոց յանուն քո՛
ըզկեանս . ըզքեզ բա՛ :

Արդ խընդրեմք ՚ի քէն քրիստոս
արարչակից հօր եւ սուրբ հո-
գւոյն , որ դատաւորդ ես կեն-
դանեաց եւ մեռելոց . զհոգիս նըն-
ջեցելոց դասեալնդ սուրբքս քո՛ .
ըզքեզ բա՛ :

Ըզտեր օրհնեցէք . Ա՛ռաւեմա՛ւ
բարձր արարէք ընիմ յաւիտեան :

Որ գալոցն է ընդ սմպս երկնից ՚ի
նորոգել զերեսս երկրի . եւ զար-
թուցանէ՛ ըզնընջեցեալըն հան-
դերձ ամենայն սըրբովք . առա՛ :

Միաբան աղանջեսցուք ըլծագա-
ւորն մեր քրիստոս , զի արժանի

հրց
դկ

դ

ափրասցե ըզնընջեցեալսն մեր մը տանէլ 'ի յառագաստ ընդ իմաստուն կուսանսն. առա՛:

Աստուածածին մայր եւ կոյս ծագող արեգականն արդարութեան, որ լուսաւորեացն ըզմեզ, հոգեւոր երգող զքեզ բարեբանեմք, եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զօրդին:

Եւ լոյծ զօրէնրս բնութեան մարդկան հրաշափառ քո ծնունդ, եւ զէութիւն բնութեանն ամբողջ պահեալ, եւ կուսութեանըդ քո ոչ խախտեցան կրնիք. հոգեւոր եր:

Զքեզ մորենի անկեզ, լեւորն վիւ մածին դուռն փակեալ եւ անբիւր կրնքեալ. նախատեսացն գուշակեալ մայր եւ կոյս. հոգեւոր երգող զքեզ բարեբանեմք, եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զօրդին:

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից բրիստոս անտըւած. ընկալ ըզմառայս քո 'ի բարի, եւ շնորհեա 'ի յաջակողմեան քոմ գասիլ:

Որ ունիս իշխանութիւն մահող եւ կենաց, հանգո զհոգիս քոց ծառայից, եւ շնորհեա 'ի:

Յորժամ կարգի աթոռ տէրութեանըդ քո, եւ հաստատի ատեան գատաստանին. յայնժամ ինայեա 'ի ծառայս քո, եւ շնորհեա 'ի յաջակողմեան քոմ գասիլ:

Ողորմութեանց տըռող բրիստոս 'ի միւսանգամ քո գալըս տեանն շնորհեա եւ մեր նընջեցեալսն կալ 'ի յաջմէ քոմմէ. որ ողորմածդ ես յամենայնի:

Յորժամ զանմահութիւն կենաց շնորհեա, եւ 'ի կեանքս հրաւիրես. ընդ կամարարս անուանըդ

քո ըզնընջեցեալսն մեր գասաւորեա. որ ողոր:

Ընդ սո՛ւրբս քո գասեալ եւ ընդ արդարսն պըսակեա 'ի տեղի անկեղց հրեշտակաց ըզնընջեցեալսն մեր կարգաւորեա. որ ողոր:

Հայր անբախտից բարեխնամ մարդասէր. որ ստեղծիչդ ես հոգւոց եւ մարմնոց. յիշեա զնընջեցեալսն մեր եւ հանգո ընդ սո՛ւրբս քո:

Որդիդ միածին որ զըթածդ ես առ ամենեւեան. եւ խաչիւ եւ արեամբ գնեցեր ըզքո ժողովուրդս. յիշեա զգինս արեան քո տէր, եւ հան:

Հոգիդ ճշմարիտ որ անբախտեալ, եւ լըցուցիչ ամենայն բարութեանց. յիշեա զնըն:

Սընդրեմք 'ի քէն թագաւոր փառաց փառաւորեալդ 'ի զուարթնոց. ըզնընջեցեալսն մեր ընկալ մարդասէր տէր, եւ հանգո ընդ սո՛ւրբս քո:

Յորժամ գաս փառօք հօր գատել զերկիր արդարութեան արեգակն. ըզնընջեցեալսն մեր ըն:

Ի նըստիլ քո յատենի գատաւոր անէզ բրիստոս փըրկիչ մեր եւ յոյս. ըզնընջեցեալսն մեր ըն:

Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ 'ի հրեղէն կառս. յիշեա՞ զհոգիս նընջեցեալսն մերոց, եւ հանգո ընդ սո՛ւրբս քո:

Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեւեա՞ն եւ ներող յանցանաց մերոց. յիշեա՞ զհո:

Որ միւսանգամ գալոց ես հայրենի փառօք նորոգել զնախաստեղծին ծնունդ. յիշեա՞ զհո:

տէր

Թանգաւոր փառանց քրիստոս ան մահութեանց բաշխող. 'ի փառաւորեալ զանթատեանն քո անթաւ նաւորեալ ըզննջեցեալսն մեր դաւսանից լինել սրբոց քոց մարդան սիրամակնայէս. որ ես միշտ 'ի յաւթնութիւն փառանց:

Զորս հաւանարեցեր ընդ սո՛ւրբքս քո, հաղորդիլ մարմնոյ եւ անթան քո տէր. այսօր ընկալեալ հանգո զհոգիս նոցա, կենդանութեամբ 'ի կեանսն յաւիտենից մարդասի:

Յորժամ անունս զհաստուցումն տէր, եւ սո՛ւրբք քո պարծեցին 'ի քեզ. յայնժամ խնայեալ 'ի դաւանողս քո, դաստուծութեամբ յաջաւ կողմեան դասուն մար:

Թանգաւոր փառանց քրիստոս յոյս անդի մարդկան, անհասանելի քո զօրութեամբ իջեր 'ի յերկինց կենդանութեամբ զանարատ ձեռանց քոց ստեղծուածս զսպանկեալսն 'ի քեզ զհոգիս նընջեցելոց մեր ընկալ յանտրոտում 'ի կեանսդ. որ օրհնես երդով 'ի հրեղէն զըւարթնացն:

Ի յերեւել հրաշիցն արփահարսչ փայլմամբ 'ի քառակերպեան նըշանի քո տէր, եւ զօրք երկնից 'ի յերկիր ծաւալին. զասպա:

Ի հանրանել փողոյ հրեշտակապետին մեծի, 'ի բանալ գերեզմանացն զարթոյցեն մեռեալքն. անանպակսն մարմնով զարդարին ընդ անաջ քո տէր. զասպա:

Ո՛ր 'ի հօրէ առնեցար մարդան տէր կարող փրկիչ. եւ ըզմեղուցեալ ըզմարդն բժշկեցեր. ողորմեա տէր հրաժարելոյս. զոր հրաւիրեալ ան քեզ կոչեցեր:

Ո՛ր 'ի խաչն բեւեռեցար մար

դասեր կարող փրկիչ. եւ ըզջող անապական արեանրդ յօղեցեր տիեզերաց. ողոր:

Ո՛ր ըզդժո՞խս աւերեցեր եւ ըզգերեալսն փրկեցեր, եւ զարգելեալսն վերածեր 'ի յոյս կենանցն յաւիտենից. ողոր:

Ես անայցի տէր ողորմեա հոգւոյ իմոյ բազմամեղի, որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս եւ յանմարմնոց փառաբանիս. յիս մարդասիրեալ բանգումով փրկիչ, եւ փաւրանեցո՞ զքաւս անձին իմոյ:

Պանսեցայ յազգաստոհմէ լըքեալ թողի գկեանս աշխարհի. եւ մարմին ունայնութեան դարձաւ 'ի հոգ ուստի ստեղծաւ. յիս մարդասիրեալ բանգմա:

Յաւուր յայնմիկ մաննեցայ 'ի ձեռս ահեղ հրապարակին. եւ ան քեզ սպանկիմ ստեղծող բնակց տէր բոլորից. յիս մար:

Հայեցայ 'ի բարձունս ան քեզ կարող յամենայնի. ընկալ զնս յարկս արդարոց ամրածածուկ աւշովդ քո. յիս մար:

Ահա 'ի խաղաղութիւն դարձայ 'ի հոգ յորմէ ստեղծայ. նորոգող ճարտարապետ պարգեւատո՞ ողորմութեան. յիս մար:

Այլ կենդանիքս օրհնեմք ըզքեզ քրիստոս թագաւոր յաւիտենից, որ փառօք փառաւորիս 'ի յերկնայնոց եւ յերկրայնոցս. յիս մար:

Փառաբանութիւն առաքեմք քեզ հայր երկնաւոր. յիշեալ զնընջեցեալսն մեր, եւ հանգո՞ ընդ սո՛ւրբքս քո:

Ո՛ր եակիցդ ես հօր եւ հոգւոյ ո՛ր գիւգ միածին. յիշ:

✠

✠

✠

ՃԼ
ԴԸ

հշ
ուր

Ո՞ր փառակիցդ ես հօր եւ որդւոյ
հոգի՞դ ճըշմարիտ . յիշ :

Ո՞ր անրակիցն յեռութեան եւ
կիր յաշխարհ , մարմնացար ՚ի կու
սէ՛ն յաղազս մե՛րոյ պարտեաց .
հանդ^{առ} զնընջեալսն մեր :

Ո՞ր ՚ի հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցար
մեզ եւ կեանք , միածին որդի՛
հօր համագոյակից . հան :

Ո՞ր ՚ի վերդ ես քան ըզմիտս եւ
զխորհո՛ւրդս . եւ խաչի՛ համբե
րեալ փրկեցեր ըլտիեզերս . հան :

Շարաքապահոց յոս սօն ոչ սօնի՝
յաւուռ ուրբաթու՝ զձառն զայս ասա՛ :

հշ

Ո՞ր յանէ՛ց ստեղծող գ^{առ} յից
արարչակից հօր բանդ աստիւն .
Թողն^{առ} թիւն շնորհեա՛ նընջեցե
լոց քոյ ծանայից , յորժամ գ^{առ}ս
գ^{առ}տե՛լ զսր անարատ ձեռ^{առ}օք
ստեղծեր :

Ո՞ր ՚ի հօրէ առաքե^{առ}ցար եւ
մարմնացար ՚ի սուրբ կուսէ՛ն . Թո՛ւ
ղն^{առ} թիւն շնոր :

Ո՞ր ՚ի խաչին անշնչա^{առ}ցար ,
զմահո՛ւ լուծեր զնշխանութիւն .
Թողն^{առ} թիւն շնոր :

Ո՞ր պնտակիչդ ես քոյ սը^{առ}լբոց ,
եւ անկախձան բարեաց բաշխող .
Թողն^{առ} թիւն շնոր :

Տեառն Ներսիսի ասացեալ վասն ննջեցեոց :

բհ
դհ

Լստուած անեղ անժամանակ
հայր անրակիցն եւ անբանակ ,
որդւոյ պատճառ ծնընդեամբ ան
ճառ հոգւոյն բնութեամբ անբնա
բար . անչեմբ ըզբեզ գըթած եր
կայնամիտ եւ ողորմած , ողորմեա

քն ստեղծուածոյս՝ ՚ի քեզ յուսով
նընջեցելոյս :

Բանդ որ ՚ի ծոց հօր միածին եւ
կերպարան սկըզբնաւորն , որով
երկինք գոյացան աշխարհ լըրիւ
հաստատեցան . հայցեմք ՚ի քե՛ն
տեր եւ փրկիչ ամենողորմ եւ
կեցուցիչ . ողոր :

Գերագոյն շնորհաց բաշխող եր
կնաւորաց եւ երկրայնոց , կեանք եւ
կենաց տընող հոգի հօր եւ որդւոյ
արարչակից . խընդրեմք ՚ի քե՛ն աղ
բււր բարեաց արբուցանողըզ ծա
րաւեաց . ողոր :

Դաւանիմք ընդ սրովե՛նից . զկեն
դանարարդ հանայնից . երեքուր
բեան մի տէրութիւն զհայր եւ
զորդի եւ սուրբ զհոգիդ . յոր հան
գուցեալս մրկըրտեալ եւ հաւա
տով խոստովանեալ . ողոր :

Երրակի՛ թիւ կատարեալ յերիս
անձինրս բաժանեալ , աւտուածու
թեամբ միաւորեալ , միով բնու
թեամբ հաւասարեալ . յորմէ կա
պեալք եւ արձակիմք եւ վերջստին
անլոյծ կապիմք . ողոր :

Ջէակիցըզ հօր զորդի փառաւո՛ւ
րեմք անլըռելի . որ իջեր յարգանդ
կուսին զանամային առեր մարմին .
անչանօք աստուածածնին անա
պական քում ծընողին ողոր :

Էրեւեցար մարմնով յերկրի որ ՚ի
հօրէ անմեկնելի . ընդ հողեղէնն
բնակեցար ՚ի հրեղինաց երկրպա
գեալդ . պաղատանօք երկնաւորաց
փառաբանիչ քոյ հրեշտակաց ողոր :

Ըստ օրինացն մովսէսի ընծայե՛լ
ցար ՚ի տաճարին , զն ըզնու^{առ}թիւն
մարդկային ընծայեցես հօր ՚ի յեր
կինս , խընդրուածովք սուրբ ծե

րունւոյն քեւ 'ի կապից արձակելոյն ող:
Թագաւորը հրեղինաց, որ ընդ
մարդկան հողեղինաց շըրջեցար տնօ-
րինաբար կրեցեր ըզկիրըս մարդկա-
ւար. որ վասըն մեր զայս ամենայն 'ի
յանձն առեր խոնարհութեամբ. ող:

Ժողովեալքս 'ի հրաժարումըն
ծառայի քո յաշխարհէ, հայցեմք
'ի քէն արտասուելով եւ պաղատիմք
զայս ասելով. ճանապարհ ընդ քեզ
եւրց հանգուցելոյս լեր ուղեկից. 'ի
յոթեւանս հօր քո լուսոյ ըզնընջե-
ցեալըս մեր հանգո:

Ի՞ փրկութեան մերոյ սկզբան
մղկրտեցար 'ի յորդանան. զոր
շնորհեցեր նոր աւազան 'ի մաքրու-
թիւն մեղաց մարդկան. հայցմամբ
կրկին կարապետին մեծին 'ի
ծնունդըս մղկրտեցին 'ի յո:

Լոսաւոր ձայնիւ յերկնից զքեզ
դաւանեաց հայր էակից. աղանա-
կերպ հոգին իջեալ առ համագոյդ
իւր հանգուցեալ. ըզմկրտեալս
նովին հոգւով յորդեգրութիւն հօր
հաւատով. 'ի յո:

Խաւար մեղաց հալածեցաւ լոյս
գիտութեան քեւ ծագեցաւ. խայ-
թուած օձին բըժըշկեցաւ հիւան-
դութիւն մեր ողջացաւ. կենդանա-
ւարըդ մեռելոյց եւ լուսատուդ խա-
ւարեց. 'ի յո:

Ծագումն անուն առ 'ի հօրէ որ
ընտրեցեր 'ի յաշխարհէ, լուսաւո-
րիչ տիեզերաց ըզգաստ ընտրեալ ա-
շակերտացն. աղանաօք առաքելոյն
փող յարութեան մեր եղելոյց. 'ի յո:

Աեանք 'ի կենաց լոյս 'ի լուսոյ որ
ըստեղծեր զմեզ 'ի հողոյ. նորոգե-
ցեր դարձեալ կրկին ծննդեամբ
որոյ աւանդանին. զոր կեցուցեր

շնորհիւ քոյին 'ի մահուանէն այն
առաջին. 'ի յո:

Հոգւով լըցեր զմարդն առաջին
զոր կորուսեալ խաբամբ չարին.
ըզնոյն հոգի բանիւ քոյին հեղեր
յոգիս մեր վերըստին. նովին հո-
գւով սուրբ եւ բարի առաջնոր-
դեալ հոգւոյ սորին. 'ի յո:

Ձայնեցեր առ զազարոս որով եւ
տուր մեռելոց յոյս, կենդանու-
թեամբ չորեքօրեայն կենդանացան
որք յաղամայն. կենաց ձայնիւ վեր-
ջին փողոյ կոչեալ ըզսա յայսմ հո-
ղոյ. 'ի յո:

Ղօղեալ սարսեաց պահակ մահու-
'ի կենարար ձայնի լըրոյ. արագա-
պէս զոյգ ընդ բանին ետ ըզմեռեալն
ըստ հրամանին. իշխանք օգոյս այս
սարսեացն զհոգի սորմ մի արգել-
ցեն. 'ի յո:

Ճանապարհ մոլորելոց եւ ճա-
ռագայթ խաւարելոց. հրաւիրե-
ցեր զորդիս լուսոյ 'ի յերկնային
հարսանիս քո. ընդ զուարճալից
անդ ժողովոյց արժանացո ըզսա
դասուց. լի լապտերօք մոյծ յառա-
գաստ ընդ իմաստուն սուրբ կու-
սանացն:

Մերով բնութեամբ զոր ըզգեցար
'ի փայտ խաչին բեւեռեցար. լու-
ծանելով զմեզ 'ի մեղաց 'ի նախա-
հօրն կապանաց. լոյծ եւ ըզսա 'ի
յանցանաց վասըն քո սուրբ չար-
չարանաց. լի լապ:

Յետ կամաւոր մահու խաչի եղար
'ի նոր գերեզմանի. երեքօրեայ
թաղմամբ յերկրի նոր ըստեղծեր
զմեզ կենդանի. զիջեալս ընդ քեզ
'ի հող մահու վերանկոչեա ձայնիւ
փողոյ. լի լապ:

Նըստեալ կանանցն իւղաբերինց եւ ողբային արտասուալից, իբր ըզմեռեալ անցուսալից ըզկէնդա նիդ յաւիտենից. վասնն նոցին սո՛ւրբ անրտանուանց մանքրեան ըզսանի՛ յանցանոց. լի լապ:

Շարժեալ հիմա՛նցն գըժոխոցն ՚ի տեսանե՛լ ըզքեզ ներքնոց, հաներ զհոգիան որբ ՚ի բանտին կանգեալ զինչսանըն մահածին. ընդ հանգուցեալ հոգիս սըրբոց հանգո՛ զհոգիս նընջեցելոյս. լի լապ:

Ուրախութեամբ զօրք երկնային յերկնից յերկիր իջանէին. յորժամ յարեալ ՚ի մեռելոց ընս ծագեցար արարածոց. սո՛ւրբ յարութեամբ քո կենանսոր յարո ըզսանի՛ կեանս անմահ. լի լապ:

Զըհանգուրժեալ պահանգանացն ՚ի յերկնիւզէ՛ երկնաւորացն, որք աւետիս տային կանանց թէ՛ մահ լուծաւ մահկանացուանց. սան որ մահո՛ւ քո տընկալից լիցի կենանցդ հաղորդակից. լի լապ:

Պարակցեալ անմարմնականքն առ կենսատո՛ւ սուրբ գերեզմանն, տան զաւետիս անգի՛ մարդկան վասնն կենացն յաւե՛տական. դասաւորեան պարուց նոցին ըզնընջեցեալս յորն վերջին. լի:

Զաստուրեալ նըշան խաչին յարեւելից փայլեալ ծագին. հաւատաւցեալքն ՚ի քեզ բերկրին եւ ուրախ ցողքն կոծեսցին. զերկրորդագո՛ւս սըրբոց խաչին պայծառացո՛ լուսով նորին. լի լապ:

Ռահ գործեալ երկնաւորաց գան առանջի քո նախընթաց, զընտրեալքս քո ժողովելով քեզ ընդ առանջ բերեն ամպով. ընդ անդաւ-

նեանց օդանայրից իառնեա ըզսան սուրբ երամից. դասաւորեա ըզսան վերնոցն երգե՛լ ըզփառս ընդ զըւարթնոցն:

Սարսափին տարերք երկրի յորժամ փառօք գան հայրենի, արեգական ընս խաւարի լուսինն աւտեղբքն նըւաղին. ըզսան յաւո՛րն աներեկի լուսաւորեան լուսով քոյին. դասաւորեա ըզսան վեր:

Վերնական զօրացն պետ փողէ զբարբառ սուհտաբեր, արիք մեռեալք որք յադամայ քանգի ահանկըն փեսայ. ընդ հարսնացեալ մաքուր հոգւոց կարգեա ըզսան ՚ի թիւ սըրբոց. դասա:

Տիրական յաթո՛ւ նըստիս յարանձոց երկըրպագիս, արգարուութեամբ զանչիւնդ գառիս վարձս ըստ գործոց հասուցանես. յայնժամ շնորհեան ողորմութիւն նընջեցելոյս մեր թողութիւն. դասա:

Բամեալ մարդկան ազգ ժողովին որք յադամայ ծընեալք լինին, եւ հրեղինաց դառք երկնային համանգանայն վայրաբերին. ՚ի յայնժամ ահեղ հրապարանկին յիշեա ըզսան յօրն ահագին. դասա:

Յո՛ւցանին գաղտնիք մարդկան իւրանքանչիւր որ գործեցան. բաւեաց գործողքն պըսակին չաւեանցն ՚ի հուրն անշէջ մատնին. յայնժամ յիշեան զսորան բարին գործք մեղանցն ջընջեսցին. դա:

Իվետին պըսակ քեզ անազանեալք եւ պատմունճանք լուսափայլեալք. սո՛ւրբ վըկայլցն ՚ի գըլուս եգեալ եւ արգարոցն զարգարեալ. հանդորդս արան հայցմամբ նոցին ըզսան լուսոյ փառաց նոցին. դասա:

Փառաց 'ի փառքս բարձրանան ա-
ջակողմեանքն վերանան, յորժամ
լըսեն զերանական ձայն օրհնո-
ւթեան 'ի քէն կոչման. նընջեցե-
լոյս մեր լըսեցոն զաստուածային
բարբառդ քո. դասս :

Փահանայք եւ ժողովուրդք հայ-
ցեմք 'ի քէն տէր բարեգոծ, ընդ
նընջեցեալսն հաւատով ընկալ ըզմեզ
նովին յուսով, յերուսաղէմ քաղաք
վերին յորով արգարքն ժողովին.
փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին
երրորդութեանդ երրեակ անձին :

Արարի՛չ եւ մարգարէ՛ք ա-
նոխակա՛լ եւ բարեգոծ, որ գո՛ւ
վիսդ 'ի սրո՛վ վէ՛րէ՛ք տէր գաւառ-
ւոր արգարութեան. ընդ սրբո՛ց
առա՛քեւո՛ք տէր պնսակեա՛լ զմեր
նը՛նջեցեալսն. ողորմա՛ծ տէր ո՛ւ
զորմեա՛ն հոգւոցըն մեր նընջե՛լ
ցե՛նց :

Յորժամ գրեալ էքն կա՛տարի՛ն
որ զայնմ առուր մեզ պա՛տմե-
ցին. մարգարէի՛ց բանքը՛ն յոր-
գի՛նն առաքելոցըն վը՛ճարին. ող :
Ի վերի՛նն երո՛ւսաղէ՛ք 'ի բնաւ
կարանքս հրե՛շտակաց, ուր ետո՛վք
եւ ե՛ղիա՛նս կան ծերացեալ ա-
ղա՛ւնակերպ, 'ի գրախտի՛ն եգե՛լ
մակա՛նն պայծառացեալ արժա՛ւ
նապէս. ողոր :

Թագաւո՛ր փառաց քրիստո՛նս որ
ժամանեալ գաս 'ի յերկնից 'ի վե-
րայ թեւո՛ց հոգմո՛ք քո հայրե-
նի կերպա՛րանօք. եւ առնե՛ս հրա-
փո՛ր ընդ թեա՛մք ըզբընտըութիւն
որդւո՛ց մարդկան. ողոր :

Ի գեե՛լ բեմի՛ն բազմի՛ փեսա՛նս,
եւ առագաստըն զա՛րդարի. գաբ-
րիւեա՛ն փողըն գո՛չէ՛ք. սուրբք

անեանցն անդ հա՛ւաքին. արդա-
րո՛ց դասքը՛ն բերկրի՛ն, իսկ մեզ-
սանէրքն թա՛խանձին. ողոր :

Յորժամ հընչի՛ւն փողո՛յն լինի՛ն
եւ զեւտակա՛ն գի՛րը՛ն յայտնի. ճա-
ռագայթ սրբո՛յ խաչի՛ն յարե-
ւելից փառօ՛ք ծագի. հրե՛շտա-
կա՛ց գունդք ծա՛ւալի՛ն հրե՛շտա-
կապեաք պարո՛ւնակին. ողոր :

Ահե՛ղ խորհո՛ւրդ քահա՛նայի՛ն
բազկատարա՛ծ կայ 'ի բեմի՛ն ա-
ռաջի՛ սուրբ սե՛ղանո՛յն. հո՛ւր
ճիջանի խաւա՛ր մերժի. տըրտեալ
հոգի՛քն ուրախանա՛ն, զի՛ թո՛ւ
զո՛ւթիւն մեզա՛ց լինի. ողոր :

Մովսէ՛ս աստուածախօ՛նս եւ
անհարօն ը զե՛ւտացին, մարգա-
րե՛քն իսրայելի՛ն եւ քահանայք
հին օ՛րինին, յառաջագո՛յն մեզ
ծա՛նողի՛ն ըզգալո՛ւստ սուրբ
մի՛ւննին. 'ի փըրկո՛ւթի՛ւն մեզ
յա՛յտնեցի՛ն, յանապատի՛ կե-
րա՛կրէին. ողոր :

Տըրտմահաղո՛րդ չարչա՛րանօ՛ք
'ի յանձն առեր ըզմահ խաչին. եւ
փայտի՛ն բարձո՛ղ եղե՛ք զման ա-
ղամայ նախա՛ ստեղծին. ողոր :

Զարհուրեցա՛ն զօրք ե՛րկնայի՛ն
յորժամ տեսին զտէրդ 'ի խա-
չին. արեգակա՛ն լոյս քօ՛ղ ար-
կեա՛ն եւ լոյս լուսնին նըւա՛ղե-
ցաւ. յահե՛ղ փառաց աստուա՛ծ
որդւո՛յդ խաւա՛ր եղեւ ընդ տի՛ե-
զեւս. ողոր :

Աւրախացա՛ն ազգը՛ք մարդկա՛ն
յորժամ լըւան գքո՛ յա՛րութիւնդ.
նորափետո՛ւր զարգա՛րեցա՛ն 'ի
յարութեան սուրբ մի՛ւննիդ. ող :
Աղաչանօ՛ք սրբո՛յ խաչի՛ն եւ
անբարբառ բարե՛խօսին. եւ սըր-

չող

ննջ

տպ

ուր

աւգ
ուր

կեր

չաբ

եշ
դձ

գշ

բշ

տրն

եկե

բոյ անտուճածներէն եւ յովհաննէսն
նու կարապետին. եւ սրբբոյն
ստեփաննոսինէն եւ անաթոլին մար-
տիրոսին. եւ սրբբոյ լուսաւոր-
չիէն Հայաստանեայց Հայրապե-
տին. եւ սրբոց անաքելոսց եւ
Համօրէն մարտիրոսաց. ող:

Ես անայցի ի վերանալ յի-
նէն անուրց իմոց, յովհ երթայ-
ցեմ եւ ես այսօր. յառաջնն օթե-
վանին զոր ոչ գիտէի. օգնեալ
եւ ինձ քրիստոս այսօր յառաջնն
ճանապարհին. եւ ի միւսանգամ
գալըստեանն քո օգնեալ իմ ինձ:

Եկն եզակիս օր վախճանի իմոյ.
լալո՞ւմն ողբո՞ւմն եւ աշխարհումն.
սի՞րտ իմ խռովեցաւ յիս, եւ
նսկերք իմ ցամաքեցան. օգնեալ:

Ի մահի՞նքս իմ զարթոցին զիս
պահանջո՞ւք հոգւոյ իմոյ. տա-
նէի՞ն զիս ճանապարհ հեռաւոր,
զոր ոչ գիտէի. օգնեալ:

Նայեցա՞յ եւ ոչ ձք էր որ օգ-
նէր ինձ. ապաւինեցա՞յ յաս-
տուած փրկութեան իմոյ. ցըն-
ծասցէ՞ հոգի իմ յարքայութեան
քում. օգնեալ:

Գրեցա՞յ ես ի գիր կենդանու-
թեան. եւ մեկնեցա՞յ երթալ
առ արարիչն երկնի եւ երկրի. օգ-
նեալ եւ ինձ քրիստոս այ:

Յանըստուե՞ր եւ յանեղ լու-
սոյն հեռացա՞յ խաբամբ խա-
ւարային. ճաշակեցի՞ր ըզմահա՞

ռիթ պըտողն. հողանա՞յ պատ-
կեր բարերար ստեղծողդ. օգ:

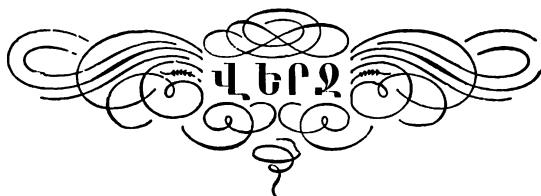
Յանջամա՞ն հոգւոյս ի մար-
մնոյս, ի քակտի՞ր գեղեցիկ շի-
նուածոյս, զարհուրի՞մ ի սպառ-
նայեաց թագաւորին, թէ պահան-
ջէ՞ր յինէն զտաղանդ պատուի-
րանին. օգնեալ:

Անւամբի՞ն մարդացեալ անտ-
ուած իմ յիսոս. յայնմ աւո՞ւր
անեղ ստենին ըզգինս արեալ
քո մի դատապարտեր. օգնեալ:

Սոսկալի՞ ե օր վախճանին եւ
անեղ օր դատաստանին. յայ-
նրմ աւո՞ւր անեղ ատենին ըզ-
գինս արեալ քո մի անտեսն առ-
ներ, զի պատկե՞ր եմ բարերար
ստեղծողդ. օգնեալ:

Զահաւո՞ւր դատաստան դատա-
ւորիդ տեսի, եւ զարհուրեցա՞յ.
զի անպատրաստ եգիտ զիս ի հրա-
մանա՞յ քոց թագաւոր յաւիտե-
նից. օգնեալ:

Աստուածա՞ն անարատ մայր
տեանն եւ կոյս սուրբ. բարեխօ-
սեալ առ ողբին քո միանին, զի
փրկեսցէ՞ զմեզ ի սպառնայեաց
գեհեհոյն. եւ պարգեւեսցէ՞
մեզ զերկնից զարքայութիւնն. եւ
հանգուցէ՞ զհոգիս մեր նընջե-
ցելոցն. օգնեալ եւ ինձ քրիս-
տոս այսօր. յառաջնն ճանապար-
հին եւ ի միւսանգամ գալըստե-
անն քո օգնեալ ինձ:

ՅՈՒՑԱԿ

ԿԱՐԳԻ ՇԱՐԱԿԱՆԻՍ

ԳԼ	Երգեցէք որդիք սիրովսի .	9
ԱԼ	Որ նախիմաց իմաստութեամբ	13
ԱԼ	Խորհուրդն անճառ .	16
ԲՃ	Ուրախացիր Սրբունի .	20
ԳԼ	Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի .	24
ԳԼ	Այսօր բանն 'ի Հօրէ .	26
ԳԼ	Էակից Հօր եւ Հոգւոյն .	29
ԳՃ	Այսօր Գարբիէլ ցընծութեամբ .	32
ԳՃ	Այսօր որ յաթոռ փառաց .	35
ԳՃ	Անսկզբնական տեսիլ .	38
ԲՃ	Անեղանելի բնութիւն .	41
ԳՃ	Լոյս 'ի լուսոյ 'ի Հօրէ .	43
ԱՃ	Մարմնացեալդ 'ի Կուսէն .	47
ԳԼ	Այսօր 'ի տաճարն եկիր .	49
ԱՃ	Որ գերազանցեալ գլխար .	52
ԱԼ	Որ գերկնաւոր թագաւորութեանդ .	54
ԳՃ	Յաղթող զըտաւ յօրհնաբանսն .	58
ԳԼ	Նահատակ բարի Քրիստոսի .	61
ԳՃ	Յընծայ այսօր եկեղեցի .	65
ԳԼ	Որ էն յէութեան Որդի միշտ յէէն .	68
ԳՃ	Երանելի սուրբ առաքեալք .	72
ԱԼ	Ի յանսահման ծովէն .	75
ԳԼ	Իմաստութիւն երկնային իջեալ .	76
ԳԼ	Որ զանճառելի ծածկապէս խորհուրդ .	79
ԱԼ	Ամենասուրբ Երրորդութեան .	81
ԳԼ	Բանն որ ընդ Հօր յէութեան .	84
ԱՃ	Հայր բազումողորմ խոստովանիմ .	87
ԱԼ	Ծով կենցաղոյս հանապաղ .	88
ԲՃ	Դարձոց ցատումն քո 'ի մէնջ .	89
ԲԼ	Յամենայն ժամ աղաչանք իմ .	90
ԳՃ	Զերծոյ զիս յորդայթէ որսողին .	91
ԳԼ	Քրիստոս Աստուած աստուծոց .	92
ԳՃ	Համբառնամ առ քեզ Տէր .	93
ԳԼ	Քրիստոս Աստուած յոյս ապաշ .	95
ԱՃ	Որ հայիս քաղցրութեամբ .	96
ԳԼ	Այսօր հրեշտակաց դասքն .	100
ԳՃ	Որ զօրէնքս սրբութեան պահոց .	103
ԱԼ	Զանուն քո Քրիստոս օրհնեմք .	106
ԳՃ	Զարեական մահ սրբոց քոց .	110
ԳԼ	Օրհնեմք ըզքեզ անբակիւրդն .	113
ԲՃ	Օրհնեալ Տէր Աստուած հար .	115
ԲԼ	Հարցն մերոց օրհնեալ ես .	119

Կանոն Մենդեան օրբոյ Աստուածածնին .	
» Յովակիմայ եւ Աննայի .	
» Աւետեաց Ս. Աստուածածնին .	
» Աստուածայայտնութեան ճրագաւորներն .	
» Աստուածայայտնութեան Ա. աւուրն .	
» » » Բ. »	
» » » Գ. »	
» » » Դ. »	
» » » Ե. »	
» » » Զ. »	
» » » Է. »	
» » » Ը. »	

Կանոն Տեառնընդառաջին .

Այլ օրհնութիւն Տեառնընդառաջին .

Կանոն Անտոնի անապատականին .

» Թէոդոսի թագաւորին .	
» Դաւթի մար. և Յակովբայ առաքելոյն .	
» Ստեփաննոսի նախավայրին .	
» Պետրոսի եւ Պողոսի առաքելոցն .	
» Որդւոցն Որոտման .	
» Համօրէն առաքելոցն .	
» Երկոտասան առաքելոց .	
» Եօթանասուն երկու աշակերտացն .	

Հարց Յովնանու մարգարէին .

Կանոն Սրբոյն Սարգսի զօրավարին .

Կանոն Բուն բարեկենդանին .

Օրհնութիւն ապաշխարութեան .

» »	
» »	
» »	
» »	
» »	
» »	
» »	

Հարց ապաշխարութեան .

Թէոդոսի զօրավարին .

Կանոն երկրորդ կիւրակէի աղուհացից .

Հարց ապաշխարութեան .

Կիւրղի երուսաղէմայ հայրապետին .

Կանոն երրորդ կիւրակէի աղուհացից .

Հարց ապաշխարութեան .

Հարց ապաշխարութեան .

դձ	Փառաւորեմք ըզբեղ Տէր .	244
դկ	Անճառելի բնութիւն եւ Բան .	249
դձ	Որ եկիր կամաւ Հօր 'ի խաչ .	251
դձ	Համբարձաւ Տէրըն մեր .	255
դկ	Մեծահրաշ այս խորհուրդ .	261
դկ	Որ զամենազօր զօրութիւն .	264
դձ	Առաքելոյ աղանոյ իջանելով .	269
բձ	Նոյն եւ նրման Հօր եւ Որդւոյ .	273
բկ	Այսօր երկնայինքն ուրախացան .	276
դձ	Արեգակն արդարութեան .	278
դկ	Զանժակըղնաբար բըղխումն .	281
դձ	Անմահարար բաժակ հեղեալ .	284
դկ	Ի հարաշարժ աղբերէն .	287
ակ	Արեգականն արդարութեան .	290
դձ	Զմարգարէ բարձրելոյն .	295
բձ	Ով երջանիկ Տէր սուրբ Գրիգոր .	298
ակ	Որ ըզլոյս աստուածային քո .	301
բկ	Որ ըզլոյս անճառ շնորհաց .	302
դկ	Անձինք նուիրեալք սիրոյն Գրիստոսի .	306
ակ	Ըզբեղ քաղաք Աստուծոյ .	312
աձ	Որ 'ի լերինն ալլակերպեալ .	316
բկ	Ճառագայթ փառաց Հօր .	319
դձ	Այսօր որ էն 'ի յերկինս .	322
դձ	Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի .	325
դձ	Այսօր ժողովեալ սրբոց .	329
դկ	Այսօր զանճառելի ծննդեան .	333
դձ	Այսօր հրաշափառ կոչմամբ .	337
բկ	Ի վերայ վիմի հաւատոյ .	341
աձ	Որ զանարատ բազուկը քո .	344
դձ	Զօրութիւն սուրբ խաչի քո .	347
բկ	Խաչն կենարար՝ որ եղեւ .	349
դձ	Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի .	353
բկ	Անպատումն կառք անքննելի .	356
բձ	Անապական սուրբ ըզխաչն .	359
դձ	Որ ծագեցեր մեղ լոյս մեծ .	362
ակ	Նըչանաւ ամենայայտ խաչիւրդ .	366
աձ	Հրաշակերտ եւ զօրեղ .	369
ակ	Որ զաստուածային զօրութիւնդ .	372
աձ	Որ յերկնային զինուորութեանցդ .	375
դկ	Առ քեզ Աստուած հարցն .	377
ակ	Որք զարդարեցին տնօրինաբար .	378
դկ	Յաղթող եւ սուրբ հայրապետ .	382
դձ	Այսօր անմեղ սուրբ մանկունքն .	385
բկ	Որ յանէլց ստեղծեր ըզպաշտօնեայս .	386
դձ	Այսօր սրբոց հայրապետացն .	390
դկ	Լերինք ամենայն այսօր ցընծացեք .	395
դձ	Որ համանման մեծին Նիխայի .	399

Հարցք Յարութեան .	
»	»
»	»
Կանոն Համբարձմանն Գրիստոսի .	
»	» Երկրորդ Մաղկազարդին .
Հարցք Յարութեան .	
Կանոն Պէտեկոստէին Ա. աւուրն .	
»	» Բ. »
»	» Գ. »
»	» Դ. »
»	» Ե. »
»	» Զ. »
»	» Է. »
»	» Մենդեան Յովհաննու Մկրտչին .
»	» Յովհաննու Մկրտչին .
»	» Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին .
Հարց Որդւոց եւ Թոռանց Լուսաւորչին .	
Կանոն Մեծի Ներսիսի հայրապետին .	
»	» Սրբոց Հռիփսիմեանց .
»	» Սրբոյ Տապանակին .
»	» Վարդապետի Ա. աւուրն .
»	» Բ. »
»	» Գ. »
»	» Շողակաթին .
»	» Վերափոխման Ա. աւուրն .
»	» Բ. »
»	» Գ. »
»	» Նաւակատեաց սրբոյ Խաչին .
»	» Վերացման Ս. Խաչի Կիւրակէ աւուրն .
»	» » Երկուշաբաթի »
»	» » Երեքշաբաթի »
»	» » Զորեքշաբաթի »
»	» » Հինգշաբաթի »
»	» » Ուրբաթի »
»	» » Շաբաթու »
»	» Վարդապ. Խաչին .
»	» Գիւտ Խաչին .
»	» Սրբոց Մարգարէից .
Այլ հարց Սրբոց Մարգարէից .	
Հարց Սրբոց Նախահարցն .	
Կանոն Սրբոց Թարգմանչաց .	
»	» Յակովբայ Մժընայ հայրապետին .
Հարց Մանկանցն Բեթղէհէմի .	
Կանոն Սրբոց Հրեշտակապետացն .	
»	» Հայրապետացն .
»	» Գիւտի Նշխարաց Լուսաւորչին .
»	» Սրբոցն Բարսիլի, Եփրեմի . . . .

դվ	Առ քեզ Աստուած հարցըն .	403
դվ	Նորահրաշ պսակաւոր	405
դձ	Որ յառաջագոյն սահմանեցեր .	409
դվ	Նորոստեղծեալ Բանն յանէից .	422
դվ	Յարեւելից մինչ 'ի մուտս .	426
դվ	Օրհնեմք զքեզ Հայր անըսկիցն .	427
բձ	Նայեաց սիրով Հայրդ գըթած .	428

աձ	Ժողովեալքս 'ի յիշատակ .	430
ակ	Յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ .	432
բձ	Օրհնեն ըզքեզ Աստուած .	435
բկ	Շնորհեա մեզ Քրիստոս թա .	437
դձ	Չարեական մահ սըլբոց քոց .	439
դվ	Այսօր հրեշտակաց դասքն .	441
դձ	Այսօր յիշատակ սըրբոցն .	444
դվ	Ի յիշատակըս վրկայից քոց .	446

աձ	Ըզքեզ արդար եւ ուղիւ .	448
ակ	Սուրբ Աստուած արարիչ .	451
բձ	Անդակալ եւ բարեգութ .	453
բկ	Օրհնեմք ըզքեզ Տէր .	455
դձ	Որք ըզտանջանս յանօրինաց .	457
դվ	Չինուորութիւնը հրեշտակաց .	460
դձ	Յուսացեալքն յանուն քո սուրբ .	461
դվ	Առ քեզ Աստուած հարցըն .	464

աձ	Քեզ վայելէ աստուած օրհն .	467
ակ	Ձեռքք քո արարին եւ ստեղծին .	469
բձ	Հրեշտակային ձայնիւն օրհնեսցուք .	471
բկ	Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն .	473
դձ	Ի ձայն մեծի զուարթնոյն .	475
դվ	Լոյս 'ի լուսոյ զմեզ լուսաւորեա .	477
դձ	Քանզի զքեզ օրհնեն .	480
դվ	Հայր անըսկիցըն բարեխնամ .	482

աձ	Օրհնեալ ես դու Քրիստոս .	434
ակ	Գոհարանեմք զքեզ յաղթական .	485
բձ	Որ թագաւորդ ես թագաւորաց .	486
բկ	Արարիչ եւ մարդասէր Տէր .	488
դձ	Օրհնեմք զքեզ Հայր անըսկիցն .	491
դվ	Բանդ Աստուած որ 'ի ծոց Հօր .	493
դձ	Որ փառօք Հօր հանդերձեալ .	495
դվ	Յաւիտենից Աստուած .	498
դվ	Աստուած անեղ անժամանակ .	501

Կանոն Ամենայն Սրբոց Հնոց եւ Նորոց .	
Կանոն Սրբոց Վարդանանց .	
Կանոն Սրբոց Ղեւոնդեանց .	
Երգ Տեառն Ներսիսի .	
Երգ Արեւազալին .	
Երգ Ճաշու ժամուն .	
Երգ Խաղաղականին .	

Օրհնութիւն Մարտիրոսաց .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Հարց Մարտիրոսաց .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Կանոն Հանդստեան .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Հարց Հանդստեան .	
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»
»	»

Երգ Տեառն Ներսիսի վանն Ննջեցելոց .	
------------------------------------	--

Յ Ա Ն Կ

Մ Ե Ծ Ա Յ Ո Ի Ս Ց Է Ի Ց Ն

աձ	Յանճառ փառաց խոնարհեցար .	46
	Որ ընտրեցար 'ի սկզբանէ .	86
	Ուրախ լեր յոյժ դուստր .	165
	Որ զԲանն Աստուած բաւական .	207
	Որ զաւետիս Հոգւոյն .	227
	Որ զհրեշտակին ըզձայնն .	229
	Այսօր նոր ժողովուրդ .	271
	Մեծացուցանեմք զքեզ որ .	343
	Երանելի աստուածասէր սուրբ .	371
	Ըզքեզ երեւեալ դուռն .	376
	Յարուցելոյն 'ի մեռելոց .	484
ակ	Որ զկեանքն անմահարար .	105
	Նոր խորանիդ արեգական .	210
	Ուրախ լեր Աստուածածին .	231
	Ով զերահրաշ ծաղիկ .	301
	Զանճառելի ըզլոյս աստուածու .	318
	Անարատ տաճար բնակարան .	486
բձ	Ըզքեզ Կոյս եւ Մայր .	35
	Զքեզ Հայր յառաջ քան .	41
	Ըզկուսութիւնդ քո Աստուածա .	43
	Սուրբ եւ Աստուածածին .	235
	Ըզքեզ ամէնօրհնեալ Աստուածա .	487
բկ	Որ ողորմեցար 'ի մեղս ծըն .	12
	Սիւն լուսոյ եւ ամս հովանի .	43
	Ուրախ լեր մայր լուսոյ .	115
	Ըզքեզ Աստուածածին որ վեր .	240
	Մայր լուսոյն Մարիամ անհարան .	488
գձ	Զանճառելի լուսոյ Մայր .	23
	Ուրախ լեր Աստուածածին յոյս .	26
	Սուրբ զԱստուածածինն օրհնու .	26
	Լոյս լուսոյ Մայր եւ կենարար .	28
	Անսկզբական Բանին Հօր .	32
	Աստուածածին երկնային դուռն .	64

գկ	Ամենագովելի եւ քան զերկինս .	29
	Աստուածատունկ խնկաբեր ծառ .	128
	Զաստուածածին եւ զմիշտ Կոյսն .	249
	Մայր եւ Կոյս աղախին Գրիստոսի .	346
	Լեռուն վիմածին .	493
դձ	Առաւօտ խաղաղութեան .	15
	Թագաւոր փառաց Աստուած .	16
	Որ 'ի բարձրութիւնս երկնից .	16
	Ուրախ լեր Մարիամ սուրբ .	19
	Ուրախացիր Աստուածածին վեր .	23
	Ծագումն հրաշալի որ .	23
	Աթոռ քրովբէական երեւեալ .	51
	Աստուածածին զերազոյն քերով .	140
	Ըզքեզ օրհնութեամբ մեծացու .	252
	Աստուածածին մայր լուսոյ սուրբ .	253
	Ուրախացիր Աստուածածին որ .	254
	Խորանայարկ կամարանման .	332
	Աստուածածին զերազոյն երկնից .	340
	Մայր լուսոյ Մարիամ սուրբ Կոյս .	368
	Անարատ Կոյս Աստուածածին .	374
	Բազմերամբ եւ Ահագին է օրն .	495
դկ	Նահապետացն Աբրահամու .	11
	Աստուածածին սուրբ Կոյս անհարս .	31
	Ըզքեզ աստուածածին աղբիւր .	34
	Աստուածածին եւ որբունհի .	37
	Որ զանճառելին ծնար .	40
	Մարգարէն 'ի փորոյ կիտին .	80
	Աստուածածին պայծառ քան .	154
	Աստուածածին տաճար լուսոյ .	195
	Աստուածածին մայր լուսոյ արեւ .	263
	Իքեզ եմք ապաւինեալ .	268
	Աստուածածին ամպ լուսաւոր .	336
	Աստուածածին մայր եւ Կոյս ծա .	499

Անուանք Ամսոցն երկոտասանից	Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Ձայնագիւտ. Արարեալ յԱնդրիսէ իմաստասիրէ՝ Յատենադպրէ Թագաւորին Հեթմոյ :							
	Թ	Ժ	Ի	Լ	Խ	Մ	Կ	Հ								
	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն	Շ	Ո								
	Ձ	Պ	Ջ	Ռ												
Փետրուար	է	զ	ե	զ	զ	բ	ա	*	Ս	Վ	Տ	Ր	Յ	Ի	Փ	
Մարտ	գ	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	է	զ	ե	զ	գ	բ	ա	
Ապրիլ	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	գ	զ	ե	զ	գ	բ	ա	*	
Մայիս	*	է	զ	ե	զ	գ	բ	ա	գ	գ	բ	ա	*	է	զ	
Յունիս	է	զ	ե	զ	գ	բ	ա	*	գ	բ	ա	*	է	զ	ե	
Յուլիս	ե	զ	գ	բ	ա	*	է	զ	ա	*	է	զ	ե	զ	գ	
Օգոստոս	գ	գ	բ	ա	*	է	զ	ե	*	է	զ	ե	զ	գ	բ	
Սեպտեմբեր	գ	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	է	զ	ե	զ	գ	բ	ա	
Հոկտեմբեր	ա	*	է	զ	ե	զ	գ	բ	ե	զ	գ	բ	ա	*	է	
Նոյեմբեր	*	է	զ	ե	զ	գ	բ	ա	գ	գ	բ	ա	*	է	զ	
Դեկտեմբեր	զ	ե	զ	գ	բ	ա	*	է	բ	ա	*	է	զ	ե	զ	
Յունուար	ե	զ	գ	բ	ա	*	է	զ	*	*	է	զ	ե	զ	գ	
Փետրուար	գ	գ	բ	ա	*	է	զ	ե	*	է	զ	ե	զ	գ	բ	

ԽՐԱՏ ԿԻՐԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՂԻԻՍԱԿԻՍ

Եթէ մուացեալ լինի պատահամբ ձայն աւուրն՝ եւ դու գտանել կամիցիս, նախ պարտիս գիտել թէ ո՞րն իցէ Գիր տարւոյն, այլ եւ զամիսն եւ զքանիս նոյն ամսոյն յորում որոնես :

Ուստի կա՛լ զԳիր տարւոյն 'ի վերուստ՝ որ է Տնագլուխ եղեալ՝ է՛ջ 'ի վայր հանդէպ ամսոյն, ուր է Եօթներեակ նորին : Եւ առեալ զԵօթներեակն՝ միաւորեա՛ ընդ թուոյ աւուր ամսոյն. եւ ուր ռւթն 'ի բաց գնա՛. եւ որ ինչ մնայ՝ այն է ձայն աւուրն անսխալ :

Բայց իմա՛՝ զի Գիր տարւոյ սորին ոչ փոփոխի 'ի մուտն Յունուարի, այլ յաւուր Կիւրակէի Բուն բարեկենդանին. յորում աւուր եւ ձայնն զինչ եւ իցէ՝ փոփոխի 'ի վերջ ձայն. զի շէնք Աղիւսակիս արարեալ է 'ի վերայ Բուն բարեկենդանին, եւ անտի սկսեալ : Զոր օրինակ թուական տարւոյս է՝ ՌՅԿԻ, Գիր տարւոյն է Հ. եւ յայսմ ամի Բուն բարեկենդանն 'ի Փետրուարի ժՁ լինի. եւ հանդէպ ուրն ամսոյ, եւ 'ի ներքոյ Հ Տարեգրին եղեալ տուփն՝ է *, վասն որոյ չեք ինչ յաւելուլ 'ի վերայ ժՁին, յորմէ երկիցս ուրթն 'ի բաց գնալով 'ի վերջ ձայնն դայ : Այլ եթէ ամս յորում կասդ, նահանջ իցէ, 'ի Մարտ ամսոյ սկսեալ՝ պարտիս զերկրորդ գիր Տա՛րեգրոյն 'ի կիր առնուլ. զի Փետրուար ամիսն մի օր յաւելանայ : Սոյնպէս իմա՛ եւ վասն այլոց Տարեգրաց եւ ամսոյն աւուրց թուոց եւ Եօթներեկաց :

Յ Ո Ւ Յ Ա Կ ՅԱՏՈՒ Կ ԱՌՈՒՐՑ ՀԱՐՑԻՑ ԵՒ ՄԵԾԱՅՈՒՍՅԷԻՑ

Յազարիւնք աւուրցն.		Նարցի մոյն աւուրց յաշկացեալք . ԽԻՅՈ	
Երկրորդ. Կիւրակէն զկնի Հոգեգալստ.		Դձ Այսօր պայծառ եւ սկն լուսոյ .	355
Երրորդ. Կիւրակէն զկնի	»	ան Պայծառացիք եկեղեցիք .	227
Չորրորդ. Կիւրակէն զկնի	»	ակ Որ եկիր 'ի փրկութիւն .	230
Վեցերորդ. Կիւրակէն բարեկենդանիք	Վարդավառի .	ակ Որ վաղն մերոյ փրկութեան .	231
Երկրորդ. Կիւրակէն Վարդավառի .		Դձ Որ 'ի յերկնից իջեր .	234
»	զկնի սրբոյ Խաչն .	Դձ Որ եկիր Կամու Հօր .	251
Չորրորդ. »	»	Դձ Որ բարեբանեալք եւ .	252
Հինգերորդ. »	»	Դձ Որ 'ի քառակերպեան .	253
Վեցերորդ. »	»	Դձ Յորժամ 'ի խաչն .	253
Առաջաւորաց բարեկենդանի Կիւրակէնք .		Դձ Փառաւորեղով .	259
Երկրորդ. Կիւրակէն .		Դկ Անկիւրն Բանդ .	267
»		Դկ Որ յանգրակերպ	268
Մեծին Ներսիսի Նալբալեան .		Դձ Այսօր առնէ եկեղեցիք .	304
Երկուստան Մարգարէից, եւս Եղիանի	Մարգարէին .	Դձ Որ Ընդ Հոգեղէն .	374
Վարդապետաց, եւ Քաղաւանչաց .		Դձ Սքանչելագործ Աստուած .	381
		Մեծացուցիք յաշկացեալք .	ԽԻՅՈ
		Նիսիկընական բանին հօր քնա .	32
		Որ Ընտրեցաւ 'ի սկզբանէ .	86
		» զկեանքն անմահաբար .	105
		Նոր խորանիդ .	210
		Ըգեք զ Կոյս եւ Մայր եւ քնակա .	35
		Աթու գլորկէական երեւեալ .	51
		Աստուածանին գերազոյն երկնից .	340
		Խորանայարկ կամարանման .	332
		Մայր Լուսոյ Մարիամ սուրբ Կոյս .	368
		Ուրախացիր Աստուածանին վեր .	23
		Աստուածանին պայծառ .	154
		Աստուածանին Մայր Լուսոյ արեւ .	263
		Քաղաւոր փառաց Աստուած Հօդ .	16
		Որ 'ի բարձրութիւնս երկնից .	16
		Քաղաւոր փառաց Աստուած Հօդ .	16